ਸਭ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਮੀਤ
ਚਲਹੁ ਗੁਰ ਚਾਲੀ ॥

ਬਾਬਾਣੀਆ ਕਹਾਣੀਆ
ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਰੇਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ, ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ

ਦਾ

ਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸ

ਕ੍ਰਿਤ—ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੰਸ ਵਿਚੋਂ

ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਬਦਰਥ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਲੂਜਾ

ਭੇਟਾ ੨੪੫)

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਰੂਪੀ ਦਸਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰ (ਸ਼ਹਿਰ) ਵਿੱਚ ਦਸ ਮਹੱਲੇ ਹਨ, ਹਰ ਮਹੱਲੇ (ਹਿੱਸੇ) ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੰਦਰ (ਕਥਾ) ਹਨ।

ਜੋ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੋ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ ਪੁਰ (ਸ਼ਹਿਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਦਰਸਨ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ
ਅੰਦਰਾਜ ਨੰ. 327568
ਮਿਤੀ 1-12-91
ਸਿਫਾਰਿਸ਼ Gratis
Q-:33wK7
153F9.1

ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁੰਦਰ ਰਸੀਲੀ ਤੇ ਸੁਖੈਨ ਕਵਿਤਾ ਵਿਖੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੂਹ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਸਿੱਖ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਯੋਗ ਹੈ।

COMPUTERISED

ਪ੍ਰਿੰਟਰ – ਸ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ
ਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ –
ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

ਬਿੱਤ— ਬਧ ਬਲ ਹੀਨ ਅਤੇ ਦੀਨ ਬਿਨ ਬਿਦਿਆ ਤੇ, ਪੰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ...

... ਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰੇ, ਪੰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ...

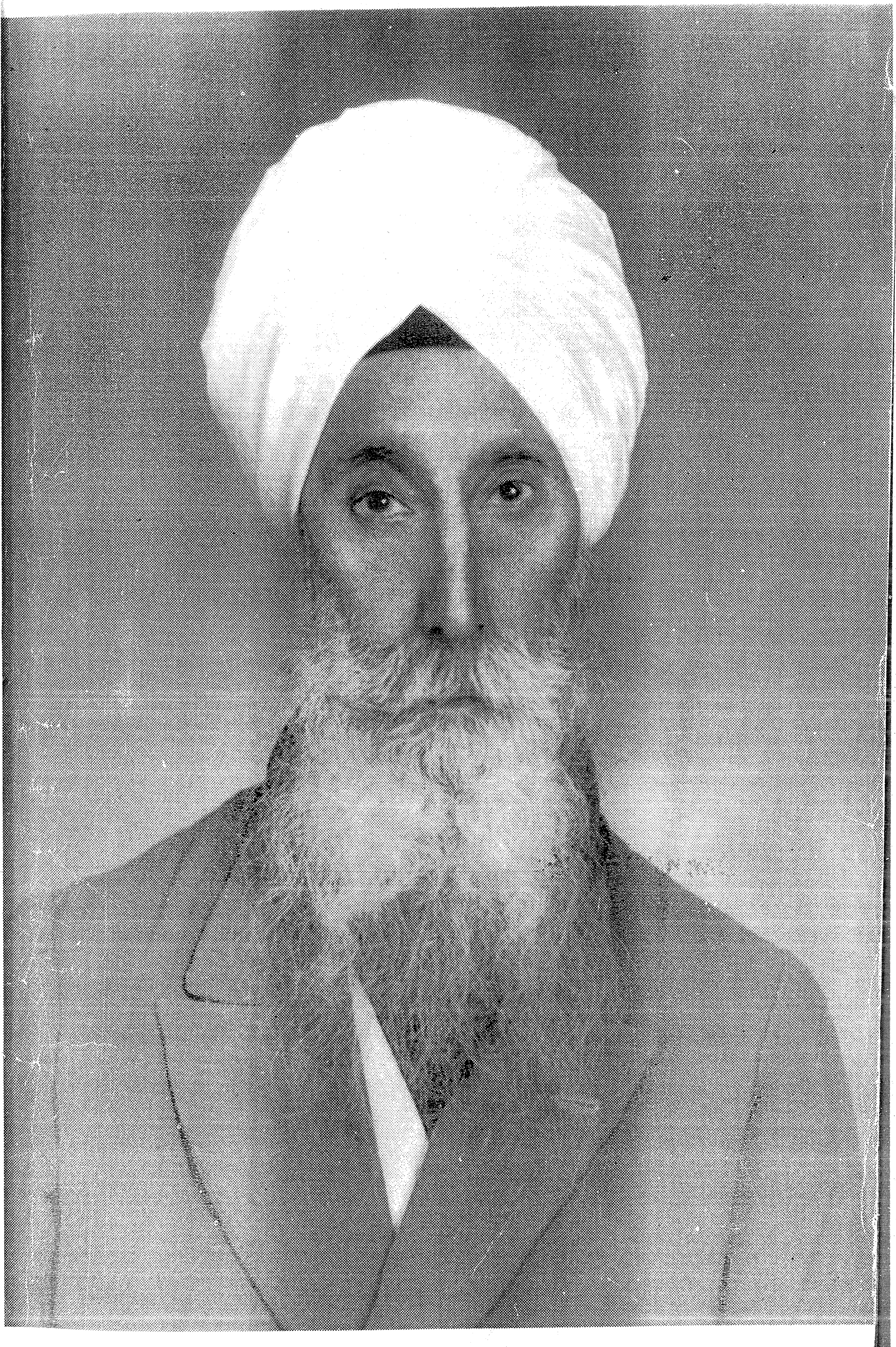

ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭੂਮਿਕਾ

ਇਕ ਮਨ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇ ਬਰ ਦਾਤਾ ॥
ਸੰਤ ਸਹਾਰੁ ਸਦਾ ਬਿਖਿਆਤਾ ॥
ਤਾਸੁ ਚਰਨ ਲੇ ਰਿਦੇ ਬਸਾਵਉ ॥
ਤਉ ਪਰਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦੇ "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਵਿੰਦ ਰੂਪ" ਨੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ, ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਰਸਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੌਰਾਸੀ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਡਾਕੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ' ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦੇ ਸੁਖ ਭੁਗਾਏ ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਇਕ ਪੰਥ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਥ ਦੀ ਟੇਕ ਅਕਾਲੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਰੱਖੀ, ਅਪਨੇ ਧਰਮ, ਆਦਰਸ਼ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਨਹੀਂ ਟਿਕਾਇਆ, ਪ੍ਰੰਤੂ "ਛੈਲ ਲੰਘੰਦੇ ਪਾਰ ਗੋਰੀ ਮਨੁ ਧੀਰਿਆ" ਦੇ ਅਸੂਲ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪੰਥ (ਰਸਤੇ) ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪੀ ਚਰਾਗ ਦੇ ਚਾਨਣੇ ਦੀ ਲੋੜ ਕਦੇ ਬੇਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਹੋ ਚਰਾਗ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇ ਸਕਦਾ

ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਨਿਰੋਲ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਅਕਾਲੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਮਝਣ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੁਖ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰਨਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਥੂਲ ਨਮੂਨੇ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਲਿਆਕੇ ਸੂਖਮ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦਿਲ ਤੇ ਨਕਸ਼ ਬਿਠਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬੁਨਯਾਦੀ ਪੱਥਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਥਾਂ ਮੱਲਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਭ ਥੋਂ ਪਹਿਲੇ:—

(੧) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੭੧ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਜੀ ਤੋਂ ਸੁਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ। ਫੇਰ:—

(੨) ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੰ: ੧੪੨ ਵਿਖੇ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤੱਕ ਵਾਰਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ।

(੩) ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਸੰ: ੨੫੦ ਵਿਖੇ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜੀ, ਅਤੇ ਭਾਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ।

(੪) ਪਸਚਾਤ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਸੁਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੰ: ੩੩੦ ਵਿਖੇ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਖਯਾਲ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਬੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਿਖੇ ਗਏ, ਜੋ ਅਜੇ ਖੋਜ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਜੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ ਤਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ ਤੋਂ ਪਸਚਾਤ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤਕ ਪੰਥ ਨੂੰ ਚੌਰਾਸੀ ਥੋਂ ਨਿਰੋਲ ਰੱਖ ਸ੍ਰੀ 'ਗੁਰ ਪੁਰ' ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਥੀਂ ਉਪਰੰਤ ਪੰਥ ਉੱਪਰ

ਬਿਅੰਤ ਕਠਨਤਾਈਆਂ ਆਈਆਂ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਯਵਨ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਸੌਹਾਂ ਖਾ ਲੀਤੀਆਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵੱਸਣਾ ਛੋੜਕੇ ਕੇਵਲ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਯਾ ਹਿਤ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਕਟੀ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੈ ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਡਾਵੇਂ ਅੰਧ ਧੁੰਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਹਿੰਦਾਲ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਕੇ ਜੰਡਿਆਲੇ ਵਾਲੇ—ਜੋ ਤੀਸਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ੨੨ ਮੰਜੀਆਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ—ਤਿਸਦੇ ਪੋਤਰੇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਨੇ ਇੱਕ ਡੂਮਣੀ ਤੁਰਕਣੀ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਖੇ ਰਖ ਲਿਆ। ਯਥਾ: ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੰਨਾ ੯੯੧, ਧਯਾਇ ੧੧੪, ਕਬਿੱਤ ੪੮, ਸਤਰ ਚੌਥੀ:—"ਪੋਤ੍ਰੇ ਹਿੰਦਾਲ ਕੇ ਮਹੰਤ ਹੋਇ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਡੂਮਣੀ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਰਾਖੀ ਘਰ ਲਿਆਇਕੇ" ਆਪਣੇ ਇਸ ਕੁਕਰਮ ਉੱਤੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਸ਼ਰਧਾ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੋਂ ਕਲਪਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਰਚ ਕੇ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਯਥਾ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼:—"ਔਰ ਕਥਾ ਤਿਸ ਮਾਹਿੰ ਬਧੇਰੀ। ਲਿਖੀ ਅਯੋਗ ਅਧਕ ਹਮ ਹੇਰੀ"। ਯਥਾ:—ਮਛੌਤ, ਕੌਲਾਂ ਤੇ ਦੇਵੀ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸੰਗ। ਜਿਸ ਥੋਂ ਅਸਲ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵਿ ਚੂੜਾ ਮਣਿ ਨੇ ਸੰ: ੩੭੫ ਵਿਖੇ "ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼" ਅਤੇ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ" ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼ੋਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਰੜੇ ਦੇ ਸੋਧਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਥੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ ਗੁਰਪੁਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਗਏ ਅਤੇ ਖਰੜਾ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਆਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਤਕੂਲ ਹੋਕੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਯਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਉੱਤਮ
ਬੀਜ ਬੀਜਦੇ ਹਨ ਓਹ ਨਿਰਮੂਲ ਕਦੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਂਵਦਾ। ਗੁਰ
ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਖੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਭੀ ਜੋ
ਗੁਰਮਤ ਪਿਆਰੇ ਭਰੋਸੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸਨ, ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ
ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕਰ ਆਪਣੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਦੇ ਆਨੰਦ
ਨੂੰ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ।

ਸੋ ਪੰਥ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹੋਈ ਕਿ ਗੁਰ
ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਮਤੀਆਂ ਦੀ ਕੁਚਾਲ ਨਾਲ
ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆਦਿ ਇਤਿਹਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੇਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਲੱਭਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਆਪ-ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਹੋ-
ਐਤਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਕਿ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖੋਜਕੇ ਨਿਰੋਲ ਕਰਨ
ਦਾ ਉਦਮ ਚਾਓ, ਤੇ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸ
ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਅਨਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਜਦ ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਗਯਾ
ਹੋਈ ਤਾਂ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਿੱਤ ਵਿਖੇ
ਬਹੁਤ ਉਮੰਗ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰ ਆਈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੱਸ
ਕਰਨਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਨ ਵਤ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰ ਤਾਂ ਤਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ
ਜਹਾਜ ਹੋਵੇ, ਤਦੋਂ ਇੱਕ ਮਨ ਹੋਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਅਗ੍ਰ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ!
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਾਸਤੇ ਦਾਸ ਦਾ ਚਿਤ ਪ੍ਰੇਰਿਆ
ਹੈ, ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪੀ
ਜਹਾਜ ਭੀ ਬਖਸ਼ੋ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦੇ ਜੱਸ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ

ਸੁਖੈਨ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।" ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਜਦ ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਡਿੱਠਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਤੋਂ ਲੈਕਰ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਣੇ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦਸਾਂ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਿਧਾਨਾ ਭਯਾ ॥

ਯਥਾ:—"ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦਾ ਖੋਲ ਡਿਠਾ ਖਜਾਨਾ ॥ ਤਉ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਇਆ ਨਿਧਾਨਾ ॥"

ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਣੋਂ ! ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੰਸ ਤ੍ਰੈ ਕਾਲ ਦਰਸੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਬਿਨੋਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹਸਤ ਕਮਲਾਂ ਦਾ ਸੰ: ਨਾ: ੨੪੦ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੋਪ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ ਸਦਾ ਹੀ ਜੁੱਧਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਜਦ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਬਚਲਾ ਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਰਕੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਫਲ ਦੇਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਸਿਰਮੌਰ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ ਹੀ ਸਥਾਪਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਆਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਆਕਰ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਫਲ ਅਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਾਏ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਗੁਰੂ ਬਚਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਹੋਇਆ, ਤਦ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਨੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹੀ ਕਰਕੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਐਸੇ ਸਤਿਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਸਤ ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਾ ਕਰ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਅਧਕ ਹੁਲਾਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਯਸ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਤਰਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਪਸਚਾਤ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧ ਕਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ ਵਾਸਤੇ ਸੰ: ਨਾ: ੪੩੫ ਵਿਖੇ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜੋ ੧੦ ਬਰਸ ਲਗਾਤਾਰ ਪੂਰਬ-

ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ, ਕਲਕੱਤੇ ਸੇ ਪਰੇ ਤਕ, ਪਸਚਮ-ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰ ਗਜ਼ਨੀ ਗਰਦੇਜ਼ ਸੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਉਤਰ-ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸੇ ਪਰੇ ਤੱਕ, ਦੱਖਨ-ਸਿੰਧ ਦੇਸ ਸ੍ਰੀ ਅਬਚਲਾ ਨਗਰ ਜੀ ਸੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਰਟਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਿਆ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਡੂੰਘੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਨਾ ਸ੍ਵੈ ਅਸਥਾਨ ਨਰੀਯਾਬ ਖੰਡ ਵਿਖੇ ਆ ਕਰ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਵਾਰੀਖਾਂ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰਖਦੇ ਸਨ, ਸੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਮਤ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੇਦੀ ਦਾਸ ਦੇ ਪਾਸ ਆਏ ਅਤੇ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਕੇ ਖਾਸ ਸ੍ਰੋਤੇ ਬਣੇ। ਬੱਸ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਸ੍ਰੋਤੇ ਬਨੇ ਤਾਂ ਸੰ: ੪੪੫ ਕੱਤਕ ਪੂੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧ ਕਰ ਇਹ "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ" 'ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸ' ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੀ ਅਥੱਕ ਮੇਹਨਤ ਨਾਲ ੫ ਬਰਸਾਂ ਵਿਖੇ ਜਦ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ, ਤਬ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਵਾਸਤੇ ਇਕ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸੋਧਕ ਦੀਵਾਨ' ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀਵਾਨ ਵਾਸਤੇ ਵਗਯਾਪਨ ਪੰਥਕ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੇ ਗੁਜਰਾਂ ਵਾਲਾ ਕਾਨਫ੍ਰੰਸ ਵਿਖੇ ਥਾਉਂ ਥਾਈਂ ਵੰਡੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰ ਥੋੜੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਖੇ ਇਉਂ ਹੈ:-

"ਸਰਬੱਤ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਦਤ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸਾਡੇ ਗੁਰ

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਖੇ ਅਨਮਤੀਆਂ ਦੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਬਿਅੰਤ ਗੜ ਬੜ ਹੋਈ ੨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੰਸ ਕਵੀ ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ ਜੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਮੱਗ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਦਾ ਖਾਸ ਦੀਵਾਨ ਇਸ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਵਾਸਤੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹੈ। ਸੂਬੱਤ ਪੰਥ ਸਿਰੋਮਣ ਇਤਿਹਾਸ ਗਜਾਤਾ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਦਰਸਨ ਦੇਕੇ ਸਾਂਝੇ ਬਲ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚੜਾਵਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਊਣਤਾ ਨਾਂ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਾਰਥਕ—ਸੇਵਕ ਦੀਵਾਨ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪ੍ਰੰਤ ਖਾਸ ਖਾਸ ਅਸਥਾਨਾਂ ਪਰ, ਖਾਸ ਖਾਸ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੀਵਾਨ ਵਲੋਂ ਘਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਥ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਹਿਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਸੱਦੇ ਦੁਵਾਰਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਦਿਤੇ। ਫਿਰ ੧ ਵੈਸਾਖ ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਰਦਾਸਾ ਸੋਧਕੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਪਰ ਇਹੁ ਗੁਰਮਤਾ ਹੋਯਾ ਕਿ ਜੋ ਪਰਕਰਣ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਅਨਕੂਲ ਹੋਵੇ ਸੋ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤਕੂਲ ਹੋਵੇ ਉਹ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਚਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਸਾਖ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਹੀਨਾ ਸੁਧਾਈ ਹੋਈ। ਅੰਤ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹੁ ਗੁਰਮਤਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:—

"ਇਹੁ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਆਦ ਸੇ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰ ਪੁਰਾਤਣ

ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਵੀਚਾਰ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਤਨਾ ਬਲ ਬੁੱਧ ਸੀ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਸਕੇ ਮਸਾਲੇ ਦਾ ਇਕ ਸੰਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪੰਥ ਵਿਖੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਆਸੇ ਨੂੰ ਜਲ ਦੀ, ਮਹਿਲ ਪਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦੀ, ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਂਵਦੀ ਹੈ। ਇਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰਮੁਖ ਪਦ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰਮਤ ਪੂਰਤ ਦਸਾਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਸਰਬੱਤ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਦੇ ਆਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣ ਹਾਰਾ ਅਤੇ ਆਈ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਬਨਾਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।''

ਇਹ ਗੁਰਮਤਾ ਸੋਧਣ ਉਪ੍ਰੰਤ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਅਵਾਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਬਾਣੀ ਹੋਈ:–

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗ ਸੋਰਠ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਘਰੁ ੧ ॥

ਆਪੇ ਕੰਡਾ ਆਪਿ ਤਰਾਜੀ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਤੋਲਿ ਤੋਲਾਇਆ॥
ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰਾ ਆਪੇ ਵਣਜੁ ਕਰਾਇਆ ॥
ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਪਿਆਰੈ ਪਿਛੈ ਟੰਕੁ ਚੜਾਇਆ ॥੧॥
ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੀਠਾ

ਲਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਆਪਿ ਜਲੁ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਹੁਕਮ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਜਲੁ ਮਾਟੀ ਬੰਧਿ ਰਖਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਭਉ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਬੰਨਿ ਬਕਰੀ ਸੀਹੁ ਹਢਾਇਆ ॥ ੨ ॥ ਆਪੇ ਕਾਸਟ ਆਪਿ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ਵਿਚਿ ਕਾਸਟ ਅਗਨਿ ਰਖਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਭੈ ਅਗਨਿ ਨ ਸਕੈ ਜਲਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸਾਹ ਲੈਦੇ ਸਭਿ ਲਵਾਇਆ ॥ ੩ ॥ ਆਪੇ ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥ ਜਿਉ ਆਪਿ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਲੀਐ ਪਿਆਰੇ ਜਿਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਭਾਇਆ ॥ ਆਪੇ ਜੰਤੀ ਜੰਤੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਵਜਹਿ ਵਜਾਇਆ ॥ ੪ ॥

ਬੱਸ ਇਹੁ ਅਕਾਲੀ ਹੁਕਮ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਚਿੱਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ, ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਦਾਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬਿਅੰਤ ਦੀਵਾਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਗਜਾਏ ਗਏ। ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਸੇ ਪੱਤ੍ਰ ਭੀ ਦਿਤੇ ਜੋ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਹੋਵਣੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕੇਵਲ ਮੁਖੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:–

੧. ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਬੰਸ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸੋਧਕ ਦੀਵਾਂਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਹਰੀ ਪੁਰ ਹਜਾਰਾ।

੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਨੂੰ।

੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੱਲੇ ਬੰਸ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ

ਗਿਆਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ।

੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਚੀਫ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ।

੫. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪੰਡਤ ਸਰੂਪ ਦਾਸ ਜੀ ਉਦਾਸੀ ਮਹੰਤ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪੁਰੀਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ।

੬. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀਏ ਗਿਆਨੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ।

੭. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਸ. ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਦ' ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ।

੮. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੋਢੀ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਕਾਲੀ ਗਿਆਨੀ ਲਾਹੌਰ ।

੯. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਲਟਨ ਨੰਬਰ ੧੯ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ।

੧੦. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹੰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਰਾਮ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਪੰਜ ਤੀਰਥ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ।

੧੧. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਗਯਾਨੀ ਸੇਵਾ ਪੰਥੀਏ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਸੱਤੋ ਦੀ ਗਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ।

੧੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੋਢੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਫਸਟ ਪਲਟਨ ਨੰਬਰ ੩੦ ਫ਼ੀਰੋਜ਼ ਪੁਰ ਛਾਵਣੀ ।

੧੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਬਬੇਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਗਿਆਨੀ ਚੌਂਕ ਕਰੋੜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ।

੧੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਨਵਾਂ ਸ਼ੈਹਰ ।

੧੫. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿ: ਚੱਕ ੬੯ ਸਮੁੰਦ੍ਰੀ ।

੧੬. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਹਰੀ ਪੁਰ ਹਜ਼ਾਰਾ ।

੧੭. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਮਹੰਤ ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੧੮. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਪਲਟਨ ਨੰ: ੨੬ ਬਰੇਲੀ ਛਾਵਨੀ।

੧੯. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਵ ਕਵੀ ਤੋਰਾਵੜੀ, ਕੋਹਾਟ।

੨੦. ਸੰਤ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ।

੨੧. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੋਢੀ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਰਸਾਲਾ ਨੰ: ੩੫ ਸਿੰਧ ਹਾਰਸ ਜੱਬਲ ਪੁਰ।

੨੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੋਢੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਜੰਡ ਕੈਮਲਪੁਰ।

੨੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰਦਾਰ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰ ਸਿਖ ਬਿਰਾਦਰੀ ਨਰਿਯਾਬ ਖੰਡ।

੨੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੋਢੀ ਜਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨ ਪੁਰ।

੨੫. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਡੇਰਾ ਗਿਆਨੀ ਬਬੇਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੨੬. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਐਬਟਾ ਬਾਦ (ਹਜ਼ਾਰਾ)।

੨੭. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪੰਡਤ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖ਼ਾਸ ਮੁਜ਼ੱਫਰਾ ਬਾਦ ਡੇਰਾ ਠਾਕਰ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਿਆਸਤ ਕਸ਼ਮੀਰ।

੨੮. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਲੱਖੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਕਾਬਲ ਸ਼ੈਹਰ।

੨੯. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰਦਾਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਕੂਲ ਮਾਸਟਰ ਪਲਟਨ ਨੰ: ੪੭ ਸਿਖਜ਼ ਮਿਸਰ ਫੀਲਡਫੋਰਸ।

੩੦. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਡੇਰਾ ਮਿਸਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੩੧. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰਦਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਨੇਜਰ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੩੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਤੀ ਮਰਦਾਨ।

੩੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਲਵਾਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਡੇਰਾ ਸੁਥਰਾ ਮਰਦ, ਖਾਸ ਲਾਹੌਰ।

੩੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਪਾੜਾ ਚਿਨਾਰ ਛਾਵਨੀ।

੩੫. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰਦਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਈਸ ਮਨਸੂਰਾਂ, ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਜ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ।

੩੬. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਅਰਜਨ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪਟਿਆਲਾ।

੩੭. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇਸਰੀ ਰਾਜ ਕਵੀ ਤੇ ਸਕੱਤ੍ਰ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਪਟਿਆਲਾ।

੩੮. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਹਾਰ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੩੯. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਤ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਟਿਆਲਾ।

੪੦. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਐਡੀਟਰ 'ਅਕਾਲ ਸੇਵਕ' ਲੁਧਿਆਣਾ।

੪੧. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਨਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾਜ਼, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੪੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰ: ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤ੍ਰ ਸੈਂਟਰਲ ਸਿੱਖ ਲੀਗ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ।

੪੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਮਾਸਟਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੪੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਐਡੀਟਰ 'ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੪੫. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੈਦ੍ਯ ਅਨੇਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜੀ।

੪੬. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮੰਦਰ, ਮੀਆਂ ਵਾਲੀ।

੪੭. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਪ੍ਰੰਟੰਡੰਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੪੮. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੜਖਲ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ

੪੯. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਮਹੰਤ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਜ਼ਾਦਾ ਨਸ਼ੀਨ ਧੋਲੇਤਾ ਜ਼ਿਲਾ ਜਾਲੰਧਰ।

੫੦. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਾਬਾ ਸੋਢੀ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਬਕ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ।

੫੧ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸ੍ਰ: ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਨੌਰੰਗ' ਐਡੀਟਰ 'ਪ੍ਰੀਤਮ' ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ।

੫੨. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾ: ਮਦਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਯਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੫੩. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਅਮਰ' ਗਵਰਨਮਿੰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਲਾਇਲਪੁਰ।

੫੪. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸਰਦਾਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਂਬਰ ਸੈਂਟ੍ਰਲ ਸਿੱਖ ਲੀਗ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ।

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਰਚਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਲੋਂ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਸੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੰਚਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਗੁਣੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਲਾਹ, ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਭੀ ਪੂਰਨ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਅਮਿੱਤ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਪਾਸ ਕੋਈ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਖੀਆਂ, ਪਰਚੀਆਂ, ਲੇਖ, ਚਿੱਠੇ, ਵਾਰਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਬਤ ਕੋਈ ਮਸਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਸ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਦੱਸਨ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ, ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਗਿਆਤ, ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਸਿੱਖਯਾ ਬਖਸ਼ਨੀ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਸੰਕੋਚ ਨਾ ਕਰਨ, ਦਾਸ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

ਸੋ ਪਿਆਰੇ ਸੱਜਣੋਂ! ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੀ ਭੇਟਾ ਹੈ, ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰੋਗੇ।

ਪ੍ਰਾਰਥਕ—ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਂਣ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

ਚੌਥੀ ਵੇਰ ਛਪਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਨ ਦਾ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਸ਼ੁਕਰ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਮੇਹਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਵਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਜਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਐਡੀਸਨ ਛਪਕੇ ਹਥੋ ਹਥੀ ਖਰੀਦ ਕੇ ਚੌਥੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਪਵਾਣ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਅਵਸਰ ਬਖਸ਼ਿਆ, ਲੇਕਨ ੧੯੪੭ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਹਿਸੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਖੇਰੂੰ ਖੇਰੂੰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਈ ਔਕੜਾਂ ਤੇ ਤਕਲੀਫਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥ ਛਾਪਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੱਦੇ ਪੱਤ੍ਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਜ਼ਰੂਰ ਛਾਪੋ। ਲੇਕਨ ਗ੍ਰੰਥ ਛਾਪਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਛਾਪ ਸਕਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੇਹਤ ਉਮਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਹੋਣੀ ਕਠਨ ਸੀ। ਦਾਸ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪ ਸਹਾਈ ਹੋਕੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਧ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਨਰਯਾਬ ਦੇ ਭਾਈ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੋ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਛਾਪਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗਲ ਬਾਤ ਕਰੋ। ਦਾਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਗਲ ਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਲੇਕਨ ਗਲ ਬਾਤ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹੀ, ਆਖਰ ਕਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਗਲ ਆਖੀ, ਕਿ ਤੁਸੀ ਆਪ ਛਾਪੋ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੇਵਾ ਪਰੂਫ ਵੇਖਣ ਦੀ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਮੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਂ ਲਾ ਦਿਓ ਇਹ ਗਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਕਾਰਜ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੜ ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗ੍ਰੰਥ ਬਾਰੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਗਲ ਭੀ ਆਖੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹਰ ਪੰਨੇ ਤੇ ਫੁਟ ਨੋਟ ਦੇ ਥਲੇ ਨੰਬਰ ਦੇਕੇ ਪ੍ਰਯਾ ਲਾ ਦਿਤੇ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਪ੍ਰਯਾ ਲਾਏ ਹਨ। ਲੇਕਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਤਨੀ ਵਡੀ ਮੇਹਨਤ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਇਹ ਗਲ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਖੀ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਹਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਜਾਣ ਦਿਓ ਜੋ ਕੁਛ ਛਪਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਛਾਪਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਦੇਣੀ ਲੇਕਨ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਇਸ ਗਲ ਤੇ ਤੁਲ ਗਏ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸੋਢੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਹਥ ਹੋਵੇ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਅਸ਼ੀਰ ਵਾਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸਫਲ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵੇਖ ਕੇ ਦਾਸ ਨੇ ਖੁਲ੍ਹੀ ਛੁਟੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪ ਮੁਨਾਸਿਬ ਸਮਝੋ ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੀ ਜਾਣਾ, ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਖ ਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਛਾਪਣ ਦੀ ਪਰੂਫ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਗਜ਼ ਜਿਲਦ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤਨੋਂ ਮਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾ

ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰ ਵਾਦ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦਾਨ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪੰਥ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਪਾਵੇ, ਤਾਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪਿਛੋ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਨਰਯਾਬ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ ਇਸ ਵਕਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛੇ ਧਾਰਮਕ ਵਿਦਿਆ ਤੋਂ ਅਨਜਾਨ ਸਨ ਪਰ ਦਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਮਕ ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਠਹਿਰੇ ਤੇ ਨਿਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿ: ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਛੇ ਸਤ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਾਫੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਕਾਰੋ ਬਾਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹਨ ਪਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਤੇ ਪਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਜੋ 'ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੋਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਭਾਗ ਲਾਵੇ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਬਾਕੀ ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਵਿਚ ਚੁਰੰਜਾ ਗਿਆਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸੰਸੇ ਪੱਤ੍ਰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਲੇਕਨ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪਤ੍ਰ ਦੇ ਕਰ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ ਦਾਸ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਗਿਆਨੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪਤ੍ਰ ਦੇਕਰ ਮਾਣ

ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੀ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਹੋਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਜਣਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸੰਸੇ ਪਤ੍ਰ ਆਏ ਹਨ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਇਹ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਕੇਵਲ ਇਸ ਵਿਚ ਦਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਤਿਹਾਸ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਛੰਦਾ ਛੰਦੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਤ ਚਾਰ ਸੈਂਚੀਆਂ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਲਦਾਂ ਵਧੀਆ ਕਪੜੇ ਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਵਧੀਆ ਡਮਈ ਲਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਵੀ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਭੇਟਾ ਲਗ ਪਗ ਸਵਾ ਸੌ ਰੁਪੈ ਰਖੀ ਹੈ। ਲੇਕਨ ਦਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਕੇਵਲ ੪੫) ਰੁਪੈ ਭੇਟਾ ਰਖੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਗ੍ਰਹਿਸਤੀ, ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲੈ ਸਕੇ। ਸੋ ਸਮੂੰਹ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਕੇ ਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧ ਵੀਚਾਰ ਨਾਲ ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਗਰ ਕੋਈ ਕੰਮੀ ਤ੍ਰੁਟੀ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਦਸਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ। ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਫਿਲ ਹਾਲ ਦੋ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਗਿ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਕੌਲਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦਰਬਾਰ ਸਰਹੰਦੀ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ। ਚਾਰੇ ਸੈਂਚੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਮਿਲਨੀਆਂ ਭੇਟਾ ਕੇਵਲ ੪੫) ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕ ਖਰਚ ਵਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਾਸ ਦੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਰਚਨ ਅਤੇ ਛਪਵਾਣ ਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਜਦ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦਾਸ ਬੇਅੰਤ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਸਹਿਤ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰ, ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾ, ਸਿਰੋਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਪੁੱਜਾ ਅਤੇ ਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਭੇਟਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੋਂ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾਉ ਬਖਸ਼ਕੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਾਨ ਬਖਸ਼ਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਦੂਜੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਛਪਣ ਵੇਲੇ ਗੁਣੀਆਂ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸੰਮਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਲਾਭ ਉਠਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੋਂ ਵੀ ਜਿਸ ਗੁਣੀ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਉਹ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਾਕਫੀਅਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪੂਰਬਕ ਲਿਖ ਭੇਜਨ, ਨਵੀਂ ਛਪਣ ਵਾਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮੋਲਕ ਖਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ,
ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਪ੍ਰਾਰਥਿਕ-ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ

ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਨਿਰਣਯ ਪੱਤ੍ਰ

ਨਾਮ	ਅਵਤਾਰ ਤਿੱਥਿ	ਗੁਰਤਾ ਤਿੱਥਿ	ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਤਿੱਥਿ
੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ	ਕਤਕ ਪੁੰਨਿਆਂ ਸੰ: ਨਾ: ੧ ਬਿ; ੧੫੨੬	ਕਤਕ ਪੁੰਨਯਾਂ ਸੰ: ਨਾ: ੧	ਅੱਸੂ ਵਦੀ ੧੦ ਸੰ: ੬੯
੨. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ	ਵਿਸਾਖ ਸੁਦੀ ੧ ਸੰ: ੩੬	ਅੱਸੂ ਵਦੀ ੫ ਸੰ: ੬੯	ਚੇਤ੍ਰ ਸੁਦੀ ੪ ਸੰ' ੮੨
੩. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ	ਵਿਸਾਖ ਸੁਦੀ ੧੪ ਸੰ: ੧	ਚੇਤ੍ਰ ਸੁਦੀ ੧ ਸੰ: ੮੨	ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਪੁੰਨਿਆਂ ਸੰ: ੧੦੪
੪. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ	ਕਤਕ ਵਦੀ ੨ ਸੰ: ੫੫	ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਦੀ ੧੩ਸੰ:੧੦੪	ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਦੀ ੩ ਸੰ:੧੧੧
੫. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ	ਵਿਸਾਖ ਵਦੀ ੭ ਸੰ: ੮੪	ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਦੀ ੨ ਸੰ: ੧੧੧	ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੪ ਸੰ: ੧੩੯
੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ	ਹਾੜ ਵਦੀ ੧ ਸੰ: ੧੨੬	ਜੇਠ ਵਦੀ ੮ ਸੰ: ੧੩੯	ਚੇਤ੍ਰ ਸੁਦੀ ੫ ਸੰ: ੧੭੪
੭. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜੀ	ਮਾਘ ਸੁਦੀ ੧੩ ਸੰ:੧੬੦	ਚੇਤ੍ਰ ਵਦੀ ੧੩ ਸੰ: ੧੭੪	ਕਤਕ ਵਦੀ ੯ ਸੰ: ੧੯੨
੮. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ	ਸਾਵਣ ਵਦੀ ੯ ਸੰ:੧੮੭	ਕਤਕ ਵਦੀ ੮ ਸੰ:੧੯੨	ਚੇਤ੍ਰ ਸੁਦੀ ੧੪ ਸੰ: ੧੯੫
੯. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ	ਵਿਸਾਖਵਦੀ ੫ ਸੰ:੧੫੨	ਚੇਤ੍ਰ ਸੁਦੀ ੧੪ ਸੰ: ੧੯੫	ਮਘਰ ਸੁਦੀ ੫ ਸੰ: ੨੦੭
੧੦. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘਜੀ	ਪੋਹ ਸੁਦੀ ੭ ਸੰ: ੧੯੮	ਮਘਰ ਸੁਦੀ ੩ ਸੰ: ੨੦੭	ਕਤਕ ਸੁਦੀ ੫ ਸੰ: ੨੪੦
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਦੀ ੧ ਸੰ: ੧੩੫	ਕਤਕ ਸੁਦੀ ੨ ਸੰ: ੨੪੦	ਜਾਹਿਰ ਜ਼ਹੂਰਹਾਜ਼ਰਹਜ਼ੂਰ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ

ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ੮ ਪੋਹ ਅਮਾਵਸ ਸੰ: ੨੩੫

ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਫਤਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ੧੩ ਪੋਹ ਸੁਦੀ ੫ ਸੰ: ੨੩੫

ਅਬ ਗ੍ਰੰਥ ਦਰਪਨ

੧. 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਦਾ ਭਾਵ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਸਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਰੂਪੀ 'ਪੁਰ' (ਸ਼ੈਹਰ) ਹੈ। ਜੈਸੇ ਸ਼ੈਹਰ ਵਿਖੇ ਮਹੱਲੇ ਹੋਂਵਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ, ਤੀਜੀ, ਚੌਥੀ, ਪੰਜਵੀਂ, ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ, ਅੱਠਵੀਂ, ਨੌਵੀਂ, ਦਸਵੀਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰੂਪੀ ਦਸ ਮਹੱਲੇ ਹਨ,ਜੈਸੇ ਇਕ ਇਕ ਮਹੱਲੇ ਵਿਖੇ (ਹਵੇਲੀਆਂ) ਘਰ ਬਹੁਤ ਹੋਂਵਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਇਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਹਨ।

੨. ਇਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁੰਦਰ ਰਸੀਲੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਖੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

੩. ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਆਦ ਵਿਖੇ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਦਾ ਤਤਕਰਾ ਸੋਹਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

੪. ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਪੰਨੇ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੋਵੇ ਉਸਦਾ ਮਹੱਲਾ ੧ ਸੇ ੧੦ ਤੱਕ ਹੈ, ਅਗੇ ਜੋ ਪੰਨੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਰਣ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰ ਸਿਰ ਲੇਖ ਅਗੇ ਪੰਨੇ ਦਾ ਅੰਕ ਹੈ।

੫. ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਖੇ ਸੰਮਤ ੧੫੨੬ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਖੇ ਸੰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਸੰਮਤ ਕਾਬਜ ਵਿੱਦਜਾ

(ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੂਟ) ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਓਹ ਜੇ ਸਿੱਧੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਨਾਂ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਲਟਾ ਲੈਣਾ, ਯਥਾ ਪੰਨਾ ੫੦੯ ਹੈ 'ਸੰਮਤ ਜੁਗਲ ਵੇਦ ਸਸ ਜਾਨ' ਜੁਗਲ ੨, ਵੇਦ ੪, ਸਸ ੧ ਜੋੜ ੨੪੧ ਹੋਇਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋੜ ੧੪੨ ਹੋਇਆ । ਭਾਵ ਸੰਮਤ ਗਿਣਨ ਸਮੇਂ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਮਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਲੈਣਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੬. ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਖੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨਿਰਣਯ ਪੱਤ੍ਰ ਭੀ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਿੱਥਿ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖੈਨ ਵੇਖ ਸਕੀਦਾ ਹੈ।

ਸਵੱਯਾ

ਹੇ ਗੁਰ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਤੁਮਰੇ ਜਸ ਕੋ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨ ਪਾਵਤ ॥
ਦਾਸ ਤੇ ਭੂਲ ਜੋ ਚੂਕ ਭਈ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਅਹੋ ਇਸ ਤੇ ਬਖ਼ਸ਼ਾਵਤ ॥
ਨਿਜ ਬਿਰਦ ਕੀ ਲਾਜ ਸਦਾ ਰਖੀਏ
ਜਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਕਿੰਕਰ ਤੋਹਿ ਕਹਾਵਤ ॥
ਅਹੋ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਕਵਿ ਰੈਂਣ ਅਹੈ
ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾ ਪਗ ਕੰਜ ਸੁਹਾਵਤ ॥ ੧ ॥

ਅਥ ਕਵਿ ਬੰਸਾਵਲੀ

ਦੋਹਿਰਾ–ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਕਾਲ ਧਿਆਇਕੈ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨਾਇ ॥
ਨਿਜ ਬੰਸਹਿ ਬਰਨਨ ਕਰੋਂ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਮਨ ਲਾਇ॥ ੧ ॥

ਕਬਿੱਤ–ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਤਾਹਿ ਕੇ ਸਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸੂ ਜੀ ਬਖਾਨੀਯੇ ॥ ਧਜਾਨ ਦਾਸ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਉੱਤਮ ਦਾਸ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਜੱਗਾ ਮਲ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਨੀਕੇ ਕਰ ਮਾਨੀਯੇ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਖੁਸ਼ਾਲ ਸਿੰਘ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਐਸੇ ਕ੍ਰਮ ਜਾਨੀਯੇ ॥ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਤਾਹਿ ਸੁਤ ਭਲੇ ਪਹਿਚਾਨੀਯੇ ॥ ੨॥ ਤਿਨਹੁ ਕੇ ਸਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲਛਮਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਰੇਣ ਕਵੀ ਤਿਨੂੰ ਕਯੋ ਹੈ ॥ ਸੰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਚਾਰ ਸ਼ਤ ਦਸ ਮਾਹਿ ਖੰਡ ਨਗੀਯਾਬ ਪਹਿਲੀ ਮੱਘਰ ਭਵ ਲਯੋ ਹੈ ॥ ਪਿਤਪਾਰੇ ਮਾਤ ਪਿਤ ਅਧਕ ਲਡਾਇ ਲਾਡ ਸੁਧਾ ਸਰ ਆਇ ਪੂਨਾ ਬਿੱਦਜਾ ਕੋ ਲਯੋ ਹੈ ॥ ਪੁਨਹਿ ਦਿਸ ਚਤ੍ਰ ਰਟ ਦਰਸੇ ਸਥਾਨ ਗੁਰ ਰਚਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਥਯੋ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਅਪ੍ਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨਾਹਿੰ ਕਛੁ ਗੁਰਮਤ ਹਿਤ ਪਰਚਾਰ ॥
ਖਾਲਸ ਰਚਯੋ ਗ੍ਰੰਥ ਯਹ ਗੁਨਿ ਗਨ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰ ॥ ੪ ॥
ਸੰਮਤ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹਿ ॥
ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਮਹਿੰ ਛਪਯੋ ਕੱਤਕ ਪੂਨਯਾ ਮਾਹਿ ॥ ੫॥

ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ੪੫੦ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਛਪਿਆ ।
ਦੂਜੀ ਵੇਰ ੪੫੫ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਛਪਿਆ ।
ਤੀਜੀ ਵੇਰ ੪੭੫ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਛਪਿਆ ।
ਚੌਥੀ ਵੇਰ ੪੯੬ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਛਪਿਆ ।

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਵਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ)

ਇਹ ਗਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਵੀ ਰਾਜ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਛੰਦਾ ਬੰਦੀ ਵਿਚ ਰਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਕਵੀ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਅਨਮਤੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਅਨੇਕਾਂ ਮਿਲਾਵਟਾਂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ। ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪਰਮ ਪੂਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਰਯਾਬ ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਹਾਟ ਵਾਲੇ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦਰਬਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਨਿਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਨਰਯਾਬ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਲਗਾ ਤਾਰ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਭਾਰੀ ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਦਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਤਿਹਾਸ ਛੰਦਾ-ਬੰਦੀ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਖ ਕਰਕੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੪੫੦ ਵਿਚ ੫੦੦ ਛਪਿਆ ਤੇ ਦੂਜੀ ਵੇਰ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੪੫੫ ਵਿਚ ੫੦੦ ਛਪਿਆ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਵੇਰ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੪੭੫ ਵਿਚ ੫੦੦ ਛਪਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਨਾ ਛਪ ਸਕਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੪੯੬ ਵਿਚ ੧੧੦੦ ਛਪਿਆ। ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਛਾਪਣ ਦੀ ਪਰੂਫ ਵੇਖਣ ਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਾ ਲਗਾਣ ਦੀ ਲਾਈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਇਹ ਸੇਵਾਕਰਨ ਦਾ ਬਲ

ਨਹੀਂ ਸੀ।ਲੇਕਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀਕਿ ਆਪਸਹਾਈ ਹੋਕੇ ਇਸਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੋ ਸੋ ਦਾਸਪਾਸੋਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪਰਮ ਪੂਜ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਭੀ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਇਕ ਨਾ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇਡੀ ਵਡੀ ਦਾਤ ਦੇ ਕਰ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਅੰਸ ਵਿਚੋਂ ਹਨ। ਪਿਛੇ ਨਰਯਾਬ ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਹਾਟ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਰਖਦੇ ਸਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ ਦਾਸ ਇਕੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਾਂ। ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਜਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਬੜੇ ਉਦਾਰ ਤੇ ਪਾਠ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇਮੀ ਸਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪ੍ਰਮ ਪੂਜ ਬਾਬਾ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਵਿਦਿਆ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਰਹਿ ਕੇ ਸੰਪਰਦਾਈ ਟਕਸਾਲ ਗਿ: ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੰਥਿਆ ਲਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵੀਚਾਰ ਸਾਗਰ ਆਦਿਕ ਕਾਫੀ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵਾਪਸ ਨਰਯਾਬ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਪਰਮ ਪੂਜ ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਸਤੂਵਾਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਪਾਸੋਂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਵੇਲੇ ਉਠਣ ਦੀ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਸੰਤ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਲਈ ਜੋ ਹੁਣ ਤਕ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੋ ਵਜੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਜੁੜ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਹਾਟ, ਜ਼ਿਲਾ ਪਿਸ਼ਾਵਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਬਨੂ, ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰ ਗੈਰ ਇਲਾਕਾ ਤੀਰਾਹ ਵਿਚ ਗੁਰ

ਸਿਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸਹਿਜ ਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਡੀ ਗਲ ਇਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੈਰ ਇਲਾਕਾ ਤੀਰਾਹ ਵਿਚ ਲੋਕੀ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੈਕੇ ਵਿਵਾਹ ਕਰਦੇ ਸਨ ਲੇਕਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਕੇ ਅੰਨ ਪਾਨੀ ਸਵੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅੰਨ ਪਾਨੀ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਜੇ ਤੁਸੀ ਧੀ ਭੈਣ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਾ ਲਵੋਗੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਬਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲੈਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਸੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਗੁਰ ਸਿਖ ਨਹੀਂ ਭੁਲ ਸਕਣਗੇ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਕਤ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦਰਬਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਨਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸੰਗਤਾਂ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ । ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਦੁਵਾਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣਾ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਅਤੁਟ ਲੰਗਰ ਭੀ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇਦੀਬਿਲਡਿੰਗ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਰੁਮਾਲਅਤੇ ਪੀੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਗਲ ਕੀ ਕੇ ਹਰ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਦੇ ਹਨ । ਜੋ ਕੁਛ ਵਿਦਿਆ ਦਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਮਕ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਸ਼ੌਂਕ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ । ਮੈਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਥੋਂ ਤਕ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ । ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁਠਾਰੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭੀ ਅਤੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ

ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕਠਨ ਪਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਚੇ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ (ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ) ਗਿ: ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਗ੍ਰੰਥ' ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰੋਲ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇਕ ਮਾਈ ਭਾਈ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਕਰਕੇ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਛਾਪਣ ਤੇ ਪਰੂਫ ਵੇਖਣ ਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਾ ਲਗਾਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੇਕਨ ਅਸਗਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਅੰਤ ਕੌਣ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦਾਸ ਪਾਸੋਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ ਲਿਖ ਭੇਜਣ ਤਾਂਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਗ਼ਲਤੀ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਸੁਖੇਨ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਹਰ ਪੰਨੇ ਤੇ ਕਠਨ ਪਦ ਆਏ ਹਨ ਉਥੇ ਹਰ ਪੰਨੇ ਦੇ ਫੁਟ ਨੋਟ ਵਿਚ ਨੰਬਰ ਦੇਕੇ ਅਰਥ ਲਿਖ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਗ੍ਰਹਿਸਤੀ ਕਥਾ ਕਰ ਸਕਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਦੋ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਤਿਹਾਸ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ' ਮੰਗਵਾਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਦਾਸ—ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਵਲੋਂ ਗਿਆਨੀ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਦੋਹਿਰਾ—ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਬੰਸ ਪੁਰ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂ ਬਲਿਹਾਰ।
ਗੁਰ ਸਿੰਘਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬੜਾ ਕੀਉ ਉਪਕਾਰ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਕਾਵਿਕਾ ਬੀਨ ਬੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
ਕਿਯੋ ਹਰੀ ਮਰਗੇਸ਼ ਨੇ ਸੰਸੇ ਕਰੇ ਬਿਨਾਸ॥
ਗੁਰ ਸਿਖਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਹ।
ਜਿਸ ਕਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾ ਪ੍ਰਾ ਦੇਹਿ ਗਿਆਨ ਕਰ ਦਾਹ॥
ਗੁਰ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾ ਮਥਨ ਕਰਿਓ ਸੁਖ ਕੰਦ।
ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖ ਇਸ ਪੜੇਗਾ ਸਦਾ ਰਹੇ ਉਸ ਨੰਦ॥
ਗੁਰ ਸਿਖਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ।
ਕਰੀ ਹਰੀ ਮਰਗੇਸ਼ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਦਿਆਲ॥
ਕਠਨ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਕੇ ਸਬ ਲਾਏ ਪ੍ਰਿਯਾ।
ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਰਗੇਸ਼ ਹਰਿ ਬੜੀ ਕਰੀ ਇਸ ਦਿਯਾ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪੰਥ ਕੀ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦਿਆਲ।
ਕਰ ਨੈਨ ਸਭ ਸਫਲ ਹੈ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਕਮਾਲ॥
ਸੋਰਠਾ—ਤਰੇਹਣ ਕੁਲ ਅੰਗਦ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੁਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
ਟਲ ਹੰਗੂ ਕੋਹਾਟ ਪੁਰ ਕਰੇ ਨਰਯਾਬ ਨਿਵਾਸ॥
ਕ ਰਤ ਵਿਰਤ ਨਿਜ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਮਹਾਨ।
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਜਹਾਨ॥
ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਭੇਸ ਆਸ਼੍ਰਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ।
ਕਵਿ ਅਜਮੇਰ ਮ੍ਰਿਗੇਸ਼, ਸਾਗਰ ਸਗਿਆ ਜਾਨੀਏ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਤਤਕਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਲਿਖਯਤੇ ॥

ਮਹੱਲਾ ੧

ਗਿਣਤੀ ਮੰਵਰ	ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	ਅੰਕ ਪੰਨਾ
੧.	ਅਥ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧
੨.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਵਤਾਰ ਪ੍ਰਸੰਗ	੫
੩.	ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸੰਗ	੯
੪.	ਉਪਦੇਸ਼ ਔ ਪਾਂਧੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੩
੫.	ਮੁੱਲਾਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੯
੬.	ਜਨੇਊ ਔ ਚਰਨਾਮ੍ਰਤ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੩
੭.	ਪੰਡਤ ਔ ਖੇਤ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੯
੮	ਨਾਗ ਔ ਬ੍ਰਿੱਛ ਛਾਯਾ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੩
੯.	ਵੈਦ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੭
੧੦.	ਸਾਚੋ ਬਨਜ ਪ੍ਰਸੰਗ	੪੧
੧੧.	ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਔ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੪੬
੧੨.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁੜਮਾਈ ਪ੍ਰਸੰਗ	੫੦
੧੩.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ	੫੬
੧੪.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨੰਦ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ	੬੧

ਗਿਣਤੀ ਮੰਦਰ	ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	ਅੰਕ ਪੰਨਾ
੧੫.	ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੬੬
੧੬.	ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਜਨਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	੭੧
੧੭.	ਬਾਬਾ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਜੀ ਜਨਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	੭੭
੧੮.	ਨਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੮੨
੧੯.	ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ਲੁਟਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੮੭
੨੦.	ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਨਿਮਾਜ ਪ੍ਰਸੰਗ	੯੪
੨੧.	ਮਰਦਾਨੇ ਰਬਾਬ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੦੧
੨੨.	ਭਾਈ ਲ਼ਾਲੋ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੦੬
੨੩.	ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੧੨
੨੪.	ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੧੯
੨੫.	ਭੋਮੀਏ ਔ ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੨੩
੨੬.	ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੩੧
੨੭.	ਗੰਗਾ ਔ ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੩੬
੨੮.	ਕਾਂਸੀ, ਪਟਨਾ ਔ ਜਗਨਨਾਥ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੪੨
੨੯.	ਕਾਂਮਰੂ ਦੇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੪੯
੩੦.	ਕਲਜੁਗ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੫
੩੧.	ਨਾਹਰੂ ਦੇਸ ਔ ਮਨਸੁਖ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੫੯
੩੨.	ਮਨਸੁਖ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੬੪
੩੩.	ਸੰਗਲਾ ਦੀਪ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੬੯
੩੪.	ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੭੩
੩੫.	ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੭੯
੩੬.	ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੮੪
੩੭.	ਝੰਡਾ ਬਾਢੀ ਔ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੯

ਗਿਣਤੀ ਮੰਦਰ	ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	ਅੰਕ ਪੰਨਾ
੩੮.	ਰਾਜਾ ਕਵਲ ਨੈਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੯੩
੩੯.	ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ	੧੯੮
੪੦.	ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੦੩
੪੧.	ਰਿਖੀ ਦੱਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੦੮
੪੨.	ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਸੱਚ ਖੰਡ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੧੨
੪੩.	ਸੀਲ ਸੈਨ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੧੭
੪੪.	ਨੌ ਖੰਡਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੨੨
੪੫.	ਨੌ ਖੰਡਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੨੭
੪੬.	ਸਪਤ ਦੀਪਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੩੧
੪੭.	ਸਪਤ ਦੀਪਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੩੫
੪੮.	ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਔ ਮੂਲੇ ਕਿਰਾੜ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੪੦
੪੯.	ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਔ ਕਾਬਲ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੪੫
੫੦.	ਮੱਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੫੨
੫੧.	ਮਦੀਨੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੬੦
੫੨.	ਕਾਰੂੰ ਹਮੀਦ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੬੪
੫੩.	ਬਗਦਾਦ ਚੋਲੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੬੮
੫੪.	ਮਰਦਾਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ, ਮੁਲਤਾਨ, ਔ ਸੱਜਨ ਠੱਗ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੭੪
੫੫.	ਦੱਖਨ ਦੇਸ ਔ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੮੦
੫੬.	ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਬਸਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੮੬
੫੭.	ਭਾਈ ਬੁੱਢਾ ਔ ਮਾਲੋ ਮਾਂਗੋ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੯੦
੫੮.	ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਮਿਲਾਪ ਪ੍ਰਸੰਗ	੨੯੫
੫੯.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੦੦
੬੦.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਪ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੦੬

ਗਿਣਤੀ ਮੰਦਰ	ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ	ਅੰਕ ਪੰਨਾ
੬੧.	ਸਿੱਖੀ ਪਰਖਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੧੦
੬੨.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੧੫
੬੩.	ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੨੦
੬੪.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੨੪

੬੪ ਜੋੜ

ਮਹੱਲਾ ੨

੧.	ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਖਤ ਪੈ ਬਿਰਾਜਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੩੦
੨.	ਨਿੱਤ ਆਚਰਨ ਔ ਸਿੱਧਨ ਚਰਚਾ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੩੫
੩.	ਹਮਾਊਂ ਔ ਜੀਵੇ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੪੧
੪.	ਭਾਈ ਗੁੱਜਰ, ਧਿੰਙਾ ਔ ਧੀਰੋ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੪੬
੫.	ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੫੧
੬.	ਮਲੂਕੇ ਔ ਮਾਹਣੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੫
੭.	ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੬
੮.	ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੬
੯.	ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੬
੧੦.	ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਵਰ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੭
੧੧.	ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੭
੧੨.	ਤਪੇ ਕੌ ਕਮਲ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੯
੧੩.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖਡੂਰ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੯
੧੪.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੌ ਗੁਰਤਾ ਦੇਨ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੯
੧੫.	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਜ ਸੁਤਨ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ	੩੯

ਗਿਣਤੀ ਮੰਦਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅੰਕ ਪੰਨਾ

੧੯. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੦੦

੧੯ ਜੋੜ

ਮਹੱਲਾ ੩

੧. ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੋਂਦਵਾਲ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੦੬
੨. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਖਤ ਪੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੧੧
੩. ਬਾਬਾ ਸਾਵਣ ਮੱਲ ਔ ੨੨ ਮੰਜੀਆਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੧੬
੪. ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਔ ਮਹੇਸ਼ੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੨੦
੫. ਭਾਈ ਜਵੰਦੇ ਆਦਿ ਸਿਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੨੪
੬. ਸ੍ਰੀ ਚਤ੍ਰਥ ਔ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਵਤਾਰ ੪੨੯
੭. ਤੇਈਏ ਤਾਪ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੩੩
੮. ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਮੇਲਾ ਲਗਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੩੭
੯. ਤੀਰਥਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੪੧
੧੦. ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਲੀ ਰਚਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੪੫
੧੧. ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇਵਾ ਔ ਮਾਈ ਦਾਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੪੯
੧੨. ਕੜ ਟੂਟਨ ਔ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੫੩
੧੩. ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਲੀ ਪੂਰਨ ਔ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੫੭
੧੪. ਮੱਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਅਨੰਦ ਬਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੬੧
੧੫. ਭਾਈ ਖੇਡੇ ਔ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੬੬
੧੬. ਪੁਨਰ ਵਿਵਾਹ ਔ ਫਿਰੀਏ ਕਟਾਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੭੧
੧੭. ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੭੫

ਗਿਣਤੀ ਮੰਦਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅੰਕ ਪੰਨਾ

੧੮. ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਔ ਲੰਗਾਹੇ ਚੂਹੇ ਮੱਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੮੦
੧੯. ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਸੇਵਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਜੀ ਵਿਵਾਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੮੪
੨੦. ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰ ਬਸਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੮੯
੨੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੯੩
੨੨. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੪੯੭

੨੨ ਜੋੜ

ਮਹੱਲਾ ੪

੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੁਰ ਤਖਤ ਪੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੦੩
੨. ਨਿੱਤ ਨੇਮ ਔ ਸਿਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੦੭
੩. ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੧੧
੪. ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੧੫
੫. ਭਾਈ ਆਦਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੧੯
੬. ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਾਹੌਰ ਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੨੨
੭. ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਪਾਤੀ ਪਠਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੨੬
੮. ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸੁਧਾਸਰ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੩੦
੯. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੩੫
੧੦. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੩੯
੧੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ੫੪੨

੧੧ ਜੋੜ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ

ਪ੍ਰਥਮ ਮਹੱਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਜਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖ ਅਕਾਰ [੧]ਦਯਾਰ ॥ ਜਾਹਿ ਜਪੇ ਬਿਘਨਨ [੨]ਉਦਧਿ ਹੋਤ [੩]ਸਹਿਲ ਹੀ ਪਾਰ ॥ ੧ ॥ ਗੀਆ ਮਾਲਤੀ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੂ [੪]ਪਦ [੫]ਜਲਜ ਕੌ ਪ੍ਰਨਾਮ ਹੈਂ ॥ ਅੰਗਦ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈਂ ਪਦਹਿ ਬੰਦਤ ਤਾਮ ਹੈਂ ॥ ਅਮਰ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਕਰ ਹੈਂ ਨਾਮ ਲੈ ਤਰ ਜਾਮ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੋ ਦਾਸ ਰੱਖਜਕ ਚਰਣ ਤਾਂਕੀ [੬]ਸਾਮ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਜੀ [੭]ਅਰਜ਼ [੮]ਭ੍ਰਿਤ ਕੀ ਰਸਨ ਬਾਸਾ ਕੀਜੀਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਹਰੋ ਬਿਘਨਨ ਗ੍ਰੰਥ ਪੂਰ ਕਰੀਜੀਏ ॥ ਹਰਿ ਰਾਇ ਗੁਰ ਹਰ ਮਤੀ ਦੁਰ ਕੇ ਸ਼ੁਭ [੯]ਮਨੀਖਾ ਦੀਜੀਏ ॥ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੁਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ ਜਨ ਕੀ ਜਸਹਿ [੧੦]ਰਾਵਰ ਕੀਜੀਏ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਹਾਦਰ ਤੇਗ ਕੇ ਸਮ ਤੇਗ ਕੇ ਬਾਨੀ ਕਰੋ ॥ ਦਸਮੇਸ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰ ਸੀਸ ਮਮ ਪਰ ਕਰ ਧਰੋ ॥ ਗੁਰ ਦਸੋਂ ਕੇਰ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰ

---

੧. ਦਯਾਲ । ੨. ਸਮੁੰਦਰ । ੩. ਸੁਖੈਨ । ੪. ਚਰਨ । ੫. ਕਮਲ । ੬. ਸਰਨ । ੭. ਬੇਨਤੀ । ੮. ਦਾਸ । ੯. ਬੁਧੀ । ੧੦. ਆਪ ।

ਵਰੋ ॥ [1]ਅਭਿਬੰਧ ਹੋ ਸੰਤ ਰੇਣ ਕੀ ਬਰ ਦੇਹੁ ਗੁਨ ਕੌ ਹੌਂ [12]ਰਰੋਂ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਜੋ ਦਯਾਲ ਹਰਿ ਬੰਦੋਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ॥ ਬਰਨ ਸੁਧਾ ਕੇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜੁਹਾਰ ॥ ੫ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜੋਇ ਸਭ ਗੁਰ ਅੰਸ ਸਥਾਨ ਗੁਰ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਬੰਦਨ ਹੋਇ ਕਵੀ ਗੁਣੀ ਔ ਪੰਥ ਬਰ ॥ ੬ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਵਿ ਗੁਰ ਦੁਤਯੇ ਬੰਸ ਮਹਿ ਸੰਤ ਰੇਣ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਹਿਤ ਹੀਯੇ ਦਾਸ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ੭ ॥ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬੰਸ ਮਹੁ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ਦਸ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਸ੍ਰਵਨ ਮਹਿ ਚਿਤਹਿ ਜਾਹਿ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ੮ ॥ ਗੁਰ ਭਾਈ ਲਘੁ ਦਾਸ ਕੋ ਇਕ ਬਿਰ ਮਮ ਢਿਗ ਆਇ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਗੁਰ ਇਤਹਾਸ ਮਹੁ ਹਲ ਚਲ ਭਈ ਮਹਾਇ ॥ ੯ ॥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਪ੍ਰਿਥਮਹੁ ਪ੍ਰਿਥਮ ਰਚਯੋ ਗੁਰ ਇਤਹਾਸ ॥ ਤਸ ਵਿਧ ਸੰਤਤ ਤਿਨਹੁ ਤੁਮ ਕਰੀਯੇ ਸੁਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥ ੧੦ ॥ ਜਿਹ ਪਠਬੇ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇ ਬਚ ਪ੍ਰੇਭ ਕੇ ਸੁਨ ਭਾ ਹਰਖ ਅਪਾਰ ॥ ੧੧ ॥ ਕਹਯੋ ਜਨਮ ਹੈ ਧੰਨ ਤੁਹਿ ਐਸ ਭਈ ਮਨ ਚਾਹਿ ਪ੍ਰਥਮ ਭੀ ਗੁਨ ਸਿਖ ਸੰਤਹਨ ਭਨਯੋ ਮੋਹਿ ਅਸ ਭਾਹਿ ॥ ੧੨ ॥ ਅਬ ਪ੍ਰੇਰਹਿੰ ਜਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਸ ਵਿਧ ਕਰੋਂ ਉਚਾਰ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰ ਰਚਹੋਂ ਸਾਰੁ ਨਿਕਾਰੁ ॥ ੧੩ ॥ ਅਸ ਵਿਧ ਸੁਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀ ਭਾਖਯੋ ਪੁਨ ਇਹ ਭਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਕਾ ਕਹੋ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਭਨੇ ਦਾਸ ਤਬ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਸੁਨਹੁ ਅਰਥ ਮਨ ਲਾਇ ॥ ਗੁਰ ਪੁਰ ਜਾਨਹੁ ਗ੍ਰੰਥ ਇਹੁ ਮਹਿਲੇ ਦਸ ਇਸ ਥਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਜਥਾ ਮਹੱਲੇ ਏਕ ਮਹੁ ਹੋਵਹਿੰ ਮਹਿਲ ਅਨੇਕ ॥ ਤਥਾ ਏਕ ਗੁਰ ਗਾਥ ਮਹਿ ਮੰਦਰ ਲਖਹੁ ਬਬੇਕ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਨ ਭਾਖਯੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀ ਅਰਥ ਨੀਕ

੧. ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦਨਾ। ੧੨. ਉਚਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮਨ ਪਾਹਿ ॥ ਤੌ ਇਕ ਸ਼ੰਕਾ ਔਰ ਅਨਬੰਧ ਗ੍ਰੰਥ ਬਤਾਹਿ ॥ ੧੭ ॥
ਬਿਨ ਜਾਨੇ [੧]ਅਨਬੰਧ ਕੇ ਸੁਘਰ ਪ੍ਰਬਿਰਹਿੰ ਨਾਇ। ਸੁਨਤ ਦਾਸ ਤਬ
ਐਸ ਬਿਧ ਅਨਬੰਧ ਵੇਦ ਅਲਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ੀ ਸਤਿਨਾਮੁ
ਕੇ ਲਖੋ ਅਧਿਕ੍ਰਿਤੀ ਸੋਇ ॥ ਬਿਸ਼ੈ ਸੁ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਰਰੈ ਪਰਯੋਜਨ
ਮਲ ਖੋਇ ॥ ੧੯ ॥ [੨]ਪ੍ਰਤਪਾਦਕ [੩]ਪ੍ਰਤਪਾਂਦਯਤਾ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰਨ
ਸਨਬੰਧ ॥ [੪]ਪ੍ਰਾਪ [੫]ਪ੍ਰਾਪਕਤਾ ਕਹਿਤ ਹੈਂ [੬]ਫਲ [੭]ਅਧ ਕ੍ਰਿਤ ਕੋ [੮]ਵੰਧ
॥ ੨੦ ॥ ਅਨਬੰਧ ਸੁਨ ਪੁਨ ਕਹਿਤ ਭਾ ਅਬ ਸ਼ੁਭ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ॥
ਕਿਹ ਕਾਰਨ ਅਵਤਾਰ ਭੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨਤ
ਦਾਸ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਰ ਮਨ ਅਤ ਮੋਦ ਬਢਾਇ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯ
ਇਤਹਾਸ ਅਬ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਗਤਿ ਦਾਇ ॥ ੨੨ ॥ ਮਹਿਮਾ ਸ੍ਰੀ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਬਰਨ ਸਕੈ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ॥ [੯]ਅਨਰ ਵਚਨੀ ਮਾਯਾ
ਜਿਸੈ ਆਸ਼੍ਰਤ ਹ੍ਵੈ ਕੇ ਸੋਇ ॥ ੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਤੇ
ਕੀਆ ਪਸਾਉ ॥ ਹੋਤ ਭਏ ਲਾਖੋਂ ਦਰਿਆਉ ॥ ਕੁਦਰਤ ਕਾ ਕਛ
ਪਰੈ ਨ ਪਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਭਈ ਤਬ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ੨੪ ॥ ਖਾਣੀ
ਚਾਰ ਅੰਤ ਨਹਿ ਆਵਹਿ ॥ ਨੇਤ ਨੇਤ ਜਿਹ ਵੇਦ ਬਤਾਵਹਿ ॥
ਓੜਕ ਭਾਲ ਥਕੇ ਨਹਿ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਅਸ ਖੇਲ ਰਚਾਯੋ
॥ ੨੫ ॥ ਜੁਗ ਚਤੁਨ ਕੀ [੧੦]ਠਟ ਮਰਯਾਦਾ ॥ ਕਲੁ ਦੁਾਪੁਰ ਤ੍ਰੇਤਾ
ਸਤੁ ਆਦਾ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਮਾਹਿੰ ਧਰਮ ਪਗ ਚਾਰੇ ॥ ਸਤ ਕੇ ਰਥ ਪਰ
ਸਭ ਅਸਵਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਧਰਮ ਹੁਤੋ ਤਹਿੰ ਕੋ ਰਥਵਾਹੀ ॥ ਸੱਤਿ
ਬੋਲਬੇ ਤੇ ਗਤ ਪਾਈ । ਤ੍ਰੇਤੈ ਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਣ ਪਗ ਧਰਮਾਂ ॥ ਜਤ ਰਥ
[੧੧]ਚਢੈ ਯੱਗ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ॥ ੨੭ ॥ ਜੋਰ ਹੁਤੋ ਤਹਿ ਕੋ ਰਥਵਾਹੀ ॥ ਜੱਤ
ਯੱਗ ਮੈਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ । ਦੁਾਪੁਰ ਧਰਮ ਜੁਗਲ ਪਗ ਧਾਰਾ ॥ ਤਪ

---

੧. ਇਕ-ਰਸ ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਜੋੜੇ। ੨. ਗੁਰੂ। ੩. ਕਥਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬ੍ਰਹਮ। ੪. ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਯੋਗ। ੫. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਗਯਾਸੂ। ੬. ਗਿਆਨ। ੭. ਅਧਿਕਾਰ। ੮. ਸੰਬਾਦ। ੯. ਕਥਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ੧੦. ਇਸਥਿਤ। ੧੧. ਚੜ ਕੇ।

ਕਾ ਰੱਥ ਸੱਤ ਅਸਵਾਰਾ ॥ ੨੮ ॥ ਕਲ ਮੈਂ ਧਰਮ ਏਕ ਪਰ ਖਰਯੋ[1] ॥ ਰਥ ਕੂਰੋ ਅਗਨੀ ਰਥ ਵਰਯੋ ॥ ਏਕ ਚਰਨ ਪਰ ਧਰਮ ਰਹਿਓ ਜਬ ॥ ਪਾਪ ਕਰਮ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲਗੀ ਸਭ ॥ ੨੯ ॥ ਸੱਚ ਉਡਿਓ ਧਰ ਪੰਖ ਅਕਾਸ ॥ ਕੂਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕੀਓ ਨਿਵਾਸ ॥ ਭਯੋ ਅੰਧੇਰਾ ਪਾਪ ਜਹਾਨੇ ॥ ਭੂਪ ਮਲੇਛ ਅਧਰਮਿ ਮਹਾਨੇ ॥ ੩੦ ॥ ਨਿਜ ਸੁਖ [2]ਭੁੰਚਨ ਮਹੁ [3]ਬਰਮਾਏ ॥ [4]ਵਿਟਲ ਪੰਥ ਬਹੁ ਜਗ ਪਰ ਛਾਏ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਣ ਤੇ ਬੇ ਮੁਖ ਥਾਏ ॥ ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ਨ ਕੋ ਦੁਖ ਦਾਏ ॥ ੩੧ ॥ ਚਲ ਹੈਂ ਨਿਜ ਇੱਛਾ ਅਨਹਾਰੇ ॥ ਸਾਧ ਸੰਤ ਭੇ ਬਹੁ ਦੁਖਿਆਰੇ। ਸੁਰ ਅਵਤਾਰ ਮਨਾਇ ਅਪਾਰਾ ॥ [5]ਪ੍ਰੰਚ ਨ ਦੀਨਸ ਕਿਸੂ ਸਹਾਰਾ ॥ ੩੨ ॥ ਬਰ ਹਰ ਬੇੜਾ ਧਰਮ ਡੁਲਾਯੋ ॥ ਧਰਨੀ ਧੀਰਜ ਤਬੈ ਛੁਡਾਯੋ ॥ ਪਾਪ ਭਾਰ ਤੇ ਅਤ ਦੁਖਿਆਰੀ ॥ ਧੇਨ ਰੂਪ ਧਰ ਕੈ ਤਿਹ ਬਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਬਿਸ਼ਨ ਰੁਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪੈ ਆਈ ॥ ਨਿਜ ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਸੁਰ ਸਭ ਵਿਗ ਬੁਲਾਇ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੩੪ ॥ ਮਦ੍ਰ ਦੇਸ ਜਹਿ ਨਾਮ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸਭ ਧਰਨੀ ਕੋ ਮੱਧਜ ਸਥਾਨਾ ॥ ਤਹਾਂ ਆਇ ਸੁਭ ਥਲ ਕੋ ਹੇਰਾ ॥ ਹੁਤੋ ਅੰਭ ਤਹਿ ਕਛੁਕ ਚੰਗੇਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਚਾਰ ਓਰ ਸਭ ਬਿਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੂ ਸਿਮਰਣ ਕਰੇ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ ਹਮਾਰੀ ॥ [6]ਨਤ ਧਰਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥ ਜੁਗ ਜੁਗ ਜਬਹਿ ਅਧਰਮੀ ਬਾਧੈਂ ॥ ਪਠ ਅਵਤਾਰ ਤਿਨਹੁ ਕੋ ਸਾਧੈਂ ॥ ਅਬ ਤੌ ਧਰਮ ਏਕ ਪਗ ਧਰ ਹੈ ॥ ਰਾਵ ਰਾਇ ਬਿਨ ਕਾਜ ਨ ਸਰ ਹੈ ॥ ੩੭ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਬਰ ਦੇਨ ਬਿਸਾਲ ॥ [7]ਪਿਖ ਸਭ ਸੁਰ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪਗ ਬੰਦੇ ਆਇ ॥ ੩੮ ॥ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸਤਤੀ ਕੀਨ ॥ ਤਿਸੀ [8]ਅੰਭ

੧. ਖੜਾ ਹੋਇਆ। ੨. ਲੈਣ ਲਈ। ੩. ਭੁਲੇ। ੪. ਟੇਢੇ। ੫. ਥੋੜਾ। ੬. ਮਤ। ੭. ਵੇਖ ਕੇ। ੮. ਜਲ।

ਮਹਿ ਪਗ ਧੁਇ ਲੀਨ ॥ [1]ਤਾਲ ਅਕਾਲ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਭਯੋ ॥ ਸਭਹਨ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਤਬ ਲਯੋ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਬ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਹੋਵਹੁ ਮੈਂ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਭਗਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇਂ ॥ ਪਾਪ ਕਰਮ ਤੇ ਨਰਨ ਹਟਾਵੇਂ ॥ ੪੦ ॥ ਦਸ ਸਰੂਪ ਧਾਰੋਂ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਜਗ ਪ੍ਰਗਟਾਹਿ ॥ ਚਤੁਰਥ ਰੂਪ ਧਰੋਂ ਜਬ ਆਇ ॥ ਤਬ ਯੇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥ ੪੧ ॥ ਸਭ ਜਾਵੋ ਨਿਜ ਨਿਜ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਬਿਧ ਅਸ ਕਹਿ ਭੇ ਅੰਤਰ ਧਯਾਨਾ ॥ ਹਰਖ ਦੇਵ ਗੇ ਨਿਜ ਨਿਜ ਥਾਨਾ ॥ ਜਾਨਯੋਂ ਅਬ ਪ੍ਰਗਟਹਿ ਸੁਖ ਦਾਨਾ ॥ ੪੨ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਹਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਢਿਗ ਦੇਵਨ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥ ਕੌਨ ਦਿਵਸ ਪਰਸੰਨ ਭੇ ਬਰ ਦੀਨਸ ਸੁਥ ਸਾਰ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨਤ ਕਹਯੋ ਦਾਤਾਰ ਜਬ ਦੀਨਸ ਬਰ ਸੁਖ ਦਾਨ ॥ ਦਿਵਸ [2]ਬਸੋਹਾ ਪਾਵਨੰ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ੪੪ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਹਿ ਨਾਹਿ ਗੁਰ ਕਾਰਨ ਇਹੁ ਲਖ ਲੇਹ ॥ ਕੇਵਲ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹਿਤ ਧਾਰਤ ਹੈਂ ਗੁਰ ਦੇਹ ॥ ੪੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭੈ ਭੰਜਨ ਦੁਖ ਹਰਨ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ [3]ਸਰੋਜ ਮਨਾਊਂ ॥ ਜਾਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਹਿਲ ਹੀ ਗੁਰ ਯਸ ਸਿੰਧ ਤਰਾਊਂ ॥ ੧ ॥ ਅਹੋ ਬੰਸ ਕੇ [4]ਭੂਖਨੰ ਬੇਦੀ ਸੁਭ ਮਤ ਵਾਨ ॥ ਸੁਨੋ ਕਥਾ ਅਬ ਜਨਮ ਕੀ ਐ ਜਸ ਬੰਸ ਮਹਾਨ ॥ ੨ ॥ ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਕੀਨੋ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ॥ ਅੰਤ ਨ ਕੋਊ ਲੈ ਸਕਿਓ ਜਾਨੈ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ॥ ੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਪ੍ਰਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਨਾਈ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਰਚੇ ਸਮੁਦਾਈ ॥ ਤਾ ਮੈ ਨਰਪਤ ਏਕ ਬਨਾਯੋ ॥ ਕਾਲ

੧. ਸਰੋਵਰ । ੨. ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਮੀਟਣਾ, ਤੇ ਖੋਲਣਾ ਨੂੰ ਬਸੋਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ੩. ਕਮਲ । ੪. ਗਹਿਣਾ ।

ਸੈਨ ਤਹਿ ਨਾਮ ਕਹਾਯੋ ॥ ੪ ॥ ਸੂਰਜ ਭਯੋ ਬੰਸ ਤਿਸ ਮਾਹੀ ॥
[1]ਮਾਰ ਤੰਡ ਸੋ ਬੰਸ ਕਹਾਹੀ ॥ ਨਰਪਤ ਰੱਘ ਤਾਹਿ ਮਹਿ ਭਯੋ ॥ ਰੱਘ
ਬੰਸ ਇਸ ਹੀ ਕੋ ਕਯੋ ॥ ੫ ॥ ਦਸਰਥ ਰਾਇ ਏਕ ਤਬ ਭਯੋ ॥
ਵੇਦ ਆਤਮਜ ਤਿਨ ਤੇ ਥਯੋ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ੍ਰ ਤ੍ਰੇਤਾ ਔਤਾਰ ॥ ਲਖਨ
ਸੁ ਭਰਤ ਸੱਤ੍ਰਘਨ ਚਾਰ ॥ ੬ ॥ ਰਾਮ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸੁਤ ਭਏ ਦੋਊ ॥
ਲਵੀ ਕੁਸੂ ਪਰਗਟ ਜਗ ਹੋਊ ॥ ਕੁਸ਼ੂ ਬੰਸ ਬੇਦੀ ਕੋ ਜਨੀਯੋ ॥ ਤ੍ਰੇਹਣ
ਬੰਸ ਲਖਨ ਕੋ ਮਨੀਯੋ ॥ ੭ ॥ ਭਰਥ ਬੰਸ ਭੱਲੇ ਜਗ ਹੋਹੇ ॥ ਸੋਢ
ਬੰਸ ਲਵ ਹੀ ਕੋ ਸੋਹੇ ॥ ਵੇਦ ਬੰਦ ਕੇ ਨ੍ਰਿਪ ਦਿਸ ਚਾਰੂ ॥ ਭੋਗੈਂ ਰਾਜ
ਸੁ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੂ ॥ ੮ ॥ ਕਰਮ ਕਾਲ ਐਸੇ ਤਬ ਭਯੋ ॥ ਰਾਜ ਬੰਸ
ਤੇ ਸਭ ਮਿਟ ਗਯੋ ॥ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਸਭਨ ਸਿਰਮੌਰ ॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ
ਤਲਵੰਡੀ ਠੌਰ ॥ ੯ ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਪਤੀ ਤਹਿ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰੁ ॥ ਤਾਂਹਿ
ਮੰਤਰੀ ਬਾਬਾ ਕਾਰੂ ॥ ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਵਿਖੈ ਪੁਨ [2]ਧਾਮ ॥ ਮਹਿਲ ਤਿਨੋ
ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨਾਮ ॥ ੧੦ ॥ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ॥ [3]ਪੂਰਬ
ਜਨਮ ਤਪ ਕੀਨ ਬਿਸਾਲੂ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਤਪ ਜਗਦੀਸਹਿ ਭਾਯੋ ॥
ਜਨਮ ਸਮੈਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਆਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਹੁਕਮ ਭਯੋ [4]ਪਵਨ
ਕੌ ਤਬਹੀ ॥ ਮਾਤਾ ਜਠਰ ਪ੍ਰਵੇਸਹੁ ਅਬ ਹੀ ॥ ਪਵਨ ਸੁ ਉਦਰਹਿ
ਕੀਨ ਨਿਵਾਸੂ ॥ ਬੰਸ ਬੇਦੀਅਨ ਬਢਿਓ [5]ਹੁਲਾਸੂ ॥ ੧੨ ॥ ਸਭ
ਜਗ ਮਹਿ ਭਾ ਅਨੰਦ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਧਰਮ ਕਰਮ ਨਰ ਲਗੇ ਸੁਢਾਲਾ ॥
ਸੀਤ ਸੁਗੰਧਤ [6]ਮੰਦ [7]ਸਮੀਰਾ ॥ ਚਲੈ ਜੁ ਹਰਹੀ ਸਬ ਬਿਧ ਪੀਰਾ ॥
੧੩ ॥ [8]ਬਾਦਰ ਆਵੈਂ ਭਰ ਭਰ [9]ਬਾਰੀ ॥ ਬਰਖਹਿੰ ਨਰ ਇੱਛ
ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ਫੂਲਹਿੰ ਫਲਹਿੰ ਬ੍ਰਿੱਖ ਸਮਦਾਈ ॥ ਜਨ ਅਨੰਦਤ
ਬਾਹਰ ਆਈ ॥ ੧੪ ॥ [10]ਛਿਤ ਸੋਹਤ ਧਰ ਨਵ ਸਬ ਜਾਈ ॥ ਜਹਿ

---

੧. ਸੂਰਜ ਬੰਸ। ੨. ਘਰ। ੩. ਪਿਛਲੇ। ੪. ਪਵਣ ਦੇਵਤਾ। ੫. ਉਤਸ਼ਾਹ
੬. ਮਠੀ ਮਠੀ। ੭. ਹਵਾ। ੮. ਬੱਦਲ। ੯. ਜਲ ਨਾਲ। ੧੦. ਖੇਤੀ।

ਉਰ ਸਭ ਤੇ ਅਧਕ ਬਧਾਈ ॥ ਅਸ ਜਬ ਬੀਤ ਗਏ ਕਛ [1]ਮਾਸਾ ॥
ਸਰਦ ਸੁੰਦਰੀ ਇੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੧੫ ॥ ਬਿਮਲ ਅਕਾਸ ਸੋਹੇ [2]ਗਨ
ਤਾਰਾ ॥ ਜਿਮ ਜਗਜਾਸੀ ਉਰ ਆਚਾਰਾ॥ [3]ਨਿਰਸ [4]ਮੇਘ ਹੋ ਗੇ ਨਿਜ
ਦੇਸੂ ॥ ਜਿਮ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮਿਟਹਿੰ ਕਲੇਸੂ ॥ ੧੬ ॥ [5]ਉਰਜ ਮਾਸ
ਕੀ ਪੂਰਨਮਾ ੀ॥ ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਸੀ ਜੌਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ॥ ਸੰਮਤ ਨੌ ਖਟ
ਸਹਿਸ ਛਬੀਸਾ ॥ ਭੇ ਔਤਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਜਗਦੀਸਾ ॥ ੧੭ ॥ ਭਯੋ
ਅਚਾਨਕ ਸਭਨ ਉਛਾਹਾ ॥ ਬਿਨ ਕਾਰਨ ਮਨ ਲਖ ਨ ਸਕਾਹਾ ॥
ਧਰਾ ਅਕਾਸ਼ ਬਿਖੈ ਜੇ ਬਾਸੀ ॥ ਮੰਗਲ ਕਰਹਿੰ ਸਿਮਰ ਅਬਨਾਸੀ ॥
੧੮॥ ਲੇ ਨਿਜ ਹਾਥਨ ਸੰਖ ਬਜਾਇ॥ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਮੁਖ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇ
॥ ਅਮਰਨ ਮਿਲ ਕਰ [6]ਮਲਜ ਘਸਾਈ ॥ [7]ਕੁੰਕਮ ਪੁਨ [8]ਸਨਸਾਰ
ਮਿਲਾਈ ।੧੯॥ ਕਾਲੂ ਕੇ ਮੰਦਰ ਪਰ ਚਰਚਹਿ॥ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿੱਛ
[9]ਕੁਸਮਾਂ ਜਲ [10]ਅਰਚਹਿ॥ ਬਡ ਪਰਕਾਸ਼ ਅਚਾਨਕ ਥਾਯੋ ॥ ਧਾਇ
ਦੇਖ ਸੁ ਨੈਨ ਮੀਚਾਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਮਾਤਾ ਉਦਰ ਪੌਨ ਨਿਕਸਾਈ ॥
ਜਾਨਿਓ ਮੈ [11]ਪਰਸੂਤਾ ਥਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜਬ ਖੋਲ੍ਹੇ ਨੈਨ ॥
ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਦੇਖ ਮਨ ਚੈਨ ॥ ੨੧ ॥ ਦਿਪਤ ਤੇਜ ਜਹਿ ਕ੍ਰਾਂਤਿ
ਅਨੂਪਾ ॥ ਬਿਸਮਹਿ ਧਾਇ ਦੇਖ [12]ਸਿਸ ਰੂਪਾ ॥ ਅਨਤ ਬਾਲ
ਜਨਮਤ ਸਭ ਰੋਤੇ ॥ ਬਿਗਸਤ ਇਹੁ ਜਿਵ ਆਨੰਦ ਹੋਤੇ ॥ ੨੨ ॥
ਅਲਪ ਬੁੱਧ ਕਿਉ ਧਾਇ ਲਖਾਹੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਇਸ ਪੀਰਾ
ਨਾਹੀ ॥ ਦਾਸੀ ਦੌਰ ਦਈ ਸੁਧ ਕਾਲੂ ॥ ਲੇਹੁ ਬਧਾਈ ਅਨੰਦ
ਬਿਸਾਲੂ ॥ ੨੩ ॥ ਕ੍ਰਾਂਤ ਮਾਨ ਭਾ ਤਾਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਮੰਗਲ
ਕਰਹੁ ਸੁ ਬਿਬਧ ਪ੍ਰਕਾਰੇ ॥ ਸੁਤ ਉਪਜਨ ਕੇ ਸੁਨ ਕਰ ਬੈਨਾ ॥
ਮਨਹੁ ਜਗਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਐਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਉਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੌ

੧. ਮਹੀਨੇ । ੨. ਸਮੂਹ । ੩. ਇਕ ਰਸ । ੪. ਬਦਲੀ । ੫. ਕਤਕ ਮਹੀਨਾ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ
੬. ਕੇਸਰ । ੭. ਮੁਸਕ ਕਪੂਰ । ੮. ਚੰਦਨ । ੯. ਫੁਲ । ੧੦. ਛਿੜਕਦੇ ਹਨ । ੧੧.
ਜਨਮਿਆ । ੧੨. ਬਚਾ ।

ਕਰ ਧਿਆਨਾ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਹਿ ਬੰਧ ਜੁਗ ਪਾਨਾ ॥ ਭਈ ਭੋਰ ਨਿਜ ਦਾਸ ਬੁਲਾਯਾ ॥ ਦਿਜਬਰ ਸਦਨ ਜਾਹੁ ਤੂੰ ਧਾਯਾ ॥ ੨੫ ॥ [1]ਦੈਵਗ ਜੋ ਹਰਿ ਦਿਆਲ [2]ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਆਨਹੁ ਤਾਂਹਿ [3]ਬਿਲੰਬ ਬਿਹੀਨਾ ॥ ਸੁਨਤ ਦਾਸ ਦਿਜ ਸਦਨ ਸੁ ਜਾਈ ॥ [4]ਦਿਜ ਜੂ ਕਾਲੂ ਤੁਝਹਿ ਬੁਲਾਈ ॥ ੨੬ ॥ ਆਯੋ ਦਿਜ ਸ਼ੁਭ ਸਗਨ ਲਖਾਇਓ ॥ ਕਾਲੂ ਕੋ [5]ਸ੍ਵਸਤੈਨ ਸੁਨਾਇਓ ॥ ਦੇਖ ਮੰਗਲਾ ਚਾਰ ਸੁਹਾਏ ॥ ਪੰਡਤ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਪਾਏ ॥ ੨੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦਿਜਬਰ ਕੋ ਲੇ [6]ਅਜਰ ਮਹਿ ਸਾਦਰ ਆਸਨ [7]ਡਾਸ ॥ ਬੈਸਾਯੋ ਬਹੁ [8]ਭਾਉ ਕਰ ਆਪ ਬੈਸ ਤਿਸ ਪਾਸ ॥ ੨੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਹਿ ਕਾਲੂ ਸੁਣ [9]ਸ੍ਰੋਣ [10]ਦਿਜਿੰਦੂ ॥ ਦਯੋ ਸਦਨ ਮਮ ਤਾਤ ਗੋਬਿੰਦੂ ॥ ਮੁਝ ਪਰ ਨਿਜ [11]ਅਨਕੰਪਾ ਧਾਰਹੁ ॥ ਸੋਧ ਮਹੂਰਤ ਲਗਨ ਬੀਚਾਰਹੁ ॥ ੨੯ ॥ ਭੇਦ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਸਭ ਲਖ ਲੀਜੈ ॥ [12]ਭਵ ਪਤ੍ਰੀ ਇਸ ਕੀ ਲਿਖ ਦੀਜੈ ॥ ਬਾਲਕ ਸ਼ਬਦ ਲੇਯ ਜੋ ਜਨਮਾ ॥ ਸੋਊ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਵੋ ਸ੍ਰਵਨਮਾਂ ॥ ੩੦ ॥ ਭਯੋ ਕਾਲ ਕਿਸ ਜਨਮ ਸੁਨਾਵੋ ॥ ਬੂਝਹੁ ਧਾਇ ਹਜੂਰ ਬੁਲਾਵੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਦੌਲਤ ਦਾਈ ॥ ਸੋ ਕਾਲੂ ਤਤਕਾਲ ਬੁਲਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਕਵਨ ਸ਼ਬਦ ਲੇ ਆਯੋ ਬਾਲਕ ॥ [13]ਧਾਇ ਬਤਾਵਹੁ ਸੋ ਤਪ ਕਾਲਕ ॥ ਬੋਲੀ ਬਚਨ ਦੌਲਤਾਂ ਦਾਈ ॥ ਸੁਨਹੁ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਜੁ ਅਹਿ ਦਿਜਰਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਬਹੁ [14]ਸਿਸ ਜਨਮੇ ਮਮ ਕਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਯਹ ਅਚਰਜ ਕਬ ਦੇਖਯੋ ਨਾਹੀਂ ॥ [15]ਦੀਰਘ ਨਰ ਜਿਉਂ ਬਿਗਸ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਉਂ ਇਨ [16]ਚੀਨੇ ਸ਼ਗਨ ਭਲੇ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਏਕ ਊਂਗਰੀ ਊਚ ਦਿਖਾਈ ॥ ਆਸ਼ਜ ਨਹਿ ਲਖਯੋ ਦਿਜਰਾਈ ॥ ਆਨ ਨਰਨ ਜਿਮ ਨਰ ਇਹ ਨਾਹੀ ॥

੧. ਪੰਡਤ। ੨. ਚਤਰ। ੩. ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੪. ਪੰਡਤ। ੫. ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ।
੬. ਵੇਹੜੇ। ੭. ਵਛਾਇਆ। ੮. ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ। ੯. ਕੰਨ। ੧੦. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੰਡਤ।
੧੧. ਕਿਰਪਾ। ੧੨. ਜਨਮ ਪਤ੍ਰੀ ੧੩. ਦੌੜ ਕਰਕੇ। ੧੪. ਬਚੇ ੧੫. ਵਡੇ ੧੬. ਜਾਣਨਾ।

ਹਸ ਹਸ ਕੇ ਮਨ [1]ਮੋਦ ਬਢਾਹੀ ॥ ੩੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਦਿਜ-ਬਰ ਸਭ ਬਚਨ ਕੋ ਜੋਤਸ਼ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰ॥ ਸ਼ੁਭ ਨਿਛੱਤ੍ਰ ਸ਼ੁਭ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਥਿਤ ਪੁਨ ਸ਼ੁਭ ਵਾਰ ॥ ੩੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਭਲੇ ਲਗਨ ਮੈਂ ਬਾਲਕ ਜਨਮਾ ॥ ਬਿਦ੍ਰਖ ਬਿਚਾਰ ਕੀਨ ਤਬ ਮਨਮਾ ॥ ਲਗਨ ਸੁ ਸਿੰਘ ਨਿਛਤ੍ਰ ਸਤਾਈ ॥ ਆਧੀ ਰਾਤ ਘਟੀ ਜੁਗ ਥਾਈ ॥ ੩੬ ॥ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇਨੇ ਬੁਧ ਆਯੋ ॥ ਇਸ ਸਮ ਨਾਹਿ ਕੋਊ ਜਗ ਬਾਯੋ ॥ ਨਹਿ ਸਮ ਇਸ ਅਵਤਾਰੂ ਕੋਊ ॥ ਬਡੇ ਭਾਗ ਕਾਲੂ ਕੇ ਹੋਊ ॥ ੩੭ ॥ ਕਹਿ ਦਿਜ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਭਵ ਲੀਨੋ ॥ ਜਗਤ ਉਧਾ-ਰਨ ਲੱਛਨ ਚੀਨੋ ॥ ਆਤ ਪਤ੍ਰ ਇਸ ਸੀਸ ਝੁਲਾਰੇ ॥ ਪੁਰਬੀ ਨਿਸਾ ਜਨਮ ਭਯੋ ਬਾਰੇ ॥ ੩੮ ॥ ਏਕ ਦਿਖਾਹੀ ਏਕ ਜਪਾਹੀ ॥ ਕਰਹਿ [2]ਦਿਗਵਿਜੈ ਸੰਸੈ ਨਾਹੀ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਉਰ ਲਾਲਸ ਕੀਨੀ ॥ ਦੇਹ ਸਫਲ ਅਪਨੀ ਦਿਜ ਚੀਨੀ ॥ ੩੯ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਵਤਾਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦੁਤੀਯੋ ਮੰਦਰਹ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਾਲੂ ਸੋਂ ਪੁਨ ਦਿਜ ਕਹੀ ਬਾਲਕ ਮੋਹਿ ਦਿਖਾਇ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਦਾਈ ਦੌਲਤਾਂ ਲੀਨੀ ਤਬਹਿ ਬੁਲਾਇ ॥੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬਾਲਕ ਆਨਹੁ [3]ਬਿਪ੍ਰ ਸੁ ਪਾਸਾ ॥ ਦਾਈ ਗਈ ਸੁਨ [4]ਮੱਧ [5]ਅਵਾਸਾ ॥ [6]ਜਾਚਿਓ ਬਾਲਕ [7]ਜਨਨਿ ਨ ਦੇਈ ॥ ਜਿਉਂ [8]ਕਿਰਪਨ ਧਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਖੇਈ ॥ ੨ ॥ ਕਹੈ ਸਰਦ ਰੁਤ ਸਰਦੀ ਲਾਗਹਿ ॥ [9]ਮ੍ਰਿਦਲ ਬਾਲ ਬਾਹਿਰ ਕਸ ਮਾਗਹਿ ॥ ਬਹੁਰੋ ਪੰਡਤ ਬਾਰੰਬਾਰਾ ॥ ਜਾਚਿਓ ਦਯੋ [10]ਤਾਤ ਅਤ ਪਿਆਰਾ ॥ ੩ ॥ ਲੇਕਰ ਦੌਲਤ ਬਾਹਿਰ ਆਈ ॥ ਮੁਖ ਸੁੰਦਰ ਜਹਿ ਅਤੀ ਸੁਹਾਈ ॥ ਲਘੁ

੧. ਖੁਸ਼ੀ। ੨. ਜਗਤ ਤੋਂ ਫਤਹ। ੩. ਪੰਡਿਤ ਹਰਦਿਆਲ। ੪. ਵਿਚ। ੫. ਘਰ ੬. ਮੰਗਿਆ। ੭. ਮਾਤਾ। ੮. ਸ਼ੂਮ। ੯. ਕੋਮਲ। ੧੦. ਪੁਤਰ।

ਤਨ ਜੋਤ ਬਿਸਾਲ ਬਿਰਾਗਹਿ ॥ ਜਿਉਂ [1]ਬਟ ਅਖੈ ਰੂਪ ਲਘ ਛਾਜਹਿ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦਿਜਬਰ ਅਤ ਮਤਵਾਨ ਮਨ ਸਰਬ ਚਿਹਨ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ਹੇਰਤ ਉਰ ਹਰਖਤ [2]ਸਰਸ ਠਾਂਢਾ ਭਯੋ ਸੁਜਾਨ ॥ ੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ [3]ਪੁਲਕਿਓ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਨੂਆਂ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਜਾਨਿਓ ਨਿਜ ਧਨੂਆਂ ॥ ਜਿਉਂ ਜਨ ਇਸ਼ਟ ਦੇਵ ਕੋ ਦੇਖੀ ॥ ਤਿਉਂ ਉਰ ਮੇਂ ਭਾ [4]ਮੋਦ [5]ਬਸੇਖੀ ॥ ੬ ॥ ਸਭ [6]ਅੰਗਨ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਲੱਛਨ ॥ ਲਗਿਓ [7]ਬਿਲੋਕਨ ਬਿਪ੍ਰ [8]ਬਿਚੱਛਨ ॥ [9]ਅਰਨ ਚਰਨ ਬਰ ਮ੍ਰਿਦਲ ਸੁਹਾਵੈਂ ॥ ਭੁਜ [10]ਆਜਾਨ [11]ਕੰਧ ਉਚ ਭਾਵੈਂ ॥ ੭ ॥ [12]ਉਰ [13]ਆਯੁਤ ਮੁਖ ਚੰਦ [14]ਭਿਰਾਮਾ ॥ [15]ਦਹਿਨੇ [16]ਚਮਰ [17]ਛਤ੍ਰ ਕਰ ਬਾਮਾ ॥ ਸੁਨ ਕਾਲੂ ਸੁਤ ਤੋਹਿ ਬਦੱਛਨ ॥ ਇਸ ਮੇਂ ਲਖੀਅਤ ਬੱਤੀ ਸੁ ਲੱਛਨ ॥ ੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੰਤ ਰੇਨ ਨਿਜ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੋਂ ਬੱਤੀ ਸੁ ਲੱਛਨ ਜੌਨ ॥ ਲਾਲਸ ਮੋਹਿ ਮਨ ਭੀ ਦਿਖਰਾਵੋ ਸੁਖ ਭੌਨ ॥ ੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸੁਲੱਜ ਸੁਧੀ ਸਾਹਸੀ ਸੁਹਿਰਦ ਸਾਚੋ, ਸੂਰੋ ਸੁਚ ਸਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਗਯ ਜਾਨੀਯੇ ॥ ਉੱਦਮੀ ਉਦਾਰ ਗੁਨ ਗ੍ਰਾਹੀ ਔ ਗੰਭੀਰ ਲਾਲ, ਸੁੱਧ ਮਨ ਧਰਮੀ ਛਿਮੀ ਸੁ ਤੱਤ੍ਰ ਗਿਆਨੀਯੇ ॥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ ਸੱਤਜਬ੍ਰਤੀ ਸੁਕ੍ਰਿਤੀ ਧ੍ਰਿਤੀ ਬਿਨੀਤ, ਤੇਜੱਸੀ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਹਰਿ ਸੋਂ ਪ੍ਰਮਾਨੀਯੇ ॥ ਲੋਭ ਛੋਭ ਹਿੰਸਾ ਕਾਮ ਕਪਟ ਗਰੂਰਤਾ ਨ, ਲੱਛਨ ਬਤੀਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ

---

੧. ਬੋਹੜ। ੨. ਅਧਕ। ੩. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੪. ਖੁਸ਼ੀ। ੫. ਬਹੁਤ। ੬. ਅੰਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ। ੭. ਦੇਖਣ ਲਗਾ। ੮. ਚਤਰ। ੯. ਕਮਲ ਵਰਗਾ ਲਾਲ। ੧੦ ਲੰਬੀਆਂ ੧੧. ਮੋਢੇ। ੧੨. ਛਾਤੀ। ੧੩. ਚੌੜੀ। ੧੪. ਸੁੰਦਰ। ੧੫. ਸਜੇ। ੧੬. ਚੌਰ। ੧੭. ਖਬੇ ਹਥ ਵਿਚ। ੧੮. ੧-ਸੁੰਦਰ, ੨-ਸੁਹਿਰਦ, ੩-ਸਚਾ, ੪-ਸੂਰਮਾ, ੫-ਸਾਵਧਾਨ, ੬-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਗਯਾਤਾ, ੭-ਉਦਮੀ, ੮-ਉਦਾਰ, ੯-ਗੁਨ ਗ੍ਰਾਹੀ, ੧੦-ਗੰਭੀਰ, ੧੧-ਸ਼ੁਧ ਮਨ, ੧੨-ਧਰਮ, ੧੩-ਖਿਮਾਵਾਨ, ੧੪-ਇੰਦਰੇ ਜਿਤ, ੧੫-ਪਵਿਤਰ, ੧੬-ਨਿਮ੍ਰਤਾਵਾਨ, ੧੭-ਤੇਜਸ੍ਵੀ, ੧੮-ਦਯਾਲੂ, ੧੯-ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ, ੨੦-ਸੀਲਵਾਨ, ੨੧-ਸੰਤੋਖੀ, ੨੨-ਉਪਕਾਰੀ, ੨੩-ਚਤਰ, ੨੪-ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਤੀ, ੨੫-ਜਪੀ, ੨੬-ਤਪੀ, ੨੭-ਨਿੰਦਾ ਜਿਤ, ੨੮-ਸਾਹਸੀ, ੨੯-ਸਾਹਸੀ, ੩੦-ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਦਾ ਭਗਤ, ੩੧-ਜਤੀ ਤੇ ੩੨-ਗਿਆਨੀ।

ਪਹਿਚਾਨੀਐ ॥ ੧੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪਢਿਓ ਸਮੁੰਦ੍ਰਕ ਮੈ ਦਿਜ
ਸੋਧਾ ॥ ਸੁਭ ਗੁਨ ਸਭ ਇਸ ਮਹਿ ਕਹਿ ਪ੍ਰੋਧਾ ॥ ਮਹਿੰਮਾ ਅਮਿਤ
ਮਨੇ ਮਹਿ ਮਾਨੀ ॥ ਬਡ ਔਤਾਰ ਚਿੱਤ ਸਤ ਜਾਨੀ ॥ ੧੧ ॥ ਦਿਜ
ਦਰਸਾਇ ਧਾਇ ਢਿਗ ਮਾਤਾ ॥ ਦੀਨੋ ਦਾਇ ਜੁ ਸੁੰਦਰ ਤਾਤਾ ॥
ਕਾਲੂ ਕਹੇ ਨਾਮ ਸਿਸ ਰਾਖਹੁ ॥ ਬਰਨ ਸੋਧ ਸੁਧ ਮੁਖ ਸੋਂ ਭਾਖਹੁ
॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਕਾਲੂ ਇਸ ਨਾਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਹੈ ਰਾਖੈਂ ਕਰ ਸੋਧ
ਵਿਚਾਰਾ ॥ ਅਬ ਨਿਜ ਕੁਲ ਕੀ ਕੀਜਹਿ ਚਾਲੀ ॥ ਜੋ ਜਾਚੈ ਤਿਸ
ਭੇਜ ਨਾ ਖਾਲੀ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਕਹਿ ਦਿਜ
ਘਰ ਗਯੋ ਜੋਤਸ਼ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰ ॥ ਦਰ ਮਾਲਾ ਫੁਲ ਸੁੰਦਰੰ ਬਾਂਧਤ
ਹਰਖ ਅਪਾਰ ॥ ੧੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਲੂ [੧]ਆਲਜ ਮੰਗਲ
ਸਾਜੇ ॥ [੨]ਦਰ ਪਰ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਾਜੇ ਬਾਜੇ ॥ ਢਾਢੀ ਭਾਟ ਜੁ ਮੰਗਨ
ਹਾਰੇ ॥ ਪਾਇ ਦਰਬ ਕੋ ਗੁਨਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੧੫ ॥ ਸਭੇ ਸ਼ਰੀਕਨ
ਮਿਲ ਕਰ ਆਈ ॥ [੩]ਭੂਖਣ [੪]ਬਸਨ ਧਰੇ [੫]ਛਬ [੬]ਛਾਈ ॥ [੭]ਕਪਟ
ਬੇਸ ਪਰ [੮]ਦੇਵ ਬਧੂਟੀ ॥ ਗਾਵਹਿ ਮਨਹੁ ਜਗਤ ਸੁਖ ਲੂਟੀ ॥
੧੬ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਬਹੁ ਦੇਤ ਬਧਾਈ ॥ ਦਰ ਪਰ ਭੀਰ ਭਈ
ਅਧਕਾਈ ॥ ਦੇਨੇ ਉਚਤ ਲਖ੍ਯੋ ਜੋ ਜੈਸਾ ॥ ਦੇਤ ਭਯੋ ਕਾਲੂ ਤਿਨ
ਤੈਸਾ ॥ ੧੭ ॥ [੧੦]ਤ੍ਰੋਦਸ ਦਿਵਸਹਿ ਸੰਖਜਾ ਕੀਨੀ ॥ ਆਯੋ ਦਿਜ
ਕਾਲੂ ਸੁਧ ਦੀਨੀ ॥ ਸਿਸ ਕੋ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਥਰੀਜੇ ॥ ਇਸ ਕੇ
ਸਰਬਰ ਕੋ ਨ ਜਨੀਜੈ ॥ ੧੮ ॥ ਪੰਡਤ ਕਹੈ ਸੁ ਪਾਵੈ ਚੋਲਾ ॥ ਤਬ
ਕਾਲੂ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚ ਬੋਲਾ ॥ ਰਲ ਮਿਲ ਨਾਮ ਸੁ ਤੁਰਕਨ ਹਿੰਦੂ ॥
ਨਹਿ ਰਾਖਹੁ ਇਹੁ ਨਾਮ ਦਿਜਿੰਦੂ ॥ ੧੯ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪੂਰਬ ਰਾਖੈਂ
ਨਾਮ ਜਸ ਛਤ੍ਰੀ ਬੰਸਹਿ ਜੋਇ ॥ ਸੋ ਤੁਮ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਕਹੁ ਨ

---

੧. ਘਰ। ੨. ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ। ੩. ਗਹਿਣੇ। ੪. ਕਪੜੇ ੫. ਸੁੰਦਰ। ੬. ਛਾ ਰਹੇ ਹਨ। ੭. ਬਣਾਉਟੀ ਰੂਪ ਵਿਚ। ੮. ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਹੁਟੀਆਂ ਅਪਛਰਾਂ। ੯ ਸੋਭਾ। ੧੦ ਤੇਰਾਂ ਦਿਨ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ੧੧ ਗਿਣਤ।

ਤਰਕੈ ਕੋਇ ॥ ੨੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਿਓ ਸ੍ਰਵਨ ਦਿਜ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਯਹ ਤੁਮਰੋ ਸੁਤ ਬਡ ਔਤਾਰਾ ॥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਤਾਰ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ॥ ਪੂਜਤ ਹਿੰਦ ਨ ਮਾਨੈ ਤੁਰਕਾ ॥ ੨੧ ॥ ਇਹੁ ਸਿਸ ਕੌ ਮਾਨੇਂਗੇ ਦੋਊ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਿਖ ਸਭ ਹੋਊ ॥ ਇਸ ਕੇ ਚਰਨ [1]ਪੋਤ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ॥ ਪਾਰ ਪਰੈ ਪਰਮਾਰਥ ਮਾਹੀਂ ॥ ੨੨ ॥ ਸੰਗਤ ਕਰਹਿ ਤਰਹਿ [2]ਭਵ ਸਾਗਰ ॥ ਸਕਲ ਜਗਤ ਮੈਂ ਹੋਇ ਉਜਾਗਰ ॥ ਬਹੁਤ ਨਰਨ ਕੋ ਕਰਹਿ ਉਧਾਰਾ ॥ ਨਾਮ ਭਗਤ ਦੇ ਦਾਨ ਉਦਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਭੂਮ ਅਕਾਸ ਮਹਿ ਹੋਇ ਅਧਕ ਪਰਤਾਪ ॥ ਪਰਮ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਖ ਯਹ ਮਾਨਵ ਕਰ ਹੈ ਜਾਪ ॥ ੨੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ [3]ਗੋ [4]ਗਿਰ [5]ਸਾਗਰ [6]ਮਾਰਗ ਦੇਈ ॥ [7]ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਆਇਸ ਮੇ ਸੇਈ ॥ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਉਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮੂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਰਾਖਿਓ [8]ਅਭਿਰਾਮੂ ॥ ੨੫ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਰਥ ਤਹਿ ਸੁਨੀਏ ॥ ਪਰਮ ਬਰਨ ਬਰ ਉਰ ਮਹਿ ਗੁਨੀਏ ॥ ਅਨਕਤ ਨਹਿ ਹੋਵੈ ਜਿਹ ਮਾਹੀ ॥ ਸੋਈਯੋ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਕਹਾ ਹੀ ॥ ੨੬ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਰਮ ਹਰਖ ਕਾਲੂ ਕਰਤ ਸੁਨ ਦਿਜ-ਬਰ ਕੇ ਬੈਨ ॥ ਸਾਦਰ ਦੀਨ [9]ਉਪਾਇਨੰ ਗਯੋ ਬਹੁਰ ਨਿਜ [10]ਐਨ ॥ ੨੭ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਾਵਤ ਦਿਜਬਰ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਤ ॥ ਗਟੀ ਗਿਨਤ ਹੋਵਤ ਅਤ ਆਰਤ ॥ ਦੇਹਿ ਬ੍ਰਿਧ ਭੀ ਬੈਸ ਬਿਹਾਵਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਭਯੋ ਮੁਝੈ ਪਛਤਾਵਾ ॥ ੨੮ ॥ ਨਹਿ ਦੇਖੋਂ ਮੈਂ ਇਨ ਪਰਤਾਪੂ ॥ [11]ਭੂਰ [12]ਬਿਸੂਰਤ ਪੰਡਤ ਆਪੂ ॥ ਪੁਨ ਕਹਿ ਗੁਰ ਮਨ ਕੀ ਗਤ ਜਾਨੈ ॥ ਰਖ ਸਰੀਰ ਮੁਝ ਦੇਹਿੰ ਗਿਆਨੈ ॥ ੨੯ ॥ ਸਨੈ ਸਨੈ ਤਨ ਬਢਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ [13]ਸੁਕਲ ਪੱਖਜ ਚੰਦ ਜਿਮ

੧ ਜਹਾਜ਼। ੨. ਜਨਮ ਮਰਮ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ। ੩. ਪ੍ਰਿਥਵੀ। ੪. ਪਹਾੜ। ੫. ਸਮੁੰਦਰ। ੬. ਰਸਤਾ। ੭. ਰਾਤ ਦਿਨ। ੮. ਸੁੰਦਰ। ੯. ਭੇਟਾ। ੧੦. ਘਰ। ੧੧. ਬਹੁਤ। ੧੨. ਝੂਰਦਾ ਹੈ। ੧੩. ਚਾਨਣਾ ਪੱਖ।

ਬਚਨ ..ਾ ॥ ਕਬ ਪਲਨਾ ਮੈਂ ਦੇਹ ਝੁਟਾਈ ॥ ਕਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅੰਕ
ਤਾਰ ..ਈ ॥ ੩੦ ॥ ਦੁਤੀਯ ਬਰਸ ਕੇ ਜਬ ਗੁਰ ਥਾਏ ॥ ਸੁੰਦਰ
ਸਿਸ [1]ਲੰਕਾਰ ਘਰ ਵਾਏ ॥ [2]ਬਨੀ ਬਾਜਨੀ [3]ਕਿੰਕਨ ਚਾਰੀ ॥ [4]ਕਟ
ਰਨ ..ਹ ਪਾਈ ਅਤ ਛਬ ਵਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ [5]ਕਰ ਮਹਿ ਕਟ [6]ਪਦ
..੨ ॥ ਪਰ ਸੋਹੈਂ ॥ ਜੋ ਦੇਖੈ ਤਹਿ ਕੋ ਮਨ ਮੋਹੈਂ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀ ਬਰਖ ਜਬ ਭਾ
..ਇ ..ਰ ਕੇਰਾ ॥ ਚਢੈ ਸੂਰ ਜਸ ਅੰਧੇਰਾ ॥ ੩੨ ॥ ਬੋਲੈਂ ਬਚਨ ਤੋਤਰੇ
..ਮੀਠੇ ॥ ਸੁਨਹਿ ਨਾਰ ਨਰ ਲਾਗਹਿੰ [7]ਈਠੇ ॥ ਚਤਰ ਬਰਖ ਜਬ
ਸ..ਰਿਓ ਆਈ ॥ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ਦੇਖੈ ਬਲ ਜਾਈ ॥ ੩੩ ॥ ਲੇ ਕਰ
ਵ ਕਾਲੂ ਅੰਗ ਦੁਲਾਰੈ ॥ ਪਾਵਤ ਸੁਖ ਕੇ [8]ਬਦਨ ਨਿਹਾਰੈ ॥ ਤਜ ਕਰ
.. [9]ਜਨਕ ਅੰਕ ਕੋ ਜਾਵੈਂ ॥ ਰਲ ਬਾਲਨ ਸੋਂ ਖੇਲ ਮਚਾਵੈਂ ॥ ੩੪ ॥
.. ਕਹੈਂ ਪਰਸਪਰ ਲੋਗ ਲੁਗਾਈ ॥ ਕਾਲੂ ਭਾਗ ਅਹੈਂ ਅਧਕਾਈ ॥
.. ਜਿਸ ਅਵਾਸ਼ ਸੁਤ ਅਸ ਉਪਜੱਯੋ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਭਵ
..ਯੋ ॥ ੩੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸਭਹਿ ਸੁਭਾਵਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਕਰਹੈਂ
ਬਦਨ ਨਿਹਾਰ ॥ ਜੈਸੇ ਜਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਸਭ ਸਰਤਾ ਕੋ ਬਾਰ ॥
੩੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪਾਂਚ ਬਰਖ ਕੀ ਹੋਈ ਬੈਸਾ ॥ ਕਰਨ ਲਗੇ
ਕਾਰਜ ਪੁਨ ਐਸਾ ॥ ਲੇ ਵਸਤੂ ਘਰ ਬਾਹਿਰ ਧਾਵੈਂ ॥ ਦੇ ਕੈ
[10]ਰੰਕਨ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂ ॥ ੩੭ ॥ ਕਰਤ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਇਹ ਬਿਧ
ਕਾਰਾ ॥ ਦਯਾ ਕਰਨ ਕੋ ਜਹਿ ਬਿਵਹਾਰਾ ॥ [11]ਆਸਿਖ ਦੇਵਹਿੰ
ਨਰ ਔ ਨਾਰੀ ॥ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈ ਕਵਿ ਸਦ ਵਾਰੀ ॥ ੩੮ ॥
..ਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ
..ਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀਯੋ ਮੰਦਰਹ ॥ ੩ ॥

---

੧. ਗਹਿਣੇ। ੨. ਵਜਣ ਵਾਲੇ। ੩. ਸੁੰਦਰ ਤੜਾਗੀ। ੪. ਲਕ ਵਿਚ। ੫. ..ਹਥ ਵਿਚ ਕੜੇ। ੬. ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਝਾਂਜਰਾਂ। ੭. ਪਿਆਰੇ। ੮. ਮੁਖ। ੯. ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ..ਛਡ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੧੦. ਗਰੀਬਾਂ। ੧੧. ਅਸ਼ੀਰਬਾਦ।

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਗ [1]ਤਾਰਬੇ ਲੀਨਸ ਜਗ ਅਵ-
ਤਾਰ ॥ ਸ਼ਰਨ ਪਰਹਿੰ ਜੋ ਤਿਨਹੁੰ ਕੀ ਹੋਤ [2]ਸਹਿਲ [3]ਭਵ ਪਾਰ ॥
੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਕਰਹੈਂ ਖੇਲ ਅਪਾਰਾ ॥ ਜਿਨ ਕੇ
ਚਰਤਨ ਕੋ ਨਹਿ ਪਾਰਾ ॥ ਖੇਲਤ ਸੂਰਜ ਨਿਜ ਘਰ ਗਯੇ ॥ ਭਈ
ਸਾਂਝ ਤਬ ਗੁਰ ਘਰ ਅਯੇ ॥ ੨ ॥ ਹੇਰਤ ਮਾਤ ਰੂਪ ਬਲ ਜਾਵੈ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਆਪਨੈ ਭੋਜਨ ਖ੍ਵਾਵੈ ॥ ਸਵਾ [4]ਜਾਮ ਜਬ ਰਹੀ ਤ੍ਰਿਜਾਮਾ ॥
ਜਨਨੀ ਦੇਖੈ ਚਲਤ ਭਿਰਾਮਾ ॥ ੩ ॥ ਸੁੰਦਰ [5]ਦੁਤਿ ਦੇਵਤ
[6]ਬ੍ਰਿੰਦਾ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਆਏ ਕਰਤ ਅਨੰਦਾ ॥ [7]ਮੰਜਲ [8]ਕੁਸਮਾਂਜਲ
[9]ਮਲਯਾਗਰ ॥ [10]ਕਰ ਕਪੂਰ ਬਰ [11]ਗੰਧ ਉਜਾਗਰ ॥ ੪ ॥ [illegible]
ਏਕ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੁੰਦਰ ॥ ਸੂਰੇ ਮਾਣਕ ਗਚ [12]ਰੁਚਰੰਦਰ ॥ ਤ
ਪਰ ਹੇਰੈ ਨਿਜ ਸੁਤ ਬੈਸਾ ॥ ਸੋਭਾ ਕੋਟ [13]ਸੂਰ ਨਹੀ ਤੈਸਾ ॥ ੫ ॥
ਸੁਰ ਸਭ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥਨ ਜੋਰੀ ॥ ਭਨਤ ਬਿਨੈ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤ ਨ
ਥੋਰੀ ॥ ਉਸਤਤ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰੇ ॥ ਪਾਵਨ ਰੂਪ ਨ [illegible]
ਵਾਰੇ ॥੬ ॥ ਧਰ [14]ਅਲੰਭ ਕੇ ਦੇਵਨ ਹੇਤੂ ॥ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੋ ਬੇਦੀ ਕੁਲ
ਕੇਤੂ ॥ ਭਗਤ ਜਗਤ ਮਧ [15]ਬਿਦਿਤ ਕਰਨ ਕੋ ॥ ਕਲਮਲ ਦੁਸ਼
ਟਨ [16]ਦੰਭ ਹਰਨ ਕੋ ॥ ੭ ॥ ਕਲਿ ਮੈਂ ਪਾਵਨ ਪੰਥ ਨਰਨ ਕੋ ॥
ਦੇ ਸਤਸੰਗਤ ਜਗਤ ਤਰਨ ਕੋ ॥ ਨਾਮ ਜਪਾਵਨ ਧਯਾਨ ਚਰ
ਕੋ ॥ ਭਗਤਨ ਦੁਖ ਕਟ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ॥ ੮ ॥ ਦੇਨ ਆਸ
ਏਕ ਸਰਨ ਕੋ ॥ ਕੁਮਤ ਕੁਚਾਲ ਕੁਕਰਮ ਹਰਨ ਕੋ ॥ ਪੀਰ ਮੀ
ਸਿਰ ਨੀਵ ਕਰਨ ਕੋ ॥ ਸੱਚ ਨਾਮ ਦੈ ਜਾਪ [18]ਰਰਨ ਕੋ ॥ ੯
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਉਸਤਤਿ ਪੁਨ ਬਿਨੈ ਕਰ ਕਛ ਸੇਵਾ ਫੁਰਮਾਇ

੧. ਤਾਰਨ ਲਈ। ੨. ਸੁਖੈਨ। ੩. ਸੰਸਾਰ। ੪. ਪਹਿਰ। ੫. ਸੋ
੬. ਸਮੂਹ। ੭. ਉਜਲ। ੮. ਫਲਾਂ ਦੇ ਬੁਕ। ੯. ਚੰਦਨ। ੧੦. ਹਥ ਵਿਚ ਸ
ਕਪੂਰ। ੧੧. ਚੰਗੀ ਖੁਸ਼ਬੋ। ੧੨. ਸੁਚੇ ਤੇ ਸੋਹਣੇ ਮਾਣਿਕ ਅੰਦਰ ਜੜੇ ਹਨ। ੧੩. ਕਰੋੜਾਂ ਸੂ
੧੪. ਪ੍ਰਗਟ। ੧੫. ਆਸਰਾ ਨੂੰ ਧਾਰਕੇ। ੧੬. ਪ੍ਰਗਟ। ੧੭. ਪਾਖੰਡ। ੧੮. ਉਚਾਰ

ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਸੋਂ ਭਾਖਯੋ ਸੱਚਖੰਡ ਹਮ ਜਾਇ॥ ੧੦॥ ਚੌਪਈ॥ ਸੁਨ ਆਗਯਾ ਵਿਸ਼ਨੂ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰਾ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ਼ਿਵ ਜੁ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਿੰਦਾ॥ ਲਿਯੋ ਸਿੰਘਾਸਨ ਕੰਧ ਉਠਾਇ॥ ਜਿਹ ਲਗ ਸਕਤ ਤਹਾਂ ਲਗ ਜਾਇ॥ ੧੧॥ ਆਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ॥ ਸਚ ਖੰਡ ਬਸੈ ਨਿਰੰਜਨ ਜਹਾਂ॥ ਤਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਬਾਨੀ ਭਈ॥ ਸ੍ਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹਮਰੋ ਤੁਮ ਸਈ॥ ੧੨॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਨਰ ਤਨ ਧਾਰਾ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਕਰ ਹੈਂ ਪਰਚਾਰਾ॥ ਜਸ ਮਰਯਾਦਾ ਜਗਤ ਚਲਾਵੈਂ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਆਪ ਕਰੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂ ੧੩॥ ਅਬ ਗੁਰ ਮੰਤਰ ਦੀਜੈ ਸੋਇ॥ ਜਿਸਕੋ ਪਠ ਨਰ ਮੁਕਤੀ ਹੋਇ॥ ਸੁਨ ਨਿਜ ਸਗੁਨ ਰੂਪ ਕੀ [1]ਗਿਰਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਉਚਰਾ ॥ ੧੪॥

੧ ਓ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਜਪੁ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਖਕੈ ਪੁਨਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਹੰ॥ ਕਲ ਮਹਿ ਮਹਿਮਾ ਨਾਮ ਕੀ ਦੇਹੁ ਜਗਤ ਕੋ ਰੰਗ॥ ੧੫॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਸਬਦ ਸੁਣ ਭੇ ਗੁਰ ਮਨ [2]ਅਹਿਲਾਦ॥ ਅਸ ਵਿਧ ਉਸਤਤਿ ਕਹਤ ਭੇ [3]ਪੁ ਸ਼ੋਤਮ ਮਰਯਾਦ॥ ੧੬॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ॥ ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ॥ ੧॥ ਦੋਹਿਰਾ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰ ਧਾਰ ਕੈ ਪੁਨ ਤਲਵੰਡੀ ਆਇ॥ ਆਗਿਆ ਲੇ ਸਭ ਹੀ ਗਏ ਜਹਿੰ ਜਹਿੰ ਤੇ ਸੁਰ ਆਇ॥ ੧੭॥ ਚੌਪਈ॥ ਸੁਤ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਨੀ॥ ਇਹੁ ਔਤਾਰ ਸੱਤ ਚਿਤ ਜਾਨੀ॥ ਚਿਤਹਿ ਵਿਚਾਰਤ ਭਯੋ ਪਰਭਾਤੂ॥ ਚਢਿਓ ਸੁ [4]ਮਾਰਤੰਡ [5]ਬਖਜਾਤੂ॥ ੧੮॥ ਜਾਨੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਨ ਮਾਤਾ॥ ਤਾਨ ਦਈ ਤਬ ਮੋਹਿ [6]ਕਨਾਤਾ॥ ਜਾਗੇ

[1] ਬਾਣੀ। [2] ਅਨੰਦ। [3] ਉਤਮ ਪੁਰਸ਼। [4] ਸੂਰਜ। [5] ਪ੍ਰਗਟ। [6] ਮੋਹ ਦੀ ਕਨਾਤ ਤਾਣ ਦਿਤੀ।

ਪੁਨ ਕਰਕੈ ਮੁਖ ਰੂਖਾ ॥ ਕਹੈਂ ਮਾਤ ਦੇ ਭੂਜਨ ਭੂਖਾ ॥ ੧੯ ॥
ਨਿਸ ਕੀ ਭੂਲੀ ਸਕਲ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ਲਖੀ ਰਿਦੈ ਸੁਤ ਮੋ [1]ਭੁਖਿ-
ਆਰਾ ॥ [2]ਦਧਿ ਨਵ ਨੀਤ ਦਯੋ ਹਿਤ ਖਾਨੈ ॥ ਜਿਉ ਆਗੈ ਜਾਨੈ
ਤਿਵ ਜਾਨੇ ॥ ੨੦ ॥ ਬਿਚਰਹਿੰ ਖੇਲਨ ਮਹਿ [3]ਅਨਰਾਗੇ ॥ ਚੌਰ
ਚੌਰ ਮਿਲ ਬਾਲ ਸਭਾਗੇ ॥ ਥਿਰ ਹੋਵਤ ਥਿਰ ਹੋਵੈਂ ਸਾਰੇ ॥
ਬੈਸਹਿੰ ਬੈਸ ਜਾਏਂ ਇਕ ਬਾਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ਨਾਨਕ [4]ਆਨਨ ਭਨਹਿ
ਕਹਾਨੀ ॥ ਭਗਤ ਬਿਰਾਗ ਬਿਖੈ ਜੋ [5]ਸਾਨੀ ॥ ਸਰਵਨ ਮਨਨ
ਕਰਹਿੰ ਨਿਧਜਾਸਾ ॥ ਪੁਨ ਸੁਨਨੈ ਕੀ ਵਧਹਿ ਪਿਆਸਾ ॥ ੨੨ ॥
[6]ਗਿਰਾ ਸੁਗੰਧ [7]ਬਦਨ ਅਰ ਬਿੰਦਾ ॥ ਜੁਗਤ ਯੁਕਤ ਸੁੰਦਰ
[8]ਮਕਰੰਦਾ ॥ ਬਾਲ ਬ੍ਰਿੱਧ ਮਮ ਭਏ ਮਲਿੰਦਾ ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਹਿ ਨ
ਅਘਾਤ ਅਨੰਦਾ ॥ ੨੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਮਨੁਜ
ਜੋ ਸੁਨਤ ਠਾਂਢ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥ ਪੰਡਤ ਸੇ ਮਧਰੇ ਲਗਹਿੰ ਕੀਰਤ
ਬਦਨ ਅਲਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਾਲਕ ਕੈਸੇ ਬੱਚ
ਬੋਲਹਿ ॥ ਬਾਲ ਬੈਸ ਹੈ ਬੋਲ ਅਮੋਲਹਿ ॥ ਚੰਦ [9]ਬਦਨ ਤੈਂ
[10]ਸੁਧਾ ਸਮਾਨੀ ॥ ਸ਼੍ਰੂਤੀ ਵੇਦ ਸਮ ਬੋਲਤ ਬਾਨੀ ॥ ੨੫ ॥ ਲਗੀ
[11]ਸਿਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਘਨੇਰੀ ॥ ਸੰਗ ਨ ਤਜਹਿੰ ਰਹੈਂ ਮੁਖ ਹੇਰੀ ॥
ਸਦਨ ਆਇੰ ਜਬ [12]ਦੀਨਾ ਨਾਥੂ ॥ ਸਿਸ ਨਹਿ ਤਜਹਿੰ ਰਹੈਂ
ਤਹਿ ਸਾਥੂ ॥ ੨੬ ॥ ਬਾਹਿਰ ਚਲਤਹੁ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰਹਿੰ ॥ ਇਸ
ਬਿਧ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਸੁਖਦ ਬਿਹਾਰਹਿੰ ॥ [13]ਸੰਬਤ ਖਟ ਮਹਿ ਗੁਰ ਕੀ
ਲੀਲ੍ਹਾ ॥ ਕਵਿ ਵਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੰਗੀਲਾ ॥ ੨੭ ॥ ਮਰਹਰੇ
ਛੰਦ ॥ ਹੇਰਤ ਸੁਤ ਕਾਲੂ ਹਰਖ ਬਿਸਾਲੂ ਪੜ੍ਹਨ ਉਚਿਤ ਮਨ
ਜਾਨ ॥ ਹਮ ਕਾਜ ਵਿਸੇਖਾ ਸੀਖਹਿੰ ਲੇਖਾ ਸਾਤ ਬਰਖ ਬੈ ਮਾਨ ॥

੧. ਭੁਖਾ ਹੈ। ੨. ਦਹੀ। ੩. ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ। ੪. ਮੁਖ ਤੋਂ। ੫. ਮਿਲੀ ਹੋਈ।
੬. ਬਾਣੀ। ੭. ਮੁਖ ਕਮਲ ਦੇ ਨਿਆਈਂ। ੮. ਸੁਹਣਾ ਰਸ। ੯. ਚੰਦ ਮੁਖ ਤੋਂ।
੧੦. ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੧੧. ਬਾਲਕਾਂ ਦੀ। ੧੨. ਗੁਰੂ ਮਾਲਕ। ੧੩. ਛੇ ਸਾਲ।

॥ ੩੦ ॥ ਕਰ ਤੇ ਧਨ ਧਰ ਅਗਰ ਮਹੰਤਾ ॥ ਅਸਨ ਬਸਨ ਲੇਵੇ ਸੁਖਵੰਤਾ ॥ ਹਮ ਨੇ ਤੁਮਰੀ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਨੀ ॥ ਕਰਤ ਨ ਜਾਚਨ ਜੋ ਗੁਨ ਹਾਨੀ ॥ ੩੧ ॥ ਬਿਨ ਜਾਚੇ ਸਾਦਰ ਸੌਂ ਦੇਈ ॥ ਤਾਂਕੋ ਰੁਚ ਸੌਂ ਅਚਨ ਕਰੇਈ ॥ ਅਬਹਿ ਪਠਾਏ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਲੇ ਕਰ ਸੁਖ ਸੌਂ ਕਰਹੁ ਅਹਾਰਾ ॥ ੩੨ ॥ ਕਹਿ ਮਹੰਤ [1]ਲਘੁ ਬੈਸ [2]ਕੁਲੀਨੰ ॥ ਤੁਮ ਬਿਵਹਾਰ ਸੁ ਜਨਕ ਅਧੀਨੰ ॥ ਪਠਿਉ ਕਾਜ ਕਿਹ ਤੋਹਿ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ਜਾਹਿ [3]ਛੂਛ ਤੋ [4]ਰਿਸ ਨਹਿ ਧਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਨਿਦੇਸਾ ॥ ਸੋ ਕੀਨੋ ਜਿਸ ਲਾਭ ਵਸੇਸਾ ॥ ਮੁਝ ਸੌਂ ਕਹਿਓ ਬਨਜ ਸੁਭ ਕਰੀਏ ॥ ਯਾਂਤੇ ਅਨਤ ਨ ਭਲੋ ਬਿਚਰੀਏ ॥ ੩੪ ॥ ਬਾਨੀ ਸੁਨੀ ਸਧੀਰ ਮਹੰਤਾ ॥ ਕਹਿ ਜਿ ਤਵ ਉਰ ਇਹੁ ਦ੍ਰਿੜ ਮੰਤਾ ॥ ਲੇ ਜਾਵੋ ਧਨ ਨਿਜ ਕਹਿ ਨਗਰੀ ॥ ਬਸਨ ਰਸਤ ਆਨ ਦਿਹੁ ਸਗਰੀ ॥ ੩੫ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਚੂੜ ਕਾਣ ਮਹਿ ਗੇ ਖੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਅਸਨ ਬਸਨ ਲੇ ਚਰਨ ਚਵਾਏ ॥ ਸੰਤ ਰੇਣ ਕੇ ਪਾਸ ਲਿਆਏ ॥ ੩੬ ॥ ਸਭੀ ਸਮਾਜ ਮਹੰਤ ਅਗਾਰੀ ॥ ਧਰ ਬੈਸੇ ਸੇਵਕ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ਦੀਜੈ ਆਇਸ ਹੋਇ ਰਸੋਈ ॥ [5]ਅਚੈਂ ਸੰਤ ਪੁਨ [6]ਓਢੈਂ ਲੋਈ ॥ ੩੭ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁਨ ਮਹੰਤ ਮਤਵੰਤ ਕਹੀ ਗਿਰਾ ਜਗ ਕੰਤ ਸੌਂ ॥ ਕਰ ਅਚਵਹਿੰਗੇ ਸੰਤ ਤੁਮ ਗਮਨਹੁ ਘਰ ਆਪਨੇ ॥ ੩੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਮਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗੀ ॥ ਬੋਲੇ ਸੰਤ ਗਿਰਾ ਅਨਰਾਗੀ ॥ ਆਰ-ਲਘ ਬਾਲ ਸੁਚਾਲੀ ॥ [7]ਗਿਰਾ ਵਰਾਗ ਭਗਤ [8]ਭਲ [9]ਸਾਲੀ ॥ ੩੯ ॥ ਤੁਮ ਸੌਂ ਆਨ ਕੀਨ ਬਹੁ [10]ਭਾਊ ॥ ਮ੍ਰਿਦਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸੁਭਾਊ ॥ ਭੋਜਨ ਬਸਨ ਆਨ ਜਬ ਬੈਸੇ ॥ ਚਲਨ ਰਜਾਇ

---

੧. ਉਮਰ ਛੋਟੀ। ੨. ਵੱਡੀ ਕੁਲ ਵਾਲਾ। ੩. ਖਾਲੀ। ੪. ਗੁਸਾ
੫. ਪ੍ਰਸਾਦ ਛਕਣਾ ਕੀਤਾ। ੬. ਲੋਈ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਕੀਤਾ। ੭. ਬਾਣੀ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲੀ।
੮. ਚੰਗਾ। ੯. ਮਿਲੀ ਹੋਈ। ੧੦. ਪ੍ਰੇਮ।

ਦੀਨ ਤੁਮ ਕੈਸੇ ॥ ੪੦ ॥ ਸੁਨ ਮਹੰਤ ਬੋਲਿਓ [1]ਬਰ ਬਾਨੀ ॥ ਇ
ਤੇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ਕਲਾਵਾਨ ਗਜਾਨੀ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥
[2]ਦੁਰਿਓ ਰਹਿਤ [3]ਗਤ ਪਰਿਓ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ੪੧ ॥ ਭਯੋ [4]ਅਸ
ਮੁਝ ਤੇਜ ਪ੍ਰਭਾਉ ॥ ਯਾਂਤੇ ਦੀਨੀ ਜਾਨ [5]ਰਜਾਊ ॥ ਇਨਕੇ ਦਰ
ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ॥ ਸੁਫਲ ਜਨਮ ਹਮ ਤੁਮਰਾ ਥਾਈ ॥ ੪੨ ॥
ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਾਚੋ ਵਨ
ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਤਨ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਬ ਆਇ
॥ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਉਲਘ ਮਗ ਤਿਲਵੰਡੀ ਦਰਸਾਇ ॥ ੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੀਲੋ ਹੇਠ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਧਰ ਕੈ ਸੁਭ
ਠੇਠ ॥ ਸਾਹਿਬ ਨਾਮ ਤੰਬੂ ਜਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਬਾਲਾ ਤਬ ਘਰ ਗ
ਤਿਸ ਵੇਰਾ ॥ ੨ ॥ ਕਾਲੂ ਪੂਛੇ ਭਾਖ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾਲੂ
ਚਕ੍ਰਤ ਥਾਯੋ ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਆਵਤ ਭਾ ਤਹਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ
ਬੈਠੇ ਜਹਾਂ ॥ ੩ ॥ ਕਹਿ ਬੇਟਾ ਸੌਦਾ ਕਸ ਕੀਨਾ ॥ ਮੈਂ ਏਤੋ ਧਨ
ਤੁਮ ਕੋ ਦੀਨਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕਹੇ ਤਾਤਾ ॥ ਤੁਮਰੀ
ਆਇਸ ਮਾਨੀ [6]ਸਾਤਾ ॥ ੪ ॥ ਕਹਿਓ ਆਪ ਲਾਭ ਬਡ ਵਾਰੋ ॥
ਕਰਹੋ ਸੌਦਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋ ॥ ਮੈਂ ਸੌਦੇ ਸਾਚੇ ਕਰ ਆਯੋ ॥ ਏਕ
ਅਨੇਕ ਹੋਵੈ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [7]ਕੇਰੇ ॥
[8]ਹਰਖਤ ਭੇ ਕਾਲੂ ਤਿਸ ਬੇਰੇ ॥ ਹੇ ਬੇਟਾ ਜੋ ਕੀਨ ਭਲੇਰਾ ॥ ਅਬ
ਘਰ ਕੋ ਚਾਲੋ [9]ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੬ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ
ਲਿਆਏ ॥ ਮਾਤਾ ਦੇਖ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਕਛੁ ਦਿਨ ਮੈਂ ਭਾਈ

੧. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ । ਬਾਣੀ । ੨. ਛੁਪਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ । ੩. ਮਰਯਾਦਾ । ੪. ਬਹੁਤ । ੫. ਆਗਿਆ । ੬. ਸਹੀ । ੭. ਦੇ । ੮. ਪ੍ਰਸੰਨ । ੯. ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਲੋ ।

ਜੈਰਾਮ ॥ ਆਤ ਭਯੋ [1]ਸਸੁਰਾਰਹਿ ਧਾਮ ॥ ੭ ॥ ਘਰ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਜਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਵਡੇਰਾ ॥ ਤਹਿ ਕੋ ਏਹ ਦੀਵਾਨ ਰਹਾਈ ॥ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਕਾਲੂ ਕੇਰ ਜਮਾਈ ॥ ੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ॥ ਸੁਭ ਸੁਭਾਵ ਬਹੁ ਮਤ ਸਿਆਨ ਕੀ ॥ ਬੈਸ ਮਾਂਹਿ ਤੱਤ ਬਰਖ ਬਡੇਰੀ ॥ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੇਰੀ ॥ ੯ ॥ ਸੋ ਜਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਵਿਆਹੀ ॥ ਲੈਨ ਆਯੋ ਜੈਰਾਮ ਤਿਸਾਹੀ ॥ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕਹਿ ਮਾਤਾ ਤਾਈ ॥ ਹੇ ਮਾਤਾ ਸੁਨੀਐ ਮਨ ਲਾਈ ॥ ੧੦ ॥ ਮੋਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਾਹੀ ॥ ਇਨ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਹੌਂ ਮਰ ਜਾਹੀਂ ॥ ਮੋਰੋ ਤੋ ਕਛੁ ਦਾਵਾ ਨਾਹੀਂ ॥ ਪਰ ਇਤਨੀ ਮੈਂ ਬਿਨੌ ਕਰਾਹੀਂ ॥ ੧੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਜਾਵੈਂ ॥ ਕਛੁ ਦਿਨ ਰਹੈਂ ਬਹੁਰ ਚਲ ਆਵੈਂ ਸੁਨ ਕਰ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕ ਪਿਤ ਕੋ ॥ ਕਹਿਤ ਭਈ ਬੀਬੀ ਕੇ ਹਿਤ ਕੇ ॥ ੨੨ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਸੁਤ ਏਕਾ ॥ ਇਨ ਬਿਨ ਕੌਨ ਹਮਾਰੀ [2]ਟੇਕਾ ॥ ਇਸ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਚੈਨ ਨ ਆਵੇ ॥ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੈਸੇ ਲੈ ਜਾਵੇ ॥ ੧੩ ॥ ਕਹਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਬਾਤ ਤੋ ਐਸੇ ॥ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਜੀਵੌਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ॥ ਪਰ ਬੀਬੀ ਕੋ ਬਚਨ ਹਟਾਵਨ ॥ ਕੈਸ ਕਰੈਂ ਹੇ ਸ਼ੁਭ ਮਤ ਪਾਵਨ ॥ ੧੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ॥ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੇ ਸੰਗ ਸਵਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਜੈਰਾਮ ਭਾਈ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਅਪਨੇ ਭਾਗ ਗਨਾਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਸੁਨੀ ਇਹੁ ਬਾਤਾ ॥ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਾਤਾ ॥ ਮਿਲਨੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੋ ਆਯੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਰਾਮ ਕੋ ਭਾਖ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੧੬ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਨਵਾਬ ਜੋ ਥਾਰਾ ॥ [3]ਸੋ ਮਮ ਲਖੋ ਮਿਤ੍ਰ ਅਤ ਪਿਆਰਾ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਮ ਦੀਵਾਨ ਬਡੇਰੇ॥ ਪੁਨ [4]ਦਮਾਦ ਕਾਲੂ ਕੇ ਹੇਰੇ ॥੧੭॥ ਐ ਹੌ ਮਿਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ॥ ਤਿਆਰ ਭਏ ਨਾਨਕ ਸੰਗ ਥਾਰੇ ॥

੧. ਸਹੁਰੇ। ੨. ਆਸਰਾ। ੩. ਸੀ। ੪. ਜਵਾਈ।

ਮੈਂ ਤੋ ਸਦ ਇਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਭੀ ਸਦ ਰਹੀਓ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਇਨ ਕੋ ਸਨਬੰਧੀ ਨਹਿ ਜਾਨੋ ॥ ਖੁਦ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕਾ ਰੂਪ ਪਛਾਨੋ ॥ ਹਮਰੇ ਤੁਮਰੇ ਭਾਗ ਬਡੇਰੇ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਦਰਸ ਕਰੈਂ ਇਨ ਕੇਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਭੁਜੰਗ ਛੰਦ ॥ ਬਡੋ ਪ੍ਰੇਮ [1]ਰਾਯੋ ਚਰਨ ਲੀਨ ਚੂਮੰ ॥ [2]ਮੁਚਿਓ ਨੈਨ ਨੀਰੰ ਗਿਰੀ ਬੂੰਦ ਭੂਮੰ ॥ ਗਏ ਨਿਕਟ ਮਾਤਾ [3]ਅਸ਼ਰ ਡਾਰੀ ॥ ਭਰੇ [4]ਅੰਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮੰ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਕਰੀ ਬੰਦਨਾ [5]ਮਾਤ ਕੌ ਰੋਤ ਛੋਰੀ ॥ ਪਿਤਾ ਕੋ ਨਮੋ ਕੀਨ ਦੋ ਹਾਥ ਜੋਰੀ ॥ [6]ਸਖਾ ਕੋ ਮਿਲੇ ਜੋ ਹੁਤੇ ਬਾਲ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸੁ ਬਾਲਾ ਲੀਏ ਸੰਗ ਤੌ ਪੰਥ ਚਾਲੇ ॥ ੨੧ ॥ ਭੱਯਾ ਜੈਰਾਮੰ ਬੀਬੀ ਸੰਗ ਚਾਲੀ ॥ ਉਲੰਘੇ ਸੁ ਪੰਥੰ [7]ਪ੍ਰਮੋਦੰ ਬਿਸਾਲੀ ॥ ਪੁਰੀ ਸੁਲਤਾਨੰ ਨਿਜੰ ਧਾਮ ਜਾਈ ॥ ਜਰਾਮੰ ਕਹੰ ਗ੍ਰਹਿ ਪੁਨੀਤੰ ਸੁਬਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਸੋਂ ਸੁਭ ਬੈਨ ਕਹੇ ਉਰ ਸਾਦਰ ਸੇਵ ਭਲੇ ਕਰਹੀ ॥ ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਹਿ ਦਿਆਲ ਮਹਾਂ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਸੁਖ ਸੋਂ ਫਿਰਹੀ ॥ ਤਾਰਨ ਜਾ ਅਵਤਾਰ ਧਰਿਓ [8]ਕਲ ਕੇ [9]ਨਰ ਮੰਦ ਮਹਾਂ ਜਰਹੀ ॥ ਬਾਸਰ ਏਕ [10]ਸੁਸਾ [11]ਪਤ ਸੌਂ ਭਗਨੀ ਮਿਲ ਬੈਸਤ ਭੇ ਘਰ ਹੀ ॥ ੨੩ ॥ ਪੰਕਜ ਨੈਨ ਪ੍ਰਭੂ [12]ਗੁਨ ਐਨ ਭਨੇ ਮੁਖ ਬੈਨ ਸੁਨੋ ਮਮ ਬਾਨੀ ॥ ਕਾਰ ਬਿਹੀਨ ਭਲੇ ਨਹਿੰ ਚੀਨ ਕਰੈਂ ਪਰਬੀਨ ਸਭੈ ਜਗ ਜਾਨੀ ॥ ਹੈ ਜਗ ਰੀਤ ਕਰੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁ ਕਜੋਂ [13]ਵਿਪ੍ਰੀਤ ਕਰੋਂ ਮਨ ਮਾਨੀ॥ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ਜੋਊ ਮਨ ਭਾਇ ਬਿਤਾਏ ਸਮਾਂ ਪਰਚਾਨ ਜੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨ ਕੈ [14]ਭਗਨੀ ਪੁਨ ਬੈਨ ਭਨੇ ਮਨ ਗਜਾਨ ਸੁਨੋ ਗੁਨ ਤੋ

---

੧. ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ। ੨. ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਲ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿਗੀਆਂ। ੩. ਅਸੀਸ ਦਿਤੀ। ੪. ਗੋਦ ਵਿਚ। ੫. ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਰੋਂਦਿਆਂ ਛਡਿਆ। ੬. ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ। ੭. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੮. ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਤਾਰਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਲਇਆ ਹੈ। ੯. ਮਨੁਖਾਂ ਦੀ ਭੈੜੀ ਮਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੧੦. ਭੈਣ। ੧੧. ਨਾਲ। ੧੨. ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਘਰ। ੧੩. ਉਲਟੀ। ੧੪. ਭੈਣ ਜੀ।

ਪਰਚਾ ॥ ਜਗ ਕੰਤ ਮਤੋ ਚਿਤ ਸੰਤ ਬਿਅੰਤ ਕਰੋ ਮਿਲ ਸੰਤਨ ਸੋ ਚਰਚਾ ॥ ਨਰ ਨਾਰ [1]ਚਰਾ ਚਰ ਦੇਨ ਦਤਾਰ ਸੁਰਾ ਸੁਰ [2]ਬ੍ਰਿੰਦ ਕਰੈਂ [3]ਅਰਚਾ ॥ ਧਨ ਧਾਮ ਪਦਾਰਥ ਜੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਤਵ ਲੇਹੁ ਕਰੋ ਖਰਚਾ ॥ ੨੫ ॥ ਵਾਕ ਜਰਾਮ ਭਨੇ ਅਭਰਾਮ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਹੋਇ ਸੁ ਧਾਮ ਤੇ ਲੀਜੈ ॥ ਜੇ ਜਗ ਕਾਜ ਸੁ [4]ਪਾਜ ਸਮਾਜ ਤੁਮੈ ਨਹਿੰ ਛਾਜਤ ਕਿਉਂ ਉਰਝੀਜੈ ॥ [5]ਬੱਲਭ ਜੀ ਸੁਨੀਏਂ ਮਮ ਬਾਤ ਸੁ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਮਹਿੰ ਮੋ ਸੇ ਲਖੀਜੈ ॥ ਬੈਠ ਰਹੋ ਜਸ ਨਾਮ ਕਹੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਹੋ ਸੁਖ ਯੌਂ ਮੁਝ ਦੀਜੈ ॥ ੨੬ ॥ ਪੁਨ ਪੰਕਜ ਨੈਨ ਭਨੇ ਮੁਖ ਬੈਨ ਸੁ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਬਖਾਨਤ ਜੈਸੇ ॥ ਕਰ ਸੌਂ ਕਰ ਕਾਰ ਅਹਾਰ ਕਰੈਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਦੇਹਿ ਕਰੈਂ ਨਰ ਐਸੇ ॥ ਧਨ ਆਪ ਕਮਾਇਕੈ ਖਾਵੈਂ ਭੋਜਨ [6]ਛਾਦਨ ਸਾਧਨ ਦੈਸੇ ॥ ਕਰਨਾ ਕਰ ਸੰਤ ਉਧਾਰ ਕਰੈਂ ਭਵ ਭੀਤਰ ਫੇਰ ਨ ਆਵਤ ਕੈਸੇ ॥ ੨੭ ॥ ਫੇਰ ਜਰਾਮ ਗਿਰਾ ਉਚਰੀ ਤੁਮ ਆਇਸ ਮੋ ਮਨ ਹੈ ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ਮੋਰ ਸਕੌਂ ਨ ਕਹਿਓ ਤੁਮਰੋ ਜਿਨ ਕੀਰਤ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਉਚਾਰੀ ॥ ਲੇਖਾ ਪਢੇ ਤੁ ਕਹੋ ਮੁਝ ਸੌਂ ਕਛੁ ਲੈ ਦੇਊਂ ਜੋ ਹੋਇ ਲੇਖੇ ਕੀ ਕਾਰੀ ॥ ਹੌਂ ਸਭ ਜਾਨਤ ਭਾਂਤ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਲੇਨ ਜੁ ਦੇਨ ਭਲੇ ਹੈ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ੨੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨਬਾਬ ਕੋ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਲੇਹੁ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ਨਿਬਾਹੁ ਜੇ ਕਰਹੁ ਕਾਜ ਸੁਭ ਏਹੁ ॥ ੨੯ ॥ ਕਬਿੱਤ॥ ਭਾਖੀ ਜੋ ਜੈਰਾਮ ਸੋਈ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਨ ਮਨ ਕਹੈਂ ਕਰਤਾਰ ਨਿਰਬਾਹੈ ਮੁਹਿ ਕਾਜ ਕੋ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਦਯਾ ਨਿਧ ਸਦਾ ਈ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਾਰੇ ਸੰਤਨ ਸਹਾਈ ਰਾਖੈ ਨਿਜ ਨਾਮ ਲਾਜ ਕੋ ॥ ਭਾਖਤ ਜੈਰਾਮ ਤੁਮ ਪਾਸ ਹੋਏ ਆਵੈ ਕਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੋ ਜਾਨੋ ਬਹੁਤ ਸਮਾਜ

---

੧. ਜੜ੍ਹ ਚੇਤਨ। ੨. ਸਮੂਹ। ੩. ਬੰਧਨਾ। ੪. ਪਖੰਡ, ਦਿਖਲਾਵਾ। ੫. ਪਿਆਰੇ। ੬. ਕਪੜਾ।

ਕੇ ॥ ਚੱਲੀਏ ਨਵਾਬ ਪਾਸ ਮਿਲੀਏ ਅਵਾਸ ਤਿਹ ਕੀਜੈ ਨ ਬਿਲੰਬ ਅਬ ਭਲੋ ਦਿਨ ਆਜ ਕੋ ॥ ੩੦ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਕੇ [1]ਭੌਨ ਗਏ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਸਭ ਬਾਤ [2]ਜਨਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰ ਨਬਾਬ ਕਹੈ ਇਹੁ ਮੋਦੀ ਕੀ ਕਾਰ ਚਲਾਏ ॥ ਹੈ ਮਤਵਾਨ ਸੁਜਾਨ ਸਾ ਦੀਸਤ [3]ਪੋਸਸ ਭੇਟ ਦਯੋ ਹਰਖਾਏ ॥ ਰੋਹਿਪੱਯੇ ਪੁਨ ਦੀਨ ਹਜ਼ਾਰ ਜੈਰਾਮ ਸਮੇਤ ਲਏ ਘਰ ਆਏ ॥ ੩੧ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜੈਰਾਮ ਸਭ ਬਿਧ ਸੌਜ ਲਿਆ ਭਲੇ ॥ ਗਾਦੀ ਬੈਠ ਭਿਰਾਮ ਬਾਲਾ ਤੋਲਤ ਦੇਵਈ ॥ ੩੨ ॥ ਸੰਬਤ ਸਤਰਹਿ ਮਾਹਿ ਮੋਦੀ ਖਾਨ ਚਲਾਇਓ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗ ਰਾਹਿ ਖੇਲ ਕਵਨ ਕਵੀ ਕਹਿ ਸਕੈ ॥ ੩੩ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਆ ਗਵਨ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥੧੧॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਦਸ ਅਰ ਆਠ ਮੈਂ ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਲਗਾਇ ॥ ਭੂਖੋ ਕੋ ਨਹਿੰ ਜਾਵਈ [4]ਬਿੰਜਨ ਬਹੁ ਬਿਧ ਖਾਇ ॥ ੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਆਵਤ [5]ਹਜਾਰ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਕੀ ਚਲਾਏ ਕਾਰ ਲੇਨ ਜੋਊ ਆਏ ਸੋਊ ਜਾਏ [6]ਹੁਲਸਾਇਕੈ ॥ ਬਜਾਜੀ ਔ ਜਿਨਸ [7]ਬਸਾਤੀ ਰੰਗ ਰੰਗ ਬਹੁ ਗੁਰੂ ਬਤਲਾ° ਬਾਲਾ ਦੇਵੈ [8]ਧਾਇ ਧਾਇਕੈ॥ ਮਾਂਗਤ ਜੋ ਆਵੈ ਕੋਊ [9]ਛੂਛੋ ਹੂੰ ਨ ਜਾਵੈ ਬਹੁ [10]ਆਸਿਖ ਅਲਾਵੈ ਜੋਊ ਮਾਂਗੈ ਸੋਊ ਪਾਇਕੈ॥ਹੋਤ ਭੀਰ ਭਾਰੀ ਲੇਨ ਹਾਰ ਨਹਿੰ ਪਾਏਂ ਵਾਰੀ ਦੇਤ [11]ਭੁਨ ਸਾਰੀ ਤੇ [12]ਪ੍ਰਦੋਖ ਲੌ ਗਿਨਾਇਕੈ ॥੨॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਦੇਖ ਬਿਸੇਖ ਅਨੰਦਤ ਦੰਪਤ ਸੰਪਤ ਭੂਰ ਭਏ ਤੇ ॥ ਨਾਨਕੀ ਬੈਨ ਕਹੇ ਪਤ ਸੋਂ ਅਬ ਭ੍ਰਾਤ ਰਖੈ ਧਨ ਬਿਆਹਿ ਕੇ

੧. ਘਰ। ੨. ਦਸੀ। ੩. ਪੋਸ਼ਾਕ। ੪. ਸਲੂਣੇ। ੫. ਹਜਾਰ ਰੁਪੈ ਨਾਲ। ੬. ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ। ੭. ਬਿਸਾਤੀ ਵਾ ਸਟਾਕ ੮. ਦੌੜ ਦੌੜ ਕੇ। ੯. ਖਾਲੀ। ੧੦. ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ੧੧. ਸਵੇਰ। ੧੨. ਰਾਤ।

ਹੇਤੇ ॥ ਟੇਰਹੁ ਕੋ ਘਰ ਚਾਹਿ ਰਖੋ ਉਰ ਹੋਇ ਬਰੋਬਰ ਜੋ ਮਿਲਏ ਤੇ ॥ ਕਾਲੂ ਪਿਤਾ ਹਰਖੈ ਸਭ ਭਾਂਤਨ ਹੋਇ ਸਗਾਈ ਜੋ ਈਹਾਂ ਅਏ ਤੇ ॥ ੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲਿਓ ਜੈਰਾਮ ਤਬ ਕਰਨ ਲਗੇ ਹੈਂ ਕਾਰ ॥ ਕੋ ਖੱਤ੍ਰੀ ਅਬ ਦੇਖ ਕੈ ਕਰੈ ਸਗਾਈ ਬੀਚਾਰ ॥ ੪ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਕਹੇ ਸੰਤ ਰੇਨ ਕਥਾ ਸੁਨੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਤਬ ਬਾਲਾ ਕਹੈ ਬੈਨ ਗੁਰੂ ਬਿਦਾ ਮੁਹਿ ਦੀਜੀਏ ॥ [1]ਧਾਮ ਹਮ ਜਾਇਕੈ [2]ਕ੍ਰਿਸਾਨੀ ਕੋ ਕਮਾਇ ਖਾਏਂ ਕਰੈਂ ਕ੍ਰਿਤ ਆਪਨੀ ਕੋ ਜਾਹੀ ਤੇ ਸੁਹੀਜੀਏ॥ ਕਰੋ ਕਾਰ ਆਪ ਕੋਈ ਮਾਨਸ ਕੋ ਰਾਖ ਪਾਸ ਭਯੋ ਪਰਚਾਵਾ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਨੀਜੀਏ॥ ਬਾਲੇ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰ ਰਿਦੈ ਕਰਤਾਰ ਧਰ ਕੈਸੇ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਉਰ ਭੇਦ ਸੋ ਭਨੀਜੀਏ ॥ ੫ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਐਸੇ ਨ ਜਾਨ ਸੁਜਾਨ ਰਿਦੇ ਕ੍ਰਿਤ ਮੋਦੀ ਲਈ ਧਨ ਧਾਮ [3]ਸੰਚਾਰੇ ॥ ਕੇਤਕ ਬਾਸਰ ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਤ ਹੈਂ ਕਿਹ ਕਾਮ ਜੋ ਕਾਰ ਹਮਾਰੇ ॥ ਜੋ ਕਰਨੀ ਕ੍ਰਿਤ ਸੋ ਕਰ ਹੈਂ ਜਬ ਆਨ ਚਲੈਂ ਤੁਝ ਲੇਯ ਸੰਗਾਰੇ ॥ ਹੈ ਗੁਜਰਾਨ ਹਮਾਰਿ ਤੁਮਾਰਿ ਮਿਲੇ ਕਰੀਯੇ ਇਹੁ ਕਾਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ੬ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਤਬ [4]ਕਰਖ ਲਿਯ ਨਿਕਟ ਰਖਨ ਕੇ ਹੇਤ ॥ ਤਜ ਨ ਸਕਯੋ ਦਰਸ਼ਨ ਸਫਲ ਸ੍ਰੀ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤ ॥ ੭ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਬੋਲਿਓ ਤਬ ਕਰ ਬੰਦ ਤੁਮ ਰਜਾਇ ਮਾਨੋਂ ਸਦਾ ॥ ਇਹੁ ਬਰ ਦੇਹੁ [5]ਮੁਕੰਦ ਭੂਲ ਨ [6]ਪ੍ਰਤਕੂਲੋਂ ਕਦਾ ॥ ੮ ॥ ਬਾਲੇ ਤੂ ਮਮ [7]ਮਿੱਤ [8]ਸੱਤ ਬਿਖੈ ਨਿਤ ਮਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੈ ॥ ਇਹ ਬਚ ਰਾਖੋ ਚਿੱਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਮੁਕਤ ਹ੍ਵੈ ॥ ੯ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਪਦ ਅਰ ਬਿੰਦ ਤਬ ਬੰਦੇ ਕਰ ਬੰਦ ਦੋ ॥ ਕਹੈ ਜੋ ਕ੍ਰਿਤ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਕਰਨ ਲਗਯੋ ਪੁਨ ਕਾਰ ਸੋ ॥ ੧੦ ॥ ਅਪਰ ਥਾਨ ਤੇ ਆਨ ਸੌਦਾ ਲਿਆ ਬਾਲਾ

---

੧. ਘਰ। ੨. ਖੇਤੀ। ੩. ਅਕੱਠਾ। ੪. ਖਿਚ ਲਿਆ। ੫. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ। ੬. ਉਲਟ। ੭. ਮਿਤਰ। ੮. ਸਚਾ।

ਧਰੇ ॥ ਆਪਨ ਕਿਧੌ ਨਿਧਾਨ ਹੋਤ [1]ਅਤੋਟਹਿ ਵਸਤ ਸਭ ॥੧੧॥
ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਾਚਕ ਕਰਹਿੰ ਜੁ ਜਾਚਨਾ ਪਾਵਹਿੰ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਸੁਨ ਸੁਨ ਆਵਹਿੰ ਅਨਕ ਪੁਨ ਦੇਵਹਿੰ ਸਭਨ ਅਨਾਦ ॥ ੨੨ ॥
[2]ਅਸਨ ਹੀਨ [3]ਬਸਨੰ ਨਗਨ ਕਰਤ ਅਰਥਨਾ ਜੌਨ ॥ [4]ਛੂਛਾ ਬਹੁਰ
ਨ ਜਾਵਈ ਕਰਨਾ [5]ਕਰਨਾ ਭੌਨ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕੀਰਤ
ਪਸਰੀ ਪੁਰ ਸਰਬ ਘਰ ਘਰ ਭੀ ਭਰਪੂਰ ॥ ਕਿਧੌ ਚੰਦ ਕੀ ਚਾਂਦਨੀ
ਜਨ ਚਕੋਰ ਪ੍ਰਿਅ ਰੂਰ ॥ ੧੪ ॥ ਮਾਸ ਮਾਸ ਲੇਖਾ ਹੁਵੈ ਜਾਇੰ
ਵਹੀ ਲੈ ਹਾਥ ॥ [7]ਸੰਖਯਾ ਕਰ ਸਭ ਦਿਵਸ ਕੀ ਬੈਸਹਿੰ ਲੇਖਕ
ਸਾਥ ॥ ੧੫ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਜਬ ਜਬ ਲੇਖਾ ਹੋਏ ਤਬ ਤਬ ਬਾਧਾ
ਨਿਕਸਈ ॥ ਬਿਸਮੈਂ ਮਨ ਸੁਨ ਲੋਏ ਕੋ ਕੋ ਕਰਈ ਈਰਖਾ॥੧੬॥
ਨਹਿ ਜਾਨੈ ਮਤ ਮੰਦ ਇਹੁ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥ ਆਨੰਦ ਕੰਦ
ਮੁਕੰਦ ਯਾਂਕੇ ਕੱਛ ਅਚਰਜ ਨਹੀਂ ॥ ੧੭ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਕੇਤਕ
ਕਾਲ ਬਿਤੀਤ ਭਯੋ ਭਲੀ ਰੀਤ ਸੋਂ ਮੋਦੀ ਕੀ ਕਾਰ ਚਲਾਈ ॥ ਤੋਲ
ਤੁਲਾਵਤ ਹੈਂ ਨਿਜ [8]ਸਾਮੁਹਿ ਲੇਤ ਹੈਂ ਪੂਰੋ ਔ ਦੇਤ ਸਵਾਈ ॥
[9]ਜਾਚਕ ਆਵਤ ਕੀਰਤ ਕੋ ਸੁਨ ਜੋ ਮਨ ਭਾਵਤ ਪਾਵਤ [10]ਸਾਈ ॥
ਹੋਇ ਰਹੇ [11]ਬਿਸਮਾਦ ਸਭੈ ਨਰ ਕੀਨ [12]ਰਸਾਇਨ ਕੇ ਧਨ ਪਾਈ
॥ ੧੮ ॥ ਜਾਨੈਂ ਨ ਭੇਦ ਅਛੇਦ ਇਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਧਰਾ
ਅਵਤਾਰਾ ॥ [13]ਦੰਭ ਨਿਕੰਦਨ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸੁ ਨਾਮ ਜਪਾਵਨ ਕੋ
ਤਨ ਧਾਰਾ ॥ ਨਵ ਨਿੱਧ ਸਿੱਧ ਅਠਾਰਹਿ ਜੇ ਕਰ ਬੰਦ ਕੈ ਠਾਂਢੀ
ਰਹੈਂ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਕੌਨ ਕਮੀ ਹੋਇ ਤਾਂ ਇਸ ਥਾਨ [14]ਨਿਰੰਜਨ
[15]ਅੰਜਨ ਮੈਂ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪੱਖੋਕੇ ਰੰਧਾਵੇ ਗ੍ਰਾਮ

---

੧. ਨਾ ਮੁਕਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ । ੨. ਭੋਜਨ । ੩. ਕਪੜਾ । ੪. ਖਾਲੀ ।
੫. ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੬. ਜਸ ਫੈਲ ਗਿਆ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ।
੭. ਗਿਣਤੀ । ੮. ਸਾਹਮਣੇ । ੯. ਮੰਗਤੇ । ੧੦. ਉਹੋ ਜਹੀ । ੧੧. ਅਸਚਰਜ ।
੧੨ ਸੋਨਾ ਬਨਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਂਗ । ੧੩. ਪਾਖੰਡੀ । ੧੪. ਮਾਇਆ ਮਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ । ੧੫. ਮਾਇਆ ।

ਬਸੈ ਇਕ ਮੂਲਾ ਚੋਨਾ ਸੁਣਕੇ ਤੇ ਜੱਸ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਭਾਯੋ ਹੈ ॥ ਆਏ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਬੂਝਤ ਜੈਰਾਮ ਘਰ ਮਿਲਕੇ ਸਗਾਈ ਬਾਤ ਸਭ ਸਮਝਾਯੋ ਹੈ ॥ ਨਾਨਕੀ ਸੁਨੰਤ ਹਰਖੰਤ ਨਹਿੰ [1]ਮੇਵ ਅੰਗ ਕਹਿ ਨਿਜ ਪਤੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਕੋ ਮੰਗਾਯੋ ਹੈ ॥ ਦੂਤ ਜੈਰਾਮ ਭੇਜ ਪਹੁੰਚਿਓ ਤਿਲਵੰਡੀ ਆਇ ਸੁਨ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ਹੈ ॥ ੨੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੇ ਨਾਨਕੇ ਬੋਲ ਪਠੇ ਸੁਧ ਦੇਯ॥ ਚਲ ਆਏ ਤਤ ਕਾਲ ਸੋ ਲਾਗ ਆਪਨੀ ਲੇਯ ॥ ੨੧ ॥ ਚੌਪਈ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਨਨੀ ਪਿਤ ਰਾਮਾ ॥ ਮਾਤੁਲ [2]ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੁ ਕਿਸ਼ਨਾ ਨਾਮਾ ॥ ਨਾਨਕ ਜਨਨੀ ਮਾਤ ਭਿਰਾਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਗਨ ਭਲੇ ਤਹਿ ਆਈ ॥ ੨੨ ॥ ਮਿਲ ਸਭ ਕੀਨੋ ਉਤਸ਼ਵ [3]ਭੂਰੀ ॥ ਹਰਖਤ ਕਰਹਿੰ ਰੀਤ ਕੁਲ [4]ਹੂਰੀ॥ ਮਿਲ ਸਭਹੂੰ ਸੋਂ ਬੋਲਿਓ ਕਾਲੂ ॥ ਤਜਹੁ [5]ਬਿਲੰਬਹਿ ਹੋਵਹੁ [6]ਤਾਲੂ ॥ ੨੩ ॥ ਚਲ ਕਰ [7]ਚੌਕੜ ਖਰਚਨ ਕਰੀਯੇ ॥ ਤੂਰਨ ਪੰਥ ਬਿਖੈ ਪਗ ਧਰੀਯੇ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸਭ ਹੀ [8]ਸੌਜ ਸੰਭਾਰੀ ॥ [9]ਬ੍ਰਿਖਭ ਰਥਨ ਸੋਂ ਜੋਰੇ ਭਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਕਾਲੂ ਲਾਲੂ ਕੀਨੀ ਤਿਆਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਭਨਤ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਰਨ ਦਰਸ ਲਾਲਸ ਉਰ ਜਾਗੀ ॥ ਜਿਉਂ [10]ਮਧਕਰ [11]ਪੁਸ਼ਕਰ [12]ਅਨਰਾਗੀ ॥ ੨੫ ॥ ਰਾਇ ਸਦਨ ਕਾਲੂ ਤਬ ਗਯੋ ॥ ਨਿਕਟ ਜਾਏ ਉਚਰਤ ਬਚ ਭਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਮ ਤਾਤ ਪਿਆਰਾ ॥ ਭਈ ਸਗਾਈ ਮੁਝਹਿ [13]ਹਕਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਰਾਇ ਕਹੇ ਕਰ ਕਾਰਜ ਜਾਏ ॥ ਕਰਹੈ ਤੁਮਰੋ ਭਲੋ ਖੁਦਾਇ ॥ ਮੁਝ ਉਰ ਤੇ ਕਰ ਅਧਕ ਸਨੇਹਾ ॥ ਪਰਸਹੁ ਪਦ [14]ਅਨਕੰਪਾ ਗ੍ਰਿਹਾ ॥ ੨੭ ॥ ਰਥ ਊਪਰ [15]ਆਰੂਢਤ ਹੋਏ ॥ ਚਲਤ ਭਏ ਸਬ ਸਭ ਸ਼ੋਕ ਬਿਗੋਏ ॥ ਸੁਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬੰਧੇ

੧. ਸਮਾਂਵਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੨. ੩. ਬਹੁਤ। ੪. ਸੁੰਦਰ। ੫. ਦੇਰੀ ਦਾ ਤਿਆਗ। ੬. ਛੇਤੀ। ੭. ਥੈਲੀ ਰੁਪਏ ਦੀ। ੮. ਸਮਗਰੀ। ੯. ਬੈਲ। ੧੦. ਭੌਰਾ ੧੧. ਫੁਲਾਂ ਤੇ। ੧੨. ਪ੍ਰੇਮੀ। ੧੩. ਬੁਲਾਵਣਾ ਕੀਤਾ। ੧੪. ਕਿਰਪਾ। ੧੫. ਚੜ੍ਹਕੇ।

ਸੰਗ ਡੋਰੀ ॥ ਮਨੋ ਮੀਨ ਕਰਖੈ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥ ੨੯ ॥ ਖਰਚ ਸਮਾਜ ਲੀਨ ਬਿਧ ਨਾਨਾ ॥ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਅਧਕਹਿ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ਘਰ ਕੋ ਡੂਮ ਸੰਗ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਜਿਸਕੇ ਜਾਗੇ ਭਾਗ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨੯ ॥ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ਵਿਖੇ ਚਲ ਆਏ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਮਿਲ ਦੇਤ ਵਧਾਏ ॥ ਉਤਰ ਰਥਨ ਪਰ ਤੇ ਤੈ ਸਭ ਹੀ ॥ ਧਾਮ ਜਰਾਮ ਪਰਵਿਸੇ ਤਬ ਹੀ ॥ ਮਿਲੀ ਨਾਨਕੀ ਨੇਹੁ ਘਨੇਰਾ ॥ ਮਾਤ ਅੰਗ ਲੇ ਸਿਰ ਕਰ ਫੇਰਾ ॥ ਕਾਲੂ ਕੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ [1]ਕੁਮਾਰੀ ॥ ਰੂਪ ਸੀਲ ਗੁਨ ਪੂਰਨ [2]ਚਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਮਿਲ ਸਭਹਿਨ ਸੋਂ ਆਨੰਦ ਦੀਨਾ ॥ ਜਥਾ ਉਚਿਤ ਤਿਉਂ ਆਦਰ ਕੀਨਾ ॥ ਆਇ ਵਹਿਰ ਤੇ ਤਬਹਿ ਜਰਾਮਾ ॥ ਸਭਹਿਨ ਸੋਂ ਮਿਲ ਕੀਨ ਪ੍ਰਨਾਮਾ ॥ ੩੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਆਵਨ ਕਾਲੂ ॥ ਉਠ ਕਰ [3]ਗਮਨੇ ਸਦਨ ਉਤਾਲੂ ॥ ਧਰਿਓ ਪਾਦ ਪੰਕਜ ਪਰ ਸੀਸਾ ॥ ਦੀਨੀ ਕਾਲੂ ਅਧਕ ਅਸੀਸਾ ॥ ੩੩ ॥ [4]ਸੂੰਘਤ ਮਸਤਕ ਭਰ ਕਰ [5]ਕੌਰੀ ॥ ਪੇਖਹਿਂ ਮੁਖ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖ ਠਉਰੀ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ [6]ਪੁਲਕਾਵਲ ਅੰਗਾ ॥ ਕਰਤ ਪਿਆਰ ਉਰ ਸੰਗ ਉਮੰਗਾ ॥ ੩੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਗਤ ਦਾਨੀ ਬੂਝਤ ਭਏ ਭਨੋ ਜਨਕ ਸਮਝਾਇ ॥ ਤਨ [7]ਅਨਾਮ ਮਨ ਅਨਦ ਹੈ ਤਲਵੰਡੀ ਮੈਂ ਰਾਇ ॥ ੩੫ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਲੂ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਸੁਨ ਤਾਤਾ ॥ ਵਿਸਰ ਗਈ ਥੀ ਉਰ ਤੇ ਬਾਤਾ ॥ ਤੁਮ ਕਰਵਾਇ ਦਈ ਮੁਝ ਯਾਦੂ ॥ ਸਭਹਿ ਕੁਸਲ ਤਹਿ ਪ੍ਰਭੂ [8]ਪ੍ਰਸਾਦੂ ॥ ੩੬ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਤਹਿ ਮਤ ਪੂਰੀ ॥ ਕਹੀ ਬੰਦਗੀ ਤੁਮ ਸੋਂ ਭੂਰੀ ॥ ਕਰਿਉ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋਂ ਤੌ ਪਦ ਪਰਸਨ ॥ ਜਿਸ ਕੌ ਲਾਲਸ ਨਿਸ ਦਿਨ ਦਰਸਨ ॥ ੩੭ ॥ ਸੁਨ ਸੰਦੇਸ ਪ੍ਰਿਅ ਉਠੇ [9]ਬਹੋਰੀ ॥ ਗਏ ਮਾਤ ਢਿਗ [10]ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥

੧. ਲੜਕੀ । ੨. ਪੂਰਨ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੀ ਹੈ । ੩. ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਘਰ ਚਲੇ । ੪. ਮਥਾ ਚੁੰਮਦੀ ਹੈ । ੫. ਜਫੀ ਵਿਚ । ੬. ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਰੋਮ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ । ੭. ਸਰੀਰ ਰੋਗ ਰਹਿਤ । ੮. ਕਿਰਪਾ । ੯. ਮੁੜ ਕੇ । ੧੦. ਦੋ ਹਥ ਜੋੜੇ ।

ਮਹਲਾ ੧

ਧਰਯੋ ਯੁਗਲ ਚਰਨਨ ਪਰ ਮਾਥਾ ॥ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਚੂਮਿਓਂ ਮਾਥਾ
॥ ੩੮ ॥ ਸਭ ਸੋਂ ਮਿਲੇ ਬਹੁਤ ਹਿਤ ਸਾਥਾ ॥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ
ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥਾ ॥ ਮਾਮੇ ਨਾਨੇ ਨਾਨੀ ਫੇਰ ॥ ਦੁਹਤੇ ਸੀਸ ਵਾਰ
ਧਨ ਫੇਰ ॥ ੩੯ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ [1]ਨੰਦਨ ਜੈਰਾਮ ॥ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ
ਸਗਨਹਿ ਕਾਮ ॥ ਭੇਜਿਓ ਮਾਨਸ ਮੂਲੇ ਪਾਸ ॥ ਆਵੋ ਬੇਦੀ ਆਏ
[2]ਅਵਾਸ ॥ ੪੦ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਮੂਲਾ ਤਤ ਛਿਨ ਆਯੋ ॥ ਮਿਲ
ਬੇਦਿਨ ਸੋਂ ਅਨਦ ਬਢਾਯੋ ॥ ਦਿਜ ਭੇਜੇ ਪੁਨ [3]ਪੈਂਚ ਬੁਲਾਏ ॥
ਆਏ ਸਭ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਏ ॥ ੪੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਲੀਆ
ਬੁਲਾਏ ॥ ਚੰਦਨ ਚੌਕੀ ਪਰ ਬੈਠਾਏ ॥ ਤਿਲਕ ਸਗਾਈ [4]ਕੁੰਕਮ
ਕੇਰਾ ॥ ਦੇ ਹਰਿਦਿਆਲ ਆਨੰਦ ਵਧੇਰਾ ॥ ੪੨ ॥ ਚੌਕੜ ਖਰਚਨ
ਜੋ ਬਿਧ ਕੀਨੀ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਭਹਿ ਤਬ ਕੀਨੀ ॥ ਰਾਹੁ ਲਾਗ
ਜੁਗ ਦਿਸ ਤੇ ਹੋਯੋ ॥ ਭਈ ਵਧਾਈ [5]ਸ਼ੋਕ ਬਿਗੋਯੋ ॥ ੪੩ ॥ ਕਰ
ਇਕੰਤ ਕਾਲੂ ਕਹਿ ਬਾਨੀ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸੁਨੋ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ਮੂਲੇ
ਤੇ ਮਾਂਗਹੁ ਤੁਮ [6]ਸਾਹਾ ॥ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਜੋ ਹੋਹਿ ਬਿਵਾਹਾ ॥ ੪੪ ॥
ਕੀਨ [7]ਪ੍ਰਿਥਕ ਮੂਲੇ ਕੋ ਤਬਹੀ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਹੀ ਬਿਧ ਸਭ
ਹੀ ॥ ਕੰਨਿਆ [8]ਬਰ ਕੀ [9]ਬੈ ਹੈ [10]ਤਰਨਾ ॥ ਸਾਹਾ ਲਿਖ ਦੇਹੁ
[11]ਆਚਰਨਾ ॥ ੪੫ ॥ ਸੁਣ ਮੂਲਾ ਦੀਵਾਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਨਹਿ ਮਾਨੋ
ਮਨ ਬੈਨ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਏਕ ਬਰਖ ਬੀਤੇ ਤਹਿ ਪਾਛੇ ॥ ਲਿਖ ਭੇਜੋਂ
ਸਾਹਾ ਮੈਂ ਆਛੇ ॥ ੪੬ ॥ ਕਰਤ ਨਾਨਕੀ ਉਤਸ਼ਵ ਭਾਰੀ ॥
ਸਦਨ ਬੁਲਾਈ [12]ਨਾਗਰ [13]ਨਾਰੀ ॥ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਲੇ ਗੀਤਨ ਗਾਏ
॥ ਅਨਕ ਬਿਧਨ ਬਾਜੇ ਬਜਵਾਏ ॥ ੪੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦਿਸ

---

੧. ਪਰਮਾਨੰਦ ਦਾ ਨੰਦਨ ਪੁਤਰ ਜੈਰਾਮ ਜੀ। ੨. ਘਰ। ੩. ਸਰਪੰਚ। ੪. ਕੇਸਰ ਦਾ ੫. ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ,ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੬. ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ ਦਿਨ। ੭. ਵਖਰਾ ੮. ਵਰ ਦੇ ਲਾਇਕ। ੯. ਉਮਰਾ। ੧੦. ਜਵਾਨ। ੧੧. ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੧੨. ਪੁਰਸ਼। ੧੩. ਇਸਤਰੀ।

ਗ੍ਰਹਿ ਸੰਮਤ ਹਾੜ ਦਸ ਕੁੜਮਾਈ ਗੁਰ ਕੇਰ ॥ ਉਤਸ਼ਵ ਕੋ ਕਵ
ਕਹਿ ਸਕੈ ਜਿਸ ਬਿਧ ਭਯੋ ਬਡੇਰ ॥ ੪੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ
ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕੁੜਮਾਈ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ
ਦ੍ਵਾਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਮੋਦੀ ਕਾਰ ਚਲਾਇ
॥ ਦੇਵੈਂ ਦਾਨ ਅਪਾਰ ਨਰ ਸਾਵਨ ਜਿਉਂ ਬਰਖਾਇ ॥ ੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਕਈ ਨਰ ਐਸੇ ਬਚਨ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਆਜ ਕਾਲ ਮੋਦੀ
ਭਜ ਜਾਵੈਂ॥ [1]ਦੂਤੀ ਭਈ ਜਰਾਮ ਸੋਂ ਕੀਨੀ॥ ਭਾ ਤਬ [2]ਸ਼ੋਕ ਨਦੀ
ਮੈਂ ਲੀਨੀ ॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨ ॥ ਜੀਜਾ ਜੀ
ਸੁਨੀਏਂ ਮਮ ਬਾਨੀ ॥ ਅਬ ਲੇਖਾ ਕਰੀਏ ਚਲ ਜਾਈ ॥ ਸੁਨ
ਜਰਾਮ ਮਨ ਆਨੰਦ ਪਾਈ ॥ ੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲੇਖਾ ਗਿਨਨੇ
ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਦੋ ਰਾਇ [3]ਨਵੀਸ॥ [4]ਆਮਦ ਖਰਚ ਲਿਖਾਵਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜਗ
ਕੇ ਜੋ [5]ਈਸ ॥ ੪ ॥ ਪਾਚ ਦਿਵਸ ਲੇਖਾ ਭਯੋ ਬਹੁ [6]ਅੜਾਵਨੀ
ਪਾਇ ॥ [7]ਤਿਨ ਸੈ ਇੱਕੀ ਪੁਨਾ ਭੀ ਬਾਕੀ ਨਿਕਸੀ ਆਇ ॥ ੫ ॥
ਸਵੈਯਾ ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਕਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਾ ਇਕ ਸਾਲ ਭਯੋ [8]ਪਸਚਾਤ
ਸਗਾਈ ॥ ਮੂਲੇ ਨੇ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰ ਤਬੈ ਅਬ ਬਿਆਹ ਕਰੈਂ ਪੁਤਰੀ
[9]ਤਰਨਾਈ ॥ ਕਾਗਦ ਕੇਸਰ ਕੋ ਮੰਗਵਾਇ ਕੈ ਸਾਹਾ ਲਿਖਯੋ ਮਨ
ਆਨੰਦ ਪਾਈ ॥ ਮਾਸ ਅਸਾੜ ਸੁਦੀ ਸਪਤੈ ਤਿਲਵੰਡੀ ਪੁਰੈ ਨਰ
ਕੀਨ ਹੈ ਧਾਈ ॥ ੬ ॥ ਆਨ ਕੋ ਕਾਲੂ ਕੈ [10]ਭੌਨ ਦਈ ਸੁਨ ਕੈ
ਮਨ ਮਾਹਿ [11]ਖਿਰੀ ਸੁਖ ਬਾਰੀ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਨ ਗ੍ਰਹੰਨ ਹੁਵੈ ਅਬ
ਬਾਸਰ ਆਜ ਜਯੈ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ [12]ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਸਭ

---

੧. ਚੁਗਲੀ ਕੀਤੀ। ੨. ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਨਦੀ ਵਿਚ। ੩ ਮੁਨਸ਼ੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ।
੪. ਆਮਦਨ। ੫. ਈਸਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੬. ਅੜਾਉਣੀਆਂ ਪਾ ਪਾ ਕੇ।
੭. ਤਿੰਨ ਸੌ ਇਕੀ ਰੁਪੈ ਬਾਕੀ ਨਿਕਲੀ। ੮. ਪਿਛੋਂ। ੯. ਜਵਾਨ। ੧੦. ਘਰ।
੧੧. ਖਿੜੀ। ੧੨. ਚਿਠੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦਿਨ ਦੀ।

ਆਵਹੁ ਬਿਆਹਿ ਰਚੋਂ ਅਬ ਭਾਰੀ ॥ ਦੂਸਰ ਨਿਜ ਸਸੁਰਾਰਹਿ ਭੇਜ ਸੁਨੀ ਜਬ ਆਇ ਸਮਾਜ ਲੇ ਸਾਰੀ ॥ ੭ ॥ ਸੁਨ ਲੀ ਪਤੀਆ ਰੈਰਾਮ ਜਬੈ ਪੁਨ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਈ ਸਬੀ ॥ [੧]ਹਰਖੰਤ ਰਿਦੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਮਨ [੨]ਮੋਦ ਸਬੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਕੀ [੩]ਆਇਸ ਲੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ ਸਾਥ ਚਲਾਯੋ ਅਬੀ ॥ ਚਲਕੈ ਤਿਲਵੰਡੀ ਮੈਂ ਆਇ ਬਰੇ ਮਾਨੋਂ [੪]ਸ਼ੇਸ਼ ਮਨੀ ਗਹੀ ਆਇ ਲਬੀ ॥ ੮ ॥ ਮਿਲੇ ਪਿਤ ਮਾਤ ਔ ਚਾਚਾ ਕੇ ਸਾਥ ਬੇਦੀ ਜੋ ਬੰਸ ਸਭੀ ਤਹਿ ਆਯੋ ॥ ਰਾਇ ਸੁਨਿਓ ਜਬ [੫]ਧਾਇ ਅਯੋ [੬]ਚਰਨਾਨ ਗੁਰੂ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਮਿਲਕੈ ਸਭ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰਨ ਨਾਨੇ ਔ ਨਾਨੀ ਔ ਨਾਮੇ ਮਿਲਾਯੋ ॥ ਕੌਨ ਕਹਿ ਤਹਿ ਕਾਲ ਕੇ ਆਨੰਦ ਜੋ ਤਿਲਵੰਡੀ ਕਾਲੂ ਗ੍ਰਿਹਿ ਛਾਯੋ ॥ ੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਰਖਤ ਉਰ ਮਹਿ ਸਰਬ ਜਬ ਕਾਲੂ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਇ॥ [੭]ਤੂਰਨ ਤਿਆਰੀ ਕੋ ਕਰਤ ਖਹਚਤ ਧਨ ਕਰ [੮]ਚਾਇ ॥ ੧੦ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਾਤ ਕਰੀ ਰੀਤ ਜੇ ਬਿਆਹ ਕੀ ॥ ਮੰਗਲ ਸਦਨ ਸੁਹਾਤ [੯]ਤੋਰਣ ਦਰ ਪਰ [੧੦]ਰਾਜ ਹੀ ॥ ੧੧ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਗਰ ਕੀ ਨਾਰੀ ਸਭ ਲੀਨ ਹੈ [੧੧]ਹਕਾਰ ਭਲੇ ਸੁਨ [੧੨]ਹੁਲਸਾਇਕੈ ਅਨੰਦ ਧਰ ਆਵਤੀ ॥ ਬੇਦਨ [੧੩]ਬਧੂਟੀ [੧੪]ਛਬ ਸਭਨ ਕੀ ਲੂਟੀ ਮਨੋ ਬਾਂਧ ਬਾਂਧ ਟੋਲੀ ਮੁਖ [੧੫]ਮੰਦ ਮੰਦ ਗਾਵਤੀ ॥ [੧੬]ਬਸਨ ਔ [੧੭]ਭੂਖਨ ਸਭ ਧਰੇ ਹੈਂ ਨਵੀਨ ਸੁਭ ਨਾਨਕ ਕੇ ਬਿਆਹ ਹਿਤ[੧੮]ਹੀਏ ਹੁਲਸਾਵਤੀ ॥ ਬਰੀ ਦਰ ਨਾਰੀ ਗੁਰੂ ਮਾਤ ਸਤਕਾਰੀ ਸਭ ਭਈ ਭੀਰ ਭਾਰੀ ਘਰ ਬਾਵਹੂ ਨ ਪਾਵਤੀ ॥ ੧੨ ॥ ਦੇਤ ਹੈਂ ਵਧਾਈ

---

੧. ਪ੍ਰਸੰਨ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੨. ਖੁਸ਼ੀ। ੩. ਆਗਿਆ। ੪. ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਦੇ ਸਿਰ ਦੀ ਮਣੀ ਲਭੀ ਹੈ। ੫. ਦੌੜ ਕੇ। ੬. ਚਰਨਾਂ ਪਰ। ੭. ਛੇਤੀ। ੮. ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ। ੯. ਲੜੀਆਂ। ੧੦. ਇਸਥਿਤ। ੧੧. ਬੁਲਾ ਕੇ। ੧੨. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੩. ਬੇਦੀ ਘਰ ਦੀਆ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੧੪. ਸ਼ੋਭਾ। ੧੫. ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ। ੧੬. ਕਪੜੇ। ੧੭. ਗਹਿਣੇ। ੧੮. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੇਤ ਸੌ ਗੁਨੀ ਚਢਾਇ ਸੀਸ ਪੂਜ [1]ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਅਬਿਘਨ ਮਨਾ-
ਵਈ ॥ ਸੁਨੇ ਪੁਰ ਸਾਰੇ ਆਏ [2]ਜਾਚਕ ਦੁਵਾਰੇ ਮਿਲ ਮਾਂਗਤ ਜੋ
ਦੇਤ ਸੋਊ [3]ਛੂਛ ਨ ਹਟਾਵਈ ॥ ਕੀਨੇ ਪਕਵਾਨ ਬਾਂਟ ਦੀਨੇ
ਸਨਮਾਨ ਸਨ ਅਧਕ ਉਮੰਗ ਸੰਗ ਅੰਗ ਮੈਂ ਨ ਮਾਵਈ ॥
[4]ਦੁੰਦਭੀ ਔ [5]ਭੇਰੀ ਪੌਰ ਪਰ ਬਿਧ ਖਰੀ ਬਾਜੈ ਨਾਰ ਨਰ
ਭੀਰ ਕੋਊ ਛਕੈ ਕੋ ਛਕਾਵਈ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥
ਦਿਵਸ ਬਿਤੀਤੇ ਕਿਤਕ ਇਵ ਸਾਹਾ ਅਯੋ ਸਮੀਪ ॥
ਲਗੇ ਕਰਨ ਤਿਆਰੀ ਚਲਨ ਬਿਆਹਨ ਕੁਲ ਕੋ ਦੀਪ ॥ ੧੪ ॥
ਸਵੱਯਾ ॥ ਭੂਪਤ ਪਾਸ ਤੈ ਕਾਲੂ ਗਯੋ ਸਭ ਜਾਨ ਬਰਾਤ ਕੀ
[6]ਗਾਥ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸੁਨ ਰਾਇ ਰਿਦੈ ਹਰਖਾਇ ਮਹਾਂ ਗੁਰੁ ਜਾਨਕੈ
ਬਾਤ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸਭੈ ਕਛੁ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਦਯੋ ਤੁਹਿ ਨਾਹਿ ਕਮੀ
ਕਿਸ ਭਾਤ ਲਖਾਹੀ ॥ [7]ਤੱਦਪਿ ਭੀ ਜਸ ਪੂਤ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕੋ ਤੈਸੇ
ਗੁਰੂ ਮਮ ਲੇਹੁ ਲਖਾਈ ॥ ੧੫ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਇਸ ਹਿਤ ਕਾਲੂ
ਚੰਦ ਬੇਨਤੀ [8]ਗਾਇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਆਵਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾਜ ਸਫਲ ਸੋ
ਪਾਇ ਹੋਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਅਧਿਕ ਸਮਾਜ ਦੀਓ ਨ੍ਰਿਪ [9]ਹਰਖ ਧੁਤ
॥ ਹੋ ਕਹੈ ਕਰੋ ਯਸ [10]ਭੂਰ ਉਦਾਰੇ ਅਹੋ ਚਿਤ ॥ ੧੬ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥
ਆਨ ਸੁ ਕਾਲੂ ਨੇ ਧਾਮ ਵਿਖੇ ਤਤਕਾਲ ਕਰੀ ਚਢਨੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ
ਆਪਨੇ ਆਪਨੇ [11]ਵਾਹਿਨ ਸਾਜ [12]ਅਰੂਢ ਭਏ ਤਨ [13]ਪੋਸਸ
ਧਾਰੀ ॥ ਲੋਕਕ [14]ਬੰਸਕ ਗੀਤ ਕਰੀ ਸਭ ਬ੍ਰਿੱਧ ਮਿਲੀ ਤਹ ਨਾਗਰ
ਨਾਰੀ ॥ ਮਾਨਹੁ [15]ਕੋਕਿਲਕਾ ਕੁਹਕਾਵਤ ਗਾਵਤ ਗੀਤਨ ਆਨੰ
ਭਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥ [16]ਸਾਰਸ ਲੋਚਨ [17]ਬੰਧ ਬਿਮੋਚਨ ਰੂਪ ਬਿਲੋਕ

---

੧. ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ੨. ਮੰਗਤੇ। ੩. ਖਾਲੀ। ੪. ਨਗਾਰਾ। ੫. ਭੇਰੀਆ
ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਗੇ। ੬. ਕਥਾ। ੭. ਫਿਰ ਵੀ। ੮. ਕਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੯. ਪ੍ਰਸੰਨ
੧੦. ਬਹੁਤ ਜਸ। ੧੧. ਸਵਾਰੀ। ੧੨. ਚੜ੍ਹ ਕੇ। ੧੩. ਪੁਸ਼ਾਕ। ੧੪. ਸੋਨੇ
੧੫. ਕੋਇਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਿਠੇ ਮਿਠੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ੧੬. ਕੰਵ
ਨੈਣ। ੧੭. ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਰੂਪ।

ਹੈ ਮਨ ਹਾਰੀ ॥ ਸੇਹਰੇ ਸੋਂਹੈ [੧]ਲਿਲਾਰ ਉਦਾਰ ਕੇ ਸੀਸ ਪੈ [੨]ਹੇਮ
[੩]ਕਰੀਟ ਹੈ ਧਾਰੀ ॥ ਸੋਭਾ ਕੇ [੪]ਮੌਰ ਫਿਰੈ ਚਿਤ ਚੋਰ ਪਿਸੈਂ ਨਰ ਦੌਰ
ਸੁ ਭੀਰ ਭੀ ਭਾਰੀ ॥ ਹੋਇ ਅਰੂਢ ਚਲੇ [੫]ਬੜਵਾ ਪਰ ਜੀਨ ਜਟੇ
ਝਮਕੈ ਨਗ ਚਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੁੰਦਰ [੬]ਮਤੰਗ ਸਜਿਓ
[੭]ਆਰਨ ਅੰਬਾਰੀ ਸੰਗ ਤਾ ਪੈ ਚਢ ਕਾਲੂ ਅੰਗ ਆਨੰਦ ਨ
[੮]ਮਾਵਈ ॥ ਲਾਲੂ [੯]ਗਜਾ ਰੂਢ ਭਯੋ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕਾਨ੍ਹਾ ਪੁਨ ਚਢਿਓ
ਜਗਜੀਤ ਮੱਲ ਲਾਲਾ ਨੰਦ ਭਾਵਈ ॥ ਜੱਟ ਮੱਲ ਇੰਦ ਸੈਨ [੧੦]ਨੰਦ
ਲਾਲ [੧੧]ਮੈਨ ਸਸ ਸੋਭਾ ਐਨ ਰਥ ਪਰ ਚਢੇ ਛਬ ਪਾਵਈ ॥ ਚੰਦ
ਭਾਨ ਕੌਲ ਨੈਨ ਸ਼ਿਵਲਾਲ ਕਾਮ ਸੈਨ ਮਾਨ ਚੰਦ ਮਾਨ ਸੰਗਚਢਿਓ
ਹਰਖਾਵਈ ॥ ੧੯ ॥ ਛਪੈ ॥ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਜੈਰਾਮ ਬਹੁਰ ਚਢ
ਚਲਿਓ ਵਿਰੰਦਾ ॥ ਤਖਤ ਰਾਮ ਜਗ ਰਾਇ ਬਨਿਓ ਸੁਭ ਅਰਜਨ
ਚੰਦਾ ॥ ਐਰ ਦਿਵਾਨੀ ਮੱਲ ਮੋਹਨ ਮਨ ਭਲੋ ਸਹਾਈ ॥ ਲਖਪਤ
ਰਾਇ ਕੁਲੀਨ ਚਢਿਓ ਸਭ ਔਰੈ ਭਾਈ ॥ ਬੇਦੀ ਪੁਨ ਛਤ੍ਰੀ ਅਪਰ
ਕੇਤਕ ਗਿਨੀਏਂ ਨਾਮ ਤਿਨ ॥ ਸਭ ਬਾਨੇ ਨੀਕ ਬਨਾਇ ਕੈ ਚਲੈ
ਜੰਞ ਲੈ ਮੋਦ ਜਿਨ ॥ ੨੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਦਿਸ ਏਕ [੧੨]ਤੁਰੰਗਨ
ਚੰਚਲ ਸੁੰਦਰ ਜਾਤ [੧੩]ਕੁਦਾਵਤ ਭੂਖਨ ਧਾਰੀ ॥ ਦਿਸ ਏਕ
ਮਤੰਗ ਅੰਬਾਰਨ ਸੰਗ ਕਰੈਂ ਜਿਨ ਗੰਢਹਿੰ [੧੪]ਭ੍ਰਿੰਗ ਗੁੰਜਾਰੀ ॥
ਦਿਸ ਏਕ ਚਲੇ [੧੫]ਸਿਵਕਾ ਰਥ ਪੰਗਤ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜਹਿੰ ਬਾਹਿਜ
ਚਾਰੀ ॥ ਦਿਸ ਏਕ [੧੬]ਤੁਖਾਰ ਚਲੇਂ [੧੭]ਸਕਟੇ ਗਮਨੇ ਮਗ ਹੋਤ
[੧੮]ਕੁਲਾਹਲ ਭਾਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ਬਾਜਤ ਢੋਲ [੧੯]ਦਮਾਮੇ ਵਡੇ [੨੦]ਤੁਰਹੀ

---

੧. ਮਥੇ ਤੇ । ੨. ਸੋਨੇ ਦੀ । ੩. ਜਿਗ੍ਹਾ ਕਲਗੀ । ੪. ਸੋਮਣੀ । ੫. ਦਾਵਾ ਵਾ ਅਗਨ । ੬. ਹਾਥੀ । ੭. ਲਾਲ । ੮. ਸਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ੯. ਹਾਥੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹਿਆ । ੧੦. ਨਾਮ ਹੈ । ੧੧ ਕਾਮ ਵਰਗਾ, ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਘਰ । ੧੨ ਘੋੜਾ ਚੰਚਲ । ੧੩ ਟਪਦਾ ਹੈ । ੧੪ ਭੌਰਾ ਜਿਸਤਰਾਂ ਫੁਲਾਂ ਤੇ ਗੁੰਜਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੧੫ ਪਾਲਕੀਆਂ । ੧੬ ਊਠ ੧੭ ਗਡੇ । ੧੮ ਰੌਲਾ । ੧੯ ਨਗਾਰੇ । ੨੦ ਤੁਰੀਆਂ ।

ਡਫ ਸੌਂ ਮੁਰਲੀ [1]ਕਰਨਾਈ ॥ ਝਾਂਜਰ [2]ਭੂਰ [3]ਨਫੀਰ ਬਜੈ ਮੁਖ ਬਾਤ ਕਰੀ ਨਹਿੰ ਦੇਤ ਸੁਨਾਈ ॥ ਰੰਗ ਅਨੇਕਨ ਕੇਰ [4]ਪਤਾਕ ਲੀਏ ਕਰ ਮਾਹਿੰ ਸੁ ਆਗੇ ਹੀ ਧਾਈ ॥ ਮੰਗਲ [5]ਭੌਨ ਭਏ ਸ਼ੁਭ [6]ਸੌਨ ਸਮੈਂ ਸਭ [7]ਗੌਨ ਕੇ ਦੀਨੋ ਦਿਖਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਾਲਾ ਰਾਖ੍ਯੋ ਸੰਗ ਨਿਜ ਖਰਚ [8]ਪ੍ਰਿਥਕ ਕਛੁ ਦੇਯ ॥ ਸੁਨੀਯੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀ ਕਥਾ ਸਾਰ ਰਸ ਲੇਯ ॥ ੨੩ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਹੋਤ ਕੁਲਾਹਲ ਬਾਦਤ ਬਾਜਤ ਆਇ ਗਏ ਸਭ [9]ਤੀਰ ਬਿਪਾਸਾ ॥ ਕੇਵਟ ਆਇ ਮਿਲਿਯੋ ਤਬ ਬਹੁ ਦੂਲਹਿ ਕੋ ਦਰਸਿਓ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਤਰਨੀ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ ਲਿਆਵਤ ਭੇ ਨਰ ਚਾਢ ਸਮਾਜ ਸੁ ਦੀਨ ਚਢਾਸਾ ॥ ਹੀਨ ਬਿਲੰਭਹਿ ਅੰਭ ਤੇ ਪਾਰ ਕਰੇ ਸਭ ਹੀ ਨਿਜ ਲਾਇ ਕੈ ਦਾਸਾ ॥ ੨੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਭ ਜਨੇਤ ਉਲਘੀ ਜਬੈ ਕਾਲੂ ਦੇਹਿ ਇਨਾਮ ॥ ਕਹਿ [10]ਕੇਵਟ ਗੁਰ ਜਾਤ ਮਮ ਇਨ ਸੇ ਲੇਹਿੰ ਨ [11]ਦਾਮ ॥ ੨੫ ॥ ਆਏ ਹਮਰੇ ਘਾਟ ਗੁਰ ਕਰ ਦੀਨੇ ਹਮ ਪਾਰ ॥ ਜਬ ਜਾਵੈਂ ਹਮ ਘਾਟ ਇਨ ਕਰੈਂ ਭਵੋ ਨਿਧ ਪਾਰ ॥ ੨੬ ॥ ਲੇਵੈ ਨਹਿੰ ਕਾਲੂ ਦਯੋ ਧਨ ਬਹੁ ਹਰਖ ਮਨਾਇ ॥ ਕੌਤਕ ਕਰਤ ਅਨੇਕ ਬਿਧ ਬਾਟਾਲੇ ਨਿਕਟਾਇ ॥ ੨੭ ॥ ਰੰਧਾਵੇ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਮੂਲਾ ਸੁਮਤ ਦਿਵਾਨ ॥ ਬਸਯੋ ਬਟਾਲੇ ਆਇ ਕੈ ਜਹਿੰ ਅਬ ਗੁਰ ਅਸਥਾਨ ॥ ੨੮ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਪਰਮਾ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਜੈਰਾਮ ਦਿਜ ਬੋਲ ਲੀਨੋ ਦੀਨੇ ਸੋ ਪਠਾਇ ਸੁਧ ਦੀਜੀਏ ਬਰਾਤ ਕੀ ॥ ਮਿਲਿਓ ਮੂਲੇ ਜਾਇ ਮੁਖ [12]ਆਸਿਖਾ ਅਲਾਏ ਭਲੇ ਸੁਨੋ ਜਜਮਾਨ ਕਲਿਆਨ ਤੇਰੌ ਗਾਤ ਕੀ ॥ ਕਾਲੂ ਚੰਦ ਮੰਤਰੀ ਕੀ ਉਤਰੀ ਬਰਾਤ ਆਨ ਆਯੋ ਸੁਧ ਦੇਨ ਜਹਿ ਸੋਭਾ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਕੀ ॥

੧. ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਨਰਸਿੰਗਾ। ੨ ਬਹੁਤ। ੩ ਤੂਤੀ। ੪ ਝੰਡੀਆਂ। ੫ ਘਰ। ੬ ਸ਼ਗਨ। ੭ ਚਲਣ ਵੇਲੇ। ੮ ਵੱਖਰੇ। ੯ ਬਿਆਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੧੦ ਮਲਾਹ। ੧੧ ਰੁਪੈ। ੧੨ ਅਸੀਸ।

ਮੂਲੇ ਕੀਨੀ ਬੰਦਨਾ ਅਨੰਦ ਰਿਦੈ ਮਾਨ ਕਹਯੋ ਭਲੀ ਬਾਤ ਭਈ
ਸੁਧ ਲੇਵੈਂ ਸਭੈ ਆਤਕੀ ॥ ੨੯ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਬਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੋਦਸਮੋਂ
ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲੇ ਮੂਲਾ ਨਰ ਪੈਂਚ ਬਹੁ ਆਇ ਮਿਲਿਓ ਅਗ-
ਵਾਇ ॥ ਹੋਤ ਭਯੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਹੁ ਕੋ ਕਵਿ ਭਾਖ ਸੁਨਾਇ ॥ ੧ ॥
ਮਿਲ ਕਰ ਦੁਹ ਦਿਸ ਪਰਸਪਰ [੧]ਸਰਸਤ [੨]ਹਰਖਤ ਹੋਇ ॥ ਗਮਨੇ
ਨਗਰੀ ਕੋ ਬਹੁਰ ਚਹਿਤ ਕਰਯੋ ਅਬ ਢੋਇ ॥ ੨ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥
[੩]ਗਜ ਗਾਜਤ ਸਾਜ ਸਜੇ ਸਭ ਹੀ ਧੁਨ ਘੰਟਨ ਕੀ ਉਠਹੀ ਬਡ
ਘੋਰਾ ॥ ਅਸ [੪]ਹਿੰਮਤ [੫]ਜੀਨ ਜਰਾਵ ਜਰੇ [੬]ਅਵਨੀ ਖੁਰ ਬਾਜ
[੭]ਰਹੇ ਚਹੁ [੮]ਓਰਾ ॥ ਰਥ ਜਾਤ ਚਲੇ ਛਨਕੈਂ ਘੁੰਗਰੂ ਪੁਨ ਚਕ੍ਰਨ
[੯]ਕੋ ਖਰਕੋ ਨਹਿ [੧੦]ਥੋਰਾ ॥ ਡਫ ਢੋਲ ਦਮਾਮਨ ਡੰਕ ਲਗੈ ਪਰ
ਆਪਨ ਕੋ ਨ ਸੁਨੈ ਵਡ [੧੧]ਸ਼ੋਰਾ ॥ ੩ ॥ ਏਕ [੧੨]ਮੰਤਗੀ ਪੈ ਕਾਲੂ
[੧੩]ਅਰੂਢ ਕਰੈ ਬਰਖਾ ਧਨ ਕੀ ਮਨ ਭਾਈ॥ ਦੂਸਰ ਪੈ ਚਢ [੧੪]ਤਾਤ
ਜੈਰਾਮ ਕੋ ਹੀਨ [੧੫]ਬਿਲੰਬ ਭਲੇ ਬਰਖਾਈ ॥ ਮੇਘ ਕੀ ਰੀਤ ਸੁਹਾਤ
ਦੋਊ ਤਬ ਨੀਚ ਔ ਊਚ ਬਿਚਾਰ ਨ ਕਾਈ ॥ ਕੀਰਤ ਯੌਂ ਬਿਸ-
ਤੀਰਤ ਹੈਂ ਜਨ [੧੬]ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਨੇ [੧੭]ਜੌਨ ਸੀ ਛਾਈ ॥ ੪ ॥ ਦੂਲੋ
ਸਮੇਤ ਬਰਾਤ ਬਹੋਰ ਕੀਯੋ ਸੁਭ ਥਾਨ ਮੈਂ ਆਨਕੈ ਡੇਰਾ॥ [੧੮]ਰਾਜਹਿ
ਧੂਰ ਪਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਜਿਵ ਸੰਗ [੧੯]ਪਿਰਾਗ ਕੇ [੨੦]ਕੰਜਹਿ [੨੧]ਹੇਰਾ ॥
ਤੰਬੂ ਕਨਾਤਨ ਤਾਨੇ ਬਿਤਾਨਨ ਲਾਗੇ ਸ਼ਮਜਾਨਨ ਸੋਹੈਂ ਘਨੇਰਾ ॥

---

੧. ਅਧਕ। ੨. ਅਨੰਦ। ੩. ਹਾਥੀ ਗਜ ਰਹੇ ਹੈਂ। ੪. ਹਿਣਕਦੇ। ੫. ਕਾਠੀਆਂ। ੬. ਜਮੀਨ ਉਤੇ। ੭. ਖੁਰ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹਨ [ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ]। ੮. ਚੁਫੇਰੇ. ੯. ਪਹੀਆਂ ਦਾ। ੧੦. ਆਵਾਜ਼ ਥੋੜੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤਾ ਹੈ। ੧੧. ਸ਼ੋਰ ਬੜਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਪਰਾਈ ਕੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਂਦੀ। ੧੨. ਹਾਥੀ। ੧੩. ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ੧੪. ਜੈਰਾਮ ਦਾ ਪਿਤਾ। ੧੫. ਛੇਤੀ ਨਾਲ। ੧੬. ਪੁੰਨਯਾ ਦੇ ਚੰਦ ਨੇ। ੧੭. ਚਾਂਦਨੀ। ੧੮. ਸੋਭਾ ਬਿਰਾਜ ਰਹੀ ਹੈ। ੧੯. ਫੁਲ ਦੀ ਧੂੜੀ। ੨੦. ਕੌਲ ਫੁਲ। ੨੧. ਦੇਖੀਦਾ ਹੈ।

ਜੋ ਚਹਿੰ ਚਾਹਿ ਦਈ ਸੋਊ ਤਾਹਿ [1]ਹਤਿਓ [2]ਸੂਮ ਦੂਰ ਲਗੀ ਨ
ਦੇਰਾ ॥ ੫ ॥ [3]ਧੇਨ ਕੇ ਧੂਲ ਕੋ ਵੇਲਾ ਭਯੋ ਤਬ ਛੂਟਨ ਲਾਗੀ
ਜੋਰ [4]ਹਵਾਈ ॥ ਮੰਗਲ ਕੀ ਸੁਧ ਦੇਨੇ ਕੇ ਹੇਤ ਮਨੋ [5]ਪਤੀਆ ਸੁ
[6]ਲੋਕ ਪਠਾਈ ॥ [7]ਬਾਜ [8]ਮਤੰਗ [9]ਉਤੰਗ ਬਰੂਦ ਕੇ ਝਾਰ ਮਤਾਬ
ਛੂਟੈ [10]ਫੂਲਵਾਈ ॥ ਹੋਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ ਭਯੋ ਬਹੁ ਸ੍ਵਾਦ ਸਨੇ
ਸਭ ਕੋ ਅਚਵਾਈ ॥ ੬ ॥ ਮਾਨਵ ਮੂਲੇ ਨੇ ਏਕ ਪਠਾ ਹਿਤ
ਲਜਾਵਨ ਕੇ ਤਿਨ ਜਾਇ ਸੁਨਾਵਾ ॥ ਧਾਰਹੁ ਆਪ ਚਲੋ [11]ਪਦ ਕੋ
ਅਬ ਕਾਲ ਭਯੋ ਹਿਤ ਲੇਵਨ ਲਾਵਾਂ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ [12]ਡੰਕ [13]ਨਿਸਾਨ
ਲਗੇ ਧੁਨ ਘੋਰ ਉਠੀ [14]ਘਨ ਜਿਉਂ [15]ਘਹਿਰਾਵਾ ॥ ਆਨੰਦ ਕੋ
ਉਰ ਧਾਰ ਤਬੈ ਗਮਨੋ ਮਿਲ ਸਾਜ ਸਮਾਜ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ੭ ॥ ਬੇਦੀ
ਜੇ [16]ਬ੍ਰਿੰਦ ਔ ਬੇਦੀ [17]ਸਿਰੋਮਣ ਬੇਦੀ ਰਚੀ ਜਹਿੰ ਗੇ ਤਹਿ ਥਾਈ
॥ ਪੁੰਜ ਜਹਾਂ ਦਿਜਰਾਜ ਬਰਾਜਤ ਹੇਰ ਗੁਰੂ ਸੁ ਉਠੇ ਹਰਖਾਈ ॥ ਦੇ
ਮੁਖ [18]ਆਸਿਖ ਪਾਂਏਗਹੇਗੁਰਬੈਠਗਏਤਹਾਂ ਹੂੰ [19]ਚਹੁੰਘਾਈ॥ [20]ਪੰਕਜ
ਨੈਨ ਸੁ ਹੈ ਦਿਸ [21]ਦਾਹਿਨੀ ਬਾਮੇ ਸੁਲਖਣੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਈ ॥੮॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਹਰ ਦਿਆਲ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ॥
ਹਾਥ ਜੋਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਇਆਰ ॥ ੯ ॥ ਸਵੱਯਾ॥
ਹੇ ਗੁਰੁ ਜੀ ਹਮ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਸਭ ਆਪ ਸੁ [22]ਪੰਥ ਰਚੋ ਸਿਖ ਭਾਰੀ
॥ ਤਾਹਿ ਨਮਿੱਤ ਗਿਰਾ [23]ਉਚਰੌ ਜੋਊ ਬੇਦੋਂ ਸੇ ਉਤਮ ਬਹੁ
ਪਰਕਾਰੀ ॥ ਜਗ [24]ਜੀਰਨ ਸਾਧਨ ਦੂਰ ਕਰੋ ਸੁਧ ਸਾਧਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ

---

੧. ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੨. ਥਕੇਵਾਂ। ੩. ਗਊ ਧੂੜ ਦਾ ਵੇਲਾ। ੪. ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ੫. ਪਤ੍ਰਿਕਾ। ੬. ਦੇਵ ਲੋਕ। ੭. ਘੋੜੇ। ੮. ਹਾਥੀ। ੯. ਉਚੇ। ੧੦. ਇਕ ਆਤਸ਼ਬਾਜ਼ੀ। ੧੧. ਛੇਤੀ। ੧੨. ਚੋਟ। ੧੩. ਨਗਾਰੇ। ੧੪. ਬਦਲ। ੧੫. ਗਜਿਆ। ੧੬. ਸਾਰੇ। ੧੭. ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ। ੧੮. ਅਸ਼ੀਰਬਾਦ। ੧੯. ਚਾਰੇ ਤਰਫ। ੨੦. ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੨੧. ਸਜੇ ਪਾਸੇ। ੨੨. ਸਿਖਾਂ ਲਈ ਵਡਾ ਪੰਥ ਦਸਣ ਕਰੋ। ੨੩. ਉਸ ਪੰਥ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ। ੨੪. ਪੁਰਾਣਾ।

ਕਰੋ [1]ਪਰਚਾਰੀ॥ ਆਪ ਕੋ [2]ਬਿਆਹ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪਠੋਂ ਜਿਮ ਆਗਿਆ ਤਿਮ ਲੇਹਿੰ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥ ਜਬ [3]ਰਾਵਰ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਧਰਿਯੋ ਤਬ ਜਾਨਿਯੋ ਮੈਂ ਰੂਪ ਸਹੀ ਕਰਤਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪਿਤ ਤੋਹਿ ਪਠਾਨ ਲਗੇ ਤਬ ਪਾਂਧਾ ਔ ਮੁੱਲਾਂ ਜੋ ਪੰਡਤ ਭਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਹੂੰ ਕੋ ਦਯੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਭਲੇ ਬ੍ਰਿਖ ਨਾਗ ਔ ਖੇਤ ਕੀ ਰੀਤ ਨਿਆਰੀ ॥ ਜਬ [4]ਯੱਗਜਪਵੀਤ ਮੈਂ ਪਾਨ ਲਗਯੋ ਤਬ ਆਪ ਕਰੀ ਗਤਿ ਸੁਧ [5]ਹਮਾਰੀ ॥ ੧੧ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ਬਿਆਹਿ ਸਮਾ ਸੁਭ ਆਇਓ ਅਬ ਸੋ ਦੀਨ [6]ਦਯਾਰ ॥ ਜੋ ਕੁਛ ਨਿਜ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਭਲੀ ਸੋਈ ਹੈ ਕਾਰ ॥ ੧੨ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਸੁਨਕੇ ਹਰਿਦਿਆਲ ਕੀ ਬਾਤ ਸਭੀ ਅਸਚਰਜ ਹੂਵੇ ਇਤ ਊਤ ਕੋ ਹੇਰੈਂ ॥ ਕਹੈਂ ਸਭ ਪੰਡਤ ਜੀ ਹਰ-ਦਿਆਲ ਕਰਹੁ ਪੁਰਖੀ ਪਿਤ ਜੈਸੇ ਭਲੇਰੈ ॥ ਸੁਨਕੇ ਹਰਦਿਆਲ ਕਹੈ ਜਜਮਾਨਹੁ ਯਹ ਗੁਰ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਜਗ ਕੇਰੈ॥ ਕੌਣ ਹਾਂ [7]ਕੀਟ ਮੈਂ ਬਿਆਹਿ [8]ਪਠੋਂ ਇਨ ਜੌ ਨਹੀਂ ਆਗਯਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ [9]ਟੇਰੈਂ ॥ ੧੩ ॥ ਜਬ ਪੰਡਤ ਜੀ ਨਹਿ ਬਿਆਹਿ ਪਢੈਂ ਤਬ ਚਾਚਾ ਜੀ ਲਾਲੂ ਔ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਾਲੂ ॥ ਬੇਦੀ ਕੇ ਬੰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਤੇ ਸਭ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਮੁਖ ਬੈਨ [10]ਰਸਾਲੂ ॥ ਹੇ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ [11]ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਬੰਸ ਕੀਓ ਹਮਰੋ ਉਜਿਆਲੂ ॥ ਆਗਯਾ ਸੁ ਦੇਹੁ ਜੀ ਪੰਡਤ ਕੋ ਜਿਮ ਇਛ ਹੁਵੈ ਕਰ ਹੈ ਤਤਕਾਲੂ ॥ ੧੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਬੈ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਨ ॥ ਸੁਨ ਹੇ [12]ਸ੍ਰੋਤਾ ਗਨ ਸਭੈ ਲਿਖ ਹਮ ਇਹ ਠਾਂ ਦੀਨ ॥ ੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘਰ ਦੂਜਾ ॥ ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪਿ ਰਸੁ ਆਪੇ

---

੧. ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ। ੨. ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਪੜ੍ਹਾਂ ਆਗਿਆ ਦਿਓ। ੩. ਆਪਨ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ ਨਿਸਚੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੪. ਜੰਞੂ ਪਾਣ ਵੇਲੇ। ੫. ਸਾਡੀ ਭੁਲ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ੬. ਦਯਾਲ। ੭. ਦਾਸ। ੮. ਪੜ੍ਹਾਂ। ੯. ਉਚਾਰਨ ਦਾ। ੧੦. ਸੁੰਦਰ। ੧੧. ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਮ ਪੁਰਸ਼। ੧੨. ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ

ਰਾਵਣ ਹਾਰੁ ॥ ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਚੋਲੜਾ ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥ ੧ ॥ ਰੰਗ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ ॥ ਆਪੇ ਜਾਲ ਮਣਕੜਾ ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ ॥ ੨ ॥ ਆਪੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੰਗੁਲਾ ਸਖੀਏ ਮੇਰਾ ਲਾਲੁ ॥ ਨਿਤ ਰਵੈ ਸੋਹਾਗਣੀ ਦੇਖੁ ਹਮਾਰਾ ਹਾਲੁ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕੁ ਬੇਨਤੀ ਤੂ ਸਰਵਰੁ ਤੂ ਹੰਸੁ ॥ ਕਉਲ ਤੂਹੈ ਕਵੀਆ ਤੂਹੈ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੁ ॥ ੪ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਬ ਹੀ [1]ਮੁਖ ਚੰਦਹਿ ਤੇ [2]ਸੁਧ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਹਮ ਪੂਜਕ ਹੈਂ ਇਕ ਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਕੇ ਨਹੀਂ ਇਸ਼ਟ ਹਮਾਰੇ ॥ ਤਹਿ ਕੋ ਯਹ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁ ਪੂਜ ਅਤੀ ਇਸ ਹੀ ਤੇ ਲਹੋ ਸਭ ਕਾਜ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਬਿਆਹੁ ਸੁ ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਇਸੇ ਸਭ ਸਿੱਖ ਕਰੈਂ ਜਗ ਹੋਹਿੰ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੂਜੇ ਰੂਪ ਧਾਰ ਹੈਂ ਬਰਨ ਕੋ ਬਿਥਾਰ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਧਾਰ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਉਚਾਰ ਹੈਂ ॥ ਵੇਦ ਰੂਪ ਧਾਰ ਹੈਂ ਸੁ ਚਾਰ ਲਾਂਵਾ ਕਾਰ ਹੈਂ ਤੱਤ ਰੂਪ ਧਾਰ ਹੈਂ ਗਰੰਥ ਪਰਚਾਰ ਹੈਂ ॥ ਰਸੋ ਰੂਪ ਧਾਰ ਹੈਂ ਸੁ [3]ਤੇਗ ਗਰੇ ਧਾਰ ਹੈਂ ਰੂਪ ਵਾਰ ਧਾਰ ਹੈਂ ਨਿਥਾਵੇਂ ਥਾਵ ਕਾਰ ਹੈਂ ॥ [4]ਵਸੂ ਗ੍ਰਹ ਧਾਰ ਹੈਂ ਸੁ ਭਾਰ ਹਿੰਦ ਟਾਰ ਹੈਂ ਦਸਮੇਂ ਸਰੂਪ ਮਾਹਿ ਕੇਸੋਂ ਵਾਰੇ ਕਾਰ ਹੈਂ ॥ ੧੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬੈ ਕਲਮ ਸਿਆਹੀ ਮੰਗ-ਵਾਇ ॥ ਕਾਗਦ ਕਰ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕੈ ਲਿਖਯੋ ਐਸ [5]ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੧੮ ॥

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

੧. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਚੰਦ ਵਰਗਾ ਮੁਖ। ੨. ਸੁਧ ਬਚਨ। ੩. ਤਲਵਾਰ ਗਲੇ ਵਿਚ ਧਾਰੀ ਹੈ। ੪. ਸੂਰਜ, ਚੰਦ੍ਰ, ਧ੍ਰੂਵ, ਇੰਦਰ, ਧਰਤੀ, ਜਲ, ਵਾਯੂ, ਅਗਨੀ। ੫. ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਲਿਖ ਚੌਕੀ ਪਰ ਧਰਯੋ ਲੀਨ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਚਾਰ ॥
ਲਗਹਿ ਆਗਹਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੂਲੇ ਪਾਛ [੧]ਕੁਮਾਰ ॥ ੧੯ ॥ ਪੰਡਤ
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਦਿਆਲ ਭੀ ਯਾ ਗੁਰ [੨]ਮੰਤਰ ਸਾਰ ॥ ਪਰਕਰਮਾ ਚਾਰੋਂ
ਬਖੇ ਪਰੁਯੋ ਬੇਰ ਸੁਭ ਚਾਰ ॥ ੨੦ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੰਬਤ ਬਿੰਸਤ
ਮਾਂਹਿ ਬਿਆਹਿ ਅਨੰਦ ਗੁਰ ਕੋ ਭਯੋ ॥ ਬਸੇ [੩]ਤੀਨ ਨਿਸ ਯਾਹਿ
ਮੂਲਾ ਦੇ ਬਹੁ ਦਾਨ ਕੋ ॥ ੨੧ ॥ ਪੁਨ ਗਮਨੇ ਪੁਰ ਓਰ ਲੇ [੪]ਡੋਰਾ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਲੇ ॥ [੫]ਬਾਜਨ ਕੋ ਬਹੁ ਸ਼ੋਰ ਤਿਲਵੰਡੀ ਨਰ ਧੁਨਿ ਸੁਨੀ
॥ ੨੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੁਰ ਨਿਕਟ ਬਰਾਤਾ ॥ [੬]ਪ੍ਰਵਸੀ
ਦ੍ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਹਾਤਾ ॥ ਜਹਾਂ ਚੌਂਕ ਹੈ ਚਾਰ ਬਜਾਰੂ ॥ ਤਹਿ ਮਹਿ
ਗਮਨੇ ਹਰਖ ਅਪਾਰੂ ॥ ੨੩ ॥ ਧਨ [੭]ਵਾਰਤ [੮]ਬਰਖਾ ਵਤ ਵਾਰੀ
॥ ਕਰਹਿੰ ਸੁਜਸ ਜਹਿੰ ਕਹਿੰ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ [੯]ਨਿਜ [੧੦]ਨਿਕੇਤ ਕੇ
ਨਿਕਟਹਿ ਆਏ ॥ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਹੋਤ ਵਧਾਏ ॥ ੨੪ ॥ ਭਾ
ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਉਰ ਹਰਖ ਘਨੇਰਾ ॥ ਸਹਿਤ [੧੧]ਸਨੂਖਾ ਸੁਤ ਕੋ ਹੇਰਾ ॥
ਕਰਹਿੰ ਨਿਛਾਵਰ ਦਰਬ ਅਪਾਰਾ ॥ [੧੨]ਵਾਰਹਿੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਵਰ
ਵਾਰਾ ॥ ੨੫ ॥ ਜੇ ਕੁਲ ਰੀਤ ਸ਼ਗਨ ਬਹੁ ਕਰਹੀ ॥ ਹੌਂ ਬਲਿ-
ਹਾਰੀ ਬੈਨ ਉਚਰਹੀ ॥ ਭਯੋ ਸਪੂਤ ਨਿਕੇਤ ਹਮਾਰੇ ॥ ਬਿੰਸਤ ਏਕ
ਜਾਸ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਮਿਲੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਪੁਨ ਨਿਜ ਸਾਸੂ ॥
ਧਰਿਓ ਚਰਣ ਪਰ ਮਸਤਕ[੧੩]ਆਸੂ ॥ ਆਸਿਖ ਦੀਨੀ ਲੀਨੀ ਅੰਕਾ
॥ ਹਰਖ ਬਿਲੋਕਯੋ ਬਦਨ [੧੪]ਮਯੰਕਾ ॥ ੨੭ ॥ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੀ
ਮਿਲੀਂ [੧੫]ਬਧੂਟੀ ॥ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮੁਖ ਸੁਖ ਜਨ ਲੂਟੀ ॥ ਨਿਕਟੇ

---

੧. ਮੂਲੇ ਦੀ ਲੜਕੀ। ੨. ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ। ੩. ਤਿੰਨ ਰਾਤਾਂ ਰਹੇ। ੪. ਡੋਲਾ। ੫. ਵਾਜਿਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਨਘੋਰ ਆਵਾਜ਼। ੬. ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਗੇ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਲੋਕੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਗਏ। ੭. ਵਾਰਕੇ। ੮. ਬਰਖਾ ਦੇ ਨਿਆਈਂ ਧਨ ਵਾਰ ਕੇ ਸੁਟੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ੯. ਆਪਣੇ। ੧੦. ਘਰ ਦੇ। ੧੧. ਨੂੰਹ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ। ੧੨. ਵਾਰਦੀ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਪਰੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਾਣੀ। ੧੩. ਛੇਤੀ। ੧੪ ਮੁਖੜਾ ਚੰਦਰਮਾ ਵਰਗਾਵੇਖਿਆ। ੧੫. ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ।

ਤ੍ਰਿਪਤਾਂ ਦੇਤ ਵਧਾਈ ॥ ਲੇਤ ਹਰਖ ਯੁਤ [1]ਅੰਗ ਨ ਮਾਈ ॥੨੮
ਨਿਕਸ [2]ਸਦਨ ਦੁਖ [3]ਕਦਨ ਬਹੋਰੀ ॥ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕਰ ਪ੍ਰੀ
ਨ ਥੋਰੀ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਚਰ
ਨਨ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਦਿਨ ਬਿਤੇ ਨ ਥੋ
॥ ਜਨੁ ਪੀਵਤ ਕੀਏ ਨੈਨ ਕਟੋਰੇ ॥ ਪੰਡਤ ਪਾਂਧਾ ਵੈਦ ਮੁਲਾਨਾ
ਚਲ ਆਏ ਜਹਿ ਥੇ [4]ਗਤ ਦਾਨਾ ॥ ਮਿਲਨ ਹੇਤ ਮਨ ਸੰਗ
ਉਮੰਗਾ ॥ ੩੦ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਚਢਿਓ ਰੰਗ ਸਤਸੰਗਾ ॥ ਜਬਹਿ
[5]ਬਿਲੋਕਿਓ ਕਾਲੂ [6]ਨੰਦਨ ॥ [7]ਧਾਇ ਕਰੀ ਯੁਗ ਪਦ ਪਰ ਬੰਦਨ
॥ ੩੧ ॥ ਕਮਲ ਨੈਨ [8]ਸਨਮਾਨ ਬਠਾਏ ॥ [9]ਕੁਸਲ ਬੂਝਨੇ ਬੈਨ
ਸੁਨਾਏ ॥ ਮੁਕਤ ਦਾਨ ਲੇ ਸਦਨ ਸਿਧਾਏ ॥ ਜਿਨ ਮਨ ਭਗਤਿ
ਵਿਖੈ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ੩੨ ॥ ਮਿਲੇ ਆਨ ਪੁਨ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ॥
ਕਹਿਤ ਪਰਸਪਰ ਅਧਕ ਬਡਾਈ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਲੀਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਜਗ
ਨਾਥਾ ॥ ਕੀਨੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸੁਖ ਸਾਥਾ ॥ ੩੩ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ
ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ
ਨਾਮ ਚਤਰਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਿਆਹਿ ਸਿਰੀ ਸਤਗੁਰੂ ਕਾ ਜਥਾ ਜੋਗ ਭਾ
ਸੋਏ ॥ ਤਿਲਵੰਡੀ ਨਨਕਾਣ ਜਸ ਸੁਨੋ ਕਥਾ ਅਬ ਹੋਏ ॥ ੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਰਹਿਨ ਲਗੇ [10]ਗਤ ਦਾ ਤਿਲਵੰਡੀ ॥ ਜਿਨ ਕੀ
[11]ਕੀਰਤਿ ਘਰ ਘਰ [12]ਮੰਡੀ ॥ ਕਾਤਕ ਸ਼ੁਭ ਪੂਨਿਆ ਨੀਅਰਾਈ ॥
ਸਭਹਨ ਕੇ ਮਨ ਆਨੰਦ ਪਾਈ ॥ ੨ ॥ ਕਹਿ ਮਾਤਾ [13]ਸੁਤ ਭੋ
ਦਿਨ ਆਯੋ ॥ ਹੇ ਪਤਿ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਮਨਵਾਯੋ ॥ ਤਾ ਦਿਨ ਉਤਸ਼ਵ

੧. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਸਮਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੨. ਘਰ। ੩. ਕਟਣ। ੪. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ। ੫. ਵੇਖਿਆ। ੬. ਪੁਤਰ। ੭. ਦੌੜ ਕਰ ਦੋਹਾਂ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤੀ। ੮. ਆਦਰ। ੯. ਸੁਖ। ੧੦. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ। ੧੧. ਜਸ। ੧੨. ਇਸਥਿਤ। ੧੩. ਜਨਮ ਦਿਨ।

ਕਰੋ ਮਹਾਨਾ ॥ ਮਨ ਇੱਛਤ ਦੇਹੁ [1]ਰੰਕਨ ਦਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਬਾਬੇ
ਕਾਲੂ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਕਹਿ ਉਤਸ਼ਵ ਕਰ ਹੈਂ ਬਹੁ ਭਾਰੀ ॥
[2]ਘ੍ਰਿਤ [3]ਮਿਸ਼ਟਾਨ [4]ਚੂਨ ਬਹੁ ਲਿਆਏ ॥ [5]ਯੱਗ ਕਰਨ ਕੋ ਮੇਲਾ
ਲਾਏ ॥ ੪ ॥ ਜਨਮ [6]ਸਥਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇਰਾ ॥ ਰਾਇ ਬਨਾਯੋ
ਮਹਿਲ ਚੰਗੇਰਾ ॥ ਹਰ ਮੰਦਰ ਸੋ ਨਾਮ ਕਹਾਯੋ ॥ ਤਯਾਰ ਭਯੋ
ਨ੍ਰਿਪ ਭਲਾ ਮਨਾਯੋ ॥ ੫ ॥ ਮੰਦਰ ਔ ਬਜਾਰ ਸਜਵਾਏ ॥ ਬਹੁ
ਦਿਸ ਤੇ ਨਰ ਦੇਖਨ ਆਏ ॥ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਨਰ ਪਠ ਮੰਗਵਾਏ॥
ਨਾਨੇ ਨਾਨੀ ਮਾਮੇ ਆਏ ॥ ੬ ॥ ਜਬ ਪੁਨਿਆ ਕਾ ਦਿਨ ਸੁਭ
ਆਯੋ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕ ਬਿੰਸਤ ਤਬ ਥਾਯੋ ॥ [7]ਰਾਇ [8]ਸਲਕ ਤੋਪਨ
ਕਰਵਾਈ ॥ ਗੁਰ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬਜੀ ਵਧਾਈ॥ ੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਨਮ
ਸਥਲ ਨਿਜ ਬੈਸੇ ॥ ਸੁਰ ਪੁਰ ਮਾਨੋਂ ਬਿਸ਼ਨੂ ਜੈਸੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ-
ਦਿਆਲ [9]ਪਰੋਧਾ ਆਯੋ॥ ਪਾਂਧਾ ਵੈਦ ਸਭੈ ਨਿਕਟਾਯੋ ॥ ੮ ॥
ਕਹਿ ਹਰਦਿਆਲ ਸੁਨੋ ਜਜਮਾਨ॥ ਦੱਛਣਾ ਦੇਵਹੁ ਅਪਣਾ ਨਾਮ॥
ਹੇ ਗੁਰ [10]ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਪੋਰਾਤਨ ॥ ਪਰਮ ਪਰਾਵਰ ਨਾਥ ਸਨਾਥਨ
॥੯॥ਅਹਿਸੱਚਦਾਨੰਦ ਮੁਕੰਦਾ॥ਤਵਲੀਲ੍ਹਾਭਗਤਨਸੁਖਕੰਦਾ॥[11]ਬ੍ਰਿਧ
ਬੈਸ[12]ਮੁਰ ਭਾ ਬਲਹੀਨਾ॥ ਅਬ ਦੀਜੈ ਮੁਝ ਮੋਖ[13]ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੧੦॥
ਭਗਤ ਮਿਲੀ ਬਾਨੀ ਸੁਨ ਕਾਨਾ ॥ ਹਸ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ
॥ ਧੰਨ ਬਿੱਪ੍ਰ ਧੰਨ ਬੁਧ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਤਨ ਹਉਮੈ ਕੀ ਸੁਰਤ ਬਿਸਾਰੀ
॥ ੧੧ ॥ [14]ਕਿੰਚਤ ਰਹਿ ਗੀ ਬੈਸ ਸਰੀਰਾ ॥ ਪੁਨ ਪਦ [15]ਰੂਰ
ਪਾਹੁ [16]ਮਤ ਧੀਰਾ ॥ ਜਿਉਂ ਮਾਲਾ [17]ਗਜ ਤਜੇ [18]ਅਸੋਕੂ ॥ ਤਿਉਂ

---

੧. ਗਰੀਬ। ੨. ਘਿਉ ੩. ਮਿਠਾ। ੪. ਆਟਾ। ੫. ਜਗ। ੬. ਅਸਥਾਨ ੭. ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ। ੮. ਤੋਪਾਂ ਦੀ ਸਲਾਮੀ ਕਰਾਈ। ੯. ਪ੍ਰੋਹਤ। ੧੦. ਵਡਾ ਮੁਢ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਥ ਦਾ ਭੀ ਵਡਾ ਨਾਥ ਹੈ। ੧੧. ਬੁਢੇਪੇ ਦੀ ਉਮਰਾ ੧੨. ਮੈਂ ਬਲਹੀਨ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ੧੩. ਚਤਰ। ੧੪. ਥੋੜੀ। ੧੫. ਸੁੰਦਰ ਚਰਨ ਧੈਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੧੬. ਮਤ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ। ੧੭. ਹਾਥੀ। ੧੮. ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ।

ਤਨ ਤਜ ਗਮਨਹਿ ਪਰਲੋਕੂ ॥ ੧੨ ॥ ਅਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਹੇਰਾ ॥ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਦੀਨ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਲਖ [1]ਸ੍ਵਰੂਪ ਦਿਜ ਆਨੰਦ ਪਾਯੋ ॥ ਮਨਹੁ [2]ਰੰਕ ਕਰ ਪਾਰਸ ਆਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਬਹੁਰੋ ਬੈਦ ਪਾਂਧਾ ਅਰ ਪੰਡਤ ॥ ਲੇ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਕਲਮਲ [3]ਖੰਡਤ ਕਈ ਸਿੱਖ ਬਡਭਾਗੀ ਜੋਇ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁਕਤ ਸੋ ਹੋਇ ॥ ੧੪ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਤਬ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰਾ ॥ ਪਰਮ ਲਾਭ ਮੁਝ ਦਰਸ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਗਯਾਨ ਸਿਰੋਮਣ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਕਲਾਵਾਨ ਕਲ ਬਿਨ ਗੁਣ ਖਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥ ਫਸਿਓ ਰਹਿਤ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕਲੇਸ਼ੂ ॥ [4]ਰਾਵਰ ਕੀ ਲਾਲਸ ਉਪਦੇਸ਼ੂ ॥ ਕਰਤ ਨ ਕਿਉਂ ਮੁਝ ਲਖ ਅਧਕਾਰੀ॥ [5]ਕਦਨਹੁ ਬੰਦਨ ਸਰਣ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ਸੁਣ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ [6]ਪੰਕਜ ਬਦਨਾ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸੁਖ ਸਦਨਾ ॥ ਲਗਯੋ [7]ਹਮਾਊ ਪੰਖ ਜਯੋਂ ਸੰਗਾ ॥ ਜਬ ਛੂਟੈ ਧਨ ਤੇ ਸੁ [8]ਖਤੰਗਾ ॥੧੭॥ ਪਰ ਕੇ ਬਲ ਪਰ ਹੋਤ ਉਡਾਊ ॥ ਪਹੁੰਚਹਿ ਸੋ ਜਿਹ ਦੇਸ ਹਮਾਊ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਆਇ ਪਰੈ ਕਬ ਧਰਨੀ ॥ ਤੈਸੀ ਰੀਤ ਨਾਮ ਕੀ ਬਰਨੀ ॥ ੧੮ ॥ ਇਕ ਚਿਤ ਸਿਮਰਹਿ ਜ਼ੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥ ਛੂਟੇ ਦੇਹ ਤੇ ਹੋਤ ਸੰਗਾਤੀ ॥ ਜਹਿ ਨਾਮੀ ਕੋ ਦੇਸ ਸੁਹਾਵਨ ॥ ਤਹਾਂ ਰਹਿ ਬਿਨ [9]ਬਿਲਮ [10]ਪਲਾਵਨ ॥ ੧੯ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਜਗ ਮਹਿ ਆਵਹਿੰ ਦੇਹੀ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੇ ਭੇ ਜੁ ਸਨੇਹੀ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ ਲਗੀ ਲਵ ਨਾਮੂ ॥ ਜਾਗਯੋ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ [11]ਅਭਰਾਮੂ ॥ ੨੦ ॥ ਲੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਰਾਇ [12]ਮੁਦ ਪਾਈ ॥ ਤਿਲਵੰਡੀ ਤਬ ਨਾਮ [13]ਹਟਾਈ ॥

੧. ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕੇ। ੨. ਕੰਗਾਲ। ੩. ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ। ੪. ਆਪ ਦੀ। ਬੰਧਨਾਂ ਦੇ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਆਪ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ। ੬. ਕਮਲ ਮੁਖੜਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ। ਹਮਾਯੂ ਦਾ ਖੰਭ ਤੀਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਹਮਾਊਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਪੁਜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਮਾਊਂ ਦਾ । ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਦੋ ਖੰਭ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਜਪ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੮. ਤੀਰ। ੯. ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੧੦. ਪਹੁਚਾਵਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧. ਸੁੰਦਰ। ੧੨. ਖੁਸ਼ੀ। ੧੩. ਦੂਰ ਕੀਤਾ।

ਤਹਿ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਨਾ ਸਾਹਿਬ ॥ ਰਾਖਿਓ ਬੁੱਧੀ ਰਾਇ ਅਜਾਇਬ ॥ ੨੧ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਨਨਕਾਣੇ ਸਾਹਿਬ ॥ ਹੋਨ ਲਗਿਓ ਮੇਲਾ ਸੁ ਅਜਾਇਬ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਪੁਨ ਲੰਗਰ ਲਾਯੋ ॥ ਕਰ ਕੋ ਦਸਵੇਂ ਬਾਂਟਾ ਪਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਲਗਯੋ ਦੀਵਾਨ ਆਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ [illegible]ਨ ਠਾਨਾ ॥ ਜੋਰ ਹਾਥ [1]ਜੁਗ [2]ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਸੁਨ ਜਜਮਾਨ ਅਧਕ ਤੁਮ ਦਾਨੀ ॥ ੨੩ ॥ ਬਜਾਹ ਵਰ੍ਹੇ ਗੰਢ ਕੇਰ ਬਧਾਈ ॥ ਮੁਝ ਦੀਜੈ ਬੇਦੀ ਕੇ [3]ਰਾਈ ॥ ਭੇ ਸੁਖ ਸਾਰ ਅਵਾਸ ਮਿਰਾਸੀ ॥ ਧਰੋਂ ਸਦਾ ਮੈਂ ਰਾਵਰ ਆਸੀ ॥ ੨੪ ॥ ਨਰ ਅਨੇਕ ਤੁਮ ਤੇ ਵਰਸਾਨੇ ॥ ਪਾਵਹਿੰ [4]ਜਾਚਕ ਨਿਜ ਮਨ ਭਾਨੇ ॥ ਅਬ ਲੌ ਮੈਂ ਨ [5]ਜਾਚਨਾ ਕੀਨੀ ॥ ਤੁਮ ਪਿਤ ਦੇਤ ਵਸਤ ਸੋ ਲੀਨੀ ॥੨੫॥ ਗਤ ਦਾਨੀ ਸੁਨ ਕਰ ਤਹਿ ਬਾਨੀ ॥ ਬੋਲੇ ਮ੍ਰਿਦਲ ਪਰਮ ਸੁਖ ਸਾਨੀ ॥ ਜੌਨ ਮਨੋਰਥ ਮਨ ਹ੍ਵੈ ਤੇਰੇ ॥ ਕਰਹੁ ਬਚਨ ਦੇਵੋਂ ਬਿਨ ਦੇਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਹਮਰੋ ਤੁਮ ਸੋਂ ਹੈ ਬਹੁ ਕਾਜੂ ॥ ਅਭਲਾਖਾ ਪੂਰਹੁ ਨਿਜ ਆਜੂ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਗੁਨ ਕੈ [6]ਮਨ ਸ੍ਵਾਰਥ ॥ ਕਹੈ ਦੇਹੁ ਕੋ ਭਲੋ ਪਦਾਰਥ ॥ ੨੭ ॥ ਬੋਲੇ ਕਮਲ ਨੈਨ ਤੁਝ ਦੀਨੋ ॥ [7]ਬਾਦਤ ਤੰਤ ਬਜਾਵਨ ਚੀਨੋ ॥ ਸਾ ਗੁਨ ਤੇ ਮਨ ਕਰ ਹਰ ਸੋਕੂ ॥ ਬੰਦਨ ਤਜ ਹ੍ਵੈ ਸੁਖ ਦ੍ਵੈ ਲੋਕੂ ॥ ੨੮ ॥ ਹਰ ਗੁਨ ਗਾਵਨ ਕੇ ਰਸ ਮਾਹੀ ॥ ਪਰਚਹਿ ਮਨ ਅਵਗੁਨ ਮਿਟ ਜਾਹੀ ॥ ਅਸ ਗੁਨ ਜਾਨੋ ਭਲੋ ਪਦਾਰਥ ॥ ਰਹੈ ਸੰਗ ਸਵਰੈ ਪਰਮਾਰਥ ॥੨੯॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ [8]ਪੰਕਜ ਲੋਚਨ ਚਾਰੀ ॥ [9]ਗਰ ਤੇ ਜਾਮਾ ਦੀਨ ਉਤਾਰੀ ॥ ਕੇਤਕ ਦਰਬ ਦੇਤ ਭੇ ਸੰਗਾ ॥ ਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਸੰਗ ਉਮੰਗਾ ॥ ੩੦ ॥ ਜਾਮਾ ਪਾਇ ਬਹੁਤ [10]ਮੁਦ ਪਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਪੁਨਹਿ ਅਲਾਯੋ ॥

---

੧. ਦੋਂਵੇ ਹਥ। ੨. ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੩. ਵੇਖਣਾ। ੪. ਮੰਗਤੇ। ੫. ਮੰਗਣਾ। ੬. ਮਰਦਾਨਾ ਮਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲਈ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ। ੭. ਰਬਾਬ ਵਜਾਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ੮. ਕੰਵਲ ਵਾਂਗ ਸੁੰਦਰ ਅਖਾਂ। ੯. ਗਲੇ। ੧੦. ਖੁਸ਼ੀ।

ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਅਬ ਤੂੰ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਲੇ ਚਲਹੈਂ ਤੁਝ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨੇ ॥ ੩੧ ॥ ਦੂਸਰ ਦਿਨ ਤਬ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਮਿਲਨ ਆਏ ਬਹੁ ਨਰ ਔ ਨਾਰੀ ॥ ਮਿਲੀ ਮਾਤ ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਈ ॥ ਬਿਛਰਨ ਕਸ਼ਟ ਹੋਤ ਅਧਕਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਆਸਿਖ ਦੇਤ ਪਲੋਸਤ ਮਾਥਾ ॥ ਮਨਹਿੰ ਮਨਾਵਤ ਸ੍ਰੀ ਜਗ ਨਾਥਾ ॥ ਸੁਤ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਕਰਹੁ ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ॥ ੩੩ ॥ ਧਰਿਓ ਮਾਤ ਕੇ ਪਗ ਪਰ ਸੀਸਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਨਿਜ ਘਰ ਤੇ ਜਗਦੀਸਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਿਲੇ ਆਨ ਜੋ ਪੁਰ ਕੇ ॥ [1]ਪਰਸ ਪਰਸ [2]ਗਮਨੇ ਪਗ ਗੁਰ ਕੇ ॥ ੩੪ ॥ ਪੁਨ ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਕੋ ਬੰਦਨ ॥ ਗਮਨੇ [3]ਮਾਰਗ [4]ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ਬੰਦ ਸੁਲੱਖਣੀ ਸਾਸੂ ਚਰਨਾ ॥ ਮਿਲਤ ਸਨੇਹ ਸੰਗ ਕਰ ਕਰਨਾ ॥੩੫॥ ਦਈ ਆਸਿਖਾ ਚਿਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗ ਸਹਿਤ ਸੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਭਾਗਵਾਨ ਸੁਤ ਕੀ ਹੈ ਮਾਤਾ ॥ ਪਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰਹੈ ਸਭ [5]ਭਾਤਾ ॥ ੩੬ ॥ ਚਢ [6]ਡੋਰੇ ਗਮਨੀ ਮਗ ਮਾਹੀ ॥ ਹੈ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਢ ਜਾਹੀ ॥ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕੀ ਸੰਗ ਜਰਾਮ ॥ ਸਿਰੀ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ਸਾਮ ॥ ੩੭ ॥ [7]ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਮ ਪਹੁੰਚੇ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ॥ ਦੀਨ ਦਾਨ ਬਹੁ ਦਯਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੁਤੇ ਨਗਰ ਕੇ ਜੇਈ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਏ ਸਭ ਤੇਈ ॥ ੩੯ ॥ ਬੰਦਹਿੰ ਪਦ ਅਰ ਬਿੰਦ ਮੁਕੰਦਾ ॥ ਸਨਮਾਨੇ ਸਭ ਕੋ ਸੁਖ ਕੰਦਾ ॥ ਭਈ ਰੈਨ [8]ਬਿੰਜਨ ਕਰਵਾਇ ॥ ਨਿਕਟ ਨਾਨਕੀ ਬੈਠ [9]ਜਵਾਇ ॥ ੩੯ ॥ ਰੈਨ ਬਿਖੈ [10]ਸੈਨੰ ਪੁਨ ਕੀਨੀ ॥ ਬਹੁ [11]ਕਿੰਕਰ ਕੋ ਜਿਨ ਗਤ ਦੀਨੀ ॥ ਸਵਾ ਜਾਮ ਨਿਸ ਤਜੀ [12]ਗੁੜਾਕਾ ॥ ਉਠੇ ਸ਼ਾਂਤ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਕਾ ॥ ੪੦ ॥ ਸਭਹਿ ਸੋਚ ਸੋਂ ਕੀਨ ਸਨਾਨਾ ॥ ਆਸਨ ਕਰ ਬੈਸੇ ਨਿਜ

੧. ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜੀ ਪਰਸ ਪਰਸ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ । ੨. ਚਲੇ । ੩. ਰਸਤੇ । ੪. ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੫. ਸਭ ਤਰਾਂ । ੬. ਡੋਲੇ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੀ । ੭. ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ । ੮. ਭੋਜਨ । ੯. ਵੇਖਣਾ ਹੈ । ੧੦. ਸੇਜਾ । ੧੧. ਦਾਸਾਂ ਨੂੰ । ੧੨. ਨਿੰਦ੍ਰਾ ।

ਧਿਆਨਾ ॥ ਤਿਮਰ ਨਸੇ ਹੋਈ ਜਬ ਭੋਰਾ ॥ ਗਮਨੇ ਬਹੁਰ ਦੁਕਾਨੇ ਓਰਾ ॥ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਬੈਸ ਕ੍ਰਿਤ ਮੋਦੀ ॥ ਲੈਨ ਦੈਨ ਜੋ ਹੈ ਨ੍ਰਿਪ ਲੋਦੀ ॥ ਕਰਤ ਕਿਤਕ ਜਬ ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਾ ॥ ਲੇਨ ਸੁਤਾ ਨਿਜ ਮੂਲਾ ਆਵਾ ॥ ੪੨ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੋਇ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਕੈ ਨਗਰ ਲੇ [1]ਤਨਿਯਾ ਨਿਜ ਸੰਗ ॥ ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਮ ਪਹੁੰਚਿਓ ਸਦਨ ਕੋ ਮੂਲਾ ਹੋਇ ਉਮੰਗ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪੂਰਬ ਉਰ [2]ਉਦਾਰਤਾ ਜੈਸੀ ॥ ਕਰੈ ਬਹੁਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਤੈਸੀ ॥ ਜਿਉਂ [3]ਸੁਰਸਰਿ ਗਤ ਪ੍ਰਾਚੀ ਗਵਨੀ ॥ ਕਬਹਿ [4]ਬਿਹਰਹਿ [5]ਪਸਚਮ [6]ਅਵਨੀ ॥ ੨ ॥ ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਕੋ ਧਰਮ ਸੁਹਾਵਨ ॥ ਸਦਾ [7]ਤਿਮਰ ਕੋ ਕਰਹਿ ਨਸਾਵਨ ॥ ਤਿਉਂ [8]ਰੰਕਨ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ਕਰਹਿਂ ਸਦਾ ਜੋ ਦਾਸ [9]ਉਬਾਰਨ ॥ ੩ ॥ ਜਿਉਂ [10]ਸੁਹ ਤਰ ਕੋ ਸੁਭਗ ਸੁਭਾਉ ॥ [11]ਜਾਚੇ [12]ਛੂਛਾ [13]ਛੋਰ ਨ ਕਾਊ ॥ ਤਿਉਂ ਗੋ ਕਰਹਿ ਅਰਥਨਾ [14]ਰੰਕਾ ॥ ਦੇਹਿਂ ਸਭਨ ਕੋ [15]ਬਦਨ ਮਯੰਕਾ ॥ ੪ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਖਰਚ ਤਹਿ ਬੋਰਾ ॥ ਹੋਤ [16]ਬਿਸਾਲਾ [17]ਰੰਕਨ [18]ਓਰਾ ॥ ਸਰਬ ਦਿਵਸ ਮਹਿ ਅਪਰ ਨ ਕਾਰਾ ॥ ਬੀਤੇ ਦੇਤੇ ਦਾਨ ਉਦਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਨਹੁ ਪੁੰਨ ਤਨ ਧਾਰ ਨਿਜ ਕੀਨੀ ਆਨ ਦੁਕਾਨ ॥ ਦਾਰਦ ਛੁਧਾ ਜੁ ਨਗਨਤਾ ਤਜ ਗੇ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ॥ ੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਸਮੈਂ ਨਗਰ ਬਿਖੈ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਮਨ ਅਨਮਾਨਤ ਮਤ ਜਿਨ ਹਾਰੀ ॥ ਕੇਊ

---

੧. ਲੜਕੀ। ੨. ਵਡਿਆਈ। ੩. ਗੰਗਾ। ੪. ਵਿਛੋੜਾ। ੫. ਸੂਰਜ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਡੁਬਦਾ ਹੈ। ੬. ਧਰਤੀ। ੭. ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ। ੮. ਗਰੀਬ। ੯. ਬਚਾਉਂਦਾ। ੧੦. ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ। ੧੧. ਮੰਗਦਾ। ੧੨ ਖਾਲੀ। ੧੩. ਛਡਦੇ। ੧੪. ਗਰੀਬ ਵਾਸਤੇ ੧੫ ਚੰਦਰ ਮੁਖ। ੧੬ ਬਹੁਤ। ੧੭ ਕੰਗਾਲ। ੧੮. ਪਾਸ।

ਖਹਿੰ ਰਸਾਇਣ ਕਰਹੀ॥ ਧਰਮ ਬਧਾਵਹਿ ਕੋਊ ਉਚਰਹੀ ॥੭॥
ਇਕ ਕਲਾਵਾਨ ਅਨਮਾਨਹਿੰ ॥ ਕੋ ਪਾਰਸ ਗੁਰ ਪਾਸ ਪਛਾਨਹਿ
ਕੇ ਕਹਿ ਬਰ ਦੀਨੋ ਦੇਵਾ ॥ ਕੋ ਜਾਨੈ ਕੀਅ [1]ਤੰਤਰ ਸੇਵਾ ॥੮॥
ਖਤ ਕੋਇ ਭਗਤ ਇਹੁ ਪੂਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ [2]ਕੋਸ਼ ਕਹੈ ਨਹਿ [3]ਊਰਾ
ਕੋਇਕ ਕਹੈ [4]ਨਿੱਧ [5]ਸਿੱਧ ਪਾਸੂ॥ ਦੇਤ ਦਾਨ [6]ਦੀਨਨ ਕੋ ਆਸੂ
੯ ॥ ਜਿਨ ਪਰ [7]ਕਰਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਰਿਦੈ [8]ਅਵਿਦਿਆ
ਰ [9]ਵਿਦਾਰੀ ॥ ਸੋ ਜਾਨੈ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪੂ ॥ ਧਰਾਵਤਾਰ ਕਰਹਿ
ਖ [10]ਖਾਪੂ ॥ ੧੦ ॥ ਸੋ ਸਰਧਾ ਧਰ ਦਰਸਨ ਕਰਹੀ ॥ [11]ਮੋਹ
ਨਤ ਸੰਸੈ ਸਭ ਹਰਹੀ॥ ਜੇ ਕੋ [12]ਸੀਖ ਆਨ ਕਰ ਲੇਈ ॥ ਬਦਨ
ਨਤ [13]ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਤਜ ਦੇਈ ॥ ੧੧ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਕ [14]ਕਾਲ
ਤਾਵਾ ॥ [15]ਜਾਚਕ [16]ਛੂਛੇ ਕੋ ਨ [17]ਸਿਧਾਵਾ ॥ [18]ਰਿਦੈ ਨਾਨਕੀ
ਨ ਵਿਚਾਰਾ ॥ [19]ਭ੍ਰਾਤ ਭਾਰਜਾ ਆਇ [20]ਅਗਾਰਾ ॥ ਸਭੈ ਸੰਭਾਰਨ
ਭੈ ਸੋਊ ॥ ਤਹਿ ਬਿਨ ਘਰ ਕੀ ਰੀਤ ਨ ਕੋਊ ॥ ਯਾ ਬਿਧ ਕਰ
ਰ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ॥ [21]ਪਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਬਚਨ ਪੁਨ ਭਾਖਾ ॥
੩ ॥ [22]ਮਨਜ ਯੋਗ ਕੋ ਦੇਹੁ ਪਠਾਈ ॥ ਭ੍ਰਾਤ ਭਾਰਜਾ ਲੇਹੁ
ਗਾਈ ॥ ਸੁਨ ਜਰਾਮ ਤਬ ਮਨਜ ਬੁਲਾਇ ॥ ਭਲੀ ਰੀਤ ਸੋਂ
ਹਿ ਪਧਰਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਮੂਲ ਚੰਦ ਕੇ ਸਦਨ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਪਹੁੰ-
ਰਉ ਜਾਇ ਸੰਦੇਸ ਸੁਨਾਵਾ ॥ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਤਬ ਚੰਦੋ ਰਾਨੀ ॥
ਤਾ ਸਨੇਹ ਵਿਖੈ ਮਨ ਮਾਨੀ ॥ ੧੫ ॥ ਵਡਭਾਗਨ ਕੀ ਕੀਨ

---

੧. ਧਾਗੇ ਪਰ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਤੰਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ੨. ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ੩.
ਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੪. ਨੌਂ ਨਿਧੀਆਂ। ੫. ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪਾਸ ਹਨ ੬. ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ।
. ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੮. ਅਗਿਆਨ। ੯. ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੧੦.
ਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ। ੧੧. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਹ ਜਮ ਸੰਸੈ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੨. ਸਿਖਿਆ। ੧੩. ਭਰਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
੪. ਸਮਾਂ। ੧੫. ਮੰਗਤੇ। ੧੬. ਖਾਲੀ। ੧੭. ਜਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੧੮. ਹਿਰਦੇ
ਚ। ੧੯. ਭਰਾ ਭਰਜਾਈ। ੨੦. ਘਰ। ੨੧. ਸ੍ਰੀ ਜੈਰਾਮ ਜੀ। ੨੨. ਪੁਰਸ਼।

ਤਿਆਰੀ ॥ ਦੀਨੀ ਸੰਗ [1]ਸੌਜ ਤਿਨ ਭਾਰੀ ॥ ਦੇਵੀ ਰੂਪ ਸੁਲੱਖਣੀ
ਨਾਮਾ ॥ ਚਢ ਡੋਰੇ [2]ਗਮਨੀ ਅਭਰਾਮਾ ॥ ੧੬ ॥ ਦਾਸੀ ਸੰਗ ਲਏ
ਪੁਰ ਆਈ ॥ ਚਰਨ ਨਾਨਕੀ ਕੇ ਲਪਟਾਈ ॥ ਦੀਨ [3]ਆਸਿਖਾ
ਕਰ [4]ਸਨਮਾਨਾ ॥ [5]ਸਦਨ ਬਸਾਈ ਜੋ ਸੁਭ ਥਾਨਾ ॥ ੧੭ ॥
ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਏ ਤਹਿਵਾ ॥ ਹੁਤੇ ਨਿਕੇਤ ਨਾਨਕੀ ਜਹਿਵਾ ॥
ਬਹੁਰ ਨਿਰਾਰਾ [6]ਹਰਮ ਬਨਾਵਾ ॥ ਸਰਬ ਰੁਤਨ ਮਹਿ ਸੁਭਗ
ਸੁਹਾਵਾ ॥ ੧੮ ॥ [7]ਭਾਜਨ ਆਦਿ ਸਹੁਜ ਜੋ ਚਹੀਆ ॥ ਸਭ
ਅਨਵਾਇ ਧਰੀ ਘਰ ਮਹੀਆ ॥ [8]ਸਰਪੀ [9]ਸਿਤਾ ਅੰਨ ਜੇ [10]ਨੀਕੇ
॥ ਆਨ ਧਰੈ ਸਭ ਭਾਵਤ ਜੀ ਕੇ ॥ ੧੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ [11]ਕੰਚਨ
ਭੂਖਨ [12]ਨਗ ਜਟੇ ਪਹਿਰਾਏ [13]ਘਰਵਾਇ ॥ [14]ਹਰਖੀ ਉਰ ਬਹੁ
ਨਾਨਕੀ ਭ੍ਰਾਤਾ [15]ਭੌਨ ਬਸਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ
ਨਿਜ ਸਦਨ ਨ ਆਵਹਿ ॥ [16]ਆਪਨ ਪਰ ਨਿਸ ਦਿਉਸ ਬਿਤਾ-
ਵਹਿੰ ॥ ਜੇ ਕਬ ਆਵਹਿੰ ਦੀਨਨ ਨਾਥਾ ॥ ਭਨਤ ਨ ਬਚਨ
ਸੁਲੱਖਣੀ ਸਾਥਾ ॥ ੨੧ ॥ [17]ਕਿੰਚਤ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਕਿਤ ਤੇ ਕਰਈ ॥
ਆਨ ਦਰਬ ਕਛ ਧਾਮ ਨ ਧਰਈ ॥ [18]ਦੀਨਨ ਦੇਨੋ ਦਾਨ
ਗੁਸਾਈਂ ॥ [19]ਕਰ ਦੁਕਾਨ ਜਗ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਤੋਟਕ
ਛੰਦ ॥ ਏਕ ਦਯੋਸ ਗਏ [20]ਭਗਨੀ ਸਦਨੰ ॥ [21]ਬਿਕਲੰਕ [22]ਮਯੰਕ
ਬਨਯੋ [23]ਬਦਨੰ ॥ [24]ਪਦ ਮੰਦਹਿ ਮੰਦ ਧਰੈ ਧਰਨੀ ॥ ਉਪਮਾ
[25]ਅਰਬਿੰਦ ਭਲੇ [26]ਬਰਨੀ ॥ ੨੩ ॥ ਭਗਨੀ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕੋ

---

੧. ਸਮਗਰੀ। ੨. ਚਲੀ ਗਈ। ੩. ਅਸੀਸ ਪਿਆਰ। ੪. ਵਡਿਆਈ।
੫. ਘਰ। ੬. ਮਹਿਲ। ੭. ਭਾਂਡਿਆਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸਮਗਰੀ। ੮. ਘਿਉ।
੯. ਖੰਡ। ੧੦. ਚੰਗੇ। ੧੧. ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ। ੧੨. ਕੀਮਤੀ ਨਗ ਹੀਰੇ ਜੜਵਾਏ।
੧੩. ਘੜਵਾਏ, ਬਨਾਵਣਾ ਕੀਤੇ। ੧੪. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੫. ਭਰਾ ਦਾ ਘਰ। ੧੬. ਹੋਰ ਥਾਂ
ਪਰ। ੧੭. ਥੋੜੀ। ੧੮. ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ। ੧੯. ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਚਲਾਣ ਲਈ ਦੁਕਾਨ
ਕੀਤੀ। ੨੦. ਭੈਣ। ੨੧. ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੨੨. ਚੰਦਰਮਾ। ੨੩. ਮੁਖ।
੨੪. ਚਰਨ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਧਰਤੀ ਪਰ ਰਖਦਾ ਹੈ। ੨੫. ਕਮਲ। ੨੬. ਕਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਹਰਖੀ ॥ ਜਨ ਆਨੰਦਤਾ ਜਗ ਕੀ ਕਰਖੀ ॥ ਤੁਲਸਾ [1]ਪਰਯੰਕ [2]ਮਨੋਗ ਡਸਾ ॥ ਢਿਗ ਬੈਠ ਗਈ ਕਹਿ ਬੈਨ [3]ਸੁਸਾ ॥ ੨੪ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਿਕੇਤ ਧਰੇ ਚਰਨਾ ॥ ਮਨ ਜਾਨਤ ਹੌ ਜਿ ਭਈ ਕਰਨਾ ॥ ਮੁਖ ਹੇਰਨ ਕੀ ਚਿਤ ਚਾਹਿ ਸਦਾ ॥ ਨਿਜ ਯਾਦ ਕਰੋਂ ਤੁਮ ਆਵੈ ਕਦਾ ॥ ੨੫ ॥ ਪੁਨ ਨਾਨਕ ਬੈਨ ਭਨੇ ਮੁਖ ਸੁਨੀਯੇ ॥ ਨਿਜ ਦਾਸ ਸਦਾ ਹਮ ਕੋ ਜਨੀਯੇ ॥ ਅਭਿਲਾਖਹ ਕਾਰਨ ਕੀ ਕਰ ਹੋ ॥ ਤਬ ਤੂਰਨ ਆਵ ਨ ਮੈਂ ਟਰਹੋਂ ॥ ੨੬ ॥ ਮੁਝ ਤੇ [4]ਬੈ [5]ਦੀਰਘ ਹੈ ਤੁਮਰੀ ॥ ਨਿਤ ਆਇਸ ਮੈਂ [6]ਲਿਪਸਾ ਹਮਰੀ ॥ ਤੁਮ ਵਾਕ ਨ ਮੋਰੇਂ ਮੈਂ ਕਬਹੀ ॥ ਪਰਤਾਪ ਅਹੈ ਤੁਮਰਾ ਸਭ ਹੀ ॥ ੨੭ ॥ ਜਗ ਕਾਰਜ ਜਾਰ ਸਮਾਨ ਫਸੇ ॥ [7]ਬਿਲਗੇ ਜੁ ਮਿਲੇ ਬਿਨ ਕਿਉਂ ਨਿਕਸੇ ॥ ਢਿਗ ਹੋਵਤ ਭੀ ਨਹਿ ਮੇਲ ਬਨੈ ॥ ਦਿਸਟਾਂਤ ਇਹੈ [8]ਮਤਵਾਨ ਭਨੈ ॥ ੨੮ ॥ ਭਗਨੀ ਬਚ ਬੋਲਤ [9]ਆਨਨ ਸੇ ॥ ਅਸ [10]ਗਾਥ ਕਥੋ ਅਨਜਾਨਨ ਸੋ ॥ [11]ਭਵ ਤਾਰਨ ਕੋ [12]ਭਵ ਲੀਨਤੁਮੈ ॥ [13]ਗਤ ਦਾਯਕ ਨਾ ਭਰਮਾਵ ਹਮੈ ॥ ੨੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਕੀ ਸੁਧ ਤੁਮਹਿ ਕੋ ਜਾਨਹੁ ਸਭ ਵੀਚਾਰ ॥ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਤੋ ਪਰ ਸੁਸਾ ਅਪਾਰ ॥ ੩੦ ॥ ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਇਕ [14]ਸੋਦਰ ਮੋਹਿ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੀਯੇ ॥ ਇਹ ਬੈਨ ਭਲੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਨੀਯੇ ॥ ਅਬ ਆਇਸ ਦੇਹੁ ਕਹੋਂ ਤਬਹੀ ॥ ਉਚਰੋਂ ਨ ਕਦਾ ਚਿਤ ਯੋਂ ਕਬਹੀ ॥ ੩੧ ॥ ਜਗ ਤਾਰਨ ਬੈਨ ਬਿਨੈ ਸੁਨਕੈ ॥ ਪਰ ਸੀਦਤ ਭੇ ਮਨ ਤਾ ਗੁਨਕੈ ॥ ਮਨ [16]ਜੌਨ ਪਦਾਰਥ ਸੰਕ ਬਿਨਾ ॥ ਮੁਖ ਭਾਖਹੁ ਮੈਂ ਅਨਸਾਰ ਸਨਾ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਨ ਸੋਦਰ ਲਾਲਸ [17]ਰੈਨ ਦਿਨਾ ॥

---

੧. ਪਲੰਘ। ੨. ਸੁੰਦਰ ਡਾਹਿਆ, ਵਛਾਇਆ। ੩. ਭੈਣ ਜੀ। ੪. ਉਮਰਾ। ੫. ਲੰਬੀ। ੬. ਇਛਾ। ੭. ਖੁਡ। ੮. ਮਤੀ ਵਾਲੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ੯. ਮੁਖ ਤੋਂ। ੧੦. ਕਥਾ। ੧੧. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਤਾਰਨ ਲਈ। ੧੨. ਜਨਮ। ੧੩. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ੧੪ ਭਰਾ ਜੀ। ੧੫ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੬ ਸਰਬ ਵਾ ਜੋ। ੧੭ ਰਾਤ ਦਿਨੇ

ਤੁਮ [੧]ਤਾਤ ਪਿਖੌਂ ਤੁ ਅਨੰਦ ਘਨਾ ॥ ਤਹਿੰ ਲਾਲਤ ਹੋਇ ਖੁਸੀ ਹਮਰੇ ॥ ਅਸ [੨]ਜਾਚ ਕਰੌਂ ਢਿਗ ਮੈਂ ਤੁਮਰੇ ॥ ੩੩ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਭਈ ਮਨੋਰਥ ਵਾਨ ਤੂੰ ਭਗਤਨ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ॥ ਪੂਰਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਭਗਤ [੩]ਵਛਲ [੪]ਵਡ ਬਿਰਦ ਜਹਿ ॥੩੪॥ ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਅਸ ਭਾਖ [੫]ਗਿਰਾ [੬]ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜੋ ॥ ਉਠ ਆਪਨ ਆਏ [੭]ਉਜਾ-ਗਰ ਜੋ ॥ [੮]ਭਗਨੀ [੯]ਹਰਖੀ [੧੦]ਸਰਸੀ ਉਰ ਮੈਂ ॥ ਜਿਉਂ ਨਉਂ ਨਿਧ ਆਨ ਪਰੀ ਘਰ ਮੈਂ ॥ ੩੫ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੧੧]ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ [੧੨]ਕੰਦ ਸੁਖ ਸਦਨ ਲਗੇ ਪੁਨ ਜਾਨ ॥ ਪਰਫੁਲਤ [੧੩]ਕੌਲਜ ਬਦਨ [੧੪]ਰਦਨ [੧੫]ਕੁੰਦ [੧੬]ਦੁਤਵਾਨ ॥ ੩੬ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਆਇਸ ਮੈਂ ਦਿਨ ਰੈਨ ਰਹਿਤ ਸੁਲੱਖਣੀ ਹੈ ਸਦਾ ॥ ਜਿਉਂ ਉਚਰਤ ਮੁਖ ਬੈਨ ਤਿਉਂ ਸਭ ਕ੍ਰਿਤ ਕਮਾਵਈ ॥ ੩੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਜਬ ਸਦਨ ਮਹਿੰ ਬੈਸਹਿੰ ਆਨ [੧੭]ਮੁਕੰਦ ॥ ਦਾਸਨ ਕਰ ਤੇ [੧੮]ਬਿਜਨ ਲੇ ਪੌਨ ਝੁਲਾਵਹਿ [੧੯]ਮੰਦ ॥੩੮॥ [੨੦]ਸੀਤਲ ਜਲ ਨਿਜ ਹਾਥ ਲੇ [੨੧]ਪਾਦ ਪਖਾਰ ਸਪ੍ਰੀਤ ॥ ਪੁਨ [੨੨]ਅੰਚਰ ਸੋਂ [੨੩]ਪੋਛ ਕੈ ਸੇਵਤ ਯਾ ਬਿਧ ਨੀਤ ॥ ੩੯ ॥ ਸਦਨ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਦਾਸੀ ਦਾਸ ਹਟਾਇ ॥ ਕਰਤ ਸੁਲੱਖਣੀ ਭਾਵ ਧਰ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨ ਹਟਾਇ ॥ ੪੦ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਜਬ ਕਾਲ [੨੪]ਛਬੀਸਵੇਂ [illegible]ਾਨ ਭਯੋ ਮਿਤਿ [੨੫]ਪੰਚ ਅਹੈ ਸੁਭ ਸਾਵਨ ਮਾਸਾ ॥ ਕਈ ਕੋਟ ਨਿਹਾਲ ਕਰੇ ਜਿਨ ਮਾਨਵ ਜਾਹੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਟੇ ਜਮ ਫਾਸਾ ॥ ਨਿਪਜਿਓ ਗੁਰ ਤਾਤ

---

੧ ਪਿਤਾ । ੨ ਮੰਗਣਾ । ੩ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ । ੪ ਧਰਮ । ੫ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ । ੬ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੭ ਪ੍ਰਗਟ । ੮ ਭੈਣ ਜੀ । ੯ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੧੦ ਅਧਕ । ੧੧ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲੇ । ੧੨ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ । ੧੩ ਕਮਲ ਮੁਖ । ੧੪ ਦੰਦ । ੧੫ ਮਰਤਾਬਾਨ ਦੇ ਫੁਲ ਸਮਾਨ ਸਫੈਦ ਦੰਦ । ੧੬ ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਸੋਭਾ ਵਾਲੇ । ੧੭ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ । ੧੮ ਪਖਾ । ੧੯ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ । ੨੦ ਠੰਡਾ ਜਲ । ੨੧ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਂਦੇ ਹਨ । ੨੨ ਕਪੜਾ । ੨੩ ਸਾਫ ਕਰਕੇ । ੨੪ ਛਬੀ ਸਾਲ । ੨੫. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ।

ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਕੰਦ ਅਨੰਦ ਬਡਾ ਪਰਵਾਰ [੧]ਹੁਲਾਸਾ ॥ ਸੁਨ ਤਾ ਛਿਨ ਨਾਨਕੀ [੨]ਅੰਗ ਨ ਮਾਵਤ ਪਾਵ [੩]ਅਮੀ ਜਿਮ [੪]ਆਮੀਸੁ ਪਾਸਾ ॥ ੪੧ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਦਨ ਨਾਨਕੀ ਪਿਤਾ ਕੇ [੫]ਸੁੱਧ ਪਠੀ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪੋਤ੍ਰੇ ਜਨਮ ਕੀ ਹਰਖੇ ਰਿਦੇ ਅਪਾਰ ॥ ੪੨ ॥ ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਚਲ ਆਵਤ ਭੇ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਾਇਨ ਧਾਇ ਪਰੇ ॥ ਜਨਨੀ ਮਨ ਕੀਨ ਅਨੰਦ ਘਨਾ ॥ ਸੁਤ ਪੈ [੬]ਕਰ ਫੇਰ ਦੁਲਾਰ ਸਨਾ ॥ ੪੩ ॥ [੭]ਪਿਖ ਪੌਤ੍ਰਹਿ [੮]ਤੁੰਡ ਕੋ [੯]ਸੇਸ ਯਸਾ ॥ ਧਨ ਦੀਨਨ [੧੦]ਦੀਨ [੧੧]ਨਰੇਸ ਯਸਾ ॥ [੧੨]ਤਨਯਾ ਮਿਲ [੧੩]ਤੋਖਤ ਹੋਇ ਘਨੇ ਦਿਨ ਤ੍ਰੋਦਸ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਭਨੇ ॥ ੪੪ ॥ ਰਹੇ ਕੇਤਕ ਬਾਸਰ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ॥ ਮਿਲ ਕੈ ਸੁਤ ਪੌਤ੍ਰਹਿ ਕੀਨ ਗਤਾ ॥ ਇਕ ਸਾਲ ਭਯੋ ਸੁਤ ਕੇ ਜਨਮੇਂ ॥ ਮੁਖ [੧੪]ਹੇਰਤ ਮਾਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨ ਮੇਂ ॥ ੪੫ ॥ [੧੫]ਭਗਨੀ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਜਾਨ [੧੬]ਰਿਦੇ ॥ ਮੁਖ ਨਾਨਕ [੧੭]ਬੈਨ ਭਨੇ ਸੁਖ ਦੇ ॥ ਇਹੁ [੧੮]ਬਾਰਕ ਲੇ ਪ੍ਰਿਤ-ਪਾਰ ਕਰੋ ॥ ਤੁਮ ਆਨ ਵਿਚਾਰ ਕਹੂ ਨ ਧਰੋ ॥ ੪੬ ॥ ਸੁਨ ਕਰ [੧੯]ਹਰਖੀ [੨੦]ਸਰਸੀ [੨੧]ਉਰ ਮੇਂ ॥ ਭਵ [੨੨]ਰੰਕ ਕਲੱਪ ਪਯੋ ਘਰ ਮੇਂ ॥ ਮੁਖ [੨੩]ਕੰਜ [੨੪]ਬਿਲੋਕਤ [੨੫]ਲਾਲਤ ਹੈ ॥ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨੇ [੨੬]ਪ੍ਰਤਪਾਰਤ ਹੈ ॥ ੪੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਅਭਿਰਾਮ ਅਤਿ ਲਯੋ [੨੭]ਉਛੰਗ ਭਤੀਜ ॥ ਉ[illegible] ਅਨੰਦ ਬਹੁ ਨਾਨਕੀ ਸੋਦਰ ਲਖਯੋ ਪ੍ਰਸੀਜ ॥ ੪੮ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ

---

੧. ਉਤਸ਼ਾਹ। ੨. ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੩. ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੪. ਰੋਗੀ। ੫. ਖਬਰ ਭੇਜੀ। ੬. ਹਥ। ੭. ਪੋਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ। ੮. ਮੁਖ ਨੂੰ। ੯. ਚੰਦਰਮਾਂ। ੧੦. ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ। ੧੧. ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ। ੧੨. ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ। ੧੩. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੪. ਦੇਖ ਕੇ। ੧੫. ਭੈਣ ਜੀ। ੧੬. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੧੭. ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ। ੧੮. ਬਾਲਕ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ। ੧੯. ਪ੍ਰਸੰਨ। ੨੦. ਅਧਕ। ੨੧. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੨੨. ਮਾਨੋ ਕੰਗਾਲ ਨੇ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ। ੨੩. ਕਮਲ ਵਰਗਾ ਮੁਖ। ੨੪. ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ੨੫. ਖਿਡਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੨੬. ਪਾਲਦੀ ਹੈ। ੨੭. ਉਤਸ਼ਾਹ।

ਮਹਿਲੇ ਬਾਬਾ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਜਨਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ [1]ਖੋੜਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੁਰ [2]ਪਰਨ ਮਨ ਦੇਤ ਦਾਸ ਸੁਖ [3]ਮੂਲ ॥ ਹਰਨ ਮਰਨ [4]ਭਵ ਨਿਜ ਜਨਨ ਨਮੋ ਹੋਇ [5]ਅਨਕੂਲ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਈ ਵਾਰ ਚੁਗਲੋਂ ਨੇ ਚੁਗਲੀ ॥ ਜਾਇ ਨਬਾਬ ਪਾਸ ਬਹੁ [6]ਉਗਲੀ ॥ ਜਬ ਜਬ ਲੇਖਾ ਹੋਵਤ ਭਯੋ ॥ [7]ਬਾਧਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ ਨਿਕਸਯੋ ॥ ੨ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਮਤ ਜੁਗ ਬੀਤੇ॥ ਬੀਬੀ [8]ਧਾਮ ਆਈ [9]ਸੈ ਪ੍ਰੀਤੇ ॥ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕੀ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਜਗਤ ਆਸ ਪੂਰਹੁ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ੩ ॥ [10]ਮੁਰ ਆਸਾ ਤੈਂ ਪੂਰਨ ਲਈ ॥ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦ ਖਿਲਾਵਤ ਭਈ ॥ ਪਰ ਇਕ ਬਿਨਤੀ ਔਰ ਬਖਾਨੋਂ॥ ਨਿਜ ਭਰਜਾਈ [11]ਛੂਛੀ ਜਾਨੋ ॥ ੪ ॥ ਇਕ [12]ਬਾਰਕ ਤਿਸ ਦੇਹੁ ਖਿਲਾਵਾ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਹੈ ਪਰਚਾਵਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ [13]ਮੁਸਕਾਇ ॥ ਬੀਬੀ ਜੀ ਅਬ ਲੋਭ ਕਰਾਇ ॥ ੫ ॥ ਏ ਭੀ ਬਚਨ ਤੁਮਾਰਾ ਮਾਨੋਂ ॥ ਪੁਨ ਤੀਸਰ ਨਹੀਂ ਭੂਲ ਬਖਾਨੋਂ ॥ [14]ਅਸ ਬਰ ਦੇ ਕੁਛ [15]ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਾ ॥ ਜਨਮ ਸਮਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ ਆਵਾ ॥ ੬ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਸ਼ਾਹੀ ਅਠਾਵੀਏ ਉੱਨੀਸ ਫਾਗਨ ਜਾਮ ॥ ਜਨਮ ਸ਼ਹਜ਼ਾਦੇ ਕੋ ਭਯੋ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਸੁ ਮਾਨ ॥ ੭ ॥ ਪੁਰ ਸੁਲ-ਤਾਨ ਸਮੀਪ ਹੈ [16]ਮਹਿਲਸੀਹਾ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ਹੁਤੋ ਉਪਾਸ਼ਕ ਕਾਲਕਾ ਤਹਾਂ ਭਗੀਰਥ ਨਾਮ ॥ ੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਜਿਉਂ ਮਿਲ ਤਹਿ ਲਿਜ ਗੁਰਮਤ ਰੀਤੀ ॥ ਤਿਉਂ ਮੈਂ ਕਹੌਂ ਸੁਨਹੁ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥ [17]ਭਾਵ ਧਰੇ ਸੇਵੈ ਨਿਤ ਕਾਲੀ ॥ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਕਰ

---

੧. ਸੋਲਾਂ। ੨. ਆਸਰਾ। ੩. ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਮੁਢ ਵਾ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ੪. ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ੫. ਅਨੁਸਾਰ। ੬. ਉਂਗਲੀ ਇਸ਼ਾਰਾ। ੭. ਬਾਧਾ। ੮. ਘਰ। ੯. ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਹਿਤ। ੧੦. ਮੇਰੀ ਆਸਾ। ੧੧. ਖਾਲੀ। ੧੨. ਬਾਲਕ। ੧੩. ਹਸੇ। ੧੪. ਵਰ ਦੇ ਕੇ। ੧੫. ਸਮਾਂ। ੧੬. ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ੧੭. ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਧਾਰਕੇ।

[1]ਭੂਰ ਸੁ ਚਾਲੀ ॥ ੯ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਸੁਰ ਸੰਜਮ ਮਾਥਾ ॥ ਬੰਦਹਿ ਧਰ ਪਰ ਧਰ ਕਰ ਮਾਥਾ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਤਿਓ ਬਾਸਰ ਬੀਤਾ ॥ ਤਦਪਿ ਨ ਤਜੈ ਬਧੀ ਚਿਤ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥੧੦॥ ਰਹਿਓ ਕਾਲਕਾ ਮੰਦਰ ਮਾਹੀਂ ॥ [2]ਸਦਨ ਨ ਗਮਨਿਯੋ ਅਤ ਚਿਤ ਚਾਹੀ ॥ [3]ਅਰਧ ਨਿਸਾ ਬੀਤੀ ਅਲਸਾਵਾ ॥ ਤਬਹਿ [4]ਚੰਡਕਾ ਸੁਪਨ ਦਿਖਾਵਾ ॥ ੧੧ ॥ ਭੋ ਸੁਮੱਤ ਜੁ ਮਨੋਰਥ ਤੋਰਾ ॥ ਹੋਇ ਸਪੂਰਨ ਇਹੁ ਬਰ ਮੋਰਾ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਖਹਿ ਗਿਆਨਾ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ [5]ਅਪਵਰਗ ਮਹਾਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਪਰਾਲਬਦ ਹੈ ਤਨ ਕੀ ਜੌ ਲੌ ॥ ਸੇਵ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕ ਪਗ ਤੌ ਲੌ ॥ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨਹਿ ਕੀਨ ਦੁਕਾਨਾ ॥ ਦੁਰਿਓ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰਾ॥ [6]ਕਲ ਨਰ ਤਾਰਨ ਕੋ ਤਨ ਧਾਰਾ ॥ ਧਰ ਸਰਧਾ ਦਰਸਹੁ ਦੁਖ ਦਾਹੂ ॥ ਜਗ ਜੀਵਨ ਕੋ ਲੇਵਹੁ ਲਾਹੂ ॥ ੧੪ ॥ ਇਤੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਬਿਲੋਚਨ ॥ ਲਖ ਸੁਪਨੇ ਕੋ ਕਰ ਬਹੁ ਸੋਚਨ ॥ ਭੋਰ ਹੋਤ ਲੋ [7]ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਬੈਰਾਗਾ ॥ ਭਯੋ ਰਿਦੈ ਨਿਜ [8]ਕੁਟੰਬ ਤਿਆਗਾ ॥ ੧੫ ॥ [9]ਗ੍ਰਾਮ ਚੌਧਰਤਾ ਆਦ [10]ਬਿਭੂਤੀ ॥ ਤਜ ਗਮਨਿਉਂ ਅਤਸੈ ਮਤ ਪੂਤੀ ॥ ਰੋਕ ਰਹੇ ਨਰ [11]ਰੁਕਤ ਨ ਕੈਸੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ਬਹਿਓ ਹੜ ਜੈਸੇ ॥ ੧੬ ॥ ਆਵਾ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨਹਿ ਤੂਰਨ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਹਿਰਦਾ ਪਰ ਪੂਰਨ ॥ ਜਹਿ ਆਪਨ ਪਰ ਜਾਚਕ ਭੀਰਾ ॥ ਦਰਸਨ ਹੇਤਹਿ ਹੋਤ ਅਧੀਰਾ ॥ ੧੭ ॥ [12]ਪਗ ਪਰ ਪਰਯੋ ਦੰਡ ਸਮਾਨਾ ॥ ਬਜਾ-ਕੁਲ ਭਾ ਤਨ ਸੁਧ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥ ਸਬ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਲਖ ਕਰ ਜਗ ਨਾਥਾ ॥ ਹਾਥ ਛੁਹਾਯੋ ਮਾਥੇ ਸਾਥਾ ॥ ੧੯ ॥ [13]ਭੁਜਾ ਪਕਰ ਕੈ

---

੧. ਬਹੁਤ । ੨. ਘਰ ਨਾ ਗਿਆ । ੩. ਅਧੀ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ । ੪. ਕਾਲਕਾ ਮਾਤਾ। ੫. ਮੁਕਤੀ । ੬. ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ੭. ਪਕਾ ਵੈਰਾਗ ਸਵੇਰੇ । ੮. ਪਰਵਾਰ । ੯. ਪਿੰਡ ਦੀ ਚੌਧਰਤਾ । ੧੦. ਸੰਪਦਾ ਮਾਇਆ । ੧੧. ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ੧੨. ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਡੰਡੇ ਸਮਾਨ । ੧੩. ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪਕੜ ਕਰ ।

ਬਹੁਰ ਬਠਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕੋਮਲ ਵਾਕ ਅਲਾਯੋ ॥ ਕੌਨ ਮਨੋਰਥ
ਕਹਿ ਤੇ ਆਵਾ ॥ [1]ਚਹਿਓ ਸੁ ਦੇਉਂ ਕਹੋ ਮਨ ਭਾਵਾ ॥ ੧੯ ॥
ਸੁਨਤ ਭਗੀਰਥ ਬੋਲਿਓ ਬਾਨੀ ॥ ਸਭ ਜਾਨਤ ਹੋ ਤੁਮ ਗੁਨ ਖਾਨੀ
॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨ ਮੁਝ ਪਰ ਜਗ ਮਾਈ ॥ ਸੁਮਤ ਦੀਨ ਕਹਿ [2]ਗਾਥ
ਬੁਝਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ਮੈਂ ਆਯੋ ਤੁਮ ਸੇਵਨ ਚਰਨਾ ॥ ਨਮੋ ਨਮੋ
ਚਰਨਨ ਤਵ ਸਰਨਾ ॥ ਸੁਨੀ [3]ਸ੍ਰੋਨ ਮੈਂ ਬਿਨੈ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪਰਮ
[4]ਪ੍ਰਸੀਦੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ੨੧ ॥ ਜਗ ਸਗਰੇ ਪਰਪੰਚ ਦਖਾਯੋ ॥
ਬਹੁਰੋ ਮਨ ਤਹਿ ਸੇਵ ਲਗਾਯੋ ॥ ਰਹਿਤ ਭਯੋ ਦਰਸਨ ਹਿਤ
ਕਰਹੀ ॥ [5]ਚਰਨ ਪਖਾਰ [6]ਹਰਖ ਉਰ ਧਰਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਜਿਉਂ
ਕਰਨਾ ਨਿਧ ਦੇਹਿ [7]ਰਜਾਈ ॥ ਤੈਸੇ ਕਰਹਿ ਸਦਾ ਮਨ ਭਾਈ ॥
ਬੀਤਿਓ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ [8]ਕਛੁ ਕਾਲਾ ॥ ਸਰਧਾ ਧਾਰਤ ਰਿਦੈ
ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੨੩ ॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰ ਕਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਅਬ ਕਰ
ਹੈਂ ਕਿਤ ਦੂਰ ਪਯਾਨਾ ॥ ਮਿਲ [9]ਸਨਬੰਧਨ ਸੋਂ ਤੁਮ ਆਵੋ ॥
[10]ਕਾਰਜ ਬਿਗਰੋ ਸੌਰ ਬਨਾਵੋ ॥੨੪ ॥ ਸੁਨ ਕਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਫਿਕਰ
ਨ ਹੋਰ ॥ ਇਕ ਤਜਨਾ [11]ਤਰਨੀ ਘਰ ਮੋਰ ॥ ਤਹਿ ਬਿਆਹੋਂ ਜੇ
ਆਗਿਆ ਦੇਉ ॥ ਕਰੋਂ ਤਾਹਿ ਸਭ ਚਿੰਤ ਮਿਟੇਉ ॥ ੨੫ ॥ ਅਸ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨ ਕਰ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਤਹਿ ਛਿਨ ਹੁਤੇ ਭਗੀਰਥ ਪਾਸਾ ॥
ਤਾ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਤੁਮਰਾ ਬਨ ਹੈ [12]ਲੌ ਪੁਰ ਜਾਨਾ ॥
੨੬ ॥ ਬਿਆਹਿ [13]ਸੌਜ ਤਹਿ ਤੇ ਸਭ ਲਿਆਵੋ॥ ਏਕ [14]ਰੈਨ ਬਸ
[15]ਤੂਰਨ ਆਵੋ ॥ ਸੁਨ ਆਗਯਾ ਧਨ ਲੇਕਰ ਸੰਗਾ। ਪਹੁੰਚਿਓ
ਲਵ ਪੁਰ ਜਾਇ [16]ਉਮੰਗਾ ॥ ੨੭ ॥ ਮਨਸੁਖ ਨਾਮ ਹੁਤੇ ਜਿਸ

---

੧. ਜੋ ਮੰਗੇਂ ਸੋ ਦੇਣਾ ਕਰਾਂ। ੨. ਕਥਾ। ੩. ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ। ੪. ਪ੍ਰਸੰਨ।
੫ ਚਰਨ ਧੋ ਕਰਕੇ। ੬ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ। ੭ ਆਗਿਆ। ੮ ਕੁਛ ਸਮਾਂ।
੯ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ। ੧੦ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰ ਕੇ ਬਨਾਣਾ ਕਰੋ। ੧੧ ਧੀ ਦੇ।
੧੨ ਲਾਹੌਰ। ੧੩ ਸਮਗਰੀ। ੧੪ ਇਕ ਰਾਤ। ੧੫ ਛੇਤੀ। ੧੬ ਉਤਸ਼ਾਹ।

ਕੇਰੋ ॥ ਧਨੀ ਅਧਕ ਵਾਪਾਰ ਘਨੇਰੋ ॥ ਤਹ ਕੇ ਸਾਥ ਕਹੀ ਨਿਜ
[1]ਗਾਥਾ ॥ ਸਰਬ ਦਰਬ ਕੋ ਲੇਕਰ ਹਾਥਾ ॥ ੨੮ ॥ ਬਿਆਹ [2]ਸੌਜ
ਕਾਗਜ ਪਰ ਜੇਤੀ ॥ ਆਪ ਸਰਬ ਲੇ ਦੀਜਹਿੰ ਤੇਤੀ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ
ਬਸਹੌਂ ਇਸ ਨਗਰਾ ॥ [3]ਤੂਰਨ ਕਰੀਏ ਕਾਰਜ ਸਗਰਾ ॥ ੨੯ ॥
ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਸੁਖ ਤਹਿ ਸਨਮਾਨਾ ॥ ਨਿਕਟ ਬਠਾਯੋ ਬਚਨ
ਬਖਾਨਾ ॥ [4]ਅਬ ਪ੍ਰਦੋਖ ਭੀ ਕਰਹੁ [5]ਨਿਵੇਸਾ ॥ ਭੋਰ ਹੋਤ ਲੇ ਵਸਤ
ਸੁਦੇਸਾ ॥ ੩੦ ॥ ਤਬਹਿ ਭਗੀਰਥ ਬੋਲਿਓ ਬਾਨੀ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸ਼ਾਹੁ
ਸਾਚੋ ਬਚ ਜਾਨੀ ॥ ਦੂਜੀ ਨਿਸਾ ਰਹੌਂ ਜੇ [6]ਨਗਰਾ ॥ [7]ਬਾਦ ਜਨਮ
ਜਾਵਹਿ ਮੁਝ [8]ਸਗਰਾ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹਿਉ ਸ਼ਾਹੁ ਕੇ ਯਾਂਕੋ ਕਾਰਨ ॥
ਉਰ ਸੰਸੇ ਭਾ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ਜੋ ਮਾਨਵ ਭੇਜੈ ਨ੍ਰਿਪ [9]ਤਾਦੂ ॥
ਉਚਰੈ ਯੌਂ ਨ ਜਨਮ ਹੋਇ [10]ਬਾਦੂ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸਾਹ ਮਮ
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ॥ ਜਾਂਕੋ ਬਚਨ ਹੋਤ ਨਹਿ [11]ਊਰਾ ॥ ਤਿਨਕੀ
ਆਇਸ ਜਾਨਹੁ ਐਸੇ ॥ ਦੂਜੀ ਨਿਸ ਪੁਰ ਰਹੌਂ ਨ ਕੈਸੇ ॥ ੩੩ ॥
ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਸੁਖ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ॥ ਕਲੀ ਕਾਲ ਅਤਸੈ ਬਲਵਾਨਾ
॥ ਇਸ ਮਹਿ ਐਸੋ ਕੋਇ ਨ ਪੂਰਾ ॥ ਤੂ ਭਾਖਤ ਜੈਸੋਂ ਜਸ [12]ਰੂਰਾ ॥
੩੪ ॥ ਭੋ ਸੁਮੱਤ ਨਹਿ ਕੀਜੈ [13]ਸੰਸਾ ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਮੈਂ ਭਾਖਤ
ਪਰਸੰਸਾ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਧਰਹੁ ਜਿ ਸਰਧਾ ਭੂਰੀ ॥ ਜਗਤ [14]ਕੁਬੰਧ
ਕਰਹਿੰ ਗੁਰ ਦੂਰੀ ॥ ੩੫ ॥ [15]ਕਲੀ ਕਾਲ ਤਾਰਨ ਕਰਤਾਰਾ ॥
ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੀਨੋ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਜਹਿੰ ਕੇ ਜਾਗਹਿੰ ਭਾਗ ਮਹਾਨਾ ॥
ਸੋ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਹਿੰ ਮਤਵਾਨਾ ॥ ੩੬ ॥ ਲੋਕਕ ਰੀਤ ਕਰਹਿੰ

---

੧. ਕਥਾ । ੨. ਸਮਗਰੀ। ੩. ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ੪. ਸੰਧਯਾ ਹੋ ਗਈ। ੫. ਨਿਵਾਸ। ੬. ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ। ੭. ਨਿਸਫਲ ਜਨਮ। ੮. ਸਾਰਾ। ੯. ਕਿਸੇ ਰਾਜੇ ਆਦਿਕ। ੧੦. ਨਿਸਫਲ। ੧੧. ਖਾਲੀ। ੧੨. ਸੁੰਦਰ। ੧੩. ਸੰਸਾ ੧੪. ਖੋਟ ਬੰਧਨ। ੧੫. ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨਿਰਬਾਹੂ ॥ ਰਿਦੇ ਗਿਆਨ [੧]ਘਨ [੨]ਅਗਮ [੩]ਅਗਾਹੂ ॥ ਸਰਬ ਘਟਨ ਕੇ [੪]ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਪ੍ਰੇਰਕ ਚੌਦਹਿ ਲੋਕਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੩੭ ॥ ਸੰਤ ਮਿਲਨ ਕੀ ਜਹਿ ਅਭਿਲਾਖਾ ॥ ਅਸ ਮਨ ਸੁਖ ਬਹੁਰੋ [੫]ਬਚ ਭਾਖਾ ॥ ਜੇ ਮੁਝ ਦੇ ਕਛੁ ਕਲਾ ਦਿਖਾਈ ॥ ਤਬ ਹੋਵਹੁੰ ਮੈਂ ਸਿਖ ਹਿਤ ਲਾਈ ॥ ੩੮ ॥ [੬]ਦੰਭੀ ਸਾਧ ਮਿਲੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥ ਸ਼ਾਂਤ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੀ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮੁਝੈ ਨ ਉਪਜਤ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਬਿਨ [੭]ਅਜਮਤ ਨਹਿ ਹੋਤ [੮]ਪ੍ਰਤੀਤਾ ॥ ੩੯ ॥ ਕਹੈ ਭਗੀਰਥ ਜੇ ਚਿਤ ਚਾਹੂ ॥ ਮੁਕਤ ਲੇਨ ਤਬ ਦੇਰ ਨ ਲਾਹੂ ॥ ਕਰ [੯]ਸੰਭਾਖਣ ਆਪਸ ਮਾਹੀ ॥ [੧੦]ਅਸਨ [੧੧]ਅਚਯੌ ਕੀਅ [੧੨]ਸੈਨ ਤਦਾਹੀ ॥ ੪੦ ॥ ਭੋਰ ਹੋਤ ਉਠ ਕੀਨ ਸਨਾਨਾ ॥ ਬਿਆਹ [੧੩]ਸੌਜ ਬਨਜੀ ਬਿਧ ਨਾਨਾ ॥ ਆਪਸ ਮੈਂ ਪਈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੂਰੀ ॥ [੧੪]ਮਗ ਗਮਨੇ ਜਿਨ ਕੀ ਮਤ [੧੫]ਰੂਰੀ ॥ ੪੧ ॥ ਮਨਸੁਖ ਕਹੈ ਲੇਹਿ ਮੁਝ ਨਾਮਾ ॥ ਕਰਹਿ [੧੬]ਅਵਾਹਿਨ ਜੇ ਸੁਖ ਧਾਮਾ ॥ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਤਬ ਉਰ ਮਹਿ ਜਾਗੇ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਤਬ ਗੁਰ ਪੈ ਆਗੇ ॥ ੪੨ ॥ ਕਹਿ ਗੁਰ [੧੭]ਮਨ ਸੁਖ ਪੂਰਬ ਕਾਚਾ ॥ ਕੀਓ ਨਾਮ ਚਾਹਤ ਅਬ ਸਾਚਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਆਨਿਓ ਅਪਨੇ ਸੰਗਾ ॥ ਧੰਨ ਸੰਤ ਤਾਰਹਿ ਸਤਸੰਗਾ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨ ਬਚ [੧੮]ਧਾਇ ਚਰਨ ਲਪਟਾਏ ॥ ਮਨਹੁ ਮਿਲਿਓ ਜਲ [੧੯]ਅਧਕ [੨੦]ਤਿਸਾਏ ॥ [੨੧]ਬਿਆਹ ਸੌਜ ਧਰ ਦੀਨ [੨੨]ਅਗਾਰੀ ॥ ਬਹੁਰ ਭਗੀਰਥ [੨੩]ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥੪੪॥ ਨਾਮ [੨੪]ਪਤਤ [੨੫]ਪਾਵਨ ਸੁਨ [੨੬]ਸ਼੍ਰੋਨੇ॥ ਯਹ ਆਵਾ ਤੁਮਰੋ ਸਿਖ ਹੋਨੇ॥ ਗੁਰੂ [੨੭]ਹਕਾਰਿਓ ਤਬ

---

੧. ਬਹੁਤ। ੨. ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਗਮ ਹੈ। ੩. ਡੂੰਘਾ ਹੈ, ੪. ਅੰਤਰ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ੫. ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ। ੬. ਪਾਖੰਡੀ। ੭. ਸ਼ਕਤੀ। ੮. ਭਰੋਸਾ। ੯. ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ। ੧੦. ਭੋਜਨ। ੧੧. ਛਕਿਆਂ। ੧੨. ਸੌਣਾ ਕੀਤਾ। ੧੩. ਸਮਗਰੀ। ੧੪. ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਤੁਰੇ। ੧੫. ਸੁੰਦਰ ਮਤ। ੧੬. ਬੁਲਾਣਾ। ੧੭. ਮਨ ਸੁਖ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਕਚਾ ਹੈ। ੧੮. ਦੌੜ ਕੇ। ੧੯. ਬਹੁਤ। ੨੦. ਤਿਹਾਏ। ੨੧. ਸ਼ਾਦੀ। ੨੨. ਅਗੇ। ੨੩. ਬਾਣੀ। ੨੪. ਪਾਪੀਆਂ। ੨੫. ਪਵਿਤਰ। ੨੬. ਕੰਨ। ੨੭. ਬੁਲਾਇਆ।

ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਸੌਜ ਲੈਹ ਗਮਨਜੋ [3]ਹਰਖਾਨਾ ॥ ੪੫ ॥ ਕਹਿ ਮਨ ਸੁਖ ਹੇ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਮੁਝ [4]ਬੂਡਨ ਤੇ ਕਰਹੁ ਉਧਾਰਾ ॥ ਸੁਨਤ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ॥ [5]ਗਤ ਦੈਨੀ ਰਚਨਾ ਮੈਂ [6]ਸਾਨੀ ॥੪੬॥ ਦੇਹ ਆਦਕ ਤੇ ਅਪਰ ਪਦਾਰਥ ॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਜੀਵ [7]ਅਕਾ-ਰਥ ॥ ਤਹਾਂ ਹੋਤ ਨਿਤ ਦੁਖ ਕੋ ਸੰਗੀ ॥ ਵਧੈ ਵਾਸਨਾ [8]ਅਧਕ ਅਭੰਗੀ ॥ ੪੭ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਇਸ ਕੈ ਦੀਜੈ ਤਿਆਗੀ ॥ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪੁ ਹ੍ਵੈ [9]ਅਨਰਾਗੀ ॥ ਮਾਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੀਠਾ ॥ ਜਾਨਹੁ ਸਦਾ ਆਪਨੋ [10]ਈਠਾ ॥ ੪੮ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਮਨਸੁਖ ਮਨ ਪਾਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [11]ਭਾਖਨ ਰਿਦੈ ਬਸਾਯਾ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਰਹਿ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਇ [12]ਅਗਜਾਨ ਨਸਾਨਾ ॥ ੪੯ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਜਨਮ ਭਗੀਮਰਥ ਮਨਸੁਖ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤ ਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨ ਵਿਚਾਰ ॥ ਤਿਆਗੈਂ ਅਬ ਸਭ ਕਾਰ ਯੇ ਔਰ ਕਰੈਂ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ੧ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ [13]ਕਾਰਨ ਜਾ ਅਵਤਾਰ ਧਰਿਓ [14]ਕਾਰਜ ਜਾਇ ਕਰੋਂ ਅਬ ਸੋਊ ॥ ਹੈ ਕਲ ਕਾਲ [15]ਕਰਾਲ ਬਿਸਾਲਹਿ [16]ਮੰਦ ਮਤੀ ਮਨ ਮਾਨਵ ਹੋਊ ॥ [17]ਪਾਹਨ ਪੂਜਤ [18]ਗੋਰਨ ਕੋ ਕੋਊ ਨਾਮ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਜਾਤ ਹੈਂ ਦੋਊ ॥ ਭਾਉ ਭਲੇ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੁ ਭਾਰ ਧਰਾ ਭਰ [19]ਭੂਰ [20]ਬਿਗੋਊ ॥ ੨ ॥ ਨਰ ਜਾਤ ਅਪਾਰ ਸੁ ਨਰਕ

---

੩. ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ੪. ਡੁਬੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ। ੫. ਮੁਕਤੀ। ੬. ਮਿਲੀ ਹੋਈ। ੭. ਨਿਸਫਲ। ੮. ਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਹੀਨ। ੯. ਪ੍ਰੇਮੀ। ੧੦. ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ। ੧੧. ਗੁਰੂ-ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ। ੧੨. ਅਗਿਆਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੧੩. ਕੰਮ ਲਈ। ੧੪. ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਕੰਮ। ੧੫. ਭਿਆਨਕ ਕਾਲ। ੧੬. ਭੈੜੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼। ੧੭. ਪਥਰਾਂ ਨੂੰ। ੧੮ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ। ੧੯. ਬਹੁਤਾ। ੨੦. ਦੂਰ ਕਰਨਾ।

ਮਝਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਖ ਸਾਰ ਪਛਾਨੈ ਕੁਭਾਗੇ॥ ਪੰਥ ਤਿਆਗ [1]ਕੁਪੰਥ ਪਰੇ ਸਭ ਲੰਪਟ [2]ਦੰਭ ਅਰੰਭਤ ਪਾਗੇ॥ ਨਾਮਹਿ ਕੀ ਸਿਫਤੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਂ ਨਾਸ ਪਖੰਡ ਕਰੋਂ ਜਹਿ ਲਾਗੇ॥ ਤਾਂ ਤੈ ਬਨੈ ਰਟਨੈ [3]ਦਿਸ ਚਾਰ ਮੈਂ ਯੌਂ ਠਟ ਕੇ [4]ਪਰਯੰਕ ਤਿਆਗੇ॥ ੩॥ ਚੌਪਈ॥ ਏਕ ਦਾਸ ਨਿਜ ਸੰਗ ਲਗਾਏ॥ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਕੇ [6]ਤਟ ਪਰ ਆਏ॥ ਸੌਚ [7]ਦੰਤ ਧਾਵਨ ਪੁਨ [8]ਕਰਿਯੋ॥ ਜੋ [9]ਤਰਵਰ ਅਬ ਲਗ ਹੈ ਖਰਿਯੋ॥ ੪॥ [10]ਬਰਨ ਆਇ ਚਰਨਨ ਪਰ ਪਰਿਓ॥ [11]ਸੁਠ ਬਿਬਾਨ ਲੇ ਅਗੇ ਖਰਿਓ॥ [12]ਨਦੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ੇ ਨਿਕਸੇ ਨਾਹੀ॥ [13]ਦਾਸ ਰਿਦੇ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜਾਹੀ॥ ੫॥ ਬਹੁ ਢੂੰਡੇ ਜਬ ਗੁਰ ਨਹਿ ਪਾਯੋ॥ [14]ਦੌਰਤ ਤਬ ਨਬਾਬ ਪੈ ਆਯੋ॥ ਹੇ ਨਬਾਬ ਜੀ ਸੁਨ ਬਚ ਮੇਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੋ ਮੋਦੀ ਤੇਰੇ ॥ ੬॥ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਤ ਸੰਗ [15]ਸਿਧਾਵੋਂ॥ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਵੇਂ॥ ਆਜ ਗਯੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥਾ॥ ਡੂਬ ਗਯੋ ਵੋ ਦੇਖਤ ਨਾਥਾ॥ ੭॥ ਸਵੱਯਾ॥ ਹੌਂ ਬਹੁ [16]ਬਾਰਹੀ [17]ਬਾਰ [18]ਨਿਹਾਰ ਲਗੀ ਨਹੀਂ ਬਾਰ ਯਹਿੰ [19]ਦੌਰ ਅਯੋ॥ ਸੋ ਸੁਨ ਕੈ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਨ ਤਾ ਛਿਨ ਜੀਨ [20]ਕਿਕਾਨ ਪਵਾਇ ਲਯੋ॥ [21]ਕੇਵਟ ਕੋ ਬੁਲਵਾਇ ਧਵਾਇਕੈ ਆਇ ਵੇਈਂ [22]ਤਟ ਠਾਂਡ ਭਯੋ॥ [23]ਰੌਰ ਪਰਾ [24]ਪੁਰ ਦੌਰ ਚਲੇ ਨਰ ਹੌਰ ਉਠਿਓ ਉਰ [25]ਠੌਰ ਛਯੋ॥ ੮॥ ਬਾਤ ਜੈਰਾਮ ਸੁਨੀ ਜਬ ਕਾਨ [26]ਫਨੀ ਮਨ ਹੀਨ ਜਯੋਂ [27]ਮੀਨ ਅਨੀਰਾ॥ ਧਾਇ ਧਰੈ ਧਰਨੀ

---

੧ ਖੋਟਾ ਰਸਤਾ। ੨ ਪਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਲਪਟਿ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ। ੩ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ੪ ਇਸਥਿਤ। ੫ ਮੰਜਾ ਪਲੰਘ। ੬ ਕਿਨਾਰਾ। ੭ ਦਾਤਨ। ੮ ਫਿਰਨਾ। ੯ ਦਰਖਤ ੧੦ ਵਰਨ ਦੇਵਤਾ। ੧੧ ਸੁੰਦਰ। ੧੨ ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਜਿਥੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਹੈ। ੧੩ ਠੌਕਰ। ੧੪ ਦੌੜ ਕੇ। ੧੫ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ੧੬ ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ। ੧੭ ਜਲ ਵਿਚ। ੧੮ ਦੇਖਣਾ। ੧੯ ਦੌੜ ਕਰਕੇ। ੨੦ ਘੋੜੇ ਪਰ ਕਾਠੀ। ੨੧ ਮਲਾਹ। ੨੨ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ੨੩ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ। ੨੪ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਦੌੜ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ। ੨੫ ਜਗ੍ਹਾ। ੨੬ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਫਣਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ੨੭ ਮਛੀ ਜਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਪਦ [੧]ਤੂਰਨ ਧੀਰ ਹਰੀ [੨]ਉਰਧਾਰ [੩]ਅਧੀਰਾ ॥ ਪੀਰ ਅਪਾਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰ ਪਿਖੈ ਨਹਿ ਰੂਪ ਜੁ ਸਾਂਤ ਸਰੀਰਾ ॥ ਆਏ ਵੇਈਂ ਤਟ [੪]ਹੇਰਤ ਬਾਰ ਕੇ ਖੋਜਤ ਹੈਂ ਨ ਲਹੈਂ [੫]ਸੁਖ ਹੀਰਾ ॥ ੯ ॥ ਉਰ ਭੂਰ ਬਿਸੂਰਤ [੬]ਦੌਲਤ ਖਾ ਸਹਿ ਸ਼ੋਕ ਹ੍ਵੈ ਲੋਕਨ ਕੇ ਬਚ [੭]ਪ੍ਰਾਹੀ ॥ ਬਹੁ ਨੇਕ ਵਵੇਕੀ ਅਨੇਕ ਗੁਨਾ ਕਰ ਔਗਨ ਏਕ [੮]ਬਿਲੋਕਨ ਨਾਹੀ ॥ ਤਨ ਸੁੰਦਰ ਕੋਮਲ ਤਾ ਜਨ ਮੰਦਰ [੯]ਸੰਦਲ ਸੀ ਸਿਫਤੀ ਜਿਨ ਆਹੀ ॥ ਨਹਿ ਹਾਥ ਲਗੈ ਮੁਝ ਯਾ ਸਮ ਮੋਦੀ ਕੋ ਕਾਰ ਭਲੀ ਬਿਧ ਕੀਨ ਨਿਬਾਹੀ ॥ ੧੦ ॥ ਰੋਦਨ ਕੀਨ ਸੁਲੱਖਣਿ ਤਾ ਛਿਨ [੧੦]ਦੀਨ ਗਯੋ ਕਰ ਮੋ ਭਰਤਾਰਾ॥ [੧੧]ਪੰਕਤ ਤੇ ਬਿਛਰੀ ਨਿਜ ਜਿਉਂ ਕੁਰਲਾਵਤ ਕੂੰਜ ਭਯੋ ਦੁਖ ਭਾਰਾ ॥ ਲੋਚਨ ਤੇ ਜਲ ਧਾਰ [੧੨]ਛੁਟੇ ਸਭ [੧੩]ਚੀਰ ਭਿਗੇ ਤਨ ਕੀ ਨ [੧੪]ਸੰਭਾਰਾ ॥ ਧੀਰਜ ਦੇਤ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੋ ਨਹਿ [੧੫]ਡੂਬਨ ਹਾਰ ਪਤੀ ਸੁ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਹਿ ਛਿਨ ਮਾਨਵ ਤੁਰਤ ਹੀ ਭੇਜਿਓ ਮੂਲੇ ਪਾਸ ॥ ਨਨਕਾਣੇ [੧੬]ਦੁਤੀਓ ਮਨੁਜ ਜਾ [੧੭]ਸੁਧ ਦੀਨੀ ਤਾਸ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨਕਰ [੧੮]ਸ਼ੋਕਾਤਰ ਹੂਏ ਮਾਤ ਪਿਤਾ [੧੯]ਸੁਸਰਾਰ ॥ [੨੦]ਜੁਗਲ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਨਰ ਅਧਕ ਆਵਤ ਭੇ ਤਤਕਾਰ ॥ ੧੩ ॥ ਸਵੈਯਾ ॥ ਨਾਨਕੀ ਏਕ ਰਹੀ ਉਰ ਮੈਂ ਥਿਰ ਔਰਨ ਕੀ ਸਰਧਾ [੨੧]ਭਰਮਾਈ ॥ [੨੨]ਸਹੋਦਰ ਈਸ਼ਰ ਕੋ ਅਵਤਾਰ ਕਰੈ ਨਰ ਖੇਲ [੨੩]ਅਪੇਲ ਸਦਾਈ ॥ ਕੰਤ ਕੇ ਸੰਗ ਗਿਰਾ ਉਚਰੀ ਸਮਝਾਵਤ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਰਜਾਈ ॥ [੨੪]ਭ੍ਰਾਤ ਕੋ ਆਯੋ ਲਖੋ ਅਬਹੀ

---

੧. ਛੇਤੀ। ੨ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰ। ੩ ਧੀਰਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੪. ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ੫. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੬. ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਝੁਰਦਾ ਹੈ। ੭. ਪਾਸੋਂ। ੮. ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ੯. ਚੰਦਨ। ੧੦. ਦੁਖੀ। ੧੧. ਕਤਾਰ ਵਾ ਸਤਰ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੧੨. ਛੁਟੇ। ੧੩. ਕਪੜੇ ਗਿਲੇ ਹੋ ਗਏ। ੧੪. ਸੰਭਾਲ। ੧੫. ਡੁਬਣੇ ਵਾਲੇ। ੧੬. ਦੋ ਪੁਰਸ਼। ੧੭. ਖਬਰ ਦੇਣ ਲਈ। ੧੮. ਚਿੰਤਾਵਾਨ। ੧੯. ਸੌਹਰਾ। ੨੦. ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਓਂ। ੨੧. ਭਰਮ ਵਿਚ। ੨੨. ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਹਨ। ੨੩. ਅਚਲ ਅਟਲ। ੨੪. ਭਰਾ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਆਇਆ ਵੇਖ ਲਿਓ।

ਤੁਮ [੧]ਰੈਨ ਬਿਤੇ ਜਿਮ ਸੂਰਜ ਆਈ ॥ ੧੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਹੋਤ ਭੇ ਅਚਰਜ ਪੁਰ ਨਰ ਨਾਰ ॥ ਕੋਇਕ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰਹੀ ਕੋਇਕ ਨਿੰਦਹਿ [੨]ਗ੍ਵਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ਨਗਰ ਨਰਨ ਪਰ-ਵਾਰ ਪੁਨ ਸਭ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰ ॥ ਦੁਤਿਯ ਰੈਨ ਮੈਂ ਨਾਨਕੀ ਧਰਿਓ ਧਿਆਨ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ੧੬ ॥ ਸਰਬ ਰੈਨ ਬਿਨ ਸੈਨ ਕੇ ਕਹਿਤ ਸੁਜਸ ਕੇ ਬੈਨ ॥ [੩]ਭ੍ਰਾਤ ਅਰਾਧਤ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ [੪]ਰਿਦੈ ਚਿਤਵ [੫]ਗੁਨ ਐਨ ॥ ੧੭ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੁਨਹੁ ਬਹੁਰ ਗੁਰ [੬]ਗਾਥ ॥ [੭]ਛੀਰ ਦੱਧ ਜਸ ਗੁਰ ਗਏ ਮਿਲੇ ਬਿਸ਼ਨ ਜੂ ਸਾਥ ॥ ੧੪ ॥ [੮]ਬਰਨ ਦੇਵ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਗੁਰ [੯]ਕਰਨਾ ਨਾਥ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ [੧੦]ਆਕਾਰ ਹੋ ਦੇਹੁ ਦਰਸ ਚਲ ਸਾਥ ॥ ੧੯ ॥ [੧੧]ਮੋਰੋ ਭਵਨ [੧੨]ਪਾਵਨ ਕਰੋ ਪਾਵਨ ਪਾਵਨ [੧੩]ਪਾਇ ॥ ਸਭ [੧੪]ਦੱਧਨ ਜਲ ਜੰਤ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਤਬ ਬਰਨ ਕੀ [੧੫]ਆਰੂਢੇ ਤਤ ਕਾਲ ॥ ਬਰਨ ਦੇਸ ਜਲ ਜੰਤ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਿਓ ਨਿਹਾਲ ॥ ੨੧ ॥ ਸਿਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੁਨਿਓਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਆ ਗਵਨ ॥ ਲਛਮੀ ਯੁਤ ਆਵਤ ਭਯੋ ਦਰਸੇ ਕਰਨਾ ਭਵਨ ॥ ੨੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲੇ ਪਰਸਪਰ ਕੀਨ [੧੬]ਪ੍ਰਨਾਮੂ ॥ ਪੁਨ ਲੇ ਚਲੇ [੧੭]ਬਿਸ਼ਨ ਨਿਜ ਧਾਮੂ ॥ [੧੮]ਸੇਸ ਸੇਜ ਪਰ ਗੁਰ ਬੈਠਾਏ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਉਸਤਤ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਏ ॥ ੨੩ ॥ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਤੁਮ ਕੀਨੋ ਧਾਰਨ ॥ ਕਾਰਨ ਜਗ ਕੇ ਹੇਤ ਸੁਧਾਰਨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨ ਨਿਜ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਨਾ ॥ ਮੈਂ ਹੌ [੧੯]ਰਾਵਰ ਸਦਾ [੨੦]ਅਧੀਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨ

---

੧. ਰਾਤ ਦੇ ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਤੇ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ੨. ਮੂਰਖ। ੩. ਭਰਾ ਨੂੰ ਅਰਾਧਦੀ ਹੈ। ੪. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤੀ। ੫. ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਘਰ। ੬. ਕਥਾ। ੭. ਦੁਧ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਧਾਰ ਗਊ ਰੂਪ ਵਿਚ। ੮. ਪਾਣੀ ਦਾ ਦੇਵਤਾ। ੯ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਵਾਮੀ। ੧੦. ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ। ੧੧ ਮੇਰਾ ਘਰ। ੧੨ ਪਵਿਤਰ ਕਰੋ। ੧੩.ਚਰਨ। ੧੪ ਸਮੁੰਦਰ। ੧੫ ਅਸਵਾਰ। ੧੬ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ। ੧੭ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਖੇ। ੧੮ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਦੀ ਸੇਜਾ ਉਪਰ ਬਿਠਾਉਣਾ ਕੀਤਾ। ੧੯ ਆਪ ਦਾ। ੨੦ ਅਧੀਨ ਭਾਵ ਸੇਵਕ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹਮ ਸਭ ਆਧਾਰੇ ॥ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇਵਕ ਸਭੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ॥ ਕਰੈਂ ਜੋਊ ਆਗਯਾ ਹੈ ਨੀਕੇ ॥੨੫॥ ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਬੈਠੇ [1]ਹਰ ਪਾਸ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਕੀਨੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ॥ ਇਤਹਿ ਨਾਨਕੀ ਦ੍ਰਿਢ ਪਰਤੀਤ ॥ ਜਾਨਤ ਭੇ ਗੁਰ ਸਗਰੀ ਰੀਤ ॥ ੨੬ ॥ ਕਹੇਂ ਗੁਰੁ ਹੇ [2]ਸ੍ਰੀ ਪਤ ਅਬ ਜਾਵੈਂ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਵਸੀ ਅਬ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾਵੈਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬਰਨ ਬੁਲਾਯੋ ਪਾਸ ॥ ਮਿਲ ਹਰ ਸੋਂ ਚਢ [3]ਵਾਹਿਨ ਖਾਸ ॥ ੨੭ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਿ [4]ਲੁਪਤੇ ਥੇ ਜਹਿਤੇ ॥ ਬਰਨ ਨਮੋ ਕਰ ਬਿਦਾ ਸੁ ਤਹਿਤੇ ॥ ਇਤ ਗੁਰ ਦਾਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਾਥ ॥ ਬਸਤਰ ਨਿੱਤ ਲਜਾਵਤ ਨਾਥ ॥ ੨੮ ॥ [5]ਤ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਭਾਤ ਗੁਰੂ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ਦੌਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਗ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਨਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕੀਨੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਫਾਸੀ ਕਟ ਦੀਨੀ ॥ ੨੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਹਿਓ ਗੁਰੂ ਅਬ [6]ਬਿਲਮ ਬਿਨ ਜਾਹੁ ਜਰਾਮ [7]ਅਵਾਸ ॥ ਜਹ ਬੈਸੀ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕੀ ਧਰਿਓ ਧਿਆਨ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ੩੦ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਸੁਨ [8]ਸ੍ਰੋਨ ਵਿਖੈ ਗਯੋ ਦਾਸ ਤਬੈ ਜਹਿ ਨਾਨਕੀ ਧਿਆ-ਨਹਿ ਕੇ [9]ਰਸ ਭੀਨੀ ॥ ਪ੍ਰਵਸ਼ਯੋ ਘਰ ਜਾਇ [10]ਬਿਲੋਕੀ ਤਹਾਂ ਕਰ ਆਸਨ ਬੈਠਿ [11]ਅਡੋਲ [12]ਪ੍ਰਬੀਨੀ ॥ ਇਕ ਭੂਤ ਅਰਾਧਨ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਾਹੀਂ ਸਮੇਂ ਤਿਨ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ॥ ਸੁਨ ਭੋ [13]ਸੁਮਤੇ ਤਵ ਆਯੋ [14]ਸਹੋਦਰ [15]ਬੇਗ ਮਿਲੋ ਕਰ ਸੋਚਨ ਹੀਨੀ ॥ ੩੧ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ ਕੈ ਪਰਵਾਰ ਸਪੂਰਨ [16]ਸ਼ੋਕ ਸਭੀ ਤਬ ਦੂਰ ਕਰਾਈ ॥ ਦੌਰ [17]ਦਇਆਰ ਸੋਂ ਆਇ ਮਿਲੇ ਤਹਿ ਕਾਲ ਅਨੰਦ

੧. ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪਾਸ । ੨. ਲਛਮੀ ਦੇ ਪਤੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ । ੩. ਗਰੜ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ । ੪. ਵੇਈਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਛੁਪੇ ਸਨ । ੫. ਤੀਜੀ ਰਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ । ੬. ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੭. ਘਰ । ੮. ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ । ੯. ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਭਿਜੀ ਹੋਈ । ੧੦. ਦੇਖੀ । ੧੧. ਇਕ ਰਸ ੧੨. ਸਿਆਣੀ । ੧੩. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਤ ਵਾਲੀ । ੧੪. ਭਰਾ ਜੀ । ੧੫. ਛੇਤੀ । ੧੬. ਚਿੰਤਾ । ੧੭. ਦਿਆਲੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ।

ਕਹਿਓ ਨਹਿ ਜਾਈ ॥ [੧]ਰੌਰ ਪਰਾ [੨]ਪੁਰ ਸਾਰੇ ਵਿਖੇ [੩]ਵਿਸਮਾਦ ਰਿਦੈ [੪]ਅਵਲੋਕ ਲੁਕਾਈ ॥ ਕਾਨ ਸੁਨੈ ਸੋਊ [੫]ਦੌਰ ਮਿਲੈ ਨਰ [੬]ਬ੍ਰਿੰਦ ਭਏ ਸੰਗ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਨਦੀ ਪ੍ਰਵਿਸਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ [੭]ਅਸ਼ਟ ਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੮]ਧਾਇ ਚਰਨ ਬਾਲਾ ਪਰਿਓ ਬਿਨਤੀ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਇ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ [੯]ਨਿਸ ਜੁਗ ਬਿਤੀਂ [੧੦]ਲੋਪ ਕਹਾਂ ਜੀ ਬਾਇ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ [੧੧]ਬਰਨ ਕੀ ਪੁਨ [੧੨]ਬਿਸ਼ਨੂ ਕੀ ਗਾਥ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲੇ ਸੋਂ ਸਭ ਕਹੀ ਸੁਨ ਕਰ ਟੇਕਿਓ ਮਾਥ ॥ ੨ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ [੧੩]ਮੰਦ ਹੀ ਮੰਦ [੧੪]ਮੁਕੰਦ ਅਏ [੧੫]ਪੁਰ ਭੇਖ ਫਕੀਰਨ ਹੈ ਸੁ ਬਨਾਏ ॥ ਆਪਨ ਕੇ ਦਰ ਜਾਇ [੧੬]ਖਰੇ ਪ੍ਰਭ ਹੇਤ [੧੭]ਹਿਤੂ ਸੁ ਅਸੀਸ ਅਲਾਏ ॥ [੧੮]ਬਾਰ [੧੯]ਕਪਾਟ [੨੦]ਭਿਰੇ [੨੧]ਅਵਲੋਕ ਕੈ ਬੂਝੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਸੁ ਐਸੇ ਬਤਾਏ ॥ ਖਾਨ ਕਰੀ ਨਿਜ ਪਾਨ ਸੋਂ ਬੰਦ ਕਹਿਓ ਬਿਨ ਨਾਨਕ ਕੋ ਨ [੨੨]ਖੁਲ੍ਹਾਏ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਨਕੈ ਨਿਜ ਪਾਨ ਸੋਂ [੨੩]ਛੋਰ ਦੁਕਾਨ ਕੋ ਬਾਰ ਦਯੋ ॥ [੨੪]ਮਾਨਵ ਜੌਨ ਸੁਨੈ [੨੫]ਨਿਜ ਕਾਨਨ ਆਵਤ ਧਾਇ [੨੬]ਅਚੰਭ ਭਯੋ ॥ [੨੭]ਬਾਸਰ ਦੋਇ ਰਹੇ ਮਧ ਨੀਰ ਕੇ ਜੀਵਤ ਹੀ ਪੁਨ ਆਇ ਗਯੋ ॥ ਕਾਰਨ ਕੌਨ ਨ [੨੮]ਤੌਨ ਛੁਯੋ ਜਲ ਜਾ ਬਿਧ ਸੋ ਬਿਸਮਾਦ ਭਯੋ ॥ ੪ ॥

---

੧. ਰੌਲਾ। ੨. ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ। ੩. ਅਸਚਰਜ। ੪. ਵੇਖਣਾ। ੫. ਦੌੜਕੇ ੬. ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼। ੭. ਅਠਾਰਵਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ। ੮. ਦੌੜ ਕੇ। ੯. ਦੋ ਰਾਤਾਂ। ੧੦. ਛੁਪਕੇ। ੧੧. ਵਰਣ ਦੇਵਤਾ। ੧੨. ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਕਥਾ। ੧੩. ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੧੪. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ। ੧੫. ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ। ੧੬. ਦਰਵਾਜੇ ਅਗੇ ਆਣ ਖਲੋਤੇ। ੧੭. ਪਰੇਮ ਨਾਲ। ੧੮. ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਅਗੇ। ੧੯. ਤਖ਼ਤੇ। ੨੦. ਬੰਦ। ੨੧. ਦੇਖ ਕੇ। ੨੨. ਖੋਹਲੇ। ੨੩. ਛਡ ਕੇ। ੨੪. ਮਨੁਖ। ੨੫. ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੨੬. ਅਸਚਰਜ ੨੭. ਦੋ ਦਿਨ ਪਾਣੀ ਵਿਚ। ੨੮. ਤਿਸਦਾ।

ਹੀਨ ਕਲੰਕ [1]ਮਯੰਕ ਮਨੋ ਮੁਖ [2]ਰੰਕ [3]ਬਿਲੋਕਤ ਹੈਂ ਕਰਣਾ ਸੋਂ ॥ ਵਾਕ ਕਹੈਂ ਇਵ ਰੰਕਨ ਸੋਂ ਮਨ ਹੋਇ [4]ਨਿਸੰਕ ਨ ਕਰੁ ਭੈ ਕਾ ਸੋਂ ॥ ਲੇਵਹੁ ਜਾਹਿ ਕੀ ਚਾਹਿ ਅਹੈ ਉਰ ਆਪ ਹੀ ਅੰਤਰ ਜਾਇ [5]ਨਿਕਾਸੋ ॥ [6]ਦੌਰ ਪਰੇ ਤਿਹ ਠੌਰ ਕਿਤੇ ਨਰ ਲੂਟਤ [7]ਸੌਜਹਿ [8]ਰੌਰ ਪਾ ਸੋ ॥ ੫ ॥ ਅੰਨ ਘਨੋ [9]ਮਿਸਟਾਨ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈ ਘਿਰਤ ਬਿਅੰਤ ਲੁਟੈ ਮਨ ਭਾਈ ॥ ਲੇਵਹੈ [10]ਬਾਸਨ ਪੈਸੇ ਕੋਊ ਪੁਨ [11]ਕਾਰਖਿਕੰ ਕੋਊ ਲੇਤ ਹੈ ਧਾਈ ॥ [12]ਅੰਬਰ ਭਾਂਤ ਅਨੇਕਨ ਕੇ [13]ਜ਼ਰੀਬਾਫਤੇ ਆਦਿ ਸਭੀ ਲੇ ਜਾਈ ॥ ਤੋਟ ਨ ਆਇ ਅਤੋਟ ਭਈ [14]ਸੁਰ ਧੇਨ ਕਿਧੌ ਮਨ ਚਿੰਤ ਸੁਹਾਈ ॥ ੬ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭੂਰ ਭੀਰ ਭੀ ਨਰਨ ਕੀ ਪਰਿਓ ਰੌਰ ਤੁਹਿ [15]ਠਉਰ ॥ ਸਹਿਤ ਜਰਾਮ ਬਿਲੋਕ ਹੀ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥ ੭ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਨੌ ਨਿਧ ਸਿੱਧ ਤੇ ਰਿੱਧ ਬਸੈ ਮਧ ਕੌ ਬਿਧ ਹੋਵਹਿ ਤੋਟ ਤਹਾਂ ॥ ਹਾਰ ਪਰੇ ਨਰ [16]ਲੂਟਤ ਜੇ ਨਹਿੰ [17]ਸੌਜ ਨਖੂਟਤ ਦੀਖ ਮਹਾਂ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਸੁ ਮਾਨਵ ਦੌਰ ਸਭੈ [18]ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਖਾਨ ਕਹਾ ॥ ਭੇਜ ਦਏ [19]ਭ੍ਰਿਤ ਆਪਨੇ ਤਾ ਛਿਨ ਸੋ ਸੁਨ ਹੋ [20]ਬਿਸਮਾਦ ਰਹਾ ॥ ੮ ॥ ਲੂਟਤ ਹੈਂ ਨਰ ਜੇ [21]ਬਰਜੇ [22]ਤਰਜੇ [23]ਦਰਜੇ ਸਭ ਭੀਰ ਹਟਾਈ ॥ ਭੂਪਤ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਅਯੋ ਗਤ ਦਾਨ [24]ਬਿਲੋਕਤ ਲੋਚਨ ਲਾਈ ॥ ਜਿਉਂ ਵੈਰਾਗ ਗਿਆਨ ਧਰਾ ਤਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨੇ ਖਪਨੀ ਗਲ ਪਾਈ ॥ ਹੇਰ [25]ਨਿਰਾਸ ਉਦਾਸ ਭਯੋ ਪਛਤਾਸ ਰਿਦੈ ਕਛ ਜਾਨ ਨ ਜਾਈ

---

੧. ਚੰਦਰਮਾ। ੨. ਕੰਗਾਲ। ੩. ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ੪. ਬੇਫਿਕਰ। ੫. ਕਢਦਾ ਹਾਂ ੬. ਦੌੜ ਪਏ ਉਸ ਥਾਂ ਵਲ। ੭. ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਲੁਟਦੇ ਹਨ। ੮. ਰੌਲਾ। ੯. ਮਿਠਾ। ੧੦ ਭਾਂਡੇ। ੧੧. ਰੁਪਏ। ੧੨. ਕਪੜੇ। ੧੩. ਜਰੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਕਪੜੇ। ੧੪. ਕਾਮ ਧੇਨ ਗਊ। ੧੫. ਉਸ ਥਾਂ। ੧੬. ਲੁਟਦਿਆਂ ਮਨੁਖ ਥਕ ਗਏ। ੧੭. ਸਮਗਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ੧੮. ਸਮਾਚਾਰ। ੧੯. ਨੌਕਰ। ੨੦. ਅਸਚਰਜ। ੨੧. ਰੋਕਣਾ ੨੨. ਤਾੜਨਾ। ੨੩. ਸ਼ੈਣੀ। ੨੪ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ੨੫ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ ਦੇਖ ਕੇ।

॥ ੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਹਟਾਇ ਨਰ ਕਹਿ ਬੰਦ ਕਰੋ ਦੁਕਾਨ ॥ ਕਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਹੋ ਮਾਲ ਫਕੀਰਨ ਜਾਨ ॥੧੦॥ ਲੇਖਾ ਮੁਝ ਤੇ ਲੇਹੁ ਸਭ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸੋ ਦੇਹੁ ॥ [1]ਨਵੀਂ ਸਿੰਧ ਬੁਲ-ਵਾਇਕੇ ਕਰਤ ਲੇਖ ਭੇ ਏਹੁ ॥ ੧੧ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਕਾਗਦ ਲੇ ਕਰ ਬ੍ਰਿੰਦ ਲਿਖੇ ਨਵੀਂ ਸਿੰਧ ਕੀ ਬੁੱਧ ਥਕੀ [2]ਬਿਸਮਾਨਾ ॥ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਰਹੇ ਪੁਨ ਵਾਧੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੁਨੀਓਂ ਸਭ [3]ਕਾਨਾ ॥ [4]ਸਾਤ ਸੈ ਸਾਠ ਨਿਕਾਸੇ ਹੈਂ ਸੇਖ ਸੁਨੀ ਨਿਜ ਸ੍ਰੌਨ ਮੈਂ ਦੌਲਤਖਾਨਾ ॥ ਹੋਤ ਭਯੇ ਬਿਸਮਾਦ ਰਿਦੈ [5]ਅਹਿਲਾਦ ਜੈਰਾਮ ਨ ਜਾਇ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਭਯੋ ਹੈ ਹਿਸਾਬ ਜਬ ਭਨਤ ਨਬਾਬ ਤਬ ਲੀਜੈ ਨਿਜ ਬਾਕੀ ਅਬ ਕਾਰ ਪੁਨ ਕੀਜੀਯੇ॥ ਦੇਵੋਂ ਧਨ ਔਰ ਤੁਮ ਰਹੁ ਇਹ ਠੌਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇ ਜੁ ਬਹੋਰ ਬਿਨ ਦੇਰ ਸੋਊ ਲੀਜੀਯੇ ॥ ਬਾਬੇ ਤਬ ਕਹੀ ਧਨ ਲੇਵੋਂ ਅਬ ਨਹੀਂ ਜੋਊ ਬਾਕੀ ਸਭ ਰਹੀ ਤਾਂਕੀ ਬਾਤ ਯੌਂ ਸੁਨੀਜੀਯੇ ॥ ਰਾਖੀਯੇ ਇਮਾਨ ਥਾਇ ਅਪਨੇ ਨਬਾਬ ਰਾਇ ਪੈਸੇ ਹੈਂ ਖੁਦਾਇ ਕੈ ਫਕੀਰਨ ਕੋ ਦੀਜੀਯੇ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁਨ ਦੁਕਾਨ ਕੋ ਖੋਲ੍ਹ ਕੈ ਦੀਨੀ ਸਭੀ ਲੁਟਾਇ ॥ ਆਪ ਗਏ ਜੰਗਲ ਬਿਖੈ ਬੈਠ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਸਭ ਪ੍ਰਵਾਰ [6]ਕ੍ਰਿਤ ਦੇਖਕੈ [7]ਠਟਕ ਰਹੇ ਮਨ ਮਾਹਿ॥ ਨਿਕਟ ਜਾਇ [8]ਤੂਸਨ ਰਹੇ ਬੋਲ ਸਕਤ ਕਿਛ ਨਾਹਿ ॥ ੧੫ ॥ ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੇਦੀ ਕੁਲ [9]ਮੰਡਨ ਸਕਲ ਦੁਖ ਖੰਡਨ ਪਖੰਡਨ ਕੋ [10]ਦੰਡਨ ਸਰੂਪ ਜਹਿ ਧਾਰਿਆ ॥ ਮੂਲਾ ਸ਼ਾਮਾ ਪੰਡਤ ਲੇ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਜਹਾਂ ਆਯੋ ਨਿਕਟ ਬਹਿੱਠ [11]ਤੁੰਡ ਬਚਨ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ਬਾਲ ਬੁੱਧ ਲੀਨ ਕੱਚੀ ਬਾਤੈਂ ਸਭ ਕੀਨ ਤੁਹਿ ਮੋਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਛੋਰ ਦੀਨ ਨੀਕੇ ਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ॥

---

੧ ਮੁਨਸ਼ੀ । ੨ ਅਸਚਰਜ । ੩ ਸਾਰੇ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ । ੪ ੭੬੦) ਰੁਪਏ ਵਾਧਾ ਨਿਕਲਿਆ । ੫ ਖੁਸ਼ੀ । ੬ ਕਮਾਈ ਨੂੰ । ੭ ਠਠੰਬਰ ਗਏ । ੮ ਚੁਪ । ੯ ਇਸਥਿਤ ੧੦ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਣ ਤੇ ਪਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੧੧ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ।

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਲਾਜ[1] ਤਜ ਦੇਹ ਅਸ ਭੇਖ ਸਜੁ ਕਠਨ ਜੰਗਲ ਥਾਨ ਭਏ ਹਿਤਕਾਰਿਆ ॥ ੧੬ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਪੰਡਤ ਕੇ ਬੈਨ ਇਵ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਗ ਕੰਤ ॥ ਉਚਰਿਓ ਸਬਦ ਬਸੰਤ ਮੈਂ ਹੁਤੀ ਸੁ ਰੁੱਤ ਬਸੰਤ ॥ ੧੭ ॥ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਰਾਜਾ ਬਾਲਕੁ ਨਗਰੀ ਕਾਚੀ ਦੁਸਟਾ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੋ ॥ ਦੁਇ ਮਾਈ ਦੁਇ ਬਾਪਾ ਪੜੀਐ ਪੰਡਿਤ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੧॥ ਸੁਆਮੀ ਪੰਡਿਤਾ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ॥ ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਪਾਵਉ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਨਾਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਸਾਗਰੁ ਪੰਡੈ ਪਾਇਆ ॥ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਘਰ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੨ ॥ ਰਾਮ ਰਵੰਤਾ ਜਾਣੀਐ ਇਕ ਮਾਈ ਭੋਗੁ ਕਰੇਇ ॥ ਤਾਕੇ ਲਖਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ਖਿਮਾ ਧਨੁ ਸੰਗ੍ਰਹੇਇ ॥੩॥ ਕਹਿਆ ਸੁਣਹਿ ਨ ਖਾਇਆ ਮਾਨਹਿ ਤਿਨਾ ਹੀ ਸੇਤੀ ਵਾਸਾ ॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਖਿਨੁ ਤੋਲਾ ਖਿਨੁ ਮਾਸਾ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਪੰਡਤ ਕਰ[2] ਬੰਦ ਕੈ ਨਮਸਕਾਰ ਪਗ[3] ਕੀਨ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਜਾਨਿਓਂ ਰਿਦੈ ਇਨ[4] ਸਮ ਕੋ ਨ [5]ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੧੮ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਦੇਖ ਦੀਨਤਾ ਦਯਾਲ ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਦ੍ਵਿਜ[6] ਪਰ ਕਰੀ ॥ ਜਗ[7] ਕੇ ਬੰਦ ਬਿਸਾਲ ਛੁਟਕ ਗਏ ਤਤ ਕਾਲ ਤਹਿ ॥ ੧੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮੂਲ ਚੰਦ ਦੀਵਾਨ ਕੋ ਪੰਡਤ ਕਹਿਓ ਸੁਨਾਇ ॥ ਇਨ ਕੇ ਗਾਇਲ ਨਾ ਪਰੋ ਕਰੈ ਸੁ ਭਲਾ ਮਨਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਕਾਲੂ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਸੰਗ ॥ ਚਾਚਾ ਲਾਲੂ ਆਤ ਭਾ ਬਚਨ ਕਰੈ ਗੁਰ ਸੰਗ ॥ ੨੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਮਾਤਾ ਦੇਖ ਬਹੁਤ ਅਕੁਲਾਈ[8] ॥ ਸੁਤ ਕੋ [9]ਸਾਧ ਭੇਖ ਦਿਖਲਾਈ॥ ਦੁਖਤ ਰਿਦਾ ਕੁਛ ਕਹਿ ਨ ਸਕਾਵੈ ॥ ਪਿਤਾ ਸੁ ਦੇਖ ਬਹੁਤ ਦੁਖ

---

੧. ਸ਼ਰਮ। ੨. ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਬੰਨ ਕਰ ਕੇ। ੩. ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸਕਾਰ।
੪. ਸਦੱਰਸ਼। ੫. ਚਤਰ। ੬. ਪੰਡਿਤ ਪਰ। ੭. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬੰਦਨਾਂ ਤੋਂ। ੮. ਦੁਖੀ।
੯. ਸਾਧੂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ।

ਪਾਵੈ ॥ ੨੨ ॥ ਕਹੇ ਲਾਲੂ ਹੇ ਨਾਨਕ ਪਿਆਰੇ ॥ ਬੇਖ ਫਕੀਰਨ ਕਸ ਤੁਮ ਧਾਰੇ ॥ ਜੇ ਨਵਾਬ ਕੀ ਕਰੋ ਨ [੧]ਕਾਰਾ ॥ ਚਲੋ ਆਪਨੇ ਸਦਨ[੨] ਮਝਾਰਾ ॥੨੩॥ ਕੁੰਡਲੀਆ ਛੰਦ ॥ ਨਿਜ ਖੇਤੀ ਕਰਵਾਇਯੇ ਕਾਮੇ[੩] ਦੇਉਂ ਰਖਾਇ ॥ [੪]ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਆਰੋ ਰਚ ਭਲੇ ਬਸੀਓ ਹੁਕਮ ਕਰਾਇ ॥ ਬਸੀਓ ਹੁਕਮ ਕਰਾਇ ਸਦਨ ਨਿਜ ਰਹੁ ਦੁਖ ਕਦਨਾ ॥ ਮਾਤਾ ਬਿਰਹਿ ਅਧੀਨ ਹੋਤ ਨਹਿ ਪੇਖਤ ਬਦਨਾ ॥ ਸੁਨ ਚਾਚਾ ਕੇ ਬਚਨ ਕੋ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸੁਭਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਖੇਤੀ ਬਿਧ ਕਹੀ ਸੋਰਠ ਰਾਗ ਉਠਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਸੋਰਠ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਨ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤੁ ॥ ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ ॥ ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖ ॥ ੧ ॥ ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਨ ਹੋਇ ॥ ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਪੁਨ ਲਾਲੂ ਬੋਲਿਓ ਮੁਖ ਬਚਨਾ ਨਨਕਾਣੇ ਹਟ ਕਰੀਯੇ ॥ ਰਹੋ ਸਦਨ ਨਿਜ ਬਨਜਹੁ ਬਨਜਾ ਮਮ ਬਚ ਉਰ ਮਹਿੰ ਧਰੀਯੇ ॥ ਤੁਮ ਪਸਚਾਤ ਕਰਤ ਨਿਤ ਰੋਦਨ ਹੇਰਹੁ ਜਨਨੀ ਘਾਤੇ ॥ ਸੁਨ ਦੂਸਰ ਪਦ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਭਾਖੇਂ ਸੁਭ ਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਤੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸ਼ਬਦ ॥ ਹਾਨ ਹਟ ਕਰਿ ਆਰਜਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਵਥ ॥ ਸੁਰਤਿ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡ ਸਾਲ ਤਿਸ ਵਿਚਿ ਤਿਸਨੋ ਰਖੁ ॥ ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜ ਕਰ ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨ ਹਸੁ ॥ ੨ ॥ ਕੁੰਡਲੀਆ ਛੰਦ ॥ ਤਬ ਲਾਲੂ ਕਹਿਤੋ ਭਯੋ ਹੇ ਨਾਨਕ [੫]ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਨਾਨਕ ਜੇ ਮਨ ਫਿਰਨ ਪਰ ਘਰ ਤੇ ਭਯੋ ਉਦਾਸ ॥ ਘਰ ਤੇ ਭਯੋ ਉਦਾਸ ਸੁ ਲੀਜੈ ਮੋਲ ਕਿਕਾਨਾਂ[੬] ॥ ਕਰਿਯੈ ਤਿਨ ਕੋ ਵਣਜ ਫਿਰਿਓ ਦੇਸਨ ਜਹਿ

---

੧. ਕੰਮ। ੨. ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ। ੩. ਨੌਕਰ। ੪. ਨਗਰ ਚੰਗਾ ਹੈ।
੫. ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੬. ਘੋੜੇ।

ਜਾਨਾ ॥ ਤੌ ਜਨਨੀ ਧੀਰਜ ਧਰਹਿ ਸੁਤ ਆਵਹਿ ਫਿਰ ਧਾਮ ॥ ਸੁਨ [੧]ਸ੍ਰਵਨਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਭਨੈਂ ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਪਦ ਅਭਰਾਮ ॥ ੨੬ ॥ ਸ਼ਬਦ ॥ ਸੁਣਿ ਸਾਸਤ ਸਉਦਾਗਰੀ ਸਤ ਘੋੜੇ ਲੈ ਚਲ ॥ ਖਰਚ ਬੰਨ ਚੰਗਿਆਈਆ ਮਤ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈ ਦੇਸ ਜਹਿ ਤਾ ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਮਹਲੁ ॥ ੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ਕਹੈਂ [੨]ਨਬ੍ਰਿਤ ਕੇ ਬਚਨ ਜੇ ਨਹਿ ਲਾਗਤ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਬਹੁਰ ਬਹੁਰ [੩]ਪਰਬਿਰਤ ਕੇ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸੋਂ ਪ੍ਰਾਹਿਂ ॥ ੨੭ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨ ਕਾਲੂ ਪੁਨ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ ਜੌ ਤੁਮ ਏ ਨਹਿ ਕਰਨਾ ॥ ਕਰਹੁ [੪]ਬਜੀਰੀ ਭੂਪਤ ਤਹਿ ਕੀ ਹੁਕਮਨ ਮੁਖੇ ਉਚਰਨਾ ॥ ਮੁਝ ਬਚ ਮਾਨ ਕਰਹੁ ਇਹੁ ਕਾਜਾ ਤਜਹੂ ਫਕੀਰੀ ਬੇਸਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਚਤਰਥ ਪਦ ਕੋ ਬੰਦਤ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ੨੮ ॥ ਸਬਦ ॥ ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਮੰਨਿ ਨਾਮ ਕਰ ਕੰਮ ॥ ਬੰਨੁ ਬਦੀਆ ਕਰ ਧਾਵਣੀ ਤਾਕੋ ਆਖੈ ਧੰਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਕਰ ਚੜੈ ਚਵਗਣ ਵੰਨਿ ॥੪॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ੍ਰੋਨ ਸੁਨੇ ਇਵ [੫]ਤੂਸਨ [੬]ਸੈਨ ਅਧੀਨ ਭਏ [੭]ਜਨਨੀ ਜਨਕੰ ਸੋ॥ਕੌਨ ਉਪਾਇ ਨਿਕੇਤਰਹੈ [੮]ਬਿਰਹਾਤੁਰ ਹੋਇ ਵਿਚਾਰ[੯]ਉਰੰ ਸੋ ॥ ਏਕ [੧੦]ਤਨੂਜਜ ਹੋਏ ਫਕੀਰ ਬਿਦੇਸ [੧੧]ਗਵੈ ਕਿਵ ਧੀਰ ਧਰੰ ਸੋ ॥ [੧੨]ਤਾਤ ਕੋ ਮੋਹਿ ਨ ਭੇਵ ਪਛਾਨਹਿ ਜਾਨਹਿ [੧੩]ਮਾਨਵ ਆਨ ਸਮੰ ਸੋ ॥ ੨੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬੀਬੀ [੧੪]ਦੋਨ ਭਤੀਜ ਲੇ ਭਰਜਾਈ ਲੇ ਸਾਥ ॥ ਆਵਤ ਭੀ ਤਹਿ ਠੌਰ ਮਹਿ ਜਹਿ ਗੁਰ [੧੫]ਦੀਨਾਨਾਥ ॥ ੩੦ ॥ ਦੋਨੌਂ ਕੋ ਸਨਮੁਖ ਕੀਓ ਪੁਨ ਮੁਖ ਬੈਨ ਬਖਾਨ ॥ ਇਨਕੀ ਦਸ਼ਾ [੧੬]ਨਿਹਾਰੀਯੇ ਹੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਗੁਨਖਾਨ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ

---

੧. ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੨. ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ੩ ਮਹਾਤਮਾ। ੪ ਚਾਕਰੀ ਨੌਕਰੀ। ੫ ਚੁਪ। ੬ ਸਾਥ। ੭ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ। ੮ ਬੇਹਾਲ ਵਾ ਚਿੰਤਾਤੁਰ। ੯ ਹਿਰਦੇ। ੧੦ ਪੁਤਰ। ੧੧ ਹੋਰ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਕਰੇ। ੧੨ ਪੁਤਰ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ੧੩ ਹੋਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਸਦਰਸ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ੧੪ ਬਾ: ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ। ੧੫–ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਸਵਾਮੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੧੬ ਦੇਖੀਏ।

ਹੇ ਭੈਨ ਜੀ ਰਾਖਾ ਇਨ ਕਰਤਾਰ ॥ ਪੰਥ ਚਲੈ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਕਾ ਲਖਮੀ [1]ਬੰਸ ਬਿਥਾਰ ॥ ੩੨ ॥ ਜਾਹੋ ਅਬੈ ਸਭ ਸਦਨ ਕੋ ਹਮਰੋ [2]ਗੈਲ ਤਿਆਗ ॥ ਜਪੋ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਡਭਾਗ ॥ ੩੩ ॥ ਤੁਮ ਫਕੀਰ ਹਮ ਘਰ ਬਸੈਂ ਇਹੁ ਅਨੀਤ ਨਹਿ ਬਾਹਿ ॥ ਕੈ ਨਿਜ ਸੰਗੈ ਲੇ ਚਲੋ ਕੈ ਮਰਹੈਂ ਬਿਖ ਖਾਇ ॥ ੩੪ ॥ ਕਹਿ ਮਾਤਾ ਤੁਮ ਏਕ ਸੁਤ ਸੇ ਅਬ ਭਯੋ ਫਕੀਰ ॥ [3]ਕਰਦ ਪੇਟ ਮੈਂ ਖਾਇ ਕੈ ਮਰੋਂ ਤੁਮਾਰੇ [4]ਤੀਰ ॥ ੩੫ ॥ ਪਿਤ ਚਾਚਾ ਦੋਨੋਂ ਕਹੈਂ ਹੇ ਸੁਤ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਤੁਮ ਤਿਆਗੇ ਕਸ ਜੀਵ ਹੈਂ ਹਮ ਭੀ ਤਜ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਨ । ੩੬ ॥ ਸਾਸ ਸਸੁਰ ਬਹੁ ਦੁਖ ਲਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਜਮਾਈ [5]ਅਤੀਤ ॥ [6]ਤਨਜਾ ਕੀ ਦਿਸ ਦੇਖ ਹੈਂ ਕਹਿੰ ਬਹੁ ਭਈ ਅਨੀਤ ॥ ੩੭ ॥ ਸਿਰੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕੈਸੇ ਕਰੋਂ ਬਖਾਨ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਫਕਰ ਭੇ ਨਿਕਸਤ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥੩੮॥ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਪੁਨ [7]ਸ਼ੋਕਾਤੁ ਅਤਿ ਹੋਇ ॥ ਹੇ ਪਿਤ ਹਮ ਤਜ ਕਹਾਂ ਚਲੇ ਬਿਨਤਿ ਸੁਨਾਵੈਂ ਰੋਇ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਦੇਖਿਓ ਮੋਹਿ ਵਸੀ ਪਰਵਾਰ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਈ ਸਭਹਨ ਦੀਨ ਦਇਆਰ ॥ ੪੦ ॥ ਮੋਹ ਮਨਨ ਤੇ ਪਰਹਰਿਓ ਪੁਨਾ ਬਚਨ ਅਸ ਕੀਨ ॥ ਮਿਲ [8]ਬਿਛਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਨਦੀ [9]ਨਾਵ ਜਿਮ [10]ਚੀਨ ॥ ੪੧ ॥ ਜੇ ਜਾਵਹੁ ਅਬ ਖੁਸ਼ੀ ਸੇ ਹਮ ਭੀ ਹਰਖ ਕਰਾਹਿੰ॥ ਅਬ ਚਲਹੈਂ ਕਿਤ [11]ਓਰ ਕੋ ਬਹੁਰ ਮਿਲੈਂਗੇ ਆਹਿ ॥ ੪੨ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੀ ਭ੍ਰਾਤ ਜੀ ਹਮਰੋ ਕੌਨ ਹਵਾਲ ॥ ਬੀਬੀ ਸਿਮਰਨ ਜਬ ਕਰੇ ਆਇ ਮਿਲੋਂ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ੪੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਭਏ [12]ਤੂਸਨੀ ਸਭੀ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਚਲਤ

੧ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਬੰਸ ਚਲੇਗੀ। ੨ ਪਿਛਾ। ੩ ਛੁਰੀ ਪੇਟ ਵਿਚ। ੪ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ। ੫ ਗਰੀਬੜੀ ਧੀ। ੬ ਪੁਤਰੀ। ੭ ਚਿੰਤਾਤਰ ਦੁਖੀ। ੮. ਵਿਛੜਨਾ। ੯- ਕਿਸ਼ਤੀ ਬੇੜੀ। ੧੦ ਜਾਣਨ। ੧੧ ਪਾਸੇ। ੧੨ ਚੁਪ।

ਭਏ ਮਨ ਭੈ ਕੋ ਪਾਈ ॥ ਫੇਰ ਮਿਲਨ ਕੀ ਆਸ ਰਖਾਈ ॥ ੪੪ ॥
ਸ੍ਰੀ ਕਾਲੂ ਚੰਦ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ ॥ [1]ਨੁਖਾ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲੋ ਅਗਾਰੀ ॥
ਕਰ ਤਿਆਰੀ ਸੰਗ ਨੁਖਾ ਲਵਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣੇ ਪਹੁੰਚਿਓ
ਜਾਈ ॥ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਗਮਨਿਓਂ ਤਿਨ ਸਾਥ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਪਿਤ
ਭਗਨੀ ਹਾਥ ॥ ਮੂਲ ਚੰਦ ਅਰ ਰਾਣੀ ਚੰਦੋ ॥ ਗਮਨੇ ਸਦਨ ਸੋ
ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦੋ ॥ ੪੬ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਲੁਟਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨ
ਬਿੰਸਤੀ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸਭਾ ਨਬਾਬ ਮੈਂ ਅਸ ਵਿਚਾਰ
ਉਪਜਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਮੋਦੀ ਬਹੁ ਭਲਾ ਦੂਤ ਚਢਿਓ ਤਿਸ ਆਇ ॥੧॥
ਕਹਿ ਮੁਲਾਂ ਬੁਲਾਵਉ ਤਿਸ ਭੂਤ ਬੁਲਾਵੇਂ [2]ਤਾਲ ॥ ਮੋਦੀ ਕਾਰ
ਚਲਾਇ ਪੁਨ ਹੋਵੈ ਸੁੱਧ ਸੰਭਾਲ ॥ ੨ ॥ ਮੁੱਲਾਂ ਕੇ ਤਬ ਬਚਨ ਸੁਨ
ਭੇਜਿਓ [3]ਦੂਤ ਬੁਲਾਨ ॥ ਪਹੁੰਚਇ ਜਾਇ ਸੁ [4]ਠਉਰ ਤਹਿੰ ਜਹਿੰ
ਬੈਠੇ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥ ੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਹਿਓ ਦੂਤ ਤੁਝ ਨ੍ਰਿਪਤ
ਬੁਲਾਵੈਂ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਤਜ ਨਹਿੰ ਜਾਵੈਂ ॥ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਕੁਛ
ਕਾਜ ਹਮਾਰਾ ॥ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਸੇ ਲੀਆ [5]ਕਿਨਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ਦੂਤ
ਸੁਨਾ ਆਯੋ [6]ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥ ਕਹੇ
ਨਬਾਬ ਮੁਲਾਨਿਆਂ ਤਾਈਂ ॥ ਚਲੋ ਦੇਖੀਏ ਨਾਨਕ ਜਾਈ ॥ ੫ ॥
ਅਸ ਕਹਿ ਆਇ ਜੰਗਲ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਜਹਾਂ [7]ਥਿਰ ਸਾਚੇ ਪਤਸ਼ਾਹੀ
॥ ਲਗੀ [8]ਸਮਾਧ [9]ਅਗਾਧ ਅਪਾਰਾ ॥ ਇਮਾਮ ਦੀਨ ਮੁੱਲਾਂ ਤਿਸ
[10]ਕਾਰਾ ॥ ੬ ॥ ਬੈਠ ਗਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਲਗੋ ਝਾੜਨੇ ਸੰਤ੍ਰ
[11]ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਸਭ ਹੀ ਜਾਨੇ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਉਘਾੜੇ ਸ਼ਬਦ

੧. ਨੂੰਹ। ੨. ਸ਼ੀਘਰ ਵਾ ਛੇਤੀ। ੩. ਨੌਕਰ। ੪. ਜਗ੍ਹਾ। ੫. ਪਾਸਾ। ੬. ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨਵਾਬ। ੭. ਇਸਥਿਤ। ੮. ਸਮਾਧੀ। ੯. ਗਾੜ੍ਹੀ ਵਾ ਡੂੰਘੀ। ੧੦. ਉਸ ਸਮੇਂ। ੧੧. ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰਕੇ ਭੂਤ ਨੂੰ ਝਾੜਨ ਲਗਾ।

ਬਖਾਨੇ ॥ ੭ ॥ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕੋਈ ਆਖੈ ਭੂਤਨਾ ਕੋ ਕਹੈ ਬੇਤਾਲਾ ॥ ਕੋਈ ਆਖੈ ਆਦਮੀ ਨਾਨਕ ਵੇਚਾਰਾ ॥ ੧ ॥ ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ ਨਾਨਕ ਬਉਰਾਨਾ ॥ ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਭੈ ਦੇਵਾਨਾ ਹੋਇ ॥ ਏਕੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ੨ ॥ ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਏਕਾ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਖਸਮ ਕਾ ਦੂਜੀ ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਾਇ ॥ ੩ ॥ ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਾਹਿਬੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥ ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥੪॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਸਭੀ ਕਹੈਂ ਯਹ ਤੋ ਬਹੁ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ॥ ਜੌ ਆਵੈ ਯਹ ਹਮ ਦਿਸਾ ਦੀਨ ਹੋਇ [1]ਉਜਿਆਰ ॥ ੮ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਰਾਜ [2]ਮੱਦ ਕੇ ਮਾਹਿੰ ਸੁ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਕਹਿਓ ॥ ਐ ਮੋਦੀ [3]ਗੁਸਤਾਖ ਨ ਹਮ ਕੌ ਤੁਮ [4]ਲਹਿਓ ॥ ਹੌਂ ਜੁ [5]ਹਕਾਰਿਓ ਤੋਹਿ ਨ ਆਯੋ ਕਿਆ [6]ਠਟੀ ॥ ਹੋ ਮੋਰ [7]ਆਇਸੰ ਮੋਰ ਬੈਠਿਓ ਧਰ ਲਟੀ ॥ ੯ ॥ ਕਰਤੇ ਜਬੈ ਬਪਾਰ ਆਵਤੇ ਤੁਮ ਕਹੈ ॥ ਤਜੇ [8]ਕ੍ਰਿੱਤ ਅਬ ਸਭੈ [9]ਨਿਰਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ॥ [10]ਚਾਕਰ ਭਏ ਖੁਦਾਇ ਹੁਕਮ ਤਿਹ ਮਾਨਈ ॥ ਹੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰ-ਤਾਰ ਜਗਤ ਜਹਿ ਜਾਨਈ ॥ ੧੦ ॥ [11]ਸ੍ਰੌਨ ਸੁਨਤ [12]ਰਿਸ [13]ਸਰਸ ਨ ਬਸ ਅਸ ਕਹਿਤ ਭਾ ॥ [14]ਆਨਵ ਦੀਨ ਮਝਾਰ ਦੀਨ ਮਤ ਚਹਿਤ ਭਾ॥ ਆਜ ਜੁਮੇ ਕੇ [15]ਰੋਜ ਖੋਜ ਸਭ ਪਾਇ ਹੌਂ ॥ ਹੋ ਚਲੀਏ ਸੰਗ ਮਸੀਤ ਨਿਵਾਜ [16]ਪਢਾਇ ਹੌਂ ॥ ੧੧ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਏਕ ਪਰ ਧਰੀ ਜਗਤ ਤਜ [17]ਕਾਨ ਕੋ ॥ ਹਿੰਦ ਤੁਰਕ ਜੋ ਦੋਇ ਨ ਭੇਦਹਿ

---

੧. ਪ੍ਰਗਟ। ੨. ਰਾਜ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚ। ੩. ਬੇਤਮੀਜ਼। ੪. ਜਾਣਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ। ੫. ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ੬. ਕੀ ਸਮਝ ਕੇ ? ੭. ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ। ੮. ਕਾਰ ਨੂੰ। ੯. ਅਲਗ। ੧੦. ਨੌਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ। ੧੧. ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੧੨. ਗੁਸਾ। ੧੩. ਅਧਕ ੧੪. ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਹਬ ਵਿਚ। ੧੫. ਜੁਮੇ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ। ੧੬. ਨਿਮਾਜ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ। ੧੭ ਸ਼ਰਮ

ਜਾਨ ਕੋ ॥ ਤੌ ਹਮ ਕਰਹਿਂ ਖੁਦਾਇ ਬੰਦਗੀ ਬੰਦ ਕਰ ॥ ਹੋ ਤੁਮ ਭੀ [੧]ਗਮਨਹੁ ਸੰਗ ਤਜਹੁ ਨਰ ਲਾਜ ਡਰ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾਨ ਬੈਨ [੨]ਆਨਨ ਭਨੇ ॥ ਚਲਹੁ ਖਾਨ ਤਹਿ [੩]ਥਾਨ ਜਗਾਂ ਤੁਮ ਮਨ ਮਨੇ ॥ ਹੇਰੈਂ ਤੋਰ ਨਿਵਾਜ ਜਥਾ ਤੁਮ ਕਰਤ ਹੋ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਗਮਨੇ ਸਾਥ [੪]ਬਿਚੱਛਨ [੫]ਚਰਤ ਹੋ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁੰਦਰ ਅਧਕ ਮਸੀਤ [੬]ਚਿਤ੍ਰ ਭਿਤ ਜਾਨੀਯੇ ॥ ਚਾਮੀਕਰ ਜਹਿ ਲਿਪਯੋ [੭]ਦਿਪਤ ਪਹਿਚਾਨੀਯੇ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਭਾ [੮]ਠਾਂਡ ਜੁ ਖਾਨ [੯]ਨ੍ਰਿਪਾਲਸੋ ॥ ਹੋ ਸਭਾ ਆਪਨੀ ਸਹਿਤ ਜੁ [੧੦]ਬਿਸਾਲ ਸੋ ॥ ੧੪ ॥ [੧੧]ਰੌਰ ਪਰੀ ਪੁਰ ਮਾਹਿ ਨਾਰ ਨਰ ਸਗਰ ਮੈਂ ॥ ਘਰ ਘਰ ਕਰਤ ਵਿਚਾਰ [੧੨]ਕੁਲਾਹਲ [੧੩]ਰੰਕ [੧੪]ਧਨੀ [੧੫]ਬ੍ਰਿਧ ਬਾਲ [੧੬]ਤਰਨ [੧੭]ਦੌਰਤ ਚਲੇ ॥ ਹੋ ਨਾਨਕ ਹੋਇ ਹੈ [੧੮]ਤੁਰਕ ਬਾਤ ਇਹ ਨਹਿਂ ਭਲੇ ॥ ੧੫ ॥ [੧੯]ਚਤਰ ਬਰਨ ਨਰ ਚਲੇ ਤਮਾਸੇ ਹਿਤ ਸਭੈ ॥ [੨੦]ਹੇਰ ਜਰਾਮ ਕੁਚਾਲ ਬਿਸਾਲਹਿ ਦੁਖਤ ਭੈ ॥ [੨੧]ਲੱਜਤ ਚੀਤ [੨੨]ਨਿਕੇਤ ਬਰਿਓ ਦੁਰ ਬੈਸਿਓ ॥ ਹੋ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕੀ ਕਹੈ ਪਤੀ ਅਜ ਕਿਆ ਭਯੋ ॥ ੧੬ ॥ ਭ੍ਰਾਤ ਤੁਮਾਰੋ ਗਯੋ ਸੰਗ ਨ੍ਰਿਪ ਖਾਨ ਕੇ ॥ ਕਰਹੈਂ ਆਜ ਨਿਵਾਜ ਮਸੀਤ [੨੩]ਪਯਾਨ ਕੈ ॥ ਭਨਤ ਨਾਨਕੀ ਬਚਨ ਨ ਸੰਸਾ ਕੀਜੀਯੇ ॥ ਹੋ ਭਰਮ ਨ ਭੂਲਹੁ [੨੪]ਭੇਵ ਭਲੇ ਲਖ ਲੀਜੀਯੇ ॥ ੧੭ ॥ ਤਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਚੀਤ [੨੫]ਰਤੀਕ ਨ ਕੀਜੀਯੇ ॥ [੨੬]ਲੱਜਤ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਹਿਂ ਸੁ ਆਇ ਲਖੀਜੀਯੇ ॥

---

੧. ਚਲਹੁ । ੨. ਮੁਖ ਤੋਂ ਬਚਨ ਕਹੇ । ੩. ਜਗਾ । ੪. ਚਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੫ ਚਲਿਤ੍ਰ ਕੌਤਕ । ੬ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ੭ ਸੂਰਜ । ੮ ਖੜਾ ਹੋਇਆ । ੯ ਨਵਾਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ । ੧੦ ਉਮਰ । ੧੧ ਰੌਲਾ । ੧੨ ਨਗਰ ਵਿਚ ਬੜਾ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ੧੩ ਗਰੀਬ । ੧੪ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ । ੧੫ ਬੁਢੇ । ੧੬ ਜਵਾਨ ਉਮਰ ਵਾਲੇ । ੧੭ ਦੌੜਦੇ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ । ੧੮ ਮੁਸਲਮਾਨ । ੧੯ ਖਤਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ਼ ਚੌਹਾਂ ਵਰਨਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ੨੦ ਇਸ ਖੋਟੀ ਚਾਲ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜੈਰਾਮ ਜੀ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ੨੧ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਮਾਰੇ। ੨੨ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਛੁਪ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ। ੨੩ ਜਾ ਕੇ। ੨੪ ਭੇਦ। ੨੫ ਰੰਚਕ ਭਰ। ੨੬ ਨਵਾਬ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਤੁਮ ਹ੍ਵੈ ਸੰਗ ਅਨੰਦ [1]ਰਸੋਈ ਖਾਈਯੇ ॥ ਹੋ ਨਹੀਂ ਰਿਦੈ [2]ਪਰਤੀਤ ਤ [3]ਮਨਜ ਪਠਾਈਏ ॥ ੧੮ ॥ ਭੇਜਿਓ [4]ਨਿਧਾ ਦੂਤ ਮਸੀਤਹਿ [5]ਦਿਸ ਗਯੋ ॥ ਭੀਰ ਭੂਰ ਭਰ ਰਹੀ ਸਥਾਨ ਨ ਤਹਿ ਰਹਿਯੋ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਲੰਘ ਧਾਇ [6]ਧਸ ਅੰਤਰੇ ॥ ਹੋ ਕਰਨਾ ਨਿਧ ਕੋ ਦੇਖ [7]ਬਿਸੂਰਹਿ ਉਰ ਖਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ [8]ਤੁਰਕ ਅਪਾਰ [9]ਇਕੱਤ੍ਰ ਭੇ ਮਨ ਮੈਂ [10]ਹਰਖ ਬਿਸਾਲ ॥ ਨਹਿ ਜਾਨੈਂ ਜਗਦੀਸ ਗੁਰ ਕਰ ਹੈਂ [11]ਬੁਰੋ ਹਵਾਲ ॥ ੨੦ ॥ ਪਰਕਾਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁ [12]ਭਾਨ ਸਮਾਨ ॥ ਨਿਖਲ [13]ਦ੍ਵੈਤ ਤਮ ਹਰਨ ਕੋ ਸਰਣ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਨ ॥ ੨੧ ॥ ਤੁਰਕ ਸਮਾਜ ਅਪਾਰ ਹੈ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥ ਹਰਖਤ ਮਨ ਗੁਰ ਤੁਰਕ ਹ੍ਵੈ ਬਡ ਹੈ ਦੀਨ ਹਮਾਰ ॥ ੨੨ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੱਤਯ ਗਯਾਨ ਘਨ ਰੂਪ ਹੈ ॥ [14]ਬਿਗਸੇ ਕਮਲ ਬਿਸਾਲ ਸੁ ਬਦਨ ਅਨੂਪ ਹੈ ॥ ਹਰਖ [15]ਸੋਕ ਜਹਿ ਨਹੀਂ ਅਨੰਦਹਿ ਏਕ ਰਸ ॥ ਹੋ [16]ਠਾਂਢੇ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਨਿਕਟ ਬਤਾਵਨ ਸੁਮਗ ਤਿਸ ॥ ੨੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਿੰਦੂ ਕੋਇ ਨ ਕਹਿ ਸਕੈ [17]ਤੁਰਕਿੰਦ ਤੇਜ ਬਿਸਾਲ ॥ ਪਰਮੇਸਰ [18]ਪਤ ਰਾਖਈ ਸਿਮਰਹਿ ਦੀਨ ਦਇ-ਆਲ ॥ ੨੪ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਕਾਜੀ ਬਹੁਰ ਨਿਬਾਬ [19]ਨੀਰ ਲੇ ਕਰ ਤਬੈ ॥ [20]ਕਰ ਅਰ ਚਰਨ ਪਖਾਰ ਕਰਿਓ [21]ਸੁਧ ਤਨ ਸਬੈ ॥ ਠਾਂਢੇ ਦੋਨੋਂ ਹੋਇ ਬਦਨ [22]ਪਸਚਮ ਦਿਸਾ ॥ ਹੋਕਰ ਧਰ [23]ਜ਼ਾਨੂੰ ਕਾਨ

---

੧. ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਛਕਣਾ ਕਰੋ। ੨. ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ। ੩ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਓ। ੪. ਨਿਧਾ ਨਾਮੇ ਨੌਕਰ ਨੂੰ। ੫. ਪਾਸੇ। ੬. ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਧਸ ਗਿਆ। ੭. ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਖੜਾ ਹੋ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚ ਝੂਰਦਾ ਹੈ। ੮. ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ। ੯ ਇਕਠੇ ਹੋਏ। ੧੦. ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੧. ਭੈੜਾ ਹਾਲ। ੧੨. ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ੧੩. ਦਵੈਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨ ਨੂੰ ਹਰਣ ਵਾਲੇ। ੧੪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਮੁਖ ਕਮਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਖਿੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੫. ਚਿੰਤਾ। ੧੬. ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਪਾਸ ਖੜੇ ਹਨ। ੧੭. ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ। ੧੮. ਇਜ਼ਤ। ੧੯. ਜਲ। ੨੦ ਹਥ ਤੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਣਾ ਕੀਤਾ। ੨੧. ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਦੇ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕੇ। ੨੨. ਸੂਰਜ ਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪਾਸੇ ਗਏ। ੨੩. ਗੋਡੇ।

ਨਿਵੈ ਪੁਨ ਪੁਨ ਰਸਾ ॥ ੨੫ ॥ ਆਪ ਮਸੀਤਹਿ [੧]ਮੱਧ ਰਿਦੈ ਕਿਤ ਕਿਤ ਗਏ ॥ ਧਰ ਪਰ ਧਰ ਸਿਰ ਉਠਤ ਬਾਰ ਬਹੁ [੨]ਬਿਧਨ ਏ ॥ ਕਰਕੈ ਪੂਰ ਨਿਵਾਜ ਸੁ ਨਾਨਕ ਸੌਂ ਕਹੈਂ ॥ ਹੇ [੩]ਠਾਂਢੇ ਕਿਉਂ ਤੁਮ ਰਹੇ ਨ ਡਰ ਉਰ ਮੈਂ ਅਹੈ ॥ ੨੬ ॥ ਨਾਨਕ [੪]ਆਨਨ ਭਨੈ ਖਾਨ ਕਾਨਹਿ ਸੁਨੋਂ ॥ ਕਰੋਂ ਨ ਤੋਹਿ ਨਿਵਾਜ ਨਾਮ [੫]ਸਤਿ ਹੌਂ ਭਨੋਂ ॥ ਠਾਂਢੇ ਆਪ ਮਸੀਤ ਨ ਮਨ ਠਹਿਰਾਇਆ ॥ ਹੇ ਸਿਜਦੇ ਸਮੈਂ ਸੰਕਲਪ [੬]ਕੰਧਾਰ ਉਠਾਇਆ ॥ ੨੭ ॥ ਕਰਤ ਖਰੀਦ [੭]ਤੁਰੰਗ [੮]ਤਰੁਲ ਮਨ [੯]ਤਰਲਿਆ ॥ [੧੦]ਕੂਰੇ ਬੀਚ ਮਸੀਤ ਨਿਵੈਂ ਕਬ [੧੧]ਸਰਲਿਆ ॥ ਜੇ [੧੨]ਕਰਨੀ ਸੋ [੧੩]ਮੂਲ ਨ ਥਿਰ [੧੪]ਉਰ ਮੈਂ ਕਰਾ ॥ ਹੇ [੧੫]ਬੇਸ ਬੰਦਗੀ ਧਰਯੋ [੧੬]ਦਸੋ ਦਿਸ ਮਨ ਫਿਰਾ ॥ ੨੮ ॥ ਕਹਿ ਕਾਜੀ ਤੁਮ [੧੭]ਪਾਜ ਬਖਾਨਤ ਡਰ ਨਹੀਂ ॥ ਖਰਿਓ ਹਦੂਰ ਨਬਾਬ ਨ ਬੋਲਹੁ ਸਮਝ ਹੀ ॥ [੧੮]ਆਨਨ ਭਨਹੀ ਖਾਨ ਸਾਚ ਨਾਨਕ ਕਹੀ ॥ ਹੇ ਮਮ ਮਨ ਗਯੋ ਕੰਧਾਰ ਸਮੈਂ [੧੯]ਸਿਜਦੇ ਸਹੀ ॥ ੨੯ ॥ ਪੁਨ ਕਾਜੀ ਬਰ ਭਨੈਂ ਤੁਮਾਰੋ ਮਨ ਗਯੋ ॥ ਹੌਂ ਤੋ ਸਭ ਬਿਧ ਕਰੀ ਨ ਮਮ ਸੰਗ ਇਨ ਕਿਯੋ ॥ ਮਨ ਅਜਾਨ ਨਿਜ [੨੦]ਪਰਦ ਪਰਾਵਨ ਚਾਹਹੀ ॥ ਹੇ ਲਖਤ ਨ ਮੂਰਖ [੨੧]ਭੇਵ [੨੨]ਅਥਾਹਹਿ ਥਾਹਹੀ ॥੩੦॥ ਬੋਲੇ ਨਾਨਕ ਬੈਨ [੨੩]ਐਨ ਸੁਖ ਗੁਨ ਦਯਾ ॥ ਕਾਜੀ ਕਰੀ ਨਿਵਾਜ [੨੪]ਸਦਨ ਮੈਂ ਮਨ ਗਯਾ ॥ [੨੫]ਬਡਵਾ ਜਯੋ [੨੬]ਵਛੇਰ [੨੭]ਗਰਤ ਤਿਹ ਪਾਸ ਹੈ ॥ ਹੇ ਤਹਿ ਮਹਿ ਨਹਿੰ [੨੮]ਗਿਰ ਪਰੈ ਬਹੁਤ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਹੈ ॥

੧. ਵਿਚ। ੨. ਬਿਧੀ ਨਾਲ। ੩. ਖੜੇ। ੪. ਮੁਖ ਤੋਂ ਬਚਨ ਕਹੇ। ੫. ਸਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ। ੬. ਕਾਬਲ ਵਲ। ੭. ਘੋੜੇ। ੮. ਜਵਾਨ। ੯. ਮਨ ਗਿਆ। ੧੦- ਝੂਠੇ। ੧੧. ਸਿਧੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿੰਗ ਤੋਂ। ੧੨. ਜਿਹੜੀ ਨਮਾਜ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਸਹਿਤ ਕਰਨੀ ਸੀ ਨਾ ਕੀਤੀ। ੧੩. ਕਦਾ ਚਿਤ। ੧੪. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੧੫. ਭੇਸ ਉਪਰਲਾ। ੧੬. ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ। ੧੭. ਪੜਦਾ। ੧੮. ਮੁਖ ਤੋਂ ਖਾਨ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ। ੧੯. ਨਮਾਜ਼ ਦੇ ਵਕਤ। ੨੦. ਪੜ੍ਹਦਾ। ੨੧. ਭੇਦ। ੨੨. ਗਹਿਰਾ ਡੂੰਘਾ। ੨੩. ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੨੪ ਘਰ ਵਿਚ। ੨੫. ਘੋੜੀ। ੨੬. ਵਛੇਰਾ। ੨੭. ਟੋਏ ਦੇ ਨੇੜੇ। ੨੮. ਡਿਗ ਨਾ ਪਵੇ।

ਤਹਿੰ ਕੇ ਸੰਗ ਮਨ ਫਿਰਤ ਨ ਥਿਰ ਇਕ ਛਿਨ ਭਯਾ॥ ਸੁਨ
੩੧ ॥ ਤਹਿੰ ਕੇ ਸੰਗ ਮਨ ਫਿਰਤ ਨ ਥਿਰ ਇਕ ਛਿਨ ਭਯਾ॥ ਸੁਨ
[੧]ਸ੍ਰੌਨਨ ਮੈਂ ਖਾਨ ਬਿਗਸ ਮੁਖ ਬਚ ਕਹਿਆ ॥ ਤਜਹੁ [੨]ਕਾਚ ਕਹੁ
ਸਾਚ [੩]ਲਾਜ ਨਿਰਵਾਰੀਯੇ ॥ ਹੋ ਜਿਉਂ ਬੀਤੀ ਚਿਤ ਬੀਚ ਸੁ ਬਚਨ
ਉਚਾਰੀਯੇ ॥ ੩੨ ॥ ਕਾਜੀ [੪]ਆਨਨ ਭਨਤ [੫]ਸੱਤ ਯਹਿ ਬਿਧ ਕਹੀ
॥ [੬]ਅਰਭਕ [੭]ਬਾਜਨ ਅਹੈ [੮]ਗਰਤ ਤਹਿ ਢਿਗ [੯]ਸਹੀ ॥ [੧੦]ਅਦਭੁਤ
ਨਰ ਸਭ ਭਏ ਕਛਕ [੧੧]ਰਸ ਹਾਸ ਸੋਂ॥ਹੋ ਤਬ ਨਿਬਾਬ ਗਹਿ ਚਰਨ
ਰਹਿਯੋ ਹ੍ਵੈ ਦਾਸ ਸੋ ॥ ੩੩ ॥ ਸਿਰ ਪੀਰਨ ਕੇ ਪੀਰ [੧੨]ਪੀਰ ਹਰ
ਮੇਰੀਆ ॥ [੧੩]ਗੁਨੀ ਗਹੀਰ ਸਰੀਰ ਸਰਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀਆ ॥ ਭ੍ਰਮ ਕਰ
ਭੂਲੇ ਭਨਿਓ ਭੇਵ ਨਹਿੰ ਜਾਨਿਆ॥ ਹੋ ਬਖ਼ਸ਼ਹੁ ਔਗੁਨ [੧੪]ਮੋਰ
ਅਜਾਨ ਬਖਾਨਿਆ ॥ ੩੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੧੫]ਪੂਰਬ ਔਗਨ ਬਖਸ਼
ਕੈ ਅਬ ਦਿਹੁ ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਬੰਦ ਹਾਥ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤ ਦੌਲਤ
ਖਾਨ [੧੬]ਨਰੇਸ਼ ॥ ੩੫ ॥ ਤੁਮ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਰੂਪ ਹੋ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ
ਸਰਬ ॥ ਮੈਂ ਅਤ [੧੭]ਮੂਢ ਨ ਲਖ ਸਕਿਓ ਨਿਜ ਐਸ੍ਵਰਜਹਿ ਗਰਬ
॥ ੩੬ ॥ ਹੌਂ ਸਮੀਪ ਚਿਰ ਕਾਲ ਕੇ [੧੮]ਛੂਛ ਨ ਛੋਰਹੁ ਆਪ ॥
[੧੯]ਬਿਬਸ ਮਨੇ ਕੋ ਬਸ ਕਰੋ ਹਰਿਯੇ [੨੦]ਤੀਨਹੁ ਤਾਪ ॥੩੭॥ [੨੧]ਬਿਸੈ
ਅਧੀਨਹਿ ਦੀਨ ਮੈਂ [੨੨]ਹਰਖ਼ ਸ਼ੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਕੈ ਤਿਹ
ਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲੇ ਗੁਰੂ [੨੩]ਉਦਾਰ ॥ ੩੮ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸੁਨਹੁ ਖਾਨ
ਦੇ ਕਾਨ ਪ੍ਰਬਲ ਮਨ [੨੪]ਲੋਲ ਹੈ ॥ ਯਾਕੋ ਰੋਕਨ ਕਠਨ ਰੁਕੈ ਤੁ
ਅਮੋਲ ਹੈ ॥ ਬਿਨ ਰੋਕੇ ਸਭ [੨੫]ਫੋਕ ਪਠਨ ਪੁਨ ਸੁਨਨ ਜੋ ॥ ਹੋ

੧. ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ। ੨. ਝੂਠ। ੩. ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ। ੪. ਮੂੰਹ। ੫. ਸੱਚ ੬. ਛੋਟੇ ਦਾ ਵਾਚਕ ਭਾਵ ਵਛੇਰਾ। ੭. ਘੋੜੀ। ੮. ਟੋਏ ਵਿਚ। ੯. ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ। ੧੦. ਅਸਚਰਜ ਮਨੁਖ। ੧੧. ਪ੍ਰੇਮ। ੧੨. ਮੇਰੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ। ੧੩. ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ। ੧੪. ਮੇਰੇ ਔਗੁਣ। ੧੫. ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ। ੧੬. ਰਾਜਾ। ੧੭ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ੧੮. ਖਾਲੀ। ੧੯. ਮਨ ਵਸੀ ਕਾਰ ਨ ਹੋਵੇ। ੨੦. ਆਦਿ, ਉਪਾਧਿ, ਬਿਆਧਿ। ੨੧ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ। ੨੨ ਖੁਸ਼ੀ ਚਿੰਤਾ। ੨੩ ਸਖੀ। ੨੪ ਚੰਚਲ ੨੫ ਨਿਸਫਲ ਖਾਲੀ।

ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਉਪਜਤ ਰੰਚ ਰਹੈ ਬਿਨ ਗੁਨਨ ਸੋ ॥ ੩੯ ॥ [1]ਪਾਰਦ [2]ਅੰਗਰੀ ਤਰੈ ਸਥਿਰ ਕਿਉ ਹੋਤ ਹੈ ॥ ਕਰਹਿ [3]ਪ੍ਰਯਤਨ ਅਨੇਕ ਸੁ ਵਹਿਰ [4]ਉਦੋਤ ਹੈ ॥ ਜਬਹਿ ਸਿੱਧ ਮਿਲ ਜਾਤ ਮਾਰ ਥਿਰ ਕਰਤ ਹੈ ॥ ਹੋ ਤਿਉਂ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ [5]ਸਥਿਰਤਾ ਧਰਤ ਹੈ ॥ ੪੦ ॥ ਜਿਉਂ [6]ਤੁਰੰਗ ਮੁਖ [7]ਤਾਨ ਅਜਾਨ [8]ਸਊਰ ਕੋ ॥ ਸ੍ਵੈਛਾ [9]ਤਰਲੰ [10]ਦੌਰ ਦੇਤ ਦੁਖ ਭੂਰ ਕੋ ॥ ਚਢੈ ਸੁਜਾਨ [11]ਸਊਰ [12]ਕਸਾ ਕਰ ਲੇਵ ਕੈ ॥ ਹੋ ਕਰਹਿ ਸੁ ਬਸ ਮੁਖ ਮਾਹਿੰ [13]ਕੰਟਕਾ ਦੇਵ ਕੈ ॥ ੪੧ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਸਊਰ [14]ਤਰੈ ਤਹਿੰ ਦੀਜੀਐ ॥ ਕਸ਼ਟ ਨਰਕ ਕੋ [15]ਕਸਾ ਦਿਖਾਵਨ ਕੀਜੀਐ ॥ ਬਿਸੈ ਨ ਬ੍ਰਿੱਤੀ ਕਰਨ ਸੁ [16]ਕਵਿਕਾ ਜਾਨੀਐ ॥ ਹੋ ਮਨ [17]ਤੁਰੰਗ ਇਵ ਲਖਹੁ ਕਰਨ ਬਸ ਠਾਨੀਐ ॥ ੪੨ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮਲ [18]ਪਰਹਰਹੁ ਭਾਣਾ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਮੰਨ ॥ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸਤਿਨਾਮ ਮਨ ਹੋਇ ਜਨਮ ਤੁਹਿ ਧੰਨ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਧਾਰ ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਲੀਨ ॥ ਕਰ ਬੰਦੇ ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਬੋਲਿਓ ਬਚਨ [19]ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੪੪ ॥ ਬਾਕੀ ਸੱਤ ਸੈ ਸਾਠ ਕੀ ਜਮਾਂ ਜੁ ਹਮਰੇ ਪਾਸ ॥ [20]ਅਰਧ ਦਿਹੈਂ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਕੋ ਅਰਧ ਫਕੀਰਨ ਖਾਸ ॥ ੪੫ ॥ ਅੜਿੱਲ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਹੈ ਤੁਮਾਰ ਜੁ ਮਨ ਮਹਿ ਆਵਹੀ ॥ ਤਿਸ ਬਿਧ ਕਰੀਐ ਆਪ ਨ ਕੋਇ ਹਟਾ-ਵਈ ॥ ਕਹਿ ਕਰ [21]ਮਯਾ ਮਸੀਤਹਿ ਤੇ ਚਲੇ ॥ ਹੋ ਬਾਲਾ ਔ ਮਰਦਾਨਾ ਪੀਛੇ ਲਗ ਭਲੇ ॥ ੪੬ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਦੌਲਤ ਖਾਨ ਨਿਮਾਜ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ

---

੧ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ੨ ਉਂਗਲੀ। ੩ ਨਿਰਜਤਨ। ੪ ਪ੍ਰਗਟ। ੫ ਇਸਥਿਤ ਟਿਕਾਉ। ੬ ਘੋੜਾ। ੭ ਮੂੰਹ ਜ਼ੋਰ। ੮ ਅਜਾਨ ਸਵਾਰ ਨੂੰ। ੯ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਨਾਲ ਚੰਚਲ। ੧੦ ਭਜਦਾ। ੧੧. ਸਿਆਣਾ ਅਸਵਾਰ। ੧੨. ਚਾਬਕ। ੧੩– ਕੜਯਾਲਾ। ੧੪. ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਦਿਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਸਵਾਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ। ੧੫. ਚਾਬਕ। ੧੬– ਲਗਾਮ ਕੜਯਾਲ। ੧੭ ਘੋੜਾ। ੧੮ ਤਿਆਗੋ। ੧੯ ਚਤਰ। ੨੦ ਅਧੇ ਵਾ ਨਿਸਫ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਨੂੰ। ੨੧. ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਘਰ।

ਬੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸਭ [੧]ਨਿੱਧਾ ਦੌੜਿਓ ਘਰ ਜਰਾਮ ਕੇ ਜਾਇ ॥ ਦਈ ਵਧਾਈ ਹਾਲ ਕਹਿ ਸੁਨ ਜਰਾਮ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥ ਜਾ [੨]ਉਦਯਾਨ ਬੈਠ ਗੁਰ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨੈ ਸੰਗ ॥ ਏਕ ਰਬਾਬ ਲਿਆਉ ਤੁਮ [੩]ਗਮਨਹਿ ਕਿਤੈ [੪]ਉਮੰਗ ॥ ੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ॥ ਹਮ ਕੋ ਗਾਨ ਨ ਆਵੈ [੫]ਤਾਲ ॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨ ਚਿੰਤ ਨ ਧਾਰ ॥ ਸਭੀ ਸਿਖਾਵਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ॥ ੩ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਗਯੋ ਰਬਾਬ ਲੇਨ [੬]ਹਿਤ [੭]ਪੁਰ ਮਹਿ ਖੋਜਤ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਸੁਨਹਿ ਡੂਮ ਕੇ ਸਦਨਹਿ ਜਹਿਵਾ ਬੂਝਹਿ ਜਾਇ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਆਦਰ ਪੁਰ ਮਹਿ ਦਹਿ ਨ ਕੋਊ ਅਸ ਬਿਧ ਵਾਕ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਤਹਿ ਕੇ ਡੂਮ ਜੋ ਭਯੋ ਕੁਰਾਹੀ ਸੁਨਤ [੮]ਰੋਸ ਉਰ ਆਵੈ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਇਕ [੯]ਸੂਮ ਦਯੋ ਦੁਸਰ ਨਿੰਦਕ ਬੈਨ ॥ ਸੁਨ ਮਨ ਮੈਂ ਦੁਖਜਤ ਭਯੋ ਕਛੁ ਬਸ ਅਪਨ ਚਲੈ ਨ ॥੫॥ ਚਲ ਆਯੋ ਤਬ ਗੁਰੂ ਪੈ ਮੁਖ ਸੇ ਬੈਨ ਸੁਨਾਇ ॥ ਮਿਲਯੋ ਰਬਾਬ ਨ ਨਗਰ ਤੈ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦਾ ਪ੍ਰਾਇ ॥ ੬ ॥ ਦਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਪੁਰ ਮਹਿ ਨਹਿ ਜਾਵਹੁ ਮਰਦਾਨਾ [੧੦]ਅਵਰ ਸਥਾਨ ਸਿਧਾਵਉ ॥ ਜਹਿ ਦਿਸ [੧੧]ਜੰਗਲ ਗ੍ਰਾਮ ਏਕ ਤਹਿੰ ਜਾਇ ਖੋਜ ਤੁਮ ਪਾਵਉ॥ ਸੱਤਦ੍ਰਵ ਪਾਰ ਸਰਾਇ ਸੁ ਨਾਂਗੇ ਬਸੈ ਮੋਰ ਧਰ ਭਾਊ ॥ ਨਾਮ ਫਿਰੰਦਾ ਜਾਨ ਰਬਾਬੀ ਜਾਓ ਸੁ ਬੂਝਹੁ ਨਾਊ ॥ ੭ ॥ ਖੋਜਤ ਪਾਵਹਿੰ [੧੨]ਜਾਚਹੁ ਤਾਂਹੀਂ ਨਹਿ ਦੇਵਹਿ ਜੇ ਤੁਮ ਕੋ ॥ ਨਾਨਕ ਭੇਜਿਓ ਨਿਕਟ ਤੁਹਾਰੇ ਲੀਜੈ [੧੩]ਆਖਯ ਹਮ ਕੋ ॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਸੁਨੀਯੇਂ ਪ੍ਰਭ ਜੂ [੧੪]ਮੋਲ ਹੋਏ ਜੇ [੧੫]ਪਾਸੂ ॥ ਤਹਿੰ ਦੇਕਰ ਹੌਂ ਲੇ ਕਰ ਆਵਉਂ ਪੁਨ ਨ ਜਾਊਂ

---

੧ ਜੈਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਨੌਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਧਾ ਸੀ। ੨ ਜੰਗਲ ਵਿਚ। ੩ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਕੇ। ੪ ਚੰਗਾ। ੫ ਸੁਰ ਵਿਚ। ੬ ਵਾਸਤੇ। ੭ ਨਗਰ ਵਿਚ। ੮ ਗੁਸਾ। ੯ ਕਸ਼ਟ। ੧੦. ਹੋਰ ਜਗਾ ਜਾਣਾ ਕਰ। ੧੧. ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਜੰਗਲ ਹੈ, ਤਿਸ ਜਗਾ ਦੇਖਣਾ। ੧੨. ਮੰਗਿਆਂ ਜੇ ਨਾ ਦੇਵੇ। ੧੩. ਮੇਰਾ ਆਖ ਦੇਣਾ। ੧੪. ਮੁਲ ਲੈਣ ਲਈ ਰੁਪੈ। ੧੫. ਪਾਸ

ਸੁਖ ਰਾਸੂ ॥ ੮ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਾਹੁ [1]ਸੁਸਾ ਕੇ ਪਾਸ ਤੇ ਕੀਮਤ ਜਿਤਨੀ ਹੋਇ ॥ ਸੋ ਲੇ ਕਰ [2]ਗਵਨੋ ਅਬਹਿ ਨਿਜ ਬਿਲੰਬ ਸਭ ਖੋਇ ॥ ੯ ॥ ਦਵਯਾ ਛੰਦ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਤਤਕਾਲ [3]ਸਿਧਾਯੋ ਗਯੋ ਨਾਨਕੀ [4]ਧਾਮਾ ॥ ਕਹਿਯੋ ਨਗਰ ਸਭ ਖੋਜਿਯੋ ਹੌਂ ਹੀ ਨਿਹ ਰਬਾਬ [5]ਅਭਰਾਮਾ ॥ ਭੇਜਤ ਆਨ ਗ੍ਰਾਮ ਅਬ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੋਲ ਲੇਨ ਹੌਂ ਆਯੋ ॥ [6]ਸਪਤ [7]ਰਜਤਪਣ ਜਾਰ ਲਏ ਜਬ [8]ਤੂਰਣ ਤਹਿ ਤੇ ਧਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਤ੍ਰੈ [9]ਬਾਸਰ ਮਹਿ ਪਹੁੰਚਿਓ ਜਾਈ ਖੋਜਤ ਬੂਝਤ ਨਰ ਕੋ ॥ [10]ਜੁਗ ਬਾਸਰ ਤਹਿ ਖੋਜਤ ਫਿਰਿਓ ਕੋ ਨ ਬਤਾਵੈ ਘਰ ਕੋ॥ [11]ਸੂਮ ਸੋਂ ਬਿਯਾਕੁਲ ਭਯੋ ਉਦਾਸੂ ਹਟ ਆਵਨ ਕੇ ਤਿਆਰੀ ॥ ਬੈਸਤ ਭਯੋ [12]ਮਹੀਰਹੁ ਛਾਹੀ [13]ਫਿਕਰਵੰਦ ਹੋਇ ਭਾਰੀ ॥ ੧੧ ॥ ਕੌਨ ਨਾਮ ਕਹਿੰ ਤੇ ਤੁਮ ਆਯੋ ਬੂਝਿਯੋ ਇਕ ਨਰ ਆਈ ॥ ਖੋਜਤ ਹੋ ਕਹਿ ਕੋ ਕਿਆ ਕਾਜਾ ਹਮ ਕੋ ਦੇਹੁ ਸੁਨਾਈ ॥ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਐ ਸੋਚਤ ਮਾਹੀਂ ਦੀਸਤ ਤੋਹਿ [14]ਲਿਲਾਰਾ॥ ਕਰਹੁ [15]ਮਨੋਰਥ ਅਪਨਾ ਪਰਗਟ ਪੁਨ ਜਹਿੰ ਥਾਨ [16]ਅਗਾਰਾ ॥੧੨॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਉਰ [17]ਧ੍ਰਿਤ ਭਈ ਬਚਨ ਸੁਨੇ [18]ਮ੍ਰਿਦ ਸਾਰ ॥ [19]ਹਰਖਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਤਬੈ ਉਚਰੈ ਬਚਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧੩ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਵਤਨ ਰਾਇ ਭੋਏ ਤਿਲਵੰਡੀ ਨਾਮ ਜਾਨ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਏਕ ਫਿਰੰਦਾ ਅਹੈ ਰਬਾਬੀ ਖੋਜਹੁੰ ਤਿਸੈ ਸੁਜਾਨਾ॥ ਨਾਨਕ ਵੇਦੀ ਭੇਜਿਓ ਤਹਿ [20]ਢਿਗ ਲੇਨ ਰਬਾਬ [21]ਰਜਾਈ ॥ ਖੋਜਿਓ ਸੋ [22]ਬਹੁ ਹਾਥ ਨ ਆਵੈ ਯਾਂਤੇ ਮਨ [23]ਬਿਕਲਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਨਾਮ ਫਿਰੰਦਾ ਹਮਰਾ ਜਾਨਹੁ ਪਠ-

---

੧. ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਜੀ। ੨. ਜਾਓ ਛਤੀ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਤੋਂ। ੩. ਗਿਆ। ੪. ਘਰ। ੫. ਸੁੰਦਰ। ੬. ਸਤ। ੭. ਰੁਪੈ। ੮. ਛੇਤੀ। ੯. ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ। ੧੦. ਦੋ ਦਿਨ ਲਭਦਿਆਂ। ੧੧. ਬਕੇਵੇਂ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੨. ਬ੍ਰਿਛ ਥਲੇ। ੧੩. ਚਿੰਤਾ ਵਾਲਾ। ੧੪. ਤੇਰੇ ਮਥੇ। ੧੫. ਕੰਮ। ੧੬. ਅਗਲਾ। ੧੭. ਧੀਰਜ। ੧੮. ਕੋਮਲ ਬਚਨ। ੧੯. ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕੇ। ੨੦. ਉਸ ਪਾਸੋਂ। ੨੧. ਆਗਿਆ। ੨੨. ਬੜਾ ੨੩ ਦੁਖੀ।

; ਤੂੰ ਮੁਝ ਪਾਸਾ ॥ ਲੇ ਰਬਾਬ ਜਾਵਹੁ ਅਬ ਤਹਿ ਕੋ ਜਹਿ ਹੈਂ
ਜਾ ਅਵਾਸਾ ॥ [੨]ਭੌ ਸਾਗਰ ਤੇ ਨਰ ਬਹੁ ਤਾਰਨ ਧਾਰਿਓ ਸੁਤੈ
ਪਾ ॥ ਅਸ ਬਿਧ [੩]ਬਦਨਹਿੰ ਬਦ ਕਰ ਆਨਿਓਂ [੪]ਸੁਭਗ
ਾਬ [੫]ਅਨੂਪਾ ॥ ੧੫ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਉਰ ਅਚਰਜ ਹ੍ਵੈ ਹਰਖ ਕਰ
ਦਾਨੇ ਤਹਿ ਕਾਲ ॥ ਕਿਤ ਤੇ ਲੀਨ ਨਿਕਾਸ ਯਹ ਨਹਿੰ ਜਾਨੀ
ਹਿ ਚਾਲ ॥ ੧੬ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ [੬]ਅਦਭੁਤ ਦੇਖਤ ਹੀ ਬਿਸ-
ਾਦਜੋ ਕਹੋ ਮੋਲ ਇਹੁ ਜੋਊ ॥ ਇਸਕੀ ਸਮ ਕੋ ਔਰ ਨ [੭]ਪੇਖਿਓ
ਹੁ [੮]ਮੋਲ ਕਹਿ ਸੋਊ ॥ ਨਾਹਿੰ ਮੋਲ ਇਸ ਕੋ ਤੁਮ ਪਾਈਐ ਐਸੇ
ਹਿਤ ਫਿਰੰਦਾ ॥ ਪੁਨ ਹਮ ਨੇ ਲੇਨੋ ਭੀ ਨਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਔਤਾਰ ਮੁਕੰਦਾ
। ੧੭ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਮਨ ਹੋਇ ਹਿਰਾਨਾ ਬੂਝਤ ਤਹਿ [੯]ਪ੍ਰਤ ਐਸੇ ॥
ਇਹ ਰਬਾਬ ਤੁਮ ਕਿਤ ਬਿਧ ਦੀਨੋ ਮੋਲ ਨ ਲੇਹੋ ਕੈਸੇ ॥ ਸਭ
[੧੦]ਬਿਰਤਾਂਤ ਭਨੀਜੈ ਅਪਨਾ ਖੋਵਹੁ [੧੧]ਸੰਸੈ ਹਮਰਾ ॥ ਸੁਭ [੧੨]ਸੁਭਾਇ
ਸੁਭ [੧੩]ਬੇਖ [੧੪]ਮਧਰ ਬਚ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਿਓਂ ਤੁਮਰਾ ॥੧੮॥ ਭਨਤ
ਫਿਰੰਦਾ [੧੫]ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਕੋ ਇਹ ਰਬਾਬ ਨਹਿੰ ਲਖਿਯੋ ॥ [੧੬]ਅਨਤ
[੧੭]ਅਗ੍ਰ ਸੋ ਨਹੀਂ ਬਜਾਵਹੁ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਹਿ [੧੮]ਪਿਖਯੋ ॥ ਤਹਾਂ
ਬਜਾਵਹੁ ਚਲ ਮਰਦਾਨਾ ਸੰਗ ਚਲਹੁੰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ॥ ਪਾਦ [੧੯]ਪਦਮ
ਕੋ ਦਰਸਨ ਕਰਹੋਂ ਰਿਦੈ [੨੦]ਲਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ॥ ੧੯ ॥ [੨੧]ਜੁਗਲ ਚਲੇ
[੨੨]ਉਰ ਹਰਖ ਬਿਸਾਲਾ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਪਦ [੨੩]ਅਰਬਿੰਦ

---

੧ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੨ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ। ੩ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰ ਕਰ । ੪ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ । ੫ ਉਪਮਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੁੰਦਰ। ੬ ਅਸਚਰਜ ਰਬਾਬ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ । ੭ ਦੇਖਿਆ ੮ ਕੀਮਤ ੯ ਉਲਟ। ੧੦ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਕਹਿਣਾ ਕਰ । ੧੧ ਫਿਕਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ । ੧੨ ਸੁਭਾਉ। ੧੩ ਭੇਸ ਭੀ ਚੰਗਾ । ੧੪ ਮਿਠੇ ਬਚਨ । ੧੫ ਮੌਤ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਕੌਣ–ਸੰਸਾਰ । ੧੬ ਬਹੁਤੇ ੧੭ ਅਗੇ। ੧੮ ਦੇਖਿਆ । ੧੯ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ੈ ਕੇ। ੨੦ ਇਛਾ। ੨੧ ਦੋਵੇਂ । ੨੨ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ । ੨੩ ਕਮਲ ਚਰਨ ।

[1]ਅਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਪਰਸੇ ਧਰ ਕਰ [2]ਭਾਲਾ ॥ ਨੌਮੇ ਦਿਨ ਆਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ਧਰਿਓ ਰਬਾਬ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਤੇ ਬਚ [3]ਮਕ-ਰੰਦਾ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ [4]ਦੰਭਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਬਹੁਤੀ [5]ਬਿਲਮ ਲਗਾਈ ਤਹਿਵਾ ਭਈ ਬਾਤ ਕਹੁ ਤੈਸੇ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਭੇਵ ਨ ਜਾਨਿਓਂ ਜਾਈ ਕਹੌਂ ਬਚਨ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ॥ ਆਪ ਖ਼ੁਦਾਇ ਧਰਤ ਅਵਤਰਿਯੋ [6]ਅਚਰਜ ਹੇਤ ਚਰਿਤਾ ॥ ਗਯੋ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜੁ ਬਤਾਯੋ ਭਯੋ ਬਿਯਾਕੁਲ ਫਿਰਤਾ ॥ ੨੧ ॥ [7]ਜੁਗ ਬਾਸਰ ਮਹਿੰ ਗ੍ਰਾਮ ਖੋਜ ਕੈ ਹਟ ਆਵਨ ਕੋ ਤਿਆਰੂ ॥ ਆਏ ਸੰਤ ਏਹ ਸੰਗ ਜੁ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਰਬਾਬਹਿ [8]ਚਾਰੂ ॥ ਤੀਨ ਦਿਵਸ ਮਹਿੰ ਮੁਰ ਕੈ ਆਯੋ [9]ਬਿਲਮ ਲਗੀ ਇਸ ਰੀਤੇ ॥ ੨੨ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਕਹਿ ਬਚਨ ਫਿਰੰਦਾ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ਹੁਤੇ ਪੁਚਾਵਨ ਇਹੁ ਰਬਾਬ [10]ਬਟ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ ਸੋ ਲੀਜੈ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਲਾਲਸ ਥੀ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰਖ ਦਰਸ ਦਰਸਾਯੋ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਨਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਇਹ ਬਿਧ ਕਹਿਤ [11]ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰਨ ਗਮਨਿਓਂ ਮਰਦਾਨਾ ਭਯੋ [12]ਅਦ੍ਰਿੱਸ਼ ਸੋਊ ॥ ਕਿਤ ਕੋ ਗਯੋ ਨ ਜਾਨਯੋ ਤਹਿ ਛਿਨ [13]ਹੇਰਤ ਬਿਸਮਹਿ ਹੋਊ ॥ ਰਿਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤ ਭਾ ਬਹੁ ਬਿਧ ਕਛੂ ਨ ਨਿਸਚੇ ਕੀਨਾ ॥ ਮੁਰ ਢਿਗ ਤੇ [14]ਦੁਰ ਛਲ ਸਾ ਕਰਗਾ ਭੇਦ ਨ ਤਹਿ ਕੋ [15]ਚੀਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਆਯੋ ਜਬ ਬੂਝਯੋ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕਹਿ ਲੌ ਜਾਇ ਪੁਚਾਯੋ ॥ ਮੁਰ ਢਿਗ ਤੇ ਦੁਰ ਦੀਸਯੋ ਨਾਹੀਂ ਹੇਰਤ ਅਚਰਜ ਆਯੋ ॥ ਕਹਿ ਕਰ ਬੈਸ ਗਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ਬੂਝਨ ਲਗਾ ਦਯਾਲਾ ॥ ਹੁਤੋ ਕੌਨ ਇਹ ਮਾਨਵ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਾਹਿ ਸੁਭਾਇ [16]ਰਸਾਲਾ ॥ ੨੫ ॥ ਅਪਰ ਨਰਨ ਸੀ ਯਾਂਕੀ ਗਤ

---

੧. ਅਨੰਦ ਦੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ। ੨. ਮਥਾ। ੩. ਸ਼ਹਿਦ ਵਰਗੇ ਮਿਠੇ ਬਚਨ। ੪–ਪਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਪਖੰਡ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੫. ਦਰ। ੬. ਕੌਤਕ ਵਾਸਤੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ। ੭ ਦੋ ਦਿਨ। ੮. ਸੁੰਦਰ। ੯. ਦੇਰ ਇਸ ਲਈ। ੧੦. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੧੧ ਗਿਆ ੧੨. ਦਿਸਣੋਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ੧੩. ਦੇਖਦਿਆਂ ਬਿਸਮਾਦ। ੧੪. ਛੁਪ ਗਿਆ। ੧੫–ਜਾਣਿਆ। ੧੬. ਰਸ ਵਾਲਾ।

ਨਹਿੰ ਰੁਚਰ [੧]ਰੂਪ ਦੁਤਵਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰ ਰਬਾਬ [੨]ਉਪਾਇਨ ਦੀਨਾ ਸੁਭਗ ਅਲੌਕਿਕ ਆਨਾ ॥ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਕਥੋ ਯਹਿ [੩]ਗਾਥਾ ਭਯੋ ਜਿ ਅੰਤਰ ਧਯਾਨਾ ॥ [੪]ਸਕਤਵਾਨ ਪਿਖ ਬਿਸਮਹਿ ਮੁਝ ਮਨ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਖਾਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਹੁਤੇ ਸੰਤ [੫]ਗੰਧਰਬਨ ਮਾਹੀਂ ਜਹਿੰ ਹਰ ਕੀਰਤ ਪਿਆਰੀ ॥ [੬]ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮ [੭]ਰੰਗ ਰਾਤਾ ਇਹੁ ਰਬਾਬ ਕਰ ਧਾਰੀ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੀ ਚਾਹਿ ਹੁਤੀ ਮਨ [੮]ਬਾਦਤ ਦੇਨ ਰਸਾਲਾ ॥ ਸੋ ਅਬ ਦਯੋ ਬਜਾਵਹੁ ਲੇਕਰ [੯]ਬਿਲਮ ਨ ਕਰ ਦਰ ਹਾਲਾ ॥ ੨੭ ॥ ਆਇਸ ਮਾਨ ਲਯੋ ਮਰਦਾਨੇ ਕਰਨ ਲਗਯੋ ਤਬ ਸੁਰ ਕੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨਯੋ ਬਨੈ ਸੁਰ ਆਪੇ [੧੦]ਵਾਵਹੁ ਬਿਲਮ ਨ ਕਰਕੋ ॥ ਸੁਨਤ ਵਜਾਯੋ ਤਬ ਤਤਕਾਲਾ [੧੧]ਸੁਰ ਬਨਗਾ ਤਹਿ ਆਪੇ ॥ ਐਸੀ ਬਾਤ ਨ ਅਚਰਜ ਤਾਂਕੋ ਜਾਹਿ ਸੁਰਾ ਸੁਰ ਥਾਪੇ ॥ ੨੮ ॥ ਭਈ ਅਵਾਜ ਤੁਹੀਂ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਤਹਿ ਪੀਛੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਬਿਨਤੀ ਹੋਵਹਿਤਾਰ ਮਝਾਰਾ॥ਭਏ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿ ਪਸੁਪੰਛੀ ਸਭ ਮੋਹੇ ਮਨ [੧੨]ਉਦਿਆਨਾ ॥ [੧੩]ਤਰਵਰ ਤੇ ਰਸ ਨਿਚਰਨ ਲਾਗਯੋ ਵਿਸਰਾ ਸਭਨ [੧੪]ਅਪਾਨਾ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਨ ਧੁਨ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਨ ਭਾਈ ਲਗੀ ਸਮਾਧ [੧੫]ਅਖੰਡੰ ॥ [੧੬]ਪਲਕ ਜੁਟੀ [੧੭]ਜੁਗ ਭਏ ਬਿਦੇਹਾ ਸ੍ਵਾਸ ਦਸਮ ਦਰ [੧੮]ਮੰਡੰ ॥ ਹੋ [੧੯]ਅਛੋਭ ਛੋਰਹਿ ਨਹਿੰ ਤਹਿ ਕੋ ਬੀਤ ਗਏ ਦਿਨ ਦੋਊ ॥ [੨੦]ਪਦਮਾਸਨ ਬੈਸੇ ਅਤ ਸੋਹਤ ਦਰਸੇ [੨੦]ਕਲਮਲ ਖੋਊ ॥ ੩੦ ॥ ਲਗੀ ਸਮਾਧ ਬਿਤੇ ਦਿਨ ਦੋਊ ਲੋਚਨ

---

੧. ਸੁੰਦਰ, ਸੋਭਾਵਾਨ । ੨. ਭੇਟਾ ਦਿਤਾ । ੩. ਕਥਾ । ੪. ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਦੇਖਣਾ ਕੀਤਾ । ੫. ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿਚ । ੬. ਰਾਤ ਦਿਨੇ । ੭. ਅਨੰਦ । ੮. ਵਜਾਉਣ ਲਈ । ੯. ਦੇਰ ਨਾ ਕਰ । ੧੦. ਵਜਾਓ ਇਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੀ । ੧੧. ਸੁਰ ਆਪੇ ਹੋ ਗਿਆ । ੧੨. ਜੰਗਲ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਮੋਹੇ ਗਏ । ੧੩. ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਰਸ ਚੋਣ ਲਗ ਪਿਆ । ੧੪– ਆਪਣਾ ਆਪ । ੧੫. ਇਕ ਰਸ । ੧੬. ਅਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਜੁੜ ਗਈਆਂ ੧੭. ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ । ੧੮. ਇਸਥਿਤ । ੧੯. ਘਬਰਾਹਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾ । ੨੦. ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਆਸਨ ਬੈਠ ਗਏ । ੨੧. ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕਮਲ ਨ [1]ਬਿਕਸੇ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਨ [2]ਛੁਧਾ ਅਧਕ ਭੀ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਹਿ ਜਿਉਂ ਨਿਕਸੇ ॥ ਕੋ ਮਾਨਵ ਤਹਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਆਵੈ ਜਹਿ ਤੇ [3]ਜਾਚਹਿ ਖਾਨਾ ॥ ਹੁਤੋ ਨਿਕਟ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਸੀਤਲ ਜਲ ਹ੍ਵੈ ਕਰਹਿ ਸੁ [4]ਪਾਨਾ ॥ ੩੧ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤਜ ਕਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਜਾਹਿ ਨਹਿੰ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਰਤ ਵਿਚਾਰ ॥ ਕਹਿ ਕਸ ਬੀਤਹਿ ਸੰਗ ਇਨ ਹੋਵਹਿ ਕਸ਼ਟ ਅਪਾਰ ॥ ੩੨ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ [5]ਅੰਬੁਕ [6]ਅੰਬੁਜ ਬਿਕਸੇ ਤਹਿ ਛਿਨ ਭਏ ਸੁਚੇਤ ਸਰੀਰਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਕੀ ਉਰ ਕੀ ਲਖ ਕਰ ਬੋਲੇ ਬਾਕ ਗੰਭੀਰਾ ॥ ਕਹਿ ਬਿਧ ਕੀ ਸੁਧ [7]ਬਦਹੁ ਆਪਨੀ ਬਦਨ ਰਹਿਓ ਮੁਰਝਾਓ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੇ ਬਚਨਾ ਕਹਿਨ ਲਗੋ [8]ਬਿਕਲਾਓ ॥ ੩੩ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਕੈ ਮੁਝ [9]ਛੁਧਾ ਨਸਾਇ ਕੈ ਦੀਜੈ ਮੁਝ ਖਾਨਕੋ ॥ ਤੌ ਹੋਵੈ ਨਿਰਬਾਹਿ [10]ਨਾਤਰ ਸੰਗ ਨ ਪੁਜਈ ॥ ੩੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਆਨਨ ਭਨੈ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨਾ [11]ਕਾਨ ॥ ਹਮ ਸੰਗ ਐਸੇ ਹੀ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਆਪ [12]ਪਰਮਾਨ ॥ ੩੫ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਘਬਰਾਇਓ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਨ ॥ ਪੁਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਧਾਰਿਓ ਦਿਸ ਬਾਲੇ ਕਰ ਨੈਨ ॥ ੩੬ ॥ ਜਸ ਨ੍ਰਿਬਾਹਿ ਬਾਲਾ ਕਰੈ ਮੈਂ ਭੀ ਕਰਹੋਂ ਤੈਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਹੁ ਕਰਨਾ ਕਰੋ ਰਾਖਹੁ ਸੰਗ ਹਮੇਸ਼ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਰਬਾਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਸੰਗ ਲੀਨ ॥ ਬਾਲਾ ਸਿਉਂ ਪੁਨ ਬਚ ਭਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਮ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੧ ॥ ਤੋਟਕ ਛੰਦ ॥ ਚਲਬੇ ਚਿਤ ਚਾਹਿਤ ਹੌਂ ਕਿਤ ਕੋ ॥ ਅਬ

---

੧. ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੇ। ੨. ਭੁਖ। ੩. ਮੰਗਣਾ ਕਰੇ ਰੋਟੀ। ੪. ਹਥ ਨਾਲ। ੫. ਨੇਤਰ। ੬. ਕਮਲ ਵਰਗੇ। ੭. ਖਬਰ ਕਹੋ। ੮. ਵਿਆਕੁਲ। ੯. ਭੁਖ। ੧੦ ਨਹੀਂ ਤਾਂ। ੧੧. ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੧੨. ਪ੍ਰਵਾਣ।

ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ਚਲੈਂ ਤਿਤ ਕੋ ॥ ਸਮਤੋ ਤਬ ਸਾਹਿ ਬਤੀਤ ਹੁਤੋ ॥
ਤਬ ਬਾਲਹਿ [੧]ਬਾਕ ਬਖਾਨ ਕਿਤੋ ॥੨॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਹੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਤ ਨਿਜ ਇੱਛਾ [੨]ਗਛਹੁ [੩]ਸੂੱਛ ਸਰੀਰਾ ॥ ਆਗੇ
ਤੌ ਪਾਛੈ ਹੌਂ ਚਲ ਹੌਂ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰਾ ॥ ਜਗ ਗੁਰ ਕਹੈਂ
ਏਮਨਾਵਾਦੂ ਏਕ ਨਗਰ ਉਰ ਲਖਿਯੇ ॥ ਤਹਿ ਤਿਖਾਣ ਇਕ
ਲਾਲੋ ਬਸਈ ਚਲਹੁ ਤਾਹਿ ਤਹਿੰ [੪]ਪਿਖਿਯੇ ॥ ੩ ॥ ਇਹ
ਬਿਧਿ ਕਹਿ ਕਰ ਕਮਲ ਬਦਨ ਤੇ [੫]ਮੰਦ ਮੰਦ ਗਤ ਜਾਏ ॥
ਪਦਵੀ ਮੈਂ [੬]ਪਦ ਪੰਕਜ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਰਿਦੈ ਜੁ ਬਸਾਏ ॥ ਬਾਸਰ-
ਦਾਸ [੭]ਸਪਤ ਮਹਿ ਪਹੁੰਚੇ ਨਗਰ ਏਮਨਾਵਾਦੂ ॥ ਗਏ ਸਦਨ ਤਹਿ
[੮]ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ਸੇਵਕ ਦਾ [੯]ਅਹਿਲਾਦੂ ॥ ੪ ॥ [੧੦]ਹੇਰ ਮੁਖਾਰ
ਬਿੰਦ ਭਾ [੧੧]ਠਾਂਢੋ [੧੨]ਪਦ ਬੰਦਨ ਕਰ ਬੰਦੇ ॥ ਦਰਸ ਬਿਲੋਕਤ
[੧੩]ਸਾਂਤ ਭਈ ਮਨ ਲਾਲੋ ਰਿਦੈ ਅਨੰਦੇ ॥ ਚਿਤ ਕਰਤਾਰ ਨਿਤ ਹ੍ਵੈ
ਤੇ ਕੋ ਬੈਸ [੧੪]ਕ੍ਰਿੱਤ ਕੋ ਕਰੀਯੇ॥ ਬੂਝਤ ਲਾਲੋ ਆਏ ਕਿਤ ਤੇ ਕਰਨਾ
ਸਦਨ ਉਚਰੀਯੇ ॥ ੫ ॥ ਬੇਸ ਅਪੂਰਬ ਰੂਪ ਅਨੂਪਮ ਮਧਰ ਸੁਖਦ
ਗਦ ਦੈਨਾ॥ ਚੀਤ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰੀਤ ਵਧੀ ਮੁਝ ਹੇਰਤ ਹੋਵਤ ਚੈਨਾ ॥
ਕਹਿ ਨਾਨਕ ਪਰਦੇਸੀ ਹਮ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕੇਤੰ [੧੫]ਨੇਰੈ ॥ ਲਖਹੁ
[੧੬]ਬੇਸ ਦਰਵੇਸ ਹਮਾਰੋ [੧੭]ਦੇਸ ਬਦੇਸਨ ਹੇਰੈਂ ॥ ੬ ॥ ਛਪਯ ॥
ਦਰਸਨ ਪਰਸਤ ਮਿਟਤ [੧੮]ਖਲੁਖ ਸੁਭ [੧੯]ਬਦਨ [੨੦]ਬਿਰਾਜਹਿ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ [੨੧]ਭਵ ਮੱਧ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਤਨ [੨੨]ਛਾਜਹਿ ॥ ਹਮ
ਸਮ ਨਰ ਅਘ ਕਰਤ ਤਿਨਹਿ [੨੩]ਅਪਵਰਗ ਉਦਾਰਹਿ॥ ਉਪਜਤ

---

੧. ਬਚਨ। ੨. ਜਾਣੇ ਦੀ। ੩. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ। ੪. ਦੇਖੀਐ। ੫. ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੬ ਚਰਨ ਕਮਲ। ੭. ਸਤਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ। ੮. ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ। ੯. ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ੧੦. ਦੇਖ ਕੇ। ੧੧ ਖੜੇ। ੧੨ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ। ੧੩ ਸ਼ਾਂਤੀ। ੧੪ ਦਸਾਂ ਨਵਾਂ ਦੀ ਬੈਠ ਕੇ ਕਮਾਈ। ੧੫ ਘਰ। ੧੬ ਫਕੀਰਾ ਵਾਲਾ ਭੇਸ। ੧੭. ਆਪਣੇ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ। ੧੮ ਪਾਪ ੧੯ ਮੁਖੜਾ ੨੦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨੧ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ। ੨੨ ਸਰੀਰ ਸੋਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨੨ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਉਦਾਰ

ਸੁਖ ਉਰ ਮੱਧ ਸੁਨਤ ਹਉਂ ਬਚਨ ਤਿਹਾਰਹਿ ॥ ਸੁਖ ਕੰਦ ਮੁਕੰਦ ਸੁ ਸੰਤ ਹੋ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਨਿਜ ਕਰੋ ॥ ਤੁਮ ਚਰਨ ਸਰਨ ਮਨ [1]ਕਰਨਾ ਦਧ [2]ਕਰਨਾ ਢਰੋ ॥ ੭ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੋਂ ਬਚਨ ਜਾਨ ਜਾਹੁਗੇ ਆਪ ॥ ਅਬ ਬੈਸਹੁ ਕ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਰੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੀਏ ਜਾਪ ॥ ੮ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਤਪਾ ਏਕ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਭਾਸਤ ਹੋ ਤੁਮ ਸੋਊ॥ ਨਹਿੰ ਸਮਾਨ [3]ਰਾਵਰ ਕੇ ਦੀਸਹਿ ਖੋਜੇਂ [4]ਦਹਿ ਦਿਸ ਜੋਊ ॥ [5]ਤੱਦਪਿ ਭੀ ਤੁਮਰੇ ਬਿਨ ਭਾਖੇ ਨਹਿੰ ਆਵਤ ਪਰਤੀਤੂ ॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਨਹੁ ਸੋਊ ਰਾਖਹੁ ਸਰਧਾ ਚੀਤੂ ॥ ੯ ॥ ਸੰਕਰ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਬਚ ਲਾਲੋ ਕੌਨ [6]ਵਰਨ ਤੋ ਨਾਮਾ ॥ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਜਨਾਵਹੁ ਅਪਨਾ ਕਿਹ ਅਸਥਾਨੰ ਧਾਮਾ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਲਖ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ ਬਾਲਾ [7]ਕ੍ਰਿਖ ਕਰ ਸਾਥ॥ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੋ ਹੌਂ ਹੋਂ ਮਿਰਾਸੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਮ [8]ਨਾਥ ॥ ੧੦ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਬੰਦ [9]ਉਭੈ ਕਰ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ਸੁਨ ਕਰ ਲਾਲੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਸੀਸ ਧਰਯੋ [10]ਪਗ ਪੰਕਜ ਊਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਸਚਾ ਜਬ ਹੀ ॥ ਸਾਦਰ ਸੋਂ ਤਬ [11]ਮੰਚ ਡਸਾਵਾ ਬੈਸ ਗਏ ਤਹ ਕਾਲਾ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪੂਰਨ ਜਗਦੀਸਾ ਦਾਸਹਿ ਕਰਨ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ੧੧ ॥ [12]ਆਇਸ ਪਾਇ [13]ਅਸਨ ਕਰਬੋ ਹਿਤ [14]ਗਵਨਿਓਂ ਲਾਲੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਬੂਝਤ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ ਬਹੁਰੋ ਹਮ ਸੋਂ ਕਹੀਯੇ ਸਭ ਹੀ ॥ ਕੌਨ ਅਹੈ ਇਹੁ ਮਾਨਵ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਹਿ ਪਰ ਕਰਨਾ ਕੀਨੀ ॥ ਭਾਗ ਵਡੇ ਇਹੁ ਦੀਸਤ ਮੋਕਉ ਬੁੱਧ ਭਗਤ ਮਹਿ [15]ਭੀਨੀ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਚਨ [16]ਉਬਾਚੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ [17]ਚੀਨਹੁ ਸੰਤ ਸਰੂਪਾ ॥ ਭਗਤ

---

੧. ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ। ੨ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ। ੩ ਆਪ। ੪ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ। ੫- ਤਦ ਭੀ। ੬ ਚਾਰੇ ਵਰਣਾਂ ਵਿਚੋਂ। ੭ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ੮ ਸਵਾਮੀ। ੯ ਦੋਵੇਂ ਹਥ। ੧੦ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਤੇ। ੧੧ ਚਾਰ ਪਾਈ ਡਾਹ ਕੇ। ੧੨ ਆਗਿਆ। ੧੩ ਭੋਜਨ। ੧੪ ਚਲਾ ਗਿਆ। ੧੫ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਭਿਜੀ ਹੋਈ। ੧੬ ਕਹੇ। ੧੭- ਜਾਣੋ।

ਕਰਤ ਬੀਤੇ ਕੁਛ ਜਨਮਾ ਅਬ ਭੀ ਸਫਲ ਅਨੂਪਾ ॥ ਨੌ ਬਿਧ ਭਗਤ ਅਹੈ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾ ਮਹਿੰ ਏਕੋ ਹੋਈ ॥ [1]ਭਵ ਸਾਗਰ [2]ਤਰ ਗਤ ਕੋ ਪਾਵੈ ਨਹਿੰ ਲਖ ਸੰਸਾ ਕੋਈ ॥ ੧੩ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਬੂਝਤ ਭਾ ਤਬ ਹੀ ਸਭ ਬਿਧ ਭਗਤ ਕਹੀਜੈ ॥ ਜਹਿ ਕੇ ਕਰਤ ਪਰਮ ਗਤ ਪਾਵੈ ਭਵਜਲ ਭਲੇ ਤਰੀਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਹਿਤ ਭਏ [3]ਤਿਹ ਕਾਲਾ ਸੁਨੀਯੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ [4]ਪ੍ਰਿਥਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਹੌਂ ਭਾਖਹੁੰ ਸਭ ਹੀ ਜੇ ਹੈਂ ਭਗਤ [5]ਅਚਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ੧–ਸਤਸੰਗਤ [6]ਸਸੂਖਾ ਕਰਨੀ ਮਿਲ ਤਹਿ [7]ਕਾਲ ਬਿਤਾਵੈ ॥ ੨–ਹਰਿ ਗੁਰ ਕੋ [8]ਇਤਹਾਸ ਸੁਨੀਜਹਿ ਮਨ ਏਕਾਗਰ ਲਾਵੈ ॥ ੩–ਪਦ [9]ਅਰਬਿੰਦ ਮਲਿੰਦ ਕਰੈ [10]ਮਨ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਉਰ ਧਯਾਨਾ ॥ ੪–ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਮੁਖ ਸੋਂ [11]ਪੁਲਕਾਵਲ ਤਨ ਆਨਾ ॥ ੧੫ ॥ [12]ਪੰਚਮ [13]ਅਰਚਨ [14]ਚੰਦਨ [15]ਕੁੰਕਮ [16]ਅਧਕ [17]ਭਾਵ ਮਨ ਲਾਵੈ ॥ ਬੰਦਨ [18]ਖਸਟਮ ਕਰ ਗੁਰ ਚਰਨਨ [19]ਹੀਏ ਹੁਲਾਸ ਬਢਾਵੈ ॥ ਸਪਤਮ ਦਾਸ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ਆਪਾ ਕਛ ਨ ਜਮਾਵੈ ॥ ਅਸਟਮ [20]ਸਖਾ ਇਸ਼ਟ ਪਹਿਚਾਨਹਿ ਨੌਮਵ ਤਹ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥ ੧੬ ॥ [21]ਦਮ [22]ਸਮ ਭਾ ਬਿਰਕਤ ਕਰ ਮਨ ਤੇ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਤਜ ਚਾਹਾ ॥ ਪਰ ਕੇ ਦੋਖ ਨ ਚੀਨਤ ਮਨ ਮੈਂ [23]ਹਾਨ ਲਾਭ ਸਮ ਤਾਹਾ ॥ ਛਲ ਬਿਹੀਨ ਸਭ ਹੀ ਤੇ ਹੋਵਨ ਹਰਖ ਸੋਕ ਨਹਿੰ ਆਵੈ ॥ [24]ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰਤਾਰ ਵਿਖੈ ਅਤ ਡੋਲ ਨ ਕਬਹੂੰ ਜਾਵੈ ॥ ੧੭ ॥ ਹਰ ਸਰੂਪ ਸਭ ਹੂੰ ਕੋ ਜਾਨੈ ਰਵਿਓ ਸਭ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਹੈ

---

੧. ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ । ੨. ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਵਣਾ ਹੈ । ੩. ਉਸੀ ਸਮੇਂ ੪. ਵਖੋ ਵਖ । ੫. ਕਰਮ । ੬ ਸੇਵਾ । ੭. ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ । ੮. ਕਥਾ । ੯. ਚਰਣ ਕੰਵਲਾਂ ਉਤੇ । ੧੦. ਮਨ ਨੂੰ ਭੌਰਾ ਕਰੇ । ੧੧. ਲੂੰ ਖੜੇ । ੧੨. ਸੁੰਦਰ । ੧੩. ਸੁਗੰਧੀ । ੧੪. ਚੰਦਨ ੧੫. ਕੇਸਰ । ੧੬. ਬਹੁਤ । ੧੭. ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ । ੧੮. ਛੇ–ਦੋ ਹਥ ਦੋ ਪੈਰ ਟੋਡੀ ਮਥਾ । ੧੯. ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਵਧਾਵੇ । ੨੦. ਸਾਥੀ-ਮਿਤ੍ਰ । ੨੧ ਇੰਦਰੇ ਰੋਕਣੇ । ੨੨. ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ । ੨੩ ਨਫਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਰਾਬਰ ਜਾਣੇ । ੨੪. ਪੱਕਾ ਨਿਸਚਾ ।

[੧]ਸੂਛਮ ਕਰ [੨]ਵਰਨੀ ਏਕ ਪਰਾਪਤ ਜਾਹੀਂ ॥ [੩]ਕੁਲ ਸਮੇਤ ਤਰ ਹੈ [੪]ਭਵ ਸਾਗਰ ਔਰ ਤਰੈਂ ਤਹਿ ਸੰਗਾ ॥ ਭਗਤ ਕਰਤ ਮਾਯਾ ਨਹਿ ਮੋਹੈ ਰਾਚਹਿ ਹਰ ਕੈ ਰੰਗਾ ॥ ਚੂਲਕਾ ਛੰਦ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਸੁਨ ਕਰ ਤਬ [੫]ਪਦ ਪਰ ਧਾਰ [੬]ਲਿਲਾਰ [੭]ਅਲਾਵੈ ॥ ਸੱਤਿ ਬਚਨ ਤੁਮ ਆਖਹੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀ [੮]ਭਵ ਦੁਖ [੯]ਦਾਰ ਮਿਟਾਵੈ ॥ ੧੮ ॥ ਦੁਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿੰ ਲਾਲੋ ਤਹਿ ਆਵਾ ਇਹ ਬਿਧ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਾਈ ॥ ਅਚਵਹੁ [੧੦]ਅਸਨ ਚਲਹੁ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਦੁਖ [੧੧]ਕੁੰਜਰ [੧੨]ਮ੍ਰਿਗਰਾਈ ॥ ਭਵ ਬੰਧਨ [੧੩]ਪੰਨਗ ਜੇ ਗ੍ਰਸਿਓ ਬੈਨ ਗਰੜ ਹੋ ਤਿਨਕੋ ॥ [੧੪]ਕਿਰਤਾਰਥ ਕਰ ਮੁਝ [੧੫]ਕਰਨਾ ਕਰ [੧੬]ਆਨਨ ਪਾਹੁ ਅਸਨ ਕੋ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ [੧੭]ਬਚਨਾ ਭਾਖੇ ਆਨਹੁ ਇਹ ਠਾਂ ਜਾਈ ॥ ਕਹਿ ਲਾਲੋ ਤੁਮ ਛਤ੍ਰੀ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਵਹਿਰ ਅਸਨ ਕਿਉਂ ਪਾਈ ॥ ਚੌਂਕੇ ਅੰਦਰ ਚਲ ਕਰ [੧੮]ਜੇਵਹੁ ਉੱਤਮ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਜੇ ਇਹ ਠਾਂ ਮੰਗਵਾਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੰਸੇ ਖੋਇ ਹਮਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਹੈਂ [੧੯]ਧਰਤ ਜੋ [੨੦]ਪਾਵਨ ਸੋ ਸਮ ਚੌਂਕੇ ਜਾਨੋ ॥ ਸੱਚ ਰਤੇ ਸੋ ਸੁੱਚੇ ਹੋਏ ਮਨ ਕੋ ਭਰਮ ਮਿਟਾਨੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਲਾਲੋ [੨੧]ਬਿਕਸਿਓ ਤਬ ਹੀ ਆਨਿਓ ਭੋਜਨ [੨੨]ਧਾਈ ॥ ਬਨੀ ਬਾਜਰੇ ਕੀ ਸਭ ਰੋਟੀ [੨੩]ਸਰਖਪ ਸਾਕ ਬਨਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ਮਰਦਾਨਾ [੨੪]ਅਵ-ਲੋਕ ਅਹਾਰਾ ਮਨ ਮਹਿੰ ਗਣੀ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ ਗੁਨੀ ਸੁ ਜਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਾਰੀ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਕਿਉਂ ਗਿਨਤੀ ਕੀਨੀ ਅਚਵਹੁ ਜਾਨਹੁ ਤਬ ਹੀ ॥ ਕਹਿ ਕਰ ਦੀਨੋ ਨਿਜ ਕਰ

---

੧. ਸੂਖਮ। ੨ ਕਥਨ। ੩ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦੇ ਬੰਦੇ, ਕਬੀਲਾ। ੪ ਸੰਸਾਰ। ੫ ਪਰ। ੬ ਮਥਾ। ੭ ਕਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੮ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਦੁਖ। ੯ ਦਲਿਦ੍ਰ ਦੂਰ ਕਰੈ। ੧੦ ਭੋਜਨ ਛਕੋ। ੧੧ ਹਾਥੀ। ੧੨ ਮ੍ਰਿਗਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸ਼ੇਰ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ। ੧੩ ਸੱਪ। ੧੪ ਕਲਿਆਨ। ੧੫ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਖਾਣ। ੧੬ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਪਾਓ। ੧੭ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ੧੮ ਛਕੋ। ੧੯ ਧਰਤੀ ੨੦ ਪਵਿਤ੍ਰ। ੨੧ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ। ੨੨ ਦੌੜ ਕੇ। ੨੩ ਸਰੋਂ ਦਾ ਸਾਗ। ੨੪ ਭੋਜਨ ਦੇਖਦਾ ਹੈ।

ਅਸਨਾ ਜੋ ਦਾਨੀ ਸੁਖ ਸਭ ਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬ ਪਾਯੋ [੧]ਕੌਰਾ [੨]ਸੁਧਾ ਸ੍ਵਾਦ ਜਨ ਆਯਾ ॥ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਅਲਾਯਾ ॥ ਅਸਨ ਬਨਯੋ ਹੈ ਕੈਸੇ ਸਾਦਾ ਦੇਵਹੁ ਸੁਧ ਮਰਦਾਨਾ॥ [੩]ਮੁਸਕ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਨੇ ਬਚ ਐਸੇ ਕੈਸੇ ਕਰੋਂ ਬਖਾਨਾ ॥ ੨੩ ॥ ਸੁਨਿਓਂ ਸੁਧਾ ਪਰ ਦੇਖਿਯੋ ਨਾਹੀਂ ਸਾਦ ਬਨਿਓ ਹੈ ਜੋਊ ॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨਹੁ ਤੁਮ ਸਭ ਵਰਤਹਿ ਉਰ ਮਹਿ ਜੋਊ ॥ ਲਾਲੋ ਬਿਨਉ ਸੁਨਾਈ ਸੁਨਕੈ ਵਡਿਅਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ਭਾਵ ਪੁਰਖ ਮਹਿੰ ਦੇਖਤ ਹਿਤ ਕਰ ਅਸਨ ਵਿਚਾਰ ਨ ਕਾਈ ॥ ੨੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭਾਜੀ ਲੀਨੀ ਬਿਦਰ ਕੀ ਦੁਰਜੋਧਨ ਤਜ ਰਾਜ ॥ [੪]ਦਿਜਬਰ ਕੇ ਤੰਦੁਲ ਲਏ [੫]ਬਿਰਦ [੬]ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥ ੨੫ ॥ ਸਵੱਯਾ॥ ਆਜ ਕਰਹੁ [੭]ਕਿਰਤਾਰਥ ਮੋਕਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ [੮]ਭੋਗਤ ਦਾਈ ॥ ਚਰਨ ਸੁ [੯]ਦਾਹਿਨ ਕੇਰ [੧੦]ਅੰਗੁਸ਼ਤ [੧੧]ਪਖਾਲ ਕੈ ਮੁਹਿੰ [੧੨]ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਪਾਈ ॥ ਪੁਨ ਬੇਨਤੀ ਕੀਨ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ਹਿ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝ [੧੩]ਬੰਧ ਛੁਡਾਈ ॥ ਦੇਖ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤ ਦਯਾਲ ਤਬੈ ਉਪ-ਦੇਸ਼ ਦਯੋ ਅਤ ਹੀ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੨੬ ॥ ਸੀਸ ਧਰਿਓ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਹਾਥ ਧਰਿਓ ਸਿਰ ਤਾਹੀਂ ॥ [੧੪]ਛੂਹਤ ਹਾਥ ਕਪਾਟ ਖੁਲ੍ਹੇ [੧੫]ਤਹਿ ਲੋਕਨ ਕੀ [੧੬]ਸੁਧ ਭੀ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ [੧੭]ਪੰਕਜ ਪਾਨ [੧੮]ਮੁਕੰਦ ਕੇ ਲਾਗਤ ਭਾ ਜੁ ਅਨੰਦ ਨ ਜਾਇ ਸੁ [੧੯]ਪ੍ਰਾਹੀ ॥ ਪੂਰਨ ਸੋਂ ਮਿਲ ਪੂਰਨ [੨੦]ਭਾ [੨੧]ਭਵ ਪੂਰਨ ਆਤਮ ਹੀ ਦਰਸਾਹੀ ॥੨੭॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ

---

੧ ਕੌੜਾ। ੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੩ ਮੁਸਕਰਾਏ। ੪ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੫ ਧਰਮ। ੬-ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਜਣੇ ਵਾਲਾ। ੭ ਕਲਿਆਨ। ੮ ਭੋਜਨ। ੯ ਸਜਾ ਚਰਨ। ੧੦-ਅੰਗੂਠਾ। ੧੧ ਧੋ ਕੇ। ੧੨ ਚਰਨਾਂ [illegible] ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੧੩. ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ। ੧੪. ਹਥ ਪਰਸਦਿਆਂ। ੧੫. ਤਿੰਨਾਂ [illegible] ਮਾਤ ਲੋਕ, ਸੁਰਗ ਲੋਕ, ਪਤਾਲ ਲੋਕ। ੧੬-ਅੰਤਰਜਾਮਤਾ। ੧੭. ਚਰਨ ਕਮਲ। ੧੮. ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੧੯. ਪਾਸ। ੨੦. ਹੋਇਆ। ੨੧. ਸੰਸਾਰ।

ਲਾਲੋ ਸਿੱਖ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਜੁਗ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਚਰਨ [1]ਸਰੋਜ ਕੀ [2]ਰਜ [3]ਸਿੰਖਲ ਸਮ ਪਾਇ ॥ ਮਨ [4]ਗਇੰਦ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਕਹੋਂ ਕਥਾ ਗਤਿ ਦਾਇ ॥੧॥ ਚੌਪਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਨਗਰ ਏਮਨਾ ਵਾਦੂ ॥ ਰਰੇ ਹੇਤ ਲਾਲੋ [5]ਅਹਿਲਾਦੂ ॥ ਪੰਦ੍ਰਹਿ ਬਾਸਰ ਜਬਹਿ ਬਤੀਤੇ ॥ ਸੇਵਹਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਉਰ ਪ੍ਰੀਤੇ ॥ ੨ ॥ ਹੁਤੋ ਪਠਾਣ ਤਾਹਿੰ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥ ਨਿਕਟ ਸਭਾ ਜਹਿ ਦੁਸਟ ਸਮਾਜਾ ॥ ਤਿਹ [6]ਮੰਤ੍ਰੀ ਥੋ ਖਤ੍ਰੀ ਏਕੂ ॥ ਨਾਮ ਮਲਕ ਭਾਗੋ [7]ਅਵਿਵੇਕੂ ॥ ੩ ॥ ਹੁਤੋ ਪਾਸ [8]ਤਹਿ ਕੇ ਬਹੁ ਦਰਬਾ ॥ ਕਰ [9]ਕਲਮਲ ਕੋ ਸੰਚਿਯੋ ਸਰਬਾ ॥ ਕਰਨ ਸੁਜਸ ਅਪਨੋ ਨਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਕੀਨੋ ਪੁਰ ਤਾਹੀਂ ॥ ੪ ॥ [10]ਦਿਜ ਖਤ੍ਰੀ [11]ਬਿਟ ਸੂਦਰ ਚਾਰੀ ॥ ਸਭ ਕੋ ਦਯੋ [12]ਅਮੰਤ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਜਿਤੇ ਫਕੀਰਨ ਕੇ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਪਠ ਨਰ ਸਭਨ ਅਸਨ [13]ਬਰਜਾਨਾ ॥ ੫ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤਹਿ ਖਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦਿਜ ਨਗਰ ਫਿਰਤ ਅਮੰਤ੍ਰ ਦੇਤ ॥ ਜਾਵਤ ਥੇ [14]ਉਦਿਆਨ ਕੋ ਤਬ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤ ॥ ੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ [15]ਬਿਪ੍ਰ ਬਿਲੋਕਤ ਬਚਨ ਅਲਾਏ ॥ ਕਿਤ ਕੋ ਨਾਨਕ ਤਪਾ ਸਿਧਾਏ ॥ ਅਹੈ ਅਮੰਤ ਨ ਕਰਹੁ ਅਹਾਰਾ ॥ ਸੁਨਕੈ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਕੈਸ ਅਮੰਤ੍ਰ ਬਿਪ੍ਰ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਨਿਜ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਬਤਾਓ ਵਿਚਾਰੇ ॥ ਕਹਿ ਦਿਜ ਭਾਗੋ ਖਤ੍ਰੀ ਜੋਊ ॥ ਚਤਰ ਬਰਨ ਨਿਉਤੇ ਸਭ ਕੋਊ ॥ ੮ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਤਿਨ ਕੀਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਆਜ ਜਾਹਿੰ ਨਰ ਸਭ ਤਹਿੰ ਸਾਲਾ ॥ ਕਹਿਓ ਗੁਰੂ ਹਮ [16]ਕਿਨ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਹੈਂ ਦਰਵੇਸ਼

੧. ਕਮਲ। ੨. ਧੂੜੀ। ੩. ਜੰਜ਼ੀਰ ਵਾ ਸੰਗਲ। ੪. ਗਜੇਂਦਰ। ੫. ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ੬. ਵਜ਼ੀਰ। ੭. ਬਿਬੇਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ੮ ਤਿਸ ਪਾਸ। ੯. ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ। ੧੦– ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੧੧. ਵੈਸ਼ਯ। ੧੨. ਨਿਮੰਤਨ ਸੱਦਾ। ੧੩. ਰੋਕਿਆ। ੧੪. ਜੰਗਲੋਂ। ੧੫. ਪੰਡਤ ਦੇਖ ਕੇ। ੧੬. ਅਸੀਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਾਂ ? ਭਾਵ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵਰਨ ਨਹੀਂ।

ਬਰਨ ਕੋ ਨਾਹੀਂ ॥ ੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੋਨਨ ਮਹਿੰ ਬਿਪ੍ਰ ਸੋ ਬਿਗਸਿਓ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥ ਨਾਮ ਕੁਰਾਹੀ ਤੋਹਿ ਕੋ ਇਨ ਬਾਤਨ ਬਨ ਆਇ ॥ ੧੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ [1]ਛੋਰੀ ਲੋਕ ਰੀਤ ਜਗ ਮਾਹੀਂ ॥ ਭਯੋ ਨਾਮ ਇਉਂ ਤੋਹਿ ਕੁਰਾਹੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਮਹਿ ਜੇ ਨਹਿ ਆਵਹਿੰ ॥ ਮਲਕ ਕ੍ਰੋਧ ਹਿਰਦੇ [2]ਉਪਜਾਵਹਿ ॥ ੧੧ ॥ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਤੇ ਦੇ [3]ਨਿਕਸਈ ॥ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਮੈਂ ਕਹਿਓ ਸੁਨਾਈ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਕਹਿ ਕਰ [4]ਦਿਜ ਤਬ ਗਵਨਾ ॥ [5]ਤੂਸਨ ਕਰੀ [6]ਖਿਮਾਂ ਕੇ ਭਵਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਤਿਨ [7]ਅਧਕ ਬਨਾਵਾ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਸਦਨ ਬੁਲਾਵਾ ॥ ਕਰਿਓ ਜਾਇ ਕਰ ਖਾਨ [8]ਅਹਾਰਾ ॥ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਕਰ [9]ਜੋਊ ਸਵਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਿਹ [10]ਗ੍ਰਹਿ ਨਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਏ ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ [11]ਉਦਿਆਨ ॥ ਲਾਲੋ [12]ਆਲਯ [13]ਰਾਜਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [14]ਮਯਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ੧੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਪਾ ਨ ਆਯੋ ਦਿਜ ਤਿਹ ਜਾਨੀ ॥ ਦੂਤੀ ਭਾਗੋ ਨਿਕਟ ਬਖਾਨੀ ॥ ਕਰਤ ਹੁਤੇ ਸੁ [15]ਅਸੂਯਾ ਆਗੇ ॥ ਯਾਂਤੇ [16]ਦੁਸਟੀ ਸੋ [17]ਅਨਰਾਗੇ ॥ ੧੫ ॥ ਦੇਖਹੁ ਮਲਕ ਨ ਤੁਮਰੇ ਆਯੋ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤਪਾ ਕਹਾਯੋ ॥ ਤੁਮ ਤੇ [18]ਅਧਕ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ॥ ਅਚਿਯੋ [19]ਅਹਾਰ ਨ ਤੁਮ ਘਰ ਆਨਾ ॥ ੧੬ ॥ [20]ਆਖ ਤਰੇ ਨਹੀਂ ਆਨਤ ਕਾਹੂ ॥ ਤਜੀ ਰੀਤ ਪਗ ਧਰਤ ਕੁਰਾਹੂ ॥ ਸੂਦ੍ਰਨ ਕੇ ਘਰ ਭੋਜਨ ਕਰਹੀ ॥ ਆਵਾ ਇਹਾਂ ਨ ਉਰ ਮਹਿ ਡਰਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨ ਭਾਗੋ ਪੁਨ ਬੂਝਹੀ ਦਯੋ ਅਮੰਤ ਕਿ ਨਾਹਿੰ ॥ ਕਹਿ ਦਿਨ ਕੀਨ [21]ਤਗੀਦ

੧. ਲੋਕ ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਛਡ ਦਿਤਾ ਹੈ । ੨. ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ । ੩. ਕਢ ਦੇਵੇਗਾ । ੪– ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੫. ਚੁਪ । ੬. ਖਿਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੭. ਬਹੁਤ । ੮. ਭੋਜਨ । ੯. ਜਿਹੜਾ । ੧੦. ਘਰ । ੧੧. ਜੰਗਲ ਵਿਚ । ੧੨. ਘਰ । ੧੩. ਬਿਰਾਜਦੇ । ੧੪. ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ । ੧੫. ੧੬. ਦੁਸ਼ਟ । ੧੭. ਪਰੇਮ । ੧੮– ਵਡਾ । ੧੯. ਭੋਜਨ । ੨੦. ਅਖਾਂ ਤਲੇ । ੨੧. ਪੱਕੀ ।

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਾਰ ਬਚ [1]ਪ੍ਰਾਹਿ ॥ ੧੮ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਤ ਮਲਕ ਮਨ ਕ੍ਰੋਧਹਿ ਆਯੋ ॥ ਮਨਹੁ [2]ਸਿੰਘ ਪਰ [3]ਮਸਕ ਰਿਸਾਯੋ ॥ ਜਵਾਹੁ ਦਿਜ ਤਹਿ ਆਨ ਬੁਲਾਈ ॥ ਦੇਖ ਲੇਹਿੰ ਤਿਸਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੯ ॥ ਕੇਤਕ [4]ਜੋਰ [5]ਐਂਠ ਸੋ ਕਰਹੀ ॥ ਆਵਾ ਖਾਨ ਨ ਉਰ ਮਹਿੰ ਡਰਹੀ ॥ ਸੁਨ ਦਿਜ ਹਰਖਤ [6]ਤੂਰਨ ਗਵਨਾ ॥ ਹੁਤੇ ਜਹਾਂ ਲਾਲੋ ਕੋ [7]ਭਵਨਾ ॥ ੨੦ ॥ [8]ਦਰ ਠਾਂਡੋ ਊਚੋ ਬਚ ਪ੍ਰਾਹੀ ॥ ਨਾਨਕ ਤੁਮ ਕੋ ਮਲਕ ਬੁਲਾਹੀ ॥ ਬਿਗਸੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਨ ਬਚ ਐਸਾ ॥ ਚਲੇ ਸੰਗ ਜਹਿ ਭਾਗੋ ਬੈਸਾ ॥ ੨੧ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਗੋ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਮਮ ਕਯੋ ਨਹਿੰ ਆਯੋ ॥ ਦਿਜ ਨੇ ਤੁਝੈ ਅਮੰਤ੍ਰ ਦੀਨੋ ॥ ਆਨ ਅਹਾਰ ਨ ਖਾਵਨ ਕੀਨੋ ॥ ੨੨ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਹਾਂ ਬਨੀ [9]ਅਚਵੀ ਤਹੀਂ ਲਾਲਚ ਅਚਵਨ ਨਾਹਿੰ ॥ ਜੈਸੇ ਦੇਵੈ ਆਨ ਕੋ [10]ਉਰ ਕਰ ਹਰਖ ਸੁ ਖਾਹਿੰ ॥ ੨੩ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਮਲਕ ਕਹੈ [11]ਰਿਸ ਬੈਨਾ ॥ ਭਾ [12]ਬਿਪ੍ਰੀਤ ਰਿਦੈ ਤੁਝ [13]ਭੈ ਨਾ ॥ ਸੁਨੀ ਹਮੈ ਖਤ੍ਰੀ ਤਵ ਜਾਤਾ ॥ ਸੂਦ੍ਰਨ ਸਦਨ ਅਸਨ ਨਿਤ ਖਾਤਾ ॥ ੨੪ ਤਥਾ ਰਖਾਯੋ ਨਾਮ ਸੁ ਤੋਹੀ ॥ ਦੇਖਤ ਹੀ ਰਿਸ ਆਵਤ ਮੋਹੀ ॥ ਦਿਜ ਖਤ੍ਰੀ ਬੈਸਨ ਸਭ ਖਾਯੋ ॥ ਸੋ ਨਹਿੰ ਇਹ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਭਾਯੋ ॥ ੨੫ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਸੁਨ [14]ਸ੍ਰੋਨਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨੈ ਆਨਹੁ ਅਬੈ [15]ਅਹਾਰ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਮਹਿੰ ਜੋ ਕਰਯੋ ਰਹੈ ਨ ਚਾਹਿ ਤੁਮਾਰ ॥ ੨੬ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਤਹਿ ਸੋਂ ਕਹਿ ਲਾਲੋ ਸੋਂ ਭਾਖਾ ॥ ਆਨਹੁ [16]ਅਸਨ ਹੋਇ ਕਛ ਰਾਖਾ ॥ ਲਾਲੋ ਘਰ ਨਿਜ ਆਵਾ [17]ਦੋਰਾ ॥ ਲੀਨ ਕੋਧਰੇ ਕੋ [18]ਤੁਕ [19]ਥੋਰਾ ॥ ੨੭ ॥ [20]ਮਲਕ ਅਸਨ

---

੧. ਕਹੇ । ੨. ਸ਼ੇਰ । ੩. ਮੱਛਰ । ੪. ਬਲ । ੫. ਅਕੜ ।
੬. ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਗਿਆ । ੭. ਘਰ । ੮. ਦਰਵਾਜੇ ਖੜਾ । ੯. ਛਕ ਲਿਆ ।
੧੦. ਹਿਰਦੇ । ੧੧. ਗੁਸੇ ਵਿਚ ਬਚਨ ਕਹੇ । ੧੨. ਉਲਟ । ੧੩. ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
੧੪. ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ । ੧੫. ਭੋਜਨ ਲੈ ਆਉ । ੧੬. ਭੋਜਨ । ੧੭. ਦੌੜ ਕੇ । ੧੮. ਟੁਕੜਾ । ੧੯. ਥੋੜਾ । ੨੦. ਮਲਕ ਭਾਗੋ ।

[1]ਸਨਿਗਧ ਮਗਵਾਵਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਵਾਵਾ ॥ [2]ਪੂਪ [3]ਪੂਰਕਾ ਬਹੁਰ [4]ਤਿਹਾਵਲ ॥ [5]ਬਿਬਧ ਅਹਾਰ ਮੰਗਾਇ [6]ਉਤਾਵਲ ॥ ੨੮ ॥ ਖਾਹੁ [7]ਚਾਹਿ ਸੋਂ ਇਉਂ ਮੁਖ ਭਾਖੇ ॥ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੇ ਰਾਖੇ ॥ ਲਾਲੋ ਕੀ ਦਿਸ ਦੇਖ ਦਯਾਲਾ ॥ ਲੀਨ ਕੋਧਰੇ [8]ਟੁਕ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ੨੯ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ [9]ਬਾਵੇਂ ਕਰ ਮਹਿ ਪੂਪ ਲੈ ਦਾਹਿਨ [10]ਟੁਕਰਾ ਧਾਰ ॥ ਹਾਥ [11]ਝਪੀੜੇ [12]ਜੁਗਲ ਜਬ [13]ਹੇਰਤ ਲੋਕ ਅਪਾਰ ॥ ੩੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਦੁਹ ਹਾਥਨ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਧਾਰਾ ॥ ਬਹੁ ਲੋਗਨ ਕੀ ਸਭਾ [14]ਮਝਾਰਾ ॥ ਇਕ ਤੇ [15]ਦੁਗਧ [16]ਰਕਤ ਇਕ ਨਿਸਰੀ ॥ [17]ਗੰਗ [18]ਸੁਰਸਤੀ ਮਾਨੋਂ [19]ਪਿਸਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਇਕ ਦਿਸ ਦੂਧ ਪਰਤ ਧਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਇਕ ਦਿਸ [20]ਸ੍ਰੋਣਤ ਨਿਕਸਤ ਜਾਹੀਂ ॥ ਹਾਤਾ ਝਪੀੜਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ॥ ਨਿਕਸਤ ਤਿਨ ਤੇ ਅਧਕਹਿ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ॥ ੩੨ ॥ [21]ਚੱਕ੍ਰਤ ਭਏ ਸਭਾ ਨਰ ਸਾਰੇ ॥ ਇਹੁ ਅਚਰਜ ਕਬ ਨਾਹਿੰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [22]ਧਰਮ ਮੂਲ ਸੋ [23]ਸਾਨੀ ॥ ਬੋਲੇ ਪਰਮ ਮਨੋਹਰ ਬਾਨੀ ॥ ੩੩ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਧ ਜਿਨਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਿਖੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਸ੍ਰੋਣਤ ਪੀਯ ॥ ਪੁੰਨ ਹੀਨ ਨਿਜ ਕੋ ਕਰੇ ਸਮਝ ਦੇਖ ਯਹਿ ਜੀਯ ॥ ੩੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ [24]ਅਸਨ ਬਿਲੋਕਹੁ ਸੂਦ੍ਰ ਧਾਮੂ ॥ ਨਿਕਸਤ [25]ਪੈ ਜਹਿ ਤੇ [26]ਅਭਿਰਾਮੂ ॥ ਕਰ ਮਿਹਨਤ ਸੋਂ ਸੱਤਿ ਕਮਾਈ ॥ ਦੇਹਿ [27]ਅਤਿੱਥ ਕੋ ਪੀਛੇ ਖਾਹੀ ॥ ॥ ੩੫ ॥ ਇਸ ਅਚਵੇ [28]ਉਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵਹਿ ਜਨਮ ਜਨਮ

---

੧ ਘਿਉ ਨਾਲ ਚੋਪੜੇ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਤੇ ਮਾਲ ਪੂੜੇ। ੨ ਪੂੜੇ। ੩ ਪੂੜੀ। ੪ ਕੜਾਹ। ੫ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ। ੬ ਛੇਤੀ ਨਾਲ। ੭ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਖਾਹੁ। ੮ ਟੁਕੜਾ ਕੋਧਰੇ ਦਾ ੯ ਖਬੇ ਹਥ ਵਿਚ ਪੂੜੇ। ੧੦ ਸਜੇ ਹਥ ਕੋਧਰੇ ਦਾ ਟੁਕੜਾ। ੧੧ ਨਿਚੋੜਿਆ। ੧੨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ। ੧੩ ਵੇਖਿਆ। ੧੪ ਵਿਚ। ੧੫ ਦੁਧ। ੧੬ ਲਹੂ। ੧੭ ਚਿਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਗੰਗਾ ਹੈ। ੧੮ ਲਾਲ ਰੰਗ ਸੁਰਸਤੀ ਦਾ ਹੈ। ੧੯ ਫੈਲੀ। ੨੦ ਲਹੂ। ੨੧ ਅਸਚਰਜ। ੨੨ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁਢ ਹਨ। ੨੩ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਹੋਏ। ੨੪ ਸੂਦਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦੇਖਿਆ। ੨੫ ਦੁਧ। ੨੬ ਸੁੰਦਰ। ੨੭ ਗਰੀਬ। ੨੮ ਹਿਰਦਾ।

[੧]ਕਲਮਲ ਸਭ ਖੋਵਹਿ ॥ ਕਰ ਤੈਂ ਇਕਠੀ [੨]ਕਲਖ ਕਮਾਈ ॥ [੩]ਕੀਰਤ ਕਾਰਣ ਨਰਨ ਖੁਵਾਈ ॥ ੩੬ ॥ ਕਿੱਕਰ ਬੀਜਓ [੪]ਧਰਤ ਮਝਾਰੀ ॥ [੫]ਉਗਲ ਗੁ ਕੰਟਕ ਦੇ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਬਹੁ [੬]ਲੱਜਤ ਭਾ ਚਰਨਨ ਪਰਯੋ ॥ ਸਿੱਖ ਹੋਇ ਬਹੁ ਸੁਜਸ ਉਚਰਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਉੱਠ ਬਾਹਿਰ ਆਏ ॥ ਮਨਹੁ ਗਿਆਨ ਕੋ [੭]ਤਰਨ ਸੁਹਾਏ ॥ ਆਨ ਸਦਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਜਹਿ ਕੀ ਕਰਨਾ [੮]ਯਮ ਦੁਖ ਭਾਜੇ ॥ ੩੮ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਹਿ ਨਬਾਬ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਭਯੋ ਬਿਆਹ ਬਹੁਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿ ॥ ਸਭ ਦਿਸ ਤੇ ਆਵਤ ਭਏ ਬਹੁ ਪਠਾਨ ਧਰ ਚਾਹਿ ॥ ੩੯ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਗਾਵਹਿੰ ਨਾਚਹਿੰ [੯]ਮਾਚਹਿੰ ਰੰਗਾ ॥ [੧੦]ਗਰੀਅਨ ਬਿਖੈ ਕੁਦਾਇ ਤੁਰੰਗਾ ॥ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਭੂਲੇ ॥ ਬਿਸੇ ਬਿਕਾਰਨ ਮੈਂ ਰਹਿ [੧੧]ਝੂਲੇ ॥ ੪੦ ॥ ਪੀਅੜ ਸ਼ਰਾਬ ਘੂਮਤੇ ਫਿਰੈਂ ॥ ਦੇ [੧੨]ਗਾਰੀ ਦੀਨਨ ਸੋਂ ਲਰੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਇਮਨਵਾਦ ਤੇ ਬਾਰਾ ॥ [੧੩]ਰੋੜਨ ਕਾ [੧੪]ਚੌਤਰਾ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ੪੧ ॥ ਤਾਹਿ ਬੈਠ ਬਹੁ ਘਾਲ ਘਲਾਵਹਿੰ ॥ ਸੰਤ ਸਾਧ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਵਹਿੰ ॥ ਕਿਤਨੇ [੧੫]ਮਦ ਪਾਨੀ ਤਹਿੰ ਆਏ ॥ ਜਹਿ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗਤ ਦਾਏ ॥ ੪੨ ॥ ਕਰ [੧੬]ਬਕਬਾਦ ਬਹੁਰ ਦੇ [੧੭]ਗਾਰੀਂ ॥ ਸੰਤਨ ਕੋ [੧੮]ਲਾਤੈਂ ਬਹੁ ਮਾਰੀਂ ॥ ਬਿਨਾਂ [੧੯]ਪ੍ਰਾਧ ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਦੀਨੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬੈ [੨੦]ਭਵਿੱਖਤ ਚੀਨੋ ॥ ੪੩ ॥ ਹੇ ਲਾਲੋ ਸੰਤਨ ਦੁਖਦਾਈ ॥ ਸੋ ਹਮ ਤੇ ਦੇਖਿਯੋ ਨਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਤਿਨ ਕੀ [੨੧]ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਹਾਰਾ॥

---

੧ ਪਾਪ । ੨ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਇਕਠੀ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੩ ਆਪਣੇ ਜਸ ਲਈ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾਇਆ । ੪ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਚ । ੫ ਉਗਦਿਆਂ ਕੰਡੇ ਜੋ ਦੁਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ । ੬ ਸ਼ਰਮ ਸਾਰ । ੭ ਸੂਰਜ । ੮ ਜਮਾਂ ਦਾ । ੯ ਮਛਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਕੇ । ੧੦ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਘੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦਾਵਦੇ ਹਨ । ੧੧ ਇਸ ਬਿਤ । ੧੨ ਗਾਲੀਆਂ । ੧੩ ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਰੋੜੇ । ੧੪ ਥੜਾ । ੧੫ ਸ਼ਰਾਬੀ । ੧੬. ਬਕਵਾਸ । ੧੭. ਗਾਲੀਆਂ । ੧੮. ਲਤਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ । ੧੯. ਕਸੂਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੨੦. ਆਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ । ੨੧. ਹਾਲਤ ।

[1]ਤਰਫਨ ਲਗੇ ਲਹਿਯੋ ਦੁਖ ਭਾਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ਸੰਤਨ ਦੁਖ ਤੇ ਗੁਰ ਦੁਖ ਲੀਨੋ ॥ ਲਾਲੋ ਸੰਗ ਉਚਾਰਨ ਕੀਨੋ ॥ ਸ਼ਬਦ ਸੁ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਮਝਾਰਾ ॥ [2]ਗਜ਼ਬ ਪਰਯੋ ਦੁਸ਼ਟਹ ਪਰ ਭਾਰਾ ॥ ੪੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥ ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਕਾਜੀਆ ਬਾਮਣਾ ਕੀ ਗਲ ਥਕੀ ਅਗਦੁ ਪੜੈ ਸੈਤਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਮੁਸਲਮਾਨੀਆ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਕਸਟ ਮਹਿ ਕਰਹਿ ਖੁਦਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਜਾਤਿ ਸਨਾਤੀ ਹੋਰਿ ਹਿਦਵਾਣੀਆ ਏਹਿ ਭੀ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਲਾਲੋ ਬਹੁ ਭੈ ਕੋ ਧਾਰੀ ॥ ਪੁਨ ਬੂਝਨ [3]ਹਿਤ [4]ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਬਚਨ [5]ਰਾਵਰੇ [6]ਮੁ਼ਗਲੇ ਆਈ ॥ ਜੀਤ ਪਠਾਨਨ ਫੇਰ ਦੁਹਾਈ ॥ ੪੬ ॥ ਕਬ ਲੌ ਰਾਜ ਕਰੈਂ ਜਗ ਮਾਹੀਂ ॥ ਪੁਨ [7]ਅਵਨੀ ਤੇ ਸੋ ਕਬ ਜਾਹੀਂ ॥ ਸੁਨ ਲਾਲੋ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ਭਾਵਿੱਖਤ ਕਾ ਜੋ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੪੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥ ਸ਼ਬਦ ॥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਗਾਵੈ ਮਾਸ ਪੁਰੀ ਵਿਚਿ ਆਖ ਮਸੋਲਾ ॥ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਿ ਰਵਾਈ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਵਖਿ ਇਕੇਲਾ ॥ ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਗੁਮਸੋਲਾ ॥ ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ ਹਿਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ ॥ ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ ॥ ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ

੧–ਤੜਫਣ। ੨–ਕ੍ਰੋਹਰ। ੩–ਵਾਸਤੇ। ੪–ਬਾਣੀ। ੫–ਆਪ ਦੇ। ੬–ਕਾਬਲ ਦੇ ਪਠਾਣ। ੭–ਧਰਤੀ।

ਸਚੁ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥ ੨ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੰਤ ਦੁਖੇ ਕੇ ਦੁਖ ਅਸ ਪਾਯੋ ॥ ਆਸਾ ਸ਼ਬਦ ਜੁਗਲ [1]ਗੁਰ ਗਾਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬੋਲੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ॥ ਬੋਲ ਗੁਰਨ [2]ਬਿਰਥੇ ਨਹਿੰ ਜਾਇ ॥ ੪੯ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਏਮਨਾਵਾਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੈ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਗਹਿ॥੨੩॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲਾਲੋ [3]ਗ੍ਰਿਹ ਤੇ ਤਿਆਰ [4]ਭੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਗ ਕੇ ਰਾਇ ॥ ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕਾਰਨੇ ਜੋ [5]ਭਵ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਪੁਰ [6]ਸਲਕੋਟ [7]ਵਹਿਰ ਸੁਭ [8]ਥਾਨੇ ॥ ਥਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਸੰਗ ਬਖਾਨੇ ॥ ਜਾਹੁ ਬਜ਼ਾਰ ਟਕਾ ਲੈਜਾਵਹੁ ॥ ਸਾਚਹੁ ਝੂਠ ਖਰੀਦ ਲਿਆਵਹੁ ॥ ੨ ॥ ਟਕਾ ਲੀਨ ਮਰਦਾਨਾ ਗਯੋ ॥ ਏਕ ਹਾਟ ਪੈ ਇਸਥਿਤ ਥਯੋ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਟਕਾ ਲੇਹੁ ਹੇ ਭਾਈ ॥ [9]ਝੂਠਰੁ ਸਾਚ ਦਿਹੋ ਮੁਹ ਤਾਈ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨਤ ਮਾਨ ਅਚਰਜ ਤਬ ਕਹਯੋ ॥ [10]ਅਬ ਲਗ ਸੌਦਾ ਯਹ ਨਹਿੰ ਥਯੋ ॥ ਜਾਹੁ ਭਾਈ ਹਮਰੇ [11]ਢਿਗ ਨਾਹਿ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨਾ [12]ਅਗ੍ਰ [13]ਸਿਧਾਹਿ ॥ ੪ ॥ [14]ਅਸ ਵਿਧ ਸਕਲ ਬਜਾਰ [15]ਮਝਾਰਾ ॥ ਨਹਿੰ ਦੀਨੇ ਕਿਹ ਸਾਚ ਝੁਠਾਰਾ ॥ ਮੂਲਾ ਇਕ [16]ਕਿਰਾੜ [17]ਹਟਵਾਰਾ ॥ [18]ਗਾ ਮਰਦਾਨਾ ਤਿਸੇ ਉਚਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ਝੂਠ ਸਾਚ ਭਈ ਮੁਝਕੋ ਦੀਜਹਿ ॥ ਟਕਾ ਏਕ ਹਮ ਤੇ ਲੇ ਲੀਜਹਿ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨੇ ਤੇ ਲੇ ਲੀਨਾ ॥ ਕਾਗਦ ਪੈ ਅਸ ਲਿਖਕੈ ਦੀਨਾ ॥ ੬ ॥ ਜੀਵਨ ਝੂਠ ਮਰਨ ਸਚ ਅਹੈ ॥ ਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ਆ ਗੁਰ [19]ਪਹੈ ॥ ਹਰਖੇ ਸਤਿਗੁਰ ਉਠੇ ਤਦਾਇ ॥

---

੧. ਆਸਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੇ । ੨. ਖਾਲੀ ਨਿਸਫਲ । ੩. ਘਰ ਤੋਂ । ੪. ਹੋਏ । ੫. ਸੰਸਾਰ । ੬. ਸਿਆਲ ਕੋਟ । ੭. ਬਾਹਿਰ । ੮. ਚੰਗਾ ਅਸਥਾਨ । ੯. ਝੂਠ । ੧੦. ਅਜ ਤਕ ਇਹ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ । ੧੧. ਪਾਸ । ੧੨. ਅਗੇ । ੧੩. ਗਿਆ । ੧੪. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੧੫. ਵਿਚ । ੧੬. ਹਿੰਦੂ । ੧੭. ਹਟਵਾਣੀਆ । ੧੮. ਗਿਆ । ੧੯. ਪਾਸ ।

ਜਹਿ ਮੂਲਾ [੧]ਥਿਰ ਤਹਿ ਚਲ ਆਇ ॥ ੭ ॥ [੨]ਪਿਖ ਮੂਲੇ ਤਬ
ਬੰਦਨ ਧਾਰੀ ॥ ਕਹਯੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੌਦਾ ਨੀਕ ਤੁਮੈਂ
ਤੇ ਪਾਯੋ ॥ ਤੂੰ ਕਯੋਂ [੩]ਗ੍ਰਸ਼ਯੋ ਥਿਰ ਘਰ ਮਾਯੋ ॥ ੮ ॥ ਚਲੋ ਸੰਗ
ਜਿਤ ਹਮ ਚਲ ਜਾਹਿ ॥ ਉੱਤਰ ਨਹਿੰ ਕੋ ਮੂਲੇ ਆਹਿ ॥ ਭਯੋ
ਤਿਆਗ ਗੁਰ ਸੰਗ [੪]ਸਿਧਾਯਾ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਸਤ ਗੁਰ [੫]ਲਵ ਪੁਰ
ਆਂਯਾ ॥ ੯ ॥ ਪੁਰ ਤੇ ਵਹਿਰ ਥਿਰੈ ਇਕ ਥਾਇ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ
ਮਹੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਟਿਕਾਇ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਤਹਿ ਬਨੀਆ ਭਾਰੀ ॥ ਗੁਰ
[੬]ਕੀਰਤ ਤਹਿ ਸੁਨੀ ਅਗਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥ ਤਿਹ ਦਿਨ ਕੀਨੋ ਸ੍ਰਾਧ
ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪਿਤ ਕੀ [੭]ਬਰਸੀਨੀ [੮]ਲਖ ਕਾਲਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਆਗਮ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਕੇਤਾ ॥ ਸੋ ਆਵਾ ਲੇਨੇ ਕੇ ਹੇਤਾ ॥ ੧੧ ॥ ਪਦ ਅਰ
ਬਿੰਦ ਸੁ ਬੰਦਨ ਕੀਨਾ ॥ ਬਿਨੈ ਭਨੀ ਬਹੁ ਹੋਯੋ ਦੀਨਾ ॥ ਪੂਰਨ
ਪੁਰਖ ਲਖੋ ਮਮ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਚਲੋ ਸਦਨ ਕੋ ਕਰੋ ਪੁਨੀਤਾ ॥ ੧੨ ॥
ਤਿਹ ਬਿਲੋਕ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਗਮਨ ਕੀਓ ਉਠ ਸੰਗ
ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਹੁਤੇ [੯]ਸਦਨ ਜੋ ਅਧਕ [੧੦]ਬਚਿੱਤ੍ਰਾ॥ਤਹਿ ਬੈਸਾਏ ਪਰਮ
ਪਵਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਆਪ ਸਰਾਧ ਸਰਬ ਕਰਵਾਵਾ ॥ ਬਹੁ [੧੧]ਬਿਪ੍ਰਨ
ਕਉ ਭੋਜਨ ਖ੍ਵਾਵਾ ॥ ਜਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਗਯੋ [੧੨]ਸਮੀਪਾ ॥ ਤਬ ਬੋਲੇ
ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ੧੪ ॥ ਕਿਹ ਕਾਰਨ ਤੇ ਕੀਨ [੧੩]ਅਹਾਰਾ ॥
ਬਹੁਤੇ ਨਰਨ ਖਵਾਇ ਅਗਾਰਾ ॥ ਭੀਰ ਭੂਰ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮਾਹੀਂ ॥
ਕਹੋ [੧੪]ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਬੈ ਹਮ ਪਾਹੀਂ ॥ ੧੫ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ [੧੫]ਦੋਊ ਕਰ
ਬੰਦੇ ॥ ਬੋਲਯੋ ਸੁਨੀਏਂ ਪ੍ਰਭੂ [੧੬]ਮੁਕੰਦੇ ॥ ਦਿਵਸ ਆਜ ਕੇ ਮੇਰੋ

---

੧. ਇਸਥਿਤ । ੨. ਮੂਲਾ ਵੇਖ ਕੇ । ੩. ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਹੈ । ੪. ਚਲ ਪਿਆ । ੫. ਲਾਹੌਰ । ੬. ਜਸ । ੭. ਬਰਸੀ । ੮. ਸਮਾਂ ਜਾਣਕੇ । ੯ ਘਰ । ੧੦ ਚਿਤ੍ਰ ਕਾਰੀ ਨਾਨਾ ਤਰਾ ਨਾਲ । ੧੧ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੧੨ ਪਾਸ । ੧੩ ਭੋਜਨ ਕਿਸ ਮਤਲਬ ਵਾਸਤੇ । ੧੪ ਹਾਲ । ੧੫ ਦੋਵੇਂ ਹਥ । ੧੬ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ।

[1]ਤਾਤਾ ॥ ਭਾ ਪਰਲੋਕ ਹੁਤੇ ਬਖ੍ਯਾਤਾ ॥ ੧੬ ॥ ਤਿਸ [2]ਨਮਿੱਤ ਮੈਂ ਕੀਨ [3]ਅਹਾਰਾ ॥ ਖੁਆਇ [4]ਬਿੱਪਰਨ ਸਭਨ [5]ਖਵਾਰਾ ॥ ਪੁਨ ਬੂਝਿਯੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਹੀਂ ॥ ਤਬ ਪਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯੋ ਕਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ੧੭ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਕਹਿ ਲਖੋਂ ਨ ਕੋਊ ॥ ਪਹੁੰਚਿਓ ਰਹਿਯੋ ਕਿ ਭੂਖੋ ਸੋਊ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕੀ [6]ਸੁਧ [7]ਰਾਵਰ ਜਾਨੋਂ ॥ ਜੰਤ [8]ਅਲਪ ਮਤ ਮੈਂ ਨ ਪਛਾਨੋਂ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰ ਕਹਿ ਤਵ ਪਿਤ [9]ਛੁਧਾ ਅਧੀਨਾ ॥ ਭੂਖੇ [10]ਬਾਸਰ ਬੀਤੇ ਤੀਨਾ ॥ ਬੈਠਯੋ ਅਬੈ [11]ਛੁਧਾਤਰ ਸੋਊ ॥ ਤਾਹਿ ਨ ਪਹੁੰਚਿਓ ਭੋਜਨ ਕੋਊ ॥ ੧੯ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਜਬ ॥ ਨਿਮ੍ਰ ਭਯੋ ਬੂਝਤ ਭਾ ਪੁਨ ਤਬ ॥ ਕਿਹ ਸਥਾਨ ਮਹਿੰ ਭੂਖਾ ਬੈਸਾ ॥ ਕਹੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਹ ਤਨ ਕੈਸਾ ॥ ੨੦ ॥ [12]ਹੇਤ ਬਤਾਵਨ [13]ਬੈਨ ਅਲਾਇ ॥ ਤਵ ਪਿਤ [14]ਬ੍ਰਿਕ ਦੇਹ ਕੋ ਪਾਏ ॥ ਪੰਚ ਕੋਸ ਪਰ [15]ਝਾਰਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਭੂਖੇ ਬੈਠ ਰਹਯੋ ਸੋ ਤਾਹੀਂ ॥ ੨੧ ॥ ਲੇ ਅਹਾਰ ਤੁਮ ਤਹਿ ਠਾਂ ਜਾਵਹੁ ॥ [16]ਦੇਖ ਸਰੂਪ ਨ ਮਨ ਡਰ ਪਾਵਹੁ ॥ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਜਬ ਹੇਰੇ ॥ ਮਾਨਖ ਦੇਹਿ ਧਰੇ [17]ਤਿਸ ਬੇਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਅਚਰਜ ਉਰ ਧਰਕੈ ॥ ਚਲਿਯ [18]ਪਾਤ੍ਰ ਪਾਇਸ ਕੋ ਭਰਕੈ ॥ ਜਹਾਂ ਬਤਾਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਦੇਖਿਯੋ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਸੋ ਥਾਨਾ ॥ ੨੩ ॥ [19]ਬ੍ਰਿਕ ਬਿਲੋਕ ਝਾੜਨ ਮੈਂ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਰੀ ਦੂਰ ਤੇ ਬੰਦਨ ਤਬ ਹੀ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਕੋ ਤਿਨੇ [20]ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਮਾਨਖ ਤਨ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥ ੨੪ ॥ ਧਰ ਕਰ ਪਾਇਸ ਪਾਤ੍ਰ [21]ਅਗਾਰੀ ॥ ਹਿਤ ਬੂਝਨ ਕੋ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥

---

੧ ਪਿਤਾ। ੨ ਵਾਸਤੇ। ੩ ਭੋਜਨ। ੪ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੫ ਖਵਾਇਆਂ। ੬ ਖਬਰ। ੭ ਆਪ। ੮ ਤੁਛ ਬੁਧੀ। ੯ ਭੁਖ। ੧੦ ਦਿਨ। ੧੧ ਭੁਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਦੁਖੀ। ੧੨ ਦਸਣ ਦੇ ਵਾਸਤੇ। ੧੩ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ। ੧੪ ਬਘਿਆੜ। ੧੫ ਝਾੜੀ ਵਿਚ। ੧੬ ਬਘਿਆੜ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕੇ। ੧੭ ਉਸੀ ਵਕਤ। ੧੮ ਭਾਂਡਾਂ ਭਰਕੇ। ੧੯ ਰਿੱਛ। ੨੦ ਦੇਖਾ। ੨੧ ਅਗੇ।

ਤੁਮ ਧਰਮਾਤਮ ਥੇ ਸਭ [1]ਭਾਂਤੀ ॥ ਸ਼ੁਭ ਕਾਰਜ ਮਹਿਂ ਮਤ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥ ੨੫ ॥ ਕਿਉਂ ਬਘਿਆੜ ਦੇਹ ਤੁਮ ਪਾਈ ॥ ਇਹੁ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੁਝ ਦੇਹੁ ਸੁਨਾਈ ॥ ਅਬ ਬ੍ਰਿੱਕ ਦੇਹ ਤਜੀ ਹੈ ਕੈਸੇ ॥ ਮਾਨੁਖ ਤਨ ਪਾਯੋ ਕਹੁ ਤੈਸੇ ॥ ੨੬ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਤਬ ਸੋ ਸੁਨਹੁ [2]ਬ੍ਰਿਤਾਂਤਾ ॥ ਜਿਉਂ ਬੀਤੀ ਮਮ [3]ਪਾਛਲ ਬਾਤਾ ॥ [4]ਮ੍ਰਿਤ ਕਾਲ ਹਮ ਕੋ [5]ਗੰਧ ਆਈ ॥ ਮਾਂਸ [6]ਸਾਲਣਾ ਕਿਨੈ ਰਿਨ੍ਹਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਮਨ ਖਾਵਨ ਕੋ ਮਮ ਲਲਚਾਯੋ ॥ ਸੋ ਮੇਰੇ ਤਬ ਹਾਥ ਨ ਆਯੋ ॥ ਭਯੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਹ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ॥ ਰਹੀ ਬਾਸਨਾ ਠਹਿਹ ਜਹਾਂ ਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਤੋਹਿ ਘਰ ਆਵਾ ॥ ਦਰਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਤਾਹਿ ਤਹਿ ਪਾਵਾ ॥ ਤੇਰੋ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਕਰ ਲੀਨੋ ॥ ਇਉਂ ਮਾਨੁਖ ਤਨ ਭਾ ਮਨ ਚੀਨੋ ॥ ੨੯ ॥ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਜਗੇ ਅਬ ਮੇਰੇ ॥ ਉੱਤਮ ਗਤ ਪਾਈ ਬਿਨ ਦੇਰੇ ॥ ਅਸ ਕਹਿ [7]ਲੋਕ ਸੰਤਾਨਕ ਗਯੋ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਸੁਨ ਅਚਰਜ ਭਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਸਦਨ ਬਿਖੈ ਚਲ ਆਵਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਬੈਸੇ ਜਿਹ ਥਾਵਾ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਉਸਤਤ ਬਹੁ [8]ਭਾਖੀ ॥ ਅਤ ਸਰਧਾ ਮਹਿਂ ਭਾ [9]ਅਭਲਾਖੀ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹੀਯੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਪਹੁੰਚਿਯੋ ਪਿਤ ਕੋ [10]ਖਿਆਹ ਨ ਕੈਸੇ ॥ ਭੇਦ ਬਤਾਵਹੁ ਸਵਾਮੀ ਜੈਸੇ ॥ ੩੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹਯੋ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਭਾਈ ॥ ਜਾਨ ਲੇਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸੱਤਿ ਕਿਰਤ ਕਰ ਦਿਹੈ ਜੁ ਦਾਨ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਿਹ ਫਲ [11]ਮਹਿਦ ਮਹਾਨ ॥ ੩੩ ॥ ਔ [12]ਕਲ ਮਲ ਕਰ ਧਨ [13]ਸੰਚਰੈ ॥ ਦਿਹੈ ਦਾਨ ਸੁਖ ਪਿਤ੍ਰਨ ਹਰੈ ॥ [14]ਸਪਤ ਲਾਖ ਸੰਚਿਯੋ ਤਹਿ [15]ਦਰਬਾ ॥ ਕਲਮਲ ਕਰ ਮੇਲਿਯੋ ਤੈ ਸਰਬਾ ॥ ੩੪ ॥ ਧਨ

---

੧ ਤਰਾਂ । ੨ ਹਾਲ । ੩ ਪਿਛੇ । ੪ ਮਰਨ ਸਮੇਂ । ੫ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਆਈ । ੬ ਮਾਸ ਵਿਚ ਮਸਾਲੇ ਪਾਕੇ ਰਿਨਿਆਂ । ੭ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ । ੮ ਉਚਾਰੀ । ੯ ਇਛਾ । ੧੦ ਸ੍ਰਾਧ । ੧੧ ਵਡਾ । ੧੨ ਪਾਪਾਂ । ੧੩ ਅਕੱਠਾ । ੧੪ ਸਤ ਲਖ ਰੁਪੈ । ੧੫ ਧੰਨ ।

ਕਉ ਸੰਚ ਕਰੈਂ ਬਹੁ ਕਲਮਲ ॥ ਬੋਲਹਿਂ ਕੂੜ ਕਰਤ ਹੈਂ [੧]ਬਲ ਛਲ ॥ ਆਗੇ ਸੰਗ ਨ ਹੋਤ ਸਹਾਈ ॥ ਸੰਚਤ ਸੰਚਤ ਔਧ ਵਿਹਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਧਰਿਯੋ ਰਹੈ ਤਨ [੨]ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੁ ਆਈ ॥ ਕਰਤ ਪਾਪ ਸੋ ਜੀਵ [੩]ਭੁੰਚਾਈ ॥ [੪]ਸਰਿਓ ਦਰਬ ਤੇ ਕੌਨੈ ਕਾਮਾ ॥ ਬਿਨਾਂ ਪੁੰਨ ਤੇ ਦੁਖ ਕੋ ਧਾਮਾ ॥ ੩੬ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਸੁਨ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਗ ਜਾਇ [੫]ਅਗਾਰੀ ॥ਸੋ ਕਰਨਾ ਕਰ ਮੁਝੈ ਬਤਾਵੋ॥ [੬]ਦੀਨ ਜਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਵੋ ॥ ੩੭ ॥ ਗੁਰੂ ਭਨੈਂ ਸੁਨੀਏ ਦੇ ਚੀਤਾ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੇ ਤੀਨਹੁ ਮੀਤਾ ॥ ਦਰਬ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕਰਮ ਲਖ ਲੀਜੈ ॥ ਜਸ ਸੰਗੀ ਤਸ [੭]ਦਸਾ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ੩੮ ॥ [੮]ਜਬ ਲੌ ਪ੍ਰਾਨ ਰਹੈਂ ਤਨ ਮਾਹੀਂ ॥ [੯]ਤਬ ਲੌ ਧਨ ਮਿਤ ਬਹੁਰੋ ਨਾਹੀਂ ॥ ਲੇਤ [੧੦]ਸੰਭਾਰ ਅਪਰ ਹੀ [੧੧]ਯਾਂਕੋ ॥ ਕਲ ਮਲ ਅਨਕ ਕਿਯੇ ਹਿਤ ਜਾਂਕੋ ॥ ੩੯ ॥ ਤਨ ਕੇ [੧੨]ਦਾਹ ਤੀਕ ਪਰਵਾਰਾ ॥ ਪੁਨ ਤਿਹ ਤਿਆਗ ਆਹਿੰ [੧੩]ਆਗਰਾ ॥ ਆਗੈ ਕੋਇ ਨ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ॥ ਜਿਨ ਸੋਂ ਹਿਤ ਕਰ [੧੪]ਔਧ ਬਿਹਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਤੀਜੇ ਕਰਮ ਮੀਤ ਇਸ ਕੇਰੇ ॥ ਸੋ ਨਿਤ ਸੰਗੀ ਜਾਹਿੰ ਅਗੇਰੇ ॥ ਪੂਰੇ ਕਿ ਭਲੇ ਕਰੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ॥ ਫਲ ਦੇਵਹਿੰ ਤਸ ਹਟਹਿੰ ਨ ਕੈਸੇ ॥ ੪੧ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰ ਕਰੀਜੈ ॥ ਦਰਬ ਭਲੇ ਕਰਮਨ ਮਹਿੰ ਦੀਜੈ ॥ ਆਗੈ ਹੋਵਹਿ ਤੋਹਿ ਸਹਾਈ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਜਪੀਐ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ੪੨ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੋ ਕਰਹੁ ਮਿਲ਼ਾਪਾ ॥ ਤਜੀਏ [੧੫]ਅਪਰ ਬਿਕਾਰ [੧੬]ਕਲਾਪਾ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਮਨ ਮਹਿੰ ਭਲ ਮਾਨੀ ॥ ੪੩ ॥ [੧੭]ਅਧਕ ਦਰਬ ਇਕਠੋ ਥੋ ਜੇਤੋ ॥ ਸੰਤਨ ਹਿਤ ਖਰਚਿਯੋ ਸਭ

---

੧ ਛਲ ਵਾ ਫਰੇਬ। ੨ ਮੌਤ। ੩ ਭੋ[illegible]। ੪ ਸਰਿਆ। ੫ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ। ੬ ਗਰੀਬ ਵਾ ਦੁਖੀ ਜਾਨਕੇ। ੭ [illegible]। ੮ ਜਦ ਤਕ। ੯ ਤਦ ਤਕ। ੧੦ ਸੰਭਾਲ। ੧੧ ਉਸਨੂੰ। ੧੨ ਸਾੜਨੇ ਤਕ। ੧੩ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ। ੧੪ ਉਮਰਾ ਬਤੀਤ। ੧੫ ਹੋਰ ਵਿਕਾਰ। ੧੬ ਕਲਪਣਾ। ੧੭ ਬਹੁਤ।

ਤੇਤੋ ॥ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਾਇ [੧]ਅਹਾਰਾ ॥ ਸੰਤਨ ਕਰਿਯੋ ਪ੍ਰਸੰਨ [੨]ਜਿਵਾਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ਬਹੁਤੇ [੩]ਬਸਨ ਸਿਵਾਇ ਪਨਾਏ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਰਚ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਏ ॥ ਸਿਮਰਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਨਾਮੂ ॥ ਤਜੇ [੪]ਵਿਅਰਥ [੫]ਕੁਮਾਰਗ [੬]ਕਾਮੂ ॥ ੪੫ ॥ ਭਾ ਨਿਹਾਲ ਤਤਕਾਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਧਰ ਉਪਦੇਸ ਜੁ ਬੀਯੋ ਦਿਯਾਲਾ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਚਲਤ ਭਏ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰੇ [੭]ਸੰਕਟ ਦੂਰੇ ॥ ੪੬ ॥ ਪੁਰ ਇਕ ਦਿਸਾ ਗਏ ਜਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਤਹਾਂ [੮]ਕਸਾਬ ਪੁਰਾ ਸੋ [੯]ਹੇਰਾ ॥ ਜਰ ਨਹਿ ਸਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਤਬ ਦੀਨੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਅਸ ਭਾਖਨ ਕੀਨੋ ॥ ੪੭ ॥ ਸ਼ਬਦ ॥ ਲਾਹੌਰ ਸਹਰੁ [੧੦]ਜਹਰੁ [੧੧]ਕਹਰੁ ਸਵਾ ਪਹਰੁ ॥ ੧ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਐਸ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇ ਗੇ ਅਗਵਾਈ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਲਵ ਪੁਰ ਦੁਖ ਪਾਈ ॥ ਸਵਾ ਪਹਰੁ ਲਗ ਬੋਲ ਜ਼ਰੀਲੇ ॥ ਕਈ [੧੨]ਬੇਰ ਭੇ ਜੰਗ [੧੩]ਕਟੀਲੇ ॥ ੪੮ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਰ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋਸ ਪਚੀਸ ਸਿਧਾਇ ॥ ਅਕਲ ਚੂਨਾਮ੍ਰਤ [੧੪]ਤਾਲ ਜਹਿ [੧੫]ਥਿਰੇ ਤਾਹਿ ਸੁਖ ਦਾਇ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲੇ ਜੀ ਬੂਝਯੋ ਹੇ ਗੁਰ ਕਰਨਾਂ ਖਾਨ ॥ [੧੬]ਰਾਵਰ ਇਹ [੧੭]ਠਾਂ ਥਿਤ ਭਏ ਕਹੋ ਕੌਨ ਅਸਥਾਨ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਉਚਾਰ ॥ [੧੮]ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਪ੍ਰਗਟਬੇ ਦਿਖਰਾਯੋ ਪਰਕਾਰ ॥ ੩ ॥ ਰਾਗ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨੀਰੁ ਗਿਆਨਿ ਮਨ [੧੯]ਮਜਨੁ [੨੦]ਅਠ ਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸੰਗਿ ਗਹੇ ॥ ਗੁਰ

੧ ਭੋਜਨ। ੨ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਕੇ। ੩ ਕਪੜੇ। ੪ ਨਿਸਫਲ। ੫ ਖੋਟਾ ਰਸਤਾ। ੬ ਕੰਮ। ੭ ਦੁਖ। ੮ ਕਸਾਈਆਂ ਦਾ ਨਗਰ। ੯ ਦੇਖਿਆ। ੧੦ ਵਿਸ਼ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ। ੧੧ ਕੈਹਰ। ੧੨ ਕਈ ਵਾਰ। ੧੩ ਕਰੜੇ। ੧੪ ਸਰੋਵਰ। ੧੫ ਇਸਥਿਤ। ੧੬ ਆਪ। ੧੭ ਜਗ੍ਹਾ। ੧੮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸਰੋਵਰ। ੧੯ ਇਸ਼ਨਾਨ। ੨੦ ਅਠਾਸਠ ਤੀਰਥ।

ਉਪਦੇਸਿ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਕ ਸੇਵੇ ਸਿਖੁ ਸੁ ਖੋਜਿ ਲਹੇ ॥ ੧ ॥ ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥ [1]ਸਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਤਾਸੁ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਗੁਰ ਦਰੀਆਉ ਸਦਾ ਜਲ ਨਿਰਮਲ ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਈਐ ਪੂਰਾ [2]ਨਾਵਣੁ [3]ਪਸੂ [4]ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰੈ ॥ ੨ ॥ ਰਤਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਤਲ [5]ਹੀਅਲੁ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪਰਮਲੁ ਕਹੀਐ ॥ ਜਾਕੀ ਵਾਸੁ ਬਨਾਸਪਤਿ ਸਉਰੈ ਤਾਸ ਚਰਣ ਲਿਵ ਰਹੀਐ ॥ ੩ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਉਪਜਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਵ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥ ੪ ॥ ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁਨਹਿ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਮਨ ਕਿਯ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਯਾਰ ॥ [6]ਢੱਕ ਪਰਗਣੇ ਪਰ ਵਿਸੇ ਦ੍ਵਾਬੇ ਦੇਸ [7]ਮਝਾਰ ॥ ੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਨਾਮ ਭੋਮੀਆ ਇਕ [8]ਕ੍ਰਿਖ ਕਾਰਾ ॥ ਹੁਤੋ [9]ਧਾਰਵੀ ਅਤਿ [10]ਉਜਿਆਰਾ ॥ ਨਿਜ ਪੁਰ ਮਹੁ ਇਕ ਠਾਕਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਆਇ ਮੁਸਾਫਰ ਦੇਹਿ ਉਤਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਸੰਤ ਕੀ ਕਰਹੀ ॥ [11]ਪੈ [12]ਤਸਕਰੀ ਨਹਿੰ [13]ਪਰਹਰਹੀ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਹੇਤ ਉਧਾਰਨ [14]ਕਾਜਾ ॥ ਆਏ ਗੁਰੂ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਾ ॥ ੬ ॥ ਠਾਕਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹੁ [15]ਥਿਤ ਭਏ ॥ [16]ਪਿਖ ਭੋਮੀ ਬਹੁ ਆਦਰ ਦਏ ॥ ਤਿਆਰ [17]ਅਸਨ ਕਰ ਗੁਰ [18]ਢਿਗ ਲਿਆਯੋ ॥ ਕਹਯੋ ਗੁਰੂ ਅਬ ਸਾਚ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੭ ॥ ਕੌਨ ਕਿਰਤ ਤੂੰ ਕਰ ਹੈਂ ਭਾਈ ॥ ਜਿਸਤੇ ਹਮ ਚਹਿੰ [19]ਅਸਨ [20]ਅਚਾਈ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤੇ ਮਨ [21]ਮਲ ਹੀਨਾ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਭਾਖਯੋ ਹੈ੍ [22]ਦੀਨਾ ॥ ੮ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਚੋਰੀ ਕੋ

੧ ਸਰੋਵਰ। ੨ ਅਸ਼ਨਾਨ। ੩ ਜਾਨਵਰ ਆਦਿਕ। ੪ ਭੂਤ ਪਰੇਤ। ੫–ਹਿਰਦੇ। ੬ ਢਾਕੇ ਦੇ ਪਾਸ। ੭ ਵਿਚ। ੮ ਜਿਮੀਂਦਾਰ। ੯ ਧਾੜਵੀ। ੧੦ ਪ੍ਰਗਟ। ੧੧ ਸੌਂ ਕਰਕੇ। ੧੨ ਚੋਰੀ। ੧੩ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ੧੪ ਕੰਮ। ੧੫ ਇਸਥਿਤ। ੧੬ ਦੇਖਕੇ। ੧੭ ਭੋਜਨ। ੧੮ ਪਾਸ। ੧੯ ਭੋਜਨ। ੨੦ ਛਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੨੧ ਮੈਲੀ ਬੁਧੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ। ੨੨ ਨਿਮਾਣਾ ਗਰੀਬ ਹੋਕੇ।

ਬਿਵ੍ਹਾਰਾ ॥ ਕਰੌਂ ਇਸੀ ਤੇ [੧]ਅਖਲ ਗੁਜਾਰਾ ॥ ਸ਼ੁਨ ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ
ਨ ਭੋਜਨ ਪਾਵਹਿੰ ॥ ਐਸੋ ਅਸਨ ਨ ਹਮ ਕੌ ਭਾਵਹਿ ॥ ੯ ॥ ਜ
ਪੁਨ ਕਰ [੨]ਤਸਕਰਤਾ ਛੋਰਹਿੰ ॥ ਤੌ ਹਮ ਭੋਜਨ [੩]ਖੈਬੋ ਲੋਰਹਿੰ ।
ਸੁਨਤ ਭੋਮੀਏਂ ਤਬੈ ਉਚਾਰਾ ॥ ਨਹਿੰ ਚੋਰੀ [੪]ਤਜਵਾਹੁ [੫]ਦਯਾਰਾ ॥
੧੦ ॥ ਅਪਰ ਜੁ ਭਾਖਹੁ ਮਾਨਹੁੰ ਸੋਈ ॥ ਬਿਨ ਚੋਰੀ ਨਿਰਬਾਹ ਨ
ਹੋਈ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਐਸ ਉਚਾਰੇ ॥ ਤੀਨ ਬਚਨ ਯਹ ਮਾਨ
ਹਮਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ [੬]ਸੱਤ ਭਾਖਨੋ ਪ੍ਰਥਮਹੁ ਜਾਨਹੁ ॥ ਦੁਤਿਯਹ [੭]ਰੰਕ
ਮਾਰ ਨਹਿ ਠਾਨਹੁ ॥ [੮]ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਨਿਮਕ ਖਾਹੁ ਜਹਿ ਕੇਰਾ ॥ ਬੁਰਾ ਨ
ਚਿਤਵਹੁ ਤਿਹ ਕਿਹ ਬੇਰਾ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਤੇ ਭੋਮੀ ਤਿਹ
ਬਾਰਾ ॥ [੯]ਸਤਿ ਬਚ ਮਾਨਯੋ ਤਬ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ਸੱਤਿ ਨਾਮ ਦੇ
ਸਿੱਖ ਬਨਾਯੋ ॥ ਕੜ੍ਹ ਪਰਸਾਦਿ ਪੁਨਹਿ ਮੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਬਿਦਾ
ਭਏ ਤਿਹ ਤੇ ਜਗਰਾਈ ॥ ਕਥਾ ਕਛਕ ਭੋਮੀ ਇਹ ਥਾਈ ॥ ਇਕ
ਬਿਰ ਮਨ ਮਹੁੰ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰ ॥ ਨਹਿੰ ਗਰੀਬ ਕੀ ਕਰਨੀ ਮਾਰ ॥
੧੪ ॥ ਝੂਠ ਨਾਹਿ ਪੁਨ [੧੦]ਬੋਲਬ ਬਨੇ ॥ ਬਿਨ ਚੋਰੀ ਨਹਿੰ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਧਨੇ ॥ ਬਹੁ ਦਿਨ ਚਿਤ ਮੋਂ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਇਕ ਨਿਸ ਕੀਨ
ਐਸ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥ [੧੧]ਨਿਸਾ [੧੨]ਜਾਮ ਜਬ ਏਕ ਬਿਹਾਈ ॥
[੧੩]ਬਡ ਮੋਲੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਤਨ ਲਾਈ ॥ [੧੪]ਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਵਸਯੋ
ਜਾਹਿ ॥ ਬੂਝਯੋ [੧੫]ਪਹਿਰੂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਹਿ ॥ ੧੬ ॥ ਕਹਯੋ ਭੂਮੀਏਂ
[੧੬]ਤਸਕਰ ਜਾਨੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪਹਿਰੂ ਭਏ ਹਰਾਨੋ ॥ ਜਾਨਯੋ ਇਹੁ
ਤੋ ਤਸਕਰ ਨਾਹਿੰ ॥ [੧੭]ਭੂਪਤ ਨਿਕਟ ਵਰਤ ਕੋ ਆਹਿ ॥ ੧੭ ॥

---

੧ ਸਾਰਾ । ੨ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਛਡੋ । ੩ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ । ੪ ਛਡਵਾਓ ੫ ਦਿਆਲੂ ਗੁਰੂ ਜੀ । ੬ ਪਹਿਲਾਂ ਸਚ ਬੋਲਣਾ । ੭ ਦੂਜਾ ਗਰੀਬ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ । ੮ ਤੀਜਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਮਖ ਖਾਣਾ ਉਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ । ੯ ਸਤਿ ਬਚਨ । ੧੦ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਬਨਦਾ । ੧੧ ਰਾਤ । ੧੨ ਘੜੀ । ੧੩ ਵਡੇ ਮੁਲ ਵਾਲੀ । ੧੪ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿਚ । ੧੫ ਪਹਿਰੇਦਾਰ । ੧੬ ਚੋਰ । ੧੭ ਰਾਜੇ ਦੀ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ ।

ਕਹਯੋ ਜਾਹੁ ਭਾਈ ਜਿਤ ਜਾਇ ॥ ਬਖਸਹੁ ਬੂਜਯੋ ਹਮਹੁ ਗਨਾਇ ॥
[1]ਨ੍ਰਿਪ ਸਨਬੰਧੀ ਤੂੰ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਹਰਖਤ ਸੁਨ ਕਰ [2]ਅਗੂ
[3]ਸਿਧਾਨਾ ॥ ੧੮ ॥ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਵਸਯੋ [4]ਭੂਮੀ ਭਾਈ ॥ ਮਹਿਲ ਮਾਹਿ
[5]ਭੂਖਨ ਜਿਹ ਬਾਈ ॥ [6]ਰਜਤ ਸੁ [7]ਚਾਮੀ ਕਰ ਬਹੁ ਲੀਨ ॥ [8]ਪੋਟ
ਬਾਂਧ ਕਰਕੈ ਬਹੁ [9]ਪੀਨ ॥ ੧੯ ॥ ਪੁਨਹਿ ਇਤੈ [10]ਉਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ
ਗੇਰੀ ॥ [11]ਰੁਚਰ [12]ਰਕਾਬੀ ਸੋਨੇ [13]ਹੇਰੀ ॥ ਲੀਨ ਉਠਾਇ ਬੀਚ
ਕਛ ਪਰਯੋ ॥ ਮੁਖ ਮਹਿੰ ਪਾਯੋ ਸ੍ਵਾਦ ਨਿਹਰਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਚੂਰਨ
ਹੁਤੋ ਸਰਬ ਰਸ ਸਨੋ ॥ ਖਾਇ ਬਿਚਾਰਿਯੋ ਭੂਮੀ ਮਨੋ ॥ ਗੁਰੂ ਬਚਨ
ਹੈ ਮੋ ਪਰ ਏਹੁ ॥ ਨਿਮਕ ਖਾਇ ਨਾਹਿੰ ਬੁਰੋ ਚਿਤੇਹੁ ॥ ੨੧ ॥ ਅਸ
ਬਿਚਾਰ ਸਭ ਦੀਨ ਤਿਆਗੇ ॥ [14]ਛੂਛੋ ਨਿਕਸਯੋ ਤਬ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥
ਹੁਤੀ ਸਵੇਰ [15]ਭੂਪ ਸੁਨ ਪਾਯੋ ॥ ਐਸੋ [16]ਤਸਕਰ [17]ਗ੍ਰਿਹ ਮਹੁ
ਆਯੋ ॥ ੨੨ ॥ [18]ਡਿੰਡਮ ਢੇਰੀ ਹ੍ਵੈ ਜੇ ਚੋਰ ॥ ਆਇ ਬਤਾਵਹਿ
[19]ਢਿਗ ਸੋ [20]ਮੋਰ ॥ ਲਹੈ ਇਨਾਮ ਜਿਤਕ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ਆਯੋ
ਦਰਬ ਨ ਕਾਹਿ ਚੁਰਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਸੁਨ [21]ਡਿੰਡਮ ਭੂਮੀ ਤਹਿ
[22]ਕਾਲਾ ॥ ਆਯੋ [23]ਭੂਪਤ ਪਹਿ [24]ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਕੇ
ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀ ॥ ਅਹਿ [25]ਨ੍ਰਿਪ [26]ਤਸਕਰ ਹਉਂ [27]ਤੁਹਿ ਭਾਰੀ ॥
੨੪ ॥ ਤਜਹੁ ਕਿ ਮਾਰੋ ਮਰਜੀ [28]ਤੋਰ ॥ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਕਹਿਯੋ ਪੇਖ
ਤਿਹ [29]ਓਰ ॥ ਕਯੋਂ [30]ਗ੍ਰਿਹ ਮੋ ਤੇ [31]ਛੂਛ [32]ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਭੂਮੀ
ਤਬ ਐਸ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੨੫ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੋਰੇ ਬਚ ਯਹ

---

੧ ਰਾਜਾ। ੨ ਅਗੇ। ੩ ਗਿਆ। ੪ ਭੂਮੀਆਂ ਚੋਰ। ੫ ਗਹਿਣੇ। ੬ ਰੁਪੈ।
੭ ਚਮੜੇ ਦੇ ਰੁਪਏ। ੮ ਪੋਟਲੀ। ੯ ਬਹੁਤੀ ਤਕੜੀ। ੧੦ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵੇਖਿਆ।
੧੧ ਸੁੰਦਰ। ੧੨ ਥਾਲ। ੧੩ ਦੇਖੀ। ੧੪ ਖਾਲੀ। ੧੫ ਰਾਜਾ। ੧੬ ਚੋਰ।
੧੭ ਘਰ ਵਿਚ। ੧੮ ਢੰਡੋਰਾ। ੧੯ ਪਾਸ। ੨੦ ਮੇਰੇ। ੨੧ ਢੰਡੋਰਾ।
੨੨ ਤਿਸ ਸਮੇਂ। ੨੩ ਰਾਜੇ ਪਾਸ। ੨੪ ਛੇਤੀ ਨਾਲ। ੨੫ ਰਾਜਾ।
੨੬ ਚੋਰ। ੨੭ ਤੁਹਾਡਾ। ੨੮ ਤੁਹਾਡੀ। ੨੯ ਤਰਫ। ੩੦ ਘਰ ਤੋਂ।
੩੧ ਖਾਲੀ। ੩੨ ਗਿਆ।

[1]ਸਾਰ ॥ ਕਰੋ ਨ [2]ਪ੍ਰਥਮ ਗਰੀਬਹਿ ਮਾਰ ॥ ਦੁਤੀਏ ਝੂਠ ਨ ਮੁਖਹੁੰ ਅਲਾਵਹੁ ॥ [3]ਚਿਤਹੁ ਨ ਬੁਰੋ ਨਿਮਕ ਜਹਿ ਖਾਵਹੁ ॥ ੨੬ ॥ ਇਸ [4]ਹਿਤ ਮੈਂ ਤੋਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਆਯਾ ॥ [5]ਪਹਿਰੂ ਬੂਝਯੋ ਸਾਚ ਸੁਨਾਯਾ ॥ ਖਾਯੋ ਨਿਮਕ [6]ਅਖਲ ਤਜ ਦੀਨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮਨ [7]ਦਿਢ ਕੀਨ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਭੂਪਤ [8]ਹਰਖਤ ਭਯੋ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਧੰਨ ਤੂੰ ਸਿਖ ਲਯੋ ॥ ਅਸ ਕਹਿ [9]ਮੰਤ੍ਰੀ ਬਡੋ ਬਨਾਯੋ ॥ ਗੁਰ ਬਚ ਪਾਲ [10]ਮੁਰਾਤਬ ਪਾਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ਭੂਮੀ ਸੰਗਤ ਤੇ [11]ਭੂਪਾਰਾ ॥ ਭਯੋ ਸਿੱਖ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਅਬ ਗੁਰ ਕੀ ਪਿਆਰੇ ॥ ਭੋਮੀ ਤੈ ਗੇ ਜਬੈ [12]ਅਗਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਗਮਨੇ [13]ਉਦਯਾਨਾ ॥ ਨਹਿੰ ਕਹਿ ਗ੍ਰਾਮ ਕੀਨ [14]ਪ੍ਰਵਸਾਨਾ ॥ ਨਹਿ ਕਛ [15]ਅਸਨਰੁ [16]ਅੰਭ [17]ਅਹਾਰਾ ॥ ਚਲੇ ਜਾਤ ਸਤਿਗੁਰ [18]ਨਿਰਹਾਰਾ ॥ ੩੦ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ [19]ਛੁਧਾ ਲਗੀ [20]ਬਿਆਕੁਲ ਭਯੋ ਮਰਦਾਨਾ [21]ਅਕੁਲਾਇ ॥ [22]ਸਮਿਤ ਹੇਤ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਤਹਿ ਉਰ ਭੂਖ ਲਗਾਇ ॥ ੩੧ ॥ ਦੇਖ [23]ਬੂਟ ਇਕ ਅਰਕ ਕੋ ਮਰਦਾਨਾ ਸੰਗ ਭਾਖ ॥ [24]ਛੁਧਾ ਨਿਵਾਰੋ ਖਾਉ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਜਿਉਂ ਚਾਖ ॥ ॥ ੩੨ ॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਹਸੀ ਕਰਤ ਮਮ ਸਾਥ ਮਾਰਹੁ ਇਹੁ ਖਵਾਇਕੈ ॥ ਕੈਸੇ ਖਾਵਉਂ ਨਾਥ ਅਰਕ ਫਲਨ [25]ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਰੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਸਵੱਯਾ ॥ ਕਮਲਾਨਨ ਵਾਕ ਕਹੇ [26]ਸਮਿਤੰ ਤੁਮ ਖਾਵਹੁ ਖਾਇ ਸੁ

---

੧ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੨ ਪਹਿਲਾ। ੩ ਮਨ ਵਿਚ। ੪ ਕਾਰਨ। ੫ ਪਹਿਰੇਦਾਰ। ੬ ਸਾਰਾ। ੭ ਦ੍ਰਿੜ। ੮ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੯ ਵਜ਼ੀਰ। ੧੦ ਦਰਜਾ। ੧੧ ਰਾਜਾ। ੧੨ ਪਹਿਲੇ। ੧੩ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਰਹੇ। ੧੪ ਪ੍ਰਵੇਸ਼। ੧੫ ਭੋਜਨ। ੧੬ ਜਲ। ੧੭ ਛਕਣਾ। ੧੮ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੧੯ ਭੁਖ। ੨੦ ਵਿਆਕੁਲ। ੨੧ ਦੁਖੀ। ੨੨ ਕੌਤਕ। ਬੂਟਾ ਦਰਖਤ। ੨੩ ਰੇਠਿਆਂ ਦਾ। ੨੪ ਭੁਖ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ। ੨੫ ਮੌਤ। ੨੬ ਰਲ ਕੇ।

ਜਾਹਿੰ ਜਿਤੇ ॥ ਤਵ ਪੇਟ ਛੁਧਾ ਜਿਤਨੀ ਜੁ ਅਹੈ ਭਰ ਲੇਹੁ ਤਿਤੀ ਤਨ ਹੋਇ ਹਿਤੇ ॥ ਨਹਿੰ ਹੋਵਹਿਗੋ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਨਨ ਕੋ ਹਤ ਮਾਨਹੁ [1]ਵਾਕ [2]ਅਚੇਹੁ ਇਤੇ ॥ ਪੁਨ ਲਾਲਚ ਫੇਰ ਕਰੋ ਨ ਰਿਦੇ [3]ਨਿਜ ਰਾਖਨ ਪਾਸ ਸੁਨੋ [4]ਸੁਮਤੇ ॥ ੩੪ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ ਬੈਨ ਮਨੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪੁਨ [5]ਆਨਨ ਖਾਤਿ ਅਨੰਦ ਚਿਤੇ ॥ ਤੋਰਤ [6]ਤੂਰਨ ਪਾਵਤ ਹੈ ਮੁਖ ਖਾਵਤ ਸਾਦ [7]ਸੁਧਾ ਤੇ ਅਤੇ ॥ [8]ਛੋਰ ਸਕੈ ਨਹਿੰ ਪੇਟ ਭਰਾ ਬਹੁ ਥਾਵ ਰਹਾ ਨਹਿੰ ਪਾਇ ਕਿਤੇ ॥ ਪੂਰ ਲਯੋ [9]ਗਰ ਲੌ [10]ਉਦਰੰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਹਟੈ ਬਹੁ [11]ਤੋਰ ਲਿਤੇ ॥ ੩੫ ॥ ਲਾਲਚ ਕੋ ਕਰਕੇ ਫਲ ਤੋਰ ਕੈ ਬਾਂਧ [12]ਦੁਕੂਲ ਕੇ ਸੰਗ ਲਿਯੇ ॥ ਬਾਸਰ ਏਕ ਅਹਾਰ ਰਖਾ ਤਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤੇ ਚਖ ਚੋਰ ਕੀਯੇ ॥ ਭੂਖ ਲਗੀ ਜਬ ਹੀ ਅਗਲੋ ਦਿਨ ਤੂਸਨ ਹੀ ਤਬ ਕਾਢ ਖਿਯੇ ॥ ਖਾਵਤ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਇ ਗਯੋ ਮੁਖ ਹਾਇ ਪੁਕਾਰਤ ਹਾਇ ਕਿਯੇ ॥ ੩੬ ॥ [13]ਪਰਕੈ ਧਰਤੀ ਪਰ [14]ਪਾਂਇ ਪਸਾਰ [15]ਪੁਕਾਰਤ [16]ਆਰਤ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਕਬ [17]ਪੈਂਡਤ [18]ਦਾਬਤ ਹੈ ਉਦਰੰ ਕਬ ਬੈਠਤ [19]ਐਠ [20]ਅਮੈਡਤ [21]ਘ੍ਰਾਨਾ ॥ ਨਿਜ ਕਾਰ ਕਰੀ [22]ਤਰਫਾ ਪਰਕੈ ਉਚਰੈ ਨ ਗੁਰੂ [23]ਢਿਗ ਬੈਨ [24]ਅਯਾਨਾ ॥ [25]ਉਰ ਭੂਰ [26]ਬਿਸੂਰਤ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਵਤ ਯੌ ਦੁਖ ਪਾਇ ਪਰਯੋ ਤਿਹ [27]ਥਾਨਾ ॥ ੩੭ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਸੁਖ ਦਾ

---

੧ ਬਚਨ। ੨ ਉਚਾਰੋ। ੩ ਆਪਣੇ। ੪ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਤ ਵਾਲੇ। ੫ ਮੂੰਹ ਨਾਲ। ੬ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਤੋੜਦਾ ਹੈ। ੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ। ੮ ਛੋੜ। ੯ ਗਲੇ ਤਕ। ੧੦ ਪੇਟ। ੧੧ ਤੋੜ ਲਏ। ੧੨ ਚਾਦਰ ਨਾਲ। ੧੩ ਪੈਕੇ। ੧੪ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਪਸਾਰਕੇ। ੧੫ ਵਿਰਲਾਪ। ੧੬ ਦੁਖੀ। ੧੭ ਲੰਮੇ ਪੈਕੇ। ੧੮ ਦਬਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪੇਟ ਨੂੰ। ੧੯ ਆਕੜਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਸੋਭਾ ਹੀਨ। ੨੧ ਘਰ। ੨੨ ਪਾਸੇ। ੨੩ ਪਾਸ। ੨੪ ਅਨਜਾਣ। ੨੫ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਝੂਰਦਾ ਹੈ। ੨੬ ਵਿਆਕੁਲ ਦੁਖੀ। ੨੭ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ।

[1]ਚਖੁ ਦੇਖੁ [2]ਦੁਖਾਤਰ ਹੈ [3]ਬਮੁਖੰ ਮਰਦਾਨਾ ॥ [4]ਆਨਨ ਤੇ [5]ਸਮਿਤੰ ਕਰਨਾ ਨਿਧ ਤਾਹਿ ਕਿ ਸੰਗ ਸੁ ਵਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ਲਾਲਚ ਸੋਂ ਕਰ ਪਾਸ ਰਖੇ ਤੁਹਿ ਬੂਝ ਨ [6]ਮੋਹਿ ਲਯੋ ਤਿਹ ਬਾਕਾ ॥ ਤੌ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਹੋ ਇਤਨੋ ਮੂੜ ਬੂਝਹਿ ਜੋ ਨਹਿੰ ਦੂਖ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ੩੮ ॥ ਔਰ [7]ਖਰੋ ਤਹਿ [8]ਠੌਰ [9]ਬਿਖੈ [10]ਅਰਕੰ ਫਲ ਫੂਲਨ ਸੋਂ ਗੁਰ ਚੀਨੋ ॥ [11]ਤੋਰਤ ਭੇ ਫਲ ਆਪਨ ਹਾਥਨ [12]ਪੀਰ ਮਿਟਾਵਨ ਕੇ ਹਿਤ ਦੀਨੋ॥ ਪਾਵਤ ਹੀ ਮੁਖ ਭਾ [13]ਬਮੁਖੰ ਦੁਖ [14]ਖੈ ਸੁਖ ਤੇ [15]ਹਰਖਿਯੋ ਲਖ ਲੀਨੋ ॥ [16]ਬੰਦ ਉਭੈ ਕਰ [17]ਭਾਖ ਬਿਨੈ ਬਰ ਬੰਦਨ ਕੋ ਕਰ ਹੋਤ ਅਧੀਨੋ ॥ ੩੯ ॥ ਯਾਧ ਸੋਂ ਕਰ [18]ਅਗੂ ਚਲੇ ਗੁਰ ਹਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਰੈਂ ਸੁਖ ਸਾਰੈਂ ॥ [19]ਮਾਰਗ ਜਾਤ [20]ਉਭੈ [21]ਪਸਚਾਤ ਸੁਨੈ ਸੁਭ ਬਾਤ [22]ਸੰਦੇਹ ਨਿਵਾਰੈਂ ॥ [23]ਮੰਦਹਿ ਮੰਦ ਚਲੈਂ [24]ਗਤ [25]ਪੰਧ ਅਨੰਦ ਭਏ ਪੁਨ ਗ੍ਰਾਮ [26]ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸੈ [27]ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਕੋ ਚਲ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਅਨੇਕਨ ਤਾਰੈਂ ॥ ੪੦ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਚਲੰਭ ਦੇਸ ਮਹਿੰ ਤੀਰਥ ਰਾਮ ॥ ਤਿਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨਸ [28]ਬਿਸ ਰਾਮ ॥ ਏਕ [29]ਦਿਜ ਤਹਿ ਕਾਂਸੀ ਨੰਦ ॥ [30]ਆਂਖ ਮੀਚ ਕਰ ਬੈਠਿਓ ਅੰਧ ॥ ੪੧ ॥ ਪੂਛਹਿੰ ਗੁਰ ਕਿਓਂ ਨੇਤ੍ਰਨ [31]ਮੂੰਦਹੁ ॥ ਚਖ ਮੂਦਨ ਮਹਿੰ ਕਿਯਾ ਤੁਮ [32]ਗੂੰਦਹੁ ॥ ਕਹਿ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈਂ [33]ਨੈਨ [34]ਮਿਚਾਊਂ ॥

---

੧ ਨੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਕੇ । ੨ ਦੁਖੀ । ੩ ਬੇਮੁਖ । ੪ ਮੂੰਹ ਤੋਂ । ੫ ਸਮੂੰਹ । ੬ ਮੋਹ ਨੇ । ੭ ਖੜੇ । ੮ ਜਗ੍ਹਾ । ੯ ਵਿਖੇ । ੧੦ ਰਸ ਨਿਚੋੜ । ੧੧ ਤੋੜ ਕੇ । ੧੨ ਪੀੜ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ । ੧੩ ਮਰਦਾਨਾਂ । ੧੪ ਨਾਸ । ੧੫ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੧੬ ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ । ੧੭ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ । ੧੮ ਅਗੇ। ੧੯ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਚਲਦੇ । ੨੦ ਖੜੇ । ੨੧ ਬਾਦ ਵਿਚ । ੨੨ ਸੰਸੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ । ੨੩ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ । ੨੪ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ । ੨੫ ਰਸਤੇ ਵਿਚ । ੨੬ ਪਿੰਡ ਦੇਖਿਆ । ੨੭ ਰਾਤ ਦਿਨ । ੨੮ ਡੇਰਾ । ੨੯ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੩੦ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ । ੩੧ ਅਖਾਂ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ । ੩੨ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਣ ਨਾਲ ਭੀ ਗੁੰਦਿਆ ਹੋਇਆ । ੩੩ ਅਖਾਂ । ੩੪ ਮੀਟਿਆ ਹੈ ।

[੧]ਤ੍ਰੈਲੋਕੀ ਕੋ [੨]ਅਗ੍ਰ ਤਕਾਊਂ॥ ੨ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪੁਨਾ ਨੈਨ ਮੀਚਾਏ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲਾ ਸੰਗ ਅਲਾਏ ॥ ਹੇ ਬਾਲਾ ਇਸ [੩]ਸਾਲਗ ਰਾਮ ॥ [੪]ਲੋਪ ਕਰੋ ਦਸ ਪੀਛੇ [੫]ਠਾਮ ॥ ੪੩ ॥ ਲੇ ਬਾਲੇ ਠਾਕਰ [੬]ਪਰਯੰਕੀ ॥ ਤਿਸਕੇ ਆਸਣ ਨੀਚੇ ਢੰਕੀ ॥ ਜਬ ਨੇਤਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਕਿਆ ਦੇਖੈ ॥ ਸਾਲਗਰਾਮ ਨ ਕਿਤ [੭]ਅਵਰੇਖੈ ॥ ੪੪ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰ ਉਠਿਓ ਸੋਊ ॥ ਮੈਂ ਲੁਟਿਓ ਕਿਨ ਕਰਕੈ [੮]ਧ੍ਰੋਊ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਹੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ॥ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕੀ ਮਹਿੰ ਸਾਲਗ ਰਾਮ ॥ ੪੫ ॥ ਨੈਨ [੯]ਮੂੰਦ ਕਰ ਦੇਖਹੁ ਸੋਊ ॥ ਹਾਹਾਕਾਰ ਕਰਤ ਕਿਉਂ ਤੋਊ ॥ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਯੋ ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਮਾਹਿੰ ਪਖੰਡ ਉਠਾਯੋ ॥ ੪੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਾਲ ਨਾਹੀ ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ ॥ [੧੦]ਥਾਨਿਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗ ॥ ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰ ॥ ਅਖੀ ਤ ਮੀਟਹਿ ਨਾਕ ਪਕੜਹਿ ਠਗਣ ਕਉ ਸੰਸਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ [੧੧]ਆਂਟ ਸੇਤੀ ਨਾਕ ਪਕੜਹਿ ਸੂਝਤੇ ਤਿਨ ਲੋਅ ॥ ਮਗਰ ਪਾਛੈ ਕਛੁ ਨ ਸੂਝੈ ਏਹੁ [੧੨]ਪਦਮ ਅਲੋਅ ॥ ੨ ॥ ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮ ਛੋਡਿਆ ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ ॥ [੧੩]ਸਰਿਸਟ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤ ਰਹੀ ॥ ੩ ॥ [੧੪]ਅਸਟ ਸਾਜ ਸਾਜ ਪੁਰਾਣ ਸੋਧਹਿ ਕਰਹਿ ਬੇਦ ਅਭਿਆਸ ॥ ਬਿਨ ਨਾਮ ਹਰ ਕੇ ਮੁਕਤ ਨਾਹੀ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ॥ ੪ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਚਰਨ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਕਹਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਖੰਡ ਕਮਾਯੋ ॥ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਰ

---

੧ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਕਾਂ। ੨ ਸਾਹਮਣੇ। ੩ ਮੂਰਤੀ। ੪ ਛੁਪਾ ਲੈ। ੫ ਇਸਥਿਤ ਕਰਦੇ। ੬ ਚੌਂਕੀ। ੭ ਦਿਸਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੮ ਛਲ। ੯ ਮੀਟ ਕੇ। ੧੦ ਮੰਦਰ ਠਾਕਰ ਦੁਆਰੇ। ੧੧ ਚੀਚੀ ਉਂਗਲ ਤੇ ਅੰਗੂਠਾ ਦੋਨੋਂ ਨਾਲ ਨਕ ਨੂੰ ਪਕੜਿਆ ਹੈ। ੧੨ ਬਚਨ ਤੇਰੇ ਅਸਚਰਜ। ੧੩ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ। ੧੪ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ।

ਗਿਆਨ ॥ ਅਬ ਮੇਰੀ ਕਰਹੋ ਕਲਜਾਨ ॥ ੪੭ ॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ [1]ਮੁਚਹੋ ਯਹਿ [2]ਦੰਭ ॥ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਮਨ [3]ਥੰਭ ॥ ਬਿਨਾਂ ਪਖੰਡ ਗੁਜਾਰਾ ਮਿਲ ਹੈ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਕੋ ਸਭ [4]ਗਿਲ ਹੈ ॥ ੪੮ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਤਬ ਭਯੋ ॥ ਜਪੈ ਨਾਮ ਮੁਕਤੀ ਸੋ ਥਯੋ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਰ ਬਹੁਤ ਉਧਾਰੇ ॥ ਨਾਮ ਲਿਯੇ ਜਹਿੰ ਉਤਰਹਿੰ ਪਾਰੇ ॥ ੪੯ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਭੋਮੀਏ ਐ ਰਾਮ ਤੀਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ॥੨੫॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਤਹਿ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਰਖੇਤਰ ਅਸਥਾਨ ॥
ਪਹੁੰਚੇ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਿਹਨ ਕੋ ਮੇਲਾ ਜਹਾਂ [5]ਮਹਾਨ ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ [6]ਦਿਜ ਆਦਿਕ ਜੇ ਚਾਰੋਂ ਬਰਨੇ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਹਿਤ [7]ਮੱਜਨ ਕਰਨੇ ॥ [8]ਆਸ੍ਰਮ ਹੈਂ ਗ੍ਰਿਹਸਥਾਦਕ ਜੋਊ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਚਾਰੋ ਮਿਲ ਸੋਊ ॥ ੨॥ [9]ਖਟ ਦਰਸਨ ਤੇ ਆਦਿਕ ਔਰਾ ॥ [10]ਪੁਰਬ ਕਰਨ ਆਏ ਤਿਹ ਠੌਰਾ [10] ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਇਕ ਰਾਣੀ [11]ਸੁਤ ਲੀਨੇ ॥ ਆਈ [12]ਨਿਕਟ ਆਨਾ ਕੀਨੇ ॥ ੩ ॥ [13]ਪਟਨੇਸਰ ਥੋ [14]ਮ੍ਰਿਗ ਕੋ ਮਾਰੀ ॥ ਧਰੀ ਭੇਟ ਤਿਨ ਗੁਰੂ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਸੋ [15]ਰਿਪ ਨੈ ਦੀਨ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਹਮ ਆਏ ਅਬ ਸ਼ਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਭਾਖੋ ਬਚ ਐਸੇ ॥ ਰਾਜ ਹਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜੈਸੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ ਕਰੋ ਅਸ ਰੀਤੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਕਰਹੋ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ੫ ॥ ਇਸ [17]ਮ੍ਰਿਗ ਕਾ ਸਭ ਮਾਸ ਸਵਾਰੋ ॥ ਕੋਰੋ ਮਟਕੇ ਚੁੱਲ ਪਰ ਚਾਰੋ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ [19]ਆਇਸ ਸੁਨਕੈ ॥ ਕਰਤ ਭਏ ਤਬ ਸਭ

---

੧ ਦੂਰ ਕਰੋ । ੨ ਪਖੰਡ । ੩ ਰੋਕਣਾ । ੪ ਨਿਗਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ॥ ੫ ਬਹੁਤ ਵਡਾ । ੬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਵੈਸ਼ ਚਾਰ ਵਰਣ ਦੇ ਲੋਕ ॥ ੭ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ । ੮ ਡੇਰਾ । ੯ ਛੇ ਮਤ । ੧੦ ਮੇਲਾ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਨ ॥ ੧੧ ਜਗ੍ਹਾ । ੧੨ ਪੁਤਰ । ੧੩ ਪਾਸ । ੧੪ ਪਟਨੇ ਦਾ ਰਾਜਾ ॥ ੧੫ ਹਰਨ । ੧੬ ਰਾਜੇ ਨੇ । ੧੭ ਹਰਨ ਦਾ ਮਾਸ ॥ ੧੯ ਆਗਿਆ ਸੁਣਕੇ ॥

[1]ਬਿਧ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ੬ ॥ ਬਹੁਤੇ [2]ਬਿੱਪ੍ਰਨ ਤਬਹਿ [3]ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਲੇਕਰ [4]ਕੁਤਕੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਆਜ [5]ਤਰਨ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਨ ਅਕਾਸਾ ॥ ਤੁਮ ਨੇ [6]ਰੀਧਯੋ ਕੈਸੇ ਮਾਸਾ ॥ ੭ ॥ ਕਹਿੰ ਇਸ ਮਾਰਹੁ ਅਬ [7]ਬਿਨ ਬੇਰਾ ॥ ਅਸ [8]ਕੁਕਾਜ ਕੋ ਕਰੈ ਨ ਫੇਰਾ ॥ ਧਰਮ [9]ਰੀਤ ਇਨ [10]ਦੀਨ ਬਿਗਾਰੀ ॥ [11]ਅਘ ਨ ਹੋਤ ਐਸਨ ਕੋ ਮਾਰੀ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ–ਗੁਰੂ ਕਹੈਂ ਬਲ਼ ਕਰੋ ਜੇ [12]ਹਤਨ ਬਿਖੈ ਹਿਤ ਹੋਇ ॥
ਜਿਉਂ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਉਂ ਕਰੋ ਅਬ [13]ਬਰਜਤ ਇਹਾਂ ਨ ਕੋਇ ॥੯॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੇ ਤੁਮ ਹਮ ਸੋਂ [14]ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ॥ [15]ਪਰਮ ਅਧਰਮ ਰੀਤ ਜੋ ਬਰਨੀ ॥ ਤੌ ਪੰਡਤ ਸਭ ਮਿਲ ਸਨਯਾਸੀ ॥ ਆਇ ਕਰੋ ਚਰਚਾ ਹਮ [16]ਪਾਸੀ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨੇ [17]ਸਧੀਰਜ ਬਚਨਾ ਜਬ ਹੀ ॥ ਮਿਲ ਆਏ ਪੰਡਤ ਜੇ ਸਬ ਹੀ ॥ ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਹੁਤੇ ਸਨਯਾਸੀ ॥ [18]ਅਪਰ ਲੋਕ ਆਏ ਬਹੁ ਪਾਸੀ ॥ ੧੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ [19]ਆਮਿਖ ਨਿੰਦ ਨ [20]ਮਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ [21]ਦੰਭ ਤਿਨਹੁ ਨਿਰਵਾਰਨ ॥ ਕੀਨਹੁ ਤਬਹਿ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ॥ ੧੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ–ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮਿਆ ਮਾਸੈ ਅੰਦਰਿ ਵਾਸੁ ॥ ਜੀਉ ਪਾਇ ਮਾਸ ਮੁਹਿ ਮਿਲਿਆ ਹਡ ਚੰਮੁ ਤਨੁ ਮਾਸੁ ॥ ਮਾਸਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਢਿਆ ਮੰਮਾ ਮਾਸੁ ਗਿਰਾਸੁ ॥ ਮੁਹੁ ਮਾਸੈ ਕਾ ਜੀਭ ਮਾਸੈ ਕੀ ਮਾਸੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸੁ ॥

---

੧ ਸਭ ਤਰਾਂ । ੨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੩ ਦੇਖਿਆ । ੪ ਡੰਡੇ । ੫ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਨ । ੬ ਰਿੱਝਿਆ ਹੈ ਮਾਸ । ੭ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ । ੮ ਖੋਟਾ ਕੰਮ । ੯ ਮਰਯਾਦਾ । ੧੦ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤੀ । ੧੧ ਪਾਪ । ੧੨ ਮਾਰਨ । ੧੩ ਰੋਕੇਗਾ ਨਹੀਂ । ੧੪ ਗਲ ਬਾਤ ਵੀਚਾਰ । ੧੫ ਵਡੀ ਅਧਰਮ ਵਾਲੀ ਮਰਯਾਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋ । ੧੬ ਸਾਡੇ ਪਾਸ । ੧੭ ਸਹਿਤ ਧੀਰਜ । ੧੮ ਹੋਰ ਲੋਕ । ੧੯ ਮਾਸ । ੨੦ ਤੁਹਾਡੇ ਮਤ ਵਿਚ । ੨੧ ਪਖੰਡ ।

ਵਡਾ ਹੋਆ ਵੀਆਹਿਆ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਮਾਸੁ ॥ ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸ ਊਪਜੈ ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੀਐ ਤਾਂ ਕੋ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥ ਆਪਿ ਛੁਟੇ ਨਹਿ ਛੂਟੀਐ ਨਾਨਕ ਬਚਨਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ—ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਉਤਰ ਆਇ ਨ ਕੋਇ ॥
[1]ਪਿਖੈਂ ਪਰਸਪਰ ਬਦਨ ਨਿਜ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇ ਨ ਸੋਇ ॥੧੩॥
ਸਨਜਾਸੀ [2]ਦਿਜ ਕਹਿਤ ਭੇ [3]ਕੇਤਕ ਕਾਲ ਬਿਤਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਪੰਡਤ ਬਡੋ ਤਹਿ ਜੀਤਿਓ ਜਗ ਜਾਇ ॥੧੪॥
ਇਸ ਫਕੀਰ ਕੇ ਸਾਮ੍ਹਨੇ ਚਰਚਾ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰੰਤ ॥
[4]ਬੇਤਾ [5]ਆਗਮ [6]ਨਿਗਮ ਕੋ ਸਬਹਨ ਮੈਂ [7]ਮਤ ਵੰਤ ॥੧੫॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਨਾਨੂ ਪੰਡਤ ਤਬ ਹੀ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਸਬਹਨ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਜਬ ਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [8]ਕੇਰ ਪ੍ਰਤਾਪ [9]ਦਬਾਵਾ ॥ [10]ਸਾਬਤ ਕੋਇ ਨ ਉੱਤਰ ਆਵਾ ॥ ੧੬ ॥ ਹੇ ਫਕੀਰ ਤੈਂ ਕੀਨ [11]ਕੁਕਰਮਾ ॥ [12]ਪੁਰਬ ਦਿਵਸ ਅਜ ਚਹਿਯੇ ਧਰਮਾ ॥ ਕੈਸੇ ਤੇਰੇ ਅਹੇ [13]ਸਿਧਾਂਤਾ ॥ ਉੱਤਰ ਦੇ [14]ਨਤ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ [15]ਪਾਤਾ ॥ ੧੭ ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਜਾਣੈ ॥ ਕਉਣੁ ਮਾਸੁ ਕਉਣੁ ਸਾਗੁ ਕਹਾਵੈ ਕਿਸ ਮਹਿ ਪਾਪ ਸਮਾਣੇ ॥ ਗੈਂਡਾ ਮਾਰ ਹੋਮ ਜਗ ਕੀਏ ਦੇਵਤਿਆ ਕੀ ਬਾਣੇ ॥ ਮਾਸ ਛੋਡ ਬੈਸਿ ਨਕੁ ਪਕੜਹਿ ਰਾਤੀ ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ॥ ਫੜੁ ਕਰ ਲੋਕਾ ਨੋ ਦਿਖਲਾਵਹਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਹੀ ਸੂਝੈ ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਧੇ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਹੈ ਨ ਕਹਿਆ ਬੂਝੈ ॥ ਅੰਧਾ

---

੧ ਦੇਖੇ। ੨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੩ ਕਿਤਨਾ ਸਮਾਂ।
੪ ਬਕਤਾ। ੫ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ। ੬ ਬੇਦ। ੭ ਅਕਲ ਵਾਲਾ। ੮ ਦਾ।
੯ ਹੇਠਾਂ। ੧੦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੧੧ ਖੋਟਾ ਕਰਮ। ੧੨ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ।
੧੩ ਤਾਤ ਪ੍ਰਜ। ੧੪ ਨਹੀਂ। ੧੫ ਪ੍ਰਤਕੇ ਵਾਪਸ।

ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧ ਕਮਾਵੈ ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਿਲੋਚਨ ਨਾਹੀ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਨਿਪੰਨੇ ਮਛੀ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਹੀ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਜਾ ਨਿਸਿ ਮੇਲਾ ਓਥੈ ਮੰਦ ਕਮਾਹੀ ॥ ਮਾਸਹੁ ਨਿਮੇ ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ॥ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਛ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਚਤਰ ਕਹਾਵੈ ਪਾਂਡੇ ॥ ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸ ਮੰਦਾ ਸੁਆਮੀ ਘਰ ਕਾ ਮਾਸ ਚੰਗੇਰਾ ॥ 'ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਮਾਸਹੁ ਹੋਏ ਜੀਅ ਲਇਆ ਵਾਸੇਰਾ ॥ ਅਭਖ ਭਖਹਿ ਭਖ ਤਜ ਛੋਡਹਿ ਅੰਧ ਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੇਰਾ ॥ ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ॥ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰ ਕਹਾਵੈ ਪਾਂਡੇ ॥ ਮਾਸ ਪੁਰਾਨੀਂ ਮਾਸ ਕਤੇਬੀਂ ਚਹੁ ਜੁਗ ਮਾਸ ਕਮਾਣਾ ॥ [੧]ਜਜ ਕਾਜ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ ਓਥੈ ਮਾਸ ਸਮਾਣਾ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾ ॥ ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕੋ ਜਾਂਦੇ ਤਾ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨ ਨ ਲੈਣਾ ॥ ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਹੁ ਇਹੁ [੨]ਧਿਙਾਣਾ ॥ ਆਪ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ॥ ਪਾਂਡੇ ਤੂੰ ਜਾਣੈ ਹੀ ਨਾਹੀ ਕਿਥਹੁ ਮਾਸ [੩]ਉਪੰਨਾ ॥ [੪]ਤੋਇਅਹੁ ਅੰਨ [੫]ਕਮਾਦੁ ਕਪਾਹਾ ਤੋਇਅਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਗੰਨਾ ॥ ਤੋਆ ਆਖੈ ਹਉ ਬਹੁ ਬਿਧ ਹਛਾ ਤੋਐ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰਾ ॥ ਏਤੇ ਰਸੁ ਛੋਡਿ ਹੋਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਉਂ ਸਬ ਭਾਖਿਯੋ ਸ੍ਰੀ [੬]ਗੁਨ ਐਨ ॥ [੭]ਤੂਸਨ ਭਾ ਤਬ ਆਇ ਨ [੮]ਬੈਨਾ ॥ [੯]ਨਾਨੂ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਬੰਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ਹੇ ਫਕੀਰ ਕਿਆ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹਮ ਨਾਨਕ ਨਾਮੂ ॥ ਸੇਵਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁਖ ਧਾਮੂ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਨਾਨੂ [੧੦]ਸ੍ਰੋਨ ਮਝਾਰਾ ॥ ਨਿਜ

---

੧ ਝੰਡ ਸਮੇਂ। ੨ ਧਕੋ ਧਕੀ। ੩ ਪੈਦਾ। ੪ ਜਲ। ੫ ਗੰਨਾ। ੬ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੭ ਚੁਪ। ੮ ਗਲ। ੯ ਨਾਨੂ ਪੰਡਤ ਦੋ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ।

ਸੰਗਮ ਸੋਂ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਲਿਖਿਯੋ [1]ਭਵਿਖਯਤ ਮਹਿੰ ਇਤਹਾਸੂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ [2]ਪ੍ਰਕਾਸੂ ॥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾਰਤਕ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਾਸ ॥ ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਲੀ ਦੁਖ ਰਾਸ ॥ ੨੦ ॥ [3]ਮੰਦ ਕਰਮ ਬਹੁ ਕਲੁਖ ਕਮਾਵਹਿੰ । ਨਰਕਨ ਤੇ ਕਿਹ ਬਿਧ ਛੁਟ ਜਾਵਹਿੰ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਤਬ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੋ ਸੁਨੀਏਂ ਅਬ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥

ਸਲੋਕ ॥ ਤਦਾ ਵੈ ਲੋਕ ਰਖਯਾਰਥੰ ਮਲੇਸਾਨਾਂ ਨਾਸ਼ ਹੇਤੁਬੇ ॥ ਪਸਚਮੈ ਤੂ ਸੁਭੇ ਦੇਸੇ ਬੇਦੀ ਬੰਸੇਚ ਨਾਨਕੋ ॥ ੩੪ ॥ ਨਾਮ ਨਾ ਨਾ ਭੁਵਿ ਰਾਜ ਰਿਖੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਯਾਨੈਕ ਮਾਨਸ: ਵਵਿਖਯਤੀ ਕਲੂ ਸਕੰਦ ਤਤ ਬਿਦਿਯੰ ਕਲਯਾਹਰੋ ॥ ੩੫ ॥ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਰਾਜ ਸਾਰਦੂਲਾਨੁ ਪਦਿਸ਼ਯਤੀ ਪੁਨ: ॥ ਮਲੇਛਾਨਾਂ ਹਰਿ ਨਿਸਯਤਿ ਸਕੰਦ ਧਰਮ ਤਤ੍ਵੋਪਦੇਸ ਕ੍ਰਿਤ: ॥ ੩੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [4]ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਤਾਰ [5]ਬਿਯਾਸ ਜੁ ਮਹਾਨਾ ॥ [6]ਭਾਵਿਯਖਤ ਜੁ ਪੌਰਾਨ ਬਖਾਨਾ ॥ [7]ਉੱਤ੍ਰਾਧ ਕੇ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਅਠਾਈਸਵੇਂ ਧਿਯਾ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੨੨ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਥੋ ਜੋ [8]ਧਰਾਵਾ ॥ [9]ਬਿਦਿਆ ਬਲ ਦਿਗਬਿਜੈ ਕਰਾਵਾ ॥ ਸੋ ਸੈਂ ਨਹਿੰ ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ॥ ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਕੇ [10]ਹਿਤ ਆਏ ॥ ੨੩॥ ਜੋ ਸੁਨ ਹੈ ਇਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਉਧਰਹਿੰ ਸੇ ਤਭ [11]ਜਗਤ ਕਲੇਸ਼ਾ ॥ ਬਿਨੈ ਕਰੀ ਬਹੁ [12]ਭਾਂਤ ਸੁਹਾਵਨ ॥ ਅਪਨੀ [13]ਖਤਾ [14]ਕੇਰ ਬਖਸ਼ਾਵਨ ॥ ੨੪ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿੰ [15]ਰਵਿ ਬਿਮਲ ਸੁ ਥਾਈ ॥

---

੧ ਭਵਿਖਤ ਪੁਰਾਣ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਿਆ ਹੈ । ੨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ । ੩ ਭੈੜੇ ਕਰਮ । ੪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਅਵਤਾਰ । ੫ ਬਿਆਸ ਪੰਡਤ । ੬ ਭਵਿਖਤ ਪੁਰਾਣ ਵਿਚ ਕਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ੭ ਪਿਛਲੇ ਕਾਂਡ ਵਿਚ । ੮ ਰਖਿਆ ਹੈ । ੯ ਵਿਦਿਆ ਬੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਫਤੇ ਕਰੇਗਾ । ੧੦ ਵਾਸਤੇ । ੧੧ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਉਹ ਤਰੇਗਾ ਜੋ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇਗਾ । ੧੨ ਤਰਾਂ । ੧੩ ਹਸਤੀ । ੧੪ ਦੇ । ੧੫ ਸੂਰਜ ਸਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਨ ਹਟ ਗਿਆ ।

ਕਹਿੰ ਗੁਰ [1]ਨ੍ਰਿਪ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਕਰਾਈ ॥ [2]ਢਿਗ ਬਠਾਇ ਪੰਗਤ ਕਰਵਾਈ ॥ [3]ਬਿਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪਾਇਸ ਵਰਤਾਈ ॥ ੨੫ ॥ [4]ਆਮਿਖ ਤੇ [5]ਪਾਇਸ ਜਬ ਪਾਏ ॥ ਪਿਖ ਅਸ਼ਚਰਯ ਬਹੁਰ ਖ਼ੁਸ਼ ਥਾਏ ॥ ਦ੍ਵਿਜ ਸਨਿਆਸੀ ਬਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਏ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰ ਬਹੁ ਸ਼ਰਧਾ ਲਿਆਏ ॥ ੨੬ ॥ [6]ਪਗ ਪਾਹੁਲ ਬਹੁਤਨ ਤਬ ਲੀਨੀ ॥ ਗੁਰਮਤ ਧਰੀ ਸਕਲ ਬਿਧ ਚੀਨੀ ॥ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿ ਸਿਮਰਹੁ ਨਾਮੂ ॥ ਵੰਡ ਖਾਹੁ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕਰਾਮੂ ॥ ੨੭ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਸਿਖ [7]ਗੇ [8]ਨਿਜ ਦੇਸਾ ॥ ਮਹਿਮਾ ਕਰਤ [9]ਜਾਤ [10]ਮਗ ਮਾਹੀ ॥ ਇਹ ਅਵਤਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਆਹੀ ॥ ੨੯ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕੁਰੂਖੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਖਟ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ [11]ਰਜ ਚਰਨ ਜੋ ਸਿਖ ਮਨ [12]ਮੁਕਰ [13]ਸੂਛਾਇ ॥ ਐਸੇ ਗੁਰ ਕੀ [14]ਸ਼ਾਮ ਜੋ ਨਹਿੰ ਆਵਹਿ ਪਛਤਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਜੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਤ ਸੰਗ ਲੀਨੇ ॥ ਆਨ ਚਰਨ ਪਰ ਬੰਦਨ ਕੀਨੇ ॥ ਤਿਨ [15]ਬਿਲੋਕ ਬੋਲੇ [16]ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਆਪਨੇ ਦੇਸਾ ॥ ੨ ॥ ਸਨਮੁਖ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਕਰੋ ਲਰਾਈ ॥ ਨਹਿੰ ਠਹਰਹਿ [17]ਅਰਿ ਜਾਹਿ [18]ਪਲਾਈ ॥ ੩ ॥ ਲੀਨੋ ਸਰਬ ਜਾਇ [19]ਨਿਜ ਦੇਸਾ ॥ ਕਰਤ ਭਯੋ ਸੋ ਰਾਜ [20]ਨਰੇਸਾ ॥ ਪਟਨੇ ਨਗਰ ਬਿਖੈ ਰਜਧਾਨੀ ॥ ਰਹਿਤ ਭਯੋ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨੀ ॥ ੪ ॥ ਪ੍ਰੇਮ

---

੧ ਰਾਜਾ । ੨ ਪਾਸ । ੩ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ । ੪ ਮਾਸ ਤੋਂ । ੫ ਖੀਰ । ੬ ਚਰਨਾ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ । ੭ ਗਿਆ । ੮ ਆਪਣੇ ਦੇਸ । ੯ ਜਾਂਦਿਆਂ । ੧੦ ਰਸਤੇ ਵਿਚ । ੧੧ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜੀ । ੧੨ ਸ਼ੀਸ਼ਾ । ੧੩ ਦੇਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ੧੪ ਸ਼ਰਨ । ੧੫ ਵੇਖ ਕੇ । ੧੬ ਜਗਤ ਦਾ ਈਸ਼ਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ । ੧੭ ਵੈਰੀ । ੧੮ ਦੌੜ ਜਾਏਗਾ । ੧੯ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ । ੨੦ ਨਗਰੀ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹੋਕੇ ਰਾਜ ਭਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ ।

ਹਰੀ ਸੁਨਿਯੇ ਇਤਿਹਾਸਾ ॥ [੧]ਮੰਦ ਮੰਦ ਗਮਨੇ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਆਏ
ਤਟ [੨]ਸੁਰਸਰਿ ਕੇ ਮੇਲੇ ॥ ਭੀਤ [੩]ਭੂਰ ਨਰ ਬਹੁਤ ਸਕੇਲੇ ॥ ੫ ॥
[੪]ਪੂਰਬ [੫]ਪਸ਼ਚਮ ਉੱਤਰ ਕੇਰੇ ॥ ਨਰ ਦੱਖਨ ਕੇ ਆਏ ਘਨੇਰੇ ॥
ਕਈ [੬]ਲੱਛ [੭]ਮੱਜਨ ਨਰ ਕਰ ਹੀ ॥ [੮]ਭਾਉ ਭਗਤ ਕੋ ਉਰ ਨਹਿੰ
ਧਰ ਹੀ ॥ ੬ ॥ ਦੇ [੯]ਸੂਰਜ ਕੋ ਨੀਰ ਘਨੇਰਾ ॥ [੧੦]ਥਿਰ ਨਹਿੰ ਮਨ
[੧੧]ਛਿਨ ਚਹੁ ਦਿਸ ਫੇਰਾ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਪਹੂਚੇ ਜਬ ਹੀ ॥ [੧੨]ਨਾਨ
ਕੀਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਹੀ ॥ ੭ ॥ [੧੩]ਪਸਚਮ ਦਿਸ ਮੁਖ ਕਰ ਗੁਨ
ਖਾਨੀ ॥ [੧੪]ਕਰ ਅੰਜਲ ਸੋਂ ਸੀਚਤ ਪਾਨੀ ॥ ਲੋਕ [੧੫]ਬਿਲੋਕਤ
ਅਚਰਜ ਮਾਨੈਂ ॥ ਪਨ ਕਹਿੰ ਕਿਤ ਜਲ ਦੇਹਿੰ [੧੬]ਅਜਾਨੈ ॥ ੮ ॥
ਸੁਨ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਪੂਰਬ ਜਲ ਦਿਹੁ ਕਿਆ
ਜਾਨਾ ॥ ਨਰ ਬੋਲੇ ਜੇ ਪਿਤਰ ਹਮਾਰੇ ॥ ਤਿਨ ਕੌ ਜਲ ਦੇਨਾ
[੧੭]ਇਸ ਕਾਰੇ ॥ ੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਿਨ ਸੋਂ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਕਿਤਕ
ਦੂਰ ਹੈਂ ਪਿਤਰ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਨਰ ਬੋਲੇ ਮਤਵਾਨਹਿੰ ਜੋਊ ॥ [੧੮]ਕਿਤਕ
ਸਹਿਸ ਜੋਜਨ ਹੈਂ ਸੋਊ ॥ ੧੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੁਨ [੧੯]ਸ਼੍ਰੋਨਤ ਤਿਨ
ਬਾਨੀ ॥ ਦੀਨ [੨੦]ਬਿਸਾਲ ਲਗੇ ਪੁਨ ਪਾਨੀ ॥ ਬੂਝਨ ਲਗੇ ਬਹੁਰ
ਨਰ ਸੋਊ ॥ ਤੈ ਨਿਜ ਬਾਤ ਬਤਾਇ ਨ ਕੋਊ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ
ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤਾ ॥ ਹਮ [੨੧]ਨਿਜ ਨਗਰ ਬੀਜਿਓ ਖੇਤਾ ॥ ਨਹਿੰ
ਜਲ ਦੇਨ ਹਾਰ ਕੋ [੨੨]ਪਾਛੇ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਨੀਰ ਦੇਊਂ ਮੈਂ [੨੩] ।

---

੧ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਚਲੋ। ੨ ਗੰਗਾ। ੩ ਬਹੁਤ। ੪ ਸੂਰਜ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਉਦੇ ਹੁੰਦਾ। ੫ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਸੂਰਜ ਡੁਬਦਾ। ੬ ਲਖ। ੭ ਅਸ਼ਨਾਨ। ੮ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ। ੯ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਾਣੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ੧੦ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੧੧ ਖਿਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪਾਸੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਅਸ਼ਨਾਨ। ੧੩ ਸੂਰਜ ਲੈਂਦੇ ਪਾਸੇ। ੧੪ ਬੁਕਾਂ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਪਰ ਛਿੜਕਦੇ ਹਨ। ੧੫ ਲੋਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸਚਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੧੬ ਅਨਜਾਣ। ੧੭ ਇਸ ਵਾਸਤੇ। ੧੮ ਕਿਤਨੇ ਹਜ਼ਾਰ ਜੋਜਨ, ਚਾਰ ਕੋਹ ਦਾ ਇਕ ਜੋਜਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੯ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੨੦ ਬਹੁਤਾ ਪਾਣੀ। ੨੧ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿਚ। ੨੨ ਪਿਛੇ। ੨੩ ਅਛੀ ਤਰਾਂ।

੧੨ ॥ ਕਹਿ ਨਰ ਖੇਤ ਕਹਾਂ ਤੂੰ ਕਹਾਂ ॥ ਕਿਯੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਨੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ॥ ਬਹੁਰ ਕਹੈਂ ਇਹੁ ਬਡੌ ਅਜਾਨ ॥ ਤਬ ਬੋਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਨ ਖਾਨੱ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੁਮਹਿ ਭੁਲਾਯੋ ॥ [1]ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਮਨ ਭਰਮਾਯੋ ॥ ਮੇਰੋ ਅਹੈ ਸਮੀਪ [2]ਕਿਦਾਰਾ ॥ ਤਹਿਂ ਕੋ ਪਹੁੰਚ ਨ ਸਕਈ [3]ਬਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਤੁਮਰੇ ਪਿਤਰ [4]ਉਰਧ [5]ਅਧਕਾਈ ॥ ਸੋ ਜਲ ਤਿਨ ਕੋ ਕੈਸ ਪੁਚਾਈ ॥ ਮੁਝੇ ਅਜਾਨ ਭਨਤ ਹੋ ਕੈਸੇ ॥ ਬਡੇ ਅਜਾਨ ਭਏ ਤੁਮ ਐਸੇ ॥ ੧੫ ॥ ਅਸ ਕਹਿ [6]ਤੂਸਨ ਭੇ ਜਗ ਸਾਂਈ ॥ ਬੈਠ ਰਹੇ ਤਬ ਤਿਸਹੀ ਥਾਂਈ ॥ [7]ਪੁੰਜ [8]ਮਨੁਜ ਤਹਿਂ [9]ਮੱਜਨ ਕਰਹੀ ॥ [10]ਤਟ ਪਰ ਬੈਠ ਧਿਆਨ ਕੋ ਧਰ ਹੀ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਕੋ ਸੰਧਯਾ ਲਾਗੇ ਕਰਨ ਕੇਤੁਕ [11]ਤਰਪਣ ਕੀਨ ॥
ਤੂਸਨ ਹੋ ਬੈਠੇ ਕਿਤਕ ਕਰ ਮਹਿਂ ਮਾਲਾ ਲੀਨ ॥ ੧੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨੈਂ ॥ ਤਿਨਹਿਂ ਸੁਨਾਵੈਂ ਬਚਨ ਬਖਾਨੈਂ ॥ ਦੇਖਹੁ ਮਨਜ ਪਖੰਡ ਕਮਾਵੈਂ ॥ ਮਨ ਥਿਰ ਨਾਹਿਂ ਲੋਕ ਦਿਖਰਾਵੈਂ ॥ ੧੮ ॥ ਕਹਿ ਨਰ ਆਗੇ [12]ਸੱਤਿ ਬਤਾਯੋ ॥ ਇਨ ਕੋ [13]ਦੰਭ [14]ਕੈਸ ਤੁਮ ਪਾਯੋ ॥ [15]ਸੂਧੇ ਮਗ ਕੇ ਪਾਵਨ ਹੇਤਾ ॥ ਪੁਨ ਬੋਲੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤਾ ॥ ੧੯ ॥ ਲੇ ਮਾਲਾ ਬੈਠੇ ਕਰ ਮਾਹੀ ॥ ਮਨ [16]ਇਸਥਿਰ ਇਕ ਛਿਨ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵਨ ਹਿਤ ਦਿਨ ਰਾਤੀ॥ਕਰਹਿਂ ਦੰਭ ਬੈਠੇ [17]ਭਲਭਾਤੀ ॥੨੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕੈਸੇ ਜਪਤਾ ਨਾਮ ਤੁਮ ਮਨ ਪਠਿਯੋ ਮੁਲਤਾਨ ॥
ਤੇਰੋ [18]ਲਵ ਪੁਰ ਮਹਿਂ ਗਯੋ ਕਰਹੋ ਸਾਚ ਬਖਾਨ ॥ ੨੧ ॥

---

੧ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੨ ਖੇਤੀਆਂ। ੩ ਜਲ। ੪ ਉਚਾ। ੫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ। ੬ ਚੁਪ। ੭ ਸਮੂਹ। ੮ ਮਾਨੁਖ। ੯ ਇਸ਼ਨਾਨ। ੧੦ ਗੰਗਾ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੧੧ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਾਲ ਮੰਤ੍ਰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਜਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਮ। ੧੨ ਸਚ। ੧੩ ਪਖੰਡ। ੧੪ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੧੫ ਸਿਧੇ ਰਸਤੇ। ੧੬ ਟਿਕਾਓ ਵਿਚ। ੧੭ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੧੮ ਲਾਹੌਰ।

ਚੌਪਈ ॥ ਜਿਹ ਜਿਹ ਮਨ ਮਾਨਵ ਕੇ ਗਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਬਤਾਵਤ ਭਏ ॥ ਸਭ ਮਾਨਵ ਨੇ ਸੁਨ ਅਸ [1]ਬੈਨੰ ॥ ਜਾਨਿਯੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਗਤ ਦੈਨੰ ॥ ੨੨ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਹੋਏ ਮਨ ਦੀਨੰ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ਼ ਪਰ ਬੰਦਨ ਕੀਨੰ ॥ ਬਿਨੈ [2]ਭਨਤ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਤੇ ॥ ਬਖਸ਼ਹੁ ਗੁਨਹਿ ਭਏ ਜੋ ਹਮ ਤੇ ॥ ੨੩ ॥ ਮਹਿਮਾ ਆਗੇ ਹਮ ਨਹਿੰ ਜਾਨੀ ॥ ਅਬ ਜਾਨੀ ਤੁਮ ਹੋ [3]ਗਤ ਦਾਨੀ ॥ ਤਰਪਣ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ [4]ਛੋਰੀ ॥ ਆਇ ਗਏ ਸਤਗੁਰ [5]ਪਗ ਓਰੀ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਸਿੱਖ ਆਪਨੇ ਕਰਿਯੇ ॥ [6]ਪਦ ਰਜ ਦੇਯ ਪਾਪ [7]ਪਰਹਰਿਯੇ ॥ ਭੂਲੇ ਹਮ [8]ਮਗ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ॥ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਤੁਮ ਹੋ ਗਤਦਾਈ ॥ ੨੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਹੇ ਚਰਨ [9]ਲ਼ਪਟਾਇ ਜਬ ਗੁਰੂ [10]ਮ੍ਰਿਦਲ ਕਹਿੰ ਬੈਨ ॥
ਸਭ ਕੋ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤਬ ਕਰੇ ਸਿੱਖ ਗੁਨ ਐਨ ॥ ੨੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਮ ਕੋ [11]ਰੰਗ ਚਢਾਵਾ ॥ ਮਨ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤ ਦਈ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਗੰਗਾ ਕੇ [12]ਤੀਰਾ ॥ ਭਗਤ ਬਢਾਈ [13]ਗੁਨੀ ਗਹੀਰਾ ॥ ੨੭ ॥ ਪੁਨ ਅਗ੍ਰਜ ਕੋ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ॥ ਜਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖੇਲ ਕਿਯੇ [14]ਨਾਨਾ ॥ [15]ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਮੀ [16]ਜਮਨਾ ਤਟ ਆਏ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਗੁਰ ਸੁੰਦਰ ਥਾਏ ॥ ੨੮ ॥ ਤਿਹ ਸਥਾਨ ਮੇਲਾ ਬੋ ਭਾਰੀ ॥ ਪੁਰਬ ਲਖਿਓ ਆਏ [17]ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ [18]ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਸਾਧੂ ਆਏ ॥ ਰਾਸ ਪਾਇ ਬਹੁ ਮੋਦ ਬਢਾਏ ॥ ੨੯ ॥ ਕਿਤਨਿਕ ਨਰ ਆਏ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਕਹੈਂ [19]ਤਪਾ ਚਲ ਦੇਖਹੁ

---

੧ ਬਚਨ। ੨ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ। ੩ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ੪ ਛਡ ਦਿਤੀ। ੫ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ। ੬ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜੀ। ੭ ਦੂਰ ਕਰੋ। ੮ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ। ੯ ਤਦਾ ਕਾਰ। ੧੦ ਕੋਮਲ ਬਚਨ। ੧੧ ਲਾਲੀ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਕਿਨਾਰੇ। ੧੩ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੧੪ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ੧੫ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਧਰਤੀ। ੧੬ ਜਮਨਾ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੧੭ ਪੁਰਸ਼ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੧੮ ੧. ਪੂਰਵ ਮੀਮਾਸਾ। ੨. ਵੈਸ਼ੇਖਕ। ੩. ਨਸਾਇ ਯਾ ਤਰਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ। ੪. ਪਾਤੰਜਲ। ੫. ਸਾਂਖ। ੬. ਵੇਦਾਂਤ। ੧੯ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ।

ਰਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੩੦ ॥ ਪੁਨ ਤਿਨਸੋਂ ਕਹਿੰ ਰਾਸ ਹਮਾਰੀ ॥ [1]ਰਾਤ ਦਿਵਸ ਇਕ ਰਸ ਹੋਇ ਭਾਰੀ ॥ ਤਿਸੀ ਰਾਸ ਮਹਿੰ ਹਮ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ [2]ਭੂਲ ਨ ਦੇਖੈਂ ਤੁਮ ਜੋ ਅਲਾਇ ॥ ੩੧ ॥ ਨਰ [3]ਮਲੀਨ ਬੁੱਧੀ ਇਹ ਦੇਖੈਂ ॥ ਉਪਜਾਵਤ [4]ਤਨ ਮਾਰ ਬਿਸੇਖੈ ॥ [5]ਸਿਸ ਕੁਮਾਰ ਨਾਰੀ ਧਰ ਬੇਖਹਿੰ ॥ ਕਰਹਿੰ [6]ਨਿਰਤ ਕਾਰੀ ਨਰ ਦੇਖਹਿੰ ॥ ੩੨ ॥ ਬਾਲਕ ਔਰ [7]ਅੰਗਨਾ ਦੋਊ ॥ [8]ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਂਗ ਧਰ ਸੋਊ ॥ ਬਾਲਕ ਪੁਨਾ ਅੰਗਨਾ ਸੰਗਾ ॥ ਕਰਹਿੰ ਕੁਕਰਮ ਹੋਵਸੀ [9]ਅਨੰਗਾ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਨਰ ਕਹੈਂ ਰਾਸ ਤੁਮ ਕੌਨ ॥ ਹਮਹਿੰ ਦਿਖਾਵਹੁ ਕਰਨਾ ਭੌਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ਆਸਾ ਵਾਰ ਸਲੋਕ ਮਝਾਰਾ ॥ ੩੪ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਘੜੀਆ ਸਭੇ ਗੋਪੀਆ ਪਹਰ ਕੰਨ ਗੋਪਾਲ ॥ ਗਹਿਣੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਅਵਤਾਰ ॥ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਵਰਤਣਿ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥ ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ ॥੧॥ [10]ਵਾਇਨਿ ਚੇਲੇ ਨਚਨਿ ਗੁਰ ॥ ਪੈਰ ਹਲਾਇਨਿ ਫੇਰਨਿ ਸਿਰਿ ॥ ਉਡਿ ਉਡਿ ਰਾਵਾ ਝਾਟੈ ਪਾਇ ॥ ਵੇਖੈ ਲੋਕੁ ਹਸੈ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ ਪੂਰਹਿ [11]ਤਾਲ ॥ ਆਪੁ ਪਛਾੜਹਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲਿ ॥ ਗਾਵਨਿ ਗੋਪੀਆ ਗਾਵਨਿ ਕਾਨ ॥ ਗਾਵਨਿ ਸੀਤਾ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ॥ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ॥ ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥

---

੧ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਸ ਪਾਉਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੨ ਭੁਲ ਕੇ ਭੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲੀ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ। ੩ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ। ੪ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ। ੫ ਕੁਮਾਰ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਬਚੇ। ੬ ਤਮਾਸ਼ੇ ਰਾਸ। ੭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੮ ਰਾਧਕਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਭੇਸਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਕੇ ਰਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੯ ਕਾਮ ਦੇ ਵਸ। ੧੦ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੧੧ ਰਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਦੇ ਹਨ।

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ ॥ ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥ ਸਿਖੀ ਸਿਖਿਆ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ ॥ ਕੋਲੂ ਚਰਖਾ ਚਕੀ ਚਕੁ ॥ ਥਲ ਵਾਰੋਲੇ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਤੁ ॥ ਲਾਟੂ ਮਧਾਣੀਆ ਅਨਗਾਹ ॥ ਪੰਖੀ ਭਉਦੀਆ ਲੈਨਿ ਨ ਸਾਹ ॥ ਸੂਐ ਚਾੜਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਜੰਤ ॥ ਨਾਨਕ ਭਉਦਿਆ ਗਣਤ ਨ ਅੰਤ ॥ ਬੰਧਨ ਬੰਧਿ ਭਵਾਏ ਸੋਇ ॥ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਨਚੈ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ਨਚਿ ਨਚਿ ਹਸਹਿ ਚਲਹਿ ਸੇ ਰੋਇ ॥ ਉਡਿ ਨ ਜਾਹੀ ਸਿਧ ਨ ਹੋਹਿ ॥ ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ ਤਿਨਾ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਅਸ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ [੧]ਦੰਭੀ [੨]ਲੱਜਤ [੩]ਸਭਾ ਮਝਾਰੇ ॥ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਾ ਕਹਿ ਬਾਨੀ ॥ ਕਿਹ [੪]ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਤੁਮ ਮਨ ਠਾਨੀ॥੩੫॥ਨਿਰਗੁਣ ਕੈ ਸਰਗੁਣ ਕੀ ਸੇਵਾ॥ ਕਿਹ ਕੀ ਕਰੋ ਕਹੋ [੫]ਨਿਜ ਭੇਵਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ [੬]ਪ੍ਰਿਥਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਦ੍ਵੈ ਨਹੀਂ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੩੬॥ [੭]ਭੇਦ ਹੋਇ ਤੌ ਪ੍ਰਿਥਕ ਸੇਵਾ ॥ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਅਲਖ [੮]ਅਭੇਵਾ ॥ ਜੇ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਭੇਦ ਪਛਾਨੇ ॥ ਹੇ ਮਾਨਵ ਜਾਨਹੁ [੯]ਅਨਜਾਨੇ ॥ ੩੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੧੦]ਦਯਾ ਸਦਨ ਕੇ ਬਦਨ ਤੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਗਤ ਦੈਨ ॥
[੧੧]ਰਿਦੈ ਸੁੱਧ ਬੰਦਨ ਕਰਤ ਸਿੱਖ ਭਏ ਮਨ ਚੈਨ ॥ ੩੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਿਤੇ ਹੁਤੇ [੧੨]ਜਾਤ੍ਰੀ ਤਿਹ ਥਾਈ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ

---

੧ ਪਖੰਡੀ। ੨ ਸ਼ਰਮ ਸਾਰ। ੩ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚ। ੪ ਕਿਸ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਪੂਜਾ ਮਨ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹੋ। ੫ ਆਪਣਾ ਭੇਦ ਦਸੋ। ੬ ਵਖਰੇ ਵਖਰੇ ਦੋ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ੭ ਸਰਗੁਣ ਤੇ ਨਿਰਗੁਣ ਵਿਚ ਭੇਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਖਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ। ੮ ਭੇਦ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਭਾਵ ਇਕ ਰੂਪ ਹਨ। ੯ ਬੇਸਮਝ। ੧੦ ਦਯਾ ਦੇ ਘਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੧੧ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਨਿਸ਼ਕਪਟ ਹਨ। ੧੨ ਯਾਤਰੂ।

[੧]ਢਿਗ ਆਵਤ ਧਾਈ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਹਿਂ [੨]ਉਪਾਇ ਧਰਕੈ ॥ ਬਿਨੈਂ ਭਨੈਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਬਿਚਰਕੈ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਜਗ ਤੇਸਾ ॥ [੩]ਭਾਉ ਭਗਤ ਕਰਿਯੋ [੪]ਛਲ ਖੋਇ ॥ ਅਸ ਜਿ ਕਰੋ ਤੁਮਰੀ [੫]ਗਤ ਹੋਇ ॥ ੪੦ ॥ [੬]ਦਿਵਸ ਤੀਨ ਤਹਿ ਰਾਖਿਯੋ ਡੇਰਾ ॥ ਕਰਕੈ [੭]ਮਰਦਨ ਦੰਭ ਘਨੇਰਾ ॥ ਆਗੈ ਗਮਨ ਕੀਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਜਾਂਹਿ ਅਨੇਕ ਉਧਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ੪੧ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਗੰਗਾ ਔ [੮]ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਗੋਰਖ ਮਤਾ ਸਥਾਨ ਇਕ ਜੋਗੀ ਹਹਿਂ ਤਹਿਂ ਥਾਨ ॥ ਤਹਾਂ ਪਹੂਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਖਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [੯]ਸੂਕੋ ਬਿਰਖ ਹੁਤੋ ਤਹਿ ਏਕੂ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਤਹਿ [੧੦]ਜਲਧ ਬਿਬੇਕੂ ॥ ਜੋ ਚਲ ਕੋ [੧੧]ਤਰ ਤਬ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਹਰਯੋ ਹੋਤ ਭਾ [੧੨]ਪਤ੍ਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੨ ॥ [੧੩]ਅਵਲੋਕਤ ਬਿਸਮੇ [੧੪]ਸਿਧ ਮਾਨੀ ॥ [੧੫]ਤਮਕ ਖਾਇ ਬਡ ਪੌਨ ਚਲਾਨੀ ॥ [੧੬]ਖਰੇ ਤਹਾਂ ਤਰਵਰ ਜੋ ਗਾਢੇ ॥ [੧੭]ਬੇਗ [੧੮]ਉਖਾਰੇ ਰਹੇ ਨ [੧੯]ਠਾਂਢੇ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਿਸ [੨੦]ਤਰੁ ਕੇ [੨੧]ਤਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਡਨ ਲਾਗਯੋ ਸੋਇ ॥ ਨਿਜ ਕਰ [੨੨]ਪੰਜਾ ਲਾ ਗੁਰੂ ਕਹਯੋ ਰਹੋ [੨੩]ਥਿਰ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥

---

੧ ਪਾਸ। ੨ ਭੇਟਾ ਨੂੰ ਰਖ ਕੇ। ੩ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ। ੪ ਫਰੇਬ ਠਗੀ ਦੂਰ ਕਰੋ। ੫ ਮੁਕਤੀ। ੬ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਡੇਰਾ ਰਖਿਆ। ੭ ਪਖੰਡ ਨੂੰ ਮਲ ਕਰਕੇ। ੮ ਬ੍ਰਿਜ ਦੀ ਧਰਤੀ। ੯ ਸੁਕਾ ਹੋਇਆ ਦਰਖਤ। ੧੦ ਸਮੁੰਦਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੧੧ ਦਰਖਤ। ੧੨ ਪਤੇ ਹਰੇ ਹੋ ਗਏ। ੧੩ ਦੇਖਦਿਆਂ। ੧੪ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ। ੧੫ ਡਰ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕੇ। ੧੬ ਗਡੇ ਹੋਏ ਦਰਖਤ ਜੋ ਖੜੇ ਸਨ। ੧੭ ਸੀਘਰ। ੧੮ ਉਖੜ ਗਏ। ੧੯ ਖੜਾ ਨਾ ਰਿਹਾ। ੨੦ ਦਰਖਤ। ੨੧ ਤਲੇ ਹੇਠਾਂ। ੨੨ ਹਥ ਦਾ ਪੰਜਾ ਲਾਕੇ। ੨੩ ਖੜਾ ਰਹੋ।

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ ਜਬ [੧]ਕਰ ਤਹਿ ਛੁਯੋ ॥ [੨]ਪਾਤ ਪਾਤ ਮਹਿੰ ਪੰਜਾ ਹੁਯੋ ॥ ਥਿਰਯੋ ਬਿਰਖ ਸਿਧ [੩]ਬਲ ਲਾ ਹਾਰੇ ॥ ਨਹਿੰ ਕਛੁ ਬਨਯੋ ਆਇ [੪]ਢਿਗ ਸਾਰੇ ॥ ੫ ॥ [੫]ਕੇਤਕ ਚਰਨਨ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਕੇਤਕ ਮਨ ਮਹਿੰ [੬]ਗਰਬ ਬਢਾਯੋ ॥ ਤਬ ਇਕ ਸਿਧ ਨੇ [੭]ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਹਮ ਕੋ ਫਲ [੮]ਦਿਹਮਦ੍ਰ ਅਹਾਰੇ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੯]ਫੇਨਲ ਕੋ ਤਰ ਤਹਿੰ ਹੁਤੋ ਤਬ ਗੁਰ ਸਿੱਧਨ ਮਾਹਿੰ ॥
ਇਕ [੧੦]ਟਹਿਨੋ ਗੁਰ ਕੀ ਦਿਸਾ ਇਕ ਸਿੱਧਨ ਦਿਸ ਆਹਿ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਟਹਿਨੋ ਅਪਨੀ ਦਿਸ ਕੋ ਜੋਊ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [੧੧]ਪਿਖ [੧੨]ਮਧਰੋ ਕਿਜ ਸੋਊ ॥ ਤੂਟੇ ਫਰ ਤਜ ਕਰ [੧੩]ਤਰ ਡਾਰੀ ॥ ਪਰੇ ਜੋਗੀਅਨ ਕੇਰ [੧੪]ਅਗਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਫਲ [੧੫]ਬਿਲੋਕ ਕੈ ਹਾਥ ਉਚਾਇ ॥ [੧੬]ਸਾਦ ਮਧਰ ਅਤ ਪਾਯੋ ਖਾਇ ॥ ਅਚਰਜ ਹ੍ਵੈ ਨਿਜ ਦਿਸ ਜੋ [੧੭]ਡਾਲਾ ॥ [੧੮]ਤੋਰ ਖਾਇ ਸੋ [੧੯]ਕਟੂ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੯ ॥ [੨] ਪਿਖ ਸ਼ਕਤੀ ਗੁਰ ਕੀ ਸਭ ਹਾਰੇ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਕਰ [੨੧]ਆਦੇਸ [੨੨]ਪਧਾਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਮਤਾ ਭਯੋ ਤਹਿ ਨਾਮ ॥ [੨੩]ਫੇਨਲ ਮਧਰ ਕੀਨ ਜਹਿ [੨੪]ਠਾਮ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗ [੨੫]ਤਾਰਬੇ ਚਲਤ ਭਏ [੨੬]ਅਗਵਾਇ ॥
ਨਗਰ ਅਜੁੱਧਯਾ ਜਹਿ ਹੁਤੋ ਛਿਨ ਮਹਿੰ ਪਹੁੰਚੇ ਆਇ ॥ ੧੧ ॥

---

੧ ਹਥ ਦਰਖਤ ਨਾਲ ਲਾਇਆ । ੨ ਪਤੇ ਪਤੇ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪੰਜਾ ਲਗ ਗਿਆ । ੩ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਲਾਕੇ ਹਾਰ ਗਏ । ੪ ਪਾਸ । ੫ ਕਿਤਨਿਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ । ੬ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ । ੭ ਬਚਨ ਕਹੇ । ੮ ਮਿਠਾ ਫਲ ਦੇਣਾ ਕਰੋ । ੯ ਰੀਠਾ । ੧੦ ਟੈਹਣੀ ਤੇ । ੧੧ ਦੇਖ । ੧੨ ਮਿਠਾ । ੧੩ ਦਰਖਤ ਦੀ ਡਾਲੀ । ੧੪ ਅਗੇ । ੧੫ ਦੇਖ ਕੇ । ੧੬ ਸਵਾਦ ਮਿਠਾ । ੧੭ ਟਾਹਣੀ । ੧੮ ਤੋੜਕੇ । ੧੯ ਕੌੜਾ । ੨੦ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ । ੨੧ ਨਮਸ਼ਕਾਰ । ੨੨ ਚਲੇ ਗਏ । ੨੩ ਰੀਠਾ । ੨੪ ਜਗ੍ਹਾ । ੨੫ ਤਾਰਨੇ ਨੂੰ । ੨੬ ਅਗੇ

[1]ਸਰਜੂ ਤਟ ਬੈਠੇ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ [2]ਦੰਭ ਕੀਨ ਜਿਨ ਚੂਰਨ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਪੁਰ ਤੇ ਨਰ ਆਇ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੰਡਤ ਏਕ ਸਿਆਨੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਂ ਬੂਝਨ [3]ਠਾਨੋ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਕਿਤਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੁਨ ਕੈ ਤਬੈ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਇਕ ਪੰਡਤ ਗੁਰ ਇਕ [4]ਅਵਧੂਤਾ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਇਕ ਜੋ ਮਤ [5]ਪੂਤਾ ॥ [6]ਲੱਖਨ ਸੁਨਹੁ [7]ਭਿੰਨਜ ਮਨ ਮਾਨਹੁ ॥ ਪੰਡਤ ਤਿਨ ਕੋ ਇਉਂ ਜਾਨਹੁ ॥ ੧੪ ॥ ਅਨਤਾਰੂ ਜਿਉਂ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥ ਨਦੀ ਪਾਰ [8]ਤਟ ਦੇਹਿ ਦਿਖਾਇ ॥ ਆਪ ਨ ਕਰੈ ਦੈਤ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਪੰਡਤ ਗੁਰ ਜਾਨਹੁ ਤੁਮ ਏਸਾ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁੰਨ ਮਿਲਨ ਕੋ ਜਾਨੀਯੇਂ ਹੋਤ ਨ ਰਿਦੈ ਗਿਆਨ ॥
ਪੁਨ ਜੋ ਹੈ ਅਵਧੂਤ ਗੁਰ ਬਿਦਿਆ ਤੇ [9]ਅਨਜਾਨ ॥ ੧੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲਾ ਸੰਤ ਕੋ ਜੋਗਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਭਯੋ [10]ਗਿਆਤ ਉਰ [11]ਮੋਹਿ ਮਿਟਾਯੋ ॥ ਆਪ ਤਰੈ [12]ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੋਇ ॥ ਔਰ ਉਧਾਰ ਨ ਤਹਿ ਤੇ ਹੋਇ ॥ ੧੭ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਯੋ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਗੁਰ ਜਾਨਹੁ ॥ ਸਭ ਵਿਦਿਆ ਮਹਿੰ [13]ਨਿਪੁਨ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਹਿ [14]ਮਨੁਜ ਜੋ ਜਾਈ ॥ ਹ੍ਵੈ ਉਧਾਰ ਸਹਿਜੇ [15]ਗਤ ਪਾਈ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ਤੇ ਸੁਨ ਅਸ ਬਾਨੀ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿ [16]ਮਤ ਲਪਟਾਨੀ ॥ [17]ਭਵ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਹੈ ਦੁਖ ਭਾਰਾ ॥ [18]ਨਿਜ ਕਰਨਾ ਕਰ ਕਰਹੁ [19]ਉਬਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿਖ ਆਪਨੇ ਕੀਜੀਯੇ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

---

੧ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ । ੨ ਪਖੰਡ ਨੂੰ ਚੂਰਨ ਦੀਨਿਆਈ ਪੀਸ ਦਿਤਾ ੩ ਜਾਣੋਂ । ੪ ਸਾਧੂ । ੫ ਮਤ ਪਵਿਤ੍ਰ । ੬ ਲਛਣ । ੭ ਵਖਰਾ ਵਖਰਾ । ੮ ਕਿਨਾਰਾ । ੯ ਬੇਸਮਝ । ੧੦ ਗਿਆਨ । ੧੧ ਮੋਹ ਨੂੰ । ੧੨ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ । ੧੩ ਚਤੁਰ । ੧੪ ਮਨੁਖ । ੧੫ ਮੁਕਤੀ । ੧੬ ਬੁਧੀ । ੧੭ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ । ੧੮ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ । ੧੯ ਬਚਾਣਾ ਕਰੋ ।

ਜਸ ਤੁਮਾਰਾ [੧]ਸ੍ਰਵਨਨ ਸੁਨਿਓਂ ਤਸ ਦਰਸਯੋ ਅਬ ਆਇ ॥ ੨੦॥

ਚੌਪਈ॥ ਤਿਨਕੀ ਦੇਖ ਦੀਨਤਾ ਦਯਾਲਾ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਉਪਦੇਸ [੨]ਰਸਾਲਾ ॥ ਜਗਤ ਜਾਨੀਐ ਰਿਦੇ [੩]ਅਨਿੱਤਾ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ [੪]ਹਿਤ ਚਿੱਤਾ ॥ ੨੧ ॥ ਮਨ ਰੋਕਨ ਕੋ ਕਰ ਅਭਯਾਸਾ ॥ ਹ੍ਵੈ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ [੫]ਸੁਖ ਰਾਸਾ॥ ਯਹ ਸਭ ਜਗਤ [੬]ਅਸੱਤ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ਮਨ [੭]ਸੰਕਲਪ ਸੁਖੈਨੰ [੮]ਹਾਨਹੁ ॥ ੨੨ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਆਗੈ [੯]ਗਮਨ ਕੀਨ ਜਗਤੇਸ਼ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਆਏ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ॥ [੧੦]ਸ਼ਿਵ ਪੁਰ ਬਸਤ ਬਨਾਰਸ ਜਹਾਂ ॥ ੨੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ [੧੧]ਰਵਿ [੧੨]ਦੰਭ ਤਮ ਉਦਤ ਭਏ ਜਗ ਆਇ॥ ਵਿਚਰਹਿੰ [੧੩]ਭਵ ਮਹਿੰ ਜਹਿੰ ਕਹਾਂ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਾਹਿ ॥ ੨੪॥

ਚੌਪਈ ॥ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ॥ ਅਤ [੧੪]ਪਾਵਨ ਜਿਨਕੀ ਸ਼ੁਭ ਗਾਥ ॥ ਸਿਵ ਪੁਰ ਮਹਿ ਸਤਿਗੁਰ [੧੫]ਪਗ ਧਾਰੇ ॥ ਸੰਮਤ [੧੬]ਤ੍ਰਿਸਤ ਵਸੂ ਮਝਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸੁਨਿਓਂ ਭਗਤ ਕਬੀਰ [੧੭]ਭਿਰਾਮਾ ॥ ਆਏ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਧਾਮਾ ॥ ਅਤ ਸ਼ਰਧਾ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਆਯੋ ॥ ਸ਼ਬਦ ਬਿਲਾਵਲ ਮਾਹਿੰ ਬਨਾਯੋ ॥ ੨੬ ॥

ਸ਼ਬਦ—ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਰੀ॥ਸੀਲ ਧਰਮ ਜਪ ਭਗਤ ਨ ਕੀਨੀ ਹਉ ਅਭਮਾਨ ਟੇਢ ਪਗਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅਮਰ ਜਾਨ ਸੰਚੀ ਇਹ ਕਾਯਾ ਇਹ ਮਿਥਿਆ ਕਾਚੀ ਗਗਰੀ ॥ ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜ ਸਾਜਿ ਹਮ ਕੀਏ

---

੧ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ । ੨ ਸੁੰਦਰ । ੩ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਾਸਵੰਦ । ੪ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਚਿਤ ਵਿਚ । ੫ ਵਾਹਿਗੁਰੂ । ੬ ਮਿਥਿਆ । ੭ ਇਛਾ । ੮ ਦੂਰ ਕਰੋ । ੯ ਚਲੇ । ੧੦ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਦਾ ਵਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕਾਂਸ਼ੀ ਨਗਰ । ੧੧ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ । ੧੨ ਪਖੰਡੀ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ । ੧੩ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ । ੧੪ ਪਵਿਤ੍ਰ । ੧੫ ਚਰਨ ਪਾਏ । ੧੬ ੩੮ ਸਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੧੭ ਸੁੰਦਰ ।

ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰ ਅਵਰ ਲਗਰੀ ॥ ੧ ॥ ਸੰਧਿਕ ਤੋਹਿ ਸਾਧ ਨਹੀ ਕਹੀਅਉ ਸਰਨ ਪਰੇ ਤੁਮਰੀ ਪਗਰੀ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੀਅਉ ਮਤ ਘਾਲਹੁ ਜਮ ਕੀ ਖਬਰੀ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਬਿਨੈ ਸਬਦ ਹਰਖਾਏ ॥ ਦੇ ਆਦਰ ਪੁਨ ਲਯੋ ਬਠਾਏ ॥ ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਬਹੁ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ॥ ਚਰਚਾ ਕੀਨੀ ਬਹੁ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥ ੨੭ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਯਾਲ॥ ਦਰਸ ਪਾਇ ਹਮ ਹੋਏ ਨਿਹਾਲ ॥ ਧੰਨ ਭਾਗ ਹਮ ਅਪਨੇ ਮਾਨੇ ॥ ਸਫਲ ਜਨਮ ਮਾਨਸ ਹਮ ਜਾਨੇ ॥ ੨੮ ॥ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਮਹਿੰ ਤੁਮ ਗੰਭੀਰ[1] ॥ ਸੰਤਨ ਕੋ ਆਵਨ ਸੰਸਾਰ ॥ ਦੇਨ ਭਗਤ ਨਰ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ॥ ੨੯ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿੰ [2]ਗਨ ਪੰਡਤ ਆਏ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੌਂ ਬਹੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਾਏ ॥ ਸਭ ਪ੍ਰਸ਼ਨਨ ਕੇ ਉਤਰ [3]ਹੇਤ ॥ [4]ਚਤ੍ਰ ਸਲੋਕ ਰਚੇ ਸੁਖ ਕੇਤ॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ–ਸਲੋਕ ਸਹਿਸਕ੍ਰਿਤੀ ॥ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਪੜਿ ਪੁਸਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥ ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧੰ ॥ ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ ਬਿਭੂਖਨ ਸਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰੈ ਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ॥ ਗਲਿ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਲਿਲਾਟੰ ॥ ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥ ਜੋ ਜਾਨਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥ ਸਭ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚੈ ਕਰਮੰ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚੌ ਧਯਾਵੈ ॥ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੧॥ ਨਿਹਫਲੰ ਤਸਯ ਜਨਮਸਯ ਜਾਵਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਬਿੰਦਯਤੇ ॥ ਸਾਗਰੰ ਸੰਸਾਰਸਯ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰਹਿ ਕੇ ॥ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਲਿ ਰਖੀ ਧਾਰਿ ॥ ੨ ॥ ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹਿ ॥ ਖ੍ਰਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ

---

੧ ਡੂੰਘੇ। ੨ ਸਮੂੰਹ। ੩ ਵਾਸਤੇ। ੪ ਚਾਰ ਸਲੋਕ।

ਸੂਰ ਸਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਹਿ ॥ ਸਰਬ ਸਬਦੰ ਏਕ ਸਬਦੰ ਜੇ ਕੋ ਜਾਨਸਿ ਭੇਉ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੋ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ॥ ੩॥ ਏਕ ਕ੍ਰਿਸਨੰ ਤ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਹ ॥ ਆਤਮੰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸ ਦੇਵਸ੍ਯ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਨਸ ਭੇਵ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਕੋ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਸਲੋਕ ਪੰਡਤ [1]ਹਰਖਾਏ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਕਮਲ [2]ਸਿਰ ਨਾਏ ॥ ਤਿਨ ਮਹਿੰ ਮੁਖ ਪੰਡਤ ਗੋਪਾਲ ॥ ਸਿੱਖ ਭਯੋ ਗੁਰ ਕੋ ਤਤਕਾਲ ॥ ੩੧ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ਼ਲੋਕ ਲਿਖਾਏ ॥ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮ ਮਿਟੈ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ [3]ਨਰ ਨਾਰੀ ਰਰੈਂ ॥ [4]ਸਰਧਾ ਧਰ ਚਰਨਨ ਪਰ [5]ਪਰੈਂ ॥ ੩੨ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਛ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇ ॥ ਸਿਵ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥ ਜਪੈਂ ਨਾਮ [6]ਪਾਹਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਭਾਗ [7]ਭਾਲ [8]ਭਵ ਜਾਗੇ ॥ ੩੩॥ ਚਲੇ ਤਹਾਂ ਭੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ਜਿਨ ਤ੍ਰੈਲੋਕਨ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਪਟਨਾ ਨਗਰ ਬਿਖੇ ਗੁਰ ਆਏ ॥ [9]ਅਧ੍ਰੂੱਕਾ ਇਕ ਭਗਤ [10]ਰਹਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ਕੀਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ [11]ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਜਬੈ [12]ਪਟਨੇਸੂਰ ਆਯੋ ॥ ਗੁਰ [13]ਬਰ ਤੇ ਜਿਨ ਰਾਜਹਿ ਪਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਕਹਿ ਧੰਨ ਮੈਂ [14]ਆਜੂ ॥ ਚਲੀਯੇ [15]ਸਦਨ [16]ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੂ ॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੇ ਚਾਹੁ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਅਧ੍ਰੂੱਕੇ ਸੰਤਾ ॥ ੩੬ ॥ [17]ਨ੍ਰਿਪ ਅਧ੍ਰੂੱਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਯੋ ॥ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇ ਗੁਰ [18]ਅਗ੍ਰ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਜਗਨ ਨਾਥ

---

੧ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ । ੨ ਸਿਰ ਨਿਵਾਏ । ੩ ਪੁਰਸ਼ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ । ੪ ਸਰਧਾ ਨੂੰ ਧਾਰ ਕੇ । ੫ ਪੈਂਦੇ ਹਨ । ੬ ਪਥਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ । ੭ ਚੰਗੇ । ੮ ਸੰਸਾਰ । ੯ ਅਧ੍ਰੂਕਾ ਨਾਮ ਹੈ । ੧੦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੧ ਬਹੁਤ । ੧੨ ਪਟਨੇ ਦਾ ਰਾਜਾ । ੧੩ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ । ੧੪ ਅਜ । ੧੫ ਘਰ । ੧੬ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਨ । ੧੭ ਰਾਜਾ । ੧੮ ਅਗੇ ਨੂੰ ਗਏ ।

ਕੋ ਜਹਿ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਗਤ ਦਾਨਾ ॥ ੩੭ ॥ ਦੇਖ ਸਭੀ ਤਿਸ ਥਲ ਜਲ ਖਾਰੇ ॥ ਦਯਾ ਨਿੱਧ ਤਬ [1]ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾ ਸੰਗ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਜਿਹ ਥਲ ਬੈਠੇ ਸੋ [2]ਖਨਵਾਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਕਛਕ [3]ਖਨਯੋ ਨਿਕਸੀ [4]ਜਲ ਧਾਰਾ ॥ ਮਨਹੁ [5]ਪਯੂਖੈ ਛੁਟਯੋ ਫੁਹਾਰਾ ॥ ਅਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਖੀ ਪੁਰ ਬਾਸਨ ॥ ਨ੍ਰਿਪ [6]ਯੁਤ ਸ਼ਰਨ ਆਇ ਦੁਖ ਨਾਸਨ ॥ ੩੯ ॥ ਰਚੀ [7]ਬਾਪਕਾ ਨ੍ਰਿਪ ਧਨ ਲਾਯੋ ॥ ਸਿੱਖ ਭਯੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ ॥ ਜੋ ਹਮਾਰੋ ਸਿਖ ਇਸ ਥਲ ਆਵੈ ॥ ੪੦ ॥ ਤਿਨ ਕੌ [8]ਸੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨ ਦੇਵਹੁ ॥ [9]ਪਾਵਨ ਭੋਜਨ ਅਸਨ ਕਰੇਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ [10]ਬਚ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਂਡੇ ॥ ਸੱਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਮਨ [11]ਹਿਤ ਬਾਢੇ ॥ ੧੧ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਿਦਾ ਲੀਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਹੋਤ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ਕਾਮ ਰੂਪ ਜੋ ਦੇਸ ਕਹੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ੪੨ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪਟਨਾ ਜਗਨ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਠਾਈਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਾਵਨ ਜਿਨ ਕੇ [12]ਚਰਤ ਹੈਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥
ਔਗੁਨ ਹਾਰੇ ਤਾਰ ਹੈਂ ਕੈ ਨਰ ਹ੍ਵੈ ਕੈ ਨਾਰ ॥ ੧ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਕਾਵਰੂ ਦੇਸ ਕੀਓ ਪਰਵੇਸ਼ ਭਲੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਕੋ ਬੇਸ ਬਨਾਇ ॥ ਮੰਤ੍ਰਨ ਜੰਤ੍ਰਨ ਤੰਤ੍ਰਨ ਕੀ ਨਿਧਿ ਜੋਰ ਸੀਮੰਤਨ ਕੋ

੧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ। ੨ ਖੁਦਵਾਇਆ। ੩ ਪੁਟਿਆ। ੪ ਜਲ ਦਾ ਸੋਮਾ ਨਿਕਲ ਆਇਆ। ੫ ਮਾਨਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਚਲ ਪਿਆ। ੬ ਸੰਜੁਗਤ। ੭ ਬਉਲੀ। ੮ ਰਾਤ ਦਾ ਬਚਿਆ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ੯ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਾਵ ਤਾਜਾ ਭੋਜਨ ਛਕਣੇ ਲਈ ਦੇਣਾ ਕਰੋ। ੧੦ ਬਚਨ। ੧੧ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧ ਗਿਆ। ੧੨ ਕੌਤਕ।

ਜਿਹ ਥਾਇ ॥ ਆਇ ਗਯੋ ਧਨ ਪੁਰ ਨਗਰਾ ਗੁਰ ਬੈਸ ਗਏ [੧]ਤਰ ਕੀ ਇਕ ਛਾਏ ॥ ਬੀਤ [੨]ਮਹੂਰਤ ਏਕ ਗਯੋ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬੈ ਮੁਖ ਵਾਕ ਅਲਾਏ ॥ ੨ ॥ [੩]ਆਇਸ ਦੇਵਹੁ ਜਾਵਹੁੰ ਮੈਂ ਪੁਰ [੪]ਹੇਰ [੫]ਅਹਾਰ ਕਰੌਂ ਇਹ ਥਾਨਾ ॥ [੬]ਭੂਰ ਛੁਧਾ ਮੁਝ ਲਾਗ ਰਹੀ ਨਹਿ [੭]ਕੂਰ ਕਹੌਂ ਤੁਮਰੇ [੮]ਅਗਵਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਕਹੇ ਤਿਹ ਸੋਂ ਨਹਿ ਜਾਵਹੁ ਯਾ ਪੁਰ ਮੈਂ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਜਾਨ ਰਿਦੇ ਦੁਖ ਦਾਨ [੯]ਸਥਾਨ ਨ ਲਾਇਕ ਜਾਨ ਕੇ ਮਾਨ ਸਜਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ੩ ॥ [੧੦]ਪੁਰ ਤੇ ਬਰਜੋ [੧੧]ਡਰ ਦੇ ਉਰ ਕੋ ਮੁਝ ਨਾਂ [੧੨]ਬਰ ਆਪ ਕਹੂੰ ਕੁਛ ਖ੍ਵਾਹਾ ॥ ਕਰ ਆਇ [੧੩]ਅਹਾਰ ਨ ਹੇ ਕਰੁਨਾ ਕਰ ਕਯੋਂ ਕਰ ਬਾਹਰ ਮੈਂ [੧੪]ਨਿਰਬਾਹਾ ॥ ਬਿਨ ਭੋਜਨ ਤੇ [੧੫]ਤਨ ਹਾਨਿ ਬਨੇ ਹਠ ਕੇ ਲਗ ਹੌਂ ਕਰ ਹੌਂ ਮਨ ਮਾਹਾ ॥ ਅਬ ਜਾਵਹੁੰ [੧੬]ਹੇਤ ਅਹਾਰ ਕੇ ਖਾਵਹੁ ਭੂਖ ਮਿਟਾਇ ਅਵੋਂ ਤੁਮ [੧੭]ਪਾਹਾ ॥ ੪ ॥

ਕਬਿੱਤ—ਯੌਂ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ [੧੮]ਪੁਰ ਮੱਧ ਮੈਂ [੧੯]ਪਯਾਨਾ ਤਬ ਗਯੋ ਏਕ [੨੦]ਥਾਨ ਹਿਤ ਲੇਨ ਕੇ [੨੧]ਅਹਾਰਿਆ ॥ [੨੨]ਬੈਸੀ ਚਾਰ ਨਾਰ ਚਾਰ ਨੈਨ ਸੋਂ ਨਿਹਾਰ ਇਸ ਬਚਨ [੨੩]ਪਰਸਪਰ [੨੪]ਬਿਬਧ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ਏਕ ਕਹੈ ਮੇਰੋ ਇਹ ਦੂਜੀ ਕਹੈ ਮੀਤ [੨੫]ਮੁਹਿ ਤੀਜੀ ਕਹੈ [੨੬]ਪੂਰਬ ਮੈਂ ਤੁਮ ਤੇ ਨਿਹਾਰਿਆ ॥ ਚੌਥੀ ਉਠ [੨੭]ਤਾਤ ਕਾਲ

---

੧ ਦਰਖਤ । ੨ ਦੋ ਘੜੀਆਂ । ੩ ਆਗਿਆ । ੪ ਦੇਖਾ । ੫ ਭੋਜਨ । ੬ ਬਹੁਤ ਭੁਖ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ । ੭ ਝੂਠ । ੮ ਅਗੇ । ੯ ਕਾਰੂ ਨਗਰ । ੧੦ ਇਸ ਨਗਰ ਤੋਂ ਰੁਕ ਜਾਓ । ੧੧ ਮੈਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੧੨ ਲਜਾਕੇ ਆਪਣੇ । ੧੩ ਭੋਜਨ । ੧੪ ਗੁਜ਼ਾਰਾ । ੧੫ ਸਰੀਰ ਨਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੧੬ ਭੋਜਨ ਦੇ ਵਾਸਤੇ । ੧੭ ਪਾਸ । ੧੮ ਨਗਰ ਦੇ ਵਿਚ । ੧੯ ਗਿਆ । ੨੦ ਜਗ੍ਹਾ । ੨੧ ਭੋਜਨ । ੨੨ ਚਾਰ ਔਰਤਾਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਚਾਰਾਂ ਨੇ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲਿਆ । ੨੩ ਆਪਸ ਮੇਂ । ੨੪ ਨਾਨਾ ਤਰਾਂ ਦੇ । ੨੫ ਮਿਤ੍ਰ । ੨੬ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ । ੨੭ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ।

[੧]ਤੰਤ [੨]ਗੇਰ ਗ੍ਰੀਵ ਮਾਹਿੰ ਲੀਨੋ ਕਰ [੩]ਮੇਢਾ [੪]ਦਾਮ ਡਾਰ ਬੰਦ ਡਾਰਿਆ ॥ ੫ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ [੫]ਭੂਰ [੬]ਬਿਸੂਰਤ [੭]ਧੂਰਤ ਕੀਨ ਮੈਂ ਥੋ [੮]ਅਨਜਾਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਬੈਨ ਨ ਮਾਨੇ ਮਨੰ ਦੁਖ ਯਾਂਤੇ ਸਹਾਰ ਹੌਂ ਆਪਨੈ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ਜੌ ਨਹਿੰ ਤਹਿੰ ਕੇ ਹੈ ਮਾਨਤ ਬੈਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹ੍ਵੈ ਦੁਖ ਮੋਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥ [੯]ਦੇਸ ਨਿਕੇਤ ਕਹਾਂ ਹਮਰੋ ਕਿਤ ਆਨ ਫਸੇ ਪਰਦੇਸ [੧੦]ਸਥਾਨਾ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਨਾ [੧੧]ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰੋ ਨਾਥ ॥
ਦਾਸ ਆਪਨਾ ਜਾਨ ਕੈ ਪਕੜ ਬਚਾਵਹੁ ਹਾਥ ॥ ੭ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ [੧੨]ਦੋਇ ਮਹੂਰਤ ਬੀਤ ਗਏ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੈਨ ਕਹੈਂ ਸੁਨ ਬਾਲਾ ॥ [੧੩]ਆਨਹਿੰ ਤਾਹਿ ਅਬੈ ਚਲਕੈ ਉਠ [੧੪]ਠਾਂਢ ਭਏ ਸੁਖ ਦਾ [੧੫]ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਹੈ ਕਹਿ ਥਾਨ ਚਲੇ ਕਿਵ ਆਪ ਬਤਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ਸੁ ਥਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ [੧੬]ਏਂਢਕ ਕੀਨ ਭਯੋ ਮਨ ਦੀਨ [੧੭]ਕੁਮੰਤ੍ਰਨ ਸੋਂ ਤਿਨ [੧੮]ਬੰਧਨ ਘਾਲਾ ॥ ੮ ॥

ਮਰਹਗੀ ਛੰਦ ॥ [੧੯]ਭਨਹੀ ਬਚ ਬਾਲਾ ਇਹੁ ਤਹਿੰ ਨਾਲਾ ਚਹੀਯੇ ਸੁਨਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਨੈ ਹਟਕਿਓ ਮਨ ਨਹਿੰ ਅਟਕਿਓ [੨੦]ਸਟਕਿਓ ਪੁਰ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ [੨੧]ਕੋ ਚਿਰ ਦੁਖ ਦੀਜੈ ਮੋਖ ਨ ਕੀਜੈ ਜਾਨਹਿ ਕਬ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਬਚ [੨੨]ਹੋਰੈ ਕਹੋ

---

੧ ਤੰਤ੍ਰ ਸੂਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰਿਆ ਹੋਇਆ ਜੰਤ੍ਰ ਕਾਗਜ਼ ਪਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂੰਹ ਨਾਲ। ੨ ਗਲੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿਤਾ। ੩ ਭੇਡੂ ਕਰਕੇ। ੪ ਰਸੀ ਪਾਕੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰਖਿਆ। ੫ ਬਹੁਤ। ੬ ਝੂਰਦਾ ਹੈ। ੭ ਕਪਟੀ। ੮ ਬੇਸਮਝ। ੯ ਦੇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ। ੧੦ ਜਗ੍ਹਾ। ੧੧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੋ। ੧੨ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਗੁਜਰ ਗਈਆਂ। ੧੩ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਲੈ ਆਵਣਾ ਕਰੀਐ। ੧੪ ਉਠ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ। ੧੫ ਛਤੀ ਨਾਲ। ੧੬ ਭੇਡੂ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ੧੭ ਖੋਟੇ ਮੰਤ੍ਰ। ੧੮ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦੁਖੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੧੯ ਉਚਾਰਦਾ ਹੈ। ੨੦ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਨਗਰ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ੨੧ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ। ੨੨ ਮੋੜੇਗਾ।

ਸੁ [੧]ਲੋਰਹਿ ਆਏ [੨]ਸੇਮੁਖੀ ਤਾਹਿੰ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨੀਯੇ [੩]ਸੰਤ ਬਾਲਾ ਬੁੱਧ ਬਿਸਾਲਾ ਸੰਗ ਲਏ ਕੀ [੪]ਲਾਜ ॥ ਬਹੁ ਭੂਖ ਸੁਭੌਊ ਧੀਰ ਨਸਾਊ ਪੁਨ ਤਹਿੰ ਸੋਂ ਹਮ ਕਾਜ ॥ ਸਿਮਰਨ ਮਮ ਕਰਤਾ ਅਬ [੫]ਉਰ ਡਰਤਾ ਚਲਹੁ ਛੁਡਾਵਹਿੰ ਤਾਸ ॥ ਇਉਂ ਕਹਿ ਗੁਰ ਪੂਰਨ [੬]ਗਵਨੇ [੭]ਤੂਰਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਨਿਜ ਦਾਸ ॥ ੧੦ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਬਾਲਾ ਲੀਨੋ ਸੰਗ [੮]ਅਰਬਿੰਦ ਲੈ ਗਏ ਤਹਾਂ ਏਂਢਕ ਕੋ ਰੂਪ ਮਰਦਾਨਾ ਜਹਾਂ ਬੈਸਿਆ ॥ [੯]ਹੇਰ ਕਰ ਦੂਰ ਹੀ ਤੇ [੧੦]ਭੂਰ ਹਰਖਾਇ ਉਠਿਯੋ ਨਾਸਾਂ [੧੧]ਫੁਰਕਾਇ ਖੁਰ [੧੨]ਅਵਨੀ [੧੩]ਹਨੈਸਿਆ ॥ ਭਯਾਂ ਭਯਾਂ ਭਨੈ ਮੁਖ ਔਰ ਨ ਚਲੈ ਹੈ ਬਸ ਦੇਖ [੧੪]ਦ੍ਰਿਗ ਬਿਕਸਤ [੧੫]ਬਦਨ ਕੌ [੧੬]ਸੇਸਿਆ ॥ ਗਏ ਤਿਸ [੧੭]ਆਲਯ ਦਿਯਾਲ [੧੮]ਦਰ ਠਾਢੇ ਭਏ [੧੯]ਨਿਮਲ ਸਰੀਰ ਚੀਰ ਸਜੈ ਸੁਭ [੨੦]ਬੇਸਿਆ ॥ ੧੧ ॥ [੨੧]ਕਾਮਨੀ ਜੇ ਕਾਮ ਰਤ ਭੋਗ ਅਭਲਾਖਾ ਉਰ [੨੨]ਹੇਰ ਕਰ [੨੩]ਧਾਮ ਦਰ [੨੪]ਚਾਮਲੀ ਅਪਾਰ ਹੀ ॥ ਹੁਤੀ ਚਾਰ ਬੈਠੀਂ ਤਹਾਂ ਤੋਇ ਉਠ [੨੫]ਦੌਰ ਆਈਂ [੨੬]ਤੰਤ ਲੀਯੇ ਹਾਥ [੨੭]ਮੰਤ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰ ਹੀ ॥ [੨੮]ਲੋਚਨ ਨਚਾਏ ਹਾਉ ਭਾਉ ਦਿਖਰਾਂਏ ਕਰ ਮੁਖ [੨੯]ਮੁਸਕਾਇ [੩੦]ਉਰ ਹਰਖ ਸੁ ਧਾਰ ਹੀ ॥ [੩੧]ਬਾਲਾ ਗਰ ਤੰਤ ਜਬ

---

੧ ਚਾਹੇ। ੨ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ। ੩ ਓਨਾਂ ਨਾਲ। ੪ ਸ਼ਰਮ। ੫ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਡਰਦਾ ਹੈ। ੬ ਚਲੇ। ੭ ਛੇਤੀ। ੮ ਕਮਲ ਵਰਗੇ ਨੇਤ੍ਰ। ੯ ਦੇਖ ਕਰ। ੧੦ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੧੧ ਨਾਸਾਂ ਨੂੰ ਫੁਰਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੧੨ ਧਰਤੀ। ੧੩ ਹਨਦਾਂ ਵਾ ਮਾਰਦਾ। ੧੪ ਅਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ। ੧੫ ਮੂੰਹ। ੧੬ ਵਸੇਸ਼। ੧੭ ਘਰ। ੧੮ ਦਰਵਾਜੇ ਅਗੇ ਖੜੇ ਹੋਏ। ੧੯ ਚੰਗੇ ਸੁਹਣੇ ਸਰੀਰ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਚੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਕੇ। ੨੦ ਚੰਗਾ ਭੇਸ। ੨੧ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾਮਚਿਸ਼ਟਾ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਨੀਤੀ ਦੀ ਇਛਾ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ। ੨੨ ਦੇਖ ਕੇ। ੨੩ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਅਗੇ। ੨੪ ਚੰਦ੍ਰਕਾਂਤ ਮਣੀ। ੨੫ ਦੌੜਦੇ ਆਏ। ੨੬ ਮੰਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਗਾ। ੨੭ ਮੰਤਰ ਮੁਖ ਤੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ੨੮ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰਦੀ ਹੈ। ੨੯ ਮੁਸਕ੍ਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੩੦ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ। ੩੧ ਬਾਲੇ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਸੂਤਰ ਪਾਨ ਲਗੀ ਸੀ।

ਡਾਰਨ ਲਗੀ ਹੈ ਇਕ ਭਈ ਤਤਕਾਲ ਸੀਧੀ ਕੁਲਟਾ ਕੁਨਾਰ ਹੀ ॥ ੧੨ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਦੂਸਰੀ ਦੌਰ ਗਈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋ ਉਕਸੀ ਤੰਤ ਪਾਵਨ ਹੇਤੂ ॥ ਹੋਇ ਗਈ [1]ਸਰਮਾ ਤਨ ਤੂਰਨ ਪੂਰਨ ਕੀ ਅਵੱਗਯਾ ਦੁਖ ਦੇਤੂ ॥ ਔਰ ਹੁਤੀ ਡਰ ਧਾਰ ਰਿਦੇ ਪਿਖ [2]ਭਾਜ [3]ਬਰੀਂ ਤਤਕਾਲ ਨਿਕੇਤੂ ॥ ਸਲੋਕ ਕਹਿਓ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੋਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ [4]ਮੇਖ ਕੇ ਸੇਤੂ ॥ ੧੩ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ ॥ ਮਨਹੁ ਕੁਸੁਧਾ ਕਾਲੀਆ ਬਾਹਰ ਚਿਟਵੀਆਹ ॥ ਰੀਸਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨਾੜੀਆਂ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਦਰੁ ਖੜੀਆਹ ॥ ਨਾਲਿ ਖਸਮੈ ਰਤੀਆ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖਿ ਰਲੀਆਹ॥ ਹੋਦੈ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀਆ ਰਹਹਿ ਨਿਮਾਨਣੀਆਹ ॥ ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਜੇ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਹ ॥ ੧ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਬੋਲੇ ਤਬ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਾਹੁ ਅਬ ਬਾਲਾ ਤੁਮ [5]ਕੰਠ ਮਰਦਾਨੇ ਕੇ ਤੇ ਤੋਰ ਡਾਰ ਬੰਧਨਾ ॥ [6]ਆਇਸ ਕੋ ਪਾਇ [7]ਤਾਤਕਾਲ [8]ਢਿਗ ਜਾਇ ਕਰ [9]ਕੰਠ ਜੋਊ [10]ਤੰਤ ਸੋਊ ਕੀਨੋ ਹੈ [11]ਨਿਕੰਦਨਾ ॥ ਮਾਨਵ ਕੀ ਦੇਹਿ ਭਈ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਹੂੰ ਕੀ ਆਇ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਕੋ ਕੀਨ ਤਬ ਬੰਦਨਾ ॥ ਵਡੀ ਜੋ [12]ਬਲਾਈ ਤਿਨ ਮਾਹਿੰ ਲੀਯੋ [13]ਬਿਹਰਤ ਹੇ ਸੂਧੇ ਮਨ ਮੇਰੋ ਹੌਂ ਜਾਨੌਂ [14]ਛੰਦ ਬੰਦ ਨਾ ॥ ੧੪ ॥ ਨਾਨਕ [15]ਬਖਾਨਾ ਸੁਨ ਕਰ ਮਰਦਾਨਾ ਨਹਿੰ ਬੈਨ

---

੧ ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੨ ਭਜ ਗਈ। ੩ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿਚ ਚਲੀ ਗਈ। ੪ ਭੇਡ ਦੇ ਸਹਿਤ। ੫ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਗਲੇ ਨਾਲੋਂ ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸੁਟ। ੬ ਆਗਿਆ। ੭ ਛੇਤੀ ਨਾਲ। ੮ ਪਾਸ। ੯ ਗਲੇ ਦਾ। ੧੦ ਧਾਗਾ ਮੰਤਰਿਆ ਹੋਇਆ। ੧੧ ਕਟਣਾ ਕੀਤਾ। ੧੨ ਬਲਾਈਆਂ ਟੂਣਿਆਂ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ। ੧੩ ਦੇਖਣਾ। ੧੪ ਵਲ ਛਲ। ੧੫ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

[1]ਮਮ ਮਾਨਾ ਤੁਮ ਕਰੀ ਮਨ ਭਾਈਆ ॥ [2]ਭਨਤ ਪਰਸਪਰ ਐਸੇ ਈ ਬਚਨ ਗੁਰ ਤਾਹਿ ਕਾਲ ਵਿਖੇ [3]ਪਤਿ ਅੰਗਨਾ ਕੇ ਆਈਆ ॥ ਦੌਰ ਕਰ [4]ਕੂਕਰੀ ਔ [5]ਮੀਢੀ ਗਈ [6]ਪਤਿ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਦਿਸ ਹੋਇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਤਾਂ ਬਤਾਈਆ ॥ ਬੋਲਨ ਸਕਤ ਨਹੀਂ ਇਤ ਉਤ ਦੌਰੀ ਫਿਰੈਂ [7]ਲਾਂਗਲ ਹਿਲਾਹਿ [8]ਫੁਰਵਾਇ ਸਮਝਾਈਆ ॥ ੧੫॥ [9]ਤੀਯ ਨਿਜ ਦੇਖ ਕਰ ਚਿੱਤ ਮੈਂ [10]ਵਿਸੇਖ ਭਏ ਜਾਨੇ [11]ਕਲਾਵਾਨ ਇਹ ਸੰਤ ਕੋਊ ਆਇਆ ॥ [12]ਟਾਮਨ ਕੋ ਕੀਨੋ ਇਨ ਭਯੋ [13]ਵਿਪ੍ਰੀਤ ਸੋਊ [14]ਕੂਕਰੀ ਔ [15]ਮੀਢੀ ਬਨ ਮਨ ਦੁਖ ਪਾਈਆ॥ ਚਲੇ ਨਹਿੰ ਜਾਇ ਇਸ ਬਿਧ ਕੀ ਬਨਾਇ ਅਬ ਕੀਨੀ [16]ਖਤਾ ਜੋਊ ਲੇਹਿੰ ਯਾਂਤੇ ਬਖਸਾਈਆ ॥ [17]ਦੌਰ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਾ ਕੇ ਚਰਨ [18]ਗਹਿ ਧਾਇ ਭਏ ਮਨ ਦੀਨ ਕੀਨੀ ਬੇਨਤੀ ਬਡਾਈਆ ॥ ੧੬ ॥ ਬਾਲਾ ਨੇ ਬਖਾਨੀ ਜਾਹੁ ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਬੰਧ ਪਾਨੀ ਬਖਸਨਹਾਰ ਸੋਊ ਖਤਾ ਕੀਨੀ ਜਾਂਹਿ ਕੀ ॥ [19]ਧਾਇ ਕਰ ਪਾਹਿ ਗਹੇ ਜਾਇ [20]ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇ ਦੂਰ ਅਬ ਕੀਜੇ [21]ਰਿਸ ਕੀਨੀ ਜੋ [22]ਗੁਨਾਇ ਕੀ ॥ [23]ਤਿਰੀਆ [24]ਕੁਚੀਲ ਨਹਿੰ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਸੰਤ [25]ਸੀਲ ਭੁਲੀ ਮਤ ਸਦਾ ਜਿਨ ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਭਾਇ ਕੀ ॥ ਕਰਮ ਕਮਾਯੋ ਜਸ ਪਾਯੋ ਫਲ ਇਨ੍ਹੈਂ ਤਸ ਸਾਧ ਉਪਕਾਰੀ ਹੋਤ ਇੱਛਾ ਨਹਿੰ ਕਾਹਿ ਕੀ ॥ ੧੭ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ [26]ਮੰਦਮਤੀ ਮਨ ਮੂਰਖ ਏ ਜਿਨ ਸੰਤਨ ਸੋਂ ਉਠ

---

੧ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਹਨ। ੨ ਉਚਾਰਦੇ। ੩ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਪਤੀ। ੪ ਕੁਤੀ। ੫ ਭੇਡ। ੬ ਪਤੀ ਪਾਸ। ੭ ਪੂਛ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ੮ ਫਿਰਾਉਂਦੀ। ੯ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੧੦ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ। ੧੧ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ। ੧੨ ਜਾਦੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ। ੧੩ ਉਲਟਾ। ੧੪ ਕੁਤੀ। ੧੫ ਭੇਡ। ੧੬ ਭੁਲ। ੧੭ ਦੌੜ ਕੇ। ੧੮ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ। ੧੯ ਦੌੜ ਕੇ। ੨੦ ਦੌੜ ਕਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ। ੨੧ ਗੁਸੇ ਨੂੰ। ੨੨ ਗੁਨਾਹ। ੨੩ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੨੪ ਅਪਵਿਤ੍ਰ। ੨੫ ਸੀਲ ਸੁਭਾਉ। ੨੬ ਭੈੜੀ ਮਤ।

[1]ਟਾਮਨ ਕੀਨਾ ॥ ਠੌਰ [2]ਕੁਠੌਰ ਨ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਨਿਤ ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਭਾਵ ਕੇ ਹੋਤ ਅਧੀਨਾ ॥ ਆਪ ਕਰੋ ਕਰਨਾ ਕਰਨਾ ਕਰ ਤੋ ਸਰਨਾ ਪਰਨਾ ਹਮ ਲੀਨਾ ॥ [3]ਮਾਨਵੀ ਦੇਹ ਕਰੋ ਇਨ ਕੀ ਬਖਸ਼ੋ [4]ਅਪਰਾਧ ਤੁਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਚੀਨਾ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ [5]ਆਨਨ ਬੈਨ ਭਨੈ ਗੁਰ ਸਿਖਿ [6]ਪ੍ਰਮਾਨ ਕਰੋ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ਕਰੋ ਹਰਿ ਨਾਮ [7]ਰਰੋ [8]ਉਰ ਭਾਉ ਧਰੋ ਹਰ ਕੈ ਕ੍ਰਿਤ ਯਾਹੀ ॥ ਸਿਖ ਸੰਤਨ ਸੇਵਹੁ ਹੋਇ ਭਲੋ ਤੁਮ [9]ਗ੍ਰੀਵ ਪਰੈ ਨਹਿੰ ਅੰਤਕ ਫਾਹੀ ॥ ਸੁਨ ਦੀਨ ਭਏ [10]ਭਨਹੀ ਮੁਖ ਤੇ ਤੁਮਰੈ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾ ਹਮ ਨਾਹੀਂ ॥ ੧੯॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਰ [11]ਦੁਰਾਚਾਰ [12]ਬਿਭਚਾਰਨ ਕੀ [13]ਚਾਰ ਜੈਸੇ ਸੋ ਤੋ ਦੁਖ ਦੈਨ ਹੂੰ ਕੇ ਜੋਗ ਮਨ ਜਾਨੀਯੇ ॥ ਭਏ ਹੋ ਅਧੀਨ ਪੁਨ ਬੇਨਤੀ ਸੁ ਕੀਨ ਤੁਮ ਯਾਂਤੇ ਹੋਏ ਨਾਰ ਤਨ ਇਨਕੇ [14]ਪ੍ਰਮਾਨੀਯੇ ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਭਨਤ ਭਈ ਦੇਹਿ ਤਿਨ [15]ਪੂਰਬ ਸੀ [16]ਹੇਰ ਗੁਰ ਰੂਪ ਪੁਨ ਮਨ [17]ਪਛਤਾਨੀਯੇ ॥ ਕਰਨਾ ਕੇ [18]ਐਨ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਭਈ [19]ਰੈਨ ਜਬ ਕੀਨੀ ਸੁਖ [20]ਸੈਨ ਜਾਂਕੇ ਭੈ ਨ ਕਿਤ ਥਾਨੀਯੇ॥ ੨੦ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ [21]ਭੁਨਸਾਰ ਭਈ [22]ਧੁਨ ਮੁਰਗ ਕਈ ਨਿਸ ਨਾਸ ਗਈ [23]ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜਾਗੇ ॥ ਮਿਲ ਮਾਨਵ ਜਾਨਵ ਭੇਦਹਿ ਕੋ ਤਿਨ ਆਨਵ ਭੇਦ ਰਿਦੈ [24]ਅਨਰਾਗੇ ॥ [25]ਪਗ ਪਾਹੁਲ ਦੀਨ [26]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਨ ਭਏ [27]ਅਘ ਹੀਨ ਵਡੇ ਵਡ ਭਾਗੇ ॥ ਧ੍ਰਮਸਾਲ

੧ ਜਾਦੂ ਕੀਤਾ। ੨ ਥਾਂ ਕੁਥਾਂ ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ। ੩ ਮਨੁਖਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਰ ਦਿਓ। ੪ ਔਗੁਣ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰੋ। ੫ ਮੁਖ ਤੋਂ ਬਚਨ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ। ੬ ਪ੍ਰਵਾਨ। ੭ ਉਚਰੋ। ੮ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਧਾਰੋ। ੯ ਗਲੇ। ੧੦ ਉਚਾਰਦਿਆਂ। ੧੧ ਖੋਟਾ ਚਾਲ ਚਲਨ। ੧੨ ਵਿਭਚਾਰਨ। ੧੩ ਚਾਲ। ੧੪ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟ। ੧੫ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ। ੧੬ ਦੇਖ ਕੇ। ੧੭ ਪਛਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ੧੮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇ ਘਰ। ੧੯ ਰਾਤ। ੨੦ ਸੌਣਾ ਕੀਤਾ। ੨੧ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ੨੨ ਕੁਕੜਾਂ ਨੇ ਬਾਂਗ ਦਿਤੀ। ੨੩ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ। ੨੪ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ। ੨੫ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਕੇ। ੨੬ ਕਲਿਆਨ ਕੀਤਾ। ੨੭ ਪਾਪ।

[੧]ਬਿਸਾਲ ਰਚੀ ਤਹਿ ਕਾਲ ਦਿਆਲ ਕੀ ਕੀਰਤ ਮੈਂ ਮਤ [੨]ਪਾਗੇ ॥ ੨੧ ॥ ਦਿਨ ਪੰਚ ਦਹੇ [੩]ਅਘ ਓਘ [੪]ਹਹੇ ਪੁਨ ਬੈਨ ਕਹੇ ਹਮ ਜਾਹਿੰ [੫]ਅਗਾਰੀ ॥ [੬]ਕਰ ਜੋਰ ਪ੍ਰਮਾਨ ਬਿਨੈ ਯੋਂ ਬਖਾਨ ਭਈ ਇਹ ਬਾਨ [੭]ਮਯਾ ਸੁ ਤੁਮਾਰੀ ॥ [੮]ਮਤਮੰਦਨ ਕੋ ਗਤ ਪੰਥ ਦਯੋ ਸੁਖ ਨੰਦ ਗੁਬਿੰਦ [੯]ਮੁਕੰਦ ਉਚਾਰੀ ॥ ਇਹ [੧੦]ਠਉਰ ਰਹੋ ਦਿਨ ਔਰ ਕਛੂ [੧੧]ਸਿਰਮੌਰ ਤੁਹੀ ਜਗ ਮੈਂ ਗਤ ਕਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥ ਨਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਖ ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਰਦਾਸ [੧੨]ਤਿਹਾਵਲ ਕੀ ਕਰੀਯੇ ॥ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋਵਹਗੀ ਹਰ ਕੀਰਤ ਪ੍ਰੀਤ ਰਿਦੈ ਧਰੀਯੇ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਸੋਂ ਮਿਲ [੧੩]ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਹੁ ਮੈਲ [੧੪]ਜਨੰਮਨ ਕੀ ਹਰੀਯੇ ॥ ਇਹ ਭਾਂਤ ਦਯੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਤਿਨੈ ਪੁਨ ਆਪ ਚਲੇ ਪਿਖ ਜਾਂ ਤਰੀਯੇ॥੨੩॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕਾਮਰੂ ਦੇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨਤੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਚਲੋ ਤਹਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਕੰਦ ॥
ਜਿਨੈਂ ਕਮਾਯੋ ਮੰਤ੍ਰ ਬਰ ਜੁਗ ਲੋਗਨ ਆਨੰਦ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ [੧੫]ਗੈਬਰ ਬਨ ਆਯੋ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰਯੋ ॥ ਬਿਨੈ ਸਹਿਤ ਬਚ ਮੁਖ ਤੇ [੧੬]ਰਰਯੋ ॥ ੨ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝ ਸਿੱਖ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਨਿਜ ਚਰਨਨ ਲਾ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਜ ਕਹੋ [੧੭]ਸ੍ਰਭਾਵ ॥ ਜੋ ਨਿਜ [੧੮]ਅਮਰ ਚਲਾਵਹਿ [੧੯]ਰਾਵ ॥ ੩ ॥

---

੧ ਵਡੀ । ੨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕੀਰਤੀ ਵਿਚ ਸਮਾਧੀ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਈ । ੩ ਬਹੁਤੇ । ੪ ਦਗਧ ਕਰ ਦਿਤੇ । ੫ ਅਗੇ । ੬ ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪੁਰਸ਼ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੭ ਕਿਰਪਾ ਆਪ ਦੀ । ੮ ਭੈੜੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ੯ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਤਾ । ੧੦ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ । ੧੧ ਸ਼ਰੋਮਣੀ । ੧੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ । ੧੩ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਤੀਤ ਕਰੋ । ੧੪ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ । ੧੫ ਘੋਰ ਜੰਗਲ । ੧੬ ਉਚਾਰਿਆ ੧੭ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਉ ਕਹਿਣਾ ਕਰੋ । ੧੮ ਹੁਕਮ । ੧੯ ਆਪ ।

ਦੋਹਰਾ ॥ ਕਲਜੁਗ ਕਹਿਯੋ ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਸੁਨਿਯੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [੧]ਰਾਇ ॥
ਬੁੱਧ ਸਭਨ [੨]ਬਿਪਰੀਤ ਕਰ ਦਿਹੁ [੩]ਕੁਕਰਮ ਚਲਾਇ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ ਨਿੰਦਾ [੪]ਕੂਰੰ॥ ਲੰਪਟ [੫]ਭੋਗੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ [੬]ਭੂਰੰ ॥ [੭]ਬਾਟ ਪਾਰ ਜੋ ਸੂਰ ਕਹਾਵੈਂ ॥ ਸਾਚ ਕਹੈਂ ਤਿਨ [੮]ਸਠ ਠਹਿਰਾਵੈਂ ॥ ੫ ॥ [੯]ਪਿਸਨ ਬਡੇ ਆਦਰ ਕੋ ਪਾਵਹਿੰ ॥ ਬਹੁ ਬੋਲਤ ਸੇ ਗੁਨੀ ਕਹਾਵਹਿੰ ॥ [੧੦]ਗੁਨੀਅਨ ਕੇਰ ਨਰਾਦਰ ਹੋਊ ॥ ਭੂਪ ਨਿਕਟ ਬੈਠਹਿੰ [੧੧]ਸਠ ਜੋਊ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੧੨]ਕਲ ਮਲ [੧੩]ਆਲਜ ਹੋਇ ਨਰ [੧੪]ਕ੍ਰਿਪਨ ਨ ਕਰਹੀ ਦਾਨ ॥ ਧਰਮ ਹਤੇ [੧੫]ਵਿਪ੍ਰੀਤ ਹ੍ਵੈ ਪਾਵਹਿ ਕਸਟ ਮਹਾਨ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [੧੬]ਦਿਜ ਵਿਵਹਾਰੀ ਬਹੁਰ [੧੭]ਕ੍ਰਿਸਾਨ ॥ ਤਿਨਕੋ ਆਦਰ ਹੋਇ ਮਹਾਨ ॥ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕੀ [੧੮]ਤੱਤ ਵਿਚਾਰੀ ॥ ਤਿਨਹਿ ਕਹੈਂ ਇਹੁ ਫਿਰਤ [੧੯]ਖੁਵਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਭੂਪ ਕਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਨਿਤ [੨੦]ਟੋਟੂ ॥ ਪੂਜਾ ਕਹੈ ਹਮ ਲੇਤ [੨੧]ਖਸੋਟੂ ॥ [੨੨]ਬੇਖ ਫਕੀਰ ਸੁ ਸੰਚਹਿੰ ਧਨ ਕੋ ॥ [੨੩]ਅਸਨ ਸੁ [੨੪]ਬਸਨ [੨੫]ਅਲਪ ਗ੍ਰਿਸਥਨ ਕੋ ॥ ੯ ॥ ਔਰ ਗਗਨ ਕਰ ਕਹਾਂ ਸੁਨਾਊਂ ॥ ਮੋਰ ਸਮੈਂ ਕੌ ਜੌਨ ਪ੍ਰਭਾਊ ॥ ਜਤਿ ਸਤਿ ਤਪ ਬ੍ਰੱਤ ਧਰਮ ਉਪਾਸਨ ॥ ਸਭ ਇਕ ਬਾਰਹਿ ਹੋਹਿੰ [੨੬]ਬਿਨਾਸਨ ॥ ੧੦ ॥ ਮੈਂ [੨੭]ਰਾਵਰ ਕੇ ਨਿਤ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਜਸ ਆਗਿਆ ਤਸ ਕਰੌਂ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ਕਹਿੰ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਭੇਟਾ ਕਜਾ ਦੇਵਹੁ ॥

---

੧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੨ ਉਲਟ। ੩ ਖੋਟਾ ਕਰਮ। ੪ ਝੂਠ। ੫ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਲਪਟਾਇ ਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ੬ ਬਹੁਤ। ੭ ਰਾਹ ਮਾਰ ਧਾੜਵੀ। ੮ ਮੂਰਖ। ੯ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ੧੦ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ। ੧੧ ਮੂਰਖ। ੧੨ ਪਾਪ। ੧੩ ਘਰ। ੧੪ ਸੂਮ। ੧੫ ਉਲਟ। ੧੬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੧੭ ਜਿਮੀਂਦਾਰ। ੧੮ ਸਿਧਾਂਤ। ੧੯ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ। ੨੦ ਘਾਟਾ। ੨੧ ਧਕੇ ਨਾਲ। ੨੨ ਭੇਸ ਫਕੀਰਾਂ ਵਾਲਾ। ੨੩ ਭੋਜਨ। ੨੪ ਬਸਤ੍ਰ। ੨੫ ਤੁਛ। ੬ ਨਾਸ। ੨੭ ਆਪ।

ਕਲਜੁਗ ਕਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਲੇਵਹੁ ॥ ੧੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ ਜੇ ਸਿਖ
ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ [1]ਬਾਣੀ ਪਠਹਿੰ ਪ੍ਰੀਤ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ
ਅਸ਼ਨਾਨ ਜਿ ਸਭਹੀ ॥ ਇਨ ਤੇ ਨਾਹਿੰ ਭੁਲਾਵਹੁ ਕਬਹੀ ॥ ੧੨ ॥
ਤੌ ਛਾਯਾ ਨਹਿੰ [2]ਬਰਤੈ ਤਿਨ ਕੌ ॥ ਮੋਰ ਬਚਨ ਮਹਿੰ ਨਿਸਚਾ
ਜਿਨ ਕੌ ॥ ਭੇਟ ਦੇਹੁ ਤੌ ਇਹੁ ਬਰ ਦੀਜੈ ॥ ਮਮ ਸੰਗਤ ਕੌ ਦੁਖੀ ਨ
ਕੀਜੈ ॥ ੧੩ ॥ ਕਲਜੁਗ [3]ਪ੍ਰਾਹਯੋ [4]ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਜੋਰੇ ॥ ਕਹੌਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤਵ
ਚਰਨ [5]ਨਿਹੋਰੇ ॥ [6]ਆਇਸ ਮੈਂ ਤੁਮਰੀ [7]ਸਿਰ ਧਰਨੀ ॥ ਅਸ ਨਹਿੰ
ਸਕਤੀ [8]ਮੋਰਨ ਕਰਨੀ ॥ ੧੪ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਿਕਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨ
ਖਾਨੀ ॥ ਉਪਦੇਸ ਬੋਲੇ ਪੁਨ ਬਾਨੀ ॥ ਸਭ ਜੁਗ ਤੇ ਬਡ ਤੇਜ
ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਹੋਵਹਿਗੋ ਇਹੁ ਵਾਕ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥ [9]ਥੋਰ ਕਾਲ
ਕੀਰਤ ਕਰਤਾਰੂ ॥ ਮਹਿਮਾ ਤਿਹ ਕੀ ਵਧੈ ਅਪਾਰੂ ॥ ਲਾਖ ਬਰਖ
ਸਤਿਜੁਗ ਕੋ ਕਰਈ ॥ ਦਸ ਸਹੰਸ੍ਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਚਿਤ ਧਰਹੀ॥੧੬॥ਦ੍ਵਾਪੁਰ
ਕਰਤ ਨਿਜ ਬਰਖ ਹਜਾਰਾ ॥ ਸੋ ਕਲ [10]ਅਲਪ ਕਾਲ ਸੁਖ
ਸਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਯੁਕਤ ਹਰਿ ਕੀਰਤ ਕਰਈ ॥ ਸੋ ਤਤਕਾਲ ਬਿਖੈ
[11]ਭਵ ਤਰਈ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਪਾਪੀ ਏਕ ਤੇ ਦੇਸ ਮਾਰੀਐ ਸੋਇ ॥
ਤ੍ਰੇਤੇ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕੁਲ ਦੁਖ ਹੋਇ ॥ ੧੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤੁਮਰੇ ਜੁਗ ਮਹਿੰ ਕਰੈ ਸੁ ਪਾਵੈ ॥ ਭਲੀ ਰੀਤੁ
ਇਹੁ ਜਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਲਜੁਗ ਉਰ [12]ਹਰਖਾਨਾ ॥
[13]ਕਰ ਪਦ ਬੰਦਨ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥੧੯॥ ਤੁਮ ਸੰਗਤ ਕੇ ਨਿਕਟ

---

੧ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ੨ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇਗੀ। ੩ ਉਚਾਰਿਆ। ੪ ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਜੋੜੇ।
੫ ਵੇਖਾ। ੬ ਆਗਿਆ ਵਿਚ। ੭ ਸਿਰ ਨੂੰ ਧਰਦਾ ਹੈ। ੮ ਮੋੜਨ।
੯ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ। ੧੦ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ। ੧੧ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ। ੧੨ ਪ੍ਰਸੰਨ।
੧੩ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤੀ।

ਨ [1]ਜੈਹੋਂ ॥ ਆਨ ਜੀਵ [2]ਦੰਭੀ ਦੁਖ ਦੈਹੋਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਬਚਨ ਜਿ ਸ਼ਿੱਖ ਕਮਾਵੈ ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਮੇਰੋ ਕਛ ਨ ਬਸਾਵੈ ॥ ੨੦ ॥ ਭੇਟ ਦੇਹ ਬਰ ਗੁਰ ਤੇ ਲੇ ਕਰ ॥ ਬਿਦਾ ਭਯੋ ਚਰਨਨ ਪਰ ਧਰ ਸਿਰ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜੋ ਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵੈ ॥ ਕਲਜੁਗ ਤਹਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ ॥ ੨੧ ॥ ਭਾਈ ਮੂਲਾ ਜੋ ਗੁਰ ਸੰਗਾ ॥ ਪਿਖਯੋ ਗੁਰੂ ਤਹਿੰ ਬਹੁ ਮਨ [3]ਭੰਗਾ ॥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤਿਹ ਗਤ ਜਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਤਬ ਕੀਨ ਬਖਾਨੀ ॥੨੨॥ਅਹੁ ਮੂਲਾ ਕਯਾ ਮਨ ਮਹੁ ਆਈ॥ਸੁਨ ਕਰ ਜੋਰਤ ਬਿਨੌ ਸੁਨਾਈ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਮੈਂ [4]ਰਾਵਰ ਸੰਗ ਆਯੋ ॥ ਮਾਂਗ ਹੁਤੀ ਥੋ [5]ਨਿਕਟ ਬਿਆਹਯੋ ॥ ੨੩ ॥ [6]ਸਾਗਰ ਲਗ [7]ਰਾਵਰ ਸੰਗ ਆਯਾ॥ [8]ਚੈਹੋਂ ਪਾਛੈ ਅਬੈ [9]ਸਿਧਾਯਾ ॥ ਨਤ ਮੁਹਿ ਸਸੁਰ ਔਰ ਕਹਿ ਬਿਆਇ ॥ ਇਸ ਹਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਹੁ [10]ਰਜਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕਹਯੋ [11]ਬਨਜ ਨਿਜ ਭੂਲਾ ॥ ਫਸਤ ਝੂਠ ਮਹੁ ਭਾਈ ਮੂਲਾ ॥ ਕਹਯੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਨਰ [12]ਕੂਰਿਆਰੇ ॥ ਕਹਾਂ ਸੰਗ ਉਤਰਹਿ ਤੁਹਿ ਪਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਅਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰ [13]ਆਇਸ ਦੀਜਹਿ ॥ [14]ਪੁੰਨ ਬੇਨਤੀ ਅਪਰ ਸੁਨੀਜਹਿ ॥ ਅਹੈ [15]ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਧਾਮ ਮਹਿੰ ਭਾਰਾ ॥ ਦੇਹੁ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਨਿਜ ਕਰ ਸਾਥਾ ॥ [16]ਰੋੜਨ ਮੁਸ਼ਟ ਦੀਨ ਤਿਹ ਹਾਥਾ ॥ ਜਵਾਹਰਾਤ ਭੇ ਰੋਰ ਅਪਾਰੇ ॥ ਹਰਖਯੋ ਮੂਲਾ ਪੁਨਹਿੰ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੭॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਮੂਰ ਕੈ ਆਵਹੁ॥ ਦਾਸ ਜਾਨ ਨਿਜ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥ ਕਹਯੋ ਗੁਰੂ ਮੂਲੇ ਇਕ ਬੇਰਾ॥ ਮਿਲਹਿੰ ਜਰੂਰ ਬਚਨ ਏਹ ਮੇਰਾ ॥ ੨੮ ॥

---

੧ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ੨ ਪਖੰਡੀ। ੩ ਉਲਟ। ੪ ਆਪ। ੫ ਨਜਦੀਕ ਨੇੜੇ। ੬ ਸਮੁੰਦਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੰਗ ਲਗ ਕੇ। ੭ ਆਪ ਦੇ। ੮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ੯ ਜਾਣਾ। ੧੦ ਆਗਿਆ। ੧੧ ਵਾਪਾਰ ਵਿਚ। ੧੨ ਝੂਠੇ। ੧੩ ਆਗਿਆ। ੧੪ ਮੁੜਕੇ। ੧੫ ਦਲਿਦਰ ਘੁਰ ਵਿਚ। ੧੬ ਮਿਟੀ ਦੇ ਰੋੜਿਆਂ ਦੀ ਮੁਠ ਭਰ ਕੇ ਦਿਤੀ।

ਅਬ ਨੈਨਨ ਕੌ [1]ਮੀਚਨ ਕੀਜਹਿ ॥ ਜਾਹੁ ਅਬੈ ਨਿਜ ਧਾਮ [2]ਥਿਰੀਜਹਿ ॥ ਸੁਨ ਮੂਲੇ ਤਬ ਨੈਨ [3]ਮਿਚਾਏ ॥ ਜਬ ਖੋਲ੍ਹੇ [4]ਸਲ ਪੁਰ ਪਹੁਚਾਏ ॥ ੨੯ ॥ ਮਿਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹਰਖ ਅਪਾਰਾ ॥ ਭਯੋ ਬਿਆਹ ਬਹੁ ਆਨੰਦ ਧਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਅਗ੍ਰ ਸਿਧਾਏ ॥ [5]ਬਡ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤਟ ਪਰ ਆਏ ॥ ੩੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕਲਜੁਗ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤੀਸਵੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਿਹ ਦਰਸੇ ਜਮ ਨਹਿੰ [6]ਭਿਟੈ ਐਸੇ ਦੀਨ ਦਿਆਰ ॥
ਚਲੇ ਨਾਹਰੂ ਦੇਸ ਕੋ ਜੋ ਸਾਗਰ ਬਿਚਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਤਬ ਹੀ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਆਵਹੁ ਅਬ ਹੀ ॥ ਊਪਰ ਸਾਗਰ ਕੇਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ [7]ਜੁਗ ਕੋ ਲੇ [8]ਗਮਨੇ [9]ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੨ ॥ ਗੁਰੂ ਕਰੈਂ [10]ਸੋਹੰ ਕੋ ਜਾਪੂ ॥ ਚਲੇ ਜਾਤ ਕਿਤ ਛੁਵੈ ਨ ਆਪੂ ॥ ਸਾਗਰ ਬੀਚ ਪਹੂਚੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਜਾਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਤਜ ਤਬ ਹੀ ॥ ੩ ॥ ਸੋਹੰ ਕਹਿਨ ਲਗਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [11]ਸਮਤਾ ਚਹਿਤ [12]ਅਯਾਨਾ ॥ ਬੂਡਨ ਲਗਾ [13]ਸਿੰਧ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਬਹੁ [14]ਡੁਬਕੀ ਲੀਨੀ ਜਬ ਤਾਹੀਂ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [15]ਗ੍ਰੀਵ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਿਖਾ [16]ਭੀਗ ਗਏ ਜਿਹ [17]ਚੀਰ॥
ਬੂਡਤ ਤਿਹ ਕੋ ਜਾਨ ਕੈ ਬੋਲੇ [18]ਗੁਨੀ ਗਹੀਰ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ—ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ ॥ ਗੁਰ

---

੧ ਬੰਦ ਕਰੀਐ । ੨ ਇਸਥਿਤ । ੩ ਅਖਾਂ ਮੀਟੀਆਂ । ੪ ਸਿਆਲਕੋਟ । ੫ ਵਡੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੬ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ । ੭ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ। ੮ ਚਲੇ। ੯ ਸੀਘਰ। ੧੦ ਸੋਹੰ ਮੰਤ੍ਰ ਨੂੰ। ੧੧ ਸਦਰਸਤਾ ਬਰਾਬਰੀ। ੧੨ ਅਨਜਾਨ ਮਰਦਾਨਾ । ੧੩ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ। ੧੪ ਡੁਬਕੀਆਂ । ੧੫ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਮੋੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ। ੧੬ ਭਿਜ ਗਏ। ੧੭ ਕਪੜੇ। ੧੮ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਰੂ ਜੀ।

ਕੀ ਕਰਣੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਸਮਝਿਓ ਪੁਨ ਮਨ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਪ ਬਖਾਨਾ ॥ [1]ਅਗੂਜ ਹੀ ਸਮ ਚਲਤਾ ਭਯੋ ॥ [2]ਸਿੰਧ ਡੂਬਨੇ ਤੇ ਰਹਿ ਗਯੋ ॥ ੬ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ [3]ਗੇ ਸਾਗਰ ਪਾਰਾ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਟਾਪੂ ਕੇਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਹਾਰੂ ਨਗਰ ਬਿਖੈ ਜਬ ਗਏ ॥ ਇਕ [4]ਤਰ ਨੀਚੇ ਬੈਠਤ ਭਏ ॥ ੭ ॥ [5]ਭੂਪ ਪ੍ਰਜਾ ਤਿਹ ਦੇਸ [6]ਮਝਾਰੀ ॥ ਸਭ [7]ਸਰੇਵਰੇ ਕੋ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਜਬ ਬਰਖਾ ਕੀ ਹੋਵੈ ਚਾਹੀ ॥ ਜਾਚਤ ਨਰ ਸਭ ਤਹਿ ਕੇ [8]ਪਾਹੀ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਰਖਾ ਤਬ ਤੇ ਹਟ ਗਈ ਜਬ ਤੇ ਬੈਠੇ ਜਾਇ ॥
ਲਗੇ ਖੇਤ [9]ਸੂਕਨ ਸਰਬ ਕੋ ਨਹਿੰ ਹੋਤ ਉਪਾਇ ॥ ੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਖਿੰਚੀ [10]ਕਲਾ ਤਾਹਿ ਕੀ [11]ਸਗਰੀ ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਬਨਿਓਂ ਹੁਤੋ ਸਭ ਨਗਰੀ ॥ ਜਬ ਬਰਖਾ ਕੀ ਭੀ ਬਹੁ [12]ਚਾਹੀ ॥ [13]ਨਰ ਮਿਲ ਗੇ ਸਰੇਵਰੇ ਪਾਹੀ ॥ ੧੦ ॥ ਅਪਨ ਮੰਤ੍ਰ ਬਿਧ ਸੰਗ ਉਚਰਿਯੋ ॥ [14]ਮੇਹੁੰ ਨ ਪਰਾ ਜਤਨ ਕਰ ਹਰਿਯੋ ॥ ਕਿਤਕ ਮਨਜ ਗੁਰ ਪੈ ਚਲ ਆਏ ॥ ਤਿਨ ਸੋਂ ਬੂਝਨ [15]ਗਿਰਾ ਅਲਾਏ ॥ ੧੧ ॥ ਕਿਉਂ [16]ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਤੁਮ ਹੋ ਬੈਸੇ ॥ ਕਹੋ [17]ਕੁਕਾਜ ਭਯੋ ਹੈ ਕੈਸੇ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਜੋ ਮਨਜ [18]ਦੁਖਾਰੇ ॥ ਜਬ ਬਿਨ ਸੂਕੇ ਸਰਬ [19]ਕਿਦਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥ [20]ਮੇਹ ਦੇਤ ਥੋ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥ ਅਬ ਕਹਿ ਰਹਿਓ ਨ ਬਰਖਿਓ [21]ਬਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਸਿਮਰਹੁ ਸਤਿਨਾਮੂ ॥ ਦੂਹੂ

---

੧ ਪਹਿਲੇ ਵਰਗਾ । ੨ ਸਮੁੰਦਰ । ੩ ਗਿਆ । ੪ ਦਰਖਤ । ੫
ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਰਯਤ । ੬ ਵਿਚ । ੭ ਸਰੇਵੜੇ ਦੇ ਕਹੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ । ੮ ਪਾਸ ।
੯ ਸੁਕਦੇ । ੧੦ ਸ਼ਕਤੀ ਖਿਚ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ । ੧੧ ਸਾਰੀ । ੧੨ ਉਤਸ਼ਾਹ ।
੧੩ ਮਨੁਖ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰੇਵੜੇ ਪਾਸ ਗਏ । ੧੪ ਬਾਰਸ਼ ਨਾ ਪਈ । ੧੫ ਬਾਣੀ ।
੧੬ ਚਿੰਤਾਵਾਨ । ੧੭ ਖੋਟਾ ਕੰਮ । ੧੮ ਦੁਖੀ । ੧੯ ਖੇਤੀਆਂ ।
੨੦ ਮੀਂਹ ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਦੇਂਦਾ ਸੀ । ੨੧ ਜਲ ।

ਲੋਕ ਮਹਿੰ ਆਵੈ [੧]ਕਾਮੂ ॥ ੧੩ ॥ ਤਜ ਸਰੇਵਰੇ ਕੀ ਅਬ ਸੇਵਾ ॥ ਜਾਚਹੁ ਏਕੰਕਾਰ [੨]ਅਭੇਵਾ ॥ ਸੁਨਕੈ ਕਹੈਂ ਜੁ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ॥ ਆਪਨ ਕੋ ਕਹਿ ਹੈ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿੱਖ ਬੀਜ ਤੇ ਜਾਮਹਿ । ਬੀਜ ਬ੍ਰਿੱਖ ਤੇ ਹੈ [੩]ਅਭਰਾਮਹਿ ॥ ਤਿਉਂ ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਮਾਨੁਖ ਹੋਈ ਅਪਰ ਨ ਕਰਤਾ ਲਖੀਯੋ ਕੋਈ ॥ ੧੫ ॥ ਐਸ ਹਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਯੋ ॥ ਨਾਨਾ ਜੁਗਤ ਸੰਗ ਸਮਝਾਯੋ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮ ਭੂਲੇ ਭਾਈ ॥ ਮਾਨਖ [੪]ਬਪਰਾ ਕਰਤਾ ਨਾਈ ॥ ੧੬ ॥ ਜੇ [੫]ਚਹੁ ਬਰਖਾ ਪੁਨ [੬]ਕਲਿਆਨ ॥ ਕਰੋ [੭]ਤਿਹਾਵਲ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਸੁਨ ਕੈ ਗੁਰੂ [੮] ਸਮੀਪਾ ॥ ਨਰ ਚਲ ਗਏ ਨਿਕਟ [੯]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ੧੭ ॥ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿੰਦੰਤ ਤਬੀ ਕਹਿ ਦੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਢਿਗ ਮਿਲੇ ਤਿਹਾਵਲ ਕੀਨਾ ॥ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਜਬੈ [੧੦]ਕਰ ਜੋਰੀ ॥ ਤਬ ਹੀ ਉਠੀ [੧੧]ਘਟਾ ਘਨਘੋਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਬਾਰ ਧਰਾ ਪਰ ਪਰਯੋ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਹਰਖ ਭਯੋ ਸਭ ਕੋ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਭੂਪ ਪੂਜਾ ਜੁਤ ਗੁਰੂ ਅਗਾਰੀ ॥ ਅਤਿ ਨਿੰਮ੍ਰਤ ਹੋਇ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥ ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਜੀਏ ਅਬ ਹੀ ॥ ਕਰੋ ਸਿੱਖ ਸੇਵੈਂ ਹਮ ਸਬ ਹੀ ॥ [੧੨]ਕਲਾ [੧੩]ਬਿਸਾਲ [੧੪]ਬਿਲੋਕ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਸ਼ਰਨ [੧੫]ਗਹੀ ਅਬ ਕਰਹੁ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [੧੬]ਪਗ ਕੀ ਪਾਹੁਲ ਦੀਨ ਗੁਰ ਕੀਨੇ ਸਰਬ ਨਿਹਾਲ ॥
ਸੱਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ [੧੭]ਕਾਟੇ ਬੰਦ ਬਿਸਾਲ ॥ ੨੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ਧਰਮਸਾਲ ਗੁਰ ਤਹਿ ਬਨਵਾਈ॥ [੧੮]ਟੇਢੇ ਚਲਤ

---

੧ ਕੰਮ । ੨ ਭੇਦ ਤੋਂ ਰਹਿਤ । ੩ ਸੁੰਦਰ । ੪ ਵਿਚਾਰਾ । ੫ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ । ੬ ਮੁਕਤੀ । ੭ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ । ੮ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਪੁਰਸ਼ । ੯ ਰਾਜੇ ਪਾਸ । ੧੦ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ । ੧੧ ਬਦਲ ਇਕ ਰਸ । ੧੨ ਸ਼ਕਤੀ । ੧੩ ਬਹੁਤ । ੧੪ ਦੇਖ ਕੇ । ੧੫ ਪਕੜੀ । ੧੬ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ । ੧੭ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਬੰਦਨ ਕਟ ਦਿਤੇ । ੧੮ ਵਿੰਗੀ ।

ਰੀਤਾ ॥ ਚਲਹਿ [1]ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਇ [2]ਸਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ੩ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਤੇ [3]ਖਗ ਜਿਉਂ ਪਹੁੰਚਹਿ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਮਿਲਹਿ ਨ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰੇ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਫਲ ਲੇਨੋ ਅਤ ਦੂਰੇ ॥ ੪ ॥ ਤਿਨਕੀ ਗਤ [4]ਚੀਟੀ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ॥ [5]ਦੁਸਤਰ ਪਹੁੰਚਨ ਹੈ ਤਹਿ ਥਾਈਂ ॥ ਤੁਮ ਇਕਾਦਸੀ ਬਰਤ ਰਖੰਤੇ ॥ ਦਿਵਸ ਪੱਖ [6]ਸੰਜ ਮਹਿ ਕਰੰਤੇ ॥ ੫ ॥ ਅਸ ਸੰਜਮ ਮਹਿੰ ਸੰਤ ਸਦੀਵਾ ॥ ਵਰਤਤ ਹੈਂ ਨਿਜ ਕਰ ਮਨ ਨੀਵਾ ॥ ਥੋਰੋ ਖਾਨ [7]ਸੈਨ ਪੁਨ ਥੋਰਾ ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹਿੰ [8]ਜੋਰਾ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੋ ਇਕਾਦਸੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮਨ ਮਾਹਿੰ॥
ਜੋ ਤੁਮ ਭਾਖਤ ਬ੍ਰੱਤ ਕੋ ਗਤ ਐਸੀ ਲਖ ਤਾਹਿੰ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪੁਨ [9]ਮੱਜਨ ਕੀ [10]ਗਾਥਾ ਸੁਨੀਯੇ ॥ ਨਿਸ ਕੇ ਨਾਨ ਅਧਕ ਫਲ ਗੁਨੀਯੇ ॥ [11]ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ [12]ਨਾਵਨ ਕਰਹੀ ॥ ਕੰਚਨ ਭਾਰ ਦਾਨ [13]ਫਰ ਫਰਹੀ ॥ ੮ ॥ [14]ਚਤਰ ਘਟੀ ਨਿਸ ਤੇ ਜੋ ਨਾਵੈ ॥ ਤਿਤਨੇ ਦਾਨ [15]ਰਜਤ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ ਘਟੀ ਰੈਨ ਤੇ ਕਰਹਿ ਸਨਾਨਾ ॥ ਫਲ ਹੈ [16]ਖੀਰ ਸਵਾ ਮਣ ਦਾਨਾ ॥ ੯ ॥ [17]ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਉਠ ਕਰ ਜੋ ਨਹਾਵੈ ॥ ਮਣ ਜਲ ਦਾਨ ਕਰੇ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ ਦਿਉਸ ਚਰੇ ਤੇ ਨ੍ਹਾਵੈ ਕੋਊ ॥ ਤਾਂਕੋ ਹੈ ਨ ਪੁੰਨ ਫਲ ਕੋਊ ॥ ੧੦॥ਫਲ ਏਤੋ ਹੀ ਦੋਹ ਪੁਨੀਤਾ॥ਨਿਸ ਤੇ ਨਾਵਣ ਆਦੀ ਰੀਤਾ॥ਸ੍ਰੀ

---

੧ ਇਕ ਰਸ । ੨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ । ੩ ਪੰਖੀ । ੪ ਕੀੜੀ । ੫ ਕਠਨ । ੬ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ । ੭ ਸੌਣਾਂ । ੮ ਬਲ । ੯ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੧੦ ਕਥਾ । ੧੧ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ । ੧੨ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੧੩ ਫਲ । ੧੪ ਚਾਰ । ੧੫ ਚਾਂਦੀਂ । ੧੬ ਦੁਧ । ੧੭ ਸਵੇਰੇ ।

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਅਹੈ [1]ਨਦੇਸ਼ਾ ॥ ਨਹਿਂ ਕੁਛ ਮੇਰੋ [2]ਵਾਕ [3]ਨਰੇਸਾ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ ਬਚ ਹ੍ਵੈ ਸਿਵਨਾਭ [4]ਅਚੰਭਾ ॥ ਜਾਨੀ ਮਨ ਇਹੁ ਕਹਿਤ [5]ਅਦੰਭਾ ॥ ਇਸ ਕੋ ਮਿਲਿਯੋ ਗੁਰੂ [6]ਕੋ ਪੂਰਾ ॥ ਪਾਯੋ ਗਿਆਨ ਕੀਯੋ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰਾ ॥ ੧੨ ॥ ਅਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਬੋਲਯੋ ਬਾਨੀ ॥ ਧੰਨ ਸ਼ਾਹ [7]ਸੁਮਤੇ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਕੌਨ ਗੁਰੂ [8]ਤਵ ਨਾਮ ਅਲਾਵਹੁ ॥ ਤਿਨਕੀ ਬਾਨੀ ਬਹੁਰ ਸੁਨਾਵਹੁ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨ ਨਰੇਸ ਕੋ ਮਨਸੁਖ [9]ਬੈਨਾ ॥ ਕਹਿਓ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੁਨ ਐਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸਭ [10]ਪਾਤਕ ਹਾਰੀ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪ੍ਰੇਮ [11]ਬਢਿਓ ਉਰ ਭਾਰੀ ॥ ੧੪ ॥ ਚਲੇ ਨੈਨ ਤੇ [12]ਨੀਰ [13]ਅਧੀਰਾ ॥ ਗੁਰਬਾਨੀ [14]ਪਢ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰਾ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਭੂਪਤ [15]ਉਪਜਾਵਾ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਹੇਤ [16]ਉਮਗਾਵਾ ॥੧੫॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ [17]ਅਨੂਪਾ ॥ ਮਨਸੁਖ ਸੋਂ ਬੋਲਿਓ ਤਬ ਭੂਪਾ ॥ ਮੁਝਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਕਰਾਈ ॥ ਕਰ ਉਪਕਾਰ [18]ਦੀਨ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥ ੧੬ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ॥ ਮਿਲਹਿਂ ਉਪਾਹੁ ਕਰਹੁ ਸੋ [19]ਤੂਰਨ ॥ [20]ਗਵਨੋਂ ਮੈਂ ਅਬ ਤੁਮਰੇ ਸੰਗਾ ॥ ਤਜ ਕਰ ਦੇਸ ਰਾਜ [21]ਸਰਬੰਗਾ ॥ ੧੭ ॥ ਕਰਕੈ ਦਰਸਨ ਭਰਮ ਮਿਟਾਵੋਂ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ [22]ਪਰਮਪਦ ਪਾਵੋਂ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਬਚਨ [23]ਚੁਭੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥ ਸਾਂਤ ਨ ਆਵਤ ਬਿਨ ਅਬ [24]ਹੇਰੇ ॥ ੧੮ ॥ [25]ਜਗਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਭੂਪਤ ਵਡਭਾਗੀ॥ [26]ਪਿਖ ਮਨਸੁਖ

---

੧ ਆਗਿਆ । ੨ ਬਚਨ । ੩ ਰਾਜਾ । ੪ ਅਸਚਰਜ । ੫ ਪਖੰਡ ਤੋਂ ਰਹਿਤ । ੬ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ । ੭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਤ ਵਾਲੇ । ੮ ਤਿਸਦਾ ਨਾਮ ਕਥਨ ਕਰੋ । ੯ ਬਚਨ । ੧੦ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਨ । ੧੧ ਵਧਿਆ । ੧੨ ਜਲ । ੧੩ ਧੀਰਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੧੪ ਪੜ੍ਹ ਕੇ । ੧੫ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ । ੧੬ ਉਤਸ਼ਾਹ । ੧੭ ਉਪਮਾਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮ । ੧੮ ਗਰੀਬ ਦੀ ਨਿਆਈਂ । ੧੯ ਛੇਤੀ । ੨੦ ਚਲਦਾ ਹੈ । ੨੧ ਸਾਰਾ । ੨੨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ । ੨੩ ਖੁਭੇ । ੨੪ ਦੇਖੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ । ੨੫ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗਿਆ । ੨੬ ਦੇਖ ਕੇ ।

ਬੋਲਯੋ [1]ਅਨਰਾਗੀ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹਿੰ ਕਰਹੁ [2]ਰਜਾਨਾ ॥ ਤਜ ਕਰ ਦੇਸ ਨ ਬਨਹਿ ਪਯਾਨਾ ॥ ੧੯ ॥ ਜੇ ਤੁਮ ਚਲਹੁ ਸੰਗ ਤਹਿ ਦੇਸਾ ॥ ਬਹੁ ਦਿਨ ਮਹਿ ਦਰਸਹਿੰ [4]ਜਗ ਤੇਸਾ ॥ ਇਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਚਿਤਵਹਿ ਮਨ ਮੈਂ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਹਿ [5]ਥੋਰਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ॥ ੨੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਸਰਬ ਥਾਨ [6]ਗਯਾਤਾ ਜਗ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ [7]ਪੇਖ ਕਰ ਤੇਰਾ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹਿੰ ਆਇ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਕਹਿਤ ਨ੍ਰਿਪਤ ਪਰਖੋਂ ਕਿਸ [8]ਭਾਤੀ ॥ ਮੁਝੈ ਬਤਾਵਹੁ [9]ਗੋਤ ਸੁ ਜਾਤੀ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ [10]ਬੇਖ ਸਰੀਰਾ ॥ ਕੌਨ ਨਗਰ ਰਹਿ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਸੁਨ ਮਨਸੁਖ ਨੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਖਨ [11]ਦੁਸਤਰ ਭਾਰਾ ॥ ਬੇਦੀ ਬੰਸ ਖੱਤਰੀ ਜਾਤੀ ॥ ਜਨਮ ਪੁਰੀ ਤਲਵੰਡੀ [12]ਖਯਾਤੀ ॥ ੨੩ ॥ ਕਿਰਤ ਕਰੀ ਕਛ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨਾ ॥ ਅਬ ਤਜ ਦੀਨੋ ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ॥ ਬੇਖ [13]ਅਤੀਤਨ ਕਾ ਕਰ ਬੈਸੇ ॥ [14]ਸਾਂਗ ਕਰਤ [15]ਮਾਯਕ ਨਰ ਜੈਸੇ ॥ ੨੪ ॥ ਇਹ ਸਭ ਪਤੇ ਲੀਨ ਲਿਖ ਭੂਪਾ ॥ ਜਹਿੰ ਉਰ ਜਾਗਿਓ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੂਪਾ ॥ ਮਨਸੁਖ ਸੋਂ ਬੂਝੀ ਗੁਨਖਾਨੀ ॥ ਲਿਖੀ ਮਨੋਹਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਬਾਨੀ ॥ ੨੫ ॥ ਮਨਸੁਖ [16]ਬਨਜ ਸਰਬ ਕਰ ਲੀਨਾ ॥ ਗਮਨਿਓਂ ਨਿਕਟ ਭੂਪ [17]ਪਰਬੀਨਾ ॥ ਬੰਦ ਹਾਥ ਕਹਿ ਦੇਹੁ [18]ਨਦੇਸਾ ॥ ਚਲਯੋ ਚਹਿਤ ਹੌਂ ਅਬ ਨਿਜ ਦੇਸਾ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁਨ ਭੂਪਤ ਨੇ ਕੀਨ ਸਨੇਹਾ ॥ ਜੈਸੇ ਕਰੈ ਜੀਹ ਸੰਗ ਦੇਹਾ ॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਉਪਕਾਰ ਸੁ ਤੇਰੋ ॥ ਜੇ [19]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹ੍ਵੈ ਤਨ ਮੇਰੋ ॥ ੨੭ ॥ [20]ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸ਼ਚਾ ਰਾਖਹੁ ਮਨ

---

੧ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਕੇ। ੨ ਜਾਣਾ। ੩ ਚਲਣਾ। ੪ ਜਗਤ ਦਾ ਈਸ਼੍ਵਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੫ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ। ੬ ਅੰਤਰਜਾਮੀ। ੭ ਦੇਖ ਕਰ। ੮ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੯ ਅਲ। ੧੦ ਭੇਸ। ੧੧ ਕਠਨ। ੧੨ ਪ੍ਰਗਟ। ੧੩ ਫਕੀਰਾਂ ਵਾਲਾ। ੧੪ ਭੇਸ। ੧੫ ਮਾਇਆ ਦੇ। ੧੬ ਵਣਜ। ੧੭ ਚਤਰ। ੧੮ ਆਗਿਆ। ੧੯ ਕਲਿਆਨ। ੨੦ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ।

ਮਾਹੀਂ ॥ ਮਿਲਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੇਰ ਕਛ ਨਾਹੀਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਕਰੀ [੧]ਪਰਸਪਰ ਬੰਦਨ ॥ ਗਵਨਿਓਂ ਸਿਮਰਤ [੨]ਬਿਘਨ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ੨੮ ॥ ਤਬਹਿ ਬਹੁਤ ਭੂਪਤ [੩]ਅਨਰਾਗਾ ॥ ਰੰਗਿਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਵਡਭਾਗਾ ॥ ਸੁਨਿਓਂ [੪]ਸ੍ਰੋਨ ਜੇ ਹੁਤੇ ਫਕੀਰਾ ॥ ਕੇਤਕ ਪਹੁੰਚੇ [੫]ਢਿਗ ਨ੍ਰਿਪ [੬]ਧੀਰਾ ॥ ੨੯ ॥ ਨਾਮ ਆਪਨੋ ਨਾਨਕ ਧਰਕੈ ॥ ਪੁਰ ਕੇ ਨਰਨ ਸੁਨਾਇ ਉਚਰਕੈ ॥ ਜਬ ਨਿਜ ਸ੍ਰੋਨ ਸੁਨਹਿ [੭]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ਚਲ ਕਰ ਆਵਹਿੰ ਤਿਨਹਿੰ ਸਮੀਪਾ ॥ ੩੦ ॥ ਬੈਸਹਿ ਸੰਸੈ ਕੋ ਜਬ ਪੂਛੇ ॥ ਕਛ ਨ ਬਤਾਵਹਿੰ ਗਿਆਨਹਿ [੮]ਛੂਛੇ ॥ ਅਸਬਿਧ ਦੇਖ ਸੋਚ ਕਰ ਰਾਜਾ ॥ ਔਰ ਕੀਯੋ ਪਰਖਨ ਕੋ ਕਾਜਾ ॥ ੩੧ ॥ ਹੁਤੀ ਤਹਾਂ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਸੋ ਐਸੀ [੯]ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਜੋ ਪੁਰ ਬਿਖੈ [੧੦]ਬਿਦੇਸੀ ਆਵੈ ॥ ਬੇਖ ਫਕੀਰ ਸੁ ਸੰਤ ਕਹਾਵੈ ॥ ੩੨ ॥ ਕਰਹੁ ਜਾਇ ਤੁਮ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ॥ [੧੧]ਪੂਰਾ ਊਰ ਕੋ ਲਖੀਐ [੧੨]ਭੇਵਾ ॥ ਜਬ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਊ ॥ ਆਨ ਬਤਾਵਹੁ ਮੁਝ ਢਿਗ ਸੋਊ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਚਨ ਕਹੇ ਜੋ ਰਾਜਾ ॥ ਕਰਨ ਲਗੀ [੧੩]ਤ੍ਰਿਯ ਤੈਸੋ ਕਾਜਾ ॥ ਹਿੰਦੂ [੧੪]ਤੁਰਕ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥ ਧਰਹਿੰ ਨ ਧੀਰਜ ਦੇਖਤ ਨਾਰੀ ॥ ੩੪ ॥ ਕਹੈਂ ਭੂਪ ਸੋਂ ਕੋਇ ਨ ਪੂਰਾ ॥ ਕੀਯੋ ਕਾਮ ਜਤ ਸਤ ਉਰ ਊਰਾ ॥ ਕਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਹਿ [੧੫]ਬਿਹੀਨਾ ॥ [੧੬]ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਕੇ ਸਰਬ ਅਧੀਨਾ ॥ ੩੫ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਚਿਤਵ ਸਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਲੇਤ ਸ੍ਵਾਸ ਜੋ [੧੭]ਸੀਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ [੧੮]ਪੀਰੀ ਪਰ

---

੧ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੨ ਵਿਘਨਾ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲੇ। ੩ ਪ੍ਰੇਮ। ੪ ਕਨਾਂ। ੫ ਮਾਸ ੬ ਧੀਰਜ। ੭ ਰਾਜਾ। ੮ ਖਾਲੀ। ੯ ਬਾਣੀ। ੧੦ ਪ੍ਰਦੇਸੀ। ੧੧ ਪੂਰਨ ਤੇ ਪਾਲੀ। ੧੨ ਭੇਟਾ। ੧੩ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੧੪ ਮੁਸਲਮਾਨ। ੧੫ ਬਿਨਾਂ। ੧੬ ਕਾਮ ਆਦਿਕ। ੧੭ ਠੰਡੇ ਸਵਾਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ੧੮ ਪੀਲਾਪਨ ਵਾ ਜ਼ਰਦੀ।

ਰਹੀ ਮੁਖ ਪਟਜਾ ਕੇ ॥ [1]ਮੋਚਤ ਜਲ ਦ੍ਵੈ ਲੋਚਨ ਤਾਂਕੇ ॥ ੩੬॥ ਅਸ ਜਬ [2]ਖੈਂਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਕੀਨੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸਰਬ [3]ਗਤ ਚੀਨੀ ॥ ਚਿਤਵਿਓ ਤਹਿੰ ਕੋ ਕਰਨ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਕੀਨ ਜਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ [4]ਬਿਹਾਲਾ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮਨਸੁਖ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਜੁਗ ਤ੍ਰਿੰਸਤੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੇਸ ਨਾਹਰੂ ਸੁਮਤਦੇ [5]ਅਨਤ ਦੇਸ ਜਗਤੇਸ ॥
[6]ਗਵਨੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮਨਾ ਜੋ ਸ਼ਿਵਨਾਭ [7]ਨਰੇਸ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ਬਾਲਾ ਸੰਗ ਦੁਤੀਯ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਦੇ ਕਰ ਕਿਤਕ ਥਾਨ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਸੱਤਿਨਾਮ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ੨ ॥ [8]ਗ੍ਰਾਮ ਨਗਰ ਸੁਤ [9]ਮਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਸਾਗਰ ਪੁਨ ਆਵਾ ॥ ਆਇ ਭਏ [10]ਠਾਂਢੇ ਤਹਿੰ [11]ਤੀਰ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ [12]ਵਾਕ [13]ਗੰਭੀਰ ॥ ੩ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ [14]ਪਠਹੋ ਮੁਖ ਆਛੇ ॥ ਆਵਹੁ ਗਵਨੇ ਹਮਰੇ ਪਾਛੇ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸਾਗਰ ਖਰ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਚਲੇ ਜਾਤ ਜਿਉਂ [15]ਪੰਥ ਮਦਾਨੀ ॥ ੪ ॥ ਪਾਛੇ ਗੁਰ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਤਿਉਂ ਹੀ ਕਰ ਹੈਂ ਯੇਹ ਭੀ ਪਯਾਨਾ ॥ [16]ਭੀਗਯੋ ਕਹੂੰ ਨ ਜਲ ਸੋਂ ਚਰਨਾ ॥ [17]ਕਰਨਾ ਕੀਨੀ ਤਾਰਨ [18]ਤਰਨਾ ॥ ੫ ॥ ਜਾਹਿ ਪਹੂਚੇ ਥੋ ਇਕ ਟਾਪੂ ॥ ਨਾਮ ਜਪਾਯੋ [19]ਸੰਗਟ ਖਾਪੂ ॥ ਨਾਗਾ ਬੰਦਰ ਤਾਕੋ ਨਾਮਾ ॥ ਪੁਨ ਆਗੇ

੧ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ। ੨ ਖਿਚ। ੩ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤ। ੪ ਦੁਖੀ। ੫ ਬੇਅੰਤ। ੬ ਚਲੇ। ੭ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ। ੮ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ। ੯ ਰਸਤਾ। ੧੦ ਖੜੇ। ੧੧ ਕਿਨਾਰਾ। ੧੨ ਬਚਨ। ੧੩ ਡੂੰਘੇ। ੧੪ ਉਚਾਰੋ। ੧੫ ਮਦਾਨ ਵਰਗਾ ਰਸਤਾ। ੧੬ ਭਿੱਜਾ। ੧੭ ਕਿਰਪਾ। ੧੮ ਜਹਾਜ਼ ਰੂਪ ਹਨ। ੧੯ ਭੀੜਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ।

ਗਵਨੇ ਸੁਖ ਧਾਮਾ ॥ ੬ ॥ ਹੁਤੋ ਦੇਸ ਜਹਿਂ ਸੰਗਲਾ ਦੀਪਾ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂਕੇ ਜਾਇ [੧]ਸਮੀਪਾ ॥ ਰਾਜੇ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਕਰਕੈ ॥ ਗਏ ਦੇਸ ਤਹਿ [੨]ਭਾਵ ਬਿਚਰਕੈ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤਹਿਂ ਨ੍ਰਿਪ ਕੋ [੩]ਉਪਬਨ ਹੁਤੋ [੪]ਸੁਸਕ [੫]ਖਰੋ ਜਹਿ ਬਾਨ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਵਨੇ ਤਾਸ ਮਹਿਂ ਦਾਸਨ ਕੇ ਸੁਖ ਦਾਨ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਬ ਤਹਿਂ [੬]ਠਾ ਪਾਏ ॥ ਸੂਕੇ [੭]ਬਿਟਪ ਹਰੇ ਹ੍ਵੈ ਆਏ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਾਖਾ [੮]ਦਲ ਫਲ ਫੂਲਾ ॥ ਹੋਵਤ ਭਾ ਸਭ ਮਨ ਅਨਕੂਲਾ ॥ ੯ ॥ ਜਬੈ ਨਗਰ ਕੇ ਲੋਕਨ ਦੇਖਾ ॥ ਰਿਦੇ ਸਭਨ ਆਚਰਜ [੯]ਵਸੇਖਾ ॥ [੧੦]ਬਾਗ ਵਾਨ ਤਬ ਹੀ ਸੁਧ ਪਾਈ ॥ ਆਨ ਗੁਰੂ [੧੧]ਪਗ ਗ੍ਰੀਵ ਨਿਵਾਈ ॥ ੧੦ ॥ ਹਰਖ ਕੀਨ ਤਿਨ ਰਿਦੈ [੧੨]ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪੁਨ ਗਮਨਿਓਂ ਜਹਿਂ ਹੁਤੋ ਭੂਪਾਲਾ ॥ ਜਾਇ ਸਭਾ ਮਹਿਂ [੧੩]ਗਿਰਾ ਉਬਾਚੀ ॥ ॥ ਸੁਨਹੁ ਬਾਤ ਭੂਪਤ ਮਮ ਸਾਚੀ ॥ ੧੧ ॥ ਉੱਤਮ ਸੰਤ ਏਕ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਸੂਕੇ ਉਪਬਨ ਪਗ ਜਬ ਪਾਯੋ ॥ ਹਰਿਆ ਹੋਤ ਭਯੋ [੧੪]ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਜਹਿਂ ਕੋ ਦਰਸਨ ਕਰਤ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ ਦ੍ਵੈ ਚੇਲੇ ਹੈਂ ਤਾਂਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਚਲਹੁ ਨਿਕਟ ਤਹਿਂ ਧਾਰ ਉਮੰਗਾ ॥ ਸੁਨਤ ਸ੍ਰੋਨ ਭੂਪਤ ਹਰਖਾਯੋ ॥ [੧੫]ਮੰਤ੍ਰੀ ਅਪਨੋ [੧੬]ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਤਹਿਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਹੀ ਇਵ ਬਾਨੀ ॥ ਜਾਵਹੁ ਨਿਕਟ ਸੰਤ ਸੁਖਦਾਨੀ ॥ ਕਰਹੁ ਪਰਖ ਭਲ ਬਿਧ ਲਿਹੁ ਚੀਨਾ ॥ ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਆਗਮ ਕੀਨਾ ॥ ੧੪ ॥ ਪਰਸਰਾਮ ਸੁਨ ਬਚ [੧੭]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਭੋਜਨ ਲੀਨ ਸਮੀਪਾ ॥ ਗਮਨਯੋ ਉਪ

---

੧ ਨਜ਼ਦੀਕ । ੨ ਪ੍ਰੇਮ । ੩ ਬਾਗ । ੪ ਸੁਕਾ । ੫ ਖੜਾ ।
੬ ਜਗ੍ਹਾ । ੭ ਦਰਖਤ । ੮ ਪਤੇ। ੯ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ । ੧੦ ਮਾਲੀ
੧੧ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਗਰਦਨ ਨਿਵਾਈ । ੧੨ ਬਹੁਤ । ੧੩ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ।
੧੪ ਸੀਘਰ । ੧੫ ਵਜੀਰ । ੧੬ ਪਾਸ । ੧੭ ਰਾਜੇ ਦਾ ।

ਬਨ ਕੇ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਜਹਾਂ ਬਿਰਾਜਤ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ੧੫ ॥
ਕੀਨ ਬੰਦਨਾ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥ ਆਗੈ ਭੋਜਨ ਧਰਿਓ [1]ਬਹੋਰੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪਤ ਪਠਯੋ ਹੈ ਕਰਹੁ [2]ਅਹਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸਭਿ ਰਸ ਮਿਠੇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਣਿਐ ਸਾਲੋਣੇ ॥ ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਮੁਖਿ ਬੋਲਣਾ ਮਾਰਣ ਨਾਦ ਕੀਏ ॥ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਉ ਏਕੁ ਜਾਕਉ ਨਦਰ ਕਰੇਇ ॥ ੧ ॥ ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥ ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਬਚ [3]ਮੰਤ੍ਰੀ [4]ਬਿਸਮਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰੋ ਗਮਨਯੋ ਨਿਕਟ [5]ਰਜਾਨਾ ॥ ਜਾਇ ਸਭੈ ਉਚਰਿਓ [6]ਬਿਰਤੰਤਾ ॥ [7]ਸਾਦ [8]ਅਸਨ ਤੇ [9]ਬ੍ਰਿਕਤੀ ਸੰਤਾ ॥ ੧੭ ॥ ਭੂਪਤ ਭਾਖਤ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਤਿਹ ਸੰਤ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸੁਨਤ [10]ਸਚਵ ਲੈ ਬੇਸਿਆ ਸੰਗਾ ॥ ਜਿਨਹਿੰ ਬਿਲੋਕੇ ਲਜਤ [11]ਅਨੰਗਾ ॥ ੧੮ ॥ ਆਇ ਸਮੀਪ ਕਰੀ [12]ਨ੍ਰਿਤਕਾਰੀ ॥ ਕਹੈ ਮੰਤਰੀ ਭੇਟ ਤੁਮਾਰੀ ॥ [13]ਪਠੀ ਭੂਪ ਹਿਰਦਾ [14]ਹੁਲਸਾਵਨ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਜਿਨ [15]ਕੀਰਤ ਪਾਵਨ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਇਹ [16]ਬਿਖ ਭਰੀਆਂ ਗੰਦਲਾਂ [17]ਧਰੀਆਂ [18]ਖੰਡਲਿਵਾੜ॥
ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਹੈ ਦੇਤੀ ਜਨਮ ਵਿਗਾੜ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਾਸਨ ਦੁਰਗੰਧਾ ਕੋ ਦੇਹੀ ॥ ਇਨਹਿ

---

੧ ਮੁੜਕੇ । ੨ ਭੋਜਨ । ੩ ਵਜ਼ੀਰ । ੪ ਅਸਚਰਜ । ੫ ਰਾਜਾ । ੬ ਹਾਲ ੭ ਸਵਾਦ । ੮ ਭੋਜਨ । ੯ ਬ੍ਰਿਕਤ ਵਾਨ । ੧੦ ਵਜ਼ੀਰ । ੧੧ ਕਾਮਦੇਵ ਵੇਖਦਿਆਂ ਭੀ ਲਜਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ੧੨ ਹਾਉ ਭਾਉ । ੧੩ ਭੇਜੀ । ੧੪ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ । ੧੫ ਜਸ ਪਵਿਤਰ । ੧੬ ਵਿਸ਼ੇ ਭਰੀਆਂ । ੧੭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਗੰਦਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਈਂ । ੧੮ ਖੰਡ ਵਰਗਾ ਉਪਰਲਾ ਰੂਪ ਸੋਹਣਾ ਹੈ ।

[1]ਸਪਰਸੈ ਹ੍ਵੈ ਸੁ [2]ਸਨੇਹੀ ॥ ਇਹ [3]ਠਾਂ ਜਨਮ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਤਿਨ [4]ਕੇਰਾ ॥ ਮੂਏ ਨਰਕ ਨਹਿੰ ਜਮ ਦਿਹਿ [5]ਗੇਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਰ ਬੰਦਨ ਗਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋਂ ਸਭ ਬਿਧ ਭਾਖਤ ਭਯੋ ॥ [6]ਦੋਖ ਅਰੋਪਤ ਇਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਅਪਨੇ [7]ਅੰਗ ਸਪਰਸਤ ਨਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਪਰਸਰਾਮ ਸੋਂ ਕਹਿ ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ਅਬ ਕੇ ਬਹੁਰੋ ਜਾਇ ਸਮੀਪਾ ॥ ਸੁੰਦਰ [8]ਭੂਖਨ [9]ਬਸਨ ਸੁਹਾਏ ॥ ਦੇਵਹੁ ਤਿਨ ਜੇ ਮਨ ਲਲਚਾਏ ॥ ੨੩ ॥ ਲੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭੂਖਨ [10]ਪਟ [11]ਰੂਰੇ ॥ ਆਇ ਧਰੇ ਆਗੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਲੇਹੁ ਭੇਟ ਇਹੁ ਭੂਪ [12]ਪਠਾਈ ॥ ਦੇਖਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੨੪ ॥

ਸਬਦ—ਰਤਾ ਪੈਨਣੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਸੁਪੇਦੀ ਸਤੁ ਦਾਨੁ ॥ ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਕਦਾ ਕਰਣੀ ਪਹਿਰਣੁ ਪੈਰ ਧਿਆਨੁ ॥ ਕਮਰਬੰਦੁ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥ ੧ ॥ ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਪੈਨਣ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥ ਜਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਯਾ ਆਦ ਕੱਪੜ ਹੈਂ ਕੂੜੇ ॥ ਇਨ ਬਿਲੋਕ ਭੂਲਤ ਹੈਂ ਮੂੜੇ ॥ ਹਮਰੇ ਏ ਨਹਿੰ ਕਿਸਹੂ ਕਾਜਾ ॥ ਜਾਇ ਦੀਜੀਏ ਆਪਨ ਰਾਜਾ ॥ ੨੫ ॥ ਸੁਨ ਮੰਤ੍ਰੀ [13]ਗਾ ਨਿਕਟ ਰਜਾਨਾ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਉੱਤਮ ਸੰਤ ਸੁਸੀਲ ਉਦਾਰਾ ॥ ਕਛੂ ਨ ਲੇਵਤ [14]ਪਠਿਓ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਚਲਹੁ ਆਪ ਤਹਿੰ ਦਰਸਨ ਕੀਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੌ ਪਰਖ ਪਤੀਜੈ ॥ ਸੁਨਤ ਸੁਮਤ ਕੇ ਭੂਪਤ ਬੈਨਾ ॥ ਨਿਸਚਾ ਭਯੋ ਰਿਦੈ ਸੁਖ ਦੈਨਾ ॥ ੨੭ ॥ ਤੱਦਪ ਇਕ

---

੧ ਮਿਲਣੇ ਕਰਕੇ। ੨ ਪ੍ਰੇਮੀ। ੩ ਥਾਂ। ੪ ਦਾ। ੫ ਦੇਹ ਨੂੰ ਸੁਟ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ੬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ੭ ਪਾਸ। ੮ ਗਹਿਣੇ। ੯ ਕਪੜੇ ਸੋਭਨੀਕ। ੧੦ ਕਪੜੇ। ੧੧ ਸੁੰਦਰ। ੧੨ ਭੇਜੀ। ੧੩ ਗਿਆ। ੧੪ ਤੁਹਾਡਾ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ।

[੧]ਨਿਸ ਲਿਉਂ [੨]ਪਤੀਆਰਾ ॥ [੩]ਪੰਥ ਕਰੋ ਪੁਨ ਅੰਗੀਕਾਰਾ ॥ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ [੪]ਪਰਯੰਕ ਪਠਾਏ ॥ ਸੇਵਨ ਹਿਤ ਸੇਵਕ ਤਬ ਆਏ ॥ ੨੮ ॥ ਰੈਨ ਭਏ [੫]ਪਦਮਨ ਬੁਲਵਾਈ ॥ ਭੂਪਤ ਤਹਿੰ ਸੋਂ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਸੁੰਦਰ [੬]ਸਖੀਆਂ ਲੇਕਰ ਸੰਗਾ ॥ ਤਾਹਿ ਸੰਤ ਉਪਜਾਹੁ [੭]ਅਨੰਗਾ ॥ ੨੯ ॥ ਤਿਨ ਪੁਨ ਨਵ ਸਤ ਕੀਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ॥ ਸੰਤ ਰੈਨ ਅਬ ਕਹੁ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ਕਵਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਸੋਲਹਿ ਸਭ ਕਹੀਯੇ ॥ ਕਹਿ ਕਵਿ ਨਿਰਨੇ ਯੁਤ ਸੁਨ ਲਹੀਯੈ ॥ ੩੦ ॥ [੮]ਦੰਤ ਭਾਨ ਮੱਜਨ ਪੁਨ [੯]ਬਟਨਾ ॥ [੧੦]ਕਰ ਪਦ ਰੰਗ [੧੧]ਬਸਨ ਸੂੱਹ ਪਟਨਾ ॥ [੧੨]ਕੇਸ ਸ਼ੋਭ ਪੁਨ [੧੩]ਅੰਗ ਸੁਗੰਧ ॥ [੧੪]ਭੂਖਨ ਸਜੈ ਪਾਨ [੧੫]ਮੁਖ ਗੰਧ ॥ ੩੧ ॥ [੧੬]ਅਧਰ ਰਕਤ [੧੭]ਨੈਨ ਮੈਂ ਧਾਰਾ ॥ [੧੮]ਚੱਖਯ ਕਟਾਖਯ [੧੯]ਬੋਲ ਮਿਠ ਸਾਰਾ ॥ ਮੰਦ [੨੦]ਮੁਸਕਨਾ [੨੧]ਚਤਰ ਬਹੂਰੀ ॥ [੨੨]ਹਸਤ ਗਾਮਨੀ [੨੩]ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਪੂਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ਖੋੜਸ ਅਸ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾਈ॥ਉਪਬਨ ਮਹਿੰ ਤਬ ਤਤ ਛਿਨ ਆਈ ॥ ਕਰ [੨੪]ਕਟਾਖ ਗੁਰ [੨੫]ਓਰ ਨਿਹਾਰੀ ॥ [੨੬]ਮਧੁਰ [੨੭]ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਮੁਖ [੨੮]ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ

---

੧ ਰਾਤੀ। ੨ ਪਤਯਾਵਣਾ। ੩ ਮਜ਼ਬ ਵਾ ਮਤ। ੪ ਪਲੰਘ। ੫ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁੰਦਰ। ੬ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੭ ਕਾਮ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ੮ [illegible]ਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਾਤਨ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਰਖਣੀ। ੯ ਬਟਨਾ ਆਦਿਕ ਮਲਨਾ। ੧੦ ਹਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿੰਦੀ। ੧੧ ਸੂਹੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਨੇ। ੧੨ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਪਟੀਆਂ ਸਵਾਰਨੀਆਂ। ੧੩ ਅੰਗਾਂ ਪਰ ਸੁਗੰਧੀਆਂ, ਚੰਦਨ, ਕੇਸਰ ਆਦਿਕ ਦਾ ਮਲਨਾ। ੧੪ ਅੰਗਾਂ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਗਹਿਣੇ ਪਹਿਰਨੇ। ੧੫ ਲਾਚੀ, ਪਾਨ ਆਦਿਕ ਸੇ ਮੂੰਹ ਸ਼ੁਭ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਾਲਾ ਬਨਾਉਣਾ। ੧੬ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਅਰਥ ਸੁਰਖ ਸਿਆਹ ਮਿਸੀ ਮਲਣੀ। ੧੭ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਚੰਚਲਤਾਈ ਸੇ ਕਟਾਖਯ ਕਰਕੇ ਟੇਡਾ ਦੇਖਣਾ। ੧੮ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਕਜਲ ਆਦਿਕ ਪਾਕੇ ਸੁੰਦਰ ਕਰਨੇ। ੧੯ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮਿਠੇ ਬਚਨ ਬੋਲਣੇ। ੨੦ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਦਨ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਹਸਣਾ। ੨੧ ਚਾਤਰੀ ਮਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਚਤਰਾਈ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਣਾ। ੨੨ ਹਾਥੀ ਵਾਂਗੂੰ ਮਸਤ ਤੁਰਨਾ। ੨੩ ਖਿਨ ਖਿਨ ਵਿਚ ਪਤਿਬਰਤ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੀ। ੨੪ ਅਖਾਂ। ੨੫ ਤਰਫ ਦੇਖੀਆਂ। ੨੬ ਮਿਠੀ। ੨੭ ਕੋਮਲ। ੨੮ ਬਾਣੀ।

ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪੂਰਹੁ ਸਰਧਾ ਕਰਹੁ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਅਸ ਬਾਨੀ ਜਬ ਭਨੀ ਅਧੀਨਾ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੁਨੀ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੩੪॥ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਸੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਸਫਲ ਜਨਮ ਕਰ ਲਿਹੁ ਇਹੋ ਬਾਰੀ ॥ ਬਿਸੈ [1]ਸਾਦ ਮਹਿੰ [2]ਬੇਸ ਨ ਖੋਵਹੁ ॥ ਹਰ ਕੋ ਭਜਹੁ ਮੁਕਤ ਸਭ ਹੋਵਹੁ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ—ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਨੁ ਮੋਤੀ ਜੇ ਗਹਿਣਾ ਹੋਵੈ ਪਉਣੁ ਹੋਵੈ ਸੂਤਿ ਧਾਰੀ ॥ ਖਿਮਾ ਸੀਗਾਰੁ ਕਾਮਣਿ ਤਨਿ ਪਹਿਰੈ ਰਾਵੈ ਲਾਲ ਪਿਆਰੀ ॥ ੧ ॥ ਲਾਲ ਬਹੁ ਗੁਣਿ ਕਾਮਣਿ ਮੋਹੀ ॥ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੋਹਿ ਨ ਅਵਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਾਰ ਕੰਠਿ ਲੇ ਪਹਿਰੈ ਦਾਮੋਦਰੁ ਦੰਤੁ ਲੇਈ ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਕੰਗਨਾ ਪਹਿਰੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਚਿਤੁ ਧਰੇਈ ॥ ੨ ॥ ਮਧੁ ਸੂਦਨੁ ਕਰ ਮੁੰਦਰੀ ਪਹਿਰੈ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਟੁ ਲੇਈ ॥ ਧੀਰਜੁ ਧੜੀ ਬੰਧਾਵੈ ਕਾਮਣਿ ਸ੍ਰੀ ਰੰਗੁ ਸੁਰਮਾ ਦੇਈ ॥ ੩ ਮਨ ਮੰਦਰਿ ਜੇ ਦੀਪਕੁ ਜਾਲੇ ਕਾਇਆ ਸੇਜ ਕਰੇਈ ॥ ਗਿਆਨ ਰਾਉ ਜਬ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਤ ਨਾਨਕ ਭੋਗੁ ਕਰੇਈ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ [3]ਰਸਾਲਾ ॥ [4]ਬਿਸੇ ਬਾਸਨਾ ਤਜ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ [5]ਪਾਨ ਜੋਰ ਨਿਜ ਭੁਲ ਬਖਸ਼ਾਈ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇ ਵਿਦਾ ਕਰਾਈ ॥ ੩੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸੰਗਲਾ ਦੀਪ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤੇਤੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਿਸਾ ਬਿਤੀ ਜਬ ਭੋਰ ਭਾ [6]ਪਦਮਨ ਸ਼ਖੀਆਂ ਸੰਗ ॥
ਚਲ ਆਈ ਭੂਪਾਲ ਕੇ ਕਹਿਨ ਹੇਤ ਪਰਸੰਗ ॥ ੧ ॥

---

੧ ਸ੍ਵਾਦ ਵਿਚ। ੨ ਉਮਰਾ ਨਾ ਖਰਾਬ ਕਰੋ। ੩ ਸੁੰਦਰ। ੪ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ। ੫ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ। ੬ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ।

ਚੌਪਈ ॥ ਨ੍ਰਿਪਤ [1]ਬਿਲੋਕਤ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਕਹੋ ਸੰਤ ਨਿਸ ਕਸ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰਬ [2]ਅੰਗਨਾ ਮੈਂ ਜੋ [3]ਪ੍ਰਧਾਨਾ ॥ ਸੋ ਬੋਲੀ ਹੇ ਸੁਨ ਰਾਜਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ਪੂਰਬ ਬਹੁ ਫਕੀਰ ਜੋ ਆਏ ॥ ਦੇਖ ਰੂਪ [4]ਤੀਯ ਸਕਲ ਲੁਭਾਏ ॥ ਇਨਕੇ ਤਨ ਕੋ [5]ਤਨਕ ਨ ਪਰਸੇ ॥ ਰਹੇ ਅਡੋਲ ਸਿ [6]ਕੰਚਨ ਗਿਰ ਸੇ ॥ ੩ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਪੁਨ ਹਮ ਪਰ ਕੀਨੀ ॥ ਹਰ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਰਸ [7]ਮਤ ਭੀਨੀ ॥ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਰਮ ਹਮ ਜਾਗੇ ॥ ਤੌ ਅਸ ਗੁਰ [8]ਭੇਟੇ ਵਡਭਾਗੇ ॥ ੪ ॥ ਬਿਸੈ ਭੋਗ ਬਿਸਟਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ॥ ਦੁਰਗੰਧਤ ਸੋ ਹਮੈਂ ਨ ਭਾਈ ॥ ਰਿਦੈ ਸ਼ਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਭ ਭਾਂਤੀ ॥ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਭੀ [9]ਸੀਤਲ ਛਾਤੀ ॥ ੫ ॥ ਤਬ ਭੂਪਤ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਖਾਨਾ ॥ ਹੈ ਇਹੁ ਸਹੀ ਨਾਨਕ [10]ਗਤ ਦਾਨਾ ॥ ਇਨ ਬਿਨ ਕਲ ਮਹਿੰ ਕੋਇ ਨ ਪੂਰਨ ॥ ਅਸ ਵਿਚਾਰ ਗਮਨਯੋ ਤਬ [11]ਤੂਰਨ ॥ ੬ ॥ [12]ਪਗ ਨੰਗੇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁ [13]ਗਾਢੇ ॥ ਗਯੋ ਸੁ ਗੁਰ [14]ਤਰਵਰ [15]ਤਰ ਠਾਢੇ ॥ [16]ਪੀਠ ਕਰੇ ਭੂਪਤ ਕੀ [17]ਓਰਾ ॥ ਤਨਕ ਨ ਚਿਤਵਨ ਹਿਤ ਮੁਖ ਮੋਰਾ ॥ ੭ ॥ ਕੀਨ ਡੰਡੌਤ ਭੂਪ ਬਿਧ ਨੀਕੀ ॥ ਵਧੀ ਚਰਨ ਪਰ ਸਰਧਾ ਹੀ ਕੀ ॥ ਬੰਧ ਹਾਥ ਹੋਇਓ ਪੁਨ [18]ਠਾਂਢਾ ॥ ਡੋਲਿਓ ਰਿਦੈ ਨ ਨਿਸਚਾ ਗਾਢਾ ॥ ੮ ॥ ਜਬ ਇਉਂ ਬੀਤੇ [19]ਜਾਮ ਅਢਾਈ ॥ ਤਬ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਮੁਕਸਾਈ ॥ ਹੇ ਭੂਪਤ ਕਹੁ ਮਨ ਅਭਲਾਖਾ ॥ [20]ਖਰੋ ਹੋਨ ਜਾਂਤੇ ਪ੍ਰਨ ਰਾਖਾ ॥ ੯॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਖੈ ਭੀ ਗਦ ਗਦ ਬਾਨੀ ॥ ਭਨਤ ਬਿਨੈ ਉਸਤਤ ਪਦ [21]ਸਾਨੀ ॥ ਜਨਮ ਧੰਨ ਵਡਭਾਗ ਹਮਾਰੇ ॥ ਜਾਂਤੇ

---

੧ ਦੇਖਦਿਆਂ। ੨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ। ੩ ਮੁਖੀ। ੪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ। ੫ ਰੰਚਕ ਭਰ। ੬ ਸੋਨੇ ਦੇ ਪਹਾੜ। ੭ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਮਤ ਭਿਜੀ ਹੋਈ। ੮ ਮਿਲੇ। ੯ ਛਾਤੀ ਠੰਡੀ। ੧੦ ਮੁਕਤੀ। ੧੧ ਛੇਤੀ। ੧੨ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ। ੧੩ ਇਸਥਿਤ। ੧੪ ਦਰਖਤ। ੧੫ ਤਲੇ ਖੜੇ। ੧੬ ਪਿਠ। ੧੭ ਤਰਫ। ੧੮ ਖੜਾ। ੧੯ ਅਢਾਈ ਪਹਿਰ। ੨੦ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਰਖਿਆ ਹੈ। ੨੧ ਮਿਲੀ ਹੋਈ।

ਦਰਸਨ ਭਏ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥ ਕਹਿ ਇਉਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਦੱਖਨਾ ਦੀਨੀ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ॥ ਸਰਬ ਭਾਂਤ ਮੁਝ ਦਾਸ ਜਨੀਜੈ ॥ ਚਲ ਕਰ [੧]ਭਵਨ ਪੁਨੀਤ ਕਰੀਜੈ ॥ ੧੧ ॥ ਪੂਰਬ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਾਵਹੁ ॥ ਬਹੁਰ ਆਇ ਹਮ ਕੋ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਭੂਪਤ ਸਦਨ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਕਹਿਯੋ ਜੁ ਗੁਰ ਸੁ ਅਰੰਭ ਕਰਾਯੋ ॥ ੧੨ ॥ [੨]ਬੇਢੀ ਬਹੁ ਨਰ ਲਾਇ ਭੂਵਾਲਾ ॥ ਰਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਤਤਕਾਲਾ ॥ [੩]ਮ੍ਰਿਗ ਮਦ ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਕਪੂਰਾ ॥ ਲੇਪਨ ਕੀਨ [੪]ਭੀਤ ਕਹੁ [੫]ਰੂਰਾ ॥੧੩॥ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ ਤਹਿ [੬]ਦਰ ਬਨਵਾਏ ॥ ਭਾਂਤ ਅਨੇਕ [੭]ਬਿਛੌਨਾ ਛਾਏ ॥ ਸੁਠੰ [੮]ਪ੍ਰਯੰਕ ਇਕ ਤਹਾਂ ਡਸਾਯੋ ॥ ਊਪਰ [੯]ਰੁਚਰ ਬਿਛੌਨ ਬਿਛਾਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੈ ॥ ਗਮਨਜੋਂ ਭੂਪਤ ਭਾ ਉਰ ਧਰਕੈ ॥ ਜਬ ਆਵਾ ਉਪ ਬਨ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤਹਿ ਦੇਖੇ ਨਾਹੀਂ ॥ ੧੫ ॥ ਪਰਖਨ ਭਾਉ ਭੂਪ ਗਤ ਦਾਨਾ ॥ ਭਏ ਕਾਲ ਤਹਿੰ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨਾ ॥ ਬਿਨਾ [੧੦]ਬਿਲੋਕੇ ਬਿਹਬਲ [੧੧]ਰਾਊ ॥ ਧਰਨ ਗਿਰਿਓ ਤਨ ਸੁਧ ਨਹਿੰ ਕਾਊ ॥ ੧੬ ॥ [੧੨]ਸ੍ਵੇਦ ਅੰਗ ਪੁਨ ਲੋਚਨ ਨੀਰਾ ॥ ਲਗੀ [੧੩]ਮਿਰਤਕਾ ਸਗਲ ਸਰੀਰਾ ॥ ਗੁਰ [੧੪]ਬਿਓਗ ਮਹਿੰ ਮੂਰਛਾ ਖਾਈ ॥ ਦੇਖ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟੇ ਜਗਰਾਈ ॥ ੧੭ ॥ [੧੫]ਮੰਦ ਮੰਦ ਕਰ ਪੌਨ [੧੬]ਝੁਲਾਵਾ ॥ [੧੭]ਪੌਛ ਬਦਨ ਜਲ ਫੂਲ ਚਵਾਵਾ ॥ ਭੀ ਤਨ ਕੀ

---

੧ ਮੰਦਰ। ੨ ਮਜ਼ਦੂਰ। ੩ ਹਰਨ ਮਦ ਨਾਮ ਕਸਤੂਰੀ। ੪ ਕੰਧਾ। ੫ ਸੁੰਦਰ। ੬ ਦਰਵਾਜੇ। ੭ ਵਿਛਾਈ ਇਸਥਿਤ ਕੀਤੀ। ੮ ਪਲੰਘ। ੯ ਸੁੰਦਰ। ੧੦ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ। ੧੧ ਰਾਜਾ। ੧੨ ਅੰਗ ਸਫੈਦ ਹੋ ਗਏ। ੧੩ ਮਿਟੀ। ੧੪ ਵਿਛੋੜਾ। ੧੫ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੧੬ ਹਵਾ। ੧੭ ਮੂੰਹ ਪੂੰਝ ਕੇ।

ਸੁਧ ਪੁਨ [1]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ [2]ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇਖੇ ਖਰੇ ਸਮੀਪਾ ॥ ੧੮ ॥ [3]ਪਾਇਨ ਪਰਿਓ [4]ਉਤਾਇਲ ਕਰਕੈ ॥ [5]ਉਮਗ ਅਨੰਦ ਰਹਿਓ ਨ੍ਰਿਪ ਬਰਕੈ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਮੈਂ [6]ਸਿਰਜੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਤੁਮ ਕਿਤ [7]ਗਮਨੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੧੯॥ ਅਬ ਚਲ ਕਰੀਯੇ ਨਗਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਬੈਸ [8]ਰਾਜੀਯੇ [9]ਭੌਨ ਬਚਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਬਿਨੈ ਸਹਿਤ [10]ਸ੍ਰੌਨਨ ਸੁਨ ਬਾਨੀ ॥ ਨ੍ਰਿਪਤ ਸੰਗ ਗਮਨੇ ਗਤ ਦਾਨੀ ॥ ੨੦ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਮਹਿੰ [11]ਰੁਚਰ [12]ਪ੍ਰਯੰਕਾ ॥ ਤਹਿ ਬੈਸਾਏ ਸੁ ਬਦਨ [13]ਮਯੰਕਾ ॥ ਸਗਰੇ ਨਗਰ ਬਡਾਹਿ [14]ਉਛਾਹਾ ॥ ਦਰਸਨ ਹਿਤ ਨਰ ਨਾਰ ਉਮਾਹਾ ॥ ੨੧ ॥ ਪਾਇਨ ਨਿਕਟ [15]ਉਪਾਇਨ ਧਰਹੀ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੈ ਬੰਦਨ ਕਰਹੀ॥ [16]ਕੰਚਨ ਥਾਰ ਭੂਪ ਨਿਜ ਧਾਰਾ ॥ [17]ਪੰਚ ਮੁਖੀ ਦੀਪਕ ਘ੍ਰਿਤ ਬਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਕਰੀ ਆਰਤੀ [18]ਖੋੜਸ ਪੂਜਾ ॥ ਸੰਤਰੇਨ ਦਿਖਰਾਉ ਹਮੂ ਜਾ ॥ ॥ ੧ਅਵਾਹਨ ੨ਆਸਨ ੩ਪਾਦਨ ਪੂਜਾ ॥ ੪ਅਰਘ ਪਸ਼ਨਾਨ ੬ਆਚਮਨ ੭ਲੂਜਾਂ ॥

---

੧ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ। ੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖੜੇ ਦੇਖ ਕੇ। ੩ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ। ੪ ਛੇਤੀ ਨਾਲ। ੫ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੬ ਇਸਥਿਤ। ੭ ਚਲੇ। ੮ ਇਸਥਿਤ ਵਾ ਟਿਕ ਜਾਣਾ। ੯ ਮੰਦਰ ਨਾਨਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ੧੦ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੧੧ ਸੁੰਦਰ। ੧੨ ਪਲੰਘ। ੧੩ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖਿ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੧੪ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੧੫ ਭੇਟਾ। ੧੬ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਦਾ ਥਾਲ। ੧੭ ਪੰਜ ਮੂੰਹ ਵਾਲਾ ਦੀਵਾ ਘਿਓ ਪਾਕੇ ਬਾਲਣਾ ਕੀਤਾ।

੧੮ ੧—ਅਵਾਹਨ—ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੂੰ ਉਠਾਣਾ ਤੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨਾ।

੨—ਆਸਨ—ਝਾੜੂ ਲੇਪਨ ਆਦਿਕ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਰਨਾ।

੩—ਪਾਦਨ—ਚਰਨ ਧੋਕੇ ਕਪੜੇ ਨਾਲ ਸਾਫ ਕਰਨੇ।

੪—ਅਰਘ—ਹਥ ਮੂੰਹ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਧੁਵਾਣੇ।

੫—ਇਸ਼ਾਨ—ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਪੂੰਝਣਾ।

੬—ਆਚਮਨ—ਦਾਤਣ ਕੁਰਲਾ ਆਦਿਕ ਕਰਨਾ।

੭—ਲੂਜਾ—ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੁਜਣਾ ਤਦਾ ਕਾਰ ਹੋਣਾ।

੨੩ ॥ ੮ਬਸਤਰ ੯ਮਾਲਾ ੧੦ਗੰਧ ੧੧ਪੁਸ਼ੁਪਾ ॥ ੧੨ਦਛਨ ੧੩ਨਵੇਦ ੧੪ ਦੀਪ ਔ ਧੂਪਾ ॥੧੫ਆਰਤੀ ਪੁਨ ੧੬ਅਰਦਾਸ ਭਨੀਜੈ ॥ ਖੋੜ ਪੂਜ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਖੀਜੈ ॥ ੨੪ ॥ ਜੈ ਜੈ ਧੁਨ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ ਪੂਰੀ ॥ ਹੋਇ ਦੀਨ ਬਿਨਤੀ ਕਹਿ ਰੂਰੀ ॥ ਭੋ ਪ੍ਰਭ ਮੁਝਹਿ ਸਨਾਥ ਕਰੀਜੈ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨ ਕੋ [1]ਪਰਨਾ ਦੀਜੈ ॥ ੨੫ ॥ ਕਰਹੁ ਆਪਨੋ ਬਰ ਉਪਦੇਸੂ ॥ ਜਹਿ ਤੇ ਮਿਟ ਹੈ ਜਗਤ ਕਲੇਸੂ ॥ ਸਰਬ ਦੇਸ ਕੋ ਕਰਹੁ [2]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ॥ ਤੁਮ ਬਚਨਨ ਮਹਿੰ [3]ਚਤੁਰ ਪਦਾਰਥ ॥ ੨੬ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਕੈ ॥ ਬੋਲੇ ਦਯਾਲ [4]ਬਿਰਦ ਨਿਜ ਜਨ ਕੈ ॥ ਮਨ ਕੌ ਰੋਕਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੋ ॥ ਯਹੀ ਉਪਾਇ ਕਲੇਸਨ ਹਰਨੋ ॥ ੨੭ ॥ ਤਾਂਕੀ ਜਾਨਹੁ ਹੈਂ ਬਿਧ ਦੋਊ ॥ ਬੇਦ ਸੰਤ ਪੁਨ ਭਾਖਤ ਜੋਊ ॥ ਜੋ ਹੋਵੈ ਤੁਝ ਪਾਸ ਸੁਖਾਰੋ ॥ ਸੋ ਕਰਿਯੋ [5]ਨੀਕ [6]ਨਿਰਧਾਰੋ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨ ਸ਼੍ਰਵਨਾਭ ਬੰਧ ਦ੍ਵੈ ਹਾਥਾ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਪਰ ਕਰ ਮਾਥਾ ॥ ਜੇ ਦ੍ਵੈ ਬਿਧ ਕੇ ਕਹੇ ਉਪਾਈ ॥ ਕਰ [7]ਬਿਥਾਰ ਸੋ ਦੇਹੁ ਸੁਨਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਭੋ ਰਾਜਨ ਜੇ ਦ੍ਵੈ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ਸੋ ਉਚਰਤ ਹੋਂ ਕਰ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ਕਸ਼ਟ ਜੋਗ ਇਕ ਭਗਤ ਜੋਗ ਸੁਨ ॥ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ॥ ੩੦ ॥

੮--ਬਸਤ੍ਰ--ਭੂਖਣ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰ ਅੰਗ ਮੇ ਪਹਿਰਾਣੇ।

੯--ਮਾਲਾ--ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਰੁਦਰਾਖ ਦੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਣੀ।

੧੦--ਸੁਗੰਧੀ--ਕੇਸਰ ਚੰਦਨ ਆਦਿਕ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਮਲਣੀਆਂ।

੧੧--ਫੁਲ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾੜ੍ਹਨੇ।

੧੨--ਦਛਨ--ਮਾਇਆ ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਦਾਨ ਕਰਨਾ।

੧੩--ਨਵੇਦ--ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ।

੧੪--ਦੀਪ--ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣੇ।

੧੫--ਧੂਪ--ਆਰਤੀ ਵੇਲੇ ਧੂਪ ਦੇਣਾ।

੧੬--ਅਰਦਾਸ--ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ।

੧ ਆਸਰਾ। ੨ ਕਲਿਆਨ। ੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰ ਪਾਦਰਥ ਹਨ। ੪ ਧਰਮ। ੫ ਚੰਗੇ। ੬ ਆਸਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੭ ਵਿਸਥਾਰ।

[੧]ਪ੍ਰਥਮ ਕਸ਼ਟ ਜੋ ਜੋਗ ਬਖਾਨਾ॥ [੨]ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਤਾਂਕੇ ਸੁਨ ਕਾਨਾ॥ ਯਨ ਨੇਮਾਸਨ ਯਾਮ ਪਰਾਨਾ॥ ਪ੍ਰਤਯਾਹਾਰ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨਾ॥ ੩੧॥ ਅਸਟਮ ਜਾਨੋਂ ਨਾਮ ਸਮਾਧ॥ ਪਾਇ ਪਰਮਪਦ ਇਨਕੋ ਸਾਧ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਯਮ ਸੋ ਦਸ ਪਰਕਾਰਾ॥ ਲੱਛਨ ਤਿਨਕੇ ਕਰੌਂ ਵਿਥਾਰਾ॥ ੩੨॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ ਏਹ ਅਹਿੰਸਾ ਜਾਨੀਏਂ [੪]ਮਨ ਬਚ ਕਾਇਆਂ ਤੀਨ॥
ਪਰ ਕੋ ਬੁਰਾ ਜਿ ਚਿਤਵਨਾ ਮਨ ਕੀ ਹਿੰਸਾ ਚੀਨ॥ ੩੩॥

ਚੌਪਈ॥ ਫੀਕਾ ਬੋਲ ਦੁਖਾਵੈ [੫]ਹੀਯਾ॥ ਹਿੰਸਾ ਬਚਨਨ ਕੀ [੬]ਕਹਿਲੀਯਾ॥ ਤੀਜੀ ਹਿੰਸਾ ਜੀਵਨ ਕੇਰੀ॥ ਤਿਆਗੈ ਇਨ ਕੋ ਹ੍ਵੈ ਬਿਨ ਦੇਰੀ॥ ੩੪॥ ਦੁਤੀਯੇ ਸੱਚ ਉਚਰ ਨਿਰਭੈ ਹੈ॥ ਕਬਹੂ ਕੂਰ ਨਹਿੰ ਕਹਿ ਬਿਧ ਕੈ ਹੈ॥ ਤੀਜੈ ਚੋਰੀ [੭]ਭਾਂਤਨ ਦੋਈ॥ ਇਕ ਤਨ ਕੀ ਇਕ ਮਨ ਕੀ ਹੋਈ॥ ੩੫॥ [੮]ਪਰ ਕੀ ਵਸਤ ਛਪਾਵਨ ਕਰਨੀ॥ ਇਹੁ ਚੋਰੀ ਹੈ ਤਨ ਕੀ [੯]ਬਰਨੀ॥ ਕਰਹਿ ਪਾਪ ਪੁਨ ਰਾਖਹਿ [੧੦]ਦੁਰਾਇ॥ ਇਹ ਮਨ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਹਿਲਾਇ॥ ੩੬॥ ਚੌਥੇ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਸੁਖ ਸਾਰੂ॥ ਜੀਤਨ ਕਾਮ ਅਸ਼ਟ ਪਰਕਾਰੂ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਤੀਯ ਕੀ ਬਾਤੈਂ ਕਰਨੀ॥ ਦੂਜੈ ਸੁਨ ਸੁਨ ਮਨ ਮਹਿੰ ਧਰਨੀ॥ ੩੭॥ ਤੀਜੈ ਤੀਯ ਇਕਾਂਤ ਮਿਲ ਬੈਸਨ॥ ਚੌਥੇ ਹੋਵਹਿ [੧੧]ਅੰਗ ਸਪਰਸਨ॥ ਪੰਚਮ ਹਿਤ ਕਰ ਦੇਖੈ ਤੀਯ ਸੋਂ॥ ਛਠਮ [੧੨]ਅਲੰਗਨ ਕਰੈ ਹੀਅ ਸੋਂ॥ ੩੮॥ ਸਪਤ ਚਿਤਵਨੋ ਮਨ ਮਹਿੰ ਨਾਰੀ॥ ਅਸ਼ਟਮ [੧੩]ਮੈਥਨ ਹੈ ਬਿਨ ਸਾਰੀ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਹੈ ਇਨਕੇ ਤਿਆਗੇ॥ ਪੰਚਮ ਯਮ ਧੀਰਜ [੧੪]ਅਨਰਾਗੇ॥ ੩੯॥ [੧੫]ਆਪਦ

੧ ਪਹਿਲਾ ਹਠ ਜੋਗ। ੨ ਅਠ ਅੰਗ ਜੋਗ ਦੇ ਕਰਨੇ ਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੩ ਲਛਣ। ੪ ਮਨ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ। ੫ ਹਿਰਦਾ। ੬ ਕਹਿਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੭ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ। ੮ ਪਰਾਈ ਵਸਤੂ। ੯ ਕਥਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ੧੦ ਛੁਪਾਕੇ। ੧੧ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਪਰਸ। ੧੨ ਜਫੀ ਵਿਚ। ੧੩ ਕਾਮ ਚੇਸ਼ਟਾ। ੧੪ ਪ੍ਰੇਮੀ। ੧੫ ਬਿਪਤਾ ਸਮੇਂ।

[੧]ਸੰਪਦ [੨]ਆਤਪ ਸ਼ੀਤਾ ॥ ਬਿਕਲ ਨ ਹੋਇ ਡੁਲਾਏ ਚੀਤਾ ॥ ਖਸ਼ਟਮ ਯਮ ਹੈ ਖਿਮਾਂ ਸੁਹਾਈ ॥ ਮਨ ਮਹਿੰ [੩]ਛੋਭ ਨ ਕਬਹਿ ਉਠਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਭਲਾ ਕਿ ਬੁਰਾ ਬਖਾਨੈ ਜੋਇ ॥ ਸਹਿਨ ਸੀਲ ਮਨ ਸਭ ਤੇ ਹੋਇ ॥ ਸਪਤਮ ਦੁਖੀ ਨ ਦੇਖੈ ਕਾਹੀ ॥ ਦਯਾ ਕਰੈ ਸਭ ਕੋ ਨਿਰਬਾਹੀ ॥ ੪੧ ॥ ਅਸਟਮ ਕੋਮਲ ਹਿਰਦਾ ਰਾਖੈ ॥ ਸ਼ੁਭ ਉਪਦੇਸ ਸਵਨ ਸੋਂ ਭਾਖੈ ॥ ਨੌਮੇ ਯਮ ਮਿਰਜਾਦ [੪]ਅਹਾਰਾ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਲਖ ਕਰੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ੪੨ ॥ ਖਾਵਨ ਭੂਖ ਅਹਾਰ ਹੈ ਜੇਤੋ ॥ ਚੌਥੇ [੫]ਭਾਗ ਖਾਇ ਕਮ ਤੇਤੋ ॥ ਦਸਵੇਂ ਯਮ ਸੋਂ ਸੌਚ ਲਖੀਜੈ ॥ ਜਲ [੬]ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰੀਜੈ ॥ ੪੩ ॥ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਮਲ ਉਰ ਮਾਹੀ ॥ ਤਜ ਕਰ ਸੌਚ ਕਰਤ ਹੈ ਤਾਹੀਂ ॥ ਯਮ ਦਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਲਾਏ ॥ ਨੇਮ ਭੀ ਆਗੈ ਦੇਹਿੰ ਸੁਨਾਏ ॥ ੪੪ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚੌਤੀਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਿਨੈ ਕਰੈ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਨ੍ਰਿਪ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥
ਅਬ ਦਸ ਨੇਮ ਸੁਨਾਈਯੇ ਮੈਂ ਹੂੰ ਬੁੱਧ ਅਜਾਨ ॥ ੧ ॥
ਬਿਨਤੀ ਭੂਪਤ ਕੀ ਸੁਨੀ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
[੭]ਨਿਹਕਲੰਕ [੮]ਮੁਖ ਕੰਦ ਸਾ [੯]ਅਮੀ ਵਾਕ ਤਿਸ ਕਾਲ॥੨॥

ਚੌਪਈ॥ ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਪ ਸੋ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ [੧੦]ਰਜ ਤਮ ਬਹੁਰ ਸਾਂਤਕੀ ਸਾਰਾ ॥ [੧੧]ਛੁਧਾ ਅਗਨ ਜਲ ਸੋਂ ਤਨ [੧੨]ਤਾਵਾ ॥ ਇਹੈ ਤਾਮਸੀ ਫਲ ਦਾ ਗਾਵਾ ॥ ੩ ॥ ਰਿਦੈ ਗਯਾਨ ਇਸ ਤੇ

---

੧ ਧੰਨ । ੨ ਧੁਪ । ੩ ਖੋਬ । ੪ ਭੋਜਨ । ੫ ਹਿਸੇ । ੬ ਮਿਟੀ । ੭ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੮ ਮੁਖ ਚੰਦਰ ਵਰਗਾ । ੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ । ੧੦ ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ । ੧੧ ਭੁਖ । ੧੨ ਤਪਦਾ ਹੈ ।

ਨਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਦੇਤ ਨ ਫਲ ਕਿਛ ਕਰ ਹੈ ਜੋਇ ॥ ਰੇਕ [੧]ਕੁਕਰਮ [੨]ਰਿਖੀਕ ਜਿ ਕਰਨੀ ॥ ਰਾਜਸ ਬਿਹੈ [੩]ਸੁਕਰਮਨ ਕਰਨੀ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਹੁਰ ਸਾਂਤਕੀ ਤਪ ਇਹੈ [੪]ਬ੍ਰਿੱਤਿ ਟਿਕਾਵਨ ਕੀਨ ॥
[੫]ਨੇਮ ਸੰਤੋਖ ਦੂਜੋ ਲਖੋ ਦ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ [੬]ਚੀਨ ॥ ੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹਾਥ ਪਦਾਰਥ ਆਵਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਹੌਂ ਸੰਤੋਖੀ [੭]ਅਸ ਮੁਖ ਪ੍ਰਾਹੀ ॥ ਤਿਸ ਤੈ ਰਿਦੈ ਹਰਖ ਨਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਨਿਜ [੮]ਕੀਰਤ ਕੋ ਚਾਹਤ ਸੋਇ ॥ ੬ ॥ ਦੂਜੇ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ॥ ਧਾਰਤ ਹੈਂ ਯੋਗੀ ਬਿਨ ਦੋਖ ॥ ਵਸਤ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੌ ਹਰਖਾਈ ॥ ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤਉ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਪ ਕਰ ਹਰਖੈ ਮਨ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥
ਤੀਸਰ [੯]ਆਸਤਕ ਬੁੱਧਿ ਹੈ ਗੁਰ ਬਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸਚਾਇ ॥ ੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚੌਥੇ ਦਾਨ ਦੇਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ॥ ਸੋ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਨ ਤ੍ਰੈ ਭਾਂਤਾ ॥ ਕਲਹਿ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋ ਬਿਨ ਸੁਭ ਕਾਲਾ ॥ ਦੇਤ ਤਾਮਸੀ ਰੀਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਨਿਜ ਜਸ ਹੇਤ ਦੇਤ ਸੋ ਦਾਨਾ ॥ ਅਹੈ ਰਾਜਸੀ ਫਲ [੧੦]ਲਘੁ ਜਾਨਾ ॥ ਕਰਕੈ ਬਿਨੈ [੧੧]ਸੁਪਾਤਰ ਦੇਖੀ ॥ ਇਹੁ ਸਾਂਤਕੀ ਫਲ ਸੁ ਵਿਸੇਖੀ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਾਨ ਕੈ ਸਭੈ ਪਦਾਰਥ ਦੇਯ ॥
[੧੨]ਤਨਕ ਨ ਅਪਨਾ ਮਾਨਈ ਤਾਹਿੰ [੧੩]ਅਖੈ ਫਲ ਲੇਯ ॥ ੧੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦਰਬ ਕਿਧੌ ਬਿੱਦਯਾ ਕੋ ਦਾਨਾ ॥ ਦੇਤ ਸਾਂਤਕੀ ਹ੍ਵੈ ਨਿਰਮਾਨਾ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਫਲ ਹ੍ਵੈ ਅਮਿਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਬੇਦ ਸੰਤ ਭਾਖਤ ਇਸ [੧੪]ਢਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ ਪੰਚਮ ਪੂਜਾ ਮਨ ਕਰ ਕਰਨੀ ॥

---

੧ ਖੋਟੇ ਕਰਮ । ੨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ । ੩ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਮ । ੪ ਬ੍ਰਿਤੀ ।
੫ ਨਿਜਮ । ੬ ਜਾਣਨਾ ਕਰੋ । ੭ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਚਨ ਕਹੇ । ੮ ਜਸ ।
੯ ਈਸ਼ਰ ਭਗਤ । ੧੦ ਥੋੜਾ । ੧੧ ਅਧਿਕਾਰੀ । ੧੨ ਰੰਚਕ
੧੩ ਗਿਆਨ ਫਲ ਨੂੰ ਲੈਣਾਕਰਦੇ ਹਨ । ੧੪ ਤਰ੍ਹਾਂ ।

ਰਿਦੈ ਭਾਵਨੀ ਗੁਰ ਮਹਿੰ ਧਰਨੀ ॥ ਸਫਲੀ ਪੂਜਾ ਹੋਵਤ ਤਾਂਕੀ ॥
ਸਦਾ ਭਾਵਨੀ ਸੋ ਮਤ ਜਾਂਕੀ ॥ ੧੩ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਛਠਵ ਨੇਮ ਨਿਜ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤਾਂਕੇ ਜੇ ਅਨਸਾਰ ॥
ਤਿਸ ਹੀ ਕੋ ਪਢਹੈ ਸੁਨੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਰੈ ਵਿਚਾਰ ॥ ੧੪ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਂਤ ਬਿਨਾ ਜੋ ਆਨ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੈ ਨਹਿੰ ਕਾਨ ॥ ਸਪਤਮ ਪਠੈ ਸੁਨੈ ਜਹਿੰ ਰੀਤੀ ॥ ਵਰਤੈ ਤਹਿੰ ਅਨਸਾਰ ਸਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ੧੫ ॥ ਬਿਨਾ [1]ਦੰਭ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਨ ॥ ਕਰੈ ਸਦਾ ਹ੍ਵੈ ਤਨ ਮਨ ਪਾਵਨ ॥ ਅਸਟਮ ਬ੍ਰਿਤਿ ਸਾਂਤਕੀ ਰਾਖੈ ॥ ਨਿਵ ਚਲਣਾ [2]ਮਧਰੀ ਮੁਖ ਭਾਖੈ ॥ ੧੬ ॥ ਨਵਮੋ ਨੇਮ ਪਾਠ ਜੋ ਕਰਨਾ ॥ ਤਿਹ ਮੈਂ ਅਪਰ ਨ ਬਚਨ ਉਚਰਨ ॥ ਦਸਵੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਮ ਜੋ ਕਰਾਵੈ ॥ ਭੂਖੇ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਮੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ੧੭ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੂਤੀ ਹੋਮ ਹੈ ਗਯਾਨ ਕਾ ਰਸ [3]ਰਿਖੀਕ ਕੋ ਦਰਬ ॥
ਗਯਾਨ ਅਗਨ ਮਹਿ ਹੋਮ ਹੀ ਤਨ ਹੰਤਾਦਕ ਸਰਬ ॥ ੧੮ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਯੋ ਅੰਗ ਯੋਗ ਕਾ ਆਸਨ ॥ ਬੇਦ ਜੁਗੀਸ਼ੂਰ ਕਰ ਹੀ ਭਾਸਨ ॥ [4]ਸਿੱਧਾਸਨ [5]ਪਦਮਾਸਨ ਦੋਊ ॥ ਤਿਨਹਿ ਜਿ ਲੱਛਨ ਸੁਨੀਐ ਸੋਊ ॥ ੧੯ ॥ [6]ਛਿਤ ਕਛ ਖੋਦ [7]ਮ੍ਰਿਦਲ ਤ੍ਰਿਣ ਪਾਇ ॥ ਬੈਸਹਿ ਆਸਨ ਬਿਮਲ ਬਿਛਾਇ ॥ ਹ੍ਵੈ ਪਾਵਨ ਨਹਿੰ [8]ਅੰਗ ਡੁਲਾਇ ॥ [9]ਬਾਮ ਪੈਰ ਸੌਂ ਗੁਦਾ ਦਬਾਇ ॥ ੨੦ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਰ [10]ਦਹਿਨੋ ਧਰੈ [11]ਅਗਰ ਨਾਸਕਾ ਧਯਾਨ ॥
ਸਿੱਧਾਸਨ ਇਹ ਕੋ ਭਨੈ ਯੋਗੀ ਕਰਤ ਸੁਜਾਨ ॥ ੨੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਦਾਏਂ ਪਗ ਪਰ ਧਰ ਕਰ ਬਾਵਾਂ ॥ ਬਾਵੇਂ ਪਰ

---

੧ ਪਖੰਡ । ੨ ਮਿਠੀ ਬਾਣੀ । ੩ ਇੰਦਰੀਆਂ । ੪ ਆਸਣਾ ਦੇ ਨਾਮ । ੫ ਆਸਣਾ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ । ੬ ਧਰਤੀ ਥੋੜੀ ਖੋਦ ਕੇ । ੭ ਕੋਮਲ ਘਾਸ । ੮ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਡੁਲਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ੯ ਖਬਾ ਪੈਰ । ੧੦ ਸਜਾ ਪੈਰ । ੧੧ ਨਾਸਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ।

ਕਰ ਦਹਿਨ ਟਿਕਾਵਾ ॥ਦੋਨੋਂ [1]ਭੁਜਾਂ ਕੰਡ ਕਰ ਪਾਛੇ ॥ ਗਹੇ ਅੰਗੂਠੇ ਪਗ ਦਿਢ ਆਛੇ ॥ ੨੨ ॥ [2]ਭ੍ਰੂ ਕੋ ਕਿਧੋ ਨਾਸ਼ਿਕਾ ਧਯਾਨ ॥ ਕਰ ਬੈਸੇ ਪਦਮਾਸਨ ਜਾਨ॥ ਅੰਗ ਚਤੁਰਥੋ ਪ੍ਰਾਣਾ ਯਾਮ ॥ [3]ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਨਾਮ ॥ ੨੩ ॥ ਬਾਹਰ ਤੇ ਮਨ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਵੈ ॥ ਦਹਿਨੇ ਸੁਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਚਢਾਵੈ ॥ ਖੈਂਚਤ ਦ੍ਵਾਦਸ ਮਾਤ੍ਰਾ ਜੋਇ ॥ ਓਅੰਕਾਰ ਜਪੈ ਤਬ ਸੋਇ ॥ ੨੪ ॥ ਜਿਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅੰਤਰ ਠਹਿਰਾਵੈ ॥ ਕੁੰਭਕ ਤਤੇ ਨਾਮ ਕਹਾਵੈ ॥ ਚੌਬਿਸ ਮਾਤ੍ਰਾ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥ ਜਾਪ ਕਰੈ ਤਹਿੰ ਸਮਹਿ ਉਚਾਰਾ ॥ ੨੫ ॥ ਬਾਵੇਂ ਸੁਰ ਸਿਉਂ ਕਰੇ ਉਤਾਰਾ॥ਦ੍ਵਾਦਸ ਮਾਤ੍ਰਾ ਜਪ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥ ਰੇਚਕ ਯਾਂਕੋ ਨਾਮ ਕਹੀਜੈ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਜੋ ਛੋਡਨ ਕੀਜੈ ॥ ੨੬ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਾਂਏਂ ਤੇ ਦਾਂਏਂ ॥ ਦਾਂਏਂ ਤੇ ਬਾਂਏਂ ਸੁ ਚਢਾਏ ॥ ਖੁਲੈ ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਇਸ ਢਾਰਾ ॥ ਠਹਿਰਹਿੰ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥ ਤਬੈ ਅਨਾਹਦ ਕੀ ਧੁਨ ਖੁਲ ਹੈ ॥ ਦਰਸਨ ਪਰਮ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲ ਹੈ ॥ ਝਿਲਮਿਲ ਕਾਰ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਜਹਿੰ ਪਿਖ ਹ੍ਵੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੨੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਧਰਹੀ ਧਯਾਨ ਕੋ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਧੁਨ ਵਧ ਜਾਇ ॥ ਪੰਚਮ ਅੰਗ ਸੁ ਜੋਗ ਕੋ ਪ੍ਰਤਯਾਹਾਰਹਿ ਪਾਇ ॥੨੯॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅੰਗ ਇਸੀ ਕੇ ਜੁਗਲ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰਥਮਹੁ ਗਿਆਨ [4]ਰਿਖੀਕ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਵਾਹਿਰ ਮੁਖ ਤੇ ਅੰਤਰ ਲਿਆਵਨ॥ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮਹੂ ਕਰਹਿ ਟਿਕਾਵਨ ॥ ੩੦ ॥ ਦੁਤੀਓ ਅੰਗ ਸੁਨਹੁ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ [5]ਅਸਨ ਜੁ [6]ਰਜ ਤਮ ਜੁਗਲ ਤਜਾਇ ॥ ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਲਹਿ [7]ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ ॥ [8]ਪ੍ਰਤਿਆਹਾਰ ਸੁ ਨੀਕ ਬਿਚਾਰੰ ॥ ੩੧ ॥ [9]ਖਸ਼ਟਮ ਅੰਗ ਧਾਰਨਾ ਮਾਨਹੁ ॥ ਤਿਹ

---

੧ ਬਾਵਾਂ। ੨ ਭਰਵਟੇ। ੩ ਸਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਚਾੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਨਾਭੀ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਨਾ ਤੇ ਉਤਾਰਨਾ। ੪ ਇੰਦਰੇ। ੫ ਭੋਜਨ। ੬ ਰਜੋ ਤਮੋ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇ। ੭ ਥੋੜਾ ਭੋਜਨ ਛਕਦਾ ਹੈ। ੮ ਰੋਕ ਕੇ ਪਿਛੇ ਮੋੜਨਾ। ੯ ਛੇ ਅੰਗ।

ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਸੰਕਲਪਹਿ ਜਾਨਹੁ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਪੁਨ ਪੁਨ ਕਰੈ ਹਟਾਵਨ ॥ ਜੋਰੈ ਧਿਆਨ ਬਿਖੈ ਮਨ ਪਾਵਨ ॥ ੩੨ ॥ [1]ਸਪਤਮ ਅੰਗ ਜੋਗ ਕਾ ਧਯਾਨ ॥ ਦ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਲਖਹੁ ਸੁਜਾਨ ॥ ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਕਾ ਧਰੈ ਜੁ ਧਯਾਨਾ ॥ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਮੁਖ ਧਿਆਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸ਼ਬਦ ਬਿਖੈ ਜੋ ਜੋਰਾ ॥ ਨਾਭੀ ਰਿਦੈ ਕਿ ਨਾਸਾ ਓਰਾ ॥ ਕੈ [3]ਭ੍ਰੂਕੋ ਕੈ ਦਸਵੈ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਧਰੈ ਅਨਾਹਦ ਧੁਨ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥੩੪॥ ਜਬੈ ਅਨਾਹਦ ਧੁਨ ਖੁਲ ਜਾਵੈ ॥ ਕਿਧੌ ਜੋਤ ਕੋ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵੈ॥ ਇਹੁ [4]ਅੰਤ੍ਰਕ ਮਨ ਮਹੁ ਪਹਿਚਾਨਹੁ ॥ [5]ਅਸਟਮ ਅੰਗ ਸਮਾਧ ਬਖਾਨਹੁ ॥ ੩੫ ॥ ਜਬ ਮਨ ਠਹਿਰਹਿ ਹੋਇ ਅਡੋਲਾ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਨਾਮ ਸਮਾਧ ਅਮੋਲਾ ॥ ਸੋ ਸਮਾਧ ਹੈ [6]ਉਭੈ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ॥ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਾਕਲਪ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ਧਿਯਾਤਾ ਧਯਾਨ ਸੁ ਧੇਯ ਜੋ [7]ਪ੍ਰਿਥਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਇਕ ਜਾਨ॥
ਸੋ ਸਾ ਵਿਕਲਪ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥ ੩੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਆਪ ਭਿੰਨ ਨਹਿ ਭਿੰਨ ਧਿਆਨਾ ॥ ਧੇਹ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਜਾਨਾ ॥ ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸੋ ਲਖੋ ਸਮਾਧਿ ॥ ਐਸੇ ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਮਨ ਸਾਧਿ ॥ ਬ੍ਰਿਤ [8]ਅਰੂਢ ਯੋਗ ਮਹਿ [9]ਜੌ ਲੌ ॥ ਲੇਯ ਤਾਹਿ ਕੋ ਰਸ ਸੁਭ [10]ਤੌ ਲੌ॥ਉਤਰਹਿ ਬ੍ਰਿਤਿ ਯੋਗ ਤੇ ਜਬਹੀ॥ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੋਂ ਪਰਚਹਿ ਤਬ ਹੀ ॥ ੩੯ ॥ ਐਸੇ ਭੀ ਬਹੁ ਕੋ ਕਲਯਾਨਾ ॥ ਭਏ ਜਗਤ ਕੇ ਬੰਧਨ ਹਾਨਾ ॥ ਦੂਜਾ ਭਗਤ ਜੋਗ ਕੋ ਪੰਥਾ ॥ ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਮਤਵੰਥਾ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚ ਤ੍ਰਿੰਸਤੀ

---

੧ ਸਤਵਾਂ ਅੰਗ। ੨ ਤਰਫ। ੩ ਭਰਵਟੇ। ੪ ਅੰਦਰਲੇ। ੫ ਅਠਵਾਂ ਅੰਗ। ੬ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ। ੭ ਵਖਰੇ ਵਖਰੇ। ੮ ਚੜ੍ਹਕੇ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ। ੯ ਜਬ ਤਕ। ੧੦ ਤਬ ਤਕ।

ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਤਬ [1]ਅੰਚਰ [2]ਗਰ ਮਹਿ [3]ਡਾਰ ॥
ਹੇ ਗੁਰ ਭਗਤ ਜੁ ਜੋਗ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਕਹੋ ਬਿਥਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਸ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਹੁਇ ਪਰਸੰਨਾ ॥ ਹੇ ਰਾਜਨ ਤੁਮਰੀ ਬੁਧ ਧੰਨਾ ॥ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਸੁਨ ਭੂਪਾਰਾ ॥ ਭਗਤਿ ਜੋਗ ਕਾ ਜਸ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਯਮ ਮਨ ਰਾਖਨ ਨੀਵਾ ॥ ਨਿਜ ਗੁਨ ਤੇ ਨਿਰਮਾਨ ਸਦੀਵਾ ॥ ਦੂਜੋ ਨੇਮ ਜਾਇ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨ ਮਿਲ ਪੰਗਤ ॥ ੩ ॥ ਤੀਜੋ ਦੇਸ ਇਕੰਤ ਬਖਾਨੇ ॥ ਸਰਬ ਬਿਖੈ ਇਕ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਨੇ ॥ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਲਖਈ ਨਾਹਿੰ॥ ਏਕੋ ਬਿਆਪਕ ਸਭ ਘਟ ਮਾਹਿੰ ॥ ੪ ॥ ਚੌਥੋ ਆਸਨ ਸਮਝਹੁ ਚਿੱਤ ॥ ਕਰਹਿ ਗੁਬਿੰਦ ਵਿਖੈ ਥਿਤ ਬ੍ਰਿੱਤ ॥ ਪੰਚਮ ਪ੍ਰਾਨਾਯਾਮੰ ਚੀਨ ॥ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਤੀਨ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੂਰਕ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸਭੈ [4]ਕਰਖ ਕਰ ਲੇਯ ॥
ਬਚਨ ਸੁਨ ਸਮਝੀ ਵਸਤ ਜੋ ਰਿਦੈ ਸਦਾ ਥਿਰ ਕੇਯ ॥ ੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਰ ਅਭ੍ਯਾਸ ਨ ਤਹਿ [5]ਪਰਹਰੈ ॥ ਸਦ ਠਹਰਾਵਨ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਰੈ ॥ ਕੁੰਭਕ ਦੂਜੋ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਤੀਜੋ ਰੇਚਕ ਕਰੌਂ ਉਚਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਜੁ ਤਜਨਾ ਕਹਾ ॥ ਤਹਿੰ ਤਜ ਦੇਯ ਹੋਤ ਸੁਖ ਮਹਾ ॥ ਖਸਟਮ ਧ੍ਯਾਨ ਅੰਗ ਸੁਨ ਜੈਸੇ ॥ ਪਢਨ ਸੁਨਨ ਗੁਰ ਬਚ ਜਬ ਬੈਸੇ ॥ ੮ ॥ ਸਬਦ ਅਰਥ ਮਹਿੰ ਰਾਖਹਿ ਧ੍ਯਾਨਾ ॥ ਫੁਰਨ ਨ ਦੇਹਿ ਸੰਕਲਪ ਅਪਾਨਾ ॥ ਸਪਤਮ ਅਹੈ ਧਾਰਨਾ ਅੰਗਾ ॥ ਤਹਿੰ ਸਰੂਪ ਸੁਨੀਯੇ [6]ਰੁਚ ਸੰਗਾ ॥ ੯ ॥ ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਵਿਖੈ ਜੇ ਜਾਵੈ ॥ ਪੁਨ ਤਹਿ ਰੋਕ ਸਬਦ ਮਹਿੰ ਲਾਵੈ ॥

---

੧ ਕਪੜਾ । ੨ ਗਲੇ ਵਿਚ । ੩ ਡਾਲਕੇ ਪਾਕੇ । ੪ ਖਿਚਕੇ ।
੫ ਦੂਰ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ । ੬ ਸੁੰਦਰ ।

ਜਬ ਮਨ ਟਿਕਿਓ [1]ਘਟੀ ਦੋ ਚਾਰਾ ॥ ਤਹਿ ਕੋ ਨਾਮ ਸਮਾਧ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ਸਬਦ ਵਿਖੈ ਜਬ ਲਗੀ ਸਮਾਧ ॥ ਤਿਸਹਿ ਵਧਾਵਹਿ ਤਨ ਮਨ [2]ਸਾਧ ॥ ਅਸਟ ਜਾਮ ਮਨ ਸਬਦ ਵਿਖੈ ਜਬ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਸਮਾਧ ਭਲੇ ਤਬ ॥ ੧੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭਗਤ ਜੋਗ ਇਹ ਜਾਨੀਏ ਕਲ ਮਹਿ ਪੰਥ ਸੁਖੇਨ ॥
ਕਸ਼ਟ ਜੋਗ [3]ਦੁਸਤਰ ਅਹੈ ਹੋਇ ਨ [4]ਜੇਨੰ ਕੇਨ ॥ ੧੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਹਾਥ ਜੋੜ ਦ੍ਵੈ ਕਹਿਤ ਨਰੇਸ਼ਾ ॥ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕੇ [5]ਮਾਰਗ ਦੋਊ ॥ ਕਰਨਾ ਕਰ ਬਖਸ਼ਹੁ ਦੁਖ ਖੋਊ ॥ ੧੩ ॥ ਕਰਹੁ ਸਰਬ ਯਹਿ ਦੇਸ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਤੁਮ ਸਮਾਨ ਨਹਿੰ ਆਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਹਮ ਕੌ ਅਬ [6]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਜੈ ॥ ਸਰਬ ਦੇਸ਼ ਉਪਦੇਸ਼ਹਿ ਦੀਜੈ ॥ ੧੪ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੈ ਸਨਬਾਨੀ ਸੁਨਕੈ ॥ [7]ਪਗ ਪਾਹੁਲ ਦੀਨੀ ਸਿਖ ਗੁਨ ਕੈ॥ਧਰਮਸਾਲ ਮਹਿੰ ਕੀਨ [8]ਬਸੇਰਾ ॥ ਸਰਬ ਦੇਸ਼ ਹੋਵਤ ਭਾ [9]ਚੇਰਾ ॥੧੫ ॥ ਭੂਪਤ ਯੋਗ ਦੇਨ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥ ਪ੍ਰਾਣ ਸੰਗਲੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸੁ ਸਾਜਾ ॥ ਇਕ ਸੌ ਤੇਰਸ ਧਜਾਇ ਬਖਾਨੇ ॥ ਜਾਹਿ ਪਢ ਯੋਗ [10]ਕਲਾ ਸਭ ਜਾਨੇ ॥ ੧੬ ॥ ਦੇਕਰ ਸੋਂ ਸੰਪਯੋ [11]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ਬੋਲੇ ਪੁਨ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਜਬ ਸਿਖ ਕੋ ਆਵੈ ਹਮ ਦੇਸੂ ॥ ਜਾਚੈ ਤੁਮ ਪਹਿ ਦੇਹ ਨਰੇਸੂ ॥ ੧੭ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਪੁਨ ਕੀਨ ਬਸੇਰਾ ॥ ਭਯੋ ਸੁ ਦੇਸ ਨਿਹਾਲ ਘਨੇਰਾ ॥ ਭਗਤ ਜੋਗ ਹਠ ਯੋਗ ਸੁ ਦੋਊ ॥ ਕੀਏ ਪ੍ਰਪੱਕ ਭੂਪ ਮਨ ਸੋਊ ॥ ੧੮ ॥ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਦੇਸ [12]ਮਝਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਜਾਪ ਉਚਾਰੇ ॥ ਭਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ [13]ਅਧਕ ਪਰਤਾਪਾ ॥ ਅਪਨ ਆਪ ਸਭ [14]ਰਿਪ ਭੈ ਖਾਪਾ ॥ ੧੯ ॥ ਧਰਮਸ਼ਾਲ ਮਹਿ

੧ ਦੋ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ । ੨ ਰੋਕ ਲਇਆ । ੩ ਕਠਨ । ੪ ਜਣੇ ਖਣੇ ਪਾਸੋਂ । ੫ ਰਾਸਤਾ । ੬ ਕਲਿਆਨ । ੭ ਚਰਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ । ੮ ਡੇਰਾ । ੯ ਦਾਸ । ੧੦ ਸ਼ਕਤੀ । ੧੧ ਰਾਜਾ । ੧੨ ਵਿਚ । ੧੩ ਬਹੁਤ । ੧੪ ਦੁਸ਼ਮਣ ।

ਦੇਗ ਬਿਸਾਲ ॥ ਕਰਵਾਵਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਮਨ ਇਕੀਸ ਜਹਿੰ [੧]ਲੋਨ ਮਿਲਾਏ ॥ ਇਤੋ ਅਹਾਰ ਹੋਹਿ ਸਭ ਖਾਹਿ ॥ ੨੦ ॥ ਸੰਤ ਰੇਨ ਇਹ ਮਨ ਹੈ ਕੈਸਾ ॥ ਮੁਰ ਉਰ ਕਾ ਸਭ ਕਟੋ ਸੰਦੇਸਾ ॥ [੨]ਸਉ ਮਾਸੇ ਕਾ ਸੇਰ ਲਖੀਜੈ ॥ ਇਕ ਮਨ ਚਾਲੀ ਸੇਰ ਜਨੀਜੈ ॥ ੧੧ ॥ ਲੰਗਰ ਬਰਤੈ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੈ ॥ ਜੋ ਬਹੁ ਜੰਤਨ ਕਲ਼ ਮਲ ਖੋਵੈ ॥ ਦਿਨ [੪]ਪ੍ਰਤ ਚਲਨ ਚਹਿਤ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਕਰਹਿ ਭਾਉ ਬਹੁ ਰਖੇ ਨਰੇਸਾ ॥ ੨੨ ॥ ਪਰੀ ਪ੍ਰਪੱਕ ਸਿਖੀ ਕੀ ਰੀਤਾ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਵਧਹਿ ਭਜਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਕਰਿਓ ਗਿਆਨ ਮਹਿ ਪੂਰਨ ਰਾਉ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਯਾਲ ਸੁਭਾਉ ॥ ੨੩ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਚਹਿਤ ਨ ਬਿਛਰਿਓ ਨ੍ਰਿਪ [੫]ਬ੍ਰਿਹੁ ਭਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਗੁਰ ਤੁਮਹੋ ਪੂਰ ਬਬੇਕਾ ॥ ਹਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਕਾਜ ਅਨੇਕਾ ॥ ੨੪ ॥ ਧਰਹੁ ਧਿਆਨ ਹਮ ਸਦਾ ਸਮੀਪਾ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਗਦ ਗਦ ਭਾ [੬]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਨ ਤਹਿ ਧੀਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਚਲੀਸੇ ਗਮਨ ਗੰਭੀਰਾ ॥ ੨੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਚਲੇ ਸੁ ਤਿਰੀਆ ਟਾਜ ਮਹਿ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗਤ ਦੈਨ ॥
ਬੈਠੇ ਇਕ [੭]ਉਪਬਨ ਬਿਖੈ ਮਰਦਾਨਾ ਸੋਂ ਬੈਨ ॥ ੨੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੰਤ ਬਜਾਵਹੁ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਜਸ ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ॥ ਜਬੈ ਰਬਾਬ ਬਜਾ ਗੁਰ [੮]ਪਾਹੀ ॥ ਸੁਨਤ [੯]ਤੀਆ ਸਭ ਹੀ ਚਲ ਆਹੀ ॥ ੨੭ ॥ ਦੇਖ ਦਰਸ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਈ ॥ ਰਾਣੀ ਕੋ ਤਬ ਜਾਇ ਸੁਨਾਈ ॥ ਭੇਟਾ ਲੇ ਰਾਣੀ ਤਬ ਆਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਸਿਰ ਨਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਬਿਨਤੀ ਭਨ ਕਰ ਪਾਹੁਲ ਲੀਨੀ ॥ ਸਭੀ ਦੇਸ ਮਹਿੰ ਸਿੱਖੀ ਕੀਨੀ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਚਲੇ ਸੁ ਜੰਗਲ

੧ ਇਕੀ ਮਣ ਲੂਣ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਲਗਦਾ ਸੀ। ੨ ਸੌ ਮਾਸ਼ੇ ਦਾ ਸੇਰ ਜਾਣਨਾ ਕਰੋ।
੩ ਪਾਪ। ੪ ਹਰ ਰੋਜ਼। ੫ ਪ੍ਰੇਮ। ੬ ਰਾਜਾ। ੭ ਬਾਗ਼।
੮ ਪਾਸ। ੯ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ।

ਮਾਹੀਂ ॥ ਕੌਡਾ ਰਾਕਸ਼ ਮਿਲਿਓ ਤਾਹੀਂ ॥ ੨੯ ॥ ਤਿਸ ਕੌ ਭੀ ਗੁਰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਯੋ ॥ ਆਗੇ ਚਲ ਸਾਗਰ ਪੁਨ ਆਯੋ ॥ ਪੈਂਤੀ ਕੋਸ ਮੱਛ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ਪੀਠ ਤਾਹਿ ਕੀ ਚਢੇ [1]ਉਦਾਰਾ ॥ ੩੦ ॥ ਜਾਇ ਸੀਸ ਪਰ ਕੀਨੋ ਡੇਰਾ ॥ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਮੁਖ ਤਹਿ [2]ਹੇਰਾ ॥ ਪਸਰਿਓ ਦੀਸਤ ਬਡੋ ਅਕਾਰਾ ॥ [3]ਦੀਰਘ ਲੋਚਨ ਕੋ ਬਿਸਤਾਰਾ ॥ ੩੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭੈ ਕਰ ਉਠ [4]ਬਿਸਮਾਦਿਓ ਅਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤੁਮਰੀ ਕੁਦਰਤਾਂ ਤੁਮ ਹੀ ਕੋ ਬਨ ਆਇ ॥ ੩੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਹਿ [5]ਨਿਸ ਬਸੇ ਭਈ ਪੁਨ [6]ਭੋਰਾ ॥ ਮੱਛ ਦੇਹ ਛੁਟ ਪਲਟੀ ਔਰਾ ॥ ਉਸਤਤ ਕਹਿਤ ਕਰੀ ਪਦ ਬੰਦਨ ॥ ਚਿਦਾ ਨੰਦ ਤਨ ਦੂੰਦ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ੩੩ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਦੇਵ ਲੋਕ ਕੋ ਗਯੋ॥ ॥ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਛੂਟਤ ਭਯੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਆਗੇ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ਚਲਤੇ [7]ਮਗ ਬੋਲਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ੩੪॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਵਹੁ ਬਡੀ ਬਲਾਇ॥ [8]ਦੌਰਤ ਆਇ ਯਮਹਿੰ ਅਬ ਖਾਇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿੰ ਮਤ ਡਰ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਯਹ [9]ਕਲ ਡਾਇਨ ਤੁਮ ਲਿਹੁ ਜਾਨਾ ॥ ੩੫ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬਾਲਾ ਕੋ ਪੁਨ ਕਹਿਯੋ ॥ ਡੰਡਾ ਲੇ ਇਸ [10]ਤੁੰਡ ਹਨਯੋ ॥ ਮੁਖ ਪਸਾਰ ਆਈ ਹਿਤ ਖਾਨੇ ॥ ਬਾਲਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ [11]ਦੰਦ ਭਾਨੇ ॥ ੩੬ ॥ ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਧਰਨੀ ਪਰ ਪਰੀ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗ ਦੇਹੀ [12]ਦਿਬ ਧਰੀ ॥ ਉਸਤਤ ਬਹੁ ਬਿਧ ਕੀਨ ਉਚਾਰ ॥ ਹੇ ਜਗ ਗੁਰ ਤੁਮ ਕਰਾ [13]ਨਿਹਾਰਾ ॥੩੭॥ ਡਾਇਨ ਤੇ ਅਬ ਦਿਬ ਦੇਹ ਪਾਈ॥ ਕਰ ਪ੍ਰਨਾਮ ਵੈਕੁੰਠ ਸਿਧਾਈ ॥ ਅਨਕ ਜੀਵ ਗੁਰ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲਾ ॥

---

੧ ਸਖੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ । ੨ ਦੇਖਿਆ । ੩ ਵਡੀਆਂ ਅਖਾਂ ਹਨ । ੪ ਅਸਚਰਜ । ੫ ਰਾਤ । ੬ ਦਿਨ । ੭ ਰਸਤੇ ਵਿਚ । ੮ ਦੌੜਦਿਆਂ । ੯ ਕਲ ਡਾਇਣ ਬੜੀ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਵਾਲੀ । ੧੦ ਮੂੰਹ ਵਿਚ । ੧੧ ਦੰਦ ਭੰਨ ਦਿਤੇ । ੧੨ ਮਾਨੁਖਾ ਦੇਹ । ੧੩ ਨਿਸਤਾਰਾ ।

ਆਗੇ ਗਮਨੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ੩੮ ॥ ਸਿੰਧ ਵਿਖੈ ਟਾਪੂ ਇਕ ਆਵਾ ॥ ਦੇਸ ਬਿਸੀਹਰ ਤਾਂਕੋ ਨਾਵਾ ॥ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਤਹਿ ਨਗਰ ਬਿਰਾਜਾ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਜਿਸਕੇ [1]ਉਪਬਨ [2]ਛਾਜਾ ॥ ੩੯ ॥ ਬਨਿਓ ਸੁ ਗਿਰਦੇ [3]ਦੁਰਗ ਉਤੰਗਾ ॥ [4]ਘਨ ਰੋਕਨ ਹਿਤ ਮਨਹੁ ਉਮੰਗਾ ॥ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਤਹਿ ਹੁਤੇ ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ਕਰਤ ਰਾਜ ਤਹਿ ਦੇਸ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੦ ॥ ਪੁਰ ਕੇ ਵਹਿਰ ਥਾਨ ਰਮਣੀਕਾ ॥ ਬੈਸੇ ਤਹਿੰ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਟੀਕਾ ॥ [5]ਨਿਸਾ ਬਿਤੀ ਇਕ ਭੀ ਭੁਨਸਾਰਾ ॥ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਆਇਸ ਦੇਹੁ ਨਗਰ ਮੈਂ ਜਾਵਹੁੰ॥ [6]ਜਾਚ ਕਿਸੂ ਤੇ ਭੋਜਨ ਖਾਵਹੁੰ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਬਾਢੀ ਝੰਡੇ ਪਾਸ ॥ [7]ਅਸਨ [8]ਅਚੋ ਜਾ ਤਿਸੀ [9]ਅਵਾਸ ॥ ੪੨ ॥ ਲੇ ਆਗਿਆ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਤਬ ਗਯੋ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਇਕ ਨਰ ਮਿਲ ਗਯੋ ॥ ਝੰਡੇ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹ ਤਿਨੈ ਦਿਖਾਵਾ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਹਿਤ ਸੋਂ ਬੈਠਾਵਾ ॥ ੪੩ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਕਹਿ ਝੰਡੇ ਤਾਹੀਂ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਢੂੰਡਤ ਲਿਆਯੋ [10]ਪਾਹੀ ॥ ਬੂਝਤ ਝੰਡਾ ਕਹਿ ਤੇ ਆਯੋ ॥ ਕੌਨ ਨਾਮ ਕੋ [11]ਬਰਨ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ੪੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਖਟ ਤ੍ਰਿੰਸਤੀ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਹੁ ਜਥਾ ਮਨ ਲਾਇ ॥
ਝੰਡੇ ਬੂਝਿਓ ਪਤਾ ਜਬ ਮਰਦਾਨਾ ਬਤਲਾਇ ॥ ੧ ॥
ਮਰਦਾਨਾ ਮਮ ਨਾਮ ਹੈ ਬਰਨ ਮਿਰਾਸੀ ਜਾਨ ॥
ਤੁਮਰੇ ਨਿਕਟ ਪਠਾਇਓ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥ ੨ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਝੰਡਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮਾ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਕੋ

---

੧ ਬਾਗ। ੨ ਇਸਥਿਤ। ੩ ਗੜ੍ਹ ਕਿਲ੍ਹੇ। ੪ ਬਦਲ। ੫ ਰਾਤ। ੬ ਮੰਗ ਕੇ। ੭ ਭੋਜਨ। ੮ ਛਕਣਾ ਕਰ। ੯ ਘਰ। ੧੦ ਪਾਸ। ੧੧ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਵੈਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਸਣਾ ਕਰੋ।

ਕੀਨ ਪ੍ਰਣਾਮਾ ॥ ਕਲ ਤਾਰਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਯੋ ॥ ਅਬਹਿ ਜਨਮ ਹਮ ਸਫਲਾ ਥਾਯੋ ॥ ੩ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਉਪਬਨਹਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਆਪ ਅਹਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਾਯੋ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਕਹਿ ਇਹੁ ਨਰ ਕੌਨ ॥ ਹਮ ਕੋ ਲਿਆਯੋ ਤੁਮਰੇ [1]ਭੌਨ ॥ ੪ ॥ ਝੰਡਾ ਕਹੈ ਨਗਰ ਨ੍ਰਿਪ ਜੋਊ ॥ ਯਾਕੋ [2]ਮਾਤਲ ਲਾਗੇ ਸੋਊ ॥ ਮੁਝ ਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੈ ਅਧਕਾਈ ॥ ਕਰਤ ਭਗਤ ਹੋਵੈਂ ਇਕ ਥਾਈ ॥ ੫ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਇਤਨੇ ਮਹਿੰ ਆਯੋ ॥ [3]ਨ੍ਰਿਪਤ ਬਾਗ ਤੇ ਸੁਭ ਫਲ ਲਿਆਯੋ ॥ ਅਸਨਰੁ ਮੇਵੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਕੇ ॥ ਗਮਨੇ ਗੁਰ ਦਿਸ ਹਿਤ ਬਹੁ ਕਰਕੈ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਕਰਤਾਰ ਜੀ ਉਚਰਿਓ ਝੰਡੇ ਜਾਇ ॥
ਧਰ ਅਹਾਰ ਆਗੈ [4]ਰੁਚਿਰ ਸਿਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਲਾਇ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿੰ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਝੰਡਾ॥ ਅਹੋ ਅਨੰਦ ਭਗਤਿ ਚਿਤ [5]ਮੰਡਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ [6]ਰਾਵਰੀ ਸਭੀ ਅਨੰਦਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਕਾਟਹੁ ਫੰਧਾ ॥ ੮ ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਨਨ ਕੀ ਹਮ ਉਰ ਚਾਹੂ ॥ ਹਰਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਸਭ ਉਰ ਤੇ ਦਾਹੂ ॥ ਗਿਆਨਾ ਨੰਦ ਦਾਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ॥ ਹਮ ਪਰ ਗੁਰੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ [7]ਪ੍ਰਸੀਜੈ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਿਨੈ ਦੀਨ [8]ਦੁਖ ਗੰਜਨ ॥ ਬੋਲੇ ਹੇਤ ਭਗਤ ਭ੍ਰਮ ਭੰਜਨ ॥ ਗਿਆਨ ਨੰਦ ਮਹਿੰ [9]ਚਹੋ ਜੇ [10]ਮਗਨਾ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੀ ਲਿਵ ਕੇ ਲਗਨਾ ॥ ੧੦ ॥ ਤੌ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਗੁਰ [11]ਦਛਨਾ ਦੀਜੈ ॥ ਪਾਛੈ ਸ੍ਰਵਨ ਗਿਆਨ ਕੋ ਕੀਜੈ ॥ ਹੰਗਤਾ ਮਮਤਾ ਬਡੋ ਪਸਾਰੋ ॥ ਯਹ ਦੋਨੋਂ ਹਮ ਕੌ ਦੇ ਡਾਰਹੁ ॥ ੧੧ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ [12]ਧਾਮਾ ॥ ਚਰਨ ਆਪ ਕੀ ਭੇਟ [13]ਤਮਾਮਾ ॥ ਹਮ ਨਹਿੰ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰੈਂ ਅਬ ਕੋਊ ॥ ਹੰਗਤਾ ਮਮਤਾ ਭੇਟਾ ਦੋਊ ॥ ੧੨ ॥ ਜਬ ਧਨ ਤਨ ਮਨ ਦੀਨ

੧ ਘਰ । ੨ ਮਾਮਾ । ੩ ਰਾਜਾ । ੪ ਸੁੰਦਰ । ੫ ਇਸਥਿਤ । ੬ ਆਪ ਦੀ । ੭ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ । ੮ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ । ੯ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ । ੧੦ ਇਸਥਿਤ । ੧੧ ਭੇਟਾ । ੧੨ ਘਰ । ੧੩ ਸਾਰੇ ।

[1]ਚਢਾਈ ॥ ਕਮਲ ਨੈਨ ਤਬ [2]ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਇਨ ਤੇ ਪਰਾ ਆਤਮਾ ਜੋਊ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਲਖੀਐ ਤੁਮ ਸੋਊ ॥ ੧੩ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁਣ ਕਰ ਬਾਨੀ ॥ ਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਅਤ ਸੁਖ ਦਾਨੀ॥ ਬੈਠੇ ਤਬ ਹੀ ਲਗੀ ਸਮਾਧਾ ॥ ਪਿਖਯੋ ਆਤਮਾ ਰੂਪ [3]ਅਬਾਧਾ ॥ ੧੪ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਦੇ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਬੋਲੇ ਬਹੁਰ ਬਚਨ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਅਬ ਇਹ ਕੀਜੈ ਖਾਨ ਅਹਾਰਾ ॥ ਆਇਸ ਪਾ ਬਾਲੇ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਜ ਕਰ ਮਹਿੰ ਲੀਨੋ ॥ ਭਗਤ ਜਾਨ ਨਿਜ [4]ਅਚਵਨ ਕੀਨੋ ॥ ਨੀਕੋ ਸੰਤ ਹੋਇ ਜਹਿ ਥਾਈ ॥ ਤਿਹ ਠਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਭੋਜਨ ਖਾਹੀ ॥ ੧੬ ॥ [5]ਨਾਤੁਰ ਪੌਨ ਅਹਾਰੀ ਰਹਿ ਹੀ ॥ ਜੋ [6]ਕਿੰਕਰ ਕੇ [7]ਕਲ ਮਲ ਦਹਿ ਹੀ ॥ ਅਚਵਿਓ [8]ਅਰਧ ਅਸਨ ਗੁਰ ਜਬ ਹੀ ॥ ਪੁਨ ਝੰਡੇ ਕੋ ਦੀਨੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਿਤ ਕਰ ਕੀਨੋ ਖਾਨ ਤਿਨ ਖੁਲ ਗੇ ਬਿਕੁਟ ਕਪਾਟ ॥
ਭਰਮ ਮੋਹਿ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਿਯ ਦ੍ਵੈਤਹਿ ਸਾਂਕੁਰ ਕਾਟ ॥ ੧੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [9]ਟਿਕ ਗੀ ਬ੍ਰਿੱਤਿ ਸਮਾਧ ਲਗਾਈ ॥ ਭਯੋ ਬਿਦੇਹ ਨ ਸੁਧ ਤਨ ਕਾਈ ॥ ਦੋਨੋਂ ਬੈਠੇ ਹੋਇ ਅਡੋਲਾ ॥ ਸੁਖ ਆਤਮ ਕੋ ਪਾਇ ਅਮੋਲਾ ॥ ੧੯ ॥ ਤੀਨ ਪਹਿਰ ਬੀਤੇ ਇਸ [10]ਭਾਤੀ ॥ ਰਹਿ ਗੀ ਏਕ [11]ਜਾਮ ਜਬ ਰਾਤੀ ॥ ਉਠ ਕਰ ਕਰ ਕੀਨੋ ਗੁਰ ਇਸਨਾਨਾ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸ੍ਰੀ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਗਟਾਨਾ ॥ ੨੦ ॥ ਤਿਨਹਿ ਬੁਲਾਇ ਸਮਾਧ ਛੁਡਾਈ ॥ ਦੇ ਪਾਹੁਲ ਪੁਨ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਹੇ ਝੰਡਾ ਅਬ ਤੁਮ ਚਲ ਜਾਵਹੁ ॥ ਸਭੀ ਦੇਸ਼ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੁ ॥ ੨੧ ॥ ਲੇਹ ਆਗਿਆ ਚਰਨਨ ਸਿਰ ਧਰਕੈ ॥ ਗਮਨਿਯੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਉਸਤਤ ਕਰਕੈ ॥ ਇੰਦ੍ਰਸੈਨ ਗੁਰ ਕੇ ਪਰ ਪਾਊਂ ॥ ਬਿਨੈ ਭਨੈ ਹਉਂ

---

੧ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿਤਾ ਭੇਟਾ ਕਰ ਦਿਤਾ । ੨ ਬਾਣੀ । ੩ ਨਾਸ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ।
੪ ਛਕਣਾ ਕੀਤਾ । ੫ ਨਹੀਂ ਤਾਂ । ੬ ਦਾਸ । ੭ ਪਾਪ । ੮ ਨਿਸਫ ।
੯ ਲਗ ਗਈ । ੧੦ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੧੧ ਪਹਿਰ ।

[1]ਮਾਤੁਲ ਲਿਆਊਂ ॥ ੨੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਲੈ ਰਜ਼ਾਇ ਨ੍ਰਿਪ ਫਿਰ ਗਯੋ ਮਿਲ ਅਸਨ ਬਚਨ ਉਚਾਰ॥
ਸਰਨ ਗਹੋ ਚਲ ਸੰਤ ਕੀ ਲਖ ਸਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ॥ ੨੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [2]ਊਨੇ ਭਰੇ ਭਰੇ ਕਰ ਊਨੇ ॥ [3]ਉਜਰ ਬਸਾਇ ਬਸੇ ਕਰ [4]ਸੂਨੇ ॥ [5]ਲਘ ਤੇ ਬਡ ਬਡ ਤੇ ਲਘ ਛਿਨ ਮੈਂ ॥ ਅਸ ਸਮਰੱਥ ਸਮਝ ਨਿਜ ਮਨ ਮੈਂ ॥ ੨੪ ॥ ਕਹਿ ਭੂਪਤ ਮੁਝ ਮਨ ਕੀ ਕਹਿ ਹੋ ॥ ਬਹੁ ਖੋਜਿਯੋ ਅਬ ਹੀ ਤੁਮ ਲਹਿ ਹੋ ॥ ਜਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਤੁਮਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਦਰਸ ਕਰਨ [6]ਅਭਲਾਖ ਹਮਾਰੀ ॥ ੨੫॥ਇੰਦ੍ਰ ਸੈਨ ਕਹਿ ਭੇਟਾ ਲੀਜੈ॥ਅਪਨਾ ਆਪ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਜੈ॥ ਸੁਭ ਫਲ [7]ਮਧੁਰ ਭੇਟ ਧਰ ਆਗੇ ॥ ਕਰਹੁ ਡੰਡੌਤ ਚਰਨ ਜੁਗ ਲਾਗੇ ॥ ੨੬ ॥ ਮਾਨੀ [8]ਸੀਖ ਸੁਸਾ ਕੇ ਸੁਤ ਕੀ ॥ ਲਖੀ ਰਿਦੈ ਭਾਖਤ ਮਮ ਹਿਤ ਕੀ ॥ [9]ਸੁਠ ਭੇਟਾ ਲੈਕਰ ਸੋ ਆਵਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰਸੈਨ ਜਹਿ ਸੰਗ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ੨੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [10]ਪਗ ਨੰਗੇ ਮਨ ਦੀਨ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਤਹਿ ਆਨ ॥
ਕਰ ਬੰਦੇ ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਧਰ ਪਰ [11]ਦੰਡ ਸਮਾਨ ॥੨੮॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਰ [12]ਅਸਟਾਂਗ ਚਰਨ [13]ਅਨੁਰਾਗਾ ॥ ਪਰਿਓ ਰਹਿਓ ਨਹਿੰ ਉਠ ਵਡਭਾਗਾ ॥ ਪਿਖਾ ਗੁਰ ਦਈ ਕੰਡ ਪਰ ਥਾਪੀ॥ ਉਠਹੁ ਭੂਪ ਅਤ ਭਾ ਪਰਤਾਪੀ ॥ ੨੯ ॥ [14]ਨ੍ਰਿਪਤ ਸਤਾਰਹਿ ਤੋਹਿ ਸਮੀਪਾ ॥ ਸਭ ਕੋ ਭਯੋ ਤੁਹੀ ਅਵਨੀਪਾ ॥ ਆਨ ਕਰਹਿੰ ਤਵ ਪਦ ਪਰ ਬੰਦਨ ॥ ਮਮਤਾ ਕਰੈਂ ਸੁਹੋਇ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ੩੦ ॥

---

੧ ਮਾਮਾ । ੨ ਖਾਲੀ । ੩ ਉਜੜੇ । ੪ ਖਾਲੀ । ੫ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਵਡਾ । ੬ ਇਛਾ । ੭ ਮਿਠੇ । ੮ ਸਿਖਿਆ ਭੈਣ ਦੀ ਦੇ ਪੁਤਰ ਦੀ ਮਨਣ ਕੀਤੀ । ੯ ਸੁੰਦਰ । ੧੦ ਨੰਗੇ ਚਰਨ । ੧੧ ਡੰਡੇ ਵਰਗਾ ਲੰਮਾ ਪੈਕੇ । ੧੨ ਅਠ ਅੰਗ ਧਰਤੀ ਤੇ ਲਗਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਟਾਂਗ ਆਖਦੇ ਹਨ । ੧੩ ਪ੍ਰੇਮੀ । ੧੪ ਸਤਾਰਾਂ ਰਾਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵਣਗੇ

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਿਨੈ ਕਰੀ ਕਰ ਬੰਦਕੇ ਲੇਯ ਚਲਾ ਨਿਜ ਧਾਮ ॥
ਏਕ [1]ਮਾਸ ਤਹਿ ਠਾਂ ਰਹੇ ਪੂਰਨ [2]ਕਿੰਕਰ ਕਾਮ ॥ ੨੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਇੰਦ੍ਰਸੈਨ ਸੋਂ [3]ਭਨ ਮਰਦਾਨੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ੍ਰ ਸਤਾਰਹਿ ਨਾਮ ਬਖਾਨੋ ॥ ਇੰਦ੍ਰਸੇਨ ਕਹਿ ਸੁਨਿਯੋ ਨਾਮ ॥ ਕਮਲ ਨੈਨ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪ [4]ਅਭਰਾਮ ॥ ੩੨ ॥ ਮਧਰ ਬੈਨ ਸੁਖ ਚੈਨਹਿ ਜਾਨੋ ॥ ਅਸਨਾਹਾ ਸਗ੍ਰ ਸੈਨ ਪਛਾਨੋ ॥ ਬੀਰ ਬੈਨ ਪੁਨ ਕਾਲ ਸੁ ਨੈਨ ॥ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪੁਨ ਰਾਇ ਸੁ ਮੈਨ ॥ ੩੩ ॥ ਪਰਸਰਾਮ ਐ ਅਟਕਾ ਘਟਕਾ ॥ ਸੁੱਧ ਸਮਾਲ ਬਬੇਕ ਬਲ ਰਟਕਾ ॥ ਨੈਨ ਜੋਤ ਪੁਨ ਬਲ ਸਿੰਗਾਰਾ ॥ ਰਕਤ ਰੰਗ ਨਗਰ ਰਾਇ ਚਾਰਾ ॥ ੩੪ ॥ ਕੌਲ ਨੈਨ ਸਭ ਕਾ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥ ਮਾਤੁਲ ਕੀਨੋ ਗੁਰ ਤਿਸ ਠੌਰ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨਾ ਭਯੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਯੋ ਸਤਗੁਰ ਹੈਂ ਧੰਨ ॥ ੩੫॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨੈ ਨਰੇਸ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ਝੰਡੇ ਕੀ ਸਮਤਾ ਨਹਿੰ ਕੀਜੈ ॥ ਜੇਕਰ ਅਪਨ ਭਲਾ ਤੁਮ ਚਹਹੀ ॥ ਸਦਾ ਨਮੋ ਤਹਿ ਆਗੈ ਰਹਹੀ॥ ੩੬ ॥ ਸਰਬ ਦੇਸ ਸਿਖੀ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ॥ ਝੰਡੇ [5]ਅਗ੍ਰਜ ਦੇਇ ਨਿਵਾਇ ॥ ਸਿਮਰਨ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨਾ। ਕਰਹਿ ਮਨਜ ਨਿਜ ਭਲਾ ਪਛਾਨਾ ॥ ੩੭ ॥ ਬਹੁਰ ਚਲਨ ਕੀ ਬਾਤ ਚਲਾਈ ॥ ਸੁਨਤ ਨ੍ਰਿਪਤ ਨੇ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਗਜ ਬਾਜੀ ਸਭ ਰਾਜ ਸਮਾਜਾ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਝੰਡੇ ਕੋ ਦਿਹੁ ਆਜਾ ॥ ੩੮ ॥ ਮੋ ਕੋ ਲੇਹੁ ਆਪਨੇ ਸਾਬਾ ॥ ਰਹਿ ਨ ਸਕੋਂ ਤੁਮ ਬਿਨ ਜਗ ਨਾਬਾ ॥ [6]ਮੀਨ ਨੀਰ ਸੀ [7]ਗਤ ਪਰਸੰਗਾ ॥ ਅਸ ਕਹਤਿਯੋ ਉਰ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮੰਗਾ ॥ ੩੯ ॥ [8]ਪੁਲਕਾਵਲ ਤਨ [9]ਗਦ ਗਦ ਬਾਨੀ ॥ ਤਹਿ ਛਿਨ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ [10]ਗਤ ਬਿਕਲਾਨੀ ॥ ਦੇਖ ਪ੍ਰੀਤ ਅਸ ਉਰ ਕੀ ਸਾਚੀ ॥ ਸ੍ਰੀ

੧ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਇਸ ਥਾਂ ਰਹੇ। ੨ ਦਾਸ। ੩ ਉਚਾਰਨ। ੪ ਸੁੰਦਰ। ੫ ਅਗੇ। ੬ ਮਛੀ। ੭ ਨਾਸ। ੮ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰੋਮ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ। ੯ ਬਾਗ ਬਾਗ। ੧੦ ਹਾਲਤ ਬਿਆਕੁਲ।

ਨਾਨਕ ਜੀ [1]ਗਿਰਾ ਉਬਾਚੀ ॥ ੪੦ ॥ ਧਰਹੁ ਧਯਾਨ ਨਿਤ ਉਰ [2]ਅਵਨੀਪਾ ॥ ਮੈਂ ਹੌਂ ਤੁਮਰੇ ਸਦਾ ਸਮੀਪਾ ॥ ਸੋਚ ਸੋਂ [3]ਪੰਚਾਮ੍ਰਿਤ ਕਰਵਾਵਹੁ ॥ ਪੰਚ ਪੈਸੇ ਅਰਦਾਸ ਅਲਾਵਹੁ ॥ ੪੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਾਜਰ ਹੋਵਹੁੰ ਆਨ ਤਬ ਕਰੌਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬਹੁ ਧੀਰਜ ਦਯੋ ਭੂਪਤ ਕੋ ਜਗ ਮੂਰ[4]॥ ੪੨ ॥ ਸਰਬ ਨਗਰ ਕੇ ਨਰ ਮਿਲੇ ਝੰਡੇ ਆਦ ਜਿ ਆਨ ॥ ਤਿਨ ਕੌ ਧੀਰਜ ਦੇ ਗੁਰੂ ਪੁਨ ਕੀਨੋ [5]ਪ੍ਰਸਥਾਨ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਝੰਡਾ ਬਾਢੀ ਰਾਜਾ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤ ਤ੍ਰਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸੀਮ ਫੱਲਜ ਤੇ ਚਲੇ ਗੁਰੁ ਅਨਕ ਟਾਪੂ ਅਨ ਸੈਰ ॥
ਸੱਤਿਨਾਮ ਚੱਕਰ ਫਿਰਯੋ ਚਲੇ ਸੂਰਨ ਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ ॥ ੧ ॥
ਨਿਕਟ ਨਗਰ ਆਏ ਤਬੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰ [6]ਦੁਤਵੰਤ ॥
ਦੇਖ ਜਿਸੇ [7]ਅਮਰਾਵਤੀ ਨੀਚੇ ਨੈਨ ਕਰੰਤ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਜਿਸ ਕੇ [8]ਉਪਬਨ ਸੋਹੈ ॥ [9]ਕੁਸਮ [10]ਬਾਟਕਾ ਬਹੁ ਮਨ ਮੋਹੈ ॥ [11]ਕੰਚਨ ਕੋ [12]ਗਢ ਬਡੋ ਬਿਰਾਜੈ ॥ ਨਾਨਾ ਰੰਗ [13]ਜੁਰੇ ਨਗ [14]ਛਾਜੈ ॥ ੩ ॥ ਊਚੀ [15]ਅਟਾ ਕਲਸ ਮਨ ਭਾਵਨ ॥ ਦਰ ਪਰ [16]ਤੋਰਣ ਬਧੀ ਸੁਹਾਵਨ ॥ ਚੰਦਨ ਕੇ [17]ਕਪਾਟ ਬਡ ਸੋਭਾ ॥ ਜਿਨ ਕੋ [18]ਪਿਖ ਦੇਵਨ ਮਨ ਲੋਭਾ ॥ ੪ ॥ ਜਗ ਮਗ ਚਮਤਕਾਰ [19]ਛਬ ਛਾਈ ॥ ਮਨਹੁ ਚਢੇ ਬਹੁਤੇ ਦਿਨ ਰਾਈ ।

---

੧ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ । ੨ ਰਾਜਾ । ੩ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੪ ਸਾਹਮਣੇ । ੫ ਚੱਲਣਾਂ ਕੀਤਾ । ੬ ਸੋਭਾ ਵਾਲਾ । ੭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੁਰੀ । ੮ ਬਾਗ ਸ਼ੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ । ੯ ਫੁਲ । ੧੦ ਦਰਖਤ । ੧੧ ਸਵਰਨ । ੧੨ ਕਿਲ੍ਹੇ । ੧੩ ਜੁੜੇ । ੧੪ ਫਬ ਰਹੇ ਹਨ । ੧੫ ਅਟਾਰੀ । ੧੬ ਦਰਵਜੇ ਗਲਤੀਆਂ ਬਣ ਕੇ ਸ਼ੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ੧੭ ਤਖਤੇ । ੧੮ ਦੇਖਣੇ । ੧੯ ਸੋਭਾ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਪਹੁਚੇ ਜਬ ਤਹਿ ਨਗਰ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ੫ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਜਾਉ ਨਗਰ [੧]ਅਚ ਲੇਹੁ ਅਹਾਰਾ ॥ ਗਮਨਿਓਂ [੨]ਤੂਰਨ ਨਗਰ ਮਝਾਰੂ ॥ ਜਹਾਂ ਚੌਂਕ ਹੈਂ ਚਾਰੁ ਬਜਾਰੂ ॥ ੬ ॥ ਪੁਰ ਰਚਨਾ ਪਿਖ ਕੈ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਹਰਖਤ ਹੈ ਉਰ ਮੈਂ ਬਿਸਮਾਨਾ ॥ ਇਕ ਮਾਨਵ ਕੇ ਜਾਇ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੂਝਿਓ [੩]ਕੌਨ ਨਾਮ ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ੭॥ ਪੁਨ ਇਸ ਪੁਰ ਕੋ ਨਾਮ ਬਤਾਵਹੁ॥ ਮੁਝ [੪]ਢਿਗ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸੁਨਾਵਹੁ ॥ ਕਹਿੰ ਬਿਧ ਹੋਤ ਇਹਾਂ ਬਿਵਹਾਰਾ ॥ ਜਹਿੰ ਕੰਚਨ ਕੇ ਬਨੇ ਬਜਾਰਾ ॥ ੮ ॥ ਤਹਿ ਨਰ ਨੇ ਸੁਨ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਨਾਮ ਸੂਰਨ ਪੁਰ ਪ੍ਰਗਟ [੫]ਉਦਾਰਾ ॥ ਕਵਲ ਨੈਨ ਨ੍ਰਿਪ ਰਾਜਨ ਰਾਜਾ ॥ ਜਹਿ ਸਮ ਦੂਸਰ ਕੋਇ ਨ [੬]ਆਜਾ॥੯॥ ਦੋਹਿਰਾ॥ ਨਹੀਂ ਮੋਲ ਕਿਸ ਵਸਤ ਕੋ ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋ ਲੇਤ ॥ [੭]ਮਧਰ ਅਸਨ ਜੋ [੮]ਹਾਟ ਪਰ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸਭ ਦੇਤ ॥ ੧੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸੀ ਜੋ ਜਹਿੰ ਚਾਹੀ ॥ ਦੇਵ ਬਿਹੀਨ [੯]ਮੋਲ ਸਬ ਤਾਹੀ ॥ ਹਰਖਿਯੋ ਮਰਦਾਨਾ [੧੦]ਬਚ ਭਾਖੇ ॥ [੧੧]ਛੁਧਾ ਮੁਝੈ ਭੋਜਨ ਕੀ [੧੨]ਕਾਂਖੇ ॥ ੧੧॥ ਪਰਦੇਸੀ ਮੋ ਕੋ [੧੩]ਲਖ ਲੀਜੈ ॥ ਅਪਨੋ ਨਾਮ ਬਤਾਵਨ ਕੀਜੈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਧਰਮ ਸਿੰਗ ਹੈ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੨ ॥ ਹੋਹਿੰ ਔਰ ਜੇਤੇ ਤੁਝ ਸੰਗਾ॥ ਲੇ ਅਹਾਰ ਤਿਨ ਹੇਤ ਨਿਸੰਗਾ ॥ ਸੰਗੀ ਦੋਇ ਕਰੈਂ ਨਹਿੰ ਖਾਨਾ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਗਮਨੇ ਏਕ ਦੁਕਾਨਾ ॥ ੧੩॥ ਧਰਮ ਸਿੰਗ ਕਹਿ ਤਿਸਕੈ ਤਾਈ ॥ ਅਸਨ ਦਵਾਯੋ ਸੇਰ ਅਢਾਈ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਖਾਯੋ ਮਰਦਾਨੇ ॥ [੧੪] ਉਦਰ ਅਘਾਇ ਚੁਲੀ ਕਰ ਪਾਨੇ ॥ ੧੪ ॥ ਬਹੁਰ

---

੧ ਛਕਣਾ ਕਰੋ । ੨ ਛੇਤੀ ਨਾਲ । ੩ ਰਾਜੇ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ । ੪ ਪਾਸ । ੫ ਸਖੀ । ੬ ਅਜ ਤਕ । ੭ ਮਿਠਾ ਭੋਜਨ । ੮ ਹਟੀ । ੯ ਮੁਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਂਦੇ ਹਨ । ੧੦ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੧ ਭੁਖ । ੧੨ ਇਛਾ । ੧੩ ਜਾਣਨਾ ਕਰ । ੧੪ ਪੇਟ ਭਰ ਕਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਚੁਲੀ ਕੀਤੀ ।

ਬਜਾਰਨ ਸੈਰ [1]ਨਿਹੁਰ ਕੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [2]ਢਿਗ ਗਮਨਿਓਂ ਫਿਰ ਮੁਰ
ਕੈ ॥ ਦੇਖ ਦੂਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੰਗ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ॥
੧੫ ॥ ਕਹੋ ਨਗਰ ਕਿਹ ਬਿਧ ਕੋ ਦੇਖਾ ॥ ਮੁਖ ਪੰਕਜ ਜਸ
ਖਿਰਿਓ ਬਸੇਖਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਆ ਕਰੌਂ ਬਖਾਨਾ ॥ ਕਬਹੂ ਨ
ਦੇਖਾ ਇਹੁ ਅਸਥਾਨਾ ॥੧੬ ॥ ਸੁਨਤਿਯੋ ਬਿਗਸੇ ਦੀਨ ਨਿਵਾਜੂ ॥
ਭਲਾ ਭਯਾ ਤੁਮ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋ ਆਜੂ॥ ਭਯੋ [3]ਤੋਰ ਮਨ [4]ਭਾਵਤ ਸਭ ਹੀ॥
ਬੈਸਹੁ ਗਾਹੁ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਅਬ ਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਬੈਠ ਗਯੋ ਬੂਝਤ ਪੁਨ
ਐਸੇ ॥ ਇਹ ਪੁਰ ਕਰਮ ਕਰਤ ਨਰ ਕੈਸੇ ॥ ਸਰਬ ਅਮੋਲੇ ਸੁਖ
ਜਿਨ ਪਾਸੂ ॥ ਜੋ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਕਰਤ ਬਿਲਾਸੂ ॥ ੧੮ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਨਾਨਕ ਕਹਿ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਇਹਾਂ ਨ ਕੋਊ ਝੂਠ ਬਖਾਨੇ ॥
[5]ਧਰਮ ਕਲਾ ਇਹ ਥਾਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸਰਬ ਦੇਸ ਤੇ ਪਾਪ
ਨਿਕਾਲਾ ॥ ੧੯ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬ ਵਾਕ ਅਲਾਯੋ ॥ ਅਚਰਜ ਹੀ
ਇਹੁ ਪੁਰੀ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਗੁਰੂ ਕਹੈ ਅਚਰਜ ਕਰਤਾਰ ॥ ਏਕੰਕਾਰ
ਬਿਅੰਤ ਅਪਾਰ ॥ ੨੦ ॥ ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਿੰ ਇਹ ਸਮ ਰਾਜਾ ॥
ਦੂਸਰ ਔਰ ਨ ਕੋਊ ਸਾਜਾ ॥ ਭੂਪ ਸਪਤ ਦਸ ਮਾਨਹਿੰ ਆਨ ॥
[6]ਧਰਮ ਵੰਤ ਗੁਣਵਾਨ ਮਹਾਨ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਹਿਨ ਲਗਾ
ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਇਹ ਠਾਂ ਰਹੋ ਕਰੋ ਗੁਜ਼ਰਾਨਾ ॥ ਥਾਨ ਬਿਲੋਕਹੁ ਵਡ
ਰਮਨੀਕਾ ॥ ਬਨਯੋ ਬਨਾਯੋ ਭੋਜਨ ਨੀਕਾ ॥ ੨੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ
ਨ ਹਮ ਕਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਜਹਿੰ ਕਰਤਾਰ ਲਿਜਾਵੈ ਜਾਹੀਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ
[7]ਤੂਸਨ ਭੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ॥ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸ਼ਨ [8]ਕਲਖ ਨਸਾਈ ॥੨੩॥
ਸਪਤ ਦਿਵਸ ਬੈਸੇ ਤਹਿ ਬੀਤੇ ॥ ਨਾਮ ਲਏ ਜਿਨ ਜਮ ਭੈ ਭੀਤੇ ॥
ਦੋਨਹੁ ਕਾਲ ਜਾਇ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਭੋਜਨ ਖਾਇ ਸੁਜਾਨਾ

੧ ਦੇਖ ਕੇ । ੨ ਪਾਸ । ੩ ਤੇਰੇ । ੪ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ । ੫ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰਕੇ । ੬ ਧਰਮ ਵਾਲਾ । ੭ ਚੁਪ । ੮ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

॥ ੨੪ ॥ ਧਰਮ ਸਿੰਗ ਮਿਲ੍ਯੋ ਇਕ ਦਿਨ ਤਬ ॥ ਬੂਝਤ ਭਾ ਸੰਗੀ ਜੋ [1]ਤੌਂਬਿਬ ॥ ਨਗਰ ਬਿਖੈ ਦੇਖੇ ਕਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ਕਹਿ ਤੇ ਲੇ ਭੋਜਨ ਸੋ ਖਾਹੀਂ ॥ ੨੫ ॥ ਹੈਂ ਸੰਤੋਖੀ ਸੋ ਨਹਿੰ ਆਵੈਂ ॥ ਭਾਊ ਸੰਗ ਲੇ ਜਾਹਿ ਤ ਖਾਵੈਂ ॥ ਯੌਂ ਨ ਖਾਇੰ ਰਹੇਂ [2]ਪੌਨ ਅਹਾਰੀ ॥ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਅਬ ਬਾਗ ਮਝਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਜਿਨ ਬਡ ਪਦ ਦੀਨੋ ॥ ਸਭ [3]ਭੂਪਤ ਤੇ ਬਡੋ ਸੁ ਕੀਨੋ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਸੁਨ ਕਰ ਬੈਨ ॥ ਭਾ ਅਚਰਜ ਮਨ ਤੇ ਗਯੋ ਚੈਨ ॥ ੨੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਧਰਮ ਸਿੰਗ ਤਬ ਹੀ ਗਯੋ ਕੌਲ ਨੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ॥
ਦ੍ਵੈ [4]ਅਤੀਤ ਆਏ ਈਹਾਂ ਸੁਨਹੁ [5]ਸ੍ਰੋਨ ਅਰਦਾਸ ॥ ੨੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਏਕ ਨਗਰ ਮੈਂ ਖਾਇ ਅਹਾਰਾ ॥ ਦ੍ਵੈ ਬੈਠੇ ਉਦਿਆਨ ਮਝਾਰਾ ॥ ਸਪਤ ਦਿਵਸ ਭੇ ਅਸਨ ਨ ਕੀਨੋ ॥ ਪੁਨ ਅਚਰਜ ਉਨ ਤੇ ਸੁਨ ਲੀਨੋ ॥ ੨੯ ॥ ਉਨਕਾ [6]ਨਫਰ ਕਹੈ ਇਹੁ ਬਾਤ ॥ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਭੂਪਤ [7]ਬਖਿਆਤ ॥ ਤਿਨਕੋ ਤਿਨ ਸਿਰਤਾਜ ਬਨਾਯੋ ॥ ਕਵਲ ਨੈਨ ਸੁਨ ਅਚਰਜ ਥਾਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਚਲੋ ਸੰਤ ਦੇਖੋਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ॥ ਸਪਤ ਦਿਵਸ ਕੇ ਬਾਹਿਰ ਬੈਸੇ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਧਰਮ ਸਿੰਗ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਗਮਨ੍ਯੋ ਉਰ ਮਹਿੰ ਦਰਸ ਉਮੰਗਾ ॥੩੧॥ ਉੱਤਮ ਵਸਤ ਭੇਟ ਲੇ ਹਾਥਾ ॥ ਯੋਧਾ [8]ਸਚਵ ਬਹੁਤ ਜਹਿ ਸਾਥਾ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਕੈ ਬੈਠਿਓ ਪਾਸ ॥ ਹੋਇ ਅਧੀਨ ਭਾਖੈ ਅਰਦਾਸ ॥ ੩੨ ॥ ਚਲਹੁ ਨਗਰ ਮਹਿ ਕਰਹੁ ਪਵਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਬੈਠਹੁ ਮੰਦਰ ਬਿਖੈ [9]ਬਚਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਗੁਰੂ ਕਹੈਂ ਜੇ ਹਮ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ॥ ਸੁਧਰ ਸੈਨ ਕੀ ਆਨ ਮਨਾਵਹੁ ॥ ੩੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਰਖਤ ਭਾ ਦਰਸਨ ਪਰਸ ਸੁਨਤ [10]ਨਰੇਸ ਅਲਾਇ ॥

੧ ਤੇਰੇ ਨਾਲ । ੨ ਹਵਾ ਦੇ ਭਖਣ ਵਾਲੇ । ੩ ਰਾਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ । ੪ ਤਿੰਨ ਫਕੀਰ । ੫ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ । ੬ ਦਾਸ । ੭ ਪ੍ਰਗਟ । ੮ ਵਜ਼ੀਰ । ੯ ਨਾਨਾ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੧੦ ਰਾਜਾ ।

ਸੁਧਰਸੈਨ ਕੇ [1]ਸ੍ਵਾਨ ਜੇ ਕਹੋ ਪਰੋਂ ਤਿਨ ਪਾਇ॥ ੩੪ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਪਰਿਓ ਪਾਇ ਪਰ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਦੀਨਾ ॥ ਬਿਨੈ ਕਰੀ ਬਹੁ [2]ਭਾਂਤ [3]ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰਕੈ ॥ ਆਨੇ ਨਗਰ ਭਾਉ ਉਰ ਧਰਕੈ ॥ ੩੫ ॥ ਜਿਹ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਸੋਹਤ ॥ [4]ਮੁਕਤਾ ਕੀ ਝਾਲਰ ਮਨ ਮੋਹਤ ॥ ਬੀਚ [5]ਰੁਚਰ ਪਰਯੰਕ ਡਸਾਵਾ॥ ਤਾ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ ਬੈਸਾਵਾ ॥ ੩੬ ॥ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤਨ ਸੇਵਾ [6]ਠਾਨੀ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਸੋਂ ਨ੍ਰਿਪ ਮਾਨ ਸੁ ਹਾਨੀ ॥ ਤਹਿ ਚਿਰ ਕਾਲ ਬਸੇ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ੩੭ ॥ ਸਰਬ ਰੂਪ ਮਹਿ ਏਕ ਲਖਾਯਾ ॥ ਮਨ ਤੇ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਉਠਾਯਾ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਢਨ ਤੇ ਅਤ ਡਰ ਪਾਯੋ ॥ ਇਸ ਤੇ ਥੋਰੇ ਮਾਹਿੰ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਈ ॥ ਕੀਰਤ ਹੋਵਨ ਲਗੀ ਸੁਹਾਈ ॥ ਭਗਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੀ ਪੁਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸਿਮਰਨ ਲਗੇ ਨਾਮ ਦੁਖ ਦਾਹੀ ॥ ੩੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ ॥ ਮੋਹਿ ਮਾਨ ਮਨ ਤੇ ਪਰ ਹਰਹੀ ॥ [7]ਗਮਨ ਤਿਆਰ ਭਏ ਗੁਨ ਐਨਾ ॥ ਤਬ ਬੋਲਯੋ ਬਚ [8]ਪੰਕਜ ਨੈਨਾ ॥ ੪੦ ॥ ਮੈਂ ਤੌ ਗਮਨੌਂ ਸੰਗ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਦੇਹੁ ਰਾਜ ਪਰ [9]ਅਪਰ ਬਠਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੋਲੇ ਸੁਨਹੁ [10]ਭੁਵਾਲਾ ॥ [11]ਰਾਜ ਜੋਗ ਤੁਮ ਕਰੋ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੧ ॥ [12]ਠਾਨਹੁ ਸਦਾ ਧਿਆਨ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਮੈਂ ਹੌਂ ਨਿਕਟ ਦੂਰ ਕਿਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਧੀਰਜ ਦੀਨੀ ॥ ਚਲਨੇ ਹੇਤੰ ਤਿਆਰੀ ਕੀਨੀ ॥ ੪੨ ॥ ਤਬ ਨ੍ਰਿਪ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿੰ ਭੀਨਾ ॥ ਜਿਉਂ ਜਲ ਹੀਨ ਖੀਨ ਭੈ ਮੀਨਾ ॥ ਕਰ ਨਰੇਸ ਪਰ ਖੁਸੀ ਅਪਾਰਾ ॥ ਆਗੈ ਗਮਨੇ ਮੋਖ ਉਦਾਰਾ ॥ ੪੩ ॥

---

੧ ਕੁਤੇ ਦੀ ਪੈਰੀ ਪੈਣਾ ਕਹੋ ਤਾਂ। ੨ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੩ ਚਤਰ। ੪ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਝਾਲਰ। ੫ ਸੁੰਦਰ ਪਲੰਘ। ੬ ਠਾਣ ਲਈ। ੭ ਚਲਨੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ੮ ਕਮਲ ਅਖਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ੯ ਹੋਰ ਬੈਠਾਣਾ ਕਰੋ। ੧੦ ਰਾਜਾ ਜੀ ਸੁਨਹੁ। ੧੧ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜੁੜਨਾ ਕਰੋ। ੧੨ ਜਾਣੋਂ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਰਾਜਾ ਕਵਲ ਨੈਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸਟ ਤ੍ਰਿੰਸਤੀ ਮੰਦਰਹਿ॥੩੮॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰੋਜ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਪਹਿਚਾਨ ॥
ਅਮਰ ਅਜਰ ਸੁਖ ਪਾਇ ਹੈ ਜੇ ਕਰਹੀ ਤਿਹ ਧ੍ਯਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ॥ ਕੰਚਨ ਕੀ [1]ਧਰਨੀ ਥੀ ਜਹਾਂ ॥ ਝਰਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇਰ ਅਪਾਰਾ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਪਿਖ ਹਰਖਯੋ ਭਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਪੂਛੇ ਹੇ ਗੁਰ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ॥ ਸੁਧਾਰੁ ਕੰਚਨ ਜਹੈਂ [2]ਇਕਾਥ ॥ ਮਾਨੁਖ ਗ਼੍ਯਾਤ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਤਬ ਬਚ ਹੋਏ ॥ ੩ ॥ ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਤਿਨ ਹਿਤ ਬਹੈ [3]ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਧਾਰੇ ॥ ਜੋ ਪੀਵੇ ਤਿਸ ਭੁਖ ਤਿਖ ਨਾਸੈ ॥ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗ੍ਯਾਨ ਰਿਦੈ ਪਰਕਾਸੈ ॥ ੪ ॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਹੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਪੀਵੋਂ ਆਗਿਆ ਦੇਊ ਜਰੂਰੇ ॥ ਭੂਖ ਤਿਖਾ ਮੁਹਿ ਬਹੁ ਸੰਤਾਇ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਇਸ ਤੇ ਲੇਹੁ ਛੁਡਾਇ ॥ ੫ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਇਸੀ ਹੇਤ ਤੁਹਿ ਲਿਆਏ॥ ਪੀਵਹੁ ਅਬ ਨਹਿੰ ਦੇਰ ਲਗਾਏ ॥ ਲੇ [4]ਆਇਸ ਤਬ ਪੀਓ ਘਨੇਰਾ ॥ ਭਾ [5]ਬਿਦੇਹ ਤਿਸ ਛਿਨ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੬ ॥ ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਮਹਿੰ [6]ਸੁਧ ਤਨ ਆਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਲਪਟਾਈ ॥ ਤਿਹ ਦਿਨ ਤੇ ਪੁਨ ਭੂਖਰੁ ਪਿਆਸ ॥ ਨਹਿੰ ਆਈ ਮਰਦਾਨੇ ਪਾਸ ॥ ੭ ॥

ਅੜਿੱਲ ॥ ਚਲੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਮੇਰ ਊਪਰੇ ਜਾਨਕੋ॥ ਸ਼ਕਤ ਸਹਿਤ ਸਭ ਸਿੱਧ ਧਰਤ ਜਹਿੰ ਮਾਨ ਕੋ ॥ ਗੋਰਖ ਕੌ ਸੁਧ ਭਈ ਆਇ ਗੁਰ ਪੂਰਨੰ ॥ ਹੋ ਭਰਥਰ ਕੋ ਤਬ ਕਹਿਓ ਜਾਉ ਤੁਮ [7]ਤੂਰਨੰ ॥ ੮ ॥

---

੧ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧਰਤੀ। ੨ ਇਕਾਂਤ ਵਖਰਾ। ੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ। ੪ ਆਗਿਆ। ੫ ਦੇਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ। ੬ ਹੋਸ਼। ੭ ਛੇਤੀ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਇ ਹੈਂ ਮਾਨਿਨ [੧]ਹਰਬੇ ਮਾਨ ॥
ਆਗਤ ਭਾਗਤ ਕਰੋ ਤਿਨ ਲੈ ਆਵੋ ਇਸ ਥਾਨ ॥ ੯ ॥
ਹਰਖ ਧਾਰਿਯੋ ਤਬ ਭਰਥਰੀ ਤੂਰਨ ਭਯੋ ਤਿਆਰ ॥
ਜਾਊਂ ਨਾਥ ਜੀ ਗੁਰੂ ਪੈ ਲਿਆਵੇਂ ਸਹਿਤ ਪਿਆਰ॥੧੦॥

ਅੜਿੱਲ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਆਏ ਹਦੂਰ [੨]ਅਦੇਸ [੩]ਬਖਾਨਿਆ ॥ ਹਰਖ ਧਾਰ ਉਰ ਮਿਲਯੋ [੪]ਜੋਰ ਕਰ ਪਾਨਿਆ ॥ ਚਲੀਯੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਮੇਰ ਕੇ ਊਪਰੇ ॥ ਹੋ ਦਰਸ ਚਹਿਤ ਸਭ ਸਿੱਧ ਉਡੀਕਤ ਹਿਤ ਧਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਬੋਲੇ ਪੰਕਜ ਨੈਨ ਕੀਨ ਸਨਮਾਨਿਆ ॥ ਧੰਨ ਭਰਥਰੀ ਤੁਮੈਂ ਜੋਗ [੫]ਰਸ ਜਾਨਿਆ ॥ ਚੰਦ ਬਦਨ [੬]ਤ੍ਰਿਆ ਤਜੀ ਦੇਸ ਪੁਨ ਰਾਜ ਜੋ ॥ ਹੋ ਜਨਮ ਸਵਾਰਿਓ ਰਤਨ ਤਯਾਗ [੭]ਜਗ ਲਾਜ ਜੋ ॥ ੧੨ ॥ [੮]ਪ੍ਰਥਮ [੯]ਮੇਰ ਪਰ ਆਪ ਜਾਇ [੧੦]ਸੁਧ ਦੀਜੀਯੇ ॥ ਹਮਰੀ ਸਿੱਧਨ ਸਰਬ ਨਮੋ ਆਖੀਜੀਏ ॥ ਆਵਤ ਹੈਂ [੧੧]ਪਸਚਾਤ ਨ [੧੨]ਬਿਲਮ ਲਗਾਵਹੀ ॥ ਹੋ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਕਰੈਂ ਭਲੇ ਮਨ ਭਾਵਹੀ ॥੧੩॥ ਸੁਨ ਤਬ ਭਰਥਰ ਗਯੋ ਰਿਦੈ ਹਰਖਾਇ ਕੈ ॥ ਸਭ ਸੋਂ ਕਹੀ ਅਦੇਸ [੧੩]ਰੁਚਰ ਗੁਨ ਗਾਇਕੈ ॥ ਆਵਤ ਮਮ ਪਸਚਾਤ ਕਹਿਤ ਨਹਿੰ ਦੇਰ ਕੋ ॥ ਹੋ ਜਿਨਹਿੰ ਬਿਲੋਕਤ ਚਾਹਿ ਜੋ ਸਿਖਰ ਸੁਮੇਰ ਕੋ ॥ ੧੪ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰ ਸਿੱਧ,
ਇਤੈ ਮਰਦਾਨਾ ਏਨ ਮੁਖ ਸੋਂ ਕਹਿੱਤ ਹੈਂ ॥
ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਕੰਦ ਦੁਖ [੧੪]ਦੁੰਦ ਕੇ [੧੫]ਨਿਕੰਦ,
ਅਬ ਦੇਖੀਏ ਸੁਮੇਰ ਜਹਾਂ ਗੋਰਖ ਰਹਿੱਤ ਹੈ ॥

---

੧ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਏ । ੨ ਨਮਸ਼ਕਾਰ । ੩ ਕਥਨ ਕੀਤਾ । ੪ ਦੋ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ । ੫ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੰਦ । ੬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਡੀ । ੭ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਲਜਾ ਨੂੰ । ੮ ਪਹਿਲਾਂ । ੯ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ । ੧੦ ਖਬਰ । ੧੧ ਮੁੜਕੇ । ੧੨ ਦੇਰ । ੧੩ ਸੁੰਦਰ । ੧੪ ਦੁਖ ਵਾ ਝਗੜਾ । ੧੫ ਕਟਣ ਵਾਲਾ ।

ਬੇਦੀ ਬੰਸ [1]ਤਾਲ ਕੇ ਕਮਲ ਸੁਨੇ ਬੋਲੇ ਤਬੈ,
ਚਲੋ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇਖ ਦੇਖਯੋ ਜੁ ਚਹਿੱਤ ਹੈ ॥
ਐਸੇ ਕੈਹ ਗਏ ਹੈ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਤਾਤ ਕਾਲ,
ਜਹਾਂ ਸਿੱਧੋਂ ਸੰਗ ਨਾਥ ਗੋਰਖ ਬਸਿੱਤ ਹੈਂ ॥ ੧੫ ॥
ਕਰੈਂ ਨਿਜ ਗਯਾਨ ਕੋ ਬਖਾਨ ਜਹਿਂ ਥਾਨ ਬੈਸੇ,
ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੱਤਿ ਕਰਤਾਰ ਜਾ ਉਚਾਰਿਆ ॥
ਗੋਰਖ ਕਹੱਤ ਆਦੇਸ ਹੋ ਅਦੇਸ ਤਪਾ,
ਆਉ ਬੈਠ ਮੇਰੇ [2]ਢਿਗ ਅੱਤ ਸਤਕਾਰਿਆ ॥
ਮਨ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰੈ ਮਤ ਹਮਰੋ ਜਿ ਧਾਰੈ ਇਹ,
ਜਗਤ ਬਿਥਾਰੈ ਜਸ ਭੂਰ ਹੀ ਪੁਜਾਰਿਆ ॥
ਭਰਥਰੀ ਸਿਉਂ ਬੋਲਿਯੋ ਤਬ ਲਿਆਉ ਪਿਆਲਾ ਜਾਇ ਅਬ,
ਨਾਨਕ ਕੌ ਦੇਹੁ ਲਿਵ ਲਾਗੈ [3]ਮਤ ਵਾਰਿਆ ॥੧੬॥
ਆਨਿਯੋ ਤਬ ਧਾਇ ਗੂਰੂ [4]ਅਗੂਜ ਬਨਾਇ,
ਰਾਖਯੋ ਹੂਜੈ ਮਤਵਾਲਾ ਤਪਾ ਯਾਂਕੋ ਅਬ ਪੀਜਿਯੇ ॥
ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਬਖਾਨੀ ਦੁਰਗੰਧ ਕਯੋਂ ਹੈ ਪਾਨੀ,
ਯਹ ਗੋਰਖ ਕਹਿੱਤ ਪੀਵੋ [5]ਮਦ ਕੋ ਲਖੀਜਿਯੇ ॥
ਸੀਸ ਹੂੰ ਤੇ ਕਾਲ ਟਰੈ ਤੀਨੋ ਤਾਪ ਨਾਸ ਕਰੈ,
ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਦੋਊ ਹਰੈ ਚੌਥੇ ਪਦ ਭੀਜਿਯੇ ॥
ਬਿਸਰੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਹੋਏ [6]ਚੇਰੀ,
ਸੁਨੀਏਂ ਘਨੇਰੀ ਧੁਨਿ [7]ਅਮਰ ਹੁਵੀਜਿਯੇ ॥ ੧੭ ॥
ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬੂਝਤ ਕੌਨ ਬਿਧੀ ਤੁਮ ਕਾਢਤ ਹੋ ਮਧ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ॥ ਝੰਗਰ ਭਾਖੈ ਕਰੀ ਭਠਿਯਾ ਛਿਤ [8]ਲਾਹਣ ਕੋ

---

੧ ਸਰੋਵਰ। ੨ ਪਾਸ। ੩ ਮਤਵਾਲਿਆ। ੪ ਅਗੀ। ੫ ਸ਼ਰਾਬ।
੬ ਦਾਸ। ੭ ਮੁਕਤ। ੮ ਸ਼ਰਾਬ।

ਕਰਕੈ [1]ਕਸ ਪਾਈ ॥ [2]ਪਾਵਕ ਜਾਰ ਕੈ ਲਾਇ ਨਲੀ ਘਟ ਮੋਂ ਮਦ ਕੀ ਸੁਭ ਧਾਰ ਚੁਵਾਈ ॥ ਪੀਵਤ ਹੀ ਦੁਖ ਸੂਖ ਸਮਾਨ ਲਗੀ ਲਿਵ ਜੋ ਕਬ ਡੋਲ੍ਹ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸਭ ਦੁਖ ਸਦਨ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਨ ਅਸ ਬੈਨ ॥ ਬੋਲੇ [3]ਮਦ ਕੀ ਜੁਗਤ ਸੋ ਜੋ ਦਾਸਨ ਗਤ ਦੈਨ ॥ ੧੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁੜ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਰਿ ਧਾਵੈ ਕਰ ਕਰਣੀ ਕਸੁ ਪਾਈਐ ॥ ਭਾਠੀ ਭਵਨੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪੋਚਾ ਇਤੁ ਰਸਿ ਅਮਿਉ ਚੁਆਈਐ ॥ ਬਾਬਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜ ਰੰਗ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ॥ ਅਹਿਨਿਸ ਬਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦ ਗਹਿਆ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪੂਰਾ ਸਾਚ ਪਿਆਲਾ ਸਹਜੇ ਤਿਸਹਿ ਪੀਆਏ ਜਾਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਮਦਿ ਛੂਛੈ ਭਾਉ ਧਰੇ ॥ ੨ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਪੀਵਤ ਹੀ ਪਰਵਾਣੁ ਭਇਆ ॥ ਦਰ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ॥ ੩ ॥ ਸਿਫਤੀ ਰਤਾ ਸਦ ਬੈਰਾਗੀ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੈ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ਜੋਗੀ ਖੀਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੈ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸਿੱਧ ਸਰਬ ਤਹਿ ਕਾਲ ॥
ਨਿਜ ਮਤ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹ੍ਵੈ ਬੋਲੇ ਪਰਮ [4]ਰਸਾਲ ॥ ੨੦ ॥

ਸਿੱਧੋ ਵਾਚ ॥ ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰੈ ॥ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੁ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ ॥ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰੁ ॥ ਸੋ ਗਿਰਹੀ

੧ ਦਾਤਣ । ੨ ਅਗਨੀ । ੩ ਸ਼ਰਾਬ । ੪ ਸੁੰਦਰ ।

ਗੰਗਾ ਕਾ ਨੀਰੁ ॥ ਬੋਲੈ ਈਸਰੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥ ਪਰਮੁ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪ ॥ ੧ ॥ ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਜੋ ਧੂਪੈ ਆਪੁ ॥ ਭਿਖਿਆ ਭੋਜਨੁ ਕਰੈ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ਅਉਹਠ ਪਟਣ ਮਹਿ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ ॥ ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਸਿਵ ਪੁਰਿ ਚੜੈ ॥ ਬੋਲੈ ਗੋਰਖੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ॥ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥ ੨ ॥ ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਜਿ ਪਾਲੇ ਉਦਾਸ ॥ ਅਰਧ ਉਰਧ ਕਰੇ ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਸੁ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕੀ ਪਾਏ ਗੰਢਿ ॥ਤਿਸ ਉਦਾਸੀ ਕਾ ਪੜੈ ਨ ਕੰਧੁ ॥ ਬੋਲੈ ਗੋਪੀ ਚੰਦੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥ ੩ ॥ ਸੋ ਪਖੰਡੀ ਜਿ ਕਾਇਆ ਪਖਾਲੇ ॥ ਕਾਇਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰ ਜਾਲੇ ॥ ਸੁਪਨੈ ਬਿੰਦੁ ਨ ਦੇਈ ਝਰਨਾ ॥ ਤਿਸ ਪਾਖੰਡੀ ਜਰਾ ਨ ਮਰਣਾ ॥ ਬੋਲੈ ਚਰਪਟੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥ ੪ ॥ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿ ਉਲਟੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰੋਪੈ ਥੰਮੁ ॥ ਅਹਿਨਿਸ ਅੰਤਰ ਰਹੈ ਧਿਆਨਿ ॥ ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਤਿ ਸਮਾਨਿ ॥ ਬੋਲੈ ਭਰਥਰ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸਿੱਧਨ ਕੇ ਮਤਨ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੂਰਜ ਗਿਆਨ ॥
ਭਨੇ ਬਚਨ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਤਬੈ [1]ਨਿਜਮਤ [2]ਕਰਣਾ ਖਾਨ ॥ ੨੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋਵਾਚ ॥ ਕਿਉ ਮਰੈ ਮੰਦਾ ਕਿਉ ਜੀਵੈ ਜੁਗਤਿ ॥ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਕਿਆ ਖਾਜੈ ਭੁਗਤਿ ॥ [3]ਅਸਤਿ ਨਾਸਤਿ ਏਕੋ ਨਾਉ ॥ ਕਉਣ ਸੁ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਰਹੈ [4]ਹਿਆਉ ॥ ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਸਹੈ ॥ ਤਾ ਨਾਨਕ ਆਖੈ ਗੁਰ ਕੋ ਕਹੈ ॥ ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਵਰਤਹਿ ਪੂਤ ॥ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਨਾ ਅਉਧੂਤ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ਕਾਹੇ ਭੀਖਿਆ ਮੰਗਣਿ ਜਾਇ ॥ ੬ ॥

੧ ਆਪਣੀ ਮਤ । ੨ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਖਾਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ । ੩ ਅਸਤ ਨਾਸਤਕ ।
੪ ਹਿਰਦਾ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਭ ਪ੍ਰਸ਼ਨਨ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਮਾਹਿੰ ॥
ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੈ ਭਲੀ ਬਿਧ ਗੁਰਮਤ ਊਚ ਦਿਖਾਹਿੰ ॥ ੨੨ ॥
ਸੁਨ ਕੈ ਸਿਧ [1]ਤੂਸਨ ਭਏ ਬੋਲੇ ਬਹੁਰ ਨ ਕੋਇ ॥
ਚਰਚਾ ਮੈਂ ਹਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤ ਭੇ ਮਨ ਸੋਇ ॥ ੨੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਨਵ ਤ੍ਰਿੰਸਤੀ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ ਚਰਚਾ ਮੈਂ ਜਬ ਦੇਖਿਓ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [2]ਪਰਮ [3]ਪ੍ਰਬੀਨ॥
ਤਬ ਜੋਗਿਨ ਸਭ [4]ਤਮਕ ਖਾ ਕਰਾਮਾਤ ਬਿਧ ਕੀਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਿਨਹੂ ਪਹੌੜੀ ਕਿਨ ਮ੍ਰਿਗ ਛਾਲਾ ॥ ਕਿਨਹੂ ਕਮੰਡਲ ਕਿਨਹੂ ਮਾਲਾ ॥ ਦੀਨ ਉਡਾਈ ਬੀਕ ਅਕਾਸ ॥ ਉਡਤ ਫਿਰਤ ਜਿਉਂ ਪੰਛੀ ਰਾਸ ॥ ੨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਖੜਾਵ ਚੜ੍ਹਾਈ ॥ ਨਾਰ ਸਭ ਕੋ ਅਰਧ ਲਿਆਈ ॥ ਲੱਜਤ ਭੇ ਤਬ ਸਿੱਧ ਅਪਾਰੇ ॥ ਬੋਲ ਨ ਸਕੈਂ ਸ਼ਕਤ ਸਭ ਹਾਰੇ ॥ ੩ ॥ ਕਿਤਕ ਦੇਰ ਤੂਸਨ ਹੀ ਰਹੇ ॥ ਪੁਨ ਬਿਚਾਰ ਗੋਰਖ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਮਨ ਮਹਿੰ ਬਾਨੀ ਮੋਰੀ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਾਨ ਦੈ ਕਹੌਂ ਬਹੋਰੀ ॥ ੪ ॥ ਸਭ ਸਿੱਧਨ ਕੋ [5]ਅਧਿਪਤ ਬਨਿਯੋਂ ॥ ਸਭ ਪਰ ਨਿਜ ਆਇਸ ਕੋ ਵਨਿਯੇ ॥ [6]ਮੁੰਦਾ ਪਹਿਰੋ ਝੋਲੀ ਲੀਜੈ ॥ [7]ਅੰਗ ਬਿਭੂਤ ਮਲਨ ਕੋ ਕੀਜੈ ॥ ੫ ॥ [8]ਖਿੰਥਾ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਹੰਡਾਵਹੁ ॥ ਸਿੱਧ ਜਮਾਤੀ ਮੈਂ ਅਬ ਆਵਹੁ ॥ ਲੇਹੁ ਭੰਡਾਰਾ ਹਮ ਤੇ ਖਾਵਹੁ ॥ ਸਿੰਗੀ ਮੁਖ ਤੇ ਨਾਦ ਬਜਾਵਹੁ ॥੬॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਾਥ ਬਿਖੈ ਡੰਡਾ [9]ਗਹੋ ਕਰ ਸਿੱਧਨ ਪਰਤੀਤ ॥
ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤ ਕੌ ਪਾਇਹੋ ਯੌਂ ਸਗਲਾ ਜਗਜੀਤ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲ ਆਦੇਸ ਕਹੋ ਆਦੇਸੋ ॥ ਨਾਥ ਨਾਮ ਹੋਇ ਜੁਗ ਜੁਗ ਬੇਸੋ ॥ ਜੋਗ ਸੰਜੋਗੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਏਕ [10]ਮਾਈ ਕੇ

---

੧ ਚੁਪ। ੨ ਵਡੇ। ੩ ਚਤਰ। ੪ ਡਰ ਖਾ ਕੇ। ੫ ਸ਼ੋਮਣੀ। ੬ ਮੁੰਦ੍ਰਕਾ। ੭ ਸਰੀਰ। ੮ ਕਫਨੀ। ੯ ਪਕੜੋ। ੧੦ ਪੰਥ।

ਪੂਤ ਕਹਾਵਹੁ ॥ ੮ ॥ ਜੋਗ ਜੁਗਤ ਕੇ ਚੇਲੇ ਮਾਨੀ ॥ ਸਭ ਦਿਵਾਨ ਤੁਮ ਸੇਵਕ ਥਾਨੀ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਊਪਰ ਹੋਇ ਨ ਆਨ ॥ ਸਭ ਮਹਿਂ ਬੈਸੋ ਹ੍ਵੈ ਪਰਧਾਨ ॥ ੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲੋਇ ਲੋਇ ਆਸਨ ਕਰੋ ਸਰਬ ਕਰਾਇ ਭੰਡਾਰ ॥
ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਹੁ ਜਹਿਂ ਤਹਾਂ ਅਸ ਬਿਧ ਕੀਜੈ ਕਾਰ ॥ ੧੦ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ [1]ਗਿਰਾ ਅਲਾਇ ਕਰਨੋ ਰਹਿਓ ਨ ਹਨੈ ਕਛੁ॥ਪੂਰਬ ਬਨਿਓਂ ਬਨਾਇ ਅਬ ਨਵੀਨ ਕ੍ਰਿਤਕਿਆ ਕਰੈਂ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤ ॥ ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥ ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁਜੀਤ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥ ੨੯ ॥ ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥ ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥ ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ।।੩੦।। ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥ ੩੧ ॥

[1] ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਗੋਰਖ ਜਬ ॥ ਪੁਨ ਬੂਝਨ ਹਿਤ ਬੋਲਤ ਭਾ ਤਬ ॥ ਕਿਉਂ ਕਰ ਤੁਮ ਇਹ ਠਾਂ ਚਲ ਆਏ ॥ ਕੌਨ [1]ਮਨੋਰਥ ਦੇਹੁ ਬਤਾਏ॥ ੧੨ ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਸਪੂਰਨ ਤੁਮਰੋ ॥ ਸਾਚ ਬਚਨ ਇਹੁ ਮਾਨਹੁ ਹਮਰੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ ਮਨੋਰਥ ਮੇਰੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਇਕ ਬੇਰੇ ॥ ੧੩ ॥ ਦੀਖਿਆ ਲੀਜੈ ਜੇ ਤੁਮ ਚਾਹੀ ॥ ਪੂਰਹੁੰ ਮੈਂ ਚਿਤਵੋ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਜੋ ਮਾਂਗਹੁ ਹਮ [2]ਢਿਗ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਤੁਝੈ ਦਿਵਾਵਹਿਂ ਕਰਹੁ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਤੂਸਨ ਗੋਰਖ ਭਯੋ ਬੋਲਿਯੋ ਬਚਨ ਨ ਕੋਇ ॥
ਰਿਦੈ ਮਨੋਰਥ ਮਿਟ ਗਯੋ ਜਲ ਤੁਰੰਗ ਜਿਉਂ ਸੋਇ ॥ ੧੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਸ ਗੋਰਖ ਸੋਂ ਚਰਚਾ ਭਾਰੀ ॥ [3]ਗਮਨ [4]ਹੇਤ ਪੁਨ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਪਿਖ ਕਰ ਗੋਪੀਚੰਦ ਬਖਾਨਾ ॥ ਮੰਗਲ ਨਾਥ ਸੁਨਹੁ ਦੇ ਕਾਨਾ ॥ ੧੬ ॥ ਨਾਨਕ ਤਪਾ ਚਲਨ ਭੈ ਤਿਆਰੂ ॥ ਚਲਹੁ ਆਪ ਕੀਜੈ ਸਤਕਾਰੂ ॥ ਜੇ ਤੁਮ ਕਹੇ ਰਹੇ ਇਹ ਠਾਂਈ ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਨੀਕੀ ਅਪਰ ਨ ਕਾਈ ॥ ੧੭ ॥ ਜਿਨਕੇ ਬਚਨ ਗਿਆਨ ਮਹਿਂ ਭੀਨੇ ॥ ਹੁਇ [5]ਸਨਾਥ ਤਿਹ ਸੰਗਤ ਕੀਨੇ॥ਕਹਿਤ [6]ਪਰਸਪਰ ਬਚਨ [7]ਬਿਲਾਸੂ ॥ ਚਲ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸੂ ॥ ੧੮ ॥ ਘੁੱਗੂ ਨਾਥ ਸੋਂ ਮੰਗਲ ਨਾਥਾ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਆਵਾ ਹਿਤ ਸਾਥਾ ॥ ਭਰਥਰ ਗੋਪੀਚੰਦ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਬੈਠ ਸਮੀਪਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੯ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਕਹਿ ਬਚਨ ਅਲਾਏ ॥ ਰਹੋ ਇਹਾਂ ਕਿਉਂ ਤਪਾ ਸਿਧਾਏ ॥ ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਕਰੋ ਸਨਾਥਾ ॥ ਬੈਸੇ ਕਹੋ ਨਿਰੰਜਨ ਗਾਥਾ ॥ ੨੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਹਿਂ ਤੁਮ ਕੋ ਜੰਜਾਲ ਕਛ ਰਹਿਓ ਨ ਕੋਊ ਕਾਜ ॥
ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਜੈ ਲੀਜੀਏ ਰਹੋ ਸੁਮੇਰ ਬਿਰਾਜ ॥ ੨੧ ॥

---

੧ ਸੰਕਲ ਵਾ ਕੰਮ । ੨ ਪਾਸ । ੩ ਚਲਨੇ । ੪ ਵਾਸਤੇ । ੫ ਕਲਿਆਨ । ੬ ਆਪਸ ਵਿਚ । ੭ ਕੌਤਕ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੱਚ ਖੰਡ ਮਹੁ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥ ਜਾਹਿੰ ਦਰਸਬੇ ਤਿਨਕੇ ਕਾਰਨ ॥ ਕਰੋ ਖੁਸ਼ੀ ਹੇ ਨਾਥ ਉਚਾਰਨ ॥ ੨੨ ॥ ਸੁਨ ਤਬ ਮੰਗਲ ਨਾਥ ਅਲਾਯੋ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਸਚਖੰਡ ਕਿਹ ਬਿਨ ਆਯੋ ॥ ਜਹਿੰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਤੁਹਿ ਬਾਸਾ ॥ ਅਹੈ ਸਕਲ ਜਗ ਜਾਹਿ ਤਮਾਸਾ ॥ ੨੩ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਬਾਰਾ ॥ ਸੋ ਦਰ ਕੇਹਾ ਸਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸਿੱਧਨ ਅਤ ਹਰਖ ਬਢਾਯਾ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮੁਖ ਗਾਯਾ ॥ ੨੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਬ ਸਿੱਧਨ ਕਰ ਜੋਰ ਕੈ ਅਸਬਿਧ ਬਿਨੈ ਸੁਨਾਇ ॥
[1]ਖੇਲਹੁ ਜਹਿੰ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਭੋ ਹਮ ਸਭ [2]ਆਇਸ ਮਾਹਿ ॥ ੨੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [3]ਸਾਦਰ ਕੇ ਬਚ ਸੁਨੇ ਸੁਨਾਏ ॥ [4]ਅਗ੍ਰਜ ਸੰਗ ਚਲੇ ਪਹੁਚਾਏ ॥ ਕਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਸਿੱਧ ਹਟਾਏ ॥ ਆਗੈ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿਧਾਏ ॥ ੨੬ ॥ ਗੁਰ ਸੋਂ ਪੂਛਤ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਨਾਥ ਨਾਮ ਸਭ ਕਰੋ ਬਖਾਨਾ ॥ ਜਿਤਨੇ ਜਤੀ ਕਹੋ ਤਿਨ ਨਾਮੂ ॥ ਕਿਤਨੇ ਸਿੱਧ ਭਏ ਸੁਖ ਧਾਮੂ ॥ ੨੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨਹਿੰ ਸਿੱਧ ਹੈਂ ਜੇਤੇ ॥ ਨਾਥ ਨਾਮ ਕਹਿਲਾਵਹਿੰ ਤੇਤੇ ॥ ਇਨ ਮਹਿੰ ਨੌਂ ਜਿ ਨਾਥ ਸੁਭ ਜਾਨੂ ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਸੰਗ ਕਰਤ ਬਖਾਨੂ ॥ ੨੮ ॥ ਪ੍ਰਾਨਨਾਥ ਇਕ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ॥ ਸੁਰਤ ਨਾਥ ਜਿਨ ਨਹਿੰ ਜਮ ਫੰਧ ॥ ਗੋਰਖ ਮਛੰਦਰ ਮੰਗਲ ਨਾਥ ॥ ਚਰਪਟ ਚੰਬਾ ਘੁੱਗੂ ਸਾਥ ॥ ੨੯ ॥ ਅਬ ਜੋ ਜਤੀ ਸੁਨਹੁ ਦੇ ਕਾਨਾ ॥ ਲਛਮਨ ਗੋਰਖ ਅਰ ਹਨੁਮਾਨਾ ॥ ਭੀਸ਼ਮ ਭੈਰਵ ਦੱਤ ਪਛਾਨੋ ॥ ਚੌਰਾਸੀ ਸਭ ਸਿੱਧ ਬਖਾਨੋ ॥ ੩੦ ॥ ਸੂਰ ਸਿੱਧ ਲਹੁਰੀਪਾ ਭੰਗਰ ॥ ਹਾਜੀ ਰਤਨ ਖਿੰਥੜਾ ਝੰਗਰ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਨ ਜਾਲਕਾ ਸੰਗਰ ॥ ਸੰਮ੍ਰਥ ਨਿਰਤ ਬਿਮਲ ਕਾਲੰਗਰ ॥੩੧॥

---

੧ ਵਿਚਰਹੁ । ੨ ਆਪ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ । ੩ ਸਹਿਤ ਆਦਰ ਦੇ ਬਚਨ ।
੪ ਅਗੇ ।

ਪੂਰਨ ਨਾਸਿਕ ਔ ਘਟ ਊਰਮ ॥ ਭਰਥਰਿ ਈਸਰ ਪਰਬਤ ਧੂਰਮ॥ ਜੋਤ ਮਗਨ ਸਿੱਧ ਸੈਨ ਹਨੀਫਾ ॥ ਰਾਇ ਐਨ ਪਤ ਪ੍ਰਾਨ ਕਨੀਫਾ ॥ ੩੨ ॥ ਬਿਮਲ ਜੋਤ ਸੀਤਲ ਜਲ ਗਿਰਵਰ ॥ ਚਤਰ ਬੈਨ ਮੁਕਤੀਸਰ ਗਿਰ ਧਰ ॥ ਸੂਰ ਸੈਨ ਗਿਰ ਬੋਧ ਪਲਕ ਨਿਧਿ ॥ ਸੰਭੂ ਮਗਨ ਧਾਰ ਕਨਕਾ ਸਿਧਿ ॥ ੩੩ ॥ ਗੌਨ ਗੁਵਾਲ ਕਾਲਿੰਦ੍ਰ ਦਰਸਨ ॥ ਚਲਤ ਜੋਤ ਤੁਲਸਾ ਗੋਵਰਧਨ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਮੀ ਕਲਾ ਬਿਲਾਸੀ ॥ ਭੂਤਵੇ ਕੇਸ ਕਰਨ ਕ੍ਰਮ ਨਾਸੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੰਘਰ ਕਿਸਨ ਕੁਆਰ ਅਸਰ ਨਿਧ ॥ ਪਲਕਾ ਟਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮ ਸਿਧ ॥ ਮੀਰ ਹੁਸੈਨੀ ਆਪੰ ਰੂਪੀ ॥ ਮੀਰ ਜੰਬੀਲ ਕਲੇਸੰ ਧੂਪੀ ॥ ੩੫ ॥ ਜੋਗਾ ਹਰੇ ਖੁਲਾਸ ਬਚਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਮੀ ਯੋਗ ਪਵਿੱਤ੍ਰਾ ॥ ਸੰਭਾਲਕਾ ਬਿਹੰਗਮ ਜੋਗੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮੰ ਜੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮੰ ਭੋਗੀ ॥ ੩੬ ॥ ਸ੍ਰ੍ਰੁਤੀ ਬਿਸਨਪਤੀ ਗੰਧਾਰੀ ॥ ਵਾਸੀ ਗੁਫਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰੀ ॥ ਮੁਗਲ ਜੋਗ ਚੌਰਾਸੀ ਗਨਿਯੇਂ ॥ ਸਰਬ ਨਾਮ ਸਿੱਧਨ ਕੇ ਜਨਿਯੇਂ ॥ ੩੭॥ ਮਰਦਾਨਾ ਸੁਨ ਬੂਝਤ ਭਾ ਤਬ ॥ ਤੁਮ ਜੋ ਕਹੇ ਸੁ ਜਾਨੇ ਮੈਂ ਸਬ ॥ ਏਕ ਸੰਦੇਹ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਜੈ॥ ਬਹੁਰੋ ਚਲਨ ਗੈਲ ਪਗ ਦੀਜੈ॥੩੮॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ ਭੋਗ ਨ ਕੀਨੇ ਨਾਰ ਸੋਂ ਐਸੇ ਲੋਕ ਅਨੇਕ ॥
ਖਸਟ ਜਤੀ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਕਹੋ ਮੁਝ ਸੰਸੈ ਭਾ ਏਕ ॥ ੩੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ॥ ਨਹੀਂ ਜਤੀ ਜੋ ਤੋਹਿ ਬਿਚਾਰ ॥ ਸਰਬ ਰਿਖੀਕ ਬਿੰਦ ਦ੍ਰਵ ਜਾਵੈ ॥ ਜਤੀ ਸੋਇ ਕਿਤ ਤੇ ਨ ਗਨਾਵੈ ॥ ੪੦ ॥ ਨੈਨ ਰੂਪ ਪਿਖ ਰਹਿਯੋ ਲੁਭਾਈ॥ ਤਾਹੀ ਸਮੈਂ ਨੈਨ ਦਰ ਜਾਈ ॥ ਤੀਅ ਰਸ ਸੁਨਹਿੰ ਜਬਹਿ ਦੇ ਕਾਨਾ॥ ਜਾਇ ਸ੍ਰਵਨ ਦਰ ਬਿੰਦ ਲੁਭਾਨਾ ॥੪੧॥ ਮੁਖ ਤੇ ਤਰਨੀ ਰਸ ਕੀ ਬਾਤ ॥ ਹਿਤ ਸਿਉਂ ਲਾਇ ਕਹਿਤ ਇਵ ਜਾਤ ॥ ਕਰਹਿ ਸਪਰਸ ਅੰਗਨਾ ਅੰਗਾ ॥ ਤਹਿ ਬਿਧ ਜਾਵਹਿ ਬਿੰਦ ਨਿਸੰਗਾ ॥੪੨॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਸਟ ਬਿਧਨ ਕੋ ਭੋਗ ਹੈ ਤਿਨ ਤੇ ਜੋ ਵਿਪ੍ਰੀਤ ॥
ਪੂਰਨ ਜਤੀ ਸੁ ਜਾਨੀਏਂ ਲੀਨ ਕਾਮ ਤਿਨ ਜੀਤ ॥ ੪੩ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਖਸਟ ਜਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ॥ ਇਕ ਅਬ ਪਰਗਟ ਹੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨੇ ਪਗ ਸਿਰਨਾਯੋ॥ ਚਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਤ ਚਿਤ ਚਾਯੋ ॥ ੩੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਾਲੀਸਮੋ ਮੰਦਰਗਹਿ ॥ ੪੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਿਦੇ ਪਦਾਰਥ ਚਾਹਿ ਜੇ ਸਤਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰੇਉ ॥
ਜੀਵਤ ਪਾਵਹੁ ਸਰਬ ਸੁਖ ਅੰਤ ਮੁਕਤ ਕੋ ਲੇਹੁ ॥ ੧ ॥
ਅਗ੍ਰਜ ਗਮਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਏ ਏਕ ਅਸਥਾਨ ॥
ਕਾਕ ਭਸੁੰਡ ਬੈਠੋ ਜਹਾਂ ਬਿਹੰਗਨ ਬਿਖੈ ਮਹਾਨ ॥ ੨ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਬਿਹੰਗ ਹੈਂ ਅਨ ਗਨ ਜਹਿਵਾ ॥ ਕਥਾ ਬਖਾਨਤ ਸਭ ਮਹਿੰ ਤਹਿਵਾ ॥ ਭੋਗ ਕਥਾ ਕਾ ਪਾਯਾ ਸਬਹੀ ॥ ਸਬਦ ਰਬਾਬੀ ਗਾਯਾ ਤਬਹੀ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿੰ ਨੈਨ [1]ਮੁੰਦਾਏ ॥ ਕਛੁ ਚਿਰ ਗਾਇ ਭੋਗ ਤਬ ਪਾਏ ॥ ਲੋਚਨ ਕਾਕ ਭਸੁੰਡ ਉਘਾਰੇ ॥ ਮਦਰ ਮ੍ਰਿਦਲ ਮੁਖ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ਕਹਿ ਕੋ ਏਹੁ ਸਬਦ ਤਹਿ ਗਾਵਾ ॥ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਬਨਕੋ ਜੋ [2]ਦਾਵਾ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨੇ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਗੁਨ ਖਾਨਾ ॥ ੫ ॥ ਇਨ ਕੋ ਸ਼ਬਦ ਅਹੈ ਜੋ ਗਾਵਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਕਾਕ ਭਸੁੰਡ ਸੁਨਿਓਂ ਇਵ ਕਾਨਾ ॥ ਤੂਰਨ ਆਇ ਚਰਨ ਲਪਟਾਨਾ ॥ ੬ ॥ ਇਹੁ ਸੁਧ ਮੋ ਕੋ ਹੁਤੀ ਅਗਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਗਟੈ ਗੁਰ ਕਉ ਕਾਲ ਮਝਾਰੀ ॥ ਜਾਉ [3]ਬਿਲੋਕੋਂ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ਯਹੀ ਚਾਹਿ ਥੀ ਰਿਦੈ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੭ ॥ ਦੈਵ ਜੋਗ ਤੇ ਆਏ ਸਮੀਪਾ ॥ ਦੀਨ

੧ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟੀਆਂ । ੨ ਡੌ ਅਗਨੀ । ੩ ਦੇਖੋ ।

ਦਰਸ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਕੀਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਮੇਰਾ॥ਲੋਚਨ ਸੰਗ ਰੂਪ ਤਬ [1]ਹੇਰਾ ॥ ੮ ॥ ਕਲੀਕਾਲ ਮਤ ਮੰਦ ਬਿਮੂਢਾ ॥ ਧਰਮ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਭੇ ਮੋਹਿ ਅਰੂਢਾ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਨੇ ਹੇਤ ਸੁ ਪੰਥਾ ॥ ਜੀਵਨ ਰਿਦੇ ਮੁਕਤ ਕੀ ਗ੍ਰੰਥਾ ॥ ੯ ॥ ਧਰ ਪਰ ਨਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਤੁਮ ਆਧਾਰਾ ॥ ਆਇ ਜਿ ਰਾਵਰ ਚਰਨਨ ਸਰਨਾ ॥ ਕਿਉਂ ਨ ਤਰੈ ਜਗ ਜਨਮਹੁ ਮਰਨਾ ॥ ੧੦ ॥ ਕਰਹਿ ਬਚਨ ਤੁਮਰੇ ਜੁ ਆਵਨ ॥ ਸੇ ਨਰ ਦੇਹਿ ਕਰੈ ਹੈ ਪਾਵਨ ॥ ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਸ਼ਕਤ ਗਿਆਨ ਕੀ ਰਾਖੀ॥ ਤਹਿ ਪਢ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਇੰ ਗਤ ਕਾਂਖੀ ॥੧੧॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਬੋਲੇ ਤਬਹਿ ਸਬ ਗੁਨ ਮਹਿੰ ਪਰਧਾਨ ॥
ਭਗਤ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਤ ਹੋ ਸ੍ਰੋਤਰ ਬਿਖੈ ਮਹਾਨ ॥ ੧੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ਜਗ ਮਹਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਸੋ ਹੌਂ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਰੋਂ ਉਚਾਰਾ ॥ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਸਮਝਹਿ ਏਕਾ ॥ ਦੂਜੇ ਸੁਰ ਕੋ ਲਖਹਿ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ੧੩ ॥ ਤੀਜੇ ਤਾਲ ਸੁਨਹਿ ਹਿਤ ਦੇਯ ॥ਚਤਰਥ ਬਾਦਤ ਤੇ ਰਸ ਲੇਯ ॥ ਪੰਚਮ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਕੋ ਚੀਨਾ ॥ ਤਾਤਪਰਜ ਸਮਝਤ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ੧੪ ॥ ਸੋ ਸਭਹਨ ਤੇ ਲਖਹੁ ਮਹਾਨਾ ॥ ਅਰਥ ਸਮਝ ਕੈ ਗੁਨਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਅਰਥ ਵਿਚਾਰਹਿ ਜੋ ਹਿਤ ਲਾਇ ॥ ਸੇ ਸ੍ਰੋਤਾ ਰਸ ਸੋਂ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਔਰ ਜਿ ਸ੍ਰੋਤਾ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ॥ [3]ਛੀਲ ਸੁ ਖਾਨ ਬਿਖੈ ਹਿਤ ਧਾਰੀ ॥ ਯਾਂਤੇ ਹੋ ਸਭ ਵਿਖੇ ਵਡੇਰੇ ॥ ਸਮਝ ਅਰਥ ਸੁਖ ਪਾਇ ਘਨੇਰੇ ॥੧੬ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੋ ਰਸ ਤੁਮ ਚੀਨੋ ॥ ਚਿਰੰਜੀਵ ਵਡ ਪਦ ਕੋ ਲੀਨੋ ॥ ਕਰੀ ਪਰਸਪਰ ਦੁਹ ਦਿਸ ਬੰਦਨ ॥ ਅਗ੍ਰਜ ਗਮਨੇ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ੧੭ ॥ ਜਿਹ ਠਾਂ ਦੱਤਾ ਤ੍ਰੇਯ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਹਾਥ ਆਮਲਕ ਆਤਮ ਗਿਆਨਾ ॥ ਜਿਨ ਕੀਨੋ ਹੈ ਮਗ ਸਨਿਆਸਾ ॥ ॥ ਭਾ [4]ਬਿਰੱਕਤ ਬਹੁ ਫਿਰਿਓ ਉਦਾਸਾ ॥

੧ ਦੇਖਾ। ੨ ਇਛਾ। ੩ ਛਿਲੜ ਸਮਾਨ। ੪ ਬਿਰੱਕਤ ਸਾਧੂ।

੧੮ ॥ ਤਹਿ ਕੋ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਤੇ [1]ਠਾਂਢੇ ॥ ਸੋ [2]ਪਉਢਿਯੋ ਉਰ ਆਨੰਦ [3]ਬਾਢੇ ॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਇਸੈ ਬੁਲੀਜੈ ॥ ਬਹੁਰੋ ਅਪਨੋ ਗਿਆਨ ਭਨੀਜੈ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ [4]ਦੱਤ ਜੀ ਉਠਹੋ ਦੇਹੁ ਦਿਦਾਰ ॥
ਸ੍ਰੋਨ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕੈ ਉਠਯੋ ਸਿਰ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਧਾਰ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗਿਆਨ ਬਚਨ ਮਿਲ ਆਪਸ ਮਾਹੀ ॥ ਹਰਖਤ ਭੇ [5]ਦੁਹ ਦਿਸ ਸੁਖ ਪਾਹੀ ॥ ਕੇਤਕ ਕਾਲ ਬੈਠ ਤਹਿ ਪਾਸਾ ॥ ਚਲਨ ਤਿਆਰ ਭਏ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੨੧ ॥ ਦੱਤ ਕਰੀ ਬੰਦਨ ਪਦ ਮਾਹੀਂ ॥ ਤਬ ਹੀ ਅਗ੍ਰਜ ਚਲੇ ਗੁਸਾਹੀਂ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਬਹੁ [6]ਊਰਧ ਜਾਹੀ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰ ਨੀਚੇ ਦਰਸਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਬੈਠ ਥੇ ਜਹਿਵਾ ॥ ਚਲ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਿਵਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰੰ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਊਚੀ ਧੁਨ ਸੋਂ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥ ਛੁਟਿਓ ਧਿਆਨ ਜਬ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਦੇਖਾ ॥ ਮਨ ਮਹਿੰ ਬਿਸਮਤ ਭਯੋ ਬਿਸੇਖਾ ॥ ਬੂਝਿਯੋ ਕੌਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ॥ ਇਹ ਠਾਂ ਤੁਮ ਕੋ ਕੌਨ ਲਿਆਏ ॥ ੨੪ ॥ ਨਰ ਕੀ ਨਹੀਂ ਗੰਮਤਾ ਈਹਾਂ ॥ ਆਗੈ ਜਾਵਨ ਕਹਿ [7]ਠਾਂ [8]ਪ੍ਰੀਹਾ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਨ ਕਰ ਬੈਨਾ ॥ ਤਿਹ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਪੰਕਜ ਨੈਨਾ ॥ ੨੫ ॥ ਸਿਮਰਿਯੋ ਨਾਮ ਜੋ ਤੁਮ ਬਿਧ ਨੀਕੀ ॥ ਸਰਧਾ ਧਰੀ ਅਧਕ ਨਿਜ ਜੀ ਕੀ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਭੈ ਸਰਬ ਨਿਵਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮਹ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਰਖਯਾ ਕਰੀ ਤੋਹਿ ਜਿਨ [9]ਭੂਰੀ ॥ ਦੋਖੀ ਮਾਰ ਬਿਦਾਰੇ ਦੂਰੀ ॥ ਹਮ ਭੀ ਉਸ ਹੀ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੇ ॥ ਗੁਨ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸਦ ਸੂਖ ਧਾਮ ਕੇ ॥ ੨੭ ॥

---

੧ ਖੜੇ । ੨ ਲੰਮੇ ਪਏ ਹੋਏ । ੩ ਇਸਥਿਤ । ੪ ਦਤਾ ਤ੍ਰੈ ।
੫ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ । ੬ ਊਚੇ । ੭ ਥਾਂ । ੮ ਇਛਾ । ੯ ਬਹੁਤੀ ।

ਤਹਿ ਕੀ ਸ਼ਕਤ ਧਰਹਿੰ ਨਿਜ [1]ਪਾਹੂ ॥ ਆਏ ਸੰਤਨ ਦਰਸਨ ਚਾਹੂ ॥ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਹਿ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕੋ [2]ਬਾਸਨ ਧੋਯੋ ਜਲ ਧਾਰਾ ॥ ੨੮ ॥ ਕਾਂਕੋ ਦੂਧ ਚੋਇ ਕਰ ਲੀਨੋ ॥ ਕੌਨ [3]ਤਾਵ ਸੋਂ ਤਾਵਨ ਕੀਨੋ ॥ ਕੌਨ ਸਮਾਂ ਇਨ ਤਾ ਮਹਿ ਪਾਯਾ ॥ ਕੌਨ ਥਾਨ [4]ਦਧ ਰਾਖ ਜਮਾਯਾ ॥ ੨੯ ॥ ਕਿਸ ਬਿਧ [5]ਮਥ ਕੈ ਕਾਢਿਯੋ ਮਾਖਨ ॥ ਪੁਨ ਕੈਸੇ ਕੀਨੋ ਤੁਮ ਚਾਖਨ ॥ ਕਹੀਯੇ ਸਭ ਮੋ ਕੋ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਜਿਹ ਬਿਧ ਕੀਨੀ ਨੀਕੀ ਕਾਰਾ ॥ ੩੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤਬੈ ਤਨ ਬਾਸਨ ਕੋ ਧੋਇ ॥
ਧੇਨ ਖਿਮਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਤੇ ਦੂਧ ਸੰਤੋਖਹਿ ਚੋਇ ॥ ੩੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਪ ਤਾਪਨ ਕੋ ਤਾਵਨ ਤਾਯਾ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਮਾਂ ਇਨ ਪਾਯਾ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਭਲੋ ਸਥਾਨਾ ॥ ਰਾਖ ਜਮਾਯੋ ਤਹਾਂ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ੩੨ ॥ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕੀ ਮਥਨੀ ਕਰਕੈ ॥ ਆਪ ਤਜਨ ਮਥਯੋ ਹਿਤ ਧਰਕੈ ॥ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਚਾਖ ਕਰ ਸਾਦਾ॥ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪਰਸਾਦਾ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਅਸ ਬਾਨੀ ॥ ਬੰਦਨ ਕੀਨ ਜੋਰ [6]ਜੁਗ ਪਾਨੀ ॥ ਤੁਮ ਅਵਤਾਰ ਭਏ ਜਗ ਮਾਹੀਂ ॥ ਜਿਵ ਨਰ ਸਿੰਘ ਭਏ ਮਨ ਚਾਹੀ । ੩੪ ॥ ਜਬ ਜਗ ਸੰਤ ਦੁਖਹਿੰ ਕਹਿ ਰੀਤੀ ॥ ਬਹੁਰੋ ਧਰਮ ਹੋਤ [7]ਵਿਪ੍ਰੀਤੀ॥ ਤਬ ਤਨ ਧਰ ਸੰਕਟ ਜਨ ਖਾਪੂ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਦੇਹੁ ਧਰਮ ਕੋ ਬਾਪੂ॥ ੩੫ ॥ ਅਬ ਤੌ ਕਲੀ ਕਾਲ ਦੁਖਿਆਰਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਤੁਮ [8]ਆਕਾਰਾ ॥ ਹਮ ਕੌ ਕੀਨ [9]ਸਨਾਥ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਕਲ ਮਹਿੰ ਨਾਮ ਕਰੋ ਉਜਿਆਲਾ ॥ ੩੬ ॥ ਪੰਥ ਚਲੈ ਤੁਮਰੋ ਸੰਸਾਰ ॥ ਜਪੈ ਨਾਮ ਤਵ ਉਤਰੈ ਪਾਰ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁ ਸਤੁਤ [10]ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਵਿ ਸ੍ਰੀ

---

੧ ਪਾਸ। ੨ ਭਾਂਡਾ। ੩ ਤਪੱਸਿਆ ਦੀ ਤਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੪ ਦਹੀ। ੫ ਰਿੜਕ ਕੇ। ੬ ਦੋ ਹਥ ਕਰ। ੭ ਉਲਟਾ। ੮ ਮੂਰਤੀ। ੯ ਕਲਿਆਨ। ੧੦ ਉਸਤਤਿ ਉਚਾਰੀ।

ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਬਲਿਹਾਰੀ॥੩੭॥ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਹਿ ਪਾਸਾ ॥ ਰਹਿ ਕਰ ਕੀਨੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਕਰੀ [1]ਪਰਸਪਰ ਦੁਹਿ ਦਿਸ ਬੰਦਨ ॥ [2]ਅਗ੍ਰਜ ਗਮਨੇ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਰਿਖੀ ਦੱਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨੰਨਨਾਮ ਇਕਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਗਹਿ॥੪੧॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਹ [3]ਗਤ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਬੰਦਨ ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ਤਿਹ ਜੋ ਮਮ ਕਰੇ ਸਹਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰੂ ਇਤ ਹਾਸੂ ॥ ਅਗ੍ਰਜ ਗਮਨੇ ਪੁਨ ਸੁਖ ਰਾਸੂ ॥ [4]ਤਾਰੇ ਤਰੇ ਛੋਰ ਕਰ ਸਭ ਹੀ ॥ [5]ਊਰਧ ਪਹੂਚੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਬ ਹੀ ॥ ੨ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬ ਬੂਝਨ ਕੀਨੇ ॥ ਮੁਝਹਿ ਬਤਾਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ [6]ਪ੍ਰਬੀਨੇ ॥ [7]ਉਗਨ ਈਹਾਂ ਨ ਦੀਸਤ ਕੋਊ ॥ ਹਮ ਕਹਿ ਦਿਸ ਤਜ ਆਏ ਸੋਊ ॥ ੩ ॥ ਕਾਂਕੋ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾ ॥ ਅਤ ਉੱਜਲ ਸੁੰਦਰ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਹਮ ਤੇ [8]ਤਰੇ ਰਹੇ ਅਬ ਤਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ਨੀਚੇ ਕਰ ਮੁਖ ਲੇਹੁ [9]ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਰਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਵਾਨ ਨਿਜ ਝਾਰੀ ॥ ਹਮ ਤੇ ਊਰਧ ਏਕ ਲਖੀਜੈ ॥ ਨਾਮ ਧ੍ਰੂਵ ਜਿਹ ਪ੍ਰਗਟ ਭਨੀਜੈ ॥ ੫ ॥ ਤਾਂਕੋ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਘਨੇਰੋ ॥ [10]ਲਘੁ ਬੈ ਜਿਨ ਤਪ ਕੀਨ ਵਡੇਰੋ ॥ ਸਭ ਤੇ ਊਚੋ ਅਬਚਲ [11]ਰਾਜੂ ॥ ਸੰਜੁਤ ਸੋਭਾ ਰਹਿਓ ਬਿਰਾਜੂ ॥ ੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨੈ ਸੁਨਹੁ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਚਲਹੁ ਦਿਖਾਵਹਿੰ ਤਹਿ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਗਮਨ ਕਿਯੋ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਮੰਡਲ ਮਹਿੰ ਗਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ੭ ॥

---

੧ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੨ ਅਗੇ ਚਲੇ। ੩ ਮਰਯਾਦਾ। ੪ ਤਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਛੋੜ ਕਰ। ੫ ਉਚੇ। ੬ ਚਤਰ। ੭ ਤਾਰੇ। ੮ ਹੇਠਾਂ। ੯ ਦੇਖੋ। ੧੦ ਉਮਰ ਛੋਟੀ। ੧੧ ਇਸਥਿਤ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਫਿਰਤ ਹੁਤੇ ਧ੍ਰੂਵ ਥਾਨ ਨਿਜ ਦੇਖ ਗੁਰਨ ਕੀ [1]ਓਰ ॥
ਉਰ ਬਿਚਾਰ ਤੈਂ ਨਰ ਇਹਾਂ ਆਏ [2]ਕਿਹ ਕੇ ਜੋਰ ॥੮॥
ਚੌਪਈ ॥ ਪਹੁਚੇ ਤਹ [3]ਸਮੀਪ ਜਬ ਜਾਈ ॥ ਸਿਰੀ ਸੱਤਿ ਕਰਤਾਰ ਬੁਲਾਈ ॥ ਬੂਝਤ ਧ੍ਰੂਵ ਕੌਨ ਤੁਮ ਆਏ ॥ [4]ਭੂਚਰ [5]ਖੇਚਰ ਕਿਨ ਪਹੁਚਾਏ ॥ ੯ ॥ ਕੈਸੇ [6]ਮਾਰਗ ਲੀਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਆਗੈ ਕਿਤ ਕੋ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ਬਿਖਮ ਪੰਥ ਬਡ ਕਿਉਂ ਕਰ ਆਏ ॥ ਦੇਵਨ ਦਾਨਵ ਕਿਹੂੰ ਨ ਪਾਏ ॥ ੧੦ ॥ ਪੂਰਬ ਭਈ ਨ ਕਬਹੂੰ ਐਸੇ ॥ ਦੇਹ ਸਹਿਤ ਆਏ ਅਬ ਜੈਸੇ ॥ [7]ਬਿਖਮ [8]ਪਹਾਰ ਉਲੰਘੇ ਸਾਰੇ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੀਨ ਭਗਤ ਤਿਹ [9]ਜੋਰ ॥
ਮਾਰਗ ਭਲੇ ਪਛਾਨ ਕੈ ਆਏ ਤੁਮਰੀ [10]ਓਰ ॥ ੧੨ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਧਰਯੋ ਧਿਆਨ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਸਭ ਹੀ ਮਾਰਗ ਭਯੋ ਸੁਖਾਰਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਆਏ ॥ ਦਾਨਵ ਦੇਵ ਬਹੁਤ ਦਰਸਾਏ ॥ ੧੩ ॥ ਜਾਨਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਹਮਾਰਾ ॥ ਦਰਸਨ ਸੰਤਨ ਕੋ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਨੇ ਸੁਨਿਯੋ ਨਾਮ ਅਸ ਜਬ ਹੀ ॥ ਨਮੋ ਚਰਨ ਪਰ ਕੀਨੀ ਤਬ ਹੀ ॥ ੧੪ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਿਯੋ ਪੂਰਬ ਸੁਧ ਪਾਈ ॥ ਧਰਾਵਤਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਈ ॥ ਆਨ ਨਿਕਟ ਮੁਝ ਦਰਸਨ ਦੀਨੰ ॥ ਲੋਚਨ [11]ਗੋਚਰ ਸਫਲੀ ਕੀਨੰ ॥ ੧੫ ॥ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਭਗਤ ਸੁਖ ਰਾਸੂ ॥ ਯੌਂ ਹਰਖਤ ਕਿਯੋ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸੂ ॥ ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਬੈਠੇ ਜਗ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਏਕਲ ਆਗੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੧੬ ॥ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ਧ੍ਰੂਵ ਪਾਸ ॥ ਚਲੇ ਸੱਚ

---

੧ ਤਰਫ। ੨ ਕਿਸ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ। ੩ ਨਜ਼ਦੀਕ। ੪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਵਿਚਰਨੇ ਵਾਲੇ। ੫ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਵਿਚਰਨੇ ਵਾਲੇ। ੬ ਰਸਤੇ ਨੂੰ। ੭ ਕਠਨ। ੮ ਪਹਾੜ। ੯ ਬਲ ਕਰਕੇ। ੧੦ ਤਰਫ। ੧੧ ਵਾਸਤੇ।

ਖੰਡ ਗੁਰ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਛਿਨਕ ਬਿਖੈ ਪਹੁਚੇ ਗਤਦਾਨੀ ॥ ਜਹਿੰ ਸੁਨ ਰਚਨਾ ਬਨੀ ਮਹਾਨੀ ॥ ੧੭ ॥ ਅਨਕ [1]ਬਿਧਨ ਕੇ [2]ਉਪਬਨ ਰੂਰੇ ॥ ਸਾਖਾ ਨਿਵੀ ਫਲਨ ਰਸ ਪੂਰੇ ॥ [3]ਕੁਸਮ [4]ਬਾਟਿਕਾ [5]ਬਨੀ ਸੁਹਾਈ ॥ [6]ਭੌਰ ਗੁੰਜਾਰ ਜਿਨਹਿੰ ਪਰ ਲਾਈ ॥ ੧੮ ॥ ਕਰਹਿੰ [7]ਨਿਰੰਤਰਿ ਹਰ ਜਸ ਗਾਨਾ ॥ ਹੰਸ ਕੀਰ [8]ਪਿਕ ਜੇ [9]ਖਗ ਨਾਨਾ ॥ ਪੌਰ ਬਡੋ ਸੁੰਦਰ ਉਜਿਆਰਾ ॥ ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਲਗੇ ਅਪਾਰਾ ॥੧੯॥ ਅਹੈਂ ਭਗਤ ਜਿਨ ਮੋਖ ਸਲੋਕਾ ॥ ਬਿਚਰਤ ਹੈਂ ਹਰਖਤ ਬਿਨ ਸੋਕਾ ॥ ਸੁਪਨੇ ਮਾਤਰ ਜਹਿੰ ਨ ਬਿਕਾਰਾ ॥ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਹਿ ਗਿਆਨ ਅਪਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਕੰਚਨ ਕੇਰੇ ॥ ਖਚੀ ਮਣਨ ਜਗ ਮਗਤ ਘਨੇਰੇ ॥ ਸਿਲਾ [10]ਫਟਕ ਕੀ [11]ਮੱਲਜ [12]ਕਪਾਟਾ ॥ [13]ਮੁਕਤਾ ਕੀ ਤੋਰਣ [14]ਦਰ ਠਾਟਾ ॥ ੨੧ ॥ ਤਹਿ ਜਬ ਪਹੁੰਚੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਣ ਖਾਨੀ ॥ ਭਗਤਨ ਸਭਨ ਬੰਦਨਾ ਠਾਨੀ ॥ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰਕੈ ॥ ਪਰਮ ਸੁਖੀ ਭੇ ਰੂਪ [15]ਨਿਹਰਕੈ ॥ ੨੨ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਗਮਨੇ ਬਹੁਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬਨੀ ਮੰਦਰ ਉਪਮਾ ਭਾਰੀ ॥ ਅਜਰਨ ਬਿਖੈ ਮਣਨ ਗਚਕਾਰੀ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਬਰਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ॥ ੨੩ ॥ ਬਸਹਿੰ ਭਗਤ ਤਿਨ ਬੀਚ ਅਨੂਪਾ ॥ ਜਿਨਹੀ ਪਾਈ ਮੋਖ ਸਰੂਪਾ ॥ ਬਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਸਭੀ ਤਨ ਬਰਨਾ ॥ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ [16]ਛਬ ਮਨ ਕੀ ਹਰਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਤਹਾਂ ਪਹੂਚੇ ਜਾਇ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥ ਮਿਲੇ ਭਗਤ ਉਠ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਹਿੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੋਊ ॥ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਪਾਇ

---

੧ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ । ੨ ਬਾਗ । ੩ ਫੁਲ । ੪ ਦਰਖਤ । ੫ ਬਗੀਚੀ । ੬ ਭੌਰੇ । ੭ ਇਕ ਰਸ । ੮ ਕੋਇਲ । ੯ ਪੰਛੀ । ੧੦ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀਆਂ । ੧੧ ਚੰਦਨ । ੧੨ ਤਖਤੇ । ੧੩ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ । ੧੪ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ੧੫ ਦੇਖ ਕੇ । ੧੬ ਸੋਭਾ ।

ਊਰ ਸੋਊ ॥ ੨੫ ॥ ਪ੍ਰਸੰਸਹਿ ਤੁਮ ਆਦ [੧]ਅਨਾਦੂ ॥ ਸਰਬ ਜਨਨ ਦਾਨੀ [੨]ਅਹਿਲਾਦੂ ॥ ਮਹਿਮਾ ਨਾਮ ਜਗਤ ਬਿਸਤਾਰਕ ॥ ਜੁਗ ਜੁਗ ਭਗਤਨ ਕੇ ਰਖਵਾਰਕ ॥ ੨੬ ॥ ਮ੍ਰਿਦਲ ਮਧੁਰ ਬਚ ਤਿਨ ਸੋਂ ਕਹਿ ਕੈ ॥ ਗਮਨੇ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਚਹਿ ਕੈ ॥ ਗੇ ਆਗੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਜਹਿੰ ਜਨ ਪਾਈ ਮੋਖ ਸਮੀਪਾ ॥ ੨੭ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌਨ ਉਚਰਹੀ ॥ ਜੇ ਸਦੀਵ ਦਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਰਹੀ ॥ ਤਹਿੰ ਜਬ ਪਹੁੰਚੇ ਦੀਨਾ ਨਾਥੂ ॥ ਉਠ ਕਰ ਸਰਬ ਮਿਲੇ ਹਿਤ ਸਾਥੂ ॥ ੨੮ ॥ ਪੁਨ ਆਵਾ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਦਰਬਾਰਾ ॥ [੩]ਕੋਟ ਸੂਰ ਸਨ ਜਗ ਮਗ ਕਾਰਾ ॥ ਸਚ ਖੰਡ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਜੋਈ ॥ ਉਚਰ ਸਕੈ ਅਸ ਕਵਿ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ੨੯ ॥ ਜਹ ਕੁੰਠਤ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਮਨ ਬਾਨੀ ॥ ਕੈਸੇ ਪਰੈ ਤਾਸ ਗਤ ਜਾਨੀ ॥ ਕਹੌਂ [੪]ਰੁਚਰਤਾ ਕਛੁਕ ਸੁਧਾਰੈ ॥ ਮਨ ਠਹਿਰਾਵਨ ਹੇਤ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਮੰਦਰ ਪਦਮ ਮਣੀ ਕੇ ਭਾਰੀ ॥ ਮੀਨਾਕਾਰ ਜਹਾਂ ਗਚਕਾਰੀ ॥ ਹਾਟਕ ਫਟਕ ਕੇਰ ਸੁਭ ਥੰਭਾ ॥ ਜਿਨ ਬਿਲੋਕ ਮਨ ਹੋਤ ਅਚੰਭਾ ॥ ੩੧ ॥ [੫]ਭਿਤ ਮਣ ਮਾਣਕ ਨਗ ਸ਼ੁਭ ਹੀਰੇ ॥ [੬]ਬਿਰਚੇ ਅਤ ਸੁੰਦਰ ਸੁਭ [੭]ਚੀਰੇ ॥ [੮]ਮੁਕਤਾ ਮਾਲਨ ਝਾਲਰ ਝਾਈ ॥ ਦਰ ਪਟ ਸੁੰਦਰ ਜਿਨ [੯]ਛਬ ਛਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਫਰਸ਼ ਰੁਚਰ ਕਿਯ [੧੦]ਅਜਰ ਮਝਾਰੀ ॥ [੧੧]ਅਦਭੁਤ ਦੇਖਤ ਹੀ ਮਨ ਹਾਰੀ ॥ ਮਧ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹੈ ॥ ਜਿਸਕੀ ਛਬ ਸਮ ਔਰ ਨ ਕੋ ਹੈ ॥ ੩੩ ॥ ਸਦਾ ਸੱਚਦਾ ਨੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਬੈਠੇ ਤਹਿ ਮੂਰਤ ਜੋ ਅਕਾਲਾ ॥ ਬਸਹਿ ਸਦੀਵ ਮੁਨੀ ਮਨ ਜੋਗੀ ॥ ਧਰਹਿੰ ਸਮਾਧ ਧਿਆਨ ਰਸ ਭੋਗੀ ॥ ੩੪ ॥ ਮਹਿਮਾਂ ਤਹਿ ਕਹ ਕੌਨ [੧੨]ਸਕ੍ਰਾਈ ॥

---

੧ ਹਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਹਦ ਨਾ ਹੋਵੇ । ੨ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੩ ਕਰੋੜਾਂ ਸੂਰਜ । ੪ ਸੁੰਦਰਤਾ । ੫ ਦੀਵਾਰ । ੬ ਬੇ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਰਚੇ । ੭ ਕਪੜੇ । ੮ ਮੋਤੀਆਂ । ੯ ਸੋਭਾ । ੧੦ ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ । ੧੧ ਅਸਚਰਜ । ੧੨ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਕੋਟ ਸ਼ੇਖ ਸਾਰਦ ਸਕੁਚਾਈ ॥ ਨੇਤ ਨੇਤ ਜਹਿ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰਾ ॥
ਸਭ ਕਵਿ ਕੋ ਬਿਦ ਲਹਿਤ ਨ ਪਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ਮੈਂ ਮਤਿ ਮੰਦ ਕਹਾਂ
ਲਘ ਬਰਨੌਂ ॥ ਸਿੰਧ ਪਾਰ ਜਿਵ [੧]ਕੀਟੀ ਤਰਨੌਂ ॥ [੨]ਮਸਕ [੩]ਮੇਰ
ਕਿਵ ਸਕੈ ਉਠਾਈ ॥ ਕਿਵ ਨਭ ਅੰਤ ਜੰਤ ਲਘ ਪਾਈ ॥ ੩੬ ॥
ਜਹਿ ਸੱਤਾ ਕੇ ਮਾਯਾ [੪]ਅਲੰਬਾ ॥ ਸਿਰਜਤ ਹੈ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ [੫]ਕਦੰਬਾ ॥
ਏਕ ਰੋਮ ਮਹਿਂ ਬਿਸ਼ਨ ਅਨੇਕਾ ॥ ਬਿਧ ਸ਼ਿਵ ਬਹੁ ਕੋ ਕਰੇ ਬਬੇਕਾ॥
੩੭ ॥ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨ ਅਰ ਸੰਹਰਤਾ ॥ ਤੀਨ ਦੇਵ ਆਇਸ
ਮਹਿਂ ਚਰਤਾ ॥ ਅਸ ਸਥਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਗੁਰ ਰਾਈ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਜੋ
ਅਤਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੩੮ ॥ ਕੀਨ ਡੰਡੌਤ ਜੋਰ ਜੁਗ ਹਾਥਾ ॥
ਠਾਂਢੇ ਪੁਨ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਨਾਥਾ ॥ ਘਨ ਸੁਰ ਸਮਗੰਭੀਰ ਸੁ ਬਾਨੀ
॥ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਹਿਤ ਸੁਖ ਸਾਨੀ ॥ ੩੯ ॥ ਸਗੁਣ ਰੂਪ ਮਮ
ਨਾਨਕ ਪਿਆਰੇ ॥ [੬]ਕਲ ਨਰ ਤਾਰਨ ਨਰ ਤਨ ਧਾਰੇ ॥ ਉਚਰਹੁ
ਮਹਿਮਾ ਨਾਮ [੭]ਮਨੋਗਾ ॥ ਜੋ [੮]ਮਤ ਮੰਦਨ ਤਾਰਨ ਜੋਗਾ ॥ ੪੦॥
ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਸੁਨ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਸੋ ਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਬਖਾਨੀ ॥
ਪੁਨਾ ਆਰਤੀ ਕੀਨ ਉਚਾਰੀ॥ਸੁਨ ਸ਼੍ਰੋਤਾ ਜੋ ਅਤਿ ਸੁਖ ਕਾਰੀ॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਰਤੀ ॥ ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥ ਧੂਪੁ ਮਲਆਨ ਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨ ਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥ ੧ ॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਹਿਸ ਤਵ ਨੈਨ

---

੧ ਕੀੜੀ। ੨ ਮਛਰ। ੩ ਸੁਮੇਰ। ੪ ਆਸਰਾ। ੫ ਸਮੂਹ।
੬ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਤਾਰਨ ਲਈ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਨ।
੭ ਸੁੰਦਰ। ੮ ਭੈੜੀ ਮਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਲਈ ਲਾਇਕ ਹਨ।

ਨਨ ਨੈਨ ਹਿਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕਤੋਹੀ॥ ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨਾ ਏਕ ਪਦਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥ ੨ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ਜੋ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥ ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਹਿਮਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸੁਨ [1]ਕਾਨੇ ॥ ਭੇ [2]ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੰਦਹਿ ਮੁਸਕਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਪੁਨ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ ॥ ੪੨ ॥ ਜਿਹ ਕਾਰਨ ਨਿਜ ਧਰਿਜੋ ਸਰੀਰਾ ॥ ਕਰਹੁ ਕਾਜ ਭੰਜਹੁ [3]ਭਵ ਪੀਰਾ ॥ ਸਿਖੀ [4]ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੈ ਜਬ ਹੀ ॥ ਆਵਹੁ ਨਿਕਟ ਹਮਾਰੈ ਤਬ ਹੀ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਕੇ ਬਚਨਾ ॥ ਬੰਦੇ ਚਰਨ ਬਿਨੈ ਕਰ ਰਚਨਾ ॥ ਹਟੇ ਜਗਤ ਕੀ ਦਿਸ ਜਗਰਾਈ ॥ ਦੀਨਨ ਬੰਧ ਦਯਾਲ ਗੁਸਾਈ॥੪੪॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਧ੍ਰੂਵ ਭਗਤ ਸੱਚ ਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨੰਨ ਨਾਮ ਬੈਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਉਤਕ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਚਰਜ ਲਖੇ ਨ ਜਾਇ ॥
ਬਰਸ [5]ਚਲੀਸੇ ਜੁਗ ਪ੍ਰਭੁ ਸੱਚ ਖੰਡ ਤੇ ਆਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰਖ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਹਟ ਆਏ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਮੰਡਲ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਸੰਗ ਰਲਾਇ ਦੀਨ ਦੁਖ ਹਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ਧ੍ਰੂਹ ਵਿਲੋਕੇ ਆਵਤ ਜਬ ਹੀ ॥ ਨਮੋ

੧ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ। ੨ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੩ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਦੂਰ ਕਰੋ। ੪ ਮਰਯਾਦਾ। ੫ ਚਾਲੀ ਵਰ੍ਹੇ।

ਕੀਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਬੂਝਨ ਲਗਯੋ ਪਤੇ ਪੁਨ ਸੋਊ ॥ ਜਹਾਂ ਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਯੋ ਕਬ ਕੋਊ ॥ ੩ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਤਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੈਸੇ ॥ ਕਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਹਿੰ ਕਰਤਾ ਬੈਸੇ ॥ ਦੇਖੈਂ ਜੋਤ ਪੁਨਹ ਕਸ ਐਸੀ ॥ ਆਰਤਿ ਤਹਿੰ ਕੀਨੀ ਗੁਰ ਕੈਸੀ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਧ੍ਰੂਵ ਕੇ ਬਚਨ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ੁਭ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੇ ॥ ਉੱਤਮ ਭਗਤ ਧ੍ਰੂਵ ਤੁਮ ਸੁਨਿਯੇ ॥ ਰੂਪ ਰੰਗ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹਿੰ ਗੁਨਿਯੇ ॥ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹੇ ਧ੍ਰੂ ਅਸ ਕੋ ਜਗ ਮਹਿੰ ਨਾਹੀ ॥ ਜਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਦੇਵੈਂ ਤਾਹੀ ॥ ਅਨਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇਹ ਮਹਿੰ ਬਨੇ ॥ ਜਿਉਂ [੧]ਤਰਵਰ ਬਹੁ ਫਲ ਕੇ [੨]ਸਨੇ ॥ ੬ ॥ ਕਹਿਨ ਸੁਣਨ ਤੇ ਜਾਨ ਅਨੰਤਾ ॥ [੩]ਨਿਖਲ ਭਵਨ ਕੋ ਰਾਜ ਕਰੰਤਾ ॥ ਸੁਨ ਕੀਨੋ ਧ੍ਰੂਵ ਹਰਖ ਅਪਾਰਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਤੁਮ [੪]ਆਕਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਨਿਸਚੌਂ ਮੋਹਿ ਅਧਕ [੫]ਅਸ [੬]ਗਾਢੋ ॥ ਧੰਨ ਭਾਗ ਦੇਖਿਯੋ [੭]ਢਿਗ ਠਾਂਢੋ ॥ ਕਲਿ ਮਹਿ ਨਾਮ ਕਰਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਪਾਵਤ ਨਰ ਜੇ ਅਧਕ ਕਲੇਸ਼ਾ ॥ ੮ ॥ ਸਹਿ ਨ ਸਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਧਰਿਓ ਰੂਪ ਤੁਮ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ਦੀਨਾ ਨਾਥਹਿ ਨਾਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਉਸਤਤ ਕੇ ਬਚ ਇਉਂ ਕਹਿ ਸੁਨਕੈ ॥ ਬੈਸੇ [੮]ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਜਨ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ਕਰਨੇ ਕਾਜ ਜਾਇ

---

੧ ਦਰਖਤ। ੨ ਸਣੇ। ੩ ਸਮੂੰਹ। ੪ ਸਰੂਪ।
੫ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ। ੬ ਇਸਥਿਤ। ੭ ਪਾਸ ਖੜੇ। ੮ ਕਿਤਨਾ ਸਮਾਂ।

[੧]ਤਲ [੨]ਛੋਨੀ ॥ ਆਇਸ ਦਿਹੁ ਤਵ ਕੀਰਤ [੩]ਲੋਨੀ ॥ ੧੦ ॥
ਧ੍ਰੂਵ ਸੁਨ ਕੈ ਇਵ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ [੪]ਆਇਸ ਸਦਾ ਤੁਮਹਿ
ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਬਿਚਰਹੁ ਜਹਿਂ ਇਛਾ ਉਰ ਤੇਰੇ ॥ [੫]ਕਲਮਲ ਨਾਸਹਿ
ਦਰਸਨ ਹੇਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਕਰੀ [੬]ਪਰਸਪਰ ਤਬ ਹੀ ਬੰਦਨ ॥ ਗਮਨੇ
ਤਹਿ ਤੇ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ਕਿਤਕ ਦੂਰ ਜਬ ਹੀ ਚਲ ਆਏ ॥
ਮਰਦਾਨੇ ਤਬ ਬੈਨ ਅਲਾਏ ॥ ੧੨ ॥ ਜੇਤੇ [੭]ਨਭ ਚਰ ਹੈਂ ਨਭ
ਮਾਹੀ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਮੰਡਲ ਸਭ ਤੇ [੮]ਉਰਧਾਈ ॥ [੯]ਭੂਤਲ ਤੇ [੧੦]ਊਰਧ
ਹੈ ਜੇਤੋ ॥ ਮੁਝੈ ਬਤਾਵਹੁ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਤੋ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ
ਕੈਹੈਂ ਸੁਨਹੁ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਮੰਡਲ ਜੇਤੋਕ [੧੧]ਪ੍ਰਮਾਨੇ ॥
[੧੨]ਚਾਲ਼ੀਸਹ ਲਖ ਜੋਜਨ ਊਚੋ ॥ ਇਸ ਕੀ [੧੩]ਸਰਬਰ ਕੋ ਨ
ਪਹੂਚੋ ॥ ੧੪ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੁਝ ਇਕ ਔਰ ਬਤਾਵਹੁ ॥ ਲਖ
ਅਜਾਨ ਨਹਿਂ ਮਨ [੧੪]ਖੁਨਸਾਵਹੁ ॥ ਧ੍ਰੂਵ ਮੰਡਲ ਤੇ ਗਏ ਅਗਾਰੀ ॥
ਕੇਤੀ ਦੂਰ ਕਹੇ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥ ੧੫ ॥ [੧੫]ਅਪ੍ਰਮਾਨ ਸੋ ਸੁਨ
ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਤਿਹ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਹੈ ਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ਨਾਮ ਅਨੰਤ
ਅਲੇਪ ਅਪਾਰਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਦਕ ਇਉਂ ਕਰਤ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥
ਦਯਾ ਧਾਰ ਦਿਖਰਾਵਹਿਂ ਜੇਤੋ ॥ ਕਰਿਯੋ ਜੰਤ ਦੇਖਤ ਹੈ ਤੇਤੋ ॥
[੧੬]ਓਰਕ ਕਹੂੰ ਨ ਪਾਯੋ ਕਾਹੂੰ ॥ ਸਰਬ ਅਨੰਤ ਕਹੈਂ ਮਿਲ ਤਾਹੂੰ ॥
੧੭ ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਭਾਖੈ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਕਹਿ ਉਸਤਤਿ ਤੁਮ [੧੭]ਮਯਾ
ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੁਮ ਮਹਿਂ ਨਹਿਂ ਭੇਦਾ ॥ ਕਾਰਨ ਕਰਨ

---

੧ ਤਲੇ ਹੇਠਾਂ। ੨ ਧਰਤੀ। ੩ ਕਰਾਂ। ੪ ਆਗਿਆ। ੫ ਪਾਪ।
੬ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੭ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨੇ ਵਾਲੇ। ੮ ਉਚਾ ਹੈ। ੯ ਪ੍ਰਿਥਵੀ।
੧੦ ਉਚਾ। ੧੧ ਪ੍ਰਵਾਣਨੀਕ। ੧੨ ਚਾਲੀ ਲਖ ਜੋਜਨ ਉਚਾ ਹੈ ਇਕ ਜੋਜਨ ਚਾਰ
ਕੋਹ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਸਦਰਸ। ੧੪ ਕ੍ਰੋਧ। ੧੫ ਹੋਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹਨ
ਸੁਨਣਾ ਕਰੋ। ੧੬ ਓੜਕ। ੧੭ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਖਜਾਨਾ।

[1]ਅਕਾਲ ਅਛੇਦਾ ॥ ੧੮ ॥ ਅਬ [3]ਭੂਤਲ ਕੋ ਆਪ [4]ਪਧਾਰੇ ॥ ਕੌਨ ਦੇਸ ਆਇ [5]ਪੰਥ ਅਗਾਰੇ ॥ਕਿਤਕ ਦੇਰ ਮਹਿੰ ਚਲਹੁ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੂਰਤ ਬੰਦਰ ਆਵਈ ਨਟਕਾ ਚਪਟਾ ਫੇਰ ॥
ਮਛਲੀ ਬੰਦਰ ਜਹਿੰ ਪੁਨ [6]ਸੀਘ੍ਰ ਕਰੈਂ ਨ ਦੇਰ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਕਰਤ ਚਲਤ ਸਿੱਖਨ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ [7]ਸੀਲਾ ਗਿਰ ਪਰ ਜਬ ਚਲ ਆਏ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਦ ਬੈਨ ਅਲਾਏ ॥ ੨੧ ॥ ਇਸ ਪਰਬਤ ਸੁੰਦਰ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਰਹਿਤ ਸੰਤ [8]ਕੈਧੋ ਕੋ ਨਹੀਂ ॥ [9]ਪਸ ਪੰਖੀ ਕੋ ਨਜਰ ਨ ਆਵੈ ॥ ਸੂਨੋ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ੨੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ [10]ਛੁਧਾ ਤੁਹਿ ਲਾਗੀ ॥ ਕਿਉਂ ਕਰ ਬੂਜਤ ਹੈਂ ਬਡਭਾਗੀ ॥ ਇਸ ਗਿਰ ਪਰ ਨਰ ਰਹਿਤ ਨ ਕੋਊ ॥ ਅਗਰੋ [11]ਥਰ [12]ਅਵਲੋਕਤ ਜੋਊ ੨੩ ॥ ਤਹਿੰ ਪਰ ਰਹਿਤ ਰਿਖੀਸਰ ਭੂਰੰ ॥ [13]ਤਰਵਰ ਬਹੁ ਲਾਗੇ ਫਲ [14]ਰੂਰੰ ॥ ਜੇਕਰ ਤੌ ਮਨ ਮਹਿੰ ਹੈ ਚਾਹੀ ॥ ਚਲਕਰ ਤਹਿ ਫਲ ਲੀਜੈ ਖਾਹੀ ॥ ੨੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਨੀਯੇ ਛੁਧਾ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜਬ ਕੋ ਬਰ ਦੇ ਕਰ ਤੁਮ ਖੋਈ ॥ ਰਹੌਂ ਅਨੰਦ ਸਦਾ ਉਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਖਾਵਨ ਚਾਹਿ ਹੋਤ ਕਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ੨੫ ॥ ਕਹਿਤ ਸੁਨਤ ਤਹਿ ਗਿਰ ਪਰ ਆਏ ॥ ਜਹਾਂ [15]ਬਿਟਪ ਫਲ ਸਹਿਤ ਸੁਹਾਏ ॥ ਮਨਹੁ [16]ਅਥਿਤ ਜੋ ਆਵਤ ਪਾਸਾ ॥ ਦੇਨੇ ਹੇਤ ਸੁਕੇ ਫਲ ਰਾਸਾ ॥ ੨੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਉਪਕਾਰੀ ਜੋ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸਿੱਖਯਾ ਤਹਿ ਜਨ ਦੇਤ ॥
ਕਰ ਉਪਕਾਰ ਸੁ ਨਿਵ ਚਲਹੁ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸੁਖ ਹੇਤ ॥ ੨੭ ॥

---

੧ ਮੌਤ ਤੋਂ ਰਹਿਤ। ੨ ਕਟਣ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ੩ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ। ੪ ਇਸਥਿਤ। ੫ ਰਸਤਾ। ੬ ਛੇਤੀ। ੭ ਸੀਲਾ ਪਹਾੜ। ੮ ਅਥਵਾ ਵਾਜਾ। ੯ ਪਸੂ ਪੰਛੀ। ੧੦ ਭੁਖ। ੧੧ ਥਲ ਅਸਥਾਨ। ੧੨ ਦਸਦਾ ਹੈ। ੧੩ ਦਰਖਤ। ੧੪ ਸੁੰਦਰ। ੧੫ ਦਰਖਤ। ੧੬ ਰਾਹਵੰਦ ਸਾਧੂ।

ਚੌਪਈ ॥ ਸਘਨ ਸੁਹਾਵਤ ਛਾਯਾ ਜਹਿਵਾ ॥ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ
ਨਾਨਕ ਪਿਖ ਤਹਿਵਾ ॥ [1]ਬਰ [2]ਫਰ ਮਧਰ ਤੋਰ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਗੁਰ
[3]ਅਗ੍ਰਜ ਰਾਖੇ ਤਬ ਆਨੇ ॥੨੮॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਲੇ ਬਰਤਾਏ ॥
[4]ਸੁਧਾ ਸੁਆਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਖਾਏ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਏਕ ਰਿਖੀ ਚਲ
ਆਯੋ ॥ ਗੁਰਹਿ ਬਿਲੋਕਤ ਐਸ ਅਲਾਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ਸੰਤੋ ਕਹਿ ਤੇ
ਆਏ ਤੀਨੋ ॥ ਨਾਮ ਕੌਨ ਯਹਾਂ ਕਿਸ ਕੋ [5]ਚੀਨੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹੈਂ
ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ਸੀਲ ਸੈਣ ਸੋਂ ਹਮੈ ਚਿਨਾਰੀ ॥ ੩੦ ॥ ਅਸ
ਸੁਨ ਕਰ ਚਰਨਨ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਜ ਨਿਜ ਗੁਰ [6]ਢਿਗ ਦੌਰਤ
ਆਯੋ ॥ ਹਿਰਦੈ ਭਯੋ ਅਧਕ ਹਰਖਾਈ ॥ ਸਭਹਨ ਕੌ ਸੁਧ ਜਾਇ
ਸੁਨਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕੀ ਸੁਭ ਬਾਤਾ ॥ ਕਰਤ ਹੁਤੇ
ਹਮ ਸੋ ਬਹੁਤਾਤਾ ॥ ਸੋ ਅਬ ਆਏ ਬੈਠੇ ਬਾਰੇ ॥ ਚਲੀਯੇ ਦਰਸਨ
ਲੇਹੁ [7]ਨਿਹਾਰੇ। ੩੨ ॥ ਸੀਲ ਸੈਣ ਆਦਕ ਰਿਖ ਜੇਤੇ ॥ ਸੁਨ
[8]ਸ਼ੀਘਰ [9]ਗੱਛਤ ਭੇ ਤੇਤੇ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਜਟਾ ਜੂਟ ਕੋ ਕੀਨੇ ॥ [10]ਕੁਸ਼
ਕੀ ਕਟ ਮਹਿ ਪਾਇ [11]ਕੁਪੀਨੇ ॥ ੩੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਚਲ ਸਮੀਪ ਆਏ ਜਬੈ ਦਰਸਤ ਭੇ ਗਤ ਦਾਇ ॥
ਸਭਹਨ ਬੰਦਨ ਕਰੀ ਤਬ ਮਨ ਮਹਿ [12]ਮੋਦ ਬਢਾਇ ॥ ੩੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਨਕ [13]ਬਿਧ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕੀਨੀ॥ਚਰਨ ਕਮਲ
[14]ਰਤਿ ਮਹਿੰ ਮਤ ਭੀਨੀ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੁਮ ਬਨੇ ਅਕਾਰਾ ॥ ਬਹੁ
ਨਰ ਤਾਰਹਿੰਗੇ ਸੰਗਾਰਾ ॥ ਇਹੁ ਸਥਾਨ ਨਿਜ ਸੇਵਕ ਜਾਨੇ ॥
ਆਇ ਦਰਸ ਦੇ ਦਯਾ ਨਿਧਾਨੇ ॥ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਯਾਲ ਗੁਸਾਂਈਂ ॥
ਭਗਤ [15]ਵਛਲ ਤੁਮ [16]ਬਿਰਦ ਸਦਾਈ ॥ ੩੬ ॥

---

੧ ਬਹੁਤੇ। ੨ ਫਲ ਮਿਠੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਤੋੜੇ। ੩ ਅਗੇ। ੪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ।
੫ ਲਭਦੇ ਹੋ ਵਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ੬ ਪਾਸ। ੭ ਦੇਖੋ। ੮ ਛੇਤੀ ਨਾਲ।
੯ ਤੁਰ ਪਏ। ੧੦ ਘਾਹ। ੧੧ ਧੋਤੀ। ੧੨ ਖੁਸ਼ੀ। ੧੩ ਤਰ੍ਹਾਂ।
੧੪ ਪ੍ਰੀਤੀ। ੧੫ ਪਿਆਰਾ। ੧੬ ਧਰਮ।

ਦੋਹਰਾ ॥ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਅਧਕ ਜੋ ਕੀਨੇ ਹਮ ਹਿਤ ਲਾਇ ॥
ਸਫਲ ਭਏ ਹੈਂ ਆਜ ਸੋ ਤੁਮਰਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ॥ ੩੭ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਭਨਹਿੰ ਧੰਨ ਸਤਸੰਗਾ ॥ ਜਿਸ ਮਹਿ [1]ਚਢੈ ਨਾਮ ਕੋ ਰੰਗਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਦੁਖ ਅਧਕਾਏ ॥ ਨਾਸੈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥ ੩੮ ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਣ [2]ਰਮਨ ਸਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਧੰਨ ਸਿ ਨਰ ਉਰ ਧਾਰਹਿੰ ਨੀਤਾ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕਹਿ ਸੁਨ ਤਿਨ ਸੌਂ ਬਾਨੀ ॥ ਬਿਦਾ ਰਿਖਨ ਤੇ ਭੇ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਸੇ ਉਤਰਣ ਸੀਲ ਸੈਣ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੈਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੩ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁ ਚੂਰਨੰ ਖਾਏ ਕਮਾਏ ਜਾਂਹਿ ॥
[3]ਉਦਰ ਰੋਗ ਹੌਮੈ ਹਰਯੋ ਨਮਸਕਾਰ ਮਮ ਤਾਂਹਿ ॥ ੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀ ਸੁਨ ਗੁਨ ਭਵਨੰ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਕੀਨ ਗੁਰੂ ਪੁਨ ਗਵਨੰ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਉਲਕਾ [4]ਗਿਰ ਪਰ ਆਏ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬ ਵਾਕ ਅਲਾਏ ॥ ਧਰਨੀ ਕੇ ਨਵ ਖੰਡ ਹੈਂ ਜੋਊ ॥ ਸੋਊ ਦਿਖਾਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੋਹੂ ॥ ਤਿਨਹਿ [5]ਬਿਲੋਕਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ॥ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਪੂਰਹੁ ਸਭ [6]ਕਾਂਖਾ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨ ਇਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੈਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਕਹਿਯੋ ਨ ਤੇਰੋ ਜਾਇ ਹਟਾਯੋ ॥ ਚਲ ਨਵ ਖੰਡ ਜਿ ਤੁਝੈ ਦਿਖਾਵੈਂ ॥ ਕਰਹੁ ਸੈਲ ਜੇਤੀ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਗਮਨ ਕੀਓ ਜਗ ਨਾਥਾ ॥ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ਲੇ ਸਾਥਾ ॥ [7]ਪਵਨਾ ਰੂਢ ਗਏ ਗੁਰ ਤਹਿਵਾ ॥ ਇਲਾ ਬ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਥੋ ਜਹਿਵਾ ॥ ੫ ॥ [8]ਕੋਟਕ ਸ਼ੇਰ ਹੁਤੇ ਇਕ ਥਾਈ ॥ ਜਾਇ ਤਹਾਂ ਬੈਠੇ ਗੋਸਾਈ

---

੧ ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨ ਉਚਾਰਣ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ੩ ਪੇਟ ਦੇ ਵਿਚ ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੪ ਪਹਾੜ। ੫ ਦੇਖਣ ਦੀ। ੬ ਇਛਾਂ। ੭ ਹਵਾ ਦੇ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਪਵਨ ਦੇਵਤਾ। ੮ ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ੇਰ।

॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤੇ ਸਬਦ ਪਠਾਯੋ ॥ ਊਚੇ ਸੁਰ ਸੋਂ ਰਾਗ ਵਸਾਯੋ ॥ ੬॥
ਸੁਨਿਯੋ ਸਬਦ ਸੋ ਸਿੰਘਨ ਜਬ ਹੀ ॥ ਉਰ ਨਿਰਮਲ ਤਿਨ ਕੇ ਭੇ
ਤਬ ਹੀ ॥ ਮਿਲ ਸਭ ਆਏ ਸੀਸ਼ ਝੁਕਾਯੋ ॥ ਬੈਸੇ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨ
ਅਲਾਯੋ ॥ ੭ ॥ ਕੋ ਤੁਮ ਹੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਚਲ ਆਏ ॥ ਦੇਹੁ ਆਪਨੋ
ਭੇਦ ਬਤਾਏ ॥ ਬੋਲਨ ਸ਼ਕਤਿ [1]ਦਰਸ ਤੇ ਹੋਈ ॥ ਤਬ ਬੋਲਤ ਭੇ
[2]ਨਿਮ੍ਰਤ ਸੋਈ ॥ ੮ ॥ ਅਹੈ ਤਾਮਸੀ ਜੂਨ ਹਮਾਰੀ ॥ ਪਾਈ ਕਰੇ
ਜੋ ਪਾਪ [3]ਪਿਛਾਰੀ ॥ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਤੇ ਅਬ ਹੀ ॥ ਸੋ [4]ਕਲ
ਮਲ ਨਾਸਹਿੰਗੇ ਸਬ ਹੀ ॥ ੯ ॥ ਹਿਤ ਬੂਝਨ ਗੁਰ ਗਿਰਾ
ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਵਤ ਗੁਜ਼ਰ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ
[5]ਬਿਰਤੰਤ ਹਮਾਰਾ ॥ ਬਹੁ ਦਿਨ ਬੀਤਹਿ ਬਿਨਾ [6]ਅਹਾਰਾ ॥੧੦॥
ਸੌ ਜੋਜਨ ਇਸ ਬਨਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਖਾਏ ਪਸੂ ਰਹਿਯੋ ਅਬ ਨਾਹੀਂ ॥
ਅਬ ਹਮ ਬੀਚ [7]ਜੌਨ ਉਘਲਾਵੈਂ ॥ ਤਿਹ ਕੋ [8]ਤਤ ਛਿਨ ਸਭ
ਮਿਲ ਖਾਵੈਂ ॥ ੧੧ ॥ ਜਾਗਤ ਰਹੈਂ ਸਦਾ ਹਮ [9]ਠਾਂਢੇ ॥ ਕਰੈਂ
[10]ਪਰਸਪਰ ਭੈ ਹ੍ਵੈ [11]ਗਾਢੇ ॥ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਭਾ ਦਰਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥
ਸੁਭ [12]ਗਤ ਕਰ ਹ੍ਵੈ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨਤ ਬਿਨੈ ਕਹਿੰ
ਬਾਨੀ [13]ਲੋਨੀ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਦੇਵਹਿੰ ਮਾਨੁਖ ਜੋਨੀ ॥ ਦਸਮ ਰੂਪ
ਧਾਰਹਿੰ ਹਮ ਜਬ ਹੀ ॥ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਰਾਖਹਿੰ ਤੁਮ ਤਬ ਹੀ ॥ ੧੩ ॥
ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਮਿਲ ਕਰ ਜਬ ਬਹੇ ॥ ਰਾਜ ਮੁਲਕ ਕਾ ਕਰਤੇ ਰਹੇ
॥ ਨਿਜ [14]ਨਿਕੇਤ ਜਬ ਉਠੈ [15]ਬਖੇਰਾ ॥ ਤਬ ਹੀ ਰਾਜ ਜਾਇ
ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬਿਦਾ ਹੋਏ ਜਗ ਸਾਈਂ ॥ ਗਮਨੇ
ਨਗਰ ਹੋਤ ਜਹਿ ਥਾਈ ॥ ਬਹਿਸੇ ਵਹਿਰ ਸਮੀਪ ਸੁ ਪੁਰ

---

੧ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ । ੨ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ । ੩ ਪਿਛੇ । ੪ ਪਾਪ
੫ ਹਾਲ । ੬ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾ । ੭ ਜੋ ਕੋਈ ਖਾਵੈ । ੮ ਸੀਘਰ । ੯ ਖੜੇ
੧੦ ਆਪਸ ਵਿਚ । ੧੧ ਇਸਥਿਤ । ੧੩ ਕਲਿਆਣ । ੧੩ ਸੁੰਦਰ
੧੪ ਘਰ । ੧੫ ਬਖੇੜਾ ।

ਕੇ ॥ ਨਰ ਆਏ ਦਰਸਨ ਹਿਤ ਗੁਰ ਕੇ ॥ ੧੫ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ
ਤੁਮ ਕਹਿੰ ਬਿਧ ਆਏ ॥ ਕਿਨਹੂ [1]ਸਿੰਘ ਨ [2]ਮਗ ਮਹਿੰ ਖਾਏ ॥
ਸੌ ਜੋਜਨ ਲੌ ਪਸੁ ਨਰ ਕੋਊ ॥ ਛੋਡਿਓ ਕਛੂ ਨ ਖਾਇ ਗੇ ਸੋਊ ॥
੧੬ ॥ ਹਮ ਨੇ ਨਗਰ ਪਾਇ ਗਿਰ ਊਪਰ ॥ ਰਹਿਤ ਸਜਗ
ਹੈ [3]ਤਪਨ ਕੋ ਧਰ ॥ ਜਬ ਆਵੈਂ ਛੋਡੈਂ ਇਕ ਬਾਰ ॥ ਤਿਨਕੇ
ਮੋਰਹਿੰ ਗੋਲਨ ਮਾਰ ॥ ੧੭ ॥ ਗੁਰੂ ਕਹੈਂ ਹਮ ਗੇ ਤਿਨ ਪਾਸਾ ॥
ਸੋ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਭਏ ਨਿਰਾਸਾ ॥ ਹਮ ਸਭਹੀ ਕੋ ਸਿਖ ਕਰ ਆਏ ॥
ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਮਹਿ ਸਭ ਮਰ ਜਾਏ ॥ ੧੮ ॥ ਪੁਰ ਕੇ ਨਰ ਸੁਨਕੇ
ਇਵ ਗਾਥਾ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਧਰੈਂ ਨਿਜ ਮਾਥਾ ॥ ਕਹੈਂ ਸੁ ਤਿਨ
ਕੋ ਦੁਖ ਥੋ ਭਾਰੀ ॥ ਸੋ [4]ਰਾਵਰ ਕੀਨੋ [5]ਨਿਰਵਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥ ਪੂਰਨ
ਸੰਤ [6]ਕਲਾ ਧਰ ਭੂਰੀ ॥ ਕਰਿਓ ਹਮਾਰੋ ਭੈ ਬਡ ਦੂਰੀ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਸਿੱਖ ਸਭ ਹੋਏ ॥ ਪਾਹੁਲ ਲਈ ਗੁਰੂ ਪਗ ਧੋਏ ॥ ੨੦ ॥ ਕਿਤਕ
ਕਾਲ ਤਿਸ ਖੰਡ ਬਸੇਰਾ ॥ [7]ਅਪ੍ਰਥਾਨ ਗਮਨੇ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਪਹੁੰਚੇ
ਹਿਰਨ ਖੰਡ ਮਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ਜਹਿੰ [8]ਕੰਚਨ ਧਰਨੀ ਸਭ ਥਾਈ ॥
੨੧ ॥ ਤਹਿ ਕੀ [9]ਰੀਤ ਸੁਨਹੁ ਸਭ [10]ਭਾਤੀ ॥ ਕਰਹਿੰ ਜੋਗ ਸਾਧਨ
ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥ ਰਹਤਿ [11]ਤਰਨ ਸੋ ਮਨਜ ਸਦਾਈ ॥ ਘਰ ਮਹਿੰ
ਪ੍ਰਾਣ ਨ ਤਜੈਂ ਕਦਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਅੰਤ ਸਮਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਿ ਪਹੂਚੇ ॥
ਤਬ ਬੈਠਹਿੰ ਗਿਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਊਚੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮ [12]ਰੰਧਰ ਕੋ ਫੋੜ
ਸੋ ਡਾਰਹਿੰ ॥ ਤਹਿੰ ਤੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਾਰਹਿੰ ॥ ੨੩ ॥ ਤਿਨ ਪੁਰ
ਬਿਖੈ ਜਾਇ ਗੁਰ ਬੈਸੇ ॥ ਮਾਨਹੁ ਭਾਨ ਗਿਆਨ ਕੋ ਜੈਸੇ ॥ ਬਹੁ
ਨਰ ਬੈਠੇ ਆਨ ਸਮੀਪਾ ॥ ਤਬ ਬੋਲੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ੨੪ ॥

---

੧ ਸ਼ੇਰ। ੨ ਰਸਤੇ ਵਿਚ। ੩ ਤਪਾਂ ਨੂੰ ਰਖ ਕੇ। ੪ ਆਪ।
੫ ਦੂਰ। ੬ ਸ਼ਕਤੀ ਧਰ। ੭ ਹੋਰ ਥਾਨ। ੮ ਸਵਰਨ ਦੀ ਧਰਤੀ। ੯ ਮਰਯਾਦਾ।
੧੦ ਤਰਾਂ। ੧੧ ਜਵਾਨ। ੧੨ ਦਸਵਾਂ ਦਵਾਰ।

ਕੈਸੇ ਤੁਮ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਵਹੁ ॥ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਕੋ ਨਾਮ ਬਤਾਵਹੁ ॥
ਕਹਿੰ ਸੋ ਗੁਰ ਗੋਰਖ ਹਮ ਜਾਨਹੁ ॥ ਪ੍ਰਾਣਯਾਮ ਉਪਦੇਸ ਪਛਾਨਹੁ
॥ ੨੫ ॥ ਸਾਧਹਿਂ ਜੋਗ ਸਦੀਵ [1]ਤਦਾਪੀ ॥ ਮਨ ਕੋ ਸਾਂਤ ਨ ਆਵ
[2]ਕਦਾਪੀ ॥ ਅਬ ਉਪਦੇਸ ਆਪ ਦੇਹੁ ਐਸਾ ॥ ਸਾਂਤ ਹੋਇ ਮਨ
ਸਭ ਕੋ ਜੈਸਾ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਦੇਨ
ਲਗੇ ਆਪਨ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਹੌਮੈ [3]ਸਗਰੀ ਦੇਹੁ ਮਿਟਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਜਗਤ [4]ਅਸੱਤ ਭਲੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ
ਕੀਜੈ ॥ ਸੱਤਿ [5]ਆਤਮਾ ਏਕ ਜਨੀਜੈ ॥ ਅਸ ਅਭ੍ਯਾਸ ਜੇ ਕਰਹੁ
ਸਦੀਵਾ ॥ ਹੋਇ ਸਾਂਤ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਥੀਵਾ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨ ਕਰ
ਨਰਨ ਸਭਨ ਮਨ ਮਾਨਾ ॥ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਿਹ ਬਿਧ ਸੁਖ ਜਾਨਾ ॥
ਤਹਿ ਠਾਂ ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਗੁਰ ਰਾਖੇ ॥ ਬਹੁਰੋ ਕੀਨ ਗਮਨ ਅਭਲਾਖੇ
॥ ੨੯ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਜਗ ਸਾਂਈ ॥ ਕਿੰਗ ਪੁਰਖ ਖੰਡ
ਪਹੁਚੇ ਜਾਈ ॥ ਨਗਰ ਸਮੀਪ ਜਾਇ ਕੈ ਬੈਸੇ ॥ ਤਨ ਉਪਕਾਰ
ਧਰਿਉ ਧਰ ਜੈਸੇ ॥ ੩੦ ॥ ਧਰਮ ਚੰਦ ਤਹਿ ਹੁਤੋ [6]ਨ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥
ਸੰਤਨ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਆਨ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਨ ਪਦ ਤਾਹੀਂ ॥
ਭਾਉ ਬਿਸਾਲ ਜਾਸ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਯੋ ਮੁਝ
ਸੇਵ ਬਤਾਵਹੁ ॥ ਕਹੋ ਸੁ ਕਰਹੁੰ ਨ [7]ਬਿਲਮ ਲਗਾਵਹੁੰ ॥ ਸੁਨੀਏ
ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਬਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਯੋ [8]ਤਾਲਾ ॥ ੩੨ ॥
ਕਰਹੁ ਸੇਵ ਜੇ ਭੂਪ ਉਦਾਰਾ ॥ [9]ਪ੍ਰਿਥਮਹਿੰ ਦੀਜੈ ਸ਼ੇਰ ਅਹਾਰਾ ॥
[10]ਆਮਿਖ ਅਵਰ ਨ ਖਾਵਤ ਕੋਊ ॥ [11]ਭੱਛਤ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋਊ ॥
੩੩ ॥ ਤਿਹ ਪਰਖਨ ਅਸ ਗੁਰੂ ਅਲਾਯਾ ॥ ਸੁਨ ਭੂਪਤ ਨਹਿੰ
ਰਿਦਾ ਡੁਲਾਯਾ ॥ ਕਹਿਯੋ ਨਿਕੇਤ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਮੇਰੇ ॥ ਆਇਸ ਦੇਹੁ

---

੧ ਤਦ ਭੀ । ੨ ਕਦ ਭੀ । ੩ ਸਾਰੀ । ੪ ਨਾਸ ਬੁਤ । ੫ ਸਤਿ ਚਿਤ ਅਨੰਦ । ੬ ਰਾਜਾ । ੭ ਦੇਰ । ੮ ਸਰੋਵਰ । ੯ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਭੋਜਨ ਦੇਣਾ ਕਰੋ । ੧੦ ਮਾਸ । ੧੧ ਖਾਣ ਦਾ ।

ਆਨਹੁ ਬਿਨ ਦੇਰੇ ॥ ੩੪ ॥ ਇਉਂ ਕਹਿ ਪੁਤ੍ਰ ਮੰਗਾਇ ਪਠਾਯਾ ॥ ਤਿਹ ਸਥਾਨ ਤਤ ਛਿਨ ਉਹ ਆਯਾ ॥ ਸੰਤ ਸੇਵ ਮਹਿ ਲਗਹਿ ਸਰੀਰਾ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਾਂਧੀ ਧੀਰਾ ॥ ੩੫ ॥ [1]ਠਾਂਢੋ ਕੀਨੋ ਸ਼ੇਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਧੰਨ ਭੂਪ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੰਤ ਸੇਵ ਮਹਿੰ ਤਵ ਮਨ ਰਾਤਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਜਪ ਅਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ॥ ੩੬ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੀਤ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਗਤ ਪਾਹਿੰ ਸੁਖਾਰੀ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਤਹਿ ਰਹਿ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਹਰ ਕੀਰਤ ਕੇ ਦੀਯ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ੩੭ ॥ ਅਪਰ ਥਾਨ ਕੀਯ ਗਮਨ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਹਰਵਰਖ ਖੰਡ ਹੁਤੇ ਤਿਹ ਥਾਈਂ ॥ ਨਿਕਟ ਨਗਰ ਕੇ [2]ਐਠੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਭੂਪਤ ਆਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ੩੮ ॥ ਹਾਥ ਬੰਧ ਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਕਰਕੈ ॥ ਰਹਿਯੋ ਚਰਨ ਪਰ ਨਿਜ ਸਿਰ ਧਰਕੈ ॥ ਹ੍ਵੈ ਅਧੀਨ ਜਬ ਰਹਿਯੋ ਅਗਾਰੀ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੯ ॥ ਜੋਊ ਪਦਾਰਥ ਮਨ ਅਭਲਾਖਹੁ ॥ ਸੋ ਲੀਜੈ ਨਿਜ ਮੁਖ ਤੇ ਭਾਖਹੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਿੱਖੀ [3]ਉਰਧਾਰਹੁ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧ ਨਿਵਾਰਹੁ ॥ ੪੦ ॥ ਸੁਨ ਬਾਨੀ ਅਪਨੇ [4]ਅਨਕੂਲਾ ॥ ਕਹੈ ਭੂਪ ਤੁਮ ਮੰਗਲ [5]ਮੂਲਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਜੀ ਸਭ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਹਿਤ ਸੰਤਤ ਬਹੁ ਕੀਯੇ ਉਪਾਈ ॥ ੪੧ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਭਲਾਖ ਨ ਪੂਰੀ ॥ ਕਰ [6]ਉਪਚਾਰ ਰਹੀ ਪੁਨ [7]ਊਰੀ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬ ਦਿਹੁ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਕਟਹੁ ਸੰਦੇਸਾ ॥ ੪੨ ॥ ਅਸ ਬਚ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਨ ਕਰ ਜਗ ਨਾਥਾ ॥ ਦਏ ਲੌਂਗ ਦ੍ਵੈ ਤਾਂਕੇ ਹਾਥਾ ॥ ਏਕ ਲਾਇਚੀ ਦੇਤ ਹੈਂ [8]ਪਾਨੇ ॥ ਕਹਿਯੋ ਦੇਉ ਰਾਨੀ ਕੌ ਖਾਨੇ ॥ ੪੩ ॥ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਸੰਤਤ ਸਦਨ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਜਪ [9]ਸੰਝ

੧ ਖੜਾ। ੨ ਹੋਰ ਜਗ੍ਹਾ। ੩ ਪੈਦਾ ਕਰੋ। ੪ ਅਨੁਸਾਰ। ੫ ਮੁਢ ਹੋ। ੬ ਸੇਵਾ। ੭ ਖਾਲੀ। ੮ ਪਾਣੀ। ੯ ਸੰਧਿਆ।

ਸਕਾਰੇ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਿਯੋਂ ॥ [2]ਬਿਸੇ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਤੇ ਹਨਿਯੋਂ ॥ ੪੪ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਤਹਿ ਰਾਖਿਯੋ ਡੇਰਾ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਾਇ ਬਡੇਰਾ ॥ ਸਿੱਖੀ ਮਗ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ਘਨੇਰਾ ॥ ਚਲਤ ਭਏ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ੪੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਖੰਡਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨੰਨ ਨਾਮ ਚੌਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਸਤ ਦੇਤ ਸੱਤ ਉਪਦੇਸ ॥
ਜੋ ਸਿਮਰੇ ਮਨ ਸੁੱਧ ਹ੍ਵੈ ਮਿਟ ਹੈਂ ਸਕਲ ਕਲੇਸ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਬਿਦਾ ਬਹੋਰੰ ॥ ਗੇ ਕੁਰੁਖੰਡ ਹੁਤੇ ਜਿਹ [3]ਠੌਰੰ ॥ ਤਹਾਂ ਨਗਰ ਕੇ ਜਾਇ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ੨ ॥ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਮਿਲ਼ ਕਰ ਤਬ ਆਏ ॥ ਬੈਸੇ ਪਾਸ ਆਨ ਤਿਹ ਥਾਏ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਸਤ ਗੁਰ ਬੂਝਨ ਠਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਨੇ ਮਤ ਕਿਸ ਬਿਧ ਕਾ ਮਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਬੋਲੇ ਤਿਨ ਮਹਿਂ ਹੁਤੇ ਜਿ ਸਿਯਾਨੇ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਗਿਆਨ ਰਿਦੈ ਹਮ ਜਾਨੇ ॥ ਈਸ਼ਰ ਤੇ ਬਿਛਰਹਿਂ ਜਬ ਜਨਮਹਿਂ ॥ ਮਰੇ ਮਿਲੈਂ ਈਸਰ ਕੇ ਤਨ ਮਹਿਂ ॥ ੪॥ ਜਨਮੇਂ ਤੇ ਜਗ ਪਾਵੈ ਦੁਖ ਕੋ ॥ ਮਰੇ ਮਿਲੈ ਈਸਰ ਲਹਿ ਸੁਖ ਕੋ ॥ [4]ਜਨਮੇਂ ਰੋਵੈਂ [5]ਮਰੈ ਹਸਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਨ ਬੈਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲਨ ਜੋ ਮਹਾਂ [6]ਬਿਖਮ ਪਹਿਚਾਨ ॥
ਬਿਨ ਸਤਿਸੰਗਤ ਭਜਤ ਤੇ ਜਾਨ ਉਪਾਵ ਨ ਆਨ ॥੬॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਕਰ ਕੀਰਤ ਗਾਵਨ ॥ ਅਜਪਾ ਜਪ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵਨ ॥ ਬਿਛਰਨ ਮਿਲਨ ਅਪਰ ਕੋਊ ਨਾਹੀਂ ॥

---

੧ ਸਵੇਰੇ । ੨ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਸ ਕਰੀਐ । ੩ ਜਗ੍ਹਾ । ੪ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ । ੫ ਮਰਣ ਸਮੇਂ ਹਸਦੇ ਹਾਂ । ੬ ਕਠਨ ।

ਸਰਬ ਬਾਤ ਇਸ ਤਨ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ੭ ॥ ਜਬ ਸਤਿਸੰਗਤ ਭਯੋ ਨਿਵਾਸਾ ॥ ਮਨ ਰੋਕਨ ਕੀਨੋ ਅਭਿਆਸਾ ॥ ਨਾਸ ਬਾਸਨਾ ਤਬ ਹੀ ਭਈ ॥ [1]ਦ੍ਵੈਤ ਸਰਬ ਉਰ ਤੇ ਮਿਟ ਗਈ ॥ ੮ ॥ ਪੂਰਨ ਲਖਯੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਾਰੇ ॥ ਮਿਥਯਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਪਸਾਰੇ ॥ ਜਬਹਿ ਆਤਮਾ ਅਸ ਭ੍ਰਮ [2]ਭੰਨਾ ॥ ਭਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ [3]ਸੁੱਧ ਚਿਤੰਨਾ ॥ ੯ ॥ ਜਬ [4]ਅਨਾਤਮਾ ਦੇਹਿ ਪਛਾਨੀ ॥ ਗੇ [5]ਸੰਕਲਪ [6]ਬਿਕਲਪਹਿ ਹਾਨੀ ॥ ਤੌ ਮਿਲਬੋ ਈਸਰ ਕੋ ਹੋਏ ॥ [7]ਨਾਤਰ ਬਿਛਰ ਰਹਿਓ ਸਭ ਕੋਏ ॥ ੧੦ ॥ ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਜਿਸ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਬਿਛਰਨ ਮਿਲਨ ਸੁ ਜਾਨਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਪਰਮਾਤਮ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸਾਰੇ ॥ ਬਿਛਰੇ ਤੌ ਕਤ ਨਾਹਿੰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਜੇ ਬਿਛਰੇ ਤਵ ਮਿਲਨਾ ਹੋਇ ॥ ਨਾਤਰ ਮਿਥਿਆ ਕਹਿਨੇ ਦੋਇ ॥ ਬਿਆਪਕ ਦੀਸੈ ਜਿਵ ਆਕਾਸਾ ॥ [8]ਘਟ ਉਪਾਧ ਵਤ ਮਾਯਾ ਭਾਸਾ ॥ ੧੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਘਟ ਫੂਟੇ ਅਕਾਸ਼ ਸਭ ਤਿਉਂ [9]ਮਾਯਾ ਹ੍ਵੈ ਹਾਨ ॥
ਰੋਵਨ ਹਸਨ ਤੁਮਾਰ ਜੋ ਸਰਬ [10]ਅਕਾਰਥ ਜਾਨ॥ ੧੩॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹੈਂ ਅਧੀਨ ਵਾਸਨਾ ਨਰ ਸਬ ॥ ਈਹਾਂ ਜਨਮ ਧਰਤ ਪੁਨ ਪੁਨ ਤਬ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਹੁਤੋ ਦੁਖ ਪਾਵੈਂ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਵੈਂ ਜਗ ਜਾਵੈਂ ॥ ੧੪ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਬਾਕ ਸੁਨੇ ਅਸ ਜਬ ਹੀ ॥ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰ ਕੀਯੋ ਨਰ ਸਬ ਹੀ ॥ ਸੰਤਿ ਬਚਨ ਇਨ ਸੰਤ ਬਖਾਨੇ ॥ ਮਤਿ ਹਮਰਾ ਮਿਥਿਆ ਪਹਿਚਾਨੇ ॥ ੧੫ ॥ ਬਿਨਾ ਸੰਦੇਹ ਭਏ ਜਬ ਸੁਨ ਕੈ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਤ ਭਏ ਗੁਰ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ਬਿਨੈ ਕਰਤ ਭੇ ਬਾਰੰਬਾਰੀ ॥ ਹਮਰੀ [11]ਗਤ ਕੀਜੈ ਗਤ ਕਾਰੀ ॥ ੧੬॥

---

੧ ਦਵੈਤ ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੋਂ। ੨ ਭੰਨ ਦਿਤਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੩ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ। ੪ ਨਾਸਵੰਤ। ੫ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ। ੬ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ। ੭ ਨਹੀਂ। ੮ ਘੜੇ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੯ ਮਾਇਆ ਦਵਾਰੇ ਵਖਰਾ ਭਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੧੦ ਨਿਸਫਲ। ੧੧ ਕਲਿਆਨ।

ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਜੀਏ ਹਮ ਕੋ ॥ ਸਰਨ ਪਰੇ ਕੀ ਲੱਜਾ ਤੁਮ ਕੋ॥ ਸੁਨ ਅਧੀਨਤਾ ਤਿਨ ਜਗਤੇਸਾ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਆਪਨ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ੧੭ ॥ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਸਗਰੀ ਇੱਛ ਪੁਜਾਵਹੁ॥ ਹੁਕਮ ਸੱਤਿ ਮਾਨਹੁ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਮਰਨ ਜੀਅਨ ਜਾਨਹੁ ਇਕ ਸਾਰਾ ॥ ੧੮॥ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਮਨ [1]ਥਿਰ ਕੀਜੈ ॥ ਬਿਨ ਸੰਸੈ ਤਬ ਮੁਕਤ ਹੁਵੀਜੈ॥ ਅਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਿਓਂ ਸਿਖ ਭਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਹਿੰ ਨਿਸਚੇ ਕਏ॥ ੧੯ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਹੋਵਨ ਤਹਿ ਲਾਗੀ ॥ ਹਰ ਕੀਰਤ ਗਾਵਹਿ ਵਭਡਾਗੀ ॥ ਸੇਵਾ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਭ ਕਰਹੀ ॥ ਧਰ ਸਰਧਾ ਹਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਹੀ ॥ ੨੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਹੇ ਦੀਨੋ ਧਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥
ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਪੁਨ ਤਿਨਹੁ ਤੇ ਕੇਤ ਮਾਲ ਖੰਡ ਜਾਇ ॥ ੨੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੂਪ ਪ੍ਰਜਾ ਤਹਿ ਕੇ ਨਰ ਸਾਰੇ ॥ ਪੂਜਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ॥ ਮੇਲਾ ਹੁਤੋ ਬਿਸਾਲ ਸੁ ਤਹਿਵਾ ॥ ਭਵਨ [2]ਕਾਲਕਾ ਰਾਜਤ ਜਹਿਵਾ ॥ ੨੨ ॥ ਬੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਮਾਹੀ ॥ ਨਰ ਅਨੇਕ ਆਵਹਿੰ ਇਕ ਜਾਹੀ ॥ ਲੇ ਲੇ ਬਲਿ ਪਸੁ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵੈਂ ॥ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵੈਂ ॥ ੨੩ ॥ ਜਬੈ ਨ੍ਰਿਖਤ ਲੇ ਆਯੋ ਟੋਲਾ ॥ ਗੁਰਹਿ [3]ਬਿਲੋਕਤ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਾ ॥ ਅਪਰ ਦੇਸ ਕੇ ਮਨਜ ਦਿਸਾਵਹਿੰ ॥ ਇਕ ਗਹਿ ਲੇਵਹਿੰ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵਹਿੰ ॥ ੨੪॥ ਸੁਨੀਏਂ ਸ੍ਰੋਤਾ ਕਥਾ [4]ਰਸਾਲਾ ॥ ਬਾਲਾ [5]ਗਹਿ ਲੀਨੋ ਤਹਿ ਕਾਲਾ ॥ ਬਹੁ ਹਰਖਾਇ ਵਜਾਵਹਿੰ [6]ਢੋਲੂ॥ ਬਾਲਾ ਲਾਯੋ [7]ਅਗੂਜ ਟੋਲੂ ॥ ੨੫ ॥ ਕਹੈਂ ਭੇਟ ਭਲੀ ਹਮ ਪਾਈ ॥ ਹੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਰ ਦੇ ਜਗ ਮਾਈ ॥ ਤਹਿ ਛਿਨ ਆਯੋ ਢਿਗ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਬਾਲਾ ਸੋਂ ਅਸ ਬਚਨ

੧ ਇਸਥਿਤ। ੨ ਸ੍ਰੀ ਚੰਡੀ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ ਮੰਦਰ ਵਿਚ। ੩ ਦੇਖਿਆ।
੪ ਸੁੰਦਰ। ੫ ਪਕੜ ਲੀਤਾ। ੬ ਢੋਲ। ੭ ਅਗੇ।

ਬਖਾਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਬਾਲੇ ਰਹਿਓ ਜੀਵਨਾ ਤੇਰਾ ॥ [1]ਮ੍ਰਿਤੁ ਕਾਲ ਨੇ ਤੇ ਕੋ ਘੇਰਾ ॥ ਸਿਰ ਉਤਾਰ ਕੈ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਵਹਿੰ ॥ ਪੂਜ ਚੰਡਕਾ ਕੋ ਬਰ ਪਾਵਹਿੰ ॥ ੨੭ ॥ ਬੋਲਯੋ ਬਾਲਾ ਝੂਠ ਉਚਾਰਾ ॥ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਹਥ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਇਉਂ ਸੁਨ [2]ਤੂਸਨ ਭਾ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਆਗੇ ਦੇਵੀ ਭਵਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ੨੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਆਪ ਤਹਾਂ ਚਲ ਆਏ ॥ ਪਿਖੈਂ ਤਮਾਸੇ ਕਛੁ ਨ ਅਲਾਇ ॥ ਜਬ ਗੇ ਦੁਰਗਾ ਕੇਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਤਬ [3]ਅਵਨੇਸਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੨੯ ॥ ਇਸ ਮਾਨਵ ਕੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹੀਜੈ ॥ ਬਰ ਦਾਨੀ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੀਜੈ ॥ ਭੀਰ [4]ਭੂਰ ਭੀ [5]ਭਵਨ ਅਗਾਰੀ ॥ [6]ਕੌਤਕ [7]ਅਵਲੋਕਤ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ੩੦ ॥ ਖੈਂਚ ਲਈ ਇਕ ਮਨਜ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ॥ ਚਮਕੀ ਦੇਖ ਡਰਿਓ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਸੰਗ ਰਹਿਨ ਵਾਰੋ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥ ਰੱਛਿਆ ਆਪ ਕਰੋ ਇਸ ਬੇਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ਤਹਿੰ ਛਿਨ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾਲਕਾ ਕੜਕੀ ॥ ਭੀਰ ਭੂਰ ਮੇਲੇ ਕੀ ਭੜਕੀ ॥ ਪ੍ਰਗਟੀ ਚੰਡ ਪਰਚੰਡ ਭਯਾਨਾ ॥ ਤਹਿੰ ਨਰ ਕਰਤੇ ਛੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾ ॥ ੩੨ ॥ ਹੁਤੋ ਨਰੇਸ਼ [8]ਠਾਂਢ ਜਹਿੰ [9]ਠਾਈ ॥ ਜਾਇ ਤਾਂਹਿ ਕੇ [10]ਕੰਠ ਲਗਾਈ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਧਰ ਤੇ ਸਿਰ ਗਿਰ ਪਰਿਆ ॥ ਜਨ ਸਾਖਾ ਤੇ ਫਲ ਕਿਨ ਹਰਿਆ ॥ ੩੩ ॥ [11]ਸ੍ਰੋਣਤ ਚਲ੍ਹਿਓ ਗਿਰਿਓ ਨ੍ਰਿਪ ਧਰਨੀ ॥ ਭਾਗੇ ਲੋਕ ਪਿਖਤ ਅਸ ਕਰਨੀ ॥ ਰਹਿਓ ਨ ਕੋਊ ਨਰ ਤਹਿੰ ਥਾਨਾ ॥ ਤੀਨੋ ਬਾਲਾ ਗੁਰ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ੩੪ ॥ ਅਸ ਕਰ ਲੋਪ ਭਈ ਤਬ ਦੇਵੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਅਲਖ ਅਭੇਵੀ ॥ ਬਢਿਓ ਨਗਰ ਮਹਿੰ ਸੋਕ ਅਪਾਰੀ ॥ [12]ਠੌਰ ਠੌਰ ਰੋਵਹਿੰ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ੩੫ ॥ ਕੀਯ ਬਿਚਾਰ ਜੇ ਹੁਤੇ ਸਿਆਨੇ ॥ ਕਲਾਵਾਨ ਗੁਰ ਕੋ ਬਡ ਜਾਨੇ ॥ ਆਏ ਸਭ ਹੀ ਤਬ ਭਰ ਭਾਊ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ

੧ ਮੌਤ ਸਮਾਨ । ੨ ਚੁਪ । ੩ ਰਾਜਾ । ੪ ਬਹੁਤ । ੫ ਮੰਦਰ । ੬ ਤਮਾਸ਼ਾ । ੭ ਦੇਖਦੇ ਹਨ । ੮ ਖੜਾ । ੯ ਜਗ੍ਹਾ । ੧੦ ਗਲੇ ਵਿਚ । ੧੧ ਲਹੂ । ੧੨ ਜਗ੍ਹਾ ਜਗ੍ਹਾ ।

ਕੋ ਲਖ ਲੀਨ ਪ੍ਰਭਾਊ ॥ ੩੬ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਠਾਂਢੇ ਆਇ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕਰ ਕੈ ਬੰਦਨ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਰੋ [1]ਛਿਮਾਂ ਅਪਰਾਧ ਹਮਾਰਾ ॥ ਹਮ ਨਹਿੰ ਜਾਨਿਓਂ ਭੇਦ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੩੭ ॥ ਸਿੱਖ ਆਪਨੇ ਹਮੈ ਕਰੀਜੈ ॥ ਅਭੈ ਦਾਨ ਸਬਹਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ॥ ਸੁਨਤ ਬਿਨੈ ਹ੍ਵੈ ਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਆਪਨ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੩੮ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੋ ॥ ਸੰਤ ਸੇਵ ਮੈਂ [2]ਹਿਤ ਉਰ ਧਰਨੋ ॥ ਭੂਪਤ [3]ਦਾਹੁ ਬਹੁਰ ਕਰਵਾਯੋ ॥ ਸਿੰਘਾਸਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਬੈਠਾਯੋ ॥ ੩੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਾਮ ਧਰਮ ਜਸ ਰਾਖਿਓ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਕੋ ਦੇਯ ॥
ਸੁੰਦਰ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ ਰਚੀ ਕੀਰਤ ਤਹਾਂ ਕਰੇਯ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਨੌ ਖੰਡਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੈਂਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਕਰ ਤਹਾਂ ਭਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥
ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਗਮਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਨ ਥਾਨ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਰਮਕ ਖੰਡ ਗੋਸਾਈਂ ॥ ਪੁਰ ਸਮੀਪ ਬੈਸਤ ਭੇ ਸਾਈ ॥ ਕੇਤਕ ਮਨਜ ਤਹਾਂ ਚਲ ਆਏ ॥ ਜਾਨ ਸੰਤ ਨਿਜ ਸੀਸ ਝੁਕਾਏ ॥ ੨ ॥ ਨਿਕਟ ਬਿਲੋਕ ਤਿਨੈ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਸ੍ਰਿਸਟੰ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਹੁ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥ ਸੰਤ ਸੇਵ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁਹਾਤੀ ॥ ੩ ॥ [4]ਕੂਕਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਕਬ ਮਨ ਧਰਨੀ ॥ ਸ਼ੇਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਗੁਰਮੁਖ ਹ੍ਵੈ ਕਰਨੀ ॥ ਹਰਖ ਸ਼ੋਕ ਰਾਖ ਸੁਖ ਮਹਿੰ ਤਿਆਗੋ ॥ ਕਰਹੁ ਭਗਤਿ [5]ਨਿਸ ਪਾਛਲ ਜਾਗੋ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬੂਝਨ ਲਗੇ ਸਿ ਮਾਨਵ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜੁ ਰਹੀ ਸੁ ਹਮ ਨਹਿ ਜਾਨਵ ॥ ਖੋਲ੍ਹ ਅਰਥ ਇਹੁ ਭਨੋ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਸੰਤ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਈ ॥

੧ ਖਿਮਾਂ । ੨ ਪ੍ਰੇਮ । ੩ ਸਸਕਾਰ । ੪ ਕੁਤਿਆਂ ਵਾਲੀ ।
੫ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ।

੫ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਭਨੀ ਤਬ ਬਾਨੀ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿ ਕੂਕਰ ਲੇਹੁ ਪਛਾਨੀ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨਵ ਦੇਹੀ ॥ ਨਿਜ ਕਰਮਨ ਕੀ ਲਖੈ ਨ ਕੇਹੀ ॥ ੬ ॥ ਮਾਰਨ ਹਾਰ ਨ ਜਾਨਹਿੰ [1]ਸ੍ਵਾਨਾ ॥ [2]ਲਸ਼ਟਕ ਕੋ ਕਾਟਹਿ ਅਨਜਾਨਾ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੇ ਨਰ ਹੋਈ ॥ ਮਨਮੁਖ ਸ੍ਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ ਸੋਈ ॥ ੭ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਬਨ ਆਵੈ ॥ ਨਿਜ ਕਰਮਨ ਤੇ ਸਭੀ ਲਖਾਵੈ ॥ ਜਸ ਬਿਧ ਕਰਮ ਕਰੈ ਨਰ ਪਾਵੈ ॥ ਫਲ ਦਾਤਾ ਕਰਤਾਰ ਸੁਹਾਵੈ ॥ ੮ ॥ ਜਿਉਂ ਕੇਹਰ ਤਜ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਾਰੇ ॥ ਤੂਰਨ ਤਕਹਿ ਜਿ ਮਾਰਨ ਹਾਰੇ ॥ ਤਿਉਂ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਜ ਕਰਮਨ ਦਿਸ ਤੇ ॥ ਲਖਹਿ ਸੁ ਸੁਖ ਦੁਖ ਅਪਰ ਨ ਕਿਸ ਤੇ ॥ ੯॥ ਦੇਨਹਾਰ ਏਕੋ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਇਉਂ ਤੁਮ ਲਹੋ ਹੋਇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ਮਨ ਰੋਕਨ ਕੀਜੈ ਅਭਿਆਸਾ ॥ ਬਿਸੈ ਬਾਸਨਾ ਹ੍ਵੈ ਸਭ ਨਾਸਾ ॥ ੧੦ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਕਰ ਤਹਿ ਥਾਨਾ ॥ ਸਿੱਖ ਕੀਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਖਾਨਾ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਕੀਨੋ ਪੁਨ [4]ਗਵਨੰ ॥ ਭੱਦ੍ਰ ਖੰਡ ਪਹੁੰਚੇ ਗੁਨ ਭਵਨੰ ॥ ੧੧ ॥ ਤਹਿ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਨਿਯੋ ਸੰਤ ਪੁਰ ਆਏ ॥ ਮਿਲਿਯੋ ਆਨ ਕਰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਏ ॥ ਬੰਧ ਹਾਥ ਦ੍ਵੈ ਬੈਠ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੋਲਿਯੋ [5]ਕੌਲ ਨਾਭ ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ੧੨ ॥ ਆਸ਼੍ਰਮ ਚਾਰ ਲਿਖੇ ਜੋ ਆਹੀ ॥ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੌਨ ਜਨੀਏਂ ਇਨ ਮਾਹੀ ॥ ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਾਨ ਕਰ ਪੂਛਾ ॥ ਕਰਹੁ ਮੁਝੈ ਸੰਸੇ ਤੇ [6]ਛੂਛਾ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬੋਲੇ ਬਚਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਸਭ ਤੇ ਜਾਨਹੁ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਉਤਪਤ ਪਰਨ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਪਾਲਨ ਕਰ ਹੈ ਨੀਕੋ ॥ ੧੪ ॥ [7]ਮੂਲ ਬਿਟਪ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ਆਸ਼੍ਰਮ ਅਪਰ ਜਿ ਸਾਖਾ ਜਾਨਹੁ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਪੁਨ [8]ਬਾਨੰ ਪ੍ਰਸਤਾ ॥ ਅਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਇਸ ਤੇ ਬਸਤਾ ॥ ੧੫ ॥ ਵੰਡ ਖਾਏ ਅਰ ਦਾਨ ਕਰੇਈ॥ਛੂਛ ਨ ਫਿਰੈ ਅਭਿਆਗਤ

---

੧ ਕੁਤਾ । ੨ ਸੋਟੀ ਛੜੀ । ੩ ਸ਼ੇਰ । ੪ ਚਲੇ । ੫ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ । ੬ ਖਾਲੀ । ੭ ਮੁਢ ਰੂਪ ਦਰਖਤ । ੮ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਤੀ ।

ਜੇਹੀ ॥ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਬਿਖੈ ਆਤਮ ਅਭਿਆਸਾ ॥ ਕਰਤ ਜਿ ਨਰ ਸਿਮਰਹਿ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੧੬॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਕਰ ਕ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਰਹੀ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕੌਨ ਉਚਰਹੀ ॥ ਸੁਨੇ ਬਚਨ ਹਰਖਾਇ [1]ਭੂਵਾਲਾ ॥ ਬੰਧਨ ਕਿਯ ਹੈ ਨਿਮ੍ਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੭ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਨਿਜ ਪੁਰ ਮਹਿਂ ਡੇਰਾ ॥ ਰਾਖਿਯੋ ਕਰਕੈ ਭਾਵ ਘਨੇਰਾ ॥ ਤਹਿ ਉਪਦੇਸ ਦੀਨ ਜਗਭੇਸਾ ॥ ਸਿਮਰਹਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁ ਨਰੇਸਾ ॥ ੧੮ ॥ ਰਚ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ਗਮਨੇ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ॥ ਅਸ਼ਟ ਖੰਡ ਇਹੁ ਤੁਮੈ ਦਿਖਾਏ॥ ਨੌਮੇ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਗਿਨਾਏ ॥ ੧੯ ॥ ਚਲ ਕਰ ਅਬਹਿ ਦਿਖਾਵਹਿਂ ਓਹੀ ॥ ਜਿਹ ਪਰਵਾਰ ਸਦਨ ਹੈ ਤੋਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਂ ਬੋਲਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਅਬ ਸਭ ਦੀਪ ਦਿਖਾਉ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨੦ ॥ ਇਹੁ ਲਾਲਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਦੇਖੋਂ ਸਪਤ ਦੀਪ ਜੇ ਆਹੀਂ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਰੱਥ ਸੁਵਾਮੀ ॥ ਜਹਿ ਚਾਹੋ ਤਹਿਕੇ ਤੁਮ [2]ਗਾਮੀ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨਕੈ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਉਤਮ ਜੰਬੂ ਦੀਪ ਮਹਾਨਾ ॥ ਲਖ ਜੋਜਨ ਇਸਕੋ ਬਿਸਥਾਰੂ ॥ ਸਭ ਦੀਪਨ ਕੇ ਲਖਹੁ [3]ਮਝਾਰੂ ॥ ੨੨ ॥ ਤਰ ਜਾਮਨ ਤੇ ਜੰਬੂ ਗਾਇ॥ ਹੈਂ ਨਵ ਖੰਡ ਜੁ ਤੁਝੇ ਦਿਖਾਇ ॥ ਤਿਨ ਮਹਿਂ ਭਰਥ ਖੰਡ ਹੈ ਜੋਊ ॥ ਧਰਾ ਬੀਜ ਕੀ ਜਾਨਹੁ ਸੋਊ ॥ ੨੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁੰਨਯ ਜੱਗ ਤਪ ਕਰ ਬਡੇ ਭਰਥ ਖੰਡ ਕੇ ਥਾਨ ॥
ਦੀਪ ਖੰਡ ਅਨਜਾਇ ਸੋ ਭੋਗਹਿਂ ਭੋਗ ਮਹਾਨ ॥ ੨੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤੇਰੋ ਕਹਯੋ ਨ ਮੇਟਹੁ ਕੈਸੇ॥ ਚਲਹੁ ਦਿਖਾਵਹੂੰ ਤੌ ਉਰ ਜੈਸੇ ॥ ਸ਼ੰਮਤ ਚੁਤਾਲੀਜ ਚਲੇ ਅਗਾਰੀ ॥ ਇਸ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਲਖ ਜੋਜਨ ਕੋ ਬੌ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

---

੧ ਰਾਜਾ । ੨ ਚਲਣਾ । ੩ ਵਿਚ ।

ਪਾਰ ਗਏ ਨਹਿੰ ਲਗੀ [1]ਅਵਾਰਾ ॥ ਪਿਲਖ ਦੀਪ ਮਹਿੰ ਬੈਠੇ ਜਾਇ ॥ ਤਰ ਪਿਲਖਨ ਤੇ ਨਾਮ ਸਦਾਇ ॥ ੨੬ ॥ ਅਧਕ ਨਰਨ ਕੋ [2]ਰੁਚਿਰ ਸਰੂਪਾ ॥ ਸੁਖ ਭੋਗਹਿੰ ਨਿਜ ਮਨ ਅਨਰੂਪਾ ॥ ਬੈਸ ਸਭਨ ਕੀ ਬਰਖ ਹਜਾਰੂ ॥ ਸਮ ਅਮਰਨ ਕੇ ਤਿਨ ਬਿਵਹਾਰੂ ॥ ੨੭ ॥ ਜਹ ਗੁਰ ਬੈਸੇ ਨਰ ਬਹੁ ਆਏ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਪਗ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ॥ ਅਪਰ ਦੀਪ ਕੋ ਸੰਤ ਸਰੂਪਾ ॥ ਅਸ ਲਖ ਆਨਹਿੰ ਭੇਟ ਅਨੂਪਾ ॥ ੨੮ ॥ ਮਧਰ ਧਰੇ [3]ਫਰ ਰੁਚਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬੈਠੇ ਚਹੁ ਦਿਸ ਅਚਰਜ ਧਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਭਾਖਾ ਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਹੈ ਆਨੰਦ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਦੀਪ ਮਝਾਰਾ ॥ ਹਮ ਸੋਂ ਕਹੋ ਸਰਬ ਬਿਵਹਾਰਾ ॥ ਸੁਖ ਦੁਖ ਜੇਤੋ ਹੈ ਤੁਮ ਤਾਂਈਂ॥ਸੋਈ ਸੁਨਾਵਹੁ ਕੂਰ ਬਿਹਾਈ॥੩੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਰ ਬੋਲ ਤਿਸ ਦੀਪ ਕੇ ਹੈ ਸੁਖ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥
ਤ੍ਰੈ [4]ਦੁਖ ਹੈਂ ਸਭਹਨ ਬਿਖੈ ਸੋ ਹਮ ਕਰਹਿੰ ਉਚਾਰ ॥ ੩੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਡੋ ਆਪ ਤੇ ਜਹਿੰ ਕੋ ਜਾਨਹਿੰ ॥ ਤਿਹ ਸੋਂ ਮਨ ਮਹਿੰ [5]ਮਤਸਰ ਠਾਨਹਿੰ ॥ [6]ਲਘ ਕੋ ਦੇਖ ਗਰਬ ਉਰ ਧਰਹੀ ॥ ਜੋ ਸਮ ਹੋਇ ਸਪਰਧਾ ਕਰਹੀ ॥ ੩੨ ॥ ਇਨ ਦੁਖ ਤੇ ਹੈਂ ਨਰ ਦੁਖਵੰਤੇ ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਸੁਨਹੁ ਬ੍ਰਿਤੰਤੇ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਬਚਨ ਹਮਾਰੇ ਕਰਹੁ [7]ਪ੍ਰਮਾਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ਇਹੁ ਤੀਨਹੁ ਦੁਖ ਜਾਹਿੰ ਪਰਾਈ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹੈ ਤੁਮ ਤਾਈਂ ॥ ਬੂਝਨ ਲਗੇ ਸਿ ਨਰ ਕਰ ਬੰਦੇ ॥ ਦੇਹੁ [8]ਸੀਖ ਜਿਮ ਸਦਾ ਅਨੰਦੇ ॥੩੪॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਰਬ ਬਿਖੈ ਸਤਿਨਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹਿੰ ਕੋਇ ॥
ਐਸੇ ਜਬ ਉਰ ਮੈਂ ਲਖੋ ਦ੍ਵੈਤ ਨ ਕਬਹੂ ਹੋਇ ॥ ੩੫ ॥

੧ ਦੇਰ। ੨ ਸੁੰਦਰ। ੩ ਫਲ। ੪ ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਅਤੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ। ੫ ਈਰਖਾ। ੬ ਛੋਟੇ ਨੂੰ। ੭ ਪ੍ਰਵਾਣ। ੮ ਸਿਖਿਆ।

ਚੌਪਈ ॥ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਮਨ ਮਹਿੰ ਇਸ ਬਿਧ ਜਬ ਹੋਊ॥ਤਬ ਪੁਨ ਦੂਖ ਨਾਂ ਬਿਆਪੈ ਕੋਊ ॥ ਸਤਿਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪ ਜਪੀਜੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰ [1]ਤਿਹਾਵਲ ਕੀਜੈ ॥ ੩੬ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਜਿਖਨ ਮੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਦੁਬਿਧਾ ਉਰ ਸਕਲ [2]ਨਸਾਵਹੁ ॥ ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਬਚਨ ਇਸ ਬਿਧ ਸੁਨ ਕਰਕੈ ॥ ਭਏ ਸਿ ਨਰ ਸਿਖ ਸਰਧਾ ਧਰਕੈ ॥੩੭॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਗੁਰ ਹਿਤ ਸੋਂ ਰਾਖਿਯੋ ॥ ਅਗ੍ਰਜ ਗਮਨ ਬਹੁਰ ਅਭਲਾਖਿਯੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਰਿਤ ਅਪਾਰੀ ॥ ਸੰਤ ਰੇਂਣ ਗੁਰ ਪਗ ਬਲਹਾਰੀ ॥ ੩੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਪਤ ਦੀਪਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਛੇਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਬੋਹਿਥ ਜਗਤ ਜੋ ਜਪ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰ ॥
ਦ੍ਵੈ ਲਖ ਜੋਜਨ ਦੀਪ ਥੋ ਉਲਘ ਗਏ [3]ਤਤ ਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਹੁਰੋ ਆਵਾ [4]ਉਦਧ ਅਗਾਰੀ ॥ ਰਸ [5]ਈਖਹਿ ਕੋ ਜੋ ਅਨਹਾਰੀ ॥ ਦ੍ਵੈ ਲਖ ਜੋਜਨ ਕੇਰ ਪ੍ਰਮਾਨਾ ॥ ਤਹਿੰ ਪਰ ਕੀਨ ਪ੍ਰਭੂ [6]ਪ੍ਰਸਥਾਨਾ ॥ ੨॥ ਪਾਰ ਸਿਲਮਲਾ ਦੀਪ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਸਿੰਮਲ [7]ਬ੍ਰਿੱਖ ਨਾਮ ਤੇ ਪਾਵਾ ॥ ਬੈਠੇ ਨਗਰ ਵਿਖੈ ਗੁਰ ਜਾਈ ॥ ਨਰ ਆਏ ਮਿਲ ਬਹੁ ਤਿਹ ਥਾਈ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ [8]ਢਿਗ ਬੈਠਹੀ ਪੁਨ ਨਿਜ ਜਾਹਿੰ [9]ਅਵਾਸ ॥
ਆਨ ਦੀਪ ਕੋ ਸੰਤ ਹੈ ਸੁੱਧ ਹੋਈ ਨ੍ਰਿਪ ਤਾਸ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਉਤਮ ਬਹੁ [10]ਉਪਾਇਨ ਲਿਆਯੋ ॥ ਆਂਇ ਗੁਰੂ ਪਗ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਬੈਠਿਯੋ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਭਾਖ ਬਖਾਨਾ ॥ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਇਹੁ ਭੇਟ [11]ਰਜਾਨਾ ॥ ੫ ॥ ਕਛ ਨ ਹਮਾਰੇ ਆਵਹਿ ਕਾਜੂ

੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੨ ਦੂਰ ਕਰੋ । ੩ ਸੀਘਰ । ੪ ਸਮੁੰਦਰ । ੫ ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਸ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ । ੬ ਚਲਣਾ । ੭ ਦਰਖਤ । ੮ ਪਾਸ । ੯ ਘਰ । ੧੦ ਭੇਟਾ । ੧੧ ਆਗਿਆ ।

॥ ਨਾਮ ਨ ਜਪਹੁ ਜਨਮ ਕੋ ਲਾਜੂ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੈ ਭੂਪ ਉਚਾਰੈ ॥ ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ ਦੇਹੁ ਹਮ ਧਾਰੈ ॥ ੬॥ ਤੁਮ ਹੋ ਸੰਤ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰੂਪਾ ॥ ਸਭ ਤੇ ਮਹਿਮਾ ਅਧਕ ਅਨੂਪਾ ॥ ਕੀਨ ਬਿਨੈ ਬਹੁ ਕਹਿ ਬਡਿਆਈ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪ ਮੁਖ ਕਰਹੋ ਸਦਾ ਉਚਾਰ ॥
[1]ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਤ ਗੁਰ ਕੋ ਕਰਹੁ ਇਤ ਉਤ ਨਿਤ ਸੁਖਕਾਰ ॥ ੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਾਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਬਚ ਜਬ ਹੀ ॥ ਪਾਹੁਲ ਪਗ ਕੀ ਦੀਨੀ ਤਬ ਹੀ ॥ ਸਿੱਖ ਭਏ ਬਹੁਤੇ ਨਰ ਆਏ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥ ੯॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਗੁਜਾਰੇ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਸਦਨ ਰਹੇ ਦੁਖ [2]ਟਾਰੇ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨ ਪਯਾਨਾ ॥ ਚਤਰ ਲਾਖ ਜੋਜਨ ਪਰਮਾਨਾ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿੰਧ ਬਾਰਨੀ ਕੋ ਜਹਾਂ ਦੀਪ ਸਰਸ ਬਿਸਤਾਰ ॥
ਲੀਨ ਉਡਾਰੀ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਏ ਉਧਪ ਤੇ ਪਾਰ ॥ ੧੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਹੁਚੇ ਦੀਪ ਹੁਤੋ [3]ਕੁਸ਼ੂ ਨਾਮਾ ॥ ਕੁਸ਼ਾ ਬੂਟ ਤਾ ਮੈਂ [4]ਅਭਿਰਾਮਾ ॥ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰ ਮਹਿ ਜਾਏ ॥ ਨਰ ਸਮੀਪ ਆਏ ਸਮਦਾਏ ॥ ੧੨ ॥ ਕਲਾਵਾਨ ਸਮਰੱਥ ਮੁਕੰਦਾ ॥ ਸੰਤ ਕਹੀਂ ਕੋ ਦੇਖ ਨਿਕੰਦਾ ॥ ਐਸੇ ਜਾਨ ਸੁਨਹਿੰ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਕਰ ਦਰਸਨ ਭੀ ਭਗਤ ਪ੍ਰਵੇਸੁ ॥ ੧੩ ॥ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕੀ ਭਾਖਾ ਮਹਿ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਜਪੇ ਨਾਮ ਤਬ ਗਤ ਹੁਇ ਜਾਵੈ ॥ ਸੰਤਨ ਸੇਵਾ ਉਰ ਮਹਿੰ ਧਾਰਹੁ ॥ ਭੋਗ [5]ਲਾਲਸਾ ਰਿਦੈ ਵਿਸਾਰਹੁ ॥ ੧੪ ॥ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਬਾਦ ਨਹਿੰ ਖੋਵਹੁ ॥ ਪਰਮਪਦਹ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵਹੁ ॥ ਸੁੱਧ ਆਤਮੈ ਨਾਮ ਜਪੀਜੈ ॥ ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਨਾਸ ਕਰੀਜੈ ॥੧੫॥

---

੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੨ ਟਾਲੇ ਦੂਰ ਕੀਤੇ । ੩ ਦੀਪ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ । ੪ ਸੁੰਦਰ ੫ ਇਛਾ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਲਗੇ ਸੁੱਧ ਆਤਮੈਂ ਨਾਮ ॥
ਦਰਸਨ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਭਏ [1]ਭਿਗੇ ਭਗਤ ਅਭਿਰਾਮ॥੧੬॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੇਵਕ ਭਏ ਬਹੁਤ ਨਰ ਆਏ ॥ ਪਾਹੁਲ ਪਗ ਲੇਵਹਿਂ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਗਟਈ ॥ ਚਲੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਲੀਨ [2]ਬਿਦਾਈ ॥ ੧੭ ॥ ਅਸ਼ਟ ਲਾਖ ਜੋਜਨ ਪਰਮਾਨਾ ॥ ਉਲਘ ਗਏ ਸਭ [3]ਮਾਯਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਆਵਾ ਸਾਗਰ [4]ਘ੍ਰਿਤ ਅਗਾਰੇ ॥ ਦੀਪ ਸਮਾਨ ਤਾਹਿਂ ਬਿਸਤਾਰੇ ॥ ੧੮ ॥ ਤਿਹ ਪਰ ਗਮਨੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ਸਗਰੋ ਉਲਗ ਗਏ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਜਾਵਤ ਨਗਰ [5]ਬਿਲੋਕਿਓ ਏਕੂ ॥ ਤਿਹ ਮਹਿਂ ਬੈਠਿਓ [6]ਜਲਧ ਬਿਬੇਕੂ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕ੍ਰੋਚ ਨਾਮ ਤਿਹ ਦੀਪ ਕੋ ਨਰ ਸੁੰਦਰ ਸਮਦਾਇ ॥
ਸੁਖ ਬਿਲਾਸ ਭੋਗੈਂ ਘਣੇ ਰਹੈਂ ਬਿਸੈ ਲਪਟਾਇ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੌ ਜਬਹੀ ਨਰ ਦੇਖਾ ॥ ਢਿਗ ਆਏ ਧਰ [7]ਭਾਉ [8]ਬਿਸੇਖਾ ॥ ਬੰਧਨ ਕਰਹੀ ਬੈਠ ਸਮੀਪਾ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸੁਧ ਆਯੋ [9]ਅਵਨੀ ਪਾ ॥ ੨੧ ॥ ਧਰ ਕੈ ਸਰਧਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਹੀ ॥ ਅਤਿ ਮਹਿਮਾ ਕੇ ਬਚਨ ਉਚਰਹੀ ॥ ਦੇਨੇ ਹੇਤ ਸੁਮਤ ਤਿਨ ਤਾਈਂ ॥ ਤਿਨ ਭਾਖਾ ਮੈਂ ਕਹਿਓ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਬਲੀ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਅਪਾਰਾ ॥ [10]ਭੱਖਯਤ ਹੈ ਸਗਰੋ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਸੁਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਜੇਤੇ ॥ ਪੰਨਗ ਮਾਨਵ ਦਾਨਵ ਕੇਤੇ ॥ ੨੨ ॥ ਐ ਸ਼ਮਰੱਥ ਸਰਬ ਬਿਧ ਜੋਊ ॥ ਸਿਰੀ ਕਾਲ ਤੇ ਛੁਟੈ ਨ ਕੋਊ ॥ ਜਿਉਂ ਦਾਨੇ ਕੋ ਚਾਬਤ ਚਾਕੀ ॥ਤਿਉਂ ਨ ਬਚੈ ਕੋ ਅਗਾਰੀ [11]ਵਾਂਕੀ

---

੧ ਭਿਜੇ । ੨ ਆਗਿਆ । ੩ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ । ੪ ਘਿਉ । ੫ ਦੇਖਿਆ । ੬ ਸਮੁੰਦਰ । ੭ ਪ੍ਰੇਮ । ੮ ਬਹੁਤ । ੯ ਰਾਜਾ । ੧੦ ਨਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ । ੧੧ ਬਾਕੀ ।

॥ ੨੪ ॥ ਭੈ ਕਰ ਸ਼ਰਨ ਗਹੋ ਤੁਮ ਤਾਂਕੀ ॥ ਸਮਤਾ ਕਰ ਨ ਸਕੈ ਕੋ ਜਾਂਕੀ ॥ ਜਿਉਂ ਕੀਲੀ ਢਿਗ ਰਹੈ ਜੁ ਦਾਨੋ ॥ ਉਬਰੈ ਸੋ ਉਰ ਲੇਹੁ ਪਛਾਨੋ ॥ ੨੫ ॥ ਤਿਉਂ ਤੁਮ ਨਾਮ ਜਪੋਗੇ ਜਬ ਹੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਛੁਟਹੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਹੂਜੋ ਬਿਖੈ ਬਿਲਾਸ ਨਿਰਾਸੇ ॥ ਜਪਹੁ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਵਾਸੇ ॥ ੨੬ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਦੇ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਬਸੇ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੀ [1]ਰੀਤ ਚਲਾਈ ॥ ੧੪ ॥ [2]ਭਾਉ ਭਗਤ [3]ਨੀਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਬਹੁਰੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨੇ ॥ [4]ਖੋੜਸ ਲਖ ਜੋਜਨ ਪ੍ਰਮਾਨੇ ॥ ਸਗਰੇ ਛੋਡ ਗਏ ਗੁਰ ਜਬ ਹੀ ॥ ਸਿੰਧ ਦੂਧ ਕੋ ਆਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ਦੀਪ ਸਮਾਨ ਹੁਤੋ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥ ਤਿਹ ਪਰ ਗਮਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉਦਾਰਾ ॥ ਤੂਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਪਾਰ ਕਨਾਰੇ ॥ ਗਏ ਅਗਾਰੀ ਦੀਪ ਮਝਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਜਿਸ ਪੁਰ ਮਹਿ ਹੋਵਤ ਅਵਨੀਕਾ ॥ ਬੈਠੇ ਤਹਿ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਨਾਮ ਦੀਪ ਕੋ ਸ਼ਾਖ ਬਤਾਯੋ ॥ ਭੋਗੈਂ ਸੁਖ [5]ਬਿਸਾਲ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਗੁਰ ਅਵਲੋਕੇ ਜਬ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਕਲਾਵਾਨ ਜਾਨੇ ਤਬ ਭਾਰੀ ॥ ਆਨ [6]ਉਪਾਇਨ ਧਰਹਿੰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬੰਦਹਿੰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਬਚਨ ਸੁਨਨ ਕੀ ਲਾਲਸ ਕਰਕੈ ॥ ਬੈਠੇ ਨਿਕਟ ਭਾਉ ਉਰ ਧਰਕੈ ॥ ਤਿਨ ਭਾਖਾ ਮੈਂ ਕਹੈਂ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਜਪਹੁ ਨਾਮ ਹੈ ਅੰਤ ਸਹਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਜਹਿੰ ਕੀ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਐਸੇ ॥ ਹਾਰ ਪਰੇ ਸਭ ਲਖਹਿੰ ਨ ਕੈਸੇ ॥ [7]ਸੂਛਮ ਅਤ ਸੈ ਗੁਪਤ ਮਹਾਨੇ ॥ ਮੁਨ ਜਨ ਸਬਹਿ ਬਿਅੰਤ ਬਖਾਨੇ ॥ ੩੩ ॥ ਤਿਹ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰਹੁ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਮਨ ਮਲੀਨਤਾ ਸਰਬ ਮਿਟਾਵਹੁ ॥ ਬਿਸੈ ਅਨੰਦ ਅਲਪ ਪਹਿਚਾਨਹੁ ॥ ਨੀਰ ਕਟੋਰੇ ਕੇ ਸਮ ਜਾਨਹੁ ॥ ੩੪ ॥ ਬਹੁਰ ਸੁਨੋ

੧ ਮਰਯਾਦਾ । ੨ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ । ੩ ਰੰਗੀ । ੪ ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਲਖ ਜੋਜਨ । ੫ ਬਹੁਤ । ੬ ਭੇਟਾ । ੭ ਸੂਖਮ ।

ਭਜਨਾ ਨੰਦ ਜੋਊ ॥ ਦਧ ਕੋ ਨੀਰ ਲਖੋ ਮਨ ਸੋਊ ॥ ਦੋਖ ਬਿਹੀਨ ਸਦਾ ਇਕਸਾਰਾ ॥ ਜੇ ਪਾਵਹਿੰ ਤੇ ਤਰਹਿੰ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ਯਾਂਤੇ ਤੁਮ ਜਪ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮੂ ॥ ਪਾਇ ਗਿਆਨ ਪਹੁਚੇ ਸੁਖ ਧਾਮੂ ॥ ਇਹੁ ਤਨ ਕਰਮ ਤਰੋਵਰ ਜਾਨਹੁ ॥ ਹੈ ਅਰੋਗਤਾ ਸਾਖਾ ਮਾਨਹੁ ॥ ੩੬ ॥ ਜਲ ਸਿੰਚਨ ਕਰਨੋ ਧ੍ਰਮ ਹੀ ਕਾ ॥ ਸਿਮਰਨ ਨਾਮ [੧]ਪੁਸ਼ਪ ਭਾ [੨]ਨੀਕਾ ॥ ਭਯੋ ਗਿਆਨ ਫਲ ਲਾਗਿਓ [੩]ਰੂਰਾ ॥ ਮਗਨ ਅਨੰਦ ਰਹਿਓ ਰਸ ਪੂਰਾ ॥ ੩੭ ॥ ਅਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਨ ਤਹਿ ਤਾਈ ॥ ਸਿੱਖ ਤਿਨ੍ਹੈਂ ਕਰ ਚਲੇ ਗੁਸਾਈਂ ॥ ਬੱਤੀਸ ਲਖ ਜੋਜਨ ਬਿਸਥਾਰਾ॥ ਮਧੁ ਸਾਗਰ ਕੋ ਆਏ ਪਾਰਾ ॥ ੩੮ ॥ ਬੱਤੀਸ ਲਖ ਜੋਜਨ ਪਰਮਾਨਾ ॥ ਪਾਰ ਗਏ ਤਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਆਵਾ ਪੁਸ਼ਕਰ ਦੀਪ ਅਗਾਰੀ ॥ ਪਹੁਚੇ ਤਹਿ ਕੇ ਜਾਇ ਮਝਾਰੀ ॥ ੩੯ ॥ ਬੈਠੇ ਏਕ ਨਗਰ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ਤ ਤਾਹੀਂ ॥ ਕਰਨੀ ਸੰਤਨ ਸੇਵ ਸਿਖਾਈ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ [੪]ਅਭਰਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਚਲ ਪਹੁਚੇ ਪ੍ਰਭ ਤਹਿਵਾ ॥ ਹੁਤੋ ਸਪਤਮਾਂ ਸਾਗਰ ਜਹਿਵਾ ॥ [੫]ਤਟ ਪਰ [੬]ਠਾਂਢੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੪੧ ॥ ਇਹੀ ਸਪਤਮੋ ਦੀਪ ਜਨੀਜੈ ॥ ਚੌਸਠ ਲਖ ਜੋਜਨ ਲਖ ਲੀਜੈ ॥ ਇਸ ਸਮਾਨ ਇਹੁ ਸਾਗਰ ਜਾਨਹੁ ॥ [੭]ਮਿਸ਼ਟ ਨੀਰ ਕੋ ਸਰਬ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਨ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਇਸ ਤੇ ਪਰ ਕਿਆ ਕਹੋਂ ਬਖਾਨੇ ॥ ਰਹੈ ਕੌਨ ਕੈਸੀ ਹੈ ਧਰਨੀ ॥ ਪਹੁਚੈਂ ਤਹਾਂ ਕੌਨ ਕਰ ਕਰਨੀ ॥ ੪੩ ॥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੁਰ ਨਰ ਦਾਨੋ ਕੋ ਨ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕੰਚਨ ਕੀ [੮]ਛਿਤ ਕੇਤਕ ਜਾਨਾ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਪਰੈ [੯]ਪਹਾਰ ਮਹਾਨਾ ॥ ੪੪ ॥ ਲੋਕਾ ਲੋਕ ਨਾਮ ਹੈ ਜਾਂਕੋ

---

੧ ਫੁਲ। ੨ ਚੰਗਾ। ੩ ਸੁੰਦਰ। ੪ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ। ੫ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ। ੬ ਖੜੇ। ੭ ਮਿਠਾ ਜਲ। ੮ ਸੋਨੇ ਦੀ ਧਰਤੀ। ੯ ਪਹਾੜ।

॥ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ਜਾਨੀਐ ਤਾਂਕੋ ॥ ਚੌਫੇਰੇ ਦੀਪਨ ਕੇ ਸੋਊ ॥ ਤਿਸਤੇ ਪਰੇ ਨ [1]ਅਵਨੀ ਕੋਊ ॥੪੫॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਲੀਨ ਉਡਾਰੀ ॥ ਜੰਬੂ ਆਵਨ ਇੱਛਾ ਧਾਰੀ ॥ ਮਨ ਚਿਤਵਨ ਜਿਉਂ ਤਹਿ ਤੇ ਧਾਏ ॥ ਸਰਬ ਦੀਪ ਤਜ ਕਰ ਸੋ ਆਏ ॥ ੪੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਪਤ ਦੀਪਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸੈਂਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਪਤ ਸਾਗਰਨ ਮਹਿਂ ਬਸੈਂ ਜੋ ਨਰ [2]ਭਵਕੇ ਮਾਹਿਂ ॥
ਤਿਨ ਕੋ ਸ਼ੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਨ ਉੱਤਰ ਗਿਰ ਆਹਿ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕਹਾਵਤ ਦੇਸਾ ॥ ਤਹਾਂ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਗਤੇਸਾ ॥ ਪਿਖ ਸੁੰਦਰ ਥਲ ਪੁਰੀ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ੨ ਤਹਿ ਇਕ ਪੰਡਤ ਰਹਿਤ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਸਭ ਬਿਦਿਆ ਮਹਿਂ ਨਿਪੁਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮਹਿਮਾ ਤਿਨ ਸੁਨੀ ॥ ਦੇਖੋਂ ਮੈਂ ਹਿਰਦੇ ਅਸ ਗੁਨੀ ॥ ੩ ॥ ਪੁਸਤਕ ਲਦੇ [4]ਉਸਟ ਜਿਨ [5]ਦੋਊ ॥ ਗਮਨਤ ਸੰਗ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋਊ॥ [6]ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਗਲੇ ਮਹਿਂ ਪਾਵਾ ॥ ਤਨ ਮਹਿਂ [7]ਦ੍ਵਾਦਸ ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਾ ॥ ੪ ॥ ਆਯੋ ਗੁਰ ਢਿਗ ਕਹਿ ਹਰੇ ਰਾਮੂ ॥ ਬਿੱਦਿਆ ਅਧਕ [8]ਗਰਬ ਮਤਖਾਮੂ ॥ ਬੋਲਿਓ ਪੰਡਤ ਤਪਾ ਸਿਆਨੇ ॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ ਹਮ ਸੋਂ ਕਰ ਜਾਨੇ ॥ ੫ ॥ ਬਹੁਤ ਨਰਨ ਕੋ ਮਤ [9]ਬਿਰਮਾਯੋ ॥ ਨਿਜ ਮਾਰਗ ਤੁਮ ਨਯੋ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸਿਖਯਾ ਦੇਨ ਹੇਤ ਤਿਹ ਸੰਗਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿ ਚੰਗਾ ॥ ੬ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀ ਲਦੀਅਹਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਰੀਅਹਿ ਸਾਥ॥

---

੧ ਧਰਤੀ। ੨ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ। ੩ ਚਤਰ। ੪ ਊਠ। ੫ ਦੋ। ੬ ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ। ੭ ਬਾਰਾਂ ਤਿਲਕ। ੮ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਮਤ ਨਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ੯ ਕਥਨ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੇੜੀ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀਅਹਿ ਖਾਤ ॥
ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਬਰਸ ਬਰਸ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਮਾਸ ॥
ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ ॥
ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪੜ੍ਹਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਇ ਕੋ ਜਾਨਹੁ ॥ [1]ਪਟੇ ਬਾਜ ਇਕ ਸੂਰ ਪਛਾਨੋ ॥ ਇਕ ਕੀ ਨਿਸਫਲ ਝੂਠੀ ਲਖਨੀ ॥ ਹੋਤ ਸਫਲ ਦੂਸਰ ਕੀ ਸਿਖਨੀ ॥ ੭ ॥ ਪਟੇ ਬਾਜ ਇਹ ਭਾਂਤ ਚਲਾਵੈ ॥ ਜੈਸੇ ਅੰਗ ਛੁਹਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਤਨ ਹਹਿ ਬਨਿਓ ਬਨਾਯੋ ॥ ਸਸਤ੍ਰ [2]ਘਾਵ ਕੋ ਛੁਹਨ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੮ ॥ ਹੇਤ ਜੀਵਕਾ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵਨ ॥ ਪਢਤ ਸੁ ਇਖ ਨਹ ਕਰਹਿੰ ਕਮਾਵਨ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਨਿਸਫਲ ਐਸੇ ਜਾਨਹੁ ॥ ਜੈਸੇ ਘਨ ਜਲ ਹੀਨ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ੯ ॥ ਇਕ ਜੇ ਸੂਰ ਸੰਤ ਇਸ ਰੀਤੀ ॥ ਪਢਹਿੰ ਸੁਨਹਿੰ ਸਤਸੰਗ ਸਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ਜਾਨਹਿੰ ਬਡ ਅਗਿਆਨ [3]ਅਰਾਤੀ ॥ ਤਿਹ ਕੋ [4]ਹਨਨ ਕਰੈਂ [5]ਭਲ ਭਾਂਤੀ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰਾ ॥ ਇਹ ਤਹਿ ਅੰਗ ਸੁ ਕਰਹਿੰ ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਜਿਨ ਕੇਰੇ ॥ ਕਰਹਿੰ ਪ੍ਰਹਾਰ ਨ ਲਾਵਹਿੰ ਦੇਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਛੇਦਹਿੰ ਸਨਮੁਖ ਹੋਈ ॥ ਸੂਰਨ ਕੀ ਬਿਦਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ॥ ਪੁਨ ਇਕ ਔਰ ਸੁਨਹੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ॥ ਜਿਸ ਬਿਦਿਆ ਤੇ ਤੁਮ ਨਹਿੰ ਸ਼ਾਂਤ ॥ ੧੨ ॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਿਤੇ ਸੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਮਾਨਾ ॥ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਡ [6]ਕੇਹਰ ਜਾਨਾ ॥ ਜੇ ਮਾਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿਕਸਹਿ ਨਾਮੂ ॥ ਬਡੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀ ਅਭਿਰਾਮੂ ॥ ੧੩ ॥ ਕਵਿਯਨ ਜੇਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਨਾਏ ॥ ਘੜਹਿੰ ਲੁਹਾਰ ਸਮਾਨ ਸਦਾਂਇ ॥ ਜੇ ਪੰਡਤ ਤਿਨ ਟੀਕਾ ਕਾਰਾ ॥ [7]ਸਿਕਲੀਗਰ ਸੇ ਲੇਹੁ

---

੧ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ । ੨ ਜ਼ਖਮ । ੩ ਵੈਰੀ । ੪ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
੫ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਸ਼ੇਰ । ੭ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਨਾਣ ਵਾਲੇ ।

ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਜਿਨ ਪੜ੍ਹ ਸੁਨ ਕੀਅ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਨ ॥ ਸੇ ਜੋਧਾ ਹਨ ਤੇ ਹਥਿਆਰਨ ॥ ਪਢਹਿੰ ਜੀਵਕਾ ਕਾਰਨ ਜੋਊ ॥ ਬੇਚਨ ਹਾਰ ਸਸਤ੍ਰ ਸਮ ਸੋਊ ॥ ੧੫ ॥ ਪਢਿਯੋ ਬਹੁਤ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤ ਨ ਆਈ ॥ ਸੋ ਪੜ੍ਹਬੋ ਲੇਖੇ ਕਿਸ ਥਾਈ ॥ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜਬ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰੋ ॥ ਤਬ ਜੀਤੋਗੇ ਸਕਲ ਸੰਸਾਰੋ ॥ ੧੬ ॥ ਪੁਨ ਜੋ ਹਮ ਜਗ ਪੰਥ ਚਲਾਯੋ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪ ਜਪਾਯੋ ॥ ਜਪੈ ਨਾਮ ਜੋ ਨਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ਸੋ [1]ਭੌ ਸਾਗਰ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰ ॥ ੧੭ ॥ ਜਾਨਹੁ ਏਕ ਮੋਖ ਕੋ ਦਾਤਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਜਗ [2]ਬਖਜਾਤਾ ॥ ਔਰ ਕਿਸੂ ਤੇ ਮੋਖ ਨ ਹੋਈ ॥ ਕੋਟ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ॥ ੧੮ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪੰਡਤ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਜਾਨਿਓ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਗਤ ਦਾਨੀ ॥ [3]ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਬੈਨ ਬਖਾਨੀ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਨਹਿੰ ਗਤ ਜਾਨੀ ॥੧੯॥ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੰਸਾ ਏਕ ॥ ਸੋਈ ਨਿਵਾਰਹੁ ਜਲਦ ਬਬੇਕ ॥ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਹਿ ਬਹੁਤੇ ਨਾਮ ॥ ਕਿਹ ਤੇ ਮੁਕਤ ਪਾਇ [4]ਅਭਿਰਾਮ ॥ ੨੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪੁਨ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਜੋ ਨੌਕਾ ਸਭ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ਹੋਇ ਮਲਾਹ ਪੂਰਨ ਜਿਸ [5]ਕੇਰਾ ॥ ਸੋਇ ਚਲਾਇ ਸਕੇ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਪੁਨ ਜਿਸ [6]ਨੌਕਾ ਪਰ ਚਢੇ ਕੋਊ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰੈ ਸੋਊ ॥ ਤਿਸਹੀ ਸੰਗ ਤਾਹਿ ਕੋ ਕਾਮੂ ॥ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰ ਪਾਇ [7]ਸੁਖ ਧਾਮੂ ॥ ੨੨ ॥ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਜੋ ਨਾਮ ਬਤਾਇ ॥ ਸੋ ਹੋਵਤ ਸਿਖ ਕੋ ਗਤਿ ਦਾਇ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੈ ਜਿਨ ਧਾਰਾ ॥ ਸੋ ਭਵ ਸਾਗਰ ਉਤਰਿਓ ਪਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨ ਕੈ ਸ਼੍ਰੁਤ [8]ਬਚਨਾ ॥ ਪੰਡਤ ਬਿਨੈ ਭਨੈ [9]ਸੁਠ ਰਚਨਾ ॥ ਦੀਨ ਜਾਨ [10]ਗਤ ਕੀਜੈ ਹਮਰੀ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗਹਿ ਲੀਨੀ

੧ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੋਂ । ੨ ਪ੍ਰਗਟ । ੩ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ । ੪ ਸੁੰਦਰ । ੫ ਦਾ । ੬ ਬੇੜੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ । ੭ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਘਰ । ੮ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ । ੯ ਸੁੰਦਰ । ੧੦ ਕਲਿਆਨ ।

ਤੁਮਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨੀ ਬਿਨੈ ਜਬ ਕਰਨਾ ਐਨਾ ॥ ਕੈਵਲ ਦਾ ਉਚਰੇ ਸਭ ਬੈਨਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਕੀਜੈ ਜਾਪੂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਨਾਸਹਿ [1]ਤੀਨੋ ਤਾਪੂ ॥ ੨੫ ॥ ਨਾਮ ਧਰੀਕ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੈਂ ਭ੍ਰਮ ਖੋਇ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਗੁਰ ਡੇਰਾ ਕਰਕੈ ॥ ਪੁਨ ਗਮਨੇ ਉਪਕਾਰ ਬਿਚਰਕੈ ॥ ੨੬ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਚਲ ਜੰਬੂ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਬੈਠਤ ਭੇ ਇਕ ਉਪਬਨ ਮਾਹਿੰ ॥ ਤਹਿ ਬਨਜਾਰੋ ਏਕ ਰਹਾਵੈ ॥ ਕਰਮ ਕਾਲ ਤਿਸ ਸੁਤ ਮਰ ਜਾਵੇ ॥੨੭॥ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਇ ਦੁਖੀ ਅਤ ਭਯੋ ॥ ਤਹਿ ਪ੍ਰਥਾਇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਅਲਾਯੋ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਪਹਰੋਂ ਕੇ ਮਾਹਿੰ ॥ ਸੁਨ ਬਨਜਾਰੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਹਿ ॥ ੨੮ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਪਗ ਪਾਹੁਲ ਲੀਨ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਗਮਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਨ ॥ ਦਿਸ ਪੰਜਾਬ ਮੁਖ ਕਰ ਤਬ ਆਹੇ ॥ ਬਾਲੇ ਸਨ ਅਸ ਬਚਨ ਅਲਾਹੇ ॥ ੨੯ ॥ ਸਯਾਲ ਕੋਟ ਕੀ ਪੁਰੀ ਮਝਾਰਾ ॥ ਬਸਹੈ ਮੂਲਾ ਮੀਤ ਹਮਾਰਾ ॥ ਤਿਹ ਸੋਂ ਮਿਲਨ ਅਹੈ ਬਚ ਮੇਰਾ ॥ ਚਲੋ ਅਬੈ ਜਿਤ ਦਿਸ ਤਹਿ ਡੇਰਾ ॥ ੩੦ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਚਲ ਮੂਲੇ ਕੇ [2]ਪੌਰ ॥ ਆਇ ਖਰੇ ਬੇਦੀ [3]ਸਿਰ ਮੌਰ ॥ [4]ਘਰਨੀ ਸਨਮੁਖ ਜਬੈ [5]ਨਿਹਾਰੇ ॥ [6]ਨਿਜ ਪਤ ਸੋਂ ਅਸ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ਪੂਰਬ ਗਮਨਯੋਂ ਜਾਇ [7]ਸੰਗਾਰੇ ॥ ਸੋ ਅਬ ਸਾਧ ਆਏ ਤਵ ਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਅੰਦਰ [8]ਤੂਰਨ [9]ਦੁਰੀਏ ਜਾਈ ॥ ਨਾਹਿ ਤ ਤੁਝ ਕੋ ਲੇਹਿੰ ਸਿਧਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਯੱਦਪ ਮੂਲਾ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਜਾਨਤ ॥ ਮਹਿਮਾ ਨੀਕੀ ਰੀਤ ਪਛਾਨਤ ॥ ਤੱਦਪਿ ਤਿਅ ਨੇ ਮਤ ਬਿਚਲਾਈ ॥ ਤੂਰਨ ਬਰਯੋ [10]ਕੋਸ਼ਠੇ ਜਾਈ ॥੩੩॥ [11]ਗੋਮੈਂ [12]ਸੁਸਕ ਪਰੋ ਜਹਿ ਜਾਨਾ ॥

---

੧ ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ । ੨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ । ੩ ਸ਼ਰੋਮਣੀ । ੪ ਮੂਲੇ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ । ੫ ਵੇਖੇ । ੬ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ । ੭ ਸੰਗ । ੮ ਛੇਤੀ । ੯ ਛੁਪ । ੧੦ ਕੋਠੇ । ੧੧ ਗੋਹਿਆਂ ਵਿਚ । ੧੨ ਸਪ ।

ਬਡੋ [1]ਤਿਮਰ ਤਹਿ ਭਯੋ [2]ਦੁਰਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਾਨੀ ਬਿਧ ਸਾਈ ॥ ਮੂਲੇ ਮੂਲੇ ਊਚ ਅਲਾਈ ॥ ੩੪ ॥ ਕਹਿ ਨਾਰੀ ਸੋ ਨਾਹਿਨ ਧਾਮੂ ॥ ਕਾਜ ਕਰਨ ਗਮਨਯੋ ਕਿਤ [3]ਗ੍ਰਾਮੂ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਬੇਮੁਖ ਹੇ ਮੂਲੇ ॥ ਮਿਲਨ ਆਏ [4]ਦੁਰ ਬੈਠੇ [5]ਕੂਲੇ ॥ ੩੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ੧ ॥

ਨਾਲ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ॥ ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕਹਿ [6]ਮਕਰੰਦੀ ਬਦਨਾ ॥ ਚਲੇ [7]ਪੀਠ ਦੇ ਕਰ ਤਹਿ ਸਦਨਾ ॥ ਤਿਸ ਛਿਨ [8]ਸਜ਼ਾਮ [9]ਨਾਗ ਨਿਕਸਾਯੋ ॥ ਤਿਮਰ ਬਿਖੈ ਮੂਲੇ ਡੰਗ ਲਾਯੋ ॥ ੩੬ ॥ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰ ਬਾਹਿਰ ਆਯੋ ॥ ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਸੋਂ ਬੈਨ ਅਲਾਯੋ॥ ਕਰਮ ਹੀਨ ਤੈ ਮੋਕੋ ਮਾਰਯੋ ॥ ਰਢੀ ਸੀਸ ਮਮ ਜਨਮ ਬਿਗਾਰਯੋ ॥ ੩੭॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਭਈ [10]ਮੂਰਛਾ ਦੇਹੀ॥ ਬੋਲਨ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ਨ ਕੇਹੀ ॥ ਏਕ ਘਟੀ ਮਹਿ [11]ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁ ਭਯੋ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਰਨ ਫੂਕ ਸੋ ਦਯੋ ॥ ੩੮ ਸਰਬ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ਬਿਰਤੰਤਾ ॥ ਮੂਲੇ ਘਰ ਗੇ ਪੂਰਨ ਮੰਤਾ ॥ ਸੋ [12] ਦੁਰ ਗਯੋ ਨਾਰ ਕੇ ਭਾਖੇ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਯੋ ਨ ਕਰ ਅਭਲਾਖੇ॥ ੩੯ ॥ ਸਰਪ ਡਸਯੋ ਅਬਗਤ [13]ਮ੍ਰਿਤ ਥਾਯੋ॥ ਪੁਨ ਸੰਤਨ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਭਾਯੋ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪੁਰ ਕੀ ਸੰਗਤ ਜੇਤੀ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਢਿਗ ਆਈ ਤੇਤੀ ॥ ੪੦ ॥ ਕਹੈਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਅਨਜਾਨੀ ॥ ਬਖਸ਼ੋ ਹਮੈ ਦਾਸ ਨਿਜ ਜਾਨੀ ॥ ਨਿਜ ਸਿਖਜਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਵਹੁ ॥ ੪੧ ॥ ਸਰਧਾ

---

੧ ਹਨੇਰਾ । ੨ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ । ੩ ਪਿੰਡ । ੪ ਛੁਪ ਕੇ । ੫ ਝੂਠੇ । ੬ ਕਮਲ ਮੁਖੜਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ । ੭ ਪਿਠ । ੮ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ । ੯ ਸੱਪ । ੧੦ ਬੇ ਸੁਧ । ੧੧ ਮਰ ਗਿਆ । ੧੨ ਛੁਪ ਗਿਆ । ੧੩ ਬੇਗਤੀ ਮੌਤੇ ਮਰ ਗਿਆ ।

ਪਿਖ ਦੀਨਹੁ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਮਹਿ ਕੀਨ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਜਹਿਂ ਬੈਠੇ ਸਿਖ ਰਚ ਸੁਭ ਮੰਦਰ ॥ ਜੋ [1]ਬਦਰੀ ਬਾਬੇ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ॥ ੪੨ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਤਹਿ ਥਿਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਗਮਨ ਕੀਨ ਪੁਨ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ॥ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਸੰਗ ਅਲਾਈ ॥ ਬੀਬੀ ਜੀ ਅਬ ਯਾਦ ਕਰਾਈ ॥ ੪੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੀਬੀ ਇੱਛਾ ਜਾਨ ॥
ਮਨਸਾ ਕੇਰ [2]ਅਰੂਢ ਜੋ ਆਏ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ॥ ੪੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਦਨ [3]ਸੁਸਾ ਪਰਵੇਸੇ ਜਬ ਹੀ ॥ [4]ਹਰਖ ਭਰੇ ਤੂਰਨ ਉਠ ਤਬ ਹੀ ॥ ਕਰਨ ਬੰਦਨਾ ਪਗ ਪਰ ਧਾਈ ॥ ਲੋਚਨ ਤੇ ਜਲ ਧਾਰ ਬਹਾਈ ॥ ੪੫ ॥ [5]ਕਰ ਪਹਿ ਲੇ ਸਿਰ ਕਹਿਂ ਹਿਤ ਬੈਨਾ ॥ ਬੈਸੇ [6]ਮੰਚ ਉਪਰ ਗੁਨ ਐਨਾ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਚਲ ਜਰਾਮ ਘਰ ਆਵਾ ॥ ਦਰਸ ਬਿਲੋਕਤ ਉਰ ਹਰਖਾਵਾ ॥ ੪੬ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬੈਸਯੋ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮਾ ॥ ਬੂਝ ਪਰਸਪਰ [7]ਕੁਸਲੰ [8]ਖੇਮਾ ॥ ਬਹੁਤ ਬਰਖ ਬੀਤੇ ਬਿਨ ਦਰਸਨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨ ਅਬ ਕੀਨੇ ਪਰਸਨ ॥ ੪੭ ॥ ਹਮੈ ਬਿਸਾਰ ਦੀਨ ਨਿਜ ਮਨ ਤੇ ॥ ਹੀਅ ਹਰਖੈ [9]ਰਾਵਰ ਦਰਸਨ ਤੇ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਬਾਹਰ ਤੇ ਆਯੋ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਪਿਤ ਕਰ ਹਰਖਾਯੋ ॥ ੪੮ ॥ ਬੈਸੇ ਮਿਲ ਕੈ ਸਰਬ ਸਮੀਪਾ ॥ ਰੈਨ ਬਸੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਭੋਰ ਹੋਤ ਮਿਲਕੈ ਸਭ ਸਾਥਾ ॥ ਹਟਕ ਰਹੇ ਨਹਿਂ ਅਟਕੇ ਨਾਥਾ ॥ ੪੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਔ ਮੂਲੇਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮਅਠਤਾਲੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ॥੪੮॥

---

੧ ਬੇਰੀ । ੨ ਚੜ੍ਹ ਕੇ । ੩ ਭੈਣ ਜੀ । ੪ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਉਠੀ । ੫ ਹਥ । ੬ ਮੰਜੇ ਤੇ । ੭ ਸੁਖ । ੮ ਰਖਿਆ । ੯ ਆਪ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿੰਧ ਮਹਾਂ [1]ਨਦ ਕੇ ਉਰੇ ਬੀਸ ਕੋਸ ਪਰ ਥਾਨ ॥
[2]ਗਿਰ ਊਚੇ [3]ਕੋਸਕ ਤਹਾਂ ਦੇਖਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕਵੰਜਾ ਕੇ ਅੰਦਰ ॥ ਤਰੂ ਤਰੇ ਬੈਠੇ ਗੁਨ ਮੰਦਰ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਪਿਆਸ ਲ਼ਗਾਈ ॥ ਹਿਤ ਬਿਲਾਸ ਕੇ ਗੁਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੨ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜਲ ਕੋ [4]ਦ੍ਰਿਸਟ ਨ ਆਵੈ ॥ ਹਮ ਕੋ ਪਿਆਸ ਬਹੁਤ [5]ਅਕੁਲਾਵੈ ॥ ਜੇ ਨੇਰੇ ਨਹਿੰ ਚਲੋ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬੈਠਹੁ ਤਹਿੰ ਜਹਿੰ ਸੁੰਦਰ ਬਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਯਹਿ ਜੋ ਉਰਧ [6]ਪਹਾਰੀ ॥ ਤਹਿੰ ਫਕੀਰ ਇਕ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ॥ ਤੁਰਕ ਦੇਹ ਸਮ ਸੋਹੈ ਤੇਰੀ ॥ ਕਰਹੁ ਜਾਚਨਾ ਤਹਿ ਜਲ ਕੇਰੀ ॥ ੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤੇ ਸੁਨ ਕਰ ਤਬ ਚਾਲਾ ॥ ਗਿਰ ਪਰ ਜਹਾਂ ਪੀਰ ਕੀ ਸਾਲਾ ॥ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਬੈਠਯੋ ਜਹਾਂ ॥ ਰਾਖਯੋ ਨੀਰ ਰੋਕ ਕਛ ਤਹਾਂ ॥ ੫ ॥ ਕਰੀ ਬੰਦਗੀ ਹ੍ਵੈ [7]ਕਰ ਤੀਰ ॥ ਮੁਝ ਕੋ ਤ੍ਰਿਖਾ ਦੇਹੁ ਜਲ ਪੀਰ ॥ ਸੁਨਤ ਬੋਲਯੋ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ॥ ਕੌਨ ਦੇਸ ਤੇ ਤੂ ਭ੍ਰਿਖ ਭਾਰੀ ॥ ੬ ॥ ਅਹੈਂ ਅਕੇਲੋ ਕਹਿ ਕੋ ਸੰਗਾ ॥ ਇਤ ਦਿਸ ਆਯੋ ਕਯੋਂ ਇਸ ਢੰਗਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸਭ ਕਹਯੋ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ॥ ਤਪਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ [8]ਬਖਯਾਤ ॥੭॥ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਲਖੈ ਸਭ ਕੋਈ ॥ ਬਿਚਰਯੋ ਜਿਤ ਕਿਤ ਥਲ [9]ਅਵਲੋਈ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਭੋ ਤਹਿੰ ਮਾਨੈ ॥ ਇਕ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਇਕ ਪੀਰ ਬਖਾਨੈਂ ॥ ੮ ॥ ਤਿਨਕੇ ਸੰਗ ਰਬਾਬੀ ਮੈਂ ਹੋਂ ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਬਦ ਗਾਵਨੇ ਕੈਹੋਂ ॥ ਇਸ [10]ਗਿਰ ਤਰੇ ਸੁ ਤਰ ਕੇ ਬੈਸੇ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਵਲੀ ਜਰਯੋ ਕੈਹ ਐਸੇ ॥ ੯ ॥ ਅਹੋ ਮਿਰਾਸੀ ਤਪਾ ਜੋ ਹੈਸੇ ॥ ਕਯੋਂ ਨ ਮੰਗਾਵੇ ਜਹਿੰ ਜਲ ਬੈਸੇ ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ [11]ਅਜਮਤ ਅਹੈ

---

੧ ਸਮੁੰਦਰ। ੨ ਪਹਾੜ। ੩ ਕੋਹ ਭਰ। ੪ ਨਿਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
੫ ਦੁਖੀ ਹੈ ਕੀਤਾ। ੬ ਪਹਾੜੀ। ੭ ਨੇੜੇ ਹੋਕੇ। ੮ ਪ੍ਰਗਟ। ੯ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ।
੧੦ ਇਸ ਪਹਾੜ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਖਤ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਹਨ। ੧੧ ਕਰਾਮਾਤ।

[1]ਗਹੀਰਾ ॥ ਸੰਗੀ ਇਮ [2]ਜਾਚਤ ਫਿਰ ਨੀਰਾ ॥ ੧੦॥ ਉਚਤ [3]ਤ੍ਰਿਖਾਤੁਰ ਕੋ ਜਲ ਦੈਨਾ ॥ਅਬ ਨਹਿੰ ਦੇਹੁ ਭਨੇ ਅਸ ਬੈਨਾ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨਾ ਤਹਿ ਤੇ ਆਯੋ ॥ ਅਪਨੋ ਸਕਲ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਰਾਵਰ ਕੋ ਜਸ ਸੁਨ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ਜਨ [4]ਸੂਕੇ ਤ੍ਰਿਣ ਆਗ ਲਗਾਯੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਮੁਸਕਾਨੇ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਸੋਂ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ੧੨ ॥ ਤੁਰਕ ਤੁਰਕ ਸੋਂ ਰਾਖੈ ਭਾਇ ॥ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ ਲੀਜੈ ਜਲ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰ ਆਇਸ ਤੇ ਪੁਨ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਗਯੋ ਪੀਰ ਢਿਗ ਬਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਹੇ ਪੀਰ ਤੂੰ ਅਜਮਤ ਵਾਰਾ ॥ ਦੇਹੁ ਦਾਨ ਜਲ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਹਿੰ ਅਸ [5]ਟੇਰਾ ॥ ਤੋਹਿ ਨ ਜਲ ਦੇਵੋਂ ਕਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਅਜਮਤ ਨਾਨਕ ਹਿੰਦੁ ਅਲਾਵਤ ॥ ਤੜਫ ਪਿਆਸੋ ਨੀਰ ਨ ਪਾਵਤ ॥ [6]ਰਿਸ ਕੋ ਹੇਰ ਹਟਿਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਨਹਿੰ ਦੇ ਜਲ ਗੁਰ ਨਿਕਟ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਨ ਪੀਰ ਕੀ [7]ਖਾਮੀ॥ ਹੁਤੀ [8]ਲਸ਼ਟਕਾ ਹਾਥ ਮਝਾਰੀ ॥ ਤਿਸ ਗਿਰ ਕੀ ਜਰ ਮਹਿੰ ਤਬ ਮਾਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ਸੀਤਲ ਜਲ ਨਿਰਮਲ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਨਿਕਸਤ ਭਯੋ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਕੋ ਜਲ ਜੇਤੋ ॥ ਗਿਰ ਮਹਿੰ [9]ਪ੍ਰਵਸ਼ [10]ਸੁਸਕ ਗਾ ਤੇਤੋ॥ ੧੭ ॥ ਪਿਖ ਅਚਰਜ ਕੋ ਠਾਨਿਯੋ ਧਜਾਨਾ ॥ ਤਪ ਬਲ ਤੇ ਸੁ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਪਛਾਨਾ ॥ ਤਿਸ ਛਿਨ ਭਾਰੀ [11]ਸਿਲਾ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਅਜਮਤ ਤੇ [12]ਪ੍ਰਹਾਰਿ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ੧੯॥ ਚਲੀ [13]ਬੇਗ ਤੇ ਤਰ ਕੋ ਤੋੜਤ ॥ ਮਗ ਮਹਿੰ ਅਪਰ [14]ਸਿਲਨ ਕੋ

---

੧ ਬਹੁਤ। ੨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ੩ ਜੋਗ ਹੈ। ੪ ਸੁਕੇ ਹੋਏ ਕਖਾਂ ਤੇ ਅਗ ਲਗਾ ਦਿਤੀ। ੫ ਬੋਲਿਆ। ੬ ਗੁਸੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ। ੭ ਕਮੀ ਵਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ। ੮ ਛੜੀ। ੯ ਪ੍ਰਵੇਸ਼। ੧੦ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਪਾਸੋਂ ਸਾਰਾ ਜਲ ਥਲੇ ਆ ਗਿਆ ਤਲਾ ਸੁਕਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ੧੧ ਡੇਗੀ ਪਥਰ ਦੀ ਸਿਲਾ। ੧੨ ਰੋੜ੍ਹਿਆ। ੧੩ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਸਿਲਾ ਡਿਗਦੀ ਨੇ ਦਰਖਤ ਤੋੜੇ। ੧੪ ਪਥਰਾਂ ਨੂੰ।

[1]ਫੋੜਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨੇ ਤਬ ਹਾਥ ਪਸਾਰਾ ॥ ਤਿਸ ਆਵਤ ਕੇ ਕੀਨ ਅਗਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਹਾਥ [2]ਬਜ੍ਰ ਸਮ ਧਸਿਯੋ ਮਝਾਰੀ ॥ ਅਟਕ ਸਿਲਾ ਲਖ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ॥ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤ ਅਲਪ ਤਬ ਜਾਨੀ॥ ਰੁਕ ਨਹਿੰ ਸਕਿਯੋ ਚਲੈ ਬਹੁ ਪਾਨੀ ॥ ੨੦ ॥ ਅਬ ਲਗ ਥਾਨ [3]ਬਿਦਤ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ [4]ਸਰ ਸੁਭ ਥਾਹੀ ॥ [5]ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਿਟਾਇ ਥਕੇ ਤੁਰਕੇਈ ॥ ਰਹਿਯੋ ਸੁ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਾਰ ਗੇ ਤੇਈ ॥ ੨੧ ॥ ਸਰਧਾ ਧਾਰ ਜੋਊ ਨਰ ਨ੍ਹਾਵੈ ॥ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥ [6]ਅਲਪ ਆਪ ਕੋ ਪੀਰ ਪਛਾਨਾ ॥ ਸੀਘਰ ਆਇ ਗੁਰ ਪਗ ਲਪਟਾਨਾ ॥ ੨੨ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਖਤਾ ਬਖਸ਼ੀਏ ਮੋਹੀ ॥ ਨਹੀਂ ਮਹਾਤਮ ਜਾਨਿਯੋ ਤੋਹੀ ॥ ਹੁਇ ਪਰਲੋਕ ਸਹਾਇ ਬਿਸੇਸਾ ॥ ਅਸ ਮੋ ਕੌ ਕੀਜੈ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ੨੩ ॥ ਇਤ ਆਦਕ ਬਿਨਤੀ ਬਹੁ ਕਰੇ ॥ ਸਰਧਾ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿੰ ਧਰੇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਖਾਨਾ ॥ ਤੈ [7]ਮਤਸਰ ਦੁਖ [8]ਨਾਹਕ ਮਾਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥ ਹਰਖ ਰਿਦੈ ਕਰ ਤਿਆਗੋ ਸੋਇ ॥ ਹਰਦਮ ਯਾਦ ਅਕਾਲ ਕਰੀਜੈ ॥ ਮਾਨਖ ਤਨ ਸਫਲੋ ਕਰ ਲੀਜੈ ॥ ੨੫ ॥ ਇਤ ਆਦਕ ਗੁਰ ਕਹਿਬੋ ਮਾਨਯੋ ॥ [9]ਪਦ ਪੰਕਜ ਪ੍ਰਨਾਮ ਸੁ ਠਾਨਿਯੋ॥ ਅਪਨੇ ਪੀਰ ਕਰੇ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮ॥ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਅਧਕ ਤਿਸ [10]ਛੇਮ॥੨੬॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਹਿਯੋ ਪੀਰ ਤਿਸ ਥਾਨ ਹੀ ਗੁਰੂ ਕੀਨ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ॥
ਪਹੁਚੇ ਦੇਸ਼ ਸਰਾਹਿ ਮਹਿ [11]ਹੰਗੂ ਨਿਕਟ ਸੁਜਾਨ ॥ ੨੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਸ ਥਲ ਕੇਰ ਆਏ ਬਹੁ ਹਿੰਦੂ ॥ ਨਮੋ ਕੀਨ ਬਹੁ [12]ਭਾਉ [13]ਬਲੰਦੂ ॥ ਪੁਨ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨੀ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਹੇ

੧ ਤੋੜਦੀ ਹੋਈ। ੨ ਪਥਰ ਵਿਚ। ੩ ਪ੍ਰਗਟ। ੪ ਸਰੋਵਰ। ੫ ਹਥ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ। ੬ ਤੁਛ। ੭ ਈਰਖਾ। ੮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ੯ ਚਰਨ ਕਮਲ। ੧੦ ਮੁਕਤੀ। ੧੧ ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਹਾਟ ਤਾਸੀਲ ਹੰਗੂ ਸੂਬਾ ਸਰਹੰਦ ਵਿਚ ਹੈ। ੧੨ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ। ੧੩ ਉਚੇ ਖਿਆਲ।

ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਦੁਖੀ ਬਿਸਾਲ॥ ੨੮ ॥ ਜਲ ਬਿਹੂਨ ਇਹੁ ਥਲ ਸਭ ਜਾਨੋ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜਲ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੋ ॥ ਸੁਨ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਦਯਾ ਬਿਸਾਲਾ ਹਨੀ [1]ਲਸਟਕਾ ਧਰ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ੨੯ ॥ ਨਿਕਸੀ ਜਲ ਧਾਰਾ ਤਿਹ ਥਾਈਂ ॥ ਚਸ਼ਮਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੋ ਗਾਈ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਦਿਸ ਚਾਰਹੁ ਮਾਹੀਂ ॥ ਨਾਦਤ ਜਲ ਝਰਨੇ ਸਬ ਥਾਹੀਂ ॥ ੩੦ ॥ ਚਲੇ ਕੋਸ ਦਸ ਪੁਰ [2]ਨਰਯਾਬ ॥ ਆਇ ਥਿਰੇ ਜਿਨ ਚਰਤ [3]ਅਜਾਬ ॥ ਬਾਬੇ ਕੋ ਅਬ ਲਗ ਗੁਰ ਦੁਵਾਰਾ ॥ ਚਲੈ ਦੇਗ ਸਭ ਜਗ [4]ਉਜਿਆਰਾ ੩੧ ॥ ਤਹਿ ਤੋ ਚਲ ਤਹਿਦੇ ਮਹਿ ਆਇ ॥ [5]ਕੁਰਮਨ ਦੀਜਹਿੰ ਅਧਕ ਸੁਹਾਏ ॥ ਪੁਨਾ [6]ਚਕਮਨੀ ਤੇ ਗਰਦੇਜੁ ॥ ਦੇਹ ਬਬੂਸ ਚੰਦ ਖਾਨ ਬਸੇਜੁ ॥ ੩੨ ॥ ਆਗੇ ਕਾਬਲ ਨਗਰ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਤਿਸ ਮਹਿ [7]ਪ੍ਰਵਸੇ [8]ਦੁਖ ਬਨ ਦਾਵਾ ॥ ਇਕ ਮਸੀਤ ਅਵਲੋਕੀ ਨੀਕੀ ॥ ਬਾਗ ਜੁ ਬਾਬਰ ਤੁਰਕ ਪਤੀ ਕੀ ॥ ੩੩ ॥ ਤਿਸਕੇ ਮੱਧ ਜਾਇ ਕੀਅ ਡੇਰਾ ॥ ਆਨ ਮੁਲਾਨੇ ਗੁਰ ਕੋ [9]ਹੇਰਾ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਕੌਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ॥ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪਰਹੁ ਲਖਾਇ ॥ ੩੪ ॥ ਏਹ ਤੁਰਕ ਪਤ ਥਾਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ਬੈਸਹੁ ਨਹਿੰ ਤੁਮ ਕਰੋ ਪਯਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਮਾਰਗ ਚਲਤਿਯੋ ਪਰ ਹਮ ਹਾਰੇ ॥ ੩੫ ॥ ਰਹਿਨੋ ਏਕ ਨਿਸਾ ਹਮ ਸਾਰੀ ॥ ਗਵਨੈ [10]ਅਗ੍ਰ [11]ਭੋਰ ਕੋ [12]ਚਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਮੁੱਲਾਂ ਨਹਿੰ ਬੈਠਨ ਦੇ ਹੈਂ ॥ ਆਇੰ ਤੁਰਕ ਤੌ ਬਾਹਰ ਕਢੈ ਹੈਂ ॥ ੩੬ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਿਗਸੇ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਸਾਥ ਮੁਲਾਨੇ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ॥ ਜੇ ਤੁਝ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਥਿਰ ਮਸੀਤ ਰਾਖਹੁ ਇਸ

---

੧ ਛੜੀ ਵਾ ਸੋਟੀ । ੨ ਗਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਤਕੜੀ ਮੰਡੀ ਸੀ । ੩ ਅਸਚਰਜ । ੪ ਪ੍ਰਗਟ । ੫ ਗਰਾਮ ਦਾ ਨਾ ਹੈ ਗੈਰ ਇਲਾਕਾ ਸੀ । ੬ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਕਾਬਲ ਵਿਚ ਹੈ । ੭ ਬਸਦਾ ਸੀ । ੮ ਦੁਖ ਦਾ ਬਨ ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਨਾਲ ਸਾੜਨਾ ਕੀਤਾ । ੯ ਦੇਖਿਆ । ੧੦ ਅਗੇ । ੧੧ ਸਵੇਰੇ । ੧੨ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ।

ਕਾਲ੍ਹਾ ॥ ੩੭ ॥ ਜੇ ਥਿਰਰਹੀ ਨ ਤੌ ਤੂ [1]ਕੂਰਾ ॥ ਬੋਲਤ [2]ਫਕਰਨ ਸੋਂ ਜਿਮ [3]ਊਰਾ ॥ ਆਇ ਮੁਸਾਫਰ ਟਿਕਨ ਨ ਦੇਵੇ ॥ ਥਿਰ ਮਸੀਤ ਰਾਖ ਕਸ ਲੇਵੇ ॥ ੩੮ ॥ ਮੁੱਲਾਂ ਕਹਿ ਮਸੀਤ ਕਿਤ ਜਾਵਤ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿ ਮੁਝੈ ਡਰਾਵਤ ॥ ਉਠਤ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਿਨ ਕਰ ਦੇਖੇ ॥ ਕਹਿ ਅਸ ਲੀਨੋ [4]ਕੁਤਕ ਬਸੇਖੇ ॥ ੩੯ ॥ ਤਹਿ ਕੋ [5]ਗੰਜਨ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਚਢੇ ਮਸੀਤਹਿ ਪਰ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਹ੍ਵੈ [6]ਆਰੂਢੰ ਜਬੈ ਚਲਾਈ ॥ [7]ਠਠਕਿਓ ਮੁੱਲਾਂ ਰਿਦੈ ਡਰਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਚਕ੍ਰਤ ਭਏ ਦੇਖ ਨਰ ਸਾਰੇ ॥ ਫਿਰਤ ਮਸੀਤੰ [8]ਧਾਇ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਕਾਬਲ ਕੇ ਚੌਫੇਰ ਫਿਰਾਈ ॥ ਸੁਨ ਕਾਜੀ [9]ਢਿਗ ਆਯੋ ਧਾਈ ॥ ੪੧ ॥ ਬੰਦੇ ਹਾਥ ਧਰਨ ਮਿਰ ਲਾਇ ॥ [10]ਵਲੀ ਹਿੰਦ ਐ ਰੂਪ ਖੁਦਾਇ ॥ ਅਬ ਮਸੀਤ ਕੋ ਚਲਤ ਟਿਕਾਵਹੁ ॥ ਹਿਤ ਖੁਦਾਇ ਨਿਜ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥ ੪੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਪਰਮੇਸਰ ਵਾਸਤਾ ਮਸਜਦ ਦੀਨ ਥਿਰਾਇ ॥
ਗਰਬ [11]ਪ੍ਰਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਤਰੇ ਧਰ ਪਰ ਆਇ ॥ ੪੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਸ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਸੁਨ ਕਾਬਲ ਬਾਸੀ ॥ ਧਾਇ ਆਏ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁਖ ਰਾਸੀ ॥ ਧਰਹਿ [12]ਉਪਾਇਨ ਬੰਦਨ ਕਰਹੀ ॥ ਹਿੰਦੂ ਵਲੀ ਧੰਨ ਮੁਖਹੁ ਉਚਰਹੀ ॥ ੪੪ ॥ ਸਭ ਕੋ ਸਿੱਖ ਮੁਰੀਦ ਬਨਾਯੋ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯੋ ॥ ਦਹਿਨੋ ਚਰਣ ਕਮਲ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਪੂਜਹਿੰ ਹਿੰਦੂ ਭਾਵ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੫ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਕੋ ਜੋ [13]ਬਾਮੂ ॥ ਪੂਜਹਿੰ ਤੁਰਕ ਸੁ ਕਰੈਂ ਸਲਾਮੂ ॥ ਬਾਬਰ ਨ੍ਰਿੱਪ ਕਾਬਲ ਕੋ ਜੋਈ ॥ ਸੁਨਤ ਭਯੋ ਮਹਿਮਾ ਗੁਰ ਸੋਈ ॥

---

੧ ਝੂਠਾ । ੨ ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ । ੩ ਖਾਲੀ । ੪ ਡਾਂਗਾ ਸੋਟੇ । ੫ ਨਾਸ । ੬ ਸਵਾਰ । ੭ ਠਠੰਬਰ ਗਿਆ । ੮ ਦੌੜਦੀ ਹੋਈ । ੯ ਪਾਸ । ੧੦ ਬਲੀ । ੧੧ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ । ੧੨ ਭੇਟਾ । ੧੩ ਖਬਾ ।

੪੬ ॥ ਬਹੁ ਭੇਟਾ ਲੇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਯੋ ॥ [1]ਚਰਨਾਂਬੁਜ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਗੁਰ ਜੋ ਧਨ ਤੁਮ ਲਜਾਏ ॥ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਹਮ ਕਾਮ ਨ ਆਏ ॥ ੪੭ ॥ ਸੁਨ ਬਚ ਗੁਰ ਕੇ ਸਰਧਾ ਆਈ ॥ ਬਹੁਰੋ ਦੀਨ ਬਿਨੈ ਹੁਇ [2]ਗਾਈ ॥ ਪਿਖ ਸ਼ਰਧਾ ਗੁਰ [3]ਰੰਕ ਬੁਲਾਇ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਦੀਨੋ ਧਨ ਲੁਟਵਾਇ ॥ ੪੮ ॥ ਬਾਬਰ ਸੋਂ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਜੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਲੇਵਹੁ ਰਾਈ ॥ ਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰੂ ਕੌ ਜਾਨਾ ॥ ਹਿੰਦ ਰਾਜ ਜਾਚਨ ਤਬ ਠਾਨਾ ॥ ੪੯ ॥ ਕਹਿਯੋ ਗੁਰੂ ਜਾਵਹੁ ਤੁਮ ਧਾਈ ॥ ਸੰਤ [4]ਦੋਖੀਅਨ ਦੇਹੁ ਸਜਾਈ ॥ ਰਾਜ ਕਰੋਗੇ ਹਿੰਦ ਮਝਾਰੀ ॥ ਪਰਜਾ ਕੋ ਦੇਵਹੁ ਸੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ੫੦ ॥ ਜਬ ਨੀਤੀ ਪਰ ਚਲਹੋ ਰਾਈ ॥ ਰਾਜ [5]ਬ੍ਰਿੱਧ [6]ਪੁਸ਼ਤਨ ਲਗ ਜਾਈ ॥ ਕਰੋ [7]ਅਨੀਤੀ ਪ੍ਰਜਾ ਦੁਖਾਵਹੁ ॥ ਸਾਤ ਪੁਸ਼ਤ ਲਗ ਪੁਨ ਬਿਨਸਾਵਹੁ ॥ ੫੧ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰ ਬਚਨ ਲਯੋ ਜਬ ॥ ਧਾਵਾ ਕੀਨ ਅਠੱਤ੍ਰੈ ਮਹਿ ਤਬ ॥ ਆਇ ਪੰਜਾਬ ਸਭੀ [8]ਸਰ ਕੀਨੋ ॥ [9]ਇਮਨ ਵਾਦੀਅਨ ਦੁਖ ਬਹੁ ਦੀਨੋ ॥ ੫੨ ॥ ਦਿੱਲੀ ਜਾਇ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਸਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ [10]ਬਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭਾ ਐਸਾ ॥ ਇਤ ਗੁਰ ਕਾਬਲ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸਾ ॥ [11]ਭਾਵ ਭਗਤ ਮਹਿੰ ਕੀਨ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ੫੩ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਪੁਨ ਪ੍ਰਭ ਚਾਲੇ ॥ ਪੁਰ ਮੁਲਤਾਨ ਬੀਚ [12] ਪਗ ਡਾਲੇ ॥ ਦੇਖ [13]ਤ੍ਰਿਖਾਤੁਰ ਨਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਝਰਨਾ ਉਪਜਾਯੋ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੫੪ ॥ ਨੰਗਰਹਾਰ ਜੋ ਦੇਸ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਭਯੋ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ॥ ਚਲੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਗਤ ਦਾਏ ॥ ੫੫ ॥

---

੧ ਚਰਨ ਕਮਲ । ੨ ਉਚਾਰੀ । ੩ ਗਰੀਬ । ੪ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ । ੫ ਰਾਜ ਵਧੇਗਾ । ੬ ਪੁਸ਼ਤ ਦਰ ਪੁਸ਼ਤ । ੭ ਅਨਯਾਏ । ੮ ਜਿਤਨਾ ਕੀਤਾ । ੯ ਇਮਨਾ ਬਾਦ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ । ੧੦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ । ੧੧ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ । ੧੨ ਚਰਨ । ੧੩ ਦੁਖੀ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਔ ਕਾਬਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨੰਜਵੋਂ ਮੰਦਰਹਿ॥੪੯॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸਿਮਰਤੇ ਹੋਤ [੧]ਅਨਕਤਾ ਨਾਸ ॥
ਜਯੋਂ ਚੰਗਿਆਰੀ ਅਗਨ ਕੀ ਪਰਤ ਪੁਰਾਨੇ ਘਾਸ ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਗਿਰ ਪਰ ਬੈਠੇ ਗੁਨ ਖਾਨਾ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਬੋਲਿਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਮੱਕਾ ਬਹੁਰ ਮਦੀਨਾ ਦੋਨੇ ॥ ਕੇਤੀ ਬਾਰ ਸੁਨੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੋਨੋ ॥ ੨ ॥ [੨]ਤੁਰਕ ਤਰੀਫ ਕਰਤ ਜਿਹ ਭੂਰੀ ਤਾਂਕੀ [੩]ਬਨਤ ਬਤਾਵਹੁ [੪]ਰੂਰੀ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ॥ਚਲਹੁ ਦਿਖਾਵੈਂ ਚਾਹਿ ਜਿ ਥਾਨੇ ॥ ੩ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਮੱਕੇ ਦਿਸ [੫]ਪ੍ਰਸਥਾਨੇ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਹਾਨੇ ॥ ਇਕ ਥਲ ਥਿਰ ਕਹਿੰ ਹੇ ਮਰਦਾਨੇ ॥ ਸਬਦ ਸੁਨਾਵਹੁ ਹਮ ਇਸ ਥਾਨੇ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨ ਆਗਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਮਰਦਾਨਾ ॥ [੬]ਜੰਤ੍ਰ ਬਜਾਇ ਕੀਨ ਮੁਖ [੭]ਗਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਸੁਰ ਰਾਗ ਬਸਾਯੋ ॥ ਰੀਝ ਰੀਝ ਊਚੀ ਧੁਨ ਗਾਯੋ ॥ ੫ ॥ ਸਰਬ ਸਬਦ ਕੋ ਪਢ ਕਰ ਜਬਹੀ ॥ [੮]ਗ੍ਰੀਵ ਨਿਵਾਇ ਨਮੋ ਕੀਯ ਤਬਹੀ ॥ ਸਿਰ ਊਚੋ ਕਰ ਨੈਨ ਪਸਾਰੇ ॥ ਦੇਖੇ ਮੱਕੇ ਕੇਰ ਮੁਨਾਰੇ ॥ ੬ ॥ ਬੂਝਤ ਭਾ ਇਹ ਕੌਨ ਸਥਾਨਾ ॥ ਪਿਖਯਤ [੯]ਧੌਲਰ ਸੁੰਦਰ ਨਾਨਾ ॥ ਕਮਲ ਬਦਨ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਹ ਬੈਨਾ ॥ [੧੦]ਬਿਗਸਤ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਐਨਾ ॥ ੭ ॥ ਮੱਕਾ ਆਵਾ ਜ਼ਾਰਤ ਜੇਰੀ ॥ ਚਹਿਤ ਜੁ ਮਨ ਚਲ ਲੀਜੈ ਹੇਰੀ ॥ ਹਰਖਾ ਸੁਨ ਕਰ ਭਾ ਮਨ ਭਾਵਾ ॥ ਹਿਤ ਦੇਖਨ ਕੇ ਚਿਤ ਲਲਚਾਵਾ ॥ ੮ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਦੇਖੋਂ [੧੧]ਮੱਧ ਜਾਉ ਜੈਸੋ ਬਨਿਓ ਹੈ ਬਨਾਉ ਯਾਂਕੋ,
ਬੈਨ ਸੁਨ ਚਲਿਓ ਮਰਦਾਨਾ [੧੨]ਹੁਲਸਾਇਕੈ ॥

੧ ਅਨੇਕਤਾਈ। ੨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ। ੩ ਬਨਾਵਟ। ੪ ਸੁੰਦਰ। ੫ ਮਕੇ ਦੇਸ ਵਲ ਚਲ ਪਏ। ੬ ਰਬਾਬ। ੭ ਉਚਾਰਨਾ। ੮ ਗਰਦਨ ਨੂੰ। ੯ ਮੰਦਰ। ੧੦ ਪ੍ਰਸ਼ੰਨ। ੧੧ ਵਿਚ। ੧੨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ।

ਗਯੋ ਜਬ [੧]ਪੌਰ ਤਹਾਂ ਬੈਠੈ ਹੈਂ [੨]ਮਜੌਰ ਕਹੈਂ,
ਸਿਜਦਾ ਈਹਾਂ ਸੇ ਕਰੋ ਭੇਟ ਕੋ [੩]ਚਢਾਇਕੈ ॥
ਕਹੈ ਮਰਦਾਨੋ ਮੁਝੇ ਤੁਰਕ ਪਛਾਨੋ ਤੁਮ,
ਦਰਸ ਕਰੌਂ ਜਾਇ ਅਬ ਮਨ ਸੁਖ ਪਾਇਕੈ ॥
ਦੇਖਨ [੪]ਰਜਾਇ ਨਹੀਂ ਹਮਹੂੰ ਜੇ ਜਾਇੰ ਤਹਾਂ,
ਆਖੈਂ ਦੋਊ ਬਾਂਧੈਂ ਕਰ ਬੰਧੈਂ [੫]ਸੀਸ ਨਾਇਕੈ ॥ ੯॥
ਐਸੇ ਸੁਨ ਬੈਨ ਮੁਰਝਾਯੋ ਹਟ ਆਯੋ [੬]ਢਿਗ,
ਗੁਰੂ [੭]ਮੁਸਕਾਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇਖਯੋ ਥਾਨ ਕੋ ॥
ਕਹੈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਦੇਹਿੰ ਕੈਸੇ ਦੇਖੋਂ ਜਾਇ ਤਹਾਂ,
ਜਾਇੰ ਜੋ ਮੁਜੌਰ ਨੈਨ ਬਾਂਧੇ ਡੀਠ ਹਾਨ ਕੋ ॥
ਸੰਗ ਤੁਮ ਆਏ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਇਹ ਜਾਵੈਂ ਅਬ,
ਰਹੈ ਪਛਤਾਵਾ ਭੇਦ ਹੋਇ ਨ [੮]ਲਖਾਨ ਕੋ ॥
ਫੇਰ ਕਬ ਦੇਖੋਂ ਜੋ ਨ ਅਬ ਦੇਖਿਓ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ,
ਮੋ ਕੋ ਦਿਖਰਾਇ ਪੁਨ ਕੀਜੈ [੯]ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੋ ॥ ੧੦ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਦੇਖਨ ਚਾਹਿ ਬਿਸਾਲ ਇਤੀ ਤੁਝ ਜਾਇ ਪਿਖੋ ਅਬ ਕੇ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਦੇਖ ਸਕੈਂ ਨ ਮੁਜਾਵਰ ਤੋਹਿ ਕੋ ਅੰਤਰ ਜਾਹੁ ਨਿਸੰਗ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਆਇਸ ਧਾਰ ਲਈ ਸਿਰ ਪੈ ਸੁਨ ਬੈਨ ਬਡੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਖਾਨਾ ॥ ਅੰਤਰ ਤਾਹਿੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾ ਸਭ [੧੦]ਅੰਧ ਭਏ ਨਹਿੰ ਕਾਹੂ ਲਖਾਨਾ ॥ ੧੧ ॥ ਅੰਤਰ ਜਾਇਕੈ ਦੇਖਤ ਕਜ਼ਾ ਇਕ [੧੧]ਪਾਹਿਨ ਮੂਰਤ ਭੂਰ ਧਰੀ ॥ [੧੨]ਤੂਸਨ ਹੋ ਨਿਕਸਾ ਤਬ ਹੀ ਢਿਗ ਆਯੋ ਤਬੈ ਜਹਿ ਬੈਠੇ ਹਰੀ ॥ ਬੂਝਤ ਭੇ ਮਨ ਕੋ ਜੋ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ

---

੧ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਗੇ । ੨ ਸੇਵਾਦਾਰ । ੩ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ । ੪ ਆਗਿਆ । ੫ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ । ੬ ਗੁਰੂ ਪਾਸ । ੭ ਮੁਸਕਰਾਏ । ੮ ਜਾਣਨਾ । ੯ ਚਲਣਾ । ੧੦ ਅੰਨੇ ਹੋ ਗਏ । ੧੧ ਪਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ । ੧੨ ਚੁਪ ।

ਕੀਨ [1]ਅਬੈ ਕੀ ਬਰੀ ॥ ਕੈਸੇ [2]ਬਿਲੋਕਨ ਕੀਨ ਕਹੋ ਮਰਦਾਨੇ ਤਬੈ ਗੁਰ ਸੋਂ ਉਚਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥

ਕਛੂ ਨਾਹਿ ਤਹਾਂ ਇਕ ਪਾਹਿਨ ਲਾਇ ਲਹਾ ਹੈ ਬਡ,
ਯਾਂਕੋ ਜੋ [3]ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੋਕੋ ਭਾਖ ਕੈ ਸੁਨਾਈਏ ॥
ਭਯੋ ਕੈਸੇ ਥਾਨ ਜਾਕੀ ਮਨਤਾ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ,
ਦੇਖਤ ਦਰਸ ਕਿਉਂ ਹੈਂ [4]ਨੈਨ ਮੁੰਦ ਜਾਈਏ ॥
ਤੁਰਕ ਕਹਿਤ ਬੁੱਤ ਪ੍ਰਸਤੀ ਨ ਕੀਜੈ ਕਬ,
ਯਾਂਕੋ [5]ਅਬਖੇਕਤ ਹੈਂ ਸਬੈ ਸਿਰ ਨਾਈਏ ॥
ਜਾਨਤ ਹੋ ਸਭੈ ਬਿਧ ਦਯਾ ਕੀਜੈ ਦਯਾ ਨਿਧ,
ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦੇਨ ਹਾਰ ਸੰਸੈ ਕੋ ਮਿਟਾਈਏ ॥ ੧੩ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਲਾਏ [6]ਪਾਜ ਰਾਖਤ [7]ਦੁਰਾਇ ਇਹ,
ਆਦਿ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹੌਂ ਸੋਊ ਸੁਨ ਲੀਜਿਯੇ ॥
ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੋ [8]ਲਿੰਗ ਥਾਨ ਮੱਕੇ ਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਯਾਂਕੋ,
ਹਿੰਦ ਕੋ ਯਹਿ ਦੇਸ਼ ਨ੍ਰਿੱਪ ਹਿੰਦ ਹੀ ਲਖੀਜਿਯੇ ॥
ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕੇ ਅੰਤ ਮਹਾਂ ਭਾਰਥ ਮੈਂ ਗਏ ਨ੍ਰਿਪ,
ਮੁਰਕੈ ਨ ਆਯੋ ਕੋਊ ਦੇਸ [9]ਛੂਛ ਲੀਜਿਯੇ ॥
ਕਲ ਮੈਂ [10]ਯਵਨ ਮਤ ਦੇਸ ਬਹੁ ਪ੍ਰਵੇਸ ਭਯੋ,
ਖੂਨ ਕਾਰ ਯਵਨ ਨ੍ਰਿੱਪ ਅਰਥ ਕੋ ਜਨੀਜੀਏ ॥ ੧੪ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਸੇਖ [11]ਗਿਰਾਨ ਲਗਿਯੋ ਤਬ [12]ਪਾਵਕ ਲਾਗ ਉਠੀ ਸਗਰੇ ॥ ਪੁਨ ਰੈਨ ਭਯੋ ਸੁਪਨੋ [13]ਯਵਨੇਸ ਕੋ ਜੇ ਤੁਮ ਚਾਹਤ ਰਾਜ ਕਰੇ ॥ ਤੋ ਇਸ ਮੰਦਰ ਪੂਜ ਕਰੋ

੧ ਹੁਣ ਦੇ ਵੇਲੇ। ੨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ। ੩ ਕਹਾਣੀ, ਸਾਖੀ। ੪ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟ ਕੇ। ੫ ਪੂਜਦੇ। ੬ ਪੜਦਾ। ੭ ਛੁਪਾ ਕੇ। ੮ ਮੂਰਤੀ ਪਥਰ ਦੀ। ੯ ਖਾਲੀ। ੧੦ ਮਲੇਸ਼ ਮਤ। ੧੧ ਢਾਨ ਲਗੇ। ੧੨ ਅਗਨੀ। ੧੩ ਰਾਜਾ।

ਪੁਨ ਨੈਨ ਕੋ ਬੰਦ [1]ਬਰੋ ਅੰਦਰੇ ॥ ਜੇ ਨਹਿ ਨੈਨ ਬੰਧੈਂ ਅੰਧ ਹ੍ਵੈ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਗ ਉਠਿਯੋ ਮਨ ਧਾਰ ਡਰੇ ॥ ੧੫ ॥ ਤਿਹ ਨ੍ਰਿਪ ਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਯੋ ਯੇ ਰਸੂਲ ਖੁਦਾਏ ਕੋ ਹੈ ਸ਼ੁਭ ਥਾਨਾ ॥ ਅੰਤਰ [2]ਮੱਜਨ ਲਿੰਗ ਕਰਾਵਤ ਆਵਤ ਬਾਹਿਰ ਨੀਰ [3]ਢਰਾਨਾ ॥ ਹਾਜੀ ਸੁ ਇਹੁ ਜਲ ਪਾਨ ਕਰੈਂ ਤਬ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਸਬ ਦੋਖ ਮਿਟਾਨਾ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ ਕੈ ਸਭ ਹੀ [4]ਬਤਿਯਾਂ ਪੁਨ ਬੈਨ ਭਨੈ ਗੁਰ ਸੌਂ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ੧੬ ॥ ਹੌਂ ਨਹਿ ਅੰਧ ਭਯੋ ਪਿਖਤੋ ਇਕ ਔਰ ਸੰਦੇਹਿ ਸੁ ਦੇਉ ਮਿਟਾਈ ॥ ਹਿੰਦੂ ਕੋ [5]ਖਾਮ ਕਹੈਂ ਮੁਖ ਤੇ ਅਰ ਜਾਨਤ ਹੈਂ ਨਿਜ ਤੇ ਲਘੁਤਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੈਨ ਭਨੈ ਤਬਹੀ ਯਹ ਆਪ ਹੀ [6]ਕਾਚੇ ਹੈਂ ਔਰੈਂ ਬਤਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਦਯਾ ਤੁਝ ਪੈ ਨਹਿੰ ਅੰਧ ਭਯੋ ਇਹ [7]ਠੌਰ ਦਿਖਾਈ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਮਰਦਾਨਾ ਹਰਖ ਭਾ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਸਿਰ ਨਾਇ ॥
ਗੁਰੂ ਉਠੇ ਤਿਹ ਤੇ ਤਬੈ ਮੱਕੇ ਦਰ ਪਰ ਆਇ ॥ ੧੮ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਰੈਨ ਭਈ ਪੁਨ ਆਨ ਜਬੈ ਤਿਹ ਥਾਨ ਬਿਖੈ ਗੁਰ ਕੀਨੋ ਹੈ ਡੇਰਾ ॥ [8]ਦੰਭ ਦਹੇ ਤਿਹ ਸੋਇ ਰਹੇ ਪੁਨ [9]ਧੌਲ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਯੇ ਪਾਵਨ ਪੇਰਾ ॥ [10]ਜਾਮਨੀ ਜਾਮ ਰਹੀ ਜਬਹੀ ਇਕ ਜੀਵਨ ਨਾਵ ਮੁਲਾਂ ਤਿਨ ਹੇਰਾ ॥ ਫੇਰਨ ਕੋ ਬਡਨੀ ਤਹਿ ਆਵਤ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਾ ਬਹੁ ਬੈਨ ਕੋ [11]ਟੇਰਾ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲਾਤ [12]ਪ੍ਰਹਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜੀਵਨ ਅਤ ਮਤ ਹੀਨ ॥
ਬਹੁ ਬੋਲਿਓ ਦੁਰ ਬਚਨ ਕੋ ਔਰ [13]ਨਰਨ ਸਮ ਚੀਨ ॥ ੨੦ ॥

---

੧ ਅੰਦਰ ਵੜੇ । ੨ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੩ ਨਿਕਲਕੇ । ੪ ਦਸਿਆ । ੫ ਮਾੜਾ ਛੋਟਾ । ੬ ਕਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ । ੭ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿਖਾਈ । ੮ ਪਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਪਖੰਡ ਨੂੰ ਦਗਧ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਿਤਗੁਰੂ ਜੀ ਸੌਂ ਗਏ । ੯ ਮਕੇ ਦੀ ਵਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਚਰਨ ਕੀਤੇ । ੧੦ ਰਾਤ ਇਕ ਪਹਿਰ ਬਾਕੀ ਰਹੀ । ੧੧ ਬੋਲਿਆ । ੧੨ ਕਢਕੇ ਮਾਰੀ । ੧੩ ਹੋਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਜਾਣਿਆਂ ।

ਕਬਿੱਤ ॥

ਕਿਤਹੂੰ ਤੇ ਆਯੋ ਕੋ ਹੈਂ ਮਤ ਅਨਜਾਨ ਤੋਰੀ,
ਮੰਦਰ ਰਸੂਲ ਦਿਸ ਚਰਨ ਪਸਾਰੇ ਹੈਂ ॥
ਕੌਨ ਹੈ ਇਮਾਨ ਤੇਰੋ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਤੁਰਕ [1]ਟੇਰੋ,
ਉਠ ਕੈ ਨਿਕਸ ਦਿਨ ਤੋਹਿ ਦੁਖ ਵਾਰੇ ਹੈਂ ॥
ਐਸੇ ਥਾਨ ਕੌਨ ਕਾਜ ਆਯੋ ਹੈਂ [2]ਨਿਲਾਜ ਦੌਰ,
ਜਾਨੀ ਨਾ ਸਿਫਤ ਜੋ ਮਹੰਮਦ ਬਿਸਾਰੇ ਹੈਂ ॥
ਸ੍ਰੋਨ ਸੁਨ ਬੈਨ ਗੁਨ ਐਨ ਗਤ ਦੈਨ ਬੋਲੇ,
ਚਲਤ ਚਲਤ [3]ਮਗ ਪਗ ਹਮ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ॥ ੨੧ ॥
ਦੋਹਿਰਾ॥ਜਿਤ ਦਿਸ ਨਾਹਿੰ ਖੁਦਾਇ ਘਰ ਤੈਂ ਜਾਨਿਓਂ ਮਨ ਮਾਂਹਿ॥
ਕਰੋ ਮੁਲਾਨੇ ਤਿਤ ਦਿਸ਼ਾ [4]ਬਰਜਤ ਤੁਝ ਕੋ ਨਾਹਿੰ ॥ ੨੨ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥

ਮੁੱਲਾਂ [5]ਰਿਸ ਕੀਨੇ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਹੈਂ ਚਰਨ ਗੁਰ,
ਬਲ ਸੋਂ ਘਸੀਟ ਔਰੈ ਦਿਸਾ ਕੋ ਭ੍ਰਮਾਏ ਹੈਂ ॥
ਕਾਬਾ ਸੰਗ ਚਲਿਯੋ ਨੀਰ [6]ਨੌਕਾ ਜਿਮ ਹਲਿਯੋ ਫਿਰੈ,
ਫਿਰੈ ਦਿਸ ਚਾਰ ਜਿਤ ਚਰਨ ਫਿਰਾਏ ਹੈਂ ॥
ਹਾਥ ਬਿਖੈ ਪਾਇ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਹੋਤ ਸੁ ਡੁਲਾਇ ਮਾਨ,
ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਧੌਲ ਸੰਗ ਸੋ ਮੁਨਾਰਨ ਡੁਲਾਏ ਹੈਂ ॥
ਦੇਖ ਕਰ ਹਾਜੀ ਔ ਕਾਜੀ ਤੇ ਮੁਲਾਨੇ ਸਾਰੇ;
ਤੋਬਾ ਤੋਬ ਕਰੈਂ [7]ਰਰੈਂ [8]ਕਿਆਮਤ ਦਿਨ ਆਏ ਹੈਂ ॥ ੨੩ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ [9]ਮਿਕਨਤੀਸ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਮ ਕਾਬਾ ਸਾਰ ਪਛਾਨ ॥
ਹਾਰਿਯੋ ਜੀਵਨ ਢੀਠ ਹ੍ਵੈ ਛੋਡੇ ਚਰਨ ਮਹਾਨ ॥ ੨੪ ॥

---

੧ ਕਹੋ। ੨ ਬੇਸ਼ਰਮ। ੩ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਚਲ ਚਲ ਕੇ ਪੈਰ ਥਕ ਗਏ ਹਨ।
੪ ਰੋਕਣਾ। ੫ ਗੁਸਾ। ੬ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇੜੀ, ਕਿਸ਼ਤੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹਿਲਦੀ ਹੈ।
੭ ਤੋਬਾ ਤੋਬਾ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਨ। ੮ ਮਹਾਂ ਪਰਲੋ ਦਾ ਦਿਨ। ੯ ਮਿਕਨਾ ਤੀਸ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਮਕਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ।

ਸਵੱਯਾ ॥ [1]ਭੁਨਸਾਰ ਭਈ ਇਵ ਤਾਹਿ ਸਮੈਂ ਤਹ ਆਵਤ ਭੇ ਪੁਨ ਔਰ ਮੁਲਾਨੇ ॥ ਪਿਖ [2]ਧੌਲਰ ਆਨ ਸਥਾਨ ਭਯੋ ਕਿਹ ਕਾਰਨ ਤੈ ਉਰ ਮਹਿ [3]ਬਿਸਮਾਨੇ ॥ ਮਿਲ [4]ਬ੍ਰਿੰਦ ਭਏ ਇਕ [5]ਠੌਰ ਜਬੈ ਤਬ ਜੀਵਨ ਆਇਕੈ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ਇਕ [6]ਫੱਕਰ [7]ਰੈਨ ਕੋ [8]ਸੈਨ ਕਿਯੇ ਪਗ ਕਾਬੇ ਦਿਸ਼ਾ ਅਪਨੇ ਠਹਿਰਾਨੇ ॥ ੨੫ ॥ ਮੈਂ ਬਹੁ ਬਾਰ ਹਟਾਇ ਰਹਿਯੋ ਜਬ ਨਾਹਿੰ ਹਟਾਇ ਗਹੇ ਪਗ ਦੋਊ ॥ ਕੀਨ ਘਸੀਟਨ ਜੋਰ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰੇ ਦਿਸ ਦੂਸਰੀ ਮੈਂ ਤਬ ਸੋਊ ॥ ਦੇਖਿਓ ਜਬੈ ਫਿਰ ਧੌਲਰ ਕੋ ਤਿਹ ਪੈਰ ਦਿਸ਼ਾ ਕੋ ਸਨੰਮੁਖ ਹੋਊ ॥ ਮੰਤ੍ਰ [9]ਪ੍ਰਬੀਨ ਕਿ ਜੰਤ੍ਰਨ ਕੀਨ ਬਿਸਾਲ [10]ਕਲਾ ਮੈਂ [11]ਕਿਧੋ ਇਹ ਕੋਊ ॥ ੨੬ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਨ ਬਿਸਮਾਨੇ ਸਭ ਕਰਨ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਸਮੀਪ ਚਲ ਆਵਈ ॥ ਪੀਰ ਜੇ ਮੁਲਾਨੇ ਕਾਜੀ ਪੱਖ ਮੈਂ ਸਿਆਨੇ ਹੁਤੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਾਬੇ [12]ਓਰ ਰਿਦੇ ਬਿਸਮਾਵਈ ॥ ਬੈਠੇ ਆਨ ਚਾਰੋ ਦਿਸ ਰੁਕਨ ਦੀਨ ਬੋਲਿਯੋ ਤਬ ਹਿੰਦੂ ਕਿ ਤੁਰਕ ਤੁਮ ਰਹੋ ਕਿਹ ਥਾਵਈ ॥ ਗੀਤ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾਬੇ ਦਿਸ ਪੈਰ ਕੀਨੇ ਸੁਨਿਓਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤਬ ਐਸ ਹੈ ਅਲਾਵਈ ॥ ੨੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਹਿੰ ਹਿੰਦੂ ਨਹਿੰ ਤੁਰਕ ਹੈ ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ॥
ਪੰਚ ਤੱਤ ਕੀ ਦੇਹ ਹੈ ਨਾਨਕ ਰਾਖਿਓ ਨਾਹਿ ॥ ੨੮ ॥
ਕਹਿ ਇਮਾਮ ਹੈ ਨਾਨਕਾ ਕਲਮੇ ਬਿਨਾ ਨਿਵਾਜ ॥
ਦਰਗਹ ਵਿੱਚ [13]ਬਿਰੋਜ਼ੜੇ ਸੁੱਨਤ ਰਹੇ ਨ [13]ਲਾਜ ॥੨੯॥

---

੧ ਸਵੇਰ ਹੋ ਗਈ। ੨ ਮਕਾ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਵੇਖ ਕੇ। ੩ ਅਸਚਰਜ। ੪ ਸਮੂੰਹ। ੫ ਜਗ੍ਹਾ। ੬ ਫਕੀਰ। ੭ ਰਾਤ। ੮ ਸੁਤਿਆਂ। ੯ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੰਤ੍ਰ। ੧੦ ਸ਼ਕਤੀ। ੧੧ ਅਥਵਾ। ੧੨ ਤਰਫ। ੧੩ ਰੋਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੧੪ ਸ਼ਰਮ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥ ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ॥ ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ ਸਚੁ ਪੀਰੁ ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ॥ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸ ਭਾਵਸੀ ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ॥੧॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਹਿ ਰੁਕਨਲ ਹੇ ਨਾਨਕਾ ਤੂ ਦਰਵੇਸ਼ ਮਹਾਨ ॥
ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ ਬਤਾਉ ਅਬ ਜਾਨੈ ਸਭ ਇਮਾਨ ॥ ੩੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਪੰਜ ਨਿਵਾਜਾ ਵਖਤ ਪੰਜਿ ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉ ॥ ਪਹਿਲਾ ਸਚੁ ਹਲਾਲੁ ਦੁਇ ਤੀਜਾ ਖੈਰ ਖੁਦਾਇ ॥ ਚਉਥੀ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਮਨੁ ਪੰਜਵੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ ॥ ਕਰਣੀ ਕਲਮਾ ਆਖਿਕੈ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸਦਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜੇਤੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ॥੩॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਊਚੇ ਬਚਨ ਕੋ ਬੂਝਨ ਲਗੇ [1]ਇਮਾਮ ॥
ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਕਿ ਤੁਰਕ ਹੈ ਕਰੀਏ ਆਮ [2]ਬਖਾਮ ॥ ੩੧ ॥
[3]ਕਲਾ ਦਿਖਾਈ ਬਡੀ ਤੈਂ ਪੂਰਬ ਕਿਨਹੁ ਨ ਕੀਨ ॥
ਚਰਨ ਸੰਗ ਮੱਕਾ ਫਿਰਿਓ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨੀ [4]ਪੀਨ ॥ ੩੨ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਐਸੇ ਸੁਨ ਬੈਨ ਬੋਲੇ ਗੁਰੂ ਗੁਨ ਐਨ ਤਬ ਪੰਚ ਤੱਤ ਸਾਜੇ ਸਭ ਦੇਹਿ ਇਕਸਾਰ ਹੀ ॥ ਨੈਨ ਕਾਨ ਨਾਸਕਾ ਬਦਨ ਕੀਨੇ ਏਕ ਹੂੰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸਮ ਭਈ ਹਾਥ [5]ਪਾਵਕੇ ਮਝਾਰਹੀ॥ ਦੇਸਨ ਕੇ ਭੇਸ ਕੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਧਰ ਰਿਦੈ ਮਾਂਹਿ ਪੱਖ ਬਾਦ ਗਾਵੈ ਹ੍ਵੈ ਕੇ ਝਗਰੈਂ ਗਵਾਰ ਹੀ ॥ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ਜਾਂਹਿ ਅਧਕ ਬਡਾਈ ਤਾਂਹਿ ਜਾਨ ਕੈ ਸਰੂਪ ਨਿਜ ਉਧਰੈ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ॥ ੩੩ ॥

੧ ਹਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਲੋਕ । ੨ ਕਥਨ ਕਰੋ । ੩ ਸ਼ਕਤੀ । ੪ ਤਕੜੀ । ੫ ਪੈਰ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਭਲੇ [੧]ਅਮਲ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਜਾਹਿਂ ਨਰਕ ਕੋ ਦੋਇ ॥
ਤਿਸ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮਹਿਂ ਅਮਲਨ ਲੇਖਾ ਹੋਇ ॥ ੩੪ ॥
ਤਾਂਤੇ ਸੰਗ [੨]ਸਦੀਵ ਜੇ ਕਰਹੁ ਸੁ ਕਰਮ ਸਪ੍ਰੀਤ ॥
ਬਾਦ ਪੱਖ ਤਜ ਕੈ ਸਰਬ ਲਖੋ ਏਕ ਹਰ [੩]ਮੀਤ ॥ ੩੫ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ ਭ੍ਰਮ ਜਾਂਕੇ ਤਨ ਨਹੀਂ ਭਯੋ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਦਾਵੇ ਬਾਂਧੈਂ [੪]ਪੱਖਜ ਹੂੰ ਕੇ ਰਚਤ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ॥ ਹਿੰਦੂ ਕਿ ਤੁਰਕ ਕੌਨ ਜਾਨਤ ਸਮਾਨ ਜੋਨ ਭ੍ਰਮ ਕੋ [੫]ਬਿਦਾਰ ਉਰ ਦੇਖੈਂ ਏਕ ਸਾਰ ਹੀ ॥ ਰਾਮ ਸੋ ਰਹੀਮ ਹੈ ਅਲਾਹ ਸੋ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਜਾਨਿਜੇ ਖ਼ੁਦਾਇ ਸੋਊ ਏਕ ਏਕੰਕਾਰ ਹੀ ॥ [੬]ਮੂਢ ਨਹਿਂ ਪਾਵੈਂ ਭੇਦ [੭]ਬਾਦ ਕੋ ਰਚਾਵੈਂ ਨਿੱਤ ਪਾਇਂ ਦੂਖ ਭਾਰੀ ਜਾਇਂ ਨਰਕ ਮਝਾਰ ਹੀ ॥ ੩੬ ॥ ਐਸੇ ਸੁਨ ਬੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੋ ਨਿਵੇਂ ਸਭ [੮]ਐਂਚੇ ਜਿਓਂ [੯]ਪਨੱਚ ਕੋ ਧਨਖ ਨਿਵ ਜਾਤ ਹੈ ॥ ਭਏ ਮਨ ਦੀਨ ਸੋ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦੇਹਿ ਚੀਨ ਪਦ ਬੰਦਨ ਕੋ ਕੀਨ ਜਬ ਦੇਖੀ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇ [੧੦]ਕੌਸ਼ ਜਾਚੀ ਲੈਕੇ ਕਾਬਾ ਮਹਿ ਸਥਾਪੀ ਅਬ ਲੌ ਸੁਹਾਵੈ ਹਾਜੀ ਪੂਜੈਂ ਸਿਰ ਨਾਤ ਹੈਂ ॥ ਸੇਵੈਂ ਚਿਤ ਲਾਈ [੧੧]ਚੰਚਰੀਕ ਜਿਓਂ ਲੁਭਾਈ ਉਰ ਜਾਨੇ ਗਤ ਦਾਈ ਮੀਰ ਪੀਰ ਸਿਰ [੧]ਨਾਤ ਹੈਂ ॥ ੩੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬੀਤਿਓ ਕੇਤਕ ਕਾਲ ਜਬ ਕਹਿਤੇ ਮੱਕੇ ਥਾਨ ॥
ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਬਚ ਕਹੇ ਅਸ ਬਿਧ ਸ੍ਰੀ ਗਤ ਦਾਨ ॥ ੩੮ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਚਲਬੇ ਚਿਤ ਚਾਹਿ ਚਲੋ ਤਿਤ ਕੋ ਸੁਨ ਬੋਲਤ ਭਾ ਗੁਰ ਸੋਂ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਜਹਿਂ ਥਾਨ ਮਹਿਂ ਗੋਰ ਮਹੰਮਦ ਹੈ ਦਿਖਰਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ਕੋ ਸੋਊ ਮਕਾਨਾ ॥ ਇਹੁ ਕਾਬੇ ਕੋ ਪਾਜ ਤੋ ਦੇਖ ਲਯੋ ਅਬ ਤਾਹਿ ਬਿਲੋਕਨ ਚਾਹਿ ਮਹਾਨਾ ॥ ਇਤ ਦੇਸ ਆਏ ਅਬ

---

੧ ਕਰਮ । ੨ ਹਮੇਸ਼ਾਂ । ੩ ਮਿਤ੍ਰ । ੪ ਦਵੈਤ ਵਾ ਪਖ ਭਾਵ ਬਾਦੀ । ੫ ਦੂਰ । ੬ ਮੂਰਖ । ੭ ਝਗੜੇ । ੮ ਖਿਚਿਆ । ੯ ਚਿਲਾ । ੧੦ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਖੜਾਊਂ । ੧੧ ਭੌਰਾ । ੧੨ ਨਿਵਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਦੇਖ ਚਲੇਂ ਤੁਮ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗੁਨ ਖਾਨਾ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮੱਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪਚਾਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਤੇਰੋ ਕਹਯੋ ਹਮ ਨਹਿੰ ਸਕੈਂ ਹਟਾਇ ॥
ਨਾਮ ਮਦੀਨਾ ਜਾਹਿ ਕੋ ਚਲੋ ਤੁਝੇ ਦਿਖਲਾਇੰ ॥ ੧ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥ [1]ਮੰਦ ਮੰਦ ਚਲੇ ਦਿਨ [2]ਦ੍ਵਾਦਸ ਮਹਿੰ ਗਏ ਤਹਾਂ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਨਿਕਟ ਥਾਇ ਜਾਇ ਸੁਖ ਦਾਨਿਆ ॥ ਜਾਨਿਯੇਂ ਮਦੀਨਾ ਮਰਦਾਨੇ ਅਬ ਦੇਖ ਆਉ ਦੇਖਬੇ ਕੀ ਚਾਹਿ ਜਾਂਕੋ ਰਿਦਾ ਲਲਚਾਨਿਆ ॥ ਦੇਹਿੰਗੋ ਹਟਾਇ ਕੈਸੇ ਦੇਖੋਂ ਥਾਨ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਨ ਮੁਸਕਾਨੇ ਮੁਖ ਬਚਨ ਬਖਾਨਿਆ ॥ ਨੈਨ ਈਹਾਂ ਬਾਂਧੈਂ ਨਹੀਂ ਤੁਰਕ ਸਰੂਪ ਤੇਰੋ [3]ਬਰਜੈ ਨ ਕੋਊ ਬਿਨ [4]ਸੰਕ ਹ੍ਵੈ ਪਯਾਨਿਆ ॥੨॥
ਤੁਰਕ ਐਸੇ [5]ਭਠ ਧਰੇ ਹੈਂ ਨ ਸਾਥੀ ਤਿਨਹੂ ਕੋ ਤੁਮਰੇ ਚਰਨ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਗਹਿ ਲੀਨੀ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਖਾਨੀ ਜੇ ਤੈਂ ਐਸੇ ਦ੍ਰਿਢ ਜਾਨੀ ਮਨ ਮੱਕੈ ਕੋ ਪਿਖਨ ਚਾਹਿ ਏਤੀ ਕੈਸੇ ਕੀਨੀ ਹੈ ॥ ਪੂਜਨੇ ਨ ਆਯੋ ਹੈਂ ਤੋ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਕਾਜ ਮੇਰੋ ਤੁਰਕ ਤਰੀਫ ਕਰੈਂ ਜਾਨੀ ਮਤ ਹੀਨੀ ਹੈ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿ ਗਯੋ ਜਾਇ ਦੇਖਤ ਸੋ ਭਯੋ [6]ਗੋਰ ਮਹੰਮਦ ਕੀ ਜਾਹਿੰ ਠੌਰ ਦੇਹ [7]ਦਫਨੀਨੀ ਹੈ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਆਪ ਉਠ ਪਹਿਰੇ [8]ਕੌਸ਼ ਸੁ ਏਕ ॥
ਜ਼ਿਆਰਤ ਅੰਦਰ ਜਾ [9]ਬਰੇ ਦੇਬੇ ਮੂਲਨ ਬਿਬੇਕ ॥ ੪ ॥
ਹੁਤੇ ਮੁਲਾਨੇ ਬਹੁ ਜਹਾਂ ਬੈਠੇ ਕਰਹੀ ਸੇਵ ॥
ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬੋਲੇ ਲਖਯੋ ਨ ਭੇਵ ॥ ੫ ॥
ਕੋ ਹੈਂ ਪਹਰੇ ਕੌਸ਼ ਇਕ ਗੋਰ ਸਮੀਪਹਿ ਆਇ ॥

---

੧ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ । ੨ ਬਾਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ । ੩ ਰੋਕੇਗਾ । ੪ ਸ਼ੰਕਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੫ ਮਛਰ ਪਏ । ੬ ਕਬਰ । ੭ ਜਿਸ ਥਾਂ ਦਫਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ੮ ਖੜਾਵਾਂ । ੯ ਵੜ ਗਏ ।

ਮਤ ਤੇਰੀ ਅਨਜਾਨ ਹੈ ਜ਼ਿਆਰਤ [1]ਰੀਤ ਨ ਪਾਇ ॥ ੬ ॥
ਅਦਬ ਮਹੰਮਦ ਨਾ ਕਿਯਾ ਏਹੁ ਰਸੂਲ ਮੁਕਾਮ ॥
ਪਾਛੇ ਹਟ ਜੱਯੈ ਅਬੈ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਗੁਣ ਧਾਮ ॥ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧॥ਮੁਕਾਮੁ ਕਰਿਘਰਿਬੈਸਣਾ ਨਿਤ ਚਲਣੈ ਕੀ ਧੋਖ ॥ ਮੁਕਾਮੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਹੈ ਨਿਹਚਲੁ ਲੋਕ ॥ ੧ ॥ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸਿ ਮੁਕਾਮੇ ॥ ਕਰਿ ਸਿਦਕੁ ਕਰਣੀ ਖਰਚੁ ਬਾਧਹੁ ਲਾਗ ਰਹੁ ਨਾਮੇ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਜੋਗੀ ਤ ਆਸਣੁ ਕਰਿ ਬਹੈ ਮੁਲਾ ਬਹੈ ਮੁਕਾਮਿ॥ ਪੰਡਿਤ ਵਖਾਣਹਿ ਪੋਥੀਆ ਸਿਧ ਬਹਹਿ ਦੇਵ ਸਥਾਨਿ ॥ ੨ ॥
ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮੁਨ ਜਨਿ ਸੇਖ ਪੀਰ ਸਲਾਰ ॥
ਦਰਿ ਕੂਚ ਕੂਚਾ ਕਰਿ ਗਏ ਅਵਰੇ ਭਿ ਚਲਣ ਹਾਰ ॥ ੩ ॥
ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਉਮਰੇ ਗਏ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੂਚੁ ॥
ਘੜੀ ਮੂਹਤਿ ਕਿ ਚਲਣਾ ਦਿਲ ਸਮਝੁ ਤੂੰ ਭਿ ਪਹੂਚੁ ॥੪॥
ਸਬਦਾਹ ਮਾਹਿ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਰਲਾ ਤ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲ ਸੋਇ ॥੫॥
ਅਲਾਹ ਅਲਖੁ ਅਗੰਮੁ ਕਾਦਰੁ ਕਰਣ ਹਾਰੁ ਕਰੀਮ ॥
ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ ॥ ੬ ॥
ਮੁਕਾਮੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਸਿ ਨ ਹੋਵੀ ਲੇਖੁ ॥
ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ॥ ੭ ॥
ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ॥
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਬੁਗੋਇ ॥ ੮ ॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਬਦ ਪਢਿਯੋ ਸ੍ਰੀ ਬਦਨ ਜਬ ਨਿਵੀ [2]ਗੋਰ ਪਦ ਓਰ ॥

੧ ਮਰਯਾਦਾ। ੨ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਕਬਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫ ਆਕੇ ਨਿਵੀਂ ।

ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਪੁਨ ਹਟੀ ਠਹਿਰਾਨੀ ਨਿਜ [੧]ਠੌਰ ॥ ੯ ॥
ਮੁਲ਼ਾਂ ਸਰਬ [੨]ਬਿਲੋਕ ਕੈ [੩]ਬਿਸਮਾਨੇ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ॥
ਤਨ ਖ਼ੁਦਾਇ ਸਮਜਾਨਕੈ ਨਿਵੇਂ ਚਰਨ ਚਿਤ ਚਾਹਿ॥੧੦॥
ਅਧਕ ਮਹੰਮਦ [੪]ਪੇਸ਼ਵਾ ਹਮ ਉੱਮਤ ਹੈਂ ਤਾਂਹਿ ॥
ਗੋਰ ਨਿਵੀ ਤਿਹ ਅਗ੍ਰ ਜਹਿ ਹਮ ਕਿਉਂ ਸੁ ਨਾਹਿੰ ॥੧੧॥
ਆਦਰ ਕਰ ਬਹੁ [੫]ਭਾਂਤ ਸੋਂ ਆਸਨ ਊਚ ਬਸਾਇ ॥
ਬੋਲੇ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਬੰਦ ਕੈ ਨਿਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਤਾਇ ॥ ੧੨ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੈਨ ਭਨੇ ਸੁਨਕੈ ਨਿਤ [੬]ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਯਾਦ ਰਖੋ ਨ ਭੁਲਾਹੀ ॥ ਛੋਰ ਬਿਕਾਰ ਤਜੋ ਪਖ ਬਾਦ ਖ਼ੁਦਾਇ ਲਖੋ ਸਭ ਖਾਲਕ ਮਾਹੀ ॥ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸਿਮਰੋ ਉਰ ਮੈਂ ਜਿਹ ਤੇ ਜਮ ਦੋਜ਼ਕ ਦੇਖਹੁ ਨਾਹੀ ॥ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵਨ ਤੇ ਮਨ ਚਾਇ ਕੈ ਸਾਚ ਕਮਾਇ ਸਭੈ ਸੁਖ ਪਾਹੀ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਹਰਖਤ ਭਏ [੭]ਕੌਸ਼ਸ਼ [੮]ਜਾਚੀ ਚਰਨ ॥
ਹਿਤ ਪੂਜਨ ਜਿਆਰਤ ਰਖੀ ਲਗੇ ਸੇਵ ਗੁਰ ਕਰਨ॥੧੪॥
ਪੀਰ ਬਹਾਵਲ ਦੀਨ ਇਕ ਸੋ ਆਯੋ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥
ਪਿਖ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੁਣ ਸਿਫਤ ਕੀਨੋ ਐਸ ਸੁਆਲ॥੧੫॥
ਆਖੇ ਪੀਰ ਬਹਾਵ ਦੀਨ ਸੁਣ ਹੇ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹਿ ॥
ਕੇਹੀ ਸੂਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਕੇਹੜੀ ਜਾਹਿ ॥ ੧੬ ॥
ਖਾਣਾ ਕੌਣ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਪਹਿਰੇ ਕੌਣ ਪੁਸ਼ਾਕ ॥
ਕੌਣ ਸ਼ਰੀਕ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਕਹੋ ਹਕੀਕਤ [੯]ਤਾਕ ॥ ੧੭ ॥
ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਸਲਮਾਨ ਵਿਚ ਕੌਣ ਨਜੀਕ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥
ਦੋਨਹੁ ਮਜਹਬ ਸੋਧ ਕੇ ਸੱਚਾ ਇੱਕ ਦਿਖਾਇ ॥ ੧੮ ॥

੧ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਗਾ ਟਿਕ ਗਈ। ੨ ਦੇਖ ਕੇ।
੩ ਅਸਚਰਜ। ੪ ਆਗੂ। ੫ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੬ ਮੌਤ ਨੂੰ। ੭ ਖੜਾਓ।
੮ ਮੰਗੀ। ੯ ਖੋਜਕੇ।

ਸੁਨ ਹੋ ਪੀਰ ਬਹਾਵ ਦੀਨ ਆਖੀ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹਿ ॥
ਸੱਚੀ ਸੂਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੱਚੀ ਜਾਇ ॥ ੧੯ ॥
ਸੱਚਾ ਖਾਣਾ ਰੱਬ ਦਾ ਪਹਿਰੇ ਸੱਚ ਪੁਸ਼ਾਕ ॥
ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਖ਼ੁਦਾਇ ਹੈ ਹੋਰ ਸ਼ਰੀਕ ਨ ਸਾਕ ॥ ੨੦ ॥
ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਜੇਹੜਾ ਜਪੇ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥
ਦਰਗਹਿ ਪਵੇ ਕਬੂਲ ਸੋ ਬਾਕੀ ਨਰਕੇ ਜਾਇ ॥ ੨੧ ॥
ਸੁਣ ਕਰ ਪੀਰ ਬਹਾਵਦੀਨ ਮਨ ਮਹਿ ਭਯੋ [1]ਖ਼ੁਸ਼ਾਲ ॥
ਕਰੀ ਬੰਦਗੀ ਗੁਰੂ ਕੋ ਧਰ ਚਰਨਨ ਪਰ [2]ਕਾਲ ॥ ੨੨॥
ਆਯੋ ਪੀਰ ਜਲਾਲ ਇਕ ਪਿਖ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਾਹਿੰ ॥
ਕਹਿਓ [3]ਕਲੰਦਰ ਨਾਨਕਾ ਕੁਛ ਅਸਚਰਜ ਦਿਖਾਹਿ॥੨੩॥
ਸੁਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਤ ਭੇ ਅੱਖੀ ਮੀਟ ਜਲਾਲ ॥
ਸੁਨ ਕਰ ਅੱਖੀ ਮੀਟੀਆਂ ਦੇਖੈ ਐਸ ਹਵਾਲ ॥ ੨੪ ॥
ਸਿੰਧ ਮਾਹਿੰ ਇਕ ਨਗਰ ਹੈ ਸੰਤ ਬਸੈਂ ਤਹਿ ਮਾਂਹਿ ॥
ਖਾਣਾਂ ਉਤਰੈ ਗੈਬ ਤੇ ਸਭ ਅਨੰਦ ਹ੍ਵੈ ਖਾਂਹਿ ॥ ੨੫ ॥
ਉਤਰਯੋ ਨਾਹਿੰ ਜਲਾਲ ਹਿਤ ਮਹੰਤ ਸੁ ਤਿਸੈ ਬੁਲਾਇ ॥
ਕਹੁ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਹੁਕਮ [4]ਭੰਗ ਕੋ ਪਾਇ॥ ੨੬ ॥
ਕਹਿ ਮੈਂ ਪੀਰ ਜਲਾਲ ਹਾਂ ਬਰਸਯੋ ਸਿੰਧ ਮੈਂ ਬਾਰ ॥
ਮੈਂ ਕਹਯੋ ਕਯੋਂ ਬਰਸ ਹੈ ਨਾਹਿੰ ਇਹਾਂ [5]ਦਰਕਾਰ॥੨੭॥
ਕਰਹਿੰ ਸੰਤ ਮਨਮੁਖ ਹੁਯੋ ਭਾਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਟਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੋਈ ਹੋਇ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਮੰਨੇ ਰਜਾਇ ॥ ੨੮ ॥
ਖੁਲ੍ਹੇ ਨੈਨ ਤਬ ਪੀਰ ਕੇ ਗੁਰ ਪਗ ਨਿਜ ਸਿਰ ਧਾਰ ॥
ਸਿਫਤ ਕਰੀ ਬਹੁ ਬਦਨ ਤੇ ਰੂਪ ਖ਼ੁਦਾਇ ਨ ਪਾਰ॥੨੯॥
ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਬਤਾਇ ਤਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਗ ਤੇਸ ॥

੧ ਖ਼ੁਸ਼। ੨ ਮਥਾ। ੩ ਫਕੀਰ। ੪ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੋੜਨਾ ਬਦਲਨਾ। ੫ ਲੋੜ।

ਰੂਮ ਵਲਾਇਤ ਕੋ ਚਲੇ ਦੇਨੈ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ ॥ ੩੦ ॥
ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮਦੀਨੇ
ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇੱਕ ਪੰਚਾਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤਾਰੇ ਚਾਰੇ [1]ਚੱਕ ਗੁਰ ਗ੍ਰਿਹ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੇਖੈ ਸੁਣੈ [2]ਗਰਭ ਵਾਸ ਨਹਿੰ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਸਰ ਸਹਿਰ ਕੈਕੈ ਜੁ ਮਹਾਨਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਹਮੀਦ ਕਾਰੂ ਜਿਹ ਥਾਨਾ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਤਾਰਨ ਹਿਤ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਕਰਿਯੋ ਪ੍ਰਵੇਸ ਸਿਰੀ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ੨ ॥ ਕਾਰੂ [3]ਕੋਰ [4]ਦੁਰਗ ਜਿਹ ਭਾਰੀ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਬੈਠੇ ਜਾਇ ਅਗਾਰੀ ॥ [5]ਬ੍ਰਿੰਦ ਹੁਤੇ ਦਰ ਪਰ [6]ਦਰਵਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਸੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਕੈਸੋ ਹੈ ਪਤਸ਼ਾਹ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਨਿਆਉਂ ਕਰੇ ਕੈਸੇ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਦਰਵਾਨਨ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਅਤ ਪਰਜਾ ਇਨ ਕੀਨ ਦੁਖਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ਕਾਰੂ ਭੂਪ ਭਯੋ ਇਕ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ॥ ਚਾਲੀ ਗੰਜ ਗਾਡ ਰਖ ਪ੍ਰਿਥਿਮੇਂ ॥ ਇਨ ਗਾਡੇ ਪੈਤਾਲੀ ਗੰਜ ॥ ਸਰਬ ਵਲਾਇਤ ਮਾਯਾ [7]ਸੰਜ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [8]ਦਾਦ ਪੁਕਾਰ ਨ ਸੁਨੈ ਕਛੁ ਲੇਵੈ ਧਨ ਖੁਸਵਾਇ ॥
ਦਯਾ ਹੀਨ ਦੁਖ ਦੇਯ ਸਭ ਮਾਯਾ ਲੇ [9]ਨਿਕਸਾਇ ॥ ੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਨ੍ਰਿਪ [10]ਚੇਰੀ ਬੁਲਵਾਈ ॥ ਬਹੁ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਦੀਨ ਸੁਨਾਈ ॥ ਇਸ ਕੋ ਬੇਚੋ ਬੀਚ ਬਜਾਰ ॥ ਏਕ [11]ਰਜਤਪਣ ਮੋਲ ਕਰਾਰ ॥ ੭ ॥ ਚੌਦਹਿ ਸਾਲ ਬਾਲ ਇਕ ਆਯੋ ॥ ਪਿਖ ਸਰੂਪ ਮਨ ਰਹਿਯੋ ਲੁਭਾਯੋ ॥ ਮਾਤ ਸਮੀਪ ਗਯੋ ਤਬ ਧਾਯੋ ॥ ਹੈ ਆਤੁਰ ਅਸ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ੮ ॥ [12]ਜਨਨੀ ਏਕ

---

੧ ਚਾਰੇ ਤਰਫਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰੇ ਕੋਨੇ । ੨ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ । ੩ ਦੇ । ੪ ਕਿਲੇ । ੫ ਬਹੁਤੇ । ੬ ਦਰਵਾਨਚੀ । ੭ ਅਕੱਠੀ । ੮ ਫਰਯਾਦ । ੯ ਕਢਕੇ । ੧੦ ਦਾਸੀ । ੧੧ ਰੁਪੈ । ੧੨ ਮਾਤਾ ।

ਰਜਤਪਣ ਦੇਵਹਿੰ ॥ ਤੌ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਹਮ ਲੇਵਹਿੰ ॥ ਸੁਨ ਸੁਤ ਏਕ ਰਜਤਪਣ ਨਾਹੀ ॥ ਖੋਜਹੁ ਸਗਰੇ ਦੇਸ਼ ਜਿ ਮਾਹੀ ॥ ੯ ॥ ਤਬ ਹਠ ਗਹਯੋ ਸੁ ਬਾਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਹੈਂ [1]ਕਿ ਲੇ ਦੀਜੈ ਤਤ ਕਾਲਾ॥ ਨਹਿੰ ਤੋ ਮਰ ਹੋਂ ਖਾਇ ਕਟਾਰਾ ॥ ਬਿਨਾ ਲਿਯੇ ਨਹਿ ਜਿਯਨ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ਕਹਿ ਮਾਤਾ ਤਵ ਪਿਤ ਦਫਨਾਯੋ॥ਏਕ ਰਜਤਪਣ ਤਿਹ ਮੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਰਹਿ ਨ ਸਕਤ ਸੋ ਲੇਹੁ ਨਿਕਾਸੇ ॥ ਇਉਂ ਸੁਨ ਬਾਲਕ ਭਯੋ ਹੁਲਾਸੇ॥੧੨॥ਗੋਰ ਖੋਦ ਤਬ ਲੀਨ ਨਿਕਾਸੇ॥ਲੇਨਾਰੀ ਤਬ ਕੀਨ [2]ਹੁਲਾਸੇ॥ ਸੁਧ ਕਾਰੂ ਸੁਨ ਬਿਸਮਹਿ ਬਾਯੋ ॥ ਤਾਤਕਾਲ ਸੋ ਨਰ ਬੁਲਵਾਯੋ ॥ ੧੨ ॥ ਕਹਿਯੋ [3]ਰਜਤਪਣ ਕਹਿ ਤੇ ਲੀਨਾ ॥ ਬਾਲਕ ਤਬਹਿ ਬਤਾਵਨ ਕੀਨਾ ॥ ਮੈਂ ਕਾਢਿਯੋ ਪਿਤ ਗੋਰ [4]ਮਝਾਰਾ ॥ ਔਰ ਬਾਇੰ ਨਹਿੰ ਮਿਲਹਿ [5]ਨ੍ਰਿਪਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਜਬ ਐਸੇ ਕਾਰੂ ਸੁਧ ਪਾਈ ॥ ਸਭ ਹੀ ਗੋਰ ਲੀਨ ਖੁਦਵਾਈ ॥ [6]ਦਰਵਾਵਨ ਤੇ ਸੁਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਪੁਨ ਤਿਨ ਸੰਗ ਕਹੀ ਅਸ ਬਾਨੀ ॥ ੧੪ ॥ ਗੁਨਹਗਾਰ ਇਹੁ ਦੋਜ਼ਕ ਜਾਈ ॥ ਹੈ ਸਦ [7]ਹੈਫ ਕਰੀ ਜੋ ਕਮਾਈ ॥ ਅਬ ਇਕ ਬਾਤ ਸੁਨਹੁ ਦਰਵਾਨੋ ॥ ਕਾਰੂ ਸੋਂ ਇਵ ਜਾਇ ਬਖਾਨੋ॥ ੧੫ ॥ ਇਕ ਫਕੀਰ ਤੁਮਰੇ ਦਰ ਆਯੋ ॥ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਬੇ ਕੌ ਚਾਹਿਯੋ ॥ [8]ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਸੁਨਕੈ ॥ ਗੇ ਦਰਵਾਨ ਸੰਤ ਭਲ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ੧੬ ॥ ਪਹੁਚੇ ਕਾਰੂ ਕੇਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਕਰ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਇਕ ਦਰਵੇਸ਼ ਅਪੂਰਬ ਆਯੋ ॥ [9]ਰਾਵਰ ਕੌ ਮਿਲਬੋ ਫੁਰਮਾਯੋ ॥ ੧੭ ॥ ਇਵ ਸੁਨ ਕਾਰੂ ਦਰ ਪਰ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਦਰਸਨ ਪਾਯੋ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਦੇਨ ਨਸੀਅਤ ਸਭ ਦੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥

---

੧ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਲੈਕੇ । ੨ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੩ ਰੁਪਯਾ ਕਿਸ ਪਾਸੋਂ । ੪ ਵਿਚੋਂ । ੫ ਰਾਜਾ । ੬ ਸੰਤ੍ਰੀ । ੭ ਲਾਹਨਤ । ੮ ਕੋਮਲ । ੯ ਆਪ ਨੂੰ ।

ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ॥ ਨਸੀਹਤ ਨਾਮਾ ॥

ਕੀਚੈ ਨੇਕ ਨਾਮੀ ਜੁ ਦੇਵੈ ਖੁਦਾਇ ॥ ਜੁ ਦੀਜੈ ਜ਼ਿਮੀਂ ਪਰ ਸੁ ਹੋਸੀ ਫਨਾਇ ॥ ਦਾਇਮ ਵ ਦੌਲਤ ਕਸੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ॥ ਨ ਰਹਿੰਗੇ ਕਰੋੜੀ ਨ ਰਹਿੰਗੇ ਹਜ਼ਾਰ ॥ ਦਮੜਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜੋ ਖਰਚੈ ਅਰ ਖਾਇ ॥ ਦੇਵੈ ਦਿਲਾਵੈ ਰਜਾਵੈ ਖੁਦਾਇ ॥ ਹੋਤਾ ਨ ਰਾਖੈ ਇਕੇਲਾ ਨ ਖਾਇ ॥ ਤਹਿਕੀਕ ਦਿਲਦਾਨੀ ਵਹੀ ਭਿਸਤ ਜਾਇ ॥ ਕੀਚੈ ਤਵੱਜੋ ਨ ਕੀਚੈ ਗੁਮਾਨ ॥ ਨ ਰਹਿਗੀ ਯੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨ ਰਹਿੰਗੇ ਦੀਵਾਨ ॥ ਹਾਥੀ ਵ ਘੋੜੇ ਵ ਲਸਕਰ ਹਜਾਰ ॥ ਸਭੀ ਗ਼ਰਤ ਹੋਤੇ ਕੋ ਲਾਗੇ ਨ ਬਾਰ ॥ ਦੁਨੀਯਾਂ ਕੇ ਦੀਵਾਨੇ ਕਹੇਂ ਮੁਲਕ ਮੇਰਾ ॥ ਆਈ ਮੌਤ ਸਿਰ ਪਰ ਨ ਤੇਰਾ ਨ ਮੇਰਾ ॥ ਕੇਤੀ ਗਈ ਦੇਖ ਵਾਜੇ ਵਜਾਇ ॥ ਰਹੇਗਾ ਵਹੀ ਏਕ ਸਾਚਾ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥ ਆਯਾ ਇਕੇਲਾ ਇਕੇਲਾ ਚਲਾਯਾ ॥ ਚਲਤੇ ਵਖਤ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨ ਆਯਾ ॥ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਜੈ ਕਿਯਾ ਦੀਜੈ ਜਬਾਬ ॥ ਤੋਬਾ ਪੁਕਾਰੇ ਤੇ ਪਾਵਹਿ ਅਜ਼ਾਬ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਪੈ ਕਰ ਜ਼ੋਰ ਦਮੜਾ ਕਮਾਯਾ ॥ ਖਾਯਾ ਹੰਡਾਯਾ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾਯਾ ॥ ਆਖਰ ਪੱਛੋਤਾਣਾਂ ਕਰੈਂ ਹਾਇ ਹਾਇ ॥ ਦਰਗਹਿ ਗਏ ਤੇ ਤੂੰ ਪਾਵਹਿਂ ਸਜਾਇ ॥ ਲਾਨਤ ਹੈ ਤੈਂ ਕੂੰ ਵ ਤੈਂਡੀ ਕਮਾਈ ॥ ਦਗੇਬਾਜੀ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਲੂਟ ਖਾਈ ॥ ਪੀਯੇ ਪਿਯਾਲੇ ਔਰ ਖਾਏ ਕਬਾਬ ॥ ਦੇਖੋ ਹੋ ਲੋਗੋ ਯੇ ਹੋਂਗੇ ਖਰਾਬ ॥ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਬੰਦਾ ਉਸੇ ਨ ਚਿਤਾਰਾ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਤੈਂ ਸਾਹਿਬ ਬਿਸਾਰਾ ॥ ਨ ਕੀਤੀ ਅਬਾਦਤ ਨ ਰਖਿਯੋ ਈਮਾਨ ॥ ਕਰੈਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਲਮੀ ਪੁਕਾਰੇ ਜਹਾਨ ॥ ਅੰਦਰ ਮਹਿਲ ਕੇ ਤੂੰ ਬੈਠੋ ਹੈਂ ਜਾਇ ॥ ਹਰਮਾਂ ਸਿਉਂ ਖੇਲੇਂ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋਈ ਹਵਾਇ ॥ ਨ ਪੂਛੈਂ ਨ ਬੂਝੈਂ ਜੁ ਬਾਹਿਰ ਕਿਯਾ ਹੋਇ ॥ ਲੂਟਨ ਕੌ ਦੁਨੀਆਂ ਤੂੰ ਮਾਰਹਿਂ ਬਿਗੋਇ ॥ ਬਸਤੀ ਉਜਾੜੇਂ ਤੂੰ ਫਿਰ ਨ ਬਸਾਵੈਂ ॥ ਕੂਕੈਂ ਪੁਕਾਰੇਂ ਤੋ ਦਾਦ ਨ ਪਾਵੈਂ ॥

ਹਾਕਮ ਕਹਾਵੈਂ ਹਕੂਮਤ ਨ ਹੋਇ ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਦੀਵਾਨੇ ਫਿਰੈਂ ਮਸਤ ਲੋਇ ॥ ਲੂਟੈਂ ਮੁਲਕ ਐਸ਼ ਅਸ਼ਰਤ ਕਮਾਇ ॥ ਦੋਜ਼ਕ ਕੀ ਆਤਸ ਮੇਂ ਆਖਰਿ ਜਲਾਇ ॥ ਗਰਬ ਸਿਓ ਨ ਦੇਖ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਦਿਵਾਨੇ ॥ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨ ਰਹਿਗੀ ਤੂੰ ਐਸੀ ਨ ਜਾਨੇ ॥ ਉਠਾਵੈ ਸਫਾ ਉਸੇ ਲਾਗੈ ਨ ਬਾਰ ॥ ਕਿਸਕੀ ਯੇ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਸਕੇ ਘਰ ਬਾਰ ॥ ਚੰਦ ਰੋਜ਼ ਚਲਣਾ ਕਿਛ ਪਕੜੋ ਕਰਾਰ ॥ ਨ ਕੀਚੈ ਹਿਰਸ ਬਹੁ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਯਾਰ ॥ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨ ਹੋ ਕਿਛ ਨੇਕੀ ਕਮਾਇ ॥ ਲਾਨਤ ਕਾ ਜਾਮਾ ਪਹਿਰ ਕੇ ਨ ਜਾਇ ॥ ਗ਼ਫਲਤ ਕਰੋਗੇ ਤੇ ਖਾਵੋਗੇ ਮਾਰ ॥ ਬੇਟੀ ਵ ਬੇਟਾ ਕੋ ਲੇਗਾ ਨ ਸਾਰ ॥ ਤੋਬਾ ਕਰੋ ਬਹੁਤ ਕੀਚੈ ਨ ਜ਼ੋਰ ॥ ਦੋਜ਼ਕ ਆਤਸ਼ ਜਲਾਵੈਗੀ ਗੋਰ ॥ ਮੁਸਾਇਕ ਪੈਕੰਬਰ ਕੇਤੇ ਸਾਹਿ ਖ਼ਾਨ ॥ ਨ ਦੀਸੈਂ ਜ਼ਿਮੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ॥ ਚਲਤੇ ਕਬੂਤਰ ਜਨਾਵਰ ਕੀ ਛਾਉਂ ॥ ਕਿਤੇ ਖ਼ਾਕ ਹੂਏ ਕੋ ਪੂਛੈ ਨ ਨਾਉਂ ॥ ਚਿਹਲ ਗੰਜ ਜੋੜੇ ਨ ਰੱਖਿਓ ਸੁ ਇਮਾਨ ॥ ਆਖ਼ਿਰ ਹੂਆ ਵੋ ਕਾਰੂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ॥ ਨਦਾਨੀ ਯੇ ਦੁਨੀਆਂ ਜੋ ਫਾਨੀ ਮੁਕਾਮ ॥ ਤੂੰ ਖ਼ੁਦ ਚਸ਼ਮ ਬਿਬੀਂ ਯਹ ਚਲਨਾ ਜਹਾਨ ॥ ਨ ਹਰ ਵਕਤ ਬੰਦੇ ਇਬਾਦਤ ਵਿਸਾਰ ॥ ਮਸਤੀ ਵ ਗ਼ਫਲਤ ਸੇ ਬਾਜ਼ੀ ਨ ਹਾਰ ॥ ਤੋਬਾ ਨ ਕੀਤੀਆ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਨਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਐਸੇ ਆਲਮ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪਨਾਹ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਾਰੂ ਸੁਨ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਭਯੋ [1]ਮੋਮ ਦਿਲ ਸੋਇ ॥
ਆਗੈ ਕੋ ਭੈ ਮਾਨਿਓਂ ਜਹਿਂ ਸਜਾਇ ਅਸ ਹੋਇ ॥ ੧੯॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਰੂ ਮਨ ਗੁਨ ਤਬਹਿ [2]ਬੁਗੋਯੋ ॥ ਮੈਂ [3]ਗ਼ਾਫਲ ਹੋਯੋ ਨਿਤ ਸੋਯੋ ॥ ਮਿਹਰ ਆਪਨੀ ਮੋ ਪਰ ਕੀਜੈ ॥ ਬਖ਼ਸ਼ ਖਤਾ ਸ਼ੁਭ [4]ਮਾਰਗ ਦੀਜੈ ॥ ੨੦ ॥ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥

[1] ਨਰਮ ਦਿਲ। [2] ਕਥਨ। [3] ਬੇ ਫਿਕਰ। [4] ਸ਼ੁਭ ਰਸਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲੇ ਸ਼ੁਭ ਬਾਨੀ ॥ ਕੈਦੀ ਜੇਲ੍ਹੇ ਮਾਹਿੰ ਜੇ ਰਾਖੇ ॥ ਸਭ ਛੋਡੋ ਜੇ ਸੁਖ ਅਭਲਾਖੇ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਕਾਰੂ ਤਬ [੧]ਦੂਤ ਪਠਾਏ ॥ ਕੈਦੀ ਨਰ ਸਭ ਦੀਨ ਛੁਡਾਏ ॥ ਦਰਬ [੨]ਖਸੋਟਿਯੋ ਤਿਨਹਿ ਦਿਵਾਏ ॥ ਧਾਮ ਗਏ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਗਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਸਿਮਰ ਸਤ ਨਾਮੂ ॥ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਸਭ ਸੁਖ [੩]ਧਾਮੂ ॥ ਆਗੈ [੪]ਆਜਜ਼ ਰਖਿਯਾ ਕਰਿਯੇ ॥ ਉਰ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਸਭ [੫]ਪਰਹਰਿਯੇ ॥ ੨੩ ॥ [੬]ਕਲਮਲ ਕਰ ਜੋ ਧਨ ਇਕਠਾਏ॥ ਦੇਉ [੭]ਖਰਾਇਤ ਨਾਮ ਖ਼ੁਦਾਏ ॥ ਸੁਨ ਕਾਰੂ ਧਨ ਕੀਨ ਖ਼ਰਾਇਤ ॥ ਸ਼ਾਂਤ ਭਈ ਤਬ ਸਗਰ [੮]ਵਲਾਇਤ ॥ ੨੪ ॥ ਮਾਨਵ ਆਵਨ ਸਗਰੇ ਲਾਗੇ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੁਵੈਂ ਵਡ ਭਾਗੇ ॥ [੯]ਤ੍ਰਾਸ ਦੇਸ ਕੋ ਸਭ [੧੦]ਨਿਰਵਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਕਾਰੂ ਸ਼ੁਭ ਜਗ ਮਹਿੰ ਡਾਰਾ ॥ ੨੫ ॥ ਬਹੁਰ ਗਮਨ ਕੀ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ॥ ਤਬ ਕਾਰੂ ਅਸ [੧੧]ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਰਹੀਏ ਮੁਝ [੧੨]ਪਾਸੂ ॥ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਹੂੰ ਚਰਨਨ [੧੩]ਖਾਸੂ ॥ ੨੬ ॥ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕਰਹੁ ਪਯਾਨਾ ॥ ਪੁਨ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵਹੁ ਕਬ ਆਨਾ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਨਾਮ ਹੋਇ ਕਲਿਆਨਾ ॥ ੨੭॥ ਰਿਦੈ ਧਿਆਨ ਅਪਨੇ ਤੁਮ ਧਾਰਹੁ ॥ ਇਹੋ ਹਮਾਰੋ ਮਿਲਨ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥ ਬਿਦਾ ਭਏ ਦੇ ਧੀਰਜ ਤਾਈਂ ॥ ਗਮਨੇ ਆਨ ਥਾਨ ਗੋਸਾਈਂ ॥ ੨੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕਾਰੂ ਹਮੀਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਜੁਗ ਪੰਚਾਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਰਬ ਰਸਨ ਤੇ ਰਸ ਭਲਾ ਸਾਦ ਲੇਹਿ ਜੇ ਕੋਇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇ ਨਾਮ ਸੁਨ ਜਪਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥੧॥

---

੧ ਨੌਕਰ ਭੇਜਾ। ੨ ਲੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਧਨ। ੩ ਘਰ। ੪ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਤੇ। ੫ ਦੂਰ ਕਰਦੇ। ੬ ਪਾਪ। ੭ ਦਾਨ। ੮ ਸਾਰੇ ਮੁਲਖ ਵਿਚ। ੯ ਡਰ। ੧੦ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੧੧ ਬਾਣੀ। ੧੨ ਪਾਸ। ੧੩ ਖਾਸ ਕਰਕੇ।

ਚੌਪਈ ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਨ ਕਥਾ [1]ਰਸਾਲਾ ॥ ਜਿਸ ਮਹਿ ਮਾਰਗ ਮੁਕਤਿ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਕੀਨੋ [2]ਪ੍ਰਸਥਾਨਾ ॥ ਜਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਬਗਦਾਦ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨ ॥ [3]ਬਕਰ ਖਲੀਫਾ ਨ੍ਰਿਪ ਤਿਹ ਥਾਨ ॥ ਉਪਜਤ ਨਹਿੰ ਤਿਨ ਗ੍ਰਹਿ ਸੰਤਾਨ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਪੀਰ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇਰਾ ॥ ਪੂਛਿਯੋ ਸੁਤ ਉਪਾਇ ਇਕ ਬੇਰਾ ॥ ੩ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿ ਹੈਂ ਜੋ ਫਕੀਰ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਇਨ ਮਹਿੰ ਲਹੁ ਧੀਰ ॥ ਸਭ ਫਕੀਰ ਅਬ [4]ਪਕਰ ਮੰਗਾਵੋ ॥ ਦੇਹਿੰ [5]ਤਾਤ [6]ਨਤ ਕੈਦ ਕਰਾਵੋ ॥ ੪ ॥ [7]ਤਾਤ ਨਮਿੱਤ ਗਹਿ ਕੈਦ ਫਕੀਰ ॥ ਕਹਿ ਦਿਹੁ ਸੁਤ ਨਤ ਦੈ ਹੋਂ [8]ਪੀਰ ॥ ਕੋਊ ਨ ਤਿਨ ਕੋ ਸਕੈ ਛੁਡਾਇ ॥ ਤਿਨ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਗੁਰ ਆਇ ॥ ੫ ॥ ਪੁਰ ਤੇ ਵਹਿਰ [9]ਰੁਚਰ ਜਲ [10]ਹੇਰਾ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰ ਡੇਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੜਹੈਂ ਮੁਖ ਬਾਨੀ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿਫਤ ਮਹਿ ਸਾਨੀ ॥ ੬ ॥ ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਲੱਖ ਆਕਾਸ ॥ ਇਹੁ ਜਬ ਸ਼ਬਦ ਪਢਿਯੋ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਏਕ ਮੁਰੀਦ ਪੀਰ ਕੋ ਆਯੰ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਸ਼੍ਰੋਨ ਮਹਿ [11]ਤਰਕ ਕਰਾਯੰ ॥ ੭ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਸੋਂ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਇਕ ਫਕੀਰ ਦੇਖਿਯੋ ਮੈਂ ਜਾਇ ॥ ਤਿਸਨੇ ਲਖ ਆਕਾਸ਼ ਪਤਾਲੇ ॥ ਬਹੁਰ ਨ [12]ਓਰਕ ਥਕ ਰਹਿ ਭਾਲੇ ॥ ੮ ॥ ਲਿਖਿਯੋ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੁਰਾਂ ਦਰਮਿਯਾਨਾ ॥ ਕੂਰੋ ਕਿਧੌ ਫਕੀਰ [13]ਅਯਾਨਾ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਸੁਨ ਕੈ [14]ਤਿਸ ਬੇਰਾ॥ ਮਨ ਮਹਿ ਕੀਨੋ ਕ੍ਰੋਧ ਵਡੇਰਾ ॥ ੯ ॥ ਆਇਸ ਸਗਰੇ ਨਗਰ ਪਠਾਈ ॥ ਸੰਗ ਸਾਰ ਤਿਸ ਕਰਿਯੋ ਜਾਈ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਕੀ ਆਇਸ ਪਾਏ ॥

---

੧ ਸੁੰਦਰ । ੨ ਚਲਨਾ । ੩ ਬਕਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਖਲੀਫਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ।
੪ ਪਕੜ । ੫ ਪੁਤਰ । ੬ ਨਹੀਂ । ੭ ਪੁਤਰ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਪਕੜ ਕੇ ।
੮ ਪੀੜਾ । ੯ ਸੁੰਦਰ । ੧੦ ਦੇਖਾਂ । ੧੧ ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ । ੧੨ ਓੜਕ ।
੧੩ ਅਨਜਾਣ । ੧੪ ਤਿਸ ਵੇਲੇ ।

ਬਾਲਕ ਬੂਢੇ [1]ਤਰਨੇ ਧਾਏ ॥ ੧੦ ॥ ਇਕ ਇਕ [2]ਪਾਹਿਨ ਸਭ ਨੇ ਲੀਨਾ ॥ [3]ਢੋਲ ਵਾਇ ਬਡ [4]ਰੌਰਾ ਕੀਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਕੈ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਬਾਂਗ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥੧੧॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ॥ ਗੁਰ ਬਰ ਏਕੰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਾਂਗ ਜਿਤੇ ਨਰ ਆਏ ॥ [5]ਸੁੱਨ ਮੁੱਨ ਹੋਏ ਤਹਿੰ ਥਾਏ ॥ ੧੨ ॥ ਇਕ ਨਰ ਬਿਨ ਪਾਹਿਨ ਥੋ ਆਯੋ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਕੋ ਜਾਇ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪੀਰ [6]ਪਯਾਨਾ ਕੀਨੇ ॥ ਮਾਨਵ [7]ਅਨਗਨ ਸੰਗਹਿ ਲੀਨੇ॥ ੧੩ ॥ ਸਭ ਇਕ ਬਾਰ ਆਏ ਚੌਫੇਰੇ ॥ ਮਾਰਨ ਹਿਤ ਕਿਯ [8]ਭੁਜਾ ਉਚੇਰੇ ॥ [9]ਠਾਂਢੀ ਰਹੀਂ ਉਚੇਰੈ ਬਾਂਹੈਂ ॥ ਉਤਰੈਂ [10]ਤਰ ਨ ਕਾਠ ਸਮ ਬਾਹੈਂ ॥ ੧੪ ॥ ਪੀਰ [11]ਲਜਤ ਹੋ ਗਯੋ ਸਮੀਪਾ ॥ ਬੈਠਿਓ ਜਹਿ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਤੂ ਕੁਫਰ ਅਲਾਵਾ ॥ ਕੋ ਹੈਂ ਤੂ ਕਿਤ ਤੇ ਚਲ ਆਵਾ ॥ ੧੫ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਤਹਿੰ ਬਡੀ ਦਿਖਾਈ॥ ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਆਕਾਸ਼ [12]ਅਲਾਈ ॥ ਸੁਨੀ ਪੀਰ ਤੇ ਗੁਰੂ ਬਖਾਨੇ ॥ ਚੌਦਹਿ ਤਬਕ ਕੁਰਾਨ ਲਿਖਾਨੇ ॥ ੧੬ ॥ ਤਿਸਕੋ ਕਹਿਨ ਹਾਰ ਹੈ ਜੋਊ ॥ ਤਾਂਕੋ ਚੌਦਹਿ ਕੀ ਸੁਧ ਹੋਊ॥ ਲਾਖਨ ਕੀ ਸੁਧ ਜਿਨ ਕੋ ਹੋਈ ॥ ਤੇਤੀ ਭਨੀ ਝੂਠ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ੧੭ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਸੁਨ ਸਾਚ ਨ ਮਾਨੀ ॥ ਹੇਤ ਬਿਲੋਕਨ ਬੋਲਿਓ ਬਾਨੀ ॥ ਕਹਿ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨ ਆਵਹਿ ਮੋਕੋ ॥ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਇ ਜਿਹੈ [13]ਸੁਧ ਤੋਕੋ ॥ ੧੮ ॥ ਸੁਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਗ ਲਿਜਾਵਹੁ ॥ ਜਿਤੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਤਿਤੀ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਤਹਿ ਛਿਨ ਸ੍ਰੀ ਜਗ ਨਾਥਾ ॥ ਤਹਿ ਕੋ ਗਹਿਯੋ ਹਾਥ ਮਹਿੰ ਹਾਥਾ

---

੧ ਜਵਾਨ । ੨ ਪਥਰ । ੩ ਢੋਲ ਵਜਵਾ ਕੇ । ੪ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ । ੫ ਜੜ ਹੋ ਗਏ । ੬ ਜਾਣਾ । ੭ ਬੇਅੰਤ । ੮ ਬਾਂਹਾਂ । ੯ ਉਚੀਆਂ ਹੀ ਬਾਹਵਾਂ ਖੜੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ । ੧੦ ਤਲੇ । ੧੧ ਸ਼ਰਮ ਸਾਰ । ੧੨ ਕਥਨ ਕੀਤੇ । ੧੩ ਖਬਰ ।

॥ ੧੯॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ [1]ਲੋਚਨ ਮੂੰਦਹੋ ਦੋਈ ॥ ਚਹੇ ਜੋ ਦੇਖ ਲੇਹੁ ਅਬ ਸੋਈ ॥ ਮੁੰਦ੍ਰਤ ਨੈਨ ਕਿਯੇ ਤਿਸ ਜਬ ਹੀ ॥ ਅਪਰ ਅਕਾਸ਼ ਦਿਖਾਯੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ੨੦॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਤਿਹ ਬੀਚ ਬਿਹਾਰੇ ॥ ਬਹੁਰ ਔਰ [2]ਨਭ ਮਾਹਿੰ ਪਧਾਰੇ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਸੌਂ ਬਹੁ [3]ਬਰਖ ਬਿਤਾਏ॥ ਲਾਖ ਅਕਾਸ਼ ਤਾਹਿ ਦਿਖਰਾਏ ॥ ੨੧ ॥ ਬਹੁਰੋ ਗਏ ਪਤਾਲਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਏਕ ਦਿਖਾਵਾ ਤਾਹੀਂ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਨ ਲੌ ਫਿਰ ਕਰ ਸਾਰੇ ॥ ਬਹੁਰੋ ਦੁਤੀਅ ਪਤਾਲ ਪਧਾਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਸੌਂ ਜੋ ਲਾਖ ਪਤਾਲਾ ॥ ਸਰਬ ਦਿਖਾਏ ਤਾਂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਬਹੁਤ ਬਰਖ ਲਘ [4]ਕਾਲ ਬਿਤਾਯੋ ॥ ਬਿਚਰਤ ਪੀਰ [5]ਤਾਤ [6]ਅਕਲਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਕੈ ਗੁਰੂ ਅਗਾਰੀ ॥ ਹ੍ਵੈ ਅਧੀਨ ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਅੰਤ ਨ ਆਵਤ [7]ਗੈਨ ਪਤਾਲਾ ॥ ਬਿਚਰਤ ਬੀਤ ਗਯੋ [8]ਚਿਰ ਕਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥ ਚਲੋ ਆਪਨੇ ਅਬ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਖ਼ੁਦਾਇ ਹੈ ਲਖੋਂ ਨ ਆਨਾ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਜੋ ਕਿਛ ਚਾਹ ਹੈ ਰਿਦੈ ਮਝਾਰੀ ॥੨੫॥ ਦੇਖਹੁ ਔਰ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲਾ ॥ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਕਛ ਰਹੇ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਜੇਕਰ ਅਕੁਲਾਵਾ ਚਿਤ [9]ਤੋਰਾ ॥ਚਲਿਯੋ ਚਾਹਿਤ ਹੈਂ ਅਪਨੇ [10]ਠੋਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਤਵ ਪਿਤ ਨਿਸ਼ਚਾ ਆਵਹਿ ਜੈਸੇ ॥ ਕਾਰਜ ਕਰਹੁ ਆਪ ਅਬ ਤੈਸੇ ॥ ਸੰਗਤ ਮੈਂ [11]ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਤ ਹੋਈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਚਲੀਏ ਲੇਕਰ ਸੋਈ ॥ ੨੭ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਗਏ ਜਹਾਂ ਸਤਿਸੰਗਤ ॥ ਬੈਠੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸ਼ੁਭ ਪੰਗਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [12]ਅਵਿਲੋਕਾ ਜਬ ਹੀ ॥ ਉਰ ਭਰ ਹਰਖ ਉਠੇ ਸਭ ਤਬ ਹੀ ॥ ੨੮ ॥ [13]ਪਦ ਪੰਕਜ ਪਰ ਬੰਦਨ ਧਾਰੀ ॥ ਬੈਠਾਰੇ ਪੁਨ ਸਭਾ ਮਝਾਰੀ ॥ [14]ਦੀਪ ਬਾਰ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰੀ ॥

---

੧ ਅਖਾਂ ਮੀਟ ਦੇ। ੨ ਅਕਾਸ਼। ੩ ਸਾਲ। ੪ ਸਮਾਂ।
੫ ਪੀਰ ਦਾ ਬੇਟਾ। ੬ ਦੁਖੀ। ੭ ਅਕਾਸ਼। ੮ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ। ੯ ਤੇਰਾ।
੧੦ ਜਗ੍ਹਾ। ੧੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ। ੧੨ ਦੇਖਿਆ। ੧੩ ਚਰਨ ਕਮਲ। ੧੪ ਦੀਵਾ।

ਪੂਜਨ ਕੀਨ ਪ੍ਰਸੰਸ ਉਚਾਰੀ ॥ ੨੯ ॥ ਕਰ ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਤ ਕੋ ਭਲ ਰੀਤੀ ॥ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਖਰੇ ਯੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥ ਬਹੁਰੋ ਬਾਂਟ ਦੀਨ ਸਭ ਤਾਹੀ ॥ ਲੀਨ ਪੀਰ ਸੁਤ ਹਰਖ ਬਢਾਹੀ ॥ ੩੦ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਹੁ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਫਿਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਖਰਾਈ ਤਾਹੀਂ ॥ ਜਬ [1]ਕਚਕੌਲ ਪੂਰ ਤਿਹ ਲੀਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਹੁਰ [2]ਪਯਾਨੋ ਕੀਨਾ ॥ ੩੧ ॥ ਤਬ ਬਗਦਾਦ ਦੇਸ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਹੁਤੋ ਪੀਰ ਬਹੁ ਨਰ ਜਿਸ ਬਾਏ ॥ ਬੂਝਨ ਕੀਨ ਪੀਰ ਸੁਤ ਤਾਹੀਂ ॥ ਲਖ ਪਤਾਲ ਨਭ ਦੇਖੇ ਜਾਹੀਂ ॥ ੩੨ ॥ ਕੈ ਫਕੀਰ ਨੇ ਝੂਠ ਅਲਾਏ ॥ਹਟ ਕੈ [3]ਤੂਰਨ ਤੁਮ ਚਲ ਆਏ॥ ਬਿਸਮਿਯੋ ਦਸਤਗੀਰ ਸੁਤ ਸੁਨ ਕੈ ॥ ਅਤਸੈ ਅਚਰਜ ਤੋ ਮਨ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ੩੩ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਿਯੋ ਹੇ ਪਿਤਾ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ਇਹੁ ਦਰਵੇਸ਼ ਖ਼ੁਦਾਇ ਲਖੀਜੈ ॥ ਤੁਮ ਤੋ ਕਹਿਓ ਕਿ ਤੂਰਨ ਆਏ ॥ ਕਿਤੇ [4]ਸਹਿਸ ਹਮ ਬਰਖ ਬਿਤਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ਼ ਦਿਖਾਏ ॥ ਬਹੁਰੋ [5]ਓਰਕ ਹਾਥ ਨ ਆਏ ॥ ਗਯੋ ਹਾਰ ਅਵਲੋਕਿਯੋ ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਹਿ ਅਰ ਮੈਂ ਹਟ ਆਵਾ ਤਬ ਹੀ ॥ ੩੫ ॥ ਜਹਿ ਕਹਿ ਸੰਗਤ ਇਨਕੀ ਦੇਖੀ ॥ ਪਦ ਪੂਜਹਿੰ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਸੇਖੀ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਸੁਨ ਸੁਤ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਬਿਸਮ ਰਹਿਯੋ ਕਛ ਜਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ੩੬ ॥ ਇਹ [6]ਠਾਂ ਘਟਕਾ ਬੀਤੀ ਦੋਊ ॥ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਉਠੇ ਨਹਿੰ ਕੋਊ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਲਖ ਕੈ ਮਾਨ [7]ਅਸੰਭਾ ॥ ਮਾਨ ਰਹਿਯੋ ਮਨ ਪੀਰ ਅਚੰਭਾ ॥ ੩੭ ॥ ਇਹ ਤੋ ਮਾਨਖ ਤਨ ਨਹਿੰ ਹੋਈ ॥ ਅਹੈ ਖ਼ੁਦਾਇ ਧਰਿਓ ਤਨ ਸੋਈ ॥ ਇਸ ਕੀ [8]ਸਰਬਰ ਹੋਇ ਨ ਕੋਈ ॥ ਬੰਦਨ ਬਨੈ ਬੰਦ ਕਰ ਦੋਈ ॥ ੩੮ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਪਾਇਨ ਪਰਿਯੋ ॥ ਉਰ ਕੋ ਸਰਬ ਗਰਬ

੧ ਭਾਂਡਾ । ੨ ਜਾਣਾ ਕੀਤਾ । ੩ ਛੇਤੀ । ੪ ਸੈਂਕੜੇ । ੫ ਅੰਤ ।
੬ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਦੋ ਘੜੀਆਂ । ੭ ਅਸਚਰਜ । ੮ ਸਦਰਸ ।

ਪਰ ਹਰਿਯੋ ॥ ਸਭ ਮੁਰੀਦ ਕੋ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਪਗ ਲਗ ਲੇਹੁ ਖਤਾ ਬਖਸ਼ਾਈ ॥ ੩੯ ॥ ਇਸ ਕੋ ਮਾਨਖ ਤਨ ਨਹਿੰ ਜਾਨੋ ॥ ਐਨ ਖ਼ੁਦਾਇ ਸਰੂਪ ਪਛਾਨੋ ॥ ਲੋਗਨ ਸੁਨ ਆਇਸ ਨਿਜ ਪੀਰ ॥ ਪੁਨਾ ਦੇਖਿਯੋ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰ ॥ ੪੦ ॥ ਪਾਇਨ ਆਇ [1]ਉਤਾਇਲ ਪਰੇ ॥ [2]ਨਾਨਾ ਬਿਧਨ ਉਪਾਇਨ ਧਰੇ ॥ ਉਤਰੀ [3]ਅਧੋ ਭੁਜਾ ਸਭ ਹੀ ਕੀ ॥ ਭਈ ਅਗਾਰੀ ਬਿਧ ਜਿਮ ਨੀਕੀ ॥ ੪੧ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਸਰਧਾ ਬਧੀ ਮਹਾਨਾ ॥ ਪੂਜਨ ਲਗਿਯੋ ਸਰਬ ਤੁਰਕਾਨਾ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਆਯੋ ਚਰਨਨ ਸਿਰ ਧਾਰਾ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਬਖਸ਼ਹੁ ਮੈਂ ਅਨਸਾਰਾ ॥ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ ਸੁਤ ਨਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਬਰ ਦੇਵਹੁ ਮੋਹਿ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਗੁਰ ਹੇ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਨ ਲੀਜੈ ॥ ਕੈਦ ਫਕੀਰ ਸਭੀ ਤਜ ਦੀਜੈ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨ ਆਇਸ ਸਭ ਤਜੇ ਫਕੀਰਾ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਗਿਯੋ ਗੁਰ ਧੀਰਾ ॥ ਸਤਗੁਰ ਤਿਸਕੀ ਸ਼ਰਧਾ [4]ਹੇਰੀ ॥ ਏਕ ਲੌਂਗ ਦੀਨੋ ਤਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ੪੪ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਲੇਕਰ ਸ਼ਾਹਿ ਬੇਗਮ ਦਯੋ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਰਨ ਕੀ [5]ਗਰਬ ਧਰਯੋ ॥ ਬੇਗਮ ਸ਼ਰਧਾ ਸੋਂ [6]ਬਡਮੋਲਾ ॥ [7]ਪਟ ਅੰਬਰ ਬਨਵਾਯੋ ਚੋਲਾ ॥ ੪੫ ॥ ਅਪਨੇ ਕਰ ਸੋਂ ਕਰਿਯੋ [8]ਨਕਾਸ਼ ॥ ਸਭ ਕੁਰਾਨ ਲਿਖ ਦੀਨੋ ਖ਼ਾਸ ॥ ਪਟਰਾਨੀ [9]ਦੀਰਘ ਬੁਧਵਾਰੀ ॥ ਕੀਨਸ ਚੋਲਾ [10]ਅਦਭੁਤ ਤਿਆਰੀ ॥ ੪੬ ॥ ਦਸ਼ਵੇਂ [11]ਮਾਸ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਵਾਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਬਹੁ ਭੇਟ ਸੁ ਚੋਲਾ ਲਿਆਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਰ ਪਦਾਰਥ ਜੇਤਾ ॥ ਦੇ ਦੀਨੋ [12]ਰੰਕਨ ਕੌ ਤੇਤਾ ॥ ੪੭ ॥ ਚੋਲਾ ਦਸਤਗੀਰ [13]ਸੁਤ ਦੀਨੋ ॥ ਲੇ ਆਦਰ ਸੋਂ ਗ੍ਰਿਹਿ ਰਖ ਲੀਨੋ ॥ ਏਕ

---

੧ ਛੇਤੀ ਨਾਲ । ੨ ਨਾਨਾ ਤਰਾਂ ਦੀ ਭੇਟਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਗੇ ਰਖੀ । ੩ ਬਾਂਹਵਾਂ ਥਲੇ ਉਤਰ ਗਈਆਂ । ੪ ਵੇਖੀ । ੫ ਗਰਬ ਵੰਤੀ ਹੋ ਜਾਇਗੀ । ੬ ਵਡੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ । ੭ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜੇ ਦਾ ਚੋਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ । ੮ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ । ੯ ਬਹੁਤ ਅਕਲ ਵਾਲੀ । ੧੦ ਅਸਚਰਜ । ੧੧ ਮਹੀਨੇ । ੧੨ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ । ੧੩ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਕਪੜਾ ਦੇ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਅਰਪਨ ਕੀਤਾ ।

ਬਰਖ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਗੁਜਾਰੇ ॥ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਧਕ ਨਰ ਤਾਰੇ ॥ ੪੮॥ ਬਹੁਰ ਗਮਨ ਕੀ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤਬ ਐਸ ਉਚਾਰੀ ॥ ਮਦਰ ਦੇਸ ਆਯੋ ਕਿਮ ਚੇਲਾ ॥ ਦੇਹੁ ਰਿਦੇ ਹਮਰੋ ਭ੍ਰਮ ਖੋਲਾ ॥ ੪੯॥ਸੁਨਤ ਦਾਸ ਤਬ ਐਸ ਉਚਾਰੀ॥ [1]ਅਖਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨੋ [2]ਇਹ ਬਾਰੀ ॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰ ਅੰਸ ਗਏ ਤਹਿ ॥ ਨਾਮ ਕਾਬਲੀ ਬਾਬਾ ਮੱਲ ਜਹਿ ॥ ੫੦ ॥ ਦਸਤਗੀਰ ਕੇ ਪੋਤ੍ਰ ਜੋਈ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਲੀਨਸ ਚੇਲਾ ਸੋਈ ॥ ਡੇਰੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਆਏ ॥ ਕੀਨ ਸਥਾਪਨ ਚੇਲਾ ਸਾਏ ॥ ੫੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਬਗਦਾਦ ਚੇਲਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤਿ ਪੰਚਾਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਸ ਸਰ ਕਮਲ ਪੁਰ ਮਨ ਕਰ ਭੌਰ ਲੁਭਾਇ ॥
ਨਿਸ ਦਿਨ ਬਿਚਰਹੁ ਤਾਸ ਮਹਿ ਗਤ ਸੁਗੰਧ ਸ਼ੁਭ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨੀਯੋ ਸ੍ਰੋਤਾ ਕਥਾ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਅਬ ਤੋ ਕੀਨੀ ਸੈਲ ਘਨੇਰੀ ॥ ਫਿਰੇ ਜਹਾਂ ਤਹਿ [3]ਛਿਤ ਬਹੁ ਘੇਰੀ ॥ ੨ ॥ ਗਮਨ ਕਰੋ ਅਬ ਅਪਨ ਨਿਕੇਤਾ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਘਰ ਯਾਦ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਰਹਿਤ ਸਦਾ ਨਹਿੰ ਕਰਹੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥ ੩ ॥ ਜਾਵਨ ਕੀ ਅਤ ਚਾਹਿ ਜਿ ਹੋਹੀ ॥ ਦੇਹੁੰ ਪੁਚਾਇ [4]ਬਿਲਮ ਬਿਨ ਤੋਹੀ ॥ ਜਾਹਿ ਮਿਲੋ ਅਪਨੇ ਪਰਵਾਰੂ ॥ [5]ਬਨਤਾ [6]ਸੁਤ ਸੋਂ ਕਰੋ ਪਿਆਰੂ ॥੪॥ ਕਹਿ ਮਰਦਾਨਾ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਕ ॥ ਮੈਂ ਬੂਝੇ ਸੁਨੀਏਂ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥ [7]ਪ੍ਰਥਮੇ ਜਾਉਂ ਨ [8]ਸਦਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ਆਪ ਚਲੋ ਤੌ ਜਾਊਂ ਸੰਗਾਰੇ ॥ ੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੋਲੇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ॥ ਤੂ ਹਮ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜਾਇ ॥ ਇਸਥਿਰ

---

੧ ਸਮੂੰਹ । ੨ ਇਸ ਵੇਲੇ । ੩ ਧਰਤੀ । ੪ ਦੇਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ । ੫ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੬ ਪੁਤ੍ਰ । ੭ ਪਹਿਲਾਂ । ੮ ਘਰ ਵਿਚ ।

ਆਲਜ ਲੇਹੁ ਸੰਭਾਰੂ ॥ ਭੈ ਬੰਦਨ ਤੇ ਹ੍ਵੈ ਛੁਟਕਾਰੂ ॥ ੬ ॥ ਜਗ
ਮਹਿੰ ਹੋਵਹਿ ਫੇਰ ਨ ਫੇਰਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਾ ਤੇਰਾ ॥
ਜਾਨਿਯੋ ਸਾਚ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭ ਹੋਹੰ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਮਰਦਾਨਾ ਨਹਿੰ ਮੋਹੰ ॥
੭ ॥ ਜਹਿ ਥਲ ਛੁਟੈ ਕਵਨ ਥਲ ਹੋਹੀ ॥ ਰਹੀ ਆਰਬਲਾ
ਕਿਤਨੀਕ ਮੋਹੀ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਦਿਵਸ ਪੰਚ ਅਬ ਰਹਿ ਹੈ ॥ ਖੁਰਮੇ
ਸ਼ਹਿਰ ਚਲੋ ਅਬ ਜੈ ਹੈਂ ॥ ੮ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਖੁਰਮੇ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਗਏ॥
ਸੁੰਦਰ ਥਲ ਪਿਖ ਏਠਤ ਭਏ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਰਦਾਨੇ ਸੋਂ ਕਹਿਯੋ ॥
ਅੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕੋ ਜੋ ਚਹਿਯੋ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨ ਆਗਿਆ ਖੁਰਮਾਂ ਕਛੁ
ਖਾਯੋ ॥ ਦਿਨ ਪੰਚਮ [1]ਤ੍ਰੈ ਘਟੀ ਰਹਾਯੋ ॥ ਗੁਰੁ ਬੂਝਿਓ ਕਿਯਾ
[2]ਸੁਧ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਭੀ ਤਿਆਰੀ ਤਿਨ ਬਤਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੦ ॥
ਹੇ ਸਤਗੁਰ ਮੁਝ ਦੇਹ [3]ਜਰਾਵਹੁ ॥ ਤੁਰਕਨ ਮਹਿ ਨਹਿੰ ਮੁਝੇ
ਰਲਾਵਹੁ ॥ ਗੁਰੂ ਭਨੈ ਜਸ [4]ਇੱਛ ਤੁਮਾਰੰ ॥ ਨਹਿ ਦਫਨੈਂ ਤੁਝ ਦੈ
ਹੈਂ ਜਾਰੰ ॥ ੧੧ ॥ ਪਠਤਹ ਸ਼ਬਦੰ ਆਸਨ ਲੀਨਾ ॥ ਦੇਹ ਸਥੂਲ
ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕੀਨਾ ॥ ਬਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਬਖਾਨਾ ॥ ਰਾਵਰ
ਬਿਖੈ ਲੀਨ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਹੋਇ ਆਪ ਕੀ ਕਰਣਾ ਜਾਹੀਂ ॥
ਪ੍ਰਾਪਤ ਮ੍ਰਿਤ ਸੁ ਅਸ ਨਰ ਤਾਹੀਂ ॥ ਜਿਉਂ [5]ਗਜ ਫੂਲ [6]ਮਾਲ ਕੋ
ਡਾਰਹਿ ॥ ਤਿਉਂ ਕਛ [7]ਖੇਦ ਨ ਮਨ ਮਹਿੰ ਧਾਰਹਿ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਹੁ ਅਬ ਬਾਲਾ ॥ ਇਹ ਕੋ ਜਾਰ ਦੇਹੁ ਤਤ ਕਾਲਾ॥
ਨਿਜ ਪਰ ਤੇ [8]ਪਟ ਇਕ ਗੁਰ ਦੀਨੋ ॥ ਬਾਲੇ ਏਕ ਅਪਨ ਪਟ
ਲੀਨੋ ॥ ੧੪ ॥ ਦੋਨੋ ਨੀਕੀ ਬਿਧ ਸੋਂ ਪਾਏ ॥ ਬਹੁ [9]ਕਾਸ਼ਟ ਕੀਨੋ
ਇਕ ਥਾਏ ॥ ਤਾ ਪਰ ਧਰਕੈ ਪਾਵਕ ਜਾਰੀ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਦੇਹ
ਭਸਮ ਕਰ ਡਾਰੀ ॥ ੧੫ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿ ਬਹੁ ਨਰ ਤਬ ਆਏ ॥

---

੧ ਤ੍ਰੈ ਘੜੀਆਂ । ੨ ਖਬਰ । ੩ ਸਾੜਨਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸਸਕਾਰ । ੪ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਇਛਾ ਹੈ । ੫ ਹਾਥੀ । ੬ ਮਾਲਾ । ੭ ਦੁਖ । ੮ ਕਪੜਾ । ੯ ਲਕੜਾਂ ।

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਲਪਟਾਏ॥ ਸਿੱਖ ਬਨੇ ਲੀਨੋ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥
ਕਹੈ ਕਿ ਸਤਗੁਰ ਬਸੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ॥ ੧੬॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਚਾਹੋ ॥ ਪਰਮਸਾਲ ਇਹ ਠਾਂ ਬਨ ਵਾਹੋ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਮਾਨ
ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਤਿਹ ਰਚੀ ਬਿਸਾਲਾ ॥੧੭॥ ਮਰਦਾਨੇ
ਕਾ [1]ਦਿਹੁਰਾ ਭਯੋ ॥ ਖੁਰਮਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਗਤ ਪ੍ਰਗਟਯੋ ॥ ਅਬ ਲਗ
ਦੇਸ਼ ਤਿਸੈ ਕੀ ਸੰਗਤ ॥ ਕਰੈ ਦੇਹੁਰਾ ਪੂਜ [2]ਉਮੰਗਤ ॥ ੧੮ ॥
ਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ਚੁਰੰਜਾ ਮਾਹੀ ॥ ਮੱਘਰ ਤੇਰਸ ਥਿਤ ਜਬ ਆਹੀ ॥
ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਕੀਨ ਚਲਾਨਾ ॥ ਇਹ ਤੇ ਚਲੇ ਗੁਰੂ ਗਤ ਦਾਨਾ ॥
੧੯ ॥ ਸੁੰਦਰ ਨਗਰ ਕੰਧਾਰ ਜੋ ਅਹੈ ॥ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪਰ [3]ਨਦਿ
ਇਕ ਬਹੈ ॥ ਅਰ.ਗੰਦੱਵ ਨਾਮ ਜਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਤਾਹਿ [4]ਕੂਲ ਇਕ
[5]ਫਕਰ ਬਸੇਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਯਾਰ ਵਲੀ ਥੋ ਨਾਮ ਤਿਸੀ ਕੋ ॥ ਤਿਸ
ਗੁਰ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਬਿਧ ਨੀਕੋ ॥ ਬੂਝਨ ਹਿਤ ਤਹਿ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ॥
[6]ਗੁਫਤਹੁ ਅਪਨੋ ਨਾਮ [7]ਚਿਦਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕ
ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ਕਹੈ [8]ਮਾਇਨੋ ਕਰੋ ਉਚਾਰੀ ॥ ਬੰਦਾ ਹੌਂ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕਾ
ਜਾਨਹੁ ॥ ਪੁਨ ਬੂਝਤ ਨਿਜ ਪੀਰ ਬਖ਼ਾਨਹੁ ॥ ੨੨ ॥ [9]ਯਕ
ਖ਼ੁਦਾਇ ਹੈ [10]ਦਿਗਰ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜਗਤ ਮੁਰੀਦ ਪੀਰ ਬਡ ਸੋਈ ॥
ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਤਾਂ ਦੇਖ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਧਰਿਓ ਚਰਨ ਪਰ ਸਿਰ ਤਤ
ਕਾਲਾ ॥ ੨੩ ॥ ਤੁਮ ਖ਼ੁਦਾਇ ਹੋ ਧਰਿਯੋ ਸਰੀਰਾ ॥ ਭੰਜਹੁ ਜਨਮ
ਮਰਨ ਕੀ [11]ਪੀਰਾ ॥ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਨਿਜ ਪੀਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਤੁਮਰੋ.ਭਾ
ਮੁਰੀਦ ਇਹ ਕਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥ ਬੂਝਿਯੋ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੋ ਤੋਰਾ ॥ ਕਿਉਂ
ਮੁਰੀਦ ਹੋਵਤ ਹੈਂ ਮੋਰਾ । ਯਾਰ ਵਲੀ ਜਾਨਹੁ ਮਮ ਨਾਮੂ ॥ ਬਨਹੂੰ
ਮੁਰੀਦ ਮੁਕਤ ਕੇ ਕਾਮੂ ॥ ੨੫ ॥ ਤਿਹ ਕੀ ਸਰਧਾ ਦੇਖ ਬਿਸਾਲਾ॥

---

੧ ਕਬਰ ਵਾ ਅਸਥਾਨ। ੨ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੩ ਨਦੀ। ੪ ਕਿਨਾਰੇ। ੫ ਫਕੀਰ। ੬ ਕਹੋ। ੭ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ। ੮ ਅਰਥ। ੯ ਇਕ। ੧੦ ਦੂਸਰਾ। ੧੧ ਪੀੜਾ।

ਉਪਦੇਸਿਓ ਕਰ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ॥ ਏਕ [1]ਨਿਸਾ ਬਸ ਕੈ ਤਿਹ
ਸਦਨਾ ॥ ਚਲਨ ਤਿਆਰ ਭੇ [2]ਪੰਕਜ ਬਦਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਯਾਰ ਵਲੀ
ਬੰਦੈ ਬਿਰ ਨਾਏ ॥ ਭਈ ਮਸਤ ਮਤ ਨਾਮ ਖ਼ੁਦਾਏ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਚਲ
[3]ਸੱਖਰ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਸਿੰਧ ਨਦੀ ਜਹਿੰ ਬਡੋ ਸਹਾਏ ॥ ੨੭ ॥
[4]ਸਪਤ ਨਦੀ ਇਕ ਠਾਂਇ ਜੋ ਚਲ ਹੀ ॥ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜੇ ਦੁਰਮਤ
[5]ਦਲ ਹੀ ॥ ਨਾਮ ਸਾਧ ਬੇਲਾ ਤਹਿ ਭਯੋ ॥ ਜਗਤ ਬਿਖੇ ਗੁਰ ਥਲ
ਪ੍ਰਗਟਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ਸਿੰਧ ਦੇਸ਼ ਸਿੱਖੀ ਬਿਸਥਾਰੀ ॥ ਚਲ ਆਏ
ਮੁਲਤਾਨ ਮਝਾਰੀ ॥ ਪੀਰ [6]ਵ੍ਰਿੰਦ ਜਹਿੰ [7]ਸ਼ਮਸ ਸਮੇਤਾ ॥ ਮਿਲਨ
ਚਹਿਯੋ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਕੇਤਾ ॥ ੨੯ ॥ ਦੇਨੁਪਦੇਸ਼ ਆਪਨੋ ਨੀਕਾ ॥
ਜਿਹ ਬਿਧ ਹ੍ਵੈ ਉਧਾਰ ਇਸ ਜੀ ਕਾ ॥ ਸ਼ਮਸ ਤਰੇਜ ਰਹਿਤ ਜਹਿ
ਥਾਈਂ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਜਗ ਸਾਈਂ ॥ ੩੦ ॥ ਸਭ ਪੀਰਨ
ਕੌ ਸੁਧ ਜਬ ਹੋਈ ॥ ਮਿਲਕੇ ਮਤੋ ਕਰਤ ਭੇ ਸੋਈ ॥ ਇਨ ਜੀਤੇ
ਸਭ ਥਾਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ਕਾਬਾ ਚਰਨਨ ਸੰਗ ਫਿਰਾਨਾ ॥ ੩੧ ॥
ਚਰਚਾ [8]ਅਜਮਤ ਮਹਿੰ ਇਹ ਭਾਰੀ ॥ ਸਕਯੋ ਨ ਕੋਊ [9]ਅਟਕ
ਅਗਾਰੀ ॥ [10]ਸਰਬਰ ਬਾਦ ਨਹੀਂ ਬਨ ਆਈ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕਰਕੈ
ਕਰੋ [11]ਬਿਦਾਈ ॥ ੩੨ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਦੂਧ ਕਟੋਰਾ ॥ ਭਰ
ਕਰ ਲੇ ਆਏ ਗੁਰ [12]ਓਰਾ ॥ ਇਹੁ ਜਾਨਾਵਨ ਤਿਨ ਨੈਂ ਕੀਨੋ ॥
ਪੀਰੀ ਪੁਰ ਮੁਲਤਾਨਹਿ [13]ਚੀਨੋ ॥ ੩੩ ॥ ਨਹੀਂ ਸਮਾਈ [14]ਰਾਵਰ
ਕੇਰੀ ॥ ਗਮਨਹੁ ਅਪਰ ਥਾਨ ਪੁਰ ਹੇਰੀ ॥ ਨਿਕਟ ਆਨ ਜਬ
ਧਰਿਓ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਨੀ ਬਿਧ ਸਾਰੀ ॥ ੩੪ ॥

---

੧ ਇਕ ਰਾਤ ਤਿਸ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਕੇ। ੨ ਕਮਲ ਮੁਖ। ੩ ਸਿੰਧ। ੪ ਸਤ ਨਦੀਆਂ। ੫ ਦੁਰਮਤੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ। ੬ ਸਮੂੰਹ। ੭ ਨਾਮ ਹੈ। ੮ ਕਰਾਮਾਤ। ੯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ੧੦ ਬਰਾਬਰੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ। ੧੧ ਰੁਖਸਤ। ੧੨ ਤਰਫ। ੧੩ ਜਾਣੋਂ। ੧੪ ਆਪ ਦੀ।

ਫੂਲ ਚੰਬੇਲੀ ਕੋ ਇਕ ਲੀਨਾ ॥ ਤਿਹ ਪਰ ਕਰਤੇ [੧]ਛੌਰਨ ਕੀਨਾ ॥
ਤਰਜੋ ਦੂਧ ਪਰ ਭਲੇ ਸਮਾਯੋ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿਖਾਯੋ ॥
੩੫ ॥ ਫੂਲ ਸਮਾਯੋ ਭਰਿਯੋ ਕਟੋਰੇ ॥ ਤਿਉਂ ਹਮ ਕੋ ਜਾਨਹੁ ਇਸ
[੨]ਠੌਰੇ ॥ ਇਹ ਜਬ ਰੀਤ ਪਿਖੀ ਸਭ ਪੀਰ ॥ ਸ਼ਮਸ਼ ਬਿਚਾਰਤ ਮਨ
ਮਹਿੰ ਧੀਰ ॥ ੩੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਠਨ [੩]ਕ੍ਰੂਰ ਤਪ ਹੌਂ ਕਰਾ [੪]ਸੁਸਕ ਸਰੀਰ ਬਿਸਾਲ ॥
[੫]ਨਾਸਨ ਮਨ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਜਤਨ ਕੀਨ ਚਿਰ ਕਾਲ ॥ ੩੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਛਿਨ ਮਨ ਨਹਿੰ ਹੋਵਤ ਇਸਥਿਰ ॥
ਚੰਚਲ ਅਤ ਹੀ ਦੀਪ [੬]ਸਿਖਾ ਸਰ ॥ ਮਨ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋਇ ਜਿਸ
ਰੀਤਿ ॥ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਹੁ ਯੁਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ੩੮ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ
ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਮਰੈ ਨ ਅਹਿ [੭]ਬਰਮੀ ਕੇ ਮਾਰੇ ॥ ਮੰਤ੍ਰਨ ਸੋਂ ਬਸ
ਹੋਵਤ ਸੋਊ ॥ ਔਰ ਉਪਾਵਨ ਤਾਂਕੋ ਕੋਊ ॥ ੩੯ ॥ ਤਬ ਸਾਧੇ ਮਨ
ਬਸ ਨਹਿੰ ਆਵੈ ॥ ਮਨ ਚੰਚਲ ਦਸਹੂੰ ਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ
ਚਾਹਿਤ ਮਾਨ ਬਡਾਈ॥ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤਪ ਕਰਹੈ ਹਿਤ ਲਾਈ॥੪੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਬਿਚਾਰਨੋ ਮੰਤ੍ਰ ਪਛਾਨੋ ਮੋਇ ॥
ਤਹਿ ਸੋਂ ਇਹੁ ਬਸ ਹੋਤ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਇ ਨ ਕੋਇ ॥ ੪੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੂਝੈ ਸ਼ੱਮਸ ਸ਼ਬਦ ਸੋ ਕੌਨ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੈ ਗੁਰ
[੮]ਕਰਣਾ ਭੌਨ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇ ਜੋ ਸੁਨਿਯੋ ਨਾਮ ॥ ਜਪੈ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਹੋਇ
ਨਿਸ਼ਕਾਮ ॥ ੪੨ ॥ ਜਗ ਝੂਠੋ ਐਸੇ [੯]ਦ੍ਰਿਢ ਜਾਨੈ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
ਕੇ ਨੀਰ ਸਮਾਨੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਰਿਦੇ ਦ੍ਰਿਢ ਧਾਰਾ ॥ ਸੁੱਧ
ਆਤਮੈ ਜਗਤ ਬਿਸਾਰਾ ॥ ੪੩ ॥ ਸਰਬ ਪੀਰ ਸੁਨ ਕੈ ਭੇ [੧੦]ਠਾਂਢੇ॥
ਬੰਦ ਕਰੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁ [੧੧]ਬਾਢੇ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਭੇ [੧੨]ਅਧਕਾਇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ॥

---

੧ ਛਡਣਾ ਕੀਤਾ । ੨ ਜਗ੍ਹਾ । ੩ ਭਿਆਨਕ । ੪ ਸਰੀਰ ਸੁਕ ਗਿਆ ।
੫ ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ । ੬ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲਾਟ । ੭ ਖੁਡ । ੮ ਕਿਰਪਾ
ਦੇ ਘਰ । ੯ ਦ੍ਰਿੜ । ੧੦ ਖੜੇ । ੧੧ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਤ ਵਧ ਰਿਹਾ । ੧੨ ਬਹੁਤ ।

ਕਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੁਮ ਧੰਨਾ ॥ ੪੪ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਸੁਖਦਾਈ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਨਗਰ ਤੁਲੰਭੇ ਆਈ ॥ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਇਕ ਸੱਜਣ [1]ਬੰਚਕ ॥ [2]ਭੇਖ ਬੈਸਨੋ ਦਯਾ ਨ ਰੰਚਕ ॥ ੪੫ ॥ ਜੋ ਪਰਦੇਸੀ ਕਿਤ ਤੇ ਆਵਹਿ ॥ ਠਾਕਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸੈ ਟਿਕਾਵਹਿ ॥ ਨਿਸਾ ਪਰੇ ਤਿਹ ਕੋ [3]ਗਹਿ ਲੇਵਹਿ ॥ ਪਾਸ ਹੋਇ ਕਛ [4]ਛੀਨ ਸੁ ਲੇਵਹਿ ॥ ੪੬ ॥ [5]ਪ੍ਰਾਨ ਹਾਨ ਕਰ [6]ਕੂਪ ਗਿਰਾਇ ॥ ਲਖਯੋ ਗੁਰੂ ਪਾਪੀ ਬਹੁ ਵ੍ਹਾਇ ॥ ਤਿਸ ਨਿਸਤਾਰਨ ਹੇਤ ਦਯਾਲਾ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਤਿਹ ਢਿਗ ਲੇ ਸੰਗ ਬਾਲਾ ॥ ੪੭ ॥ ਭਲੇ ਲੋਕ ਪਿਖ ਸੱਜਣ ਹਰਖਾ ॥ ਦਿਪਤ [7]ਲਿਲਾਰਾ ਧਨ ਢਿਗ ਪਰਖਾ ॥ ਸਨਮਾਨੇ ਗੁਰ ਕਪਟਹਿ ਸੰਗਾ ॥ ਨਿਸਾ ਮਾਹਿ ਹਿਤ ਹਤਨ ਉਮੰਗਾ ॥ ੪੮ ॥ ਕਰਯੋ [8]ਅਸਨ ਹਿਤ ਗੁਰੂ [9]ਅਚਾਵਨ ॥ ਲਿਆਯੋ ਕਹਯੋ ਕਰੋ ਪ੍ਰਭ ਖਾਵਨ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਦਿਸ ਪਿਖ ਕੈ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ॥ ਸ਼ਬਦ ਕਹਯੋ ਅਸ ਬਿਧ ਬਖਯਾਤਾ ॥ ੪੯ ॥

ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ੧ ॥

ਉਜਲੁ ਕੈਹਾ ਚਿਲਕਣਾ ਘੋਟਿਮ ਕਾਲੜੀ ਮਸੁ ॥
ਧੋਤਿਆ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਾ ਤਿਸੁ ॥ ੧ ॥
ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ ॥
ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਪਾਸਹੁ ਚਿਤਵੀਆਹਾ ॥
ਢਠੀਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ ਵਿਚਹੁ ਸਖਣੀਆਹਾ ॥ ੨ ॥
ਬਗਾ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਵਸੰਨਿ ॥

---

੧ ਠਗ। ੨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਾਲਾ ਭੇਸ। ੩ ਪਕੜ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ੪ ਜੋ ਕੁਛ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਲੁਟ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ੫ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਕਢ ਕੇ ਮੁਰਦਾ ਬਣਾ ਦੇਂਦਾ ਸੀ। ੬ ਖੂਹੀ ਵਿਚ ਸੁਟ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ੭ ਮਥਾ ਸੂਰਜ ਦੇ ਨਿਆਈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੮ ਭੋਜਨ। ੯ ਖਵਾਣੇ ਲਈ।

ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆ ਖਾਵਣੇ ਬਗੇ ਨਾ ਕਹੀਅਨਿ ॥ ੩ ॥
ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰੀਰੁ ਮੈ ਮੈ ਜਨ ਦੇਖ ਭੁਲੰਨਿ ॥
ਸੇ ਫਲ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ ਤੇ ਗੁਣ ਮੈ ਤਨਿ ਹੰਨਿ ॥ ੪ ॥
ਅੰਧੁਲੈ ਭਾਰੁ ਉਠਾਇਆ ਡੂੰਗਰ ਵਾਟ ਬਹੁਤ ॥
ਅਖੀ ਲੋੜੀ ਨਾ ਲਹਾ ਹਉ ਚੜਿ ਲੰਘਾ ਕਿਤੁ ॥ ੫ ॥
ਚਾਕਰੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਐ ਮਤ [1]ਮੰਦ [2]ਕੁਕ੍ਰਿਤ ਕਰਹਿੰ ਸੁਤ [3]ਬਨਤਾ ਕੇ ਕਾਜ ॥
ਲਹਿੰ ਪਲਟਾ ਦਰਗਹਿ ਜਬੈ ਕੋ ਨ ਆਹਿ ਤਵ ਕਾਜ ॥ ੫੦ ॥
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ਗੁਰ ਪਰਯੋ ਚਰਨ ਪਰ ਧਾਇ ॥
ਬਖਸ਼ਹੁ ਹੇ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਜੀ ਮੈ ਹੋਂ ਅਧਕ ਗੁਨਾਹਿ ॥ ੫੧ ॥
ਕਹਯੋ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਾਹਿੰ ਜੇ ਜੋ ਧਨ ਹੈ ਤਵ ਪਾਸ ॥
ਹਿਤ ਭਗਵੰਤ ਲੁਟਾਇ ਦੇ ਪੁਨ ਆਵਹੁ ਮਮ ਪਾਸ ॥ ੫੨ ॥
ਸੁਨ ਸੱਜਨ ਧਨ [4]ਅਖਲ ਜੋ ਦੀਨੋ ਤਬੈ ਲੁਟਾਇ ॥
ਆਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕਰਯੋ ਦੇਹ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪਾਇ ॥ ੫੩ ॥
ਠੱਗ ਪਨਾ ਸਭ ਛਾਡਕੈ ਭਯੋ ਭਗਤ ਪਰਧਾਨ ॥
ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਅਨਕ ਹੀ ਤਾਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ੫੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੁਲਤਾਨ ਔ ਸੱਜਣ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਰਿ ਪੰਚਾਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰੇ ਮਨ ਤਜ ਆਲਸ ਸਰਬ ਗਹੁ ਉੱਦਮ ਹਰਿਨਾਮ ॥
ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਹਾਇ ਹ੍ਵੈ ਪੂਰਹਿ ਸਗਰੇ ਕਾਮ ॥ ੧ ॥

---

੧ ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲਾ । ੨ ਖੋਟੀ ਕ੍ਰਿਤ । ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤਰ ਲਈ । ੪ ਸਮੂੰਹ ਧਨ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਚਲਤ ਚਲਤ ਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ॥ ਪਾਕ ਪਟਣ ਫਰੀਦ ਕੋ ਜਹਾਂ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਫ਼ਰੀਦ ਆਯੋ ਤਬ ਧਾਇ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਲੇਕ ਸਲਾਮ ਅਲਾਇ ॥ ੨ ॥ ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਤਹਿ ਦੇਸ਼ ਰਹਾਯੋ ॥ ਤਾਹਿ ਕਾਲ ਸੋ ਭੀ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਂ ਮਿਲ ਭਏ ਹੁਲਾਸ॥ ਜੁਗ ਮਿਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਨ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਝਾਇਯੇ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦਰਗਾਹਿ ॥
ਕੋ ਆਦਰ ਤਿਹ ਪਾਵਹੀ ਜਹਿੰ [1]ਨਕਾਰ ਕਿਤ ਨਾਹਿੰ॥੪॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਲੱਛਣ ਹਮੈਂ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਦਰਗਹਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਦ੍ਵੈਤੀ ਦਾਵੇ ਜਿਨ ਮਨ [2]ਟਾਰੇ ॥ ੫ ॥ ਭਾਣਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਾਨਿਯੋ ॥ ਕਲ ਮਹਿੰ ਕੀਰਤ ਨਾਮ ਬਖਾਨਿਯੋ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਆਦਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨਾ ॥ ਹਰਖ [3]ਸ਼ੋਕ ਸਮ [4]ਮਾਨ ਅਮਾਨਾ ॥ ੬ ॥ ਨਹਿੰ ਨਕਾਰ ਤਹਿ ਕੋ ਕਿਤ ਹੋਵਹਿ ॥ ਸਾਚ ਰਤੇ ਸੇ ਸਾਚ [5]ਬਗੋਵਹਿ ॥ ਕੋਮਲ ਹਿਰਦੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮਹਿੰ ਸਮ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੭ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਾਇ ॥ ਦੇ ਉੱਤਰ ਗੁਰ ਮਨ ਠਹਰਾਇ ॥ ਅਨਕ ਸ਼ਬਦ ਉਚਰੇ ਤਿਹ ਥਾਇ ॥ ਲਿਖੋਂ ਤੁ ਗ੍ਰੰਥ ਬਹੁਤ ਬਢ ਜਾਇ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਪੀਰ ਥਾਪ ਨਿਜ ਦੋਇ ॥
ਭਏ ਮੁਰੀਦ ਅਧੀਨ ਹ੍ਵੈ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ [6]ਭੋਇ ॥ ੯ ॥

ਚੌਪਈ॥ ਦੇਸ ਤਿਲੰਗ ਨਗਰ [7]ਅਭਰਾਮੂ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਭਗਤ ਹੁਤੋ ਤਿਹ [8]ਧਾਮੂ ॥ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਬਾਗ ਤਹਿ ਮਾਹਿ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਣ ਆ ਪਗ ਲਪਟਾਹਿ ॥ ੧੦ ॥ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਕਰੀ॥

---

੧ ਰੋਕਾ । ੨ ਟਾਲੇ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਹਨ । ੩ ਸੋਗ । ੪ ਮਾਣ ਤੇ ਨਿਰਾਦਰ । ੫ ਕਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੬ ਮਿਲ ਗਿਆ । ੭ ਸੁੰਦਰ । ੮ ਘਰ ।

ਭਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੁ ਕਰੀ ॥ ਕੀਓ ਨਿਹਾਲ ਤਾਹਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਬੈਠ ਰਹਯੋ ਗੁਰ ਪਾਈ ॥ ੧੧ ॥ [1]ਤੀਨ ਜਾਮ ਜਬ ਬੀਤਤ ਭਏ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਾਣ ਅੰਤ ਤਬ ਥਏ ॥ਸਨਬੰਧੀ ਗੁਰਮੁਖ਼ ਕੇ ਜੋਈ ॥ ਲਗੇ ਵਰਾਗ ਕਰਨ ਪਿਖ ਸੋਈ ॥ ੧੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ॥ ਦੀ ਅਲਾਹਿਣੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁ ਗਾਇ ॥ ਰਾਗ ਸੁ ਵਡਹੰਸ ਕੇ ਮਝਾਰਾ ॥ ਧੰਨ ਸਿਰੰਦਾ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਿੱਖ ਭਏ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ਮਨ ਤੇ ਸੰਸੇ ਸਗਰੇ ਖੋਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਭਯੋ ਤਹਿ ਕਾਲਾ ॥ ਸਿੱਖ ਬਾਲ ਜਬ ਹੋਵੈ ਕਾਲਾ ॥ ਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਤਾਹਿ ਕੇ ਪਾਛੇ ॥ ਪਠੈ ਸਿੱਖ ਦੁਖ ਤਿਸ ਕੇ [2]ਗਾਛੇ ॥ ੧੪ ॥ ਮਾਨ ਸੱਤਿ ਸਿਖ ਸਭ ਸਿਰ ਨਾਏ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਮਹਿਂ ਸਭ ਗੁਰ ਲਾਏ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਈ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹੇ ਤਹਿ ਥਾਈ ॥ ੧੫ ॥ ਵਿਦਾ ਹੋਇ ਤਹਿ ਕੇ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਬੀਕਾ ਨੇਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜਹਿ ਥਾਨੀ ॥ ਵਹਿਰ ਬੈਠ ਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗਤ ਦਾਨੀ ॥ ਵਰਖਾ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ [3]ਅਕੁਲਾਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ਨਯੋ ਸੰਤ ਦੇਖਤ ਨਰ ਆਏ ॥ ਆਤਰ ਹ੍ਵੈ ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਅਲਾਏ ॥ ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਹਮ ਮਰਹਿਂ ਪਿਆਸੇ ॥ ਬਿਨ ਵਰਖਾ ਤੇ ਭਏ ਨਿਰਾਸੇ ॥੧੭ ॥ ਅਹੋ ਸੰਤ ਤੁਮ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਮਹਿਮਾ ਸੁਣੀ ਹਮੈ ਤੁਮ ਭਾਰੀ॥ ਦੇਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਨ ਤਿਨਾਈ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਈ॥ ੧੮ ॥ ਕਈ ਬਰਖ ਥੋ ਨਹਿਂ ਜਲ ਬਰਖਾ ॥ [4]ਅੰਭਹਿ ਦੇਖ ਸਭਨ ਮਨ ਹਰਖਾ ॥ ਭਈ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰੀ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਆਏ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ੧੯ ॥ ਸਿੱਖ ਭਏ ਨ੍ਰਿਪ ਯੁਤ ਗੁਰ ਕੇਰੇ ॥ ਜਪਹਿਂ ਨਾਮ ਜਿਨ ਭਾਗ ਬਡੇਰੇ ॥ ਰਚ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ ਚਲੇ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੀਰਥ ਪੁਸ਼ਕਰ ਭਾਰੀ ॥ ੨੦ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਨਰਨ ਉਧਾਰ ਕਰਾਯੋ ॥

੧ ਤਿੰਨ ਪਹਿਰ। ੨ ਚਲੇ ਗਏ। ੩ ਦੁਖੀ। ੪ ਜਲ।

ਪੁਨ ਓਅੰਕਾਰ [1]ਰੁਦ੍ਰ ਬਲ ਜਾਯੋ ॥ ਲਿੰਗ ਪੂਜ ਨਰ ਕਰਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਹਿ ਤੇ ਬਰਜੇ ਸਾਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ਕਹਿਯੋ ਗੁਰੂ ਸਾਚੋ ਓਅੰਕਾਰਾ ॥ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤਹਿ ਕੋ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ਕਹੈਂ ਦੱਖਨੀ ਨਰ ਮਿਲ ਸਾਰੇ ॥ ਓਅੰਕਾਰ ਸਚ ਕੈਸ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ॥ ਹਮਨ ਉਧਾਰ ਹੇਤ ਤੁਮ ਆਇ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ॥ਦੱਖਣੀ ਓਅੰਕਾਰ ਸੁਖ ਕਾਰੀ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਤਪਤਿ ॥ ਓਅੰਕਾਰੁ ਕੀਆ ਜਿਨਿ ਚਿਤਿ॥ ਓਅੰਕਾਰਿ ਸੈਲ ਜੁਗ ਭਏ ॥ ਓਅੰਕਾਰ ਬੇਦੰ ਨਿਰਮਏ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਯਹਿ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਤਹਾਂ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਹੋਏ ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ਲੇ ਪਾਹੁਲ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੁ ਥਾਏ ॥ ਕਵਿ ਚਰਨਨ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲ ਜਾਏ ॥ ੨੪ ॥ ਤਹਿ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਚਲੇ ਬਹੋਰੀ ॥ ਨਾਮਦੇਵ ਦੇਹੁਰਾ ਜਹਿ ਠੌਰੀ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਤਬ ਆਯੋ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਸਿਰ ਨਾਯੋ॥ ੨੫ ॥ ਮਿਲ ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰਾ ॥ ਉਪਮਾ ਕੀਨੀ ਸ੍ਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ਕਹਿ ਨਾਮਾ ਮਮ ਸਫਲੰ ਜਨਮਾ ॥ ਕਰਿਓ ਬਿਲੋਕਨ ਪ੍ਰਭੂ ਭਵਨਮਾ ॥ ੨੬ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤ ਤੁਮੈਂ ਮਨ ਧਾਰੇ॥ ਜਹਿ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭ ਦਿਹੁਰਾ ਫੇਰਾ ॥ [2]ਪੰਡੀਅਨ ਕੋ ਪਿਠ ਦੇ ਸਭ [3]ਹੇਰਾ ॥ ੨੭॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸਾ ॥ ਭਗਤ ਸੰਗ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਦੱਖਨ ਦੇਸ਼ ਸਭੀ ਗੁਰ ਹੇਰਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਾ ਚੱਕਰ ਫੇਰਾ ॥ ੨੮ ॥ ਗੋਰਖ ਤਪ ਕੋ ਹੁਤੇ ਸਥਾਨਾ ॥ ਚਲ ਬੈਠੇ ਤਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ਸਭ ਸਿੱਧਨ

੧ ਸ਼ਿਵ ਜੀ। ੨ ਪੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ੩ ਸਭ ਨੇ ਵੇਖਿਆ।

ਮਿਲ ਇਕ ਤਿਲ ਲੀਨੋ ॥ ਗੁਰ ਆਗੈ ਭੇਟਾ ਧਰ ਦੀਨੋ ॥ ੨੯ ॥
ਕਹਯੋ ਕਿ ਸਭ ਮਹਿੰ ਦਿਹੁ [1]ਬ੍ਰਤਾਈ ॥ ਨੀਰ [2]ਦੁਰਾਇ ਦੀਨ ਤਹਿ
ਥਾਈ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਬਾਲੇ ਸੰਗ ਕਹੀ ਅਸ
ਬਾਨੀ ॥ ੩੦ ॥ ਹੇ ਬਾਲਾ ਤੁਮ ਘੋਟਹੁ [3]ਨੀਕੇ ॥ ਬਹੁਰ ਬ੍ਰਤਾਵਹੁ
ਮੱਧ ਸਭੀ ਕੇ ॥ ਹੁਤੋ [4]ਦੰਡ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਰ ਮਾਹੀ ॥ ਮਾਰਯੋ ਧਰਨੀ
ਮਹਿੰ ਤਹਿ ਥਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਉਠੀ ਧਾਰ ਜਲ ਅਧਕ ਪਸਾਰੀ ॥
ਦੇਖੀ ਸਿੱਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਭਾਰੀ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਜਲ [5]ਪਾਤਰ ਭਰ ਲੀਨੋ ॥
ਤਿਲ ਕੋ ਘੋਟ ਮਿਲਾਵਨ ਕੀਨੋ ॥ ੩੨ ॥ ਪੁਨ ਸਭ ਸਿੱਧਨ ਮਹਿੰ
ਬਰਤਾਵਾ ॥ ਤਿਨ ਸਮਾਜ ਅਸ ਪਿਖਤ ਲਜਾਵਾ ॥ ਅਬ ਲਗ
ਝਰਨਾ ਝਰੈ ਸੁ ਪਾਵਨ ॥ ਤਿਲ ਰੰਜੀ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸੁਹਾਵਨ ॥੩੩॥
ਤਿਹ ਤੇ ਦੇਹਲੀ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਮਜਨੂੰ ਟਿੱਬੇ ਬਹਿ ਸੁਖ ਪਾਏ॥
ਤਹਿ ਕੇ ਨਰ ਆਏ ਗੁਰ ਪਾਸਾ ॥ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਭੇ ਸਿਖ ਰਾਸਾ ॥
੩੪ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇ ਬਾਲਾ ਚਲਿਯੇ ॥ ਬੁੱਢਨ ਸ਼ਾਹਿ
ਫਕੀਰਹਿ ਮਿਲਿਯੇ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਹੋਏ ਅੰਤਰ ਧਯਾਨ ॥ ਦੂਨ ਸੈਲ
ਬੁੱਢਣ ਅਸਥਾਨ ॥ ੩੫ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਹਿ ਬਾਲਾ ॥
ਬੁੱਢਣ ਸ਼ਾਹ ਪਿਖ ਭਯੋ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਕਹਿ ਬੁੱਢਣ ਤੇ ਰੂਪ ਖੁਦਾਇ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਮ ਪਰ ਬਹੁ ਆਇ ॥ ੩੬ ॥ ਚਰਚਾ ਗਿਆਨ ਭਈ
ਤਿਹ ਥਾਨਾ ॥ ਬੁੱਢਣ ਸ਼ਾਹਿ ਫਕੀਰ ਮਹਾਨਾ ॥ [6]ਕੇਹਰ [7]ਅਜਾ
ਰਾਖੇ ਹੈ ਪਾਸਾ ॥ ਅਜਾ ਚਰਾਵਤ ਕੇਹਰ [8]ਖਾਸਾ ॥ ੩੭ ॥ ਦੂਧ
ਅਜਾ ਕਾ ਦੋਹਿ ਲਿਆਯੋ ॥ ਧਰ ਗੁਰ ਆਗੇ ਬਿਨੈ ਅਲਾਯੋ ॥ ਹੇ
ਸਤਿਗੁਰ [9]ਪੈ ਪਾਨ ਕਰੀਜੇ ॥ ਹਮੈ [10]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸਭ [11]ਬਿਧ ਕੀਜੈ
॥ ੩੮ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਪਿਆਰੇ ॥ ਰਖਹੁ ਅਮਾਨਤ

੧ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਾਵਣਾ ਕਰੋ । ੨ ਜਲ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਲਿਆ । ੩ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੪ ਡੰਡਾ ਹਥ ਵਿਚ । ੫ ਭਾਂਡਾ । ੬ ਸ਼ੇਰ । ੭ ਬਕਰੀਆਂ । ੮ ਪਾਸ । ੯ ਦੁਧ । ੧੦ ਕਲਿਆਨ । ੧੧ ਤਰ੍ਹਾਂ ।

ਦੂਧ ਹਮਾਰੇ ॥ ਇਕ [1]ਸ਼ਤ ਬਰਸ ਬਾਦ ਜੋ ਆਇ ॥ ਮਾਂਗੈ ਦੂਧ ਤੁ ਦੇਹੁ ਪਿਵਾਇ ॥ ੩੯ ॥ ਸੁਨ ਬੁੱਢਣ ਸ਼ਾਹ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿ ਮਤ ਜਿਨ ਭੀਨੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਦਾ ਤਾਹਿ ਤੇ ਪਾਏ॥ ਅਚਲ ਬਟਾਲੇ ਮਹਿੰ ਤਬ ਆਏ ॥ ੪੦ ॥ ਮੇਲਾ ਸ਼ਿਵਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਭਾਰੀ ॥ ਸਿੱਧ ਜੁਗੀਸ਼੍ਵਰ ਥਿਰੇ ਅਪਾਰੀ ॥ ਏਕ ਦਿਸ਼ਾ ਸਤਗੁਰ ਥਿਰ ਹੋਏ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਈ [2]ਤ੍ਰਈ ਲੋਏ ॥ ੪੧ ॥ [3]ਤਮਕ ਖਾਇ ਕਰ ਸਿੱਧ ਧਰ ਮਾਨਾ ॥ ਆਇ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਕਲ ਮਹਿੰ ਜੋਗ ਸਾਰ ਨਹਿੰ ਲੀਨਾ ॥ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਬਿਤੀਤਨ ਕੀਨਾ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸੀਲ ਸੁਭਾਇ ॥ ਸੈ ਆਦਰ ਸਭ ਲੀਨ ਬਠਾਇ ॥ ਗੋਸ਼ਟ ਸਿੱਧਨ ਸੌਂ ਸਭ ਕਰੀ ॥ ਹਾਨਿਯੋ [4]ਮਾਨ ਅਦੇਸ ਉਰਰੀ ॥੪੩॥ ਸਿੱਧ ਗੋਸ਼ਟ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਜਾਗਰ ॥ਜਾਨਹੁ [5]ਹਿਯੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰਿ [6]ਨਾਗਰ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਚਲ [7]ਰਾਵੀ ਤਟ ਆਏ ॥ ਸੁੰਦਰ ਥਲ ਬੈਠੇ ਗਤ ਦਾਏ ॥ ੪੪ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਲੋਕ ਤਹਾਂ ਚਲ ਆਵੈਂ॥ ਹਿਤ ਕਰ [8]ਪਗ ਪੰਕਜ ਲਪਟਾਵੈਂ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਹੋਵਹਿਂ ॥ ਸੇਵਹਿੰ ਸਗਰੇ ਦੋਖਹਿੰ ਖੋਵਹਿੰ ॥ ੪੫ ॥ ਇਕ ਤੇ ਜਸ ਦੂਸਰ ਸੁਨ ਕਾਨਾ ॥ ਆਵਹਿੰ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਹਿਤ ਠਾਨਾ ॥ ਸਨਯਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ॥ ਤਪੀ ਬਰਾਗੀ [9]ਬਾਨੰ ਪ੍ਰਸਤੀ ॥ ੪੬ ॥ ਜੋਗੀ ਬਹੁਰ ਬੈਸਨੋ ਜੋਊ ॥ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਭ ਕੋਊ ॥ ਆਇ ਜਿ ਸੰਸੈ ਕੋਊ ਕਰਹੀ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਭੂ ਉਚਰਹੀ ॥ ੪੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਦੱਖਨ

---

੧ ਇਕ ਸੌ ਬਰਸ। ੨ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਲਕਤ। ੩ ਡਰ ਖਾ ਕੇ। ੪ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ੫ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ। ੬ ਚਤੁਰ। ੭ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੮ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਵਿਚ। ੯ ਬਾਨ ਪ੍ਰਸਤੀ।

ਦੇਸ਼ ਔ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਵੇਸਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚ ਪੰਚਾਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁਨ ਲਹੌਰ ਕੇ ਮਨਜ ਬਹੁ ਹੋਏ ਸੇਵਕ ਆਇ ॥
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦਿਢ ਸਿੱਖਹਿੰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [੧]ਲਵ ਪੁਰ ਕਾ ਜੁ ਨਬਾਬ ਕਰੋੜੀ ॥ ਮਲ ਖਤਰੀ ਸਰਧਾ ਜਿਸ ਥੋੜੀ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਯੱਸ ਗੁਰੂ [੨]ਰਿਸ ਠਾਨੈ ॥ ਕੋ ਨਾਨਕ ਹੌਂ ਤਿਸ ਨਹਿੰ ਜਾਨੈ ॥ ੨ ॥ ਕੋ ਐਸਾ ਕਲਿ ਕਾਲ ਮਝਾਰੀ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਭੇ ਜਿਸ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਚਲੇ [੩]ਕੁਚਾਲ ਚਾਲ ਜਿਨ ਤਿਆਗੀ ॥ ਇਹ ਬਿਧ ਮੋਹਿ ਭਲੀ ਨਹਿੰ ਲਾਗੀ ॥ ੩ ॥ ਔਰਨ ਕੋ ਕਿਯਾ ਦੋਸੁ ਅਲਾਵੌਂ ॥ ਜਿਨ ਚਲਾਏ ਤਿਨ [੪]ਗਹਿ ਲੇ ਆਵੌਂ ॥ ਕਰਕੇ ਕੈਦ [੫]ਸੀਖ ਸੁਭ ਦੇਊਂ ॥ ਤਿਹ ਮਨਮਤੋ ਸਰਬ [੬]ਬਰਜੇਊਂ ॥ ੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮਝਾਰੀ ॥ ਨਿਜ ਸੇਵਕ ਤਬ ਲੀਨ [੭]ਹਕਾਰੀ ॥ ਕਹਿਓ [੮]ਤੁਰੰਗਨ ਪਰ ਅਬ ਜਾਈ ॥ ਪਾਇ ਜ਼ੀਨ ਆਨਹੁ ਇਹ ਥਾਈ ॥ ੫ ॥ ਸੁਨਤ ਦਾਸ ਆਏ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਚਢ ਕਰ ਚਲਿਓ ਗਰਬ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਗਮਨੇ [੯]ਬ੍ਰਿੰਦ ਸੰਗ ਨਰ ਤਾਹੀ ॥ ਆਵਤ ਭਏ ਸਰਬ ਮਗ ਮਾਹੀ ॥ ੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਰਹੇ ਕਿਤਕ ਜਬ ਦੂਰੀ ॥ ਭਯੋ ਕਰੋਰੀ ਅੰਧ ਸੁ [੧੦]ਮੂਰੀ ॥ ਗਰਬ ਹਾਨ ਭਾ ਲੱਜਾ ਬਿਆਪੀ ॥ ਬੋਲ ਨ ਸਕਹਿ [੧੧]ਨਿੰਦ ਕਰ ਪਾਪੀ ॥ ੭ ॥ ਤਬ ਸਮਝਿਯੋ ਮਨ ਮੂਰਖ ਮਾਨੀ ॥ [੧੨]ਦੀਰਘ ਕਲਾਵਾਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਬਹੁ ਨਰ ਕੋ ਜਹਿ ਕਹਿਯੋ ਨ ਭਾਵਤ ॥ ਮਮ ਸਮਾਨ ਦੁਖ ਹੈ ਪਛਤਾਵਤ ॥ ੮ ॥ ਭਯੋ ਦੀਨ ਬੋਲਿਯੋ ਪਛਤਾਈ ॥ ਅਬ ਤਿਨ ਕੀ ਮੈਂ ਮਹਿਮਾ ਪਾਈ ॥ ਜਸ ਤੁਮ ਕਹਿਤ ਭਏ ਤਸ ਦੇਖਾ ॥ ਭਯੋ ਅੰਧ ਮੈਂ ਕੀਨ ਪਰੇਖਾ ॥

---

੧ ਲਾਹੌਰ। ੨ ਗੁਸਾ। ੩ ਖੋਟੀ ਚਾਲ। ੪ ਪਕੜ ਕੇ। ੫ ਸਿਖਿਆ। ੬ ਰੋਕਣਾ ਕਰਾਂਗਾ। ੭ ਬੁਲਾ ਕੇ। ੮ ਘੋੜੇ ਨੂੰ। ੯ ਬਹੁਤੇ। ੧੦ ਮੂਰਖ। ੧੧ ਨਿੰਦਕ। ੧੨ ਵਡੇ।

੯ ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਸੋਂ [1]ਮਤਸਰ ਧਾਰੀ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਚਲ ਸਮੀਪ ਅਬ ਮੁਝ ਬਖਸ਼ਾਵਹੁ ॥ ਕਰੇ [2]ਕੁਬੋਲ ਸੁ ਛਿਮਾ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ੧੦ ॥ ਮੈਂ ਅਬ ਦਾਸ ਪਰੋਂ ਤਿਨ ਪਾਈ ॥ ਹੋਵਹੁੰ ਸਿੱਖ ਰਿਦੈਂ ਸਰਨਾਈ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਨਰਨ ਸਰਬ ਸਮਝਾਯੋ॥ ਅਬ ਤੌ ਪਤਾ ਆਪ ਨੇ ਪਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਉਤਰ [3]ਤੁਰੰਗਨ ਤੇ ਇਹ ਥਾਈ॥ਬੰਦਨ ਕਰੋ [4]ਧਰਨ ਸਿਰ ਲਾਈ॥ਧਰ ਸਰਧਾ ਪੁਨ ਚਲਹੁ ਅਗਾਰੀ ॥ ਪਰਹੁ ਜਾਇ ਕੈ ਚਰਨ ਮਝਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ਬਖਸ਼ਹਿੰਗੇ ਤੁਝ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ [5]ਪਾਵਨ ਪਤਤ [6]ਬਿਰਦ ਜਿਨ ਜਾਲਾ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਭਨੀ ਮਾਨ ਹਨ ਮਾਨਾ ॥ ਉਤਰਿਓ ਮਾਰਗ ਚਰਨ ਚਲਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਨਮੋ ਕਰਤ ਪਗ ਪਗ ਹ੍ਵੈ ਦੀਨਾ ॥ [7]ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਜਸ ਬਰਨਨ ਕੀਨਾ ॥ ਕਿਤਕ ਦੂਰ ਤੇ ਊਚ ਪੁਕਾਰਾ॥ ਛਿਪਹੁ ਛਿਪਹੁ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ [8]ਸਸਕ ਗਰਬ [9]ਖਗ ਪਤ ਸੋਂ ਧਰਈ ॥ [10]ਰੰਕ [11]ਮੇਰ ਕੀ [12]ਸਮਤਾ ਕਰਈ॥ ਅਪਨੋ ਤੇਜ ਦਿਖਾਏ [13]ਟਟਾਨਾ ॥ ਰਵ ਕੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕਰਹਿ ਛਪਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥ ਤਿਉ ਮਤਿ ਮੰਦ ਲਾਲਸਾ ਮੇਰੀ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਨ ਘਨੇਰੀ ॥ ਅਪਰਾਧੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰਾ । ਬਖ਼ਸ਼ ਲੇਹੁ ਅਬ ਦੀਨ ਦਿਆਰਾ ॥ ੧੬ ॥ ਇਕ ਨਰ ਗਹਿ ਕਰ ਤਿਹ ਕੋ ਹਾਥਾ ॥ ਲੇ ਡਾਰਿਯੋ ਪਗ ਪਰ ਜਗ ਨਾਥਾ॥ ਸਰਨ ਸ਼ਰਨ ਮੈਂ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਪਰਿਓ ਰਹਿਯੋ ਸਮ [14]ਦੰਡ ਅਗਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਬਹੁਤੋ [15]ਘਿਘਿਆਯੋ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਊਪਰ ਸੀਸ ਉਠਾਯੋ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ [16]ਤਾਸ [17]ਗਤ ਦੇਖੀ ॥ ਕਰਣਾ ਉਪਜੀ ਰਿਦੈ ਬਿਸੇਖੀ ॥ ੧੯ ॥

---

੧ ਈਰਖਾ । ੨ ਖੋਟੇ ਬਚਨ । ੩ ਘੋੜੇ ਤੋਂ । ੪ ਧਰਤੀ ਨਾਲ । ੫ ਡਿਗੇ ਹੋਏ ਵਾ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ । ੬ ਧਰਮ । ੭ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰੀ । ੮ ਮਛਰ । ੯ ਗਰੜ । ੧੦ ਕੰਗਲਾ । ੧੧ ਸੁਮੇਰ । ੧੨ ਸਦਰਸਤਾ । ੧੩ ਟਟੈਣਾ । ੧੪ ਡੰਡੇ ਵਤ । ੧੫ ਤਰਲੇ ਕਢਣੇ । ੧੬ ਤਿਸਦੀ । ੧੭ ਹਾਲਤ ।

ਕਹਿਯੋ ਉਠਹੁ ਖੋਲਹੁ ਨਿਜ ਲੋਚਨ ॥ ਮਨ ਸੋਚਨ ਸਭ ਕਰਹੁ [1]ਬਿਮੋਚਨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਯੁਕਤ ਬਾਨੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕੈ ॥ ਉਠ ਬੈਠਿਯੋ ਬਖਸ਼ਿਓ ਨਿਜ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ੧੯ ॥ ਨੀਕੇ ਲਗਿਯੋ ਬਿਲੋਕਨ ਤੈਸੇ ॥ ਹੁਤੀ ਅਗਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੁ ਜੈਸੇ ॥ ਹਾਥ ਬੰਧ ਦ੍ਵੈ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਠਾਂਢੋ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁ [2]ਬਾਢੋ ॥ ੨੦ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਢਿਗ ਅਪਨੇ ਪਾਇਨ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਲੀਜੈ ਮੋਰ ਉਪਾਇਨ ॥ ਜਹਿ ਬੈਠੇ ਇਹ ਸੁੰਦਰ [3]ਅਵਨੀ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਾਵਹੁ [4]ਰਵਨੀ ॥ ੨੧॥ ਅਪਨੋ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸਾਇ ਨਿਰਾਰਾ ॥ ਸਿਖ ਸੰਤਨ ਕੋ ਦੇਹੁ ਅਹਾਰਾ ॥ ਅਪਨ ਨਾਮ ਪਰ ਨਾਮ ਧਰੀਜੈ ॥ ਭੇਟ ਲੇਹੁ [5]ਕਿਰਤਾਰਥ ਕੀਜੈ ॥ ੨੨ ॥ ਗੁਰੂ ਕਹਿਤ ਜੇ ਅਸ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਕਰਹੁ ਸੇਵ ਹਮ [6]ਬਰਜਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੋ ਹ੍ਵੈ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਸਿਮਰਹਿੰਗੇ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥ ੨੩ ॥ ਤਬ ਖਤ੍ਰੀ ਨਿਜ [7]ਮਨੁਜ ਪਠਾਏ ॥ ਘਰ ਕੇ ਰਚਨ ਹਾਰ ਬੁਲਵਾਏ ॥ ਤਿਹ ਠਾਂ ਤੂਰਨ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਨਗਰ ਬਨਾਯੋ ਸੁੰਦਰ [8]ਢਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਮਧ ਰਚ [9]ਅਭਰਾਮੂ ॥ ਧਰ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰਾ ਗੁਰ ਨਾਮੂ ॥ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗਾਰੀ॥ ਲੇਕਰ ਗਮਨਿਯੋ ਤਾਹਿ ਮਝਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ [10]ਪਰਯੰਕ ਡਸਾਯੋ ॥ ਊਪਰ ਰੁਚਰ ਬਿਛੌਨਾ ਛਾਯੋ ॥ ਤਾਹਿ ਬਠਾਇ ਭਾਉ ਕਰ ਭਾਰੀ ॥ ਧੂਪ ਦੀਪ ਆਰੱਤੀ ਉਤਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥ ਜੈ ਜੈ ਗੁਰ ਭਗਤਨ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥ ਅਸਰ ਸੰਘਾਰਨ ਬੇਦ ਉਚਾਰੀ ॥ ਮੈਂ [11]ਖਲ ਬਹੁਤ ਖਤਾ ਤੁਮ ਕੀਨੀ ॥ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਬਖਸ਼ਹੁ ਵਰ ਦੀਨੀ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਨ ਬਿਨਤੀ ਪਿਖ ਸ਼ਰਧਾ ਦਿਆਲਾ ॥ ਹੁਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ

੧ ਕਟਨਾ ਕਰੋ । ੨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ । ੩ ਧਰਤੀ । ੪ ਸੁੰਦਰ । ੫ ਕਲਿਆਨ । ੬ ਰੋਕਾਂਗਾ ਨਹੀਂ । ੭ ਮਨੁਖ । ੮ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੯ ਸੁੰਦਰ । ੧੦ ਮੰਜਾ । ੧੧ ਮੂਰਖ ।

ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਕਰ ਹੇਰੀ ॥ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਪਾਟ ਤਬਹਿ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ੨੮॥ ਸੰਮਤ ਖਟ ਪਰਾਸ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ [1]ਮੇਖ ਮਾਸ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਸੁ ਆਹੀ ॥ ਬਹੁ [2]ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਬਰਤਾਯੋ ॥ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਬਸੇ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ਲੇ ਕ੍ਰੋੜੀ ਆਇਸ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਨਨਕਾਣੇ ਗਾ ਗੁਰ ਪਿਤ ਪਾਸ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਬਿਰਤੰਤ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਰਾਵੀ ਤਟ ਗੁਰ ਪੁਰਾ ਬਨਾਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਯਾਦ ਕੀਯੋ ਚਲ ਦਰਸਨ ਦੇਵੋ ॥ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਸੰਗ ਨਿਜ ਲੇਵੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾਲੂ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਮਾਈ ॥ [3]ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਖ ਜੀਵਨ ਜਨ ਪਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਸਿਰੀ ਨਾਨਕੀ ਔ ਜੈਰਾਮ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੋ ਗੇ ਗੁਨ ਧਾਮ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਭੀ ਇਤ ਆਯੋ ॥ ਨਿਜ ਪਰਿਵਾਰ ਬਸਤ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੩੨ ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਤਬ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ [4]ਸਿਯੰਦਨ ਸੁਖ ਪਾਲਨ ਅਸਵਾਰੀ ॥ ਮਾਤ ਸੁਲੱਖਣੀ ਚਰੀ ਸੁ [5]ਡੋਰੇ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਲਖਮੀ ਚੰਦ [6]ਘੋਰੇ ॥ ੨੩ ॥ ੩੩ ॥ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਸੁ ਚਲਿਯੋ ਉਮੰਗਾ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਕਰੋੜੀ ਸੰਗਾ ॥ ਮਗ ਉਲੰਘ ਕਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰਾ ਥੋ ਜਹਾਂ ॥ ੩੪ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਹੇਰ ॥ ਚਰਨਨ ਪਰ ਪਰ ਗੇ ਤਿਸ ਬੇਰ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਲੇਕਰ [7]ਅੰਕਾ ॥ ਚੂਮਿਓਂ ਮਸਤਕ ਜੋ [8]ਅਕਲੰਕਾ ॥ ੩੫ ॥ ਚੋਣੀ ਚਰਨਨ ਪਰ ਸਿਰ ਨਾਏ ॥ [9]ਜੁਗ ਸੁਤ ਚਰਨਨ ਪਰ ਲਪਟਾਏ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੇਂ ਕਾ ਜੋ ਉਤਸਾਹਿ ॥ ਕੋ ਕਵਿ ਕਵਿਤਾ ਸਕਹਿ ਬਨਾਹਿ ॥ ੩੬ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਸੁਤ ਜੋ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਾ ॥ ਆਇ ਦਰਸਿਓ ਗੁਰ [10]ਅਹਿਲਾਦਾ ॥ ਪਿਤਾ ਚਲਾਣੇ ਕੀ ਸੁਣ ਬਾਤਾ ॥ ਮਨ ਮੁਰਝਾਯੋ ਮੋਹ ਜੁ ਤਾਤਾ ॥

---

੧ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ । ੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੩ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ । ੪ ਰਥ । ੫ ਡੋਲੇ । ੬ ਘੋੜੇ ਤੇ । ੭ ਗੋਦ ਵਿਚ । ੮ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ੯ ਦੋਵੇਂ ਪੁਤ੍ਰ । ੧੦ ਪ੍ਰਸੰਨ ।

੩੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਹੇਰਾ ॥ ਮਰਦਾਨੇ ਗਾਦੀ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਬਠਲਾਯੋ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਾ ਖ਼ਾਸ ॥ ਕਰਤ ਕੀਰਤਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ੩੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਬਸਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਛਿਵੰਜਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਪਗ ਓਟ ਲੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਸੁਖ ਪਾਹਿੰ ॥
ਜਿਨ ਲੀਨੀ ਸੋ ਮੁਕਤ ਭਾ ਆਗੇ ਲੇ ਤਰ ਜਾਹਿੰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ਸੁਨੀਏ ਕਥਾ ਰਸਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ॥ ਰਹਿਨ ਲਗੇ ਸੁਖ ਸੈ ਪਰਵਾਰੂ ॥ ਆਠੋ ਜਾਮ ਸਿਫਤ ਕਰਤਾਰੂ ॥ ੨ ॥ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ਗੁਰ ਜੋ ਧਾਰਾ ॥ ਰਟਨ ਕੀਨ ਸਭ ਜਗਤ ਮਝਾਰਾ ॥ ਤਹਿ ਅਧ ਕ੍ਰਿਤ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਲਖਾਯੋ ॥ ਦੀਨ ਉਤਾਰ ਭੇਖ ਤਿਨ ਦਾਯੋ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਚੋਣੀ ਪਿਖ ਤਿਆਗੀ ਧੀਰਾ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਬਚਨ ਗੰਭੀਰਾ ॥ ਹੇ ਸੁਮਤੇ ਮਤ ਚਿੰਤ ਕਰੀਜੈ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਬਹੁ ਪ੍ਰਤਾਪ ਇਸ ਲੀਜੈ ॥ ੪॥ ਪੰਥ ਉਦਾਸੀ ਇਸ ਕੋ ਚਾਲੈ ॥ ਸਾਧ ਰਟੈਂ ਬਹੁ ਦੇਸ ਬਿਸਾਲੈ ॥ ਘਰ ਘਰ ਗਾਦੀ ਇਸ ਕੀ ਹੋਵੈਂ ॥ ਜਪੈਂ ਨਾਮ ਸਭ [1]ਕਲਮਲ ਧੋਵੈਂ ॥ ੫ ॥ ਸੁਨਤ ਮਾਤ ਜੀ [2]ਤੂਸਨ ਭਈ ॥ ਗੁਰ [3]ਪਤ ਬਚਨ ਜਾਨ ਕਰ ਸਈ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਪੁਨ ਬਿਨਹਿ ਉਚਾਰੀ ॥ ਹੇ ਪਿਤ ਸਤਗੁਰ ਜੀ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥ ੬ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਮੋਹਿ ਭੇਖ ਜੁ ਦਯੋ ॥ ਨਾਮ ਸੁ ਉਦਾਸੀਨ ਧਰ ਦਯੋ ॥ ਇਸ ਕੇ ਲਖਜਨ ਕਹੁ ਸਮਝਾਇ ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਚਲ ਕਰ ਹਮ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੭ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਇ ॥ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਲਖਾਇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਕੀਅ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਸੁਭ ਗਿਰਾ ਵਸ਼ੇਸ਼ ॥ ੮ ॥

੧ ਪਾਪ । ੨ ਚੁਪ ਹੋ ਗਈ । ੩ ਗੁਰੂ ਪਤੀ ਦੇ ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਰਾਗ ਰਾਮ ਕਲੀ ਰਤਨ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ੧ ॥
ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਜਿ ਪਾਲੈ ਉਦਾਸ ॥ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਕਰਿ ਕੰਦਰ ਵਾਸੁ ॥ ਅਹਿਨਿਸ ਰਹਿਬੋ ਜੋਗ ਅਭਿਆਸ ॥ ਪਰਸੈ ਅੰਗ ਨ ਲਾਵੈ ਪਾਸ ॥ ਜਿਤ ਤਨਿ ਦੁਤੀਆ ਮੈਲੁ ਨ ਹੋਈ ॥ ਨਾਨਕ ਕਹੈ ਉਦਾਸੀ ਸੋਈ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹੇ ਸੁਤ ਯਹਿ ਲੱਖਜ਼ਣ ਉਰ ਧਾਰੋ ॥ ਉਦਾਸੀਨ ਜਗ ਪੰਥ ਪ੍ਰਚਾਰੋ ॥ ਸੁਨ ਪਿਤ ਗੁਰ ਪਦ ਬੰਦਨ ਕੀਨ ॥ ਤਾ ਦਿਨ ਤੇ ਭਾ [1]ਮਗ ਉਦਾਸੀਨ ॥ ੯ ॥ ਲਖਮੀ ਚੰਦਹ ਕੀਨ ਵਿਵਾਹਿ ॥ ਗ੍ਰਿਸਥ ਧਰਮ ਮਹਿਂ ਦੀਨ ਚਲਾਹਿ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਬੰਸ ਬੇਦੀਅਨ ਚਾਲੀ ॥ ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਕੀ ਕਥਾ ਨਿਰਾਲੀ ॥ ੧੦ ॥ ਕੂੜੀ ਮਲ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕੈ ॥ ਰਹਿਯੋ ਕਿਤਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁ ਧਰ ਕੈ ॥ ਲੇ ਰਜਾਇ ਪੁਨ ਗਯੋ ਲਹੌਰਾ ॥ ਪਸਰਯੋ ਜਸ ਗੁਰ ਬਹੁ ਚਹੂੰ [2]ਓਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਜਹਿਂ ਜਹਿਂ ਸੁਨਹਿਂ ਸਿੱਖ ਸਭ ਆਵਹਿਂ ॥ ਰਹਹਿਂ ਨਿਕਟ ਸੇਵਹਿਂ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿਂ ॥ [3]ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਹੈ ਕੀਰਤਨ ਭਾਰੀ ॥ ਪਢਹਿਂ ਸ਼ਬਦ ਪੁਨ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ਬੋਵਹਿਂ ਬਹੁਤ ਅੰਨ [4]ਕ੍ਰਿਸ ਕਾਰੀ ॥ ਪਾਕੇ ਤੇ ਜਬ ਹੋਇ ਤਿਆਰੀ ॥ ਆਨਹਿਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਦੇਗ ਚਲਾਵਹਿਂ ਤਿਹ ਠਾਂ ਭਾਰੀ ॥ ੧੩ ॥ ਭੂਖਾ ਰਹਿਨ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮਹਿਂ ਭੋਜਨ ਹੋਈ ॥ ਇਕਠੇ ਭਏ ਲੋਗ ਬਹੁ ਆਈ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਹਿਂ ਜਨਮ ਫਲ ਪਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਅਧਕ ਚਲ ਆਵਹਿਂ॥ਸ੍ਰੀਨਾਨਕ ਕੇ ਚਰਣ ਮਨਾਵਹਿਂ॥ ਇੱਕ ਮੁਰੀਦ ਸਿੱਖ ਇਕ ਹੋਵਹਿਂ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁ ਕਲ ਮਲ

੧ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦਾ ਰਸਤਾ । ੨ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ । ੩ ਰਾਤ ਦਿਨੇ । ੪ ਖੇਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ।

ਖੋਵਹਿੰ ॥ ੧੫ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਨਗਰ ਰਹਿ ਹੀ ਨਰ ਜੇਤੇ ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੀਰਤ ਕਰ ਹੀ ਤੇਤੇ ॥ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੈਰਾਗੀ ਜੇਊ ॥ ਜੋਗੀ ਸਨਯਾਸੀ ਹੈ ਕੋਊ ॥ ੧੬ ॥ ਨੀਚ ਕਿ ਊਚ [1]ਰਾਉ ਕੈ [2]ਰੰਕਾ ॥ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰਹਿੰ ਸਭ [3]ਅਕਲੰਕਾ ॥ ਪੰਡਤ [4]ਅਪਰ ਅਪੰਡਤ ਜਹਿ ਤਹਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੀਰਤ ਕਰ ਹੀ ਮਹਿ ਮਹਿ ॥ ੧੭ ॥ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਬਿਖੈ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਰਹੈਂ ਸਦੀਵ ਭੀਰ ਭਰ ਭਾਰੀ ॥ [5]ਸਵਾ ਜਾਮ ਨਿਸ ਰਹੇ ਸਦਾਈ ॥ ਹੋਤ ਕੀਰਤਨ ਸਭ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੧੮ ॥ ਪਹਿਰ ਨਿਸਾ ਲਗ ਸੰਗਤ ਮੇਲਾ ॥ ਸਬਦ ਬਿਚਾਰਨ ਹੇਤ [6]ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਏਕ ਬਾਲਕੋ ਕੀਰਤਨ ਕਾਲਾ ॥ ਸੁਨਤ ਰਹੈ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੯ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਪੀਛੇ ਠਾਂਢੋ ਹ੍ਵੈ ਸੋਈ ॥ ਭੋਗ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਜਬ ਹੋਈ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਕੈ ਸਦਨ ਸਿਧਾਵੈ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋ ਆਵੈ॥ ੨੦ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ ॥ [7]ਬਾਰਿਕ ਕੋ ਘਰ ਦੇਹੁ ਨ ਜਾਨੇ ॥ ਸਿੱਖਨ ਗਹਿ ਕੈ ਤਿਹ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ [8]ਠਾਂਢੋ ਕੀਨ ਹਜ਼ੂਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ੨੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਾਰਕ ਕੋ ਬੂਝਨ ਕਿਯੋ ਕਿਉਂ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ॥
ਸਵਾ ਜਾਮ ਨਿਸ ਰਹੇ ਤੇ ਆਵਤ ਕਰ [9]ਅਨਰਾਗ ॥ ੨੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹਾਸ ਖੇਲ ਪੁਨ ਸਵਨ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ਬਾਲ ਬੈਸ ਮਹਿ ਇਨ ਸੋਂ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸੋ ਤਜ ਕੈ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮਾਹੀਂ ॥ ਆਵਤ ਕਯੋਂ ਸੁਖ ਸੋਵਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ੨੩ ॥ ਰੰਧਾਵੇ [10]ਬੂੜੇ ਕਰ ਜੋਰੇ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਿਯੋ ਸੁਨਿਯੇਂ ਪ੍ਰਭ ਮੋਰੇ ॥ [11]ਬਰਨ ਜਾਟ ਤੁਛ ਬੁੱਧ ਹਮਾਰੀ ॥ ਇਕ ਬਾਸਰ ਮੁਝ [12]ਖ਼ੁਧਿਆ ਭਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਕਹਿ ਮਾਤਾ ਸੁਤ ਆਗਹਿ ਬਾਰੋ ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਅਹਾਰੋ ॥ ਲੇ

---

੧ ਰਾਜਾ । ੨ ਗਰੀਬ । ੩ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੪ ਹੋਰ ਲੋਕੀ । ੫ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਰਾਤ । ੬ ਸਫਲਾ । ੭ ਬਾਲਕ । ੮ ਖੜਾ । ੯ ਪ੍ਰੇਮ । ੧੦ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ । ੧੧ ਜ਼ਾਤੀ । ੧੨ ਭੁਖ ।

ਸਥੂਲ [1]ਸਮਧਾ ਮੈਂ ਜਾਰੇ ॥ ਸੋ ਨਹਿੰ ਜਰੈਂ ਗਯੋ ਮੈਂ ਹਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥
ਪੁਨ ਮਾਤਾ ਨੈ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਲਘ [2]ਕਾਠੀ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿੰ ਸੁ
ਜਰਾਇ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸੀਖ ਬਾਰ ਮਹਿੰ ਦੀਨੀ ॥ ਪਿਖ ਗਿਨਤੀ ਉਰ
ਭਈ ਨਵੀਨੀ ॥ ੨੬ ॥ ਅਗਨ ਕਾਲ ਕੇ ਏਕ ਸੁਭਾਊ ॥ ਲੇ ਛੋਟੇ
ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੁਖਾਊ ॥ [2]ਜਾਨ ਕਾਲ ਕੋ ਡਰ ਸਿਰ ਭਾਰੀ ॥ ਪਰਿਯ
ਰਹੋਂ ਮੈਂ ਸ਼ਰਣ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥ [3]ਤਰਨ ਬੈਸ ਹੋਵੈਂ ਕੈ ਨਾਹੀ ॥
ਇਸ ਤੇ ਅਬ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਾਹੀ ॥ ਤਜ ਕੈ ਨੀਂਦ ਸੁਨੌਂ ਪ੍ਰਭ [4]ਗਾਥਾ
॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪਗ ਬੰਦੇ ਜਗਨਾਥਾ ॥ ੨੮ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਮੁਸਕਾਨੇ ਗੁਨ ਖਾਨ ਬਾਨੀ ਤਿਹ ਸੋਂ ਪੁਨ ਭਨੀ ॥
[5]ਬੂਢੇ ਬਡੇ ਸਮਾਨ ਬਾਤੈਂ ਤੂ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੈਂ ॥ ੨੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਬਿਰਧ ਭਏ
ਬੂੜੇ ਅੰਗ ਸਾਰੇ ॥ [6]ਸ੍ਵੇਤ [7]ਸਮਸ਼ ਮੁਖ ਪਰ ਥਾਈ ॥ ਸੰਗਤ ਦੇਖ
ਅਚਰਜ ਰਹਾਈ ॥ ੩੦ ॥ ਇਸੈ ਬਿਧ ਭਯੋ [8]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸੋਊ ॥
ਬੈਠ ਰਹਿਯੋ ਘਰ ਗਯੋ ਨ ਕੋਊ ॥ ਖੋਜਤ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਿਸ ਕੇਰੇ ॥
ਚਲ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਡੇਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ਦੇਖਿਓ ਨਿਜ ਬਾਰਕ ਕੋ
ਜਬ ਹੀ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਹਮਰੇ ਕਾਜ ਨ ਅਬ ਹੀ ॥ ਸੁਤ ਕੋ ਤਿਆਗ
ਸੁ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਰਹਿਯੋ ਭਾਈ ਬੁੱਢਾ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ੩੨ ॥ ਮਾਲੋ
ਮਾਂਗੋ ਦ੍ਵੈ ਸਿੱਖ ਆਏ ॥ ਚਰਣ ਕਮਲ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ॥ ਹਾਥ
ਬੰਦ ਅਰਦਾਸ ਬਖਾਨੀ ॥ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੁਣ ਖਾਨੀ ॥
੩੩ ॥ ਨਿਜ ਮੁਖ ਸੋਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੀਜੈ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ
ਕਟ ਦੀਜੈ ॥ ਇਉਂ ਸੁਣ ਜਿਨ ਕਰਨਾ ਰਸ ਨੈਨਾ ॥ ਭਗਤ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹਿਤ ਕਹਿੰ ਬੈਨਾ ॥ ੩੪ ॥ ਅਗਨ ਤਾਪਨਾ ਜਲ ਮਹਿੰ

---

੧ ਲਕੜਾਂ । ੨ ਜਾਣ ਸਮੇਂ । ੩ ਜਵਾਨ ਉਮਰਾ । ੪ ਕਥਾ ।
੫ ਬੁਢੇ । ੬ ਚਿਟਾ । ੭ ਦਾੜ੍ਹਾ । ੮ ਕਲਿਆਨ ।

ਰਹਿਨੋ ॥ ਬ੍ਰੱਤ ਕਰਨ ਸੀਤੋਸਨ ਸਹਿਨੋ ॥ ਊਰਧ ਬਾਹੁ ਅਧੋ ਸਿਰ ਕਰਨਾ ॥ ਖਰੇ ਹੋਨ ਚਿਰ ਲੌ ਇਕ ਚਰਨਾ ॥ ੩੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [1]ਕੰਦ ਮੂਲ ਚੁਣ ਖਾਵਣੇ ਤੀਰਥ [2]ਤੀਰ ਨਿਵਾਸ ॥
ਭੂਮ ਭ੍ਰਮਣ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣੀ ਤਮ ਗੁਣ ਇਹੁ ਤਪ ਰਾਸ॥੩੬॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੋ ਤੇ ਮਨ ਜੁ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨੋ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੰ ਮਹਿ ਪੁਨ ਧਰਨੋ ॥ ਰੁਜ ਯੁਤ ਗੁਣਨ ਗਾਵਣਾ ਸੁਣਨੋ ॥ ਮਿਲਕੈ ਸਤਿਸੰਗਤ ਨਿਤ ਗੁਣਨੋ ॥ ੩੭ ॥ ਕਰਮ ਤਾਪਸੀ ਕਰਨ ਦੁਖਾਰੇ ॥ ਇਹੁ ਜੁ ਰਾਜਸੀ ਲਖਹੁ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ਫਲ ਬਿਸਾਲ ਹੈ ਥੋਰ ਕਮਾਈ॥ ਤਿਨ ਮਿਹਨਤ ਬਡ ਫਲ [3]ਲਘ ਪਾਈ ॥ ੩੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਮਾਲੋ ਕਹਯੋ ਫਲ ਮਿਹਨਤ ਅਨੁਸਾਰ ॥
ਕਰਤ ਅਲਪ ਫਲ ਅਲਪ ਹੈ ਬਹੁ ਕੋ ਬਹੁ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ੩੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ਸਗਰੇ ਜਗਤ ਬਿਖੇ ਅਸ ਰੀਤਾ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਕਹੀ [4]ਵਿਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਨਿਸ਼ਾ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸੋ ਸਮਝਾਵਹੁ ਰੀਤ ਸੁਖਾਰੀ ॥ ੪੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਭਨਯੋ ਨ ਸੰਸੈ ਕੀਜੈ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁ ਬਿਧ ਸੁਨ ਲੀਜੈ॥ ਇਕ ਨਰ ਬਨ ਤੇ [5]ਸਮਧਾ ਆਨਹਿ ॥ ਬੇਚ ਬਜਾਰ ਕਰਤ ਗੁਜ਼ਰਾਨਹਿ ॥ ੪੧ ॥ ਕਰਹਿ ਮਜੂਰੀ ਬਹੁ [6]ਸ੍ਰਮ ਪਾਵਹਿ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਲ [7]ਥੋਰ ਕਰ ਆਵਹਿ ॥ ਪੁਨ ਜੇ ਬਣਜ ਕਰੈਂ ਹਟਵਾਨਾ ॥ [8]ਲਵਣ ਤੇਲ ਆਦਿਕ ਬਿਧ ਨਾਨਾ ॥ ੪੨ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਇਨ ਕੋ ਲਾਭ ਘਨੇਰੇ ॥ ਸ੍ਰਮ ਥੋਰੋ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਹੇਰੇ॥ ਅਪਰ ਰੁਪੱਜਨ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰੇ ॥ ਲਾਭ ਬਹੁਤ ਲੈ ਰਹੇਂ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ੪੩ ॥ ਇੱਕ ਜਵਾਹਿਰੀ ਸੁਖ ਸੋਂ ਬੈਸੈ॥ ਤਿਨਕੋ

੧ ਮੂਲੀ ਆਦਿਕ। ੨ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ੩ ਥੋੜੀ। ੪ ਉਲਟ। ੫ ਲਕੜਾਂ। ੬ ਕਸ਼ਟ। ੭ ਥੋੜਾ। ੮ ਲੂਣ।

[1]ਖੇਦ ਦੇਹ ਨਹਿੰ ਕੈਸੇ ॥ [2]ਮੁਕਤਾ ਹੀਰੇ ਬਨ ਜਹਿੰ ਸੋਈ ॥ ਲਾਭ ਬਿਸਾਲ ਸਭਨ ਤੇ ਹੋਈ ॥ ੪੪ ॥ ਤਪ ਜੁ ਤਾਮਸੀ ਸੂਮ ਬਡ ਦੇਹੀ ॥ ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਹੋਇ ਨ ਕੇਹੀ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਪਢਨ ਸੁਨਨ ਤੇ ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਹੋਤ ਗੁਨਨ ਤੇ ॥ ੪੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਜਬ ਭਈ ਹੁਇ ਆਵਤ ਤਬ ਗਯਾਨ ॥
ਤਾਂਤੇ ਤਪ ਇਹੁ ਸਾਂਤਕੀ ਲਾਭ ਬਹੁਤ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ੪੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਸੁਨ ਮਾਂਗੋ ਗੁਰ ਬਚਨਾ ॥ ਬਾਨੀ ਪਢਨ ਕੀਨ ਮਨ ਖਚਨਾ ॥ ਸਨਮੁਖ ਮਾਲੋ ਸੁਠ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ॥ ਬੈਠ [3]ਰਿਖੀਕ ਸੰਕੋਚੈ ਸਭ ਹੀ ॥ ੪੭ ॥ ਮਿਲ ਕੈ ਕੀਰਤਨ ਬਹੁਰ ਉਚਰਹੀ ॥ ਕਰ ਏਕਾਗਰਤਾ ਮਨ ਧਰ ਹੀ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਰਸਨਾ ਸਾਦਿ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗਹਿ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੪੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜੋ ਜੋ ਸਿਖ ਤਿਨ ਤੇ ਸੁਨਹਿੰ ਤਿਆਗਹਿੰ ਬ੍ਰਿੰਦ ਬਿਕਾਰ ॥
ਧਰਮ ਕਿਰਤ ਵੰਡਕੈ ਅਚ ਹੈਂ ਬਹੁਰ ਅਹਾਰ ॥ ੪੯ ॥
ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤ ਅਤ ਸਿੱਖਨ ਸੇਵ ਕਮਾਇ ॥
ਜਿਨਕੋ ਪਿਖਕੈ ਅਧਕ ਨਰ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਪਦ ਪਾਇ॥੫੦॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਬੁੱਢਾ ਐ ਮਾਲੋ ਮਾਂਗੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤ ਪੰਚਾਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਸੁਣ ਕੈ ਸਬਦ ਕੀਨ ਕਮਾਵਨ ਜਾਹਿੰ ॥
[4]ਦੁਸਤਰ ਮਾਯਾ ਤੇ ਤਰੇ ਨਮਸ਼ਕਾਰ ਮਮ ਤਾਹਿੰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੁਨ ਕਥਾ ਅਗਾਰੀ ॥ ਬੈਠਹਿੰ ਪ੍ਰਭੂ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ਮਝਾਰੀ ॥ ਨਰ ਅਨੇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਵਹਿੰ ॥ ਸ਼ਬਦ

੧ ਦੁਖ। ੨ ਮੋਤੀ। ੩ ਇੰਦਰੇ। ੪ ਕਠਨ।

ਸੁਨਹਿ ਹਰਿ ਧਾਮ ਸਿਧਾਵਹਿ ॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜਸ ਗੁਰ [1]ਢਿਗ ਆਏ ॥ ਕਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਥਾਏ ॥ [2]ਅਖਲ ਕਥਾ ਸੁਨੀਅਹਿ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਦ੍ਰਿੜ ਥਾਇ ॥ ੩॥ ਜੰਗਲ [3]ਨਾਂਗੇ ਅਹੈ ਸਰਾਇ ॥ ਮਨ ਪੁਨੀਤ ਫੇਰੂ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ॥ ਤ੍ਰੇਹਣ ਗੋਤ ਛੱਤ੍ਰੀ ਜਾਤੀ ॥ ਮਹਿਲਾ ਸੁਭਰਾਈ [4]ਬਖ੍ਯਾਤੀ ॥ ੪ ॥ ਫੇਰੂ [5]ਤਲਕ ਦਾਰ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇਰਾ ॥ ਅਨਨ ਭਗਤ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਜੂ ਹੇਰਾ ॥ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਤੱਤ੍ਯ ਫਲ ਜੋਇ ॥ ਅਬ ਪਰਗਟ ਭੇ ਸੁਤ ਗ੍ਰਿਹ ਹੋਇ ॥ ੫ ॥ ਸੰਮਤ ਛੱਤੀ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ॥ ਏਕਮ ਸੁਦੀ ਵਸਾਖ ਸੁ ਥਾਈ॥ਸੋਮਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਵੇਰੇ॥ਜਨਮਿਯੋ ਤਾਤ ਸੁ ਅਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ॥ ੬ ॥ ਨਾਮ ਸੁ ਲਹਿਣਾ ਤਾਹਿ ਰਖਾਯੋ ॥ ਸਿੱਖ ਪੂਰਨ ਨਿਜ ਦੇਹ ਧਰਾਯੋ॥ਗੁਰ ਦਿਸ ਚਲਨੀ [6]ਜਾਂਘ ਸੁਹਾਈ॥ਗੁਰ ਸ਼ਰਧਾ ਯੁਤ ਰਿਦਾ [7]ਪੂਰਾਈ॥੭॥ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਹਿ ਕਰ ਸੁਭ ਸੋਹੈ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿ ਸੀਸਝੁਕੋਹੈ ॥ ਜਸ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਜਗ ਆਏ॥ਤਸ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ॥ ੮ ॥ ਦੁਤਿਯ ਕਲਾ ਜਨ ਚੰਦ ਸੁਹਾਵਾ ॥ [8]ਬ੍ਰਿਧੈ ਦੇਹਿ ਜਿਮ ਕਾਲ ਵਿਹਾਵਾ ॥ ਚੌਦਹਿ ਬਰਖ ਆਰਬਲਾ ਹੋਈ ॥ ਜਿਨਹਿੰ ਬਿਕਾਰ ਨ ਪਰਸਿਓ ਕੋਈ ॥ ੯ ॥ ਪੁਰ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਭਯੋ ਬਿਵਾਹਿ ॥ ਦੇਵੀ ਚੰਦ ਖਤ੍ਰੀ ਜਹਿ ਆਹਿ ॥ ਸੁਤਾ ਤਾਹਿ ਕੋ ਖੀਵੀ ਨਾਮ॥ ਜਗ ਮਾਤਾ ਭੀ ਸਭ ਸੁਖ ਧਾਮ ॥ ੧੦ ॥ ਬਿਆਹਿ ਭਯੋ ਨਿਜ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਗਏ॥ [9]ਸੁਖਹਿ ਪੂਰਬਕ ਸਮਾਂ ਬਿਤਏ ॥ ਜਬ ਬਾਬਰ ਨ੍ਰਿਪ ਹਿੰਦਹਿ ਆਯੋ ॥ ਰਾਜ ਗਰਦਿ ਭੀ ਦੇਸ [10]ਬਸਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਧਨ ਅਰ [11]ਭੂਮ ਪੂਰਾਤਨ ਬੈਰਾ ॥ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਆਇ ਪੁਰ ਕੀਨ ਮੁ ਬੇਰਾਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਤਬਤੇ ਤਜ ਗ੍ਰਾਮੂ॥ਆਨੇ

੧ ਪਾਸ। ੨ ਸਮੂੰਹ। ੩ ਨਾਂਗੇ ਦੀ ਸਰਾਏ ਨਗਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ।
੪ ਪ੍ਰਗਟ। ੫ ਪ੍ਰਗਣੇ ਵਾਲਾ। ੬ ਲਤਾਂ ਸੋਭਨੀਕ। ੭ ਹਿਰਦਾ ਪੂਰਨ।
੮ ਸਰੀਰ ਵਧਦਾ ਹੈ। ੯ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ੧੦ ਸਾਰਾ। ੧੧ ਪ੍ਰਿਥਵੀ।

ਖਡੂਰ ਬਿਖੈ ਕੀਅ ਧਾਮੂ ॥ ੧੨ ॥ ਭਾਦੁਇ ਗ੍ਰਹਿ ਇਕਵੰਜਾ ਮਾਹਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣੇ ਘਰ ਸੁਤ ਜਨਮਾਹਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸੂ ਜੀ ਨਾਮ ਰਖਾਯੋ ॥ ਸੰਮਤ ਜਬ ਤਿਰਵੰਜਾ ਆਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਜੇਠ ਮਾਸ ਤਿਥਿ ਪੰਚਮ ਭਈ ॥ ਜਨਮੀ ਸੁਤਾ ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁ ਭਈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਰਾਯੋ । ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਨਾਮ ਰਖਾਯੋ॥੧੪॥ਪੰਜਾਹ ਸੰਮਤ [੧]ਖਟ ਕੇ ਮਾਹਿ ॥ [੨]ਮੇਖ ਮਾਸ ਸੰਕਾਂਤ ਲਖਾਹਿ ॥ ਸੁਤ ਦੁਤੀਯੇ ਤਬ ਭਵ ਕੋ ਧਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਾਤੂ ਜੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥ ਇਸ ਪੁਰ ਕੇਰ ਨਾਰ ਨਰ ਜੋਊ ॥ ਸੇਵਕ [੩]ਦੁਰਗਾ ਕੇ ਸਭ ਸੋਊ ॥ ਜਾਹਿੰ ਬਰਖ ਦਿਨ ਮਹਿ ਸ੍ਰੀ ਜ੍ਵਾਲਾ ॥ ਪਰਸ ਕਾਂਗੜੇ ਹਰਖ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੬ ॥ ਲਹਿਣਾ ਸਭ ਮਹਿੰ ਮੁਖ ਹ੍ਵੈ ਜਾਈ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਕੈ [੪]ਨੇਮ [੫]ਸਦਾਈ ॥ ਜੋ ਮਾਂਗੇ ਸਿੱਖ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰਾ ॥ ਰਹਿ ਖਡੂਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰਾ ॥ ੧੭ ॥ ਪਢੈ ਸਦੀਵ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸੇਵ ਆਨ ਕੀ ਰਿਦੈ ਨ ਆਨੀ ॥ ਇਕ ਪਰਭਾਤੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਈ ॥ ਬਾਨੀ ਪਢੈ ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਤ ਸੋਈ ॥ ੧੮ ॥ ਨਿਕਟ ਹੁਤੋ ਗ੍ਰਹਿ ਲਹਿਣੇ ਸੁਣ ਜਬ ॥ ਜਾਗਿਯੋ ਉਰ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁਰ ਤਬ ॥ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ ਬੂਝਿਯੋ ਪੁਨ ਤਾਂਕੋ ॥ ਤੁਮ ਜੋ ਪਠਹੁ ਸ਼ਬਦ ਕਹੁ ਕਾਕੋ ॥ ੧੯ ॥ ਸਿੱਖ ਕਹਿਯੋ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ॥ ਪਠੋਂ ਸ਼ਬਦ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਂ [੬]ਚੇਰਾ ॥ ਤਬ ਲਹਿਣੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ਗਿਨਾਈ ॥ ਗੁਰੂ ਕਰੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ਮਿਲਨੇ ਕੀ [੭]ਅਭਲਾਖਾ ਐਸੇ ॥ ਮਧਕਰ ਖੋਜਤ ਪੁਸ਼ਕਰ ਜੈਸੇ ॥ ਜਿਉਂ ਮ੍ਰਿਗ ਪਿਆਸੋ ਜਲ ਕੌ ਚਾਹੈ ॥ ਜਿਉਂ ਚਾਤ੍ਰਕ ਇਕ ਬੂੰਦ ਬਿਨਾ ਹੈ ॥ ੨੧ ॥ ਦੇਵੀ ਪਰਸਨ ਕੋ ਦਿਨ ਆਯੋ ॥ ਸਭ ਮਿਲ ਜਾਵਨ ਮਤ ਠਹਿਰਾਯੋ ॥ ਅਧਕ ਭਏ ਨਰ ਲਹਿਣੇ

---

੧ ਛੇ। ੨ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ। ੩ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ। ੪ ਨਿਯਮ
੫ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ੬ ਦਾਸ। ੭ ਇਛਾ।

ਸੰਗਾ ॥ ਗਮਨੇ ਮਗ ਮਹਿੰ ਸਹਿਤ ਉਮੰਗਾ ॥ ੨੨ ॥ [੧]ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਮ ਸਗਰੋ ਪੰਥ ਸੁ [੨]ਛੋਰੀ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਸੁ ਠੌਰੀ॥ ਸੁੰਦਰ ਥਲ ਡੇਰਾ ਉਤਰਾਯੋ ॥ ਤਿਨ ਸੋ ਕਹਿਯੋ ਪੁਰੀ ਹਮ ਜਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਗ੍ਰਾਮ [੩]ਸਾਮੁਹੇ ਗਵਨੰ ॥ ਮਨ ਮਹਿੰ [੪]ਗੁਨੀ ਗੁਰੂ [੫]ਗੁਨ ਭਵਨੰ ॥ ਸੇਵਕ ਹਮਰਾ ਆਵਤ ਸੋਈ ॥ ਨਿਜ ਥਲ ਹਮ ਬੈਠਾਵਹਿੰ ਜੋਈ ॥ ੨੪ ॥ ਨਿਜ ਆਸਨ ਤਜ ਕਰ ਤਬ ਆਏ ॥ ਵਹਿਰ ਗ੍ਰਾਮ ਠਾਂਢੇ ਇਕ ਠਾਏ ॥ ਮਿਲੇ ਸਰਬ ਨਰ ਤੇ ਹੁਇ ਨਜਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਲਹਿਣੇ ਨਿਜ ਪਜਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਵਲੋਕਤ ਲਹਿਣਾ ਪੁਛੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥
ਤਿਨ ਦਰਸਨ ਕੀ ਚਾਹਿ ਮੁਝ ਅਹੈ ਸੁ ਕੌਨਹ ਥਾਨ ॥ ੨੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਨ ਕੈ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਆਵਹੁ ਤੁਮ ਹਮਰੇ ਸੰਗਾਰੇ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਦੇਵਹੁੰ ਦਿਖਰਾਈ ॥ ਜਿਹ ਕੋ ਤੂ ਬੂਝਤ ਹਿਤ ਲਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਤਹਿ ਤੇ ਚਲ ਪੁਨ ਆਏ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਜਹਿ ਅਤ [੬]ਛਬ ਪਾਏ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖਾ ਅੰਤਰ ਜਾਵੋ ॥ ਆਗੇ ਉਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੋ ॥ ੨੮ ॥ ਇਨ ਕੌ ਸਿੰਘ [੭]ਪੌਰ ਦਿਖਰਾਯੋ ॥ ਲਘ ਦਰ ਪ੍ਰਵਸੇ ਗੁਨ ਸੁਖਦਾਯੋ ॥ ਅੰਤਰ ਜਾਇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬੈਸੇ ॥ ਧਰਿਯੋ ਸਰੀਰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਸ ਜੈਸੇ ॥ ੨੯ ॥ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਅੰਤਰ ਗਯੋ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਦੇਖਤ ਭਯੋ ॥ ਸ਼ਰਨ ਸ਼ਰਨ ਕਹਿ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ॥ ਅਤ ਸਰਧਾ ਮਹਿੱ ਮਤ ਜਿਨ ਭੀਨੀ ॥ ੩੦ ॥ ਬੈਠ ਪਛਾਨਿਯੋ ਹੈ ਇਹ ਸੋਈ ॥ ਪੰਥ ਬਤਾਵਤ ਆਵਤ ਜੋਈ ॥ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਨ ਕੈ ਭਯੋ ਹਰਾਨ ॥ ਔਗਨ ਬਡੋ ਆਪ ਤੇ ਜਾਨ ॥ ੩੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸਭ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ

੧ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੨ ਛਡਦੇ ਗਏ। ੩ ਸਾਹਮਣੇ। ੪ ਜਾਣੀ। ੫ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਘਰ। ੬ ਸੋਭਾ। ੭ ਦਰਵਾਜ਼ਾ।

ਕਹੀ [੧]ਮ੍ਰਿਦ ਬਾਨੀ ॥ ਪੁਰਖਾ [੨]ਕੁਸ਼ਲ ਤੁਮਾਰੇ ਅਹੇ ॥ ਸੁਣਤ ਸ੍ਰੋਣ ਲਹਿਣੇ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ੩੨ ॥ ਤੁਮ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਪਰਮ ਅਨੰਦਾ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯੋ ਮੋਹਿ ਸੁਖ ਕੰਦਾ ॥ ਬੇਖ ਭਗਤ ਦੇਵੀ ਕੋ ਤਬ ਹੀ ॥ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗਿਯੋ ਸਬ ਹੀ ॥੩੩॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਪੁਰਖਾ ਜਾਨੇ ਜਾਹੀਂ ॥ ਬੇਖ ਉਤਾਰਿਯੋ ਜਾਉ ਕਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਧ ਟੌਰਨ ਹੇਤਾ ॥ ਕੋਇ ਜਿ ਗਮਨਿਯੋਂ ਛੋਰ ਨਿਕੇਤਾ ॥ ੩੪ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਮਗ ਮਹਿੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਈ ॥ ਸੋ ਨਰ ਕਿਉਂ ਮਧ ਟੌਰਨ ਜਾਈ ॥ [੩]ਮੁਸਕਤ ਬੂਝਿਯੋ ਪ੍ਰਭੁ ਬਹੋਰੀ ॥ ਪੁਰਖਾ ਸਦਨ ਅਹੈ ਕਿਸ ਠੌਰੀ ॥ ੩੫ ॥ ਕੌਨ ਨਾਮ ਨਿਜ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲਿਯੋ ਲਹਿਣਾ ਸੁਖ ਪਾਈ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮ ਬਖਸ਼ਨ ਹਾਰੇ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਖਡੂਰ ਨਿਕੇਤ ਹਮਾਰੇ ॥ ੩੬ ॥ ਲਹਿਣਾ ਨਾਮ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ॥ ਤੇਹਣ ਖੱਤ੍ਰੀ [੪]ਰਾਵਰ ਚੇਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਲਹਿਣੇ ਤਹਿ ਲੈਣਾ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ ਹਮ ਨੇ ਹੈ ਦੈਣਾ ॥ ੩੭ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿੰ ਨਰ ਸੋ ਚਲ ਆਇ ॥ [੫]ਦੁਰਗਾ ਦਰਸ ਜਿਨ੍ਹੈਂ ਮਨ ਚਾਇ॥ ਦੇਖਿਯੋ ਲਹਿਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਯੋ ॥ ਔਰ ਹੁਤੇ ਅਬ ਔਰ ਸੁ ਥਾਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਸਭਹਨ ਅੱਟੇ ਗਰ ਤੇ ਲਾਹਿ ॥ ਚਰਨ ਪਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਧਾਹਿ ॥ ਕਹਿੰ ਕਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸਿੱਖ ਬਨਾਵੋ ॥ ਨਿਜ ਸਿੱਖ੍ਯਾ ਦੇ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵੋ ॥ ੩੯ ॥ ਪਿਖ ਸਰਧਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਿਨ ਕੇਰੀ ॥ ਪਾਹੁਲ ਚਰਨ ਦੀਨ ਤਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਕੀਨਸ ਅਰਦਾਸ ॥ ੪੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਣਾ ਗੁਰ ਰਹੇ ਹਦੂਰੇ ॥ ਲਗਯੋ ਸੇਉ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਪੂਰੇ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਤਿ ਦਾਨੀ ॥ [੬]ਚਾਵਰ ਖੇਤ ਗਏ ਜਹਿ ਥਾਨੀ ॥ ੪੧ ॥ ਸਭ

੧ ਕੋਮਲ ਬਾਣੀ । ੨ ਸੁਖ । ੩ ਮੁਸਕਰਾਕੇ । ੪ ਆਪ । ੫ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ । ੬ ਚਾਵਲਾਂ ਦਾ ਖੇਤ ।

ਸੇਵਕ ਤਹਿ ਕ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਰਹੀ ॥ [1]ਧਾਨ ਬਿਖੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਣਨ ਨਿਕਰਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਗੁਰ ਸੋਂ ਕਹਿ ਬੈਨਾ ॥ ਇਕ ਰੰਬੀ ਮੁਝ ਦੇਹੁ ਗੁਣ ਐਨਾ ॥ ੪੨ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਲਾਗਯੋ ਕਢਨ [2]ਨਿੰਦਾਈ ॥ ਇਕ ਘਟਕਾ ਲਗ ਗਠ ਬੰਧਾਈ ॥ ਸੀਸ ਉਠਾਇ ਲਿਆਯੋ ਤਹਾਂ ॥ ਗਊ [3]ਮੈਖੀ ਬਾਂਧੀ ਥੀ ਜਹਾਂ ॥ ੪੩ ॥ ਤਿਨ ਆਗੇ ਤ੍ਰਿਣ ਦੀਨੇ ਪਾਈ ॥ ਦੇਖ ਸੁਲੱਖਣੀ ਮਨ ਬਿਸਮਾਈ ॥ ਸੀਸ ਬਦਨ ਕਰ ਪਗ ਪਟ ਸਾਰੇ ॥ ਰਹਿਯੋ [4]ਪੰਕ ਲਗ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੪੪ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਭੀ ਆਏ ॥ ਦੇਖ ਸੁਲੱਖਣੀ ਬਚਨ ਅਲਾਏ ॥ ਹੇ ਪਤਿ ਜੀ ਤੁਮ ਬੇ ਪਰਵਾਹੁ ॥ ਲਹਿਣਾ ਸੇਵ ਕਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਾਹੁ ॥੪੫ ॥ ਸੇਵਾ ਆਜ ਅਯੋਗ ਕਰਾਈ ॥ ਨਸ਼ਟ ਬਸਨ ਭੇ [5]ਕੀਰ ਲਗਾਈ॥ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ਸੁਨ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਨਹੀਂ ਪੰਕ ਸੰਗ ਭਰਿਓ ਭਾਰੇ ॥ ੪੬ ॥ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਕਾ ਛਤ੍ਰ ਸੁ ਦੀਓ ॥ ਅਪਰ ਨ ਇਨ ਸਮ ਜਗ ਮਹਿ ਕੀਓ ॥ ਪੰਕ ਜੌਨ ਤੁਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਵਾ ॥ ਕੇਸਰ ਕੋ ਹਮਨੇ ਛਿਰਕਾਵਾ ॥ ੪੭ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਦੇਖ [6]ਖਰੇ ਹੈ ਨੇਰੇ ॥ ਜਬ ਦੇਖਿਯੋ ਕੇਸਰ ਛਿਟਕੇਰੇ ॥ ਕਹੈ ਸੁਲੱਖਣੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਤਾਈਂ ॥ ਤੁਮਰੀ ਗਤ ਕਛੂ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ ॥ ੪੮ ॥ ਕਹਿ ਗੁਰ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਨਰ ਡੂਬਤ ਜਾਹੀ ॥ ਬਹੁ ਨਰ ਕੋ ਮਲਾਹ ਇਹ ਹੋਈ ॥ ਪਾਰ ਕਰੈ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਜੋਈ ॥ ੪੯ ॥ ਤੂਸਨ ਭਈ ਸੁਲੱਖਣੀ ਸੁਨ ਕੈ ॥ ਨਿਜ ਪਤਿ ਬਚਨ ਸੱਤਿ ਸਭ ਗੁਨ ਕੈ ॥ ਗੁਰ ਆਗਿਆ ਮਹਿ ਰਹਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਕਵਿ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬਲ ਜਾਵੈ॥੫੦॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਮਿਲਾਪ ਔ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸਟਪੰਚਾਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੮ ॥

੧ ਚਾਵਲਾਂ ਵਿਖੇ । ੨ ਨਦੀਨ । ੩ ਮਝਾਂ । ੪ ਚਿਕੜ । ੫ ਕਪੜੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਚਿਕੜ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ । ੬ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ਕੋ ਧਿਆਨ ਚੜ੍ਹਾਵੌਂ ਭੰਗ ॥
ਤਜਹੁੰ ਸਿਆਨਪ ਸਰਬ ਕੋ ਰਹੌਂ ਏਕ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਰਹਿ ਲੈਹਣਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ [1]ਤੀਰ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਸੇਵਹਿ ਰਿਦਾ ਗੰਭੀਰ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਜਬ ਰਹਿਤ ਬਿਤਾਏ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਾਏ ॥ ੨ ॥ ਮੁਖ ਦਿਸ ਦੇਖਤ ਰਹੈ ਸਦਾਈ ॥ ਜਬ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ਦੇਹਿ [2]ਰਜਾਈ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਕਰੈ ਪ੍ਰੀਤ ਉਰਧਾਰੀ॥ ਕੀਨ ਸਮਰਪਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਭਈ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹਿੰ ਜਾਇ ਬਖਾਨੀ ॥ ਕੋ ਉਪਮਾ ਦਿਉਂ ਕਛ ਨ ਸਮਾਨੀ ॥ ਅਲਪ [3]ਪਤੰਗ ਸੁ ਮ੍ਰਿਗਕੀ ਜਾਨੀ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਅਧਕ ਲੇਹੁ ਪਹਿਚਾਨੀ ॥ ੪ ॥ ਸੀਸ ਦੇਨ ਕੀ ਹ੍ਵੈ ਜਿਹ ਜਾਈ॥ਪਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕਬ ਨਹਿੰ [4]ਬਿਲਮਾਈ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਰਾਈ ॥ ਪਹੁਢੇ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੫ ॥ ਲਹਿਣਾ ਨਿਜ ਕਰ ਬਿਜਨਾ ਲੀਨੇ ॥ ਪੌਣ ਕਰਤ ਭਾਉ ਮਨ ਭੀਨੇ ॥ ਰੈਨ ਬਿਤੀਤੀ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਹੋਤ ਭਯੋ ਤਬ ਪ੍ਰਾਤਹ ਕਾਰਾ॥੬॥ [5]ਮਣ ਮਯ ਭੂਖਣ ਝਲਕਤ ਅੰਗਾ ॥ਬਸਨ ਸੁ ਲਾਲਬਨੇ ਸੁਭ ਰੰਗਾ ॥ ਬਡਨੀ ਫੇਰੈ ਸਗਰੇ ਭੌਨਾ ॥ਕਹਿ ਲਹਿਣਾ ਮਾਈ ਤੁਮ ਕੌਨਾ॥੭॥ਬਡ ਪਰਭਾਤਹਿ ਕਹਿ ਤੇ ਆਹੀ ॥ਦਰ ਸਭ ਬੰਦ ਖੁਲ੍ਹਿਯੋ ਕੋ ਨਾਹੀ॥ਕਹਿ ਮਾਈ ਦੇਵੀ ਮੁਝ ਜਾਨੋ॥ਜਿਸ ਹਿਤ ਤੁਮ ਯਾਤ੍ਰਾਬਹੁ ਠਾਨੋ ॥੮॥ਤੁਮ ਕੋ ਦਰਸ ਦੀਨ ਕਬ ਨਾਹੀ ॥ਅਬ ਆਏ ਤੁਮ ਜਗ ਪਤਪਾਹੀ॥ ਮੈਂ ਆਵੂੰ ਇਨ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ॥ਜਿਨਕੇ ਗੁਨ ਨਿਗਮਾਗਮ ਬਰਨੇ ॥ ੯ ॥ ਇਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਵੇਂ ॥ ਭਵ ਮੈਂ ਤਬ ਸ਼ਕਤੀ ਕਹਿਲਾਵੇਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਭਾਗ ਜਗੇ ਅਬ ਭਾਗੇ॥ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥ ਮੁਕਤ ਪਦਾਰਥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਹੀ ॥ ਦੇਵੀ ਸੁਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਸੁ ਨਾਹੀ ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਹਮਰੇ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥ ਦਿਹੁ

[1] ਪਾਸ। [2] ਆਗਿਆ। [3] ਪਤੰਗ ਹਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੁਛ ਜਾਣੀ।
[4] ਦੇਰੀ। [5] ਮਣਾਂ ਦੀ ਗਹਿਣੇ।

ਸਿੱਖਯਾ ਤੁਮ ਕੋ ਨਿਰਧਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਇਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਨ ਕਤਹੂੰ ਜੱਯੇ ॥ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਇਨ ਤੇ ਪੱਯੇ ॥ ਗੁਰ ਤਜ ਭੂਲੇ ਭਟਕਹਿੰ ਸਾਰੇ ॥ ਬਿਨ ਗੁਰ ਕੋ ਨ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥ ਅਸ ਕਹਿ [੬]ਲੋਪ ਭਈ ਪੁਨ ਮਾਇ ॥ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਹੁ ਥਾਇ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗਿਯੋ ਉਰ ਜਾਹੀ ॥ ਰੰਗਿਯੋ ਰੰਗ ਭਗਤ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੧੩ ॥ ਇਕ ਮਨ ਹ੍ਵੈ ਪਢਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥ ਸੁਨਹਿ ਗੁਨਹਿ ਕੀਰਤ ਚਿਤ ਭਾਣੀ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਹੀ ॥ ਉਮਗ ਉਮਗ ਮੁਖ ਸੁਜਸ ਉਚਰਹੀ ॥ ੧੪ ॥ ਕਰਤਿਉ ਸੇਵਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਵੈ ॥ ਜਗ ਕਾਰਜ ਕੋ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵੈ ॥ ਇਕ ਬਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਤੀਰ ॥ ਲਹਿਣੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨ ਗੰਭੀਰ ॥ ੧੫ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੋ ਕਯਾ ਕਰਤੱਬਯ ॥ ਕਾਹਿ ਜਪੇ ਤੇ ਉਚ ਪਦ ਲੱਭਯ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਖ ਮਹਾਨੇ ॥ ਬਦਨ ਚੰਦ ਤੇ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ੧੬ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮਹੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਯਾਸਨ ਤ੍ਰੈਮਾ ॥ ਸਾਖਯਾਤ ਪੁਨ ਕਾਰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਗਿਆਨ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥ ੧੭ ॥ ਚਾਹਲੀ ਪੌੜੀ ਕੋ ਤਬ ਕੀਨਾ ॥ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਧਰ ਦੀਨਾ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਪੁਰਖਾ ਜਪ ਯਹ ਜਾਪੁ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਮਿਟ ਹੈਂ ਤੀਨਹੁ ਤਾਪ ॥ ੧੮ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਆਨੰਦ ਪਾਯੋ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਜਪਨ ਲਗਯੋ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਜਾਪੁ ॥ ਜੋਊ ਉਚਾਰਯੋ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਆਪੁ ॥ ੧੯ ॥ ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮਹਿੰ ਪਾਗਾ ॥ ਨਹਿਨ ਜਾਹਿੰ ਸਮ ਜਗ ਵਡਭਾਗਾ ॥ ਇਸ਼ ਬਿਧ [੧]ਬਾਸਰ ਕਿਤਕ ਬਿਤਾਇ ॥ ਚਰਣ ਕਮਲ [੨]ਮਨ ਭੌਰ ਲੁਭਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਬੈਠ ਹੁਤੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ [੩]ਪਾਂਉ ਪਲੋਸਤ ਹੋਤ ਸਮੀਪਾ ॥ ਕਰ ਪਰਸੇ [੪]ਪਿੰਡਰੀ ਜਬ ਦੇਖੀ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਲਗੀ ਝਰੀਟ

੧ ਦਿਨ । ੨ ਮਨ ਰੂਪ ਭੌਰਾ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ੩ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਘੁਟਦਾ ਹੈ । ੪ ਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪਿੰਨੀਆਂ ।

ਬਸੇਖੀ ॥ ੨੧ ॥ ਬੂਝਿਯੋ ਲਹਿਣੇ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਬੰਦੇ ॥ ਕਿਸ ਬਿਧ
ਕੰਟਕ ਲਗੇ ਮੁਕੰਦੇ ॥ ਵਾਹਿਰ ਕਹੂੰ ਅਸ ਠੌਰਨ ਮਾਹੀ ॥ ਗਮਨੇ
ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਕਬ ਨਾਹੀ ॥ ੨੨ ॥ ਅਬ ਲਾਗੀ ਹੈਂ ਪਰੇਂ ਲਖਾਈ ॥
ਇਹੁ ਕਾਰਨ ਮੁਝ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ
॥ ਇਕ ਅਯਾਲੀ [1]ਅਜਾ ਚਰਾਈ ॥ ੨੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਨ ਇਕਾਂਤ ਹ੍ਵੈ ਪ੍ਰੀਤ ਯੁਤ ਪਢਹਿ ਸੋਹਿਲਾ ਸੋਇ ॥
ਕੰਟਕ ਝਾਰ ਬਿਸਾਲ ਜਹਿੰ ਫਿਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ੨੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹ੍ਵੈ ਸਮੀਪ ਬਿਚਰੋਂ ਤਿਹ ਸੰਗਾ ॥ ਲਗਨੇ ਦੇਊਂ
ਨ ਕੰਟਕ ਅੰਗਾ ॥ ਤਹਾਂ ਝਰੀਟ ਲਗੀ ਇਹੁ ਜਾਨੋ ॥ ਲਹਿਣੇ ਸਾਚ
ਬਚਨ ਮਨ ਮਾਨੋ ॥ ੨੫ ॥ ਪਢੈ ਸੋਹਿਲਾ ਜੋ ਕਿਤ ਕੋਊ ॥ ਤਿਹ
ਸਮੀਪ ਨਿਸਚੈ ਮੈਂ ਹੋਊਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪੁਨ ਇਕ ਸਿੱਖ [2]ਹਕਾਰਾ॥
ਤਿਹ ਸੋਂ ਬੋਲੇ ਮੋਖ ਉਦਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ [3]ਅਮਕਾ ਜੋ ਥਲ ਤਹਾਂ
ਅਯਾਲਾ ॥ ਅਜਾ ਚਰਾਵਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਜਾਵਹੁ ਤੁਮ ਤਿਹ
ਨਿਕਟ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਆਦਰ ਯੁਤ ਸੋ ਆਨ ਹਕਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥
ਆਇਸ ਪਾਇ ਗਯੋ ਸਿਖ ਤਹਿਵਾ ॥ ਅਜਾ ਚਰਾਇ ਅਯਾਲੀ
ਜਹਿਵਾ ॥ ਤਿਹ ਬਿਲੋਕ ਬੋਲਿਯੋ [4]ਮ੍ਰਿਦ ਬਾਨੀ ॥ ਤੁਝਹਿ ਹਕਾਰਤ
ਗੁਰ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਚਲਿਯੋ ਸਿੱਖ ਕੇ ਸਾਥਾ ॥
ਆਇ ਨਿਵਾਯੋ ਜੁਗ ਪਗ ਮਾਥਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਵਲੋਕ
ਗੁਸਾਈ ॥ ਤਿਹ ਅਯਾਲ ਸੋਂ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੋਵਨ ਸਮੈਂ ਬਖਾਨਿਯੋਂ ਕੰਠ ਸੋਹਿਲਾ ਜੋਇ ॥
ਅਧਕ ਖੁਸ਼ੀ ਬਹੁਰੋ ਕਰੀ ਦ੍ਵੈਤ ਰਿਦੇ ਤੇ ਖੋਇ ॥ ੩੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਅਯਾਲ ਸਤਿ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਪਗ ਪਰ
ਨਮੋ ਕੀਨ ਬਹੁ ਬਾਰਾ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਮਤ ਅਨਜਾਨੇ ॥ ਨਿੱਤ

੧ ਬਕਰੀਆਂ । ੨ ਬੁਲਾਇਆ । ੩ ਫਲਾਣਾ । ੪ ਮਿਠੀ ਬਾਣੀ ।

ਨੇਮ ਕੀ ਰੀਤ ਨ ਜਾਨੇ ॥ ੩੧ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਨਿੱਤਨੇਮ ਸਿਖਾਵਹੁ॥
ਹਮ ਭੂਲਹਿੰ ਤੁਮ ਸਦ ਬਖ਼ਸ਼ਾਵਹੁ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨਯ
॥ ਹੇ ਅਯਾਲ ਬੁੱਧੀ ਤੁਹਿ ਧੰਨਯ ॥ ੩੨ ॥ ਇਸ ਮਹਿੰ ਹਿਤ ਸਭ
ਸਿੱਖਨ ਪਾਯੋ ॥ ਨਿੱਤ ਨੇਮ ਜੋ ਤੁਮ ਸੁਨ ਚਾਯੋ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਸੁਖ ਦਾਨਾ ॥ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਹਿਤ ਠਾਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ
ਕਾ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕਹਾਵੈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕਰ ਨ੍ਹਾਵੈ ॥ ਪਠ ਗੁਰ
ਮੰਤ੍ਰ ਸਮਾਧ ਲਗਾਵੈ। ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿੰ ਲਿਆਵੈ ॥੩੪॥
ਦਿਵਸ ਚਰੇ ਜਪੁਜੀ ਕਾ ਪਾਠ ॥ ਆਸਾ ਵਾਰ ਸੁਨੇ ਸੁਭ ਠਾਠ ॥
ਸਗਰ ਦਿਵਸ ਕ੍ਰਿਤ ਧਰਮ ਕਰਾਵੈ ॥ ਸੋਦਰ ਸਮੇਂ ਸੰਧਿਆ ਗਾਵੈ ॥
੩੫ ॥ ਪੁਨਾ ਆਰਤੀ ਪੜ੍ਹ ਹਿਤ ਲਾਵੈ ॥ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਪੀਛੇ ਮਨ
ਭਾਵੈ ॥ ਸੋਹਿਲਾ ਪਠ ਪੁਨ ਸੈਨ ਕਰਾਵੈ ॥ ਸੋ ਸਿਖ ਜਮ ਪੁਰ
ਮਹਿੰ ਨਹਿੰ ਜਾਵੈ ॥ ੩੬ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈ ਸਭ ਸਿਰ ਨਾਯੋ ॥
ਕਰਨ ਲਗੇ ਨਿਤ ਨੇਮ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਸਿੱਖਨ ਮੇਂ ਭਾ ਨੇਮ ਸੁਹਾਵਨ ॥
ਕਰੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਧਰ ਸੁਭ ਗਤ ਪਾਵਨ ॥ ੩੭ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕਾਲੂ
ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਬੈਠ [1]ਤਾਤ ਸੰਗ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਬੈਸ ਗਈ ਅਬ
ਪੂਰ ਹਮਾਰੀ ॥ ਕਰੌਂ ਅਬੈ ਪਰਲੋਕ ਤਿਆਰੀ ॥ ੩੮ ॥ ਮਾਤਾ
ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਸੁਨ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਕਰਤ ਭਈ ਤਿਆਰੀ ਪਤਿ ਨਾਲਾ ॥
ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਗੁਰ ਮਾਤ ਪਿਆਰੀ ॥ ਨਹਿੰ ਜਿਹ ਸਮ ਬਡ ਭਾਗਨ
ਭਾਰੀ ॥ ੩੯ ॥ ਸੁੰਦਰ ਥਲ ਲੇਪਨ ਕਰਵਾਯੋ ॥ ਫੂਲ ਸੁਗੰਧ
ਧੂਪ ਧੁਖਵਾਯੋ ॥ ਮ੍ਰਿਛ ਆਸਨੰ ਦੋਨੋਂ ਸਾਜੇ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਕਰੈਂ
ਗੁਰ ਰਾਜੇ ॥ ੪੦ ॥ ਕਹੈਂ ਲੋਗ ਗੁਰ [2]ਵਿਪ੍ਰ ਸਦਾਵਹੁ ॥ [3]ਦੀਪ
ਜਰਾਇ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਵਾਵਹੁ ॥ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਣ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਰੀਤ ਸੁਨਹੁ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ੪੧ ॥

੧ ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਲ । ੨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੩ ਦੀਵਾ ਬਾਲਕੇ ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥:

ਰਾਗ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੀਵਾ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਦੁਖੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ਤੇਲੁ ॥
ਉਨਿ ਚਾਨਣਿ ਓਹੁ ਸੋਖਿਆ ਚੂਕਾ ਜਮ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥ ੧ ॥
ਲੋਕਾ ਮਤ ਕੋ ਫਕੜਿ ਪਾਇ ॥ ਲਖ ਮੜਿਆ ਕਰਿ ਏਕਠੇ
ਏਕ ਰਤੀ ਲੇ ਭਾਹਿ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪਿੰਡੁ ਪਤਲਿ ਮੇਰੀ
ਕੇਸਉ ਕਿਰਿਆ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥ ਐਥੈ ਓਥੈ ਆਗੈ
ਪਾਛੈ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ੨ ॥ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ
ਤੁਮਾਰੀ ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ ॥ ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ
ਅਹਿਨਿਸ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥ ੩ ॥ ਇਕ ਲੋਕੀ ਹੋਰ ਛਮਿਛਰੀ
ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਵਟਿ ਪਿੰਡੁ ਖਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਪਿੰਡੁ ਬਖਸੀਸ ਕਾ
ਕਬਹੂੰ ਨਿਖੂਟਸਿ ਨਾਹਿ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਭੋਗ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਪਾਯਾ ਜਬਹੀ ॥ ਤਿਆਗ ਦੀਨ ਦੋਨੋਂ ਤਨ ਤਬਹੀ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ [1]ਚਾਰੋ ਘਾਈ ॥ ਸੋਧ ਸਨਾਨ ਬਿਵਾਨ ਪੁਢਾਈ ॥ ੪੨ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਲਿਯੇ ਕੰਧ ਉਠਾਇ ॥ ਆਗੈ ਸ਼ਬਦ ਵਿਰਾਗਹਿੰ ਗਾਇ ॥ ਸੁਮਨ ਬ੍ਰਖਾਵੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਧੀਰ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਪਹੁੰਚੇ ਰਾਵੀ ਤੀਰ ॥ ੪੩ ॥ ਚੰਦਨ [2]ਚਿਤਾ [3]ਜੁਗਲ [4]ਪੌਂਢਾਇ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਲੰਬੂ ਲਾਇ ॥ ਭਈ ਸ਼ਾਂਤ ਚਿਤ ਕੀਨ ਸਨਾਨਾ ॥ ਆਏ ਧਰਮ ਸਾਲ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ੪੪ ॥ ਕਰ ਕੜਾਹਿ ਸੁਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹ ਲੀਨਾ ॥ ਪੁਨਾ ਬਾਂਟ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਦੀਨਾ ॥ ਚਤਰਥ ਦਿਨ ਗੇ ਚਿਤਾ ਸਥਾਨਾ ॥ [5]ਅਸਥ ਫੂਲ ਪੁਨ ਭਸਮ ਉਠਾਨਾ ॥ ੪੫ ਸਭ ਰਾਵੀ ਮਹਿੰ

੧ ਚਾਰੋ ਤਰਫ । ੨ ਚਿਖਾ । ੩ ਦੋ । ੪ ਵਖਰਾ ਵਖਰਾ ਚਿਖਾ ਦੇ ਉਪਰ ਪਾਇਆ । ੫ ਹਡੀਆਂ ਦੇ ਫੁਲ ।

ਕੀਨ ਪ੍ਰਵਾਈ ॥ ਪੁਨ ਡੇਰੇ ਗਮਨੇ ਗੋਸਾਈ ॥ ਕਰ ਕੜਾਹ ਬਹੁ ਬਾਂਟਨ ਕੀਨਾ ॥ ਦਿਨ ਦਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ੪੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਪਾਗ ਬੰਧਾਈ ॥ ਬਹੁਰੋ ਕੁਨਕਾ ਦੀਨ ਬਟਾਈ ॥ ਦਿਵਸ ਪੰਚ ਦਸ ਸੋਲ਼ ਸਤਾਰੇ ॥ ਬਹੁਤ ਯੱਗ ਕੀਨੇ ਗੁਰ ਭਾਰੇ ॥ ੪੭ ॥ ਦੀਨਨ ਦਾਨ ਦੀਯੋ ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ॥ ਕੋ ਕਵਿ ਅਸ ਜੁ ਕਹੈ ਬਖਿਆਤੀ ॥ ਅਸ ਗੁਰ ਪਿਤ ਕਾ ਕੀਨ ਚਲਾਨਾ ॥ ਸਬ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਮਨ ਭਾਨਾ ॥ ੪੮ ॥ ਸੰਮਤ ਬਾਸਠ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ॥ ਅਸੂ ਵਦੀ ਤਿਥਿ ਅਸ਼ਟਮ ਆਹੀ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰੇ ॥ ਕੀਨੇ ਗੁਰ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਸ਼ੁਭ ਡੇਰੇ ॥ ੪੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪਰਲੋਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨਸੱਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮੋਹਿ ਭੂਤਨਾ ਮਨ ਲਗਿਯੋ ਕਿਤੇ ਉਪਾਇ ਨ ਜਾਇ ॥
ਮੰਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਬਦ ਤੇ ਕਰ ਅਭਯਾਸ ਨਸਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੀਹਾਂ ਜੱਗਣ ਦੋਨੋ ਭਾਈ ॥ ਸੋ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਾਈ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਖਯੋ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖ ਕੰਦਾ ॥ ਕਰੀ ਬੰਦਨਾ ਪਦ ਅਰਬਿੰਦਾ ॥ ੨ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਚਿੱਤ ਉਦਾਰਾ ॥ ਜੋ ਜਾਚਹਿੰ ਸੋ ਦੇਹੁ ਦਤਾਰਾ ॥ ਆਸ਼ਾ ਧਰ ਅਰਦਾਸ ਬਖਾਨੀ ॥ ਪੂਰਨ ਕੀਜੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਲੋਚਨ ਕੋਰਹਿ ਕਰਨਾ ਛਾਈ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਦੇਹਿੰ ਪਦਾਰਥ ਸੋ ਤੁਮ ਤਾਈ ॥ ੪ ॥ ਕਹੈਂ ਸੁ ਯਾਂਕੋ ਅਰਥ ਬਤਾਵਹੁ ॥ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਭਲੇ ਸਮਝਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਅਰਥ ਬਖਾਨਾ ॥ ਜੇ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸੇ ਨਰ ਮਤਵਾਨਾ ॥ ਵਾਹਿ ਨਾਮ ਅਚਰਜ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥ ਜਿਹ ਕੀ ਸੱਤਿਆ ਜਗ ਪ੍ਰਗਟਾਨੋ ॥ ਜਹਿ ਸੱਤਯਾ ਕਰ ਲਖਯਤ

ਭਵ ਹੈ ॥ ਸੋ ਨਹਿੰ ਲਖੀ ਜਾਇ ਅਨਭਵ ਹੈ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਸੋ ਅਚਰਜ ਭਯੋ ਗੁਰੂ ਅਰਥ ਸੁਨ ਕਾਨ ॥
ਅੰਧਕਾਰ ਗੋ ਨਾਮ ਹੈ ਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅੰਧਕਾਰ ਵਤ ਦੇਹਿ ਅਨਿੱਤ ॥ ਤਿਹ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀਨ ਸੋ ਚਿੱਤ ॥ ਤਾਂਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਨਾਮਾ ॥ ਜਪ ਹੈ ਚਤਰ ਪਦਾਰਥ ਧਾਮਾ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਕਰਨ ਲਗੇ ਸੋ ਕਾਰ ॥
ਪਿਛਲੀ ਨਿਸ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਪਢਹਿੰ ਸ਼ਬਦ ਹਿਤ ਧਾਰ ॥ ੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦਿਨ ਸਗਰੇ ਨਿਜ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿੰ ॥ ਅਭਿਆਗਤ ਸੌਂ ਵੰਡਹਿੰ ਖਾਵਹਿੰ॥ਅੰਤਰ ਸ੍ਵਾਸਹਿੰ ਵਾਹਿ ਮਿਲਾਵੈਂ॥ ਨਿਕਸਹਿ ਵਹਿਰ ਤ ਗੁਰੂ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ੧੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਰਹਿ ਗੁਰੂ ਹਜੂਰਾ ॥ ਕਰਹਿ ਸੇਵ ਸੁਖ ਮਾਨਹਿ ਭੂਰਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨ ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਨਖਾਨੀ ॥ ਚਲ ਪੁਰਖਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਹੁ ਬਖਾਨੀ ॥ ੧੧ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਉਠੇ ਵਹਿਰ ਦਰ ਆਏ ॥ ਕਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣੇ ਨੈਨ [1]ਮਿਚਾਏ ॥ ਪੁਨਾ ਕਹਿਯੋ ਅਬ ਖੋਲ੍ਹੋ ਨੈਨ ॥ [2]ਦਧ ਤਟ ਪਰ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਦੈਨ ॥ ੧੨ ॥ ਏਕ ਪੁਰੀ ਦੇਖੀ ਤਿਸ ਥਾਈ ॥ ਨਰ ਮੁਖ ਪਗ ਕਰ ਕਾਰੇ ਆਹੀ ॥ ਕਹਿ ਲਹਿਣਾ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ਇਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਗ ਕਰ ਕਿਮ ਕਾਰੇ ॥੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਹਿੰ ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਸੁਨੀਏਂ ॥ ਕਰ ਮੁਖ ਪਗ ਕਾਰੇ ਇਮ ਗੁਨੀਏਂ ॥ ਜੋ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ॥ ਦੇਵਹਿ ਪੁਨ ਨਹਿੰ ਰਾਖੈ ਪਾਸ ॥ ੧੪ ॥ ਉਨ ਕਾ ਹਾਲ ਹੋਵੈ ਇਸ ਭਾਂਤੀ ॥ ਜੋ ਦੇਖੋ [3]ਨਹਿਨੋ [4]ਬਖਿਜ਼ਾਤੀ ॥ ਤਿਹ ਤੇ ਚਲ ਇਕ ਨਗਰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਮੁਖ ਪੀਛੇ ਸਭ ਨਰ ਦੁਖਿਆਰੇ ॥ ੧੫ ॥

---

੧ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ । ੨ ਦੁਧ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ । ੩ ਅਖੀਂ ਨਾਲ । ੪ ਪ੍ਰਗਟ ।

ਕਿਲਕਾ ਗਢੀਂ ਗ੍ਰੀਵ ਕੇ ਮਾਹਿ॥ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਪੁਨ ਬਿਨੈ ਅਲਾਹਿ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਇਨ ਕੀ ਅਸ ਰੀਤਾ ॥ ਕੌਨ ਪਾਪ ਤੇ ਭਈ ਵਿਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ੧੬ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਹੁਇ ਧਨਵਾਨ ॥ ਮੰਗਤਿ ਜਨ ਨਹਿੰ ਦੇਵੈ ਹੈ ਦਾਨ ॥ ਤਾਹਿ ਸਮੇਂ ਜੋ ਮੁਖ ਉਨ ਫੇਰੇ ॥ ਉਸੀ ਪਾਪ ਤੇ ਅਬ ਇਨ ਹੇਰੋ ॥ ੧੭ ॥ ਅਸ ਪਿਖ ਕੀਨੋ ਗਮਨ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸਾਗਰ ਤਟ ਇਕ ਪੁਰੀ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਤਨ ਮਾਨਸ ਮੁਖ [1]ਸੂਕਰ ਅਹੈ ॥ ਲਹਿਣਾ ਪੂਛੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੈ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰ ਆਗੇ ਜਿਨ ਸਿਰ ਨ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਸੂਕਰ ਮੁਖ ਤਿਨਹੋਂ ਕਾ ਥਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਆਗੇ ਪਗ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਵਾ ॥ ਏਕ ਨਗਰ ਅਸਚਰਜ ਦਿਖਾਵਾ ॥ ੧੯ ॥ ਪੁਰਖ ਟੰਗੇ [2]ਪਗ ਸੋਂ ਲਟਕਾਨੇ ॥ [3]ਤੀਖਨ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕੰਨਿਆਂ ਪਾਨੇ॥ ਤਿਨ ਕਾਟੈਂ ਸੋ ਤਰਫ ਪੁਕਾਰੈਂ ॥ ਊਚੀ ਹਾ ਹਾ ਕਾਰ ਉਚਾਰੈਂ ॥ ੨੦ ॥ ਕਹਿ ਲਹਿਣਾ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ॥ ਅਸ ਦੁਖ ਮਹਿੰ ਇਹੁ ਨਰ ਕਿਮ ਰਾਚੇ ॥ ਪੁਨ ਕੰਨਿਆਂ ਯਹਿ ਦਿੱਬਯ ਸਰੂਪਾ ॥ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਦੇਹੈਂ ਹੇ ਜਗ ਭੂਪਾ ॥ ੨੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨਹੇ ਪੁਰਖ ਸਿਆਨੇ ॥ ਇਨ ਪੁਰਖਨ ਬਹੁ ਪਾਪ ਕਮਾਨੇ ॥ [4]ਨਿਜ ਤਨਜਾ ਪੁਨ [5]ਭਗਨੀ ਕੇਰਾ ॥ ਲੀਨੋ [6]ਦਾਮ ਕੁਕਰਮ ਬਡੇਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਅਬ ਸੋ ਕੰਨਿਆ ਉਨਹੋਂ ਤਾਂਈਂ ॥ ਕਾਟੈਂ ਸ਼ਸ਼ਤ੍ਰਨ ਧਨ ਲੀਓ ਜਾਂਹੀਂ ॥ ਸੋ ਸਿਖ ਹਮਰੋ ਟਕਾ ਨ ਲੇਵੈ ॥ ਜੋ ਲੇਵੈ ਸੋ ਨਰਕ ਸਿਧੇਵੈ ॥ ੨੩ ॥ ਹਮ ਨਹਿੰ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਸੋ ਨਾਹੀਂ ॥ ਜੋ ਤਨਜਾ ਕੇ ਧਨ ਕੋ ਚਾਹੀ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪੁਨ੍ਹਾਂ ਨੈਨ [7]ਮਿਚਵਾਏ ॥ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਬਿਖੈ ਚਲ ਆਏ ॥ ੨੪ ॥ ਇਕ ਸਿਖ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਕਰਹੀ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਰਹੀ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਤਿਹ ਗ੍ਰਿਹ ਬਾਰਕ ਜਨਮਾ ॥

---

੧ ਸੂਰ । ੨ ਮਨੁਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਥਲੇ ਕਰਕੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਟੰਗੇ ਹਨ । ੩ ਤਿਖੇ । ੪ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ । ੫ ਭੈਣ ਦਾ । ੬ ਰੁਪੈ । ੭ ਮੀਟੀਆਂ ।

ਕਈ ਨਰ ਸੰਕ ਕਰਤ ਭੇ ਮਨਮਾ ॥ ੨੫ ॥ ਚਲ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਹਾਥ ਜੋੜ ਠਾਨੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਆਜਿੱਤਾ ਸਿਖ ਜੋਈ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਦੇਗ ਮਹਿੰ ਸੋਈ ॥ ੨੬ ॥ ਤਿਹ ਗ੍ਰਿਹ ਬਾਰਕ ਜਨਮਿਓਂ ਆਜ ॥ ਸੋ ਲੰਗਰ ਮਹਿੰ ਭਯੋ ਕੁਕਾਜ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਨ ਕਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਸਭ ਕਾ ਸੰਸ ਮਿਟਾਈ ॥ ੨੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਜੇਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ ਸਭ ਤੈ ਸੂਤਕ ਹੋਇ ॥ ਗੋਹੇ ਅਤੈ ਲਕੜੀ ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ ॥ ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਸੂਤਕੁ ਕਿਉ ਕਰਿ ਰਖੀਐ ਸੂਤਕੁ ਪਵੈ ਰਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਸੂਤਕੁ ਏਵ ਨ ਉਤਰੈ ਗਿਆਨੁ ਉਤਾਰੇ ਧੋਇ ॥ ੧ ॥ ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ ॥ ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪੁ ॥ ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ ਲਾਇ ਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ ਬਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥ ੨ ॥ ਸਭੋ ਸੂਤਕ ਭਰਮੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ ॥ ੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਨਸਿਓ ਭਰਮ ਸਭ ਕਾ ਜੋ ਠਾਨੀ ॥ ਨਮੋ ਕੀਨ ਗੁਰ ਚਰਨ ਬਹੋਰੀ ॥ ਛਕ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਛੋਰੀ ॥ ੨੮ ॥ ਬੈਠਤ ਗੁਰ ਧ੍ਰਮਸਾਰ ਮਝਾਰੀ ॥ ਸੰਗਤ ਆਵਹਿ ਕਰਹਿ [1]ਜੁਹਾਰੀ ॥ ਕਰਹਿੰ ਕਾਮਨਾ ਹਿਰਦਹਿ

[1] ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ ।

ਜੋਈ ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਸਰਬ ਕੀ ਸੋਈ ॥ ੨੯ ॥ ਜੁਗਲ ਕਾਲ ਭਲ ਬਨਹਿ ਅਹਾਰਾ ॥ ਅਚਵਹਿੰ ਰਾਉ ਸੁ ਰੰਕ ਅਪਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸਿਫਤ ਆਇੰ ਨਰ ਤੂਰੰ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਰਹੈਂ ਹਜੂਰੰ ॥ ੩੦ ॥ ਉਪਦੇਸਨ ਸਤਿ ਮਾਰਗ ਕਰੈਂ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰ ਹਰੈਂ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਇਉਂ ਗੁਰੂ ਗੁਜਾਰੇ ॥ ਕਲ ਮਹਿੰ ਨਾਮ ਦੇਹਿੰ ਨਰ ਤਾਰੇ ॥ ੩੧ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਸਬਦ ਸੁਨੰਤੇ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁ ਰਿਦੇ ਧਰੰਤੇ ॥ ਮਹਾਂ ਪਤਤ ਗੁਰ ਜਗ ਮਹਿੰ ਤਾਰੇ ॥ ਕਵਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੩੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਤਪ ਕਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸਟ ਸਾਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸਨ ਤੇ ਤਹਾਂ ਬਹੁ ਸੰਗਤ ਭੀ ਆਇ ॥
ਅਪ੍ਰਮਾਨ ਗਿਨਤੀ ਨਕੋ ਦਰਸਨ ਕਰ ਹਰਖਾਇ ॥ ੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੁਰ ਤਪ ਮਹਿੰ ਕਈ ਬਰਖ ਬਿਤਾਏ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥ ਜਹਿੰ ਕਹਿੰ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਧੁਨ ਹੋਤੀ ॥ ਸੁਮਤ ਭਗਤ ਮਹਿੰ ਅਧਕ ਉਦੋਤੀ ॥ ੨ ॥ ਇਕ ਦਿਨ [1]ਬੂੜੇ ਮਨ ਅਸ ਆਈ ॥ ਹੌਂ ਭੀ ਸੇਵ ਕਰੋਂ ਅਧਕਾਈ ॥ ਸਦਾ ਰਹੋਂ ਆਇਸ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਤਦਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਲਹਿਣੇ ਪਰ ਭਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਾਨੀ ॥ ਤਬ ਪਰਖਨ ਕੀ ਅਸ ਬਿਧ ਠਾਨੀ ॥ ਹੁਤੇ ਨਿਸਾ ਇਕ ਮਹਿੰ ਦ੍ਵੈ ਪਾਸਾ ॥ ਬੋਲੇ ਬਚਨ ਤਬੈ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੪ ॥ ਬੂੜੇ ਵਹਿਰ ਨਿਕਸ ਕੇ ਦੇਖ ॥ ਕਿਤਕ ਜਾਮਨੀ ਹੈ ਅਬ [2]ਸੇਖ ॥ ਜੇਤੀ ਰਹੀ ਬਤਾਵਹੁ ਸੋਊ ॥ ਕਾਲ ਸਨਾਨ ਭਯੋ ਕਿ ਨ ਹੋਊ ॥ ੫ ॥ ਸੋ ਨਿਕਸਿਓ ਤਬ ਦੇਖ ਬਤਾਈ ॥ [3]ਅਰਧ ਨਿਸਾ ਅਬ ਹੈ ਗਤ ਦਾਈ ॥ ਗੁਰੂ ਕਹਿਯੋ ਏਤੀ ਅਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ਏਕੈ ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਆਹੀ ॥

੧ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ। ੨ ਬਾਕੀ। ੩ ਅਧੀ ਰਾਤ।

੬ ॥ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਲੋਕ [1]ਬਿਹੋਰੀ ॥ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ਖੋਇ ਮਤ ਭੋਰੀ ॥ ਤਬ ਪੁਨ ਪਿਖ ਕਰ [2]ਨੀਕੀ ਭਾਂਤੀ ॥ ਕਹਿਉ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਆਧੀ ਰਾਤੀ ॥ ੭ ॥ ਜਾਮ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਨੀਕੇ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ [3]ਪ੍ਰਿਅ ਸਿੱਖਨ ਜੀ ਕੇ ॥ ਏਕੈ [4]ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਹੋਈ ॥ ਤੈਂ ਨਹਿੰ ਪਿਖੀ ਭਲੀ ਬਿਧ ਸੋਈ ॥ ੮ ॥ ਬਹੁਰੋ ਤਿਨ ਜਾ ਦੇਖ ਅਕਾਸਾ ॥ ਕਹਿਓ ਕਿ ਅਰਧ ਰਾਤ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ਤੀਨ ਬਾਰ ਤਿਸ ਬਚਨ ਹਟਾਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ [5]ਆਸੈ ਨਹਿੰ ਪਾਏ ॥ ੯ ॥ ਪੁਨ ਲਹਿਣੇ ਸੋਂ ਕਹਿੰ ਗਤ ਦਾਈ ॥ ਤੂੰ ਅਵਲੋਕ ਵਹਿਰ ਅਬ ਜਾਈ ॥ ਜੇਤੀ ਨਿਸ ਹੈ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ॥ ਨਿਕਸਿਓ [6]ਤੂਰਨ ਦੇਰ ਨ ਲਾਈ ॥ ੧੦ ॥ [7]ਉਡਗਨ ਕੋ [8]ਵਿਲੋਕ ਕਹਿ ਬਾਨੀ ॥ ਅਰਧ ਨਿਸਾ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਗੁਰ ਬੋਲੇ ਦੇਖਹੁ ਤੁਮ ਨੀਕੇ ॥ ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਹੈ ਅਬ ਠੀਕੇ ॥ ੧੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲਹਿਣਾ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰ ਹੀ ਹੈ ਆਧੀ ਹੀ ਰਾਤ ॥
ਤੱਦਜਪ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਸੋ ਨਹਿੰ ਜਾਨਿਯੋ [9]ਜਾਤ ॥ ੧੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਓਂ ਮਨ [10]ਗੁਨ ਕੈ ਬੈਨ ਅਲਾਏ ॥ ਪ੍ਰਭ ਮਮ ਨੈਨ ਹੁਤੇ ਅਲਸਾਏ ॥ ਭੂਲ ਕਹਿਯੋ ਮੈਂ ਆਧੀ ਰਾਤੀ ॥ ਜਾਮ ਏਕ ਹੀ ਅਬ [11]ਸੁਧ ਜਾਤੀ ॥ ੧੩ ॥ ਜਿਤਨਿ ਬਿਤਾਈ ਤਿਤਨੀ ਬੀਤੀ ॥ ਰਾਖੀ ਜਿਤੀ ਰਹੀ ਭਲ [12]ਰੀਤੀ ॥ ਭਈ ਅਵੱਗਯਾ ਖਿਮਾ ਕਰੀਜੈ ॥ ਔਗਨਹਾਰ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ੀਜੈ ॥ ੧੪ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਪਰਮ [13]ਪ੍ਰਸੀਦੇ ਦਿਆਲਾ ॥ ਲਖਿਯੋ ਸਭ ਤੇ ਲਹਿਣ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪੁਨ ਸਿੱਖੀ ਪਰਖਨ ਮਨ ਠਾਨੀ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਜਸ ਕੀਅ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥੧੫॥

---

੧ ਮੁੜਕੇ । ੨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੩ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ । ੪ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ ਹੈ । ੫ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ । ੬ ਛੇਤੀ । ੭ ਤਾਰੇ । ੮ ਦੇਖ ਕਰ । ੯ ਜਾਂਦੀ । ੧੦ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ । ੧੧ ਖਬਰ ਜਾਂਦੀ । ੧੨ ਭਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੧੩ ਪ੍ਰਸੰਨ ।

ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਰ ਸੁਭਾਵ ਪਲਟਾਯੋ ॥ ਜੋ ਸਿਖ ਆਇਂ ਸੁ ਦੇਹਿਂ ਹਟਾਯੋ ॥ ਪੁਰ ਤੇ ਨਿਕਸ ਵਹਿਰ ਭੇ [1]ਠਾਂਢੇ ॥ ਸਿਖ ਸੁਤ ਦੇਖ [2]ਬਿਸਮਤਾ [3]ਬਾਂਢੇ ॥ ੧੬ ॥ ਰਹੀ ਨ ਸਰਧਾ ਅਧਕ ਡੁਲਾਨੇ ॥ [4]ਪੌਣ ਜੋਰ ਜਿਮ [5]ਬਿਟਪ ਹਿਲਨੇ ॥ [6]ਕੇਰਤ ਤਜ ਸੰਗ ਪੁਰ ਦਿਸ ਆਏ ॥ ਮਿਲਹਿਂ ਪਰਸਪਰ ਗਿਰਾ ਅਲਾਏ ॥ ੧੭ ॥ ਰਹਿਨ ਸੰਗ ਕਿਯੋਂ ਹੂੰ ਇਨ ਬਨਹੀ ॥ [7]ਅਟ ਪਟ ਬਚਨ ਬਦਨ ਤੇ ਭਨਹੀ ॥ ਕੇਚਿਤ ਸਿਖ ਗੁਰ ਪੀਛੇ ਜਾਵੈਂ ॥ ਤਿਨ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰ ਐਸ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ੧੮ ॥ ਚਲੇ ਜਾਉ ਨਿਜ ਸਦਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ਹਮ ਪਾਛੇ ਆਵਹੁ ਕਯਾ ਕਾਰੇ ॥ ਛਰਤ ਜੋਰ [8]ਕਰ ਸਭਹਨ ਭਾਖਾ ॥ ਸਿੱਖ ਪੁਤ੍ਰ ਤੁਮਰੇ ਗਤ [9]ਕਾਂਖਾ ॥ ੧੯ ॥ ਆਗੇ ਜਾਇ ਪਸਾਰੀ ਮਾਇਆ ॥ ਜਿਤ ਕਿਤ [10]ਢੇਰ ਰਜਤਪਣ ਲਾਯਾ ॥ ਮੁਖਤੇ ਕਹਿਯੋ ਉਠਾਵੋ ਜੇਤਕ ॥ ਲੇ ਜਾਵੋ ਮੁਰ ਜਾਵੋ ਤੇਤਕ ॥ ੨੦ ॥ ਕੇਤਕ [11]ਪੋਟ ਬਾਂਧ ਮੁਰ ਚਾਲੇ ॥ ਕੇਚਤ ਗੇ ਆਗੇ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥ ਪੁਨ ਮਾਯਾ ਗੁਰ ਅਪਰ ਖਿਲਾਰੀ ॥ ਜਿਤ ਕਿਤ ਆਸ਼ਰਫੀ ਦਿਖਲਾਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ਕਹਿਓ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਜਿਤ ਚਾਹੋ ॥ ਹਮਰੇ ਪੀਛੇ ਮ੍ਤ ਕੋਊ ਆਹੋ ॥ ਬਹੁ ਧਨ ਪੋਟ ਬਾਂਧ ਸਿਰ ਧਰੀ ॥ ਘਰ ਕੀ [12]ਓਰ ਮੁਰੇ ਤਿਹ ਘਰੀ ॥ ੨੨ ॥ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੇ ਕੋ ਜਾਹੀ ॥ ਕਿਤਕ ਸਿੱਖ ਪਾਛੇ ਗੁਰ ਧਾਹੀ ॥ ॥ ਤੌ ਮਾਯਾ ਗੁਰ ਔਰ ਪਸਾਰੀ ॥ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਜਵਰਾਤ ਖਿਲਾਰੀ ॥ ੨੩ ॥ ਕਹਿਓ ਕਿ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਇਹੁ ਭਾਈ ॥ ਹਮਰੇ ਪਾਛੈ ਕਿਉਂ ਚਲ ਆਈ ॥ ਬਹੁ ਨਰ ਲਾਲ [13]ਸਕੇਲ ਉਠਾਏ ॥ ਪੁਰ ਕੀ ਓਰ ਚਲੇ ਤਬ ਧਾਏ ॥ ੨੪ ॥ ਕਛਕ ਸਿੱਖ ਸੁਤ ਰਹਿ ਗੁਰ ਪਾਸਾ ॥

---

੧ ਖੜੇ । ੨ ਅਸਚਰਜਤਾ । ੩ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ । ੪ ਹਵਾ । ੫ ਦਰਖਤ ਨੂੰ ਹਲਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ । ੬ ਕਿਤਨੇ । ੭ ਉਲਟ ਪੁਲਟ ਅਸਤ ਵਿਅਸਤ । ੮ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕਰ । ੯ ਇਛਾ । ੧੦ ਰੁਪੈਯਾ ਦਾ । ੧੧ ਪੋਟਲੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕਰਕੇ ਚਲੇ । ੧੨ ਤਰਫ । ੧੩ ਅਕੱਠ ਕਰਕੇ ।

ਆਗੇ ਬਨ ਆਯੋ ਇਕ ਖਾਸਾ ॥ ਤਹਾਂ [1]ਸਿੜ੍ਹੀ ਪਰ ਸ਼ਵ ਇਕ ਦੇਖਾ ॥ ਊਪਰ [2]ਅੰਬਰ ਸ੍ਵੇਤ ਵਿਸੇਖਾ ॥੨੫॥ ਕੇਤਕ ਕਾਸ਼ਟ ਪਰੇ ਸਮੀਪਾ ॥ ਭਏ ਠਾਂਢ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਸਿੱਖ ਪੁਤ੍ਰ ਜਬ ਆਨ ਪਹੂਚੇ ॥ ਤਿਨਹਿ ਸੁਨਾਇ ਭਨੇ ਬਚ ਊਚੇ ॥ ੨੬ ॥ ਸਿਖ ਸੁਤ ਹਮਰੇ ਜੇ ਕਹਲਾਵਹੁ ॥ ਮਾਨਹੁ ਬਚਨ ਨ ਸਦਨ ਸਿਧਾਵਹੁ ॥ ਪਰਿਯੋ ਸਿੜ੍ਹੀ ਪਰ ਸ਼ਵ ਇਹੁ ਖਾਵਹੁ ॥ ਜੇ ਨਹਿੰ ਖਾਵਹੁ ਤੌ ਪਛਤਾਵਹੁ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਨ ਬਿਸਮਾਦ ਭਏ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਧੀਰਜ ਰਹਿਓ ਰਿਦੈ ਕਿਸ ਨਾਹੀਂ ॥ ਅਧਕ ਸੰਗ ਤਜ ਪੁਰ ਦਿਸ ਗਏ ॥ ਬੁੱਢਾ ਭੀ [3]ਝਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵਸਏ ॥ ੨੮ ॥ [4]ਜੁਗ ਸੁਤ ਇਕ ਲਹਿਣਾ ਤਬ ਰਹੇ ॥ ਤਿਨ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ਤੁਮ ਨਹਿੰ ਗਏ ਠਾਂਢ ਇਹ ਥਾਨਾਂ॥ [5]ਸ਼ਵ ਕੋ ਖਾਹੁ [6]ਬਿਲੰਬਹਿ ਹਾਨਾਂ ॥ ੨੯ ॥ ਨਾਂਹਿ ਤ ਜਾਹੁ ਸਦਨ ਕੋ ਧਾਹੀ ॥ ਦੋ ਮਹਿੰ ਕਰੋ ਏਕ ਮਨ ਭਾਹੀ ॥ ਡਰਤ ਰਿਦੇ ਕੰਪਤ ਤਨ ਸਾਰੇ ॥ ਜੁਗ ਤਾਤਨ ਅਸ ਬੈਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਹਮ ਸੁਤ ਨਹਿੰ ਤਜ ਸਕ ਹੈਂ ਸ਼ਾਮੂ ॥ ਕਠਨ ਅਚਨ ਮੁਰਦੇ ਕੋ ਕਾਮੂ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਨਹਿੰ ਮਾਨਹੁ ਬਚ ਮੋਰੇ ॥ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਨ ਪਸ ਕਛ ਤੋਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ਪੁਨ ਲਹਿਣੇ ਕੀ ਦਿਸ ਗੁਰ [7]ਹੇਰਾ ॥ ਠਾਂਢੇ ਧਰਮ ਨ [8]ਤ੍ਰਾਸ ਘਨੇਰਾ ॥ [9]ਰਿਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕਿਉਂ ਠਾਂਢੇ ਅਬ ਜਾਹੁ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ੩੨ ॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਗੁਰ [10]ਠਹੁਰ ਨ ਕੋਈ ॥ ਕਿਤ ਕੋ ਜਾਹੁ ਸ਼ਰਨ ਪ੍ਰਭ ਤੋਹੀ ॥ ਸੁਨਤ ਕਹਯੋ ਗੁਰ ਜੇ ਨਹਿੰ ਜਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਬਿਲੰਬ ਬਿਨ ਮੁਰਦਹਿ ਖਾਵਹੁ ॥ ੩੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚਨ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਤਤ ਕਾਲ ॥
ਤਤ ਛਿਨ ਮੁਰਦੇ ਢਿਗ ਗਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੰ ਪਾਲ ॥ ੩੪ ॥

---

੧ ਅਰਥੀ । ੨ ਕਪੜੇ ਸਫੈਦ ਰੰਗ ਦੇ । ੩ ਝਾੜੀਆਂ । ੪ ਦੋਵੇਂ ਪੁਤਰ ।
੫ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ । ੬ ਦੇਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ । ੭ ਦੇਖਿਆ । ੮ ਡਰ ਬਹੁਤਾ ।
੯ ਗੁਸੇ ਵਿਚ ਆਕੇ । ੧੦ ਟਿਕਾਣਾ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਵੇਤ ਸੁ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰਾ ਜਬਹੀ ॥ ਦੇਖਿਯੋ ਨੀਚੇ ਕਛੁ ਨਹਿੰ ਤਬ ਹੀ ॥ ਲਖ ਅਸਚਰਜ ਰਹਿਯੋ ਬਿਸਮਾਈ ॥ ਧਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਗ ਲਪਟਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਗੁਰ ਉਠਾਇ ਗਰ ਸੰਗ ਲਗਾਯੋ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਅਬ ਅੰਗਦ ਤੂੰ ਥਾਯੋ ॥ ਪੁਨਾ ਕਹਯੋ ਮੇਰੋ ਜੋ ਰੂਪਾ ॥ ਸੋ ਤੁਮ ਹ੍ਵੈ ਹੋ ਪਰਮ ਸਰੂਪਾ ॥ ੩੬ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੀ ਰਾਖੀ ਟੇਕਾ ॥ ਹਿਰਦੈ ਪੂਰਨ ਤੁਮਰ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ਭਾ [੧]ਅਵਲੰਬ ਭਲੇ ਜਗ ਤਾਰਨ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਜਮ ਜਾਲ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ੩੭ ॥ ਤੁਝ ਸਮਾਨ ਜਗ ਅਪਰ ਨ ਲਖਿਯੋ ॥ ਨੀਕੇ ਸਿੱਖੀ ਬੀਰਜ ਰਖਿਯੋ ॥ ਤਾਉ ਕਸੌਟੀ ਉਤਰਿਓ ਪੂਰਾ ॥ [੨]ਬਾਰਹਿ ਬਨੀ ਭਯੋ ਸੋ [੩]ਰੂਰਾ ॥ ੩੮ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਤਿਨ ਸਿੱਖਨ ਕਥਾ ॥ ਪੋਟ ਪਦਾਰਥ ਲੀਨੀ ਜਥਾ ॥ ਜਬ ਗੁਰ ਤੇ ਮੁਖ ਫੇਰ ਜੁ ਆਏ ॥ [੪]ਢੀਮ [੫]ਈਟ ਪੋਟਨ ਮਹਿੰ ਪਾਏ ॥ ੩੯ ॥ ਬਹੁ ਪਛਤਾਪ ਤਿਨ੍ਹੌਂ ਨੇ ਕੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਚਰਤ ਲਖ ਭੈ ਮਨ ਦੀਨਾ ॥ ਗੁਰੂ ਛੋਰ ਧਨ ਲੇ ਹਮ ਆਏ ॥ [੬]ਛੂਛੇ ਰਹਿ ਕਰ ਕਛ ਨਹਿੰ ਆਏ ॥ ੪੦ ॥ ਹੇ ਗੁਰੁ ਮੇਰੇ ਇਹੁ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਮਨ ਰਾਖਹੁ ਮਹਿੰ ਦ੍ਰਿੜ ਭਰਵਾਸਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਇਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਘਨੇਰੀ ॥ ੪੧ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ [੭]ਜੰਗਮ ਔਝੜ ਜਾਹਿ ਰਚੇ ਨਰ ਨਾਰਨ ਕੇ ਜਿਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਨਾਏ ॥ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭੂਪਨ ਭੂਪ ਜੁ ਰਾਵਨ ਰਾਏ ॥ [੮]ਆਦਿ [੯]ਅਨਾਦਿ [੧੦]ਅਗਾਧ [੧੧]ਅਬਾਧ [੧੨]ਅਰਾਧਤ ਸਾਧ ਸਦਾ ਚਿਤ ਲਾਏ ॥ ਸੋ ਨਾਨਕ ਠਾਨ ਲਈ ਮਨ ਅੰਗਦ ਦੇਹ ਮੈਂ ਜਾਉਂ ਸਮਾਏ ॥

---

੧ ਆਸਰਾ । ੨ ਬਾਰਾਂ ਵੰਨੀ ਸੋਨੇ ਦੇ ਨਿਆਈਂ ਸੁਧ । ੩ ਸੁੰਦਰ ।
੪ ਕਚੀ । ੫ ਪਕੀ । ੬ ਖਾਲੀ । ੭ ਚੇਤਨ ਵਾਲੇ । ੮ ਮੁਢ ਤੋਂ ।
੯ ਹਦ ਤੋਂ ਰਹਿਤ । ੧੦ ਡੂੰਘਾ । ੧੧ ਨਾਸ ਤੋਂ ਰਹਿਤ । ੧੨ ਅਰਾਧਨਾ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸਿੱਖੀ ਪਰਖਨ ਔ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਾਸਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਰ ਕਾਗਜ ਨਿਜ ਰਿਦੇ ਕੋ [1]ਮਸੂ ਸੁਮੱਤਿ ਬਨਾਇ ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਜਸ ਲਿਖਹਿੰ ਤਬਹਿ ਪਰਮ ਗਤ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਰ ਮੈਂ ਕਰ ਲੇ ਕਰ [2]ਅਭਿਰਾਮਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੰਗ ਲੇ ਸੁਖ ਧਾਮਾ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਮਹਿੰ ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਜੋ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਸਾਜੇ ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਬਠਾਏ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ਸੰਗਤ ਸਰਬ ਬੁਲਾਇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਦੋਨੋਂ ਸੁਤ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹਕਾਰਾ ॥ ਆਏ ਸਭ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ਮਝਾਰਾ ॥ ੩ ॥ ਅੰਗਦ ਕੋ ਕਰਣ ਯੁਤ ਹੇਰਾ॥ ਲੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਏਕ ਨਲੇਰਾ ॥ ਕੀਨ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਚਾਰ ਚੌਫੇਰੈ ॥ ਕਰ ਤੇ ਧਰ ਕਰ ਭੇਟ [3]ਅਗੇਰੈ ॥ ੪ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੈ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਕਰ ਤਿਲਕ ਦਿਵਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ [4]ਵਿਪ੍ਰੀਤਹਿ ਜਾਨਾ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਇਹ [5]ਬਿਧ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ੫ ॥ ਤੁਮ ਕਰਤਾਰ ਸਰਬ ਸਿਰ ਤਾਜਾ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ॥ ਜਿਸ ਪਗ ਕੋ ਤੁਮ ਨੈਂ ਸਿਰ ਨਾਯੋ ॥ [6]ਉਚਤ ਕੁਸ਼ਟ ਕੇ ਮੈਂ ਲਖ ਪਾਯੋ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਬ ਕਹਿਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਸੀਲੇ ਨੈਨ ॥
ਪੁਰਖਾ ਬਸ ਤੂਸਨ ਕਰੇ ਬਹੁਰ ਨ ਬੋਲਹੁ ਬੈਨ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੋ ਉਚਰਹਿੰ ਸੋ ਹੋਵੇ ਸਾਚੀ ॥ ਪੁਨ ਅਸ ਕਰਹੁ ਨ ਗਿਰਾ [7]ਉਬਾਚੀ ॥ ਆਇਸ ਮੰਨਹੁ ਅਸ ਮਤ ਮੇਰੋ ॥ ਭਾ ਸਭ ਕੋ ਗੁਰ ਹੈ ਸਭ [8]ਚੇਰੋ ॥ ੮ ਸਿਮਰਨ ਸੱਤਿਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੁ ॥ ਜਿਹ ਤਿਹ ਸਿੱਖੀ ਰੀਤ ਚਲਾਵਹੁ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਦੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਸਾਲਾ ॥

---

੧ ਸ਼ਾਹੀ । ੨ ਸੁੰਦਰ । ੩ ਅਗੇ । ੪ ਉਲਟ । ੫ ਤਰ੍ਹਾਂ । ੬ ਜੋਗ । ੭ ਮੁੜਕੇ । ੮ ਦਾਸ ।

ਜਨ [1]ਮੁਸ਼ਾਲ ਤੇ ਜਗੀ ਮੁਸ਼ਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਵਹਾਈ ॥ ਸਿਖ ਕੋ ਕਰ ਗੁਰ ਦੀ ਗੁਰਿਆਈ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਹ ਤਖ਼ਤ ਬਠਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸਭ ਸੋਂ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਜੋ ਕੋ ਮੇਰੇ ਹੈ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਨਮੋ ਕਰੈ ਇਨ ਪਗ ਸਿਰ ਧਾਰੀ ॥ ਮਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜੈਸੈ ਜਾਨੈ ॥ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹੈ ਮਨ ਮਾਨੈਂ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ ਰਜਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਤਬਹੀ ॥ ਗੁਰ ਸੁਤ ਪੁਨ ਤਬ ਸਿੱਖ ਜਿ ਸਬ ਹੀ ॥ [2]ਰੁਖ ਬਿਲੋਕ ਕੈ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ਉਠ ਤਤਕਾਲ ਕੀਨ ਸਭ ਬੰਦਨ ॥ ੧੨ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸ ਗੁਰ ਦੀਨੀ ॥ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕੀ ਸਭ ਕੀਨ ਅਧੀਨੀ ॥ ਨਿਜ ਸਮ ਕਰ ਅਸ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਅਬ ਗਮਨਹੁ ਅਪਨ ਸ਼ਥਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ ਇਹਾ ਨ ਰਹੀਯੇ ਆਇਸ ਏਹੀ ॥ ਤਤਮੇਂ ਬਾਸਰ ਲੋਪਹੁੰ ਦੇਹੀ ॥ ਸੁਨ ਅੰਗਦ ਬੰਦੇ ਦ੍ਵੈ ਹਾਥਾ ॥ ਬੋਲਿਯੋ ਬਚਨ ਲਾਇ ਪਦ ਮਾਥਾ ॥ ੧੪ ॥ [3]ਰਾਵਰ ਕੀ ਰਜ਼ਾਇ ਮਮ ਸੀਸਾ ॥ ਏਕ ਸੁ ਬਿਨੋ ਕਰੋਂ ਜਗਦੀਸਾ ॥ ਤਿਆਗਨ ਤਨ ਕੋ ਸਮਾਂ ਜਿ ਆਹੀ ॥ ਤਬ ਦਰਸੋਂ ਮੈਂ ਆਇਸ ਪਾਹੀ ॥ ੧੫ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਆਵਹੁ ਤੁਮ ਬਿਨ ਸੰਕ ਸਮੀਪਾ ॥ ਪੁਨ ਚਲ ਜਾਵਹੁ ਬਸਹੁ ਖਡੂਰੇ ॥ ਅਸ ਵਿਧ ਕਹਿਯੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਸੰਮਤ ਉਨਹੱਤਰ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਅੱਸੂ ਵਦੀ ਪੰਚਮੀ ਆਹੀ ॥ ਗੁਰਤਾ ਦੇ ਗੁਰ ਕੀਨ ਵਿਦਾਈ ॥ ਨਹਿੰ ਮੁਖ ਤੇ ਕਛੂ ਸਕੇ ਅਲਾਈ ॥ ੧੭ ॥ ਆਗਯਾ ਪਾਲਨ ਪੁਨ ਜਿਨ ਕੇਰਾ ॥ ਭਏ ਤਿਆਰ ਚਲਬੇ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ [4]ਬਿਰਹੁ ਬਿਛੋਰੇ ਦੁਖ ਬਹੁ ਜਾਨਾ ॥ ਤਉ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹਿੰ ਸਕਹਿੰ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੮ ॥ ਹ੍ਵੈ ਅਧੀਨ ਕਰਹੀ [5]ਅਸ਼ਟਾਂਗੀ ॥

---

੧ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਦੀਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਇਆ ।
੨ ਰੁਚੀ ਤਬੀਅਤ । ੩ ਆਪ ਦੀ ਆਗਿਆ । ੪ ਪ੍ਰੇਮ । ੫ ਡੰਡੌਤ ਪ੍ਰਨਾਮ ਲੰਮਾ ਪੈਕੇ ।

ਵੰਦਹਿਂ ਚਰਨਨ ਕਰ ਅਨਰਾਗੀ ॥ ਮਨ ਸੌਂਪਿਓ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ਪਾਸੂ॥
ਤਨ ਗਮਨਿਯੋ ਜਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਅਵਾਸੂ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਜਦ ਗੁਰੂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਖ ਰਾਸ॥
ਸਨੇ ਸਨੇ ਆਵਤ ਭਏ ਗ੍ਰਾਮ ਖਡੂਰ [1]ਅਵਾਸ ॥ ੨੦॥

ਚੌਪਈ॥ ਨਿਜਮਾਤਾ ਸਭਰਾਈ ਧਾਮ ॥ ਕੀਆ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੂਰੈਂ ਜਨ ਕਾਮ ॥ ਸੁਤਿ ਆਦਕ ਸਭ ਨਰ ਮਿਲ ਆਏ ॥ ਦਰਸੈਂ ਪਗ ਪਰਸੈਂ ਸਿਰ ਲਾਏ ॥ ੨੧ ॥ ਇਨਹਿ [2]ਬਿਛੋਰਾ ਗੁਰ ਦੁਖ ਦੈਹੈ ॥ ਅਪਰ ਕਿਸੂ ਮਹਿਂ ਰੁਚ ਨ ਲਗੈ ਹੈ ॥ ਇਕ ਨਿਸ ਗ੍ਰਿਹ ਰਹਿ ਪੁਨ ਤਜ ਦਾਇ॥ ਪੁਰ ਬਾਹਿਰ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਥਾਇ॥ ੨੨ ॥ ਬੈਠ ਗਏ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ॥ ਸੁਤ ਜਾਨੈ ਪਿਤ ਗੁਰ ਢਿਗ ਗਾਇ॥ ਇਤ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੀ ਪਰਸੰਗਾ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਨ ਸਹਿਤ ਉਮੰਗਾ ॥ ੨੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਗ ਗੁਰ ਕੋ ਜਹਿ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਹੁਤੇ ਅਗਾਰੀ ਚਲ [3]ਤਰ ਭਾਰਾ ॥ [4]ਸਘਨ ਛਾਉਂ ਸ਼ੋਭਤ ਰਮਣੀਕਾ॥ ਤਿਹ ਬੈਠਤ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਟੀਕਾ ॥ ੨੪ ॥ ਸਾਂਗ ਅਰੰਭੇ ਸਿਖ ਜਿ [5]ਪਲਾਇ॥ ਸੋ ਸੁਨ ਪਰਖਨ ਬਿਧ ਪਛਤਾਏ ॥ ਬਹੁਰੋ ਆਇ ਹਜ਼ੂਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਨਿਜ ਔਗੁਨ ਸੰਗ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਬਖ਼ਸ਼ਾਵਹਿਂ ਅਰ ਪਾਸ ਰਹੇ ਹੀਂ ॥ ਸੇਵਹਿਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਦੁਖ ਲੇਹੀਂ॥ ਸਬਦ ਅਭ੍ਯਾਸ ਹੋਤ ਨਿਤ ਭਾਰੀ ॥ ਗਾਇ ਸ ਪ੍ਰੇਮਹਿਂ ਅਰਥ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥ ਤੁਰਕਨ ਮਹਿਂ ਮਹਿਮਾਂ ਬਹੁ ਜਾਗੀ ॥ ਆਵਹਿਂ ਦਰਸ ਕਰੈਂ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ਸ਼ਰਧਾ ਧਾਰ ਸਥਾਪਹਿਂ ਪੀਰ ॥ ਇਹੁ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕੋ ਕਹੈਂ ਸਰੀਰ ॥ ੨੭ ॥ ਆਇ ਮੁਰੀਦ ਹੋਹਿਂ ਬਹੁ ਤੁਰਕਾ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਬਚਨ ਹਨੈਂ ਭ੍ਰਮ ਉਰ ਕਾ ॥ [6]ਦਿਜ ਬਾਹਿਜ ਅਰ ਬੈਸ ਘਨੇਰੇ ॥ ਆਵੈ ਸੂਦ੍ਰ ਪਰੈ ਗੁਰ

---

੧ ਘਰ । ੨ ਵਿਛੋੜਾ । ੩ ਦਰਖਤ । ੪ ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ । ੫ ਦੌੜ ਗਏ ਸਨ । ੬ ਪੰਡਤ ਜਾਤੀ ਖਤ੍ਰੀ ।

ਪੈਰੇ ॥ ੨੮॥ ਪਰਮ ਗਿਆਨ ਘਨ ਲਖ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ਸੇਵਹਿੰ ਚਰਨ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਗਾਹੀਂ ॥ ਸੁਨਹਿੰ ਬਚਨ ਬੈਠਹਿੰ ਚਹੁੰ ਓਰੀ ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਭਨਹੀ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥ ੨੯ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜਹਿੰ ਐਸੇ॥ [1]ਉਡਗਨ ਬਿਖੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਜੈਸੇ ॥ ਸਭਹਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਤਾਵਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸਿੱਖ ਮਾਨਖ ਤਨ ਪਾਵਾ ॥ ੩੦ ॥ ਦੁਰਲਭ ਅਹੈ ਅਮੋਲ ਪਦਾਰਥ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਲਖ ਕਰੋ [2]ਸਕਾਰਥ ॥ ਬਿਸਿਅਨ ਸੁਖ ਸਭ ਜੋਨਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਇਕ ਬਿਚਾਰ ਨਰ ਤਨ ਬਿਨ ਨਾਹੀਂ ॥੩੧॥ ਉਰ ਮਹਿ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਹੁ ਬਿਚਾਰਨ॥ ਕੋ ਮੈਂ ਹੌਂ ਕੋ ਜਗ ਕੋ ਕਾਰਨ ॥ ਨਿਰਨੈ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਰੀਜੈ ॥ ਤਜਹੁ ਅਸੱਤਿ ਸੱਤਿਗਹਿ ਲੀਜੈ ॥ ੩੨ ॥ ਬਿਨ ਬਿਚਾਰ ਨਰ ਦੇਹ [3]ਅਕਾਰਥ॥ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਜੇ ਲਹਿ ਨ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ॥ ਨਿਫਲ ਹੋਤ ਦੁਖ ਕੋ ਅਧਕਾਰੀ ॥ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਹਹਿੰ ਅਬਿਚਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਬਿਖੈ ਏਤੇ ਹੋਤ ਬਿਕਾਰ ॥
ਭ੍ਰਾਂਤ ਜਲਨਤਾ [4]ਚਪਲਤਾ ਇੱਛ ਦੀਨਤਾ ਧਾਰ ॥ ੩੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬਹੁਰੋ [5]ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਪਾਈ ॥ ਕਾਮ [6]ਪਿਸਾਚ ਲਗੈ ਤਬ ਆਈ ॥ ਜਿਨ ਭੋਗਨ ਕੋ ਸੁਖ ਲਖ ਭੋਗੇ ॥ ਸੋ ਸਭ ਦੁਖ ਕੋ ਕਾਰਣ ਸੋਗੇ ॥ ੩੫ ॥ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਵਿਰਾਗ ਵਿਚਾਰਾ ॥ ਸ਼ਾਂਤ ਆਤਮਾਂ ਧਨ ਇਹ ਭਾਰਾ ॥ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਮ ਸਰਬ [7]ਗਿਲ ਜਾਹੀ ॥ ਬਿਨ ਵਿਚਾਰ ਕੋ ਛੂਟੈ ਨਾਹੀ ॥ ੩੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਾਲ [8]ਬੈਸ ਕੋ ਜੁਬਾ ਜਿਮ ਗ੍ਰਾਸ ਲੇਤ [9]ਤਤਕਾਲ ॥
ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜੁਬਾ ਕੋ ਗ੍ਰਸਤੀ [10]ਜਰਾ ਬਿਸਾਲ ॥ ੩੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਰਜਰਿ ਭੂਤ ਦੇਹ ਹ੍ਵੈ ਜਾਈ ॥ ਬੁੱਧ ਖੀਣ ਨਹਿ

੧ ਤਾਰੇ । ੨ ਸਫਲਾ । ੩ ਨਿਸਫਲ । ੪ ਚੰਚਲਤਾ । ੫ ਜਵਾਨ ਅਵਸਥਾ । ੬ ਪ੍ਰੇਤ । ੭ ਨਿਗਲ ਲੈਂਦੀ ਹੈ । ੮ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ । ੯ ਸੀਘਰ । ੧੦ ਬੁਢੇਪਾ ।

ਨੈਨ ਦਿਸਾਈ ॥ ਕਰਨ ਨ ਸੁਨਹਿ ਸੀਸ ਤਬ ਕਾਂਪੈ ॥ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਧਕ ਹੇਤ ਪਰਤਾਪੈ ॥ ਪੁਨ ਤਤ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸੈ [1]ਮ੍ਰਿਤੂ ਆਈ ॥ ਮਹਾਂ ਕਸ਼ਟ ਤਿਸ ਛਿਨ ਨਰ ਪਾਈ ॥ ਤਿਸ ਤੈ ਉਬਰ ਸਕੈ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ਖਾਏ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਥੇ ਜੋਈ ॥ ੩੯ ॥ ਨਿਜ ਕਲਯਾਨ ਚਹਿਤ ਹੈਂ ਜੋਈ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਮਿਲ ਹੈਂ ਤੇਈ ॥ ਇਨਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਉਰ ਮਾਨਹਿੰ ॥ ਕਰ ਨਿਧਯਾਸਨ ਅਨਦ ਸੁ ਠਾਨਹਿੰ ॥੪੦॥ ਦ੍ਰਿਢ ਅਭਿਆਸ ਹੋਇ ਹੈ ਜਬ ਹੀ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਸਾਖਯਾਤ ਸੁ ਤਬ ਹੀ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਉਪਦੇਸੈਂ ਸਿੱਖਨ ਸੁਖ ਸਾਨੀ ॥ ੪੧ ॥ ਉਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕੀ ਗਤ ਜਥਾ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੋਤਾ ਬਰਨੌਂ ਮੈਂ ਤਥਾ ॥ ਗੁਰ ਬਿਯੋਗ ਮਹਿੰ ਬਰਨ ਬਨਾਏ ॥ ਇਲਮ ਗੁਰਮੁਖੀ ਆਦਿ ਜੁ ਥਾਏ ॥ ੪੨ ॥ ਪੁਨਾ ਧਆਨ ਅਸ ਗੁਰੂ ਲਗਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤੇ ਰਹਿਯੋ ਨ ਜਾਯੋ॥ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੇ ਤੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਢਿਗ ਆਨ ॥ ੪੩ ॥ ਵਹਿਰ ਰੂਪ ਨਹਿੰ ਪਿਖਹਿੰ ਅਨੂਪਾ ॥ ਅੰਤਰ ਰੂਪ ਧਯਾਨ ਅਨਰੂਪਾ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਮਹਿੰ ਜੋਊ ॥ ਲੀਨ ਛਪਾਇ ਆਦ ਗੁਰ ਸੋਊ ॥੪੪॥ ਖੁਲ੍ਹੇ ਗੁਰੂ ਦੁਤੀਯੇ ਕੇ ਲੋਚਨ ॥ ਦੇਖੇ ਆਗੇ ਸੋਚ ਬਿਮੋਚਨ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਪਗ ਕਰ ਪਰਨਾਮਾ ॥ ਆਦਰ ਸੋ ਬਠਾਇ ਸੁਖ ਧਾਮਾ ॥ ੪੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰ ਭੇਟ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਮਾਹਿੰ ॥
ਪਿਖ ਪਿਆਰੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰ ਥਾਹਿ ॥ ੪੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪੁਨ ਬਰ ਦਯੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਵ ਹੋਹੈ ॥ ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਸਿਰ ਇਲਮੰ ਸੋਹੈ ॥ [2]ਅਲਪ ਕਾਲ ਪਢਨੇ ਤੇ ਆਵੈ ॥ ਪਰਮਾਰਥ ਵਿਵਾਹਾਰ ਚਲਾਵੈ ॥ ੪੭ ॥ ਅਸ ਬਰ ਦੇ ਕਰ ਉਠੇ ਗੁਸਾਈਂ ॥

੧ ਮੌਤ । ੨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸੰਗ ਚਲਾਈ ॥ ਆਦ ਗੁਰੂ ਕਹਿ ਇਹਾਂ ਰਹਾਵੇ ॥ ਆਗੇ ਕੋ ਪਗ ਮਤ ਤੁਮ ਪਾਵਹੁ ॥ ੪੮ ॥ ਸੱਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਤਹਾਂ ਰਹਾਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰਹਿ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ [1]ਤ੍ਰਿਣ ਕੁਟੀ ਬਨਾਈ ॥ [2]ਰੋੜਨ ਸੇਜ ਬੀਚ ਤਿਸ [3]ਡਾਈ ॥ ੪੯ ॥ [4]ਝੱਲ ਐਸ ਕੋ ਲਖ ਨ ਸਕਾਈ॥ਬੈਠ ਗਏ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈ ॥੫੦॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਬਾਸਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਿਉਂ ਜੰਜਾਰ ਉਰਝਯੋਂ ਮਨਾ ਕਾਜ ਨ ਤੇਰੇ ਕੋਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰੋਜ ਕੋ ਸੇਵ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅੱਸੂ ਵਦੀ ਵਸੂ ਦਿਨ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਜਗ ਗੁਰ ਕੇ ਮਨ ਅਸ ਭਾਯੋ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਕੋ ਲੇਕਰ ਸਾਥ ॥ ਰਾਵੀ [5]ਤਟ ਗਮਨੇ ਜਗ ਨਾਥ ॥ ੨ ॥ ਅਸਟ ਬਿਘੇ ਕੋ ਏਕ [6]ਕਿਦਾਰਾ ॥ ਤਹਾਂ ਠਾਂਢ ਹ੍ਵੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਤਾਤ ਇਹੁ ਸ਼ੁਭ ਅਸਥਾਨਾ ॥ [7]ਕਾਸਟ ਹਮਰੇ ਡਾਰਹੁ ਆਨਾ ॥ ੩ ॥ ਨੀਕੀ ਬਿਧਹਿ ਤਾਤ ਸਮਝਾਹੀ ॥ ਆਨ ਪ੍ਰਵੇਸੇ ਪੁਨ ਪੁਰ ਮਾਹੀ ॥ [8]ਚਲ ਤਰ ਤਰੇ ਬਿਰਾਜੇ ਆਈ ॥ ਸਰਬ ਸਿੱਖ ਤਹ ਦਰਸ ਦਿਖਾਈ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [9]ਚਤਰ ਚਾਦਰੇ [10]ਰੁਚਿਰ ਗੁਰ ਰਾਖਤ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ॥
[11]ਬਿਮਲ ਜੁਗਲ ਕੋ ਕਰ ਭਲੇ ਧਰੇ ਸੁ ਰਹੈਂ ਅਵਾਸ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦ੍ਵੈ ਸਰੀਰ ਪਰ ਪਹਿਰਹਿੰ ਦਯਾਲਾ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਤੁਟਹਿੰ ਜਮਜਾਲਾ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਭਨਿਯੇ ਸਧਾਰਣ ਤਾਈਂ ॥

---

੧ ਕੱਖਾਂ ਦੀ ਕੁਟੀਆ। ੨ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਰੋੜੇ। ੩ ਵਿਛਾਈ।
੪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। ੫ ਕਿਨਾਰੇ। ੬ ਖੇਤੀ। ੭ ਲਕੜਾਂ। ੮ ਪਿਪਲ।
੯ ਚਾਰ ਚਾਦਰਾਂ। ੧੦ ਸੁੰਦਰ। ੧੧ ਉਜਲ।

ਬਸਤ੍ਰ [1]ਪਖਾਰਹੁ ਜਲ ਮਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ੬ ॥ ਸੁਨ ਰਜਾਇ ਲੇ [2]ਪਟ ਨਿਜ ਹਾਥਾ ॥ ਵਹਿਰ ਪਖਾਰੇ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥਾ ॥ ਕੀਨੇ ਬਿਮਲ ਪ੍ਰੇਮ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥ [3]ਆਤਪ ਸੰਗ ਸੁਕਾਇ [4]ਸਵਾਰੇ ॥ ੭ ॥ ਲੇ ਕਰ ਆਯੋ ਜਬੈ ਸਮੀਪਾ ॥ ਪਿਖ ਬੋਲੇ ਬੇਦੀ ਕੁਲ ਦੀਪਾ ॥ ਅਬ ਨਿਸ ਬੀਤੇ ਹੋਇ ਜੁ ਭੋਰੀ ॥ ਸਰਬ ਸਦਨ ਕੋ ਲਿੰਪ ਬਹੋਰੀ ॥ ੮ ॥ ਊਪਰ ਤਰੇ ਸੂੱਫ ਕੋ ਕਰਿਯੋ ॥ ਤਿਆਰ ਹੋਇ ਸੰਗ ਮੋਰ ਉਚਰਿਯੋ ॥ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਸੁਤਹਿ ਬੁਲਵਾਈ ॥ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ [5]ਸੌਜ ਮੰਗਾਈ ॥ ੯ ॥ ਆਇਸ ਪਾਇ ਸਧਾਰਣ ਜਾਈ ॥ ਨਿਸ ਬੀਤੀ ਜਹਿੰ ਕਹੇ ਗੋਸਾਈਂ ॥ ਅਧਕ ਪ੍ਰੀਤ ਉਰ ਬਹੁਕਰ ਦੀਨਾ ॥ ਸਰਬ ਸਦਨ ਪੁਨ ਲੀਪਨ ਕੀਨਾ ॥ ੧੦ ॥ [6]ਊਰਧ ਤਰੈ ਸੂੱਫ ਕਰ ਸਾਰੇ ॥ ਗਯੋ ਬਹੁਰ ਜਹਿ ਮੋਖ ਉਦਾਰੇ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੈ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਘਰ ਬਿਲੋਕ ਲਿਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਾ ॥ ੧੧ ॥ ਹੈ ਜਿ ਨੂਨਤਾ ਤਿਸ ਮਹਿੰ ਕਹਿਵਾ ॥ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ਸੁਧਾਰੋਂ ਤਹਿਵਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਉਠੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਰੁਚਰ ਬਨਾਈ ਪਿਖ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ [7]ਪੁਸ਼ਪ ਕਪੂਰ ਆਦ [8]ਮਹਿਕਾਇ ॥ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਧਾਰਣ ਪਰ ਗੁਰ ਥਾਏ ॥ ਆਇ ਪੁਨ [9]ਚਲ ਤਰ ਕੀ ਛਾਈ ॥ ਬੈਠੇ ਸਿੱਖਨ ਸਭਾ ਸੁਹਾਈ ॥ ੧੩ ॥ ਹੋਤ ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪਾ ॥ ਜਿਹ ਸੁਨ ਮਿਟਈ ਤੀਨੋ ਤਾਪਾ ॥ ਭਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉਰ [10]ਮੋਦ ਬਢਾਈ ॥ ਕੇਤਕ ਸੁਨਹਿੰ ਕਿਤਕ ਮੁਖ ਗਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਬੈਠੇ [11]ਸੋਚ ਬਿਮੋਚਨ ॥ ਸੁਨਤਿਯੋ ਮੁੰਦ ਕਮਲ ਦਲ ਲੋਚਨ ॥ ਲਗੀ ਸਮਾਧ ਅਖੰਡ ਸਰੂਪਾ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਜਾਨੇ ਅਨਦ ਅਨੂਪਾ ॥ ੧੫ ॥ ਸਗਰੇ ਅੰਗ ਅਡੋਲ ਰਹਾਇ ॥ ਚਤਰ

---

੧ ਧੋਵਹੁ । ੨ ਕਪੜੇ । ੩ ਧੁਪ ਨਾਲ । ੪ ਠਪ ਕਰਕੇ । ੫ ਸਮਗਰੀ । ੬ ਉਚੇ ਨੀਵੇਂ । ੭ ਫੁਲ । ੮ ਛਿੜਕਾਏ । ੯ ਪਿਪਲ । ੧੦ ਖੁਸ਼ੀ । ੧੧ ਫਿਕਰ ਨੂੰ ਕਟਣ ਵਾਲੇ ।

ਮਹੂਰਤ ਜਬੈ ਬਿਤਾਇਐ ॥ ਬਿਕਸੇ ਤਬੈ ਰੁਚਰ ਜੁਗ ਲੋਚਨ ॥ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ਬੰਧ ਬਿਮੋਚਨ ॥ ੧੬ ॥ ਹੁਕਮ ਸੱਤਿ ਕਰ ਹੈਂ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ॥ ਕਰਹੁ ਹਰਖ ਕਛ ਸੋਕ ਨ ਠਾਨਹੁ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭਾਣੇ ਮਿਠ ਮਾਨਹੁ ॥ ੧੭ ॥ ਸੁਨ ਅਸ ਬਚਨ ਮ੍ਰਿਦਲ ਜਗ ਗੁਰ ਕੇ ॥ ਸਿੱਖ ਕੇ ਲੋਚਨ [1]ਜਲ ਢੁਰਕੇ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਮਾਨਸ ਆਵੈਂ ਧਾਈ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੈਂ ਜਨਮ ਫਲ ਪਾਈ ॥ ੧੮ ॥ ਕੇਤਕ [2]ਅਸ ਪਰ ਹ੍ਵੈ ਅਸਵਾਰਾ ॥ ਆਇ ਧਵਾਇ ਬਿਹੀਨ ਅਵਾਰਾ ॥ ਚਾਰ ਬਰਨ ਹਿੰਦੂ ਅਰ ਤੁਰਕਾ ॥ ਆਵਹਿੰ ਚਲੇ ਕਰੈਂ ਜਸ ਗੁਰ ਕਾ ॥ ੧੯ ॥ ਧਰਮ ਸਾਲ ਪੁਨ ਬੈਠ ਦਯਾਰਾ ॥ ਭਈ ਭੀਰ ਨਰ ਨਾਰ ਹਜਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੋਂ ਅਸ ਆਇਸ ਹੋਈ ॥ ਦੇਗ ਅਹਾਰ ਅਚੈ ਸਭ ਕੋਈ ॥ ੨੦ ॥ ਨੀਚ ਕਿ ਊਚ ਰੰਕ ਕੈ ਰਾਨਾ ॥ ਭੋਜਨ ਖਾਇ [3]ਦੇਗ ਤੇ ਨਾਨਾ ॥ ਅਪਨਾ ਕੋ ਨ ਕਰੈ ਪੁਰ ਆਈ ॥ ਸੁਨ ਸਿੱਖਨ ਸਭਹੂਨ ਸੁਨਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ਏਕ ਸਹਿਸ ਦੋ ਸਹਿਸਹਿ ਟੋਲਾ ॥ ਆਵਹਿੰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਹਿੰ ਅਮੋਲਾ ॥ ਜੈਕਾਰੇ ਸੁਰ ਊਚ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਗਾਵੈਂ ॥ ੨੨ ॥

ਛਪੈ ਛੰਦ ॥

ਨੌਮੀਂ ਕੇ ਦਿਨ ਅਮਰ ਧਰੇ ਮਾਨਖ ਤਨ ਆਏ ॥
[4]ਸਿਵ [5]ਬਿਰੰਚ ਹਰਿ ਸੰਗ ਇੰਦ੍ਰ [6]ਅਲਕਿੰਦ੍ਰ ਸੁਹਾਏ ॥
ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ਜਲ ਪਤਿ ਨਾਥ ਪਤ ਅਹਿ ਉਡਪਤ ਸਬਹੀ ॥
ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ ਸਮੂਹ ਆਨ ਪਹੁੰਚਤ ਭੇ ਤਬ ਹੀ ॥
ਪੁਨ ਚਤਰ ਬੇਦ ਨਿਜ ਰੂਪ ਧਰ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ॥
ਮਿਲ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਉਸਤਤ ਭਨਹਿੰ ਅਤ ਉਤਸਵ ਕਰ ਹਰਖ ਉਰ ॥ ੨੩ ॥

---

੧ ਜਲ ਵਗਣ ਲਗ ਪਿਆ । ੨ ਘੋੜੇ । ੩ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ।
੪ ਸ਼ਿਵ ਜੀ । ੫ ਬ੍ਰਹਮਾ । ੬ ਕੁਬੇਰ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਸਪਤ ਰਿਖੀ ਭੀ ਤਹਿ ਛਿਨ ਆਏ ॥ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਆਦ ਸਮਦਾਏ ॥ ਛਿਨਮ ਕੋਟ ਸਕਤੀ ਇਛ ਧਾਰੀ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਈ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਭੀ ਤਹਿ ਛਿਨ ਆਏ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸੇ ਅਤ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਜੇ ਮੁਲਤਾਨ ਮਦੀਨੇ ਮਾਹੀ ॥ ਮੱਕੇ ਪੀਰ ਜੁ ਸ਼ਕਤ ਧਰਾਹੀ ॥ ੨੫ ॥ ਭੀਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭਈ ਚੁਫੇਰੇ ॥ ਬੰਦਹਿੰ ਜਾਨਹਿੰ ਭਾਗ ਬਡੇਰੇ ॥ ਜਨਮ ਹਮਾਰੋ ਸਫਲੋ ਹੋਵਾ ॥ ਜਗ ਗੁਰ ਕੋ ਇਸ ਛਿਨ ਮਹਿੰ ਜੋਵਾ ॥ ੨੬ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਸਿਰੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਆਈ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਪਗ ਪਰ ਸਿਰ ਨਾਈ ॥ ਬਹੁਰੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਦੱਖਨਾ ਦੀਨੀ ॥ ਨਿਕਟ ਬੈਠ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਭੀਨੀ ॥ ੨੭ ॥ ਪਿਖ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਰਸ ਖਾਨੀ ॥ ਨਿਜ ਮਹਿਲਾ ਸੰਗ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ ॥ ਹੇ ਸੁਮਤੇ ਜੋ ਚਿਤ ਤੁਮ ਚਾਹੀ ॥ ਦੇਹੁੰ ਤੁਮੈਂ ਨਹਿੰ [1]ਬਿਲਮ ਲਗਾਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਚੋਣੀ ਜੁਗ ਕਰ ਜੋਰੀ ॥ ਹੇ ਮਮ ਨਾਥ ਅਰਜ ਇਕ ਮੋਰੀ ॥ ਗੁਰਤਾ ਦੀਨੀ ਅੰਗਦ ਤਾਂਈ ॥ ਤੁਮਰੇ ਸੁਤ ਕਸ ਕਰੈਂ ਨ੍ਰਿਬਾਹੀ ॥ ੨੯ ॥ ਨਾਮ ਲਾਜ ਤੁਮਹੀ ਕੋ ਸਾਰੀ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਮੁਖ ਤੇ ਤੂਸਨ ਧਾਰੀ ॥ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ਸੁਨ ਕਰਨਾ ਠਾਨੀ ॥ ਬੋਲੇ ਪਤਨੀ ਸੰਗ ਸੁ ਬਾਨੀ ॥ ੩੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤੀਨ ਬਸਤ ਮਮ ਨਿਕਟ ਥੀਂ ਗੁਰਤਾ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਉਦਾਸ ॥ ਜਸ ਜਸ ਅਧਕਾਰੀ ਲਖੇ ਤਸ ਤਸ ਦੀਨੀ ਤਾਸ ॥ ੩੧ ॥ ਸੇਵਾ ਕੀ ਗੁਰਿਆਈ ਥੀ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦਹਿ ਦੀਨ ॥ ਬੇਖ ਉਦਾਸੀ ਕੋ ਹੁਤੋ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਹਿ ਚੀਨ ॥ ੩੨ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਹੁਤੋ ਗ੍ਰਹਸਤ ਢਿਗ ਦਯੋ ਸੁ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ॥ ਭਾ ਕਾਰਜ ਅਭਿਰਾਮ ਅਤਿ ਧਾਰਹੁ ਰਿਦੇ ਅਨੰਦ ॥ ੩੩ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਸਭ ਹੈ ਕੁਲ ਮਾਹੀਂ ॥ ਪਟ ਧਨ

[1] ਦੇਰ।

ਅੰਨ ਤੋਟ ਕਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕੇ ਜੋ ਹੈ ਸੁਾਨਾ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਨਹਿ ਜਗਤ ਮਹਾਨਾ ॥ ੩੪ ॥ ਯਹ ਤੇ ਤਾਤ ਭਏ ਮੁਝ ਤਨ ਤੇ॥ ਭੇਟਾ ਕਿਉਂ ਨ ਦਿਹੈਂ ਹਿਤ ਮਨ ਤੇ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ ਹੈ ਇਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਪੁਜਾਹੀਂ ॥ ੩੫ ॥ ਜਗਤਿ ਬਿਰਾਜਹਿ ਸਭ ਤੇ ਊਚੇ ॥ ਇਨ ਕੀ ਸਮਤਾ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੇ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਕਾ ਪੰਥ ਬਧੈ ਹੈ ॥ ਦਾਸ ਸੁ ਲਖਮੀ ਬੰਸ ਫਲੈ ਹੈ ॥ ੩੬ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਧੀਰਜ ਦੀਨ ਬਹੋਰੇ ॥ ਤੂਸਨ ਭੇ ਸਿੱਖਨ ਸਿਰਮੋਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪੁਨ ਸੁਤ ਤਿਹਕਾਲਾ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਬੂਝਤ ਭੇ ਦਿਆਲਾ ॥ ੩੭ ॥ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕਸ ਠਾਨਹਿ ॥ ਜਸ ਆਗਿਆ ਦਿਹੁ ਤਸ ਹਮ ਮਾਨਹਿ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤਬ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਆਸਾ ਰਾਗ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਗਾਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਪੁਨ ਜਸ ਕੀਨੀ ਹਮ ਪਿਤ ਕੇਰੀ ॥ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਕਰਹੋ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ਸਿਖ ਭੀ ਹਮਰੇ ਕਰਹੈਂ ਐਸੇ ॥ ਹਮ ਪੀਛੇ ਤੁਮ ਕਰਹੋ ਜੈਸੇ ॥ ੩੯ ॥ ਸੱਤਿ ਬਚਨ ਸਭ ਨੇ ਤਬ ਕੀਨਾ ॥ਆਗਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਹਿਤ ਦੀਨਾ ॥ ਦਿਵਸ ਬੀਤਿਯੋ ਨਿਸ ਪੁਨ ਆਈ ॥ ਦੀਪ ਮਾਲ ਪੁਰ ਸਾਰੇ ਥਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਠੌਰ ਠੌਰ ਮੈਂ ਲਗਯੋ ਦਿਵਾਨਾ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ਬਦ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸਕਲ ਰੈਨ ਮਹਿ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਸ਼ਰਧਾ ਮਹਿ ਮਨ ਜਿਨ ਭੀਨਾ ॥ ੪੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੇਸਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੀਪਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਮਨ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬਾਰ ॥
ਤਮ ਅਗਿਆਨ ਨਿਵਾਰ ਕੈ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਾਗ੍ਰਤ ਹੋਯੋ ਸਭ ਨਿਸ ਮਾਹੀ ॥ ਜਬ ਨਿਸ ਡੇਢ ਸੁ ਪਹਿਰ ਰਹਾਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਉਠ ਕੀਨ ਸਨਾਨਾ ॥ ਪੁਨ

ਸਭ ਸੰਗਤ [੧]ਮੱਜਨ [੨]ਠਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ਗੁਰੁ [੩]ਆਸਨ ਤਬ ਸੂੱਛ ਕਰਾਯੋ ॥ ਬੈਠੇ ਸਭ ਕੋ ਦਰਸ ਦਿਖਾਯੋ ॥ [੪]ਅਮਰ ਜੁ ਨਰ ਤਨ ਧਰ ਕੈ ਆਏ ॥ ਠਾਂਢੇ ਸਨਮੁਖ ਉਪਮਾ ਗਾਏ ॥ ੩ ॥

ਛਪੈ ॥

ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਸਤਾਰ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖੀ ਜਗ ਕੀਨੀ ॥
ਪੂਰਬ ਸਾਧਨ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਔਰੇ ਬਿਧ ਚੀਨੀ ॥
ਤਿਨ ਤੇ ਤੁਮੇਂ ਸੁਖੈਨ ਕੀਨ ਇਹੁ ਰੀਤ ਨਵੀਨੀ ॥
ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇ ਨਰਨ ਕੋ ਸ਼ੁਭ ਮਤ ਦੀਨੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਨਮੈਂ ਨਮੈਂ ਪੁਨ ਪੁਨ ਨਮਹ ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ॥ ਦੁਖ ਦਰਨ ਕਰਨ ਸੁਖ ਹਰਨ [੫]ਅਘ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਰ ਉਸਤਤਿ ਇਸ ਭਾਂਤ ਕੀ ਥਿਰੇ ਬੀਚ ਦਰਬਾਰ ॥
ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਨਰ ਆਵਹੈਂ ਹੋਵੈ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ॥ ੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਿਤਕ ਸਿੱਖ ਤਬ ਠਾਂਢੇ ਦਰਸੈਂ ॥ ਬੈਠੇ ਕੇਤਕ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸੈਂ ॥ ਬਿਛਰਨ ਬਾਤ ਰਿਦੈ ਜਬ ਆਨੀ ॥ ਛੁਟਤ ਭਯੋ ਸਭ [੬]ਦ੍ਰਿਗ ਤੇ ਪਾਨੀ ॥ ੬ ॥ ਜਨ ਕਰਨਾ ਰਸ ਬਹੁਤ ਸਰੀਰਾ ॥ ਧਰੇ [੭]ਬਿਸੂਰਤ ਹੋਇ ਅਧੀਰਾ ॥ ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਘਨ ਪਿਖ ਸਭ ਤਾਈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਮ੍ਰਿਦ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੭ ॥ ਤਨ ਸਨੇਹ ਸਭ ਝੂਠੋ ਜਾਨਹੁ ॥ ਕਿਉਂ ਬਿਖਾਦ ਏਤੋ ਮਨ ਠਾਨਹੁ ॥ ਏਹ ਮਿਲਨ ਬਿਛਰਨ ਇਸ ਭਾਂਤੀ ॥ ਹੋਤ ਦਿਵਸ ਪੁਨ ਪਾਵਹਿ ਰਾਤੀ ॥ ੮ ॥ ਜੋ ਨਰ ਮਿਲੇ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਸੰਗਾ ॥ ਰਹੇ ਸਦੀਵ ਰਾਚ ਹਿਤ ਰੰਗਾ ॥ ਤੇ ਨਹਿੰ ਬਿਛਰਹਿੰ ਬਹੁਰ ਕਦਾਈ ॥ ਜਿਉਂ [੮]ਅੰਭੇ ਮਹਿੰ ਨੀਰ ਮਿਲਾਈ ॥ ੯ ॥ ਮੁਝ ਸੌਂ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਜਿਹ ਚਾਹੀ ॥ ਕਬਹਿ

੧ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੨ ਕੀਤਾ । ੩ ਆਸਣ । ੪ ਦੇਵਤੇ । ੫ ਪਾਪ । ੬ ਅਖਾਂ ਵਿਚੋਂ । ੭ ਝੁਰਦੇ । ੮ ਜਲ ਵਿਚ ।

ਬਿਛੁਰਨੋ ਭਾਵੈ ਨਾਹੀਂ ॥ ਨਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਹਿੰ ਅਭਿਜਾਸੇ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਨਿਧਯਾਸੇ॥ ੧੦ ॥ ਨਿਰ ਸੰਦੇਹ ਮਿਲੈਂ ਮੁਝ ਸੰਗਾ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਬਿਛਰੈਂ ਹ੍ਵੈ ਇਕ ਰੰਗਾ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਅਬ ਤਜਹੁ [1]ਬਿਖਾਦਾ ॥ ਗਾਵਹੁ ਸ਼ਬਦ ਕਰੋ ਅਹਿਲਾਦਾ ॥ ੧੧ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਘਨੇਰਾ ॥ ਦੇ ਕਰ ਗੁਰ ਅਗਿਆਨ [2]ਕਟੇਰਾ ॥ਹੋਤ ਭਯੋ [3]ਅਰਣੋਦਯ ਕਾਲਾ ॥ ਸਿੱਖ ਗਾਹਿੰ ਧੁਨ ਸ਼ਬਦ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਕਨਾਤ ਤਨੀਜੈ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਮਾਹਿੰ ਘੇਰ ਕਰ ਲੀਜੈ ॥ ਸਭ ਕਨਾਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਸ ਬਠੀਜੈ ॥ ਰਟਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਖ ਤੇ ਕੀਜੈ ॥ ੧੩ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਪੁਨ ਲਖਮੀ ਦਾਸ॥ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ [4]ਬ੍ਰਿਧ ਬੈਠੇ ਪਾਸ ॥ ਤਾਨ ਕਨਾਤ ਭਲੀ ਬਿਧ ਦੀਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕੋ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ॥ ੧੪ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਢੋ ਊਚ ਧੁਨ ਲਾਏ ॥ ਪੀਛੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁ ਆਸਾ ਗਏ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਠਿਯੋ ਭੋਗ ਜਬ ਪਾਯੋ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗਾਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ [5]ਅੰਬਰ ਮੁਖ ਪਰ ਆਇ ॥ [6]ਪੌਢ ਰਹੇ ਸਿਖਨ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪੁਨ ਸਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ਹੋਤ ਭਯੋ ਤਬ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਬਿਵਾਨ [7]ਮਨਹਰ ਮਹਾਂ [8]ਪੁੰਜ ਮਨੀ ਜਿਸ ਮਾਂਹਿੰ॥
ਅਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਯੁਕਤ ਸੋ ਕੌਨ ਕਹੈ ਛਬ ਤਾਹਿੰ ॥ ੧੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਹਾ ਬਿਰਾਜੇ ਬੇਦੀ ਦੀਪਾ ॥ ਇਸਥਿਰ ਭਯੋ ਸੁ ਆਇ ਸਮੀਪਾ ॥ ਤਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਐਸੇ ਤਹਿ ਭਯੋ ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਮਹਿੰ ਅਚਰਜ ਥਯੋ ॥ ੧੮ ॥ ਭੇ ਅਰੂਢਨ ਗੁਰ ਤਿਹ ਮਾਂਹੀਂ ॥ ਇਹੁ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਿਨ ਲਖੀ ਸੁ ਨਾਂਹੀਂ ॥ ਗਮਨ ਕੀਨ [9]ਊਰਧ ਕੀ ਓਰਾ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਤ [10]ਘਨਘੋਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਰ [11]ਅਰਜਨ ਤਰ ਕੁਸਮ

---

੧ ਝਗੜਾ । ੨ ਦੂਰ ਕੀਤਾ । ੩ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਮਾਂ । ੪ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । ੫ ਕਪੜਾ । ੬ ਸੌਂ ਗਏ । ੭ ਸੁੰਦਰ । ੮ ਸਮੂੰਹ । ੯ ਉਪਰ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਤਰਫ ; ੧੦ ਇਕ ਰਸ । ੧੧ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ।

ਬੂਖਾਵਹਿੰ ॥ [1]ਚਾਰੁ ਚਮਰ ਚਹੁ ਦਿਸਨ ਢੁਰਾਵਹਿੰ ॥ ਬਿਸਨਾਦਕ ਚੰਦਨ ਚਰ ਚਾਹੀਂ ॥ ਕਰਹਿੰ ਆਰਤੀ ਸੰਖ ਬਜਾਹੀਂ ॥ ੨੦ ॥ ਬੇਦ ਉਸਤਤੀ ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀ ॥ [2]ਗੰਧ੍ਰਬ ਗਾਵਹਿੰ ਗੁਨ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥ ਚਲੇ ਅਕਾਸ ਪੰਥ ਅਸ ਜਾਵਹਿੰ ॥ ਅਤ ਉਤਸ਼ਵ ਕਰ ਅਨਦ ਬਢਾਵਹਿੰ ॥ ੨੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹੁਤੀ ਸਕਤ ਜਹਿੰ ਲਗ ਜਿਸਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪਹੁਚਾਇ ॥
ਹਟੇ ਸੰਗ ਤੇ ਦੇਵ ਸਭ ਚਰਨਨ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ॥ ੨੨ ॥
ਸੱਚ ਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਏ ਕੀਨ ਤਾਂਹਿੰ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥
[3]ਭੂ ਤਲ ਮਹਿੰ ਜੈਸੇ ਭਈ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਅਭਿਰਾਮ ॥੨੩॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਸਭ ਮੇ ਮਨ ਮਹਿੰ ਜਾਨੀ ॥ ਲੋਚਨ ਤੇ [4]ਅਸ਼੍ਰੂਨ ਕੋ ਗੇਰੈਂ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮੁਖ ਸਭ [5]ਟੇਰੈਂ ॥ ੨੪ ॥ ਹੋਣ ਲਗੀ ਸਭ ਸੌਜ ਤਿਆਰੇ ॥ ਸੰਦਲ ਧਰਯੋ ਆਨ ਬਹੁ ਭਾਰੇ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿ ਪਠਾਨ ਬਹੁ ਆਏ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਰਿਦੈ ਲਲਚਾਏ ॥ ੨੫ ॥ ਸ਼ਸਤ੍ਰਨ ਯੁਕਤ ਸੁ [6]ਮਨਜ ਘਨੇਰੇ ॥ ਹੁਤੇ ਮੁਰੀਦ ਗੁਰੂ ਪਗ ਕੇਰੇ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਤਨੀ ਕਨਾਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਿਸਹੂੰ ਨ ਦਰਸ ਹੋਤ ਤਿਹ ਕਾਲਾ ॥ ੨੬ ॥ ਖਰੇ ਲੋਕ ਚਹੁ ਦਿਸ ਰਖਵਾਰੀ ॥ਤਿਨ ਸੋਂ ਖਾਨਨ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਹਮ ਮੁਰੀਦ ਹੈਂ ਸਭ ਜਗ ਜਾਨੀ॥ ੨੭ ॥ ਆਖਰ ਕੋ ਦਰਸਨ ਇਸ ਕਾਲਾ ॥ ਹਮ ਕੋ ਕਰਨੇ ਦੇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਕਹੈਂ ਸਿੱਖ ਜੇ [7]ਆਤ ਅਗੇਰੇ ॥ ਕਰ ਲੇਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰ ਕੇਰੇ ॥ ੨੮ ॥ ਅਬ ਬੰਦਨ ਕਰ ਲੇਹੁ ਇਸ ਥਾਈ ॥ ਦੇਖ ਨਿਕੰਦਨ ਹੈ ਸਭ ਜਾਈ ॥ ਕਹੈਂ ਪਠਾਂ ਦੂਰੋਂ ਹਮ ਆਏ ॥ ਅਬ

---

੧ ਸੁੰਦਰ ਚੌਰ । ੨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਗਾਵੀਐ । ੩ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ । ੪ ਹੰਝੂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੁਪਕੇ । ੫ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ । ੬ ਮਨੁਖ । ੭ ਪਹਿਲੇ ਆਉਂਦੇ।

ਨਿਰਾਸ ਹਮ ਕਿਉਂ ਕਰ ਜਾਏਂ ॥ ੨੯ ॥ ਹੋ ਢਿਗ ਦਰਸਹੁ ਜਿਮ ਤੁਮ ਨੀਕੇ ॥ ਤਿਉਂ ਹਮ ਜਾਵਹਿੰ ਪੀਰ ਨਜੀਕੇ ॥ ਭਨਿਯੋ ਸਿਖਨ ਅਸ ਹਠ ਨਹਿੰ ਕਰਿਯੇ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਸਮਾਨ ਬਿਚਰਿਯੋ॥੩੦॥ ਕਰੈਂ ਹੱਠ ਬਹੁ ਖਾਨ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਹੈਂ ਹਮ ਪੀਰ ਸੁ [1]ਮਜਲ ਪੁਚਾਵੈਂ ॥ ਇਮ ਹਠ ਕਰਕੇ ਭੇ ਤਹਿ ਠਾਂਢੇ ॥ ਡਰੈਂ ਨ [2]ਰਾਰ ਕਰਨ ਤੇ [3]ਗਾਢੇ ॥ ੩੧ ॥ [4]ਸਨਧ ਬੱਧ ਸਿਖ ਹ੍ਵੈਕਰ ਆਏ ॥ ਬਲ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਚਹਿਤ ਹਟਾਏ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਆਨ ॥ ਕੀਨ ਗੁਰਮਤਾ ਜਾਨੀ ਜਾਨ ॥ ੩੨ ॥ ਪੁਨਾ ਸਭਨ ਸੋਂ ਊਚ ਉਚਾਰੇ ॥ ਕਿਉਂ ਤੁਮ ਕਰਤੇ ਰਾਰ ਅਪਾਰੇ ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਲੇਹੁ ਅਵਾਜਾ ॥ ਜਸ [5]ਨਿਦੇਸ ਹ੍ਵੈ ਕਰਹੁ ਸੁ ਕਾਜਾ ॥ ੩੩ ਭਲੀ ਭਲੀ ਸਭ ਨੇ ਤਬ ਮਾਨੀ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਨਾਤ ਉਠਾਨੀ ॥ ਬਸਤਰ ਯੁਕਤ ਸੇਜ ਤਹਿ ਦੇਖੀ ॥ ਦੇਹ ਨਾਂ ਭਏ ਅਚਰਜ ਵਿਸੇਖੀ ॥ ੩੪ ॥ ਕਿਉਂ ਤੁਮ ਕੀਨੋ ਇਤਨੋ ਝਗਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਨਿਬਾਹਿਯੋ ਸਗਰਾ ॥ ॥ ਅੰਤ੍ਰ ਧਿਆਨ ਭੇ ਰਹੀ ਨ ਦੇਹੀ ॥ ਆਇ ਪਿਖੋ ਮਿਟ ਜਾਇ ਸੰਦੇਹੀ ॥ ੩੫ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਲੀਨ ਉਤਾਰ ਕਨਾਤ [6]ਸ਼ਿਤਾਬ ਗਏ ਢਿਗ ਹ੍ਵੈ ਦਰਸੈਂ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਹੈ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਚੀਰ ਪਰਿਯੋ ਪਿਖ ਜੈ ਗੁਰ ਜੈ ਗੁਰ ਊਚ ਉਚਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖ ਕੰਦ ਗੁਬਿੰਦ ਮੁਕੰਦ ਸੁ ਨਾਮ ਕੋ ਲੇਕਰ ਬੰਦ ਨ ਕਾਰੀ ॥ ਹੋਇ ਅਚੰਭ ਰਹੇ ਹਿਰਦੇ ਤਿਹ ਠਾਂ ਨਰ ਜੋ ਸਭ ਕੀ ਮਤ ਹਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥

ਛਪੈ ॥

ਤੁਰਕਨ ਅੰਬਰ ਏਕ ਏਕ ਤਬ ਸਿੱਖਨ ਲੀਆ ॥
ਸਗਰ ਝਗਰ ਗਾ ਨਿਬਰ ਹਰਖ ਉਰ ਦੁਹ ਦਿਸ ਕੀਆ ॥

੧ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ। ੨ ਝਗੜਾ। ੩ ਇਸਥਿਤ। ੪ ਹਥਿਆਰ ਸਹਿਤ। ੫ ਆਗਿਆ। ੬ ਸੀਘਰ।

ਸਿੱਖਨ ਲੇ ਕਰ ਚੀਰ ਚਿਤਾ ਚੰਦਨ ਕੀ ਰਚ ਕਰ ॥
ਨਿਜ ਮੁਖ ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਤਹਾਂ ਦੀਯ [1]ਦਾਹ ਭਲੇ ਧਰ॥
ਪੁਨ ਹੁਤੇ ਮੁਰੀਦ ਸੁ ਪਟਹਿ ਲੇ ਨੀਕੇ ਤਹਿ ਦਫਨਾਇਦਿਯ॥
ਇਉਂ ਬਾਦ ਬਿਖਾਦ ਮਿਟਾਇ ਸਭ ਦੁਹੂ ਦਿਸਨ ਅਹਿਲਾਦ
ਕਿਯ ॥ ੩੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕ ਘਟ ਸੱਤਰੰ ਦਸ ਦਿਨ ਔ ਦਸ ਮਾਸ ॥
ਅੱਸੂ ਵਦੀ ਤਿੱਥ ਦਸਮੀ ਲੀਨ ਜੋਤ ਗੁਰ ਖਾਸ ॥ ੩੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਭੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨਾ ॥ [2]ਭ੍ਰਾਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਵਾਨਾ ॥ ਜਸ ਗੁਰ ਕੀਨੋ ਨਿਜ ਪਿਤ ਕੇਰਾ ॥ ਤਸ ਬਿਧ ਕੀਨੋਂ ਸੁਤਨ ਭਲੇਰਾ ॥ ੩੯ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁ ਚੌਥੇ ਦਿਵਸ ਦੁਸਹਿਰੇ ॥ ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਤ ਕੀਨੇ ਅਤ ਗਹਿਰੇ ॥ ਪੰਦ੍ਰ ਸੋਲਮੇਂ ਦਿਵਸ ਸਤਾਰੇ ॥ ਯੱਗ ਕਰੇ ਦੇ ਦਾਨ ਅਪਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਥਾ ਕਹੀ ਕਛ ਥੋਰੀ ॥ ਸਰਬ ਕਹਿਨ ਕੀ ਸ਼ਕਤ ਨ ਮੋਰੀ ॥ ਦੀਨ ਜਥਾ ਮਤ ਗੁਰ ਤਸ ਬਰਨੀ ॥ ਸ੍ਰੋਤਾ ਵਕਤਾ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਨੀ ॥ ੪੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਠੈ ਸੁਨੈ ਮਨ ਲਾਇ ਜੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ॥
ਨਸੈਂ ਪਾਪ ਬਹੁ ਜਨਮ ਕੇ ਅੰਤਹ ਗੁਰ ਪੁਰ ਜਾਇ ॥ ੪੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਖਾ ਵਿਰਚਯਤੇ ਨਾਮ ਚੌਸਠਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਸ਼ੁਭ ਸਮਾਪਤੰ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

— +०+ —

[1] ਸਸਕਾਰ [2] ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੇ। [3] ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ

ਦੁਤਿਯ ਮਹੱਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਯਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਨਿਰ ਬਿਕਾਰ ਸੁਖਦਾਇ ॥
ਨਮੋ ਨਮੋ ਤਿਹ ਚਰਨ ਕੋ ਸਭ ਬਿਧ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ [1]ਪੁਰਸ਼ੋਤਮੰ ਪਰੰਪਰਾਵਰ ਜੋਇ ॥
ਪਾਵਨ ਚਰਨਨ ਸੀਸ ਧਰ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬੰਦਨ ਹੋਇ॥੨॥
ਬੰਦਨ ਕਰਹਿ ਨਿਬੰਦ ਹੁਇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪਦ ਬੰਦ ॥
ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਹੁ ਪ੍ਰਭ ਬਿਘਨਨ ਕਰੋ ਨਿਕੰਦ ॥ ੩ ॥
ਪਰਮ ਬ੍ਰਿੱਧ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਪਰਮ ਉਦਾਰ ਸਦੀਵ ॥
ਪਰਮ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਸੇਵਕਨ ਪਰਮ ਉਧਾਰਕ ਥੀਵ ॥ ੪ ॥
ਰਾਮਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਸਨ [2]ਤ੍ਰਾਸ ਬਿਨਾਸ ॥
ਨਿਜ ਪਰ ਜਨ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਲਖ ਬਖਸ਼ਤ ਹੈਂ ਸੁਖਰਾਸ ॥ ੫॥
ਭਾਰੀ ਉਪਕਾਰੀ ਸਦਾ ਧ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਪਦ [3]ਪਦਮ ਕੋ ਨਮੋ ਜੋਰ [4]ਜੁਗ ਪਾਨ ॥ ੬ ॥

---

੧ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਤਮ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੂ ਜੀ। ੨ ਡਰ। ੩ ਕਮਲ ਚਰਨ। ੪ ਦੋਵੇਂ ਹਥ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ [1]ਚੰਦ ਮਨਿੰਦ ਬਿਲੰਦ ॥
ਦਾਸ [2]ਕੁਮਦ ਆਨੰਦ ਦਾ ਨਮੋਂ ਪਦਨ [3]ਅਰਬਿੰਦ ॥ ੭॥
ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ ਸੁ ਹਰਤ ਹੈਂ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦੁਖ ਜਾਲ ॥
ਬੰਦੌਂ ਚਰਨ [4]ਸਰੋਜ ਕੋ ਹੋਹੁ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ੮ ॥
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਿਹੁ ਗੁਰਮਤ ਉਪਜਾਇ ॥
ਉਰ ਬਿਕਾਰ ਕੋ ਪਰ ਹਰੋ ਸੱਤਿਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ੯ ॥
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪਰਮ ਬਹਾਦਰ ਧੀਰ ॥
ਕੇਵਲ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਹਿਤ ਦੀਨੋ ਜਾਇ ਸਰੀਰ ॥੧੦॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰੁ ਧਨੀ ਦੇਗ ਅਰ ਤੇਗ ॥
ਨਮੋ ਨਮੋ ਪਾਵਨ ਪਦਨ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇਕ [5]ਬੇਗ ॥ ੧੧ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਤਬ ਦਾਸ ਢਿਗ ਅਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਅਲਾਇ॥
ਪਾਵਨ ਗਾਥਾ ਦੁਤਿਯ ਗੁਰ ਅਬਹਿ ਸੁਨਨ ਕੀ ਚਾਹਿ॥੧੨॥
ਕਵੀ ਕਹੈ ਧੰਨ ਬੁੱਧ ਤੁਹਿ ਕਥਾ ਗੁਰਨ ਸੁਨ ਚਾਹਿ ॥
ਪਰ ਉਪਕਾਰਹਿ ਕਾਰਨੇ ਅਸ ਅਭਿਲਾਖ ਕਰਾਹਿ ॥੧੩॥
ਸਤਿਗੁਰ ਦਸ ਪਤਸਾਹਿ ਕੇ ਪਦ ਅਰ ਬਿੰਦ ਸਨਾਇ ॥
ਦਰਸਾਵਹੁੰ [6]ਦੁਤਿਯੋ ਮਹੱਲ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਮਨ ਲਾਇ॥੧੪॥

ਸਵੈੱਯਾ ॥ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਭਏ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੋਂ ਚਲ ਆਏ ॥ ਜਾਹਿੰ ਰਚੀ ਕੁਟੀਆ [7]ਤ੍ਰਿਣ ਕੀ ਤਿਹ ਬੀਚ ਸੁ [8]ਰੋਰਨ ਸੇਜ ਬਿਛਾਏ ॥ ਆਇ ਥਿਰੇ ਤਹਿੰ ਸੇਜ ਕੇ ਊਪਰ ਧਿਆਨ ਗੁਰੂ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ਲਗਾਏ ॥ ਬੀਤ ਗਯੋ ਇਸ ਰੀਤ ਸੁ [9]ਮਾਸ ਅਲੋਪ ਭਏ ਨਹਿੰ ਕਾਹੂੰ ਲਖਾਏ ॥ ੧੫ ॥

---

੧ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਵਾਨ ਤੇ ਸੀਤਲ ਸੁਭਾਉ ਹਨ । ੨ ਕਵੀਆਂ ।
੩ ਕਮਲ । ੪ ਕਮਲ ਚਰਨ । ੫ ਸੀਘਰ । ੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ।
੭ ਕੱਖਾਂ ਦੀ । ੮ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਰੋੜਿਆਂ ਦੀ । ੯ ਮਹੀਨਾ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਤ ਸਮਾਧ ਗੁਰ ਅੰਸ ਲਗੀ ਉਤ ਸਿੱਖਨ ਗੁਨ ਗਾਥ॥
ਬਿਨ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਬਿਕਲ ਭੇ ਆਇ ਮਿਲੇ [1]ਬ੍ਰਿੱਧ ਸਾਥ॥ ੧੬ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਬੁੱਢੇ ਤੇ ਆਦਿਕ ਜੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੁ ਹੋਤ ਭਏ ਇਕਠੇ ਸਮਦਾਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮੂਰਤ [2]ਡੀਠ ਨ ਆਵਤ ਦਰਸ ਬਿਨਾਂ ਹਮ ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਕੋ ਮਿਲਿਯੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨਿਜ ਥਾਨ [3]ਥਿਰਾਏ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ [4]ਚੌਪ ਬਧੀ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਨ ਪ੍ਰੇਰ ਤਿਨਾਏ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਸਭਨ ਬਿਚਾਰਿਓ ਗ੍ਰਾਮ ਖਡੂਰ [5]ਮਝਾਰ ॥
ਆਇਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੀ ਥੀ ਹੋਂਗੀ ਤਿਹ ਸੁਖ ਕਾਰ ॥ ੧੮ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਅਜਿੱਤੇ ਤੇ ਆਦਿਕ ਜੇ ਸਮਦਾਇ ਆਏ ਸਭ ਸਿੱਖ ਖਡੂਰ ਮਝਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮਾਤ ਕੇ ਪਾਸ ਮਿਲੇ ਸਗਰੇ ਕਰ [6]ਜੋਰ ਨਮੋ ਪਗ ਧਾਰੀ ॥ ਬੂਝਨ ਕੀਨ ਕਹਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ [7]ਹੇਰਨ ਕੇ ਹਿਤ ਚਾਹਿ ਹਮਾਰੀ ॥ ਹ੍ਵੈ ਸਭ ਕੋ ਸਫਲੋ ਇਤ ਆਵਨ [8]ਪਾਵਨ ਪਾਦ ਸੁ ਲੇਹਿੰ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਾਤਾ ਸਭਰਾਈ ਤਬੈ ਆਦਰ ਦੀਨ ਬਠਾਇ ॥
ਹਮ ਜਾਨੈਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਤੁਮ ਬੂਝਹੁ ਹਮ ਪਾਇ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਯੌਂ ਸੁਨ ਸਭ ਮਨ ਭਯੋ ਨਿਰਾਸਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਬਾਹਿਰ ਤਜਿਯੋ [9]ਅਵਾਸਾ ॥ ਪੁਰ ਬਾਹਿਰ [10]ਬਿਟਪਨ ਕੇ ਤਰੇ॥ ਬੈਠੇ ਸਭ ਅਸ [11]ਮੰਜਸ ਕਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ਕਿਸ ਬਿਧ ਅਬ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੈਂ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਬਿਨ ਕਿਮ [12]ਭੌਨ ਸਿਧਾਵੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢਾ ਕਹਿ ਸੁਨਹੋ ਭਾਈ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਇਛ ਪੂਰ ਕਰਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਅਸ

੧ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ। ੨ ਦੇਖਣ ਵਿਚ। ੩ ਇਸਥਿਤ। ੪ ਖੁਸ਼ੀ। ੫ ਵਿਚ। ੬ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ। ੭ ਦੇਖਣੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ। ੮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣੇ ਲਈ। ੯ ਘਰ। ੧੦ ਦਰਖਤਾਂ ਦੇ ਤਲੇ। ੧੧ ਅਸਚਰਜ। ੧੨ ਘਰ।

ਕਹਿਤੇ ਭਾ ਦਿਨ [1]ਮਧਿਜਾਨੰ ॥ ਤਬ ਸਭਹਨ ਕੇ ਨੈਨ [2]ਲਸਾਨੰ ॥ ਬੁੱਢੇ ਕੋ ਤਬ ਸੁਪਨੋ ਆਯੋ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਰਸ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਭਾਈ ॥ ਨਿਕਟ ਤੁਮਾਰ ਕੁਟੀ ਤ੍ਰਿਣ ਆਹੀ ॥ ਤਾ ਮਹਿ ਰੂਪ ਹਮਾਰਾ ਜਾਨੋ ॥ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਮਨ ਹਰਖ ਸੁ [3]ਠਾਨੋ ॥ ੨੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਭੇ ਗੁਰ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ॥ ਤਜ ਨਿੰਦ੍ਰਾ [4]ਬ੍ਰਿਧ ਭੇ ਸਵਧਾਨ ॥ ਕਹਿਯੋ ਸਭਨ ਕੋ ਚਿੰਤ ਤਿਆਗੋ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਹਿਂ ਗੁਰੂ ਬਡ ਭਾਗੋ ॥ ੨੫ ॥ ਉਠਿਓ ਆਪ ਸੰਗ ਸਭ ਲੀਏ ॥ ਇਤ ਉਤ ਫਿਰ ਤ੍ਰਿਣ [5]ਕੁਟੀ ਦਿਖੀਏ ॥ ਦੇਖ ਤਾਂਹਿ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਯੋ ॥ ਜਾਨਿਯੋ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਅਬ ਪਾਯੋ ॥ ੨੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਦੇਖਿਯੋ ਜਬੈ ਚਹੁ ਦਿਸ ਤੇ [6]ਦਰ ਨਾਹਿਂ ॥ [7]ਠਾਂਢੇ [8]ਅੰਚਰ ਡਾਰ ਗਰ ਅਸ ਬਿਧ ਬਿਨੈ ਕਰਾਹਿਂ ॥ ੨੭ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਆਪ ਅਲੋਪ ਭਏ ਜਬ ਤੇ ਤਬ ਤੇ ਬਹੁ [9]ਬਿਆਕਲ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ॥ ਆਨ ਭਏ ਤੁਮ [10]ਗੋਪ ਇਹਾਂ ਕਿਤ ਸੰਗਤ ਜਾਇ [11]ਅਧੀਰ ਮਨਾਂ ॥ ਖੋਜ ਫਿਰੇ ਬਹੁ ਚਿੰਤ ਕਰੇ ਨਹਿਂ ਦੇਖਤ ਭੇ ਕਿਸ ਥਾਨ ਜਨਾਂ ॥ ਆਵਹੁ ਬਾਹਿਰ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਹੁ ਸੇਵਹਿਂ ਸਿੱਖ ਅਨੰਦ [12]ਘਨਾ ॥ ੨੮ ॥ ਯੋਂ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਫੇਰ ਬੁਢੇ ਕਛ ਦੂਰ ਕਿਯੇ ਤ੍ਰਿਣ ਮਾਰਗ ਕੀਨਾ ॥ ਬੈਠੇ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਕਰੇ [13]ਕੈਲਾਸ਼ ਕੇ ਊਪਰ ਸੰਭ [14]ਅਸੀਨਾ ॥ ਸ਼ਾਂਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮੁਦਾਇ ਰਿਖੀਕ [15]ਅਚੰਚਲ ਹੈਂ ਇਕ ਰੂਪ ਮੈਂ ਲੀਨਾ ॥ ਹੇਰ ਸਭੇ ਕਰ ਜੋਰ ਖਲੋ [16]ਅਭਬੰਦਨ ਠਾਨਹਿਂ ਹੋਇ [17]ਪ੍ਰਸੀਨਾ ॥ ੨੯ ॥ ਦਾਸ

---

੧ ਅਧਾ ਦਿਨ ਦੁਪੈਹਰ । ੨ ਅਖਾਂ ਨਿਦ੍ਰਾ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ । ੩ ਜਾਣੋਂ । ੪ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । ੫ ਕੁਟੀਆ । ੬ ਦਰਵਾਜ਼ਾ । ੭ ਖੜ੍ਹੇ । ੮ ਗਲੇ ਵਿਚ ਕਪੜਾ ਪਾਕੇ । ੯ ਵਿਆਕੁਲ ਦੁਖੀ । ੧੦ ਛੁਪ । ੧੧ ਧੀਰਜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੧੨ ਬਹੁਤ । ੧੩ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ । ੧੪ ਇਸਥਿਤ । ੧੫ ਚੰਚਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ । ੧੬ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦਨ । ੧੭ ਪ੍ਰਸੰਨ ।

ਉਧਾਰਨ ਕੋ ਇਸ ਕਾਰਨ ਆਪ ਗੁਰੂ ਨੇ ਦਈ ਗੁਰ ਗਾਦੀ॥ ਸੋ ਅਬ ਕਾਰਜ ਕਿਉਂ ਨ ਕਰੋ ਪਰਮਾਰਥ ਕੇ ਹਿਤ ਸਿੱਖ ਅਬਾਦੀ॥ ਦਾਸਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਤਾਵਹੁ ਨਾਮ ਜਪਾਵਹੁ ਜੇ [1]ਪਰਮਾਦੀ ॥ ਸੰਗਤ [2]ਬ੍ਰਿੰਦ ਕੀ ਪੰਗਤ ਮੈਂ ਥਿਤ ਹੋਇ ਕਰੀਜਹਿ ਮੰਗਲ [3]ਸ਼ਾਦੀ ॥ ੩੦ ॥ ਦਾਸਨ ਕੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਕੈ ਦਿਨ ਚਾਲੀਸ ਬਾਦ ਸੁ ਬਾਹਿਰ ਆਏ॥ ਲਾਲ ਹੈ ਰੰਗ ਸੁ ਕੋਮਲ ਅੰਗ ਹੁਇ ਚਿੱਤ ਉਮੰਗ ਜੁ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ॥ ਗੁਰ ਦੇਖਤ ਭੇ ਸਭ ਦਾਸਨ ਕੋ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਜੁ ਥੇ ਸਮਦਾਏ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਬਧਿਯੋ ਉਰ ਮੈਂ ਉਚਰਿਯੋ ਤਬ ਏਕ ਸਲੋਕ ਬਨਾਏ ॥ ੩੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ਦੂਜਾ ॥

ਜਿਸ ਪਿਆਰੇ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਤਿਸ ਆਗੈ ਮਰ ਚਲੀਐ॥
ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣ ਸੰਸਾਰ ਤਾਕੈ ਪਾਛੈ ਜੀਵਣਾ ॥ ੧ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਇਮ ਬੋਲਤ ਭੇ ਸਭ ਬੀਚ ਤਬੈ ਪ੍ਰਭ ਬੈਠ ਗਏ ॥ ਤਬ ਸਿੱਖ ਗਯੋ ਇਕ ਧਾਇ ਤਹਾਂ ਜਹਿ ਮਾਤ ਭਿਰਾਈ ਕੋ [4]ਧਾਮ ਅਹੇ ॥ ਸੁਤ ਥੇ ਘਰ ਮੇ [5]ਜੁਗ ਭ੍ਰਾਤ ਤਬੈ ਪ੍ਰਗਟਿਯੋ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੁਨਾਇ ਦਹੇ ॥ ਤਬ ਪਾਲਕੀ ਲੇ ਕਰ ਪੂਤ ਆਏ ਗੁਰੂ ਤਾਹਿੰ ਮੈਂ ਨੀਕ ਸਵਾਰ ਕਹੇ ॥ ੩੨ ॥ ਨਿਜ ਧਾਮ ਵਿਖੇ ਗੁਰ [6]ਰਾਜਤ ਭੇ [7]ਸਨਬੰਧਨ ਸਿਖਨ ਆਨੰਦ ਧਾਰਾ ॥ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤ ਕਰਯੋ ਗੁਰ ਸੰਗ [8]ਅਚਯੋ ਸਭ ਹ੍ਵੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਰਾ ॥ ਦਾਸ ਲਗੇ ਪਗ ਸੇਵਨ ਕੋ ਜਿਨ ਕੇ [9]ਭਵ ਮੈਂ ਬਡ ਭਾਗ ਉਦਾਰਾ ॥ ਸਭ ਮੈਂ

---

੧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ । ੨ ਸਮੂੰਹ । ੩ ਖੁਸ਼ੀ । ੪ ਘਰ । ੫ ਦੋ ਭਰਾ ।
੬ ਬਿਰਾਜਤ ਇਸਥਿਤ । ੭ ਸਨਬੰਧੀ । ੮ ਛਖਯਾ । ੯ ਸੰਸਾਰ ।

ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਯੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਤਨ ਦੂਸਰ ਧਾਰਾ ॥ ੩੩॥
ਜੋਤ ਤੇ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਜਿਮ ਜਾਗੇ [1]ਮਸਾਲ ਤੇ ਦੂਜੀ ਮਸਾਲਾ ॥
ਗੁਰਤਾ [2]ਰਥ ਪੈ ਗੁਰ ਸੂਰਜ ਦੂਸਰ ਮੋਹਿ ਅੰਧੇਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਾਲਾ ॥
ਇਕ [3]ਪੋਸ਼ਸ਼ ਤਿਆਗ ਕੇ [4]ਦੂਸਰ ਧਾਰ ਬହੈ ਨਿਜ ਤਖਤ ਜਥਾ [5]ਮਹਿ ਪਾਲਾ ॥ ਰਾਜ ਔ ਜੋਗ ਕੋ ਪਾਇ ਭਲੇ ਸੁ ਬਿਰਾਜਤ ਸਿੱਖਨ ਮੈਂ [6]ਸੁਖ ਸਾਲਾ ॥ ੩੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਖੁਰਮੇਂ ਗਯੋ ਜਹਿਂ ਮਰਦਾਨੇ ਥਾਨ ॥
[7]ਰਾਜਾਦਾ ਤਿਸ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਪਹੁੰਚਯੋ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਨ ॥੩੫॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾ ਆਯੋ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਦਰਸ ਕਿਯੋ ਪਗ ਧਰ [8]ਕਰ ਭਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਪਿਖ ਹਰਖਾਨੇ ॥ ਇਸਤੇ [9]ਚਰਤ ਸੁਨੈਂ ਭਗਵਾਨੇ ॥ ੩੬ ॥ ਨਿਜ [10]ਢਿਗ ਰਾਖਿਯੋ [11]ਮੋਦ ਬਢਾਏ ॥ ਪੁਨ ਇਕ ਦੀਨੋ [12]ਤਾਲ ਲਗਾਏ ॥ ਜਿਸ ਥਲ ਮਹਿਂ ਗੁਰ ਤਪ ਕੋ ਤਪਿਓ ॥ ਨਾਮ ਸੁ [13]ਤਪਿਆਣਾ ਤਿਹ ਥਪਿਓ॥੩੭॥ ਦਿਨ ਮਹਿਂ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦੈ ਹੈਂ ॥ ਨਿਸਾ ਮਾਹਿਂ ਤਪ ਤਹਾਂ ਕਰੈ ਹੈਂ ॥ ਅਸ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਚਰਤਨ ਕੋ ਨਹਿਂ ਪਾਰੀ ॥ ੩੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਸ ਕਰ ਹੈਂ ਬਿਵਹਾਰ ॥

---

੧ ਇਕ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਦੂਜਾ ਦੀਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ। ੨ ਗੁਰਤਾ ਰੂਪੀ ਰਥ। ੩ ਪੁਸ਼ਾਕ ਨੂੰ ਲਾ ਕੇ। ੪ ਦੂਸਰੀ ਰਾਜ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ੫ ਰਾਜਾ। ੬ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਘਰ। ੭ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਪੁਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ੮ ਆਪਣਾ ਮਥਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਰਖਿਆ। ੯ ਕੌਤਕ। ੧੦ ਪਾਸ। ੧੧ ਖੁਸ਼ੀ। ੧੨ ਸਰੋਵਰ। ੧੩ ਤਪਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਮ ਰਖਿਆ।

ਸੁਨ ਸ੍ਰੋਤਾ ਮਨ ਲਾਇਕੈ ਕੈਹੋਂ ਤਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਸੁ ਉਠੈਂ ਗੁਸਾਈ ॥ ਸੌਚ ਸੁ ਦਾਤਨ ਕਰੈਂ ਤਦਾਈ ॥ ਬਹੁਰ ਬਦਨ ਅਰਬਿੰਦ ਪਖਾਰੈਂ ॥ [1]ਸੀਤਲ ਨੀਰ ਸਨਾਨ ਸੁ ਧਾਰੈਂ ॥ ੨ ॥ ਨਿਜ ਅਨੰਦ ਮਹਿੰ ਨਿਸਚਲ ਹੋਇ ॥ ਲਗ ਸਮਾਧ [2]ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਜੋਇ ॥ ਹੋਇ [3]ਪ੍ਰਾਤ ਜਬ ਸੂਰਜ ਨਿਕਸੈ ॥ [4]ਕਮਲ ਬਿਲੋਚਨ ਸੁੰਦਰ ਬਿਕਸੈ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਿਸ ਪਰ ਤਬ ਪਰੈ ॥ ਰੋਗੀ ਰੋਗ ਦੁਖੀ ਦੁਖ ਹਰੈ ॥ ਆਧ ਬਿਆਧ ਬਾਧਾ ਜੋ ਪਾਵੈ ॥ ਜਾਨ ਸਮੇਂ ਆਗੈ ਚਲ ਆਵੈ ॥ ੪ ॥ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਇ [5]ਪੀਰ ਤੇ ਜੇਈ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਪਰੇ ਸੁਖ ਪਾਵੇ ਤੇਈ ॥ ਭਈ [6]ਬਿਦਤ ਜਗ ਮਹਿੰ ਅਸ ਬਾਤੀ ॥ ਆਇ ਅਨੇਕ ਖਰੇ ਹੋਇੰ [7]ਪ੍ਰਾਤੀ ॥ ੫ ॥ [8]ਸੰਕਟ ਨਸ਼ਟਹਿ ਸਦਨ ਸਿਧਾਰਹਿੰ ॥ ਜਹਿ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰਹਿੰ॥ਪੁਨ ਸਹਿਜ਼ਾਦੇ ਤਾਤ ਭਲੇਰਾ ॥ ਰਾਜਾਦਾ ਜਿਹ ਨਾਮ ਚੰਗੇਰਾ ॥ ੬ ॥ ਆਸਾ ਵਾਰ ਕੀਰਤੰਨ ਗਾਵੈ ॥ ਸੁਨਹਿ ਬੀਚ ਸੰਗਤ ਹਰਖਾਵੈ ॥ ਬੈਠੇ ਰਹੈਂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਫੇਰ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਸਭ ਦਰਸ਼ਨ [9]ਹੇਰ ॥ ੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬਠਾਇ ॥ ਸੁਨਹਿੰ ਕਥਾ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿੰ ਅਸ ਗੁਰ ਆਵੈਂ ॥ ਦਿਨ ਕੇਤਕ ਸਾਮਾਧ ਲਗਾਵੈਂ ॥ ੮ ॥ [10]ਕਬ ਜੁਗ ਦਿਨ ਕਬ ਚਾਰ ਬਿਤਾਵੈਂ ॥ [11]ਕਬ ਕਬ ਸਪਤ ਦਿਵਸ ਲਗ ਜਾਵੈਂ ॥ ਖੁਲੈਂ ਨੇਤ੍ਰ ਪੁਨ ਸੁਨ [12]ਮੁਦ ਪਾਵੈਂ ॥ ਅਸ ਬਿਧ [13]ਪਰਚਾ ਗੁਰ ਪਰਚਾਵੈਂ ॥ ੯ ॥ ਅਪਰ ਨ

---

੧ ਠੰਡਾ ਜਲ। ੨ ਇਕ ਰਸ। ੩ ਸਵੇਰੇ। ੪ ਕਮਲਵਤ ਸੁੰਦਰ ਅਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ੫ ਪੀੜਾ ਵਾ ਦੁਖ। ੬ ਪ੍ਰਗਟ। ੭ ਸਵੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੮ ਕਸ਼ਟ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੯ ਦੇਖਦੀ ਹੈ। ੧੦ ਕਦੀ ਦੋ ਦਿਨ ਕਦੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਸਮਾਧ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ੧੧ ਕਦੀ ਕਦੀ ਸਤ ਦਿਨ ਸਮਾਧੀ ਵਿਚ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੨ ਮੀਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ੪ ਖੇਡ ਨੂੰ।

ਚਰਚਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ॥ ਜਗ ਕਾਰਜ ਕੀ ਜੇਤਕ ਸੋਇ ॥ [1]ਸੂਪਕਾਰ ਕਰ ਤਿਆਰ [2]ਅਹਾਰਾ ॥ ਸਭ ਰਸ ਪਾਕਹਿੰ ਸ੍ਵਾਦ ਅਪਾਰਾ ॥੧੦॥ ਜਬ ਸੁਧ ਦੇਹਿ ਆਨ ਕਰ ਕੋਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਭੀ [3]ਪਾਕ ਰਸੋਇ॥ ਉਠ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤਹਿੰ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰਹਿੰ ॥ ਸਖਾ ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਲੇ ਸਾਰਹਿੰ ॥ ੧੧ ॥ ਚਤਰ ਬਰਨ ਤਹਿ ਸਮਸਰ ਬੈਸਹਿ ॥ ਜੈਸੇ [4]ਰੰਕ ਰਾਵ ਭੀ ਤੈਸਹਿ ॥ ਪੰਕਤ ਬੀਚ ਬੈਠ ਗੁਰ ਖਾਵਹਿੰ ॥ ਏਕ ਸਮਾਨ ਅਸਨ ਅਚਵਾਵਹਿੰ ॥ ੧੨ ॥ ਪੁਨ ਜਲ ਪਾਨ ਚੁਲੀ ਕਰ ਲੇਹਿੰ ॥ ਉਠਹਿੰ ਗੁਰੂ ਪੁਨ ਸੈਨ ਕਰੇਹਿੰ ॥ ਜੋ ਚੌਕੇ ਕੀ ਅਚਹਿ ਰਸੋਈ ॥ ਗੁਰੂ ਸਮੀਪ ਜਾਇ ਨਹਿੰ ਸੋਈ ॥ ੧੩ ॥ [5]ਜਾਮ ਦਿਵਸ ਕੇ ਰਹੇ ਗੁਸਾਈ ॥ ਪੰਜ ਸ਼ਨਾਨਾ ਕਰੈਂ ਤਦਾਈ ॥ ਸਭਾ ਵਿਖੈ ਸੁਭ ਆਸਨ ਬੈਸੇ ॥ ਸੁਰਨ ਸਹਿਤ ਬਿਸ਼ਨੂ ਹੈ ਜੈਸੇ ॥੧੪॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਪਰਵਾਰਤ ਸਿਖ ਆਇ ॥ [6]ਰੁਚਰ ਰਬਾਬੀ ਸ਼ਬਦਨ ਗਾਇ ॥ ਸਕਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁਨਹਿ ਸੁ ਦਾਸ ॥ ਸੰਧਿਆ ਸੋਦਰ ਪਠ ਰਹਿਰਾਸ ॥ ੧੫ ॥ [7]ਆਰਤ ਪਢ ਪੁਨ ਦੇਗ ਅਚਾਵਹਿੰ ॥ ਬੈਠ ਇਕੰਤ ਧਯਾਨ ਪ੍ਰਭ ਲਾਵਹਿੰ ॥ ਬੈਠਹਿੰ ਸੰਗਤ ਨਿਸ ਹ੍ਵੈ ਜਾਮ ॥ ਸੁਹਿਲਾ ਪਠ ਜਾਵੈਂ ਸਭ ਧਾਮ ॥ ੧੬ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਪਿਆਣੇ ਨਿਸ ਜਾਵੈਂ॥ਨਿੱਤਮ ਪ੍ਰਤ ਅਸ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈਂ ॥ ਜੋ ਸਿਖ ਅਸ ਗੁਰ ਸ਼ਰਨੀ ਆਵੈਂ॥ ਨਿਸਚੈ ਸੋਈ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵੈਂ ॥ ੧੭ ॥ ਇਕ ਰਸ [8]ਬ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਜਿਨ ਕੇਰੀ ॥ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨਹਿ ਬੈਰੀ ॥ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ [9]ਪਾਗੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜਸ ਮੋਂ ਨਿਤ ਲਾਗੇ ॥ ੧੮ ॥ ਗੋਰਖ ਆਦ ਸਿੱਧ ਸਭ ਪੂਰੇ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਸਭ [10]ਰੂਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ

੧ ਰਸੋਈਆਂ। ੨ ਭੋਜਨ। ੩ ਪਵਿਤ੍ਰ। ੪ ਗਰੀਬ ਅਮੀਰ ਰਾਜੇ ਇਕ ਜੈਸੇ। ੫ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ। ੬ ਸੁੰਦਰ। ੭ ਆਰਤੀ ਪੜ੍ਹ ਕੇ। ੮ ਬ੍ਰਿਤੀ। ੯ ਭਿਸਬਿਤ। ੧੦ ਸੁੰਦਰ।

ਨਾਨਕ ਅਸਥਾਨਹ ਜੌਨ ॥ ਕੈਸੋ ਅਹੈ ਬਿਲੋਕਹੁ [1]ਤੌਨ ॥ ੧੯ ॥ ਆਪ ਸੁ ਹੁਤੋ [2]ਮਹਿਦ ਮਹੀਆਨ ॥ ਕਰ ਦਿਗ ਵਿਜੈ ਪੁਜੇ ਸਭ ਥਾਨ ॥ ਪੀਰ ਨ ਮੀਰ [3]ਅਰਿਯੋ ਤਿਨ ਆਗੇ ॥ ਹਾਰ ਸਰਬ ਚਰਨੀਂ ਤਿਨ ਲਾਗੇ ॥ ੨੦ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਸਭ ਹੀ ਚਲ ਆਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ॥ ਗੋਰਖ ਭਰਥਰ ਚਰਪਟ ਸਾਥ ॥ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਸੁ ਈਸਰ ਨਾਥ ॥ ੨੧ ॥ ਅੰਗਦ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬੈਸੇ ॥ ਆਇ ਕਰੀ ਆਦੇਸ ਅਦੇਸੇ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਗੁਰ ਜਾਨੀਂ ॥ ਸਾਦਰ [4]ਮਦਰ ਭਾਖ ਕਰ ਬਾਨੀ ॥ ੨੨ ॥ ਬੈਠਾਰੇ ਆਸਨ ਸੁਭ ਦਏ ॥ ਗੋਰਖ ਤਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮਨ ਭਏ ॥ ਕਹਿਯੋ ਜੋਗ ਕੋ ਅਧਕ ਮਹਾਤਮ ॥ ਬਿਨਾਂ ਜੋਗ ਨਹਿੰ ਪੱਯੈ ਆਤਮ ॥ ੨੩ ॥ [5]ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਕਲ ਜੇ ਭਏ ਮਹਾਨਾ ॥ ਕਰ ਕਰ ਜੋਗ ਸੋ ਪਾਯੋ ਗਿਆਨਾ ॥ ਤੁਮ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵਹੁ ॥ ਦੇਹ [6]ਮਤੰਤ ਨਾਹਿੰ ਕਛੁ ਪਾਵਹੁ ॥ ੨੪ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥

ਨਾਥ ਤਬ ਬੋਲਿਯੋ ਜੋਗ [7]ਓਜ ਝਕ ਝੇਲਿਯੋ,
ਨਿਜ ਕੇਤੇ ਚਕ੍ਰ ਭੇਦੇ ਕੇਤੇ [8]ਪਾਂਖੁਰੀ ਹੈਂ ਤਾਂਹਿ ਕੀ ॥
ਦੇਹੀ ਕੇਤੀ [9]ਪੌਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਧਾਰ ਕੌਨ,
ਔਰ ਪੰਜ ਤੱਤ ਕਹੋ ਜੋ [10]ਰਿਖੀਕ ਪੰਜ ਜਾਹਿ ਕੀ ॥
ਗੁਨ ਔ ਸੁਭਾਇ ਸਭ ਤੱਤਨ ਕੇ ਕਹੋ ਅਬ,
[11]ਪ੍ਰਿਥਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਬਿਧ ਸਭੈ ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ ਕੀ ॥
ਉੱਤਰ ਬਤਾਵੋ ਤੌ ਗੁਰੂ ਕਹਿਲਾਵੋ ਤੁਮ,
ਨਾਂ ਤੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਜੈ ਤਜੋ ਮਤ ਕਾਹਿ ਕੀ ॥ ੨੫ ॥

---

੧ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖੋ। ੨ ਵਡੇ ਤੋਂ ਵਡਾ। ੩ ਅੜਿਆ। ੪ ਸਹਿਤ ਆਦਰ ਮਿਠੀ ਬਾਣੀ। ੫ ਪਹਿਲੇ। ੬ ਮੰਤ੍ਰ। ੭ ਬਲ। ੮ ਪੰਖੜੀਆਂ। ੯ ਹਵਾ। ੧੦ ਪੰਜ ਇੰਦਰੇ। ੧੧ ਵਖਰੇ ਵਖਰੇ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਦੀਖਿਆ ਆਖ ਬੁਝਾਇਆ ਸਿਫਤੀ ਸਚੁ ਸਮੇਉ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੀਐ ਜਿਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕਦੇਉ॥ ੧ ॥

ਕਬਿੱਤ ॥

ਮੂਲ ਕੋ ਕਮਲ [੧]ਦਲ ਚਾਰ ਹੈਂ ਅਮਲ [੨]ਪੀਤ,
[੩]ਲਿੰਗ ਮੂਲ [੪]ਖਟ ਦਲ ਲਾਲ ਰੰਗ ਜਾਨੀਯੇ ॥
ਨਾਭ ਮੈਂ ਦਸਮ ਦਲ ਨੀਲ ਰੰਗ ਸੋਹੈ ਜਾਂਕੋ,
ਰਿਦੇ ਦਲ [੫]ਦ੍ਵਾਦਸ ਕੋ [੬]ਸੇਤ ਪਹਿਚਾਨਿਯੇ ॥
[੭]ਕੰਠ ਕੋ ਕਮਲ ਦਲ ਸੋਲਾਂ ਹੈਂ ਅਮਲ ਭੇਦ,
[੮]ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮੈਂ ਦੋਇ ਦਲ ਧਾਮ ਸੁਖ ਦਾਨਿਯੇ ॥
ਭੇਦ ਇਨ ਜਾਇ ਖਟ ਚਕ੍ਰ ਜੋ ਅਲਾਏ,
ਦਸ ਦ੍ਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਬਾਏ ਐਸੀ ਬਿਧ ਮਾਨੀਯੇ ॥੨੬॥
ਪੌਨ ਦਸ ਸੁਨੋਂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈ ਅਪਾਨ ਦੋਊ,
ਜਾਨਿਯੇਂ ਸਮਾਨ ਉਦਿਆਨ ਹੈ ਬਿਆਨ ਸੋ ॥
ਨਾਗ ਔ ਕੂਰਮ ਕਿਰਕਲ ਦੇਵ ਦੱਤ ਲਖੋ,
ਦਸ਼ਵੀਂ ਧਨੰਜੈ ਨਾਮ ਰਕਤ ਬਖਾਨ ਸੋ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਰਹੈਂ ਰਿਦੇ ਮਾਂਹਿ ਗੁਦਾ ਮੈਂ ਅਪਾਨ ਜਾਨ,
ਨਾਭਿ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਕੰਠ ਬਿਖੈ ਉਦਿਆਨ ਸੋ ॥
ਬਿਜਾਪਕ ਬਿਆਨ ਤਨ ਨਾਗ [੯]ਉਦਗਾਰ ਕਰੈ,
ਕੂਰਮ ਸੋ ਲੋਚਨ ਕੀ ਪਲਕ [੧੦]ਖੁਲਾਨ ਸੋ ॥ ੨੭ ॥

---

੧ ਪਤੇ । ੨ ਪੀਲਾ । ੩ ਚਿੰਨ । ੪ ਛੇ । ੫ ਬਾਰਾਂ ਪਤੇ ।
੬ ਚਿਟਾ ਸਫੈਦ । ੭ ਗਲੇ ਵਿਚ । ੮ ਮਥਾ ਤੇ । ੯ ਡਿਕਾਰ ।
੧੦ ਖੁਲਾਣ ।

ਕ੍ਰਿਕਲ ਉਪਾਇ [1]ਛਿਕ ਦੇਵ ਦੱਤ [2]ਜੰਭਣੇ ਕੀ,
ਮ੍ਰਿਤ ਭੇ ਧਨੰਜੇ ਰਹੈ ਏਹੀ ਦਸ ਪ੍ਰਾਨ ਸੋ ॥
[3]ਨਿੱਝਰ ਚੁਆਏ ਧਾਰ ਤਾਹੀ ਤੇ [4]ਅਘਾਇ ਰਹੈ,
ਕਹੋਂ ਅਬ ਪੰਚ ਤੱਤ ਸੁਨਿਯੇ ਸੁਜਾਨ ਸੋ ॥
[5]ਖੰ [6]ਪੌਨ [7]ਬੰਨਿ [8]ਬਨ [9]ਛੋਨੀ ਪੰਚ ਤੱਤ ਗੁਨ,
ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਮਾਨ ਸੋ॥
ਨਭ ਕਾਨ ਪੌਨ ਤੁਚਾ ਪਾਵਕ ਕੀ ਨੈਨ ਜੀਹ,
ਪਾਨੀ ਘ੍ਰਾਨ ਛਿੱਤਿ ਪੰਚੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸੋ ॥ ੨੮ ॥
ਏਕ ਏਕ ਤੱਤ ਤਾਂਕੀ ਪੰਚ ਹੈਂ [10]ਪ੍ਰਿਕਿਰਤ ਭਈ,
ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰ ਦੁਖ ਪ੍ਰੀਤ ਨਭ ਜਾਨਿਯੇ ॥
ਬਲ ਕੋ ਕਰਨ ਅਰ ਧਾਵਨ ਪਸਾਰਨ ਸੰਕੋਚ,
ਦੇਹ ਬਧੈ ਸੋ [11]ਸਮੀਰ ਪਹਿਚਾਨਿਯੇ ॥
ਨੀਂਦ ਔ [12]ਜੰਕ੍ਰਾਂਤਿਆਲਕ ਭੂਖ ਔ ਪਿਯਾਸ ਹੋਇ,
ਅਗਨ ਕੇ ਤੱਤ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤਿ ਏਹ ਮਾਨਿਯੇ ॥
[13]ਰਕਤ ਪਸੀਨਾ [14]ਪਿਤ [15]ਕਫ ਬਿੰਦ ਨੀਰ ਹੂੰ ਕੀ,
[16]ਚਾਮ [17]ਹਾਡ ਮਾਸ ਨਾੜੀ ਰੋਮ [18]ਛਿਤ ਭਾਨਿਯੇ॥੨੯॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੰਜ ਤੱਤ ਕੇ ਕੋਟ ਮੈਂ ਪੱਰਿਸ ਹੈਂ ਪਰਕ੍ਰਿਤਿ ॥
ਜੀਉ ਬਸੇਰਾ ਤਹਿੰ ਖਯੋ ਸੁਨ ਗੋਰਖ ਕੀ ਮਿੱਤ ॥ ੩੦ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਇਮ ਸੁਨ ਸਿੱਧ ਬਏ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨਯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ
ਤੁਮ ਰੂਪਸੁ ਧੰਨਯ ॥ ਉਚਿਤ ਜਾਨ ਤੁਮ ਕੋ ਦਈ ਗਾਦੀ ॥ ਸਿੱਖ

---

੧ ਨਿਛ । ੨ ਜੰਬਾਈ । ੩ ਇਕ ਰਸ । ੪ ਤ੍ਰਿਪਤ । ੫ ਅਕਾਸ਼ । ੬ ਹਵਾ । ੭ ਅਗਨੀ । ੮ ਜਲ । ੯ ਧਰਤੀ । ੧੦ ਇਕ ਤਤ ਦੀ ਪੰਜ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ । ੧੧ ਹਵਾ ਪੌਨ । ੧੨ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਬਾਹਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕੜਾ ਵਾਲਾ । ੧੩ ਲਹੂ । ੧੪ ਗਰਮੀ । ੧੫ ਬਲਗਮ । ੧੬ ਚਮੜੀ । ੧੭ ਹਡੀਆਂ । ੧੮ ਧਰਤੀ ।

ਉਧਾਰਹੁ ਕਰ [1]ਅਹਿਲਾਦੀ ॥ ੩੧ ॥ ਕਰ [2]ਆਦੇਸ ਅਦੇਸ ਚਲੇ ਹੈਂ ॥ ਉੱਤਰ ਲੇਕਰ ਕਹਿਤ ਭਲੇ ਹੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕਲਜੁਗ ਮਹਿੰ ਭਾਰੇ ॥ ਧਰ ਅਵਤਾਰ ਅਧਕ ਨਰ ਤਾਰੇ ॥ ੩੨ ॥ ਮਾਰਗ ਸਕਲ [3]ਸਰਾਹਤ ਗਏ ॥ ਗਿਰ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਪਹੁੰਚਤ ਭਏ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਛ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਏ ॥ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤ [4]ਬਿਦਤਹਿੰ ਜਗ ਅਧਕਾਏ ॥ ੩੩ ॥ ਸੰਗਤ ਨਿਤ ਆਏ ਗੁਰ ਪਾਸਾ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਮਨ ਧਰੈ ਹੁਲਾਸਾ ॥ ਪੁਨ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੇ ਚਲ ਜਾਵਹਿੰ ॥ ਦਰਸਹਿੰ ਗੁਰ ਸੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਵਹਿੰ ॥ ੩੪ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਲੇ ਬਿਨਤੀ [5]ਟੇਰੀ ॥ ਹੇ ਗੁਰ [6]ਬੈ ਅਬ ਭਈ ਬਡੇਰੀ ॥ ਇਹੁ ਅਬ ਛੁਟੇ ਬਚਨ ਨਿਜ ਕਰੀਏ ॥ ਜਗ ਸਾਗਰ ਤੇ ਮੋਹਿ ਉਧਰੀਏ ॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕਹਿੰ ਹੇ ਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸੁਨੀ ਕਥਾ ਤੁਮ ਤੇ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ॥ ਜਸ ਵਿਧ ਕਰਨੀ ਤੂੰ ਅਬ ਚਹੈਂ ॥ ਕਰੌ ਤਥਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਹੈਂ ॥ ੩੬ ॥ ਸੁਨ ਬਾਲੇ ਗੁਰ ਪਗ ਕੀਅ ਬੰਦਨ ॥ ਬਹੁਰ ਧਯਾਨ ਧਰ ਦੋਖ ਨਿਕੰਦਨ ॥ ਧਰ ਪੁਨੀਤ ਪਰ [7]ਪੌਢਤ ਭਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਜਪੁਜੀ ਪਠ ਲਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ਸ਼ਬਦ ਪਠਯੋ ਤਬ ਦੇਹ ਛੁਟਾਹੀ ॥ ਗਯੋ ਸਮਾਇ ਜੋਤ ਗੁਰ ਮਾਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ [8]ਮ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਾਈ ॥ [9]ਦਿਹੁਰੀ ਤਪਿਆਣੇ ਬਣਵਾਈ ॥ ੩੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਗੁਰ ਨਿਤ ਆਚਰਨ ਔਰ ਸਿੱਧਨ ਚਰਚਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦੁਤਯੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬੇ ਪਰਵਾਹੁ ਨਿਤ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਚਿਤ ਨਾਹਿ ॥
ਕਰੇ ਭਾਵਨਾ ਪਾਇ ਤਿਮ ਜੋ ਨਰ ਢਿਗ ਚਲ ਆਹਿ ॥ ੧ ॥

੧ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ। ੨ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ। ੩ ਸਲਾਉਂਦੇ। ੪ ਪ੍ਰਗਟ। ੫ ਕੇਹੀ। ੬ ਉਮਰਾ। ੭ ਲੰਮਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੌਂ ਗਿਆ। ੮ ਮੌਤ ਦੀ ਕਿਰਿਆ।

ਚੌਪਈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੁਨ ਕਥਾ [1]ਰਸਾਲਾ ॥ ਬਾਬਰ ਸੁਤ ਕੀ ਭੀ ਜਿਸ [2]ਢਾਲਾ ॥ ਦਿੱਲੀ ਕਾ ਹਮਾਊਂ ਭਾ ਸ਼ਾਹੂ ॥ ਭਯੋ ਰਾਜ ਬਡ ਸਭ ਜਗ ਮਾਹੂ ॥ ੨ ॥ ਦ੍ਵੈ ਭ੍ਰਾਤਾ ਪਠਾਨ ਬਡ ਸੂਰੇ ॥ ਬਡ ਉਮਰਾਵ ਸੁ ਕੀਨ ਹਦੂਰੇ ॥ [3]ਬਿਗਰ ਪਰੇ ਦਿੱਲੀ [4]ਪਤਿ ਸੰਗਾ ॥ [5]ਗਰਬ ਠਾਨ ਚਾਹਤ ਭੇ ਜੰਗਾ ॥ ੩ ॥ ਏਕ ਸਲੇਮ ਸ਼ਾਹਿ ਤਿਸ ਨਾਮ ॥ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹਿ ਦੂਸਰ ਬਲ ਧਾਮ ॥ [6]ਆਕੀ [7]ਦੁਰਗ [8]ਪ੍ਰਯਾਗ ਕਰ ਲੀਨਾ ॥ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ਜੁੱਧ ਕੋ ਕੀਨਾ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨ ਹਮਾਊਂ ਤਬ ਕੀਨ ਚਢਾਈ ॥ ਮੋ ਪੈ ਸੈਨਾਂ ਬਹੁ ਸਮਦਾਈ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ [9]ਅਲਪ ਹੀ ਅਹੇ ॥ ਹਤੋਂ ਕਿ ਬਾਂਧੋਂ ਚਢ ਇਮ ਕਹੇ ॥ ੫॥ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਯਾਗ ਜੰਗ ਕੋ ਠਾਨਾ ॥ [10]ਦੁਹਿ ਦਿਸ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਮਹਾਨਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਤਬ ਪਠਾਨ ਦ੍ਵੈ ਭਾਈ॥ ਲਸ਼ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਮਚੀ ਲਰਾਈ ॥ ੬ ॥ ਤਬੇ ਪਠਾਨ ਗਹੀ ਕਿਰਪਾਨੈਂ ॥ ਭਏ ਸਮੁਖ ਗਨ [11]ਸੁਭਟਨ ਹਾਨੈਂ ॥ ਕਹੌਂ ਕਹਾਂ ਲਗ ਜੁੱਧ ਅਖਾਰਾ ॥ ਲੋਥੇਂ [12]ਬਿਥਰੀਂ ਧਰਾ ਮਝਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਜਬਹਿ [13]ਬ੍ਰਿੰਦ ਤਰਵਾਰੈਂ ਚਾਲੀ ॥ ਰੰਗ ਭੂਮਕਾ ਪਸਰੀ ਲਾਲੀ ॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਕੇ ਲਸ਼ਕਰ ਭਾਗਾ ॥ ਨਹੀਂ ਪਠਾਨਨ ਕੋ ਲਿਅ ਆਗਾ ॥ ੮ ॥ [14]ਤਛਾ ਮੁੱਛ ਤਰਵਾਰਨ ਕਰਕੈ ॥ [15]ਕਾਇਰ ਭਜੇ ਨ ਹੇਰਤ [16]ਫਿਰਕੈ ॥ ਤਬ ਹਮਾਊਂ ਰਜਧਾਨੀ ਤਿਆਗੇ॥ ਲਸ਼ਕਰ ਮਰਿਯੋ ਚਲਿਯੋ ਫਿਰ ਭਾਗੇ ॥ ੯ ॥ ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਪਠਾਨਨ ਛੀਨੀ ॥ ਅਪਨੀ ਦੋਹੀ ਫੇਰਨ ਕੀਨੀ ॥ਬਿਆਕੁਲ ਹ੍ਵੈ ਹਮਾਊਂ ਤਬ ਕਹਯੋ ॥ ਸੇਵਕ ਨਿਜ ਨਜੀਕ ਜੋ ਲਹਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਸੇਵਕ ਪੂਰਾ ॥ ਹੈ ਕੇ ਨਹਿੰ ਗਾਦੀ ਪਰ [17]ਰੂਰਾ ॥

---

੧ ਸੁੰਦਰ। ੨ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੩ ਵਿਗੜ ਗਏ। ੪ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਾਲ। ੫ ਹੰਕਾਰ ਠਾਣਕੇ। ੬ ਬਾਗੀ। ੭ ਕਿਲ੍ਹੇ। ੮ ਤ੍ਰਬੈਣੀ। ੯ ਥੋੜੀ। ੧੦ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ। ੧੧ ਸੂਰਮੇ। ੧੨ ਵਿਛ ਗਈਆਂ ਲੋਥਾਂ। ੧੩ ਸਮੂਹ। ੧੪ ਕੁਟ ਕੁਟ ਕੇ। ੧੫ ਬੁਜ਼ਦਿਲ। ੧੬ ਮੁੜਕੇ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ੧੭ ਸੁੰਦਰ।

ਤਿਹ ਸੋਂ ਕਰਹੰ ਮੇਲ ਹਮ ਜਾਈ ॥ ਮਮ ਪਿਤ ਬਾਬਰ ਤਹਿ ਪਾਈ॥ ੧੧ ॥ ਕਈ ਪੁਸ਼ਤ ਲੌ ਫੁਰਿਯੋ ਨ ਬੈਨਾ ॥ ਬੂਝੈਂ ਤਹਿੰ ਸੋਂ ਜਹਿੰ ਉਰ ਭੈ ਨਾ ॥ ਤਬ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਕਹਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਬੈਠਿਯੋ ਤਿਨ ਥਾਈ ॥ ੧੨ ॥ [1]ਆਰਫ ਕਾਮਲ ਵਲੀ ਵਲਾਇਤ ॥ ਮਿਲ [2]ਮਕਸੂਦ ਚਲਹੁ ਇਤ [3]ਸਾਇਤ ॥ ਭਲੋ ਵਿਚਾਰ ਆਪ ਨੇ ਕੀਨੋ ॥ ਬੂਝਹੁ ਤਿਨ ਇਹ ਪਦ ਜਿਨ ਦੀਨੋ ॥ ੧੩॥ ਸੁਨਤ ਖਡੂਰ ਹਮਾਊਂ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਜੀ ਜਹਾਂ ਸੁਹਾਯੋ॥ਨਿਜ ਅਨੰਦ ਮਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੈਸੇ ॥ ਹਰਖ ਸੋਗ ਜਿਨ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕੈਸੇ ॥ ੧੪ ॥ ਬੰਦਨ ਠਾਨ ਹਮਾਊਂ ਖਰਿਯੋ ॥ ਪਰਖ ਹੇਤ ਗੁਰ [4]ਰੁਖ ਨਹਿੰ ਕਰਿਯੋ ॥ ਪਰਚਤ ਰਹੇ ਆਤਮਾ ਸਾਥਾ ॥ ਸਭ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਤ ਜਗਨਾਥਾ ॥ ੧੫ ॥ ਤਬ ਹਮਾਊਂ ਮਨ [5]ਕੋਪ ਬਸੇਖਾ ॥ ਨਹਿੰ ਇਸ ਨੇ [6]ਮੋਰੀ ਦਿਸ ਦੇਖਾ ॥ [7]ਦ੍ਵੈ ਘਟਕਾ ਮੈਂ ਠਾਂਢੋ ਰਹਿਯੋ ॥ ਕਛੁ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹਿੰ ਮਨ ਮਹਿ ਲਯੋ ॥ ੧੬ ॥ ਗਯੋ ਰਾਜ ਮੈਂ ਹੋਯੋ ਦੀਨ ॥ ਪਾਸ ਖਰੋਇ ਨ ਕੀਨਨ [8]ਚੀਨ ॥ ਉਰਤ [9]ਮਾਰਬੇ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਧਰਿਯੋ ਹਾਥ ਕਬਜ਼ੇ [10]ਤਰਵਾਰਾ ॥ ੧੭ ॥ ਹਤੋਂ ਖੈਂਚ ਕਰ ਉਰ ਮਹਿੰ ਠਾਨਹਿ ॥ ਤਬ ਮੋਕਹੁ ਇਹੁ ਸ਼ਾਹੁ ਪਛਾਨਹਿ ॥ ਅਸ ਮਨ ਠਾਨ [11]ਐਂਚ ਤਰਵਾਰਾ ॥ [12]ਉਰਧ ਹਾਥ ਕਰ ਚਹਿਤ [13]ਪ੍ਰਹਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥ [14]ਕਾਸਟ ਸਮ ਹੋਵਤ ਭੀ ਬਾਹਿ ॥ [15]ਅਰਧ ਉਰਧ ਹੋਵਤ ਸੋ ਨਾਹਿ ॥ ਪੁਨ ਮੂਰਖ ਪਛਤਾਵਨ ਲਾਗਾ ॥ ਕਰਿਯੋ ਖੋਟ ਮੈਂ ਹੁਤੇ ਕੁਭਾਗਾ ॥ ੧੯ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕਰ [16]ਉਤ ਨੈਨ ॥ ਦੀਨਾ

---

੧ ਗਿਆਨਵਾਨ ਪੂਰਨ। ੨ ਨਫਾ। ੩ ਘੜੀ। ੪ ਧਿਆਨ। ੫ ਕਰੋਧ। ੬ ਮੇਰੀ ਤਰਫ। ੭ ਦੋ ਘੜੀਆਂ। ੮ ਜਾਣਿਆਂ। ੯ ਮਾਰਨੇ ਲਈ। ੧੦ ਤਲਵਾਰ। ੧੧ ਖਿਚ ਕੇ। ੧੨ ਹਥ ਨੂੰ ਉਚਾ ਕਰਕੇ। ੧੩ ਮਾਰਨ ਲਗਾ। ੧੪ ਲਕੜ ਵਤ ਬਾਜ਼ੂ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ੧੫ ਇਧਰ ਉਧਰ ਨੀਵੀਂ ਉਚੀ। ੧੬ ਉਪਰ ਨੂੰ।

ਭਯੋ ਪਿਖ ਉਚਰੇ ਬੈਨ ॥ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹਿ ਸਿਉਂ ਕੁਛ ਨ ਬਸਾਯੋ ॥ [1]ਖੜਗ ਹਤਨ ਮੁਝ ਪਰ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ੨੦ ॥ [2]ਕਾਇਰ ਭਯੋ ਭਾਜ ਕਰ ਆਵਾ ॥ ਹਮਹਿੰ [3]ਸੂਰਤਾ ਰਹਿਤ ਦਿਖਾਵਾ ॥ ਤਬ ਹਮਾਊਂ ਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਠਾਨੀ ॥ [4]ਛਿਮਹੁ ਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬਡ ਅਨਜਾਨੀ ॥ ੨੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਾਤ ਖ਼ੁਦਾਇ ॥ ਤਿਨਕੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਹੋਤ ਬਿਲਾਇ ॥ ਇਹ ਕਿਆ ਕਾਰਨ ਬੂਝਨ ਆਵਾ ॥ ਤੁਮ ਮੈਂ ਉਨ ਮਹਿੰ ਭੇਦ ਨ ਪਾਵਾ ॥ ੨੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਕੈ ਕਹਿੰ ਬਾਨੀ ॥ ਕਛੁ ਅਪਰਾਧ ਕੀਨ ਤੁਮ ਜਾਨੀ ॥ ਯਾਂਤੇ ਭਯੋ ਤੋਹਿ [5]ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਾ ॥ ਅਬ ਜੇ ਧਰਤ ਨ ਕਰ ਤਰਵਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥ ਤੌ ਪਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਬਹ ਹੀ ਪਾਵਤ ॥ ਇਤ ਆਵਨ ਫਲ ਅਨਦ [6]ਬਧਾਵਤ ॥ ਜਾਇ [7]ਵਲਾਇਤ ਅਬ ਫਿਰ ਆਵੋ ॥ ਛਤ੍ਰ ਤਖ਼ਤ ਦਿੱਲੀ ਪੁਨ ਪਾਵੋ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨ ਇਮ ਗਯੋ ਵਲਾਇਤ ਥਾਨ॥ਤਹ ਤੇ ਲਸ਼ਕਰ ਲੀਨ ਮਹਾਨ ॥ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਰੀ [8]ਸਰ ਆਇ ॥ ਭ੍ਰਾਤਾ ਦੋਨੋਂ ਪਕਰ ਮੰਗਾਇ ॥ ੨੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਨਿਕਟ ਸਿੱਖ ਭਏ ਜੋ ਆਇ ॥
ਕਹੋਂ ਕਥਾ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰ ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ੨੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੇਵਕ ਰਹੇ ਪਾਸ ਇਕ ਜੀਵਾ ॥ ਸੇਵਹਿ ਸਰਧਾ ਧਰੇ ਸਦੀਵਾ ॥ [9]ਦਧ ਸੌਂ ਖਿਚਰੀ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰ ॥ ਲਿਆਇ [10]ਅਚਾਵਤ ਰੁਚਰ ਅਹਾਰ ॥ ੨੭ ॥ ਇਕ ਦਿਨ [11]ਘਟੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਰਹਿਯੋ ॥ ਗੁਰ ਸੌਂ ਹਾਥ ਜੋਰ ਬਚ ਕਹਿਯੋ ॥ ਆਜ ਚਲਤ ਹੈ ਬਹੁਤ ਅੰਧੇਰੀ ॥ ਹਟੈ ਨਹੀਂ ਨਿਰਨੈ ਕਰ [12]ਹੇਰੀ ॥ ੨੮ ॥ ਬਾਕ ਆਪ ਕੋ ਹੋਵੈ ਜਬੈ॥ ਮਿਟਹਿ ਅੰਧੇਰੀ [13]ਰਜ ਸੋ ਸਬੈ॥ਕਰ ਲੇਵੋਂ ਮੈਂ

---

੧ ਤਲਵਾਰ । ੨ ਬੁਜ਼ਦਿਲ । ੩ ਸੂਰਮਤਾਈ । ੪ ਖਿਮਾਂ ਕਰੋ । ੫ ਨਿਰਾਦਰ । ੬ ਬਹੁਤ ਵਧਦਾ ਹੈ । ੭ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕਰ । ੮ ਜਿਤ ਕਰਕੇ । ੯ ਦਹੀ । ੧੦ ਖਵਾਣੇ ਵਾਸਤੇ ਸੁੰਦਰ ਭੋਜਨ । ੧੧ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ । ੧੨ ਦੇਖੀ । ੧੩ ਧੂੜੀ ।

[੧]ਤੁਰਤ ਅਹਾਰ ॥ ਤੁਮਹਿ ਅਚਾਵੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੨੯ ॥ ਬਹੁਰੋ ਚਲੈ ਜਥਾ ਅਬ ਅਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਤਿਸ ਤੇ ਕਹੈ ॥ਐਸੋ ਨਹੀਂ ਮਨੋਰਥ ਕਰੀਅਹਿ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਮਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਿਰ ਧਰੀਅਹਿ ॥ ੩੦ ॥ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੋ [੨]ਬਾਯੂ ਬਹਾਈ ॥ ਇਸ ਤੇ ਬਹੁ ਕਾਰਜ ਨਿਬਹਾਈ ॥ [੩]ਸਰਤਾ ਪਤ ਮਹਿੰ ਅਨਕ ਜਹਾਜਾ ॥ ਨਰਨ ਹਜਾਰਹੁ ਲਾਦ ਸਮਾਜਾ ॥ ੩੧ ॥ ਬਹੁ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਹਿੰ ਹਿਤ ਰੋਜੀ ॥ ਦੀਪਨ ਗਮਨਹਿੰ [੪]ਲਾਹੁ ਸੁ ਖੋਜੀ ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਕੇ ਟਿਕ ਸੋ ਰਹੇ ॥ ਅਬ ਚਲਾਇ ਬਾਯੂ ਇਹੁ ਲਹੇ ॥ ੩੨ ॥ ਹਿਤ ਅਹਾਰ ਕੇ ਕਰਹਿੰ ਕਮਾਈ ॥ ਤਿਸ [੫]ਮਿਸ ਦੇਤ ਤਿਨਹੁ ਜਗਰਾਈ ॥ ਧਰਤੀ ਜਹਾਂ [੬]ਤਾਂਬ੍ਰ ਕੀ ਅਹੈ ॥ ਲਾਖੋਂ [੭]ਬਿਸੀਅਰ ਤਿਹ ਥਲ ਰਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਤਿਨ ਹਿਤ [੮]ਧੂਲ ਜਾਇ ਤਿਹ ਦੇਸ ॥ ਨਿਜ [੯]ਕੁੰਡਲ ਮਹਿੰ ਲੇਤ [੧੦]ਅਸੇਸ ॥ ਤਿਸਕੋ ਖਾਇ ਨਿਬੈਹੈਂ [੧੧]ਕਾਲਾ ॥ ਆਪੋ ਅਪਨੀ ਲੇਤ ਸੰਭਾਲਾ ॥ ੩੪ ॥ ਲਾਖੋਂ ਅਹੈਂ [੧੨]ਛੁਦਾਤਰ ਸੇਈ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਚਾਇ ਪਾਲ ਹੈ ਤੇਈ ॥ ਇਸ ਤੇ ਆਦਿਕ ਕਾਜ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਰਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ [੧੩]ਬਾਯੂ ਨਾਲਾ ॥੩੫॥ ਅਬ ਜੇ ਕਹਿ ਕਰ ਪੌਨ ਮਿਟਾਵੈਂ ॥ ਬਿਗਰਹਿ ਕਾਜ [੧੪]ਛੁਦਤ ਰਹਿ ਜਾਵੈਂ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬੱਗਯ ਸਫਲ ਕ੍ਰਿਤ ਧਰੈ ॥ ਕਿਆ [੧੫]ਅਲਪੱਗਯ [੧੬]ਤਰਕਨਾ ਕਰੈ ॥੩੬ ॥ ਲਾਖਹੁ ਜੀਵਨ ਕੋ ਸੰਤਾਪ ॥ ਮੇਟਹਿੰ ਪਵਨ ਦੋਸ਼ ਲਹਿੰ ਆਪ ॥ ਇਹੁ ਮਨਮੁਖ ਕੀ [੧੭]ਰੀਤ ਪਛਾਨਹੁ ॥ ਹੁਵਤ ਮਿਟਾਇ ਕਿ ਤਰਕ ਬਖਾਨਹੁ ॥ ੩੭ ॥ ਜਥਾ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪਿਖ ਹਰਖੰਤੇ ॥ ਨਹਿੰ

---

੧ ਛੇਤੀ। ੨ ਹਵਾ ਚਲਾਈ। ੩ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਪਤੀ ਸਮੁੰਦਰ। ੪ ਲਾਭ।
੫ ਬਹਾਨੇ। ੬ ਤਾਂ ਬੇਦੀ। ੭ ਸੱਪ। ੮ ਮਿਟੀ।
੯ ਕੁੰਡਲ ਵਿਚ। ੧੦ ਸਮੂੰਹ। ੧੧ ਸਮਾਂ। ੧੨ ਭੁਖੇ। ੧੩ ਹਵਾ ਨਾਲ।
੧੪ ਭੁਖੇ। ੧੫ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ। ੧੬ ਨਫਰਤ। ੧੭ ਮਰਯਾਦਾ।

ਤਰਕਹਿ ਐ ਨਹਿਨ [1]ਮਿਟੰਤੇ ॥ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ॥ [2]ਸੰਕਟ ਸਹੈ ਨ ਲੋਕਹਿ [3]ਦੋਏ ॥ ੩੮ ॥ ਤੂ ਕਰਬੇ ਚਿਤ ਚਹਿਤ ਅਹਾਰੇ ॥ ਪਹਿਰ ਚਾਰ ਕਰ ਲੇਹੁ ਪਿਛਾਰੇ ॥ ਹਟਹਿ ਜਿਨਹਿ ਦੂਸਰ ਦਿਨ ਕੀਜੈ ॥ ਧਰਹੁ ਨ ਚਿੰਤਾ ਆਨੰਦ ਲੀਜੈ ॥ ੩੯ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਐ ਪ੍ਰਭ ਜਥਾ [4]ਰਜਾਇ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਰਾਜੀ ਰਹਿਨ ਸਦਾਇ ॥ ਮੁਖ੍ਯ ਧਰਮ ਸਿੱਖੀ ਕੋ ਏਹੀ ॥ ਜੋ ਧਾਰਹਿੰ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਸਨੇਹੀ ॥ ੪੦ ॥ ਜਿਮ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲੱਛਨ ॥ [5]ਪਤਿ ਆਗਿਆ ਮਹਿਂ ਸੁਖੀ [6]ਬਿੱਚਛਨ ॥ ਪ੍ਰਭ ਆਗਿਆ ਮਹਿਂ ਤਥਾ ਸਦੀਵਾ ॥ ਰਹੋ ਰਾਜਿ ਬਨ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਾ ॥ ੪੧ ॥ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰੱਤ ਦਾਨ ਫਲ ਸਾਰੇ ॥ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤਾ ॥ ਤਿਆਗਹੁ ਤਨ [7]ਹੰਤਾ ਇਮ ਨੀਤਾ ॥੪੨ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਤਬ ਪਾਇ ਸੁਖੇਨਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਪੁਨ ਬਨੇ ਕਦੇ ਨਾ ॥ ਸੁਨ ਜੀਵੇ ਤਬ ਬੰਦਨ ਕਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੀਖ ਭਲੀ ਉਰ ਧਰੀ ॥ ੪੩ ॥ ਕੋਇਕ ਦਿਨ ਮਹਿਂ ਗਜਾਨੀ ਹੋਵਾ ॥ ਏਕੋ ਰੂਪ ਸਰਬ ਮਹਿਂ ਜੋਵਾ ॥ ਜੀਵਤ ਰਹਿਯੋ ਕਰੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ॥ ਤਨ ਤਜ ਲੈ ਹੋਇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਭੇਵਾ ॥ ੪੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਜ ਮਹਿਲੇ ਹੁਮਾਊਂ ਐ ਜੀਵੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀਓ ਮੰਦਰਹਿ ॥੩॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਪਤਤ ਸੁ ਪਾਵਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਰਨ ਪਾਰ ਦਇਆਰ ॥
ਆਵਤ ਭਾ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰ ਗੁੱਜਰ ਜਾਤ ਲੁਹਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਬੈਠਯੋ ਗੁਨ ਪਾਸਾ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਸੁਨਹੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੇਤ ਅਹਾਰਾ ॥ ਦਿਨ ਸਗਰੇ

---

੧ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ੨ ਕਸ਼ਟ ਸਹਿਣਾ ਕਰੇ। ੩ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ। ੪ ਆਗਿਆ। ੫ ਪਤੀ। ੬ ਚਤਰ। ੭ ਹੰਗਤਾ।

ਹਮ ਠਾਨਹਿ [1]ਕਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਫਸੇ ਗ੍ਰਹਸਥ ਨਹਿੰ ਪਾਇੰ [2]ਵਕਾਸਾ॥ ਸੇਵਾ ਕਰ ਨ ਸਕੈਂ ਤੁਮ ਪਾਸਾ ॥ ਹਮਰੋ ਭੀ ਕਿਮ ਹੁਇ ਕਲਿਆਨ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਬੰਧਨ ਹਾਨ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨਸ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਇਕ ਚਿਤ ਜਪੁਜੀ ਪਠਹੁ ਹਮੇਸ਼ ॥ ਜੇਤਕ ਵਾਰ ਪਰਿਓ ਨਿਤ ਜਾਇ ॥ ਪਠਤ ਰਹੋ [3]ਦੀਰਘ ਫਲ ਪਾਇ ॥ ੪ ॥ ਪਿਖਹੁ ਗਰੀਬ ਕਾਰ ਕਰ ਦੀਜੈ ॥ ਨਹਿੰ ਤਿਸ ਨਿਕਟ ਮਜੂਰੀ ਲੀਜੈ ॥ ਜਪੁਜੀ ਅਰਥ ਬਿਚਾਰਨ ਕਰੋ ॥ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਰੋ ॥ ੫ ॥ ਗੁਰੂ ਨਮਿੱਤ ਕਰਹੁ [4]ਜੁਤ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਦਯਾ ਕਰੋ ਦੀਨਨ ਪਰ ਨੀਤ ॥ ਜੋ ਅਪਨੀ ਕਛੁ ਕਰਹੁ ਕਮਾਈ ॥ ਗੁਰ ਹਿਤ ਦਿਹੁ [5]ਦਸਵੰਤ ਬਨਾਈ ॥ ੬ ॥ ਸਾਧ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਇ ਜੋ ਡੇਰੇ ॥ ਕਰਹੁ ਸੇਵ ਧਰ ਪ੍ਰੇਮ ਘਨੇਰੇ ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਤਿਨ ਧਾਰਾ ॥ ਜਿਮ ਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਕਰੋਂ [6]ਤਸ ਕਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਭਗਤ ਹੁਤੇ ਕਿਸ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ਤੁਹਮਤ ਦੇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ॥ ਗਹਿ ਕਰ ਪਾਇਨ ਪਾਇ ਸੁ [7]ਬੇਰੀ ॥ ਕਾਰਾ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਦੀਨ ਸੁ [8]ਗੇਰੀ ॥ ੮ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਹੁਇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਹਾਇ ॥ ਕਿਸ ਬਿਧ ਤੇ ਦੀਨੇ [9]ਨਿਕਸਾਇ ॥ ਅਰਧ ਰਾਤ ਮਹਿੰ ਸੋ ਚਲ ਆਏ ॥ [10]ਸ੍ਰਿੰਖਲ ਤਿਨ ਕੇ [11]ਪਾਇਨ ਪਾਏ ॥ ੯॥ ਗੁੱਜਰ ਸਿਖ ਲੁਹਾਰ [12]ਅਵਾਸ ॥ ਆਇ ਕਹਿਯੋ ਤਿਨ ਇਸ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਨਮਿੱਤ ਦਿਹੁ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ॥ ਗੁਰ ਤੁਹਿ ਦਹਿੰ ਨ ਜਮ ਕੀ [13]ਬਾਟ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨ [14]ਸਕੁਚਯੋ ਕਛੁ ਰਿਦੇ ਮਝਾਰ ॥ ਜੇ ਮੁਹਿ ਜਾਨ ਲਹੈ ਮੁਹਿ ਪਾਰ ॥ ਗਹਿ ਲਹਿ ਹੈ ਸਗਰੋ ਪਰਵਾਰਾ ॥ ਜ਼ਾਲਮ ਬਡੋ ਕਰਾਵਹਿ ਮਾਰਾ ॥ ੧੧॥ [15]ਤ੍ਰਾਸ ਪਾਇ

---

੧ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਭਦੇ ਹਾਂ। ੨ ਛੁਟਕਾਰਾ। ੩ ਬਹੁਤ। ੪ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਸੰਜੁਗਤ। ੫ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵਾਂ ਹਿਸਾ। ੬ ਓਸੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ। ੭ ਬੇੜੀ। ੮ ਗੇਰ ਦਿਤੀ ਸੁਟ ਦਿਤੀ। ੯ ਕਢੇ। ੧੦ ਸੰਗਲ। ੧੧ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ੧੨ ਘਰ ਵਿਚ। ੧੩ ਰਸਤਾ। ੧੪ ਹੈਰਾਨ। ੧੫ ਡਰ।

ਕਰ ਬਹੁਰ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਮੁਝ [1]ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭ ਨਮਿੱਤ ਕਾਰਜ ਕਰ ਦੀਜੈ ॥ ਨਾਹੀਂ [2]ਬਿਲੰਬ ਕਿਸੀ ਬਿਧ ਕੀਜੈ ॥ ੧੨॥ ਮੋ ਨਹਿੰ ਛੋਡੋਂ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥ ਸੰਤ ਕਹੈਂ ਲੋਕਨ ਸੁਖ ਦੇਇ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਿਲਮ ਨ ਕੀਨਾ ॥ ਉਨ ਤਤਕਾਲ ਕਾਟ ਸੋ ਦੀਨਾ ॥ ੧੩॥ [3]ਆਸਿਖ ਦੇਤ ਗਏ ਨਿਜ ਦੇਸ ॥ ਉਪਜਿਯੋ ਸਿਖ ਕੇ ਗਜਾਨ ਵਸ਼ੇਸ਼ ॥ ਇਕ ਨਾਈ ਧਿੰਙਾ ਚਲ ਆਯੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪਗ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਬੈਠ ਗਯੋ ਢਿਗ ਸਿੱਖਨ ਹੇਰੇ ॥ ਕਰਹਿੰ ਪਰਸਪਰ ਸੇਵ ਘਨੇਰੇ ॥ ਤਿਨ ਮਹਿੰ ਮਿਲ ਸੇਵਾ ਕੌ ਲਾਗਿਯੋ ॥ ਭਲੀ ਜਾਨ ਕਰ ਉਰ ਅਨਰਾਗਿਯੋ ॥ ੧੫ ॥ [4]ਤਪਤ ਨੀਰ ਕਰਵਾਇ ਸਨਾਨ ॥ [5]ਵਸਤ੍ਰ ਪਖਾਰਹਿ ਮਲ ਕਰ ਹਾਨ ॥ [6]ਚਰਨ ਚਾਂਪ ਹਾਂਕਤ ਹੈ [7]ਬਾਯੁ ॥ [8]ਬਾਸਨ ਧੋਵੈ ਮਾਂਜ ਬਨਾਯੁ ॥ ੧੬ ॥ ਕਬ ਕਬ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਾਇ॥ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਕਰਹਿ ਬਨਾਇ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੀਨੀ ਅਰਦਾਸ ॥੧੭॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝ ਦਿਹੁ ਉਪਦੇਸ਼॥ ਜਿਸ ਤੇ ਮਿਟਹਿੰ ਕਲੇਸ਼ [9]ਅਸੇਸ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਤਬ ਫੁਰਮਾਯੋ ॥ ਗੁਰੂ [10]ਗੋਰ ਮਹਿੰ ਸੋ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ੧੮॥ ਹੁਇ ਮੁਰੀਦ ਮੁਰਦੇ ਮਾਨਿੰਦ ॥ [11]ਅੰਗਨ ਕੋ ਹਲਾਤ ਬਿਨ ਜਿੰਦ॥ਤਿਸ ਮੁਰੀਦ ਆਦਿਕ ਹੰਕਾਰ ॥ ਤਿਆਗ ਦੇਤ ਏ ਸਕਲ ਬਿਕਾਰ ॥ ੧੯ ॥ ਗੁਰੂ ਗੋਰ ਮਹਿੰ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ॥ ਹੁਇ ਮੁਰੀਦ ਮੁਰਦਾ ਕੀ ਭਾਇ ॥ਦੇਖ ਜਾਤ ਅਪਨੀ ਭਾ ਸੈਨ ॥ ਕਰੀ ਸੇਵ ਸੰਤਨ ਕੀ ਰੈਨ ॥ ੨੦॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ॥ ਬਨੇ [12]ਸੈਨ ਕੇ ਰੂਪ ਸੁਜਾਨ ॥ ਰਾਣੇ ਕੋ ਇਸ

---

੧ ਵਾਸਤੇ। ੨ ਦੇਰ। ੩ ਅਸ਼ੀਰ ਵਾਦ। ੪ ਗਰਮ ਜਲ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ੫ ਕਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧੋਤਿਆਂ ਮੈਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ੬ ਚਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਠੀਆਂ ਭਰਦਾ ਹੈ। ੭ ਪਖੇ ਝਲਦਾ ਹੈ। ੮ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਂਜ ਕਰਕੇ ਧੋਕੇ ਰਖਦਾ ਹੈ। ੯ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਰੇ। ੧੦ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਕਬਰ ਵਿਚ। ੧੧ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ। ੧੨ ਸੈਨਾਂ ਦੇ।

ਰੀਤ ਰਿਝਾਯੋ ॥ ਬਖਸ਼ੀ ਤਬ [1]ਕਵਾਇ [2]ਹੁਲਸਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥ ॥ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਰੀਝਹਿੰ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਨ ਕੀਨ ॥ ਧਰਿਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੱਖੀ ਪਦ ਲੀਨ ॥ ੨੨ ॥ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਭਯੋ ਉਧਾਰ ॥ ਜਿਮ [3]ਕਾਸ਼ਟ ਸੈ ਲੋਹਾ ਪਾਰ ॥ ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਨਾਮ ਸੁ ਆਯੋ ॥ ਸੁਨ ਜਸ ਕੋ ਮਿਲਬੇ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਬੈਠਿਯੋ ਪਾਸ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕੀਨਸ ਅਰਦਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਮ ਹੰਸ ਹੁਇ ਕੌਨ ॥ ਲੱਛਨ ਮੋਹਿ ਬਤਾਵਹੁ ਤੌਨ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨੇ ਨਾਮ ਅਰ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਨਹਿੰ [4]ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਹਮ [5]ਨਿਰਧਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਸੁਨਹਿੰ ਜਥਾਰਥ ਜਾਨੈ ॥ ਕੋ ਗੁਨ ਤੇ ਤਿਨ ਅਧਕ ਬਖਾਨੈ ॥ ੨੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸ਼ੁਭ ਮਤ ਜੁਤ [6]ਹੇਰਾ ॥ ਹਿਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਯੋ [7]ਤਿਸ ਬੇਰਾ॥ਪਰਮ ਹੰਸ ਕੇ ਸੁਨੀਐਂ ਲੱਛਨ ॥ ਸੁਨ ਮਨ ਧਰੇ ਸੋ ਮਨਜ [8]ਬਿਚੱਛਨ ॥ ੨੬ ॥ ਹੰਸ ਜਿ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਰਹੈਂ ॥ [9]ਮੁਕਤਾ ਕਰਹਿੰ ਅਹਾਰ ਜਿ ਲਹੈਂ ॥ ਮਿਲ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋਤ [10]ਪੈ ਪਾਨੀ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰਿਯੇ ਜਿ ਆਨੀ ॥ ੨੭ ॥ [11]ਪਯ ਤੇ ਜਲ ਕੋ ਕਰਹਿੰ [12]ਨਿਰਾਲਾ ॥ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਪਿਖਹਿੰ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਤਜਹਿੰ [13]ਅਖਲ ਜਲ ਪਯ ਕੋ ਖਾਹਿੰ ॥ ਉਡਹਿੰ ਬਿਦੇਸਨ ਦੇਸਨ ਜਾਹਿੰ ॥ ੨੮ ॥ ਪਰਮ ਹੰਸ ਤਿਨ ਕੇ ਅਧਕਾਇ ॥ ਮੁਕਤਾ ਮੁਕਤੀ ਚਹਿਤ ਸਦਾਇ ॥ ਮਾਨਸ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਲੇਤ ਅਧਾਰ ਅਹਾਰ ਰਹਾ ਹੀ ॥ ੨੯ ॥ ਵੋਹ ਆਤਮਾ ਮਿਲ ਕਰ ਭਏ॥ ਬਿਨ ਬਿਚਾਰ ਕਿਨ ਨਹਿੰ ਲਖ ਲਏ ॥ ਤਿਨ ਕੋ [14]ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਹੋਤ ਬਿਚਾਰ ॥ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤ ਦੇਹਿ ਨ ਰਹਿੰ ਇਕ ਸਾਰ ॥

---

੧ ਖਿਲਤਾ। ੨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ। ੩ ਲਕੜਾਂ। ੪ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ। ੫ ਜਾਣੇ। ੬ ਦੇਖਾ। ੭ ਤਿਸ ਵੇਲੇ। ੮ ਚਤਰ। ੯ ਮੋਤੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ। ੧੦ ਦੁਧ। ੧੧ ਦੁਧ ਨੂੰ। ੧੨ ਵਖਰਾ। ੧੩ ਸਮੂੰਹ। ੧੪ ਪਹਿਲੇ।

੩੦ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਨ ਹੁਤੀ [1]ਭਵਿੱਖਤ ਨ ਰਹੇ ॥ [2]ਮੱਧ ਕੁਤੋ ਸਾਚੀ ਤਿਸ ਕਹੇ ॥ ਪੁਨ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿਨ ਛਾਨੀ ॥ ਨਿਤ ਦੁਖ ਰੂਪ ਲੇਹਿ ਮਨ ਜਾਨੀ ॥ ੩੧ ॥ ਸੱਤਿ ਆਤਮਾ ਨਿਰਨੈ ਕਰਹਿੰ ॥ਪੂਰਬ ਹੁਤੇ ਦੇਹ ਬਹੁ ਧਰਹਿ॥ਅਬ ਪਰਤੱਖ ਅਰ ਹੈ ਭਾਵਿੱਖ॥ਯਾਂ ਤੇ ਸੱਤਿ ਲਖਹਿੰ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ॥ ੩੨ ॥ ਬਹੁਰ ਆਤਮਾ ਚੇਤਨ ਜਾਨਹਿੰ ॥ ਜਿਹ ਸਬੰਧ ਤਨ ਚੇਤਨ ਠਾਨਹਿੰ ॥ [3]ਫਰਕਾਵਨ ਚਖ ਆਦਿ ਰਿਖੀ ਕੇ ॥ ਜਿਸ ਬਿਧ ਹੋਤ ਨਹੀਂ ਲਖ ਨੀਕੇ ॥ ੩੩ ॥ ਪੁਨ ਆਤਮ ਕੋ ਰੂਪ ਅਨੰਦ ॥ ਪਰਖਤ ਭਲੇ ਸਦਾ ਬਿਨ [4]ਦੂੰਦ ॥ ਬਿਸ਼ਿਅਨ ਬਿਖੈ ਅਨਦ [5]ਕਲਪੰਤਾ ॥ ਇਹੁ ਮਮ ਰੂਪ ਨ ਅਗਯ ਲਖੰਤਾ ॥ ੩੪ ॥ ਪਰਮ ਹੰਸ ਸੋ ਕਹੀਐ ਰੂਪ ॥ ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਅਨੂਪ ॥ ਤਨ ਤੇ ਨਿਆਰੋ ਜਾਨਹਿ ਐਸੋ ॥ ਮੰਦਰ ਬਿਖੈ ਬਸਹਿ ਕੋ ਜੈਸੇ ॥ ੩੫ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੋ ਰੂਪ ਪਛਾਨਹਿ ॥ ਤਨ ਹੰਤਾ ਨਿਰਨੈ ਕਰ ਹਾਨਹਿੰ॥ ਸਮ ਕਵਾਉ ਕੇ ਜਾਨਹਿ ਨਜਾਰੋ ॥ [6]ਜੀਰਣ ਹੋਇ ਸੁ ਤਿਆਗ ਪਧਾਰੋ ॥ ੩੬ ॥ ਤਨ ਆਤਮ ਸਮ ਸਰ [7]ਪੈ ਪਾਨੀ ॥ ਕਰਹਿੰ ਜੁ ਨਰ ਹੁਇੰ ਹੰਸ ਸਮਾਨੀ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮਹੰਸ ਹੈ ਨਾਮੂ ॥ ਪਾਵਹਿੰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ [8]ਅਭਰਾਮੂ ॥ ੩੭ ॥ ਤਨ ਤੇ [9]ਨਿਯਾਰੋ ਜਬ ਮਤ ਧਰੈ ॥ ਰਸ ਬਿਸਿਅਨ ਹਿਤ ਪਾਪ ਨ ਕਰੈ॥ ਜਲ ਤੇ ਕਮਲ ਰਹੈ ਨਿਰਲੇਪੂ ॥ ਲਿਪੈ ਨ ਕਿਮ ਹੁਇ [10]ਬਿੰਦ [11]ਵਿਖੇਪੂ ॥ ੩੮ ॥ ਸੂਰਜ ਕੀ ਦਿਸ ਹੈ ਤਿਸ ਧਿਯਾਨ ॥ ਛੁਵੈ ਨ ਜਲ ਰੰਚਕ ਭਰ ਆਨ ॥ ਪਰਮਹੰਸ ਤਿਨ ਜਗ ਮਹਿ ਰਹੈਂ ॥ ਆਤਮ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਉਰ ਲਹੈਂ ॥ ੩੯ ॥ ਤਨ ਤੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਜਬ ਪਰ ਜਾਇ ॥ ਮਨ ਤੇ

---

੧ ਅਗੇ ਨੂੰ । ੨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਕਤ । ੩ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਫੁਰਕਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੪ ਭਾਰੀ । ੫ ਇਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ । ੬ ਪੁਰਾਣਾ । ੭ ਦੁਧ । ੮ ਸੁੰਦਰ । ੯ ਵਖਰਾ । ੧੦ ਬਹੁਤ । ੧੧ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ।

ਹਰਖ ਨ ਸੋਗ ਕਦਾਇ ॥ ਬਰਤਹਿੰ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਉਰ ਲਹੈਂ ॥ ੩੯ ॥ ਤਨ ਤੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਜਬ ਪਰ ਜਾਇ ॥ ਮਨ ਤੇ ਹਰਖ ਨ ਸੋਗ ਕਦਾਇ ॥ ਬਰਤਹਿੰ ਗਿਯਾਨੀ ਸਮ ਅਗਿਯਾਨੀ ॥ ਜਾਨਹਿੰ ਜਗ ਕੋ ਸੁਪਨ ਸਮਾਨੀ ॥ ੪੦ ॥ ਬੰਦਨ ਹੋਤ ਨਹੀਂ ਪੁਨ ਤਾਹੂੰ ॥ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਮਾਹੂੰ ॥ ਸੁਨੀ [1]ਸੀਖ ਅਭਿਯਾਸ ਕਰਾਯੋ ॥ ਪਰਮਹੰਸ ਪਦ ਸਹਿਜੇ ਪਾਯੋ ॥ ੪੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਗੁੱਜਰ ਧਿੰਙਾ ਔ ਪਾਰੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤਰਥੋ ਮੰਦਰਹਿ॥੪॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮੱਸੂ ਸ਼ਾਹੀ ਆਇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕੇ ਪਾਸ ॥
ਕਰ ਬੰਦਨ ਬੈਠਿਓ ਨਿਕਟ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮੈਂ ਕਾਰਨ ਕਲਿਆਨ ॥ ਆਯੋ ਸੁਨ ਸੁਜਸ ਮਹਾਨ ॥ ਕੀਜੈ ਅਬ ਅਪਨੋ ਉਪਦੇਸ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਨਸਹਿੰ ਸਕਲ ਕਲੇਸ ॥ ੨ ॥ ਕਰਤ ਚਾਕਰੀ [2]ਮੁ.ਗਲਨ ਕੇਰੀ ॥ ਕਰੋਂ [3]ਜੀਵਕਾ ਤਹਾਂ ਘਨੇਰੀ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਮੁਖ ਊਜਲ ਰਹੈ ॥ ਅਸ ਕਰਨੀ ਕੋ ਮਮ ਚਿਤ ਚਹੈ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ਼ਰਧਾ ਪਿਖ ਕਰ ਭਾਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ ਭਾਈ ਮੱਸੂ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥ ਦੇਹਿ [4]ਅਨਿੱਤ ਸਦਾ [5]ਨਿਰਧਾਰਹੁ ॥ ੪ ॥ ਸੋ ਤੈਂ [6]ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਨ ਹੀ ਲੀਜੈ ॥ ਇਸ ਹਿਤ ਚਿਤ ਨਹਿੰ ਸੰਸਾ ਕੀਜੈ ॥ ਆਤਮ ਸਦਾ ਸਾਚ ਹੀ ਜਾਨੋ ॥ ਕਿਸ ਕੋ ਮਾਰਿਯੋ ਮਰੇ ਨ ਮਾਨੋ ॥ ੫ ॥ [7]ਪਾਵਕ ਦਾਹ ਕਰੈ ਨਹਿੰ ਤਿਸੈ ॥ ਜਲ ਨ ਡੁਬਾਇ ਸਕੈ ਨਿਜ ਬਿਸੈ ॥ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਤੇ ਨਹਿੰ [8]ਛੇਦਿਆ ਜਾਏ ॥ ਜਿਸ ਕੋ [9]ਪੌਨ ਨ ਸਕੈ ਡੁਲਾਏ ॥ ੬ ॥ [10]ਕਾਲ ਬਿਨਾਸਕ ਸਭਨ ਬਿਸਾਲਾ॥ਆਤਮ ਅਹੇ ਕਾਲ ਕੋ ਕਾਲਾ॥

---

੧ ਸਿਖਿਆ । ੨ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ । ੩ ਰੋਜ਼ੀ ਲਈ । ੪ ਮਿਥਿਆ । ੫ ਜਾਣੋਂ । ੬ ਮੌਤ ਵਾਲੀ ਜਾਣਨਾ ਕਰ । ੭ ਲਕੜਾਂ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ । ੮ ਕਟਿਆ । ੯ ਹਵਾ । ੧੦ ਮੌਤ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਜਗ ਕੋ ਲਖ ਕੇ ਸੁਪਨ ਸਮਾਨੈ ॥ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸੁ [1]ਠਾਨੈ ॥ ੭ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨਕੋ ਨਿਤ ਅਭਯਾਸਹਿ ॥ ਤਨ [2]ਹੰਤਾ ਲਖ ਝੂਠ ਬਿਨਾਸਹਿ ॥ ਦੀਜਹਿ ਦਾਨ ਸੁ ਕਰਮ ਕਰੀਜਹਿ ॥ ਤਨ ਬਿਨਸਹ ਨਹਿੰ ਸੰਸਾ ਕੀਜਹਿ ॥ ੮ ॥ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਮਿਲ ਤੀਨ ॥ ਤਬ ਹੁਇ ਕਾਯਾਂ ਪ੍ਰਾਨ ਬਿਹੀਨ ॥ ਪੂਰਨ ਬਧ ਕੋ ਸਮਾਂ ਸੁ ਆਵਹਿ ॥ ਜਿਸ ਬਲ ਦੇਹਿ ਗਿਰਹਿ ਸੋ ਪਾਵਹਿ ॥ ੯ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਵਨ [3]ਘਾਤ ॥ [4]ਬਯਾਧੂ ਕਿਧੌ ਜੁੱਧ ਮਿਲ ਜਾਤ ॥ ਇਨ ਤੀਨੋ ਬਿਨ ਇਕਠੋ ਹੋਏ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਹਾਨ ਕਿਮ ਨਹਿੰ ਕਿਸ ਜੋਏ ॥ ੧੦ ॥ ਬਿਨ ਤ੍ਰੈ ਮਿਲੇ ਕਾਲ ਰਖਵਾਰੇ ॥ ਮਰਤ ਨਹੀਂ ਨੀਕੇ ਉਰਧਾਰੋ ॥ ਜੇਕਰ ਜੁੱਧ ਆਨ ਕਿਤ ਪਰੇ ॥ [5]ਅਲਪ ਕਿ ਥੋਰੇ ਨਹੀਂ ਬਿਚਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਪੀਠ ਨ ਦੇਹ ਸਮੁਖ [6]ਰਿਪੁ ਰਹੈ ॥ ਨਿਰਭੈ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਹੈ ਜਸੁ ਲਹੈ ॥ ਜਗ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬ੍ਰਿੰਦ ਪਦਾਰਥ ॥ ਲੇ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਲਾਇ [7]ਸਕਾਰਥ ॥ ੧੨ ॥ ਜੇ ਰਣ ਮਹਿ ਸਨਮੁਖ ਮ੍ਰਿਤ ਪਾਵੈ ॥ ਸ੍ਵਰਗ ਨਿਸੰਸੈ [8]ਸੂਰ [9]ਸਿਧਾਵੈ ॥ ਇਮ ਦ੍ਵੈ ਲੋਕਨ ਉੱਜਲ [10]ਆਨਨ ॥ ਕਰ ਕਲਯਾਨ ਏਵ ਨਿਜ ਪ੍ਰਾਨਨ ॥੧੩॥ ਮੱਸੂ ਸ਼ਾਹੀ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਬਰਤਨ ਲਾਗਯੋ ਤਹਾ ਹਮੇਸ਼ ॥ ਵੰਡ ਖਾਏ ਨਿਜ ਧਰਮ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਆਤਮ ਤਨ ਸੱਤਾ ਸਤ ਧਾਰੈ ॥ ੧੪ ॥ ਇਕ ਸਿਖ ਆਯੋ ਨਾਮ ਕਿਦਾਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਬਿਨੈ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਹਿ ਜਲਤੋ ਜਗਤ॥ ਮੋਹਿ ਉਬਾਰਹੁ ਕਰ ਨਿਜ ਭਗਤ ॥ ੧੫ ॥ [11]ਤ੍ਰਾਸ ਪਾਇ ਲਈ ਓਟ [12]ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਸ਼ਰਨ ਪਰਿਯੋ ਦਿਹੁ [13]ਆਸਰ ਭਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਤਿਸ਼ ਕਹਿਯੋ ॥ ਸਕਲ ਬਿਕਾਰਨ ਤੇ ਜਗ ਦਹਿਯੋ॥

---

੧ ਜਾਣੇ । ੨ ਹੰਗਤਾ । ੩ ਨਾਸ਼ । ੪ ਰੋਗ । ੫ ਤੁਛ
੬ ਵੈਰੀ । ੭ ਸਫਲਾ । ੮ ਸੂਰਮਾ । ੯ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਮੁਖ ।
੧੧ ਡਰ । ੧੨ ਤੁਹਾਡੀ । ੧੩ ਆਸਰਾ ।

੧੬ ॥ ਜਿਮ [1]ਦੌ ਲਗਹਿ ਮਹਾਂ ਸਭ ਬਨ ਕੋ ॥ ਫਾਂਧ ਜਾਇ ਮ੍ਰਿਗ ਕਰ ਬਲ ਤਨ ਕੋ ॥ ਮਹਾਂ ਤਪਤ ਤੇ [2]ਸਲਤਾ ਮਾਂਹੀ ॥ ਜਾਇ ਪ੍ਰਵੇਸਹਿ ਸੁਖ ਬਹੁ ਪਾਂਹੀ ॥ ੧੭ ॥ ਤਿਮ ਜਗ ਜਲਤ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਆਗੇ ॥ ਮਿਲ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ॥ ਸਕਲ ਬਿਕਾਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਨਾਸੇ ॥ ਸੀਤਲਤਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰਨ ॥ ਗਿਆਨ ਸੀਲ ਲਹਿ ਮੋਹਿ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ [3]ਕਿਦਾਰੀ ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੀਨਸ ਉਰ ਬਹੁ ਨਿਰਧਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥ ਦੀਪਾ ਅਪਰ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ॥ ਬੂਲੇ ਸਹਿਤ ਆਏ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਭਾਖੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਦੇਹੁ ਬਿਨਾਸ ॥ ੨੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਤਾਯੋ ॥ ਕਰਹੁ ਭਗਤ ਜੋ ਇਮ ਉਰ ਭਾਯੋ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਹਮ ਭਗਤ ਨ ਜਾਨਹਿੰ ॥ ਕਿਮ ਸਰੂਪ ਕੈਸੇ ਕਰ ਠਾਨਹਿੰ ॥ ੨੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਰਨਨ ਕੀਨ ਸਿਖਾਈ ॥ ਬ੍ਰਹਮ [4]ਸਵਲ ਮਾਯਾ ਜਗ ਜਾਈ॥ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਿਨ ਪਾਯੋ ॥ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗ ਭਰਮਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਬਹੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ [5]ਚਤ੍ਰ ਉਪਾਏ ॥ ਜਿਨ ਤੇ ਮੋਹਿ ਕੌ ਆਏ ॥ ਇਕ ਬੈਰਾਗ ਜੋਗ ਅਰ ਗਿਆਨ ॥ ਚੌਥੀ ਉਪਜੀ ਭਗਤ ਮਹਾਨ ॥ ੨੩ ॥ ਗਿਆਨ ਵਰਾਗ ਜੋਗ ਸੁਭ ਤੀਨ ॥ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਇਨਕੋ ਮਨ ਚੀਨ ॥ ਮਾਯਾ ਲੇ ਇਨ ਕੋ ਭਰਮਾਇ ॥ ਬਡੇ ਜਤਨ ਤੇ ਉਪਜਿਯੋ ਜਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਭਗਤਿ ਅਹੈ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਸੋ ਨਾਰੀ ॥ ਇਸ ਪਰ ਨਹਿੰ ਮਾਯਾ ਬਲ ਧਾਰੀ ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨ ਭਰਮਾਵੈ ॥ ਧਰਹਿ ਭਗਤਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੨੫ ॥ ਮਾਯਾ [6]ਨਟਨੀ ਚਾਤਰ ਛਲ ਤੇ ॥ ਸਭਨ ਭ੍ਰਮਾਇ ਲੇਤ ਨਿਜ ਬਲ ਤੇ ॥

੧ ਅਗਨੀ ਜੰਗਲ ਨੂੰ । ੨ ਨਦੀ । ੩ ਨਾਮ ਹੈ । ੪ ਬ੍ਰਹਮ ਸਬਲ । ੫ ਚਲਿਤ੍ਰ । ੬ ਨਟ ਰੂਪ ਤਮਾਸ਼ਾ ਰੂਪ ।

ਸੁਨ ਸਿੱਖਨ ਬੂਝਹਿੰ ਗੁਰ ਫੇਰ ॥ ਇਨ ਚਤਰਨ ਕੋ ਰੂਪ ਬਡੇਰ ॥ ੨੬ ॥ ਕਰ ਬਰਨਨ ਸਭ ਦਿਹੁ ਸਮਝਾਇ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਇ ਜਾਇ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਬਹੁਰ ਨ ਪਾਏ ॥ ਅਨਦ ਰੂਪ ਮਹਿੰ ਰਹੈਂ ਸਮਾਇ ॥ ੨੭ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਬਹੁਰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਇਕ ਬਰਾਗ ਹੈ [1]ਉਭੈ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਇਕ ਮਨ ਕੋ ਇਕ ਤਨ ਕੋ ਹੇਤ ॥ ਬਡ ਭਾਗਨ ਕੈ ਰਿਦੈ [2]ਉਦੋਤ ॥ ੨੮ ॥ ਸਕਲ ਪਦਾਰਥ ਤਿਆਗਨ ਕਰੇ ॥ ਧਨ [3]ਬਨਤਾ ਸੁਤ ਸਭ [4]ਪਰਹਰੇ ॥ ਹਠ ਕਰ ਬਾਹਰ ਕੋ ਤਜ ਦੇਤ ॥ ਰਹੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰਿਦੈ [5]ਨਿਕੇਤ ॥ ੨੯ ॥ ਦੂਸਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਲੌ ਸਾਰੇ ॥ [6]ਬਾਇਸ ਬਿਸਟਾ ਸਮ ਨਿਰਧਾਰੇ ॥ ਰਿਦੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਿਉਂ ਹੂੰ ਨ ਧਰੈ ॥ ਸੁਪਨ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਪਰਹਰੈ ॥ ੩੦ ॥ ਪਾਇ ਪਦਾਰਥ ਪਰਾਲਭਦ ਤੇ ॥ ਭੋਗਤ ਹੈ ਪਰ ਨਹਿੰ ਮਨ ਬਧਤੇ ॥ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਦਿਸ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੈ ॥ ਬਿਸੇ ਬਾਸਨਾ ਤੇ ਉਲਟਾਵੈ ॥੩੧॥ ਤਥਾ ਜੋਗ ਭੀ ਦੋਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਇਕ ਤੌ ਕਸ਼ਟ ਜੋਗ ਨਿਰਧਾਰ ॥ [7]ਯਮਾਨੇਮਾਦ ਅਸ਼ਟ ਹੈਂ ਅੰਗਾ ॥ ਸਕਲ ਕਹੈਂ ਬਹੁ ਵਧਹਿ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ੩੨ ॥ ਦੂਸਰ ਰੂਪ ਸੁਨਹੁ ਤਿਸ ਭੇਤ ॥ ਰੋਕ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਮਨ ਲੇਤ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਦੀਵ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਇਕਤਾ ਨਿਰਧਾਰੈ ॥ ੩੩ ॥ ਆਤਮ ਬਿਖੇ [8]ਜੁਟੀ ਬ੍ਰਿਤ ਰਹੈ ॥ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੁ ਪਰਮ ਜੋਗ ਇਹੁ ਕਹੈ ॥ [9]ਵਾਸਤਵ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ॥ ਇਸ ਕੋ ਗਯਾਨੀ ਧਿਆਨ ਬਖਾਨੈ ॥ ੩੪ ॥ ਚੌਥੀ ਭਗਤ ਰੂਪ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ॥ ਕਲੀ ਕਾਲ ਇਹੁ ਮੁੱਖ ਲਖੇਹੁ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀਜੈ ਨਿਜ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਸਕਲ ਸ਼ਕਤ ਯੁਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੩੫ ॥ ਆਪ ਬਨਹਿ ਦਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ॥ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਕੀ ਰੀਤ ਬਡੇਰੀ ॥ ਤਨ ਮਨ

੧ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ। ੨ ਪ੍ਰਗਟ। ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੪ ਤਿਆਗੇ। ੫ ਘਰ ੬ ਕਾਂ। ੭ ਯਮ ਨੇਮ ਦੇ ਅਠ ਅੰਗ ਹਨ। ੮ ਜੁੜੀ। ੯ ਯਥਾਰਥ।

ਧਨ ਸਭ ਅਰਪੈ ਪਤ ਕੋ ॥ ਪਿਆਰੋ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਚਿਤਕੋ ॥੩੬॥ ਤਤ ਰਜਾਇ ਮਹਿੰ ਰਾਜੀ ਰਹੈ ॥ ਬਿਛਰੇ ਨਿਤ ਮਿਲਬੇ ਕਹੁ ਚਹੈ ॥ ਜਾਵਤ ਮਿਲਹਿ ਨ ਰਚਹਿ ਉਪਾਈ ॥ ਅਹੈ ਸੁਖਦ ਪਤ ਬਿਨ ਦੁਖਦਾਈ ॥ ੩੭ ॥ ਜੈ ਤਿਸ ਪਤ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਲਾਵੈ ॥ ਪਤ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪਛਾਨਹਿੰ ॥ ਮਿਲਹਿ ਸਿੱਖ ਦੈ ਆਤਮ ਗਿਆਨਹਿ ॥ ੩੮ ॥ ਸੁਨ ਸਤਗੁਰ ਤੇ ਬਾਕ ਸੁਹਾਏ ॥ ਤੀਨਹੁ ਭਗਤ ਭਏ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ॥ ਮੁਕਤ ਭਏ ਅੰਤਹਿ ਵਡਭਾਗੇ ॥ ੩੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ [1]ਢਿਗ ਜੋ ਸਿਖ ਚਲ ਆਇ ॥ ਤਾਹਿੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੈਂ ਅਸ ਹੇ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੪੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਧਰਮਸਾਲ [2]ਨਿਜ ਪੁਰੀ ਮਝਾਰੀ ॥ ਬਨਵਾਵਹੁ ਸਭ ਬਿਧ ਸੁਖਕਾਰੀ ॥ ਨਿਜ ਬਾਲਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿਖਾਵੋ ॥ ਜਪੁ ਮੋਦਰ ਸੁਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹਵਾਵੋ॥੪੧॥ਸੁਨ ਸਿਖ ਗੁਰਕੀ [3]ਆਇਸ ਮਾਨੈਂ॥ ਜਿਤ ਕਿਤ ਧਰਮਸਾਲ ਸੁਭ ਠਾਨੈਂ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੱਖ ਲਿਜਾਵੈਂ ॥ ਨਿਜ ਬਾਲਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਪੜ੍ਹਾਵੈਂ ॥ ੪੨ ॥ ਭਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਭ ਦੇਸ ਮਝਾਰੀ ॥ ਬਾਣੀ ਘਰ ਘਰ ਭੀ ਪਰਚਾਰੀ ॥ ਸਭ ਬਿਦਿਆ ਪਰ ਅਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ॥ ਜਸ ਜਲ ਪਰ ਪਸਰੈ [4]ਚਿਕਨਾਈ ॥ ੪੩ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਪ੍ਰਤਿ ਐਸ ਬਖਾਨੀ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਹੁ ਪੁਰੀ ਰਮਦਾਸਾ ॥ ਬਿਆਹ ਕਰਾਹੁ ਬਸਹੁ ਸੁਖ ਰਾਸਾ ॥ ੪੪ ॥ ਸੁਨ ਆਇਸ ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ ਤਹਿ ਗਯੋ ॥ ਬਿਆਹ ਕਰਾਇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਪਜਯੋ ॥ ਭਾਨਾ ਨਾਮ ਧਰਯੋ ਤਿਹ ਕੇਰਾ ॥ ਆਯੋ ਪੁਨ ਗੁਰ [5]ਢਿਗ ਬਿਨ ਕੇਰਾ ॥ ੪੫ ॥

---

੧ ਪਾਸ । ੨ ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਵਿਚ । ੩ ਆਗਿਆ । ੪ ਥੰਦਿਆਈ ।
੫ ਦੇਰ ਤੋਂ ਵਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇਆ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਜ ਮਹਿਲੇ ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਹਿਮਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕੀ ਦੇਖਹੁ ਪੁਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥
ਬਿਮੁਖ ਭਯੋ ਕਸ ਦੁਖ ਲਯੋ ਸੁਨ ਸ਼੍ਰੋਤਾ ਸਵਧਾਨ ॥੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਬੇ ਪਰਵਾਹਿ ॥ [੧]ਅਨ ਗਨ ਨਰ ਸ਼ੁਭ [੨]ਮਾਰਗ ਪਾਹਿ ॥ ਆਸ਼੍ਰਮ ਬਰਨ ਹੰਗਤਾ ਧਰ ਹੀ ॥ ਸੋ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਕੋ ਨਹਿੰ ਕਰ ਹੀ ॥ ੨ ॥ ਇਕ ਸਮਾਨ ਆਸ਼੍ਰਮ ਔ ਧਰਮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੀਏ ਨਿੱਤ [੩]ਨਿਭਰਮ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇਰੀ ॥ ਉਪਦੇਸਹਿੰ ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਡੇਰੀ ॥ ੩ ॥ ਬਡ ਭਾਗੀ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਜੇਈ ॥ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੇ ਆਵੈ ਤੇਈ ॥ ਦਰਸਨ ਪਰਸੈਂ [੪]ਬਾਂਛਤ ਪਾਵੈਂ ॥ ਬਹੁਰ ਅਪਨੇ ਸਦਨ ਸਿਧਾਵੈਂ ॥ ੪ ॥ ਹੁਤੋ ਚੌਧਰੀ ਤਿਸੀ ਗਿਰਾਊਂ ॥ ਭਾਉ ਨ ਭਗਤ ਮਲੂਕਾ ਨਾਊਂ ॥ ਨਿਤਾਪ੍ਰੱਤਿ ਬਹੁ [੫]ਮਦਰੋ ਪਾਨੀ ॥ ਸਭ ਕੋ [੬]ਬਕਹਿ ਖੋਟ ਬਡ ਬਾਨੀ ॥ ੫ ॥ ਤਬ ਸਮੀਪ ਗੁਰ ਕੇ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਅਪਨੋ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਆਪ ਤਪਾ ਜੀ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਸਭ ਭਾਖੈਂ ਤੁਮ ਸੁਜਸੁ ਬਿਸਾਲ ॥ ੬ ॥ ਰੋਗ ਅਧਕ ਮੇਰੇ ਤਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਿਮ ਇਹੁ ਮਿਟ ਜਾਹੀ ॥ ਤਬ ਪ੍ਰਤੀਤ ਉਰ ਮੁਹ ਕੋ ਆਵੈ ॥ ਜਿਮ ਇਹੁ ਕੀਰਤ [੭]ਬ੍ਰਿੰਦ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ੭ ॥ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਇਮ ਬਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ਜੇਕਰ ਤਿਆਗ ਦੇਹਿੰ [੮]ਮਦ ਪਾਨਾ ॥ ਮਿਰਗੀ ਬਹੁਰ ਨ ਉਠੈ [੯]ਕਦਾਈ ॥ ਤਨ ਅਰੋਗ ਤੇਰੋ ਹੋਇ ਜਾਈ ॥ ੮ ॥ ਜੇ ਆਇਸ [੧੦]ਉਲਗਹਿੰ ਕਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਕਰਹਿੰ ਪਾਨ ਮਦ ਹੋਇ ਨ [੧੧]ਟਾਲਾ ॥ ਤਬ ਮਿਰਗੀ ਹੋਵੈ

---

੧ ਬੇਅੰਤ। ੨ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਪਾਇ। ੩ ਭਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੪ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਂਦੇ ਹਨ। ੫ ਸ਼ਰਾਬ। ੬ ਬਕਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਕਪਟ ਦੇ ਸਹਿਤ ਹੋਕੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ੭ ਸਮੂਹ। ੮ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਛਡ ਦੇਵੇ। ੯ ਕਦੇ ਭੀ। ੧੦ ਆਗਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਰੇਂਗਾ। ੧੧ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇਰੇ ਗਲੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤਨ ਆਨ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਨਸ ਜਾਹਿੰ ਤਵ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨ
ਬੰਦਨ ਕਰ [1]ਸਦਨ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ਤਿਆਗ ਦੀਨ ਮਦ ਪਾਨ
[2]ਕੁਢਾਰਾ ॥ ਰੋਗ ਮ੍ਰਿਗੀ ਕੋ ਭਯੋ ਬਿਨਾਸਾ ॥ ਭਯੋ ਅਰੋਗੋ ਮਨਹਿ
[3]ਹੁਲਾਸਾ ॥ ੧੦ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਸੁਖ ਭੋਗਿਯੋ ਪੀ ਨਾ ॥ ਮਨ ਕਠੋਰ
ਨਹਿੰ ਕੀਨ [4]ਪਤੀਨਾ ॥ ਤਿਆਗ ਦੀਨ [5]ਜੜ੍ਹ ਗੁਰ ਕੇ ਬੈਨ ॥ ਪਤਾ
ਨਿਹਾਰ ਲੀਨ ਨਿਜ ਨੈਨ ॥ ੧੧ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ [6]ਘਟਾ
[7]ਘੁਮਡਾਈ ॥ ਭਈ ਠੰਢ ਬੂੰਦੈਂ ਬਰਖਾਈ ॥ ਚਲੈ [8]ਬਾਯੁ ਸੁਖ
ਦੇਵਨ ਹਾਰੀ ॥ [9]ਮਧਰ ਮਧਰ ਘਟ ਗਰਜਹਿ ਕਾਰੀ ॥ ੧੨ ॥
ਤਬ ਹੀ [10]ਮਦਰਾ ਲੀਨ ਮੰਗਾਈ ॥ [11]ਉਮਗਿਯੋ ਰਿਦਾ ਰਹਿਯੋ
ਨਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ਕਰਯੋ ਪਾਨ ਮੁਖ ਨੁਕਲ ਮੰਗਾਇ ॥ ਖਾਵਤ ਚਢਿਯੋ
ਅਮਲ ਉਰ [12]ਛਾਇ ॥ ੧੩ ॥ਜਾਇ [13]ਅਰੂਢਿਯੋ ਬਹੁਰ ਅਟਾਰੀ॥
ਪਿਖਨ ਬਹਾਰ ਬਰਖਤੋ [14]ਬਾਰੀ॥ਕਰ ਮਦ ਪਾਨ ਭਯੋ [15]ਮਤਵਾਰਾ॥
ਗੁਰ ਦਿਸ ਊਚੇ ਕਹਿਯੋ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਤੁਪਾ ਹਟਾਯੋ ਹੁਕਮ
ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਬੂੰਦੈਂ ਬਰਖਤ ਬਡੀ ਬਹਾਰਾ ॥ ਪੀਵਤ ਬਡ ਅਨੰਦ ਭਾ
ਮੋਹੀ ॥ ਜੋ ਮਦ ਪੀਵੇ ਜਾਨੇ ਸੋਈ ॥ ੧੫ ॥ ਤੁਮ ਫਕੀਰ ਕਿਆ
ਜਾਨਹੁ ਸਾਰ ॥ ਚਤਰ ਦਸੋ ਯਹਿ ਰਤਨ ਉਦਾਰ ॥ ਇਸ ਕੇ ਪੀਏ
ਚਿੰਤ ਸਭ [16]ਲਟੈਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਕਹੇ ਨ ਹਮ ਕਬ ਹਟੈਂ ॥ ੧੬ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਬਿਕਸੇ ਤਬੈ ॥ ਕਹਿਯੋ ਸੁਚੇਤ ਹੋਹ ਤੂ ਅਬੈ ॥ ਛੁਟੀ
ਮ੍ਰਿਗੀ ਆਈ ਦਿਸ ਤੋਹਿ ॥ ਮਦ ਪਾਨੀ ਕਾ ਫਲ ਅਬ ਜੋਇ ॥
੧੭ ॥ ਬਾਂਧੀ ਹੁਤੀ ਬਚਨ ਕੀ ਏਹੀ ॥ ਬਚਨ ਨ ਰਹਯੋ ਟਿਕੈ ਨਹਿੰ

---

੧ ਘਰ । ੨ ਖੋਟਾ ਪਾਸਾ । ੩ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੪ ਭਰੋਸਾ । ੫ ਮੂਰਖ ।
੬ ਕਾਲਾ ਬਦਲ । ੭ ਉਮਡ ਆਏ । ੮ ਹਵਾ । ੯ ਮਿਠੀ ਮਿਠੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ
ਬਦਲ ਗਰਜਦੇ ਹਨ । ੧੦ ਸ਼ਰਾਬ । ੧੧ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਚਾਹਿਆ ।
੧੨ ਇਸਥਿਤ । ੧੩ ਅਟਾਰੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ । ੧੪ ਮੀਂਹ ਵਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
੧੫ ਝੱਲਾ । ੧੬ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਏਹੀ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਉਠੀ [1]ਮਲੂਕੇ ਜਾਇ ॥ ਗਿਰਿਯੋ ਅਟਾਰੀ ਤੇ [2]ਉਥਲਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ਸੀਸ ਧਰਾ ਪਰ ਲਾਗਿਯੋ ਜਬੈ ॥ ਫੂਟ ਗਯੋ ਨਿਕਸੀ ਮਿਝ ਤਬੈ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਮਰਿਯੋ ਮੁਗਧ ਦੁਖ ਪਾਇ ॥ ਲਯੋ ਸਬੰਧਨ ਦਯੋ [3]ਜਰਾਇ ॥ ੧੯ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਂ [4]ਉਪਹਾਸ ਕਰੇ ਗਰਬ ਧਰ ਮੂਢ ਮਤਿ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ਪਰੈ ਨਰਕ ਮਰ ਕੈ [5]ਅਗਤ ॥੨੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਤੇ ਲਾਭ ਤਿਹ ਗੁਰਮੁਖ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਮਤ ਜੋਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਚੰਚਲ ਸਿਖ ਕੋ ਸਿੱਖੀ ਉਲਟੀ ਹੋਇ ॥ ੨੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇੱਕ ਮਾਹਣਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਮਾਹਿੰ ॥ ਕਹਯੋ ਨ ਮਾਨੈ ਸੇਵੈ ਨਾਹਿੰ॥ ਕਿਸ ਕੇ ਕਹੇ [6]ਟਹਲ ਨ ਕਰੇ॥ਚਿਰੰਕਾਲ ਤਿਸ ਅਸ ਬੁਧ ਧਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਕਹੇ [7]ਕਾਰ ਸੋ ਕਰ ਹੋਂ॥ਆਨ ਬਾਕ ਕੋ ਕਾਨ ਨ ਧਰ ਹੋਂ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਬੀਤਿਯੋ ਤਿਹ ਰਹੇ ॥ ਇਕ ਦਿਨ [8]ਬ੍ਰਿਧ ਤਿਨ ਸੋਂ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ੨੩ ॥ ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਭਲੋ ਕਹਾਵਨ ॥ ਭਜਨ ਟਹਿਲ ਕਰ ਕਾਲ ਬਿਤਾਵਨ ॥ ਬੈਠੇ ਦੇਹਿ ਕਾਜ ਕਿਸ ਆਇ ॥ ਛੁਵੈ ਨ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤ ਜਬ ਪਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਿਯੋ ਗੁਰ ਬਾਕ ਕਹੈਂ ਜਿਮ ॥ ਟਹਿਲ ਕਰੋਂ ਤਿਸ [9]ਕਾਲ ਭਲੇ ਤਿਮ ॥ ਕਹਿਯੋ [10]ਅਪਰ ਕੋ ਮਾਨੋਂ ਨਾਹੀਂ ॥ ਯਹਿ ਨਿਸਚਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ੨੫ ॥ ਬਹੁਰ ਤਿਸੈ ਬੀਤਾ ਚਿਰ ਕਾਲ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਬੋਲਿਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲ ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਭਿਲਾਖੀ ॥ ਨਿਜ ਮੁਖ ਤੇ ਕਛ ਸੇਵ ਨ [11]ਭਾਖੀ ॥ ੨੬॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ॥ [12]ਭੂਤ [13]ਭਵਿੱਖਤ ਸਰਬ ਗਿਆਨ ॥

੧ ਨਾਮ ਹੈ। ੨ ਉਲਟਕੇ। ੩ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ੪ ਠਠਾ ਮਖੌਲ। ੫ ਬੇਗਤਾ ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੬ ਸੇਵਾ। ੭ ਸੇਵਾ। ੮ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ। ੯ ਤਿਸੇ ਸਮੇਂ। ੧੦ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ੧੧ ਕਹੀ। ੧੨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ। ੧੩ ਗੁਜਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਾਂ।

ਜਾਨਿਯੋਂ [੧]ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਇਸ ਆਯੋ ॥ ਭਜਨ ਟਹਲ ਇਸ ਕੁਛ ਨ ਕਮਾਯੋ ॥ ੨੭ ॥ ਅਬ ਇਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸਹਿ ਲਾਵੈਂ ॥ ਧਰੈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਪਰਮ [੨]ਗਤ ਪਾਵੈ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਕਹਿ ਬੇਪਰਵਾਹਿ ॥ [੩]ਮਾਣ ਜਰਾਵਹੁ ਸੇਵਾ ਆਹਿ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨਤ ਨ ਸਮਝਾਗਾ ਬਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਲਕਰੀ ਕਰੀ [੪]ਬਟੋਰਨ ਤਾਹੀਂ ॥ ਅਗਨ ਜਰਾਇ ਦੀਨ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਭਈ [੫]ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੌ ਦੇਖ ਜੁਵਾਲਾ ॥ ੨੯ ॥ ਮਨ ਭਰਮਿਯੋਂ ਮਾਣੇਂ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਮੈਂ ਨ ਜਰੋਂ ਇਹ ਕਾਰ [੬]ਕੁਢਾਲਾ ॥ ਇਕ [੭]ਤਸਕਰ ਚੋਰੀ ਕੋ ਮਾਲ ॥ ਲੀਯੇ ਜਾਤ ਆਯੋ [੮]ਤਤਕਾਲ ॥ ੩੦ ॥ ਪਿਖ ਅਚਰਜ ਕੋ ਪੂਛਨ ਕਰਿਯੋ ॥ ਇਹ ਕਿਯਾ ਕਰਤ ਇਹਾਂ ਕਿਉਂ [੯]ਖਰਯੋ ॥ ਕਹਿ ਮਾਹਣਾ ਗੁਰ ਮੋ ਕੋ ਕਹਿਯੋ ॥ ਜਰੋ ਅਗਨ ਅਬ ਜਾਇ ਨ [੧੦]ਦਹਿਯੋ ॥੩੧ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਗ ਜਗੇ ਤਿਸ ਬੇਰੇ ॥ ਬੋਲਤ ਭਾ ਮਨ ਹੋਇ ਦਲੇਰੇ ॥ ਮੈਂ [੧੧]ਕਲਮਲ ਕੀਨੇ [੧੨]ਸਮੁਦਾਇ ॥ ਇਹਾਂ ਰਰੋ ਤੇ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਇ ॥ ੩੧ ॥ ਮੋ ਤੇ ਦਰਬ ਸਰਬ ਅਬ ਲੇਵੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਾਕ ਮੋਲ ਮੁਝ ਦੇਵੋ ॥ ਸੁਨਕੈ ਧਨ ਲੀਨਸ ਲਲਚਾਇ ॥ ਤਬ ਤਸਕਰ ਤਨ ਦੀਨ ਜਰਾਇ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਰ ਪੁਰ ਤੇ ਬਿਬਾਨ ਚਲ ਆਵਾ ॥ [੧੩]ਸਾਦਰ ਕਹਿਕੈ [੧੪]ਤੁਰਤ [੧੫]ਚਢਾਵਾ ॥ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਮਹਿੰ ਸਾਇ ਰਹਿਯੋ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਬਚ ਤੇ [੧੬]ਅਘ ਦੇਹਿ ਦਯੋ ਹੈ ॥ ੩੪ ॥ ਲੋਭ ਧਾਰ ਸਿਖ ਗਮਨਿਯੋਂ ਘਰ ਕੋ ॥ [੧੭]ਗਹਯੋ ਨਰਨ ਤਿਸ ਲਖ [੧੮]ਤਸਕਰ ਕੇ ॥ ਨਰਪਤ ਕੇ ਤਬ ਕਰਿਯੋ ਅਗਾਰੀ ॥ ਤਿਨ ਦੇਖਤ ਹੀ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੫ ॥

---

੧ ਮੌਤ ਨੇੜੇ ਆਈ ਹੈ। ੨ ਮੁਕਤੀ। ੩ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ। ੪ ਇਕੱਠੀਆਂ। ੫ ਅਗਨੀ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ। ੬ ਖੋਟੇ ਪਾਸੇ। ੭ ਚੋਰ। ੮ ਸੀਘਰ। ੯ ਖੜਾ। ੧੦ ਸੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ੧੧ ਪਾਪ। ੧੨ ਬਹੁਤ। ੧੩ ਸਹਿਤ ਆਦਰ। ੧੪ ਛੇਤੀ। ੧੫ ਚੜ੍ਹਾਇਆ। ੧੬ ਪਾਪ। ੧੭ ਪਕੜ ਲਿਆ। ੧੮ ਚੋਰ ਜਾਣ ਕੇ।

[੧]ਛੀਨ ਲੇਹੁ ਇਸ ਕੋ ਸਭ ਮਾਲ ॥ ਫਾਸੀ ਦੇਹੁ ਜਾਇ ਤਤਕਾਲ ॥
ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਫਾਂਸੀ ਤਬ ਦੀਨਾ ॥ ਮੂਰਖ ਮਰਿਯੋ ਧਰਮ ਤੇ ਹੀਨਾ ॥
੩੬ ॥ ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਪਰ ਜਿਹ [੨]ਪਰਤੀਤ ॥ ਤਿਸਹਿ ਮਿਲੈ ਊਚੋ
ਪਦ [੩]ਨੀਤ ॥ ਤਜਹਿ ਬਾਕ ਧਰ ਲੋਭ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪਾਵਹਿ ਨਰਕ
ਤੁਰਤ ਹੁਇ ਕਾਲਾ ॥ ੩੭ ॥ ਮਾਹਣੇ ਕੋ ਜਮ ਦੇ ਬਹੁ [੪]ਤ੍ਰਾਸ ॥
ਪਹੁੰਚੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਧਰਮ ਦੇਖ ਗੁਰ ਬੇਮੁਖ ਤਾਹੀ ॥
ਕਹਿਯੋ ਨਰਕ ਕੁੰਭੀ ਦਿਹੁ ਪਾਹੀ ॥ ੩੮ ॥ ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰ ਬਚ
ਮਾਨ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਤੇਰੀ ਹੋਇ ਕਲਿਆਨ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ
ਰਿਦ ਧਾਰ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਪਾਵਹਿੰ ਪਦਹਿ ਉਦਾਰ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਮਲੂਕੇ ਔ ਮਾਹਣੇ ਬਿਮੁਖ ਹੋਇ ਮਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਖਸ਼ਟਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਦਿਹੋ ਸ਼ੁਭ ਮਤਿ ਦਾਤਾਰ ॥
ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਜਸ ਆ ਮਿਲੇ ਬਰਨੋਂ ਸ਼ੁਭ ਪਰਕਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [੫]ਬਾਸਰ ਕੇ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁ ਨਾਮੂ ॥ ਤੇਜ ਭਾਨ
ਭੱਲਾ ਤਿਹ ਧਾਮੂ ॥ ਹੁਤੇ ਪਰਗਣੇਂ ਤਿਹ ਸਰਦਾਰਾ ॥ [੬]ਰੂਪਵਤੀ
ਜਿਸ ਕੇ ਘਰ [੭]ਦਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਤਪ ਕੀਨ ਘਨੇਰਾ ॥
ਜਨਮਿਓਂ ਸੁਤ ਸ਼ੁਭ ਗੁਨਹਿ ਬਡੇਰਾ ॥ [੮]ਪ੍ਰਿਥਮਹਿੰ ਗੁਰ ਸੰਮਤ ਕੇ
ਮਾਹੀਂ ॥ ਸੁਦੀ ਬਸਾਖ [੯]ਚਤੁ ਦਸ ਆਹੀ ॥ ੩ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਂ
ਜਾਮ ਨਿਸ ਬਾਕੀ ॥ ਕ੍ਰਿਤਕ ਨਿਛੱਤ੍ਰ ਦਿਵਸ ਸ਼ੁਭ [੧੦]ਰਾਕੀ ॥ ਨਾਮ
ਸੁ ਅਮਰ ਦਾਸ ਤਹਿ ਰਾਖਾ ॥ ਜੋ ਸਿੱਖਨ ਪੂਰਹਿ ਅਭਲਾਖਾ ॥ ੪ ॥

---

੧ ਖਸ ਲਵੋ। ੨ ਭਰੋਸਾ। ੩ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ। ੪ ਡਰ।
੫ ਇਕ ਦਿਨ। ੬ ਰੂਪ ਵਾਲੀ। ੭ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੮ ਪਹਿਲੇ। ੯ ਚੌਦਾਂ।
੧੦ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ।

ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਭਗਤੀ [੧]ਪਾਗੇ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨਹਿ ਲਾਗੇ॥
ਗੁਰ ਸੰਮਤ ਇਕਤਾਲੀ ਮਾਹੀ ॥ ਮੱਘਰ ਮਿਤੀ ਗਿਆਰਸ ਆਹੀ ॥
੫ ॥ [੨]ਸਣਖੱਤ੍ਰ ਕੇ ਨਗਰ ਮਝਾਰੀ ॥ ਦੇਵੀ ਚੰਦ [੩]ਬਾਹਿਜ ਥੋ
ਭਾਰੀ ॥ ਬੇਟੀ ਰਾਮੋ ਜੀ ਤਿਸ ਨਾਮ ॥ ਤਿਸ ਸੋਂ ਬਿਆਹਿ ਭਯੋ
[੪]ਅਭਿਰਾਮ ॥ ੬ ॥ ਸੰਮਤ ਚੁਤਾਲੀ ਜਬ ਪ੍ਰਵਸਾਯੋ ॥ ਪੰਚ ਫਾਗ
ਮੋਹਿਨ ਜਨਮਾਯੋ ॥ ਸਮਤ ਬਵੰਜਾ ਸਾਵਨ ਚਾਰ ॥ ਜਨਮਯੋ ਸੁਤ
ਮੁਹਿਰੀ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ੭ ॥ ਸੰਮਤ ਛਿਵੰਜਾ ਸਪਤਮ ਚੇਤ ॥ ਜਨਮੀ
ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਸੁਖ [੫]ਸੇਤ ॥ ਜਿਹ ਸਮ ਨਹਿੰ ਕੋ ਜਗ ਬਡ ਭਾਗ ॥ ਅਠ
ਸਠ ਸੰਮਤ ਸੋਲਹਿ ਫਾਗ ॥ ੮ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸੋਢੀ ਕੁਲ ਕੇਤ ॥
ਬਿਆਹੀ ਤਿਨ ਸੋਂ ਹਰਖ ਸਮੇਤ ॥ ਅਮਰ ਦੇਵ ਅਤ ਸ਼ਰਧਾ ਧਾਰੇ॥
ਗਏ ਬੇਰ ਉੱਨਿਸ ਹਰਿਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ੯ ॥ ਬਹੁਤ ਬੀਸਵੀਂ ਵਾਰ
ਪਧਾਰੇ ॥ ਮਿਹੜਾ ਗ੍ਰਾਮਿਕ ਪੰਥ ਮਝਾਰੇ ॥ ਦੁਰਗਾ ਨਾਮ ਬਿੱਪ੍ਰ ਤਹਿ
ਕੇਰਾ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਕਰਹਿੰ ਬਸੇਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ਤਹਾਂ ਗਏ
ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁਜਾਨ ॥ [੬]ਪੰਥ ਤਪਤ [੭]ਭਾਨੁਜੁ ਮਧਿਜਾਨ ॥ [੮]ਥਿਰੇ
ਦੁਪਹਿਰਾ ਹੇਤ ਬਿਤਾਵਨ ॥ [੯]ਪੌਢ ਰਹੇ ਜਿਨ ਕੀਰਤ ਪਾਵਨ ॥
੧੧ ॥ ਬਿਦਿਆ ਪਠਿਯੋ ਸੁ [੧੦]ਬਿਪ੍ਰ ਵਿਸੇਖਾ ॥ [੧੧]ਸਾਮੁੰਦ੍ਰਕ ਭੀ
ਤਿਸ ਨੇ ਦੇਖਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਪਦ [੧੨]ਅਰਬਿੰਦ ਨਿਹਾਰਾ॥ਜਿਨਕੇ ਹੁਤੋ ਸੁ
[੧੩]ਪਦਮ ਅਕਾਰਾ ॥ ੧੨ ॥ ਪਿਖ੍ਯੋ ਦੂਰ ਤੇ ਪੁਨ [੧੪]ਢਿਗ ਆਯੋ ॥
ਨੀਕੀ ਰੀਤ ਬਹੁਰ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਬਿਸਨ ਭਏ ਅਵਤਾਰਾ ॥
ਕਿਧੋ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਨ੍ਰਿਪ ਭਾਰਾ ॥ ੧੩ ॥ ਇਨ ਦੋਇਨ ਬਿਨ
[੧੫]ਅਪ੍ਰ ਨ ਕੋਊ ॥ ਪਦਮ ਰੇਖ ਇਮ ਧਾਰਹਿ ਦੋਊ ॥ ਪੋਢੇ ਸੁਪਤ

---

੧ ਇਸਥਿਤ । ੨ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ । ੩ ਖਤ੍ਰੀ । ੪ ਸੁੰਦਰ ।
੫ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਪੁਲ । ੬ ਰਸਤਾ ਭਗਤ ਦੇ ਸਹਿਤ । ੭ ਸੂਰਜ ਐਨ ਵਿਚਕਾਰ ।
੮ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਇਸਥਿਤ । ੯ ਸੌਂ ਗਏ । ੧੦ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੧੧ ਜੋਤਸ਼ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ । ੧੨ ਚਰਨ ਕਮਲ । ੧੩ ਮਣੀ ਦਾ ਅਕਾਰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ।
੧੪ ਪਾਸ । ੧੫ ਹੋਰ ।

ਰਹੇ ਤਹਿ ਜਾਵਤ ॥ ਰਹਿਯੋ ਬਿਚਾਰਤ [1]ਦਿਜਬਰ ਤਾਵਤ ॥ ੧੪ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ ਜਾਗ ਉਠੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਚਲਬੇ ਕਰ ਤਿਆਰੀ ॥ ਬਿਪ੍ਰ ਨਿਕਟ ਬੈਠਤ ਭਯੋ ਦੇਖਤ ਹਿਤ ਧਾਰੀ ॥ ਦੇਨ ਲਗੇ ਤਬ ਦੱਛਨਾ [2]ਦਿਜ ਜੂ ਇਹੁ ਲੀਜੈ ॥ ਜਾਵੈਂ ਹਮ ਹਰਿਦ੍ਵਾਰ ਕੋ ਤੁਮ [3]ਆਸਿਖ ਦੀਜੈ ॥ ੧੫ ॥ ਬਿਪ੍ਰ ਦੀਨ ਬਨ ਬਿਨੈ ਭਨੈ ਮੈਂ ਅਬ ਨਹਿ ਲੇਊਂ ॥ ਜਬ ਸਮਰਥ ਹੋਵੋ ਮਹਾਂ ਤਬ ਲੇਨ ਕਰੇਊਂ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਬਖਾਨਿਯੋ ਕੈਸੇ ਤੁਮ ਜਾਨੀ ॥ ਕਹਿ ਦਿਜਰਾਵਰ ਪਦ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਪਤਹਿੰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ਅਤ ਉੱਤਮ ਲੱਛਨ ਇਹੀ ਪ੍ਰਭ ਜੋਤਿ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਰਾਜਾ [4]ਕਿਧੋ [5]ਕਿਸ ਕਾਲ ਬਨੈ ਹੈਂ ॥ ਨਿਰਸੰਸੈ ਮਮ ਬਾਰਤਾ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਲੀਜੈ ॥ [6]ਐਸ੍ਵਰਜ ਹੁਇ ਜਬ [7]ਜਾਚ ਹੋਂ ਤਬਹੂ ਤੁਮ ਦੀਜੈ ॥ ੧੭ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਦਿਜ ਤੇ ਅਮਰ ਜੀ ਕਹਿ ਬਚ ਤਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ਜੇ ਤੁਮ ਬਚ ਸਾਚੋ ਹੁਵੈ ਜਾਚੋ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ਕਹਿ ਦਿਜ ਸੋਂ ਮਾਰਗ ਚਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨ੍ਹਾਇ ॥ ਇਕ ਸਾਧੂ ਸ਼ੁਭ ਭੇਖ ਮਹਿ ਮਗ ਸੰਗ ਮਿਲਾਏ ॥ ੧੮ ॥ ਸਰਬ ਦਿਵਸ ਸੰਗੀ ਰਹੇ ਉਤਰੇ ਇਕ ਥਾਨਾ ॥ ਗਮਨੇ ਬਹੁਰ ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੋ ਹਿਤ [8]ਦੋਹਨ ਠਾਨਾ ॥ [9]ਜਾਵਤ ਆਏ ਸਦਨ ਨਿਜ [10]ਤਾਵਤ ਰਹਿ ਸੰਗਾ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਇਕਠੋ ਕਰਹਿੰ ਰਾਚਹਿੰ ਹਰ ਰੰਗਾ ॥ ੧੯ ॥ ਘਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਆਨਿਯੋਂ ਹਿਤ ਧਾਰੀ ॥ ਸਾਦਰ ਆਸਨ ਦੇਹ ਕੈ ਬਹੁ ਸੇਵਾ ਧਾਰੀ ॥ ਭਾਈ ਨਿਸਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮਹਿ ਬਹੁ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਯੋ ॥ [11]ਜੁਗਲ ਜਾਮ ਜਾਮਨ ਗਹੀ ਤਬ [12]ਗਾਥ ਚਲਾਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੇ ਬਾਰਤਾ ਤਬ ਸਾਧ

੧ ਪੰਡਤ। ੨ ਬ੍ਰਹਮਣ। ੩ ਅਸ਼ੀਰ ਵਾਦ। ੪ ਅਥਵਾ। ੫ ਕਿਸ ਸਮੇਂ। ੬ ਬਿਭੂਤੀ। ੭ ਮੰਗਾਂ ਗਾ। ੮ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆਂ। ੯ ਜਦ ਤਕ। ੧੦ ਕਦ ਤਕ। ੧੧ ਦੋ ਪਹਿਰ। ੧੨ ਕਥਾ।

ਉਚਾਰੀ॥ ਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੋ ਕੌਨ ਹੈ ਕਿਸ [1]ਦੀਖਿਯਾ ਧਾਰੀ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਬਖਾਨਿਓਂ ਗੁਰ ਮੋਹਿ ਨ ਪਾਯੋ॥ ਖੋਜ ਰਹਿਯੋ ਅਭਿਲਾਖ ਸੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਆਯੋ॥ ੨੧॥ ਸੁਨਤ ਦੁਖਿਯੋ ਚਿਤ ਸਾਧ ਤਬ ਅਸ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ॥ ਤਪ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰੱਤਿ ਘਾਲ ਬਡ ਭਈ ਬਿਫਲ ਹਮਾਰੀ॥ ਮਰਾਂ [2]ਸ੍ਰਮਤ ਹੁਇ ਮੈਂ ਕਰੇ ਸਭ [3]ਬਾਦ ਗਵਾਏ॥ ਭਯੋ ਅਚਾਨਕ ਸਾਥ ਤੁਮ ਇਮ ਕਹਿ ਪਛਤਾਏ॥ ੨੨॥ ਨਿਗੁਰੇ ਕੋ ਸੰਗੀ ਭਯੋ ਕਿਯ [4]ਖਾਨਰੁ ਪਾਨਾ॥ ਪੁੰਨ [5]ਅਕਾਰਜ ਸਭ ਗਏ ਮੂੜ੍ਹ ਚਿੰਤ ਮਹਾਨਾ॥ ਬ੍ਰਿੱਧ ਹੋਤ ਲੌ ਇਮ ਰਹਿਯੋ ਨਹਿੰ ਗੁਰੂ ਬਨਾਯੋ॥ ਮਹਾਂ ਕਰਮ ਖੋਟਾ ਕਿਯੋ ਮਨ ਮਤਿ ਬਿਰਮਾਯੋ॥ ੨੩॥ ਚਿਤ ਮੈਂ ਅਤ [6]ਰਿਸ ਕਰਤ ਹੀ ਉਠ ਮਾਰਗ ਲੀਨਾ॥ ਅਮਰਦਾਸ [7]ਪਸਚਾਤ ਤਿਸ ਪਛਤਾਵਨ ਕੀਨਾ॥ ਅਪਰ ਸਰਬ ਹੀ ਸੁਧ ਗਈ ਇਕ ਹੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ॥ ਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਕਰ ਲੇਹਿ ਹੌਂ ਇੱਛਾ ਬਹੁ ਜਾਗੀ॥ ੨੪॥ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈਂ ਪੂਰਹੁ ਮਮ ਆਸਾ॥ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਰ ਦਯਾ ਨਿਧ ਲਖ ਦਾਸਨ ਦਾਸਾ॥ ਕਰਹੁ ਸਫਲ ਮਮ ਕਾਮਨਾ ਗੁਰ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਈ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਨਤੀ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਡਿਆਈ॥ ੨੫॥ [8]ਨਿਸਾ ਬਿਤੀ ਦਿਨ ਆਗਲੋ ਦੁਖ ਸਾਥ ਬਿਤਾਵਾ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕਛੁ ਨਹਿੰ [9]ਰੁਚੈਂ ਬੈਰਾਗ ਉਪਾਵਾ॥ ਬਹੁਰ ਭਈ ਜਬ ਜਾਮਨੀ ਸੋਚਤ ਚਿਤ ਜਾਗਾ॥ ਬਿਲਲਾਵਤ ਨਹਿੰ ਨੀਂਦ ਹੁਇ ਮਨ [10]ਦੁਖ ਮਹਿੰ ਪਾਗਾ॥ ੨੬॥ ਨਾਉਂ ਥਾਉਂ ਬਿਨ ਰੂਪ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਧਿਆਵੈ॥ ਪੂਰਹੋ ਮੇਰੀ ਆਸ ਕੋ ਐਸੇ ਉਰ ਭਾਵੈ॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਸਭ ਥਾਨ ਮਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਬਿਆਪੇ॥ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨਕੈ ਸ੍ਰੋਨ ਮੈਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਹ ਆਪੇ॥ ੨੭॥ ਮੈਂ ਪਰਖਨ ਜਾਨੋ ਨਹੀਂ ਗੁਰ ਪੂਰਨ

੧ ਸਿਖਿਆ। ੨ ਕਸ਼ਟ। ੩ ਨਿਸਫਲ। ੪ ਖਾਣਾ ਤੇ ਜਲ। ੫ ਨਿਸਫਲ। ੬ ਕਰੋਧ। ੭ ਬਾਦ ਵਿਚ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕੀਤਾ। ੮ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ। ੯ ਰੁਚੀ। ੧੦ ਦੁਖ ਵਿਚ ਇਸਥਿਤ।

ਕੇਹੂ ॥ ਅਪਨੋ [1]ਬਿਰਦ ਪਛਾਨਕੈ ਨਿਜ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੂ ॥ ਇਮ ਇਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਰਿਦੈ ਤਜ ਕਾਰਜ ਆਨਾ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ [2]ਦ੍ਰਿਗ ਨੀਰ ਚਲਾਨਾ ॥ ੨੮ ॥ [3]ਦੀਰਘ ਸ੍ਵਾਸ [4]ਉਤਾਰਤੋ ਇਕ ਤੌ ਬ੍ਰਿਧ ਦੇਹੀ ॥ ਗੰਗਾ ਜਾਵਤ ਜਾਤ ਮਗ ਬਲ ਬਿਨਾਂ [5]ਅਛੇਹੀ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਕ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁਤ ਉਰ [6]ਮਹਿਦ ਬਿਸੂਰਾ ॥ ਕੈ ਮਰਹੋਂ ਕੈ ਮਿਲੈ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ॥ ੨੯ ॥ ਧਿਕ ਜੀਵਨ ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਸਰੈ ਨ ਕਾਜੂ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨ [7]ਛਿਤ ਕੋ ਰਾਜ ਕਿਆ [8]ਧਿਕ ਸੁਰ ਪੁਰ ਰਾਜੂ ॥ ਤਪ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਧਰਮ ਜੋ ਬਿਨ ਗੁਰ ਨ ਫਲਾਵੈ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਸੁਖ ਸਕਲ [9]ਨਸਾਵੈ ॥੩੦॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਜਿ ਮਿਲੇ ਦੇ ਨਿਜ ਉਪਦੇਸੂ ॥ ਸਫਲ ਤਪਾਦਿਕ ਹੋਤ ਹੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤ ਕਲੇਸੂ ॥ ਕਰਮ ਹੀਨ ਇਮ ਮੈਂ ਰਹਿਓ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਊਂ ॥ ਨਾਤਰ ਤਜ ਕੈ ਅੰਨ ਜਲ ਨਿਜ ਤਨ ਬਨਸਾਊਂ ॥ ੩੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਕੀ ਸੁਤਾ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਨਾਮ ॥
ਭਗਤਿ ਧਾਰ [10]ਬਪ ਆਪਨੋ ਉਪਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਧਾਮ ॥ ੧ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ ਹੁਤੋ ਭਤੀਜਾ ਅਮਰ ਜੀ ਸਾਵਣ ਮਲ ਨਾਮਾ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਬਿਆਹੀ ਇਹੁ ਸੁਭ ਗੁਣ [11]ਅਭਿਰਾਮਾ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਪਿਤ ਪਾਸ ਤੇ [12]ਸਸੁਰਾਰ ਦਪੰਤੀ ॥ ਗੁਰਬਾਨੀ ਮਹਿੰ ਹਿਤ ਅਧਕ ਅਮਰੋ [13]ਮਤਿਵੰਤੀ ॥ ੨ ॥ ਮਹਿਮਾ ਲਖੀ ਨ ਕਿਨਹੁ

---

੧ ਧਰਮ। ੨ ਅਖਾਂ ਤੋਂ ਜਲ। ੩ ਲੰਬੇ। ੪ ਕਢਦਾ ਹੈ। ੫ ਇਕ ਰਸ। ੬ ਬਹੁਤ। ੭ ਧਰਤੀ। ੮ ਧ੍ਰਿਗਾਕਾਰ। ੯ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ੧੦ ਸਰੀਰ। ੧੧ ਸੁੰਦਰ। ੧੨ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਸਦੀ ਸੀ। ੪ ਅਕਲ ਵਾਲੀ।

ਤਿਹ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਇਮ ਠਾਨੈ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਧੰਧਾ ਸਭ ਦਿਨ ਕਰਹਿ ਤਿਨ ਆਇਸ ਮਾਨੈ ॥ ਜਾਗਹਿ [1]ਪਾਛਲ ਰਾਤ ਕੌ ਕਰ ਸੌਚ ਸਨਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਬਾਨੀ ਪਠਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਤਿਸ ਨਿਸ ਉਠ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰ [2]ਮੱਜਨ ਕੋ ਠਾਨਾ ॥ ਜਪੁਜੀ ਆਸਾ ਵਾਰ ਪਠ ਪੁਨ ਸ਼ਬਦ ਪਠਾਨਾ ॥ [3]ਦਧੀ ਬਿਲੋਵਤ ਸਹਿਜ ਸੋਂ ਮੁਖ ਬੋਲਤ ਬਾਨੀ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਨਿਜ [4]ਬ੍ਰਿਤੀ ਟਿਕਾਨੀ॥ ੪ ॥ ਨਿਜ ਘਰ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਚਿੰਤਾ ਗਲਤਾਨੇ ॥ ਜਾਗੇ ਸਗਲੀ [5]ਜਾਮਨੀ ਪੁਨ ਪੁਨ ਪਛਤਾਨੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਚਿਤਵਤੇ ਬਿਨਤੀ ਬਹੁ ਭਾਖੇ ॥ ਜਾਨ ਨਿਸਾ ਤੇ ਧੁਨ ਪਰੀ ਸੁਨ ਮਨ ਅਭਲਾਖੇ ॥ ੫॥ ਸੁਨਨ ਲਗੇ ਮਨ ਰੋਕ ਕੈ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਬਾਨੀ॥ ਚੁਭਤ ਚੀਤ [6]ਦਰਵਤ ਰਿਦਾ [7]ਰੁਚ ਜਗੀ ਮਹਾਨੀ ॥ ਤਹ ਤੇ ਉਠ ਹੁਇ ਨਿਕਟ ਤਿਹ [8]ਓਟਾ ਕਛੁ ਲੀਨਾ ॥ ਦੇਖ ਨ [9]ਸੁਕਚੈ ਮੋਹਿ ਕੋ ਸੁਭ ਮਤੀ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ੬ ॥ ਛਪੇ ਸੁਨਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਥਿਤ [10]ਕੇਤਕ ਕਾਲਾ॥ ਪਢਤ ਹਰੀ ਅਮਰੋ ਤਬਹਿ ਪੁਨ ਭਯੋ ਉਜਾਲਾ ॥ ਜਬ ਪ੍ਰਭਾਤ ਹੋਈ ਰਿਖੀ ਤਬ [11]ਨਿਕਟ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ਬੂਝਨ ਲਾਗਿਯੋ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਕਿਸ [12]ਭਾਂਤ ਉਚਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ਅਬ ਫੇਰ ਪਢ ਮੁਝ ਦੇਹੁ ਸੁਨਾਈ ॥ਮਰਿਯੋ ਹੁਤੋ ਮੈਂ [13]ਸੁਧਾ ਕੀ ਬੂੰਦੈਂ ਮੁਖ ਪਾਈ॥ ਕਰਿਯੋ ਜਿਵਾਵਨ ਸੁਖ ਦਯੋ ਇਹ ਬਡ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਅਮਰੋ ਸਕੁਚਤ ਕੁਛਕ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਾ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਗਦ ਮਨ ਮਸਵਾਣੀ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਲੇਖ

---

੧ ਪਿਛਲੀ। ੨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ੩ ਦਹੀਂ। ੪ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਟਿਕਾ ਕੇ। ੫ ਰਾਤ। ੬ ਹਿਰਦਾ ਦਰਵ ਗਿਆ। ੭ ਪ੍ਰੀਤੀ। ੮ ਸਹਾਰਾ। ੯ ਸੰਕੋਚ ੧੦ ਕਿਤਨਾ ਸਮਾਂ। ੧੧ ਨੇੜੇ ਗਿਆ। ੧੨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੧੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਬੂੰਦ।

ਪਏ ॥ ਜਿਉ ਜਿਉ ਕਿਰਤੁ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਲੀਐ ਤਉ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਅੰਤ ਹਰੇ ॥ ੧ ॥ ਚਿਤ ਚੇਤਸਿ ਕੀ ਨਹੀ ਬਾਵਰਿਆ ॥ ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਾਲੀ ਰੈਨਿ ਜਾਲੁ ਦਿਨੁ ਹੂਆ ਜੇਤੀ ਘੜੀ ਫਾਹੀ ਤੇਤੀ ॥ ਰਸਿ ਰਸਿ ਚੋਗ ਚੁਗਹਿ ਨਿਤ ਫਾਸਹਿ ਛੂਟਸਿ ਮੂੜੇ ਕਵਨ ਗੁਣੀ ॥ ੨ ॥ ਕਾਇਆ ਆਰਣੁ ਮਨੁ ਵਿਚਿ ਲੋਹਾ ਪੰਚ ਅਗਨਿ ਤਿਤੁ ਲਾਗਿ ਰਹੀ ॥ ਕੋਇਲੇ ਪਾਪ ਪੜੇ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਮਨੁ ਜਲਿਆ ਸੰਨੀ ਚਿੰਤ ਭਈ ॥ ੩ ॥ ਭਇਆ ਮਨੂਰੁ ਕੰਚਨੁ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ ਜੇ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਿਨੇਹਾ ॥ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਓਹੁ ਦੇਵੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਸਟਸਿ ਦੇਹਾ ॥ ੪ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਮਨ ਭਯੋ [1]ਹੁਲਾਸਾ ॥ ਮੋਹਿ ਦਸਾ ਅਸ ਅਬ ਅਹੈ ਜਿਮ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ [2]ਤਰਨ ਅਵਸਥਾ ਬਿਤ ਗਈ [3]ਬਿਰਧਾਪਨ ਆਵਾ ॥ ਲੋਹਾ ਹੁਤੋ [4]ਮਨੂਰ ਭਾ ਕਿਤ ਕਾਜ ਨ ਆਵਾ ॥ ੯ ॥ ਲੋਹੇ ਕੇ ਪਾਰਸ ਛੁਵੈ ਕੰਚਨ ਹੁਇ ਜਾਈ ॥ ਮਮ ਮਨੂਰ ਕੋ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਸੁਧ ਕਰਹਿ ਬਨਾਈ ॥ ਮਨਹੁ ਸ਼ਬਦ ਮੁਝ ਪਰ ਕਰਿਯੋ ਅਸ ਦਸ਼ਾ ਸਰੀਰਾ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਬੂਝਤ ਭਏ ਆਸੈ ਗੰਭੀਰਾ ॥ ੧੦ ॥ ਸ਼ਬਦ ਕਰਿਯੋ ਕਿਸ ਕੋ ਅਹੈ ਕਿਤ ਤੇ ਤੁਮ ਪਾਵਾ ॥ ਕਰਨ ਹਾਰ ਅਬ ਹੈ ਕਿ ਨਹਿੰ ਜਿਨ ਸੁਭ ਪਦ ਗਾਵਾ ॥ ਸੁਨਤ ਰੋਮ ਹਰਖਨ ਭਯੋ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਾਯੋ ॥ ਮੇਰੇ ਹੇਤ [5]ਉਧਾਰਬੇ ਇਹ [6]ਰੁਚਰ ਬਨਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ

---

੧ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੨ ਜਵਾਨੀ ਵਾਲੀ ਉਮਰਾ । ੩ ਬੁਢੇਪਾ ਆ ਗਿਆ । ੪ ਲੋਹੇ ਉਪਰ ਮੈਲ ਜੋ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੂਰ ਆਖਦੇ ਹਨ । ੫ ਉਧਾਰਨੇ ਦੇ ਵਾਸਤੇ । ੬ ਸੁੰਦਰ ।

ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਕਹਿਯੋ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਪੂਰੇ ॥ ਤਿਨਹੁ ਬਨਾਯੋ ਸਬਦ ਕੋ
ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਫਲ ਰੂਰੇ ॥ ਅਪਰ ਬਹੁਤ ਬਾਨੀ ਭਨੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ
ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਪਠਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਭਵਜਲ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੧੨॥
ਸੁਨਹਿੰ ਪਠਹਿੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਗਾਇੰ ਰਬਾਬੀ
ਤਿਨਹੁ ਢਿਗ ਬਿਤ [੧]ਦੋਨਹੁ ਕਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਬੈ
ਬੈਕੁੰਠ ਪਧਾਰੇ ॥ ਨਿਜ ਸਥਾਨ ਨਿਜ ਜੋਤ ਦੇ ਮਮ ਪਿਤਾ ਬਠਾਰੇ ॥
੧੩ ॥ ਤਿਨਹੁ ਨਿਕਟ ਤੇ ਕੰਠ ਕਰ ਬਹੁ ਸੁਨਤ ਰਹੰਤੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ
ਗਿਰਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਿਹ [੨]ਗਨ ਕਿਲ ਵਿਖ ਹੰਤੀ ॥ਸੇਵਕ ਸਿੱਖ੍ਯ ਅਨੇਕ
ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗਾ ॥ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰਨ ਤਿਆਗ ਕੈ ਮਨ
ਸਿਮਰਨ ਲਾਗਾ ॥ ੧੪॥ ਸੁਨਤ ਅਮਰ ਬੋਲੇ ਬਹੁਰ ਦੁਹਤਾ ਸੁਨ
ਲੀਜੈ ॥ ਮੇਰੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਬਹੁ ਕਰਨਾ ਕਰ ਕੀਜੈ ॥ ਲੇਹੁ ਸੰਗ
ਤਿਹ ਕੋ ਚਲੋ ਦਿਹੁ ਮੋਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਯਾਸਾ ਲਗੀ
ਅਬ ਰਹਿਯੋ ਨ ਜਾਈ ॥ ੧੫॥ ਬ੍ਰਿੱਧ [੩]ਅਨਾਥ ਅਜਾਨ ਮੈਂ ਸਮਰਥ
ਤੇ ਹੀਨਾ ॥ ਮਰਤ ਹੋਇ ਜੀਵਾਇ ਲੈ ਹੇ ਸੁਤਾ [੪]ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਸੁਨ
ਅਮਰੋ ਨੇ ਪੁਨ ਭਨਿਯੋ ਤੁਮ ਬ੍ਰਿੱਧ ਹਮਾਰੇ ॥ ਕਯੋਂ ਨਹਿੰ ਮਾਨੋਂ ਬੈਨ
ਕੋ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਜਾਵੋਂ ਨਿਕਟ ਨ ਬਿਨ ਕਹੇ ਬਿਨ
ਬਿਦਾਨਆਵੋਂ॥ [੫]ਰਿਸ ਕਰ ਕੁਛ ਨਹਿੰ ਕਬ ਕਹੈਂ ਯਾਂਤੇ ਡਰਪਾਵੋਂ॥
ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੂ ਤੂੰ ਮਤ ਕਰ ਚਿੰਤਾ ॥ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਘਟਨ ਕੇ
ਹੁਇ ਜੇ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ੧੭ ॥ ਤੌ ਨ ਕਰੈਂ ਮਨ [੬]ਭੰਗ ਕੋ ਹੇਰਹਿੰ ਮਨ
ਪ੍ਰੇਮਾ॥ਦਾਸ ਜਾਨ [੭]ਢਿਗ ਰਾਖ ਹੈਂ ਦੈਹੈਂਮਗ [੮]ਛੇਮਾ॥ਬ੍ਰਿੱਧ ਬਿਨੈਸੁਨ

੧ ਦੋਨੋਂ ਸਮੇਂ । ੨ ਸਮੂੰਹ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ । ੩ ਸਵਾਮੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ।
੪ ਚਤਰ । ੫ ਗੁਸਾ । ੬ ਨਾਸ । ੭ ਪਾਸ
੮ ਮੁਕਤੀ ਦਾਰਸਤਾ ।

ਦੀਨ ਕੀ ਅਮਰੋ ਕਰ ਤਿਆਰੀ ॥ ਝੀਵਰ ਲਿਯੇ [1]ਹਕਾਰ ਕੇ [2]ਚਢ ਕਰ ਅਸਵਾਰੀ ॥੧੮॥ ਸੰਮਤ ਸੱਤੇ ਮਗ ਚਲੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸੁ ਖਡੂਰਾ ॥ ਕਹਿ ਬੀਬੀ ਬਹੁ [3]ਤਰ [4]ਤਰ ਮੈਂ ਜਾਉਂ ਹਜੂਰਾ ॥ ਆਈ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਨਮੁਖੇ ਗੁਰ ਦੇਖ ਅਲਾਏ ॥ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸੰਗ ਲਿਆਈ ਜਿਸ ਅਬ ਕਿਉਂ ਤਜ ਆਏ ॥ ੧੯ ॥ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਕਹਿਤ ਭੀ ਆਨਹੁ ਅਬ ਪਾਸਾ ॥ [5]ਆਇਸ ਲੇਨੇ ਆਈ ਮੈਂ ਸੋ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥ ਗਈ ਆਪ ਹੀ ਉਠ ਬਹੁਰ ਤਿਸ ਜਾਇ [6]ਹਕਾਰਾ ॥ ਰਿਦੇ ਅਨੰਦ [7]ਬਿਲੰਦ ਧਰ ਪਹੁੰਚਿਯੋ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਲਖ ਸੰਸਾਰ ਸਬੰਧ ਕੋ ਹੁਇ ਸਤਿਗੁਰ ਠਾਂਢੇ ॥ ਗਲ ਮਿਲਬੇ ਕੌ ਤਿਆਗ ਭੇ ਪਟ ਤੇ ਕਰ ਕਾਢੇ ॥ ਚਰਨ ਗਹੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਤਬ ਬੰਦਨ ਕੋ ਠਾਨੀ ॥ [8]ਉਚਤ ਨਹੀਂ [9]ਗਰ ਮਿਲਨਕੇ ਲਿਹੁ ਦਾਸ ਪਛਾਨੀ ॥ ੨੧ ॥ ਕੁਸਲ ਛੇਮ ਸਭ ਪੁਛ ਕੈ ਨਿਜ ਨਿਕਟ ਬਠਾਯੋ ॥ ਲੰਗਰ ਭਯੋ ਤਿਆਗ ਤਬ ਰਾਸੋਯਾ ਆਯੋ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ [10]ਸਿੱਧ ਅਹਾਰ ਹੈ ਸੁਨ ਉਠੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਮਿਲ ਪੰਗਤ ਮੈਂ ਅਮਰ ਜੀ ਬੈਠੇ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ੨੨ ॥ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਹਿ ਸਰਬੱਗਯ ਗੁਰ ਸੰਸੈ ਕਿਛ ਨਾਹੀ ॥ ਤਊ ਮੋਹਿ ਮਨ ਭਾਵਨੀ ਲਖ ਨਿਜ ਉਰ ਮਾਹੀ ॥ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਬੋਤਮੰ ਬਿਨ ਜਾਚੇ ਮੋਹੀ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਸੋ ਦੇਹਿੰ ਅਬ ਉਰ ਮਮ ਸੁਧ ਹੋਈ ॥ ੨੩ ॥ ਇਮ ਚਿਤਵਤ ਭੋਜਨ ਕਰਿਯੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨੇ ਜਾਨੀ ॥ ਆਪ ਅਚਯੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਕੈ ਪੁਨ ਪੀਵਤ ਪਾਨੀ ॥ ਪੀਛੈ ਉਚਰਿਉ ਦਾਸ ਕੋ ਜੋ ਬਚਯੋ ਅਹਾਰਾ ॥ ਦੇਹੁ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਜਾਇ ਕਰ ਚਹਿ ਰਿਦੈ ਉਦਾਰਾ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨਤ ਅਨੰਦ ਬਿਲੰਦ ਭਾ ਲੇਕਰ ਤਬ ਖਾਯੋ ॥ ਨਿਸਚਲ ਨਿਸਚੈ ਚਿਤ ਭਯੋ ਸਮ [11]ਮੇਰ ਬਿਰਾਯੋ ॥ ਭਈ ਸਾਂਤ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸੀ

---

੧ ਬੁਲਾ ਕੇ। ੨ ਅਸਵਾਰ। ੩ ਦਰਖਤ। ੪ ਤਲੇ। ੫ ਆਗਿਆ। ੬ ਬੁਲਾਇਆ। ੭ ਆਸਰਾ। ੮ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ੯ ਗਲੇ ਨਾਲ। ੧੦ ਤਿਆਰ। ੧੧ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਥਿਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮਨ ਤਹਾਂ ਟਿਕਾਵਾ ॥ ਪਾਨ ਕਰਿਯੋ ਜਲ ਧੋਇ ਕਰ ਬਾਹਰ ਪੁਨ ਆਵਾ ॥ ੨੫ ॥ ਰਹਿਯੋ ਇਕਾਂਤ ਸੁ ਬੈਠ ਕਰ ਸਭ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਯੋ ॥ ਭੋਜਨ ਕੋ ਜਬ ਸਮੋ ਹੁਇ ਤਬ ਅੰਤਰ ਆਯੋ ॥ ਪੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਹਿ ਤਹਾਂ ਪਰਸਾਦਿ ਸੁ ਪਾਵੈ ॥ ਪੁਨਹਿ [1]ਇਕਾਕੀ ਹੋਇ ਕਰ ਪ੍ਰਭ ਗੁਨ ਮਨ ਗਾਵੈ ॥ ੨੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸ਼ਟਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਜਬਹਿ ਚਿਤ ਮਹਿੰ [2]ਚਿਤਵਨ ਕੀਨ॥
ਸੇਵਾ ਚਹੀਯੈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜਿਸਤੇ ਹੋਇ [3]ਪ੍ਰਸੀਨ ॥ ੧ ॥

ਸ੍ਵੈਯਾ ਛੰਦ ॥ ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਹੈ ਯੱਦਪਿ ਚਿਤ ਮਹਿੰ ਇਨ ਕੇ [4]ਚਾਹਿ ਨ ਕੋਇ ॥ ਤੱਦਪਿ ਦਾਸ ਨਿਜ ਧਰਮ ਬਿਚਾਰਹਿ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਭਾਵ ਮਨ ਭੋਇ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੁਗਨ ਮਹਿੰ ਤਪ ਕੋ ਤਾਪਤ ਛੁਧਾ ਪਿਪਾਸਾ ਸਹਿ ਕਰ ਸੋਇ ॥ [5]ਪੰਚਾਗਨ ਤਾਪਹਿੰ ਜਲ ਬੈਠਹਿੰ ਬਰਖਾ ਸਹੈਂ ਨਗਨ ਤਨ ਹੋਇ ॥ ੨ ॥ ਏਕ ਚਰਨ ਪਰ [6]ਠਾਂਢੇ ਹੋਵਹਿੰ [7]ਊਰਧ ਬਾਹੂ ਕਿਤੇ ਰਹੰਤ ॥ ਕੋ ਲਟਕਤ ਹੈਂ ਊਪਰ ਪਗ ਕਰ ਚਹੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਭਗਵੰਤ ॥ ਹੋ ਤਪ ਫਲ ਅਬ ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਿੰ ਸਤ ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ ਕਰਯੰਤ ॥ ਜਲ ਢੋਵਨ ਅਰ ਲਕਰੀ ਲਿਆਵਨ ਕਰਨ ਬੀਜਨੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੰਤ ॥ ੩ ॥ ਚਰਨ [8]ਪਖਾਰਨ ਅੰਨ ਪਕਾਵਨ ਇਤਯਾਦਿਕ ਜੇਤਕ ਹੈ ਆਨ ॥ ਮਿਲ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨ ਜੋ ਸੇਵਾ ਅਧਕ ਤਪਨ ਫਲ ਹੋਇ ਮਹਾਨ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਕਰਿਯੋ ਉਰ ਆਨੋਂ ਨੀਰ ਆਪਨੇ ਪਾਨ ॥ ਨਿਤ ਸਤਿ

---

੧ ਵਖਰਾ । ੨ ਯਾਦ ਕੀਤਾ । ੩ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੪ ਉਤਸ਼ਾਹ ਇਛਾ ।
੫ ਪੰਜ ਧੂਣੀਆਂ ਨੂੰ ਤਪਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ । ੬ ਖੜੇ । ੭ ਲੰਬੀਆਂ ਬਾਂਹਾਂ । ੮ ਧੋਣਾ ।

ਸੰਗਤ ਸੇਵਾ ਠਾਨੋਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਨ ਕਰਹਿੰ ਸਨਾਨ ॥ ੪ ॥
ਮਿਲ ਸਿੱਖਨ ਮੈਂ ਭਨਿਯੋ ਸਭਨ ਕੋ ਜਲ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦਿਹੁ ਮੁਝ
ਦਾਨ ॥ [1]ਆਇਸ ਲੈਕਰ [2]ਕਲਸ [3]ਉਚਾਯੋ ਸਿਰ ਧਰ ਲਿਆਵੈ
ਲੰਗਰ ਥਾਨ ॥ ਦੇਤ ਰਸੋਈ ਮਹਿੰ ਚਹਿ ਜੇਤਕ ਸਿੱਖਨ ਕੋ
ਕਰਵਾਵਹਿ [4]ਪਾਨ ॥ [5]ਜੁਗਲ ਪਹਿਰ ਨਿਸ ਬੀਤੇ ਉਠ ਹੈ ਮੁਖ
ਗੁਰ ਦਿਸ ਬਿਯਾਸਾ [6]ਪ੍ਰਸਥਾਨ ॥ ੫ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਠਤ [7]ਕੋਸ ਜੁਗ
ਪਹੁਚਹਿ ਤਾਹਿ ਦਮਦਮਾ ਕੀਨ ਸੁ ਢਾਲ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਸੀਧੇ
ਚਲ ਹੈਂ। ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਭਰ ਕਲਸ ਬਿਸਾਲ ॥ ਬਾਨੀ ਪਠਤ
ਆਇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਪੁਨ ਕਰਵਾਵਹਿੰ [8]ਮੱਜਨ [9]ਤਤਕਾਲ ॥ ਪੁਨ
ਇਕੰਤ ਹੁਇ ਸਭ ਤੇ ਬੈਠਹਿੰ ਕਰਹਿੰ ਨ ਸੁਨਹਿੰ ਬਚਨ ਕਿਸ ਨਾਲ
॥ ੨੬ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੂਰਤ ਰਿਦੇ ਸਮਾਲਹਿੰ [10]ਅਪਰ ਮਨੋਰਥ ਸਭ
ਕੋ [11]ਟਾਲ ॥ ਨਿਜ ਕੁਲ ਕੋ ਨਿਜ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਤਜ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਇ
ਪ੍ਰੂਨ ਕੀਨ ਸੰਭਾਲ ॥ ਏਕ ਬਰਖ ਬਿਤਿਓ ਪਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਗਜ
ਡੇਢਕ ਤਬ ਦੀਨ [12]ਰੁਮਾਲ ॥ ਸੋ ਲੇਕਰ ਨਿਜ ਸੀਸ ਚਢਾਯੋ ਦ੍ਰਿੜ
ਕਰ ਬਾਧਿਯੋ [13]ਰਸਰੀ ਨਾਲ ॥ ੭ ॥ ਬਹੁਰ ਉਤਾਰਨ ਕੋ ਨਹਿੰ
ਕੀਨਸ ਲਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਸਾਲ ॥ ਕੇਤਕ ਨਰ ਜਬ
ਮਿਲਹਿੰ ਆਨ ਕਰ ਬੂਜਹਿੰ ਸਦਨ ਆਪਨੇ ਚਾਲ ॥ ਨਿਜ ਬੰਧਪ
ਕੀ ਸੁਧ ਲਿਹੁ ਨੀਕੇ ਮਿਲ ਕੁਟੰਬ ਤੁਝ ਚਹਿਤ ਬਿਸਾਲ ॥ ਕਿਉਂ
ਇਤ ਬੈਠ ਰਹਿਯੋ ਕਿਯਾ ਲੇਵਹਿੰ ਸਭ ਬਿਧ [14]ਸੰਕਟ ਸਹੈਂ ਕਰਾਲ
॥ ੮ ॥ ਤਿਨ ਸੋਂ ਕਹੇ ਨ ਹਮਰਾ ਕੋਈ ਹਮ ਕਿਸ ਹੂੰ ਕੇ ਨਹਿੰ ਕਿਸ
ਕਾਲ ॥ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਣ ਮਿਲ ਜਾਵਹਿੰ ਤਥਾ ਮੇਲ ਸਭ

੧ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਲੈਕੇ। ੨ ਘੜਾ। ੩ ਚੁਕਿਆ। ੪ ਇਸ਼ਨਾਨ।
੫ ਦੋ ਪਹਿਰ। ੬ ਜਾਣਾ। ੭ ਦੋ ਕੋਹ। ੮ ਇਸ਼ਨਾਨ। ੯ ਸੀਘਰ।
੧੦ ਹੋਰ ਸੰਕਲਪ। ੧੧ ਦੂਰ। ੧੨ ਸਿਰੋਪਾਉ। ੧੩ ਧਾਗੇ ਨਾਲ।
੧੫ ਦੁਖ।

ਕੋ ਸਭ ਨਾਲ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਮਤ [1]ਜੁਗ ਪੂਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦੂਜੇ ਦੀਨ ਰੁਮਾਲ ॥ ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼ ਜਾਨੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰ ਕੀ ਸਿਰ ਪਰ ਬਾਂਧ ਲੀਨ ਤਤ ਕਾਲ ॥ ੯ ॥ ਬੈਸ ਘਟਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਤ ਚਿਤ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿੰ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ਨਰ [2]ਉਪਹਾਸ ਜਿ ਠਾਨਹਿ ਮੂਰਖ ਨਹਿੰ ਮਾਨੈ ਕਰ ਮੌਨ ਬਿਸਾਲ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਨਹਿੰ ਜਾਗੈ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਸੋਯੋ ਜੇ ਜਗ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਫਟਤ ਤਨ [3]ਦੁਰਬਲ ਹੋਯੋ ਗੁਰ [4]ਅਨਰਾਗ ਧਰੈ ਰੰਗ ਲਾਲ ॥ ੧੦ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀ ਬਰਖ ਮਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਤ੍ਰਿਤੀ ਡੇਢ ਗਜ ਦੀਨਹੁ [5]ਚੀਰ॥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਹਰਖ ਅਤ ਮਨ ਹ੍ਵੈ ਸੀਸ ਚਢਾਇ ਲੀਨ ਮਤ ਧੀਰ॥ ਇਕ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰ ਸਦ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਕ ਨਹਿੰ ਥਕਤ ਸਰੀਰ ॥ ਚਿਤ ਮਹਿੰ ਇਹੀ ਕਿ ਰੀਝਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਹਿੰ [6]ਪੀਰ ॥ ੧੧ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਵਸ ਬਤੀਤੇ ਇਸ ਵਿਧ ਪੁਨ ਤਿਆਗੀ ਨਿਮ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਜੌਨ ॥ ਜਹਾਂ ਬਿਰਾਜਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸੇਵਾ ਮਹਿੰ ਆਵਹਿੰ ਧਰ ਮੌਨ ॥ ਗੁਰ [7]ਅੰਗੁਸਟ ਨਿਜ ਸ੍ਵਾਪਯੋ ਥੋ ਜੋ ਸੋ [8]ਬ੍ਰਿਣ ਪਾਕਯੋ ਪਿਖ ਕਰ ਤੌਨ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਗਰਮ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇ ਦੁਖ ਨਹਿੰ ਯਾਂਤੇ ਗਹਿ ਆਨਨ ਸੁਖ ਸੌਨ ॥ ੧੨ ॥ ਜਬ ਮੁਖ ਰੁਧਰ ਰਾਧ ਕਿਛ ਆਵੈ ਤਿਸਕੋ ਥੂਕ ਦੇਹਿੰ ਧਰ ਡਾਰ ॥ ਸੁਖ ਸੋਂ ਸੈਨ ਕਰੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨਹਿੰ ਦੁਖ ਹੁਇ ਇਮ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰ॥ ਇਤਿਆਦਕ ਜਬ ਸੇਵ ਉਠਾਈ ਸੰਮਤ ਬੀਤ ਗਏ ਤਬ ਚਾਰ ॥ ਚੌਥੇ ਦਯੋ ਰੁਮਾਲ ਬਹੁਰ ਤਬ ਸੋ ਭੀ ਲੀਨੋ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰ ॥ ੧੩ ॥ ਪੰਚ ਬਰਖ ਮਹਿੰ ਪੰਚ ਦਿਯੋ ਗੁਰ ਖਸ਼ਟ ਬਰਖ ਮਹਿੰ ਖਸ਼ਟ ਸੁ ਦੀਨ ॥ ਸੰਮਤ ਸਪਤਮ ਮਹਿੰ ਗੁਰ ਸੇਵਤ ਪਗ ਅੰਗੁਸ਼ਟ ਧਾਰ ਮੁਖ ਲੀਨ ॥ ਭਯੋ ਕਛੁਕ ਪਰਕਾਸ਼ ਰਿਦੇ ਮਹਿੰ ਜਿਮ [9]ਅਰਣੋਦੈ ਹੋਤ ਨਵੀਨ ॥

[1] ਦੋ ਸਾਲ। [2] ਠਠਾ ਮਖੌਲ। [3] ਕਮਜ਼ੋਰ। [4] ਪ੍ਰੇਮ। [5] ਸਿਰੋਪਾਓ ਕਪੜੇ ਦਾ। [6] ਪੀੜਾ ਨੂੰ। [7] ਅੰਗੂਠਾ। [8] ਫੋੜਾ। [9] ਸੂਰਜ।

ਕਰਾਮਾਤ ਕੀ ਸ਼ਕਤ ਭਈ ਤਬ ਸਿੱਧੀ ਫੁਰਨ ਲਗੀ ਮਨ ਚੀਨ ॥
੧੪ ॥ ਮੋ ਮਹਿੰ ਸ਼ਕਤ ਕਾਮ ਕਿਸ ਆਵਹਿ ਗੁਰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਜੇ ਦੁਖ
ਪਾਇ ॥ ਕਰੌਂ ਅਰੋਗ ਜੋ ਬ੍ਰਣ ਇਹੁ ਸੂਕੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਬਹਿ ਸੁਖ
ਪਾਇ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਅਪਨ ਸ਼ਕਤ ਤੇ ਰੋਗ ਅੰਗੁਸ਼ਟ ਦੀਨ
ਬਿਨਸਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਜੀ ਜਾਗ ਪਿਖਿਓ ਤਬ ਚਰਨ ਅੰਗੂਠੇ ਮੈਂ
[1]ਬ੍ਰਣ ਨਾਇ ॥ ੧੫ ॥ ਪੁਨ ਜਾਨਿਯੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਕੀਨ ਇਹ ਕੁਛ
ਇਕ ਸ਼ਕਤ ਹੋਈ ਇਨ ਆਇ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ ਤੈਂ ਕਿਆ ਇਹ
ਕੀਨਸ ਜਰਾ ਸ਼ਕਤ ਭੀ ਜਰੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਪਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ
ਨਾਨਕ ਇਸ ਪਗ ਕੋ ਤਿਨ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ॥ ਉਚਤ ਕਸ਼ਟ ਕੇ ਹੈ
ਇਹੁ ਸਦਹੀ ਕਿਉਂ ਦੀਨੋ ਤੁਮ ਰੋਗ ਗਵਾਇ ॥ ੧੬ ॥ [2]ਅਜਰ
ਜਰਨ ਹੁਇ ਸੰਤਨ ਕੇ ਉਰ ਮਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਸੁ ਧੀਰ ਬਿਸਾਲ ॥ ਸਿਰ
ਲਗ ਦੇਤ ਦੇਰ ਨਹਿੰ ਲਾਗੈ [3]ਅਜਮਤ ਨਹਿੰ ਦਿਖਾਇ ਕਿਸ ਕਾਲ ॥
ਐਸੇ ਕਰਤ ਬਦਤ ਨਿਤ ਜਾਵਤ ਕਿਸੂ ਜਨਾਵੈ ਰਹੈ ਨ [4]ਪਾਲ ॥
ਸੀਖ ਧਰੋ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਹਿਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ਸਦਾ ਸਮਾਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
੧੭॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ [5]ਜੋਰ ਕਰ [6]ਡਾਢੇ [7]ਛਿਮਹੁ ਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਨਮਤ
ਕੀਨ ॥ ਨਾਹਿੰ [8]ਰਜਾਇ ਆਪ ਕੀ [9]ਬਰਤੀ ਅਬ ਮੈਂ ਕਰੌਂ [10]ਸੀਖ
ਜਿਮ ਦੀਨ ॥ [11]ਬਿਰਦ ਬਡੋ ਬਖਸ਼ੰਦ ਆਪ ਕੋ [12]ਸਾਗਰ ਜਿਮ
[13]ਗੰਭੀਰ [14]ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ [15]ਧੀਰ ਧਰਾ ਸੀ ਧਰਤ ਸਦਾ ਤੁਮ ਹਮ
ਕਿਯਾ ਜਾਨਹਿੰ ਜੀਵ ਮਲੀਨ ॥ ੧੮ ॥ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਪਰਸੰਨ ਹੋਏ
ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸੇ ਕਰੋ ਨ ਐਸੇ ਫੇਰ ॥ ਪੂਰਬ ਜਸ ਥੋ ਤਥਾ ਬਨਾਯੋ ਚਰਣ
ਅੰਗੂਠੇ [16]ਬ੍ਰਿਨ ਜੁ [17]ਬਡੇਰ ॥ [18]ਰਾਂਧ ਰੁਧਰ ਚੋਵਤ ਰਹਿ ਥੋਰੋ ਗੁਰ

---

੧ ਫੋੜਾ । ੨ ਜੋ ਨਾ ਜਰੀ ਜਾਵੇ । ੩ ਕਰਾਮਾਤ । ੪ ਪੜਦਾ ।
੫ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰ । ੬ ਵਡੀ । ੭ ਖਿਮਾਂ । ੮ ਆਗਿਆ । ੯ ਵਰਤੀ ।
੧੦ ਸਿਖਿਆ । ੧੧ ਧਰਮ । ੧੨ ਸਮੁੰਦਰ । ੧੩ ਡੂੰਘਾ । ੧੪ ਚਤਰ ।
੧੫ ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਧਰਤੀ ਸਦਰਸ । ੧੬ ਫੋੜਾ । ੧੭ ਬੜਾ ।
੧੮ ਪਾਕ ਲਹੂ ।

ਕੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੀ [1]ਹੇਰ ॥ ਕਿਸ ਮਹਿੰ ਸਮਰਥ ਜਾਨ ਸਕੈ ਕੋ ਸੁਰ ਨਰ ਬਿਸਮਹਿੰ ਦੇਵ ਘਨੇਰ॥ ੧੯ ॥ ਬਰਖ [2]ਇਕਾਦਸ ਸੇਵਾ ਕੀਨਸ ਦਿਯੋ ਰੁਮਾਲ ਇਕਾਦਸ ਪਾਨ ॥ ਸੋ ਸਗਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰ ਬਾਂਧਨ [3]ਰਸਰੀ ਸੰਗ ਸੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਠਾਨ ॥ ਬਡੋ ਮੁਕਟ ਤਿਨ ਕੋ ਤਬ ਹੋਯੋ ਨਰ ਅਜਾਨ [4]ਉਪਹਾਸ [5]ਕਰਾਨ ॥ ਨਹਿੰ ਜਾਨੈ ਮਹਿਮਾ ਇਸ ਮੁਕਟਹਿ ਜਿਸ ਤੇ ਹੁਵੈ ਆਨ ਕੀ ਆਨ ॥ ੨੦ ॥ ਬਰਖ [6]ਦੁਵਾਦਸ ਸੇਵਤ ਆਯੋ [7]ਜੀਰਣ [8]ਚੀਰ ਸ਼ਰੀਰ ਸੁ [9]ਛਾਦ ॥ ਪਗ ਮਹਿੰ ਭਈ [10]ਬਿਆਈ ਫਟ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੋ ਰਹੈ ਨ [11]ਸਾਦ ॥ ਜਲ ਸੋਂ ਭੀਜ ਹਾਥ ਤਿਸ ਬਿਧ ਭੇ ਕਬ ਬੈਠਹਿ ਸੁਨ ਸ਼ਬਦ ਸੁ [12]ਨਾਦ ॥ ਘਾਲੀ ਘਾਲ ਅਧਕ ਜਬ ਐਸੇ ਦੇਖਤ ਸਿੱਖ ਹੋਏ ਬਿਸਮਾਦ ॥ ੨੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਨਵਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੯॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ [13]ਹਰਖ [14]ਸੋਕ ਉਰ ਤਿਆਗ॥
ਕਹਿਯੋ ਕਿਸੂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬਿਧ ਧਰੈ ਨ ਮਨ ਬਡ ਭਾਗ ॥ ੧ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ [15]ਘਟਾ ਸਯਾਮ ਇਕ ਨਿਸਾ ਮਹਿ ਪਸਰਿਓ [16]ਅੰਧਕਾਰਾ ॥ ਕੋ ਕੋ ਬਰਖਹਿ ਬੂੰਦ ਧਰ [17]ਕਰਦਮ ਕਰ ਡਾਰਾ ॥ ਸਰਦ ਕਾਲ ਪਾਲਾ ਪਰੇ ਤਨ ਸੁਕਚਹਿ ਸਾਰੇ ॥ [18]ਤੂਲ ਤੁਲਾਈ ਕੈ ਅਗਨ ਸੀਤਹਿ ਨਿਰਵਾਰੇ ॥ ੨ ॥ ਰਹੀ [19]ਜਾਮ ਜੁਗ ਜਾਮਨੀ ਭਾ [20]ਮੱਜਨ ਕਾਲਾ ॥ ਚਲੇ [21]ਕਲਸ ਲੈ ਹਾਥ ਮਹਿੰ

---

੧ ਦੇਖ। ੨ ਗਿਆਰਾਂ। ੩ ਰਸੀ ਨਾਲ ਮੋਟੇ ਧਾਗੇ ਨਾਲ। ੪ ਠਠਾ ਅਖੌਲ।
੫ ਕਰਦੇ ਹਨ। ੬ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ। ੭ ਪੁਰਾਣੇ। ੮ ਕਪੜਾ। ੯ ਢਕਿਆ।
੧੦ ਬਿਆਈ। ੧੧ ਸਵਾਦ। ੧੨ ਧੁੰਨ ਕੀਰਤਨ। ੧੩ ਖੁਸ਼ੀ।
੧੪ ਚਿੰਤਾ। ੧੫ ਕਾਲਾ ਬਦਲ। ੧੬ ਹਨੇਰਾ। ੧੭ ਚਿਕੜ।
੧੮ ਰੂਈਂ ਦੀ। ੧੯ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੋ ਪਹਿਰ ਰਹਿੰਦੀ। ੨੦ ਇਸ਼ਨਾਨ। ੨੧ ਘੜਾ।

[1]ਆਲਸ ਕੋ ਟਾਲਾ ॥ ਭਰਿਯੋ ਜਾਇ ਬਿਆਸਾ ਵਿਖੇ ਹਟ ਆਵਨ ਲਾਗੇ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਪਗ ਰਾਖਹਿਂ ਆਗੇ ॥ ੩ ॥ ਫਿਸਲਹਿ ਪਗ ਕਲਸਾ ਗਿਰਹਿ ਜਲ ਪਹੁੰਚਹਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ਟਰੈ ਸਮਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੋ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮਾਹੀਂ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਕੇ ਪੰਥ ਮਹਿਂ ਘਰ ਹੁਤੇ ਜੁਲਾਹੇ ॥ ਗਿਰਿਯੋ ਨੀਰ ਤਿਨ ਤੇ ਤਹਾਂ ਕਰਦਮ ਬਹੁਤਾਹੇ ॥ ੪ ॥ ਮੰਦ ਮੰਦ ਬੂੰਦਨ ਗਿਰੇਂ ਪੁਨ [2]ਪੰਕ ਸੁ ਯਾਤੇ ॥ ਅਧਕ ਅੰਧੇਰੋ ਹੁਇ ਰਹਿਯੋ ਮਗ ਲਖਯੋ ਨ ਜਾਤੇ ॥ ਇਕ ਕਰੀਰ ਕੋ [3]ਕਿਲਕ ਤਹਿ [4]ਛਿਤ ਗਢਿਯੋ ਜੁਲਾਹੇ ॥ [5]ਚੀਰ ਬੁਨਹਿ ਤਿਸ ਬਾਂਧ ਕਰ [6]ਕੁੰਭਲ ਪੁਨ ਤਾਹੇ ॥ ੫ ॥ ਆਏ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਤਹਿ ਪਗ ਕਿੱਲੇ ਲਾਗਾ ॥ ਨਿਕਟ ਗਿਰੇ ਕੁੰਭਲ ਬਿਖੇ ਨਹਿ ਸੰਭਲ ਆਗਾ ॥ ਕਲਸ ਬਚਾਵਨ ਕਾਰਨੇ ਬਲ ਕੀਨ ਬਡੇਰਾ ॥ ਨੀਰ ਨ ਗਿਰਨੇ ਦੀਨ ਤਬ ਥੰਭਿਓ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ੬ ॥ [7]ਨੀਠ ਨੀਠ ਕਲਸਾ ਤਬਹਿ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਾਖਿਯੋ ॥ ਮੱਜਨ ਕੋ ਨਹਿਂ ਬਿਲਮ ਹੁਇ ਗੁਰ ਦਿਸ ਅਭਲਾਖਯੋ ॥ ਪਰੀ ਜੁਲਾਹੀ ਸਦਨ ਮਹਿ ਅਰ ਹੁਤੋ ਜੁਲਾਹਾ ॥ ਭਯੋ ਖੜਕ ਸੁਨਕੈ ਸ਼ਬਦ ਬਾਹਰ ਕੋ ਆਹਾ ॥ ੭ ॥ ਗਿਰਿਯੋ ਕੌਨ ਇਸ ਥਲ ਵਿਖੇ [8]ਤਸਕਰ ਹੈ ਕੋਊ ॥ ਕਿਧੋ ਅਪਰ ਮਾਨਵ ਅਹੈ ਉੱਤਰ ਦੇਹੁ ਸੋਊ ॥ ਸੁਨਯੋ ਜੁਲਾਹੇ ਕੋ ਭਨਯੋ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਬਤਾਯੋ ॥ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਾਸ ਹੌਂ ਲੈ ਕੈ ਜਲ ਆਯੋ ॥ ੮ ॥ ਪੌਨ ਦਾਸ ਇਸ ਕਾਲ ਮੈਂ [9]ਪਾਲਾ ਅੰਧਕਾਰਾ ॥ ਬੂੰਦਾਂ ਬਰਖੂਤ [10]ਘਨ ਘਟਾ [11]ਅਵਨੀ ਬਹੁ ਗਾਰਾ॥ਸੁਨਤ [12]ਜੁਰਾਹੀ ਨੇ ਭਨਿਓ ਅਵਰ ਨ ਅਸ ਕੋਊ ॥ ਨਿਰਥਾਵਾ ਅਮਰੂ ਫਿਰਹਿ ਇਸ

---

੧ ਆਲਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ । ੨ ਚਿਕੜ । ੩ ਕਿਲਾ । ੪ ਧਰਤੀ । ੫ ਕਪੜਾ ਬਣਦਾ ਸੀ । ੬ ਖਡੀ । ੭ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ । ੮ ਚੋਰ । ੯ ਸਰਦੀ । ੧੦ ਬਦਲ । ੧੧ ਜਿਮੀਂ ਉਪਰ ਚਿਕੜ ਹੈ । ੧੨ ਜੁਲਾਹੀ ।

ਛਿਨ ਹ੍ਵੈ ਸੋਊ ॥ ੯ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਇਸ ਕੋ ਚੈਨ ਨਹਿੰ ਇਤ ਉਤ ਕੋ ਡੋਲੈ ॥ ਖਾਇ ਪੇਟ ਨਿਤ ਭਰਤ ਹੈ ਕਿਸ ਸੋਂ ਨਹਿੰ ਬੋਲੈ ॥ ਕੁਲ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤਜ [੧]ਉਪਹਾਸ ਸਹਿ ਰਹਿ ਤਪੈ ਨਜੀਕਾ ॥ ਜਗ ਕੀ ਲਾਜ ਨ ਕੁਛ ਕਰੇ ਕਹਿ ਬੁਰਾ ਨ ਨੀਕਾ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਨਿਥਾਵਾਂ ॥ ਸੇਵਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਬਡੋ ਸੁਭ ਸੁਭਤ ਸੁਭਾਵਾ ॥ ਤੂੰ ਕਮਲੀ ਹੁਇ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਬੁਧ ਰਿਦੈ ਨ ਕੋਈ ॥ ਨਹੀਂ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਲਖਯੋ ਜਗ ਦਾਤਾ ਜੋਈ ॥ ੧੧ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਸਿਰ ਪਰ ਕਲਸ ਲੇ ਆਹੇ ਨਿਜ ਥਾਨਾ ॥ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰੂ ਚਹਿੰ ਕਰਿਯੋ ਸਨਾਨਾ ॥ ਚੌਂਕੀ ਪਰ ਤਬ ਖਰੇ ਥੇ ਸੁਨ [੨]ਸ੍ਰੋਨ ਬ੍ਰਿਤੰਤਾ ॥ ਅਤ [੩]ਧ੍ਰਿਤ ਜਾਨੀ ਦਾਸ ਮਹਿੰ ਚਾਹਿਤ [੪]ਪਰਖੰਤਾ ॥ ੧੨ ॥ ਆਯੋ ਨਿਕਟ ਬਤਾਇ ਨਹਿੰ ਲਗ ਸੇਵ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਚਰਨ [੫]ਪਖਾਰੇ ਸੋਚ ਜੁਤ ਕਰਵਾਇ ਸਨਾਨਾ ॥ ਉਤ ਜੁਲਾਹੀ ਭੀ [੬]ਬਾਵਰੀ ਇਨਕੇ ਬਚ ਭਾਖੇ ॥ [੭]ਦਾਤਨ ਕਾਟਤ ਮੁਖ ਬਕਹਿ ਉਰ ਜਿਮ ਅਭਲਾਖੇ ॥੧੩॥ ਭਈ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਨਿਸ ਬਿਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਜਾਨਯੋ ॥ ਅਮਰ ਦੇਵ ਨਿਜ ਪਾਸ ਤਬ ਬੁਲਵਾਵਨ ਠਾਨਯੋ ॥ ਆਨ ਕਰੀ ਪਦ ਬੰਦਨਾ ਕਰ [੮]ਜੋਰ ਸੁ ਠਾਂਢੇ ॥ ਅਵਲੋਕਤ ਹੈ ਦਰਸ ਕੋ ਅਨਰਾਗ ਸੁ ਬਾਢੇ ॥ ੧੪ ॥ ਕਹੁ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਭ ਰਾਤ ਕੋ ਕੈਸੇ ਕਰ ਹੋਈ ॥ ਲਿਆਵਤ ਜਲ ਕੋ ਕਲਸ ਜਬ ਬੋਲਯੋ ਕਿਮ ਕੋਈ ॥ ਹਾਥ ਬੰਧ ਬਿਨਤੀ ਭਨੀ ਤੁਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਬਿਨਾ ਕਹੇ ਜਾਨਹੁ ਸਕਲ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੧੫ ॥ ਕਛ [੯]ਦੁਰਾਵ ਨਹਿੰ ਆਪ ਤੇ ਜੇ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਨੇ ॥ ਮੈਂ ਡਰਪੌਂ ਕੋ ਅਪਰ ਬਿਧ ਨਹਿੰ ਜਾਇ ਬਖਾਨੇ ॥ ਸੁਨਕੈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਤਬੈ ਬੁਲਵਾਇ ਜੁਲਾਹਾ ॥ ਜੁਗਤ

---

੧ ਮਖੌਲ । ੨ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਹਾਲ ਸੁਣਿਆਂ । ੩ ਧੀਰਜ । ੪ ਪ੍ਰੀਖਿਆ । ੫ ਚਰਨ ਧੋਕੇ । ੬ ਝਲੀ । ੭ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ । ੮ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ । ੯ ਆਪ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਗਲ ਛੁਪੀ ਨਹੀ ਹੈ ।

ਜੁਲਾਹੀ ਆਇ ਸੋ ਬਿਤ ਭਾ ਗੁਰ [1]ਪਾਹਾ ॥ ੧੬ ॥ ਦਰਸਨ ਕੀਨੇ ਸੁਧ ਭਈ ਸਮ [2]ਪ੍ਰਥਮ ਜੁਲਾਹੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਬੂਝਿਓ ਤਬੈ ਸਚ ਕਹੁ ਮਮ ਪਾਹੀ ॥ ਨਿਸ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਿਸ ਬਿਧ ਭਯੋ ਸਭ ਦੇਹੁ ਸੁਨਾਈ ॥ [3]ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੁਖ ਪਾਇਹੋ ਜੇ ਰਖਹੁ ਦੁਰਾਈ ॥ ੧੭ ॥ ਸੁਨਤ ਜੁਲਾਹੇ ਭੈ ਧਰਿਯੋ ਇਨ ਕੇ ਬਚ ਸਾਚੇ ॥ ਕਹੋਂ ਨ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਇਹੋਂ ਇਸ ਲਖ ਸਚੁ ਰਾਚੇ ॥ ਬੂਝਿਓ ਮੈਂ ਕਿਆ ਖੜਕ ਭਾ ਬਾਹਿਰ ਇਸ ਕਾਲਾ ॥ [4]ਮਮ ਦਾਰਾ ਜਾਗਤ ਹੁਤੀ ਤਿਨ ਕੀਨ ਸਮਾਲਾ ॥ ੧੮ ॥ ਬੋਲੀ ਸੁਨ ਮਨ ਪਰਖ ਕੈ ਇਹ ਅਮਰ ਨਿਥਾਵਾਂ ॥ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਬਾਵਰੀ ਤਬ ਬਾਕ ਅਲਾਵਾ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖੇ ਸੁਧ ਭਈ ਅਬ [5]ਰਾਵਰ ਪਾਸੀ ॥ ਬਚਨ ਫੁਰੈ ਸਭ ਕਹੈਂ ਜਿਮ ਸੁਨ ਹਮ ਮਤ [6]ਤ੍ਰਾਸੀ ॥ ੧੯ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਬੂਝਯੋ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਐਸੇ ਬਿਧ ਹੋਈ ॥ ਕਰਨ ਲਗੇ ਬਿਨਤੀ ਤਬਹਿ ਕਰ ਜੋਰਤ ਦੋਈ ॥ ਮੋਹਿ ਨਿਥਾਵਾਂ ਇਨ ਕਹਿਯੋ ਸੋ ਸਾਚ ਬਖਾਨੀ ॥ ਜਬ ਲੌ ਆਤਮ ਰੂਪ ਕੋ ਮਨ ਲੇਇ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ੨੦ ॥ ਥਾਉਂ ਪਾਇ ਕਰ ਥਿਰੈ ਨਹਿੰ ਤਬ ਲਗੌ ਨਿਥਾਵਾ ॥ ਭਟਕਤ [7]ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਿਖਹਿ ਤਿਤ ਸਾਂਤਿ ਨ ਪਾਵਾ ॥ ਜਬ ਰਾਵਰ ਸੇਵਾ [8]ਰੁਚਰ ਕਿਯਾ ਤਰਕ ਜੁਲਾਹੀ ॥ ਸਹੀ ਗਹੀ ਨਹਿੰ ਮੋਹਿ ਤੇ ਬਵਰੀ ਤਬ ਪ੍ਰਾਹੀ ॥ ੨੧ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਪੇਟਿਯੋ ਬਾਕ ਸੁਨ ਮਨ ਦ੍ਰਵਿਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਭਏ ਮਹਾਂ [9]ਅਨਕੂਲ ਤਬ ਲਖ ਘਾਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਬਖਸ਼ਨ ਕੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਮਹਾਂ ਉਮਗਯੋ ਉਰ ਭਾਰੀ ॥ ਕਰਨ [10]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਦਾਸ ਕੋ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੨੨ ॥

੧ ਪਾਸ। ੨ ਪਹਿਲੇ ਵਰਗਾ ਜੁਲਾਹੀ ਹੋ ਗਈ। ੩ ਜੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁਖ ਪਾਵੇਂਗੀ। ੪ ਮੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੫ ਆਪ ਪਾਸ। ੬ ਡਰੀ। ੭ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ। ੮ ਸੁੰਦਰ। ੯ ਅਨਸਾਰ। ੧੦ ਕਲਿਆਨ।

ਤੋਮਰ ਛੰਦ ॥ ਤੁਮਹੋ ਨਿਥਾਵਨ ਥਾਨ ॥ ਕਰਹੋ ਨਿਮਾਨਨ ਮਾਨ ॥ ਬਿਨ ਓਟ ਕੀ ਤੁਮ ਓਟ ॥ ਨਿਧਰੇ ਕੀ ਧਿਰ ਕੋਟ ॥ ੨੩॥ ਬਿਨ ਜੋਰ ਕੇ ਤੁਮ ਜੋਰ ॥ ਨਰ ਬੰਧ ਕੋ ਤਿਹ [1]ਛੋਰ ॥ [2]ਘਟ ਭੰਨਬੇ ਸਮਰੱਥ ॥ ਜਗ ਜੀਵਕਾ ਤੁਮ ਹੱਥ ॥ ੨੪ ॥ ਬਰ ਦੀਨ ਕਿਰਪਾ ਹੇਰ ॥ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ [3]ਬਡੇਰ ॥ ਗਰ ਸੰਗ ਲਾਵਨ ਕੀਨ ॥ [4]ਪੁਲਕਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੨੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤੁਮ ਤਨ ਹਮ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਪਰਵੇਸ਼ ॥ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਜਗ ਕਾਜ ਵਸ਼ੇਸ਼ ॥ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਿਰ ਮੁਕਟ ਉਤਾਰਾ ॥ ਬਰਖ ਇਕਾਦਸ਼ ਕੋ ਜੋ ਧਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁੰਦਰ ਜਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਇ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਨਵੀਨ ਸਕਲ ਪਹਿਰਾਇ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਦਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਬਠਲਾਵੈਂਗੇ ਇਨ ਨਿਜ ਥਾਇ॥ [5]ਬਿਦਤ ਭਏ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਾਹਿ॥ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਹੋਹਿ ਜਗ ਮਾਹਿ॥ਗੁਰ ਢਿਗ [6]ਘਾਲ ਨਿਫਲ ਨਹਿ ਹੋਇ ॥ ਜਸ ਸੇਵਹਿ ਤਸ ਫਲ ਲਹਿ ਸੋਇ ॥ ੨੭॥ ਹੇ ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਚਿਤ ਮਹਿ ਧਾਰ ॥ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਸਫਲੀ ਕਾਰ॥ ਜਿਨ ਜਿਨ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਕਰਾਈ ॥ ਸੇ ਸੇ ਭਏ ਜਗਤ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਨੁਗ੍ਰਹਿ ਕਰਹੁ ॥ ਨਿਜ ਪਗ ਸੇਵਾ ਮਮ ਉਰ ਧਰਹੁ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਜਨਮ ਸੁਫਲ ਹੁਇ ਜਾਇ॥ਅੰਤ ਕਾਲ ਤਵ ਚਰਨ ਸਮਾਇ ॥ ੩੦॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਕੌ ਬਰ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੈਠੇ ਸੰਗਤ ਬੀਚ॥
ਕਰਨ [7]ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸੇਵਕਨ ਦਰਸਤ ਊਚਰੁ ਨੀਚ॥ ੧॥

---

੧ ਛੁਡਾਣੇ ਵਾਲੇ । ੨ ਘੜਨ ਭੰਨਣ ਨੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈ। ੩ ਬਹੁਤ । ੪ ਸਰੀਰ ਦੇ ਰੋਮ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ। ੫ ਪ੍ਰਗਟ । ੬ ਸੇਵਾ। ੭ ਕਲਿਆਨ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਗੋਂਦਾ ਖਤ੍ਰੀ ਤਹਿ ਆਯੋ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਤ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸ਼ਹੁ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ੨ ॥ ਸਭ ਕੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਹਾਰੇ ॥ ਮੈਂ ਆਯੋ ਕਰ ਓਟ ਤੁਹਾਰੇ ॥ ਸੁਨੀ ਬਿਨੈ ਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕਹੁ ਗੋਂਦਾ ਕਿਆ ਕਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੩ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਗੋਂਦਾ ਕਹੈ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਡ ਅਚਰਜ ਅਹੈ ॥ ਮੈਂ ਚਾਹੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸਾਵਾ ॥ [1]ਦਿਨ ਚਿਨਵਾਵਹੁੰ [2]ਨਿਸ ਗਿਰ ਪ੍ਰਾਵਾ ॥ ੪ ॥ ਕੋਈ ਕਹੈ ਇਹਾਂ ਭੂਤ ਰਹਾਵੈਂ ॥ [3]ਚਿਨੀ ਭੀਤ ਸੋ ਨਿਸਾ ਗਿਰਾਵੈਂ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਜਾਨੋਂ ਨਾਹੀਂ ॥ ਸੋ ਸਮਰਥ ਆਯੋ ਸ਼ਰਨਾਹੀ ॥੫॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਨੀ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਹਿਤ ਗਿਰਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਹੇ ਗੋਂਦਾ ਜੇ ਸਾਚ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਗੁਰ ਘਰ ਤੇ ਪਾਵੈਂ ॥ ੬ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗੋਂਦਾ ਜਬੈ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਯੋ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੁ ਤਬੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਇਮ ਭਯੋ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਝਗਰਾ ਹੁਤੋ ਸ਼ਰੀਕਨ ਸੰਗਾ ॥ ੭ ॥ ਆਪਸ ਮਹਿਂ ਬਹੁ ਬਾਦ ਉਠਾਵਾ ॥ ਬਹੁ ਮਿਲ ਭੀ ਨਹਿਂ ਝਗਰ ਚੁਕਾਵਾ ॥ ਦੋਨੋਂ ਦਿਸ ਝਗਰਤ ਚਲ ਗਏ ॥ ਦਿੱਲੀ ਜਾਇ ਪਰਾਪਤ ਭਏ ॥ ੮ ॥ ਤਹਾਂ ਨਿਆਉਂ ਕੋ ਇਮ ਠਹਿਰਾਯੋ ॥ ਧਰਮ ਕਰਹੁ ਨਿਜ ਪਦ ਲਿਹੁ ਪਾਯੋ ॥ ਤਬ ਮੈਂ ਸੁਨ ਕਰ ਹੋਯੋ ਤਿਆਰ ॥ [4]ਕੂੜੀ ਸਪਤ ਕੀਨ ਤਿਸ ਬਾਰ ॥ ੯ ॥ ਜੀਤ ਲੀਨ ਮੈਂ ਝਗਰੋ ਸਾਰੋ ॥ [5]ਅਵਨੀ ਲੀਨ ਹਰਖ ਕਰ ਭਾਰੋ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਭੂਤ ਅਧਰਮ ਬਡੋ ਦੁਖ ਦਾਇ ॥ ੧੦ ॥ ਐਸੋ ਕਰਮ ਨ ਕਰਿਯੋ ਕਦਾਈ ॥ ਧਰਮ ਤਿਆਗ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਗ ਭਾਈ ॥ ਸੁਨ ਗੋਂਦਾ ਚਰਨਨ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਐਸੋ ਕਰੋਂ

---

੧ ਦਿਨੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ੨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਢਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੩ ਕੰਧ ਬਣੀ ਹੋਈ। ੪ ਝੂਠੀ ਸੌਂ। ੫ ਧਰਤੀ।

ਕਢਾਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਅਬ ਕੀ ਬੇਰ ਗੁਨਹਿ ਬਖਸੀਜੈ ॥ ਪਤਤਿ ਸੁ ਪਾਵਨ [1]ਬਿਰਦ ਰਖੀਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਗੋਂਦੇ ਬੈਨ ॥ ਅਮਰ ਦਾਸ ਦਿਸ ਕੀਨੇ ਨੈਨ ॥ ੧੨ ॥ ਕਹਿਯੋ ਜਾਹੁ ਪੁਰਖਾ ਤੂੰ ਤਹਾਂ ॥ ਬਾਸਾ ਪ੍ਰੇਤ ਅਧਰਮਹਿ ਜਹਾਂ ॥ ਗੋਂਦੇ ਨਾਮ ਸੁ ਨਗਰ ਬਸਾਵਹੁ ॥ ਪੁਨ ਚਲ ਕੈ ਦਿਸ ਹਮਰੀ ਆਵਹੁ ॥ ੧੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਇਸ ਭੀ ਜਬੈ ॥ ਤਿਆਰ ਬਾਂਧਯੋ ਕਰ ਤਬੈ ॥ ਤਬ ਗੋਂਦੇ ਪੁਨ ਬਿਨੈਂ ਉਚਾਰੀ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਇੱਕ ਅਰਜ ਹਮਾਰੀ ॥ ੧੪ ॥ ਤਹਾਂ ਮਹਿਲ ਨਿਜ ਹਿਤ ਬਨਵਾਵਹੁ ॥ ਇਹੁ ਭੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਤਹਿੰ ਕੀ ਇੱਛ ਪੁਰਾਵਨ ॥ ਕੀਨ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਵਨ ॥ ੧੫ ॥ ਪੁਰਖਾ ਨਿਜ ਹਿਤ ਰਚਹੁ [2]ਅਵਾਸਾ ॥ ਗੋਂਦੇ ਕੀ ਪੂਰਹੁ ਤੁਮ ਆਸਾ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਛਰੀ ਜੁ ਕਰ ਮਹਿੰ ਧਰਤੇ ॥ਅਮਰ ਦਾਸ ਕੋ ਦੀਨਸ ਕਰ ਤੇ ॥ ੧੬ ॥ ਜਹਿੰ ਜਹਿੰ ਕਦਮ ਤੁਮਾਰੋ ਫਿਰ ਹੀ ॥ ਨਸੈ ਅਧਰਮ ਧਰਮ ਹੋਇ [4]ਥਿਰਹੀ ॥ ਅਸ ਸਮਝਾਇ ਸੰਗ ਤਿਸ ਕੀਨੋ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਚਲੇ ਰਸ ਭੀਨੋ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਿਛਲ ਪਾਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਜੀ ਗੋਂਦੇ ਕੇ ਸੰਗ ਜਾਇ ॥
ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਗ ਚਲਤ ਹੈਂ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਕਰਾਇ ॥੧੮॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੋਇ ਕੋਸ ਪਰ ਜਬ ਹੀ ਗਏ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਤਹਿ [5]ਠਾਂਢੇ ਭਏ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਭੋਗ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥ ਉਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਰੂਪ ਬਸਾਯੋ ॥ ੧੯ ॥ ਪਰੇ ਕਹੀ [6]ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮੂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਣ ਧਾਮੂ ॥ ਪੁਨ ਮੁਖ ਕੀਨ [7]ਬਿਪਾਸਾ [8]ਓਰ ॥ ਗਮਨੇ ਪੰਥ ਸਿਖਨ ਸਿਰ ਮੋਰ ॥ ੨੦ ॥ ਪਹੁੰਚਤ ਭਏ ਬਿਪਾਸਾ [9]ਤੀਰ ॥ ਭੇ ਠਾਂਢੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਨੀ [10]ਗਹੀਰ ॥ [11]ਲਵ ਖੁਰ ਆਦਿ ਗਮਨ ਤਹਿ

੧ ਧਰਮ। ੨ ਘਰ। ੩ ਬੜੀ। ੪ ਇਸਥਿਤ। ੫ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ।
੬ ਡੰਡੇ ਵਤ ਲੰਮਾ ਪੈਕੇ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤੀ। ੭ ਬਿਆਸ। ੮ ਤਰਫ। ੯ ਕਿਨਾਰੇ।
੧੦ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ। ੧੧ ਲਾਹੌਰ।

ਰਾਹੁ ॥ ਇਤ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਤ ਸੇ ਜਾਹੁ ॥ ੨੧ ॥ [1]ਘਾਟ ਉਰਾਰ ਪਾਰ ਉਤਰੈਬੇ ॥ ਆਵਤ ਜਾਤ ਲੋਕ ਠਹਿਰੈਬੇ ॥ ਤਬ ਗੋਂਦੇ ਬਲ ਕੀਨ ਦਿਸਾਵਨ ॥ ਇਹ ਠਾਂ ਸ਼ੁਭ ਪੁਰ ਕਰੋ ਬਸਾਵਨ ॥ ੨੨ ॥ ਜਿਮ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਆਇਸ ਦੀਨਸ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਹਿ ਜਲ ਕਰ ਲੀਨਸ ॥ ਛਿਰਕਨ ਕਰਯੋ ਸਥਾਨ ਚੁਫੇਰੇ ॥ ਪ੍ਰੇਤ ਅਧਰਮੇ ਉਠ ਗਏ ਡੇਰੇ ॥ ੨੩ ॥ ਛਰੀ ਧਰੀ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਰਕੀ ॥ ਕਰੀ ਲਕੀਰ ਜਿਤੀ ਧਰ ਪੁਰ ਕੀ ॥ ਬਹੁਰ ਮੰਗਾਯੋ ਬਹੁ [2]ਮਿਸਟਾਨਾ ॥ ਹਰਖਯੋ ਗੋਂਦਾ ਧਨੀ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨੪ ॥ ਖਰੇ ਹੋਇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁਜਾਨੇ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਅਰਦਾਸ ਬਖਾਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਨਾਮੂ ॥ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ [3]ਆਨਨ ਅਭਰਾਮੂ ॥ ੨੫ ॥ ਅਰਪਨ ਕਰਿਯੋ ਸਕਲ ਮਿਸ਼ਟਾਨਾ ॥ ਪੁਨਹਿ ਸਭਨ ਕੌ ਬਾਂਟਨ ਠਾਨਾ ॥ ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ ਧਰਾ ਪਟਵਾਈ ॥ ਏਕ ਸਾਰ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਈ॥੨੬॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਕੈ ਚਰਨ ਮਨਾਏ ॥ ਨਗਰ [4]ਨੀਵ ਧਰ ਚਿਨਬੇ ਲਾਏ ॥ ਨਿਸਾ ਤਈਂ ਬਹੁ ਚਿਨੀ [5]ਦਿਵਾਲ ॥ ਦੂਸਰ ਦਿਨ ਦੇਖੀ ਤਿਸ [6]ਢਾਲ ॥ ੨੭ ॥ ਪੂਰਬ ਭੀਤ ਬਨਾਵੈ ਜੋਊ ॥ ਪ੍ਰੇਤ ਅਧਰਮ ਗਿਰਾਵੈਂ ਸੋਊ ॥ ਚਿਨਿਯੋ ਜਿਤੋ ਸੋ ਬਨਿਯੋ ਰਯੋ ਹੈ ॥ ਗੋਂਦੇ ਦੇਖ ਅਨੰਦ ਲਯੋ ਹੈ ॥ ੨੮ ॥ ਬਹੁ ਧਨ ਖਰਚ ਮਜੂਰ ਲਗਾਏ ॥ ਕਰਤੇ ਕਾਰੀਗਰ ਸਮਦਾਏ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਬਿਚਾਰ ਕਰਯੋ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਗੋਂਦੇ ਪਰ ਨਾਮ ਧਰਿਯੋ ਹੈ ॥ ੨੯ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਭਯੋ ਨਾਮ ਪੁਰ ਕੋ ਬਿਦਤਾਯੋ ॥ ਕੇਤਕ ਸਦਨ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਏ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਦਰਸਨ ਆਏ ॥ ੩੦॥ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ਹੋਇ ਅਧੀਨਾ ॥ ਭਨਤ ਬਿਨੈ ਬਨ ਆਗੈ ਦੀਨਾ ॥ [7]ਰਾਵਰ ਕੀ

---

੧ ਕਿਨਾਰੇ। ੨ ਮਿਠਾ। ੩ ਮੁਖ ਨਾਲ ਸੁੰਦਰ। ੪ ਨੀਂਹ ਖਟ ਕੇ ਦੀਵਾਰ ਚਿਣਨ ਲਈ ਰਾਜ ਲਾ ਦਿਤੇ। ੫ ਦੀਵਾਰ। ੬ ਤਰਫ। ੭ ਆਪ ਦੀ।

ਆਗਿਆ ਜਿਮ ਹੋਈ ॥ ਸੁਧਰਿਓ ਕਾਜ ਭਯੋ ਪੁਰ ਸੋਈ ॥ ੩੧ ॥
ਲਗੇ ਮਜੂਰ ਕਰਤ ਹੈਂ ਕਾਰੇ ॥ ਕੇਤਕ ਕਰੇ [1]ਨਿਕੇਤ ਸੁ ਤਿਆਰੇ ॥
ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਨਦ ਮਹਾਨੇ ॥ [2]ਜਸ ਮੁਖ ਤੇ [3]ਅਮੀ ਬਚਨ
ਬਖਾਨੇ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ [4]ਗ੍ਰਹ ਸੰਤਤ ਕਿਆ ਹੈ ॥ ਦੁਹਤਾ
ਪੁਤ੍ਰ ਭਏ ਸੁ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਸਭ
ਰਾਵਰ ਕੋ ਗਜ਼ਾਤ ਮਹਾਨੀ ॥ ੩੩ ॥ ਤੱਦਪਿ ਪੂਛਹੁ ਸਮ ਅਨਜਾਨੇ
॥ ਕਹੋਂ ਸੁਨਹੁ ਗੁਨ ਖਾਨ ਮਹਾਨੇ ॥ਦੋਇ ਪੁੱਤਰ ਹੈਂ ਮੋਹਿਨ ਮੋਰੀ॥
[5]ਤਨਿਜਾ ਹੈ ਸਭ ਕਿਰਪਾ ਤੋਰੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ
ਅਬੈ ॥ ਹਿਤ ਲਾਇਕ ਤੁਮ ਭਾਖੋਂ ਸਬੈ ॥ ਨਿਜ ਪਰਵਾਰ [6]ਹਕਾਰਹੁ
ਸਾਰਾ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬਸੋ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ਅਬ ਬਾਸਰ ਕੇ
ਗ੍ਰਾਮ ਸਿਧਾਰਹੁ ॥ ਮਿਲਹੁ ਸਭਨ ਸੋਂ ਕਰ ਹਿਤ ਧਾਰਹੁ ॥ਚਿਰੰਕਾਲ
ਬੀਤਾ ਤੁਝ ਆਏ ॥ ਨਹਿ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਮਿਲਯੋ ਸਿਧਾਏ ॥ ੩੬ ॥ ਲੇ
ਆਵਹੁ ਜਾਵਹੁ ਤਤਕਾਲਾ ॥ ਕਰਹੁ ਬਸਾਵਨ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲਾ ॥
ਆਇਸ ਪਾਇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗਏ ॥ ਸਭ ਲੋਕਨ ਸੰਗ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ॥
੩੭ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭੇ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਦਈ ਮੋਹਿ ਸਭ ਭਾਂਤ
ਬਡਾਈ ॥ ਅਬ ਗੁਰ ਹੁਕਮ ਭਯੋ ਇਸ ਢਾਲ ॥ ਲਿਆਓ
ਕੁਟੰਬ ਨਿਜ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ॥ ੩੮ ॥ ਦੇਰ ਨ ਕਰੋ ਚਲੋ ਮਮ
ਸੰਗਾ ॥ ਪੁਰ ਸੁੰਦਰ ਘਰ ਬਨੇ [7]ਉਤੰਗਾ ॥ ਜੇਤਕ ਮਾਨੇਂ ਬਾਕ
ਭਨੇ ਜਬ ॥ ਉਠ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੰਗ ਭੇ ਸੋ ਸਬ ॥ ੩੯ ॥ ਪਹੁੰਚੇ
ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਸੁ ਜਾਇ ॥ ਦੀਨ ਕੁਟੰਬ ਤਹਾਂ ਸੋ ਬਸਾਇ ॥ ਜਿਤਕ
ਭਤੀਜੇ ਸੋ ਚਲ ਆਏ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਬਸੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਗੋਇੰਦ
ਵਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੧ ॥

---

੧ ਘਰ । ੨ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ । ੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ । ੪ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਤਾਨ ।
੫ ਲੜਕੀ । ੬ ਬੁਲਾਓ । ੭ ਉਚੇ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਚਨ ਸਿੰਘਾਰਨ ਲੋਕ ਤ੍ਰੈ ਅਸ ਸਕਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ॥
ਨਿਬਲ ਨਰਨ ਤੇ ਦੁਖ ਸਹੈਂ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੧॥
ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਤਪਾ ਰਹਾਵੈ ॥ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਬਹੁਤ ਕਹਿਲਾਵੈ ॥ ਖਹਿਰੇ ਜਾਟ ਖਡੂਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਬਸਤ ਹੁਤੇ ਸਹਿ ਬਡ ਪਰਵਾਰਾ ॥ ੨ ਖਹਿਰੇ ਗੁਰੂ ਤਪੇ ਕੌ ਮਾਨੈਂ ॥ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵ ਕੋ ਠਾਨੈਂ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਜੋਊ ॥ ਨਿਕਟ ਬਸੈ ਨਹਿੰ ਜਾਨੈਂ ਸੋਊ ॥ ੩ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਹਿੰ ਤਪਾ ਸਹਾਰੈ ॥ ਅਹਿਨਿਸ ਸਦਾ ਨਿੰਦ ਮੁਖ ਧਾਰੈ ॥ ਕੇਤਕ ਸਮਾਂ ਬਿਤੀਤਨ ਭਯੋ ॥ ਬਰਖਾ ਬਿਨਾ ਖੇਤ ਸੁਕ ਗਯੋ ॥ ੪ ॥ ਜੇ ਬਰਖਾ ਅਬ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ॥ ਨਿਜ ਪਰਵਾਰ [1]ਕੁਤੋ ਨਿਰਬਾਹੀ ॥ ਇਤਿਆਦਕ ਚਿੰਤਾ ਗਲਤਾਨੇ॥ ਖਹਿਰੇ ਭੇ ਇਕਤ੍ਰ ਇਕ ਥਾਨੇ ॥ ੫ ॥ ਇਕ ਨਰ ਤਿਨ ਮਹਿੰ ਐਸੇ ਕਹੈ ॥ ਹਮਰੋ ਤਪਾ ਗੁਰੂ ਜੋ ਅਹੈ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਜੁਤ ਮੈਂ ਹੌਂ ਭਾਖਤ॥ ਹਮ ਤਿਸਕੇ ਸੇਵਕ ਹਿਤ ਰਾਖਤ ॥ ੬ ॥ ਹਮਰੀ [2]ਤ੍ਰਿਯਾ ਲਜਾਵਹਿੰ ਬਾਲਕ ॥ ਮੰਤ੍ਰਨ ਭੇ ਦੁਖ [3]ਦਾਲਦ [4]ਟਾਲਕ ॥ ਤਿਸ ਢਿਗ ਮਿਲ ਕਰ ਚਲਹੋ ਸਾਰੇ ॥ ਅਸ ਮਸਲਤ ਕਰ ਸਕਲ ਪਧਾਰੇ ॥ ੭ ॥ ਧਰਿਯੋ ਅਗਾਰੀ ਕਰ [5]ਮਿਸ਼ਟਾਨਾ ॥ ਨਮੋ ਸਭਨ ਕਰ ਬੰਦੇ ਪਾਨਾ॥ ਤਪਾ ਸਾਹਿਬ ਹਮ ਸ਼ਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਅਬਹੁ ਕਾਮਨਾ [6]ਪੂਰਵ ਹਮਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਤਪਾ ਹਰਖ ਕੈ ਗਰਬਾ ॥ ਮਮ ਸੇਵਕ ਅਨਸਾਰੀ ਸਰਬਾ ॥ ਪਿਖੋਂ ਤੁਮਾਰੀ ਭਗਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਰਹੁ ਕਾਮਨਾ ਦੇਉਂ ਦਰ ਹਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨਕੈ [7]ਰਾਹਕ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ॥ ਸੁਨੋ ਤਪਾ ਜੀ ਦੁਰਲਭ ਪਾਨੀ ॥ [8]ਔਸਰ ਪਾਇ ਤਪੇ ਤਪ ਕਹਿਯੋ॥ ਨਹਿੰ ਹੈ ਬਰਖਾ ਹਿਤ ਹਮ ਲਹਿਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਖੱਤ੍ਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਤੁਮਾਰੇ

---

੧ ਕਿਥੋਂ । ੨ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੩ ਭੰਨ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਕੇ । ੪ ਟਾਲ ਦਿੰਦਾ । ੫ ਮਿਠਾ। ੬ ਪੂਰਨ। ੭ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ। ੮ ਸਮਾਂ।

ਅਹੇ ॥ ਸੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਤ ਬਹੁ ਰਹੈ ॥ ਪੂਰਬ ਨਾਮ ਅਹੈ ਜਿਸ ਲਹਿਣਾ ॥ ਅਬ ਅੰਗਦ ਹੀ ਤਿਸਕੌਂ ਕਹਿਣਾ ॥ ੧੧ ॥ ਕਰਹਿ ਪੁਜਾਵਨ ਲੋਕਨ ਪਾਸ ॥ ਬੈਠਹਿ ਗੁਰਤਾ ਧਰਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਜੌ ਅਸ ਪਦਵੀ ਚਾਹਿਤ ਓਇ ॥ [1]ਭਗਵਾ ਪਹਿਰ ਤਜੈ ਘਰ ਸੋਇ॥ ੧੨ ॥ ਤੁਮ ਭੀ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰੋ ਭਾਈ ॥ ਬਰਖਾ ਇਸ ਤੇ ਹੋਵੈ ਨਾਈ ॥ ਇਮ ਸੁਨ ਕੈ ਸਭ ਨੇ ਮਨ ਮਾਨੀ ॥ ਕਹੋ ਤਪਾ ਜੀ ਤੁਮ ਸਚ ਬਾਨੀ ॥ ੧੩ ॥ ਅਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਉਪਾਇ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬਰਖਾ ਹੁਇ ਮਨ ਭਾਇ ॥ ਕਹੈ ਤਪਾ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਪਾਸ ॥ ਅਪਨ ਗ੍ਰਾਮ ਤੇ ਦੇਹੁ [2]ਨਿਕਾਸ ॥ ੧੪ ॥ ਜਬ ਸੋ ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਕਸ ਕੈ ਜਾਇ॥ ਬਹੁਰ ਤੁਮਾਰੋ ਹ੍ਵੈ ਮਨ ਭਾਇ॥ ਮਾਨ ਆਗਿਆ ਗਮਨੇ ਸਾਰੇ ॥ਤਪਾ ਹਰਖ ਰਿਦ ਮੈਂ ਬਹੁ ਧਾਰੇ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮੂਰਖ ਖਹਿਰੇ [3]ਕ੍ਰਿਖੀ ਕਰ ਮਨ ਮਹਿੰ ਨਿਸਚੈ ਠਾਨ ॥
ਨਿੰਦਕ [4]ਅਘੀ [5]ਦੁਰਾਤਮਾ ਦੁਸ਼ਟ ਬਾਕ ਕੋ ਮਾਨ ॥ ੧੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲ ਆਏ ਖਹਿਰੇ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਸੁਨਹੋ ਬਚ ਖਾਸ ॥ਨਹਿੰ ਹੋਵੈ ਬਰਖਾ ਇਸ ਥਾਈਂ ॥ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ਕਿਤ ਅਧਰ [6]ਗਿਰਾਈਂ ॥ ੧੭॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਬਹੁ ਬਿਕਸਾਨੇ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਂ ਤਬ ਅਸ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਇਕ ਥੇਹ ਪੁਰਾਨੀ ॥ ਖਾਨ ਛਾਪਰੀ ਨਾਮ ਬਖਾਨੀ ॥ ੧੮ ॥ ਚਲੋ ਤਹਾਂ ਹਮ ਰਹੈਂ ਇਕੰਤ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਚਲਤ ਭਏ ਭਗਵੰਤ ॥ ਕਿਤਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਚਲੇ ਪਿਛਾਰੀ ਗੁਰੂ ਅਗਾਰੇ॥ ੧੯॥ ਚੌਦਹਿ ਲੋਕਨ ਥਾਪ ਉਥਾਪੇ ॥ ਤਊ ਛਿਮਾ ਨਿਧ ਪਰਮ [7]ਅਮਾਪੇ॥ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪਹੁਚੇ [8]ਥਲ ਰੂਰੇ ॥ ਕਰਿਓ ਜਾਇ ਡੇਰਾ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

---

੧ ਭਗਵੇ ਰੰਗ ਦੇ ਬਸਤ੍ਰ । ੨ ਨਿਕਾਲ ਕੇ । ੩ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ । ੪ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ । ੫ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ਼ । ੬ ਗ੍ਰਾਮ । ੭ ਨਾਪ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੮ ਸੁੰਦਰ ਥਾਨ ।

੨੦ ॥ ਸਿੱਖ ਸਮੀਪ ਬੈਠ ਗੇ ਤਹਾਂ ॥ ਇਕ ਸਰ ਰਿਦਾ ਸਾਂਤਿ ਨਿਤ ਮਹਾਂ ॥ ਜਹਾਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਹਿ ਜੰਗਲ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਤੇ ਭਾ ਬਲ ਮੰਗਲ ॥ ੨੧ ॥ ਹੁਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨੈਂ ਅਨੇਕ ॥ ਦੇਗ ਚਲੇ ਤਹਿੰ [1]ਜਲਧ ਬਬੇਕ ॥ ਇਤ ਉਤ ਗ੍ਰਾਮਨ ਮਿਲ ਨਰ ਆਏ ॥ ਮਾਨਹਿੰ ਭਾਗ ਸੁ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਨੇ ਕਹਿਯੋ ਤਪੇ ਕੀਅ ਜੋਇ॥ ਫਲ ਇਸਕਾ ਦੁਖ ਲੈ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਉਤ ਕਾ ਭਇਓ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁ ਐਸੇ॥ ਸੁਨਹੋ ਕਥਾ ਭਈ ਇਤ ਜੈਸੇ॥ ੨੩ ॥ ਗਮਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਜੀ ਆਯੋ ॥ ਨਹਿੰ ਗੁਰ ਡੇਰੇ ਮਹਿੰ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ਬੂਝਨ ਕੀਨ ਗੁਰੂ ਕਿਤ ਗਏ ॥ ਪੁਰ ਕੇ ਲੋਗ ਬਤਾਵਤ ਭਏ ॥੨੪ ॥ ਤਪੇ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਠਾਨੀ ॥ ਜਾਵਤ ਭੇ ਤਾਂਤੇ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁਨ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਦੇਖੋ ਕਿਆ ਇਨ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕਮਾਯੋ ॥ ੨੫ ॥ ਸਰਲ ਸਮਾਨ ਚਿੱਤ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ [2]ਰਾਹਕ ਤਪਾ [3]ਮੰਦ ਮਤ ਭੂਰੇ ॥ ਲੇਨ ਦੇਨ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ਕਿਉਂ [4]ਕੁਕਰਮ ਮਿਲ ਠਾਨਿਯੋ ਸੋਈ ॥ ੨੬ ॥ ਮੋ ਤੇ ਜਰਿਯੋ ਜਾਇ ਨਹਿੰ ਕੈਸੇ ॥ [5]ਜਾਵਦ ਫਲ ਮੈਂ ਦੇਉਂ ਨ ਤੈਸੇ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਗਮਨੇ ਖਹਰਨ ਪਾਸ ॥ ਬੈਠੇ ਧਾਰਹਿੰ ਬਰਖਾ ਆਸ ॥ ੨੭ ॥ ਭੋ ਰਾਹਿਕ ਗਨ ਕਾਜ ਤੁਮਾਰੇ॥ ਭਯੋ ਕਿ ਨਹਿੰ ਅਬ ਗੁਰੂ ਪਧਾਰੇ ॥ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਖ ਕਾਰਨ ਐਸੇ ਬੈਨ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਕੋ ਬਰਖਾ ਹੈ ਨ ॥ ੨੮ ॥ ਕਹਿਯੋ ਤਪੇ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਕੀਨਾ ॥ ਹੁਇ ਕਰ ਆਤਰ ਨੀਰ ਬਿਹੀਨਾ ॥ ਜੋ ਬਰਖਾ ਬਰਖਾਵਨ ਕਰੈ॥ ਤਿਸਕੋ ਕਹਿਓ ਨ ਹਮ ਤੇ ਫਿਰੈ ॥ ਇਮ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਸੁਨ ਬੈਨਾ॥ ਕਹੇ ਸੁ [6]ਛੋਭ [7]ਰਕਤ ਕਰਨੈਨਾ ॥ ਕਹੇ ਤਪੇ ਕੇ [8]ਘਨ ਨਹਿੰ ਆਵਾ ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰ ਕੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਵਾ ॥

---

੧ ਬਬੇਕ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸਤਿਗੁਰੂ । ੨ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ । ੩ ਭੈੜੀ ਮਤ ।
੪ ਖੋਟਾ ਕਰਮ । ੫ ਜਦ ਤਕ । ੬ ਗੁਸੇ ਵਾਲੇ । ੭ ਅਖਾਂ ਲਾਲ ਕਰਕੇ ।
੮ ਬਦਲ ।

੩੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਜੇਈ ॥ ਬਰਖਾ ਦੇਨ ਸ਼ਕਤ ਧਰ
ਤੇਈ ॥ ਕਹਿਯੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਾਨਹੁ ਨੀਕਾ ॥ ਬਰਖਹਿ ਮੇਘ ਭਾਵਤੇ
ਜੀ ਕਾ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹਿੰ ਖਹਿਰੇ ਕੋ ਹੁਇ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਦੇ ਹਮ ਕੋ
ਜਲ ਦਾਨ ਸੁਖਾਰੀ ॥ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਹਮ ਸਿੱਖ [1]ਤਮਾਮੂ ॥ ਕਰੈਂ
ਸੇਵਕੀ [2]ਸਗਰਾ ਗ੍ਰਾਮੂ ॥ ੩੨ ॥ ਇਮ ਨਿਸਚੈ ਸਭ ਕੋ ਕਰਵਾਇ ॥
ਕਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁਨਹੁ ਸਮਦਾਇ ॥ ਦਿਵਸ ਰਹਿਓ ਥੋਰੋ ਰਵਿ
ਜਾਇ ॥ ਯਾਂਤੇ [4]ਤੂਰਨ ਕਰਹੁ ਉਪਾਇ ॥ ੩੩ ॥ [5]ਰਵਿ ਅਸਤ ਤੇ
ਪੂਰਬ ਕਾਲਾ ॥ ਜਹਿ ਜਹਿ ਤਪਾ ਜਾਇ ਦਰਹਾਲਾ ॥ ਤਹਿ ਤਹਿ
ਘਨ ਜਲ ਕੋ ਬਰਖਾਵੈ ॥ ਭਰਹਿੰ ਖੇਤ ਬਹੁ ਅੰਨ ਪਕਾਵੈ ॥ ੩੪ ॥
ਨਿਕਸਹਿ ਜਬਹਿ ਤਪਾ ਨਿਜ ਡੇਰੇ ॥ ਤੌ ਘਨ ਹੋਇ ਪਤਾ ਲਿਹੁ
ਹੇਰੇ ॥ ਪਹੁਚਹਿ ਜਬ [6]ਕਿਦਾਰ ਮਹਿੰ ਜਾਇ ॥ ਤਬ ਦੇਖਹੁ ਘਨ
ਜਲ ਬਰਖਾਇ ॥ ੩੫ ॥ ਇਮ ਸਭ ਸੁਨ ਕੇ ਜਾਗਿਓ [7]ਚਾਉ ॥
ਕਹਿਤ ਭਏ ਸਭ ਇਹੁ [8]ਪਤਿਆਉ ॥ ਗਮਨੇ ਰਾਹਿਕ ਸਭ ਮਿਲ
ਤਹਾਂ ॥ ਸਥਿਤ ਤਪਾ ਗਾਦੀ ਪਰ ਜਹਾਂ ॥ ੩੬ ॥ ਸਭਹਨ ਮਿਲ
ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਯੋ ॥ ਸੁਨਹੁ ਤਪਾ ਜੀ ਨਹਿੰ [9]ਘਨ ਲਹਯੋ ॥ ਅਬਹਿ
ਆਪ ਕਰਨਾ ਕੋ ਧਾਰ ॥ ਉਠ ਕਰ ਪਾਵਹੁ ਚਰਨ ਕਿਦਾਰ ॥ ੩੭॥
ਤੁਮਰੇ ਚਰਨ ਪਰੇ ਘਨ ਬਰਖੈ ॥ ਕਰ ਉਪਕਾਰ ਦੇਹੁ ਸਭ ਹਰਖੈ ॥
ਕਰਤ [10]ਮ੍ਰਿਦਲਤਾ ਯੁਤ ਪਤਿਆਵਨ ॥ ਸਭਹਨ ਕਹਿ ਕਰ ਕਿਯਾ
ਨਿਕਸਾਵਨ ॥ ੩੮ ॥ ਵਹਿਰ [11]ਸਿਵਰ ਤੇ ਨਿਕਸਿਓ ਜਦਾ ॥
[12]ਨਭ ਮਹਿੰ ਆਇ ਦੇਖ ਘਨ ਤਦਾ ॥ ਪਤਾ ਭਯੋ ਸਭ ਕੇ ਮਨ
ਮਾਹੀਂ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖ ਭਨਯੋ ਸੁ ਮਿਥਿਆ ਨਾਹੀਂ ॥ ੩੯ ॥ ਲੇ
[13]ਝਬ ਗਏ ਕਿਦਾਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਬਰਖਨ ਬੂੰਦੈਂ ਲਗੀ ਫੁਹਾਰਾ ॥

---

੧ ਸਾਰੇ । ੨ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ । ੩ ਸੂਰਜ । ੪ ਛੇਤੀ । ੫ ਸੂਰਜ ਡੁਬਣ । ੬ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ । ੭ ਉਤਸ਼ਾਹ । ੮ ਨਿਰਨਾ । ੯ ਬਦਲ । ੧੦ ਕੋਮਲਤਾ । ੧੧ ਡੇਰੇ ਵਿਚੋਂ । ੧੨ ਅਕਾਸ਼ । ੧੩ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਖੇਤ ਭਰ ਗਏ ।

ਦੂਸਰ ਖੇਤ ਬਿਖੈ ਪਗ ਧਾਰਾ ॥ [1]ਮੌਰਤ ਭਏ ਮੇਘ ਜਲ ਧਾਰਾ ॥ ੪੦ ॥ [2]ਲਘ ਦਿਨ ਰਹਿਯੋ ਚਿੰਤ ਉਪਜਾਵੈਂ ॥ ਨਿਜ ਨਿਜ ਦਿਸ ਕੋ ਚਹਿਤ ਚਲਾਵੈਂ ॥ ਤਪਾ ਭਯੋ ਬਯਾਕੁਲ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ [3]ਝਿਰਕ ਝਿਰਕ ਤਬ ਪਰਹਿ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੪੧ ॥ ਖ਼ੈਂਚਤ ਖੈਂਚਤ ਭਯੋ ਬਿਹਾਲਾ ॥ ਬੋਲਨ ਤੇ ਥਕ ਰਹਿਯੋ ਨਰਾਲਾ ॥ ਖਹਰਨ ਤਪਾ ਘਸੀਟਿਓ ਜਦਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਪ੍ਰਾਨ ਭਯੋ ਹਤ ਤਦਾ ॥ ੪੨ ॥ ਤਪਾ ਮਰੇ ਤੇ ਇਕ ਸਰਬਾਰੇ ॥ ਬਰਖਾ ਕੀਨਸ ਮੇਘ ਕਿਦਾਰੇ ॥ ਮਹਾਂ ਪਖੰਡੀ ਸਭਹਨ ਜਾਨਯੋ ॥ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਅਕਾਰਨ ਗੁਰ ਸੰਗ ਠਾਨਯੋ ॥੪੩ ॥ ਝੂਠੋ ਹੁਤੋ ਫੁਰੀ ਨਹਿੰ ਬਾਨੀ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਦਾਸਨ ਦੀਨਸ ਪਾਨੀ ॥ ਹੋਤ [4]ਭੋਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਆਨਹੁ ॥ ਨਿਜ ਅਪਰਾਧ ਛਿਮਾਪਨ ਠਾਨਹੁ ॥ ੪੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਤਪੇ ਕੌ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਵਿ ਸਮਤਾ ਪਤਬੀਜਨਾ ਨਹਿੰ ਕਰ ਸਕੈ ਕਦਾਇ ॥
ਕਰੈ ਕਦਾ ਚਿਤ ਤਪੇ ਸਮ ਤਾਤ ਕਾਲ ਫਲ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਮ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦਾਸ ਤਹਿੰ ਕਰਕੈ ॥ ਗਮਨਿਓਂ ਗੁਰ ਦਿਸ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁ ਧਰਕੇ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਿਦੈ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਡੇਰੇ ਮੈਂ ਤਬ ਭਯੋ॥ ੨ ॥ਗੁਰ ਕੋ ਜਾਇ ਬੰਦਨਾ ਕੀਨਸ ॥ [5]ਪ੍ਰਿਸ਼ਟ ਫੇਰ ਬੈਠੇ ਚਿਤ ਚੀਨਸ ॥ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦੁਤਿਯ ਦਿਸ ਗਯੋ ॥ [6]ਨਮ੍ਰ ਬੰਦ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਭਯੋ ॥ ੩॥ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਦਿਸਾ ਪੁਨ ਆਨਨ ਫੇਰਿਓ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਦਿਸ ਨਾਹਿਨ ਹੇਰਿਓ ॥ ਸਕਤ ਜਨਾਵਨ

੧ ਬਹੁਤ। ੨ ਥੋੜਾ ਦਿਨ। ੩ ਝਿਬਕ ਝਿੜਕ ਭਾਵ ਜ਼ੋਰਦਾਰ। ੪ ਸਵੇਰੇ। ੫ ਪਿਠ ਫੇਰ ਕੇ। ੬ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ।

ਕਿਅ ਅਪਰਾਧੂ ॥ ਨਹੀਂ ਕਰਮ ਕੀਨਸ ਇਹ ਸਾਧੂ ॥ ੪ ॥ ਚਤੁਥ
ਦਿਸ ਦਿਸ ਬੰਦਨ ਕਰ ਖਰੇ ॥ ਹੋਇ ਦੀਨ ਨੈਨਨ ਜਲ ਭਰੇ ॥
ਕਹਿਨ ਬਿਨੈ ਕੋ [1]ਉਦਤ ਭਯੋ ਜਬ ॥ ਚਤਰਥ ਦਿਸ ਮੁਖ ਫੇਰ ਲਯੋ
ਤਬ ॥ ੫ ॥ ਹੋਇ [2]ਉਤਾਇਲ ਮੁਖ ਦਿਸ ਫੇਰਾ ॥ ਨਿਜ ਅਪਰਾਧ
ਸੁ ਬੂਝਿਓ ਹੇਰਾ ॥ ਭੋ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਅਬ ਛਿਮਾ ਕਰੀਜੈ ॥ ਸ਼ੁਭ ਉਪਦੇਸ਼
ਮੋਹਿ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥ ੬ ॥ ਭੂਲੇ ਕੋ ਤੁਮ ਬਖ਼ਸ਼ਨ ਹਾਰ ॥ ਨਮੋ ਨਮੋ
ਗੁਰ ਗਜਾਨ ਉਦਾਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤਬਹਿ ਬਖਾਨੀ ॥ ਹਮ
ਪੀਛੇ ਕਿਆ ਕ੍ਰਿਤ ਤੈਂ ਠਾਨੀਂ ॥ ੭ ॥ ਘਨ ਬਰਖਾਇ ਤਪਾ
ਮਰਵਾਯੋ ॥ ਅਪਨ ਆਪ ਕੋ [3]ਮਹਿਦ ਜਨਾਯੋ ॥ ਫਲ ਦਾਤਾ
ਈਸ਼੍ਵਰ ਸਭ ਕਾਹੂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਉਚਰ ਸਲੋਕ ਬਨਾਹੂ ॥ ੮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਚੰਗੈ ਚੰਗਾ ਕਰ ਮੰਨੇ ਮੰਦੈ ਮੰਦਾ ਹੋਇ ॥ ਆਸਕੁ ਇਹੁ
ਨ ਆਖੀਐ ਜਿ ਲੇਖੈ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਬੰਦਨਾ ਠਾਨੀ ॥ ਭੋ ਗੁਰ
ਬਖਸਹੁ ਮਤ ਅਨਜਾਨੀ ॥ ਅਬ ਤੇ ਫੇਰ ਨ ਕਰਹੋਂ ਐਸੇ ॥ ਆਪਾ
ਨਾਹਿੰ ਜਨਾਵੋਂ ਕੈਸੇ ॥ ੯ ॥ ਇਹੁ ਤੁਮ ਸੰਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਜੋ ਠਾਨਾ ॥
ਸ਼ਹਿਯੋ ਨ ਗਯੋ ਤਬੈ ਦਯੋ ਡਾਨਾ ॥ [4]ਰਾਵਰ ਕੀ [5]ਰਜਾਇ ਇਮ
ਜੋਈ ॥ ਕਰੈਂ ਅਪਰ ਐਸੇ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਰਾ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਛਿਮਾ ਕਰਾਇ ਕਰ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥
ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਮੰਗਲ ਮਹਾਂ ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਕਰਯੋ ਨਿਵਾਸ॥੧੧॥
[6]ਰਾਹਕ ਮਿਲੇ ਖਡੂਰ ਕੇ ਉਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪਾਇ ॥
ਮਨ ਭਾਵਤ ਜਲ ਬਰਖਯੋ ਚਲੋ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਜਾਇ ॥ ੧੨ ॥

---

੧ ਤਿਆਰ । ੨ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ । ੩ ਵਡਾ । ੪ ਆਪ ।
੫ ਆਗਿਆ । ੬ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਭਈ ਭੂਲ ਸਗਰੀ ਬਖਸ਼ਾਵਹਿਂ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਨਾ ਖਡੂਰ ਲਿਆਵਹਿ ॥ ਨਾਹਿਂ ਤ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਹਿਂ ਭੈ ਦਾਇਕ ॥ [1]ਅਪਦਾ ਪਰਹਿ ਪ੍ਰਮੋਦ ਨਸਾਇਕ ॥ ੧੩ ॥ ਨਿਕਟ ਰਹੇ ਮਹਿਮਾ ਨਹਿਂ ਜਾਨੀ ॥ ਹਮਰੀ ਮੱਤ ਤਪੇ [2]ਬਿਚਲਾਨੀ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਮਿਲ ਕਰ ਲੇ ਪਕਵਾਨ ॥ ਬਖਸ਼ਾਵਨ ਗਮਨੇ ਤਿਸ ਥਾਨ ॥ ੧੪ ॥ ਸਭਨ ਜਾਇ ਪਦ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਬਿਨਤੀ ਜੁਗਤ ਬਖਾਨੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਹਮ ਨੇ ਭੇਦ ਨ ਪਾਇਵ ॥ ਹਮ ਸਭਹਨ ਕੋ ਤਪੇ ਭ੍ਰਮਾਇਵ ॥ ੧੫ ॥ ਰਾਵਰ ਕੋ ਨਿੰਦਕ ਬਡ ਪਾਪੀ ॥ ਧਨ ਲੋਭੀ ਮਨ ਕੂਰ ਸੰਤਾਪੀ ॥ ਦੁਰਮਤ ਖੋਟ ਕਰਮ ਕਿਅ ਜੇਤਕ ॥ [3]ਤਾਤ ਕਾਲ ਫਲ ਪਾਯੋ [4]ਤੇਤਕ ॥ ੧੬ ॥ ਸਰਣ ਪਰੇ ਹਮ ਰਾਹਿਕ ਸਾਰੇ ॥ ਸਿੱਖ ਕਰੋ ਹਮ ਸ਼ਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਦਿਸ ਪਿਖ ਬਿਕਸੇ ॥ ਬਾਕ [5]ਸੁਧਾ ਸਮ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਸੇ ॥ ੧੭ ॥ ਸਭ ਜਗ ਮਿਥ੍ਯਾ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੈਂ ॥ ਹਮ ਕਾਹੂੰ ਸੰਗ ਬੈਰ ਨ ਧਾਰੈਂ ॥ ਮਿਥ੍ਯਾ ਮਾਨ ਅਪਰ [6]ਅਪਮਾਨਾ ॥ ਹਰਖ ਸੋਕ ਹਮ ਨਾਹਿਨ [7]ਠਾਨਾ ॥ ੧੮ ॥ ਕਰੈ ਕਰਮ ਜਸ ਤਸ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਿਹਫਲ ਨਹਿਂ ਜਾਵੈ ॥ ਮਿਥ੍ਯਾ ਮਹਿਂ ਗ੍ਯਾਨੀ ਨਹਿਂ ਰਚੈਂ ॥ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਬੀਚ ਨਿਤ ਮਚੈਂ ॥ ੧੯ ॥ ਦੁਬਿਧਾ ਤੁਮ ਮਹਿਂ ਦੇਖੀ ਭੂਰ ॥ ਹਮ ਤਿਆਗਯੋ ਤਬ ਗ੍ਰਾਮ ਖਡੂਰ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਸੰਕਟ ਹੋਇ ਨ ਕੋਇ ॥ ਬਸਹੁ ਸਦਨ ਮਹਿਂ ਦੁਖ ਨਹਿਂ ਜੋਇ ॥ ੨੦ ॥ ਹਮ ਤੋ ਜਹਿ ਬੈਠਹਿਂ ਹਰਖਾਵੈਂ ॥ ਕਿਤ ਤੇ ਪਾਇ ਨ ਕਿਤਹਿ ਗਵਾਵੈਂ ॥ ਹਾਨ ਲਾਭ ਹਮਰੇ ਕਿਛ ਨਾਹੀਂ ॥ ਮੰਗਲ ਹੈ ਇਸ ਜੰਗਲ ਮਾਹੀਂ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਰਾਹਕ ਗਹਿ [8]ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ॥ ਛਿਮਹੁ ਛਿਮਹੁ ਤੁਮ ਰੂਪ ਗੁਬਿੰਦ ॥ ਚਲ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ

---

੧ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਪਤਾ । ੨ ਬਦਲੀ । ੩ ਸੀਘਰ । ੪ ਉਤਨਾ । ੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ । ੬ ਨਿਰਾਦਰ । ੭ ਜਾਣਿਆ । ੮ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨੂੰ ਪਕੜ ਕੇ ।

[1]ਪ੍ਰਵੇਸਨ ਕੀਜੈ ॥ [2]ਬਿਰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੰਭਾਰ ਕਰੀਜੈ ॥੨੨॥ ਬਿਹਸ ਕਹਿਯੋ ਪੁਨ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ॥ ਹਮਰੈ ਹਠ ਨ ਹੋਇ ਕਿਸ ਭਾਇ ॥ ਐਥੋ ਇਹਾਂ ਕਿ ਜੈਥੋ ਗ੍ਰਾਮ ॥ ਇਕ ਸਮ ਵਹਿਰ ਕਿ ਬੈਠਹਿੰ ਧਾਮ ॥ ੨੩ ॥ ਜੇਕਰ ਤੁਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਮਦਾਇ ॥ ਲੇ ਸੰਗ ਚਲਹੁ ਬਸੈਂ ਤਿਸ ਥਾਇ ॥ ਸੁਨ ਹਰਖੇ ਨਰ ਉਰ ਸਮਦਾਈ ॥ ਖਹਿਰਨ ਲੀਨ [3]ਪ੍ਰਯੰਕ ਉਠਾਈ ॥ ੨੪ ॥ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਕ ਆਵਤ ਚਲੇ ॥ ਮਗ ਮਹਿੰ ਸੀਹਾ [4]ਉੱਪਲ ਮਿਲੈ ॥ ਦੇਖਤ ਹੀ ਪਗ ਬੰਦਨ ਕਰੀ ॥ ਭਯੋ ਨਿਮ੍ਰ ਉਰ ਸਰਧਾ ਧਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਇਕ ਸੌ ਅਜ ਸੁ ਸੰਗ ਤਹਿ ਅਹੇ ॥ ਤਿਨ ਕੌ ਦੇਖ ਗੁਰੂ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ਭੋ ਸੀਹਾਂ ਇਹੁ ਕਿਤ ਤੇ ਲਿਆਏ ॥ ਕਿਉਂ ਕੀਨਸ ਇਨ ਕੋ ਸਮਦਾਇ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋਰੇ ਕਹਿਯੋ ਬ੍ਰਿਤੰਤਾ ॥ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਭਗਵੰਤਾ॥ ਮੋਹਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮੂੰਡਨ ਅਹੈ ॥ ਬਡ ਉਤਸ਼ਾਹਿ ਕਰਯੋ ਹਮ ਚਹੈਂ ॥੨੭॥ ਹਮਰੀ ਕੁਲ ਸਭ ਇਕ ਠਾਂ ਹੋਇ ॥ ਬਡੇ ਹਮਾਰਨ ਕੀ ਬਿਧ ਸੋਇ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਨ ਅਹੈ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਆਵਹਿੰ [5]ਆਮਿਖ ਕਰਹਿੰ ਅਹਾਰ॥ ੨੮॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬਿਕਸੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਭਲੋ ਕਰਨ ਹਿਤ ਕਹਿੰ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਇਤਨੇ ਜੀਵਨ [6]ਹਿੰਸਾ ਕਰੈਂ ॥ ਪਾਪ ਬਿਸਾਲ ਆਪਨ ਸਿਰ ਧਰੈਂ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਖ ਭੋਗੈਂ ਗੇ ਸਗਰੇ ਲੋਕ ॥ ਅਪਦਾ ਪਰਹਿ ਤੋਹਿ ਪਰਲੋਕ॥ਜਿਨ ਕੇ [7]ਹਿਤ ਅਘ ਕਰਮ ਕਰਾਇ॥ ਤਹਾਂ ਨ ਰੰਚਕ ਹੋਇੰ ਸਹਾਏ ॥ ੩੦ ॥ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਬ ਕਰਹੈ ਲੇਖਾ ॥ ਲਹੈਂ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਰਹੈ ਨ [8]ਸੇਖਾ ॥ ਪੁਨ [9]ਮੁੰਡਨ ਕੀ ਰੀਤੀ ਜੋਇ ॥ ਭਲੀ ਨਾਹਿੰ ਕਰਬੇ ਚਿਤ ਜੋਇ ॥ ੩੧ ॥ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮ ਰੂਪ ਬਨਾਯੋ ॥ ਨਹਿੰ ਚਹੀਯੈ ਤਿਸ ਬਾਧ ਘਟਾਯੋ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਆਗਯਾ ਏਈ ॥ ਰਹੈਂ [10]ਸਕੇਤ ਸਿੱਖ ਹੈ ਸੇਈ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਨ ਸੀਹੇ

੧ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ । ੨ ਧਰਮ । ੩ ਪਲੰਘ । ੪ ਸੀਹਾ ਨਾਮ ਹੈ ਉੱਪਲ ਜਾਤ ਹੈ । ੫ ਮਾਸ । ੬ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ । ੭ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ । ੮ ਬਾਕੀ । ੯ ਝੰਡ ਮੁੰਡਨ ਦੀ ਰੀਤੀ । ੧੦ ਸਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਿਖ ।

ਭੈ ਧਾਰ ਬਡੇਰੋ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਰੋਂ ਜਸ ਆਇਸ ਤੇਰੋ ॥ ਜਿਮ ਇਹੁ
[1]ਜੀਵ ਘਾਤ ਨਹਿੰ ਹੋਵੈ ॥ ਨਹੀਂ [2]ਜਿਠੇਰਨ ਕੋ ਦੁਖ ਜੋਵੈ ॥ ੩੩ ॥
ਅਸ ਉਪਾਇ ਅਬ ਆਪ ਬਤਾਵੋ ॥ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਜਾਨ ਬਚਾਵੋ ॥
ਇਮ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਕੈ ਤਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਨਯੋ ਬਚ
ਫੇਰੀ ॥ ੩੪ ॥ ਹਮਰੇ ਆਗੇ ਕੇਸ ਰਖਾਵੋ ॥ ਭਰਮ ਰਿਦੇ ਕੋ ਸਭੀ
ਮਿਟਾਵੋ ॥ ਬਿਘਨ ਜਿਠੇਰਨ ਕੋ ਨਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਸੱਤਿਨਾਮ
ਦੁਖ ਖੋਇ ॥ ੩੫ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਤੂ ਜਾਨੈਂ ॥ ਸੋ ਤੇਰੇ
ਸਭ ਬਿਘਨਨ ਹਾਨੈਂ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਆਇ ਖਡੂਰ ॥ ਭਾ
ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਮੈਂ ਤਬ ਭੂਰ ॥ ੩੬ ॥ ਖਹਿਰੇ ਰਾਹਕ ਸਭ ਨਰ
ਨਾਰੀ ॥ ਮਿਲ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਬਾਰੀ ॥ [3]ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਿਤ ਤਬ ਬਹੁ
ਕਰਵਾਯੋ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਸਭ ਬਿਨੈ ਅਲਾਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ
ਹਮ ਸਿੱਖ ਤੁਹਾਰੇ ॥ [4]ਚਰਨਾਂਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਕਰੋ ਸੁਧਾਰੇ ॥ ਸਰਧਾ ਦੇਖ
ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲ ॥ ੩੮ ॥ ਤਹਿ
ਦਿਨ ਤੇ ਖਹਿਰੇ ਸਿਖ ਭਏ ॥ ਬਸ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਸੁਖ ਸਭ ਲਹੇ ॥
ਉਤ ਸੀਹਾ ਗੁਰ ਤੇ ਜਬ ਗਯੋ ॥ ਮਨ ਮੈ ਧਾਰ [5]ਅਜਨ ਤਜ ਦਯੋ ॥
੩੯ ॥ ਜਾਇ ਸਦਨ ਸਭ ਜੇਤਕ ਤਿਆਰੀ ॥ ਆਨਤ ਭਾ ਗੁਰ ਕੇਰ
ਅਗਾਰੀ ॥ ਅਪਨੇ [6]ਬੰਧੂ ਤਹਾਂ ਹਕਾਰੇ ॥ ਬਹੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ੪੦ ॥ [7]ਦਧ ਸੋਂ ਕਹਿ ਗੁਰ ਸੀਸ ਧੁਵਾਵਾ ॥ ਸਿਰੋ
ਪਾਇ ਦੇ ਸਿਰ ਬੰਧਵਾਵਾ ॥ [8]ਪੁਰੀ ਤਿਹਾਵਲ ਦੀਨ ਅਹਾਰ ॥
[9]ਰੁਚ ਕਰ ਖਾਯੋ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ॥ ੪੧ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਸਭਹੂਨ
[10]ਅਚਾਵਾ ॥ ਬਿਘਨ ਕਛੂ ਨਹਿੰ ਹੋਵਨ ਪਾਵਾ॥ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪ
ਅਤ ਭਾਰੀ ॥ ਬਿਘਨ ਕਾਰ ਹੋਏ ਰਖਵਾਰੀ ॥ ੪੨ ॥ ਪੂਰਨ ਸਕਲ

---

੧ ਜੀਵ ਹਤਿਆ । ੨ ਧਰਮ ਰਾਜਾ । ੩ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੪ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ । ੫ ਬਕਰੇ । ੬ ਸੰਬੰਧੀ । ੭ ਦਹੀਂ ਨਾਲ । ੮ ਪੂੜੀਆਂ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦਾ ਭੋਜਨ ਦਿਤਾ । ੯ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ । ੧੦ ਛਕਾਇਆ ।

ਕਾਜ ਤਿਨ ਰਰਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਥ ਰਿਦੈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਧਰਯੋ॥ ਭਯੋ ਸਿੱਖ ਸਨਬੰਧਨ ਜੁਗਤ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਪਦ ਲੀਨ ਸਮੁਕਤ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਖਡੂਰ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੋਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਹਿੰ ਨਾਹਿੰ ਗੁਰ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਇ ॥
ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇ ਜਨਨ ਕੋ ਹਰਿ ਸਿਉਂ ਦੇਨ ਮਿਲਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਬਡੇਰੇ ॥ ਆਇ ਖਡੂਰ ਬਿਖੈ ਇਕ ਬੇਰੇ ॥ ਸੁਨਿਯੋ ਗੁਰੂ ਲੇਨੇ ਹਿਤ ਆਗੇ॥ ਮਿਲੇ [1]ਪਰਸਪਰ ਬੰਦੇ [2]ਪਾਗੇ ॥ ੨॥ ਪੁਨ ਸੁਭ [3]ਥਲ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਬਠਾਇ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸ ਭਾਇ ॥ ਅਤ ਕਿਰਪਾ [4]ਮੋ ਪਰ ਅਬ ਕੀਨ ॥ ਨਿਜ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਇ ਸੁ ਦੀਨ ॥ ੩ ॥ ਮਮ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇਰੇ॥ ਬਡੇ ਭਾਗ ਤੇ ਦਰਸਨ ਹੇਰੇ ॥ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਅਹੈ ਸਭ [5]ਭਾਂਤ ॥ [6]ਅਨਜ ਭ੍ਰਾਤ ਕੀ ਸੁਖ ਸੋਂ ਗਾਤ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨਤ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਕੀਨ ਉਚਾਰ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਆਨੰਦ ਹੇ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ਹਮਰੇ ਪਿਤ ਸਥਾਨ ਤੁਮ ਅਹੋ ॥ ਯਾਂਤੇ ਤਿਨ ਸਮ ਹਮ ਕੋ ਅਹੋ ॥ ੫ ॥ ਤੁਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਜਾਨੋ ॥ ਹ੍ਵੈ ਅਜਾਨ ਸਮ ਬੂਝਨ ਠਾਨੋ ॥ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਬਿਦਤਾਵਨ ਚਾਹੋ ॥ ਤੌ ਮੈਂ ਕਹੌਂ ਸੁਨਹੁ ਦੁਖ ਦਾਹੋ ॥ ੬ ॥ ਜਬ ਕੇ ਪਿਤ ਪਰਲੋਕ ਸਿਧਾਏ ॥ ਰਾਵਰ ਇਤ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਪਾਛੇ ਅਨਜ [7]ਤਾਤ ਇਕ ਭਯੋ ॥ ਧਰਮ ਚੰਦ ਤਿਹ ਆਖਯ ਥਯੋ ॥ ੭ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਅਨਜ [8]ਅਖੇਰ ਕਰਾਇ ॥ [9]ਸਸ ਹਤ ਅਰ ਜੁਗ ਦਿਸ ਲਰਕਾਏ ॥ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ

[1] ਆਪਸ ਵਿਚ । [2] ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਮਸ਼ਕਾਰ । [3] ਜਗ੍ਹਾ ਅਸਥਾਨ । [4] ਮੇਰੇ ਉਪਰ । [5] ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ । [6] ਛੋਟਾ ਭਾਈ ਲਖਮੀ ਦਾਸ । [7] ਭਰਾ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਇਕ ਜਨਮਿਆ । [8] ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀੜਾ । [9] ਸਹਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀ ਲਮਕਾਏ ।

ਅਸ ਰੀਤ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਤਿਨ ਸੰਗ ਤਬ ਅਸ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥੮॥
ਕਯੋਂ ਇਤਨੇ ਜੀਵਨ ਕੋ [1]ਘਾਵੈ ॥ ਇਹੁ ਲੇਖਾ ਦੈਨੋਂ ਬਨ ਆਵੈ ॥
ਸੁਨ ਕਰ ਗਾ ਨਿਜ ਸਦਨ ਮਝਾਰਾ॥ਤਨ ਜੁਤ ਚਹਯੋ ਬੈਕੁੰਠ ਪਧਾਰਾ
॥ ੯ ॥ ਅਪਨ ਭਾਰਜਾ ਲੇ ਸੰਤ ਸੰਗਾ ॥ ਧਰੀ ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਚਢਯੋ
[2]ਤੁਰੰਗਾ ॥ ਆਇ ਕਹਯੋ ਢਿਗ ਮੋਹਿ ਸੁਨਾਇ ॥ ਲੇਖਾ ਦੇਨ
ਹੇਤ ਹਮ ਜਾਇੰ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨ ਤਬ ਮੈਂ ਮਨ ਕੀਨ ਬਿਚਾਰਾ ॥
ਗ੍ਰਿਸਥ ਧਰਮ ਹਮਨੇ ਨਹਿੰ ਧਾਰਾ ॥ ਧਰਮ ਚੰਦ ਜੇ ਇਨ ਸੰਗ
ਜਾਵੈ ॥ ਗੁਰੂ ਬੰਸ਼ ਕਿਮ ਜਗ [3]ਬਿਦਤਾਵੈ ॥੧੧॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ
ਲਖਮੀ ਚੰਦ [4]ਤ੍ਰਾਤ ॥ [5]ਭੁਜਾ ਗਹੀ ਲਾਯੋ ਉਤਲਾਤ ॥ ਸਹਿਤ
[6]ਭਾਰਜਾ ਗੁਰ ਪੁਰ ਧਾਯੋ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਅਸ ਖੇਲ ਕਰਾਯੋ ॥
੧੨ ॥ ਸੁਨ ਸਭ ਸੰਗਤ ਅਚਰਜ ਬਾਈ ॥ ਗੁਰ ਸੁਤ ਗਤ
ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਭਏ ਉਦਾਸ ॥ ਚਹਯੋ ਜਾਨ
ਗੁਰ ਪੁਰ ਗੁਰ ਖਾਸ ॥ ੧੩ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਕਹਿ ਬਿਦਤਾਈ॥
ਤਜਹਿੰ ਸਰੀਰ ਅਬਹਿ ਚਿਤ ਆਈ ॥ ਸੁਨ [7]ਜੁਗ ਤਾਤ ਅਮਰ
ਅਕੁਲਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪਿਖ ਬਾਕ ਅਲਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖੋ
ਪੂਰਨ ਤੁਮ ਗਯਾਨ ॥ ਪਰਮ ਧਾਮ ਹਮ ਕਰੈਂ ਧਯਾਨ ॥ ਦੇਹ [8]ਅਛੱਤ
ਗਿਆਨੀ ਜਗ ਐਸੇ ॥ ਭਰਿਯੋ [9]ਕੁੰਭ ਸਾਗਰ ਰਹਿ ਜੈਸੇ ॥ ੧੫ ॥
[10]ਘਟਫੂਟੇ ਜਲ ਸੋਂ ਜਲ ਮਿਲੈ॥ਤਨ ਤਜ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਂ ਰਲੈ॥
ਆਵਨ ਨਹਿੰ ਮੇਰੋ ਨਹਿੰ ਜਾਵੋਂ ॥ ਪਰਮਾਤਮ ਨਿਜ ਰੂਪ ਸਮਾਵੋਂ ॥
੧੬ ॥ ਪੂਨ ਸਿੱਖਨ ਸੋਂ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਉਠ ਆਨਹੁ ਗਾਗਰ
ਭਰ ਬਾਰੀ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਵੋ ॥ ਸ਼ੁਭ ਪੁਸ਼ਾਕ ਤਨ

---

੧ ਮਾਰੇ । ੨ ਘੋੜੇ ਤੇ । ੩ ਪ੍ਰਗਟ । ੪ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਦਾ ਪੁਤਰ ।
੫ ਬਾਂਹਵਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਾਇਆ । ੬ ਭਰਜਾਈ ਦੇ ਸਹਿਤ । ੭ ਦੋ ਪੁਤਰ ।
੮ ਹੋਦਿਆਂ । ੯ ਘੜਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ ਭਰ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਉਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ੧੦ ਘੜਾ ।
ਫੁਟਕੇ ਕਾਲ ਜਲ ਨਾਲ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਪਰ ਪਹਰਾਵੇ ॥ ੧੭ ॥ ਪੈਸੇ ਪੰਚ ਨਲੇਰ ਮੰਗਾਵਹੁ ॥ ਤਿਲਕ ਹੇਤ [1]ਕੁੰਕਮ [2]ਅਨਵਾਵਹੁ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਮੇਲ ਕਰਾਵਹੁ ॥ [3]ਪੰਚਾਮ੍ਰਤ ਕੀ ਦੇਗ ਸਜਾਵਹੁ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਅਬ ਦੈ ਹੈਂ ॥ ਦੁਤਿਯ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਬਹੁ ਯੱਗ ਕਰੈ ਹੈਂ ॥ ਚਤੁਥ ਕਰੈਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਪਯਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਅਸ ਹੁਕਮ ਸੁ ਜਾਨਾ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਨ ਆਗਯਾ ਪਿਤ ਕੀ ਸੁਤ ਤਬੈ ॥ ਸੌਜ ਮੰਗਾਇ ਲੀਨ ਤਬ ਸਬੈ ॥ ਪਸਰ ਗਈ ਸਭ ਮੈਂ ਇਮ ਬਾਤੀ ॥ ਹਿਤੂ ਸੁਨਤ ਭਰ ਆਵਤ ਛਾਤੀ ॥ ੨੦ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਕਾਰਜ ਤਜ ਤਜ ਸਭ ਆਵੈਂ ॥ ਦਰਸਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂ ॥੨੧॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ [4]ਠਾਨ ਇਸਨਾਨਾ ॥ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਨਿਕਟ ਮਹਾਨਾ ॥ ਬੈਠੇ ਬੰਦਨ ਕਰ ਪਦ [5]ਕੰਜ॥ ਆਨ ਮਿਲੀ ਸੰਗਤ ਤਬ [6]ਪੁੰਜ ॥ ੨੨ ॥ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਸੇ ॥ ਸੁਭ [7]ਗ੍ਰਾਹਿੰ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਹੁਇ ਜੈਸੇ ॥ [8]ਨਿਸਾ ਅਵਿੱਦ੍ਯਾ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ ॥ ਨਿੰਦਕ [9]ਤਸਕਰ ਦੇਖ [10]ਪਲਾਵੈ ॥ ੨੩ ॥ [11]ਪੇਚਕ ਬੇਮੁਖ ਅੰਧੇ ਰਹੇ ॥ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮਹਾਤਮ ਲਹੇ॥ ਸੰਤ ਕਮਲ ਪਿਗਸੈ ਹਰਖਾਇ॥[12]ਅੱਲ ਜਗਿਯਾਸੀ ਜਹਿੰ [13]ਮੰਡਰਾਇ॥ ੨੪ ॥ ਮਤ ਬਹੁ ਰੀਤ ਉਡਗ ਜਗ ਮਾਹੀਂ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੁ ਪਾਵਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਕੈਰਵ [14]ਕਾਨਨ ਗਨ ਦੁਰਚਾਰੀ॥ ਸਭ ਮੁਰਝਾਇ ਰਹੇ ਤਿਸ ਬਾਰੀ ॥ ੨੫॥ ਸਦਗੁਨ ਜੁਤ ਨਰ ਜਾਗਤ ਭਏ ॥ ਬਿਖਈ ਜੀਵ [15]ਤਮਚਰ [16]ਸੁਪਤਏ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਮੁਖ ਪਰ

---

੧ ਕੇਸਰ। ੨ ਲਿਆਓ। ੩ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ। ੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸਥਿਤ। ੫ ਕਮਲ ਚਰਨ। ੬ ਸਮੂਹ। ੭ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੂਰਜ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਭਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹਨ। ੮ ਰਾਤ੍ਰੀ। ੯ ਚੋਰ। ੧੦ ਭਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ੧੧ ਉਲੂ। ੧੨ ਭੌਰਾ। ੧੩ ਇਸਥਿਤ। ੧੪ ਜੰਗਲ ਹੈ। ੧੫ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਵਾਲੇ। ੧੬ ਸੌਂ ਗਏ।

ਲਾਲੀ ॥ ਖਿਰਜੋ ਕਮਲ ਜਨ ਪ੍ਰਭਾ ਬਿਸਾਲੀ ॥ ੨੬ ॥ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮਹਿ ਮਗਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸਭਹਨ ਮੈਂ ਤਬ ਬਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਪਜਾਰੇ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਬੈਠਹੁ ਥਾਨ ਹਮਾਰੇ॥ ੨੭ ॥ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕੋ [1]ਮਹਿਦ ਸਿੰਘਾਸਨ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ਼ੋਭਹੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਕਾਸਨ ॥ ਭਗਤ ਵਿਰਾਗ ਜੋਗ ਤਤ ਗਿਆਨਾ ॥ਇਨ ਚਾਰਨ ਕੋ ਦੀਨ ਖਜਾਨਾ ॥ ੨੮ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਦੇਹੁ ਜਗ ਮਹਿ ਦਾਨ ॥ ॥ ਤੋਟ ਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਵਧਹਿ ਮਹਾਨ ॥ [2]ਤਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਸਭਨ ਪਰ ਛਾਯਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਖ ਜਾਪ ਜਪਾਯਾ ॥ ੨੯ ॥ ਠਾਂਢੀ ਤੋਹਿ ਅਗ੍ਰ ਨਵ ਨਿੱਧ ॥ ਦੂਜੀ ਦਿਸ ਪਿਖ [3]ਦਸ ਅਠ ਸਿੱਧ ॥ ਸਨਮੁਖ ਖਰੀ ਲੱਛਮੀ ਤੇਰੇ ॥ ਸੁਰ [4]ਗੰਧਰਬ [5]ਕਿੰਨਰ ਗਨ ਹੇਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮਹਿੰ ਮੁਖਯ ਮਹਾਨੇ ॥ ਸਭ ਕਰ ਜੋਰ ਖਰੇ [6]ਅਗਵਾਨੇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਿਮਰ ਹੋਇ ਕਹਯੋ ॥ ਇਨ ਸੋਂ ਮੈਂ ਕਛ ਕਾਮ ਨ ਲਹਯੋ ॥ ੩੧ ॥ ਕਰਹੁੰ ਕਿਆ ਮੈਂ ਇਨਕੋ ਲੋਰ ॥ ਬਸਹਿੰ ਰਿਦੇ ਪਦ ਪੰਕਜ ਤੋਰ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਨ ਪੁਨ ਸਮਝਾਇਵ ॥ ਬਿਨਾਂ ਚਹੇ ਏਹੁ ਸਭ ਢਿਗ ਆਇਵ ॥ ੩੨ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਸਮਰਨ ਸਾਰੇ ॥ ਉਪਦੇਸਹੁ ਹੁਇ ਭਗਤ ਉਦਾਰੇ ॥ ਨਰਨ ਹਜਾਰਨ ਕੋ ਕਲਯਾਨ ॥ ਕਰਹੁ ਆਪ ਦੇ ਕਰ ਉਰ ਗਿਯਾਨ ॥ ੩੩ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਮੈਂ ਹੇਰ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਬਸ ਹ੍ਵੈ ਦਈ ਸਮਿੱਗ੍ਰੀ ਸਾਰੀ ॥ ਪੈਸੇ ਪੰਚ ਨਾਲੀਅਰ ਏਕ ॥ ਲੇ ਦਾਸੂ ਤੇ ਜਲਧ ਬਬੇਕ ॥ ੩੪॥ ਠਾਂਢ ਭਏ ਪਰਦੱਛਨਾ ਦੀਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਰੀਤ ਸੁ ਕੀਨੀ॥ ਪੈਸੇ ਪੰਚ ਅਗਾਰੀ ਧਰੇ ॥ ਝੋਲੀ ਮਹਿੰ ਨਰੇਲ ਪਾ ਕਰੇ ॥੩੫॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦੀਨਾ ॥ [7]ਬ੍ਰਿਧ ਤੇ ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਨ ਕੀਨਾ ॥ ਪੁਨ ਸੰਗਤ ਮੈਂ

੧ ਉਚਾ। ੨ ਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਤ੍ਰ। ੩ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ। ੪ ਗਵੀਐ। ੫ ਜੋੜੀ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ। ੬ ਅਗੇ। ੭ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ਤੋਂ।

ਕਹਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਮਮ ਸਰੂਪ ਅਬ ਇਹੈ ਸੁਹਾਇ ॥ ੩੬ ॥ ਮੋ ਮਹਿੰ ਇਨ ਮਹਿੰ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੋਂ ॥ ਏਕ ਸਰੂਪ ਦੁਹਨ ਕੋ ਮਾਨੋ ॥ ਮੇਰੇ ਸਿੱਖ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੈ ਦਾਸ ॥ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜੋ ਚਹਿ ਮਮ ਪਾਸ ॥ ੩੭ ॥ ਸੋ ਸਭ ਉਠਹੁ ਬੰਦਨਾ ਠਾਨੋ ॥ ਨਹੀਂ ਅਪਰ ਬਿਧ ਮਨ ਮਹਿੰ ਆਨੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ [1]ਜੁਗ ਸੁਤ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਬ੍ਰਿਧ ਬੰਦਨ ਧਾਰੀ ॥ ੩੮ ॥ ਤਬ ਪੀਛੇ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਸਾਰੇ ॥ ਕਰੀ ਨਮਹਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਅਗਾਰੇ ॥ ਪਿਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭੇ ਗੁਰ ਗਤਦਾਈ ॥ ਸੰਮਤ ਬੇ ਤਬ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ॥ ੩੯ ॥ ਅੱਸੀ ਜੁਗ ਊਪਰ ਪਹਿਚਾਨੋ ॥ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਤਿਥ ਏਕਮ ਜਾਨੋ ॥ ਦੁਤੀਯੇ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਮੇਲੋ ਭਯੋ ॥ ਸਤਿਸੰਗਤ ਪੁਨ ਯੱਗ ਬਹੁ ਥਯੋ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤਰਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦਿਵਸ ਚਤੁਰਥੋ ਆਇਯੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗਤਿ ਦਾਨ ॥
ਕਰ ਸ਼ਨਾਨ ਔ ਧਿਆਨ ਪੁਨ ਬੈਠੇ ਸਭਾ ਸਥਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਿਲਕੈ ਤਬ ਆਈ ॥ ਆਸਾ ਵਾਰ ਲਗੀ ਅਧਕਾਈ ॥ ਅੰਤਮ ਦਰਸਨ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਨੈ ॥ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਮਹਾਨੈ ॥ ੨ ॥ [2]ਕੇਚਤ ਸਿਖ ਮਿਲੇ ਤਿਹ ਥਾਇ ॥ ਪੂਰਬ ਕੀ ਕਹਿੰ ਬਾਤ ਸੁਨਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਨਿਜ ਦੇਹਿ ਸਮੇਤ ॥ ਕੀਨ ਗਮਨ ਬੈਕੁੰਠ ਨਿਕੇਤ ॥ ੩ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਸਿੱਖਨ ਮਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਜਾਨੀ ਮਨ ਸੋਇ ॥ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰਹਿੰ ਸੰਕਾ ਇਨਕੇ ॥ ਨੀਕੇ ਨਹਿੰ ਬਿਬੇਕ ਮਨ ਜਿਨਕੇ ॥ ੪ ॥ ਦੇਹ ਸਨੇਹ ਨ ਸੰਤਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਇਮ ਸੂਛਮ ਗਤ ਜਾਨਹਿੰ ਨਾਹੀਂ ॥ ਜੇ ਇਨ ਕੀ ਸੰਕਾ

[1] ਦੋਵੇਂ ਪੁਤ੍ਰ। [2] ਥੋੜੇ।

ਨਹਿੰ ਜਾਇ ॥ ਮਮ ਸੰਗਤ ਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਪਾਇ ॥ ੫ ॥ ਸਰਧਾ ਤਿਆਗੇ ਦੋਸ਼ ਬਿਸਾਲੇ ॥ ਉਰ ਨਿਸ਼ਚਾ ਇਨ ਕੇ ਸਭ ਹਾਲੇ ॥ ਇਮ ਸਿੱਖਨ ਪਰ ਕਰਨਾ ਠਾਨੀ ॥ ਅਤ ਲੀਲ੍ਹਾ ਤਬ ਰਚੀ ਮਹਾਨੀ ॥ ੬ ॥ ਭਏ ਅਲੋਪ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਤੇ ॥ ਹੁਤੇ ਸਮੀਪ ਨ ਕਾਹੂ ਨਿਹਰਤੇ ॥ ਦੇਖ ਚਰਿਤ੍ਰ ਬਿਸਮ ਮਤ ਰਹੀ ॥ [1]ਅਧਭੁਤ ਲੀਲ੍ਹਾ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥ ੭ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਬੋਲ ਉਠੇ ਸਿਖ ਸਾਰੇ ॥ ਤਨ ਜੁਤ ਗੁਰ ਬੈਕੁੰਠ ਸਿਧਾਰੇ ॥ ਪਰਿਓ [2]ਰੌਰ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮਾਹੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾਹੀ ॥ ੮ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਲੰਗਰ ਦੇਤ ਸੁ ਹੁਤੇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਚਲ ਆਏ ਤਤ ਕਾਲ ॥ ਪਰਯੋ ਸਿੰਘਾਸਨ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ੯ ॥ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਅਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ॥ ਖਰੇ ਹੋਇ ਕਰ ਤਹਾਂ ਸੁਸੀਲਾ ॥ ਅਚਰਜ ਗਤ ਕੁਛ ਲਖੀ ਨ ਜਾਵੈ ॥ ਜੋ ਸਮ ਹੋਇ ਤਊ ਕਛੁ ਪਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥ ਕਰਯੋ ਬਿਚਾਰਨ ਅਪਨੇ ਚੀਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਿਉਂ ਕੀਨਸ ਅਸ ਰੀਤ ॥ ਤਾਤਪਰਯ ਕੋ ਨੀਕੇ ਜਾਨਾ ॥ ਪ੍ਰਗਟਾਵਨ ਹਿਤ ਸੁਜਸ ਬਖਾਨਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪ੍ਰਮਾਨਕਾ ਛੰਦ ॥ ਅਨੰਦ [3]ਕੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ॥ [4]ਬਿਲੰਦ ਭੂਪ ਭੂਪ ਹੋ ॥ ਨ ਆਦਿ ਅੰਤ ਤੋਹਿ ਕੇ ॥ ਸਮਾਨ ਕਾ ਨ ਕੋਹਿ ਕੇ ॥੧੨ ॥ [5]ਮੁਕੰਦ ਸੇਵਕਾਨ ਕੋ ॥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ੍ਰਭਾਨ ਕੋ॥ ਸੁ ਦਾਨ ਦੇ ਜਹਾਨ ਕੋ ॥ ਕਰੈ ਜੁ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੋ ॥ ੧੩ ॥ ਚਰਿਤ੍ਰ ਤੇ ਬਚਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ਭਨੇ ਸੁਨੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈਂ ॥ ਅਦੇਵ ਦੇਵ ਨਾਥ ਹੈਂ ॥ ਸਭੈ ਨਿਵਾਇ ਮਾਥ ਹੈਂ ॥ ੧੪ ॥ [6]ਅਜਾਇ ਹੋ [7]ਅਮਾਇ ਹੋ ॥ ਸਦੀਵ ਸਿੱਧ ਭਾਇ ਹੋ ॥ ਪਰੰਪਰਾ ਪਰੇ ਸੁ ਹੋ ॥ [8]ਧਰੰ ਧਰਾ ਅਦੇਸ ਹੋ ॥

---

੧ ਅਸਚਰਜ । ੨ ਰੌਲਾ । ੩ ਅਨੰਦ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰੂਪ ਹਨ । ੪ ਉਚੇ ਵਡੇ । ੫ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ । ੬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ । ੭ ਨਾਮ ਤੋਂ ਰਹਿਤ । ੮ ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ।

੧੫ ॥ ਰਹੇ ਬਿਸਾਲ [1]ਗੋਪ ਹ੍ਵੈ ॥ ਅਜਾਨ ਲੋਕ ਹ੍ਵੈ ਰਹੈ ॥ ਜਿ ਖ਼ੋਜ ਏਨ ਓਪ ਹ੍ਵੈ ॥ ਪ੍ਰਤੀਤ ਧਾਰ ਸੋਚ ਹ੍ਵੈ ॥ ੧੬ ॥ ਗੁਰੂ ਮਹਾਨ ਚੀਨਿਓ ॥ ਨਿਹਾਲ ਦਾਸ ਕੀਨਿਓ ॥ ਨਿਵਾਰ ਮੋਹ ਤਾਪ ਕੋ ॥ ਜਪਾਇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ॥ ੧੭॥ ਸਦਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ॥ ਨ੍ਰਿਬਾਹਿ ਕੀਨ ਨੇਮ ਕੇ ॥ ਸਦਾਇ ਜੈ [2]ਮੁਹੇਮ ਕੇ ॥ ਸੁ ਦਾਨ ਦੇਤ [3]ਛੇਮ ਕੇ ॥ ੧੮ ॥ ਸੁ ਛੰਦ ਸਿੰਧ ਧੀਰ ਹੋ ॥ ਜਰੇ ਸ਼ਕਤ ਬੀਰ ਹੋ ॥ ਗੁਬਿੰਦ ਸੁਖ ਕੰਦ ਹੋ ॥ ਸੁ ਬੰਦਨਾ ਤੁ ਬੰਦ ਹੋ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਮ ਆਪ ਅਬ ਹੁਇ ਗੇ ਅੰਤਰ ਧ੍ਯਾਨ ॥
ਲੋਕਨ ਕੀ ਸੰਕਾ ਕਹਾਂ ਤੁਮੈਂ ਨ ਉਚਤ ਮਹਾਨ ॥ ੨੦ ॥
ਦਿਹੁ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਕਰੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਗਤ ਕੀ ਰੀਤ ॥
ਕਰਤ ਰਹੇ ਸੋ ਅਬ ਕਰੋ ਕਯੋਂ ਠਾਨਹੁ [4]ਬਿਪ੍ਰੀਤ ॥ ੨੧ ॥
ਪਰਮ ਧਾਮ [5]ਅਭਿਰਾਮ ਕੋ ਗਮਨਹੁ ਇਤ ਤਨ ਤਿਆਗ॥
ਇਮ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਦਾਸ ਕੀ ਜਾਨ ਮਹਾਂਅਨੁਰਾਗ॥੨੨॥
ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ [6]ਵਿਦਤ ਭੇ ਦੇਖ ਸਕਲ ਹਰਖਾਇ ॥
ਜੈ ਜੈ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰ ਕਰ ਪਰੇ ਧਾਇ ਸਭ ਪਾਇ ॥ ੨੩॥
ਅਮਰ ਦਾਸ ਹੁਇ ਪਾਸ ਗੁਰ ਨਿਜ ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ॥
[7]ਅਦਭੁਤ ਲੀਲਾ ਆਪ ਕੀ ਸਦਾ ਬਿਲਾਸ ਹੁਲਾਸ॥੨੪॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਹੁ ਕਾਰਨ ਕਿਮ ਰਾਵਰ ਕੀਨ ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਅਚਰਜ ਬਡ ਦੀਨ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹਿ ਉਚਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਪਰਮ ਧਾਮ ਕੋ ਜਥਾ ਪਧਾਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਤਬ ਸੁਨਹਿ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਮਨ ਸੰਕ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸਹਿਤ ਸਰੀਰ ਬੈਕੁੰਠ ਸਿਧਾਰੇ॥ ਆਪਸ ਮਹਿਂ ਮਿਲ ਕਰਤ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਏਵ ਨ ਕਰਤੇ ਸਰਧਾ

੧ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੨ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ੩ ਮੁਕਤੀ। ੪ ਉਲਟੀ ਵਾਰਤਾ। ੫ ਸੁੰਦਰ। ੬ ਪ੍ਰਗਟ। ੭ ਅਸਚਰਜ।

ਨਾਸਤ ॥ ਲਗਤ ਦੋਸ ਮਮ ਦਾਸਨ ਗ੍ਰਾਸਤ ॥ ਸਭਹਨ ਮਨ ਸ਼ੰਕਾ ਜੋ ਧਾਰੀ ॥ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਜਲ ਸਾਥ ਪਖਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਮਮ ਸੰਗਤ ਤੇ ਸਿਖ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥ ਬਿਨ ਸਰਧਾ ਸੋ ਹਾਥ ਨ ਆਵਹਿ॥ ਬਿਗਸ ਬਦਨ ਤੇ ਬਹੁਰ ਬਖਾਨੀ ॥ ਸੁਨ ਪੁਰਖਾ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨੀ ॥ ੨੮ ॥ ਇਹੁ ਜਗ ਸਲਤਾ ਕੋ ਪਰਵਾਹਾ ॥ ਚਲਯੋ ਜਾਤ ਪੁਨ ਪੂਰਨ ਆਹਾ ॥ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜਸ ਜਲਹਿ ਸਮਾਵੈ॥ਹ੍ਵੈ ਜਲ ਜਲ ਤੇ [1]ਭਿੰਨ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ੨੯ ॥ ਸੰਤ ਦ੍ਵੈਤ ਤਿਨ ਨਾਹਿਨ ਆਨੇ ॥ ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਇਕ ਜਾਨੇ ॥ ਜਿਮ ਜਲ ਬਿਖੈ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੋਇ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇਹਨ ਇਮ ਜੋਇ ॥ ੩੦ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਰਾਤਨ ਤਰ ਕੇ ਗਿਰੈਂ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਜੁਰੈਂ ਨਏ ਲਗ ਪਰੈਂ ॥ ਤਥਾ ਸਰੀਰ [2]ਜਰਜਰੀ ਹੋਇ ॥ ਮਰਤ ਨਏ ਉਪਜਹਿੰ ਜਗ ਜੋਇ ॥ ੩੧ ॥ ਜਗਤ ਅਨਾਦ ਕਾਲ ਕੋ ਐਸੇ ॥ ਚਲਯੋ ਆਇ ਜਿਹ ਪਾਰ ਨ ਕੈਸੇ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਸਭ ਨੇ ਮੋਹਿ ਪਿਛਾਰੀ ॥ ਕਰੋ ਨ ਸ਼ੋਕ ਮੋਹਿ ਕੋ ਟਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ਮੰਗਲ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਕਰੀਜੈ ॥ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪਠੈ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ਔਰ ਬਚਨ ਇਕ ਸੁਨ ਤੂੰ ਅਬੈ ॥ ਹਿਤ ਲਾਇਕ ਤੁਹਿ ਭਾਖੋਂ ਸਬੈ ॥ ੩੩ ॥ ਅਬ ਖਡੂਰ ਕੋ ਬਸਬੋ ਤਿਆਗ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਬਸੋ ਬਡ ਭਾਗ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਮੁਹਿ ਦੀਨ ਗੁਰਾਈ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਪੁਨ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੩੪ ॥ ਅਬ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੇ ਕੌ ਤਿਆਗ ॥ ਬਸਹੁ ਖਡੂਰ ਜਾਇ ਬਡ ਭਾਗ ॥ ਤਬ ਕੈ ਹਮ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਆਏ ॥ ਬਸਤੇ ਸੰਬਤ ਕਿਤਕ ਬਿਤਾਏ ॥ ੩੫ ॥ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਅਰ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ॥ ਪਿਤ ਸਥਾਨ ਤਿਨ ਕਰਯੋ ਨਿਵਾਸ ॥ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਅਬ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ॥ ਹਮ ਪੀਛੇ ਜਾ ਬਸਹੁ ਸੁਖਾਲ ॥੩੬॥ ਇਸ ਬਲ ਹਮਰੇ [3]ਤਾਤ ਰਹੈਂਗੇ॥

੧ ਵਖਰਾ। ੨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੩ ਪੁਤਰ।

ਸਿਖ ਸਰਧਾਲੂ ਪੂਜ ਕਰੈਂਗੇ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਿ ਧੀਰਜ ਦੀਨ ॥
ਪੁਨ ਜੁਗ ਤਾਤਨ ਦੇਖ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੩੭ ॥ ਵਸ ਵਰਾਗ ਨੈਨਨ ਜਲ
ਆਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਅਲਾਯੋ ॥ ਅਹੋ ਆਤਮਜ ਕਯੋ
ਅਕੁਲਾਏ ॥ ਅੰਗ ਸੰਗ ਮੁਝ ਲੇਹੁ ਲਖਾਏ ॥ ੩੮ ॥ ਸਦਾ ਰਿਦੇ
ਬਾਸਰ ਹੋ ਮੇਰੇ ॥ ਤੁਝ ਸੋਂ ਪਯਾਰ ਸਦੀਵ ਬਡੇਰੇ ॥ਆਤਮ ਗਿਆਨ
ਸਦੀਵ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥ ਨਾਨਾ ਭੇਦ ਰਿਦੇ ਨਿਰਵਾਰਹੁ ॥ ੩੯ ॥
ਦੇਹਨ ਕੇਰ ਸਨੇਹੁ ਨ [1]ਛੋਹਾ ॥ ਮਿਥਿਆ ਅਹੈ ਨ ਰਾਖਹੁ ਏਹਾ ॥
ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਹਿੰ ਜੋ ਨਹਿ ਪੱਯਤ ॥ ਮੱਧਯ ਸੱਤਯ ਸੋ ਕੈਸੇ ਲੱਯਤ ॥
੪੦ ॥ ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਬਿਨਸਨ ਹਾਰੋ ॥ ਤਾਂਕੋ ਮਿਥਯਾ ਲਖ
ਨਿਰਵਾਰੋ ॥ ਇਸ ਮਹਿ ਸੰਕਟ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਨਾਸ ਵੰਤ ਦ੍ਰਿਸ
ਜੋ ਸੰਸਾਰ ॥ ੪੧ ॥ ਜਿਸਕੇ ਏਹੁ [2]ਅਲੰਬੇ ਨਿਤ ਭਾਸੇ ॥ ਸੋ ਬਿਧ
ਆਦ ਨ ਅੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ॥ ਕਾਲ ਸਪਰਸ ਸਕੈ ਨਹਿੰ ਕਯੋ ਹੂੰ ॥ ਆਦਿ
ਅੰਤ ਮਧ ਇਕ ਰਸ ਤਯੋ ਹੂੰ ॥ ੪੨ ॥ ਸੋ ਤੁਮ ਅਪਨੋ ਰੂਪ
ਪਛਾਨੋ । ਏਕ ਆਤਮਾ [3]ਮਹਿਦ ਮਹਾਨੋ ॥ ਸਤਿ ਚੇਤਨ ਆਨੰਦ ਸੁ
ਬ੍ਰਹਮ ॥ ਬਿਸੈ ਨ ਇੰਦ੍ਰੈ ਕੋ ਨਿਰਭਰਮ ॥ ੪੩ ॥ ਬਿਛਰਨ ਮਿਲਨ
ਨ ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਪੱਯਤ ॥ ਬਯਾਪਕ ਸਭ ਥਲ [4]ਨਭ ਸਮ ਲੱਯਤ ॥
ਜਨਮ ਨ ਮਰਨ ਸੋਕ ਨਹਿ ਹਰਖਾ ॥ ਦੇ ਸਿਖਯਾ ਅਗਿਆਨਹਿੰ
ਕਰਖਾ ॥ ੪੪ ॥ ਅਹੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪੀਜੈ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼
ਕਰੀਜੈ ॥ ਸਿੱਖ ਹਿਤੂ ਜੇ ਹੋਇ ਹਮਾਰੇ ॥ ਪੂਜਹਿੰਗੇ ਸਭ ਚਰਨ
ਤੁਮਾਰੇ ॥ ੪੫ ॥ ਕਹਿ ਲਗ ਕਹੋਂ ਸੁ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ॥ ਸੁਤਨ
ਸੰਗ ਕੀਨੇ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਕੋ ਪਾਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਪਰੇ
ਚਰਨ ਅਰਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥੪੬ ॥ ਦਯਾ ਧਾਰ ਬਿਵਹਾਰ ਬਤਾਵਹੁ॥

੧ ਦੁਖ। ੨ ਆਸਰਾ। ੩ ਵਡੇ ਤੋਂ ਵਡੇ ਹੋ। ੪ ਅਕਾਸ਼।

ਜਿਮ ਪੀਛੇ ਹਮ ਕਰਹਿੰ ਜਨਾਵ੍ਹ ॥ ਜਗਤ ਰੀਤ ਅਰ ਕੁਲ ਆਚਾਰ ॥ ਗੁਰਮਤ ਕੈ ਜਾਨਹੁ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੪੭ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ ਜਗ ਅਰ ਕੁਲ ਕੇ ਜਿਤਕ ਅਚਾਰੇ॥ਹਮਰੇ ਹੇਤ ਨਹੀਂ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ॥ਇਕ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲੀਨੋ [1]ਪਰਨਾ ॥੪੮॥ ਜਿਮ ਤਿਨ ਕਿਯੋ ਤਿਮੈਂ ਤੁਮ ਕਰਨਾ ॥ ਕੀਰਤਨ [2]ਪਠ ਸੁਨ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨਾ ॥ ਕਰਹੁ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲਾ [3]ਚਾਰ ॥ ਦੇਹੁ ਸਰੀਰ ਅਗਨ ਸਸਕਾਰ ॥ ੪੯ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਲੀਨ ਹਕੀਕ ਜੁਲਾਹੇ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਆਇ ਸਤਿਗੁਰ [4]ਪਾਹੇ ॥ ਤਿਨ ਸੋਂ ਕਹਿਯੋ ਤਜੋ ਨਿਜ [5]ਠਾਮ ॥ ਅਪਰ ਥਾਨ ਕੀਜੈ ਨਿਜ ਧਾਮ ॥ ੫੦ ॥ [6]ਕੀਲਾ ਅਮਰ ਚਰਨ ਲਗ ਪਰਿਯੋ ॥ ਸੋ [7]ਤਰ ਹੋਇ ਭਲੋ ਅਬ ਹਰਿਯੋ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਢਿਗ ਸਸਕਾਰ ਸੁਧਾਰੋ ॥ ਇਹੁ ਬਲ ਅਬ ਤੇ ਭਯੋ ਹਮਾਰੋ ॥੫੧ ॥ ਸੰਤਤ ਹਮਰੀ ਰਹਿ ਇਸ ਥਾਇ ॥ ਕਰੈ ਸੇਵ ਮਨ ਬਾਛਤ ਪਾਇ ॥ ਮੁਖ ਮਾਂਗਤ ਧਨ ਦਯੋ [8]ਕੁਵਿੰਦਹਿ ॥ ਭੂਮ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖ [9]ਕੰਦਹਿ ॥ ੫੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਗੁਰ ਨਿਜ ਸੁਤਨ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬ੍ਰਿਸੈ ਤਪਤ ਭਵ ਦੁਖੀ ਪਿਖ ਗੁਰ ਬਾਦਰ ਸਮ ਆਹਿੰ ॥
ਜਲ ਧਾਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਨ ਨਿਜ ਰੂਪ ਸਮਾਹਿੰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਲਗਯੋ ਦਿਵਾਨ ਸਿਖਨ ਬਹੁ ਭਾਰੀ ॥ ਬਹੁ ਗ੍ਰਾਮਨ ਆਇ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰ ॥ ਦਰਸੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖਦ ਕ੍ਰਿਪਾਰ ॥ ੨ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਅਮਰ

---

੧ ਆਸਰਾ । ੨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ । ੩ ਸੁੰਦਰ । ੪ ਪਾਸ । ੫ ਜਗ੍ਹਾ । ੬ ਕਿਲ੍ਹਾ । ੭ ਤਰ ਜਾਇਗਾ । ੮ ਪੰਡਿਤ । ੯ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ।

ਗੁਰ ਆਹਿ ॥ ਤਨ ਸਸਕਾਰਨ ਕੋ ਸਮਝਾਹਿ ॥ ਜਹਿਂ ਕਰੀਰ ਹੋਵੈ ਤਰ ਹਰੋ ॥ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਥਾਨ ਮਮ ਕਰੋ ॥ ੩ ॥ ਮੁਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਇਮ ਕਹਿ ਸਭ ਕਾਹੂੰ ॥ [1]ਖਿਰਯੋ ਕਮਲ ਜਨ ਜਲ ਕੇ ਮਾਹੂੰ ॥ ਅਤਸੈ ਸੁੰਦਰਤਾ [2]ਛਬ [3]ਬਾਢੀ ॥ ਲਾਲੀ [4]ਅਰਣੋਦੈ ਸਮ [5]ਗਾਢੀ ॥ ੪ ॥ ਕਮਲ ਪਤ੍ਰ ਸਮ ਬਿਕਸੇ ਲੋਚਨ ॥ ਸਭ ਦਿਸ ਦੇਖਤ ਸੋਚ [6]ਬਿਮੋਚਨ ॥ ਮੁਸਕਾਵਤ ਬੋਲਤ ਮਨ ਭਾਵਤ ॥ ਸਿਖ ਸਭ ਪਿਖ ਕਰ ਬਲ ਬਲ ਜਾਵਤ ॥ ੫ ॥ [7]ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮਹਿਂ ਮਗਨ ਬਿਲੰਦੇ ॥ ਧਾਰਨ ਤਿਆਗਨ ਦੇਹ ਸੁ ਛੰਦੇ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੋਂ ਸਭ ਦਿਸ ਦੇਖਾ ॥ ਦੀਨਸ ਦਰਸਨ ਅਨਦ ਵਿਸੇਖਾ ॥ ੬ ॥ ਸਿਖਨ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨ ਸੁਵਾਮੀ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਸਿਖਯਾ [8]ਸੁਖਦਾਮੀ ॥ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲਭ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ॥ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਠਾਨੋ ॥ ੭ ॥ ਜਿਉਂ [9]ਬਨ [10]ਤਰ [11]ਫਰ ਪਕ ਗਿਰ ਜਾਵੈ ॥ [12]ਬਹੁਰ ਨ ਲਾਗਤ [13]ਡਾਰ [14]ਕਦਾਵੈ ॥ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਤਨ ਜਬ ਗਿਰ ਜਾਵੈ ॥ ਬਹੁਰ ਯਤਨ ਕਰ ਹਾਥ ਨ ਆਵੈ ॥ ੮ ॥ ਤਾਂਤੇ ਸੁਫਲਾ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਨਾਮ ਸੁਚੇਤ ॥ ਇਸ ਤੇ ਹੈ [15]ਤਤ ਕਾਲ ਉਧਾਰ ॥ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਭਯੋ ਨ ਪਾਰ ॥ ੯ ॥ ਪੁਨਹਿ ਕਹਿਯੋ ਦਾਸੂ ਕੇ ਤਾਹੀ ॥ ਜਪਜੀ ਪਠਹੁ ਪ੍ਰੀਤ ਮਨ ਲਾਹੀ ॥ ਆਗਿਆ ਪਾ ਜਪਜੀ ਪਠ ਲੀਨਾ ॥ ਸ਼ਬਦ ਪਾਠ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸੁ ਕੀਨਾ ॥ ੧੦ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇਰੀ ॥ ਹੋਤ ਭਈ ਬਹੁ ਧੁਨੀ ਬਡੇਰੀ ॥ ਪੁਨ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖਤ ਤਤਕਾਲਾ ॥ [16]ਪੌਢ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ੧੧ ॥ ਊਪਰ [17]ਬਿਸਦ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਲੀਨਾ ॥ ਪਰਮਧਾਮ ਪ੍ਰਸਥਾਨੋ

---

੧ ਖਿੜਿਆ । ੨ ਸੋਭਾ । ੩ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ । ੪ ਸੂਰਜ । ੫ ਇਸਥਿਤ । ੬ ਕਟਣ ਵਾਲੇ । ੭ ਆਪਣੇ ਅਨੰਦ ਵਿਚ । ੮ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਘਰ । ੯ ਜੰਗਲ । ੧੦ ਦਰਖਤ । ੧੧ ਫਲ । ੧੨ ਮੁੜਕੇ । ੧੩ ਡਾਲੀ ਨਾਲ । ੧੪ ਕਦਾਚਿਤ । ੧੫ ਸੀਘਰ । ੧੬ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਗਏ । ੧੭ ਸਫੈਦ ਰੰਗ ਦਾ ।

ਕੀਨਾ ॥ ਤਿਹ ਛਿਨ ਹਰਿ ਸੰਕਰ ਬਿਧ ਆਇ ॥ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਮੁਖ ਬਾਕ ਅਲਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਅਪਰ ਦੇਵ ਇੰਦ੍ਰਾਦਕ ਆਏ ॥ ਮੰਗਲ ਕਰਕੈ ਸਬਦ ਸੁਨਾਏ ॥ ਗੋਰਖ ਆਦਿ ਸਿੱਧ ਸਮਦਾਈ ॥ ਆਇ ਸਭਨ ਕੀਨਸ ਬਡਿਆਈ ॥ ੧੩ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸੁਰਗ ਮਹਿ ਭਯੋ ॥ ਅਤਿ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਵਤਨ ਕਯੋ ॥ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਖਾਨੈ ॥ ਆਇ ਅਗਾਊ ਆਦਰ ਠਾਨੈ ॥ ੧੪ ॥ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿੱਛ ਫੂਲਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ॥ ਪਹਿਰਾਵਹਿੰ ਗੁਰ [1]ਗਰੇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ [2]ਪੁਸ਼ਪਾਂ ਜਲ [3]ਛੋਰੈਂ ਬਰਖਾਵੈਂ ॥ ਬਡ ਸੁਗੰਧ ਸ੍ਰੀ ਖੰਡ ਚਢਾਵੈਂ ॥ ੧੫ ॥ ਇਕ ਮਣਿ [4]ਜਟਤ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਾਵਨ ॥ ਆਦਰ ਸੋਂ ਗੁਰ ਕਿਯੇ ਬੈਠਾਵਨ ॥ ਊਰਧ ਕੋ ਲੇ ਚਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਪਿਖਯੋ ਸਭਨ ਤਬ ਮਹਾਂ ਉਜਾਲਾ ॥ ੧੬ ॥ ਹੋਤ ਭਏ ਜੈਕਾਰੇ ਘਨੇ ॥ ਨਰ ਪਿਖ ਅਸ ਅਚਰਜਤਾ ਮਨੇ ॥ ਗੁਰ ਆਗਵਨ ਸੁਰਗ ਉਤਸ਼ਾਹੂ ॥ ਕਹਿੰ ਲਗ ਕਹੋਂ ਜੁ ਭਯੋ [5]ਉਮਾਹੂ ॥ ੧੭ ॥ ਜਹਿ ਜਹਿ ਲਗ ਸੁਰ ਸਕਤੀ ਆਈ ॥ ਤਹਿ ਤਹਿ ਲਗ ਗੁਰ ਸੰਗ ਸਿਧਾਈ ॥ [6]ਚਰਨਾਂਬੁਜ ਪਰ ਬੰਦਨ ਠਾਨ ॥ ਲੌਟਾਵੈਂ ਤਬ ਨਿਜ ਨਿਜ ਥਾਨ ॥ ੧੮ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੈਕੁੰਠ ਸਿਧਾਹਿ ॥ ਗੁਰ ਪੁਰ ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਹਿ ॥ ਪਹੁਚਤ ਭਏ ਲੀਨ ਨਿਜ ਜੋਤ॥ਜੋ ਗੁਰ ਜਗ ਸਾਗਰ ਕੇ [7]ਪੋਤ॥੧੯॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ਜੋ ਅੱਸੀ ਐ ਜੁਗ ਜਾਨ ॥
ਚੇਤ ਸੁਦੀ ਤਿਥ ਚੌਥ ਤਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ॥੨੦॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ [8]ਤਾਤ ਸਿਖ ਸਾਰੇ ॥ ਆਇਸ ਤੇ ਉਰ ਸ਼ੋਕ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰਹਿੰ ਕੀਰਤਨ [9]ਚਾਰ ॥ ਊਚੇ ਉਚਰਹਿੰ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ॥ ੨੧ ॥ ਪੁਨ ਬਿਬਾਨ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਇ ॥

੧ ਗਲੇ ਵਿਚ । ੨ ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਬੁਕ । ੩ ਹਥਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛਡਦੇ ਹਨ । ੪ ਜੜਤ । ੫ ਉਤਸ਼ਾਹ । ੬ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ । ੭ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ । ੮ ਪੁਤਰ । ੯ ਸੁੰਦਰ ।

ਮਾਲ ਬਿਸਾਲ ਪੁਸ਼ਪ ਲਰਕਾਇ ॥ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤ੍ਰ ਲਾਇ ਦਿਸ ਚਾਰ ॥ ਮਿਲ ਬਹੁਤਨ ਸੁਭ ਰੀਤ ਸੁਧਾਰ ॥ ੨੨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਨ ਕਰਵਾਇ ਸਨਾਨ ॥ ਬਰ ਅੰਬਰ ਊਪਰ ਕੋ [1]ਤਾਨ ॥ ਬੀਚ ਬਿਬਾਨ ਬਹੁਰ ਪਹੁਢਾਏ ॥ ਸਿਖ ਸਹਿਜਾਦਨ ਲੀਨ ਉਚਾਏ ॥ ੨੩ ॥ ਜਹਾਂ ਜੁਲਾਹੇ ਸਦਨ ਸਥਾਨ ॥ ਚੰਦਨ [2]ਚਿਤਾ ਸੁ ਰਚੀ ਮਹਾਨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਊਪਰ [3]ਪੌਢਾਇ ॥ ਦਾਸੂ ਦੀਨ ਸੁ ਅਗਨ ਲਗਾਇ ॥ ੨੪ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੈ ॥ ਹੋਤ ਕੀਰਤਨ [4]ਸ਼ੋਕਹਿ ਹਰਕੈ ॥ ਭਲੀ ਰੀਤ ਸਸਕਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ਨਮੋ ਠਾਨ ਧਰ ਪਰ ਸਿਰ ਧਰੇ ॥ ੨੫ ॥ ਕਰ ਸਨਾਨ ਤਪਿਆਣੇ ਥਾਨ ॥ ਧਰਮ ਸਾਲ ਪੁਨ ਬੈਠੇ ਆਨ ॥ ਆਇ ਰਬਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਵਾ ॥ ਤਯਾਰ [5]ਪੰਚਾਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਅਨਵਾਵਾ ॥ ੨੬ ॥ ਜਹਿ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸੋਹਿਲਾ ਗਾਵਾ ॥ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਸਭ ਮਹਿੰ ਬਰਤਾਵਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿ ਸਭ ਮੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਗੁਰ ਗੁਨ ਸਿਮਰਹਿੰ ਮਨ ਪਰਚਾਵਾ ॥੨੭॥ ਸਾਗਰ ਸਮ [6]ਗੰਭੀਰ ਮਹਾਨੇ ॥ ਰਿਦੇ [7]ਅਚਲ [8]ਮੇਰੂ ਸਮ ਠਾਨੇ ॥ [9]ਅਜਰ [10]ਜਰਨ ਜਿਨ ਕੇਰ ਸਮਾਨ ॥ ਭਯੋ ਨ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਯ ਜਹਾਨ ॥੨੮॥ [11]ਕਲੀ [12]ਕਾਲ ਅੰਧੇਰ [13]ਗੁਬਾਰ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਤਿਨ [14]ਮਰਤੰਡ [15]ਉਜਾਰ ॥ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਰੂਪ ॥ ਜਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਾਂ ਅਨੂਪ ॥ ੨੯ ॥ ਸਬਦ ਮਾਂਹਿ ਦਿਨ ਤੀਨ ਬਿਤਾਇ ॥ ਚਤਰਥ ਦਿਨ ਮਿਲ ਭੇ ਸਮਦਾਇ ॥ ਚਿਤਾ ਸਥਲ ਪਰ ਜਾਵਤ ਭਏ ॥ ਮੰਗਲ ਫੂਲ ਉਠਾਵਤ ਭਏ ॥ ੩੦ ॥ ਨਦੀ ਬਿਪਾਸਾ ਦੀਨ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ॥ ਪੁਨ ਤਿਸ ਥਲ ਦਿਹੁਰਾ ਚਿਨਵਾਇ ॥ਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

---

੧ ਤਾਣ ਕੇ। ੨ ਚੰਦਨ ਦੀ ਚਿਖਾ। ੩ ਅਸਵਾਰ। ੪ ਸੋਗ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ। ੫ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ। ੬ ਡੂੰਘੇ। ੭ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੮ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਦੀ ਨਿਆਈਂ। ੯ ਨਾ ਜਰੀ ਜਾਏ। ੧੦ ਦੇ। ੧੧ ਕਲਜੁਗ। ੧੨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ। ੧੩ ਗਾੜ੍ਹਾ ਹਨੇਰਾ। ੧੪ ਸੂਰਜ ਦੀ ਨਿਆਈਂ। ੧੫ ਪ੍ਰਗਟ।

ਕੋ ਬਾਂਟਨ ਕੀਨਾ ॥ ਮਨ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿੰ ਜਿਨ ਦੀਨਾ ॥ ੩੧॥ ਬਹੁਰ ਦੁਸਹਿਰੇ ਦਿਨ ਜਬ ਆਵਾ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਬਹੁ [1]ਜੋਰ ਕਰਾਵਾ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਦੀਨਸ ਦਸਤਾਰ ॥ ੩੨ ॥ ਦਾਸੂ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਸਮਾਨ ॥ ਅਹਿ ਨਿਸ ਭਜਨ ਮਾਹਿੰ ਗਲਤਾਨ ॥ ਤਿਨ ਸ੍ਰੀ ਦਾਤੂ ਪਾਗ ਬੰਧਾਈ ॥ ਤਬਹਿ [2]ਤਿਹਾਵਲ ਦੀਨ ਬਟਾਈ ॥ ੩੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਬਹੁ ਗੁਨ ਸਿਖ ਗਾਇ ॥ [3]ਚਤਰਦਸੋ ਦਿਨ ਜਬ ਗਾ ਆਇ ॥ਅੰਨ ਘ੍ਰਿਤ ਮਿਸ਼ਟਾਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਰਯੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਸਭਨ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ੩੪ ॥ ਜਹਿ ਕਹਿ ਤੇ ਸਿਖ ਸਾਧ [4]ਹਕਾਰੇ ॥ ਸਭ ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ॥ [5]ਪੰਚ ਦਸੋ ਜਬ ਦਿਨ [6]ਚਢ ਆਯੋ ॥ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰਨ ਮਿਲ ਜੱਗ ਕਰਾਯੋ ॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਆਪ ਬਿਚ ਥਿਰੇ ॥ ਬੀਚ ਰਸੋਈ ਕੇ ਸੁਭ ਕਰੇ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਆਗ [7]ਅਹਾਰਾ ॥ ਅਪਰ ਸਿੱਖ ਮਿਲ [8]ਪਾਕ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਬਹੁ ਪੰਕਤ ਇਕ ਸਾਰ ਬਠਾਈ ॥ ਲਗੇ ਪਰੋਸਨ ਕੋ ਸਮਦਾਈ ॥ ਸਭ ਤ੍ਰਿਪਤੇ [9]ਅਚ ਸ੍ਵਾਦ ਅਹਾਰਾ ॥ ਕੀਨਸ ਇਮ ਗੁਰ ਪੂਰਬ ਉਦਾਰਾ ॥ ੩੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਰ ॥ ਬੰਧਨ ਕਰ ਬੰਧਨ ਸਿਰ ਧਰ ਧਰ ॥ ਤਬ ਗੁਰਮਤੇ ਭਯੋ ਸਭ ਮਾਹੀ ॥ ਗੁਰ ਮੰਦਰ ਆਰੰਭ ਕਰਾਹੀ ॥ ੩੮ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਸਭ ਸੇਵ ਕਰਾਇ ॥ ਰਾਜ ਸੁ ਬਾਢੀ ਬਹੁਤ ਲਗਾਇ ॥ ਏਕ ਪੱਖ ਮੈਂ ਕੀਨ ਤਿਆਰ ॥ ਚੌਥ ਬਿਸਾਖ ਆਈ ਤਿਸ ਬਾਰ ॥ ੩੯ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮੰਦਰ ਮਹਿੰ ਆਈ ॥ ਸਕਲ ਨਿਸਾ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕਰਵਾਈ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਭੋਗ ਪਰਯੋ ਤਬ

---

੧ ਜੋੜ ਮੇਲ ਕੀਤਾ। ੨ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ। ੩ ਚੌਧਵਾਂ ਦਿਨ। ੪ ਬੁਲਾਏ। ੫ ਪੰਦਰ੍ਹਵਾਂ ਦਿਨ। ੬ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ। ੭ ਭੋਜਨ। ੮ ਰਸੋਈ, ਲੰਗਰ। ੯ ਛਕ ਕੇ ਰਜ ਗਏ।

ਪ੍ਰਾਤਹਿ ਕਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਗੁਰ ਬਚ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸੁ ਕੀਨ ਤਿਆਰੀ ॥ ਆਦ ਗੁਰੂ ਸੁਤ ਗੇ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥ ਸਭੈ [1]ਪਰਸਪਰ ਬੰਦਨ ਗਾਇ ॥ ੪੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦੁਤਿਯੇ ਕਥਾ ਅਪਾਰ ॥ ਕੀਨ ਜਗਤ ਪਰ ਅਤ ਉਪਕਾਰ ॥ ਆਦ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖੀ ਪਰਖਾਈ॥ ਇਨਹੋਂ ਨੇ ਤਬ ਰੱਖਯ ਦਿਖਾਈ ॥ ੪੨ ॥ ਪੁਨ ਕੀਨਸ ਇਹੁ ਬਹੁ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਜੋ ਕਠਨ ਅਪਾਰਾ ॥ ਪਠਨ ਮਾਹਿੰ ਬਹੁ ਕਾਲ ਬਿਤਾਵੈ ॥ ਸਾਰ ਹਾਥ ਕਛੁ ਥੋਰੋ ਆਵੈ ॥ ੪੩ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਤਬ [2]ਬਰਨ ਬਨਾਇ ॥ ਪੈਂਤੀ ਅਖਰੀ ਜੋਊ ਕਹਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇ ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਭਈ ॥ ਸਭ ਇਲਮਨ ਸਿਰ ਮੌਰ ਜੁ ਥਈ ॥ ੪੪ ॥ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜਨਮ ਜੁ ਸਾਖੀ ॥ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੀਂਵ ਇਨ ਰਾਖੀ ॥ ਜਿਤ ਕਿਤ ਸਿੱਖੀ ਬਹੁ ਬਿਸਤਾਰੀ ॥ ਖਿਲੀ ਜਗਤ ਮਹੁ ਯੱਸ ਫੁਲਵਾਰੀ ॥ ੪੫ ॥ ਗੁਰੁ ਕੀ ਕਥਾ [3]ਮਹਿਦ ਮਹੀਆਨ ॥ ਕੋ ਕਵਿ ਅਸ ਕਰ ਸਕੈ ਬਖਾਨ ॥ ਰਾਜ ਜੋਗ ਸਿੰਘਾਸਨ ਵਾਰੇ॥ ਦੀਨ ਜਥਾ ਮਤ ਰੇਂਣ ਸੰਤਾਰੇ ॥ ੪੬ ॥ ਤਥਾ ਕਥਾ ਗੁਰ ਬਰਨਨ ਕੀਨ ॥ ਨਹੀਂ ਕਵਤਾ ਮੇਂ ਲਖੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ [4]ਗਣ ਅਪਗਣ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਕੋਇ ॥ [5]ਛਿਮਹੁ ਗੁਨੀ ਜਨ [6]ਚੂਕਹਿੰ ਜੋਇ ॥ ੪੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਬ ਦੂਸਰ ਪਤਸਾਹਿ ਕੀ ਭਈ ਕਥਾ ਇਤਿ ਆਇ ॥
ਪਠੈ ਸੁਨੈ ਮਨ ਲਾਇ ਜੋ ਜੁਗ ਲੋਗਨ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੪੮॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਦੁਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਂਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਖਾ ਵਿਰਚਯਤੇ ਨਾਮ ਖੋੜਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਦੁਤਿਯ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਸ਼ੁਭ ਸਮਾਪਤੰ ॥੧॥

੧ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੨ ਅਖਰ ਬਨਾਏ। ੩ ਵਡੇ ਤੋਂ ਵਡਾ ਹੈ। ੪ ਤੇ ਅਵਗੁਣ। ੫ ਖਿਮਾਂ। ੬ ਭੁਲ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ

ਤ੍ਰਿਤਯ ਮਹੱਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਯਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਉਤਪਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘਾਰ ਕੋ ਜੋ ਸਭ ਬਿਧ ਸਮਰੱਥ ॥
ਨਮਸਕਾਰ ਤਿਹ ਕੋ ਸਦਾ ਮਹਿਮਾ ਜਾਇ ਅਕੱਥ ॥ ੧ ॥
ਧਰਯੋ ਰੂਪ ਤਿਹ ਆਇ ਜਗ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਕਹਾਇ ॥
ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸਨ ਜੋ ਸਦਾ ਬੰਦੌਂ ਪਾਵਨ ਪਾਇ ॥ ੨ ॥
ਅਜਰ ਜਰਨ ਧੀਰਜ ਧਰਨ ਦੇਤ ਸਰਨ ਜਨ ਦਾਨ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸੁਖ ਸਦਨ ਕੋ ਬੰਦਨ ਕਰੌਂ ਮਹਾਨ ॥ ੩ ॥
ਅਤਿ ਉਦਾਰ ਬਖਸ਼ਤ ਪ੍ਰਭੂ ਦੋਨਹੁ ਲੋਕ ਅਨੰਦ ॥
ਅਮਰਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੰਦੌਂ ਜੁਗ ਕਰ ਬੰਦ ॥ ੪ ॥
ਤ੍ਰਾਸ ਬਿਨਾਸ ਉਪਾਸਕਨ ਪੂਰਹਿਂ ਦਾਸ ਗਨ ਆਸ ॥
ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਖ ਰਾਸ ਕੋ ਨਮੋ ਹੁਲਾਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੫ ॥
ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿਰਜਨ ਅਨੰਦ ਤਰਜਨ ਜਨਨ ਬਿਕਾਰ ॥
ਬਰਜਨ ਦੁਰਜਨ ਤੇਜ ਕੋ ਤਿਨ ਪਗ ਰਜ ਸਿਰ ਧਾਰ ॥੬॥

ਪੀਰੀ ਮੀਰੀ ਜੁਗਨ ਕੀ [1]ਜੁਗ ਤਰਵਾਰਨ ਧਾਰ ॥
ਐਸੇ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਬੰਦੋਂ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ॥ ੭ ॥
ਹਰੀ ਰਾਇ ਜਿਨ ਆਖਜ ਹੈ [2]ਰੰਕ ਕਰੇ ਜਿਨ ਰਾਇ ॥
ਅਸ ਸਤਗੁਰ ਕੇ ਪਦ ਪਦਮ ਬੰਦਨ ਹੋਇ ਹਮਾਇ ॥ ੮ ॥
ਲਾਲ ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਅਤਿ ਲਲਤ ਜੁਗ [3]ਕੰਜਨ ਸਮ ਗੁਰ ਪਾਇ॥
ਚਰਨਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇ [4]ਅਲ ਮਨ ਮਿਲ ਸੁਖਪਾਇ॥੯॥
ਚਾਦਰ ਭੇ ਹਿੰਦਵਾਨ ਕੀ ਬਾਦਰ ਅਨੰਦ [5]ਉਦੋਤ ॥
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗੁਰ ਨਮੋ ਸਿਮਰੇ ਹਾਦਰ ਹੋਤ ॥ ੧੦ ॥
ਕਰੇ [6]ਸਜਾਲ ਤੇ [7]ਸਿੰਘ ਜਿਨ [8]ਰਾਈ [9]ਮੇਰ ਬਨਾਇ ॥
ਅਸ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਬੰਦੋਂ ਬਿਘਨਬਿਲਾਇ॥੧੧॥
ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤਬ ਦਾਸ ਸਨ ਕਹਯੋ ਬਚਨ ਇਸ ਭਾਇ ॥
ਦਰਸਾਏ ਜੁਗ ਮਹਿਲ ਜਸ ਤਸ ਤੀਸਰ ਦਰਸਾਇ ॥੧੨॥
ਅਹੁ ਪਿਆਰੇ ਮਮ ਮੀਤ ਅਤਿ ਧੰਨ ਤੁਹਿ ਬੁੱਧ ਉਦਾਰ ॥
ਸਤਿਗੁਰਗਾਥਾ ਸੁਨਨ ਮਹੁ ਅਤਸਹਿਦੇਖਯ ਪਿਆਰ॥੧੩॥
ਦਰਸਾਵਹੁ ਤੀਸਰ ਮਹਿਲ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਮਨ ਲਾਇ ॥
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਜਹਿੰ ਤੇ ਮਿਲੈ ਕਲਮਲ ਨਸ਼ਟਕਰਾਇ॥੧੪॥
ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕੈ ਭਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਪਾਰ ॥
ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਯੁਤ ਅਮਰ ਗੁਰ ਆਏ ਗੋਇੰਦ ਵਾਰ ॥੧੫॥
ਆਇ ਥਿਰੇ ਨਿਜ ਮਹਿਲ ਮਹਿ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਪਰਵਾਰ ॥
ਪਰ ਗੁਰ ਦੁਤੀਏ ਬਿਰਹੁ ਦੁਖ ਹੋਏ ਸੁ ਗੁਰੂ ਅਪਾਰ॥੧੬॥
ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲਨੋ ਬੋਲਨ ਨਹਿੰ ਕੁਛ ਭਾਵੈ ॥ ਨਹਿੰ
ਕਿਸ ਤੇ ਸੁਨਨੋ ਚਿਤ ਚਾਵੈ ॥ ਨਿਸਾ ਪਰੀ ਨਹਿੰ ਭੋਜਨ ਖਾਇ ॥

---

੧ ਦੋ ਤਰਵਾਰਾ। ੨ ਗਰੀਬ। ੩ ਕਿਮਲ ਵਤ। ੪ ਮਨ ਰੂਪੀ ਭੌਰਾ। ੫ ਪ੍ਰਗਟ। ੬ ਗਿਦੜ। ੭ ਸ਼ੇਰ। ੮ ਰੇਤ ਤੋਂ। ੯ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਨਹਿੰ ਸੁਖ ਸਿਹਜਾ ਪਰ [1]ਸੁਪਤਾਇ ॥ ੧੭ ॥ ਸਿਖ ਸਨਬੰਧੀ ਕੇਤਕ ਪਾਸ ॥ ਬਿਰੇ ਚਿੰਤ ਨਿੰਦ੍ਹਾ ਭੇ ਰਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮਨ ਤਬ ਬਹੁ [2]ਅਕਲਾਈ ॥ [3]ਜੁਗਲ ਜਾਮ ਜਬ ਨਿਸਾ ਬਿਤਾਈ ॥ ੧੮ ॥ ਸਦਨ ਤਿਆਗਤੇ ਭੇ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਵਹਿਰ ਚਲੇ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਬਾਸਰ ਕੀ ਨਗਰੀ ਤੇ ਉਰੇ ॥ ਸੁੰਦਰ [4]ਅਵਨੀ ਤਹਾਂ ਨਿਹੁਰੇ ॥ ੧੯ ॥ [5]ਧੇਨ ਪਾਲ ਕੋ [6]ਕੋਸਟ ਹੇਰਾ ॥ ਤਿਸ ਦਰ ਪਰ ਅਸ ਲਿਖ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਇਸ ਦਰ ਜੋ ਨਰ ਕਰਹਿ ਉਪਾਰੇ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਰ ਨਹਿੰ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ ॥ ੨੦ ॥ ਪੁਨ [7]ਭਿਤ ਦੇ ਕੋਸ਼ਟ ਪਰਵੇਸੇ ॥ ਪਦਮਾਸਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬੈਸੇ ॥ ਅਚਲ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਲਗੀ ਹੈ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਪਗੀ ਹੈ ॥ ੨੧ ॥ ਇਤ ਕੀ ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਜਿਸ ਭਾਇ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਭਈ ਗੁਰ ਨਹਿੰ ਦਰਸਾਇ ॥ ਚਿੰਤਾ ਮਾਨ ਭਏ ਸਿਖ ਸਾਰੇ ॥ ਲਾਇ ਦਿਵਾਨ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਆਪ ਆਪਨੀ ਬੁਧ ਅਨਸਾਰੇ ॥ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਤ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ॥ ਪਹੁਚੇ ਅਪਨ ਬਕੁੰਠ ਸਥਾਨ ॥ ੨੩ ॥ ਕੇਚਤ ਕਹੈਂ ਬਿਦੇਸ ਮਝਾਰਾ ॥ ਪਹੁਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ ਉਦਾਰਾ ॥ ਜਿਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਫਿਰ ਚਹੂ ਓਰ ॥ ਸਿੱਖੀ ਬਿਸਥਾਰੀ ਸਭ ਠੌਰ ॥ ੨੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕੇਚਤ ਕਹਿੰ ਦੁਤੀਏ ਗੁਰੂ ਭੇ ਥੇ ਲੋਪ ਜਥਾਇ ॥
ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਭੀ ਤੈਸ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ੨੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮਾਹੀ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ ਤਬੈ ਸਮਾਧ ਲਗਾਹੀ ॥ ਤਬ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦਰਸਨ ਦੀਨਾ ॥ ਸਬੈ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਦਿਖਾਵਨ ਕੀਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਪਗ ਬੰਦੇ ਤਬ ਨੈਨ ਖੁਲ੍ਹਾਈ ॥

---

੧ ਸੁਤੇ । ੨ ਦੁਖੀ । ੩ ਦੋ ਪਹਿਰ ਜਦ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ । ੪ ਧਰਤੀ ।
੫ ਗੁਰੂ ਜੀ । ੬ ਕੋਠਾ ਦੇਖਾ । ੭ ਦਰਵਾਜੇ ।

ਕਹਯੋ ਧੰਨ ਗੁਰੁ ਬਿਦ੍ਵਤ ਬਤਾਈ ॥ਇਕ [1]ਬੜਵਾ ਹੋਤੀ ਗੁਰ ਕੇਰੀ॥ ਲੀਨ ਮੰਗਾਇ ਤਬੈ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ [2]ਬਾਹਿਨ ਗੁਰ ਕੌ ਏਹੁ ॥ ਜਥਾ ਬਿਸ਼ਨ ਕੋ ਗਰੜ ਲਖੇਹੁ ॥ ਇਸ ਕੋ ਅਬੈ ਸਿੰਗਾਰਨ ਕੀਜੈ ॥ ਲੇ ਸੰਗ ਹਮਰੇ ਸੰਗ ਚਲੀਜੈ ॥ ੨੮ ॥ ਮਾਨ ਬਚਨ ਘੋੜੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ॥ ਆਗੇ [3]ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ [4]ਅਖਲ ਪਿਛਾਰੀ॥ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲ ਸਭ ਗਾਵੈਂ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਬਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧਾਵੈਂ ॥ ੨੯ ॥ ਕਿਤਕ ਦੂਰ ਤੇ [5]ਕੋਸ਼ਟ ਦੇਖਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਬ੍ਰਿਧ ਕੀਨ ਵਸੇਖਾ ॥ ਤਹਾ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸੀਸ ਝੁਕਾਵਾ ॥ ਪੁਨ ਸਭਹਨ ਸੰਗ ਬਚਨ ਅਲਾਵਾ ॥ ੩੦ ॥ ਏਹੁ ਕੋਠਾ ਬਹੁ ਦਿਖਤ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਲਖੀਅਤ ਧੇਨ ਪਾਲ ਬਨਵਾਵਾ ॥ ਇਸ ਕੋ ਦੇਖਹੁ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰੇ ॥ ਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯਹਿੰ ਤੇ ਗੁਰ ਪਜਾਰੇ ॥ ੩੧ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਕੋਸਠ ਚਹੁ ਦਿਸ ਫਿਰੇ॥ [6]ਦਰ ਕੌ ਤਬੈ ਨਿਹਾਰਨ ਕਰੇ ॥ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਦੇਖ ਇਕ ਕਹਯੋ ॥ ਸਭ ਆਵਹੁ ਇਕ ਪਤਾ ਸੁ ਲਹਯੋ ॥ ੩੨ ॥ ਗਏ ਧਾਇ ਸਭ ਦੇਖਯੋ ਜਾਇ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਪਠ ਕਰ ਸਭ ਦੀਨ ਸੁਨਾਇ ॥ ਆਇ ਇਹਾਂ ਦਰ ਖੋਲੈ ਜੋਊ ॥ ਹਮ ਨਹਿੰ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਨਹਿੰ ਸੋਊ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਸੰਗਤ ਸਗਰੀ ਬਿਸਮਾਨੀ ॥ ਕਿਸਹੂੰ ਕਹੀ ਜਾਇ ਨਹਿੰ ਬਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬੁੱਢੇ ਮਨ ਜੁਗਤ ਬਨਾਈ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਕਹੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਪਾਈ ॥ ੩੪ ॥ ਹੋਇ ਦੋਸ਼ ਜੇ ਖੋਲ੍ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਐਸ ਉਚਾਰਾ ॥ ਅਪਰ [7]ਬਾਨ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੈਂ ॥ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹੁ ਦੋਸ ਨਿਹਰੈਂ ॥ ੩੫॥ ਅਸ ਸੁਨ ਸਭ ਨੇ ਮਾਨ ਭਲੇਰੀ ॥ ਕੋਸਟ ਪਿਛਾਰੀ ਗੇ ਬਿਨ ਦੇਰੀ ॥ ਇਕ [7]ਖਨਨੀ ਕਿਤ ਤੇ ਤਬ ਲਈ ॥ [8]ਪਾਰ ਭੀਤ ਇਕ

[1] ਘੋੜੀ । [2] ਘੋੜੀ । [3] ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । [4] ਸਮੂੰਹ । [5] ਕੋਠਾ । [6] ਦਰਵਾਜ਼ਾ । [7] ਕਹੀ । [8] ਦੀਵਾਰ ਨੂੰ ਫਾੜ ਕੇ ।

[1]ਗਰੀ ਕਰਈ ॥ ੩੬ ॥ ਪਸਚਮ ਦਿਸ ਮਹਿੰ ਕੋਸਟ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਰਾ ॥ ਅੰਤਰ ਧੀਰਜ ਧਾਰ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਪਿਖੇ ਗੁਰੂ ਤਬ ਕੀਨ ਅਦੇਸਾ ॥ ੩੭ ॥ ਆਸਨ ਲਾਇ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧਾ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਇਕ ਅਚਲ ਅਬਾਧਾ ॥ ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ਬੰਦਨਾ ਧਾਰੀ ॥ ਕਰ ਸਪਰਸ ਕਰ ਥਿਰਯੋ ਅਗਾਰੀ ॥ ੩੮ ॥ ਛੁਵਤ ਸੁ ਹਾਥ ਸਮਾਧ [2]ਵਿਰਾਮਾ ॥ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਲੋਚਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੁਧਾਮਾ ॥ ਦੇਖ ਬ੍ਰਿਧ ਕੌ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕਿਮ ਤੈਂ [3]ਟਾਰਯੋ ਹੁਕਮ ਹਮਾਰਾ ॥੩੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਹਮ ਨਹਿੰ ਆਇਸ ਟਾਰੀ ॥ ਤਜ ਦਰ ਫੋਰਯੋ ਦ੍ਵਾਰ ਪਿਛਾਰੀ ॥ ਸਭ ਸਿਖਨ ਮਨ ਬਯਾਕੁਲ ਹੇਰਾ ॥ ਦੁਰੇ ਆਪ ਕਰ ਜਗਤ ਅੰਧੇਰਾ ॥ ੪੦ ॥ ਇਹੁ ਬਿਧ ਕਿਉਂ ਕਰ ਬਨਹਿ ਗੁਸਾਈਂ ॥ [4]ਦੁਰਹੁ ਆਪ ਸੰਗਤ ਦੁਖ ਪਾਹੀ ॥ ਨਿਕਸਹੁ ਵਹਿਰ ਦਿਖਾਵਹੁ ਦਰਸਨ ॥ ਕਰ ਹੈ ਸੰਗਤ ਪਾਇਨ ਪਰਸਨ ॥ ੪੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕੀ ਸਿਮਰਹੁ ਸਿਖਯਾ ॥ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰੋ ਸਿੱਖ ਰੱਖਯਾ ॥ ਸੁਨਤ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ ਤੁਮ ਧੰਨ ॥ ੪੨ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬ੍ਰਿਧ ਤਬ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਤੁਮ ਹੋ ਪ੍ਰਾਨੇ ॥ ਸੰਗਤ ਅਪਨੀ ਬਯਾਕੁਲ ਜਾਨਹੁ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਕਸ਼ਟ ਕੋ ਹਾਨਹੁ ॥ ੪੩ ॥ ਧਰਹਿੰ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀਅਹਿ ॥ [5]ਬਿਰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਦੀਵ ਬਿਚਰੀਅਹਿ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕਰਕੈ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਉਠਹੁ ਆਪ ਅਬ ਖੋਲਹੁ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ਸੁਨਕੈ ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ ਅਨੰਦ ਬਿਲੰਦਯੋ ॥ ਤੂਰਨ ਉਠਯੋ ਗੁਰੂ ਪਦ ਬੰਦਯੋ ॥ ਖੋਲ੍ਹ ਦੀਨ ਤਬ [6]ਕੋਸ਼ਟ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੌ ਤਬਹਿ [7]ਹਕਾਰਾ ॥ ੪੫ ॥ ਦਿਖਤ ਹੁਤੀ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ॥ ਹਰਖਤ ਭਏ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪਾਗਯਾ ॥

੧ ਮੋਰੀ ਕੀਤੀ। ੨ ਇਸਥਿਤ। ੩ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੪ ਛੁਪੇ। ੫ ਧਰਮ। ੬ ਕੋਠੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ। ੭ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇਆ।

ਹੁਮ ਹੁਮਾਇ ਸੰਗਤ ਸਭ ਆਈ ॥ ਭਈ [1]ਭੀਰ ਤਹਿ ਥਾਉਂ ਨ ਪਾਈ ॥ ੪੬ ॥ ਪਦ ਪੰਕਜ ਪਰਸੈਂ ਕਰ ਬੰਦਹਿੰ ॥ ਦਰਸੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਰਿਦੈ ਅਨੰਦਹਿੰ ॥ ਧਰਹਿੰ [2]ਉਪਾਇਨ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਾਵਹਿੰ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਵਹਿੰ ॥ ੪੭ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਬੈਠੀ ਹਰਖਾਇ ॥ ਭੇਟਨ ਕੇ [3]ਅੰਬਾਰ ਲਗਾਇ॥ ਸਭਨ ਕਾਮਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰੀ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਪੁਨ ਕਰਯੋ [4]ਤੁਰੰਗਨ ਖਰੀ ॥ ੪੮ ॥ ਉਠਹੁ [5]ਅਰੂਢਹੁ ਚਲੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਸਦਨ ਆਪਨੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲਾ ॥ ਉਠੇ ਗੁਰੂ ਅਸ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥ ਇਸੇ ਸੰਨ੍ਹ ਜੋ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ॥੪੯॥ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹ੍ਵੈ ਤਿਸ ਤਾਈਂ ॥ ਜਮਦੂਤਨ [6]ਸਾਸਨ ਮਿਟ ਜਾਈ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬਹਿਰ ਆਇ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਦਾਸ ਤੁਰੰਗਨ ਕੀ ਅਗਵਾਈ ॥ ੫੦ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਫੇਰ ਕਰ ਹਾਥਾ ॥ ਚਢੇ ਸਿਮਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਨਾਥਾ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਤਬ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਰ ਨਾਰੀ [7]ਜਾਲ ॥ ੫੧ ॥ ਦੀਪਮਾਲ ਸਗਰੇ ਪੁਰ ਹੋਈ ॥ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਸਭ ਕੋਈ ॥ ਫੂਲਨ ਮਾਲ ਆਨਤੇ ਕੇਈ ॥ ਦਰਮਹਿੰ ਕਿਤਕ ਆਨ ਫਲ ਲੇਈ ॥ ੫੨ ॥ ਮਧਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਭਯੋ ਸਮਦਾਈ ॥ ਬਰਤਹਿ ਸੰਗਤ ਸਗਲ [8]ਅਘਾਈ ॥ ਅਸ ਉਤਸ਼ਵ ਮਹਿ ਰਜਨੀ ਬਾਈ ॥ ਪਠ ਸੁਹਿਲਾ ਸੁਪਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥ ੫੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਉਠੇ ਨ੍ਹਾਏ ਧਯਾਨ ਲਗਾਇ ॥
ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਪਰ ਥਿਤ ਭਏ ਦਏ ਦਰਸ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੧ ॥

---

੧ ਭੀੜ । ੨ ਭੇਟਾ । ੩ ਢੇਰ । ੪ ਘੋੜੀ ਖੜੀ ਹੈ । ੫ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ । ੬ ਤਾੜਨਾ । ੭ ਸਮੂਹ । ੮ ਰਜ ਗਈ ।

ਪਾਧੜੀ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜਿਮ [੧]ਮਾਰਤੰਡ ॥ ਗਾਦੀ ਗੁਰੂਨ ਸਜੰਦਨ ਅਖੰਡ ॥ ਤਿਸ ਪਰ [੨]ਅਰੂਢ ਥਿਤ ਹੋਇ ਆਪ ॥ ਕੀਨਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਭ ਦਿਸ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ੨ ॥

ਸਵੱਯਾ ਛੰਦ ॥ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਜਿਮ [੩]ਪੋਸ਼ਸ਼ ਦੂਸਰ ਪਹਿਰਹਿ ਤਿਮ ਇਹੁ ਰੂਪ ਸੁਹਾਇ ॥ ਜਿਮ ਇਕ ਖੇਲੀ ਖੇਲ ਕਰੇ ਬਹੁ ਬਦਲਹਿ ਬੇਖ ਜਗਤ ਦਿਖਰਾਇ ॥ ਦੇਖਨ ਹਾਰ ਭਿੰਨ ਪਹਿਚਾਨਹਿੰ ਸਭ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਦਿਹ [੪]ਬਿਰਮਾਇ ॥ ਢਿਗ ਵਰਤੀ ਜੋ ਦਾਸ ਤਾਹਿ ਕੋ ਲਖਹਿੰ ਸੁ ਇਕ ਬਹੁ ਬੇਖ ਬਨਾਇ ॥ ੩ ॥ ਤਿਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਿੱਖਯ ਸਮੀਪੀ ਸੋ ਜਾਨਹਿੰ ਇਕ ਜੋਤ [੫]ਜਗੰਤ ॥ ਅਪਰ ਸਰੀਰ ਧਰਨ ਸਮ ਬੇਖ ਸੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਮਤ ਰਾਖੈਂ ਨਹੀਂ ਭੁਲੰਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਬ ਸੋ ਇਹੁ ਬੈਠੇ ਤਖਤ ਸੁਹਾਇ ਮਹੰਤ ॥ ਆਇਸ ਪਾਇ ਸਿੱਖ ਸਭ ਆਏ ਬੰਦਨ ਕਰ [੬]ਅਕੋਰ [੭]ਅਰਪੰਤ ॥ ੪ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਿ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਧਰਿ ਧਰਿ ਮਿਲ਼ ਮਿਲ ਗੁਨ ਕਹਿ ਕਹਿ ਸਹ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ਉਦਯੋ ਗਯਾਨ ਰਵਿ ਹਰ ਅਗਯਾਨ ਤਮ ਪੂਰਹਿ ਕਾਮਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਛੇਮ ॥ ਦਰਸ਼ਨ [੮]ਕਾਂਖੀ ਸਿੱਖ ਸਕਲ ਜੇ ਰਿਦੇ ਸੁੱਧ ਤਪਤਯੋ ਜਿਮ ਹੇਮ ॥ ਨਮ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਬੈਨ ਗਏ ਢਿਗ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸਿੱਖੀ ਕੋ ਨੇਮ ॥ ੫ ॥ ਸੁਤ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ ਆਦਿ [੯]ਰਜਾਦੇ ਕਰਯੋ ਕੀਰਤਨ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਯੋ ਪਿਖ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਮਨ ਆਨੰਦ ਥਾਪ ॥ ਸੁਨੈ ਸ਼ਬਦ ਨਿਜ ਭਾਗ ਬਡੇ ਲਖ ਬਿਦਰਯੋ ਜਹ ਕਹ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥ ਥਾਪ ਉਥਾਪਨ ਸਭ ਏ ਸੰਮ੍ਰਥ ਪਾਪ [੧੦]ਕਲਾਪ [੧੧]ਖਾਪ ਹਰਿ ਜਾਪ ॥ ੬ ॥

---

੧ ਸੂਰਜ । ੨ ਬੈਠ ਕੇ । ੩ ਪੁਸ਼ਾਕ । ੪ ਭੁਲਾ ਕੇ ।
੫ ਜਗ ਰਹੀ ਹੈ । ੬ ਭੇਟਾ । ੭ ਅਰਪਨ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੮ ਇਛਾ ।
੯ ਇਛਾਵਾਨ । ੧੦ ਕਲਪਣਾ । ੧੧ ਖਪ ਗਈ ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਗੁਰਤਾ ਗਾਦੀ ਪਰ ਥਿਰੇ ਤ੍ਰਿਤੀਓ ਰੂਪ ਨਵੀਨ ॥
ਬ੍ਰਿੱਧ ਸਿੱਖਨ ਸੋਂ ਮਿਲ ਤਬੈ ਅਸ ਬਿਧ ਉਸਤਤ ਕੀਨ ॥

ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛੰਦ ॥ ਕਲਜੁਗ ਨਰ ਤਾਰਨ ਲਖ ਇਹ ਕਾਰਨ ਤਨ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਨ ਪ੍ਰਭੋ ॥ ਸਿੱਖਨ ਹਿਤਕਾਰੀ ਜਗ ਮਹਿ ਭਾਰੀ ਭਗਤ ਬਿਥਾਰੀ ਆਪ [1]ਬਿਭੋ ॥ ਦਾਸਨ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਅਨ ਭੈ ਰਾਤਾ ਰੂਪ ਥਿਰੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ਅਲਖ਼ ਅਭੇਵਾ ਸੁਰ ਨਰ ਸੇਵਾ ਦੇਵ ਹਰੇ ॥ ੮ ॥ [2]ਕਲਿ ਅਲੁਖ ਨਿਕੰਦਨ ਜਗ ਗੁਰ ਬੰਦਨ ਤਾਰਹੁ ਮੰਦਨ ਕਰ ਕਰਨਾ ॥ਸਭਹਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨਿਤ ਨਿਸਕਾਮੀ ਦੁਖ [3]ਦਰਨਾ ॥ ਉਰ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ [4]ਸੰਕਟ ਚੂਰਨ ਦਾਸਨ ਚੂਰਨ ਦੇ ਸਰਨਾ ॥ ਜੈ ਜੈ ਗੁਰ ਅਮਰੰ ਪਤ [5]ਸਵ਼ ਅਮਰੰ ਸਦ [6]ਅਜ ਅਮਰੰ ਹਮ ਪਰਨਾ ॥ ੯ ॥

ਪਾਧੜੀ ਛੰਦ ॥ ਇਸ ਭਾਂਤ ਸਿੱਖਜ ਸਭ ਸਤੁਤ ਕੀਨ ॥ ਇਮ ਦੇਹੁ ਦਰਸ ਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਦਾਸਨ ਮਝਾਰ ਬੈਠਹੁ ਸਦੀਵ ॥ ਸਭ ਕੋ [7]ਅਲੰਬ ਅਬ ਆਪ ਥੀਵ॥੧੦॥ਸ੍ਰੀਨਾਨਕਅੰਗਦ ਰੂਪਦੋਇ॥ ਨਿਜ ਲੋਕ ਗਮਨ ਬੈਕੁੰਠ ਸੋਇ॥ ਗੁਰ ਭਏ ਆਪ ਤਿਨ ਕੇ ਸਥਾਨ॥ ਦਿਹੁ ਨਾਮ ਦਾਨ ਤਾਰਹੁ ਜਹਾਨ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ ਬਿਨੈ ਸਭਨ ਤੇ ਉਚਰ ਜੋਇ॥ ਮੁਖ ਭਨਯੋ ਭਲੇ ਇਹ ਰੀਤ ਹੋਇ ॥ ਸਿੱਖਜਨ ਮਝਾਰ ਹਮਰੋ ਨਿਵਾਸ ॥ ਚਿਤ ਚਹਿਤ ਸਦਾ ਪੂਰਹੁ ਸੁ ਆਸ ॥ ੧੨ ॥ ਕਰ ਬਚ ਬਿਲਾਸ ਬਹੁ ਬਿਧ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਦੇ ਧੀਰ ਸਿੱਖਹਨ ਗੁਰ ਦਯਾਗ॥ ਇਮ ਨਿਤਹ ਪ੍ਰਤ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਤ ॥ ਸੁਨ ਆਹਿੰ ਸੰਗਤਾਂ ਬਹੁ ਨਿਕੇਤ ॥ ੧੩ ॥

---

੧ ਖਿਲਾਰੀ। ੨ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਪ ਨੂੰ ਕਟਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ੩ ਦਲ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ੪ ਬਿਪਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਤੇ। ੫ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ। ੬ ਜਨਮ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ। ੭ ਆਸਰਾ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਨੋ ਜਸ ਬਿਵਹਾਰ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੁਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਗੁਰ ਕਾ ਨਿਤ [1]ਅਚਾਰ ॥ ੧੪ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ [2]ਡੇਢ ਜਾਮ ਨਿਸਕੇ ਰਹੈ ਹੁਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥ ਤਬ ਜਾਗੈਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਖ ਭਜਨ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਬੱਲੂ ਸੇਵਕ ਰਹੇ ਵਿਗ ਜਲ ਕੋ ਉਠ ਜਾਵੈ ॥ [3]ਸਲਤਾ ਤੇ ਭਰ [4]ਕਲਸ ਕੋ [5]ਮੱਜਨ ਕਰਵਾਵੈ ॥ ੧੫ ॥ ਪੁਨਹ ਪਹਿਰ ਸਬ [6]ਬਸਨ ਕੋ ਜਿਨ ਨਾਮ ਭਲੇਰਾ ॥ ਬਹੁਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ [7]ਥਿਰਹਿੰ ਇਕ ਮਨ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ [8]ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮਹਿੰ ਲੀਨ ਹੁਇ ਲਗ ਸਹਿਜ ਸਮਾਧਾ ॥ ਜੋਗੀ ਸ਼ਿਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ਸਭ ਜਿਸ ਕਰਹਿੰ ਅਰਾਧਾ ॥ ੧੬ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤ ਲਗ ਇਸੀ ਬਿਧ ਇਸਥਿਰਤਾ ਪਾਵੈਂ ॥ ਬਹੁਰ ਰਬਾਬੀ ਆਇ ਕਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁ ਗਾਵੈਂ ॥ਅਨਕ ਗੀਤ ਕੇ ਰਾਗ ਸੋਂ ਸੁਨ ਅਨਦ ਬਿਲੰਦੇ ॥ ਮਨਹੁ [9]ਮਧਰ ਧੁਨ ਗਰਜਤੇ ਜਿਉਂ ਮੋਰ ਸੁਹੰਦੇ ॥ ੧੭॥ ਲੀਨ ਸਿਖਨ ਮਨ ਗੁਰ ਚਰਨ ਅਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖਤ ਗੁਰ ਨਿਕਟ ਸੁਨ ਹੋਤ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਸ਼ੁਭ ਬਡ ਭਾਗ ਹੈਂ ਪਹੁੰਚਹਿੰ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਜਿਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਝਾਲ ਤੇ ਲਹਿ ਰਤਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੮ ॥ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਗਹਿ ਰਿਦੈ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸਤਿਨਾਮੂ ॥ ਮਿਥਿਆ ਲਖ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਇਕ ਥਲ ਬਿਸਰਾਮੂ ॥ ਦਿਵਸ ਚੜ੍ਹੇ ਇਸ ਗੀਤ ਸੋਂ ਹੁਇ ਅਨੰਦ [10]ਬਿਲਾਸਾ॥ ਤਬ ਸੰਗਤ ਸਗਰੀ ਮਿਲਹਿ ਹੁਇ ਪਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੧੯ ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਿਸ ਰਿਦਾ [11]ਅਭਲਾਖਤ ਜੋਈ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤਿਸ ਪਰ ਅਧਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੋਈ ॥ ਸੁਮਗ ਬਤਾਇ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਤਤ ਕਾਲ ਅਨੰਦੇ ॥ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਉਰ ਲਿਵ ਲਗਹਿੰ ਤਨ [12]ਅਹੰ ਨਿਕੰਦੇ ॥

੧ ਕਰਤਬ। ੨ ਡੇਢ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ। ੩ ਨਦੀ। ੪ ਘੜਾ। ੫ ਇਸ਼ਨਾਨ। ੬ ਕਪੜੇ। ੭ ਇਸਥਿਤ। ੮ ਆਪਣੇ ਅਨੰਦ ਵਿਚ। ੯ ਮਿਠੀ ਬਾਣੀ। ੧੦ ਕੌਤਕ। ੧੧ ਇਛਾ। ੧੨ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

੨੦ ॥ ਜੋ ਅਰਥੀਯ ਪਦਾਰਸਨ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਵੈ ॥ ਜਾਨ [੧]ਬਿਰਦ ਨਿਜ ਦੇਤ ਹੈਂ ਮਨ ਭਾਵਤ ਪਾਵੈ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਧਯਾਨ ਲੌ ਗੁਰ ਕਰ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਲੰਗਰ ਹੋਵੈ ਤਿਆਰ ਤਬ ਸਭ ਬਿਧ ਅਹਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥ ਨਿਕਟ ਆਇ ਜਬ ਲਾਂਗਰੀ ਭਾਖਤ ਅਰਦਾਸਾ ॥ ਸੁਣ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਉਠਹਿੰ ਸੰਗ ਸੰਗਤ ਦਾਸਾ ॥ ਆਸ਼੍ਰਮ ਬਰਨ ਬਿਚਾਰ ਨਹਿੰ ਇਕ ਪੰਗਤ ਬੈਹੈਂ ॥ ਇਕ ਸਮ [੨]ਰੰਕ ਰੁ [੩]ਰਾਵਕੋ [੪]ਪਾਰੋਸੇ ਦੈ ਹੈਂ ॥ ੨੨ ॥ ਲੌਨ ਬਿਨਾ ਹੁਇ [੫]ਓਗਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਖਾਵੈਂ ॥ [੬]ਅਲਪ ਅਚਹਿੰ ਰਹਿੰ [੭]ਛੁਧਾ ਜੁਤ ਨਹਿੰ [੮]ਜਠਰ ਭਰਾਵੈਂ ॥ ਅਪਰ ਸ਼ਰਬ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਬਹੁ ਸ੍ਵਾਦ ਅਹਾਰਾ ॥ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਅਚਤ ਹੈਂ ਸੁਖ ਲਹਿਤ ਉਦਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕ ਸਭ ਡੇਰਨ ਜਾਵੈਂ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਜ [੯]ਪਰਯੰਕ ਪਰ ਬਿਸਰਾਮ ਕਰਾਵੈਂ ॥ ਦਿਨ ਕੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਮਹਿੰ ਪੁਨ ਬੈਠਹਿੰ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਤੇ ਗਾਥਾ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਸੁਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ੨੪ ॥ ਬਹੁਰ ਰਬਾਬੀ ਆਇ ਕਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਦ੍ਵਿਵਸ [੧੦]ਅਥਨ ਕੋ ਸਮੌਂ ਲਖ ਸੋਦਰ ਕੋ ਲਾਵੈਂ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤ ਹੀ ਨਿਸ ਜਾਮ ਬਿਤਾਵੈਂ ॥ ਸਿਮਰਨ ਹੁਇ ਸਤਿਨਾਮ ਕੋ ਇਕ ਚਿਤ ਲਿਵ ਲਾਵੈਂ ॥ ੨੫ ॥ ਪੁਨ [੧੧]ਸੁਪਤਨ ਹਿਤ ਸੇਜ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਰਾਜੈਂ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਕੋ ਵਿਵਹਾਰ ਨਿਤ ਜਿਸ ਪਿਖ [੧੨]ਅਘ ਭਾਜੈਂ ॥ ਅਪਰ ਨੇਮ ਐਸੇ ਕਰਯੋ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁਜਾਨਾ ॥ [੧੩]ਸੇਤ ਬਸਤ੍ਰ ਤਨ ਪਰ ਧਰਹਿੰ ਨਿਤ ਬਿਮਲ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਅਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਨਹਿੰ ਢਿਗ ਰਖਹਿੰ ਜਬ ਦੂਸਰ ਲੇਹੀਂ ॥ ਪੂਰਬ ਉਪਰ ਹੋਇ ਜੋ ਕਿਸ [੧੪]ਰੰਕਹਿੰ ਦੇਹੀਂ ॥ ਦੁਤਿਯ ਰਹੈ ਨਹਿੰ ਸਦਨ ਮਹਿੰ ਐਸੇ ਕਹਿ ਦੀਨਾ ॥ [੧੫]ਖੈਬੇ ਹੇਤ ਜੁ

---

੧ ਧਰਮ । ੨ ਗਰੀਬ । ੩ ਰਾਜਾ । ੪ ਵਰਤਾਉਂਦੇ ਹਨ । ੫ ਦਲੀਆ । ੬ ਥੋੜ੍ਹਾ ਛਕਦੇ ਹਨ । ੭ ਭੁਖ । ੮ ਪੇਟ । ੯ ਪਲੰਘ ਪਰ । ੧੦ ਸੰਧਿਆ ਵੇਲੇ । ੧੧ ਸੌਣ ਲਈ । ੧੨ ਪਾਪ ਭਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ੧੩ ਸਫੈਦ ਕਪੜੇ । ੧੪ ਗਰੀਬ । ੧੫ ਖਾਣੇ ਲਏ

ਅੰਨ ਹੁਇ ਨਿਤ ਆਇ ਨਵੀਨਾ ॥ ੨੭ ॥ ਜਿਤਕ ਦੇਗ ਮਹਿੰ ਲਗਹਿ ਤਬ ਸੋ ਸਰਬ ਪਕਾਵੈਂ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ [1]ਗਨ [2]ਰੰਕ ਜੇ ਮਨ ਭਾਵਤ ਖਾਵੈਂ ॥ ਬਚਹਿ [3]ਸ਼ੇਖ ਸੋ ਨਹਿੰ ਰਖੈਂ ਦੇ [4]ਪਸੁਨ ਖੁਵਾਈ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਭੀ ਜੋ ਬਚ ਰਹੈ ਸਰਤਾ ਪਰਵਾਹੀ ॥ ੨੮ ॥ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹਿਤ ਨਹਿੰ ਰਖੈਂ ਇਕ ਮਨਜ ਅਹਾਰਾ ॥ ਆਇ ਵਹਿਰ ਤੇ ਦੇਗ ਹੁਇ ਇਮ ਨੇਮ ਸੁ ਧਾਰਾ ॥ ਅਪਰ ਵਸਤ ਗਿਨਤੀ ਕਹਾਂ ਜਲ ਕਲਸਨ ਮਾਹੀ ॥ ਸਭ ਗਿਰਾਇ ਉਲਟੇ ਧਰੈਂ ਰਾਖੈਂ ਕੁਛ ਨਾਹੀਂ ॥ ੨੯ ॥ ਜੋ ਅਰਪਤ ਹੈਂ ਆਨ ਕਰ ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਅਲਾਵੈਂ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਕੇ ਖਰਚ ਕੋ ਲੇ ਅਪਰ ਹਟਾਵੈਂ ॥ [5]ਬਿਦਤ ਭਏ ਸਭ ਦੇਸ ਮਹਿੰ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸਿਖ ਆਵੈਂ ॥ ਇੱਛਾ ਮਨ ਮਹਿੰ ਜਸ ਧਰੈਂ ਤਸ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵੈਂ ॥ ੩੦ ॥ ਅਪਰ ਨੇਮ ਇਕ ਗੁਰ ਕਰਯੋ ਸਭ ਮਹੁ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ॥ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਇ ਹਮ ਪ੍ਰਿਥਮਮੁ ਅੰਨ ਖਾਵਾ ॥ ਜਬ ਲਗ ਲੰਗਰ ਜਾਇਕੈ ਭੋਜਨ ਨਹਿੰ ਖਾਹਿੰ ॥ ਤਬ ਲਗ ਦਰਸਨ ਹਮਨ ਕੇ ਸੋ ਆਵੈਂ ਨਾਹਿੰ ॥ ੩੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰ ਤਖਤ ਪੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਵਨ ਔ ਨਿੱਤ ਆਚਰਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦੁਤਿਯੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਚਾਰਯੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ॥
ਭਗਤ ਬਿਥਾਰੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਦੇਹੁ ਸੱਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਅਸ ਨਰ ਕੋਊ ਜਾਵੈ ॥ ਦੇਸ [6]ਸੈਲ ਸਿੱਖੀ ਜਾ ਟਾਵੈ ॥ ਅਸ ਵਿਚਾਰ ਸਾਵਣ ਮਲ ਨਾਮੂ ॥ ਅਨਜ ਤਾਤ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਗਨ ਧਾਮੂ ॥ ੨ ॥ ਤਾਹਿ ਹਕਾਰਨ ਨਿਕਟ ਸੁ ਠਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰੀ

---

੧ ਸਮੂੰਹ । ੨ ਗਰੀਬ । ੩ ਬਾਕੀ । ੪ ਪਸ਼ੂਆਂ । ੫ ਪ੍ਰਗਟ । ੬ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ।

ਮੁਖ ਤੇ ਅਸ ਬਚਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਜਾਵੇ ਦੇਸ ਪਹਾੜਨ ਮਾਹੀ ॥ ਰਾਜ ਹਰੀ ਪੁਰ ਕੋ ਜਹਿ ਆਹੀ ॥ ੩ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ਹੁ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਬਨਾਵੇ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਾਵੇ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਕਰ ਤੇ ਏਕ ਰੁਮਾਲਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਸ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੪ ॥ ਕਹਿਓ ਕਿ ਜੋ ਇੱਛਾ ਮਨ ਆਹੀ ॥ ਦੇਵੈ ਯਹ ਰੁਮਾਲ ਤੁਝ ਤਾਹੀ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਪਗ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਆਇਸ ਲੇਕਰ ਤਬੈ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ੫ ॥ ਸ਼ਹਿਰ ਹਰੀ ਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਇ ॥ ਤਿਤ ਦਿਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ [1]ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁ ਥਾਇ ॥ ਰਾਣੀ ਰਾਇ ਬਹੁਤ ਕੁਰਲਾਵੈਂ ॥ਹਾਇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਿ ਊਚ ਸੁਨਾਵੈਂ॥ ੬ ॥ ਦੇਖ ਸੰਤ ਸਾਵਣ ਮਲ ਪਾਸ ॥ ਆਇ [2]ਸਚਵ ਭਾਖੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਸੰਤ ਰੇਖ ਮਹਿ ਮਾਰਹਿੰ ਮੇਖ ॥ ਸੰਤਨ ਕੋ ਸਾਚੋ ਜਗ ਭੇਖ ॥ ੭ ॥ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤਹਿ ਜਿਵਾਵਹੁ ॥ ਹੇ ਉਪਕਾਰੀ [3]ਬਿਰਦ ਰਖਾਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ਤੇ ਕੋਮਲ ਬਾਨੀ ॥ ਸਾਵਣ ਮਲ ਜੀ ਕੀਨ ਬਖਾਨੀ ॥ ੮ ॥ ਜੇ ਨ੍ਰਿਪ ਸਿਖ ਬਨ ਹੈ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਜੀਵ ਊਠ ਹੈ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਸੁਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਸ ਸਿਧਾਯੋ ॥ ਸਭ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਤਿਨ ਭਾਖ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਣੀ ਯੁਤ ਭੂਪਾਲ ॥ ਸਾਵਣ ਮਲ ਢਿਗ ਆਯੋ [4]ਤਾਲ ॥ ਧਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਨਮ੍ਰ ਅਤੀ ਹ੍ਵੈ ਬਹੁ [5]ਘਘਿਆਯੋ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨ੍ਰਿਪ ਹਰੀ ਪੁਰ ਬਿਨਤ ਕਰੈ [6]ਕਰ ਜੋਰ ॥
ਔਤਰ ਜਾਵੈਂ ਜਗਤ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਸ਼ਰਨ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰ ॥ ੧੧ ॥

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਸਹਿਤ ਸੁਤ ਕੋ ਕਰਹੁ ਹਮ ਸਭ ਅਨਸਾਰੇ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਸੇਵਾ ਲਗਹਿੰ ਹਮ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥ ਸਾਵਨ ਮਲ ਨੇ ਕਹਯੋ ਤਬ ਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੋ ਆਵੇ ॥ ਭੀਰ ਹਟਾਵੇ

---

੧ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ। ੨ ਵਜ਼ੀਰ। ੩ ਧਰਮ। ੪ ਸ਼ੀਘਰ। ੫ ਤਰਲੇ ਮਿੰਨਤਾਂ। ੬ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ।

ਸਕਲ ਹੀ ਕਰ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਨਹਿੰ [1]ਰੋਦਨ ਕੀਜੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰ ਵਿਸਵਾਸ ਧਰ ਉਰ ਸਭ ਹਰਖੀਜੈ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਠਾਇ ਕਰ ਆਨਯੋ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਸਾਵਣ ਮਲ਼ ਆਗੇ ਧਰਯੋ ਬਿਸਮਾਇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੧੩ ॥ ਬਦਨ ਉਘਾਰਯੋ ਬਸਤ੍ਰ ਤੇ ਜਲ ਬਹੁਰ ਮੰਗਾਯੋ ॥ ਤਿਸ ਰੁਮਾਲ ਕੀ ਖੂਟ ਇਕ ਧੋਈ ਕਰ ਲਾਯੋ ॥ ਸੋ ਜਲ ਜਬ ਮੁਖ ਮਹਿੰ ਪਰਯੋ ਸਤਿਨਾਮ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸੀਸ਼ ਛੁਹਾਇ ਰੁਮਾਲ ਕੋ ਆਇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ੧੪ ॥ ਜਥਾ ਸੰਜੀਵਨ ਜਲ ਘਸੀ ਲਛਮਨ ਮੁਖ ਡਾਰੀ ॥ ਤਥਾ [2]ਕੁਵਰ ਜੀਵਤ ਉਠਯੋ [3]ਚਖ ਪਲਕ ਉਘਾਰੀ ॥ ਰਾਜਾ ਮਿਲਯੋ ਪਸਾਰ [4]ਭੁਜ ਰਾਨੀ ਮੁਖ ਚੂਮਾ ॥ ਠਾਂਢੋ ਤਤ ਛਿਨ ਸੋ ਭਯੋ ਤਜ ਕਰ ਤਲ ਭੂਮਾ ॥ ੧੫ ॥

ਸਵੱਯਾ ਛੰਦ ॥ ਭਯੋ ਅਨੰਦ ਬਿਲੰਦ ਸਭਨ ਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਵਹਿੰ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਬਡ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰਯੋ ਮਹਿ ਪਾਲਕ ਦੀਨਨ ਦੀਨਸ ਦਰਬ [5]ਉਦਾਰ॥ [6]ਲਘ ਦੁੰਦਭ [7]ਗਨ ਸੰਗ ਨਫ਼ੀਰਨ ਬਾਜਨ ਲਾਗੇ [8]ਦੁਰਗ ਦੁਵਾਰ ॥ ਭਾਟ ਕਲਾਵਤ ਕਰਤ ਰਾਗ ਧੁਨ ਬਜਤ [9]ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਰਬਾਬ ਸ਼ਤਾਰ ॥ ੧੬ ॥ ਮਹਾਂ ਅਮੰਗਲ ਪ੍ਰਿਥਮ ਹੁਤੋ ਜਹਿ ਤਹਿ ਤਬ ਮੰਗਲ ਰਚਹਿੰ ਬਿਸਾਲ ॥ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀ [10]ਸਚਿਵ ਸਹਿਤ ਸਭ ਸਾਵਨ ਮਲ ਆਗੇ ਤਤ ਕਾਲ ॥ ਹਾਥਨ ਜੋਰ [11]ਅਕੋਰਨ ਅਰਪਹਿੰ ਗਰ ਪਹਿਰਾਈ ਫੂਲਨ ਮਾਲ ॥ ਚਮਰ ਢੁਰਾਵਹਿੰ ਸੁਜਸ ਬਢਾਵਹਿੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਹਿੰ [12]ਧਰ ਧਰ [13]ਭਾਲ ॥ ੧੭ ॥ [14]ਸਿਵਕਾ ਪਰ ਚਢਾਇ ਤਹਿ ਲਿਆਏ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ

---

੧ ਰੋਣਾ । ੨ ਰਾਜੇ ਦਾ ਲੜਕਾ ਜਵਾਨ ਉਮਰ । ੩ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਪਲਕਾਂ ਖੋਲੀਆਂ । ੪ ਬਾਂਹਵਾਂ ਨੂੰ ਪਸਾਰ ਕੇ । ੫ ਸਖੀ । ੬ ਛੋਟੀਆਂ ਭੇਰੀਆਂ । ੭ ਸਮੂੰਹ । ੮ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਗੇ । ੯ ਢੋਲਕ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਛੋਟਾ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੜਾ । ੧੦ ਵਜ਼ੀਰ । ੧੧ ਭੇਟਾ । ੧੨ ਧਰਤੀ । ੧੩ ਮਥਾ ਧਰਕੇ । ੧੪ ਪਾਲਕੀ ਪਰ ।

ਅੰਦਰ ਥਾਨ ॥ ਸਾਦਰ ਡੇਰੇ ਕੋ ਕਰਵਾਯੋ ਬਹੁ ਮੇਲਾ ਕਿਯ ਪਲੰਘ ਬਿਛਾਨ ॥ ਜ਼ਰੀ ਦਾਰ ਗੁੰਫੇ ਜਿਹ ਲਟਕਤ ਊਪਰ ਰੁਚਰ ਚੰਦੋਵਾ ਤਾਨ ॥ ਬਿਨੋ ਸਹਿਤ ਬਠਲਾਯੋ ਊਪਰ ਬੰਦਨ ਕਰ ਦਿਯ ਖਾਨਰੁ ਪਾਨ ॥ ੧੮ ॥ ਇਤਿ ਆਦਿਕ [1]ਸੁਸ਼ੂਖਾ ਕੀਨਸ ਮਹਿਮਾ ਪਿਖ ਸਗਰੇ ਬਿਸਮਾਏ ॥ ਹੈ ਸਮਰੱਥ ਮਹਾਂ ਸੰਭ ਰੀਤਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਦੀਨ ਜਿਵਾਇ ॥ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨ੍ਰਿਪ ਸਿੱਖ ਤਬ ਹੋਯੋ ਪੁਨ ਸਭ ਸਿੱਖੀ ਕੇ ਮਗ ਆਇ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿੰ ਚਿਤ ਇੱਛਾ ਕੌ ਦੇਤ ਪੁਰਾਇ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਕਿਤਕ ਕਾਲ ਰਹਿਯੋ ਦੇਸ ਮੈਂ ਸਿੱਖੀ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਪੁਨ ਇੱਛਾ ਅਸ ਬਿਧ ਕਰੀ ਚਲਹੈਂ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰ ॥੨੦॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਾਵਨ ਮਲ ਜ਼ਬ ਤਿਆਰੀ ਕੀਨੀ ॥ ਭੂਪ ਸਚਵ ਸਭਹਨ ਸੁਨ ਲੀਨੀ ॥ ਸਭ ਮਿਲ ਆਏ ਸਾਵਨ ਪਾਸ ॥ ਬਿਨਤੀ ਭਨ ਕੀਅ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੨੧ ॥ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਹਮ ਭੀ ਤੁਮ ਸੰਗ ॥ ਚਲਹੈਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਹਿਤ ਉਮੰਗ ॥ ਸੁਨ ਸਾਵਣ ਮੱਲ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ॥ ਭੂਪ ਪ੍ਰਜਾ ਜੁਤ ਤਿਆਰੀ ਕੀਨੀ ॥ ੨੨ ॥ ਰਾਣੀ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਭ ਚਲ ਆਇ ॥ ਗੋਂਦਵਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਭਨ ਡੇਰੇ ਕਰਵਾਇ ॥ ਸਾਵਨ ਮਲ ਪੁਨ ਗੁਰ ਢਿਗ ਜਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ਹਾਥ ਬੰਦ ਚਰਨਨ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਦਰਸ ਪਾਇ ਮਨ ਅਨਦ ਬਢਾਯੋ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝਯੋ ਕੁਸਲ ਅਨੰਦ ॥ ਸਾਵਣ ਮਲ ਭਾਖੈ ਕਰ ਬੰਦ ॥ ੨੪ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪ ਕੀ ਸਗਰੇ ਦੇਸ ॥ ਭਯੋ ਸਿੱਖ ਲੀਨਸ ਉਪਦੇਸ ॥ ਅਬ ਭੂਪਤ ਸੰਗ ਸਭ ਚਲ ਆਏ ॥ ਮਨ ਸਰਧਾ ਤਵ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ॥ ੨੫ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਿਥਮ [2]ਦੇਗ ਤੇ ਖਾਵਹਿੰ ॥ ਪੁਨ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਹਮ ਢਿਗ ਆਵੈਂ ॥ ਲੇ

[1] ਸੇਵਾ । [2] ਲੰਗਰ ਵਿਚੋਂ ।

ਰਜਾਇ ਸਾਵਣ ਮਲ ਜਾਇ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਯੁਤ ਸਭ ਕੋ ਸੰਗ ਲਵਾਇ ॥ ੨੬ ॥ ਦੇਗ ਸਬਾਨ ਪੰਗਤਾਂ ਲਾਈ ॥ ਸਭ ਕੋ ਇਕ ਸਮ ਅਸਨ ਛਕਾਈ ॥ ਪੁਨ ਆਏ ਸਾਵਣ ਮਲ ਸਾਥ ॥ ਦਰਸ ਕੀਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਥ ॥ ੨੭ ॥ ਧਰ [1]ਅਕੋਰ ਚਰਨਨ ਲਪਟਾਇ ॥ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰਾ ॥ ਲੇ ਆਇਸ ਪੁਨ ਸਦਨ ਸਿਧਾਰਾ ॥੨੮॥ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰੋ ਪਤਿ ਸਾਵਣ ਮੱਲਜ ॥ ਦਈ ਮੰਜੀ ਤਿਸ ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਟੱਲਜ ॥ [2]ਦਿਜਬਰ ਦਾਸ ਨਕੋਦਰ ਏਕਾ ॥ ਸਾਵਣ ਮੱਲ ਸੰਗ ਆਯੋ ਨੇਕਾ ॥ ੨੯ ॥ ਰਹਯੋ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤਿਸ ਪਰ ਜਗਰਾਈ ॥ ਦੁਤੀਏ ਮੰਜੀ ਇਸ ਕੋ ਦੀਨੀ ॥ ਪੂਰਨੀ ਚਿੰਤ ਪੁਰੀ ਲਿਹੁ ਚੀਨੀ ॥ ੩੦ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਬੱਲੂ ਸੇਵਕ ਨਾਈ ॥ ਮੰਜੀ ਦੀਨੀ ਗੁਰ ਹਰਖਾਈ॥ ਦੇਸ ਵਿਦੇਸ਼ਨ ਮਹਿੰ ਬਿਚਰਾਇ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਾਇ ॥ ੩੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਬਾਬਾ ਸਾਵਣ ਮਲ ਜੀ ਔ ਮੰਜੀਆਂ ਬਖਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤਿਯੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸੁਹਾਇ ਹੈਂ ਗੁਇੰਦਵਾਲ ਪੁਰ ਮਾਹਿੰ ॥
ਦੇਸ ਬਿਦੇਸਨ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਆਵੈਂ ਦਰਸਨ ਪਾਹਿੰ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਡੱਲੇ ਮਾਹਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਿੱਖ ਰਹਾਇ ॥ ਸੋ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਰਸ ਕੋ ਆਯੋ ॥ ਚਢ [3]ਬੜਵਾ ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਕਰਾਯੋ ॥ ੨ ॥ [4]ਗਤ ਬਿਹੰਗ ਕੀ ਬੜਵਾ ਚਾਲੇ ॥ ਕਰਾਮਾਤ ਕੇ ਸਹਿਤ ਬਿਸਾਲੇ ॥ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਨਬਾਬ ਮਗ ਜਾਇ ॥ ਗਜ ਪਰ ਹੁਤੇ [5]ਚਮੂ ਸਮਦਾਇ ॥ ੩ ॥ ਅਵਲੋਕਿਓ ਤਿਨ ਭਾਈ

੧ ਭੇਟਾ। ੨ ਪੰਡਿਤ। ੩ ਘੋੜੀ। ੪ ਪੰਛੀ ਦੀ ਚਾਲ। ੫ ਫੌਜ।

ਪਾਰੋ ॥ ਮਹਾਂ ਅਚਰਜ ਰਿਦੇ ਮਹਿੰ ਧਾਰੋ ॥ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਜਾਇ ਭਾ ਖਰਾ ਅਗਾਊ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਧਰ ਕੈ ਚਿਤ ਚਾਊ ॥ ੪ ॥ ਤਜ ਗਜ ਕੋ ਪਾਇਨ ਪਰ ਪਰਯੋ ॥ ਪਾਰੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਿਹਰਯੋ ॥ ਅਧਕ ਰਿਦੈ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਮਨ ਤੇ ਭਯੋ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਾਸਾ ॥ ੫ ॥ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੈ ਤਾਹਿੰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਅਹੋ ਵਲੀ ਕਿਆ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਕਿਤ ਕੋ ਜਾਤ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ॥ [1]ਖਾਦਮ ਕੀਜੈ ਬਰਾਖ਼ੁਦਾਏ ॥ ੬ ॥ ਪਾਰੋ ਨਾਮ ਹਮਾਰੋ ਅਹੈ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਜਾਵਤ ਚਿਤ ਚਹੈ ॥ ਸੁਨ ਨਬਾਬ ਮਨ ਸਿਦਕ ਉਤਾਰਾ ॥ ਬੂਝਯੋ ਕਿਹ ਥਾਂ ਪੀਰ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੭ ॥ ਹਮ ਕੋ ਸੰਗ ਲੇਹੁ ਦਰਸਾਵਹੁ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪਹਿ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ॥ ਪਾਰੋ ਕਹਿਓ ਸੰਗ ਜੋ ਲਸ਼ਕਰ ॥ ਅਪਰ ਬਿਭੂਤ ਸਰਬ ਕੋ ਧਰ ਹਰ ॥ ੮ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਗਮਨਹੁ ਦਰਸਨ ਕਰੀਅਹਿ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਸਨ ਕੋ ਫਲ ਫਰੀਅਹਿ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਨਬਾਬ ਕੀਨ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਸੁਤ ਕੋ ਸੌਂਪ ਸਮਾਜ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਖਿਦਮਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਕੀ ਕਰੋ ॥ ਹਮਰੋ ਖਯਾਲ ਨਹੀਂ ਉਰ ਧਰੋ ॥ ਸੁਤ ਕੋ ਸਭ ਬਿਧ ਤਿਸ ਸਮਝਾਯੋ ॥ ਪਾਰੋ ਸੰਗ ਆਪ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਬੰਦਨ ਕਰ ਬੈਸੇ ॥ ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਦੇਖ ਕਰ ਤੈਸੇ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਧੰਨ ਪਾਰੋ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਤਰਹੁ ਆਪ ਅਪਰਨ ਦੇ ਤਾਰੀ ॥ ੧੧ ॥ ਬੋਲਨ ਮਿਲਨ ਸੰਤ ਸੋ ਨੀਕਾ ॥ ਤਾਤਕਾਲ ਕਟ ਸੰਕਟ ਜੀ ਕਾ ॥ ਪਾਰੋ ਨੇ ਸਭ ਕਹਿਯੋ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਨਯੋ ਸੋ ਸੰਗਾ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਕਰੀ ਤਬ ਕਰਨਾ ॥ ਹਰਯੋ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਨਮ ਅਰੁ ਮਰਨਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਉਰ ਪ੍ਰੀਤ ਧਰੀ ਹੈ ॥ ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਕੀ ਪੀਰ ਹਰੀ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥ ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ਨਬਾਬ ਘਨੇਰਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਕਾਟਯੋ ਫੇਰਾ ॥ ਚਤੁਥ ਮੰਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦਯਾਲ ॥ ਪਾਰੋ

੧ ਦਾਸ ਨੌਕਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ।

ਜੁਲਕੇ ਦੀਨ ਬਿਸਾਲ ॥ ੧੪ ॥ ਡੱਲੇ ਗ੍ਰਾਮ ਬਿਖੇ ਇਸ ਧਾਮ ।
ਇਕ ਖੱਤ੍ਰੀ ਲਾਲੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ॥ ਸਤਿਸੰਗੀ ਪਾਰੋ ਜੀ ਹਯੋ ॥ ਪ੍ਰੇਮੀ
ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਭਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ਪਾਰੋ ਜੀ ਲਾਲੋ ਸੰਗ ਲੀਨ ॥
ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਚਲਨ ਕੋ ਕੀਨ ॥ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰ ਜਾਇ ਰਜ ਲਾਈ ॥
ਮਸਤਕ ਮੁਚ ਸਗਰੇ ਤਨ ਮਾਈ ॥ ੧੬ ॥ ਪੁਨ ਲੰਗਰ ਮਹਿ ਕਰਯੋ
ਅਹਾਰਾ ॥ ਭਯੋ ਪੁਨੀਤ ਪਰਮ ਸੁਖ ਧਾਰਾ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਦਰਸਯੋ ਜਾਇ ॥ ਪਗ ਪੰਕਜ ਪਰ ਸੀਸ ਟਿਕਾਇ ॥ ੧੭ ॥ ਪੁਟ
ਲੋਚਨ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ॥ ਪਾਨ ਕਰਤ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਨ ਅਨੂਪ ॥ ਬੋਲੇ
ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੋ ॥ ਅਤ ਹਰ ਰੰਗ [1]ਚਲੂਲਯੋ ਲਾਲੋ ॥੧੮
॥ ਸੁਨ ਕਰ ਅਤ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਯੋ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਚਿਤ
ਲਾਯੋ ॥ ਕਰਨਾ ਕਰ ਲਾਲੋ ਕੇ ਭਾਲੋ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਧਰਯੋ ਨਿਹਾਲ
ਬਿਸਾਲੋ ॥ ੧੯ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਦੇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ਾ ॥ ਪੁਨ ਸਿਖਯਾ
ਅਸ ਦੀਨ [2]ਵਸ਼ੇਸ਼ਾ ॥ ਜਾਹੁ ਅਬੈ ਜਿਤ ਕਿਤ ਕੌ ਫਿਰੋ ॥ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ
ਪਰਚਾਰਨ ਕਰੋ ॥ ੨੦ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਨਿਜ ਧਾਮ ਸਿਧਾਯੋ
॥ ਸਤਿਗੁਰ ਰੰਗ ਮਾਹਿੰ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ਜਪਯੋ ਨਾਮ ਨਿਜ
ਅਪਰ ਜਪਾਯਾ ॥ ਜਨਮ ਅਪਨ ਸਿੱਖਨ ਸਫਲਾਯਾ ॥ ਪੰਚਮ ਮੰਜੀ
ਗੁਰੂ ਉਦਾਰਾ ॥ ਲਾਲੋ ਕੋ ਦੀਨੀ ਇਸ [3]ਢਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥ [4]ਜੁਗ
ਹਾਥਨ ਸੋਂ ਕਰੈਂ ਬ੍ਰਤਾਵਨ ॥ [5]ਅਦਭੁਤ ਚਰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਵਨ ॥
ਖਸ਼ਟਮ ਮੰਜੀ ਸੁਨਹੁ ਹਵਾਲ ॥ ਜਸ ਵਿਧ ਕੀਨਸ ਸਿੱਖ ਨਿਹਾਲ॥
੨੩ ॥ ਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ਾ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ॥ [6]ਬਹੁ ਬਾਹੀ ਅਰ ਧਨੀ
ਮਹਾਨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੁਨ ਤਾਹੀ ॥ ਉਪਜਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਂ
ਉਰ ਮਾਹੀ ॥ ੨੪ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਗਯੋ ਤਬ ਆਇ ॥ ਦਰਸਨ

੧ ਗਾੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਤਦਾ ਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ । ੨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ । ੩ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ।
੪ ਦੋਵੇਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ । ੫ ਅਸਚਰਜ । ੬ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਾਂਹਵਾਂ ਵਾਲਾ ।

ਕਰ ਪੁਰ ਕੋ ਹਰਖਾਇ ॥ ਪੂਰਬ ਭੋਜਨ ਲੰਗਰ ਖਾਯੰ ॥ ਬਹੁਰ ਜਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ੨੫ ॥ ਬਡੇ ਭਾਗ ਤੇ ਬੈਠਿਯੋ ਪਾਸ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਜਿਸ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁ ਪਰਕਾਸ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬੰਦਨ ਕੋ ਕਰਹੀ ॥ ਸਮੁਖ ਬੈਠ ਗੁਰ ਦਰਸ ਨਿਹਰਹੀ ॥ ੨੬ ॥ ਬੂਝਨ ਹਿਤ ਗੁਰ ਤਿਸੇ ਅਲਾਯੋ ॥ ਕੌਨ ਅਰਥ ਤੂੰ ਚਲ ਕਰ ਆਯੋ ॥ ਕਹਾਂ ਬਸਹਿੰ ਕਿਤ ਕੌ ਮਤ ਧਾਰਹਿੰ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਪ ਕਸ ਬਦਨ ਉਚਾਰਹਿੰ ॥ ੨੭ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਤਿਨ ਕਹਿਓ ਬੁਝਾਈ ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਂ ਆਯੋ ਸਰਨਾਈ ॥ [1]ਰਾਵਰ ਨਾਮ ਆਸ ਕੋ ਧਰੌਂ ॥ ਮਿਟੇ [2]ਸੋਕ [3]ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰੌਂ ॥ ੨੮ ॥ ਅਪਰ ਸਭਨ ਤੇ ਆਸ ਮਿਟਾਇ ॥ ਰਹੋ ਆਪ ਕੀ ਪਰ ਸਰਨਾਇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਯੋ ਸੁਨਾਈ ॥ ਹਮਰੀ ਸਰਨ ਪਰਿਯੋ ਨਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਜੇ ਹਮਰੋ ਸਿਖ ਹੋਯੋ ਚਹੈਂ ॥ ਨਹੀਂ [4]ਸੰਪਦਾ ਤੁਮ ਢਿਗ ਰਹੈ ॥ ਨਰ [5]ਉਪਹਾਸ ਕਰਹਿੰ ਸਮਝਾਵਹਿੰ ॥ ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਪੁਨ ਬਹੁ ਪਛਤਾਵਹਿੰ ॥ ੩੦ ॥ ਸੁਨਤ ਮਹੇਸ਼ੇ ਤਬਹਿ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੁਮਰੇ ਪਰ ਵਾਰਯੋ ॥ ਨਾਮ ਹੋਇ ਤੌ ਚਹੌਂ ਨ ਕੋਊ ॥ ਤੁਮਰੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੋਊ ॥ ੩੧ ॥ ਸਭ ਦਿਸ ਤੇ ਮੈਂ ਤਯਾਗੀ ਆਸ ॥ ਨਿਜ ਚਰਨਨ ਮਹਿੰ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਸ ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸਚਾ ਦੇਖਯੋ ਜਿਸ ਕਾਲ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਧਰਯੋ ਤਿਸੀ ਕੇ ਭਾਲ ॥ ੩੨ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਵਾ ॥ ਸਿਖ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਨਸ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਬਹੁਰ ਕਸੌਟੀ ਪਹਿੰ ਸੋ ਕਸਯੋ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਮਹਿੰ ਧਨ ਸਭ ਨਸਯੋ ॥ ੩੩ ॥ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾਰ ਬਿਖੈ ਤਿਹ ਦੀਨ ॥ ਤਿਹ ਸਭ ਨਾਸਯੋ ਭਯੋ ਬਿਹੀਨ ॥ ਹਸਨ ਲਗੇ ਨਰ ਇਹ ਕਯਾ ਕੀਨੋ ॥ ਸਿੱਖ ਹੋਇ ਕੈ ਤੁਮ ਕਯਾ ਲੀਨੋ ॥ ੩੪ ॥ ਘਰ ਤੇ ਸੰਪਦ ਭਈ ਬਿਨਾਸ ॥ ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਕੀ ਤੋਟ ਨ ਪਾਸ ॥ ਸੁਨਤ

੧ ਆਪ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ । ੨ ਫਿਕਰ ਚਿੰਤਾ । ੩ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ । ੪ ਘਰ ਦਾ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਧੰਨ ਮਾਲ । ੫ ਠਠਾ ਮਖੌਲ ।

ਮਹੇਸੇ ਸਭ ਸੋਂ ਕਹਿਯੋ॥ ਮੈਂ ਗੁਰ ਊਚ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦ ਲਹਿਯੋ ॥ ੩੫ ॥ ਜੋ ਕਬਹੂ ਨਹਿੰ ਬਿਨਸਨ ਹਾਰਾ ॥ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਤੇ ਕਰਹਿ ਉਧਾਰਾ ॥ ਇਹੁ ਸੰਪਦ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਸੁਪਨੇ ॥ ਕਿਮ ਪਰਲੋਕ ਲੇਤ ਸੰਗ ਅਪਨੇ ॥ ੩੬ ॥ ਏਕ ਬਾਰ ਇਹੁ ਬਯੋਗ ਉਚੋਤੇ ॥ ਜੀਵਤ ਜਾਤ ਕਿ ਮਿਰਤਕ ਹੋਤੇ ॥ ਗੁਰ [1]ਪਦ ਪੰਕਜ ਜੇ ਮਨ ਲਾਗੇ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਕੇ ਸੰਕਟ ਭਾਗੇ ॥ ੩੭ ॥ ਮਿਥਯਾ ਸੰਪਤ ਨਾਸ ਭਈ ਹੈ ॥ ਸਾਚੀ ਸਤਗੁਰ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਭਯੋ ਅਬ [2]ਭੌਨ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਸਭ ਸੰਗ ਠਾਨੀ ਮੌਨ ॥ ੩੮ ॥ ਬਹੁ ਉਪਹਾਸ ਕਰਤ ਰਹਿੰ ਲੋਗ ॥ ਕਰਤ ਨਹੀਂ ਮਨ ਹਰਖ ਕਿ ਸੋਗ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਖੇ ਮਸਤਾਨਾ ॥ ਸਿਮਰਨ ਸੱਤਨਾਮ ਕੋ ਠਾਨਾ ॥ ੩੯ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਦੁਰਲਭ ਭਯੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਾਹੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ੪੦ ॥ ਸਿਖ ਨੇ ਸਹਿਯੋ ਕਸੌਟੀ ਤਾਉ ॥ [3]ਬਾਰਹਿ ਬੰਨੀ ਭਯੋ ਸੁ ਭਾਉ ॥ ਆਗੇ ਤੇ ਦਸ ਗੁਨ ਧਨ ਪੈ ਹੈ ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੁ ਫਲ ਧਨ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ॥ ੪੧ ॥ ਇਮ ਵਰ ਦੇ ਕਰ ਕਰਯੋ ਨਿਹਾਲ ॥ ਪੁਨ ਤਿਸ ਢਿਗ ਧਨ ਭਯੋ ਬਿਸਾਲ ॥ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਨਰ ਤਾਰੇ ॥ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਚਲਯੋ ਉਦਾਰੇ ॥ ੪੨ ॥ ਆਇ ਸ਼ਰਨ ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਪਰੈ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨ ਜੁਤ ਸਕਤ ਸੁ ਧਰੈ ॥ ਦੋਨਹੁ ਹਾਥਨ ਸੋਂ ਬਰਤਾਵੈਂ ॥ ਮਾਨੈਂ ਬਚਨ ਪਾਰ ਪਰ ਜਾਵੈਂ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਔ ਮਹੇਸੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤਰਥੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪॥

---

੧ ਚਰਨ ਕਮਲ। ੨ ਘਰ। ੩ ਬਾਰਾ ਵੰਨੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਸ਼ੁਧ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਖੋਟ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਦੁਰਗਾ ਮਲ ਜਾਨਿਯੇ ਦੁਤਿਯ ਜਿਵੰਦਾ ਨਾਮ ॥
ਮਿਲ ਦੋਨਹੁ ਆਏ ਤਬੈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ [1]ਸਾਮ ॥ ੧ ॥
ਚੌਪਈ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਕੋ ਲਾਗੈ ਸੇਵਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਬੈਠ ਨਿਕਟ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਅਰਦਾਸ ਬਖਾਨੀ ॥ ਦਿਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਪਨ ਜਨ ਜਾਨੀ ॥ ੨ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਇ ਹਮਾਰ ਉਧਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸੁ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਸਮਾਨ ਨ ਔਰ ॥ ਕਰੋ ਸਦਾ ਤਿਸ ਗਤ ਸੋ ਠੌਰ ॥ ੩ ॥ ਸੋ ਉਪਕਾਰ ਸੁ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਧਰਹੁ ਆਪ ਤੁਮ ਲਖ ਉਰ ਸਾਰਾ ॥ ਜੇਤਕ ਅਪਨੇ ਢਿਗ ਧਨ ਅਹੈ ॥ ਦੇਹੁ [2]ਰੰਕ ਜੋ ਦੁਖੀਆ ਲਹੈ ॥ ੪ ॥ ਪਿਖਹੁ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥਨ ਜਹਾਂ ॥ ਵਸਤ੍ਰ ਅਹਾਰ ਦੀਜੀਐ ਤਹਾਂ ॥ ਦੇਖਹੁ ਦੁਖੀ ਦਯਾ ਕੋ ਧਾਰਹੁ ॥ ਜਥਾ ਸਕਤ ਕਰ ਤਹਿ ਨਿਰਵਾਰਹੁ ॥ ੫॥ ਨਿਜ ਬਾਨੀ ਤੇ ਸੁਭ ਬਨ ਆਵੈ ॥ ਬਿਗਰਿਯੋ ਕਾਰਜ ਪਰ ਸੁਧਰਾਵੈ ॥ ਕੈ ਬਿੱਦਯਾ ਹੋਇ ਅਪਨੇ ਪਾਸਾ ॥ ਅਪਰ ਪਢਾਵੈ ਧਰਹਿ ਹੁਲਾਸਾ ॥ ੬ ॥ ਪੁਨ ਮਨ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਭਲ ਚਾਹੈ ॥ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਹਿਤ ਕਬ ਨ ਉਮਾਹੈ ॥ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਅਰ ਬਚ ਕਹੈ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਕਿਸ ਕੋ ਬੁਰਾ ਨ ਚਹੈ ॥ ੭ ॥ ਇਮ ਤੀਨੋ ਤੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ॥ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਪਰ ਦੁਖ ਨਿਰਵਾਰ ॥ ਸਰਬ ਦਾਨ ਤੇ ਅਹੈ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਅੰਨ ਦੇਨ ਕੀਜਹਿ [3]ਸਭ ਕਾਲਾ ॥ ੮ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਧਰਤ ਹੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ਅਪਰ ਹੋਹਿ ਕਿਮ ਤਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥ [4]ਕਾਚੋ ਪਾਕੋ ਜਿਉਂ ਕਿਉਂ ਦੀਜੈ ॥ [5]ਛੁਧਤ ਦੇਖ ਕਰਨਾ ਹਿਤ ਕੀਜੈ । ੯ ॥ ਜਿਸ ਕਿਸ ਸਮੇਂ [6]ਸਾਂਝ ਕੈ [7]ਪ੍ਰਾਤ ॥ ਬਿਨਾ ਬਿਚਾਰੇ ਭੋਜਨ ਦਾਤ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਨਹਿੰ ਪਰਖੈ ਜਾਤੀ ॥ ਦੇਕਰ ਅੰਨ ਕਰਹੁ

੧ ਸਰਨ । ੨ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ । ੩ ਹਰ ਸਮੇਂ । ੪ ਕਚਾ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਕਾ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਹੋਵੇ ਦੇਣਾ ਕਰੋ । ੫ ਭੁਖਾ ਦੇਖ ਕੇ । ੬ ਸੰਧਿਆ । ੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ।

ਤ੍ਰਿਪਤਾਤੀ ॥ ੧੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਸਰਧਾ ਧਰ ਉਰ ਦੋਨਹੁ ਮਾਨੀ ॥ ਤੀਨ ਬਿਧਨ ਕੀਨਸ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਦੇਖ ਛੁਧਤ ਕੋ ਅਧਕ ਅਹਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਭਏ ਅਸ ਰੀਤ॥ ਆਵਹਿੰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਧਰ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਭਗਤ ਕੇ ਪਾਇ ॥ ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਪਹੁਚੇ ਜਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਇੱਕ ਮਲ ਜੀ ਭੱਲਾ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥ [1]ਪੁਰੀ ਲੁਹਾਰੂ ਧਾਮ ਬਸਾਈ ॥ ਸਿਫਤ ਸੁਨੀ ਆਯੋ ਗੁਰ ਪਾਸਾ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬਾਕ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੧੩ ॥ਮੈਂ ਚਾਹਤ ਅਪਨੀ ਕਲਯਾਨ ॥ ਮਿਲਯੋ ਏਕ ਦਿਨ ਜੋਗੀ ਆਨ ॥ ਤਿਸ ਆਗੈ ਮੈਂ ਬਿਨੈ ਸੁਨਾਈ ॥ ਤਬ ਐਸੇ ਭਾਖਯੋ ਮੁਝ ਤਾਈ ॥ ੧੪ ॥ ਘਰ ਕੁਟੰਬ ਸਨਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ॥ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਸੁ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਅਬ ਬਨੋ ਫਕੀਰ ॥ ਪੁਨ ਆਵਹੁ ਚਲ [2]ਹਮਰੇ ਤੀਰ ॥ ੧੫ ॥ [3]ਸ੍ਰੇਯ ਹੇਤ ਲਿਹੁ ਮਮ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਛੋਰਹੁ ਘਰ ਕੋ ਸਹਿਤ ਕਲੇਸੁ ॥ ਰਾਵਰ ਨਿਕਟ ਚਹੋਂ ਮੈਂ ਪੂਛਾ ॥ ਕਿਮ ਹੁਇ ਸ੍ਰੇਯ ਬਨਹਿ ਉਰ ਸੂਛਾ ॥ ੧੬ ॥ ਕਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਭਗਤ ਮਹਾਨੀ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਮਿਲ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥ ਸਰਧਾ ਜਾਨ ਗੁਰੂ ਬਚ ਭਾਖਾ ॥ ਘਰ ਤਿਆਗਨ ਕੀ ਨਹਿੰ ਕਰ [4]ਕਾਂਖਾ ॥ ੧੭ ॥ ਜੇ ਘਰ ਤਜੇ ਮਿਲੈ ਭਗਵਾਨ ॥ ਕਿਉਂ ਫਕੀਰ ਪੁਰ ਪੁਰ ਮਹਿ ਆਨ ॥ ਹਾਟਨ ਪਰ ਬਨਕਨ ਸੋਂ ਝਗਰੇ ॥ ਜਾਚਤ ਡੋਲਤ ਬਾਸਰ ਸਗਰੇ ॥ ੧੮ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਗ੍ਰਿਸਤ ਬਿਖੈ ਕਰ ਭਗਤ ॥ ਪਾਇ ਮੁਕਤ ਨਹਿੰ ਜਨਮਹਿੰ ਜਗਤ ॥ ਜਿਮ ਜਲ ਮਹਿੰ ਅਲੇਪ [5]ਅਰਬਿੰਦ ॥ ਰਾਖਹਿ ਊਰਧ ਧਯਾਨ [6]ਦਿਨਿੰਦ ॥ ੧੯ ॥ ਤਿਮ ਗੁਰ ਸਿੱਖਯ ਕਿਰਤ ਕੋ ਕਰਤੇ ॥ ਦੇ ਕਰ ਸਤਿਸੰਗਤ ਪੁਨ ਬਰਤੇ ॥ ਹੁਇ ਫਕੀਰ ਜਾਚਤ ਜਬ ਖਾਇ॥

[1] ਲਾਹੌਰ। [2] ਹਮਰੇ ਪਾਸ। [3] ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ।
[4] ਇਛਾ। [5] ਕੌਮਲ। [6] ਸੂਰਜ।

ਜਪ ਤਪ ਨਿਜ ਘਾਟੋ ਤਬ ਪਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਲੇਹਿ ਸੋ
ਤਿਸ ਤੇ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਨਿਤ ਕਰਤੋ ਜਿਸ ਤੇ ॥ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਅਪਨ
ਪੁੰਨ ਨ ਦੇਤ ॥ ਸੇਵਾ ਠਾਨ ਅਪਰ ਤੇ ਲੇਤ ॥ ੨੧ ॥ ਜਥਾ [1]ਧੇਨ
ਕੋ ਘਾਸ ਖੁਲਾਵੈ ॥ ਤਿਸਕੋ ਪਲਟੋ [2]ਪੈ ਪੁਨ ਪਾਵੈ ॥ ਤਿਮ ਭਾਈ
ਜੀ ਸਮਝਹੁ ਚਾਲ ॥ ਗ੍ਰਿਸਥ ਧਰਮ ਹੈ ਮੁਖ ਕਲਿ ਕਾਲ ॥ ੨੨ ॥
ਸੁਨ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨ ਧਾਰ ਹੁਲਾਸ ॥ ਲਗਯੋ ਸੇਵ ਮਨ ਭਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥
ਸਪਤਮ ਮੰਜੀ ਇਸ ਕੋ ਦੀਨੀ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅੰਤ ਬਿਹੀਨੀ ॥
੨੩ ॥ ਖਾਨੂ ਅਰ ਮਾਯਾ ਪਿਤ ਪੂਤ ॥ ਕੀਨੋ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ
ਪੂਤ ॥ ਤੀਸਰ ਮਿਲ ਗੋਬਿੰਦ ਭੰਡਾਰੀ ॥ ਬਿਨੈ ਕੀਨ ਹਮ ਸ਼ਰਣ
ਤੁਮਾਰੀ ॥ ੨੪ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਜੈ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਕੀਜੈ
ਭਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ॥ ਬੂਝਨ ਲਗੇ ਭਗਤ ਕਿਸ ਰੀਤ ॥ ਕਰਹੁ ਬਤਾਵਨ
ਉਪਜਹਿ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ੨੫ ॥ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਕਹਿਓ ਬੁਝਾਈ ॥
[3]ਨਵਧਾ ਭਗਤ ਏਕ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤ ਵਿਚਾਰੀ ॥
ਪਰਾ ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਤਿਯੇ ਨਿਰਧਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੁਨਹੁ ਨਵਧਾ
ਕੋ ਭੇਦ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸਹਿ [4]ਖੇਦ॥ ਸਰਧਾ ਸਹਿਤ ਗੁਰੂ ਕੇ
ਬੈਨ ॥ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੈ ਸਨਮੁਖ ਕਰ ਨੈਨ ॥ ੨੭ ॥ ਦੁਤੀਏ ਕਥਾ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ॥ ਨੀਕੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਨ ਬਰਨੇ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀਏ
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰੰਤੇ ॥ ਬਿਨਾਂ ਭਜਨ ਨਹਿੰ ਸਮਾਂ ਬਿਤੰਤੇ ॥ ੨੮ ॥
ਚੌਥੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਗਵਾਨ ॥ ਠਾਨਹਿੰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੋ ਧਿਆਨ ॥
ਪੰਚਮ ਕਰਹਿ ਅਹਾਰ ਭਲੇਰੇ ॥ ਅਰਪੈ ਪ੍ਰਥਮਹਿੰ ਗੁਰੂ ਅਗੇਰੇ ॥
੨੯ ॥ ਜਥਾ ਸ਼ਕਤ ਸਿੱਖ ਸੰਤ [5]ਅਚਾਵੈ ॥ ਵਸਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਸਾਧ
ਪਹਿਰਾਵੈ ॥ ਖਸ਼ਟਮ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਕੈ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰੈ

---

੧ ਗਊਆਂ ਨੂੰ। ੨ ਦੁਧ ਨੂੰ। ੩ ਨੌਧਾ ਭਗਤੀ।
੫ ਛਕਾਵੈਂ ਭੋਜਨ ਛਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਦੱਛਨਾ ਧਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਧੂਪ ਦੀਪ ਚੰਦਨ ਚਰਚਾਵੈ ॥ ਫੂਲਨ ਆਨ ਸੁਗੰਧ ਚਢਾਵੈ ॥ ਸਪਤਮ ਦਾਸ ਆਪਕੌ ਜਾਨਹਿ ॥ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਹਿਚਾਨਹਿ ॥ ੩੧ ॥ ਅਸ਼ਟਮ ਮਿਤ੍ਰ ਲਖੈ ਜਗ ਪਤ ਕੋ ॥ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਵੈ ਅਪਨੇ ਮਤ ਕੋ ॥ ਨੌਮੇ ਤਨ ਧਨ ਪ੍ਰਭ ਅਰਪਾਏ ॥ ਅਪਨੋ ਕਛੂ ਨ ਲਖੈ [1]ਕਦਾਏ ॥ ੩੨ ॥ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤ ਰੂਪ ਇਹੁ ਜਾਨਹੁ ॥ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਮ ਨਿਜ ਮਾਨਹੁ ॥ ਭਗਤੀ ਪਰਾ ਸਰੂਪ ਲਖਾਵਹੁ ॥ ਆਪਾ ਤਜ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਮਾਵਹੁ ॥ ੩੩ ॥ ਤੀਨਹੁ ਸੁਨ ਕਰ ਭਏ ਅਨੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬੰਦ ॥ ਭਗਤ ਬਿਖੈ ਸਭ [2]ਬੈਸ ਬਿਤਾਈ ॥ ਅੰਤ ਪਰਮ ਪਦ ਲੀਨਸ ਪਾਈ ॥੩੪॥ ਏਕ ਕਿਦਾਰੀ ਮਲ ਜਿਹ ਨਾਮ ॥ [3]ਲੂੰਬਾ ਬਹਿਜ ਬਟਾਲੇ ਧਾਮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਯੋ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ੩੫ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਨ ਲਾਗਾ ॥ ਸੇਵਾ ਕੇ ਤਤਪਰ ਅਨਰਾਗਾ ॥ ਪਿਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਘਾਲ ॥ ਕੀਨ ਕਿਦਾਰੀ ਮਲਹਿ ਨਿਹਾਲ ॥ ਅਸ਼ਟਮ ਮੰਜੀ ਕੋ ਦੇ ਦਾਨ ॥ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਣਾਂ ਖਾਨ ॥ ੩੬॥ ਇਕ ਲੱਧੂ ਸਿਖ ਪੁਰ ਨਨਕਾਣੇ ॥ ਆਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਵ ਕੇ ਥਾਨੇ ॥ ਸੁਨ ਉਪਮਾ ਤ੍ਰਿਤੀਯੇ ਗੁਰ ਕੇਰੀ ॥ ਤਜਯੋ ਧਾਮ ਆਯੋ ਬਿਨ ਬੇਰੀ ॥ ੩੭ ॥ ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿ ਭੋਜਨ ਖਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਆ ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਲਪਟਾਯੋ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨਸ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥੩੮॥ ਲੰਗਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੌ ਲਾਗਾ ॥ ਲਿਆਵੈ [4]ਈਧਨ ਨਿਤ ਵਡ ਭਾਗਾ ॥ ਨਿਸਾ ਮਾਹਿੰ ਜੋ ਸੰਗਤ ਆਇ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਕੌ [5]ਚਾਂਪ ਸੁਲਾਇ ॥ ੩੯ ॥ ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ [6]ਹੇਰ ਦਯਾਲਾ ॥ ਇਕ ਪਲ

---

੧ ਕਦੇ ਭੀ । ੨ ਉਮਰਾ । ੩ ਲੂੰਬਾ ਨਾਮ ਖਤ੍ਰੀ ਜਾਤ ਦਾ । ੪ ਲਕੜਾਂ । ੫ ਮੁਠੀ ਚਾਪੀ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਉਂਦਾ ਸੀ । ੬ ਦੇਖ ਕੇ ।

ਮਹਿੰਸੋ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲਾ ॥ ਨਵਮੀ ਮੰਜੀ ਇਸ ਕੋ ਦੀਨ ॥ ਪਰਚਾਰਨ ਸਿੱਖੀ ਮਗ ਕੀਨ ॥ ੪੦॥ ਇਕ ਸਿਖ ਲਾਲੂ ਦਿਜਬਰ ਜਾਤ ॥ ਪੁਰ ਸੁਲਤਾਨ ਬਸਤ ਬਖਜਾਤ ॥ ਸੋ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕੇ ਹਿਤ ਆਯਾ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ ॥ ੪੧ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਸੇਵਾ ਮਹਿੰ ਹੇਰਾ ॥ ਲਗਯੋ ਸੇਵ ਮਹਿੰ ਭਾਵ ਘਨੇਰਾ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸੇਵ ਬਿਖੈ ਮਸਤਾਨਾ ॥ ਪਠੈ ਗਿਰਾ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਧਯਾਨਾ ॥ ੪੨॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਤਿਸ ਪੈ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਦਸਵੀਂ ਮੰਜੀ ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਢਾਲਾ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਪਰਚਾਰਹੁ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕੋ ਨਹਿੰ ਪਾਰਹੁ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਜਿਵੰਦਾ ਭਾਈ ਖਾਨ ਚੰਦ ਆਦਿ ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਔ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜੋਧ ਰਸੋੱਯਾ ਦੇਗ ਮੈਂ ਗੁਰ ਹਿਤ ਕਰਤ ਅਹਾਰ ॥
ਬਿਪ੍ਰ ਜਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਉਰ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜੋ ਜਿਸ ਕਾਲ ਪੁਰੀ ਮਹਿੰ ਆਵੈ ॥ ਤਬ ਕਰ ਤਿਆਰ ਅਹਾਰ ਅਚਾਵੈ ॥ ਨਹਿੰ ਆਲਸ ਕੋ ਦਿਜਬਰ ਕਰੈ ॥ਆਇ ਛੁਧਤ ਕੀ ਛੁਧਾ ਸੁ ਹਰੈ ॥ ੨ ॥ ਦੇਖ ਸੇਵ ਰੀਝੇ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਦੇ ਗਯਾਨ ਕਰੇਵਾ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਦੁਖ ਨਿਰਵਾਰਾ ॥ ਪਾਯੋ ਪਦ ਜਹਿ ਅਨਦ ਉਦਾਰਾ ॥ ੩ ॥ ਉਗ੍ਰ ਸੈਣ ਅਰ ਰਾਮਾ ਦੀਪਾ ॥ ਆਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਮੀਪਾ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਬੂਝਯੋ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਗੁਰ ਬੋਲੇ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ॥ ੪ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਕਰੋ ਸ਼ਨਾਨ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਪਠਹੁ ਕਰ ਧਯਾਨ ॥ ਅਰਥ ਬਿਚਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਐ ॥ ਕਿਧੌਂ ਸੁਨੈਂ ਕਰ ਨਿਰਨੈ ਧਰੀਐ ॥ ੫ ॥

[1]ਚਤਰ ਘਟੀ ਸਭ ਕਾਜ ਬਿਸਾਰਹੁ ॥ ਅਰਥ ਸੁਨਹੁ ਕੈ ਆਪ ਉਚਾਰਹੁ ॥ [2]ਸਲਤਾ ਮਹਿੰ [3]ਨੌਕਾ ਬਹੁ ਭਰੀਅਤ ॥ [4]ਚਤਰੰਗਲ ਜਲ ਵਹਿਰ ਨਿਹਰੀਅਤ ॥ ੬ ॥ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੋ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰ ॥ ਤਿਮ ਜਗ ਕਾਰਜ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ ਕਰੋ ਧਰਮ ਕੀ ਕਿਰਤ ॥ ਚਤਰ ਘਟੀ ਦਿਹੁ ਗੁਰ ਮਹਿੰ ਬਿਰਤ ॥ ੭॥ ਅਸ ਕਰਨੀ ਤੈ ਹੁਇ ਕਲਜਾਨ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਸੀਦਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਨ ॥ ਸਗਰੇ ਕਾਰਜ ਗੁਰੂ ਸਵਾਰੈ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਮਹਿੰ ਕਬਹੁ ਨ ਹਾਰੈ ॥੮॥ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਕਰਹੁ ਬਿਚਾਰਨ ॥ ਇਕ ਚਿਤ ਹੁਇ ਕਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਸੁਭ ਧਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੁਇ ਕਰ ਜਨਮ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ੯ ॥ ਗੋਪੀ ਦੂਸਰ ਰਾਮਾ ਮਹਿਤਾ ॥ ਮੋਹਣ ਮੱਲ ਅਮਰ ਕੇ ਸਹਿਤਾ ॥ ਚਾਰੋਂ ਆਇ ਲਗੇ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ॥ ਕਰ ਜੋਰਤ ਕਹਿੰ ਰਾਖਹੁ ਸ਼ਰਨੀ ॥ ੧੦ ॥ ਬਿਰਦ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਉਪਦੇਸ਼ਹੁ ਜਿਮ ਹੋਇ ਉਧਾਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਤਬ ਕਹਯੋ ॥ ਹੌਮੈ ਕਰ ਬੰਦਨ ਕੋ ਲਹਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਇਸ ਤੇ ਇਮ ਕੌ ਦੇਹੁ ਤਿਆਗੇ ॥ ਜਪਹੁ ਨਾਮ ਲਹੂ ਸੁਖ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਸੋ ਲਾਗੇ ॥ ਭੇ ਨਿਹਾਲ ਆਤਮ ਰਸ ਪਾਗੇ ॥ ੧੨ ॥ ਇਤ ਸਿਖ [5]ਬਾਹਿਜ ਧਹਮਾ ਨਾਮ ॥ ਤਖਜਰ ਗੋਤ ਬ੍ਰਾਮ ਪੁਰ ਧਾਮ ॥ ਆਯੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ॥ ਕਰਤ ਭਯੋ ਲੰਗਰ ਕੀ ਕਾਰ ॥ ੧੩ ॥ [6]ਕਲਸਾ [7]ਨਿਸ ਦਿਨ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰੈ ॥ ਬੇਪਾਸਾ ਤੇ ਲਿਆਵਨ ਕਰੈ ॥ ਤੋਟ ਨ ਦੈਬੇ ਦੇ ਕਬ ਪਾਨੀ ॥ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਾਨੀ ॥੧੪ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਤੇਰੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲ ॥ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਹੁ ਸੁਖ ਨਾਲ ॥ ਇਕ

---

੧ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ। ੨ ਨਦੀ ਵਿਚ। ੩ ਬੇੜੀ। ੪ ਚਾਰ ਉਂਗਲ ਜਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ੫ ਖਤ੍ਰੀ। ੬ ਘੜਾ ਵਾ ਸਾਗਰ। ੭ ਰਾਤ ਦਿਨੇ।

ਦਸ ਮੰਜੀ ਦੀਨ ਦਯਾਲ॥ ਧਰਮਾ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲ ਬਿਸਾਲ ॥੧੫॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਸੁਨ ਕਾਨ ਦੈ ਭਈ ਕਥਾ ਜਸ ਆਨ ॥
ਰਾਮਦਾਸ ਚਤਰਥ ਗੁਰੂ ਜਸ ਭੌ ਲੀਨ ਜਹਾਨ ॥ ੧੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ [1]ਲਵ ਪੁਰ ਚੂਨੀ ਮੰਡੀ ਭਾਰੀ ॥ ਸੋਢ ਸੁ ਬੰਸ ਰਹੈ [2]ਉਜਿਆਰੀ ॥ ਤਾ ਮਹਿ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਹਰਿਦਾਸ ॥ [3]ਦਾਰਾ ਦਯਾਵਤੀ ਤਹਿ ਖਾਸ ॥ ੧੭ ॥ ਸੰਮਤ ਪਚਪਨ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ॥ ਕੱਤਕ ਵਦੀ ਦੂਜ ਤਬ ਆਹੀ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ [4]ਬ੍ਰਿਸਪਤਿ ਵਾਰਾ ॥ ਜਨਮੇ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥ ਸਭ ਪੁਰ ਹਰਖ ਅਚਾਨਕ ਲਹਿਯੋ॥ ਜਿਸ ਅਨੰਦ ਕੋ ਜਾਤ ਨ ਕਹਿਯੋ ॥ ਦੀਨ ਦਾਨ ਬਹੁ ਤਬ ਹਰਦਾਸ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮ ਭੀ ਪੂਰਨ ਆਸ ॥ ੧੯ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਭੇ ਬਡੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ॥ ਬੁੱਧ ਬਿਲੰਦ ਨਿਕੰਦਨ ਕਾਲਾ ॥ ਸੰਮਤ ਅਠਸਠ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿ ॥ [5]ਖੋੜਸ ਫਾਗਣ ਕੇ ਦਿਨ ਮਾਹਿ ॥੨੦॥ ਬਾਸਰ ਕੇ ਭਲਜਨ ਕੀ ਬੰਸ ॥ ਜੋ ਅਬ ਤੀਸਰ ਗੁਰ ਅਵਤੰਸ ॥ ਇਨ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਜੋਇ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਬਿਆਹੀ ਸੋਇ॥੨੧॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਬਿਆਹਿ ਕਥਾ ਕਛ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭੀ ਤਨਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕਹਿ ਆਇ॥
ਆਗੇ ਭੀ ਜਸ ਵਿਧ ਸਕਲ ਸੁਨ ਸ੍ਰੋਤਾ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ੨੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੰਮਤ ਉਨਾਸੀ ਅੱਸੂ ਮਾਹਿ ਜਨਮਯੋਂ ਸਾਹਿਬ-ਜ਼ਾਦਾ ਆਹਿ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਤਹਿੰ ਨਾਮ ਧਰਾਯੋ ॥ ਪਾਲਯੋ ਸਭ ਬਿਧ ਅਨਦ ਬਢਾਯੋ ॥ ੨੩ ॥ ਪੁਨਹਿੰ ਬਯਾਸੀ ਸੰਮਤ ਥਾਯੋ ॥ ਹਾੜ ਚਾਰ ਦਿਨ ਊਪਰ ਆਯੋ ॥ ਜਨਮਯੋਂ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਸੁਤ ਦੂਵਾ ॥ ਬਡਾ ਭਯੋ [6]ਅਵਧੂਤ ਜੁ ਹੂਵਾ ॥ ੨੪ ॥ ੨੪ ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਪਾਇ ਗੁਰ ਗਾਦੀ ॥ ਗੋਂਦਵਾਲ ਆ ਕੀਨ ਅਬਾਦੀ ॥ ਭਾਨੀ

---

੧ ਲਾਹੌਰ। ੨ ਪ੍ਰਗਟ। ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੪ ਵੀਰ ਵਾਰ। ੫ ਸੋਲ
੬ ਸਾਧੂ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲਾ

ਤਾਤਨ ਸੋਂ ਰਾਮਦਾਸ ॥ ਮਿਲਨ ਆਇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥੨੫॥
ਜਿਨਕੇ ਭਾਗ ਪੁਰਬਲੇ ਜਾਗੇ ॥ ਅਸ [1]ਦੰਪਤ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ॥
ਰਹਿਨ ਲਗੇ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਇਕ ਸੇਵਾ
ਆਜ ॥ ੨੬ ॥ ਸੰਮਤ ਚੌਰਾਸੀ ਜਬ ਥਯੋ ॥ ਸਪਤਮ ਵਦੀ ਵਿਸਾਖ
ਸੁ ਲਯੋ ॥ [2]ਮੇਖ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ਅਠ ਦਸ ਕੇਰਾ ॥ ਮੰਗਲਵਾਰ ਲਗਨ
ਸੁਭ ਹੇਰਾ॥੨੭॥ [3]ਜਗਮੰ ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਜਬੈ ॥ ਹੁਤੋ ਨਿਛਤ੍ਰ ਰੋਹਨੀ
ਤਬੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਕੁਲ ਨਭ ਚੰਦ ॥ ਲੀਨੋ ਜਨਮ ਅਨੰਦ
ਬਿਲੰਦ ॥ ੨੮ ॥ ਕਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪਿਤਾ ਪੁਨ ਨਾਨਾ ॥ ਉਪਜਿਓ
ਬਾਣੀ ਕੇਰ ਖਜਾਨਾ ॥ ਸਦਨ ਨਾਨਕੇ ਭਏ ਬਡੇਰੇ॥ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ
ਤੇਜ ਬਡੇਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [4]ਲਘ ਬੈ ॥ਖ਼ੇਲਤ
[5]ਅਜਰ ਬਿਖੇ ਇਤ ਉਤ ਹ੍ਵੈ ॥ ਬਾਲਕ ਗੁਰ ਢਿਗ ਜਾਇ ਨ ਕੋਊ॥
[6]ਬਰਜੇ ਹੁਤੇ ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਸੋਊ ॥ ੩੦ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਹਿਜ
ਸੁਭਾਇ ॥ [7]ਜਜਨੀ ਪਿਤ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਦਿਸ ਜਾਇ ॥ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਵਸੇ
ਤਹਿ ਲਗ ਗਏ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਯੰਕ ਪਰ ਜਹਿ ਥਿਤ ਥਏ ॥ ੩੧ ॥
ਪੌਢਨ ਸਮੋਂ ਹੁਤੇ ਸਭ ਜਾਨਾ ॥ ਸੇਵਕ ਨਿਕਟ ਨ ਥੋ ਤਿਸ ਥਾਨਾ ॥
ਭਾਈ ਨੇ ਸੁਤ ਜਾਤ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਧਾਈ ਗਹਿਨ ਹੇਤ ਡਰ ਧਾਰਾ ॥
੩੨ ॥ ਖੇਲਤ ਲਗੀ ਦੇਹ ਬਹੁ ਮਾਟੀ ॥ ਠਾਂਢੇ ਗਹੇ ਪਲੰਘ ਕੀ
ਪਾਟੀ ॥ ਗਹਿਨ ਹੇਤ ਤਬ ਨਿਕਟ ਸਿਧਾਰੀ ॥ ਪਿਖ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨੇ
ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਨਹਿੰ ਲੇ ਜਾਹੁ ਰਹਿਨ ਦਿਹੁ ਖਰਯੋ ॥
ਜੁਗ ਕਰ ਸੋਂ ਗੁਰ ਗਹਿਬੋ ਕਰਯੋ ॥ ਊਪਰ ਕੌ ਉਠਾਇ ਤਬ
ਲਹਯੋ ॥ [8]ਗਵਰ ਭਾਰ ਲਖ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਹਯੋ ॥ ੩੪ ॥ ਭਾਰੀ ਗੁਰ
ਜਗ ਮੈਂ ਬਿਦਤੈ ਹੈ ॥ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬੋਹਿਥ ਬਡ ਹ੍ਵੈ ਹੈ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ

---

੧ ਪਤੀ ਪਤਨੀ। ੨ ਵਸਾਖ ਦਾ ਮਹੀਨਾ। ੩ ਇਕ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਜਨਮ ਲਿਆ। ੪ ਛੋਟੀ ਉਮਰ। ੫ ਵੇਹੜੇ ਵਿਚ। ੬ ਰੋਕੇ। ੭ ਮਾਤਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਘਰ। ੮ ਬਹੁਤ ਭਾਰ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ।

ਅਰਜਨ ਚਰਨ ਉਠਾਇਵ ॥ ਊਪਰ ਧਰਨ ਪ੍ਰਯੰਕ ਲੁਭਾਇਵ ॥ ੩੫ ॥ ਗੁਰੂ ਦੇਖ ਕਰ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ਅਬ ਹੀ ਤੇ ਗਾਦੀ ਲਲਚਾਨੇ ॥ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਪਾਸ ਤੇ ਲੀਜੈ ॥ ਤਬ ਲਗ ਧੀਰਜ ਧਾਰਨ ਕੀਜੈ ॥ ੩੬ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪਿਤਾ ਬਾਕ [1]ਅਨਕੂਲੇ ॥ ਅਧਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਲਖ ਮਨ ਮਹਿੰ ਫੂਲੇ ॥ ਲਘ ਸੁਤ ਕੋ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਾਇਵ ॥ ਲੇਕਰ ਗੋਦ [2]ਪ੍ਰਮੋਦ ਲਜਾਇਵ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਜਨਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਖਸਟਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ॥ਇਕ ਦਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਸਾ ਮਹਿੰ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਸੁਪਤਾਇ॥
ਕੂਕ ਪੁਕਾਰੀ ਨਾਰ ਇਕ ਸਗਰੀ ਪੁਰੀ ਸੁਨਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਨਤ ਹੀ ਨੈਨ ॥ ਬੋਲੇ ਦਾਸ ਸੰਗ ਸੁਖ ਦੈਨ ॥ ਕੌਨ ਅਚਾਨਕ ਕੀਨ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਕਿਸ ਤੇ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ਇਸ ਨਾਰੀ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨ ਬੱਲੂ ਨੇ ਤਬਹਿ ਸੁਨਾਈ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਿ ਕੋ ਬਿਲਲਾਈ ॥ ਕਹਾਂ ਭਯੋ ਕੁਝ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ਨੰਦਨ ਦੁਖੀ ਕਿ ਹਤ ਭਾ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥ ੩ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਓ ਜਾਇ [3]ਸੁਧ ਆਨਹੁ ॥ ਭਈ ਦੁਖੀ ਕਿਮ ਹਮਹਿ ਬਖਾਨਹੁ ॥ ਸੁਨ ਆਇਸ ਬੱਲੂ ਚਲ ਗਯੋ ॥ [4]ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਤ੍ਰ ਤਹਿ ਦੇਖਤ ਭਯੋ ॥ ੪ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਬੂਝ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਕਹਯੋ ॥ [5]ਤ੍ਰਿਯ ਬਿਧਵਾ ਕੇ ਇਕ ਸੁਤ ਰਹਯੋ ॥ ਤੇਯਾ ਤਾਪ [6]ਖੇਦ ਤਿਸ ਦੈ ਕੈ ॥ ਕਰਯੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਹੁ ਨਿਰਬਲ ਕੈ ਕੈ ॥ ੫ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕਹਯੋ ਪ੍ਰਾਤ ਜਬ ਹੋਇ ॥ ਮਰਯੋ ਪੁਤ੍ਰ ਤਿਸ ਜੀਵਨ ਹੋਇ ॥ ਅਬ ਕਹਿ ਦੇਉ ਨ ਕਰਹਿ ਬਿਲਾਪ ॥ ਬੰਧਹਿੰ ਕੈਦ

੧ ਅਨੁਸਾਰ । ੨ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ । ੩ ਖਬਰ ਲੈ ਆਣਾ ਕਰੋ । ੪ ਪੁਤਰ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ । ੫ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਧਵਾ । ੬ ਤਾਪ ਦੇ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ।

ਤੇਈਆ ਤਾਪ ॥ ੬ ॥ ਸੁਨ ਬੱਲੂ ਨੇ ਜਾਇ ਸੁਨਾਈ ॥ ਭਈ ਭੋਰ ਸੁਤ ਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਆਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜਲ ਮੰਗਾਇ ਛਿਰਕਾਯੋ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਹਿ ਬਾਲ ਜਿਵਾਯੋ ॥ ੭ ॥ ਅਸ ਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇ ਦਾਨ ॥ ਬੱਲੂ ਸੋਂ ਪੁਨ ਕੀਨ ਬਖਾਨ ॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਿਵਾਵਨ ਭਲੀ ਨ ਬਾਤ ॥ ਯਾਂਤੇ ਅਬ ਇਸ ਤੇ ਉਪਰਾਂਤ ॥ ੮ ॥ ਨਰ ਤ੍ਰਿਯ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਇੰ ਕਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ਜਬ ਲਗ ਤਨ ਧਰ ਹਮ ਪੁਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ਜਮ ਕੋ [1]ਠਾਕ ਦਯੋ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵਨ ਕਰਤੋ ਕਾਲ ॥ ੯ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਵਹੁ ॥ ਕਿਸਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਹੀਂ ਬਿਨ-ਸਾਵਹੁ ॥ ਦੋਇ ਬੀਸ ਸੰਮਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ॥ ਲੇ ਗਾਦੀ ਕੋ ਬਸਤ ਭਏ ਪੁਰ ॥ ੧੦ ॥ ਤਬ ਲੌ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਅਨੰਦੇ ॥ ਕਿਸਕੇ ਨਹਿੰ ਜਮ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕੰਦੇ ॥ ਅਚਰਜ ਚਰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਾਂ ॥ ਦੀਪਕ ਬਰੈ ਤੇਲ ਨਹਿੰ ਜਹਾਂ ॥ ੧੧ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਤੇੱਯਾ ਤਾਪ ਹਕਾਰਯੋ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਰਕ ਸਮ ਤਨ ਧਾਰਯੋ ॥ [2]ਚਰਨ ਜੰਜੀਰ ਡਾਰ ਕਰ ਦੀਨ ॥ [3]ਗਰ ਮਹਿ ਤੌਕ ਪਾਇਬੋ ਕੀਨ ॥ ੧੨ ॥ ਜੁਗ ਹਾਥਨ ਮਹਿ ਡਾਰ [4]ਹਥੌਰੀ ॥ ਲੋਹ ਪਿੰਜਰੇ ਮਹਿ ਤਿਸ ਠੌਰੀ ॥ ਪਾਇ ਪੌਰ ਨਿਜ ਦੀਨ ਟਿਕਾਯੋ ॥ ਕਹਯੋ ਗੁਰੂ ਇਸ [5]ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਅਬ ਪੌਰ ਰਖਾਯੋ ॥ ਕੇਤਕ ਮਾਸਨ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਯੋ ॥ ਦੁਰਬਲ ਅੰਗ ਹੋਇ ਬਹੁ ਗਯੋ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਬੰਦਤ ਭਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਕਹਿ ਕੋ ਆਵੈ ਅਸ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਮੋਹਿ [6]ਮੁਚਾਵਹਿ ਕਰਨਾ ਧਾਰੀ ॥ ਨਿਕਟ ਕਦੀਮੀ ਸੇਵਕ ਜੋਇ ॥ ਲਖੈਂ ਦੁਖਦ ਹਿਤ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ੧੫ ॥ ਤਬ ਲਾਲੋ ਡੱਲੇ ਕਾ ਜੋਈ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਹਿਤ ਆਯੋ ਸੋਈ ॥ ਪਿਖ ਲਾਲੋ ਕੋ ਤੇੱਯਾ ਜਬੈ ॥ ਬਿਨਤੀ ਅਧਕ ਬਖਾਨੀ ਤਬੈ ॥੧੬॥

੧ ਜਮਕਾਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ। ੨ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗਲੀ ਪਾ ਦਿਤੀ। ੩ ਗਲ ਵਿਚ ਰਸੀ ਪਾਣਾ ਕੀਤਾ। ੪ ਹਥ ਕੜੀਆਂ। ੫ ਡਰ। ੬ ਮੈਨੂੰ ਛੁਡਾਓ।

ਤੁਮ ਉਪਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸੁ ਆਯੋ ॥ ਗੁਰੂ ਕੈਦ ਤੇ ਹਮੈ ਛੁਡਾਯੋ ॥
ਲਾਲੋ ਦੇਖ ਦਯਾ ਮਨ ਆਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਢਿਗ ਜਾਇ ਸੁਨਾਈ
॥ ੧੭ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਕਰਹੁ ਖਲਾਸੀ ॥ [1]ਦੁਰਬਲ ਅਧਕ
ਲਹੈ ਦੁਖ ਰਾਸੀ ॥ ਭਯੋ ਦੀਨ ਕਰ ਜੋਰ ਦਿਖਾਵੈ ॥ ਛੁਟਬੇ ਕਾਰਨ
ਬਿਨੈ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ੧੮ ॥ ਕਹਿਯੋ ਗੁਰੂ ਹੇ ਲਾਲੋ ਭਾਈ ॥ ਇਹੁ
ਬਾਲਕ ਨਹਿੰ ਬੁਰੀ ਬਲਾਈ ॥ ਜੇਕਰ ਹਮ ਸੇ ਇਸੇ ਛੁਡਾਵੋ ॥
ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਲੇਹ ਤੁਮ ਜਾਵੋ ॥ ੧੯ ॥ ਇਮ ਆਗਯਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ
ਲੀਨ ॥ ਆਇ ਖਲਾਸੀ ਤਤ ਛਿਨ ਕੀਨ ॥ ਗੁਰ ਤੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ
ਤਿਸ ਚਾਲੇ ॥ ਤਿਸ ਬਾਲਕ ਕੋ ਲੀਨਸ ਨਾਲੇ ॥ ੨੦ ॥ ਪਹੁੰਚੇ
ਕਿਤਕ ਕੋਸ ਜਬ ਜਾਇ ॥ ਤੇੱਯਾ ਤਾਪ [2]ਛੁਧਤ [3]ਬਿਕਲਾਇ ॥
ਲਾਲੋ ਸੰਗ ਕਰਯੋ ਕਰ ਜੋਰ ॥ ਅਬ ਚਲਬੇ ਕੋ ਨਹਿੰ ਮਮ ਜੋਰ ॥
੨੧ ॥ ਭੂਖ ਅਧਕ ਲਾਗੀ ਤਨ ਮੇਰੇ ॥ ਬਿਨ ਅਹਾਰ ਦਿਨ ਬਿਤੇ
ਘਨੇਰੇ ॥ ਦਿਹੁ ਨਿਦੇਸ ਅਬ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੋਂ ॥ ਪੁਨ ਤੂਰਨ ਤੁਮ ਸੰਗ
ਸਿਧਾਵੋਂ ॥ ੨੨ ॥ ਸੁਨ ਲਾਲੋ ਕਰ ਦਯਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਆਗੇ ਚਲ
ਹੈਂ ਗ੍ਰਾਮ ਮਝਾਰੀ ॥ ਪਹਿਤ [4]ਚੂਨ ਲੇ ਬਹੁਤ ਪਕਾਵੈਂ ॥ ਨੀਕੀ ਰੀਤ
ਤੋਹਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈਂ ॥ ੨੩ ॥ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਕਛ ਨੇਰੇ ਜਾਨ ॥ ਮਨ
ਭਾਵਤ ਕੀਜਹਿ ਤਹਿ ਖਾਨ ॥ ਪੁਨ ਤੁਝ ਕੋ ਲੇ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੈਂ ॥
ਪਹੁੰਚਹਿੰ [5]ਸਿਵਰ ਨੀਕ ਪਰਕਾਰੈਂ ॥ ੨੪ ॥ ਸੁਨ ਬਾਰਕ ਤਬ ਬਾਕ
ਬਖਾਨਾ ॥ ਮਮ ਅਹਾਰ ਅਬ ਹੈ ਇਸ ਥਾਨਾ ॥ ਤੁਮ ਆਗਿਆ
ਬਿਨ ਸਕੋਂ ਨ ਖਾਇ ॥ ਕਰੋ ਤੁਰਤ ਹੀ ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ॥ ੨੫ ॥
ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਕ ਲਾਲੋ ਕਹਯੋ ॥ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਹੁ ਅਹਾਰ ਜਹਿੰ ਲਹਯੋ ॥
ਘਰੀ ਮਾਤ੍ਰ ਹਮ ਠਹਿਰਨ ਕਰੈਂ ॥ ਪੁਨ ਹਮ ਚਲੈਂ ਤੋਰਿ ਸੰਗ ਧਰੈਂ॥

---

੧ ਕਮਜ਼ੋਰ। ੨ ਭੁਖ। ੩ ਦੁਖੀ। ੪ ਆਟਾ।
੫ ਡੇਰਾ।

੨੬ ॥ ਤਹਿੰ ਧੋਬੀ ਇਕ ਬਸਤ੍ਰ ਪਖਾਰੈ ॥ ਜਲ [1]ਨਿਚੋਰ ਸੁਸਕਨ ਕੋ ਡਾਰੈ ॥ ਜਬ ਲਾਲੋ ਤੇ ਆਗਿਆ ਲੀਨ ॥ ਤਤ ਛਿਨ ਪ੍ਰਵਸਨ ਤਿਸ ਤਨ ਕੀਨ ॥ ੨੭ ॥ ਭਯੋ [2]ਕੰਪ ਧੋਬੀ ਗਿਰ ਪਰਯੋ ॥ ਸਰਬ ਸਰੀਰ [3]ਪੀਰਬੋ ਕਰਯੋ ॥ [4]ਰੁਧਰ ਨਿਚੋਰ ਲੀਨ ਸਭ ਐਸੇ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਨਿਚੋਰਤ ਜਲ ਕੋ ਜੈਸੇ ॥ ੨੮ ॥ ਤਹਿ [5]ਘਟ ਫੋਰ ਠੀਕਰਾ ਭਰਯੋ ॥ ਲਾਲੋ ਨਿਕਟ ਲਜਾਇਬੋ ਕਰਯੋ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਭਾਈ ਲੇਹੁ ਨਿਹਾਰ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਮੋਹਿ ਅਹਾਰ ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਤੇ [6]ਛੁਧਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਪਾਨ ਕਰੋਂ ਤ੍ਰਿਪਤੋਂ ਇਸ ਕਾਲਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪ ਕੀ ਮੋਹਿ ਬਚਾਯੋ ॥ ਬਡ ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੋਹਿ [7]ਮੁਚਾਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਸੁਨ ਅਰ ਪਿਖ ਲਾਲੋ [8]ਉਰ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਕੈਦ ਗੁਰੂ ਤੇ ਇਸੇ ਨਿਕਾਸਾ ॥ ਬਡ ਬਲਾਇ ਨਾਂ ਮੈਂ ਕਛੁ ਜਾਨਾ ॥ ਸੰਗ ਕ੍ਰੂਰ ਕਰਮਾਂ ਅਬ ਆਨਾ ॥ ੩੧ ॥ ਕਹਿ ਲਾਲੋ ਅਬਚਲ ਗੁਰ ਪੌਰੈ ॥ ਮੈਂ ਨ ਲਜਾਵਹੁੰ ਅਪਨੀ ਠੌਰ ॥ ਜੀਵਨ ਕੋ ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਪਾਪੀ ॥ ਬ੍ਯਾਕੁਲ ਕਰਹਿ ਮਹਾਂ [9]ਸੰਤਾਪੀ ॥ ੩੨ ॥ ਗੁਰ ਰਖਾਹਿੰਗੇ ਕੈਦ ਮਝਾਰੀ ॥ ਤੁਮਰੇ ਜੋਗ ਅਹੈ ਅਸ ਕਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਤੇਂਯਾ ਚਿਤ ਅਤਸੈ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਨਾਹਿੰ ਲਜਾਹੁ ਗੁਰੂ ਅਬ ਪਾਸਾ ॥ ੩੩ ॥ ਮੈਂ ਤੁਮਰੇ ਬਾਕਨ ਅਨੁਸਾਰੀ ॥ ਜਿਮ ਉਰ ਚਹੋ ਸੋ ਕਰਹੋਂ ਕਾਰੀ ॥ ਅਬ ਤੇ ਆਗੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ਜਿਸ ਬਿਧ ਹੋਯੋ ਹਮ ਤੁਮ ਸੰਗ ॥ ੩੪ ॥ ਕਹੈਂ ਕਥਾ ਜੋ ਸੁਨੈ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵੈਂ ॥ ਤਹਾਂ ਨ ਮੈਂ ਦੁਖ ਦੇਹੁੰ ਕਦਾਈ ॥ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤਤ ਕਾਲ ਅਲਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਕਰਨਾ ਕਰਹੁ ਛੋਰ ਅਬ ਜਾਵਹੁ ॥ ਨਿਜ ਉਪਕਾਰ ਕਰਯੋ ਨ ਮਿਟਾਵਹੁ ॥ ਬਿਨੈ ਸੁਨੀ ਲਾਲੋ ਤਜ ਦਯੋ ॥ ਗੁਰੂ ਕੈਦ ਤੇ ਛੂਟਤ ਭਯੋ ॥ ੩੬ ॥ ਬਹੁਰ ਨ ਗੋਇੰਦ

---

੧ ਧੋਬੀ ਕਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਸੁਕਣੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ੨ ਕੰਬਣ ਲਗਾ। ੩ ਪੀੜਾ। ੪ ਲਹੂ। ੫ ਘੜਾ ਫੋੜ ਕੇ ਠੀਕਰਾ ਲਹੂ ਦਾ ਭਰਕੇ ਲਾਲੋ ਪਾਸ ਲੈ ਆਇਆ। ੬ ਭੁਖ। ੭ ਛੁਡਾਇਆ। ੮ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਡਰਿਆ। ੯ ਦੁਖ।

ਵਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ॥ ਸੁਨੈ ਨਾਮ ਡਰ ਧਾਰ ਵਸ਼ੇਸ਼ਾ ॥ ਤੇੱਯਾ ਤਾਪ ਆਇ ਜਿਸ ਭਾਈ ॥ ਕਥਾ ਸੁਨੈ ਮਨ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਈ ॥ ੩੭ ॥ [1]ਗੇਹੂ ਚੂਨ ਸਵਾ ਸਿਰ ਲਹੈ ॥ [2]ਸਵਾ ਪਾਉ ਰਸ ਈਖ ਮਿਲਹੈ ॥ ਮਵਾ ਛਟਾਂਕ ਸੁ ਘਿਰਤ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ਅਸ ਲਾਲੋ ਕਾ ਰੋਟ ਪਕਾਵੈ ॥੩੮॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਬਾਰਕਨ ਖ੍ਵਾਵੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਨਾਮ ਕੌ ਧਿਆਵੈ॥ ਸੋਂ [3]ਜੂਰ ਤੇੱਯੇ ਤੇ [4]ਮੁਚ ਜਾਵੈ ॥ ਕਵਿ ਅਸ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਬਲ ਜਾਵੈ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਯ ਮਹਿਲੇ ਤੇੱਯੇ ਤਾਪ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਚਲੇ ਖਡੂਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸੂ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥
ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਸੰਗ ਮਿਲ ਭਲੇ ਧਾਰਯੋ ਜੁਗਹਿ ਹੁਲਾਸ ॥ ੧ ॥
ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਯੋ ਅਸ ਬਿਧ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥
ਪ੍ਰਿਥਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਸਿਖ ਸੰਗਤਾਂ ਆਵੈਂ ਰਾਵੈਂ ਪਾਸ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨਹੀਂ [5]ਪਰਸਪਰ ਮਿਲਬੋ ਹੋਇ ॥ ਭਾਉ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹਿੰ ਧਾਰੇ ਕੋਇ ॥ ਸਿੱਖ ਕੀ ਸਿੱਖ ਸੈਂ ਹ੍ਵੈ ਨ [6]ਚਿਨਾਰੀ ॥ ਦਰਸ ਜਾਇੰ ਘਰ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੇਲਾ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਹੁ ਵਧਹਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਮਹਿੰ ਮੇਲੋ ਹੋਇ ॥ ਬਹੁ ਦੇਸਨ ਪੁਰ ਸੰਗਤ ਜੋਇ ॥ ੪ ॥ ਰਾਵਰ ਕੀ ਰਜਾਇ ਜਬ ਪੈਹੈਂ ॥ਦੂਰਦੂਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਮਿਲੈ ਹੈਂ॥ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਸੁ ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਮ ਧੰਨ ॥ ੫ ॥ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਬਿਚਾਰਨ ਕਰੈਂ ॥ ਸਿੱਖ ਅਨੇਕ ਮਿਲੇ ਨਿਸਤਰੈਂ ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਚਿਤਵੀ ਮਮ ਚਿਤ

---

੧ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ ਸਵਾ ਸੇਰ। ੨ ਪੰਜ ਛਟਾਂਕ ਗੁੜ ਦਾ ਸ਼ਰਬਤ ਬਣਾਕੇ ਆਟਾ ਉਸ ਸ਼ਰਬਤ ਵਿਚ ਗੁੰਦ ਕੇ ਤੇ ਸਵਾ ਛਟਾਂਕ ਘਿਓ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮੋਦਾ ਸਾਰਾ ਰੋਟ ਪਕਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਭੇਟਾ ਕਰੇ। ੩ ਤਾਪ। ੪ ਚਲਾ ਜਾਵੇ। ੫ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੬ ਪਛਾਣ।

ਸੋਇ ॥ ਸਗਰੇ ਆਵਹਿਂ ਦਿਵਸ ਬਸੋਇ ॥ ੬ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਲਿਖਹੁ ਪਠਾਵਹੁ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਇਕਠੇ ਆਵਹੁ ॥ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲਿਖ ਪਰਵਾਨੇ ॥ ਪਠੇ ਪੂਰਨ ਜਹਿਂ ਕਹਿਂ ਸਿਖ ਜਾਨੇ ॥ ੭ ॥ ਸੁਨਤ ਹੁਕਮ ਨਾਮਾ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ ॥ ਰਹੇ ਉਡੀਕਤ ਪੁਨ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ਪਹੁੰਚਹਿਂ ਗੁਰ ਢਿਗ ਦਿਵਸ ਬਸੋਇ ॥ ੮ ॥ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤ ਵਧਤ ਰਹਿਤ ਬਹੁ ਭਾਉ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਚੌ ਗੁਨ ਚਾਉ ॥ ਬੀਤੀ [1]ਸਿਸਰ ਬਸੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ਸੁਮਨ ਸਬਹਿ [2]ਉਪਬਨਹਿ ਬਿਕਾਸਾ ॥ ੯ ॥ ਬਹੁਤੀ [3]ਉਸਨ ਨ ਸੀਤਲਤਾਈ ॥ ਚਲਨ ਪੰਥ ਕੋ ਹੈ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਜਹਿਂ ਜਹਿਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਬ੍ਰਿੰਦੇ ॥ ਦਰਸਨ ਕੋ ਉਮਗੇ ਆਨੰਦੇ ॥ ੧੦ ॥ ਬੰਧੇ ਟੋਲ ਸੰਗਤਾਂ ਆਈ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਤੇ ਵਸਤੂ ਗਨ ਲਜਾਈ ॥ ਆਨ ਸਭਨ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹੇਰਾ ॥ ਮੇਲਾ ਮਿਲਕੇ ਭਯੋ ਬਡੇਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਜਥਾ ਚਕੋਰ ਹੋਇ ਸਮਦਾਯਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਸ ਪਤ ਦਰਸਾਯਾ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸੁ ਭੀਰ ॥ ਦਰਸਹਿਂ ਵਾਰ ਨ ਪਾਵਹਿਂ ਤੀਰ ॥ ੧੨ ॥ [4]ਪਾਇਨ ਪਾਸ ਉਪਾਇਨ ਧਰ ਧਰ ॥ ਆਵਹਿਂ ਜਾਇ ਬੰਦਨਾ ਕਰ ਕਰ ॥ ਸਿੱਖ ਅਨੇਕ ਦੇਗ ਕੋ ਲਾਗੇ ॥ ਕਰਹਿਂ [5]ਪਾਕ ਸਿੱਧ ਉਰ ਅਨਰਾਗੇ ॥ ੧੩ ॥ ਕੇਤਕ ਨੀਰ ਆਨਬੋ ਕਰਹੀ ॥ ਸੰਗਤ ਕੋ ਸੇਵਹਿਂ ਹਿਤ ਧਰਹੀ ॥ ਮਹਾਂ [6]ਕੁਲਾਹਲ ਮੇਲਾ ਹੋਵਾ ॥ ਹਰਖਤ ਸੰਗਤ ਦੀਰਘ ਜੋਵਾ ॥ ੧੪ ॥ ਕਰਹਿਂ ਪਰਸਪਰ ਭਾਉ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਉਚਰਹਿਂ ਮਿਲ ਗੁਰ ਕੋ ਜਸ ਜਾਲਾ ॥ ਅਤ ਅਨੰਦ ਸੰਗਤ ਮਹਿਂ ਹੋਇ ॥ ਸੁਖ ਮੇਲੇ ਕੇ ਲਹਿ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ੧੫ ॥ ਕਿਤਕ ਸਮੇਂ ਬੀਤਿਯੋ ਜਬ ਜਾਨਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ

੧ ਮਾਘ ਫਗਣ। ੨ ਬਾਗਾਂ ਵਿਚ ਖੇੜਾ। ੩ ਗਰਮੀ ਸਰਦੀ। ੪ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਭੇਟਾ ਦੇ ਢੇਰ ਲਗ ਗਏ। ੫ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਛਕ ਕੇ। ੬ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਦਾ ਰੌਲਾ।

ਬਖਾਨਯੋ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕੋ ਚਿਰ ਬਹੁ ਹੋਵਾ ॥ ਕਹਾ ਗਯੋ ਹਮ ਨਿਕਟ ਨ ਜੋਵਾ ॥ ੧੬ ॥ ਸੇਵਕ ਬੱਲੂ ਕਹਯੋ ਸੁਨਾਇ ॥ ਸੰਗਤ ਕੀ ਬਹੁ ਸੇਵ ਕਮਾਇ ॥ ਦੇਗ ਤਯਾਰ ਕਰ ਦੇਹਿ ਅਹਾਰਾ ॥ ਪੰਕਤ ਕੋ ਬਠਾਇ ਇਕ ਸਾਰਾ ॥ ੧੭ ॥ ਸੀਤਲ ਜਲ ਕੋ ਭਰ ਕਰ ਲਯਾਵੈ ॥ ਬੂਝ ਬੂਝ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪਯਾਵੈ ॥ ਛੁਧਾ ਪਿਪਾਸਾ ਸਭ ਕੀ ਹਰੈ ॥ ਬਾਂਛਤ ਸਿੱਖਯਨ ਦੈਬੋ ਕਰੈ ॥ ੧੮ ॥ ਕਰ ਮਹਿੰ ਗਹੈ [1]ਬੀਜਨੋ ਫੇਰ ॥ [2]ਬਾਯੂ ਕਰਤ [3]ਉਸਨ ਬਹੁ ਹੇਰ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਸੁਖੀ ਕਰੰਤਾ ॥ ਇਤ ਉਤ ਫਿਰਕੈ ਸੇਵ ਬੁਝੰਤਾ ॥ ੧੯ ॥ ਚਹੈ ਸੁ ਦੇਹਿ ਅਹਾਰ ਸੁ ਪਾਨੀ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਠਾਨੀ ॥ ਯਾਂਤੇ ਨਹਿੰ ਆਵਨ ਤਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਰਹਯੋ ਰੁਕਯੋ ਜਹਿੰ ਕਾਜ ਬਡੇਰਾ॥੨੦॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਰਾਮਦਾਸ ਹੈ ਧੰਨ ॥ ਜਿਨ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ॥ ਹਮਰੇ ਹਿਤ ਇਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਰੀ ॥ ੨੧ ॥ ਦੁਲਭ ਪਦਾਰਥ ਹੋਇ ਨ ਕੋਇ ॥ ਨੌ ਨਿਧ ਸਿੱਧ ਪਾਇ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਸੇਵਾ ਅਨਰਾਗ ॥ ਅਪਰ ਨ ਇਸਤੇ ਕੋ ਵਡਭਾਗ ॥ ੨੨ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਬੰਸ ਬਿਸਾਲ ਜੁ ਇਸ ਕੋ ॥ ਪੂਜਮਾਨ ਹੋਵੈ ਚਹੁ ਦਿਸ ਕੋ ॥ ਜੋ ਨਰ ਮਮ ਸੰਗਤ ਕੌ ਸੇਵਹਿ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਮਹਿੰ ਸੁਭ ਫਲ ਲੇਵਹਿ ॥ ੨੩ ॥ ਮੋਰ ਮਹਾਤਮ ਜੇਤਕ ਅਹੈ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਜਾਨੈ ਫਲ ਲਹੈ ॥ ਦੁਹਿ ਲੋਕਨ ਮਹਿੰ ਜੋ ਪਦ ਊਚੇ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਹ ਜਾਇ ਪਹੂਚੇ ॥ ੨੪ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੈਗੋ ॥ ਇਸ ਪੀਛੇ ਸਿਖ ਬ੍ਰਿੰਦ ਤਰੈਗੋ॥ਇਤਯਾਦਕ ਬਹੁ ਜਸ ਕੋ ਕਹਯੋ ॥ ਕਹਿੰ ਸਿਖ ਲਾਇਕ ਗੁਰਤਾ ਲਹਯੋ॥ ੨੫॥ ਬਹੁਤ ਸੰਗਤਾਂ ਭਈ ਇਕੱਤ੍ਰ ॥ ਗੁਰ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ॥ ਗੁਰ ਸਮ ਸਿਖ ਕੋ ਮਿਲ ਸੇਵੈਂ ॥ ਚਰਨ ਧੋਇ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲੇਵੈਂ ॥੨੬॥

[1] ਪਖਾ। [2] ਹਵਾ। [3] ਗਰਮੀ।

ਸਗਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਧੁਨ ਹੋਇ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਹਿ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਮੇਲੇ ਕੀ ਰੀਤ ॥ ਹੋਈ ਬਿਦਤ ਅਬ ਹੋਵੈ ਨੀਤ ॥ ੨੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਬੈ ॥ ਚਲਨ ਸੁ ਲਾਗੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜਬੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਤਬੈ ਤਿਸ ਕਾਰ ॥ ਦੀਨੀ ਭੇਟ ਸੁ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ੨੮ ॥ ਬਹੁ ਆਦਰ ਸੋਂ ਬਿਦਾ ਸੁ ਕੀਨੇ ॥ ਜਾਨੇ ਨਿਜ ਗੁਰ ਅੰਸ ਪ੍ਰਬੀਨੇ ॥ ਸੰਗਤ ਨਿਜ ਨਿਜ ਧਾਮ ਸਿਧਾਈ ॥ ਕਵਿ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬਲ ਜਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸ ਰੀਤ ਨਿਤ ਕਰਤ ਸਿਖਨ ਕਲਯਾਨ ॥
ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇ ਮੁਕਤ ਹਿਤ ਜਾਹਿਰ ਜੋਤ ਜਹਾਨ ॥ ੩੦ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਦਰਸਨ [1]ਪੂਰਬ ਅਭੀਚ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ॥
ਮਿਟਹਿ ਜਨਮ ਅਰ [2]ਮੀਚ [3]ਮੱਜਹਿ ਜੈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤ ॥ ੩੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨਿਰਮਲ ਗਯਾਨ ਜਾਹਿੰ ਬਚ ਬਾਰੀ ॥ ਜੋਗ ਵਰਾਗ [4]ਕੂਲ ਸੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਜਲ ਜੰਤ ਅਨੇਕਾ ॥ ਸਮ ਦਮ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ੩੨ ॥ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਸਨਾਨ ਅਰੁ ਧਯਾਨਾ ॥ ਇਹੁ ਸਭ ਖਿਰੇ ਕਮਲ ਬਿਧ ਨਾਨਾ ॥ ਕਲ ਮਲ਼ ਕਲ ਕੇ ਕਾਲ ਮਲੀਨਾ ॥ ਦਰਸਨ ਮੱਜਨ ਤੇ ਕਰ ਹੀਨਾ ॥ ੩੩ ॥ ਸੀਤਲ਼ਤਾ ਮੁਕਤੀ ਜਿਸ ਮਾਹੀਂ ॥ ਬਡੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਇ ਤਾਹੀਂ ॥ ਗੰਗਾ ਆਦਤ ਤੀਰਥ ਜੇਈ ॥ ਮੱਜਹਿੰ ਕਲੀ ਕਾਲ ਨਰ ਤੇਈ ॥ ੩੪ ॥ ਅਨ ਗਨ ਪਾਪ ਤਜੇ ਤਿਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਰਤ ਸਹਾਰਤ ਨਾਹੀਂ ॥ ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਾਧਾ ॥ ਆਨ ਚਰਨ ਪਾਵਹੁ ਹਤ ਬਾਧਾ ॥ ੩੫ ॥ ਪਾਪਨ ਤੇ ਪੀੜਤ ਹਮ ਹੋਇ ॥ ਕਰ ਕਰ ਦੋਸ ਹਮਹੁ ਮਹਿੰ ਧੋਇ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ

੧ ਨਛਤ੍ਰ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ। ੨ ਮਰਨ। ੩ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ। ੪ ਅਨਸਾਰ।

ਤੁਮਰੇ ਪਗ ਪਾਵਨ ॥ ਜਬ ਹਮ ਬਿਖ਼ੈ ਕਰਹੁਗੇ ਪਾਵਨ ॥ ੩੬ ॥
ਤਤਛਿਨ ਹਮ ਸਭ ਹੋਇ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ਆਵਹੁ ਤੂਰਨ ਕਰਨਾ ਧਾਰੇ ॥
ਸਭ ਤੀਰਥ ਕੋ ਲਖ [1]ਵਿਪ੍ਰਾਯ॥ਭਏ ਤਯਾਰ ਸੰਗਤ ਸੰਗ ਲਾਯ॥੩੭॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੇਲਾ ਲਗਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸ਼ਟਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜਾਨੀ ਬਿਰਥਾ ਤੀਰਥਨ ਤਬ ਗੁਰ ਹੋਇ ਤਯਾਰ ॥
ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਜਹਿੰ ਕਹਿੰ ਸੁਨਯੋ ਆਏ ਗੋਇੰਦਵਾਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਸਿਮਰਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥ ਹੋਤ ਕੀਰਤਨ ਧੁਨ ਅਭਿਰਾਮੁ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲੇ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਗ ਮਹਿ ਬਹੁ ਮਿਲੇ ॥ ੨ ॥ ਇਕ ਤੌ ਨਿਤ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕਰੈਂ ॥ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਹਿੰ [2]ਅਘਨ ਪਰ ਹਰੈਂ ॥ ਬਹੁਰ [3]ਜੇਜੀਆ ਤੁਰਕਨ ਕੇਰਾ ॥ ਬਿਨਾ ਦਿਯੇ [4]ਉਲਘਹਿੰ ਸੁਖ ਹੇਰਾ ॥ ੩ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮਿਲਹਿੰ ਸੰਗ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥ ਚਲੇ ਜਾਤ ਮਗ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁ ਪਾਗੇ ॥ ਉਲੰਘ ਬਿਪਾਸਾ ਸਲਤਾ ਸਾਰੇ ॥ ਦੇਸ ਦੁਆਬੇ ਬੀਚ ਪਧਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਕਰ ਤਯਾਗਯੋ ਸਾਰੋ ॥ ਸਤੱਦ੍ਰਵ ਕੋ ਪੁਨ ਆਇ ਨਿਹਾਰੋ ॥ ਬਹੁ ਗੰਭੀਰ ਨੀਰ ਜਿਸ ਮਾਹੀਂ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ [5]ਮੱਜਨ ਕਰ ਤਾਹੀਂ ॥ ੫ ॥ ਚਢ ਕਰ [6]ਤਰੀ ਭਏ ਪੁਨ ਪਾਰੀ ॥ ਗਮਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਹੁਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕਬ [7]ਬੜਵਾ ਚਢ ਕਰਹਿੰ ਪਯਾਨਾ ॥ ਕਬ ਗੁਰ ਗਮਨਹਿੰ ਚਢ [8]ਝੰਬਾਨਾ ॥ ੬ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਆਇ [9]ਪਹੋਏ ਥਾਨ ॥ ਜਹਾਂ ਰਿਖਨ ਤਪ ਕੀਨ ਮਹਾਨ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ ਬਸ ਤਹਾਂ ਬਿਤਾਈ॥

---

੧ ਪ੍ਰਯੋਜਨ । ੨ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਨਾ ਕੀਤਾ । ੩ ਮਸੂਲੀਆ ।
੪ ਲੰਘ ਗਏ । ੫ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੬ ਨੌਕਾ ਪਰ । ੭ ਘੋੜੀ । ੮ ਪਾਲਕੀ ।
੯ ਤੀਰਥ ਹੈ ਅਲਾਵਾਦ ਦੇ ਲਾਗੇ ।

[1]ਸਾਰਸ੍ਵਤੀ ਪ੍ਰਾਤਹਿ ਸਭ ਨ੍ਹਾਈ ॥ ੭ ॥ ਮੰਗਤ ਜਨ ਦਿਯ ਦਾਨ ਘਨੇਰਾ ॥ ਕਰਿਯੋ ਕੂਚ ਪੁਨ ਆਗੇ ਡੇਰਾ ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਕੁਰਖੇਤਰ ਤਬ ਆਇ ॥ ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਿਤੇ ਸਬਾਇ ॥੮॥ ਸਭ ਤੀਰਥ ਅਰ ਨਗਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸੁਧ ਨਰ ਕਰਤ ਉਚਾਰਾ ॥ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਤੇ ਤੀਸਰ ਥਾਨ ॥ ਬੈਠੇ ਗਾਦੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਨ ॥ ੯ ॥ ਤੀਰਥ ਪਾਵਨ ਕਰਬੇ ਆਇ ॥ ਮਹਾਂ ਜੋਤ ਜਿਮ ਜਗ ਬਿਦਤਾਇ ॥ ਸੰਨਯਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਪੰਡਤ ਬਿਦਯਾ ਬਿਖੇ ਬਿਲੰਦ ॥ ੧੦ ॥ ਬੈਰਾਗੀ ਆਦਕ ਬਹੁ ਭੇਖ ॥ ਚਲ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹੁ ਦੇਖ ॥ ਨਰ ਗ੍ਰਿਸਥੀ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਕੇਈ ॥ ਗੁਰੂ ਦਰਸ ਹਿਤ ਆਏ ਤੇਈ ॥ ੧੧ ॥ ਲੇਕਰ ਕੇਤਕ ਸੁਭ ਪਕਵਾਨ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਸੁਪਨ ਸੁ ਲੀਨੇ ਪਾਨ ॥ ਕੋ ਫਲ ਮੂਲ ਲਯਾਇਬੋ ਕਰੈਂ ॥ ਚਾਰਹੁ ਬਰਨ ਭੇਟ ਕੋ ਧਰੈਂ ॥ ੧੨ ॥ ਦਰਸਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰ ਕਰ ਨਮੋਂ ॥ ਭਈ ਭੀਰ ਭਾਰੀ ਤਿਸ ਸਮੋਂ ॥ ਦੇਖਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਾਪ ਉਚੇਰੇ ॥ ਧਰਯੋ ਰੂਪ ਜਨ ਗਯਾਨ ਬਡੇਰੇ ॥ ੧੩ ॥ ਪੰਡਤ ਅਰ ਸੰਨਯਾਸੀ [2]ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਢਿਗ ਬੈਠੇ ਅਹੰਕਾਰ ਬਲਿੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਦਰਸਨ ਕਰਯੋ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਕੋ ਪ੍ਰਸਨ ਉਚਰਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੋ ਕੀਨਸ ਬਾਨੀ ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਰਨ ਪਰਯੋ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਆਗੇ ਹੁਤੇ ਸੁ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥ ਪਠਹਿੰ ਸੁਨਹਿੰ ਬਿਸਤਰੇ ਜਹਾਨ ॥ ੧੫ ॥ ਸੋ ਕਲਯਾਨ ਕਰਤ ਜਗਯਾਸੀ ॥ ਚਲਹਿੰ ਕਹੇ ਪਰ ਕਾਟਹਿੰ ਫਾਸੀ ॥ ਮੁਕਤ ਪੰਥ ਕੋ ਨੀਕੀ [3]ਭਾਤ ॥ ਬਰਨਯੋ ਸੁਭ ਪ੍ਰਦੇਸ [4]ਬਖਯਾਤ ॥ ੧੬ ॥ ਤਿਨਕੇ ਹੋਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਕਿਉਂ ਕੀਨਸ ਕੁਛ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਤੇ ਸੁਨ ਕਾਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੀਨਸ ਸਬਦ ਬਖਾਨ ॥ ੧੭ ॥

੧ ਸੁਰੱਸਤੀ। ੨ ਸਮੂੰਹ। ੩ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੪ ਪ੍ਰਗਟ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਊਧਰ ਮੇਘਲਾ ਬਰਸਤ ਹੈ ਕਿਆ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਨਾਹੀ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ॥ ਸਭਹਨ ਕੋ ਨਾਹਂ ਦੇਹੁ ਵਸ਼ੇਸ਼ ॥ ਜਥਾ ਕੂਪ ਕੋ ਨੀਰ ਪਛਾਨਾ ॥ ਕੋ ਜਬ ਘਾਲਹਿ ਘਾਲ ਮਹਾਨਾ ॥ ੧੮ ॥ ਨਿਜ ਹਿਤ ਕੁਛ ਖੇਤੀ ਕਰ ਲੇਤ ॥ ਜੇ ਨਿਤ ਪਾਲਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੇਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਖਾਰੇ ॥ ਸਰਬ ਜਾਤ ਕੋ ਹੈ ਅਧਕਾਰੋ ॥ ੧੯ ॥ ਸਰਬ ਕਾਲ ਅਰ ਸਗਰੇ ਦੇਸ ॥ [1]ਲਘ ਬਿਸਾਲ ਸਭ ਹਤਹਿ ਕਲੇਸ ॥ ਧਨੀ ਨਿਰਧਨੀ ਸਭ ਲੇ ਪਾਇ ॥ ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨੀ [2]ਮੇਘ ਸਮਾਨ ॥ ਬਰਖੈ ਚਹੁ ਦਿਸ ਬਿਖੈ ਮਹਾਨ ॥ ਕੂਪ ਕਿ ਸੂਕੇ ਹੋਇ ਕਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ਇਕ ਸਮ ਘਨ ਤੇ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਹੀ ॥੨੧॥ ਸਗਰੇ ਖੇਤੀ ਬੋਇ ਪਕਾਇ ॥ ਬਿਨਾ ਜਤਨ ਸਭ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ਤਿਉਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਸੁਖੇਨ ॥ ਪਢ ਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੇਨ ਰੁ ਕੇਨ ॥ ੨੨ ॥ ਧਰਨੀ ਬਿਖੈ ਕੂਪ ਕੋ ਪਾਨੀ ॥ ਤਊ ਮੇਘ ਬਰਸਹਿ ਸੁਖ ਦਾਨੀ ॥ ਯਾਂਤੇ ਪੰਡਤ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥ ਘਨ ਅਰ ਕੂਪ ਨੀਰ ਨਿਰਧਾਰਹੁ ॥ ੨੩ ॥ ਗੁਰਬਾਨੀ ਕੋ ਕਾਰਨ ਏਹੁ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸਜਨ ਨਹਿ ਕਰਹੁ ਸੰਦੇਹ ॥ ਬਰੋਸਾਹਿ ਲਾਖੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕੇ ਏਕ ਸਮਾਨੀ ॥ ੨੪ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਜੋ ਪਠਹਿ ਬਿਚਾਰਹਿ ॥ ਬਹੁਰ ਕਮਾਵਹਿ ਹੁਇ ਨਿਸਤਾਰਹਿ ॥ ਨਗਰ ਤੀਰਥ ਕੇ ਜੇ ਬਾਸੀ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਗਰੇ ਭਏ ਹੁਲਾਸੀ ॥ ੨੫ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਸਭਹੂਨ ਸਰਾਇ ॥ ਚਰਨਾਂਮ੍ਰਤ ਲੇ ਸਿਖ ਸਭ ਥਾਇ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਰ ਅਨਕ

---

੧ ਛੋਟੇ ਵਡੇ । ੨ ਬਦਲ ਸਮਾਨ ।

ਉਧਾਰੇ ॥ ਪੁਨ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪਧਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਗਏ ॥ ਕਨਖਰ ਬਿਖੈ ਸਿਵਰ ਕੋ ਕਏ ॥ ਸੁਰਸਰਿ ਤਟ ਪਰ [1]ਪੀਪਰ ਥਾਨ ॥ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਵਾਨ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਲੋਕ ਹਜਾਰਹੁ ਆਵੈਂ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਭੀਰ ਥਾਂਉਂ ਨਹਿੰ ਪਾਵੈਂ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪੁਨ ਕਰ ਬਿਸਰਾਮੇ ॥ ਜਾਗੇ ਬਹੁਰ ਰਹੀ ਨਿਸ ਜਾਮੇ ॥ ੨੮॥ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਨੀਰ ॥ ਕੀਯ ਸਨਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਧੀਰ ॥ ਬਸਤਰ ਪਹਿਰ ਥਿਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸਰ ਤੇ ਤਬ ॥ ੨੯ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਕਲ ਕੇ ਨਰ ਬਹੁ ਕਲਖ ਕਮਾਵਹਿੰ ॥ ਪੁਨਹਿ ਆਇ ਮੁਝ ਮਾਹਿੰ ਨਹਾਵਹਿੰ ॥ ੩੦ ॥ ਤਿਨ ਪਾਪਨ ਤੇ ਸੰਕਟ ਮੋਹੀ ॥ ਰਾਵਰ ਚਰਨ ਪਏ ਸੁਧ ਹੋਈ ॥ ਜੇ ਰਾਵਰ ਪਗ ਇਹਾਂ ਨ ਪਾਤੇ ॥ ਤਬ ਹਮ ਸਭੀ [2]ਰਸਾਤਲ ਜਾਤੇ ॥ ੩੧ ॥ ਤੁਮ ਪਾਵਨ ਪਾਵਨ ਕਰ ਪਾਵਨ ॥ ਕਲ ਨਰ ਪਾਪਨ ਭਾਰ ਨਸਾਵਨ ॥ ਅਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁ ਉਸਤਤ ਕਰੀ ॥ਬੰਦਨ ਕਰ [3]ਲੁਪਤੀ ਤਿਸ ਘਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ਭਈ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸਭਨ ਸੁਨ ਲੀਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਆਗਮਨ ਕੀਨ ॥ ਰਿਖ ਮੁਨ ਪੰਡਤ ਤੀਰਥ ਬਾਸੀ ॥ ਸੰਤ ਮਹੰਤ ਅਨਕ ਜਗਯਾਸੀ ॥ ੩੩ ॥ ਗ੍ਰਿਸਥੀ ਅਨਕ ਬੇਖ ਕੇ ਸਾਧੂ ॥ ਦਰਸਨ ਕਾਰਨ ਗਯਾਨ ਅਗਾਧੂ॥ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਹੁ ਦਿਸ ਪਰਵਾਰੇ ॥ ਕਰ ਜੋਰਹਿੰ ਸਿਰ ਬੰਦਨ ਧਾਰੇ ॥ ੩੪ ॥ [4]ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰ ਕਰ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਆਪ ਆਪਨੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰਾ ॥ ਜੇਕਰ ਚਰਚਾ ਸਕਲ ਬਖਾਨੌਂ ॥ ਗ੍ਰੰਥ ਬਧੈ ਯਾਂਤੈ ਡਰ ਮਾਨੌਂ ॥ ੩੫ ॥ ਜਥਾ ਜੋਗ ਸਭ ਕੋ ਹਿਤ ਸਾਥ ॥ ਉੱਤਰ ਦੀਨਸ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ॥ ਜਾਨੇ ਸਭ ਨੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ॥ ਇਨ ਕੋ ਥਾਹ ਨ ਦੀਰਘ ਧੀਰ ॥ ੩੬ ॥ ਕਰ

੧ ਪਿਪਲ । ੨ ਨਰਕਾਂ ਵਿਚ । ੩ ਲੋਪ ਹੋ ਗਈ । ੪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ।

ਕਰ ਨਮੋ ਬਿਦਾ ਹੁਇ ਗਏ ॥ ਕਰਤ [1]ਸਤੁਤ [2]ਮਗ ਗਮਨਤ ਭਏ ।। ਸਤਿਗੁਰ ਭੀ ਤਬ ਪਾਇ ਬਹੀਰ ॥ ਗੋਂਦ ਵਾਲ [1]ਦਿਸ ਆਵਹਿ ਧੀਰ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਤੀਰਥਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਨਵਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ॥ ੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [3]ਕ੍ਰਮ ਕ੍ਰਮ ਪੰਥ ਉਲੰਘ ਕਰ ਤਿਸੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੋਂ ਆਇ ॥
[4]ਪਦਮ ਪਛਾਨਯੋਂ ਗਨਕ ਜਹਿੰ ਗੁਰਤਾ ਜਬ ਨਹਿੰ ਪਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਦਿਜ ਆਯੋ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰ ਭਾਖੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਮੋਕੋ ਅਬ ਦੀਜੈ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਹਯੋ ਸਿਮਰਨ ਸੋ ਕੀਜੈ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਬਚ ਗਨਕਹਿ ਨਾਲ ॥ ਅਬ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਜੋ ਕੁਛ ਤੇਰੇ । ਸੋ ਲੀਜੈ ਅਬ ਅਹੈ ਨ ਦੇਰੇ ॥ ੩ ॥ ਲੋਕ ਬਿਖੈ ਸੁਖ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਸੁਤ ਬਿਤ ਆਦਕ ਸੁੰਦਰ ਦਾਰਾ ॥ ਜੇ ਕਰ ਜਗ ਕੇ ਸੁਖ ਨਹਿੰ ਚਾਹੈ ॥ ਨਾਸਵੰਤ ਲਖ ਨਹਿੰ ਬਿਰਤਾ ਹੈ ॥ ੪ ॥ ਤੌ ਪਰਲੋਕ ਅਚਲ ਸੁਖ ਸਾਰੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹਿੰ ਸੰਕਟ ਭਾਰੀ ॥ ਰੁਚਹਿ ਜਿ ਮਨ ਮਹਿੰ ਜਾਚਹੁ ਸੋਇ ॥ ਨੀਕੇ ਲਿਹੁ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਜੋਇ ॥ ੫ ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਜੋਈ ॥ ਲੀਜਹਿ ਏਕ ਜਾਚ ਕਰ ਸੋਈ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਦਿਜ ਹੋਯੋ ਤਬ ਦੀਨ ॥ ਦ੍ਵੈ ਲੋਕਨ ਸੁਖ ਲਾਲਸ ਕੀਨ ॥ ੬ ॥

ਦਿਜੋ ਵਾਚ ਛੰਦ ॥ ਨਾਮ ਦੇਇ ਧਨ ਦੇਹਿੰ ਨ ਜਨ ਕੋ ਧਨ ਬਿਹੀਨ ਜਨ ਜਗ ਨ ਸੁਹਾਇ ॥ ਜੇ ਧਨ ਦੇਹਿੰ ਨਾਮ ਨਹਿੰ ਦੇਵੈਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਨ ਜਮ ਪੁਰ ਜਾਇ ॥ ਤੁਮ ਪਹਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਬਨ ਆਵੈ ਜਿਵ ਭਾਵੈ ਤਿਮ ਬਨਤ ਬਨਾਇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਅਮਰ ਅਮਰ

੧ ਵਿਸਮਿਤ । ੨ ਰਸਤੇ । ੩ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ । ੪ ਚਰਨ ।

ਪੂਤ ਹੋ ਤੁਮ ਦੋਨਹੁ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਇ ॥ ੭ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਿਖ ਸਤਿਗੁਰ [੧]ਦਿਜ ਕੀ [੨]ਚਤਰਾਈ ॥ ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ [੩]ਤਨਕ ਮੁਸਕਾਈ ॥ ਕਹ੍ਯੋ ਬਾਕ ਦੋਨਹੁ ਤੁਮ ਲੇਵਹੁ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹ੍ਵੈ ਸੁਖ ਅਬਹਿ [੪]ਅਛੇਵਹੁ ॥ ੮ ॥ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜਮ ਨਹਿੰ ਦਰਸੈ ਹੋ ॥ ਪੁੰਨ ਵਾਨ ਕੇ ਲੋਕ ਸਿਧੈ ਹੋ ॥ ਬਰ ਲੇ ਕਰ ਦਿਜਬਰ ਹਰਖਾਯੋ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ [੫]ਸੰਦੇਹਿ ਮਿਟਾਯੋ ॥ ੯ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਸਦਨ ਸਿਧਾਰਾ ॥ ਤਬ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਖਹਿ ਉਦਾਰਾ ॥ ਅੰਤ ਸਮਾਂ ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਾ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਮਹਿੰ ਪਹੁਚਨ ਹੋਵਾ ॥ ੧੦ ॥ ਤਹਾਂ ਰਾਤ੍ਰ ਬਸ ਕਰ ਗੋਸਾਈ ॥ ਭਈ ਪ੍ਰਾਤ ਗਮਨੇ ਅਗਵਾਈ ॥ ਜਮਨਾ ਉਲੰਘੇ ਦੇਸ ਅਗਾਰੇ ॥ ਪੁਨ ਆਏ [੬]ਸਤਲੁੱਦ੍ਰ ਕਿਨਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥ ਚਢ [੭]ਤਰਨੀ ਪਰ ਹੋਏ ਪਾਰ ॥ ਦੇਸ ਦੁਆਬੇ ਕੇਰ ਮਝਾਰ ॥ ਸਨੈ ਸਨੈ ਜਬ ਉਲਘਿਓ ਸਾਰੇ ॥ ਤੀਰ ਬਿਪਾਸਾ ਆਨ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਜਬੈ ਸੁਧ ਆਈ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਲੇ ਨਰ ਸਮੁਦਾਈ ॥ ਜੁਤ ਉਤਸਾਹ ਅਗਾਰੀ ਚਾਲੇ ॥ ਪਠਹਿੰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲੇ ॥ ੧੩ ॥ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ ਜਾਇ ਸੁਖ ਰਾਸੀ ॥ ਧਰਹਿੰ [੮]ਅਕੋਰ ਚਰਨ ਕੇ ਪਾਸੀ ॥ ਸਭ ਕੀ [੯]ਕੁਸਲ ਬੂਝ ਸਤਕਾਰੇ ॥ ਚਢੇ ਤਰੀ ਪਰ ਉਤਰੇ ਪਾਰੇ ॥ ੧੪ ॥ ਪੁਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਵਸੇ ਮੰਗਲ ਕਰਤੇ ॥ ਦਰਸਹਿੰ ਯਾਤ੍ਰੀ ਹਰਖ ਸੁ ਧਰਤੇ ॥ ਆਇ ਬਿਰਾਜੇ ਅਪਨ ਸਥਾਨਾ ॥ ਜੋ ਗ੍ਰਾਮਨ ਸਿਖ ਗੇ ਨਿਜ ਥਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਧਰਮ [੧]ਧੁਰੰਧਰ ਅਮਰ ਗੁਰ ਸਦਾ ਚਹਿਤ ਉਪਕਾਰ ॥
ਰਚਬੇ ਤੀਰਥ ਬਾਵਲੀ ਸਿੱਖਨ ਹੇਤ ਉਦਾਰ ॥ ੧੬ ॥

੧ ਪੰਡਤ । ੨ ਸਿਆਣਪ । ੩ ਥੋੜਾ ਜਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੁਸਕਰਾਏ । ੪ ਲੈਣਾ ਕਰੋ । ੫ ਸੰਸਾ । ੬ ਸਤਿਲੁਜ । ੭ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ । ੮ ਭੇਟਾ । ੯ ਸੁਖ । ੧੦ ਆਸਰਾ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸਭਾ ਮਝਾਰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਇਹਾਂ ਬਾਵਲੀ ਲਗਹਿ ਉਦਾਰਾ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਵੈ ॥ ਸਭ ਮਿਲ ਗੁਰ ਤੀਰਥ ਜਲ ਨ੍ਹਾਵੈ ॥ ੧੭ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਸਤਗੁਰ ਆਇਸ ਦੀਨਸ ॥ ਲਿਖਹੁ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਚਿਤ ਚੀਨਸ॥ ਤੀਰਥ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਗੁਰ ਕਰੈ ॥ ਹੁਇ ਨਿਹਾਲ ਸੇਵਾ ਹਿਤ ਧਰੈ ॥ ੧੮ ॥ ਪਾਰੋ ਨੇ ਲਿਖ ਸਕਲ ਪਠਾਇ ॥ ਪੁਰ ਗ੍ਰਾਮਨ ਤੇ ਸੁਨ ਸਿਖ ਆਇ॥ ਭਯੋ ਮੇਲ ਸੰਗਤ ਕੋ ਭਾਰੋ ॥ ਜਥਾ ਸ਼ਕਤ ਲੇ ਆਵਹਿੰ ਕਾਰੋ॥੧੯॥ਸੰਮਤ [1]ਵਸੂ ਗ੍ਰਹਿ ਜਬ ਆਯੋ ॥ ਕਾਤਕ ਪੂੰਨਮ ਪੁਰਬ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨੇ ਅਸ ਪੁਰਬ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਨਿਕਸੇ ਵਹਿਰ ਅਨੰਦ ਉਦਾਰਾ ॥੨੦॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਸੰਗ ਸੁ ਲੀਨ ॥ ਪੰਚਾਮ੍ਰਤ ਅਨਵਾਵਨ ਕੀਨ ॥ ਬਲ ਸੁੰਦਰ ਪਿਖ ਪਾਸ ਬਿਪਾਸਾ ॥ [2]ਬ੍ਰਿਧ ਸੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੨੧ ॥ ਲਜਾਹੁ ਪਤਾਲ [3]ਮੋਚਨੀ ਹਾਥਾ ॥ ਲਾਹਿੰ ਟੱਕ ਸਿਮਰੋ ਜੁਗ ਨਾਥਾ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਟੱਕ ਤਬ ਲਾਯੋ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸੰਗਤ [4]ਚੌਪ ਕਰਾਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਖਰੇ ਕਰਾਵਤ ਕਾਰ ॥ ਸੰਗਤ ਕਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਚਿਤ ਧਾਰ ॥ ਜਹਿੰ ਕਹਿੰ ਪਸਰ ਗਯੋ ਬਿਰਤੰਤੂ ॥ ਤੀਰਥ ਰਚਿਯੋ ਗੁਰੂ ਭਗਵੰਤੂ ॥ ੨੩ ॥ ਨਿਜ ਘਰ ਤੇ ਕਹੀਆਂ ਬਹੁ ਲਿਆਵੈਂ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰੇ ਟੋਕਰੀ ਆਵਹਿੰ ॥ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਸੇਵ ਕਰੈਂ ਧਰ ਭਾਉ ॥ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਤ [5]ਪਸਾਊ ॥ ੨੪ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਕਾਰ ਕਰਤ ਨਰ [6]ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਕਾਢਹਿੰ [7]ਮਾਟੀ ਕਾਰ ਬਿਲੰਦ ॥ ਸੰਗਤ ਕਾਰ ਕਰਤ ਤਹਿ ਜੇਤੀ ॥ ਅਚਹਿ ਦੇਗ ਤੇ ਭੋਜਨ ਤੇਤੀ ॥ ੨੫ ॥ ਲਗਹਿੰ ਮਿਹਨਤੀ ਗਨ ਜੋ ਆਇ ॥ ਸੋ ਦੋਇ ਟਕੇ ਦਿਹਾੜੀ ਪਾਇ ॥ ਲੰਗਰ ਮੇਂ ਅਹਾਰ ਮਨ

---

੧ ਅਠ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ੨ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ। ੩ ਕਹੀ। ੪ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੫ ਪ੍ਰਸੰਨ। ੬ ਸਮੂੰਹ। ੭ ਮਿੱਟੀ।

ਭਾਵਤ ॥ ਲੇ ਕਰ ਸੋ ਭੀ ਤਹਿ ਤੇ ਖਾਵਤ ॥ ੨੬ ॥ ਦੇਗ ਬਿਸਾਲ ਹੋਨ ਤਬ ਲਾਗੀ ॥ ਆਨਹਿੰ ਅੰਨ ਸਿੱਖਯ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿੱਖ ਦਰਬ ਲੇ ਆਇ ॥ ਬੈਠ ਮਿਹਨਤੀ ਦੇਤ ਲਗਾਇ ॥ ੨੭ ॥ ਰਹੈ ਬਾਵਲੀ ਬਲ ਬਢ ਭੀਰ ॥ਕਬ ਕਬ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਹਿੰ [1]ਤੀਰ॥ ਧਨ ਤੇ ਤਨ ਕਰ ਸੇਵਹਿੰ ਗੁਰ ਕੋ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਹਿੰ ਦੀਰਘ ਨਰ ਉਰ ਕੋ ॥ ੨੮ ॥ ਘਾਲਹਿੰ ਘਾਲ ਲੇਹਿੰ ਫਲ ਚਾਹਾ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਕੋ [2]ਦੀਰਘ ਲਾਹਾ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸੁਧ ਕੋ ਸਿਖ ਉਤਲਾਵਤ ॥ ਕਰਤ ਚੋਪ ਚਿਤ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਵਤ ॥ ੨੯ ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਆਦਿ ਨਗਰ ਗਨ ਜੋਈ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਬ੍ਰਿੰਦ ਮਹਿੰ ਇਹੁ ਸੁਧ ਹੋਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਰਥ ਰਚਹਿੰ ਸੁ [3]ਬਾਪੀ ॥ ਫਲਦਾਇਕ ਜਹਿੰ ਉਧਰਹਿੰ ਪਾਪੀ ॥ ੩੦ ॥ ਗਏ ਭਾਵਨੀ ਕਰ ਹੁਇ ਪੂਰਨ ॥ ਇਮ ਸੁਨ ਨਰ ਗਨ ਪਹੁਚਹਿੰ ਤੂਰਨ ॥ ਧਨ ਤੇ ਲਾਇ ਮਿਹਨਤੀ ਦੇਤ ॥ ਪੁਨ ਉਠ [4]ਖਨਹਿੰ ਕਹੀ ਕਰ ਲੇਤ ॥ ੩੧ ॥ ਇਕ ਆਵਹਿੰ ਇਕ ਜਾਵਹਿੰ ਪਾਸ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਅਧਕ ਹੁਲਾਸ ॥ ਕਾਰ [5]ਬਾਪਕਾ ਮਹਿੰ ਅਨਰਾਗੇ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਹਿੰ ਲਾਗੇ ॥ ੩੨ ॥ ਸਭ ਮਹਿੰ ਰਾਮਦਾਸ ਮਿਲ ਕਰਕੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਉਰ ਧਰਕੈ ॥ ਕਰਹਿ ਬਾਪਕਾ ਸੇਵ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸਰਬ ਗਰਬ ਤੇ ਹੋਇ ਨਿਰਾਲਾ ॥ ੩੩ ॥ ਅਤ ਹਿਤ ਕਰਕੈ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥ ਧਰਹਿ ਟੋਕਰੀ ਸਿਰ ਨਿਕਸਾਵੈ ॥ ਨਿਜ ਕੁਲ ਕੀ ਲੱਜਾ ਕੋ ਪਰ ਹਰ ॥ ਸਨਬੰਧਨ ਕੀ ਆਨ ਨਹੀਂ ਧਰ ॥ ੩੪ ॥ ਸਭ ਜਗ ਕੀ ਰਾਖੈ ਨਹੀਂ ਕਾਨ ॥ ਸੇਵਾ ਕੇ ਤਤਪਰ ਸਵਧਾਨ ॥ [6]ਖੇਦ ਸਰੀਰ ਸੁ ਨਹੀਂ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧਾਰੈ ॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਤਿਸ ਕੀ

੧ ਪਾਸ । ੨ ਵਡਾ ਲਾਭ । ੩ ਬਾਉਲੀ । ੪ ਖੋਦਦੇ ਹਨ । ੫ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ । ੬ ਦੁਖ ।

ਲਖਹਿਂ ਸੇਵ ਸਭ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ਉਰ ਪਰਪੱਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕ ਰੂਰਾ ॥
ਸਰਧਾ ਸੁਮਤ ਸੰਗ ਭਰਪੂਰਾ ॥ ੩੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਲੀ ਰਚਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪਰਮ ਲਾਭ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜਾਨਹਿਂ ਸੇਵਾ ਕੇਰ ॥
ਨਿਰਹੰਤਾ ਸੇਵਾ ਕਰੈਂ ਰੈਨ ਦਿਵਸ ਬਿਨ ਬੇਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਨਰ ਜਾਤਿ੍ ਗਨ ਰੰਗਾ ॥ ਆਇ ਕਰਯੋ ਡੇਰਾ ਬਲ ਚੰਗਾ ॥ ਬਹੁ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਾਹਿ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕੇ ਮੇਲੀ ਆਹਿ ॥ ੨ ॥ ਕੋ [1]ਗਜਾਤੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ ਕੇਈ ॥ ਸੋਢ ਬੰਸ ਕੇ ਨਰ ਬਰਸੇਈ ॥ ਕੇਤਕ ਤਿਨ ਮਹਿਂ [2]ਸਖਾ ਸਬੈਸ ॥ ਕੇਤਕ ਪ੍ਰਿਥਮ [3]ਪਰੋਸੀ ਹੈਸ ॥ ੩ ॥ ਕਹਿਤ [4]ਪਰਸਪਰ ਮਿਲ ਕੈ ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਇਹਾਂ ਬਸੈ ਹਰਿ ਦਾਸ ਜੁ ਨੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਲੀਨ ਗੁਰਿਆਈ ॥ ਨਗਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬਸਾਈ ॥੪॥ਗੁਰ ਕੇ ਹ੍ਵੈ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਲਹਿਯੋ ॥ ਘਰ [5]ਸਸੁਰਾਰ ਆਨ ਸੋ ਰਹਯੋ ॥ ਇਨ ਚਾਚੇ ਕੋ ਸੁਤ ਸੰਹਾਰੀ ॥ ਪਿਤ ਸਥਾਨ [6]ਲਵ ਪੁਰੀ ਸੰਭਾਰੀ ॥ ੫ ॥ ਆਨ ਬਸਯੋ ਇਹੁ ਤਜ ਪੁਰ ਭਲੋ ॥ ਦੇਖਹਿਂ ਕਹਾਂ ਹਾਲ ਅਬ ਚਲੋ ॥ ਇਤ ਆਦਿਕ ਕਹਿ ਆਪਸ ਮਹੀਆ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਆਵਤ ਭੇ ਤਹੀਆ ॥ ੬ ॥ ਜਹਾਂ ਕਾਰ [7]ਬਾਪੀ ਸੁ ਕਮਾਵਹਿ ॥ ਧਰੇ ਟੋਕਰੀ ਸਿਰ ਪਰ ਆਵਹਿਂ ॥ ਸਭਨ ਬਿਲੋਕਯੋ ਸਨਮੁਖ ਆਵਤ ॥ ਸਿਰ ਤੇ [8]ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਤਹਾਂ ਗਿਰਾਵਤ ॥ ੭ ॥ ਪਿਖ ਸਭ ਕੋ ਸਨਮੁਖ ਹੁਇ ਕਰਕੈ ॥ ਜੈ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਸਾਥ ਉਚਰਕੈ ॥ ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਕਰ ਕਿਹ ਸੰਗ ॥ ਗਹੇ ਟੋਕਰੀ ਖਰੋ ਨਿਸੰਗ ॥ ੮ ॥ ਹੁਤੇ ਜੁ [9]ਬ੍ਰਿੱਧ

---

੧ ਪ੍ਰਗਟ । ੨ ਸੰਬੰਧੀ ਮਿਤ੍ਰ । ੩ ਪੜੋਸੀ ਗਵਾਂਢੀ । ੪ ਆਪਸ ਵਿਚ । ੫ ਸਹੁਰੇ ਘਰ । ੬ ਲਾਹੌਰ । ੭ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ । ੮ ਮਿਟੀ ਦੇ ਟੋਕਰੇ । ੯ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ।

ਬਿਲੋਕ [1]ਰਿਸਾਨੇ ॥ ਕੇਤਕ ਦੇਖ ਦਸਾ ਮੁਸਕਾਨੇ ॥ [2]ਧੂਲ ਸਾਥ [3]ਛਾਦਤ ਸਰਬੰਗਾ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਮਲੀਨ ਕੁਢੰਗ ਕੁਰੰਗਾ ॥ ੯ ॥ ਕਹਯੋ ਸਭਨ ਕੁਲ ਲਜਿਆ ਖੋਈ ॥ ਘਰ ਸਸੁਰਾਰ ਮ੍ਰਿੱਤਕਾ ਢੋਈ ॥ ਜਨਮਯੋ ਭਲੋ ਸੋਢੀਅਨ ਬੰਸ ॥ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਲਾਜ ਕੀ ਅੰਸ ॥ ੧੦ ॥ ਹਮ ਸਭ ਕੀ [4]ਪਤ ਦਈ ਗਵਾਇ ॥ ਭਲੋ ਨਿਕਾਸਯੋ ਨਾਮ ਸੁ ਆਇ ॥ ਇਤਯਾਦਿਕ ਤਿਨ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਮੁਸਕਾਨੇ ॥ ੧੧ ॥ ਕਹਯੋ ਸਭਨ ਕੋ ਜਾਨਤ ਨਾਹਿਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਸੁਖ ਦਾਹਿਨ ॥ ਏਕ ਬੇਰ ਹੇਰੈਂ ਕਰ ਕਰਨਾ ॥ ਕਟਹਿੰ ਕੋਟ ਸੰਕਟ ਭਵ ਮਰਨਾ ॥ ੧੨ ॥ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਦੇਤ ॥ ਜਿਸਹਿ ਅਰਾਧੇ ਜੋਗ ਸਮੇਤ ॥ ਕਿਸੂ ਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਜੋ ਨਹਿੰ ਪੱਯਤ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਢਿਗ ਸੁਗਮ ਲਭੱਯਤ ॥ ੧੩ ॥ ਜਿਨਕੀ ਸੇਵ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਸਗਰੇ ਫਰ ਪਾਇ ॥ ਇਨ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਹਿ ਨਹਿੰ ਜੋਇ ॥ ਤਿਨ ਸਮ ਕੌਨ ਮੰਦ ਮਤ ਹੋਇ ॥ ੧੪ ॥ ਜਿਨਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਸ਼ੁਭ ਅਹੈਂ ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਹੈਂ ॥ ਇਸ ਤੇ ਪਰੇ ਲਾਭ ਨਹਿ ਔਰ ॥ ਹੁਇ ਗੁਰਦਾਸ ਸਭਨ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥ ੧੫ ॥ ਹਿਤ ਕੀ ਬਾਤ ਤਿਨੋ ਸੰਗ ਕਹੀ ॥ ਕਰਤ ਕੁਤਰਕਨ ਮਾਨਹਿੰ ਨਹੀ ॥ ਮੁਸਕਾਵਤ ਰੰਗਾ ਮਗ ਗਏ ॥ ਮਹਾਂ ਦੀਨ ਰਮਦਾਸਹਿ ਲਏ ॥ ੧੬ ॥ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਗੁਰੂ ਸਭ ਜਾਨੀ ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਜਾਤ੍ਰਨ ਕੀ ਜੁ ਕਹਾਨੀ ॥ ਨਿਕਟ ਆਇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਗੁਰ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੧੭ ॥ ਕਰ ਸੇਵਾ ਮੁਝ ਕੋ ਬਸ ਕੀਨਾ ॥ ਉਚਤ ਬਡਾਈ ਹਮ ਨੇ ਚੀਨਾ ॥ ਜੇ ਤੁਮ ਜਨਮ ਬੰਸ ਨਹਿੰ ਧਾਰੇ ॥ ਗਿਰਤੇ ਸੋਢੀ ਨਰਕ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੯ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਨ ਬਾਨੀ ॥ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬੰਧਨ ਠਾਨੀ॥

੧ ਗੁਸਾ। ੨ ਮਿਟੀ ਦੀ ਧੂੜ ਨਾਲ। ੩ ਇਸਥਿਤ ਭਰੇ ਹੋਏ। ੪ ਇਜ਼ਤ।

ਕਰਹਿ ਕਾਰ ਧਰ [1]ਚੌਂਪ [2]ਚਹੂਨੇ ॥ ਲੋਕ ਲਾਜ ਤੇ ਹੋਇ ਬਿਹੂਨੇ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਤ ਆਚਾਰੀ ਬੈਸਨੋ ਮਾਈ ਦਾਸ ਸੁ ਨਾਮ ॥
ਭਗਤ ਕਰਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਨਿਸਕਾਮ ॥ ੨੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਮਹਾਤਮ ਸੁਨਯੋ ॥ ਬਹੁ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਤਿਹ ਸੋ ਭਨਯੋ ॥ ਚਾਹਤ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ॥ ਕਬ ਕਬ ਚਲਨ [3]ਠਟੈ ਨਿਜ ਚੀਤੇ ॥ ੨੧ ॥ ਸਮੇਂ ਪਾਇ ਗੁਰ ਕੇ ਪੁਰ ਆਯੋ ॥ ਬਿਰਯੋ ਪੌਰ ਪਰ ਪੂਛ ਪਠਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਨੇਮ ਨਿਜ ਭਾਖਯੋ ॥ ਜੇ ਮਨ ਤਵ ਦਰਸਨ ਅਭਲਾਖਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ਕਰੋ [4]ਦੇਗ ਤੇ ਭੋਜਨ ਜਾਇ ॥ ਹੋਹਿ ਤ੍ਰਿਪਤ ਪੁਨ ਹਮ ਢਿਗ ਆਇ ॥ ਮਾਈ ਦਾਸ ਸੁਨ ਭਯੋ [5]ਸੰਦੇਹ ॥ ਬਿਨ ਸੰਜਮ ਤੇ ਇਨ ਕੇ ਗ੍ਰੇਹ ॥ ੨੩ ॥ ਹੌਂ ਤੁ ਅਹਾਰ ਅਚੌਂ ਨਹਿੰ ਐਸੇ ॥ ਮੇਰੀ ਕ੍ਰਿਆ ਰਹੈ ਸੁਚ ਜੈਸੇ ॥ ਸੋ ਬਿਧ ਕਰਨਾ ਅਬ ਬਨ ਆਵੈ ॥ ਸੁਚ ਬਿਨ ਦਰਸਨ ਕਹਾ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥ ੨੪ ॥ ਬਿਨਾਂ [6]ਅਚੇ ਨਹਿੰ ਦਰਸਨ ਦੇਤ ॥ ਜੇ ਅਚ ਲੇਹੁ ਧਰਮ [7]ਬਿਗਰੇਤ ॥ ਯਾਂਤੇ ਨਾਹਿਨ ਦਰਸਨ ਕਰਹੌਂ ॥ ਜਾਊਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਿਹਰਹੌਂ ॥ ੨੫ ॥ ਅਸ [8]ਠਟ ਕੇ ਮਗ ਮੈਂ ਪਗ ਦੀਨਾ ॥ ਚਲਯੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਦਰਸ ਬਿਹੀਨਾ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਬਹੁ ਮਗ ਉਲਘਾਯੋ ॥ ਨਿਕਟ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਨ ਇਕ ਆਯੋ ॥ ੨੬ ॥ ਘਟਾ ਬਡੀ ਤਿਸ ਦਿਨ [9]ਉਮਡਾਈ ॥ [10]ਬਾਯੂ ਬਡੀ ਬਹੁਤ ਬਲ ਪਾਈ ॥ [11]ਦਾਮਨ ਚਮਕਤ ਦਮਕਤ ਭਾਰੀ ॥ ਕਾਰੀ ਘਟਾ ਬਰਖਤੀ ਬਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਮਗ ਭੂਲਯੋ ਨਿਸ [12]ਤਿਮਰ ਸੁ ਛਾਯੋ ॥

---

੧ ਉਤਸ਼ਾਹ । ੨ ਚੌਗੁਣਾ ਵਧ । ੩ ਇਸਥਿਤ । ੪ ਲੰਗਰ ਵਿਚੋਂ । ੫ ਸੰਸਾ । ੬ ਛਕਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੭ ਵਿਗੜਦਾ ਹੈ । ੮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੇ । ੯ ਉਡ ਰਹੀ ਸੀ । ੧੦ ਹਵਾ । ੧੧ ਬਿਜਲੀ । ੧੨ ਅੰਧੇਰਾ ।

ਧੁਨਿਹਿ ਭੁਖ ਤੇ ਬਹੁ ਘਬਰਾਯੋ ॥ ਚਲਬੇ ਤੇ ਇਕ ਥਲ ਥਿਰ ਹੋਵਾ॥ [1]ਖੋਖਰ ਸਹਿਤ ਬਿਰਖ ਇਕ ਜੋਵਾ ॥ ੨੮ ॥ ਖਰੇ ਹੋਨ ਕੋ ਤਿਸ ਮਹਿੰ ਥਾਨ ॥ ਬੈਠਨ [2]ਪੌਢਨ ਕੋ ਨਹਿੰ ਜਾਨ ॥ [3]ਮੂਸਲ ਧਾਰ ਬਾਰ ਬਰਖਾਈ ॥ ਤੀਨ ਦਿਵਸ ਇਸ ਬਿਧਹਿ ਬਿਤਾਈ ॥ ੨੯ ॥ ਦੀਨ ਹੋਇ ਤਬ ਮਾਈ ਦਾਸ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਰਸ ਭਵ ਤਾਈ ॥ ਮੈਂ ਆਯੋ ਬਹੁ ਕਸ਼ਟ ਉਠਾਈ ॥ ੩੦ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਅਬ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੋ ॥ [4]ਕਾਰੀ ਘਟਾ ਬਿਮਲ ਕਰਵਾਵੋ ॥ ਭਈ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਤੈਨੇ ਕੀਨੋ ਪਾਪ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੩੧ ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਿਆਗਨ ਕੀਨੋ ॥ ਬਡੋ ਅਚਾਰਵੰਤ ਨਿਜ ਚੀਨੋ ॥ ਇਸ ਤੇ ਦੰਡ ਮਿਲਯੋ ਤੁਮ ਐਸੇ ॥ ਹਮਰੋ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੈਸੇ ॥ ੩੨ ॥ ਜੇਕਰ ਚਹੈਂ ਅਪਨ ਕਲਜਾਨ ॥ ਜਾਹੁ ਦਰਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਗਵਾਨ ॥ ਸ਼ੰਕਾ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਰੋ ਨ ਕੋਈ ॥ ਸਰਧਾ ਧਾਰ ਦਰਸੀਐ ਸੋਈ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਕੇ ਮਾਈ ਦਾਸ ਅਚੰਭਾ ॥ ਪਛਤਾਵਤ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ਅਚੰਭਾ ॥ ਨਿਸਚੈ ਭਯੋ ਮੋਰ ਅਪਰਾਧੂ ॥ ਈਹਾਂ ਦਰਸ ਅਬ ਕੈਸੇ [5]ਲਾਧੂ ॥ ੩੪ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਕੀਰਤ ਬਿਮਲ ਅਨੂਪ ॥ ਸੰਜਮ ਸੋਂ ਭੋਜਨ ਕੋ ਖਾਨਾ ॥ ਇਸ ਨੇ ਮੋਕਹੁ ਕੀਨ ਹਰਾਨਾ ॥ ੩੫ ॥ ਸਰਲ ਭਯੋ ਜਬ ਮਾਈ ਦਾਸ ॥ ਬਿਮਲਯੋ ਤਾਤਹਿ ਕਾਲ ਅਕਾਸ ॥ ਚਲਯੋ ਤਹਾਂ ਤੇ ਮਾਈ ਦਾਸ ॥ ਆਇ ਪਹੂਚਯੋ ਗੁਰ ਪੁਰ ਖਾਸ ॥ ੩੬ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿੰ ਗਯੋ ਦੇਗ ਕੇ ਥਾਨ॥ ਕਰਯੋ ਜਾਚ ਕੈ ਭੋਜਨ ਖਾਨ ॥ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਇ ਅੰਤਰ ਪੁਨ ਗਯੋ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਤਬ ਦਰਸਨ ਭਯੋ॥ ੩੭ ॥ ਜਿਹ ਸਰੂਪ ਕੀ ਉਸਤਤ ਬੇਦ ॥ ਕਰਤ ਰਹਿਤ ਨਹਿੰ

1 ਲੰਮੇ ਪੈਣ ਦੀ ਥਾਂ। 2 ਸੌਣ ਲਈ। 3 ਇਕ ਰਸ ਬਾਰਸ਼। 4 ਕਾਲੇ ਬਦਲ ਉਜਲ ਕਰ ਦਿਓ। 5 ਲਭਾ।

ਪਾਵਤ ਭੇਦ ॥ ਮਾਈ ਦਾਸ ਬੈਸਨੋ ਦੇਖ ॥ ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ਨ [1]ਸੇਖ ॥ ੩੮ ॥ ਹੇਰ ਸਰੂਪ ਮਸਤ ਹੋਇ ਗਯੋ ॥ ਕੋ ਬਿਧ ਸੁਖ ਤੇ ਜਾਤ ਨ ਕਯੋ ॥ [2]ਮੁੰਦ੍ਰਤ ਕਰੇ ਬਿਲੋਚਨ ਜਬੈ ॥ ਅੰਤਰ ਪਿਖਯੋ ਰੂਪ ਸੋ ਤਬੈ ॥ ੩੯ ॥ ਕਿਤਕ ਬੇਰ ਨਹਿੰ ਨੈਨ ਉਘਾਰੇ ॥ ਉਰ ਮਹਿ ਮੂਰਤ ਥਿਰਯੋ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਬਹੁਰ ਬਿਲੋਚਨ ਖੋਲੇ ਜਬੈ ॥ ਪਿਖ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਦਰਸ ਭਲ ਤਬੈ ॥ ੪੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਪਗ ਪਰ ਸੀਸ ਧਰਾਯੋ ॥ ਮੁਖ ਸੇ ਬਹੁ ਬਿਧ [3]ਸਤੁਤ ਕਰਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਭਏ ਦਯਾਲ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਰਖਯੋ ਤਿਸੀ ਕੇ ਭਾਲ ॥ ੪੧ ॥ ਕਰ ਪਰਸਤ ਹੀ ਭਯੋ ਨਿਹਾਲ ॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਹੇ ਗੁਰੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਨਿਜ ਸੇਵਾ ਮਹਿ ਮੁਝ ਕੋ ਲਾਵਹੁ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ [4]ਬਾਪੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ ॥ ੪੨ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਸੇਵਾ ਔ ਮਾਈ ਦਾਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਮਾਈ ਦਾਸ ਸੰਗਤ ਮਿਲਯੋ ਕਰ ਹੈ ਸੇਵ ਮਹਾਨ ॥
ਖੋਦਤ ਜਲ ਲਗ ਗੇ ਜਬੈ ਨਿਕਸਯੋ [5]ਕੜ ਇਕ ਆਨ ॥ ੧ ॥

ਸੋਰਠਾ ॥ ਕੜ ਕਾ ਕਹੈਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਆਇਕੈ ॥
ਆਵਤ ਭਯੋ ਉਮੰਗ ਇਤਨੈ ਮੈਂ ਨਰ ਸ਼ਾਹ ਕੇ ॥ ੨ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਸਰਦਾਰ ਹਯਾਤ ਖਾਂ ਪੁਰੀ ਆਗਰੇ ਕੇਰ ॥
ਬਿਗਰਯੋ ਆਕੀ ਸੋ ਭਯੋ [6]ਗਢ ਚਿਤੌਰ ਬਿਨ ਬੇਰ ॥ ੩ ॥
ਅਕਬਰ ਕਰੀ ਚਢਾਈ ਤਬ ਟੁਟਿਯੋ ਨ ਕਰਤੇ ਜੰਗ ॥
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਢਿਗ ਨਰ ਪਠਯੋ ਬਹੁਤ ਬੇਨਤੀ ਸੰਗ ॥ ੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਪ੍ਰਿਥਮ ਬਹੁ ਸੇਵੇ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ

---

੧ ਬਾਕੀ । ੨ ਅਖਾਂ ਮੀਟੀਆਂ । ੩ ਉਸਤਤਿ । ੪ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ।
੫ ਬਾਵਲੀ ਦੇ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਪਥਰ ਕੜ ਅੜ ਗਿਆ । ੬ ਗੜ੍ਹ ।

ਸਭ ਹੀ ਬਰ ਦੇਵੈ ॥ ਨਹੀਂ ਫਤੇ ਭਾ [1]ਦੁਰਗ ਚਿਤੌਰ ॥ ਅਬ ਮੈਂ ਸਰਨ ਹਾਥ ਕੋ ਜੋਰ ॥ ੫ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕਹਯੋ ਤਬੈ ਗੜ੍ਹ ਫੂਟੇ ॥ ਇਹਾਂ ਬਾਵਲੀ ਕੋ ਕੜ ਟੂਟੇ ॥ ਸੋ ਮਾਨਵ ਸੁਨ ਤਹਾਂ ਰਹਾਯੇ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਦਿਸ ਤੈ ਬਹੁ ਗੁਨੀ ਲਗਾਯੋ ॥ ੬ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰੈਂ ਸੰਗਤਾਂ ਆਈ ॥ ਨਹਿੰ ਟੂਟਹਿ ਕੜ ਬਹੁ ਕਠਨਾਈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗੇ ਤਹਾਂ ॥ ਬਾਪੀ ਕਾਰ ਕਰੈਂ ਸਿਖ ਜਹਾਂ ॥ ੭ ॥ ਮਾਨਕ ਚੰਦ ਪਥਰੀਆ ਜਾਤ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਕੁਲ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੁੰਦਰ ਗਾਤ ॥ ਤਿਹ ਸੰਗ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨ ਬਖਾਨ ॥ ਹੇ ਮਾਣਕ ਚੰਦ ਲੇਹੁ [2]ਵਿਦਾਨ ॥ ੮ ॥ ਕਰਹੁ ਜੋਰ ਤਿਹ ਹਤਹੁ ਬਨਾਇ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸੱਤਿ ਬਚਨ ਕਹਿ ਤਾਇ ॥ ਗੁਰ ਨਿਜ ਕਰ ਤਹਿ ਪੀਠ ਧਰਯੋ ਹੈ॥ ਲੇ ਵਿਦਾਨ ਕੋ ਬੀਚ ਬਰਯੋ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ਕਰ ਕੋ ਕਰ ਬਲ ਮਾਰਤ ਭਯੋ ॥ ਟੂਟਯੋ ਜਲ ਸੋ ਬਲ ਵਰ ਗਯੋ ॥ ਬੂਡਯੋ ਮਾਨਕ ਹਾਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥ ਸੁਨ ਬ੍ਰਿੱਤ ਇਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾਨ॥ ੧੦ ॥ ਮਾਣਕ ਹੋਇ ਸੋ ਮਰਤੋ ਨਾਹੀ ॥ ਲੇ ਆਵਹੁ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮ ਪਾਹੀ ॥ਸੁਨ ਮਾਣਕ ਕੋ ਲ੍ਰਿਆਇ ਨਿਕਾਸ ॥ ਧਰਯੋ ਆਣ ਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ੧੧ ॥ ਸਤਿਨਾਮ ਕਹਿ ਜਲ ਛਿਰਕਾਯੋ ॥ ਉਠ ਬੈਠਯੋ ਜਨ ਸੁਪਤ ਜਗਾਯੋ ॥ ਸਿਰ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਕਰ ਫੇਰਾ ॥ ਭਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਨਾਸ ਅੰਧੇਰਾ॥੧੨॥ ਸਭ ਰਿਧ ਸਿਧ ਬਖਸ਼ਨ ਕੋ ਕਰਯੋ ॥ ਨਾਮ ਜੀਵੜਾ ਤਿਸਕੋ ਧਰਯੋ॥ ਮਾਈ ਦਾਸ ਹਕਾਰਯੋ ਪਾਸ ॥ ਤਿਸ ਸੰਗ ਕੀਨਸ ਬਾਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੧੩ ॥ ਤੋਹਿ ਗੁਰੂ ਇਹੁ ਮਾਣਕ ਚੰਦ ॥ ਰਾਖਹੁ ਇਨ ਸੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਲੰਦ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਕੋ ਤੋਹਿ ਬਤਾਇ ॥ ਜਪੀਐ ਪੁਨਹਿ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਸੁਨ [3]ਮੁਦ ਮਾਈ ਦਾਸ ਬਿਸਾਲ ॥ ਮਾਨਕ ਕੋ [4]ਪਾਇਨ ਤਤਕਾਲ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਸਿਖੀ ਧਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ

੧ ਚਿਤੌੜ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ । ੨ ਭਾਰੀ ਹਥੌੜਾ । ੩ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੪ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ।

ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਬਚ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ੧੫ ॥ ਪੁਨ ਮਾਨਕ ਕੋ ਕਹਯੋ
ਦਯਾਲ ॥ ਅਬ ਪੂਰਨ ਭੀ ਤੁਮਰੀ ਘਾਲ ॥ ਤੁਮ ਅਬ ਅਪਨੇ
ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਜਾਵਹੁ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪ ਜਪਾਵਹੁ ॥ ੧੬ ॥ ਗੁਰ
ਚੇਲਾ ਦੋਨਹੁ ਤਬ ਹੋਇ ॥ ਪਦ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਪਰਤ ਭੇ ਸੋਇ ॥ ਦੋਨੋ
ਗਮਨ ਕੀਨ ਤਿਸ ਕਾਲੇ ॥ ਸਦਨ ਆਪਨੇ ਬਸੇ ਸੁਖਾਲੇ ॥ ੧੭ ॥
ਸੱਤਿਨਾਮ ਬਹੁ ਨਰ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਸਿੱਖੀ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ ॥ [1]ਵਸੇਸਾ ॥
ਭਈ ਜਗਤ ਮਹਿ ਬਡ ਬਡਿਆਈ ॥ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਪਦ ਉੱਤਮ ਪਾਈ
॥ ੧੮ ॥ ਅਕਬਰ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਪੂਰਨ ਭੀ ਤਵ ਤਿਸ ਕੀ
ਆਸ ॥ ਕੜ ਟੂਟਨ ਹਿਤ ਇਹਾਂ ਰਹਯੋ ॥ ਸੋ ਕੜ ਟੂਟਯੋ ਜਬ
ਤਿਨ ਪਾਯੋ ॥ ੧੯ ॥ ਲਿਖ ਲੇ ਗਯੋ ਵਾਰ ਥਿਤ [2]ਮਾਸ ॥
ਪਹੁਚਯੋ ਚਲ ਅਕਬਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਬਾਪੀ ਕੋ ਟੂਟਯੋ ਜਿਸ ਛਿਨ
ਕੜ ॥ ਛੂਟਯੋ ਤਬਹਿ ਚਿਤੌੜਹਿ ਕੋ ਗੜ੍ਹ ॥ ੨੦ ॥ ਅਕਬਰ
ਉਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਬਡ ਆਈ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਬੇ ਚਾਹ ਬਧਾਈ ॥ ਆਮ
ਖ਼ਾਸ ਮਹਿੰ ਕਰੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ [3]ਅੱਲਹਿ ਨਹਿੰ ਸੰਸਾ ॥
੨੧ ॥ [4]ਆਰਫ ਕਾਮਲ ਵਲੀ ਵਲਾਇਤ ॥ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ਦਾਸ
ਹਰ ਸਾਇਤ ॥ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ॥ ਨਰ ਅਨੇਕ
ਦੋਨਹੁ ਤੈ ਤਾਰੇ ॥੨੨॥ ਲਵ ਪੁਰ ਚਲਹਿੰ ਮਿਲਹਿੰ ਦਰਸਾਵਹਿ॥
ਇਮ ਨਿਸਚੋ ਕਰ ਜਗ ਕਉ ਚਾਲਹਿ ॥ ਏਕ ਸਿੱਖ ਕਾਬਲ ਮਹਿੰ
ਰਹੈ ॥ ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸ ਅਹੈ ॥ ੨੩ ॥ ਤਿਹ ਸਿਖ ਨੇ ਸਿੱਖੀ
ਸੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥ ਅਮਰ [5]ਭਾਰਜਾ ਕੇ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਤਿਹ
ਸਕਤ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਜਹਿ ਚਾਹੇ ਪਹੁੰਚੈ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ੨੪ ॥
ਕਾਰ [6]ਬਾਪਕਾ ਕੀ ਤਿਨ ਜਾਨੀ ॥ ਤਿਆਰ ਕਰਾਵਤ ਗੁਰ ਗੁਨ

੧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ। ੨ ਦਿਨ ਤੈ ਥਿਤ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ। ੩ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਿਚ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ੪ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਫਕੀਰ। ੫ ਜਨਾਨੀ। ੬ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ।

ਖਾਨੀ ॥ ਫਲ ਬਿਸਾਲ ਲਗ ਸੇਵਾ ਕੀਨੇ ॥ ਕੌਨ ਤਜੈ ਅਸ ਜਿਨ ਮਨ ਚੀਨੇ ॥ ੨੫ ॥ ਸੋ ਜਿਖਨੀ ਕਾਬਲ ਤੇ ਆਵੈ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤ ਗੁਰ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ ॥ ਸਗਰੇ ਦਿਵਸ ਟਹਿਲ ਕੋ ਕਰਹੀ ॥ ਖਨਤੇ ਕਾਰ ਸੁ ਵਹਿਰ ਨਿਕਰਹੀ ॥ ੨੬ ॥ ਚੂਨਾ ਈਂਟ ਦੇਤ ਪਹੁਚਾਈ ॥ ਧਰਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁ ਚੌਪ ਵਧਾਈ ॥ ਕਹਿੰ ਸੋਂ ਕਰਹਿ ਏਲਬੋ ਨਾਹੀਂ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਧਰੈ ਉਰ ਮਾਹੀਂ ॥ ੨੭ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹਾਥ ਪਸਾਰਹਿ ॥ ਬਹੁਰ ਕਾਰ ਕੋ ਕਰੈ ਸੁਧਾਰਹਿ ॥ ਪਰਹਿ ਨਿਸਾ ਹੁਇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ॥ ਦੇਖ ਸਿੱਖ ਸਭ ਹੋਇੰ ਹੈਰਾਨ ॥ ੨੮ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤ ਤਬ ਆਇ ਅਚਾਨਕ ॥ ਕਰਹਿ ਸੇਵ ਸਿਮਰਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਇਸ ਭਾਂਤ ਬਿਤਾਇ ॥ਅਚਰਜ ਮਹਿੰ ਨਿਤ ਸਿਖ ਸਮਦਾਇ ॥ ੨੯ ॥ ਮਿਲ ਸਗਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈ ਗਏ ॥ ਬਿਸਮਤ ਮਤ ਸੋਂ ਬੂਝਤ ਭਏ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਵਤ ਇਕ ਮਾਈ ॥ ਮਿਲਤ ਸਭਨ ਮਹਿ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥ ੩੦ ॥ [1]ਜਾਮਨ ਮਹਿੰ ਅਲੋਪ ਹੁਇ ਜਾਈ ॥ ਸਭ ਕੇ ਦੇਖਤ ਨਹਿੰ ਦਰਸਾਈ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤ ਪ੍ਰਗਟਤ ਪੁਨ ਤੈਸੇ ॥ ਕਰਤ ਕਾਰ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਜੈਸੇ ॥ ੩੧ ॥ ਇਕ ਅਚਰਜ ਪੁਨ ਕਰਤ ਸੁ ਔਰ ॥ ਕਾਰ ਕਰਤ ਬੈਠਤ ਜਿਸ ਠੌਰ ॥ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਸੰਕੋਚਤ ਫੇਰ ॥ ਜਾਨਿਯੋ ਜਾਇ ਨ ਕਛ ਰਹੇ ਹੇਰ ॥ ੩੨॥ ਕੋ ਹੈ ਇਹੁ ਕਿਹ ਪੁਰ ਘਰ ਬਸੈ ॥ ਕਿਮ ਪਹੁੰਚਹਿ ਅਰ ਕਿਮ ਨਹਿੰ ਦਿਸੈ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਤਿਨ ਸੰਗ ॥ ਕਰਯੋ ਸੁਨਾਵਨ ਸਰਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ੩੩॥ ਕਾਬਲ ਮਹਿੰ ਇਕ ਸਿਖ ਗੁਰ ਕੇਰੋ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਇਹੁ [2]ਤ੍ਰਿਯ ਸਿਖਨੀ ਹੇਰੋ ॥ ਪਤੀਬ੍ਰਤਾ ਬਡ ਭਾਗਨ ਭਲੀ ॥ ਪਤ ਸੇਵਯੋ ਲੇ ਸਕਤੀ ਭਲੀ ॥ ੩੪ ॥ ਤਿਸ ਸਿਖ ਨੇ ਗੁਰ ਸੇਵ ਬਤਾਈ ॥ ਨਿਜ ਸ਼ਕਤੀ ਜੁਤ ਨਿਤ ਇਹਾਂ ਆਈ ॥ ਕਾਬਲ ਸੋਂ ਜਬ ਚਲ

੧ ਰਾਤ੍ਰੀ ਵਿਚ। ੨ ਇਸਤ੍ਰੀ।

ਕਰ ਆਵੈ ॥ [1]ਪਲਨੇ ਪਰ ਨਿਜ ਸੁਤ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥ ੩੫ ॥ [2]ਬਾਪੀ ਕਾਰ ਕਰੈ ਤਿਸ ਜਾਨੈ ॥ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਝੁਲਾਵਨ ਠਾਨੈ ॥ ਨਿਸ ਮਹਿ ਘਰ ਕੋ ਜਾਇ ਸੰਭਾਰੈ ॥ ਸੁਤ ਪਤ ਸੋਂ ਮਿਲ ਆਨੰਦ ਧਾਰੈ ॥ ੩੬ ॥ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਸੋਂ ਨਹਿੰ ਧਰਮ ਔਰ ਤ੍ਰਿਯ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤ ਧਾਰਤ ਹਿਯ ॥ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਕਹਿ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈ ॥ ੩੭ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਮਾਈ [3]ਨਿਕਟ ਹਕਾਰੀ ॥ ਕਰੀ ਨਿਹਾਲ ਸੁ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਆਤਮ ਗਿਆਨ [4]ਦੰਪਤੀ ਪਾਵਹੁ ॥ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ ਜਾਵਹੁ ॥ ੩੮ ॥ ਇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤਿਸ ਮਾਈ ਕੇਰਾ ॥ ਕਰਯੋ ਉਧਾਰ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਜਗ ਦਾਤਾਰ ॥ ਕਵਿ ਪਦ ਪੰਕਜ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਕੜ ਟੂਟਨ ਔ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ॥੧੨॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਕਾਰ ਹਿਤ ਤੀਰਥ ਰਚਯੋ ਬਿਸਾਲ ॥
ਕਰੀ ਟਹਿਲ ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਧਰ ਸੇ ਸਭ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਪੌਰ ਮੁਕਤ ਦਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਧਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਇਮ ਠਾਨਤ ਕਾਰਾ ॥ [5]ਅਲਪ ਸੇਵ ਤੇ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਰਤ ਸੁਰਨ ਤੇ ਭੀ ਬਡ ਧੰਨ ॥ ੨ ॥ ਹਮ ਤੇ ਹੋਵਹਿੰ ਸਿਖ [6]ਪਸਚਾਤੀ ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ [7]ਅਗਾਹੂ ਜਾਤੀ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਇ ਕਲਯਾਨ ਮਹਾਨ ॥ ਤਿਨ ਹਿਤ ਬਾਪੀ ਰਚੀ ਸੁਜਾਨ ॥ ੩ ॥ ਚਹੁ ਜੁਗ ਮਹਿੰ ਗੁਰ ਸਮ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਨਹਿੰ ਸੁਨਿਯੋ ਨਹਿੰ ਕਿਨਹੂ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਅਸ ਗੁਰ ਕੋ ਸਿਮਰਹਿ ਜੇ ਨਾਹੀਂ ॥ ਤਿਨ ਸਮ ਨਹਿੰ ਤੋਟਾ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥ ੪ ॥ ਕਰਹਿ [8]ਬਾਪਕਾ ਟਹਿਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਧਰਹਿ [9]ਚੌਪ ਚਿਤ ਜੇ ਸਿਖ

---

੧ ਪੰਘੂੜੇ ਵਿਚ । ੨ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ । ੩ ਪਾਸ ਬੁਲਾਈ । ੪ ਪਤੀ ਪਤਨੀ । ੫ ਥੋੜੀ ਸੇਵਾ ਤੇ । ੬ ਪਿਛੋਂ । ੭ ਅਗੇ । ੮ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ । ੯ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ।

ਜਾਲਾ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸ੍ਰੀ [1]ਸੰਝ ਕਿ [2]ਵੇਰੇ ॥ ਕਹੀ ਟੋਕਰੀ ਰਖਹਿ [3]ਸਕੇਰੇ ॥ ੫ ॥ ਸਭੀ ਸਬਾਬ ਸੰਭਾਰਹਿ ਰਾਤੀ ॥ ਆਨ ਦੇਤ ਜਬ ਹੋਵਤ [4]ਪ੍ਰਾਤੀ ॥ ਰਚਨ ਲਗੇ ਸੌਪਾਨ ਬਨਾਇ ॥ ਬਹੁ ਦੇਸਨ ਕਾਰੀਗਰ ਆਇ॥੬॥ਰਚੀ ਚੁਰਾਸੀ ਜਿਹ ਸੌਪਾਨ॥ ਗਿਨ ਜਬ ਦੇਖੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਬਾਕ ਕਹਯੋ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਜੋ ਸਿਖ ਦਰਸਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੭ ॥ ਬਾਰ ਚੁਰਾਸੀ ਕਰਹਿ ਸਨਾਨ ॥ ਇਤਨੁ ਜਪੁਜੀ ਪਾਠ ਬਖਾਨ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੂਰਤ ਕਰਹਿ ਧਯਾਨ ॥ ਮਿਟਹਿ ਚੁਰਾਸੀ ਆਵਨ ਜਾਨ ॥ ੮ ॥ ਕਰਹਿ ਸਨਾਨ ਦਾਨ ਜੋ ਦੇਵੈ॥ ਗੁਰਬਾਨੀ ਪਢ ਕਰ ਸੁਖ ਲੇਵੈ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਫਲ ਹੋਵੈ ਅਬਨਾਸੀ ॥ ਕਰਹਿ ਬਿਨਾਸ ਨ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥ ੯॥ ਇਹ ਬਿਧ ਅਧਕ ਮਹਾਤਮ ਤਾਹਿ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਾਸ ਮੁਖ [5]ਪ੍ਰਾਹਿ ॥ ਪੁਨਹਿ ਚੱਠ ਗੁਰ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ ॥ ਦੀਨ ਨਿਮੰਤ ਸੰਤ ਬਿਪ ਸਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥ ਏਕ ਤਪਾ ਰਹਿ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ॥ ਕਰੈ ਈਰਖਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲ ॥ ਓਸ ਤਪੇ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਪਛਾਨਯੋ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਖਡੂਰ ਮਹਿੰ ਹਾਨਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਬਿਪ੍ਰ ਆਦਿ ਜੋ ਥੇ ਅਧਕਾਰੀ ॥ ਸੰਤ ਮਹੰਤ [6]ਗਿਰਦਵਾ ਸਾਰੀ ॥ ਸਭਹਨ ਗੁਰ [7]ਨਿਮੰਤ ਭਲ ਮਨਾਯੋ ॥ ਤਪਾ ਨ ਮਾਨੈ ਨਿੰਦਾ ਠਾਨਯੋ ॥ ੧੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧਰਮ ਕੇ ਪਾਲਕ ॥ [8]ਦੰਭ ਮੋਹ [9]ਮਦ [10] ਮਤਸਰ ਘਾਲਕ ॥ਤਾਂਤੇ ਦੰਭ [11]ਖੰਡਬੇ ਕਾਰਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖ ਤੇ ਇਮ ਕੀਨ ਉਚਾਰਨ ॥ ੧੩ ॥ ਜੇਕੋ ਗੁਰ ਘਰ ਭੋਜਨ ਖੈ ਹੈ ॥ ਪਾਂਚ ਰੁਪੱਯੇ ਦਛਨਾ ਪੈ ਹੈ ॥ ਤਪਾ ਨ ਆਯੋ ਪਰ ਲਲਚਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਦਸ ਕਾ ਲੋਭ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਓੜਕ ਜਬ ਗੁਰ ਮੁਹਰ ਸੁ ਕਈ ॥ ਤਬਹਿ ਤਪੇ ਕੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਗਈ ॥ ਆ

---

੧ ਸੰਧਿਆਂ । ੨ ਸਵੇਰੇ । ੩ ਇਕਠੀਆਂ । ੪ ਸਵੇਰੇ । ੫ ਮੁਖ ਤੋਂ ਕਿਹਾ । ੬ ਆਲਾ ਦੁਵਾਲਾ । ੭ ਸਦਾ । ੮ ਪਖੰਡ । ੯ ਹੰਕਾਰ । ੧੦ ਈਰਖਾ । ੧੧ ਪਖੰਡ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ।

ਨ ਸਕੈ ਮਨ ਬਹੁ ਲਲਚਾਯੋ ॥ ਸੁਤ ਭੇਜਨ ਕੋ ਬਿਉਤ ਬਨਾਯੋ ॥
੧੫ ॥ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਪਕਰ [1]ਭੀਤ ਪਰ ਪੂਤ
ਚਢਾਯੋ ॥ ਸੋ ਗਿਰ ਪਰਯੋ ਭੀਤ ਤੇ ਤਰੇ ॥ ਟੂਟੀ ਟਾਂਗ ਰੁਦਨ ਬਹੁ
ਕਰੇ ॥ ੧੬ ॥ ਨੀਚ ਊਚ ਮਹਿੰ ਉਘਰਯੋ [2]ਪਾਜ ॥ ਲੋਭ ਤਪੇ ਕੋ
ਦੀਨਸ ਲਾਜ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਨ ਮੁਸਕਾਵਤ ਭਏ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਪਿਖ
ਸ਼ਬਦ ਅਲਏ ॥ ੧੭ ॥

ਗੌੜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੈ ਅੰਦਰਹੁ ਲੋਭੀ ਨਿਤ ਮਾਇਆ ਨੋ ਫਿਰੈ ਜਜਮਾਲਿਆ ॥ ਅਗੋ ਦੇ ਸਦਿਆਂ ਸਤੈ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਲਏ ਨਾਹੀ ਪਿਛੋ ਦੇ ਪਛੁਤਾਇਕੈ ਆਣਿ ਤਪੈ ਪੁਤੁ ਵਿਚਿ ਬਹਾਲਿਆ ॥ ਪੰਚ ਲੋਕ ਸਭਿ ਹਸਣ ਲਗੇ ਤਪਾ ਲੋਭਿ ਲਹਰਿ ਹੈ ਗਾਲਿਆ ॥ ਜਿਥੈ ਥੋੜਾ ਧਨੁ ਵੇਖੈ ਤਿਥੈ ਤਪਾ ਭਿਟੈ ਨਾਹੀ ਧਨ ਬਹੁਤੈ ਡਿਠੈ ਤਪੈ ਧਰਮੁ ਹਾਰਿਆ ॥ ਭਾਈ ਇਹੁ ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੀ ਬਗੁਲਾ ਹੈ ਬਹਿ ਸਾਧ ਜਨਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥ ਸਤ ਪੁਰਖ ਕੀ ਤਪਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੈ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਵਿਚਿ ਹੋਵੈ ਏਤੁ ਦੋਖੈ ਤਪਾ ਦਯਿ ਮਾਰਿਆ ॥ ਮਹਾ ਪੁਰਖਾਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਵੇਖੁ ਜਿ ਤਪੇ ਨੋ ਫਲੁ ਲਗਾ ਸਭ ਗਇਆ ਤਪੇ ਕਾ ਘਾਲਿਆ ॥ ਬਾਹਰਿ ਬਹੈ ਪੰਚਾ ਵਿਚਿ ਤਪਾ ਸਦਾਏ ਅੰਦਰਿ ਬਹੈ ਤਪਾ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਹਰਿ ਅੰਦਰਲਾ ਪਾਪ ਪੰਚਾ ਨੋ ਉਘਾ ਕਰ ਵੇਖਾਲਿਆ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਦਯਾਲ ਦਯਾ ਕੇ ਰੂਪ ॥ ਬੈਠੇ ਪੰਕਤ
ਬੀਚ ਅਨੂਪ ॥ ਤਪੇ ਪੂਤ ਕੌ ਅਸਨ ਅਚਾਯੋ ॥ ਏਕ ਮੁਹਰ ਪੁੰਨ
ਨਕਦ ਦਿਵਾਯੋ ॥ ੧੮ ॥ ਤਪੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜੁ ਪੜ੍ਹੈ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ਤਿਸ ਕੇ

੧ ਕੰਧ ਤੋਂ ਟਪ ਕੇ। ੨ ਪੜਦਾ।

ਨਿੰਦਕ ਸਭ ਘਟ ਜਾਵੈ ॥ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਬਹੁ ਜੱਗ ਕਰਾਯੋ ॥ ਦੀਨ ਅਨਾਥਨ ਦਾਨ ਦਿਵਾਯੋ ॥ ੧੯ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਨ੍ਹਾਏ ਬਾਪੀ ਨੀਰ ॥ ਹੋਈ ਬਹੁਤ ਸਿੱਖਨ ਕੀ ਭੀਰ ॥ ਕਰਹਿੰ ਚੌਪ ਸੋਂ ਮੱਜਨ ਸਾਰੇ ॥ ਬਹੁਤ ਸਰਾਹੈਂ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰੇ ॥ ੨੦ ॥ ਏਕ ਲੁਹਾਰ ਸਧਾਰਨ ਨਾਮ ॥ ਬਾਪੀ ਸੇਵ ਕਰੀ ਨਿਸਕਾਮ ॥ ਕਾਸ਼ਟ ਸਾਰ ਜੋਊ ਕੁਛ ਹੋਇ ॥ ਕਰੈ ਤਯਾਰ ਨਿਜ ਕਰ ਤੇ ਸੋਇ ॥੨੧॥ਤਿਸ ਕੀ ਘਾਲ ਜਾਨ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਲੀਨ ਬੁਲਾਇ ਸੁ ਗੁਰੂ ਹਦੂਰੇ ॥ਤਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਧਾਰਯੋ ਹਾਥ ॥ ਮੰਤਰ ਸਤਿਨਾਮ ਦੀਅ ਨਾਥ ॥ ੨੨ ॥ ਸੰਤ ਸਧਾਰਣ ਨਾਮ ਧਰਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਲਹਾਯੋ ॥ ਸੇਵ ਪਰੀ ਸਭ ਥਾਂਇ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਅਬ ਜਾਵਹੁ ਨਿਜ ਗ੍ਰਹ ਮਝਾਰੀ ॥ ੨੩ ॥ ਕਰਹੁ ਭਜਨ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਸਤਿਨਾਮ ਦਿਰੜਾਵਹੁ ॥ ਸੁਨ ਆਇਸ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਸੰਤ ਸਧਾਰਣ ਜਗ [1]ਬਿਦਤਾਵਾ ॥ ੨੪ ॥ [2]ਬਾਪੀ ਤਟ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਬੈਠੇ ਹੁਤੇ ਸਿੱਧ ਇਕ ਆਯੋ ॥ ਬੰਦਨ ਕਰਕੈ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਮੈਂ ਤਪ ਕੀਨੇ ਬਹੁ ਭਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਬਹੁ ਕਰ ਮਹਿਂ ਆਈ ॥ ਮਨ ਮਹਿਂ ਸ਼ਾਂਤ ਰਤੀ ਨਹਿਂ ਪਾਈ ॥ ਰਿਧ ਸਿਧ ਕਰ ਬਹੁ ਨਰਨ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਹਾਥ ਨਹਿਂ ਆਯੋ ॥ ੨੬ ॥ ਅਬ ਨਿਜ ਸਰਨ ਰਾਖ ਸੁਖ ਕੰਦਾ॥ਉਪਦੇਸਹੁ ਜਿਮ ਲਹੌਂ ਅਨੰਦਾ॥ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੀ ਲਾਲਸ ਮੇਰੀ ॥ ਪੂਰਨ ਕੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਡੇਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਅਪਨ ਭਗਤ ਜੋਗੀ ਕੌ ਜਾਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਹ ਸੰਗ ਬਖਾਨ ॥ ਇਹੁ ਤਨ ਤਜ ਕੈ ਅਪਰ ਧਰੀਜੈ ॥ ਪੁਨ ਹਮ ਢਿਗ ਹੁਇ ਆਨੰਦ ਲੀਜੈ ॥ ੨੮ ॥ ਇਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸੁਨ ਕਰ ਗਯੋ ॥ ਇੱਛਾ ਪੂਰਬਕ ਤਨ ਤਜ ਦਯੋ ॥ ਉਰ ਧਰ ਕਰ ਗੁਰ ਕੇ ਅਨਰਾਗ ॥ ਪੁਨ ਸਭ

੧ ਪ੍ਰਗਟ। ੨ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ।

ਜਗ ਤੇ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ॥ ੨੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਜੋ ਜੋਗੀ ਧਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਜਨਮਯੋ ਗੁਰ ਕੁਲ ਮਾਹਿੰ॥
ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰੀ ਕਾ ਸੁਤ ਭਯੋ ਮਨ ਅਨੰਦ ਧਰ ਚਾਹਿ ॥ ੩੦ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨਯੋ ਸਿਖਨ ਗੁਰ ਪੋਤ੍ਰਾ ਭਯੋ ॥ ਸਭਹਨ ਮਨ ਉਤਸ਼ਵ ਬਹੁ ਲਯੋ ॥ ਮਿਲ ਆਇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਦੇਤ ਬਧਾਈ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੩੧ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਹੁ ਆਨੰਦ ਭਯੋ ॥ ਰਾਵਰ ਪੋਤ੍ਰੇ ਜਨਮ ਸੁ ਲਯੋ ॥ ਸੁਨ ਸਿਖਨ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਯੋ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਹੁਮ ਤਿਸ ਦਿਨ ਲਹਯੋ ॥ ੩੨ ॥ ਜਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਮੈਂ ਪਾਯੋ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਬਡ ਆਨੰਦ ਥਾਯੋ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ਪੌੜੀ ਸੁਭ ਭੀ ਚਾਲ੍ਹੀ ਸਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਨਾਮ ਅਨੰਦ ਗਿਰਾ ਕੋ ਰਾਖਾ ॥ ਪੋਤ੍ਰ ਨਾਮ ਭੀ ਆਨੰਦ ਭਾਖਾ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਇਹੁ ਅਨੰਦ ਇਛ ਧਾਰ ॥ ਆਯੋ ਹਮਰੇ ਬੰਸ ਮਝਾਰ ॥ ੩੪ ॥ ਬਡੋ ਹੋਇ ਇਹੁ ਗਿਰਾ ਪਠੈ ਜਬ ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪਰਾਪਤ ਹੁਇ ਤਬ ॥ ਪੁਨ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕਹਯੋ ਬੁਝਾਈ ॥ ਬਾਨੀ ਜਾਨਹੁ ਅਤ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਸਭ ਮੰਗਲ ਕੇ ਆਦਿ ਪਠੀਜੈ ॥ ਹੁਇ ਪੂਰਨ ਨਿਰ ਬਿਘਨ ਲਖੀਜੈ ॥ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਸਿਖ ਧਰ ਅਹਿਲਾਦ ॥ ਪਠਹਿੰ ਅਨੰਦ ਸਭ ਮੰਗਲ ਆਦਿ ॥ ੩੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਵਲੀ ਪੂਰਨ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰੌਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਰਨ [1]ਤਰਨ ਦੀਨ ਬੰਧ ਗੁਨ ਖਾਨ ॥
ਜੋ ਜੋ ਆਵੈ ਸਰਨ ਕੋ ਸੋ ਸੋ ਲਹਿ ਕਲਯਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਪਰ ਕਥਾ ਅਬ ਸੁਨਹੁ ਅਗਾਰੀ॥ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ

੧ ਜਹਾਜ਼ ਰੂਪ ਹਨ ।

ਮਹਾਤਮ ਭਾਰੀ ॥ ਇਕ ਖਤ੍ਰੀ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਨਾਮ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨਹਿੰ
ਭ੍ਰਾਤਾ [੧]ਧਾਮ ॥ ੨ ॥ ਕੁਸ਼ਟ ਸਰੀਰ ਬਿਖੇ [੨]ਰੁਜ ਭਯੋ ॥ ਅਧਕ
[੩]ਦਰਿਦ੍ਰੀ ਸੋ ਹ੍ਵੈ ਗਯੋ ॥ ਹਾਥ ਪਾਦ [੪]ਗਰ ਕੈ [੫]ਗਿਰ ਪਰੇ ॥ ਕੋ
ਨਹਿੰ ਨਿਕਟ ਹੋਨ ਦੇ ਖਰੇ ॥ ੩ ॥ ਬੇਖ [੪]ਅਮੰਗਲ ਪਿਖਤ
[੫]ਗਿਲਾਨ ॥ ਮਾਖੀ ਬ੍ਰਿੰਦ ਸੰਗ ਤਿਹ ਠਾਨ ॥ ਗਲ ਮਹਿੰ ਬਾਂਧਿਯੋ
[੬]ਮਾਟੀ ਬਾਸਨ ॥ ਠਾਂਢੇ ਹੋਇ ਨ ਆਇ ਕੁ ਪਾਸਨ ॥ ੪ ॥
ਬੈਠਿਯੋ ਘਿਸਰ ਘਿਸਰ ਕਰ ਚਾਲਹਿ ॥ ਕਰ ਕੇ ਦਯਾ ਟੂਕ ਤਿਹ
ਘਾਲਹਿ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਅਪਨੋ ਸਮੈਂ ਬਿਤਾਵੈ ॥ [੭]ਦਿਵਸ ਜਾਮਨੀ
ਸੰਕਟ ਪਾਵੈ ॥ ੫ ॥ ਤਿਸ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਸੁਨੀ ਘਨੇਰੀ ॥ ਜਨਮ
[੮]ਰੰਕ ਜਿਉਂ ਸੁਰ ਤਰ ਕੇਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤ ਚਿਤ
ਚਾਹਤ ॥ ਦਰਸਨ ਪਾਵੈਂ ਬਹੁਤ ਉਮਾਹਤ ॥੬॥ ਸੰਗ [੯]ਨਿਤੰਬਨ
ਘਿਸਰਤ ਚਾਲਹਿ ॥ ਪਲ ਪਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਲਾ ਪ੍ਰਤ ਪਾਲਹਿ॥ ਫਤੇਬਾਦ
ਤੇ ਚਲਕਰ ਆਯੋ ॥ ਬਹੁ ਦਿਨ ਮਹਿੰ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪਹੁਚਾਯੋ ॥ ੭ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਅਗਾਰੀ ॥ ਧੂਰ ਲਪੇਟਿਯੋ ਸਰਧਾ ਧਾਰੀ ॥
ਪੁਨ ਅੰਤਰ ਜਬ [੧੦]ਪ੍ਰਵਿਸਤ ਜਾਈ ॥ ਤਬ ਇਕ ਸਿੱਖ ਕਹਿਯੋ ਤਿਸ
ਤਾਈ ॥ ੮ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਨਹਿੰ ਤੂੰ ਜਾਇ ॥ ਤਬ ਜਾਵਹੁ
ਜਬ ਆਪ ਬੁਲਾਇਂ ॥ ਸੁਨ ਕਰ [੧੧]ਸ਼ੌਕਾਤਰ ਬਹੁ ਹੋਵਾ ॥ ਜੋ ਅਬ
ਮੋਹਿ ਨ ਦਰਸਨ ਹੋਵਾ ॥ ੯॥ ਆਵਨ [੧੨]ਸ੍ਰੱਮ [੧੩]ਬਾਦ ਗਯੋ ਮੇਰਾ ॥
ਭਯੋ ਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੁਖ ਘੇਰਾ ॥ ਮੈਂ ਨਿਰਭਾਗ ਜਹਾਂ ਚਲ ਜਾਊਂ
॥ ਨਿਫਲਹਿ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਛੁ ਪਾਊਂ ॥ ੧੦ ॥ ਬਿਨ ਦਰਸਨ
ਗਮਨੋ ਕਿਤ ਨਾਹੀ ॥ ਕੈ ਮਰਹੋਂ ਕੈ ਦਰਸਨ ਪਾਹੀ ॥ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ

---

੧ ਘਰ ਵਿਚ । ੨ ਰੋਗ । ੩ ਦਲਿਦ੍ਰੀ । ੪ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੫ ਨਫਰਤ । ੬ ਮਿਟੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ । ੭ ਰਾਤ ਦਿਨੇ । ੮ ਕੰਗਾਲ । ੯ ਚਿਤੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘਸੀਟਣਾ । ੧੦ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ । ੧੧ ਚਿੰਤਾਤੁਰ । ੧੨ ਥਕੇਵਾਂ ਕਸ਼ਟ । ੧੩ ਨਿਸਫਲ ।

ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਰਯੋ ਦਰ ਆਗੇ ॥ ਮੁਖ ਤੇ ਗੁਰ ਗੁਰ ਜਪਨੇ ਲਾਗੇ ॥ ੧੧ ॥
ਕਬ ਕਬ ਗਾਵਹਿ ਊਚੀ ਧੁਨ ਤੇ ॥ਆਵਤ ਜ ਤ ਸਿਖ ਸਭ ਸੁਨਤੇ॥
ਗਯੋ ਕਛੌਟਾ ਲੱਧਾ ਗਾਵੈ ॥ ਊਚੇ ਟੇਰਤ ਗੁਰੂ ਸੁਨਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥
ਖਰੇ ਆਨ ਹੋਵਤ ਸੁਨ ਪਾਹੂ ॥ ਕਹਿ ਕਹਿ ਪੁਨਹਿ ਗਵਾਇਸ ਤਾਹੂ॥
ਕਹੇ ਨਰਨ ਕੇ ਪੁਨ ਪੁਨ ਗਾਵੈ ॥ ਰਹਿਤ ਦਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ
ਬਿਤਾਵਹਿ ॥ ੧੩ ॥ ਪਾਣੀ ਅੰਨ ਦਯਾ ਕਰ ਦੇਤ ॥ ਬੈਠਯੋ ਰਹੈ ਸੁ
ਦਰਸ਼ਨ ਹੇਤ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਨ ਕਿਤਕ ਬਿਤਾਏ ॥ [1]ਊਚੇ ਟੇਰਤ
ਗੁਰੂ ਸੁਨਾਏ ॥ ੧੪ ॥ ਜਬਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਬਯਾਕੁਲ ਕਰਯੋ ॥ ਨਹਿੰ
ਸੁਧ ਦੇਹ ਰਹਯੋ ਧਰ ਪਰਯੋ ॥ ਤਿਸ ਉਰ ਕੀ ਲਖ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰੱਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੧੫ ॥ ਜਾਨਯੋ ਭਗਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਿੰ
[2]ਪਾਗਾ ॥ ਅਪਰ ਆਸਰੇ ਮਨ ਕਰ ਤਿਆਗਾ ॥ ਥਾਵ ਨਿਥਾਵਨ
ਮਾਨ ਨਿਮਾਨਾ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਅਪਨੋ [3]ਬਿਰਦ ਪਛਾਨਾ ॥ ੧੬ ॥ ਭੇ
ਪ੍ਰਸੰਸ ਸਿੱਖਨ ਸੋਂ ਕਹਾ ॥ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਤਿਸ [4]ਬਾਪੀ ਜਹਾਂ ॥ ਜਲ
ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਤਿਸੇ ਨਹਾਵਹੁ ॥ ਇਕ [5]ਅੰਬਰ ਮਹਿੰ ਢਾਪ ਲਿਆਵਹੁ
॥ ੧੭ ॥ ਸੁਨ ਸਿੱਖਜਨ ਕਰ ਚੌਂਪ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਕਹਯੋ ਉਦੈ ਤਵ
ਭਾਗ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਤਿਹ ਜਲ ਜਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਵਾ ॥ ਬਡ ਚਾਦਰ
ਮਹਿੰ ਤਿਸੇ [6]ਢਪਾਵਾ ॥ ੧੮ ॥ [7]ਨਖ ਸਿਖ ਛਾਦਨ ਕੀਨ ਸਰੀਰ ॥
ਲੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ [8]ਤੀਰ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ
॥ ਨਿਜ ਕਰ ਸੋਂ ਮੁਖ ਵਹਿਰ ਨਿਕਾਲਾ ॥ ੧੯ ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਰੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜਬੈ ॥ ਤਨ ਅਰੋਗ ਭਾ ਸੁੰਦਰ ਤਬੈ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਤੇ
ਪੁਨ ਬਸਤ੍ਰ ਦਏ ਹੈਂ ॥ ਸਭ ਨਵੀਨ ਪਹਿਨਾਇ ਭਲੇ ਹੈਂ ॥ ੨੦ ॥
ਸਭਾ ਮਝਾਰ ਕਹਯੋ ਗੁਰ ਬੈਨ ॥ [9]ਤਨਜਾ ਹੈ ਜਹਿੰ ਸਿਖ ਕੇ ਐਨ ॥

---

੧ ਉਚੀ ਉਚੀ ਹੈ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ । ੨ ਇਸਥਿਤ । ੩ ਧਰਮ । ੪ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ । ੫ ਇਕ ਚਾਦਰੇ ਵਿਚ ਢਕ ਕਰਕੇ ਲੈ ਆਓ । ੬ ਢਕਿਆ । ੭ ਨਹੁੰ ਤੋਂ ਸਿਰ ਤਕ ਢਕਿਆ । ੮ ਪਾਸ । ੯ ਲੜਕੀ ।

ਮਮ ਆਇਸ ਤੇ ਇਸ ਕੋ ਦੇਵੈ॥ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਨੰਦ ਸੁ ਲੇਵੈ॥੨੧॥ ਸੀਹਾ ਉੱਪਲ ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਨ ॥ ਤਿਨ ਕਰ ਜੋਰੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨ ॥ ਬਰ ਲਾਇਕ ਕੰਨਜਾਂ ਘਰ ਮੇਰੇ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਫਿਰਹਿੰ ਇਸੀ ਸੰਗ ਫੇਰੇ ॥੨੨॥ ਇਮ ਕਹਿ ਨਿਜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਢਿਗ ਆਯੋ ॥ [1]ਕ੍ਰੂਰ [2]ਕਲਾਹਨੀ [3]ਨਿਠਰ ਸੁਭਾਯੋ ॥ ਤਿਹ ਕੇ ਸਾਥ ਨ ਗਾਥ ਜਨਾਈ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਦੀਨ ਹਟਾਈ। ੨੩ ॥ ਭਾਗਵਾਨ ਗੁਰ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ ਲੰਗਰ ਟਹਿਲ ਕਰੋ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ॥ਪਤ ਤੇ ਸੁਨ ਗਮਨੀ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਸੰਗ ਸੁਤਾ ਲੇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਚਾਲਾ ॥ ਪਿਖਯੋ ਗੁਰੂ ਸਿਖ [4]ਤਨਜਾ ਲਜਾਯੋ ॥ [5]ਬਿਪ੍ਰ ਨਿਕਟ ਤਹਿ ਸੰਗ ਅਲਾਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਹੇ ਦਿਜ ਬਿਆਹ ਕਰੋ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਮੁਰ ਹਜੂਰ ਸਿਖ ਸਿਖਨੀ ਕੇਰਾ ॥ ਕਹਿ ਦਿਜ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ਕੱਤਕ ਵਦੀ ਸੁ ਦੂਜ ਲਖੀਜੈ ॥ ੨੫॥ ਇਨ ਦਿਨ ਮਹਿ ਹਮ ਕਰੈਂ ਨ ਵਿਆਹ ॥ ਆਗਮ ਦੇਤ ਨਹੀਂ ਕਿਮ ਰਾਹ॥ ਪੁਨ ਤੁਮ ਕਹੋ ਅਬੀ ਕਰ ਦੇਵ ॥ ਬਿਨ [6]ਕਾਂਡੀ ਕਸ ਪਾਵੈਂ [7]ਭੇਵ ॥ ੨੬ ॥ [8]ਰੌੜਾ ਚੱਕਰ ਬਹੁਰ ਬਿਚਾਰਹਿ ॥ ਗ੍ਰਿਹ ਨਿਛੱਤ੍ਰ ਭਲ ਭਾਂਤ ਸੁਧਾਰਹਿ ॥ ਪੁਨਹਿ ਲਗਨ ਕਾ ਕਰਹਿ ਬਿਚਾਰ ॥ ਬਿਆਹ ਹੁਵੈ ਤਬ ਹੇ ਸੁਖਸਾਰ ॥ ੨੭ ॥ ਅਬ ਹਮ ਕਰੈਂ ਨਹੀਂ ਬਿਧ ਕੈਸੇ ॥ ਬੇ ਮਿਰਜਾਦ ਹੋਤ ਹੈ ਐਸੇ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੁਸਕਾਨੇ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਹੇ ਦਿਜ ਅਨਜਾਨੇ ॥ ੨੮ ॥ ਹਮਰੋ ਬਚਨ [9]ਭੰਗ ਤੁਮ ਕੀਨਾ॥ ਪਛਤਾਵੇ ਹੋਵੋਗੇ ਦੀਨਾ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਬੁਲਵਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਅਸ ਬਚ ਫੁਰਮਾਯੋ ॥ ੨੯ ॥ ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਸਿਖ ਸਿਖਨੀ ਕੇਰਾ ॥ ਬਿਆਹ ਕਰੋ ਅਬ ਹੀ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਨਿਜ ਮੁਖ ਲਾਵਾਂ ਚਾਰ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਪੀਛੇ

੧ ਭਿਆਨਕ। ੨ ਕੁਲਹਿਣੀ ਲੜਨ ਝਗੜਨ ਵਾਲੀ। ੩ ਕਠੋਰ। ੪ ਲੜਕੀ। ੫ ਬ੍ਰਾਹਮਣ। ੬ ਪਤ੍ਰੀ। ੭ ਭੇਦ। ੮ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ੯ ਮੰਨਿਆਂ ਨਹੀਂ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਧਰਾਵਹੁ ॥ ੩੦ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਤਤਕਾਰ॥ ਲਾਵਾਂ ਰਚੀ ਸੁ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਆਸ਼ੇ ਜੁਗ ਗੁਰ ਰਾਖੇ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੇਲ [1]ਦੰਪਤੀ ਸੁ ਭਾਖੇ ॥ ੩੧॥ ਪੁਨ ਜੀਵਾਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਾਪ ॥ ਸੂਹੀ ਰਾਗ ਛੰਦਨ ਮਹਿੰ ਥਾਪ ॥ ਲੇ ਆਗਯਾ ਗੁਰ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪੋਥੀ ਜਪੁਜੀ ਪਰਕਾਸ ॥੩੨॥ ਬਿਆਹ ਕੀਨ ਸਿਖ ਸਿਖਣੀ ਕੇਰਾ ॥ ਪਠ ਅਨੰਦ ਭਾ ਅਨੰਦ ਘਨੇਰਾ ॥ ਪਿਖ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਭਯੋ ਹੁਲਾਸਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਖ ਬਚਨ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ॥ ੩੩ ॥ ਬਿਆਹ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਇਸ ਕੇਰਾ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸਭ ਜਗਤ ਘਨੇਰਾ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਾ ਪੰਥ ਜੁ ਹੋਵੈ ॥ ਕਰਹਿ ਅਨੰਦ ਬਿਆਹ ਸੁਖ ਜੋਵੈ ॥ ੩੪ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਤਬ ਲੀਨਸ ਮਾਨ ॥ ਅਨੰਦ ਬਿਆਹ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਜਾਨ ॥ ਪੁਨ ਦੰਪਤੀ ਬੁਲਾਵਨ ਕੀਨਸ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਦੀਨਸ ॥ ੩੫॥ [2]ਰਜ ਕਨ ਤੇ ਗਿਰ ਸਮ ਸਰ ਕਰਯੋ ॥ ਨਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਤਿਸ ਕੋ ਧਰਯੋ ॥ ਭੁਕਤ ਮੁਕਤ ਤੂਰਨ ਤਿਸ ਦੀਨ ॥ ਅਸ ਗੁਰ ਭਜਹਿੰ ਨ ਸੇ ਮਤ ਹੀਨ ॥ ੩੬ ॥ ਸੀਹੇ [3]ਤ੍ਰਿਯ ਲੰਗਰ ਮਹਿੰ ਸੁਨਯੋ ॥ ਮਹਾਂ ਦੁਖਤ ਚਿਤ ਮਹਿੰ ਸਿਰ ਧੁਨਯੋ॥ ਆਈ [4]ਰੁਦਤ ਸਤਿਗੁਰੂ [5]ਤੀਰ ॥ ਇਹੁ ਕਯਾ ਕੀਨਸ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਧੀਰ ॥ ੩੭ ॥ ਕੁਸ਼ਟੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੁਲ ਹੀਨ ॥ ਸੁਤਾ ਨਿਥਾਵੇਂ ਕੋ ਮੁਰ ਦੀਨ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਤਬ ਹਸੇ॥ ਕਹਯੋ ਤਾਹਿ ਕਰਨਾ ਰੰਗ ਰਸੇ ॥ ੩੮ ॥ ਜਾਨਹੁ ਮਮ ਸੁਤ ਇਹੁ ਜੋ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਬਯਾਹਯੋ [6]ਤਨਜਾ ਸੰਗ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਤਵ ਤਨਜਾ ਕੋ ਨਾਮ ਮਥੋ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਯਾਂਹਿ ਕਥੋ ਹੈ ॥ ੩੯ ॥ ਮਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਸਿਮਰਹਿੰ ਨਾਮ॥ ਪੂਰਨ ਹੋਇੰ ਨਰਨ ਕੇ ਕਾਮ॥ ਇਹੁ

---

੧ ਪਤੀ ਪਤਨੀ। ੨ ਮਿਟੀ ਦੇ ਕਿਣਕੇ ਤੋਂ ਪਹਾੜ ਸਦਰਸ਼। ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ। ੪ ਰੁਦਨ। ੫ ਪਾਸ। ੬ ਲੜਕੀ।

ਦੋਨੋ ਹੋਏ ਵਡ ਭਾਗੇ ॥ ਤੁਮ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇਹੁ ਤਿਆਗੇ ॥ ੪੦ ॥ ਤੂਸਨ ਹੋਇ ਪੁਨਹਿੰ ਘਰ ਗਈ ॥ ਦੰਪਤ ਕੋ ਗੁਰ ਆਗਿਆ ਦਈ॥ ਮਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹੁ ॥ ੪੧ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਜਗ ਅਧਕ ਬਧਾਵਹੁ ॥ ਨਿਜ ਗ੍ਰਿਹ ਬਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਭੁਕਤ ਮੁਕਤ ਨਵ ਤਨ ਤਿਸ ਦੈ ਕੈ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰਯੋ ਗਮਨਯੋ ਸੁਖ ਪੈਕੈ ॥੪੨॥ ਗ੍ਰਿਹ ਨਿਜ ਬਸ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਬਨਾਈ ॥ ਅਬ ਲਗ ਬਿਦਤ ਅਹੈ ਜਗ ਮਾਈ ॥ ਇਮ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਅਨੇਕ ਉਧਾਰੇ ॥ ਕਵਿ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਪਰ ਬਲਹਾਰੇ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਮੱਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਅਨੰਦ ਬਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤ੍ਰਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦਿਜ ਖੇਡਾ ਇਕ ਸੋਇਰੀ ਦੁਰਗਾ ਭਗਤ ਬਿਸਾਲ ॥
ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਬਹੁ ਕਰੇ ਧਰੇ ਧਯਾਨ ਸਭ ਕਾਲ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਬਾਰੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਚਲਯੋ ॥ ਤਿਸਕੇ ਸੰਗ ਬ੍ਰਿੰਦ ਨਰ ਮਿਲਯੋ ॥ ਚਲਤ ਪੰਥ ਮਹਿੰ ਗੁਰ ਪੁਰ ਆਵਾ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਬੇ ਕੋ ਲਲਚਾਵਾ ॥ ੨ ॥ ਭਯੋ ਠਾਂਢ ਜਬ ਗੁਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਤਬ ਸਿੱਖਨ ਇਮ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ਗੁਰ ਆਗਿਆ ਕੋ ਸੁਨਬੋ ਕਰੀਅਹਿ॥ ਬਹੁਤ ਨਿਕੇਤ ਪੌਰ ਮਹਿੰ ਬਰੀਅਹਿ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦੇਗ ਤੇ ਅਚਵਹੁ ਜਾਇ ॥ ਪੀਛੇ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਪਾਇ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਖੇਡੇ ਕੀਨ ਬਚਾਰਨ ॥ ਮੈਂ ਕਿਮ ਕਰਹੋਂ ਨੇਮ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ੪ ॥ ਸੁਚ ਕਰ ਕਰੋਂ ਅਹਾਰ ਹਮੇਸੂ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਦੇਗ ਪ੍ਰਵੇਸ ਅਸੇਸੂ ॥ ਆਸ੍ਰਮ ਬਰਨ ਨੇਮ ਬਿਵਹਾਰ ॥ ਗੁਰ ਕੋ ਮਿਲਹਿ ਸਕਲ ਨਿਰਵਾਰ ॥ ੫ ॥ ਦੁਰਲਭ ਬਰਨ ਸੁ ਆਸ੍ਰਮ ਧਰਮ ॥ ਨਹਿ ਤਜ ਸਕੋਂ ਸਹਿਤ ਜਗ ਸਰਮ ॥ ਇਮ ਉਰ ਤਰਕਤ ਹਟ ਸੋ ਰਹਿਓ ॥ ਅੰਤਰ ਗਯੋ ਨ

ਦਰਸਨ ਲਹਿਓ ॥ ੬ ॥ ਗਮਨਯੋ ਪੰਥ ਅਗਾਰੀ ਫੇਰ ॥ ਲਿਯੇ ਸੰਗ ਮਹਿ ਸੰਗ ਬਡੇਰ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਤਜਯੋ ਦੁਇ ਕੋਸ ॥ ਜਾਇ ਕਰਯੋ ਡੇਰਾ [੧]ਸੂਮ [੨]ਰੋਸ ॥ ੭ ॥ ਖ਼ਾਨ ਪਾਨ ਕਰਯੋ ਜਬ ਸੋਯੋ ॥ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਸੁਪਨੇ ਹੋਯੋ ॥ [੩]ਦਾਰਨ ਰੂਪ [੪]ਕਾਲਕਾ ਹੇਰ ॥ [੫]ਤ੍ਰਾਸ ਪਾਇ ਕਰ ਬੋਲਯੋ ਫੇਰ ॥ ੮ ॥ ਹੇ ਮਾਤਾ ਮੈਂ ਭਗਤ ਤੁਮਾਰਾ ॥ [੬]ਕ੍ਰੂਰ ਜੋਗਨੀ ਮੁਹਿ ਪਰਵਾਰਾ ॥ ਇਨ ਤੇ ਰੱਛਾ ਮੇਰੀ ਕਰੀਅਹਿ ॥ ਨਹਿੰ ਭੱਖਹਿੰ ਸਗਰੀ ਨਿਰਵਰੀਅਹਿ ॥ ੯ ॥ ਕੌਨ ਦੋਸ ਮੇਰੋ ਅਸ [੭]ਜੋਵਾ ॥ ਜਿਸ ਤੇ [੮]ਤ੍ਰਾਸਕ ਦਰਸਨ ਹੋਵਾ ॥ ਸੁਪਨੇ ਮਹਿੰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝਾਯੋ ॥ ਹੁਤੇ ਭਗਤ ਤਬ ਦਰਸਨ ਪਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਬੇ ਮੁਖ ਹੋਇ ਆਵਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਹੋਇ ਤ੍ਰਾਸ ਦਰਸਾਵਾ ॥ ਮੋਹਿ ਭਗਤ ਕਰਬੇ ਫਲ ਇਹੁ ਹੈ ॥ ਸਰਧਾ ਯੁਤ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਲਿਹੁ ਹੈ ॥ ੧੧॥ ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਹਿਤ ਅਵਤਾਰ ॥ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇ ਰਹੇ ਉਦਾਰ ॥ ਲਾਖਹੁੰ ਲੋਕ ਸੁਮਤ ਕੋ ਪਾਇ ॥ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਸੁਪਨੇ ਮਹਿੰ ਬੰਦਨ ਕੀਨ ॥ ਜਾਗਯੋ ਪੁਨ ਅਚਰਜ ਮਨ ਲੀਨ ॥ ਭਈ [੯]ਭੋਰ ਰਟ ਕਰ ਪੁਨ ਆਯੋ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਪੁਰੀ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ੧੩ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦੇਗ ਮਹਿੰ ਅਚਯੋ ਅਹਾਰਾ ॥ ਪੁਨ ਗਮਨਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਬਾਰਾ॥ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਹੁ ਜਾਗਾ॥ ਜਾਗਨ ਲਗੇ ਭਾਲ ਕੇ ਭਾਗਾ ॥ ੧੪ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਯੋ ਜਾਇ ਕਰ ਜਬੈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧੀਨ ਪਰਯੋ ਪਗ ਤਬੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਬੂਝਯੋ ਤਿਸ ਤਾਹੀ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਆਹੀ ॥ ੧੫॥ ਸੁਨ ਖੇਡੇ ਨੇ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ॥ [੧੦]ਬਿਦਤ ਗੁਪਤ ਸਭ ਕਹਿ ਬਖਯਾਤ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਹੇ ਖੇਡਾ ਜਪਹੋ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ੧੬ ॥

---

੧ ਕਸ਼ਟ । ੨ ਗੁਸਾ । ੩ ਭਿਆਨਕ । ੪ ਕਾਲਕਾ ਦੇਵੀ ੫ ਡਰ । ੬ ਭਿਆਨਕ । ੭ ਦੇਖਿਆ । ੮ ਭਿਆਨਕ । ੯ ਸਵੇਰ ਹੋਈ। ੧੦ ਪ੍ਰਗਟ ਤੇ ਗੁਪਤ ।

ਪਰਯੋ ਸਰਨ ਖੇਡਾ ਗੁਰ ਕੇਰੀ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਇਹੁ ਬਿਨਤੀ ਮੇਰੀ ॥ ਰਾਵਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਮੁਹਿ ਦੀਜੈ ॥ ਨਿਜ ਸਿੱਖਯਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਰੀਜੈ ॥ ੧੭ ॥ ਪਿਖ ਸਰਧਾ ਗੁਰ ਭਏ ਦਯਾਲ ॥ ਮੰਤਰ ਸੱਤਿਨਾਮ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਲਿਯ ਸਿੱਖ ਬਨਾਇ ॥ ਪੁਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਅਸ ਬਚਨ ਅਲਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ਮਿਲਹਿ ਜੁ ਤੋਹਿ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਸਿੱਖੀ ਕੋ ਬਿਸਤਰਹੁ ਹਮੇਸਾ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸੋਂ ਹੇਰਾ ॥ ਉਪਜਯੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਕਰ ਅਜ਼ਮਤ ਜੁਤ ਦੀਨ ਬਿਦਾਈ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੀ ਉਰ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ਭੁਕਤ ਮੁਕਤ ਲੇ ਘਰ ਕੋ ਗਯੋ ॥ ਨਰ ਅਨੇਕ ਕੋ ਸੰਕਟ ਹਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਨਰ ਅਨਕ ਉਧਾਰੇ ॥ ਸ਼ਰਨ ਆਇ ਕਰ ਹੈਂ ਭਵ ਪਾਰੇ ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਕਰੈਂ ॥ ਨਿਜ ਕੁਟੰਬ ਜੁਤ ਭੌਜਲ ਤਰੈਂ ॥ ੨੧ ॥ ਇਕ ਸਿਖ ਲੰਗਰ ਟਹਿਲ ਕਮਾਵੈ ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਮੁਖਹੁੰ ਸਦ ਗਾਵੈ ॥ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਰਿਯੋ ਨਾਮ ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਭਾਈ ਸੁਖ ਧਾਮ ॥ ੨੨ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਆਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਭਾਖੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੨੩ ॥ [1]ਅਨਜ ਹੁਤੋ ਮੁਰ ਸੋ ਭਾ ਕਾਲ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਰਾ ਰਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਕਿਸੀ ਰੋਗ ਤੇ ਭਈ ਦਿਵਾਨੀ ॥ ਜੰਗਲ ਮਹਿੰ ਫਿਰ ਹੈ ਮਸਤਾਨੀ ॥ ੨੪ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮ ਹੋ ਸਮਰੱਥ ॥ ਤਿਸ [2]ਰੁਜ ਹਾਨਹੁ ਦੇ ਕਰ ਹੱਥ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ ਤਿਜ ਕਾਲ ॥ ਗੁਰ [3]ਪਨਹੀ ਦੀਨਸ ਸੁਭ ਢਾਲ ॥ ੨੫ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ॥ ਲੈ ਪਨਹੀ ਤਿਸ ਸੀਸ ਲਗਾਵਹੁ ॥ ਤਨ ਸੁਧ ਆਵੈ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਨੋ ॥ ਮਾਨ ਬਚਨ ਕੀਨਸ [4]ਪ੍ਰਸਥਾਨੋ ॥ ੨੬ ॥ ਜਾ ਬਨ ਮਹਿ ਦੇਖੀ ਜਿਸ ਕਾਲਾ ॥

੧ ਛੋਟਾ। ੨ ਰੋਗ। ੩ ਜੁਤੀ। ੪ ਜਾਣਾ ਕੀਤਾ।

[1]ਦਾਰਨ ਰੂਪ ਬਡੀ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥ਕਾਟਨ ਹਿਤ ਦੌਰਤ ਜਬ ਆਈ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਸਿਰ ਪਨਹੀ ਲਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਲਾਗਤ ਹੀ ਪਨਹੀ ਸੁਧ ਭਈ ॥ ਅਤ ਲਜਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਸੁ ਗਈ ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਕੋ ਲੀਨ ਪਛਾਨਾ ॥ ਭਾਈ ਨੇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਤਿਸ ਆਨਾ ॥ ੨੮ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਬੈਠੇ ਪਾਸ ॥ ਤਬ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਭਾਖੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੇ ਦੋਸ ਨ ਹੋਵੈ ॥ ਪੁਨਰ ਬਿਆਹਿ ਤੌ ਇਨ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਕਹਯੋ ਸਿੱਖ ਤੁਮ ਹੋ ਬਡ ਧੰਨ ॥ ਇਸ ਮਹਿੰ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਮਾਨਹੁ ॥ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਭੇ ਬੜ ਜਗ ਜਾਨਹੁ ॥ ੩੦ ॥ ਤਿਨ ਭੀ ਨਿਜ ਭਰਜਾਈ ਬਿਆਹੀ। ਜਿਨਤੇ ਬਡ [2]ਸੰਤਤ ਉਪਜਾਹੀ ॥ ਇਕ ਤੋ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸਟਰ ਕਹਲਾਵਾ ॥ ਕੈਰਵ ਜਿਸ ਬਡ ਬੰਸ ਉਪਾਵਾ ॥ ੩੧॥ ਦੂਸਰ ਭਾ ਪੰਡੂ ਨ੍ਰਿਪ ਭਾਈ ॥ ਪਾਂਡਵ ਜਿਸ ਸੰਤਾਨ ਸੁ ਥਾਈ ॥ਦਾਸੀ ਤੇ ਇਕ ਬਿਦਰਹਿ ਜਾਨ ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਕਰੀ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ॥ ੩੨ ॥ ਤੁਮ ਨਹਿੰ ਮਨ ਮਹਿੰ ਸ਼ੰਕਾ ਧਾਰੋ ॥ ਇਹੁ ਸਾਕਾ [3]ਸਲਵਾਨ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਕਹਿੰ ਸਿਖ ਹੇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ ਕਿਮ ਸਾਕਾ ਭਾ ਜਗ ਸਲਵਾਨ ॥ ੩੩ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਨਹੁ ਮਨ ਲਾਈ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮਰਾ ਭਰਮ ਮਿਟਾਈ ॥ ਏਕ ਨ੍ਰਿਪਤ ਭਾ ਬਡ ਸਲਵਾਨ ॥ ਰਚਨ ਲਗਯੋ ਇਕ ਕੋਟ ਮਹਾਨ ॥ ੩੪ ॥ [4]ਭੀਤ ਉਸਾਰਹਿ ਨਿਸ ਗਿਰ ਜਾਹਿ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਇਸ ਭਾਂਤ ਬਿਤਾਇ ॥ ਬਡੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਤਬ ਮੰਗਵਾਇ ॥ ਅਸ ਉਪਾਇ ਤਿਨ ਦੀਨ ਬਤਾਇ ॥ ੩੫ ॥ [5]ਜਵਨ ਕੁਰੇਸ਼ੀ ਬਾਲ ਲਿਆਵੋ ॥ ਬਲੀ ਦੇਹੁ ਪੁਨ [6]ਦੁਰਗ ਚੜ੍ਹਾਵੋ ॥ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਨੇ ਤਤਕਾਲ ਮੰਗਾਯੋ ॥ ਬਲੀ ਚਢਾਇ ਦੁਰਗ ਬਨਵਾਯੋ ॥ ੩੬ ॥

੧ ਭਿਆਨਕ। ੨ ਔਲਾਦ। ੩ ਰਾਜਾ। ੪ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰ ਕੇ। ੫ ਪਜਾ ਸਮਿਗ੍ਰੀ। ੬ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ।

ਨਾਮ ਸਿਆਲ ਕੋਟ ਤਹਿ ਰਾਖਾ ॥ ਪੂਰਨ ਭੀ ਨ੍ਰਿਪ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ॥ ਜਿਸ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਨ੍ਰਿਪਤ ਬੋ ਹਾਨਾ ॥ ਸੋ ਜਾਤੀ ਭੀ ਅਰਬ ਸਥਾਨਾ ॥ ੩੭ ॥ ਭੂਪਤ ਪਹਿ ਤਹਿ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੀ ॥ ਮੈਂ ਵਿਧਵਾ ਇਕ ਪੁਤ੍ਰ ਸੁ ਮਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਭੂਪਤ ਤਬ [1]ਕਟਕ ਚੜ੍ਹਾਯੋ ॥ ਸੈਲਵਾਨੈ ਢਿਗ ਪਹੁੰਚ ਸੋ ਆਯੋ ॥ ੩੮ ॥ ਘੋਰ ਮਚਯੋ [2]ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਅਪਾਰਾ ॥ ਯਵਨ ਮਰੇ ਕਛ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾ ॥ ਕਈ ਬਰਸ ਲੌ ਜੁੱਧ ਸੁ ਭਯੋ ॥ ਨਹਿੰ ਪਾਈ [3]ਯਵਨਨ ਕਿਮ ਜਯੋ ॥ ੩੯ ॥ ਤਬ ਸੈਨਾ ਪਤ ਯਵਨਨ ਕੇਰਾ ॥ ਲੀਨ ਬੁਲਾਇ [4]ਗਨਕ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਬਹੁ ਧਨ ਦੇ ਕਰ ਪੂਛਤ ਭਯੋ ॥ ਤਿਨ ਬਿਪ੍ਰਨ ਤਬ ਐਸੇ ਕਯੋ ॥ ੪੦ ॥ ਸੁਨਹੁ ਖਾਨ ਸਾਹਿਬ ਸਚ ਹਾਲ ॥ [5]ਦੁਰਗ ਨਿਕਟ ਇਕ ਨਦੀ ਸੁ ਢਾਲ ॥ ਜੋ ਨ੍ਰਿਪ ਜੋਧਾ ਕਾ ਤਨ [6]ਘਾਵੈ ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਤਿਸ ਜਲ ਮਹਿ ਪਾਵੈ ॥ ੪੧ ॥ ਸੋ ਹੋਵੈ ਤਤ ਛਿਨ ਸਵਧਾਨ ॥ ਮਰੈ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਮਰੋ ਮਹਾਨ॥ਸੁਨ ਸੈਨਾਪਤ ਬਹੁ ਧਨ ਦਯੋ॥ਕਯੋ ਉਪਾਵ ਵਿਜੈ ਬਤਲਯੋ ॥ ੪੨ ॥ ਭਏ ਲੋਭ ਵਸ ਬਿਪ੍ਰ ਤਦਾਈ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਹਾਨੀ ਧਰਮ ਸਚਾਈ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਜੇ ਜੀਤਨ ਚਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਐਸੀ ਬਿਵਤ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ੪੩ ॥ ਬਹੁ ਸੁਰਭੀ ਲੇ ਕਰ ਤੁਮ ਜਾਵਹੁ ॥ [7]ਅਮੀ ਨਦੀ ਮਹਿੰ ਤਿਨਹਿੰ ਹਤਾਵਹੁ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਸਕਤ ਹੋਇ ਹੈ ਹਾਨ ॥ ਜੀਤ ਪਾਹੁਗੇ ਜੰਗ [8]ਨਿਦਾਨ ॥ ੪੪ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕਰਯੋ ॥ ਹਤੀ ਫੌਜ ਸਲਵਾਨਹਿ ਫਰਯੋ ॥ ਕੋ ਕਹਿ ਇਸ ਕੋ ਅਰਬ ਲਜਾਈ ॥ ਤਿਹ ਮਾਰਹਿੰਗੇ ਦੇਹਿ ਸਜਾਈ ॥ ੪੫ ॥ ਕੋ ਕਹਿ ਅਬ ਹੀ ਇਸੇ ਹਨਾਵਹੁ ॥ ਸ੍ਵਾਨਨ ਤੇ ਇਸ ਦੇਹ ਤੁਰਾਵਹੁ ॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੁਤੇ ਜੁ ਬਹੁਤ ਸਿਆਨੇ॥ਤਿਨ ਨੇ ਔਰ ਬਿਉਤ ਬਖਾਨੇ॥੪੬॥

---

੧ ਫੌਜ । ੨ ਜੰਗ । ੩ ਜਾਤੀ । ੪ ਜੋਤਸ਼ੀ ।
੫ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੇੜੇ । ੬ ਨਾਸ । ੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦੀ । ੮ ਅੰਤ ਨੂੰ ।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਖੇਡੇ ਔਰ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਪੁਨ ਸਿੱਖ ਪੂਛਹਿੰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਸਲਵਾਨਹਿੰ ਕਯਾ ਕੀਨ ॥
ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਨਾਇ ਹੈਂ ਸੁਨੈਂ ਸਿੱਖ ਪਰਬੀਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਸਯਾਨਨ ਨੇ ਐਸ ਅਲਾਯੋ ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਮਰਨੇ ਤੇ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਯੋ ॥ ਇਸ ਤੇ ਲੇਹੁ ਭਲੇ ਤਕਰਾਰ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬਧੈ ਨ ਹਿੰਦ ਅਪਾਰ ॥ ੨ ॥ ਇਮ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਨ੍ਰਿਪਹਿ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਜੇਕਰ ਜੀਵਤ ਜਗ ਮਹਿੰ ਚਾਯੋ ॥ ਤੌ ਹਮ ਜੈਸੇ ਕਹੈਂ ਬਨਾਇ ॥ ਤੈਸੇ ਸਾਕਾ ਦੇਹੁ ਚਲਾਇ ॥ ੩॥ ਸੁਨ ਨ੍ਰਿਪ ਜਾਨ ਪਿਆਰੀ ਕੀਨੀ॥ ਹਿੰਦ ਧਰਮ ਕੀ ਲਾਜ ਨ ਚੀਨੀ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਯੋ ਜੇ ਤਜ ਦਿਹੁ ਮੋਹੀ ॥ ਜਸ ਕਹੁ ਸਾਕਾ ਚਲ ਹੈ ਸੋਈ ॥ ੪ ॥ [1]ਅਹਿਦ ਨਾਮ ਤਿਮ ਐਸ ਲਿਖਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿ ਵਿਧਵਾ ਵਿਵਾਹ ਹਟਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਨਿਜ ਗੋਤ ਬਿਖੈ ਜੋ ਬਿਆਹੋ ॥ ਹਿੰਦ ਮਾਹਿੰ ਨਹਿੰ ਕਰੈ ਕਦਾਹੋ ॥ ੫ ॥ ਮਾਤ ਭ੍ਰਾਤ ਤਨਜਾ ਨ ਬਿਆਹੇ ॥ ਪੁਨ ਮਾਸੀ ਕੀ ਸੁਤਾ ਤਜਾਹੇ ॥ ਪਿਤ ਭਗਨੀ ਕੀ ਤਨਜਾ ਜੋਇ ॥ ਕਰੈ ਨ ਬਿਆਹਿ ਤਾਹਿ ਸੰਗ ਕੋਇ ॥ ੬ ॥ ਪੁਨ [2]ਆਮਿਖ [3]ਮੋਮਨ ਕਰ ਕੇਰਾ ॥ ਕਰੈ ਭੱਖਯ ਹਿੰਦੂ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਅਸ ਬਹੁ ਸ਼ਰਤੈਂ ਲੀਨ ਲਿਖਾਈ ॥ ਪੁਨ ਸਲਵਾਨਹਿੰ ਦੀਨ [4]ਮੁਚਾਈ ॥ ੭ ॥ ਸਾਕਾ ਸੈਲਵਾਨ ਚਲਵਾਯੋ ॥ ਜੋ ਲਿਖ ਦੀਨ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰਗਟਾਯੋ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਇਸ ਹਿੰਦ ਮਝਾਰੀ ॥ ਟੋਟੇ ਪਰਯੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਪੁਨ ਹਿੰਦਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤਿਨ ਬਿਪ੍ਰਨ ਕੋ ਦੰਡ ਲਗਾਹਿ ॥ ਜਿਨ ਨੇ ਸੁਰ ਭੀ ਬਧ ਕਰਵਾਈ ॥ ਹਿੰਦ ਧਰਮ ਕੋ ਦੀਨ ਘਟਾਈ

੧ ਇਕਰਾਰ ਨਾਮਾ। ੨ ਮਾਸ। ੩ ਕਾਫਰ। ੪ ਛਡ ਦਿਤਾ।

॥ ੯ ॥ ਦੰਡ ਧਰਮ ਕੋ ਤਿਨ ਨਹਿੰ ਮਾਨਿਯੋ ॥ ਅਪਨ ਧਰਮ ਪੁਨ ਕੀਨਸ ਹਾਨਿਯੋ ॥ ਭਾਖਜ਼ਾ ਪਢ ਕਰ ਤੁਰਕ ਸੁ ਥਾਏ ॥ ਅਬੈ ਹੁਸੈਨੀ ਜੋਊ ਕਹਾਏ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਅਸ ਬਿਧ ਜਬੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਲਗੇ ਸਿਖ ਤਬੈ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰੋ ਧਰਮਾਂ ਅਵਤਾਰ ॥ ਕਰੋ ਧਰਮ ਕੀ ਸਦ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ॥ ੧੧ ॥ ਅਬ ਹਮ ਨੇ ਸਭ ਬਿਧ ਲੀ ਜਾਨੀ ॥ ਹਮਰੇ ਮਨ ਕੀ ਮਿਟੀ ਗਿਲਾਨੀ ॥ ਪੁਨਰ ਬਿਆਹਿ ਅਬ ਇਸਕਾ ਹੋਵੈ ॥ ਨਿਜ ਹਜ਼ੂਰ ਕਰਹੋ ਸਿੱਖ ਜੋਵੈ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਕੀ ਬਿਨੇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਸੰਗ ਭਨੇ ॥ ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਇਨ ਅਨੰਦ ਪਢਾਵੋ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਮਹਿ ਰੀਤ ਚਲਾਵੋ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਬਚਨ ਕੀਨ ਸਿਖ ਸਿਖਣੀ ਨਾਲ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿੰ ਜੁਗ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੀਜੈ ॥ ਪੁਨਹਿੰ ਨਵੀਨ ਬਸਨ ਪਹਿਰੀਜੈ ॥੧੪॥ ਕਰ ਸਨਾਨ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਾਇ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਬਠਲਾਇ ॥ ਪੰਚਾਮ੍ਰਤ ਕਰ ਬਹੁ ਮੰਗਵਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਕੇਸਰ ਮੰਗਵਾਇ ਘੁਲਾਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਜ ਕਰ ਚਾਦਰ ਦੀਨ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕੇਸਰ ਸੰਗ ਭੀਨ ॥ ਪੁਨ ਅਰਦਾਸਾ ਕੀਨ ਬਨਾਇ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ ॥ ੧੬ ॥ ਪਠ ਅਨੰਦ ਪੁਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ [1]ਚਾਦਰ ਡਾਰੀ [2]ਜੁਗ ਪਰ ਆਨ ॥ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰ ਮਾਹਿੰ ਤਿਸ ਬੇਰ ॥ ਹੋਤ ਭਯੋ ਉਤਸ਼ਾਹੁ ਬਡੇਰ ॥ ੧੭ ॥ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰ ਪੁਨ ਹਿਤ ਨਾਲਾ ॥ ਬੰਦਯੋ ਬਹੁ ਕੜਾਹ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਸਚ ਨਿਸੱਚ ਗੁਰ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਕਹੇ ਅਸ ਭਾਇ ॥ ੧੮ ॥ ਹੇ ਸਿਖ ਪੂਰਨ ਭੀ ਤਵ ਘਾਲ ॥ ਸੋ ਪਨਹੀ ਦੇ ਕਹਯੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਜਿਸ ਰੋਗੀ ਤਨ ਲਾਵੈ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਤਿਸ ਰੋਗ ਨਸਾਵੈ ॥ ੧੯ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਦੇ ਬਿਦਾ

[1] ਚਾਦਰ ਪਾਈ। [2] ਦੋਹਾਂ ਪਰ।

ਸੋ ਕੀਨਾ ॥ ਲੇ ਆਇਸ ਚਲਯੋ ਰੰਗ ਭੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਲੰਮੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ॥ ਸਚ ਨਿਸੱਚ ਅਬ ਲੌ ਜਗ ਗਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ਅਸ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਬਹੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ ਪਤਤ ਸੁ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰੇ॥ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਨਹਿੰ ਧਿਆਵਹਿ ॥ ਕਹੁ ਜਗ ਮਹਿੰ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥ ੨੧ ॥ ਸਿੱਖ ਹੁਤੇ [1]ਦੁਇ ਫਿਰੀਆ ਕਟਾਰਾ ॥ ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਬਹੁਤ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਗੋਸਾਂਈ ॥ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਖਸਬੇ ਤਾਂਈ ॥ ੨੨ ॥ ਨਿਕਟ ਹਕਾਰ ਸੁ ਬੂਝਨ ਠਾਨੇ ॥ ਜਹਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਰਹਿਨ ਟਿਕਾਨੇ ॥ ਕਹੋ ਦੇਸ ਤਿਹ ਕਿਹ ਉਪਦੇਸੁ ॥ ਹਿਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਕ੍ਰਿਤ ਕਯਾ [2]ਹੇਸੁ ॥ ੨੩ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਨੀਐਂ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਜੈਨ ਮੱਤ ਤਿਸ ਦੇਸ ਮਝਾਰੇ। ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਹੈਂ ਬਿਸਤਾਰੈ॥ ੨੪ ॥ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਸੋ ਨਹਿੰ ਜਾਨਹਿੰ ॥ ਭਾਉ ਭਗਤ ਨਹਿੰ ਰਿਦੈ ਪਛਾਨਹਿ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦਈ [3]ਨਿਦੇਸ ॥ ਤੁਮ ਗਮਨਿਯੋ ਅਬ ਤਿਸਹੀ ਦੇਸ ॥ ੨੫ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਦਿਹੁ ਉਪਦੇਸੂ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਦ੍ਰਿੜਾਹੁ ਵਿਸੇਸੂ ॥ ਫਿਰਯਾ ਕਟਾਰਾ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਕੋ ਬਲ ਤਿਨ ਭਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਦਬੈ ਨ ਕਾਹੂ ਦੇਹਿ ਖਦੇਰ ॥ ਮਾਰ ਦੇਤ ਬੈਰੀ ਬਿਨ ਦੇਰ ॥ ਬਿਨਾਂ ਸਕਿਤ ਕਿਮ ਤਾਹਿੰ ਸਿਧਾਵੈਂ ॥ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਿਮ ਤਿਨਹਿ ਜਪਾਵੈਂ ॥ ੨੭ ॥ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹ੍ਵੈ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰਾ ॥ ਅਬ ਤੇ ਫੁਰ ਹੈ ਬਾਕ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਸਕਤ ਬਿਸਾਲ ਹੋਇ ਤਵ ਮਾਹੀਂ॥ ਤੁਮ ਪਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰ ਨ ਚਲਾਹੀਂ ॥ ੨੮ ॥ ਨਾਸਤਕਨ ਕੇਰ [4]ਮੱਠ ਜਹਿੰ ਹੋਇ ॥ ਦਿਹੁ ਨਿਕਾਸ ਪੁਨ ਭਗਨਹੁ ਸੋਇ ॥ ਜੈਨੀ ਤੁਮ ਕੋ ਦੇਖ ਨ ਸਕੈਂ ॥ ਭ੍ਰਮ ਚਿਤ ਹੋਇ ਭਾਗਬੋ ਤਕੈਂ ॥ ੨੯॥ ਧਰਮਸਾਲ

੧ ਦੋ ਸਿਖ। ੨ ਕੀ ਹੈ। ੩ ਆਗਿਆ
੪ ਡੇਰਾ।

ਸਭ ਗ੍ਰਾਮ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਭਜਨ ਸੁ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥ ਪਾਵਨ ਦੇਸ ਕਰਹੁ ਸਭ ਜਾਇ ॥ ੩੦ ॥ ਆਨ ਮਿਲਹਿਂ ਨਰ ਗਨ ਤੁਮ ਜੋਇ ॥ ਪੂਜਹਿਂ ਚਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕਹਿ ਸੋਇ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਨਿੱਧ ਸਿੱਧ ਗੁਰ ਦੀਨਸ ॥ ਦੇ ਬਰ ਦਾਨ ਬਿਦਾ ਜੁਗ ਕੀਨਸ ॥ ੩੧ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਧਰ ਪਗ ਧ੍ਯਾਨ ॥ ਪ੍ਰਭ ਆਗਿਆ ਤੇ ਕੀਨਸ ਪਿਆਨ ॥ ਬਡ ਜਹਿਂ ਨੀਕੇ ਮਨ ਤਹਿਂ ਗਏ ॥ [1]ਦਾਰਨ ਤ੍ਰਾਸ ਦੇਤ ਤਿਸ ਭਏ ॥ ੩੨ ॥ ਤਬ ਤਿਨ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਬਲ ਲਾਵਾ ॥ ਉਲਟ ਪਰਯੋ ਜੈਨੀ ਦੁਖ ਪਾਵਾ ॥ ਅਗਨ ਲਗੀ ਤਬ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਨਿਜ ਤੇ ਬਡੋ ਜਾਨ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ੩੩ ॥ ਭਯੋ ਮਹੰਤ ਪਲਾਵਨ ਤਬੈ ॥ ਜੈਨੀ ਅਪਰ ਭਾਗ ਗੇ ਸਬੈ ॥ ਦੇਖ ਬਾਜ ਕੋ ਖਗ ਜਿਮ ਭਾਜੇ ॥ ਜਨ [2]ਮ੍ਰਿਗ ਚਲੇ [3]ਕੇਹਰੀ ਗਾਜੇ ॥ ੩੪ ॥ ਤਿਸ [4]ਮਠ ਕੋ ਕਰ ਭਗਨ ਗਿਰਾਵਾ ॥ਪਿਖ ਲੋਗਨ ਕੋ ਗਨ ਤਬ ਆਵਾ॥ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਨਰ ਕਰਤ ਉਚਾਰੀ ॥ ਜੈਨੀ ਪੀਰ ਹਮਾਰੋ ਭਾਰੀ ॥ ॥ ੩੫ ॥ ਇਨਕੋ ਦੇਖ ਸੁ ਗਯੋ [5]ਪਲਾਈ ॥ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਇਹੁ ਪਰਹਿ ਲਖਾਈ ॥ ਨਿਕਟ ਚਲੋ ਬੂਝਹੁ ਅਬ ਇਨੈ ॥ ਹੈ ਇਹੁ ਕੌਨ ਪਠਾਏ ਕਿਨੈ॥ ੩੬ ॥ ਗੁਰ ਜੈਨੀ ਕਾ ਮਠ ਜਿਨ ਗੇਰਾ ॥ ਡਰੇ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਤੇਜ ਬਡੇਰਾ ॥ ਜਬ ਨਰ ਮਿਲ ਆਏ ਸਮਦਾਇ ॥ ਇਨ ਦੋਨਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁ ਗਾਇ ॥ ੩੭ ॥ ਭਜਨ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨ ਕਰ ਸਾਰੇ ॥ ਭਏ ਨਰਮ ਮੁਖ ਨਮੋ ਉਚਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਯੋ ਸਭ ਭਾਉ ਕਰੰਤੇ ॥ ਨਿਕਟ ਹੋਇ ਇਕ ਮਨੋ ਸੁਨੰਤੇ ॥ ੩੮ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਰ ਤੇ ਭੇ ਸਿਖ ਆਇ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਇਨ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖ

੧ ਦੁਖ ਡਰ। ੨ ਹਰਨ। ੩ ਸ਼ੇਰ। ੪ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਡੇਰਾ। ੫ ਦੂਰ।

ਭਏ ਭਗਤ ਕੋ ਲਾਗੇ ॥ ਦੀਰਘ ਤਾਲ ਭਾਗ ਜਿਨ ਜਾਗੇ ॥ ੩੯ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਜੋ ਜਾਚਤ ਜਬੈ ॥ ਇਨ ਕੇ ਬਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਬੈ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਈ ॥ ਸਤ ਸੰਗਤ ਨਿਤ ਹ੍ਵੈ ਸਮਦਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਅਪਰ ਹੁਤੇ ਮਠ ਜਿਸ ਜਿਸ ਥਾਨ ॥ ਕਰ ਕਰ ਭਗਨ ਦੀਏ ਬਚ ਮਾਨ ॥ ਤਹਾਂ ਸੁ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਾਈ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਈ॥ ੪੧ ॥ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਤਹਿ ਤੇ ਕਰ ਦੂਰ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦਤ ਸਿੱਖੀ ਸੁਖ ਪੂਰ ॥ ਦੁਰਮਤ ਸਭ ਕੀ ਕੀਨ ਬਿਨਾਸ ॥ ਗੁਰਮਤ ਸਭ ਮਹਿ ਹੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੪੨ ॥ ਫਿਰੀਏ ਕਟਾਰੇ ਇਸ ਬਿਧ ਦੇਸ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਦੀਨਸ ਉਪਦੇਸ ॥ ਕਬ ਕਬ ਦਰਸਨ ਗੁਰ ਕੋ ਆਵੈਂ ॥ ਪੂਜਨ ਕਰ ਪੁਨ ਤਹਾਂ ਸਿਧਾਵੈਂ ॥ ੪੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਪੁਨਰ ਵਿਵਾਹ ਔ ਫਿਰੀਏ ਕਟਾਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਖਸ਼ਟਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਹੁਤੋ, ਬਿਦਿਆ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥
ਨਿਆਇ ਆਦਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਜਿਤੇ ਰਸਨਾ ਅਗ੍ਰ ਸੁ ਕੀਨ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸਨ ਬਿਖੇ ਹਮੇਸ਼ ॥ ਬਿਚਰਤ ਬਿੱਦ੍ਯਾ ਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ॥ ਜਹਾਂ ਪਠਤ ਵਿੱਦ੍ਯਾ ਸੁਨ ਲੇਹਿ ॥ ਤਹਿ ਪਹੁੰਚੇ ਚਰਚਾ ਹਿਤ ਦੇਹਿ ॥ ੨ ॥ ਲੋਕ ਬ੍ਰਿੰਦ ਮੈਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਇਮ ॥ ਹੋਇ [1]ਪਰਾਜੈ ਚਰਚਾ ਮਹਿੰ ਕਿਮ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਛੀਨੋ ਸਾਰੇ ॥ ਜੀਤਨ ਹਾਰੇ ਲੇਹਿ ਸੰਭਾਰੇ ॥੩॥ ਲੋਕ ਮਿਲੈਂ ਬਹੁ ਚਰਚਾ ਮਾਹਿੰ ॥ ਸੁਨਹਿੰ ਸਰਬ ਹੀ ਰਿਦੈ ਉਮਾਹਿ ॥ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਜੀਤੈ ਜਬਹੂ ॥ [2]ਦਿਜ ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਛੀਨੈ ਤਬਹੂ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨਹਿੰ ਧਨੀ ਨਰ ਧਨ

[1] ਹਾਰ। [2] ਪੰਡਤ।

ਅਰਪਾਵਹਿੰ ॥ ਬਹੁ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਕਹੈਂ ਸੁਨਾਵਹਿੰ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਹੁਤੇ ਨਗਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਫਿਰਤ ਲਾਦ ਬਹੁ ਪੁਸਤਕ ਭੀਰਾ ॥ ੫ ॥ ਵਿੱਦਿਆ ਅਰਥੀ ਸੰਗ ਅਪਾਰਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਬਹੁ ਹੰਕਾਰ ਚਿਤ ਧਾਰਾ॥ ਮੈਂ [1]ਦਿਗ ਵਿਜੇ ਕਰੋਂ [2]ਛਿਤ ਫਿਰਕੈ ॥ ਕੋ ਨ ਹਰਹਿ ਬਿੱਦਯਾ ਸੰਗ ਅਰ ਕੈ ॥ ੬ ॥ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਕ ਬਿਚਰਤ ਆਵਾ ॥ ਡੇਰੋ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਸੁ ਪਾਵਾ ॥ ਤਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੁਨ ਕੈ ਕੀਰਤ ॥ ਬਹੁ ਨਿਰਮਲ ਸਭ ਜਗ ਬਿਸਤੀਰਤ ॥ ੭ ॥ ਚਹਿਤ ਦੇਖਬੇ ਰਿਦੇ ਉਮਾਹੂ ॥ ਵਹਿਰ ਗੁਰੂ ਆਏ ਛਿਨ ਤਾਹੂ ॥ ਸਥਿਤ [3]ਬਾਪਕਾ ਨਿਕਟ ਸਥਾਨ ॥ ਦਰਸਹਿੰ ਨਰ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਖਾਨ ॥ ੮ ॥ ਆਏ ਵਹਿਰ ਜਾਨ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਉਠ ਪੰਡਤ ਆਯੋ ਪ੍ਰਭ ਪਾਹੀ ॥ ਸਾਦਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਕਟ ਬਠਾਇ ॥ [4]ਕੁਸਲ [5]ਖੇਮ ਬੂਝਾ ਹਰਖਾਇ ॥ ੯ ॥ ਤਬ ਸੰਗਤ ਤਹੁ ਦਰਸਨ ਕਰੈ ॥ ਬੰਦਹਿ ਚਰਨ ਉਪਾਇਨ ਧਰੈ ॥ ਚਿਤ ਬਾਛਤ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥ ਹਿਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਗਤ ਰਿਦੈ ਮਨਾਵੈ॥ ੧੦ ॥ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਦੇਖ ਸਭਨ ਕੋ ॥ ਮਨ ਹੰਕਾਰਤ ਕੀਓ ਬਚਨ ਕੋ ॥ ਤਪ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰੱਤ ਦਾਨ ਮਹਾਨਾ ॥ ਇਤਯਾਦਕ ਸੁਭ ਕਰਮ ਸੁਜਾਨਾ॥੧੧॥ਨਿਰਮਲ ਅੰਤਹਿ ਕਰਣ ਕਰੰਤੇ ॥ ਤਵ ਮਾਨਵ ਸ਼ੁਭ ਗਤੀ ਲਹੰਤੇ ॥ ਤੁਮਰੇ ਪੰਥ ਬਿਖੇ ਇਹੁ ਨਾਹੀਂ ॥ਕੁਤੋ ਪਰਮ ਗਤ ਇਹੁ ਨਰ ਪਾਹੀਂ ॥ ੧੨ ॥ ਜੇ ਇਨ ਭਲਾ ਕਰਨ ਤੁਮ ਚਾਹੋ ॥ ਅਸ ਉਪਦੇਸ ਦੇਹੁ ਦੁਖ ਦਾਹੋ ॥ ਤਪ ਆਦਿਕ ਮਹਿੰ ਜੋਰਹੁ ਇਨ ਕੋ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਿਲਮ ਕਰੋ ਇਨ ਮਨ ਕੋ ॥੧੩॥ ਉਪਦੇਸ਼ਹੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਨ ਕੇ ਮਤ ਜਿਮ ॥ ਇਨ ਕੀ [6]ਛੇਮ ਹੋਤ ਕਹੀਐ ਤਿਮ ॥ ਸੁਨ ਪੰਡਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਹੰਕਾਰੀ ਕਹੁ ਉੱਤਰ ਦੀਨ ॥

੧ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫਤੇ ਕਰੋ । ੨ ਧਰਤੀ । ੩ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ।
੪ ਸੁਖ । ੫ ਰਖਿਆ । ੬ ਮੁਕਤੀ ।

੧੪ ॥ ਤਪ ਆਦਿਕ ਮੁਖ ਕਰਬੇ ਕਰਮ ॥ਇਹੁ ਤੋ ਤੀਨ ਜੁਗਨ
ਕੋ ਧਰਮ ॥ ਅਬ ਜੋ ਨਰ ਹੋਏ ਕਲ ਮਾਹੀਂ ॥ ਕਿਸੂ ਕਰਨ ਕੀ
ਸਮਰਥ ਨਾਹੀਂ ॥ ੧੫ ॥ ਬਿਨਾ ਅੰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਨਾਸੈਂ ॥ ਕਿਮ
ਤਪ ਕਰਹਿੰ ਜਾਹਿ ਬਨਬਾਸੈਂ ॥ ਦਰਬ ਨਹੀਂ ਅਰ ਬਲ ਕਿਛ
ਨਾਹੀਂ ॥ ਕਹਾਂ ਸਕਤ ਮਖ ਕਰਬੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ੧੬॥ ਕਰਮ ਕਾਂਡ
ਮਹਿੰ ਜੇ ਅਬ ਲਗਹਿੰ ॥ ਸੋ ਭੀ ਆਯੂ ਨਿਸਫਲ ਭਾਗਹਿੰ ॥
ਦੁਸਕਰ ਸੌਚ ਆਦਿ ਕੋ ਕਰਨੋ ॥ਖਾਨ ਪਾਨ [1]ਬਿਪ ਤੈਸੇ ਬਰਨੋ
॥ ੧੭ ॥ ਇਮ ਅਸੱਕਤ ਨਰ ਜਾਨਹੁ ਸਬੈ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਧਰਮ
ਕਿਮ ਹੋਵਹਿ ਅਬੈ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਤਯੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿੰ ॥
ਸੁਰਗ ਬਿਖੈ ਕਬ ਨਰਕ ਸਿਧਾਵਹਿੰ ॥ ੧੮॥ ਅਬਚਲ ਪਦਵੀ
ਪਾਇ ਨ ਕੋਊ ॥ ਹੰਤਾ ਧਹਿਤ ਕਰੇ ਨਰ ਜੋਊ ॥ [2]ਖੇਦ ਬਹੁਤ ਫਲ
ਥੋਰੋ ਪਾਇ ॥ ਨਾਸਵੰਤ ਹੁਇ ਜੇ ਸਮਦਾਇ ॥ ੧੯ ॥
ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਕੋ ਸਮੋਂ ਸੁ ਆਵਾ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਰਾਜ ਤੇਜ
ਤਿਨ ਪਾਵਾ ॥ ਤਪ ਆਦਕ ਸਭ ਕਰਮ ਮਹਾਨੇ ॥ ਗੁਰ
ਸੇਵਾ ਕੇ ਹੈ ਨ ਸਮਾਨੇ॥ ੨੦ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ
ਸਾਰ ॥ ਭੁਕਤ ਮੁਕਤ ਦੇ [3]ਮਹਿਦ [4]ਉਦਾਰ ॥ ਸਿਮਰਣ ਸ੍ਰਵਨ
ਭਗਤ ਵਡਿਆਈ ॥ ਇਸ ਸਮ ਕਲ ਨਹਿੰ ਆਨ ਬਡਾਈ ॥੨੧॥
ਇਸ ਬਿਨ ਮੁਕਤ ਨ ਕੋਊ ਪਾਵੈ॥ਜਯੋਂ [5]ਸਿਕਤਾ ਤੇ ਤੇਲ ਨ ਆਵੈ॥
ਤਪ ਬ੍ਰੱਤ ਆਦਕ ਜੇ ਆਚਾਰ ॥ ਫੋਕਟ ਨਾਮ ਬਿਹੀਨ ਅਸਾਰ ॥
੨੨ ॥ ਔਰ ਕਹਾਂ ਲਗ ਕਹੌਂ ਬਨਾਈ ॥ ਅਪਰ [6]ਬਿਪਰਜੈ ਹੁਇ
ਸਭ ਜਾਈ ॥ ਸਿਮਰਹਿੰ ਨਾਮ ਹਰਹਿੰ ਹੰਕਾਰ ॥ ਕਰਮਨ ਮਹਿੰ ਇਹੁ
ਬਸ਼ਹਿ ਉਦਾਰ ॥ ੨੩ ॥ ਸੋ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਦੂਸ਼ਨ ਮੂਲ ॥ ਗਤਿ

---

੧ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੨ ਬਹੁਤ ਦੁਖ । ੩ ਵਡਾ । ੪ ਸੁਖੀ
੫ ਰੇਤੇ ਵਿਚ । ੬ ਨਿਸਫਲ ।

ਕਾਂਖੀ ਧਾਰਹਿ ਨਹਿੰ ਭੂਲ ॥ ਤੁਮ ਵਿਦਯਾ ਪਠਿ ਗਹੀ [1]ਮਸਾਲ ॥ ਅਪੂਨ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਸਾਲ ॥ ੨੪ ॥ ਆਪ ਅੰਧੇਰੇ ਮਹਿ ਗਿਰ ਪਰੇ ॥ ਔਰਨ ਕਹੁ ਜਗਤ ਤੁਮ ਤਰੋ ॥ ਉਰ ਹੰਕਾਰ ਤੋਹਿ ਅਬ ਐਸੇ ॥ ਬਿਜੈ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਠਾਨੀ ਜੈਸੇ ॥ ੨੫ ॥ ਮਨ ਨਹਿੰ ਜੀਤਯੋ [2]ਸ਼ਤ੍ਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਅਪਰ ਜੀਤਬੇ ਕਯਾ ਫਲ ਪਾਲਾ ॥ ਸਿੱਖਯ ਗੁਰੂ ਕੇ ਤਰੇ ਹਜਾਰੇ ॥ ਸੱਤਯਨਾਮ ਜਪ ਨਿਰਹੰਕਾਰੇ ॥੨੬॥ ਸੁਨ ਪੰਡਤ ਨੇ ਰਿਦੇ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਵਿੱਦਯਾ ਮਹਿ ਹੋਵਤ ਹੰਕਾਰਾ ॥ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵੈ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਜਪ ਦੋਸ ਨਸਾਵੈ ॥ ੨੭ ॥ ਯਾਂਤੇ ਜਥਾ ਜੋਗ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਮੈਂ ਪਾਵਹੁੰ ਕਛ ਹੁਇ ਨਿਰਮਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਮਾਰਗ ਸੂਝਾ॥ਭਯੋ ਦੀਨ ਉਪਦੇਸਹਿ ਬੂਝਾ ॥ ੨੮ ॥ ਮੈਂ ਵਿਦਯਾ ਬਹੁ ਪਠੀ ਬਿਚਾਰੇ ॥ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਮਮ ਉਰ ਬਧਯੋ ਹੰਕਾਰੇ ॥ ਯਾਂਤੇ ਹਰ ਕੀ ਭਗਤ ਨ ਹੋਈ ॥ ਕਰਤ ਰਹਯੋ [3]ਖਟ ਕਰਮਹਿੰ ਜੋਈ ॥ ੨੯ ॥ ਚਰਚਾ ਕਰ ਮਿਥਯਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਭ ਗਤ ਨਹਿੰ ਜਾਨੀ ॥ ਤੁਮਰੇ ਬਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮੈਂ ਜਾਨਯੋਂ ॥ ਅਪਨੋ ਰਿਦਾ ਦ੍ਵੈਤ ਪਹਿਚਾਨਯੋਂ ॥ ੩੦ ॥ ਕਰਨਾ ਕਰ ਦੇਵਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ॥ ਕਾਟਹੁ ਮੇਰੇ ਮਹਾਂ ਕਲੇਸ਼ ॥ ਜਿਸਤੇ ਮੇਰੋ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਇ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਸਿੱਖਯਾ ਦਿਹੁ ਸੋਇ ॥ ੩੧ ॥ ਬੇਨੀ ਕੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਸ੍ਰੋਨ ॥ ਬੋਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਨਾ ਭੋਨ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਕਰ ਨਾਸ ॥ ਹ੍ਵੈ ਬਿਸਾਲ ਸੁਭ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੩੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਯ ਵਾਕ ॥

ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਿਰਹੀ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਦਾਸੀ ॥ ਕਿ ਇਹੁ
ਮਨੁ ਅਵਰਨੁ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੧॥ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ

---

੧ ਇਛਾ । ੨ ਮਸਾਲਾਂ ਬਾਲਣ ਵਾਲੇ । ੩ ਦੁਸ਼ਮਣ ।
੪ ਛੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮ ।

ਚੰਚਲੁ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਮਮਤਾ ਕਿਥਹੁ ਲਾਗੀ ॥ ੧ ॥ ਪੰਡਿਤ ਇਸੁ ਮਨ ਕਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਅਵਰੁ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਪੜਹਿ ਉਠਾਵਹਿ ਭਾਰੁ ॥ ੧॥ਰਹਾਉ॥ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਕਰਤੈ ਲਾਈ ॥ ਏਹੁ ਹੁਕਮੁ ਕਰਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝਹੁ ਭਾਈ ॥ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨਾਈ ॥ ੨ ॥ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋ ਤਿਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਪੰਡ ਉਤਾਰੈ ॥ ਅਨ ਦਿਨੁ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਓਹੁ ਦੀਖਿਆ ਲੇਇ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਧਰੇਇ ॥ ਸਦਾ ਅਲਗੁ ਰਹੈ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ੩ ॥ ਸਭਨਾ ਮਹਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਖਾਣੈ ॥ ਜਾਂ ਏਕੋ ਵੇਖੈ ਤਾਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਜਾਕਉ ਬਖਸੇ ਮੇਲੇ ਸੋਇ ॥ ਐਥੈ ਓਥੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ੪ ॥ ਕਹਤ ਨਾਨਕ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋਇ ॥ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਜਾਕਉ ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ॥ ਅਨ ਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਕੀ ਫਿਰਿ ਕੂਕ ਨ ਹੋਇ ॥ ੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ [1]ਬੈਨੀ ਮਨ ਆਨੰਦ ਪਾਵਾ ॥ ਨਿਰਭਮਾਨ ਹੁਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਪੁਨ ਗੁਰ ਨੇ ਕੀਨਸ ॥ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਇ ਸੁਖ ਚੀਨਸ ॥ ੩੩ ॥ ਬੈਠੇ ਲਗੀ ਸਮਾਧ ਅਡੋਲੇ ॥ ਕਿਤਕ ਦੇਰ ਮਹਿ ਲੋਚਨ ਖੋਲੇ ॥ ਕਹਿਨ ਲਗਯੋ ਹੇ ਗੁਰ ਗੋਸਾਈ ॥ ਮਹਿਮਾ ਤੁਮਰੀ ਤੁਮ ਬਨ ਆਈ ॥੩੪॥[2]ਉਸ਼ਟਰ ਭਾਰ ਜਿ ਪੁਸਤਕ [3]ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਸਰਤਾ ਵਿਖੇ ਬਹਾਇ ਬਿਲੰਦ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸ ॥ ਰਹਿਯੋ ਪ੍ਰੀਤ ਧਰ ਤਜ ਸਭ ਆਸ ॥ ੩੫ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਸੇਵਿਓ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਬਿਦਾ ਭਯੋ ਰਹਿਕੈ ਚਿਰ

੧ ਪੰਡਤ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ੨ ਊਠ। ੩ ਸਮੂੰਹ।

ਕਾਲ ॥ ਬੇਨੀ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਅਨਸਾਰੀ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਿਖੀ ਬਿਸਥਾਰੀ ॥ ੩੬ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੈ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤ ਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਜੀ ਦਯਾ ਸਿੰਧ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥
ਅਧਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਜਗ ਭਏ ਸਮ ਨਹਿੰ ਕੋ ਕਿਤ ਔਰ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਆਵਾ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਮਨ ਲਲਚਾਵਾ ॥ ਸੁਧ ਦੈਬੇ ਹਿਤ ਪਠਯੋ ਮੁਸਾਹਿਬ ॥ [1]ਤੀਰ ਬਾਪਕਾ ਬੈਠੇ ਸਾਹਿਬ ॥ ੨ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦੇਗ ਤੇ ਖਾਇ ਪੁਨਹਿ ਸ਼ਾਹੁ ਹਮਰੇ ਢਿਗ ਆਇ ॥ ਸੁਨ [2]ਨਿਦੇਸ ਨ੍ਰਿਪ ਨਰ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਕੇ ਢਿਗ ਜਾਇ ਟੇਰਾ ॥ ੩ ॥ ਸੁਨ ਅਕਬਰ ਭੋਜਨ ਮੰਗਵਾਯੋ ॥ [3]ਕਰ ਪਖਾਰ [4]ਕੌਰੀ ਮੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਸ੍ਵਾਦ ਅਜਾਇਬ ਜਾਨ ਬਿਕਾਸਾ ॥ ਜਗਤ ਸ੍ਵਾਦ ਇਸ ਮਹਿੰ ਪਰਕਾਸਾ ॥ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸ਼ਾਹ ਕਰ ਬਹੁਰ [5]ਪਖਾਰੇ ॥ ਪੁਨ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਕੋ ਹਿਤ ਧਾਰੇ ॥ ਨਗਨ ਚਰਨ ਹੁਇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਵਾ ॥ ਬਹੁ ਭੇਟਾ ਧਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਾ ॥ ੫ ॥ [6]ਕੁਸਲ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰ ਬੂਝਯੋ ਸ਼ਾਹਿ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਨ੍ਰਿਪ ਬਿਨੈ ਅਲਾਹਿ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਆਦਿ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਮੋਰ ਪਿਤਾਮੇ ਕੋ ਬਰ ਦਾਯੋ ॥੬॥ ਤਿਨ ਬਰ ਤੇ ਪਤਸ਼ਾਹਿਤ ਪਾਇ॥ ਮਨ ਬਾਛਤ ਬਡ ਰਾਜ ਕਮਾਇ ॥ ਮੋਰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਪੀਰਾ ॥ ਗਯੋ ਰਾਜ ਪੁਨ ਦਯੋ ਸੁ ਧੀਰਾ ॥ ੭ ॥ ਆਪ ਅਬੈ ਮੁਝ ਜੀਤ ਕਰਾਈ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਅਹੈ ਅਨੰਦ ਗੁਸਾਈ ॥ ਸਿਫਤ ਆਪ ਕੀ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ [7]ਆਰਫ ਕਾਮਲ ਸਭ ਸੁਖਦਾਇ ॥ ੮ ॥ ਅਬ

---

੧ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ। ੨ ਆਗਿਆ। ੩ ਹਥ ਧੋ ਕਰਕੇ। ੪ ਗਰਾਹੀ। ੫ ਧੋਣਾ ਕੀਤੇ। ੬ ਸੁਖ। ੭ ਆਲਮ।

ਜੀ ਹਮਹਿੰ ਮੁਰੀਦ ਸੁ ਜਾਨਹੁ ॥ ਦਿਹੁ ਭੇਟਾ ਕਰਹੋ ਪਰਮਾਨਹੁ ॥ ਜੋ ਸੇਵਾ ਤੁਮਰੀ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥ ਬਨੋਂ ਸਫਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੁਝ ਆਇ ॥ ੯ ॥ ਬਿਕਸ ਪ੍ਰਭੂ ਤਾਂ ਸੋਂ ਤਬ ਕਹੀ ॥ ਕਿਸੂ ਬਸਤ ਕੀ ਖਾਹਸ਼ ਨ ਰਹੀ॥ ਦਿਯੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰੂ ॥ ਖਰਚਤ ਖਾਵਤ ਪਾਇ ਨ ਪਾਰੂ ॥ ੧੦ ॥ ਸ਼ਾਹਿ ਸਹਿਤ ਉਮਰਾਵਨ ਫੇਰ ॥ ਬੇਰ ਬੇਰ ਕਹਿ ਕਰਹੁ ਨ ਫੇਰ ॥ ਕਿਤਕ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਪਟਾ ਲਖਾਇਵ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਚੜ੍ਹਾਇਵ ॥ ੧੧ ॥ ਕਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਰੇ ਕਿਸ ਕਾਮ ॥ ਨਹਿੰ ਚਹੀਐ ਹਮ ਕੋ ਇਹ ਕਾਮ ॥ ਪਾਤਸਾਹਿ [1]ਗਰ ਅੰਚਰ ਡਾਰ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਬਿਨਤੀ ਕਹਿ ਤਿਸ ਬਾਰ॥ ੧੨ ॥ ਰਾਵਰ ਸੁਤਾ ਅਹੈ ਬੁਧਮਾਨ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਭੇਟ ਕਰੋ ਪਰਵਾਨ॥ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਵਿੱਖਜਤ ਜਾਨੀ ॥ ਤੂਸਨ ਭੇ ਕੀਨਸ ਪਰਵਾਨੀ ॥ ੧੩ ॥ ਪੁਨਹਿ ਸਾਹ ਨੇ ਲੀਨ ਬਿਦਾਈ ॥ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਸ ਸਿਰੁ ਪਾਈ ॥ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰ ਗਾ ਸੁਲਤਾਨ ॥ ਬੈਠੇ ਸੋਭਤ ਗੁਰ ਭਗਵਾਨ ॥ ੧੪ ॥ ਗੁਰ ਪੁਰ ਤੇ ਤ੍ਰੈ ਕੋਸ ਗਰਾਮ ॥ ਹੁਤੋ ਤਾਂਹਿ ਤਿਲਵੰਡੀ ਨਾਮ ॥ ਤਹਿ ਸਿੱਖ ਲੰਗਾ ਖਤ੍ਰੀ ਜਾਤ ॥ ਇਕ ਪਗ ਹੁਤੋ ਚਲਤ ਲੰਗਰਾਤ ॥੧੫॥ ਨਿਤ ਸਰਧਾ ਧਰ ਦਧ ਕੋ ਲਜਾਵਤ ॥ ਧਰਤ ਪ੍ਰੀਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖੁਲਾਵਤ॥ ਕਰਤ ਸੇਵ ਬੀਤਯੋ ਚਿਰ ਕਾਲ ॥ ਅਪਨੋ ਨੇਮ ਰਖਯੋ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ॥ ੧੬ ॥ ਇਕ ਦਿਨ [2]ਦਧੀ ਲਿਯੇ ਕਰ ਚਲਯੋ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਚੌਧਰੀ ਮਗ ਮਹਿੰ ਮਿਲਯੋ ॥ ਹਾਸੀ ਕਰ ਤਿਨ ਗਹਿਬੋ ਕੀਨ ॥ ਲਈ [3]ਕਾਠ ਕੀ [4]ਟੰਗਰੀ ਛੀਨ ॥ ੧੭ ॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਨਿਤ ਗੁਰ ਢਿਗ ਜਾਵਹਿੰ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰ ਦਧ ਸਦਾ ਖੁਲਾਵਹਿੰ ॥ਸਾਬਤ [4]ਟੰਗਰੀ ਕਰੀ ਨ ਤੋਹਿ ॥ ਬ੍ਰਿਥਾ [5]ਸ੍ਰੱਮ ਤੇਰੋ ਸਭ ਹੋਇ ॥ ੧੮ ॥ ਸੁਨ ਖੱਤ੍ਰੀ

---

੧ ਗਲ ਵਿਚ ਕਪੜਾ ਪਾ ਕੇ । ੨ ਦਹੀ । ੩ ਲਕੜ ਦੀ । ੪ ਲਕੜ ਦੀ ਲੱਤ । ੫ ਕਸ਼ਟ ਥਕੇਵਾਂ ।

ਕਹਿ ਨਹਿੰ ਅਟਕਾਵਹੁ ॥ ਸਮਾਂ ਜਾਇ ਬੀਤਯੋ ਇਸ ਥਾਵਹੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਵੇ ਪਰਵਾਹੁ ॥ ਚਹੈਂ ਸੁ ਕਰੈਂ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਹੂ॥੧੯॥
ਭਲੋ ਜੀਵ ਕੋ ਜਿਮ ਹੁਇ ਜਾਇ॥ਤਿਮ ਸਿੱਖਨ ਹਿਤ ਗੁਰੂ ਕਰਾਇ॥
ਇਮ ਕਹਿ ਜਾਚ ਸੁ ਲਕਰੀ ਲੀਨੀ ॥ ਕਿਤਕ ਸਮੇਂ ਬੀਤੀ ਤਿਸ
ਦੀਨੀ ॥ ੨੦ ॥ [1]ਲੰਗਰੀ [2]ਟੰਗਰੀ [3]ਕਾਸਟ ਪਰ ਧਰ ॥ ਮਾਰਗ
ਚਲਯੋ ਉਤਾਇਲ ਕੋ ਕਰ ॥ ਇਤ ਗੁਰ ਦੇਗ ਥਾਨ ਮਹਿਂ ਆਇ ॥
ਬਾਲ ਪਰੋਸ ਧਰਯੋ ਅਗਵਾਇ ॥ ੨੧ ॥ ਸਗਰੀ ਸੰਗਤ ਕੇਰ
ਅਗਾਰੇ ॥ ਕਰਯੋ ਪਰੋਸਨ ਬਿਬਧ ਪ੍ਰਕਾਰੇ ॥ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸਤਿਗੁਰ
ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਮੁਖ ਮਹਿਂ ਗ੍ਰਾਸ ਨ ਪਾਇ ਰਸਾਲਾ ॥ ੨੨ ॥ ਗੁਰ
ਦਿਸ ਪਿਖ ਕਰ ਸਗਰੀ ਸੰਗਤ ॥ ਨਹਿਂ ਅਹਾਰ ਪਾਵਹਿ ਮੁਖ
ਪੰਗਤ ॥ ਬੂਝੈ ਬੱਲੂ ਦਾਸ ਜੁ ਅਹੈ ॥ ਅਚਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਬਿਧ
ਅਹੈ ॥ ੨੩ ॥ ਇਤਨੇ ਮਹਿਂ ਲੰਗਰਾ ਸਿਖ ਆਇਸ ॥ [4]ਦਧ ਆਗੇ
ਧਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਸ ॥ ਬੱਲੂ ਕੀ ਗੁਰ ਸੰਕ ਨਿਵਾਰਨ ॥ ਲੰਗਾਹੇ
ਸੰਗ ਕੀਨ ਉਚਾਰਨ ॥ ੨੪॥ ਆਜ ਕਹਾਂ ਤੁਮ [5]ਬਿਲਮ ਲਗਾਈ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਭੋਜਨ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਈ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਤਿਨ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ॥
ਕਰੀ ਪੰਚ ਨੇ ਮੋ ਸੰਗ ਹਾਸੀ ॥ ੨੫ ॥ ਗੁਰ ਜੇ ਸਮਰਥ ਸੇਵ
ਕਮਾਈ ॥ ਟੰਗਰੀ ਲੰਗਰੀ ਕਿਉਂ ਨ ਬਨਾਈ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਕਾਸਟ
ਟੰਗਰੀ ਛੀਨੀ ॥ ਕਿਤਕ ਦੇਰ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਨੀ ॥ ੨੬ ॥ ਇਸ
ਬਿਧ ਬਿਲਮ ਲਗੀ ਮੁਝ ਆਵਤ ॥ ਜਬ ਤਿਨ ਦਈ ਆਇ
ਉਤਲਾਵਤ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਗੁਰ ਸਭ ਬਿਖੈ ਅਲਾਈ ॥ ਬਾਤ ਨਹੀਂ
ਹਮਰੋ ਚਿਤ ਆਈ ॥ ੨੭ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਜਬ
ਕੀਨੀ ॥ ਟੂਟੀ ਟਾਂਗ ਸੁੱਧ ਕਰ ਦੀਨੀ ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਸੇਵਾ ਫਲ

---

੧ ਲੰਗੜੀ। ੨ ਲਤ ਲਕੜ ਦੀ। ੩ ਲਕੜ ਪਰ। ੪ ਦਹੀ।
੫ ਦੇਰ।

ਦਾਤਾ ॥ ਸਿਖ [1]ਬਤਸਲ ਦੇ ਆਤਮ ਗਜਾਤਾ ॥ ੨੮ ॥ ਪ੍ਰਥਮਹਿ ਸਿਖ ਕੋ ਕਰਯੋ ਨਿਹਾਲ ॥ ਅਸਨ ਅਚਯੋ ਪੁਨ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ॥ ਪਾਨ ਪਾਨ ਕਰ ਪਾਨ ਪਖਾਰੇ ॥ ਪੁਨਹਿ ਆਇ ਕਰ ਬੈਠ ਚੁਬਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਤਬ ਢਿਗ ਹੋ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ॥ ਭਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਹੋਤ ਅਹਾਰ ਅਨੇਕ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੩੦ ॥ ਸੋ ਸਭ ਸੰਗਤ ਅਚੈ ਪ੍ਰਸੀਨ ॥ ਆਪ ਓਗਰਾ [2]ਲਵਨ ਬਿਹੀਨ ॥ ਇਹ ਸੰਗਤ ਕੇ ਉਚਤ ਨ ਹੋਈ ॥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਅਚਹਿੰ ਸ੍ਵਾਦ ਰਸ ਭੋਈ ॥ ੩੧ ॥ ਜਸ ਤੁਮ ਅਚਹੁ ਚਾਹਿ ਕਰ ਚਿਤ ਮਹਿੰ ॥ ਸੋ ਸਿਖ ਅਚਹਿੰ ਰੀਤ ਕਰ ਹਿਤ ਮਹਿੰ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਖਤ ਭਏ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਉੱਤਰ ਦਏ ॥ ੩੨ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਗਤ ਅਰ ਮਮ ਮਾਹੀਂ ॥ ਭੇਦ ਦੁਹਨ ਮਹਿੰ ਰੰਚਕਨਾਹੀਂ ॥ ਹਮ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸੰਗ ਅਭੇਦ ॥ ਸੁਖ ਤੇ ਸੁਖੀ [3]ਖੇਦ ਤੇ ਖੇਦ ॥ ੩੩ ॥ ਜੋ ਸੰਗਤ ਰੁਚ ਕਰਤ ਅਹਾਰਾ ॥ ਸੋ ਮੁਝ ਪਹੁਚਹਿ ਸ੍ਵਾਦਲ ਸਾਰਾ ॥ ਜੋ ਸਿੱਖਨ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਅਚਾਵੈਂ ॥ ਸੋ ਹਮਰੇ ਮੁਖ ਮਹਿੰ ਸਭ ਪਾਵੈਂ ॥ ੩੪ ॥ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਹਮ ਭੋਗ ਲਗਾਵੈਂ ॥ ਸਿਖ ਮੁਖ ਪਾਇ ਹਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈਂ ॥ ਅਸ ਸੁਨ ਬ੍ਰਿਧ ਤਬ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਸੰਤ ਰੇਂਨ ਗੁਰ ਪਗ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥ ੩੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਏਕ ਬੇਰ ਸਿੱਖਨ ਬਿਖੈ ਅਸ ਬਿਧ ਸੰਕ ਉਪਾਇ ॥
ਸੇਵਾ ਕਰੈਂ ਅਨੇਕ ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਕਿਸੇ ਬਹਾਇ ॥ ੩੬ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨੀ ॥ ਪਰਖਨ ਹਿਤ ਅਸ ਬਿਧ ਤਬ ਠਾਨੀ ॥ ਨਿਕਟ ਵਰਤਿ ਦਾਸ ਸੰਗ ਲਾਇ ॥ [4]ਬਾਪੀ ਤਟ ਪਰ ਥਿਰ ਜਾ ਥਾਇ ॥ ੩੭ ॥ ਕਹਿਓ ਸਭਨ ਕੋ ਅਸ ਜਗਰਾਈ ॥ ਸਭ ਅਬ ਇਕ ਇਕ ਥੜੀ ਬਨਾਈ ॥ ਜੋ ਸਭ ਤੇ

੧ ਪਿਆਰੇ। ੨ ਲੂਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ੩ ਦੁਖ ਤੇ ਸੁਖ। ੪ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ।

ਆਛੀ ਬਨ ਜਾਵੈ ॥ ਸੋ ਰਾਖੈਂ ਪੁਨ ਔਰ ਗਿਰਾਵੈਂ ॥ ੩੮ ॥ ਸੁਨ ਆਇਸ ਸਭ ਥੜੀ ਬਨਾਈ ॥ਪਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਦੀਨ ਗਿਰਾਈ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਦੁਇ ਤ੍ਰੈ ਬਾਰ ਬਨਾਈ ॥ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਹੈਂ ਗਿਰਵਾਈ ॥ ੩੯ ॥ ਹਟਤ ਹਟਤ ਸਭ ਹੀ ਹਟ ਗਏ ॥ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਥਿਰ ਰਹੇ ॥ ਕਹਿਤ ਅਜਾਨ ਲੋਕ ਇਨ ਤਾਈ ॥ ਗੁਰ ਬ੍ਰਿਧ ਭੇ ਤੇ ਸੁਧ ਨ ਰਹਾਈ ॥ ੪੦ ॥ ਕਹੈਂ ਆਪ ਪੁਨ ਭੂਲ ਸੁ ਜਾਵੈਂ ॥ ਤਾਹੀ ਤੇ ਸੁਭ ਥਰੀ ਗਿਰਾਵੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤਜੋ ਬਨਾਵਨ ਥਰੀ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਦਿਹਿੰ ਉੱਤਰ ਤਿਸ ਘਰੀ ॥ ੪੧ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਕਰਨੀ ਸੇਵਾ ॥ ਵਰਤੈਂ ਜਸ ਮਰਜੀ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਤਾਂਤੇ ਜਸ ਬਿਧ ਗੁਰੂ [1]ਰਜਾਇ ॥ ਕਰੈਂ ਤਥਾ ਹਮ ਚਿਤ ਕਰ ਚਾਇ ॥ ੪੨ ॥ ਇੱਕੀਸ ਬੇਰ ਥਰੀ ਸੁ ਬਨਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀਨ ਗਿਰਾਈ ॥ ਜਬ ਨਿਸਚਾ ਥਿਰ ਦੇਖ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ੪੩ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਮਨ ਸੰਕ ਮਿਟਾਈ ॥ ਗੁਰਤਾ ਯੋਗ ਲਖਯੋ ਇਸ ਤਾਈ ॥ ਇਹੁ ਤੌ ਰੀਤ ਪੁਰਾਤਨ ਆਈ ॥ ਸੇਵਾ ਬਸੀ ਅਹੈ ਗੁਰ ਰਾਈ ॥ ੪੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਅਕਬਰ ਸਾਹਿ ਔ ਲੰਗਾਹੇ ਭੂਹੇ ਮੱਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸ਼ਟ ਦਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਗਏ ਸੁ [2]ਦੇਗ ਸਥਾਨ ॥
ਸਿਖ [3]ਕ੍ਰਿਖ ਕਾਰ ਹਿੰਦਾਲ ਥੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਮਹਾਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਾਹਿੰ ਸਮੇ ਤਹਿ [4]ਚੂੰਨ ਭਿਗਾਵੈ ॥ ਦੇਖਤ ਸਨਮੁਖ ਗੁਰ ਚਲ ਆਵੈ ॥ ਕਰਯੋ ਬਿਚਾਰ ਤਬੈ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਜੇਕਰ ਗੁਰ ਪਗ ਬੰਦ ਕਰਾਹੀਂ ॥ ੨॥ ਤੌ ਚੂਨੌਂ ਕਰ ਸੰਗ ਲਗਾਯੋ॥

੧ ਆਗਿਆ । ੨ ਲੰਗਰ । ੩ ਜ਼ਿਮੀ ਦਾਰ ਹਿੰਦਾਲ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ।
੪ ਆਟਾ ਗੁੰਦਣਾ ।

ਮਾਟੀ ਮਿਲੈ ਭਲੋ ਨਹਿੰ ਥਾਯੋ ॥ ਜੇ ਪਦ ਬੰਦਨ ਕਰੋਂ ਨ ਜਾਈ ॥ ਤੌ ਅਪਰਾਧੀ ਹੁਵਹੁ ਗੁਸਾਈ ॥ ੩ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਦੋਨਹੁ ਤਬੈ ॥ ਧਰੇ ਪੀਠ ਪਰ ਬੰਦੈ ਜਬੈ ॥ ਦੇਖ ਨਵੀਨ ਚਾਲ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਚ ਭਾਖੇ ਰੂਰੇ ॥ ੪ ॥ ਤੇਰੀ ਘਾਲ ਪਰੀ ਅਬ ਥਾਹਿ ॥ ਜਾਹੁ ਅਬੈ ਨਿਜ ਧਾਮ ਸਿਧਾਹਿ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੁ॥ ਜਪਹੁ ਨਾਮ ਪੁਨ ਅਵਰ ਜਪਾਵਹੁ ॥ ੫ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗਯੋ ॥ ਗੁਰ ਜੰਡਿਆਲੇ ਇਸਥਿਤ ਭਯੋ ॥ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤਬ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਇਕ ਦਸ ਮੰਜੀ ਕਹਯੋ ਪੁਕਾਰਾ ॥ ੬ ॥ ਇਕ ਦਸ ਕਾ ਅਬ ਜੋੜ ਦਿਖੱਜੇ ॥ ਸੁਨ ਕਵਿ ਕਹਿਤ ਅਬੈ ਸੁਨ ਲੱਯੇ ॥ਪ੍ਰਥਮਹੁ ਭਾਈ ਮਾਈ ਦਾਸ ॥ ਜੋਧ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰ ਜਾਹਿ ਅਵਾਸ ॥ ੭॥ ਦੁਤੀਜੇ ਮਾਨਕ ਜੀਵੜ ਜਾਨਹੁ ॥ ਵੇਰੋਵਾਲ ਜਾਹਿ ਅਸਥਾਨਹੁ ॥ ਲੁਹਾਰ ਸਧਾਰਣ ਪੁਰੀ ਮਹੰਤਾ ॥ ਮਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਛਤ੍ਰਬ ਜੰਤਾ ॥੮ ॥ ਮਰਵਾਹੇ ਪੁਰ ਸ਼ੇਖੂ ਜਾਨ ॥ ਖੇਮ ਕਰਨ ਪਿੰਡ ਖੇਡਾ ਮਾਨ ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਮਦਰ ਪਿੰਡ ਵਾਰੋ ॥ ਫਿਰੀਆ ਬਹਿਜ ਗਜੋਨ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ੯ ॥ ਬਸੀ ਕਟਾਰੂ ਦੋਨ ਪੁਰ ਵਾਰੋ ॥ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਚੂਹਾ ਲੰਗਾਹਾ ਹਿੰਦਾਰ ॥ ਇਕ ਦਸ ਇਕ ਦਸ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਗੁਰ ਸੁਤਾ ਜਿਸ ਕੇ ਭਾਗ ਬਿਸ਼ਾਲ ॥
ਗੁਰ ਪਿਤ ਜਥਾ [1]ਪ੍ਰਸੀਜ ਹੈ ਕਰੈ ਤਥਾ ਸੁਭ ਕਾਰ ॥੧੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਤੇ ਕਰਹਿ ਸਨਾਨ ॥ ਤਬ ਪਹੁੰਚਹਿ ਦਰਸਨ ਹਿਤ ਠਾਨ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਜਾਗੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਕਰੀ [2]ਮੌਰ [3]ਮੱਜੇ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ੧੨ ॥ ਹਿਤ ਦਰਸਨ ਕੇ [4]ਤਨਜਾ ਭਾਨੀ ॥ ਪਹੁੰਚੀ ਨਿਕਟ ਭਗਤ ਜਹਿ ਭਾਨੀ ॥ ਤਬ ਚੌਕੀ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰੇ ॥ ਧਯਾਨ ਧਰਨ ਹਿਤ ਬੈਠਬ ਕਰੇ ॥ ੧੩ ॥ ਦੋਨ

੧ ਪ੍ਰਸੰਨ । ੨ ਜੰਗਲ ਪਾਣੀ। ੩ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ। ੪ ਲੜਕੀ।

ਬਿਲੋਚਨ [1]ਮੁਦ੍ਰਤ ਕਰਕੈ ॥ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਬ੍ਰਿੱਤ ਕੋ ਧਰਕੈ ॥ ਹੁਤੋ ਹੀਨ ਚੌਕੀ ਇਕ ਪਾਵਾ ॥ ਪਿਖ ਭਾਨੀ ਮਨ ਇਮ ਠਹਿਰਾਵਾ ॥ ੧੪ ॥ ਜਬ ਪਿਤ ਹਾਲਹਿਂ ਇਤ ਉਤ ਹੋਇ ॥ ਚੌਕੀ ਡੋਲ ਜਾਇ ਤਿਤ ਜੋਇ ॥ ਛੁਟਹਿ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਅਗਾਧੂ ॥ ਜਿਸ ਹਿਤ ਜੋਗੀ ਜਤਨ ਸੁ ਸਾਧੂ ॥ ੧੫ ॥ ਪਰਹਿ [2]ਵਿਖੇਪ ਧਯਾਨ ਕੇ ਮਾਹੀਂ ॥ ਬਿਰਤ ਅਡੋਲ ਟਿਕੈ ਤਬ ਨਾਹੀਂ ॥ ਅਪਰ ਵਸਤ ਤਹਿ ਪਾਇ ਨ ਕੋਈ ॥ [3]ਪਾਵੈ ਤਰੇ ਧਰੇ ਹਿਤ ਜੋਈ ॥ ੧੬ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ [4]ਦ੍ਰਿਗਨ ਉਠਾਇ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਨਹਿਂ ਸਮੀਪ ਜੋ ਦੇਹਿ ਅਧਾਰਾ ॥ ਉਤਲਾਵਤ ਤੇ ਦੀਨਸ ਹਾਥ॥ਨਹਿਂ ਡੋਲਹਿ ਚੌਕੀ ਤਿਹ ਸਾਥ॥੧੭॥ਚਹੁ ਪਾਵੇ ਪਰ ਇਕ ਸਮ ਭਾਰੂ ॥ ਹੋਤ ਭਯੋ ਸਭ ਲੀਨ ਸਹਾਰੂ ॥ ਤਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਰ ਕੋਮਲ ਕਰ ਹੈ ॥ ਭਯੋ ਭਾਰ ਤੇ ਪੀੜਤ ਤਰ ਹੈ ॥ ੧੮ ॥ ਤਊ ਨ ਕਰਯੋ ਡੁਲਾਵਨ ਕਰ ਕੋ ॥ ਬੈਠੀ ਰਹੀ ਧੀਰ ਉਰ ਧਰ ਕੋ ॥ ਪਾਵਾ ਰਹਯੋ [5]ਹਥੇਲੀ ਗਡ ਕੈ ॥ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਸਤ ਤਿਹ ਬਲ ਛਡਕੈ ॥ ੧੯ ॥ ਜੋ ਬਡ ਹਠੀਅਨ [6]ਦੁਸਕਰ ਹੋਈ ॥ ਭਗਤ ਪਿਤਾ ਹਿਤ ਕੀਨਸ ਸੋਈ ॥ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤ ਲਗ ਨਾਹਿਨ ਹਾਲੀ ॥ ਮਨਹੁ ਮੂਰਤੀ ਚਿਤ ਨਿਕਾਲੀ ॥ ੨੦ ॥ ਭੁਜਾ ਸੂਨ ਕੰਧੇ ਲਗ ਭਈ ॥ ਉਤਰਯੋ ਰੁਧਰ ਲਾਲ ਹੁਇ ਗਈ ॥ ਧਯਾਨ ਹਟਾਵਨ ਸਮੋਂ ਭਯੋ ਜਬ ॥ ਕਮਲ ਬਿਲੋਚਨ ਬਿਕਸਤ ਭੇ ਤਬ ॥ ੨੧॥ ਬੈਠੀ ਸੁਤਾ ਸਮੀਪ ਨਿਹਾਰੀ॥ ਬਹੁਰੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਭੁਜਾ ਪਰ ਭਾਰੀ ॥ [7]ਥੂਲ ਨਸਾਂ [8]ਸ਼ੋਣਤ ਭਰ ਰਹਿਓ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਬੂਝਨ ਕਹਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਇਹੁ ਕਯਾ ਕੀਨ ਰਹੀ ਕਿਮ ਬੈਸੀ ॥ ਭੁਜ ਪਰ ਪੀੜ ਸਹੀ ਤੁਮ ਐਸੀ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤਰੇ ਉਤਰਕੈ ॥ ਹਾਥ ਨਿਕਾਸਯੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਹਰਕੈ ॥ ੨੩ ॥

---

੧ ਮੀਟ ਕੇ। ੨ ਦੁਖ। ੩ ਪਵੇ ਤਲੇ ਹੇਠਾਂ। ੪ ਅਖਾਂ ਨਾਲ। ੫ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ। ੬ ਠਗ। ੭ ਧਰਤੀ। ੮ ਲਹੂ।

[1]ਗਰਤ ਹਥੇਲੀ ਬਿਖੈ ਨਿਹਾਰਾ ॥ ਕਹਯੋ ਖੇਦ ਬੀਬੀ ਕਿਮ ਧਾਰਾ ॥
ਸੁਨ ਬੋਲੀ ਬਡਭਾਗਨ ਭਾਨੀ॥ਪਿਤ ਜੀ ਪਾਵੈ ਹੀਨ ਪਛਾਨੀ॥੨੪॥
ਨਿਕਟ ਬਿਲੋਕਨ ਕਹੂ ਨ ਕੀਨ ॥ ਜਾਂਤੇ ਹਾਥ ਤਰੇ ਮੈਂ ਦੀਨ ॥
ਡੋਲੇ ਤੇ ਸਮਾਧ ਛੁਟ ਜਾਇ ॥ ਰਾਖੀ ਯਾਂਤੇ ਸਥਤ ਟਿਕਾਇ ॥੨੫॥
ਪਿਤ ਜੀ ਹਮਰੀ ਮਤ ਅਨਜਾਨੀ ॥ ਹੋਇ ਨ ਸਕੈ ਸੇਵ ਗੁਨ ਖਾਨੀ॥
ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਮਹਿੰ ਰਹਿਤ ਬਿਸੂਰਤ ॥ ਅਹੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੂਰਤ
॥ ੨੬ ॥ ਸਫਲ ਨੇਤ੍ਰ ਜੇ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ॥ ਹਾਥ ਸਫਲ ਤਵ ਸੇਵਾ
ਕਰੇ ॥ ਰਿਦਾ ਸਫਲ ਜਿਸ ਮਹਿੰ ਤੁਮ ਬਾਸੋ॥ ਚਰਨ ਸਫਲ ਦਰਸਨ
ਹਿਤ ਜਾਸੋ ॥ ੨੭ ॥ ਸਕਲ ਸਰੀਰ ਸਫਲ ਬਡਭਾਗੇ ॥ ਜੋ ਰਾਵਰ
ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ॥ ਸੁਨ ਤਨਜਾ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਹਾਇ ॥ ਪਿਖ [2]ਦੁਸ
ਕਰਮ ਕੀਨ ਜਿਸ ਭਾਇ ॥ ੨੮॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਰ ਦਿਯੋ ਸੁਜਾਨਾ॥
ਸੰਤਤ ਤੇਰੀ ਬਧੈ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸਕਲ ਜਗਤ ਕੀ ਹੋਵੈ ਪੂਜ ॥ ਜੈਸੇ
ਬਧੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੂਜ ॥ ੨੯ ॥ ਬਡ ਐਸ੍ਵਰਜ ਬਧੈ ਤਿਨ ਆਗੇ ॥ ਜੋ
ਤਿਨ ਸੇਵਹਿੰ ਸੇ ਬਡਭਾਗੇ॥ ਆਗੇ ਬੰਸ ਬਿਖੈ ਨਿਪਜੇ ਹੈ ॥ ਮਹਾਂ
ਬਲੀ ਸੇ ਜਗ ਮਹਿੰ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ॥ ੩੦ ॥ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਗਹਿ ਦੁਸਟਨ ਕੋ
[3]ਘਾਵੈ ॥ ਪਰਮ ਧਰਮ ਕੌ ਜਗ ਬਿਦਤਾਵੈ॥ ਸੋਢ ਬੰਸ ਕੋ ਬਹੁ
ਬਡਿਆਈ ॥ ਤੈ ਕਰ ਭਗਤ ਭਲੇ ਅਬ ਪਾਈ ॥੩੧ ॥ ਅਤ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਇਤਯਾਦਕ ਬਰ ਦਿਯੋ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸੁਨ
ਕਰ ਜੋਰਤ ਉਰ ਸਨਮਾਨੀ ॥ ਬਡਭਾਗਨ ਨੇ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥੩੨॥
ਆਇਸ ਲੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਿਖੈ ਸਿਧਾਈ ॥ ਸਰਬੋਤਮ ਪਦ ਕੋ ਨਿਪਜਾਈ॥
ਸਦਾ ਭਗਤ ਕੇ ਬਸ ਗੁਰ ਸ੍ਵਾਮੀ॥ਦੇਤ ਅਦੇਯ ਜੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ॥੩੩॥
ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਰਸ ਦ੍ਵਾਦਸ ਕੇ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸੁਖਦਾਇ ॥
ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਪਿੰਡ ਮਊ ਤੇ ਆਵਤ ਭਈ ਸਗਾਇ ॥ ੩੪ ॥

੧ ਹਥ ਦੀ ਤਲੀ ਵਿਚ ਟੋਵਾ ਹੋ ਗਿਆ। ੨ ਕਠਨ। ੩ ਮਾਰੇਗਾ।

ਚੌਪਈ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਛੰਦ ਬਨਾਯੋ ਸੂਹੀ ਭਲੇਰਾ ॥ ਕੁੜਮਨ ਤੇ ਕੁੜਮਾਈ ਆਈ ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲ ਭਈ ਵਧਾਈ ॥ ੩੫ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਸੁਨ ਆਨੰਦ ਥਾਇ ॥ ਤਿਆਰੀ ਬਿਆਹ ਤੁਰਤ ਕਰਵਾਇ ॥ ਤੇਈ ਹਾੜ ਪੁੰਨਿਆਂ ਦਿਨ ਥਾਪੇ ॥ ਮੰਗਲ ਭਏ ਸੁ ਜਾਇ ਨ ਮਾਪੇ ॥ ੩੬ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਘਰ ਬਹੁ ਦਾਰਾ ਆਈ ॥ ਗਾਵੈਂ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਹੁਲਸਾਈ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕਿਤ ਕਾਜ ਸੁ ਗਏ ॥ ਹਰਜਸ ਗਾਉ ਸੁ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ॥ ੩੭ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਕੀ [1]ਦਾਰਾ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਘੋੜਿਨ ਸਮਾਂ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਨ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਈ ॥ ਗਾਉ ਘੋੜੀਆਂ ਅਸਬਿਧ ਆਈ ॥ ੩੮ ॥

ਘੋੜੀਆਂ ॥ ਦੇਹ ਤੇਜਨਿ ਜੀ ਰਾਮ ਉਪਾਈਆ ਰਾਮ ॥
ਧੰਨੁ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਪੁੰਨਿ ਪਾਈਆ ਰਾਮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਅਨੰਦ ਤਬ ਸਭ ਨੇ ਪਾਏ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਸ ਘੋੜੀ ਗਾਏ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਨਿਤ ਨਏ ਮੰਗਲ ਭਏ ॥ ਜਬ ਪੁੰਨਿਆਂ ਮਹਿੰ ਇਕ ਦਿਨ ਰਏ ॥ ੩੯ ॥ ਤਬ ਹੀ ਭਈ [2]ਜਨੇਤ ਤਿਆਰਾ ॥ ਅਮਰਦਾਸ ਪਗ ਬੰਦਨ ਧਾਰਾ ॥ ਬਿਆਹ ਅਨੰਦ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ॥ ਚਲੇ ਅਨਕ ਬਾਜੇ ਬਜਵਾਇ ॥ ੪੦ ॥ [3]ਸੰਝ ਸਮੇਂ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਪਹੁਚਾਇ ॥ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਬਹੁ ਸੇਵ ਕਰਾਇ ॥ ਛਕ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਿਲਨੀ ਮਿਲ ਕੀਨੀ ॥ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਬਰਖਾ ਰਸ ਭੀਨੀ ॥ ੪੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਹਰਹਾਂ ਇਕ ਸਾਰੀ ॥ ਕਹ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਤਿਹ ਬਾਰੀ ॥ ਛੰਦ ਸੁਨਾਵਹੁ ਸਮਾ ਬਿਚਾਰਯੋ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਐਸ ਉਚਾਰਯੋ ॥ ੪੨ ॥

ਛੁਨਹੇ ਛੰਦ ॥ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਹਿ ਬੈਸ ਕਿ ਕੀਰਤਿ ਮੈ ਕਹਾਂ॥

[1] ਇਸਤ੍ਰੀ। [2] ਬਰਾਤ। [3] ਸੰਧਿਆਂ ਸਮੇਂ।

ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਸੀਗਾਰੁ ਏਹੁ ਜੀਉ ਸਭ ਦਿਵਾ ॥ ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਸੇਜ ਸੁ ਕੰਤਿ ਵਿਛਾਈਐ ॥ ਹਰਿਹਾਂ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ਤ ਸਾਜਨੁ ਪਾਈਐ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਮਿਲੀ ਨਾਰ ਬਹੁ ਗੀਤਨ ਗਾਈ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਨ ਗਿਰਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਕੇ ਗਾਵੋ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵੋ ॥ ੪੩ ॥ ਸੁਨ ਸਭ ਮਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਪਠਾਏ। ਹਮ ਘਰ ਸਾਜਨ ਪਿਆਰੇ ਆਏ ॥ [1]ਜੁਗ ਜਾਮਨ ਜਬ ਜਾਮ ਬਿਤਾਈ ॥ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਈ ॥੪੪॥ ਲਗੇ ਰਬਾਬੀ ਵਾਰ ਅਲਾਵਨ ॥ ਭਈ ਲੋਇ ਬਹੁ ਸਮਾਂ ਸੁਹਾਵਨ ॥ ਭੋਗ ਪਾਇ [2]ਸੁਠ [3]ਲਾਵ ਪੜ੍ਹਾਈ ॥ ਮਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਜੁ ਬਨਾਈ ॥ ੪੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਜੀ ਆਗੈ ਗਵਨੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਪਾਛੈ ਰਵਨੈ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪੋਥੀ ਬੀਚ ਸੁਹਾਈ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਲਾਵਾਂ ਚਾਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ॥ ੪੬ ॥ ਪਠ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬ੍ਰਤਾਵਾ ॥ ਬਿਆਹ ਅਨੰਦ ਸਭਨ ਮਨ ਭਾਵਾ ॥ ਬਹੁ ਦਾਇਜ ਚੰਦ ਕਿਸ਼ਨੈ ਦੀਨ ॥ ਅਸਟਮ ਦਿਵਸ ਪਜਾਨਾ ਕੀਨ ॥ ੪੭ ॥ ਆਇ ਬਾਵਲੀ ਪਗ ਗੁਰ ਬੰਦੇ ॥ ਡੋਲੇ ਯੁਤ ਪਿਖ ਗੁਰੂ ਅਨੰਦੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਕੋ ਮਿਲੈ ਬਧਾਈ ॥ ਜਿਸ ਸਮ ਨਹਿੰ ਤ੍ਰੈਲੋਕੀ ਮਾਈ ॥ ੪੮ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਸੇਵਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਜੀ ਬਿਆਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਉਨੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਨ ਲੋਕਨ ਤਿਸ ਪਰਗਨੇ ਸ਼ਾਹਿ ਗੁਰੂ ਜੇ ਦੀਨ ॥
ਸਭ ਪਿੰਡਨ ਕੇ ਨਰ ਮਿਲੇ ਆਨ ਦਰਸ ਗੁਰ ਕੀਨ ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸਗਰੀ ਸਭਾ ਲਗਾਏ ॥ ਰਾਮਦਾਸ

---

੧ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਰਾਤ। ੨ ਸੁੰਦਰ। ੩ ਲਾਵਾਂ ਦਾ ਪਾਠ।

ਨਿਜ ਪਾਸ ਬੁਲਾਏ ॥ ਇਨ ਕੋ ਸਭਹੀ ਭੇਟ ਦਿਵਾਈ ॥ਨਰ ਗ੍ਰਾਮਨ ਕੀ ਬਾਹਿ ਗਹਾਈ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨਤ ਸਭਨ ਕੇ ਬਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ਮਾਲਕ ਤੁਮਰੋ ਇਹੀ ਮਹਾਨਾ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਸਭ ਕੋ ਦੇ ਦਸਤਾਰ ॥ ਬਿਦਾ ਕਰੇ ਨਰ ਗ੍ਰਾਮ ਉਚਾਰ ॥ ੩ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਨ ਖਾਨਾ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਨ ਠਾਨਾ ॥ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜਬ ਗਾਦੀ ਦਈ ॥ ਆਇਸ ਦੇਹਿ ਖਡੂਰ ਬਸਈ ॥ ੪ ॥ ਤਿਮ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਕਾਰਜ ਕੀਨਾ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਬਸਾਇ ਸੁ ਦੀਨਾ ॥ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਕੇ ਹੇਤ ॥ [1]ਏਕਲ ਰਹੀਐ ਗ੍ਰਾਮ ਨਿਕੇਤ ॥ ੫ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਰਾਮਦਾਸ ਬੁਲਾਇ ॥ ਨਿਕਟ ਬਠਾਇ ਕਹਯੋ ਇਸ ਭਾਇ ॥ ਸੁਨ ਹੇ ਸੌਮ ਬਸਨ ਹਿਤ ਥਾਨ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸਾਵਹੁ ਪਿਖ ਕਰ ਆਨ ॥੬॥ ਸਨੇ ਜਨੇ ਨਿਜ ਪਾਵ ਟਿਕਾਵਹੁ॥ ਬਹੁਰ ਕਰੋ ਪੁਰ ਮਹਾਂ ਬਸਾਵਹੁ ॥ ਜਿਮ ਖਡੂਰ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਕੈ ॥ ਆਛੇ ਆਨ ਬਸੇ ਹਮ ਟਰ ਕੈ ॥ ੭ ॥ ਅਹੈ ਪਰਗਨਾ ਤੁਮਰੇ ਪਾਸ ॥ ਬਲ ਆਛੋ ਪਿਖ ਕਰੋ ਅਵਾਸ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਕਰ ਜੋਰੇ ॥ ਹੁਕਮ ਆਪ ਕੋ ਮਾਥੇ ਮੋਰੇ ॥ ੮ ॥ [2]ਰਾਵਰ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਹਿੰ ਰਾਜੀ ॥ ਇਹੀ ਪ੍ਰਤੱਗਯਾ ਮੈਂ ਉਰ ਸਾਜੀ ॥ ਜਹਾਂ ਬਤਾਵਹੁ ਕਰਨਾ ਧਾਰ ॥ ਸੇਵਕ ਜਾਇ ਕਰੈ ਤਹਿ ਕਾਰ ॥ ੯ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਕਰ ਕਰਨਾ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਲੇ ਕਰ ਬਰਨਾ ॥ ਗ੍ਰਾਮ ਤੁੰਗ ਤੇ ਅਹੈ ਉਰੇਰੇ॥ [3]ਗਿਲਵਾਲੀ ਤੇ ਲਖਹੁ ਪਰੇਰੇ ॥ ੧੦ ॥ ਹੈ ਸੁਲਤਾਨ ਵਿੰਡ ਜਿਸ ਨਾਮੂ ॥ ਤਿਸਤੇ ਪਸਚਮ ਦਿਸ ਅਭਰਾਮੂ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਬਸਾਵਹੁ॥ ਨਾਮ ਪੁਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਰਖਾਵਹੁ ॥ ੧੧ ॥ ਜਬਹਿ ਸਦਨ ਤਹਿ ਲੇਹੁ ਚਿਨਾਹਿ ॥ ਪੁਨ ਹਮ ਢਿਗ ਆਵਹੁ ਹਿਤ ਲਾਹਿ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਕਰੇ [4]ਬਿਸਰਜਨ ਸੋਇ ॥ ਕੇਤਕ ਸੰਗ ਕਰੇ ਸਿਖ

੧ ਵਖਰਾ। ੨ ਆਪ ਦੀ ਆਗਿਆ। ੩ ਗਲਵਾਲੀ ਪਿੰਡ ਹੈ। ੪ ਰਹਿਣਾ।

ਜੋਇ ॥ ੧੨ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਤਹਿ ਚਲ ਕਰ ਆਏ ॥ ਜੋ ਥਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਬਤਾਏ ॥ ਸਭ ਗ੍ਰਾਮਨ ਕੀ [1]ਸੀਮਨ ਛੋਰ ॥ ਫਿਰ ਤਹਿ ਕਾਰ ਕਰੀ ਚਹੁ ਓਰ ॥ ੧੩ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੰਗਾਯੋ ਬਹੁ [2]ਮਿਸਟਾਨ ॥ ਗੁਰ ਆਗੇ ਅਰਦਾਸ ਬਖਾਨ ॥ ਭੀਰ ਸੈਕਰੇ ਲੋਕਨ ਹੋਈ ॥ ਕਰਯੋ ਬ੍ਰਤਾਵਨ ਸਭ ਮਹਿੰ ਸੋਈ ॥ ੧੪ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿ ਕਹੀ ਗਹਿ ਹਾਥ ॥ ਟੱਕ ਲਗਾਇਓ ਸੋਢੀ ਨਾਥ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕ ਸ਼ਤ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ [3]ਮੇਖ ਪਾਸ ਸਕ੍ਰਾਤਹਿ ਮਾਨ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ॥ ਈਟ ਪਕਾਇ ਸਦਨ ਬਨਵਾਈ ॥ ਕੇਤਕ ਨਰ ਤਹਿ ਬਾਸੇ ਆਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਸ਼ੁਭ ਗਾਏ ॥ ੧੬ ॥ ਗੁਰਤਾ ਦੇਨ ਸਮੇ ਤਬ ਆਵਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਇਨਹੁ ਬੁਲਵਾਵਾ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਹੁਕਮ ਜਾਵਤੇ ਭਏ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਗੁਰੂ ਦਰਸਏ ॥ ੧੭ ॥ ਕਰ ਬੰਦਨ ਜੁਗ ਪਦ ਅਰਬਿੰਦ ॥ ਬੈਠੇ ਸਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈ ਕਰ ਬੰਦ ॥ ਪੁਰ ਗਾਥਾ ਗੁਰ ਬੂਝਨ ਕੀਨ ॥ ਕੈਸੇ ਕਰਯੋ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥੧੮॥ ਸੁਨ ਸੋਢੀ ਕੁਲ [4]ਭੂਖਨ [5]ਰਰਯੋ ॥ ਜਸ ਕਰਵਾਯੋ ਤੈਸੇ ਕਰਯੋ ॥ ਹਮ ਤੋ [6]ਕਾਸ਼ਟ ਪੁਤਰੀ ਹੈਸੇ ॥ ਕਰਿਓ ਤਸ ਕਰਵਾਇਓ ਜੈਸੇ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਨ ਮੋਹਿਨ ਪਿਤ ਖਰੋ ਸਰਾਯੋ ॥ ਨੀਕ ਕਰਯੋ ਹਮਰੇ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਜਬ ਜਾਹੁ ਰਚੋ ਸੁਤ ਤਾਰਾ ॥ [7]ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਚਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਰਾਖ ਸਮੀਪੀ ਕਰੇ ॥ ਕਾਰ ਹਜ਼ੂਰ ਤਿਨਹੁ ਤੇ ਸਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਮ ਬ੍ਰਿਧ ਤਨ ਅਹੈ ॥ ਤਊ ਮਹਾਂ ਤਪ ਤਪਤੇ ਰਹੈਂ ॥ ੨੧ ॥ ਘਰ ਮਹਿ ਠਾਂਡੇ ਰਹੈਂ ਇਕਾਕੀ ॥ ਕੰਧ ਮੇਖ ਪਕਰਹਿੰ ਜਬ ਥਾਕੀ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਮਹਿੰ ਬੈਸਹਿੰ ਥੋਰਾ ॥ ਖਰੇ ਰਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਤਪ ਘੋਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਨਰਨ ਅਨੇਕਨ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ॥

---

੧ ਹਦ ਛਡ ਕਰਕੇ । ੨ ਮਿਠਾ । ੩ ਵੈਸਾਖ ਦਾ ਮਹੀਨਾ । ੪ ਗਹਿਣਾ ਰੂਪ । ੫ ਉਚਾਰਿਆ । ੬ ਕਾਠ ਦੀ ਪੁਤਲੀ । ੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ।

ਨਿਜ ਦਾਸਨ ਕੋ ਕਟਹਿੰ ਕਲੇਸ ॥ ਹੇਰਹਿੰ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕ ਕੇਰੀ ॥
ਬਖਸਹਿੰ ਪਦਵੀ ਊਚ ਬਡੇਰੀ ॥ ੨੩ ॥ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸਨ ਸੰਗਤ
ਆਵਹਿੰ ॥ ਦਰਸਨ ਪਰਸਹਿੰ ਨਰ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿੰ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰੈਂ
ਅਨਕ ਢਿਗ ਰਹੈਂ ॥ [1]ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਉਪਾਸਤ ਅਹੈਂ ॥ ੨੪ ॥
ਰਿਦਾ ਸੁੱਧ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਗਜਾਨ ਪਾਇ ਹ੍ਵੈ ਮੁਕਤ ਘਨੇਰਾ ॥
ਦਿੱਲੀ ਪਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਜਿਮ ਹੋਇ ॥ ਕਿਯੇ ਉਮਰਾਵ ਬੀਸ ਅਰ ਦੋਇ
॥ ੨੫ ॥ ਇਸ ਜਗ ਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਨੇ ॥ ਬਡਿਆਈ ਪਦ
ਮਹਿੰ ਥਿਤ ਕੀਨੇ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਅਧਕ ਸਿਰੀ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਜਿਸ ਪਰ
ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਲਾਸ ॥ ੨੬ ॥ ਦੋਨਹੁ ਲੋਕਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਨ ॥ ਮੰਜੀ
ਪਰ ਬੈਠਾਵਨ ਕੀਨ ॥ ਦੇਸਨ ਭੇਜੇ ਮੁਖੀ ਬਨਾਇ ॥ ਇਹਾਂ ਗ੍ਰਿਸਤ
ਮਹਿੰ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੨੭ ॥ [2]ਗਨ ਦੇਸਨ ਪਰ ਹੁਕਮ ਕਰੰਤੇ ॥
ਨਰ ਅਨੇਕ ਮਿਲ ਸੇਵ ਕਰੰਤੇ ॥ ਮੁਕਤ ਭਏ ਸੁਖ ਭਾ ਪਰਲੋਕ ॥
ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖ ਅਸੋਕ ॥ ੨੮॥ ਦ੍ਵੈ ਬਿੰਸਤ ਮੰਜੀ ਅਧਕਾਰ ॥
ਬੈਠਾਰੇ ਗੁਰ ਨਿਜ ਦਰਬਾਰ ॥ ਪਤਸ਼ਾਹੁ ਦ੍ਵੈ ਲੋਕਨ ਕੇਰੇ ॥ ਇਮ
ਪਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਨ ਘਨੇਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਸਾਂਈਂ ਦਿੱਤਾ ਝੰਜੀ ਜੋਇ ॥
ਸੈਦੋ ਜੱਟ ਲਵ ਪੁਰੀ ਸੋਇ ॥ ਅਪਰ ਸਿੱਖ ਲਵ ਪੁਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸੇਵ ਕੋ ਧਾਰੇ ॥ ੩੦ ॥ ਕਰੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਰਬ ਹੀ
ਰੀਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲੇ ਪਿਖ ਪ੍ਰੀਤ ॥ ਹਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤੁਮ ਜਾਚਹੁ
ਬਰ ਕੋ ॥ ਕਰੋ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਉਰ ਕੋ ॥ ੩੧ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ
ਮਿਲ ਭਲੋ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਗੁਰ ਨਿਕਟ ਉਚਾਰਾ ॥
ਪ੍ਰਿਥਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪੁਰ ਆਇ ॥ ਪਿਖਯੋ ਕਸਾਬ ਪੁਰਾ ਸੁ
[3]ਰਿਸਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ਲਖਯੋ ਪਾਪ ਹੁਇ ਘੋਰ ਮਹਾਨਾ ॥ ਸ੍ਰਾਪਤ
ਕੀਨਸ ਏਵ ਬਖਾਨਾ ॥ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਹਿਰ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ॥

੧ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ੨ ਬਹੁਤ । ੩ ਗੁਸਾ ।

ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਲਗ ਕਹਿਰ ਇਥਾਈ ॥ ੩੩ ॥ ਤਬ ਕੇ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਨਰ ਦੁਖ ਪਾਵੈਂ ॥ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਲਗ ਬਾਦ ਉਠਾਵੈਂ ॥ ਲਰੈਂ ਪਰਸਪਰ ਝਗਰਹਿੰ ਮਾਨੀ ॥ ਕੇਤਕ ਹੋਇ ਪ੍ਰਾਨ ਲਗ ਹਾਨੀ॥੩੪॥ ਮਹਾਂ ਸੰਤਾਪ ਪਾਇ ਨਰ ਰਹੇ ॥ ਜਹਿਰ ਸਮਾਨ ਆਪ ਮਹਿੰ ਕਹੇ ॥ ਅਬ ਸੋ ਸ੍ਰਾਪ ਮਿਟਾਵਨ ਕਰੀਐ॥ਸਤ ਸੰਗਤ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਿਹਰੀਐ ॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਅਮਰ ਸੁਨਤ ਬਚ ਭਾਖਾ ॥ ਬਰ ਦੁਹੁਸਾਧ ਕਰੀ ਅਭਲਾਖਾ ॥ ਤਊ ਦੇਨ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਬਖਾਨਾ ॥ ਬੋਲੇ ਬਹੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ੩੬ ॥ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ॥ ਕਹਿੰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰ ॥ ਅਸ ਸਲੋਕ ਕਹਿ ਸ੍ਰਾਪ ਮਿਟਾਯੋ ॥ ਤਬ ਤੇ ਸਭ ਲੋਕਨ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੩੭ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਜ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰ ਬਸਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਬੀਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੋਵੈ ਜਿਸ ਬਨ ਦੇਸ ॥ ਮੱਲਜ ਕਰਤ ਤਰ ਵਰਨ ਕੋਂ ਤਿਉਂ ਨਰ ਭਗਤ ਅਸੇਸ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬਸੇ ਇਕ ਥਾਨ ॥ ਸਕਲ ਦੇਸ ਭਈ ਭਗਤ ਮਹਾਨ ॥ ਜਹਿੰ ਕਹਿੰ ਤੇ ਸੁਨ ਕਰ ਜਗਯਾਸੀ ॥ ਅਨੰਦ ਧਾਰ ਬਸੈਂ ਗੁਰ [1]ਪਾਸੀ ॥ ੧ ॥ [2]ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ [3]ਠਾਂਢੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਦੇਤ ਜਨਨ ਕੋ ਖੁਲ੍ਹੇ ਭੰਡਾਰੇ ॥ ਜਿਮ ਚਿਤ ਚਿਤਵਹਿੰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਸੋ ਬਿਧ ਬਨਹਿ ਆਨ ਤਤ ਕਾਲ ॥ ੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਦਾਸ ਨੰਦ ਕਹੁ ਦੇਖਾ ॥ ਉਚਤ ਤਖਤ ਕੇ ਬੁੱਧ ਬਸੇਖਾ ॥ ਸਭ ਗੁਨ ਸੰਜੁਤ ਧਰਮ ਮਹਾਨਾ ॥ ਅਪਰ ਨ ਹੇਰਯੋ ਇਨਹੁ ਸਮਾਨਾ ॥ ੪ ॥ ਭਗਤ ਆਪਨੋ ਜਾਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਗੁਰ ਭਾਣੇ

੧ ਪਾਸ। ੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ। ੩ ਖੜੇ।

ਮਹਿੰ ਹਰਖਨ ਵਾਲਾ ॥ ਪਰਖਨ ਕਰਕੈ ਨੀਕੀ ਰੀਤ ॥ ਰਹਿ ਇਕ ਸਾਰ ਸੁੱਧ ਦਿਢ ਚੀਤ ॥ ੫ ॥ ਆਯੂ ਪੂਰਨ ਤਿਨ ਕੀ ਭਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਜਾਨ ਸਭ ਲਈ ॥ ਅਪਨ ਆਰਬਲ ਮੈਂ ਅਬ ਦੇਵੌਂ ॥ ਹਿਤ ਪਰਲੋਕ ਗਮਨ ਸੁਭ ਲੇਵੌਂ ॥ ੬ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਰਾਮਦਾਸ ਬੁਲਵਾਇਵ ॥ ਨਿਕਟ ਬਠਾਇ ਭਲੇ ਸਮਝਾਇਵ ॥ ਹੇ ਸੁਤ ਤੇਰੀ ਅਵਧ ਬਿਤਾਈ ॥ ਮੈਂ ਅਬ ਜਾਨ ਲੀਨ ਇਸ ਭਾਈ ॥ ੭ ॥ ਇਕ ਸਤ ਸੰਮਤ [1]ਖਟ ਅਰ ਚਾਰੀ ॥ ਆਰਬਲਾ ਹਮਰੇ ਤਨ ਸਾਰੀ ॥ [2]ਅਬ ਖਟ ਬਰਸ ਇਕਾਦਸ ਮਾਸ ॥ ਦਿਵਸ ਅਸਟ ਦਸ [3]ਸੇਸ ਰਹਾਸ ॥ ੮ ॥ ਸੋ ਹਮ ਅਪਨੀ ਤੁਮ ਕੋ ਦੀਨਸ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਮੈਂ ਲੀਨ ਪ੍ਰਬੀਨਸ ॥ ਤੋਹਿ ਮੋਹਿ ਮਹਿੰ ਭੇਦ ਨ ਰਹਯੋ ॥ ਇਕ ਸਰੂਪ ਤਨ ਦੋਨਹੁ ਲਹਯੋ ॥ ੯ ॥ ਪਿੱਖ ਬੱਲੂ ਦਿਸ ਆਇਸ ਦੀਨ ॥ ਦੀਨ ਮਨਾ ਜਿਨ ਸਭ ਸੁਨ ਲੀਨ ॥ਲੀਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਜਾਹੁ ਪ੍ਰਬੀਨ॥ [4]ਬੀਨ ਨਰੇਲ ਲੇਹੁ ਸੁਭ ਚੀਨ ॥ ੧੦ ॥ ਕਰੋ ਸੀਘ੍ਰ ਆਨਹੁ ਮੁਝ ਪਾਸੀ ॥ ਪਾਸੀ ਜਮ ਕੀ ਸਦਾ ਨਿਰਾਸੀ ॥ ਰਾਸੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਬਨਾਸੀ ॥ ਨਾਸੀ ਹੰਗਤਾ ਬਿਸਜ ਉਦਾਸੀ ॥ ੧੧ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕਰਵਾਉ ਸਨਾਨਾ ॥ ਨਾਨਾ ਬਸਤ੍ਰ ਆਨ [5]ਦੁਤਵਾਨਾ ॥ ਪਹਿਰਾਵਹੁ ਨਹਿੰ ਦੇਰ ਲਗਾਵਹੁ ॥ ਇਕ ਸਿਖ ਪੁਰ ਖਡੂਰ ਪਠਵਾਵਹੁ ॥ ੧੨॥ ਗੁਰ ਸੁਤ ਦੋਨਹੁ ਕੌ ਲੇ ਆਵਹੁ ॥ ਮੋਹਨ ਮੁਹਿਰੀ ਤਾਤ ਬੁਲਾਵਹੁ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਬੋਲ ਪਠਾਵਹੁ ॥ ਆਇਂ ਰਬਾਬੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਹੁ ॥ ੧੩ ॥ ਆਇਸ ਮਾਨ ਬੁਲਾਵਨ ਠਾਨੇ ॥ ਜਹਿੰ ਜਹਿੰ ਜਿਸ ਕੇ ਹੁਤੇ ਟਿਕਾਨੇ ॥ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸਭ ਮਹਿ [6]ਰੌਰਾ ਪਰਯੋ ॥ ਚਾਹਿਤ ਗੁਰੂ ਪਯਾਨਾ ਕਰਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਨਾਵੈਂ ॥ ਬਿਸਮਤ

---

੧ ਛੇ। ੨ ਛੇ ਸਾਲ ਯਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ। ੩ ਬਾਕੀ। ੪ ਲਭ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਕਰੋ। ੫ ਸੋਭਾ ਵਾਲੇ। ੬ ਰੌਲਾ।

ਬਾਤ ਸੁਨਤ ਉਤਲਾਵੈਂ ॥ ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਸ ਬਾਰ ॥ ਬਾਰ ਬਿਲਮ ਤੇ ਮੱਜਨ ਚਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ਬੱਲੂ ਆਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਨਵੀਨ ॥ ਪਹਿਰਾਏ [1]ਸੂਖਮ [2]ਦ੍ਯੁਤ ਪੀਨ ॥ ਪੁਰ ਖਡੂਰ ਅਰ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਉਦਾਰ ॥ ੧੬ ॥ ਪੁਤ ਸੁ ਸਿੱਖ ਆਏ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਬਹੁ ਦਿਵਾਨ ਹੋਯੋ ਤਬ ਭਾਰੇ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕੋ ਬਡ ਹਿਤ ਨਾਲੂ ॥ ੧੭ ॥ ਕਰ ਸੌਂ ਪਕਰ ਆਪਨੇ ਥਾਨ ॥ ਬੈਠਾਰੇ ਤਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥ [3]ਬ੍ਰਿਧ ਸੌਂ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਦਿਹੁ ਤਿਲਕ ਬਿਸਾਲ ॥ ੧੮ ॥ ਜਬ ਬ੍ਰਿਪ ਤਿਲਕ ਦੇਨ ਤਿਨ ਲਾਗੇ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਬੋਲੇ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮੁਝ ਸਿੱਖੀ ਪਦ ਦੀਜੈ ॥ ਨਿਜ ਨੰਦਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਜੈ ॥ ੧੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਿਤਾਰਾ ॥ ਹਮਨੇ ਦੇਨੋ ਹੁਤੋ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਪੂਰਬ ਕਹਯੋ ਹੁਤੋ ਬਰ ਦਾਨਾ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਨ ਸਮੋਂ ਅਬ ਜਾਨਾ ॥ ੨੦ ॥ ਅਤ ਗਰੀਬ ਇਹੁ [4]ਸੰਤਤ ਮੇਰੀ ॥ ਮਨ ਹੰਕਾਰ ਨ ਹੁਇ ਕਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ਕਬਹੁ ਨ ਹੁਇ ਤੁਮ ਸੰਗ ਇਨ [5]ਰਾਰ ॥ ਮਿਲੇ ਰਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਬਿਸਾਲ ॥ ੨੧ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਬ੍ਰਿਧ ਤੇ ਤਿਲਕ ਦਿਵਾਯੋ ॥ ਜਿਸ ਤੇ [6]ਮਹਿਦ ਪ੍ਰਕਾਸ ਦਿਖਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਨਲਿਯੇਰ ॥ ਲੇ ਕਰ ਚਾਰ ਪ੍ਰਦਛਨਾ ਫੇਰ ॥ ੨੨ ॥ ਦੇ ਭੇਟਾ ਨਿਜ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਵ ॥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੁ ਬਨਾਇਵ ॥ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਥਮ ਜੁਗਮ ਸੁਤ ਸਾਥ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਕਹੁ ਟੇਕਹੁ ਮਾਥ ॥ ੨੪ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸਗਰੀ ਸੰਗਤ ਹੇਰ ॥ ਪਰੇ ਚਰਨ ਪਰ ਤਿਸ ਹੀ ਬੇਰ ॥ ਧਰ ਧਰ ਸਰਬ [7]ਉਪਾਇਨ ਆਗੇ ॥ ਬੰਦਹਿੰ ਕਰ ਜੋਰਹਿੰ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥ ੨੫ ॥ ਇਸਥਿਤ ਭਏ

੧ ਬਰੀਕ । ੨ ਸੋਭਾ ਬਹੁਤ । ੩ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । ੪ ਔਲਾਦ ।
੫ ਝਗੜਾ । ੬ ਵਡਾ । ੭ ਭੇਟਾ ।

ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਜਸ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਮਾਨੋ ॥ ਤਸ ਹਮ ਰੂਪ ਇਨਹੁ ਕੌ ਜਾਨੋ ॥ ੨੬ ॥ ਪੁਨ ਭਾਨੀ ਦਿਸ ਦੇਖ ਗੁਸਾਂਈ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਜਾਚ ਲੇਉ ਚਿਤ ਚਾਈ ॥ ਸੁਨਕੈ ਹਰਖਤ ਪਿਤ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥ ਅਧਕ ਭਾਉ ਕਰ ਭਾਖਯੋ ਭਾਨੀ ॥ ੨੭ ॥ ਸਭ ਬਿਧ ਮੁਝ ਕੋ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲ ॥ ਮੈਂ ਹੋਂ ਸਭ ਤੇ ਭਾਗ ਬਿਸਾਲ ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਪਿਤ ਤੁਮ ਪੁਨਹਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥ ਦਈ ਬਡਾਈ ਮੈਂ ਬਡ ਧੰਨ ॥ ੨੮ ॥ ਜੇ ਅਬ ਬਰ ਦੇਵਨ ਕੌ ਭਾਖਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਜਾਚਤ ਚਿਤ [1]ਕਾਂਖਾ ॥ ਜਸ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ॥ ਪੁਨ ਤੁਮ ਲੀਨਸ ਗੁਰਤਾ [2]ਸੰਪਦ ॥ ੨੯ ॥ ਅਬ ਦੀਨਸ ਮੁਝ ਘਰ ਬਡਿਆਈ ॥ ਸੋ ਕਬ ਪਰ ਕੇ ਘਰ ਨਹਿੰ ਜਾਈ ॥ ਸੋਢੀ ਬੰਸ ਬਿਖੇ ਪਰਕਾਸਹਿ ॥ ਸੁਨਹੁ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਹੁ ਮਮ ਆਸਹਿ ॥ ੩੦ ॥ ਸੁਨਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇ ਬਚ ਕਹੇ ॥ ਨਹਿੰ ਕਿਤ ਜਾਇ ਤੁਮਹੁ ਘਰ ਰਹੇ ॥ ਤਉ ਬਿਮਲ [3]ਸਲਤਾ ਜਲ ਚਲਤਾ ॥ ਪਾਯੋ ਬੰਧਨ ਆਗੇ ਢਲਤਾ ॥ ੩੧ ॥ ਹੋਹਿੰ ਕਲੇਸ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਭਾਰੇ ॥ ਜਿਨ ਕੌ ਕੋ ਨ ਸਕਹਿ ਨਿਰਵਾਰੇ ॥ ਲਛਮੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਢਿਗ ਗਈ ॥ [4]ਦ੍ਵਾਦਸ ਕੋਸ ਦੂਰ ਥਿਰ ਥਈ ॥ ੩੨ ॥ [5]ਖਸ਼ਟ ਕੋਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਰਾਖੀ ॥ ਨਿਕਟ ਹੋਨ ਕੋ ਤਿਨਹਿੰ ਨ ਭਾਖੀ ॥ ਆਨ ਹਮਾਰੇ ਠਾਂਢੀ ਦ੍ਵਾਰ ॥ ਕਰਯੋ ਅਪਨੋ [6]ਜੋਰ ਉਦਾਰ ॥ ੩੩ ॥ ਅਬ ਤੁਮਰੇ ਘਰ ਬਿਖੈ [7]ਪ੍ਰਵੇਸੀ ॥ ਬਿਘਨ ਕਲੇਸਨ ਬਿਖੈ ਬਿਸੇਸੀ ॥ ਤਉ ਅਲੇਪ ਰਹੈ ਇਸ ਮਾਹੀਂ ॥ ਇਨ ਕੇ ਦੋਸ ਸਕੈ ਛ੍ਵੈ ਨਾਹੀਂ ॥ ੩੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੁਦੀ ਭਾਦਰੋਂ ਤ੍ਰੌਦਸੀ ਇਕ ਸ਼ਤ ਚਾਰ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥
ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਬਠਲਾਏ ਨਿਜ ਥਾਨ ॥ ੩੫ ॥

---

੧ ਇਛਾ । ੨ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥ । ੩ ਨਦੀ । ੪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋ ਬਾਰ ਬਾਰਾਂ ਕੋਹ ਮਾਇਆਂ ਦੂਰ ਰਹੀ ਹੈ । ੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਤੋਂ ਛੇ ਛੇ ਕੋਹ ਮਾਇਆ ਦੂਰ ਰਹੀ ਹੈ । ੬ ਬਲ । ੭ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ।

ਚੌਪਈ ॥ ਗੁਰ ਘਰ ਬਡ ਉਤਸ਼ਾਹ ਬਢਾਯੋ ॥ਪਠ ਆਨੰਦ ਕੜਾਹ ਬਰਤਾਯੋ ॥ ਦਿਵਸ ਬਿਤਯੋ ਚੌਦਸ ਦਿਨ ਆਵਾ ॥ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰ ਯੱਗ ਕਰਾਵਾ ॥ ੩੬ ॥ ਮੰਗਤ ਜਨ ਬਹੁ ਦਾਨ ਸੁ ਦੀਨਾ ॥ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿ ਸਭ ਜਗ ਭੀਨਾ ॥ ਸਭ ਦਿਸ ਸੁਨ ਸੁਨ ਸੰਗਤਾਂ ਆਵੈਂ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਜਾਨ ਦਰਸਾਵੈਂ ॥ ੩੭ ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਸਗਰੇ ਫਲ ਪਾਵੈਂ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੋਖ ਨਸਾਵੈਂ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ [1]ਬਿਪਾਸਾ ਤੀਰ ॥ ਭਈ ਹਜਾਰਨ ਸਿੱਖਨ ਭੀਰ॥੩੮॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਇਕ ਬਿੰਸਤ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਅਮਰ ਜੀ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕੇ [2]ਪੋਤ ॥
ਰਾਮਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਥਪਯੋ ਆਪ ਸਮਾਵੈਂ ਜੋਤ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਜਨ ਅਰਬਿੰਦਾ ॥ ਦਿਪਤ ਬਦਨ ਦੁਤ ਇੰਦ ਮਨਿੰਦਾ ॥ ਦਾਸਨ ਦੇਤ ਅਨੰਦ ਬਿਲੰਦਾ ॥ [3]ਸੁਧਾ ਗਿਰਾ ਦੁਖ [4]ਦੁੰਦ ਨਿਕੰਦਾ ॥ ੨ ॥ ਜਹਿ ਕਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਬਿਸਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਾ ॥ ਤਨ ਕੋ ਤਜਹਿ ਸੁ ਛੰਦ ਉਮੰਗਾ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਮਗ ਆਵਹਿੰ ਸਮਦਾਇ ॥ ਪੁਰ ਪ੍ਰਵਸੈਂ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ॥ ੩॥ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਕੋ ਲਗਯੋ ਦਿਵਾਨ ॥ ਬਡ ਸੰਗਤ ਹੋਈ ਇਕ ਥਾਨ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਉਚਾਰਾ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਹੈ ਰੂਪ ਹਮਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ਮਮ ਸਮ ਇਨ ਕੋ ਪੂਜਨ ਕਰਨਾ ॥ ਹੌਂ ਅਭੇਦ ਇਨ ਸੌਂ ਇਕ ਬਰਨਾ ॥ ਮੈਂ ਹੋਵਹੁੰ ਅਬ ਅੰਤਰ ਧਯਾਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭ ਢਿਗ ਕਰਹੋਂ [5]ਪ੍ਰਸਥਾਨ ॥ ੫ ॥ ਚਿੰਤਾ ਸੋਕ ਮੂਲ ਨਹਿੰ ਕੀਜੈ ॥ ਪ੍ਰਭੁ

੧ ਬਿਆਸਾ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ । ੨ ਜਹਾਜ਼ । ੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਗਾ ਪਾਣੀ ।
੪ ਝਗੜੇ । ੫ ਜਾਣਾ ।

ਸਿਮਰਨ ਦਿਨ ਰੈਨ ਬਿਤੀਜੈ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਨ ਕੀ ਦਿਸ ਹੇਰਾ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਸਿੱਖਯਾ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ੬ ॥ ਹੇ ਸੁਤ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰੀਜੈ ॥ ਗੁਰਬਾਨੀ ਕੋ ਸੰਗ੍ਰੈਹ ਕੀਜੈ ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਬਾਨੀ ਜੋਈ ॥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ॥ ੭ ॥ ਤਿਨ ਨੇ ਹਮ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ॥ ਨਿਜ ਬਾਨੀ ਗੁਰ ਕੀ ਪੁਨ ਦੀਨੀ ॥ ਹਮ ਭੀ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ਸੋਇ॥ ਚਤਰਥ ਗੁਰ ਉਚਰਹਿੰਗੇ ਜੋਇ ॥ ੮ ॥ ਸਗਰੀ ਕਰ ਇਕੱਤ੍ਰ ਢਿਗ ਰਾਖੋ ॥ ਦੇਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹਿੰ ਅਭਲਾਖੋ ॥ ਮਮ ਸਰੂਪ ਆਵੈ ਤੁਮ ਪਾਸ ॥ ਭਲੇ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਦੇਵਹੁ ਰਾਸ ॥ ੯ ॥ ਇਤਨਾ ਚਿਰ ਨਿਜ ਤਨਹਿ ਰਖੀਜੈ ॥ ਪੁਨ ਹਮਰੇ ਢਿਗ ਆਗਮ ਕੀਜੈ ॥ ਸੱਤ ਬਚਨ ਕਹਿ ਪਗ ਸਿਰ ਨਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੁਰ ਸੁਤ ਪਰ ਥਾਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹਿਰੀ ਕੀ ਦਿਸ ਹੇਰਾ ॥ ਅਸ ਆਇਸ ਦੀਨਸ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਹੇ ਸੁਤ ਅਬ ਤਯਾਰੀ ਕਰਵਾਵਹੁ ॥ ਚਲਨ ਸਮਾਂ ਅਬ ਨਿਕਟ ਲਖਾਵਹੁ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨਤ ਮੁਹਿਰੀ ਸਹਿਤ ਭਰਾਤ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਭੀ ਇਨ ਸੰਗਾਤ ॥ ਬਿਨੇ ਕਰੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ॥ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਹੈਂ ਕਿਸ ਢਾਲ ॥ ੧੨ ॥ ਨਿਜ ਕੁਲ ਰੀਤ ਕਿ ਗੁਰ ਕੀ ਚਾਲ ॥ ਦਿਹੁ ਆਗਯਾ ਤਸ ਕਰ ਹੈਂ ਦਯਾਲ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਤਬੈ ਹਰਖਾਨੇ ॥ ਮੁਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਅਸ ਬਚਨ ਬਖਾਨੇ ॥ ੧੩ ॥ ਕਰੋ ਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜਸ ਚਾਲ ॥ ਹਮਰੀ ਕੁਲ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲ ॥ ਹਮ ਪਾਛੈ ਨਹਿੰ [1]ਰੁਦਨ ਕਰੀਜੈ ॥ ਕੀਰਤਨ ਦੋਨੋਂ ਵਖਤ ਸੁਨੀਜੈ ॥ ੧੪ ॥ [2]ਗਰੜ ਥਾਨ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਪੜ੍ਹੀਜੈ ॥ [3]ਕੇਸ਼ਵ ਸ੍ਰੀ [4]ਗੁਪਾਲ ਸਿਮਰੀਜੈ ॥ [5]ਬ੍ਰਿੱਧ ਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਬਿਹਬਾਨ ਬਨਾਵੈਂ ॥ ਸੋ ਹਮ ਕੋ ਮੂਲਹੂ ਨਹਿੰ ਭਾਵੈਂ ॥ ੧੫ ॥ ਬਨਵਾਵਹੁ ਬਿਹਬਾਨ ਬਹੁ ਸਾਦਾ ॥

---

੧ ਰੋਣਾ ਨਹੀਂ । ੨ ਗਰੜ ਪੁਰਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨੀ । ੩ ਕੇਸਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ । ੪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ । ੫ ਬੁਢੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ।

ਸ਼ਬਦ ਸਮਤ ਕਰਹੋ ਮਰਯਾਦਾ ॥ ਪਿੰਡ ਸਥਲ ਪੰਚਾਮ੍ਰਤ ਕਰੋ ॥ ਸੰਗਤ ਮਹਿੰ ਬਟਾਇ ਹਿਤ ਧਰੋ ॥ ੧੬ ॥ ਪੱਤਲ ਯੱਗ ਸੁ ਅਧਕ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਸਿੱਖ ਅਭਿਆਗਤ ਅਸਨ ਅਚਾਵਹੁ ॥ ਦੀਪਕ ਬਾਰ ਨ ਤਲੀ ਧਰੀਜੈ ॥ ਸਿਮਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕੀਜੈ ॥ ੧੭ ॥ ਫੁੱਲ [1]ਅਸਤ ਇਸ ਸਰ ਮਹਿੰ ਪਾਵਹੁ ॥ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ਨਾਹਿੰ ਸਮਾਧ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਕਿਰਿਆ ਕਰੋ ਹਮਾਰੀ ॥ ਬੰਸ ਬਧੈ ਜਗ ਮਹਿੰ ਤਵ ਭਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਜੋ ਸਿੱਖ ਅਸਬਿਧ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਾਵੈ ॥ ਸੋ ਸਿਖ ਹਮਰੋ ਮਨ ਕੌ ਭਾਵੈ ॥ ਕਹਿਯੋ ਸਿਖਨ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਹਮ ਸਨਬੰਧਨ ਫੂਲ ਬਿਸਾਲ ॥ ੧੯ ॥ [2]ਨਦੀ ਭਗੀਰਥ ਮਹਿੰ ਪਹੁੰਚਾਵੈਂ ॥ ਰਾਵਰ ਅਸ ਮਰਯਾਦ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਕਹਿੰ ਗੁਰ ਹਰ ਇਕ ਸਰ ਪਰਵਾਵਹੁ ॥ ਨਿਕਟ ਜਾਹਿੰ ਜਲ ਬਿਮਲ ਲਖਾਵਹੁ ॥ ੨੦ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਪਦ ਬੰਦਨ ਕੀਨੀ ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਕਹੀ ਮਾਨ ਸਭ ਲੀਨੀ ॥ ਪੁਨ ਸਭ ਸੰਗਤ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ॥ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥ ੨੧ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਭ ਓਰ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਹੁਤੀ ਭਾਵਨੀ ਜੋ ਜਿਸ ਧਾਰੇ ॥ ਸਭ ਕੋ ਮਨ ਬਾਛਤ ਫਲ ਦਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹਰੀ ਸੁਭ ਥਲ ਲਿਪਵਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਚੰਦਨ ਆਦਿ ਸੁਗੰਧ ਛਿਰਕਾਏ ॥ ਬਰਨ ਬਰਨ ਫੂਲਨ ਲਰਕਾਇ ॥ ਸੁਚ ਆਸਨ ਪਾਵਨ ਤਬ ਪਾਵਾ ॥ ਬੈਠ ਗੁਰੂ ਜਪ ਦਾਸੂ ਗਾਵਾ ॥ ੨੩ ॥ ਸਭ ਕੇ ਦੇਖਤ ਪ੍ਰੀਤ ਘਨੇਰੀ ॥ ਬਿਸਦ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇ ਮੁਖ ਪਰ ਫੇਰੀ ॥ [3]ਬ੍ਰਿਧ ਤਬ ਆਸਾ ਸਬਦ ਪਠਾਵਾ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪਾਵਾ ॥ ੨੪ ॥ ਬਹੁ ਧੁਨ ਭਈ ਸ਼ਬਦ ਤਿਸ ਬੇਰੀ ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰ ਕੇਰੀ ॥ ਕਰਤ ਭਏ ਪਰਲੋਕ ਪਯਾਨਾ ॥ ਨਭ ਮਹਿੰ ਕੌਤਕ ਹੋਤ ਮਹਾਨਾ ॥ ੨੫॥ ਸੂਰਜ ਤੇਜ ਮੰਦ ਪਰ ਗਯੋ ॥ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਨਕ ਬਿਧ ਭਯੋ ॥ ਦੇਵਤਾਨ

---

੧ ਹਡੀਆਂ ਭਾਵ ਫੁਲ । ੨ ਗੰਗਾ । ੩ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ।

ਕੇ ਗਨੇ ਬਿਵਾਨਾ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗਵਾਨਾ ॥ ੨੬ ॥ ਚਲੀ ਸੁਗੰਧਤ [1]ਮੰਦ [2]ਸਮੀਰਾ ॥ ਗਰਜਤ [3]ਘਨ ਧੁਨ [4]ਮ੍ਰਿਦਲ ਗੰਭੀਰਾ ॥ [5]ਹਰਿ ਹਰੁ ਹਰ [6]ਸੁਰ ਪਤ ਸਭ ਆਏ ॥ [7]ਗੰਧ੍ਰਬ [8]ਸਿੱਧ ਮੁਨੀ ਸਮਦਾਏ ॥ ੨੭ ॥ ਕਰ ਹੈਂ ਉਸਤਤਿ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਧੁਨ ਊਚ ਉਚਾਰਾ ॥ [9]ਗਨ ਮਣੀਅਨ [10]ਜਟ ਤਖਤ ਬਿਜਾਲਾ ॥ ਲਜਾਇ ਬਿਮਾਨ ਸੁ ਕਰਤ ਉਜਾਲਾ ॥ ੨੮ ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ [11]ਆਰੋਹੇ ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਛਬ ਪਿਖ ਕਰ ਸਭ ਮੋਹੇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਧੁਨ ਠਾਨਤ ਸਭ ਵੰਦੈਂ ॥ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤ ਰਿਦੈ ਅਨੰਦੈਂ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਰ ਬਿਵਾਨ ਚਹੁ ਦਿਸ ਹੁਇ ਚਾਲੇ ॥ ਗੁਰੂ ਬਿਰਾਜਹਿੰ ਬੀਚ ਬਿਸਾਲੇ ॥ ਅਨਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਵਤ ॥ ਇਮ ਸਭ ਟਲੇ ਜਾਤ ਸੁਖ ਪਾਵਤ ॥ ੩੦ ॥ ਗਮਨ ਸਕਤ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੀ ਜਹਾਂ ॥ ਕਰ ਕਰ ਨਮੋ ਸਥਿਰ ਭਏ ਤਹਾਂ ॥ ਪਰਮ ਧਾਮ ਬੈਕੁੰਠ ਮਝਾਰਾ ॥ ਪਹੁੰਚਤ ਭੇ ਸਤਗੁਰੂ ਉਦਾਰਾ ॥ ੩੧ ॥ ਪਰਮ ਜੋਤ ਮਹਿੰ ਜੋਤ ਸਮਾਨੀ ॥ ਜਥਾ ਮਿਲਹਿ ਪਾਨੀ ਸੰਗ ਪਾਨੀ ॥ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲ ਮਿਲੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ਗੁਰ ਆਇਸ ਤੇ ਸੋਕ ਤਿਆਗੇ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਸਭ ਹੀ ਤਬ ਲਾਗੇ ॥ ਦੇਹ ਸਨਾਨੀ ਪਾਇ ਬਿਵਾਨ ॥ ਚਾਇ ਲੀਨ ਕੰਧੂ ਸੁਖ ਦਾਨ ॥ ੩੩ ॥ ਬਹੁ ਸੰਖਨ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਠਾਈ ॥ ਸਿਖ ਬਹੁ ਮਿਲ ਫੂਲਨ ਬਰਖਾਈ ॥ ਪੌਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰੇ ਗੁਰ ਕੇ ਆਏ ॥ ਕਰ ਮਹਿ ਲੀਨੇ ਚੌਰ ਸੁਹਾਏ ॥ ੩੪ ॥ ਆਗੈ ਸ਼ਬਦ ਰਬਾਬੀ ਗਾਵੈਂ ॥ [12]ਠੌਰ ਠੌਰ ਥਿਰ ਪੌੜੀ ਲਾਵੈਂ ॥ ਸੁੰਦਰ ਤੀਰ ਬਿਪਾਸਾ ਥਾਨ ॥ ਰਚ ਚੰਦਨ ਕੀ ਚਿਖਾ ਮਹਾਨ ॥ ੩੫ ॥

੧ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੨ ਹਵਾ। ੩ ਬਦਲ। ੪ ਕੋਮਲ। ੫ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ਼ਿਵਜੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ। ੬ ਦੇਵਤੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਇੰਦਰ। ੭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਗਵੀਐ। ੮ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿੱਧ। ੯ ਬਹੁਤ। ੧੦ ਲੜੀਆਂ ਜੜਤ। ੧੧ ਅਸਵਾਰ। ੧੨ ਥਾਂ ਥਾਂ।

ਗੁਰ ਤਨ ਤਿਸ ਪਰ ਰਖ ਗੁਰ ਧਰਾਵਾ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਹਿ ਲੰਬੂ ਲਾਵਾ ॥ ਸਾਂਤ ਭਈ [1]ਬੰਨੀ ਜਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਉਠੇ ਮੋਹਰੀ ਕੇ ਸਭ ਨਾਲਾ ॥ ੩੬ ॥ ਨੀਰ ਬਿਪਾਸਾ ਕੀਨ ਸਨਾਨ॥ਪੁਨ ਆਏ [2]ਬਾਪੀ ਜਹਿ ਠਾਨ ॥ ਬਹੁਤ ਪੰਚਾਮ੍ਰਤ ਤਬੈ ਕਰਾਯੋ ॥ ਸੋਹਿਲਾ ਪਠ ਸੰਗਤ ਬਰਤਾਯੋ ॥ ੩੭ ॥ ਲੇ ਸਭ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਕੌ ਧਯਾਇ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿ ਮੁਖ ਮਹਿੰ ਪਾਇ ॥ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਰੂਰੇ ॥ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਜਨ ਕਾਰਜ ਪੂਰੈ ॥ ੩੮ ॥ ਹਰਿ ਜਸ ਮਹਿੰ ਦਿਨ ਤੀਨ ਬਿਤਾਇ ॥ ਚਤਰਥ ਦਿਵਸ ਚਢਯੋ ਜਬ ਆਇ ॥ ਸਭ ਗੁਰ ਅੰਸ ਸਿੱਖ ਮਿਲ ਸਾਰੇ ॥ ਜਾਵਤ ਭਏ ਸੁ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ॥ ੩੯ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਫੁਲ ਸਭੈ ਉਠਾਇ ॥ ਨਦੀ ਬਿਪਾਸਾ ਮਹਿੰ ਪਰਵਾਹ ॥ ਪੁਨਹਿ ਆਇ ਕਰ ਲੀਨ ਕੜਾਹ ॥ ਪਠ ਅਨੰਦ ਦੀਨਸ [3]ਬਟਵਾਹ ॥ ੪੦ ॥ ਦਿਵਸ ਦੁਸਹਿਰੇ ਕੋ ਜਬ ਆਵਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹਿਰੀ ਦਸਤਾਰ ਬੰਧਾਵਾ ॥ ਦਿਵਸ ਚਤਰਦਸਮੋ ਨਿਜਰਾਯੋ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਬੋਲ ਪਠਾਯੋ ॥ ੪੧ ॥ ਪੰਚਦਸੋ ਦਿਨ ਯੱਗ ਕਰਾਵਾ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਅਭਜਾਗਤ ਖਾਵਾ ॥ [4]ਗਨ ਰੰਕਨ ਕੋ ਦੀਨਸ ਦਾਨ ॥ ਮੰਗਨ ਕੀ ਰੁਚ ਰਹੀ ਨ ਆਨ ॥ ੪੨ ॥ ਜਹਿ ਜਹਿ ਤੇ ਜੋ ਥੇ ਚਲ ਆਏ ॥ ਬਿਦਾ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਧਿਆਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤਿਸ ਬਾਰੇ ॥ ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਾਕ ਚਿਤਾਰੇ ॥ ੪੩ ॥ ਬਿਦਾ ਲੀਨ ਗੁਰ ਸੁਤ ਤੇ ਚਾਲੇ ॥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਪੁਰ ਆਇ ਸੁਖਾਲੇ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕ ਸ਼ਤ ਚਾਰ ਮਝਾਰਾ ॥ ਪੁਨਯਾਂ ਭਾਦੁਇ ਕੀ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥ ੪੪ ॥ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਕੀਨੇ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਚਰਤ ਅੰਤ ਤੇ ਹੀਨੇ ॥ ਜਥਾ ਮੱਤ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ॥ ਕਥਾ ਕਥੀ ਨਿਜ ਮਤ ਨਹਿੰ

੧ ਅਗਨੀ। ੨ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ। ੩ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਇਆ।
੪ ਬਹਤ ਸਾਰੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ।

ਕਾਈ ॥ ੪੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਤ੍ਰਿਤਿਯੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰ ਕੀ ਭਈ ਕਥਾ ਇਤਿ ਆਇ ॥
ਪਠੈ ਸੁਨੈ ਮਨ ਲਾਇ ਜੋ ਮੁਕਤ ਭੁਗਤ ਕੋ ਪਾਇ ॥੪੬॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਂਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਖਾ ਵਿਰੱਚਯਤੇ ਨਾਮ ਬਾਈਸਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਤਿਯ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਸੁਭ ਸਮਾਪਤੰ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ
ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੀ ਸਹਾਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰੰਥ

ਚਤੁਰਥ ਮਹੱਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਜਤੇ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜੋ ਪੁਰਖ ਬਰ ਦਾਸਨ ਰਖ੍ਯਕ ਜੋਇ ॥
ਕਰੌਂ ਬਿਨੰਤੀ ਪਗਨ ਢਿਗ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਇ ॥ ੧ ॥
ਜਾਹਿ ਜਪੇ ਨਹਿਂ [1]ਲਟਕ ਹੈ ਮਾਤਾ ਗਰਭ ਮਝਾਰ ॥
ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਰੋ ਵੰਦੋਂ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ॥ ੨ ॥
ਕੰਦ ਅਨੰਦ ਬਿਲੰਦ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਚੰਦ ॥
ਚੰਦਨ ਸਮ ਦੁਖ [2]ਘਾਮ ਕੋ ਬੰਦੋਂ ਬਿਘਨ ਨਿਕੰਦ ॥ ੩ ॥
ਮਾਰ ਹੰਕਾਰ ਜੁ ਡੱਸਤ ਨਿਤ ਤਾਂਹਿ ਸਹਾਇਕ ਮਾਰ ॥
[3]ਮਾਰਸ ਚਹਿ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਭਜ ਨਿਤ ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਮਾਰ ॥੪॥
ਰਮਤ ਰਾਮ ਵਪੁ ਧਾਰਿਓ ਭਏ ਦਾਸ ਗੁਰ ਰਾਮ ॥
ਸੁਠ ਪਗ ਪੰਕਜ ਬੰਦਨਾ ਪੁਰਹਿਂ ਦਾਸ ਕੇ ਕਾਮ ॥ ੫ ॥
ਅਰਜਨ ਦਾਸਨ ਕੀ ਸੁਮਤ ਹੁਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੇ ਬਾਂਛ ॥

---

੧ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਦੇ ਉਦਰ ਵਿਖੇ ਟੰਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ੨ ਦੁਖਾਂ ਰੂਪੀ ਧੁਪ। ੩ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬੰਦਨ ਪਗਨ [1]ਸਰੋਜ ਕੋ ਬਿਘਨਨ ਤੇ ਕਰ ਰਾਛ ॥ ੬ ॥
ਬਿੰਦੁ ਨੀਰ ਪਦ ਪਰਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਖ ਅਰਬਿੰਦ ॥
ਪੂਰਹੁ ਇੱਛ ਨਿਜ ਦਾਸ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ॥ ੭ ॥
ਰਾਇ ਜਗਤ ਕੇ ਅਵਤਰੇ ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਭਜ ਨਾਇ ॥
ਨਾਇ ਸੀਸ ਕਰ ਬੰਦਨਾ ਜੈ ਜੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥ ੮ ॥
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਿਦਾ ਉੱਜਲ ਕਰਹਿਂ ਕਲ ਮਲ ਤੇ ਜੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ॥
ਬਿਸਨਰਹਿਤਬਿਸਿਆਨ ਕੀ ਸਿਮਰ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ॥੯॥
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ [2]ਸ਼ਤ੍ਰੁਨ ਉਦਬੇਗ ॥
ਬੇਗ ਧਾਰ ਰਛਹਿਂ ਜਨਨ ਗਿਰਾ ਦੁਸ਼ਟ ਪਰ ਤੇਗ ॥ ੧੦ ॥
ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਰਣਭੂਮ ਕੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰ [3]ਮ੍ਰਿਗਨ ਕੋ [4]ਸਿੰਘ ॥
ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਕੋ ਮੂਲ ਦ੍ਰਿੜ ਭਜ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ॥ ੧੧ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਤਬ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋਂ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਇਹ ਭਾਇ ॥
ਤੀਨ ਮਹਿਲ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਅਬ ਚੌਥੇ ਦਰਸਾਇ ॥ ੧੨ ॥
ਬੇਦ ਬੰਸ ਅਵਤੰਸ ਜੀ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਬੁੱਧ ॥
ਸੁਨਹੁ ਕਥਾ ਅਬ ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਤ ਕਹੌਂ ਜਥਾ ਮਤ ਸੁੱਧ॥੧੩॥
ਦਰਸਾਵਹੁੰ ਚਤੁਰਥ ਮਹਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਜਸ ਬਿਸਾਲ ॥
ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਸਭ ਗੁਰਨ ਬਿਘਨ [5]ਬ੍ਰਿੰਦ ਕੋ ਟਾਲ॥੧੪॥
ਰਾਮ ਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਜ ਰਚ ਪੁਰ ਕੇ ਮਾਹਿਂ ॥
ਜਾਮ ਡੇਢ ਤੇ ਉਠੇ ਪ੍ਰਭ ਪਾਵਨ [6]ਅੰਭ ਨਹਾਹਿਂ॥ ੧੫ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਪੁਨ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ॥ ਭਾ [7]ਭੁਨਸਾਰ ਸਮਾਧ ਤਜਏ ॥ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤਰ ਤਨ ਪਹਿਰਾਇ ॥ ਇਤ ਦਾਸਨ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇ ॥ ੧੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਧ ਬਡ [8]ਮਸਨੰਦ ਬਿਛਾਯੋ ॥

੧ ਕਮਲ। ੨ ਵੈਰੀ। ੩ ਹਰਨ। ੪ ਗਲੀਰਾ।
੫ ਸਮੂੰਹ ਬਿਘਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ੬ ਜਲ। ੭ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ। ੮ ਗਧਾ।

ਸੁੰਦਰ [੧]ਉਪਾਧਾਨ ਠਹਿਰਾਏ ॥ ੧੭ ॥ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਪੂਰਬਨ ਕੇ ਜੋਏ ॥ ਸੁਨੇ ਗੁਰੂ ਚਤੁਥ ਬਲ ਹੋਏ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਗੁਰ ਪੁਰ ਦਿਸ ਚਾਰ ॥ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਰ ॥ ੧੮ ॥ ਆਇ [੨]ਰਜਾਦਾ ਥਿਰ ਦਰਬਾਰ ॥ ਗਾਇਨ ਕਰੈ ਸੁ ਆਸਾ ਵਾਰ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਨਿਜ ਸੁਠ ਦਰਬਾਰ ॥ ੧੯ ॥ ਪਿਖ ਗੁਰ ਉਠਤ ਭਈ ਸਬ ਸੰਗਤ ॥ ਕਰੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਦੋਊ ਕਰ ਬੰਦਤ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤਖਤਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਮ ॥ ਬੈਠਤ ਭੇ ਸੋਭਾ ਅਭਿਰਾਮ ॥੨੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੰਤੋਖ ਪਰ ਸੱਤਿ ਛੱਤ੍ਰ ਅਭਰਾਮ ॥
ਸੱਤਿਨਾਮ ਝੰਡਾ ਝੁਲਤ ਰਾਜਤ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥ ੨੧ ॥
ਲਛਮੀ ਭਗਤ ਬਿਸਾਲ ਤੇ ਗਿਯਾਨ ਮੁਕਟ ਅਭਿਰਾਮ ॥
ਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਸੁਭ ਮਤ [੩]ਸਚਵ ਰਾਜਤ ਸਤਿ ਗੁਰਰਾਮ ॥੨੨॥
[੪]ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਬਿਚਾਰ ਬਰ [੫]ਚਤਰੰਗਨ ਅਭਿਰਾਮ ॥
ਨਸ਼ਟ ਕਰਤ ਅਗਯਾਨ ਦਲ ਰਾਜਤ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥੨੩॥
ਹੁਕਮ ਫਿਰੈ ਸਭ ਦੇਸ ਪਰ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸੁਤ ਨਾਮ ॥
[੬]ਅਦਭੁਤ [੭]ਮਹਿਦਚਰਿੱਤ੍ਰ ਜਿਨਰਾਜਤਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥੨੪॥
ਸਰਬ ਸੁਖਨ ਦਾਤਾ ਮਹਾਂ ਨਿਜ ਦਾਸਨ ਅਭਿਰਾਮ ॥
ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਸੁਜਸ ਯੁਤ ਰਾਜਤ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥੨੫॥
ਹੁਮ ਹੁਮਾਇ ਸਭ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਆਏ ਸਤਿਗੁਰ ਧਾਮ ॥
ਦਰਸਨ ਭੇਟਾ ਦੇ ਭਲੇ ਰਾਜਤ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥ ੨੬ ॥
ਲਖਯੋ ਦਿਵਾਨ ਮਹਾਨ [੮]ਸੁਠ ਪਿਖ ਗੁਰ ਚੰਦ੍ਰ ਸਮਾਮ ॥
ਸਿੱਖ ਚਕੋਰ ਉਪਦੇਸ ਚਹਿੰ ਰਾਜਤ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ॥੨੭॥
ਮੁਖ ਸਿੱਖਨ ਬਿਨਤੀ ਭਨੀ ਹੇ ਗੁਰ ਕਰਣਾ ਧਾਮ ॥

---

੧ ਸਰਾਣਾ। ੨ ਰਬਾਬੀ। ੩ ਵਜ਼ੀਰ ਸਲਾਹ ਕਾਰ। ੪ ਬੁਰਾ ਭਲਾ। ੫ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ। ਪੈਦਲ, ਘੋੜ ਸਵਾਰ, ਰਥ ਸਵਾਰ, ਹਾਥੀ ਸਵਾਰ। ੬ ਅਸਚਰਜ। ੭ ਵਡਾ। ੮ ਸੁੰਦਰ।

ਕਰਣਾ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਨਿਜ ਦੇਹੁ ਜਾਨਨਿਜ [1]ਸ਼ਾਮ ॥੨੮॥
ਸੁਨ ਬਿਨਤੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਉਚਾਰ ॥
ਅਹੋ ਪਿਆਰੇ ਸਿੱਖ ਗਨ ਸੁਨਹੁ ਸਭੈ ਨਿਰਧਾਰ ॥ ੨੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿਨਾਮ ਧਿਆਵੈ ॥ ਉਦਮ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਨਾਵੈ ॥ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲ ਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥ ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸ ਗੁਰਬਾਨੀ ਗਾਵੈ ॥ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵੈ ॥ ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥ ਜਿਸਨੋ ਦਇਆਲ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਜਨ ਨਾਨਕ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥੨॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ ॥ ਸਰਬ ਭਏ ਜਨ ਭਾਗ ਬਿਸੇਸ॥ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮਨ [2]ਚਾਮੀ ਕਰ ਹੈਂ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰਤਨ ਸਮ ਸਰ ਹੈਂ ॥ ੩੦ ॥ ਅਸ [3]ਭੂਖਨ ਜੁਗ ਲੋਕ ਸੁਹਾਵਤ ॥ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਆਦਰ ਕੋ ਪਾਵਤ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਉਰ ਸਰ ਸਮ ਸਰ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਮਲ ਜਲ ਧਰ ਹੈਂ ॥ ੩੧ ॥ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਿਤ ਜੋ ਕਰਨੀ ॥ ਅਰਬਿੰਦਨ ਕੀ ਬਨੀ ਸੁ ਬਰਨੀ ॥ ਮਨ ਸਿੱਖਨ ਕੇ ਧਾਤੁ ਸਮਾਨ ॥ ਪਾਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮਹਾਨ ॥ ੩੨ ॥ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ॥ ਜਨ ਮਨ ਤਰ ਬਨ ਗੰਧ

੧ ਸ਼ਰਨ । ੨ ਸੋਨਾਂ । ੩ ਗਹਿਣੇ ।

ਬਿਸੇਸ ॥ ਗੁਰ ਬਚ ਤੇ ਬਰ ਬੂੰਦਨ ਪਾਇ ॥ ਚਾਤ੍ਰਕ ਸਿੱਖ ਹੋਤ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ॥ ੩੩ ॥ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ ਨਿਹਾਲ ਹਜਾਰਹਿਂ ॥ ਕੋ ਆਤਮ ਕੋ ਰੂਪ ਬਿਚਾਰਹਿਂ ॥ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਅਨਰਾਗੀ ॥ ਕੋ ਦਰਸਨ ਹਰਿ ਚਹਿਂ ਵਡਭਾਗੀ ॥ ੩੪ ॥ ਬਿਸੇ ਬਿਰਾਗ ਕਿਨਹੂੰ ਕੌ ਹੋਵਾ ॥ ਕਿਨਹੂੰ ਸੁਖ ਨਿਜ ਅੰਤਰ ਜੋਵਾ ॥ ਭਰਮ ਮੋਹਿ ਸੰਸੇ [1]ਤ੍ਰੈ ਤਾਪੂ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੇ ਖਾਪ [2]ਕਲਾਪੂ ॥ ੩੫ ॥ ਕਰੀ ਸਭਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਬੰਦਨ ਕਾਟ ਦਏ ਤੱਤ ਕਾਲ ॥ ਭਾ ਮਧਯਾਨ ਕਾਲ ਇਸ ਢਾਲਾ ॥ ਬਟਯੋ [3]ਤਿਹਾਵਲ ਸੰਗਤ ਜਾਲਾ ॥ ੩੬ ॥ ਬਹੁਰੋ ਲੰਗਰ ਭਯੋ ਤਿਆਰੀ ॥ ਉਠੇ ਗੁਰੂ ਲੇ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ॥ ਬੈਠੇ ਪੰਗਤ ਭਲੇ ਲਗਾਇ ॥ [4]ਬਿੰਜਨ ਅਨਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਚਾਇ ॥ ੩੭ ॥ ਪੁਨਹਿਂ ਉਠੇ ਗੁਰ ਜਾਇ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਉਠੇ ਦੀਵਾਨ ਲਾਇ ਸੁਖ ਸਾਜੇ ॥ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸਿਖ ਗਨ ਆਇ ॥ ਦਰਸੈਂ ਗੁਰ ਸੁਨ ਹੈਂ ਸੁਖ ਪਾਇ ॥ ੩੮ ॥ ਸੰਧਯਾ ਭੀ ਸੋਦਰ ਰਹਿਰਾਸ ॥ ਕਥਾ ਸੋਹਿਲਾ ਪਠ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਅਸ ਬਿਧ [5]ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਗੁਰ ਆਚਰਨ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੋਰ ਨਿਜ ਦਾਸਨ ਕਰਨ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚੌਥੇ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰ ਤਖਤ ਪੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਔ ਨਿੱਤ ਨੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਨ ਧਾਰਯੋ ਤਾਰਨ ਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ॥
ਦੇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੇਕ ਬਿਧ ਅਨਕ ਕਰੈਂ ਉਪਕਾਰ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ [1]ਕਰਤਾਰ ॥ ਲਿਆਇ ਚਿੱਤ ਅਸ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ॥ ਕਲ ਕੇ ਨਰਨ ਉਧਾਰਨ ਹੇਤ ॥ ਰਚ

---

੧ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ । ੨ ਕਲਪਣਾ ਵਾ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ । ੩ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਿਆ । ੪ ਸਲੂਣੇ । ੫ ਹਰ ਰੋਜ਼ ।

ਹੈਂ ਤੀਰਥ [1]ਭਵ ਕੀ [2]ਸੇਤ ॥ ੨ ॥ ਜੋ ਨਰ ਆਇ ਕਰੈ ਇਸਨਾਨਾ।
ਸੋ ਪਾਵਹਿ ਸਭ ਬਿਧ ਕਲਜਾਨ ॥ ਅਸ ਬਿਚਾਰ ਤੇ [3]ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ
ਆਇ ॥ ਕਹਿਯੋ ਗੁਰੂ ਤਿਹ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ॥੩॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਧ ਕਹਿ
ਧੰਨ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਤੀਰਥ ਕੀਜਹਿ ਜਗਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਰਾਵਰ ਤਨ
ਹਿਤ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ ॥ ਪਾਵਹਿੰ ਨਰ ਕਲਜਾਨ ਹਜਾਰਾ ॥ ੪ ॥
ਅਸ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਉਠੇ ਤਦਾਈ ॥ਸਭ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸੰਗ ਸਿਧਾਈ
॥ ਪੁਰ ਤੇ ਪੂਰਬ ਦਿਸ ਕੋ ਆਏ ॥ ਜਿਹ ਅਕਾਲ ਸੁਰ ਪਗ
ਪਖਲਾਏ ॥ ੫ ॥ ਚਰਨਾਂਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਲੋਪ ਜੁ ਥਯੋ ॥ ਅਬ ਚਾਹਿਤ
ਤਿਹ ਪਰਗਟ ਕਯੋ ॥ ਠਾਂਢੇ ਤਿਹ ਥਲ ਬ੍ਰਿਧ ਸੋਂ ਕਹਯੋ ॥ ਇਹੁ
ਥਲ ਪਾਵਨ ਅਤ ਹਮ ਲਹਯੋ ॥੬॥ ਇਹਾਂ ਅਰੰਭੈਂ [4]ਤਾਲ ਅਖਾਰਾ
॥ ਜਿਸ [5]ਮੱਜੇ ਫਲ ਲਹਿੰ ਸਿੱਖ ਚਾਰਾ ॥ ਪਠੇ ਸਿਖ ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਿਤ
ਲਿਆਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਿਧ ਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਇ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ ਇਕ ਸ਼ਤ ਪੰਜ ਪੁੰਨ [6]ਮੇਖ ਮਾਸ ਦਿਨ ਆਦਿ ॥
ਪਤਾਲ [7]ਮੋਚਨੀ ਪਾਨ ਧਰ ਹਨਯੋ ਟੱਕ ਅਹਿਲਾਦ ॥੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਪਿਖ ਗੁਰ ਕੋ ਸਿਖ [8]ਚੌਪ ਸੁ ਜਾਗੇ ॥ ਬਡ ਭਾਗੇ
ਸੇਵਾ ਮਹਿੰ ਲਾਗੇ ॥ ਕੋਊ [9]ਖਨਹੈ [10]ਖਨਨੀ ਹਾਥ॥ ਕੋਊ ਪੂਰਹਿ
[11]ਬੇਲਹਿ ਸਾਥ ॥ ੯ ॥ ਕੋਊ ਟੋਕਰੀ ਸੀਸ ਉਠਾਵੈ॥ [12]ਸਰ ਚਿੰਨ੍ਹਨ
ਤੇ ਵਹਿਰ ਗਿਰਾਵੈ ॥ ਅਸ ਕਰਬੇ ਭਾ ਦਿਨ ਮਧਜਾਨ ॥ ਬਿਨਤੀ
ਕੀਨ ਰਸੋਯੇ ਆਨ ॥ ੨੦ ॥ [13]ਦੇਗ ਤਿਆਰ ਹੈ ਹੇ ਸੁਖਦਾਈ ॥
ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ [14]ਮੋਕਲ ਕਰਵਾਈ ॥ ਤਬ ਬ੍ਰਿਧ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ
ਕਹਯੋ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ਤੀਰਥ ਕਜਾ ਲਹਯੋ ॥ ੧੧ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ

---

੧ ਸੰਸਾਰ। ੨ ਪੁਲ। ੩ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ। ੪ ਸਰੋਵਰ। ੫ ਇਸ਼ਨਾਨ।
੬ ਮਹੀਨਾ ਵੈਸਾਖ। ੭ ਕਹੀ। ੮ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੯ ਪੁਟ ਰਹੇ ਹਨ।
੧੦ ਕਹੀ। ੧੧ ਬਿਲਚਾ ਭਰਨ ਵਾਲਾ। ੧੨ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਅਕਠੀ ਕਰਕੇ।
੧੩ ਲੰਗਰ। ੧੩ ਖਲ੍ਹਾ।

ਭੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤਬ ਕਹਯੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਖਯ ਥਯੋ ॥ ਸੁਨ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਨ ਹਰਖਾਈ॥ ਆਇ ਦੇਗ ਥਲ ਭੋਜਨ ਪਾਈ॥ ੧੨॥ ਤੀਸਰ ਪਹਿਰ ਲਗਾਇ ਦੀਵਾਨ ॥ ਜੋ ਸਿੱਖਨ ਦੇਵਹਿੰ ਕਲਜਾਨ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤ ਤੀਰਥ ਕਾਰ [1]ਦੁਘਰੀ॥ ਕਰਵਾਵਹਿੰ ਦਾਸਨ ਦੁਖ ਹਰੀ ॥ ੧੨ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਮਹਿੰ ਨਿੰਮ੍ਰਿਤ ਭਯੋ॥ [2]ਪਾਵਸ ਰੁਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤਬ ਕਯੋ॥ ਕਿਤਕ [3]ਅੰਭ ਤਹਿ ਮਹਿੰ ਥਿਰ ਥਯੋ॥ ਪੁਨ ਖਨਵਾਵਨ ਤੇ ਰਹਿ ਗਯੋ॥ ੧੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਾਯੋ ਅਧਕ ਦਿਵਾਨ॥
ਗੁਰੂ ਦਾਸ ਭੱਲਾ ਤਬਹਿ ਆਯੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ॥ ੧੫॥

ਪਗ ਬੰਦੇ ਗੁਰ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੀ ॥ ਹੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਦੇਹੁ ਮੁਹਿ ਦਾਨੀ॥ ਦੇਖੀ ਸਰਧਾ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਰੀ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬੋਲੇ ਬਾਨੀ [4]ਰੂਰੀ॥ ੧੬ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਨਾਮੂ ॥ ਜਾਂਤੇ ਪਾਵਹਿੰ ਸੁਖ ਬਿਸਰਾਮੂ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਆਗ੍ਰੇ [5]ਓਰ ਸਿਧਾਵਹੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਜਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੁ॥ ੧੭॥ ਕਹਿਤ ਭਯੋ ਹੈਂ ਬਡ ਅਨਜਾਨਾ॥ ਕਿਸ ਵਿਧ ਦਿਹੁੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਹਾਨਾ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਹੋਏ ਦਯਾਲ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਕੀਨ ਨਿਹਾਲ ॥ ੧੮॥ ਹਾਥ ਧਰਯੋ ਤਿਸ ਸਿਰਪਰ ਜਬੈ॥ਬੰਦ ਕਪਾਟ ਖੁਲ੍ਹੇ ਜਨ ਤਬੈ॥ਪਾਯੋ ਗੁਰ ਤੇ ਆਤਮ ਗਯਾਤ॥ ਕਰਨ ਲਗਯੋ ਉਸਤਤ ਬਹੁ ਭਾਂਤ॥੧੯॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਲੇ ਪਦਵੀ ਮਾਸੰਦ ਕੀ ਪਗਹਿ ਨਿਵਾਯੋ ਸੀਸ॥
ਆਗ੍ਰੇ ਦਿਸ ਪਯਾਨਾ ਕਰਯੋ ਧਯਾਨ ਗੁਰੂ ਜਗਦੀਸ॥ ੨੦॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਏਕ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰ॥
ਰਾਮਦਾਸ ਅਬ ਗੁਰ ਭਏ ਹਮ ਸੇ ਕੈਸੇ ਪਯਾਰ ॥ ੨੧॥

---

੧ ਦੋ ਘੜੀਆਂ। ੨ ਅਸੂ ਕਤੇ। ੩ ਜਲ। ੪ ਸੁੰਦਰ।
੫ ਤਰਫ।

ਚੌਪਈ ॥ ਐਸੇ ਮਨ ਮਹਿੰ ਕਰਤ ਬਿਚਾਰੀ॥ਚਲੇ [1]ਗੋਦੜੀਏ ਕਰ ਅਸਵਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਕੇ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥ ਤੂਰਨ ਚਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ੨੨ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਠਾਨੂ ॥ ਆਨੇ ਘਰ ਮਹਿੰ ਬਿਨੈ ਬਖਾਨੂ ॥ ਏਕ ਸੁ ਹੈ ਪੰਜ ਸ਼ੱਤ ਰੁਪਯਾ ॥ ਦੀਨ ਭੇਟ ਬਹੁ ਸੇਵ ਕਮੱਯਾ ॥ ੨੩ ॥ ਏਕ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਆਇ ਰਹਾਯੋ ॥ ਆਇ ਰਬਾਬੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਯੋ ॥ ਊਚੇ ਥਲ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਬਠਾਇ ॥ ਆਪ ਨਿੰਮ੍ਰ ਬੈਠੇ ਸੁਖ ਦਾਇ ॥ ੨੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਦੇਖ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਭੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਪ੍ਰਸੰਨ ॥
ਅੰਗਦ ਲੀਨੀ ਸੇਵ ਕਰ ਤੁਮਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਨੰਨ ॥ ੨੫ ॥
ਤੁਮਰੇ ਸਰ ਜੋ ਨਾਇ ਹੈ ਪਾਵੈ ਫ਼ਲ ਅਧਕਾਇ ॥
ਬੰਸ ਤੁਮਾਰੀ ਅਤ ਬਢੈ ਜਗ ਮਹਿੰ ਸੁਜਸ ਬਢਾਇ ॥ ੨੬॥
ਐਸੇ ਬਰ ਦੇ ਚਲਤ ਭੇ [2]ਬਾਰਠ ਨਿਜ ਅਸਥਾਨ ॥
ਸੋਭਾ ਤਨਕੀ ਅਸ ਬਨੈ ਮਨੋ ਰੂਪ ਧਰ ਗਜਾਨ ॥ ੨੭ ॥
ਮਹਾਂ ਨੰਦ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਹੁਇ [3]ਦੌਨ ॥
ਦਰਸਨ ਦੇਖਯੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਬੰਦਨ ਕੀਨਸ ਔਨ ॥ ੨੮ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਖਰੇ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸੁਖ ਗਰਜੀ ਨਿਜ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ [4]ਤ੍ਰਾਸ ਹਮਾਰੇ ॥ ਭ੍ਰਮਣ ਮਿਟਾਵਹੁ ਜੇ ਦੁਖ ਵਾਰੇ ॥ ੨੯ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਕਰ ਕਰਨਾ॥ ਪੁਨ ਉਪਦੇਸ ਤਿਨਹੁ ਪਤ ਬਰਨਾ ॥ ਅਪਨੋ ਜਬੈ ਸਰੂਪ ਪਛਾਨੈ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟੈ ਮਹਾਨੈ ॥ ੩੦ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਸੁਨ ਦੋਨ ਬਖਾਨਾ ॥ ਹਮ ਤੋ ਇਹੁ ਸਰੂਪ ਨਿਜ ਜਾਨਾ ॥ਜਨਮੇਂ ਹੁਇ [5]ਨੰਦਨ ਖਤ੍ਰੀਨ ॥ ਖੱਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਨਰ ਤਨ ਮਨ ਚੀਨ ॥ ੩੧ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ

੧ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ। ੨ ਨਗਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ।
੩ ਦੋਨੋਂ। ੪ ਡਰ। ੫ ਪੁੱਤਰ।

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਹੁ ਤਨ ਧਾਰਾ ॥ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਜਿਮ ਪੂਰਬ ਕੀਨ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਨ ਕੀਨ ॥ ੩੨ ॥ ਇਹੁ ਤਨ ਤਜ ਪੁਨ ਧਾਰਹੁ ਔਰ ॥ ਕਰਹੁ ਕਰਮ ਭੋਗਹੁ ਤਿਸ ਠੌਰ ॥ ਤਨ ਉਪਜਨ ਤੇ ਹੁਤੇ ਅਗੇਰੇ ॥ ਤਨ ਬਿਨਸੇ ਪੁਨ ਰਹਹੁ ਪਿਛੇਰੇ ॥ ੩੩॥ ਆਦਿ ਅੰਤ ਤਨ ਕੇ ਜਬ ਰਹੇ ॥ ਤਨ ਨਿਜ ਰੂਪ [੧]ਕੁਤੋ ਤੁਮ ਲਹੇ ॥ ਤਨ ਕੂਰਾ ਸਮ ਬਸਤ੍ਰ ਲਖੈ ਹੈ ॥ [੨]ਜੀਰਨ ਭਏ ਅਪਰ ਧਰ ਲੈ ਹੋ ॥ ੩੪ ॥ ਤਾਂਤੇ ਤਨ ਪਟ ਪਹਿਰਹਿੰ ਜੋਇ ॥ ਅਪਨ ਸਰੂਪ ਜਾਨੀਐ ਸੋਇ ॥ ਕਬਹੂੰ ਮਰੈ ਨ ਮਾਰਿਯੋ ਜਾਇ ॥ ਜਲ ਡੂਬੈ ਨਹਿੰ ਅਗਨ ਜਲਾਇ ॥ ੩੫ ॥ ਤਨ ਝੂਠੋ ਸਤਿ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਤਨ ਦੁਖ ਤੁਮਕੋ ਅਨਦ ਉਦਾਰਾ ॥ ਤਨ ਜੜ੍ਹ ਹੋ ਤੁਮ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ॥ ਅਸ ਨਿਸਚੈ ਉਰ ਧਾਰ ਅਨੂਪ ॥ ੩੬ ॥ ਸੁਨ ਦੋਨਹੁ ਕੀਨਸ ਅਰਦਾਸੈ ॥ ਕਿਮ ਹਮ ਕੋ ਅਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸੈ ॥ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਹ੍ਯੋ ਸੁਨਾਈ ॥ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੀਜੈ ਚਿਤ ਲਾਈ॥ ੩੭॥ ਕਥਾ ਨੇਮ ਤੇ ਸੁਨੀਅਹਿ ਕਾਨ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਸੇਵਹੁ ਹਿਤ ਠਾਨ ॥ ਕਰੋ ਬਿਚਾਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨੀ ॥ ਅਰਥ ਲਖੋ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਮਹਾਨੀ॥ ੩੮ ॥ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਰਿਦਾ ਨਿਜ ਤੋਲਹੁ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਬਿਖੈ ਨ ਕਬਹੂੰ ਡੋਲਹੁ ॥ ਇਮ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੁਨ ਉਪਦੇਸ ॥ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਿਮ ਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ ॥ ੩੯ ॥ ਸਮਾਂ ਪਾਇ ਕਰ ਹੋਯੋ ਗ੍ਯਾਨ ॥ ਕੀਨੇ ਕਰਮ ਬੰਧ ਗਨ ਹਾਨ ॥ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਕੀ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਗੁਰ ਲੀਨ ਮਿਲਾਈ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚੌਥੇ ਮਹਿਲੇ ਨਿੱਤ ਨੇਮ ਔ ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦੁਤਿਯੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੨ ॥

---

੧ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ੨ ਪੁਰਾਣਾਂ ਕਪੜਾ।

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਭਰ ਵਾਲ ਸਿਖ ਤੀਰਥਾ ਆਏ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ॥
ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਬੈਠ ਗਾ ਕੀਨੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ॥ ਸੰਕਟ ਕਾਟਹੁ ਤੁਮ ਕਲੀ ਕਾਲਾ॥ ਸੰਕਾ ਮਨ ਮੋਰੇ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥ ਕਰਹੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹਿ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ੨ ॥

ਯਥਾ–(ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥) ਕਰਮ ਕਰੈ ਇਸ ਜਨਮਹਿ ਮਾਹਿ ॥ ਫਲ ਆਗੈ ਕਸ ਵਿਧ ਤਿਹ ਪਾਹਿ ॥ ੩ ॥ ਇਹੁ ਸੰਸਯ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ਜਿਹ ਤੇ ਹੁਇ ਕਲਯਾਨ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨਾ ਨਾਥਾ ॥ ਬਚਨ ਕੀਨ ਸਿਖ ਸੋ ਹਿਤ ਸਾਥਾ ॥ ਹੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਵਿਧ ਸਮਰਾਥਾ ॥ ਸਭ ਜਗ ਡੋਰ ਤਾਹਿ ਕੇ ਹਾਥਾ ॥ ਆਪ ਬੀਜ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ ॥ ਕਰਮ ਕਰੈ ਜਸ ਵਿਧ ਤਸ ਪਾਵੈ ॥ ੪ ॥ ਇਸ ਪਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨ ਲੇਹੂ ॥ ਨਿਰਨੈ ਕਰ ਪੁਨ ਕਰਮ ਕਰੇਹੂ ॥ ਥਿਰਯੋ ਸਾਧ ਇਕ ਨ੍ਰਿਪ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ॥ ਬੈਠੇ ਕੇਤਕ ਸਮਾਂ ਗੁਜਾਰੇ ॥ ੫ ॥ ਸੋ ਨ੍ਰਿਪ ਪੁਤ੍ਰ ਬਿਆਹ ਕਰ ਆਯੋ ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ [1]ਉਛਾਹੁ ਬਢਾਯੋ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਰਾਤ ਤਿਸ ਮੰਦਰ ਮਾਹਿ ॥ ਜਹਾਂ ਸਾਧ ਸੋ ਇਸਥਿਤ ਆਹਿ ॥ ੬ ॥ [2]ਬਧੂ ਸੰਗ ਤਹਿੰ ਕਵਰ ਉਤਾਰਾ ॥ ਨਿਸਾ ਭਈ [3]ਸੁਪਤੇ ਪਤਿ ਦਾਰਾ ॥ ਕਿਤਕ ਰਾਤ ਬੀਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥ ਤਾਹਿ ਬਧੂ ਕੌ ਨੀਂਦ ਨ ਆਈ ॥ ੭ ॥ [4]ਜਮਧਰ ਹੁਤੀ ਸਿਰ੍ਹਾਨੇ ਧਰੀ ॥ ਲੇਕਰ [5]ਤ੍ਰਿਯ ਸੋ ਦੇਖਨ ਕਰੀ ॥ ਅਤ ਤੀਛਨ ਹੇਰੀ ਲੇ ਹਾਥ ॥ ਪਰਯੋ ਸੁਪਤ ਢਿਗ ਤਾਕੋ ਨਾਥ ॥ ੮ ॥ ਛੁਟੀ ਅਚਾਨਕ ਕਰ ਤੇ ਜਬੈ ॥ਗਿਰੀ ਉਦਰ ਪਰ ਧਸ ਗੀ ਤਬੈ ॥ ਨ੍ਰਿਪ

੧ ਉਤਸ਼ਾਹ। ੨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਸਾਥ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਉਤਰਾ। ੩ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੌ ਗਏ। ੪ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵਾਰ। ੫ ਇਸਤ੍ਰੀ।

ਸੁਤ [੧]ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਯੋ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ [੨]ਚਿੰਤਾਤੁਰ [੩]ਤ੍ਰੀਅ ਰਿਦੇ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ੯ ॥ ਭਈ ਪ੍ਰਾਤ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਮ੍ਰਿਤ ਪਾਯੋ ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਬਧੂ ਸੁ ਐਸ ਅਲਾਯੋ ॥ ਇਹ ਜੋ ਸਾਧ ਰੂਪ ਕਰ ਥਿਰਯੋ ॥ ਆਇ ਇਹਾਂ ਪਤ ਕੋ ਹਤ ਕਰਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਸੁਨ ਭੂਪਤ ਰੋਵਤ ਬਿਲਲਾਵਤ ॥ ਗਹਯੋ ਸਾਧ ਕੋ ਬਹੁ ਸੰਤਾਵਤ ॥ ਪੁਨ ਸਭ ਮਿਲ ਨ੍ਰਿਪ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਇਸ ਮਾਰੇ ਸੁਤ ਜੀਐ ਨ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੧ ॥ ਏਕ ਹਾਥ ਕੌ ਕਾਟ ਨਿਕਾਰਾ ॥ ਚਲਯੋ ਸਾਧ ਤਹਿੰ ਕਸ਼ਟ ਉਦਾਰਾ ॥ ਚਿਤਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਘਰ ਹੈ ਨਜਾਇ ॥ ਮੋਹਿ ਨਿਦੋਸੇ ਦੀਨ ਸਜਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਨਯੋ ਬਸੈ ਦਿਜ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮਾਹਿੰ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਕੋ ਪਾਹਿੰ ॥ ਕਰਮ ਵਿਪਾਕ ਸੁ ਗ੍ਰੰਥ ਬਿਚਾਰੈ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਭ ਹੇਤ ਉਚਾਰੈ ॥ ੧੩ ॥ ਗਯੋ ਸਾਧ ਘਰ ਬੂਝਤ ਨਾਮ ॥ [੪]ਦਿਜਨ ਹੁਤੋ ਬੈਠੀ ਤਿਸ [੫]ਬਾਮ ॥ ਪੂਛਤ ਭਯੋ [੬]ਬਿਪ ਕਿਤ ਗਯੋ ॥ ਸੁਨ ਤ੍ਰਿਯ ਰਿਦੇ [੭]ਰੋਸ ਬਹੁ ਕਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਨਿਜ ਪਤ ਕੋ ਬਹੁ [੮]ਗਾਰ [੯]ਉਚਾਰੀ ॥ [੯]ਨਿਠਰ ਸਾਧ ਕੋ ਬਹੁ [੧੦]ਕਲਹਾਰੀ ॥ ਬਿਸਮਤ ਸਾਧ ਕਹਾਂ ਦਿਜ ਨਾਰ ॥ ਸੋ ਪੰਡਤ ਮੈਂ ਸੁਨਯੋਂ [੧੧]ਉਦਾਰ ॥ ੧੫ ॥ ਥਿਰਯੋ ਦ੍ਵਾਰ ਦਿਜ ਬਾਹਿਰ ਆਯੋ ॥ ਸਮ ਅਪਨੇ ਪਰਸੰਗ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਫੇਰ ਕਹੀ ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਯ ਕੀ ਬਾਤ ॥ ਬੂਝੇ ਗਾਰ ਨਿਕਾਰਤ ਜਾਤ ॥ ੧੬ ॥ ਪੰਡਤ ਬੈਠ ਬਿਚਾਰ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਕਾਰਨ ਸੁਨੋ ਆਪ ਜਿਮ ਆਯੋ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਨਮ ਮੈਂ ਤੁਮ ਦਿਜ ਹੁਤੇ ॥ ਬੈਠਯੋ [੧੨]ਜਲ ਤਟ [੧੩]ਮੱਜਨ ਕਿਤੇ ॥ ੧੭ ॥ ਤਬ ਇਕ [੧੪]ਧੇਨੁ ਤ੍ਰਾਸ ਕੋ ਪਾਇ ॥ ਤੁਝ ਆਗੇ ਤੇ ਗਈ [੧੫]ਪਲਾਇ ॥ ਪੀਛੇ ਆਯੋ ਦੁਸ਼ਟ ਕਸਾਈ ॥ ਤਿਨ

---

੧ ਮਰ ਗਿਆ । ੨ ਦੁਖੀ । ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੪ ਪੰਡਤ । ੫ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ । ੭ ਗੁਸਾ । ੮ ਗਾਲੀਆਂ । ੯ ਸਾਧੂ ਠਠੰਬਰ ਗਿਆ । ੧੦ ਕਲਹਿਣੀ । ੧੧ ਸਖੀ । ੧੨ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ । ੧੩ ਇਸ਼ਨਾਨ । ੧੪ ਗਊ ਡਰ ਨੂੰ ਪਾਕੇ । ੧੫ ਦੌੜ ਗਈ ।

ਤੁਮ ਤੇ ਬੂਝੀ ਇਤ ਆਈ ॥ ੧੮ ॥ ਤੁਮ ਕਛ [੧]ਪਠ ਤੇ [੨]ਮੌਨ ਗਹਾਈ ॥ ਗਈ ਇਤਹਿ [੩]ਕਰ ਸਾਥ ਬਤਾਈ ॥ ਜਾਇ ਗਹੀ ਤਿਨ ਧੇਨ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਲੇ ਨਿਜ ਸਦਨ ਬਿਖੈ ਹਤ ਡਾਰੀ ॥ ੧੯ ॥ ਭਯੋ ਕਸਾਈ ਸੁਤ ਨਰ ਰਾਇ ॥ ਕਿਸੀ ਪੁੰਨ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਆਇ ॥ ਅਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤਾ ਧੇਨ ਤਨ ਪਾਯੋ ॥ ਹਿਤ ਬਦਲੇ ਸੰਜੋਗ ਬਠਾਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਯ ਨੇ ਸੋ ਨ੍ਰਿਪ ਸੁਤ ਮਾਰਯੋ ॥ ਉਸ ਦੂਸ਼ਨ ਤਵ ਕਰ ਕਟ ਡਾਰਯੋ ॥ ਮਮ ਤ੍ਰਿਯ ਕੇ ਅਬ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ॥ ਨਹਿੰ ਸੰਜੈ ਕਰੀਐ ਚਿਤ ਸੰਗ ॥ ੨੧ ॥ ਪੂਰਬ ਜਨਮ [੪]ਕਾਂਗ ਥੋਂ ਮੇਰਾ ॥ [੫]ਗਧੀ ਤ੍ਰੀਆ [੬]ਪਿਠ ਘਾਵ ਘਨੇਰਾ ॥ ਮੈਂ ਆਯੋ ਪਿਠ ਚੋਂਚ ਚਲਾਈ ॥ ਫਸੀ [੭]ਅਸਤ ਮਹਿਂ ਨਹਿੰ ਨਿਕਸਾਈ ॥ ੨੨ ॥ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਮੈਂ ਨਿਜ ਚੌਂਚ ਨਿਕਾਰੀ ॥ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਹ੍ਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਇਸ ਦੁਖ ਤੇ ਤਬ ਚਲਤੀ ਧਾਇ ॥ ਇਕ ਸਰ ਢਿਗ ਬਹੁ ਸੰਤ ਰਹਾਇ ॥ ੨੩ ॥ ਕਰਤ ਹੁਤੇ ਸਤ ਸੰਗਤ ਤਹਾਂ ॥ ਗਧੀ ਪ੍ਰਵੇਸ ਭਈ ਜਲ ਮਹਾਂ । ਜਹਾਂ ਗੰਭੀਰ [੮]ਅੰਭ ਤਹ ਗਈ ॥ ਫਸੀ ਚੁੰਚ ਬਿਚ ਨਹਿੰ ਨਿਕਸਈ ॥ ੨੪ ॥ ਬੂਡੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਏ ਹਮ ਦੋਊ ॥ ਸਤ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਥੇ ਜੋਊ ॥ ਜਨਮੇ [੯]ਬਿਪ੍ਰਨ ਧਾਮ ਸੁ ਆਇ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੋ ਫਲ ਅਧਕਾਇ ॥ ੨੫ ॥ ਪੁਨ ਸਬੰਧ ਭਾ ਇਸ ਸੰਗ ਮੇਰਾ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਨਮ ਦੁਖ ਦੀਨ ਬਡੇਰਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਕਹਿ ਕਠੋਰ ਦੁਖ ਦੇਤ ॥ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਤਾਹਿ ਫਲ ਲੇਤ ॥ ੨੬ ॥ ਪ੍ਰਭ ਅਨਜਾਇ ਕਰੈ ਨਹਿ ਕੈਸੇ ॥ ਕਰੇ ਕਰਮ ਫਲ ਪੱਯਤ ਵੈਸੇ ॥ ਸੁਨਤ ਸਾਧ ਤਬ ਨਿਸਚੈ ਆਯੋ ॥ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮ ਦੁਖ ਸੁਖ ਨਹਿੰ ਪਾਯੋ ॥ ੨੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਭਨੈ ਸਾਚ ਦਿਜ ਕਹਿਯੋ ॥ ਧੇਨ ਬਤਾਇ ਇਤੋ ਦੁਖ ਲਹਯੋ ॥ ਸਿਖ

---

੧ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ । ੨ ਮੋਨ ਨੂੰ ਧਾਰਿਆ ਸੀ । ੩ ਹਥ ਨਾਲ ।
੪ ਕਾਂ ਤੋਂ ਪੰਡਤ । ੫ ਗਧੀ । ੬ ਪਿਠ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮ । ੭ ਹਡੀ ਵਿਚ ।
੮ ਜਲ ਵਿਚ । ੯ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਘਰ ।

ਦਿਜ ਧੇਨ ਸੰਤ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਕੀਏ ਕਰਮ ਫਲ ਨਹਿੰ ਮਿਟ ਜਾਵੈ॥ ੨੮ ॥ ਜੋ ਅਸ ਸਾਚ ਨਰਕ ਮਹਿੰ ਡਾਰੇ ॥ ਸੁਮਤ ਵੰਤ ਨਹਿੰ ਕਬਹੂ ਉਚਾਰੇ ॥ ਝੂਠ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਨਹਿੰ ਕੋਈ ॥ ਗਹੇ ਨ ਕਬਹੂ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜੋਈ ॥ ੨੯ ॥ ਜਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਰਬੇ ਤੇ ਛੁਟੈ ॥ ਕਿਧੌ ਦੁਖੀ ਕਿਸ ਸੰਕਟ ਕਟੈ॥ ਤਹਾਂ ਝੂਠ ਹੈ ਸਾਚ ਸਮਾਨ ॥ ਪਰ ਹਿਤ ਹੋਤੇ ਕਰੇ ਬਖਾਨ ॥ ੩੦ ॥ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਤੀਰਥੇ ਸੁਨੇ ॥ ਕਰੇ ਕਮਾਵਨ ਤਿਸ ਮਨ ਮਨੇ ॥ ਬੋਲਤ ਸਾਚ ਪਰਮ ਗਤ ਪਾਈ ॥ ਪਰਯੋ ਰਹਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਾਈ ॥ ੩੧ ॥ ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਮਾਨਕ ਚੰਦ ਪੂਰੋ॥ ਤੀਨਹੁ ਆਏ ਗੁਰੂ ਹਜੂਰੇ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਕਰਹੁ ਆਪ ਗੁਰ ਸਿੱਖਨ ਸੇਵਾ ॥ ਜੈਸੇ ਕਿਸ ਕੋ ਚਾਕਰ ਹੋਇ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਹੋਇ ॥ ੩੩ ॥ ਤੈਸੇ ਨਿਜ ਪ੍ਰਭ ਚਾਕਰ ਮਾਨਹੁ ॥ ਅਪਨਾ ਆਪ ਮਾਨ ਸਭ ਹਾਨਹੁ ॥ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਕੋ ਪਰ ਹੈ ਲਾਜ ॥ ਕਰੈ ਨਿਬਾਹਨ ਸਕਲ ਸਮਾਜ ॥ ੩੪ ॥ ਭੋਜਨ ਵਸਤਰ ਸਕਲ ਪੁਚਾਵੈ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਗਨ ਕਸ਼ਟ ਮਿਟਾਵੈ ॥ ਸੁਨ ਸਿੱਖਨ ਨੇ ਤੈਸੇ ਕੀਨ ॥ ਅੰਤ ਕਾਲ ਉੱਤਮ ਪਦ ਲੀਨ॥੩੫।

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤ੍ਰਥ ਮਹਿਲੇ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤਿਯੋ ਮੰਦਰ੍ਹਹਿ ॥ ੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਮ ਅਸਥਾਨ ॥
ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਹਿੰ ਅਮਰ ਸੁ ਕਰਤ ਜਨਾਨ ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਿੱਖ ਪਦਾਰਥ [1]ਤਾਰੂ ਭਾਰੂ ॥ ਤੀਨਹੁ ਚਲ ਆਏ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੂ ॥ ਆਗੈ ਲਾਗਯੋ ਬਡ ਦੀਵਾਨ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤ ਮਹਾਨ ॥ ੨ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਬਚਨ ਭਯੋ ਉਰ ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ

੧ ਤਿੰਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ।

ਕੀਨੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ਹਮ ਕੁਟੰਬ ਮਹਿੰ ਅਧਕ ਲਪੇਟੇ ॥ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਨਨ ਗੁਰ ਬਚ ਨਹਿੰ ਭੇਟੇ ॥ ੩ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਨ ਹ੍ਵੈ ਕਿਸ ਬਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਜੀ ਕਿਮ ਹੁਇ ਹਮਹੁ ਉਧਾਰਾ ॥ ਆਇ ਪਰੇ ਅਬ ਸਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਕਰਹੁ ਆਪ ਕਲਜਾਨ ਹਮਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰ ਗਿਰਾ ਬਖਾਨੀ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਰਜੈ ਜੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥ ਪੂਰਬ ਸਭ ਹਿਤ ਕਰਯੋ ਅਹਾਰਾ ॥ ਯਾਂਤੇ ਤੁਮ ਬੈਠਹੁ ਗੁਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ਧਰਹੁ ਸਿਦਕ ਉਰ ਡੋਲਹੁ ਨਾਹੀਂ ॥ ਸਿਮਰਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਸਨਬੰਧੀ ਸਮਦਾਇ ॥ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ ਤਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾਇ ॥ ੬ ॥ ਤੁਮ ਕੋ ਰਿਜਕ ਇਹਾਂ ਗੁਰ ਦੇਹਿ ॥ ਜਨਮ ਸੁਧਾਰਹੁ ਪਰਖੋ ਏਹਿ ॥ ਸੁਨ ਤੀਨਹੁ ਨਿਜ ਪੁਤ੍ਰ ਸਲਾਇ ॥ ਕਹ੍ਯੋ [1]ਤਰਨਤਾ ਤੁਮ ਅਬ ਪਾਇ ॥ ੭ ॥ ਭਏ ਕਿਤਕ ਲਾਇਕ ਨਿਰ ਧਾਰਹੁ ॥ ਅਬ ਘਰ ਕੋ ਸਭ ਕਾਜ ਸੰਭਾਰਹੁ ॥ ਉੱਦਮ ਕਰਹੁ ਲਾਭ ਹੁਇ ਜੇਤਾ ॥ ਦਸਵੰਧ ਕਾਢਹੁ ਗੁਰ ਕੋ ਤੇਤਾ ॥੮॥ ਆਵਹਿੰ ਸਿਖ ਕਰੋ ਤਿਨ ਸੇਵਾ ॥ ਹਮ ਅਬ ਰਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰ ਗੁਰ ਦੇਵਾ ॥ ਇਮ ਤੁਮਰੀ ਭੀ ਹੁਇ ਕਲਿਆਨ ॥ ਅਸ ਸਿਖਯਾ ਦੇ ਕੁਟੰਬ ਮਹਾਨ ॥ ੯ ॥ ਰਹੇ ਦ੍ਵਾਰ ਗੁਰ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹਿੰ ॥ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕਰ ਸੇਵ ਰਿਝਾਵਹਿੰ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਹਿੰ ਅਨੰਦੇ ॥ ਹੁਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਲਜਾਨ [2]ਬਿਲੰਦੇ ॥ ੧੦ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਕੀਨੀ ਸੇਵ ਘਨੇਰੀ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਕਤ ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਤਨ ਬਿਖੈ ਸਮਾਇ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧ ਮਿਟਾਇ ॥ ੧੧ ॥ ਹੁਤੇ ਖੋਸਲਾ ਧਰਮੰ ਦਾਸ ॥ ਇਕ ਤਾਰਾ ਸਿਖ ਡੂਗਰ ਦਾਸ ॥ ਦੀਪਾ ਅਰ ਜੇਠਾ ਸੰਸਾਰੂ ॥ ਬੂਲਾ ਅਰ ਤੀਰਥ ਸਿੱਖ ਚਾਰੂ ॥ ੧੨ ॥ ਮਿਲ ਕਰ ਸਭੀ ਸਿੱਖ ਚਲ ਆਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਕਟਾਏ ॥ ਨਮੋ ਕਰੀ

੧ ਜਵਾਨੀ। ੨ ਉਚਾ।

ਬਹੁ ਬਿਨੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬੈਠੇ ਪਾਸ ॥ ੧੩ ॥ ਸਰਨ
ਪਰੇ ਰਾਵਰ ਦਰਬਾਰ ॥ ਕਰਹੁ ਉਧਾਰਨ ਕਿਸੂ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥ ਰਾਮਦਾਸ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਤਜੇ ਮਨ ਕੋ ਹੰਕਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥ ਗਹੇ
ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਤਜਾਗਹੁ [1]ਮਤਸਰ ॥ ਕਰੋ ਨ ਨਿੰਦਾ ਅਵਗੁਨ ਪਰ ਹਰ ॥
ਜੇ ਘਰਿ ਆਯੋ ਸਿੱਖ ਨਿਹਰੀਅਹਿ ॥ ਨਿਜ ਨਿਜ ਘਰ ਤੇ ਸੇਵਾ
ਕਰੀਅਹਿ ॥ ੧੫ ॥ ਭੋਜਨ ਬਸਤ੍ਰ ਭਾਉ ਕਰ ਦੀਜੈ ॥ ਮਾਨਹੁ ਬਾ...
ਨ [2]ਫੇਰ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਜੇ ਸਿਖ ਕਹੁ ਹੋਇ ਕਾਜ ਬਡੇਰਾ ॥ ਬਿਨ ਧ...
ਸਰੈ ਨ ਜੋ ਅਸ ਹੇਰਾ ॥ ੧੬ ॥ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰ ਉਚਰਹੁ ਅਰਦਾ...
ਸਭ ਤੇ ਇਕ ਥਲ ਕਰ [3]ਨਿਪਜਾਸ ॥ ਸਿਖ ਕੋ ਕਾਰਜ ਦੀਜੈ ਸਾ...
ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੁਮ ਕੋ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥ ੧੭ ॥ ਜਹਿੰ ਸਤ ਸੰਗ...
ਸਮਦਾਇ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਹਿੰ ਬਨਾਇ ॥ ਤਹਾਂ ਜਾਇ...
ਅਰ ਪ੍ਰਾਤੀ ॥ ਧਰਹੁ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਮਤ ਕੋ ਰਾਤੀ ॥ ੧੮ ॥ ਜਿ...
ਯਥਾ ਸ਼ਕਤ ਹੁਇ ਆਵੈ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਨਵਾਵੈ ...ਤਸ
ਮਹਿੰ ਰਾਖੈ ਸਿੱਖ ਟਿਕਾਇ ॥ [4]ਪੰਥੀ ਕੌ ਭੋਜਨ ਮਿਲ ਜਾ...੯॥
ਇਕ ਸਿਖ ਦੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਮਿਲ ਦੇਵਹਿੰ ॥ ਸਿਮਰਹਿੰ ਨਾ... ਜਨ
ਕੌ ਸੇਵਹਿ ॥ ਕਹਾਂ ਮਹਾਤਮ ਇਸ ਕੌ ਕਹੀਅਹਿ ॥ ਪ੍ਰੰ...ਦਾਰਥ
ਮਨ ਮਹਿੰ ਲਹੀਅਹਿ ॥ ੨੦ ॥ ਇਸ ਜਗ ਮਹਿੰ ਸੁਖ ... ਘਨੇਰਾ
॥ ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਲਹੈ ਬਸੇਰਾ ॥ ਪਾਛਲ ਰਾਤ ਕਰ ਇਸਨਾਨ॥
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀਐ ਹਿਤ ਠਾਨ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਉ... ਕਮਾਵਨ
ਲਾਗੇ ॥ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਗੇ ਬਡ ਭਾਗੇ ॥ ਅੰਤ ਸ... ਸਤਗੁਰ ਕੇ
ਪਾਸ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ ॥ ੨੨ ॥ ਧ... ਸਰਧਾ ਜਾਪਾ
ਅਰ ਮਈਆ ॥ ਖੁੱਲਰ ਜਾਤ ਨਾਮ ਜਿ ਘਨਈਆ॥ ਤੁਲਸਾ ਵਹੁਰਾ
ਮਿਲ ਸਿਖ ਚਾਰੇ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਦਾਸ ਕੇ ਦੁਆ... ॥ ੨੩ ॥ ਆਇ

[1] ਈਰਖਾ। [2] ਮੋੜਨਾ। [3] ਨਿਰਣੇ ਕਰਕੇ। [4] ਮੁਸਾਫਰ।

ਪ੍ਰਵੇਸੇ ਦਰਸਨ ਪਾਯੋ ॥ ਕਰੀ ਬੰਦਨਾ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯੋ ॥ ਜੁਗ ਕਰ
ਜੋਰਤ ਅਰਜ਼ ਬਖਾਨੀ ॥ ਦਿਉ ਉਪਦੇਸ ਦਾਸ ਨਿਜ ਜਾਨੀ ॥੨੪॥
ਹੈਂ ਗ੍ਰਿਸਥ ਮਹਿੰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿੰ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮ ਸਿੱਖੀ ਪਦ
ਵਹਿੰ ॥ ਬਸਹਿੰ ਅਵਾਸ ਉਦਾਸੀ ਪਾਇ ॥ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤ ਉਰ ਤੇ
ਮਿਟਾਇ ॥ ੨੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ਬਾਨੀ
ਨਾ ਠਾਨ ਉਚਾਰੀ ॥ ਜਿਮ ਨਿਸ ਦਿਨ ਘਰ ਕਾਜ ਸੁਧਾਰੇ ॥
ਗਹੁ ਕਬਹੁ ਨ ਲਾਗਹਿ ਪਜਾਰੇ ॥ ੨੬ ॥ ਤਥਾ ਪਜਾਰ ਧਾਰਹੁ
ਬਾਨੀ ॥ ਪਠਨ ਸੁਨਨ ਕੀਜਹਿ ਰੁਚ ਠਾਨੀ ॥ ਧਰਯੋ ਅਰਥ
ਦ ਮਝਾਰਾ ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਉਰ ਕਰਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥
ਰ ਕਹੈਂ ਕਰੈਂ ਹਮ ਕਹਾਂ ॥ ਸਨੈ ਸਨੈ ਮੋਰਹੁ ਮਨ ਮਹਾਂ ॥
ਗੁ ਤ ਕੋ ਧਾਰਹੁ ਧਜਾਨ ॥ ਅੰਮ੍ਰਤ ਵੇਲੇ ਪੁੰਨ ਮਹਾਨ ॥ ੨੮॥
ਗੁ ੀ ਕੋ ਕਰਹੁ ਉਚਾਰਨ॥ ਮਿਲ ਸਿੱਖਨ ਤੇ ਅਰਥ ਬਿਚਾਰਨ
॥ ਜਿ ਤੁਰੰਗ ਕੋ ਦੇਹਿ [2]ਮਸਾਲਾ ॥ ਬਹੁਰ ਕਰੈਂ ਕਾਜੈ ਚਿਰ
ਕਾਲਾ ੨੯ ॥ ਤਬ [3]ਹੈਯ ਰੋਗੀ ਹੋਇ ਨਿਰੋਯਾ ॥ ਸਭ ਸਰੀਰ
ਕੀ ਬਲ ਖੋਯਾ ॥ ਤਿਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਕਰਬੇ ਧਜਾਨ ॥ ਹਿਰਦੇ
ਧਾਰਨ ਮਹਾਨ ॥ ੩੫ ॥ ਸਿਮਰਹਿੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਨਾਮੂ ॥
ਤਬ ਨਾਸਹੈਮੈਂ ਬਡ ਆਮੂ ॥ ਮਨ [4]ਤੁਰੰਗ ਬਡ ਸੁਧਤਾ ਪਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਅਨਸ ਹੁਇ ਥਿਰਤਾਵੈ ॥ ੩੧ ॥ ਪਾਇਨ ਬਿਚਰਤ
ਸਿਮਰਹੁ ਨਾ ॥ ਹਾਥਨ ਕਰਹੁ ਕਾਜ ਸੁਭ ਧਾਮੂ ॥ ਊਠਤ ਬੈਠਤ
ਜਾਗਤ ਸੋਵਤ ਸੁਨਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਬਿਲੋਚਨ ਜੋਵਤ ॥ ੩੨ ॥ ਰਿਦਾ
ਧਰਹੁ ਸਤਗੁਰ ਸੰਗਾ ॥ ਅਪਰ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੀਅਹਿ ਸਭ ਅੰਗਾ ॥
ਜਿਮ [5]ਸਿਰ ਘਟਦਾਰਾ ਚਲ ਜਾਵਤ ॥ ਹਾਥ ਹਲਾਵਤ ਬਾਤ

੧ ਘੋੜੇ ਨੂੰ । ੨ ਕਈ ਦਵਾਈਆਂ ਰਲਾਕੇ ਮਸਾਲਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ । ੩ ਹੋ ਜਾਇਗਾ ।
੪ ਮਨ ਰੂਪੀ ਘੋੜਾ । ੫ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਘੜਾ ।

ਬਨਾਵਤ ॥ ੩੩ ॥ ਤਊ ਘਟੇ ਸੋਂ ਮਨ ਹੈ ਜੁਰਯੋ ॥ ਗਿਰੈ ਨ ਡੋਲਹਿ ਰਹੈ ਸੁ ਧਰਯੋ ॥ ਇਮ ਬ੍ਰਿਤ ਨਿਸਚਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥ ਅੰਤਕਾਲ ਕੈਵਲ ਹੁਇ ਜਾਵਹੁ ॥ ੩੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਉਪਦੇਸ ॥ ਚਾਰਹੁ ਸਿੱਖ ਕਮਾਇ ਹਮੇਸ ॥ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਿਥਮਹਿ ਪਾਈ ॥ ਪੁਨ ਅੰਤਹ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪਹੁਚਾਈ ॥ ੩੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚੌਥੇ ਮਹਿਲੇ ਸਿੱਖਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਚਤੁਥੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੪ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਿੱਧੂ ਕੁਲ ਮਹਿ ਜਾਟ ਇਕ ਭੁੱਲਗੀਏ ਸੁਭ ਗੋਤ ॥
ਆਦਮ ਜਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਹੈ ਘਰ ਸੰਤਤ ਨਹਿੰ ਹੇਤ ॥ ੧ ॥

ਸਵੱਯਾ ॥ ਕਰਹੈ [1]ਕ੍ਰਿਖਿ ਕਾਰ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੁ ਦਰਬ ਉਦਾਰ ਅਤੀ ਸੁਖਵੰਦਾ ॥ [2]ਨੰਦਨ ਹੋਵਨ ਕੋ ਚਿਤਵੈ ਬਹੁ ਕਾਲ ਬਿਤੇ ਇਸ ਚਿੰਤ [3]ਅਮੰਦਾ ॥ ਬੀਤ ਗਈ ਉਮਰਾ ਬਹੁ ਯਾ ਬਿਧ ਸੰਤਤ ਨਾਹਿੰ ਭਈ ਸੁਖ ਕੰਦਾ ॥ ਪੀਰ ਬਿਸਾਲ ਫਕੀਰਨ ਜਾਲ ਰਹਯੋ ਸਭ ਸੇਵਤ ਭਾਵ ਸੋ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਰਹਯੋ ਚਿਰ ਕਾਲਾ ॥ ਸੰਤਤ ਕੀ ਅਭਲਾਖ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਕਿਹ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਸੁ ਨਾਹੀ ॥ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤਵਤ ਬਹੁ ਚਿਤ ਮਾਹੀ ॥ ੩ ॥ ਕੋਇਕ ਮਿਲਯੋ ਸਿੱਖ ਜਬ ਗੁਰ ਕੋ ॥ ਤਿਹ ਕੋ ਕਹਯੋ ਮਨੋਰਥ ਉਰ ਕੋ ॥ ਨੀਕੇ ਕੀਨੇ ਅਨਕ ਉਪਾਇ ॥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਤ੍ਰ ਨ ਮੁਝ ਕਿਸ ਬਾਇ ॥ ੪ ॥ ਸੁਨਕੇ ਸਿਖ ਕੀਨਸ ਉਪਦੇਸ ॥ ਮਾਨਹੁ ਮੇਰੋ ਕਹਯੋ [4]ਅਸੇਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਭੇ ਜਗ ਅਵਤਾਰ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਬਨੇ ਅਕਾਰ ॥ ੫ ॥ ਤਿਨ ਪਾਛੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਭਯੋ ॥ ਅਮਰ ਦਾਸ ਪੁਨ ਤਿਸ ਥਲ ਥਯੋ ॥ ਤੀਨਹੁ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਕੇ ਪਾਛੇ ॥ ਚਤੁਥ ਗੁਰੂ ਭਏ ਅਬ ਆਛੇ ॥ ੬ ॥ ਸਤਿਗੁਰ

੧ ਖੇਤੀ। ੨ ਪੁਤ੍ਰ। ੩ ਇਕ ਰਸ। ੪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼।

ਰਾਮ ਦਾਸ ਜਿਨ ਨਾਮ ॥ ਪੂਰਨ ਕਰਹਿ ਸਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥ ਕਰ ਸੇਵਾ ਤਿਨ ਕੀ ਅਬ ਜਾਇ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾਮਨਾ ਤਹਿ ਤੇ ਪਾਇ ॥ ੭ ॥ ਆਦਮ ਜਾਟ ਬਾਤ ਸਿਖ ਸੁਨਕੈ ॥ ਬ੍ਰਿਧਾ ਅਵਸਥਾ ਅਪਨੀ ਗੁਨਕੈ ॥ [1]ਸੁਸਕ ਬ੍ਰਿੱਛ ਕੇ ਫਲ ਹੁਇ ਕੈਸੇ ॥ ਸੰਸੈ ਹੋਤ ਬਿਚਾਰਤ ਐਸੇ ॥ ੮ ॥ ਚਿਤਵਤ ਚਿੱਤ ਪੁਨੈ ਚਿਤ ਠਾਨੀ ॥ ਜੇ ਕਰਹੋਂ ਗੁਰ ਸੇਵ ਮਹਾਨੀ ॥ ਹੋਇ ਜਿ ਨਹੀਂ ਪੁਤ੍ਰ ਅਬ ਮੇਰੈ ॥ ਪਾਵੌਂ ਗਤ ਪਰਲੋਕ ਅਛੇਰੈ ॥ ੯ ॥ ਇਉਂ ਮਨ ਠਾਨ ਸੰਗ ਲੇ [2]ਦਾਰਾ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੇਤ ਪਧਾਰਾ ॥ ਕਰੀ ਦੂਰ ਤੇ ਬੰਦਨ ਜਾਇ ॥ ਸੰਗਤ ਬਿਖੈ ਰਹਜੋ ਕਰ ਬਾਇ ॥ ੧੦ ॥ [3]ਕਾਸ਼ਟ ਸੁਸ਼ਕ ਭਾਰ ਦੁਇ ਆਨੇ ॥ ਇਕ ਤੌ ਰਾਖੇ ਅਪਨ ਠਿਕਾਨੇ ॥ ਦੇਗ ਗੁਰੂ ਕੀ ਹੋਵਤ ਜਹਿਵਾ ॥ ਦੂਸਰ ਭਾਰ ਦੇਤ ਭਾ ਤਹਿਵਾ ॥ ੧੧ ॥ ਅਪਨ ਪਾਸ ਤੇ ਕਰਤ ਅਹਾਰ ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰ ਕੀ ਕਰ ਕਾਰ ॥ [4]ਖਸ਼ਟ ਮਾਸ ਤਹਿ ਰਹਿਤ ਬਿਤਾਇ ॥ ਸੇਵਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਿਤ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ੧੨ ॥ ਏਕ ਸਮੈਂ ਗੁਰ ਵਹਿਰ ਸਿਧਾਇ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਵਸ ਬੀਤੇ ਤਹਿ ਆਇ ॥ ਤਬ ਹੀ ਹੁਤੇ [5]ਸੀਤ ਕੋ ਕਾਲ ॥ ਅਰ ਬਰਖਾ ਭਈ ਤਹਾਂ ਬਿਸਾਲ ॥ ੧੩ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਕੇ ਸੰਗ ਤਬ ਹੁਤੀ ਬਹੁਤ ਤਹਿ ਆਇ ॥
ਭਯੋ ਸੀਤ ਸਭਹੂਨ ਕੌ ਸਿੱਖ ਮਿਲੇ ਸਮਦਾਇ ॥ ੧੪ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਆਦਮ ਜਾਟ ਤਬੈ [6]ਕਟ ਕਸ ਕੈ ॥ [7]ਈਧਨ ਅਧਕ ਹੁਤੋ ਢਿਗ ਜਿਸਕੈ ॥ ਇਕ ਇਕ ਭਾਰ [8]ਸਕੇਲਯੋ ਜੋਇ ॥ ਸੰਗਤ ਬਿਖੈ ਦੇਤ ਭਾ ਸੋਇ ॥ ੧੫ ॥ ਲਗੇ ਅੰਗੀਠੇ ਸਭ ਕੇ ਡੇਰੇ ॥ ਮਿਟਯੋ ਸੀਤ ਭਾ ਅਨਦ ਘਨੇਰੇ ॥ ਊਚੇ ਥਲ ਹ੍ਵੈ ਕਰ ਤਿਸ

---

੧ ਸੁਕੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਿਛ । ੨ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੩ ਲਕੜਾਂ ਸੁਕੀਆਂ । ੪ ਛੇ ਮਹੀਨੇ । ੫ ਠੰਡ ਦਾ ਸਮਾਂ । ੬ ਲਕ ਨੂੰ ਕਸ ਕੇ ਬੰਨਿਆਂ । ੭ ਲਕੜਾਂ । ੮ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ।

ਬਾਰੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤ ਤਬੈ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ੧੬ ॥ ਡੇਰੇ ਸਭਨ ਅੰਗੀਠੇ ਲਾਗੇ ॥ ਬਡੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ [1]ਹੁਤਾਸਨ ਜਾਗੇ ॥ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਨੈ ॥ ਅਪਰ ਨਰਨ ਸਮ ਪੂਛਨ ਠਾਨੈ ॥੧੭ ॥ ਇਤਨੀ [2]ਸਮਧਾ ਕਹਿ ਤੇ ਆਈ ॥ ਸੰਗਤ ਕੋ ਭਾ ਸੁਖ ਅਧਕਾਈ ॥ ਸਭ ਨੇ ਕਹਯੋ ਸਿੱਖ ਹੈ ਕੋਇ ॥ ਦੇਤ ਫਿਰਯੋ ਡੇਰਨ ਮਹਿੰ ਸੋਇ॥੧੮॥ ਹੁਤੋ ਰਸੋਂਯਾ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ॥ ਤਿਨ ਭੀ ਕਰੀ ਤਬੈ ਅਰਦਾਸ ॥ ਦੇ.ਗ ਬਿਖੈ ਇੱਕ ਭਾਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਦੇਤ ਰਹਯੋ ਨਿਤ ਕੇਤਕ ਕਾਲਾ ॥ ੧੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਖ ਖਾਨੀ ॥ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਮਹਿੰ ਤਬਹਿ ਬਖਾਨੀ ॥ ਖੋਜਹੁ ਸਿੱਖ ਸੁ ਲਿਆਵਹੁ ਜਾਇ ॥ ਜਿਸਨੇ ਘਾਲੀ [3]ਘਾਲ ਸੁ ਥਾਇ ॥ ੨੦ ॥ ਜੋਊ ਮਨੋਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਹੈਂ ਬਿਨ ਦੇਰਾ ॥ ਤਾਤ ਕਾਲ ਸਿੱਖਨ ਟੋਲਾਇ ॥ ਕਹਯੋ ਤੋਹਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੁਲਾਇ ॥ ੨੧ ॥ ਹਰਖਤ ਆਇ ਬੰਦ ਕਰ ਜੋਰ ॥ ਠਾਂਢੋ ਭਯੋ ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਓਰ ॥ ਦੇਖ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬਾਕ ਉਚਾਰਾ ॥ ਕੌਨ ਮਨੋਰਥ ਤਹਿੰ ਉਰ ਧਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥ ਤੇਰੀ ਘਾਲ ਪਰੀ ਸਭ ਥਾਇ ॥ ਮਾਂਗ ਲੇਹੁ ਬਰ ਸੋ ਅਬ ਪਾਇ ॥ ਆਦਮ ਜਾਟ ਬਾਕ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕੋ ॥ ਕਹਿ ਨਹਿੰ ਸਕੈ ਮਨੋਰਥ ਉਰ ਕੋ ॥ ੨੩ ॥ ਮੈਂ ਬਹੁ ਬ੍ਰਿੱਧ ਕਹਾਂ ਸੁਤ ਹੋਇ ॥ ਯਾਂਤੇ ਮਾਂਗਤ ਭਾ ਨਹਿੰ ਸੋਇ ॥ ਮਨ ਕੀ ਗਤ ਲਖ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਕਹਿਤ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੨੪ ॥ ਮਨ ਤੁਮਰੇ ਇੱਛਾ ਸੁਤ ਕੇਰੀ ॥ ਲਿਖਯੋ ਨ ਤੁਮਰੇ ਮਾਥੇ ਹੇਰੀ ॥ ਪਰ ਤੁਮ ਘਾਲੀ ਘਾਲ ਮਹਾਨਾ ॥ ਬਰ ਦੇਵਨ ਹਮ ਬਾਕ ਬਖਾਨਾ ॥ ੨੫ ॥ ਇਹ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸੁਤ ਗ੍ਰਿਹ ਹੋਹਹਿ ॥ ਜਿਸ ਤੇ ਬੰਸ ਬ੍ਰਿਧ ਜਗ ਸੋਹਹਿ ॥ ਭਗਤ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਲਖ ਲੀਜੈ ॥ ਯਾਂਤੇ ਭਗਤੂ ਨਾਮ ਰਖੀਜੈ ॥ ੨੬ ॥ ਜਬ ਹਮ ਪੰਚਮ

[1] ਅਗਨੀ। [2] ਲਕੜਾਂ। [3] ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਮਾਈ।

ਰੂਪ ਸੁਹਾਵੈਂ ॥ ਤਬ ਭਗਤੂ ਤਿਨ ਨਿਕਟ ਸੁ ਆਵੈਂ ॥ ਕਰੈ ਸੇਵ ਗੁਰ ਕੋ ਰੀਝਾਵੈ ॥ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਵਸਥਾ ਪਾਵੈ ॥ ੨੭ ॥ ਅਬ ਤੁਮਰੀ ਪੂਰੀ ਭੀ ਘਾਲ ॥ ਜਾਵਹੁ ਸਦਨ ਬਸਹੁ ਸੁਖ ਨਾਲ ॥ ਸੁਨ ਬਾਂਛਤ ਦਾਨੀ ਬਚ ਗੁਰ ਕੇ ॥ [1]ਦੰਪਤ ਬੰਦਹਿ ਸਿਰ ਧਰ ਧਰ ਕੇ ॥ ੨੮ ॥ ਆਗਿਆ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਪਾਇ ॥ ਬਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਥਾਇ ॥ ਜਪਤ ਨਾਮ ਬੀਤਯੋ ਕੁਛ ਕਾਲ ॥ ਜਨਮ ਲੀਨ ਬਡ ਭਾਗ ਸੁ ਬਾਲ ॥ ੨੯ ॥ ਦੰਪਤ ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਗੁਰ ਕੌ ਸਿਮਰਹਿ ਸਰਧਾ ਨਾਲਾ ॥ ਭਗਤੂ ਨਾਮ ਰਖਯੋ [2]ਸਿਸ ਕੇਰਾ ॥ ਗੁਰ ਬਰ ਤੇ ਤਨ ਬ੍ਰਿਧਯੋ ਬਡੇਰਾ ॥ ੩੦ ॥ ਜੋ ਅਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨ ਤਿਆਗੇ ॥ ਤਿਨ ਤੇ ਨਹਿੰ ਕੋ ਅਪਰ ਅਭਾਗੇ ॥ ਜੋ ਸ਼ਰਧਾ ਧਰ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ ॥ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥ ੩੧ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤ੍ਰਥ ਮਹਿਲੇ ਭਾਈ ਆਦਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੫ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਬ [3]ਅਤੀਤ ਨਿੱਤ ਜਸ ਜਲ ਕਮਲ ਅਲੇਪ ॥
ਮਾਯਾ ਕੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਜਿਤੇ ਕਰ ਨਹਿੰ ਸਕਹਿੰ ਵਿਖੇਪ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਗੁਰੂ ਸੁਹਾਵੈਂ ॥ ਮੁਕਤ ਭੁਕਤ ਕੀ ਦੇਗ ਚਲਾਵੈਂ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਸ ਗਿਰਾ ਬਨਾਵੈਂ ॥ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਵੈਂ ॥ ੨ ॥ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬੈਠੇ ਬੀਚ ਦਿਵਾਨ ॥ ਨਹਿੰ ਕੋ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਬਿਖੇ ਨਾਮ ਸੰਹਾਰੀ॥ ਕੁਲ ਸੋਢੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਤ ਅਚਾਰੀ ॥ ੩ ॥ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਾਚਾ॥ ਤਿਸਕੋ ਸੁਤ ਸੁਭ ਗੁਨ ਮਹਿ ਰਾਚਾ॥ [4]ਰਥਹਿ ਅਰੂਢ ਹੋਇ ਕਰ ਆਯੋ ॥ ਚਤਰਦਾਸ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਲਯਾਯੋ ॥ ੪ ॥ [5]ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਉਤਰਿਓ

---

੧ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੨ ਪੁਤ੍ਰ ਦਾ । ੩ ਸਾਧੂ ਸੁਭਾਵ । ੪ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ । ੫ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ।

ਆਈ ॥ ਗਯੋ ਗੁਰੂ ਢਿਗ ਲੇ ਮਿਠਿਆਈ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਬੰਦਨ ਚਹਿ ਕਰਿਯੋ ॥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਹਰਿਯੋ ॥ ੫ ॥ ਇੱਕ ਤੌ ਲਖਯੋ ਬਡੋ ਇਹ ਭ੍ਰਾਤਾ॥ਕਰਮ ਕਰਤ ਸ਼ੁਭ ਦੁਤਿਯੇ ਜਾਤਾ ॥ਤ੍ਰਿਤਿਯੇ ਏਕੋ [1]ਚਾਚੇ ਤਾਤ ॥ ਹਮ ਢਿਗ ਆਯੋ ਜਾਨ ਭਰਾਤ ॥੬॥ਯਾਂਤੇ ਤਿਹ ਕੋ ਕਰ ਨਿਰਵਾਰੇ ॥ ਮਿਲੇ ਗੁਰੂ ਤਿਸ [2]ਭੁਜਾ ਪਸਾਰੇ ॥ ਇਮ ਬਿਲੋਕ ਕੇ ਗੁਰ ਹਿਤ ਭਾਰੀ ॥ ਬਿਸਮਹਿੰ ਹੋਤ ਕਹਿਤ ਸੰਹਾਰੀ ॥ ੭ ॥ ਹਮ ਕੋ ਨਮੋ ਕਰਨ ਦਿਹੁ ਸਾਂਈਂ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਕੋ ਹਮ ਲਖਹਿੰ ਨ ਭਾਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕਰ ਸੰਗਾ ॥ ਜਗ ਗੁਰ ਬਨ ਪਦ ਲਹਯੋ ਉਤੰਗਾ ॥ ੮ ॥ ਮਾਨ ਨੀਯ ਭੇ ਨਰਨ ਹਜ਼ਾਰਨ ॥ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤ ਯੁਤ ਕਰਤ ਉਧਾਰਨ ॥ ਹਮ ਸੰਸਾਰੀ [3]ਪਚੀ ਕੁਟੰਬ ॥ ਕਬ ਨ ਲਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮਹਿੰ ਰੰਗ ॥ ੯ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕਹੈ ॥ਬਡੇ ਭ੍ਰਾਤ ਕੋ ਪਦ ਤੁਮ ਅਹੈ ॥ ਇਮ ਦੁਹਿ ਦਿਸ ਤੇ ਕਹਿ ਤਹਿ ਸਮੇ ॥ ਕਰੀ ਸੁ ਪ੍ਰੀਤ [4]ਪਰਸਪਰ ਨਮੋ ॥ ੧੦॥ ਬੈਠੇ [5]ਕੁਸਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਨ ਕਰ ਆਛੇ॥ ਦੇਖ ਮਿਠਾਈ ਦਿਜ ਗੁਰ ਬਾਛੇ ॥ ਕਾਰਜ ਕਵਨ ਆਪ ਆ ਗਵਨੂ॥ ਤਜ ਕੈ ਕਿਰਤ ਸਕਲ ਨਿਜ ਭਵਨੂ ॥ ੧੧ ॥ ਤਬ ਕਰ ਜੋਰ ਕਹਿਤ ਸੰਹਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਸੋਢੰ ਕੁਲ ਮਹਿੰ [6]ਉਜਿਆਰੀ ॥ ਜਗ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਵਡਿਆਈ ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਲਗ ਕਹੋਂ ਸੁਨਾਈ ॥ ੧੨॥ ਅਬ ਤੁਮਰੇ ਭਤੀਜ ਕੋ ਬਿਆਹੂ ॥ ਕਰਨ [7]ਅਛੇਰੋ ਮੈਂ ਚਿਤ ਚਾਹੂ ॥ ਸੋ ਆਛੋ ਤੁਮ ਬਿਨ ਨਹਿੰ ਬਨੈ ॥ ਇਮ ਆਯੋ ਮੈਂ [8]ਠਟ ਕਰ ਮਨੈ ॥ ੧੩ ॥ ਸਭ ਮਹਿੰ ਆਪ ਹੋਇ ਸਿਰ ਮੌਰ ॥ ਕਰਹੂ ਬਿਆਹ ਚਲਕੈ ਤਿਸ ਠੌਰ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਸਨਮਾਨਾ ॥ ਡੇਰੇ ਕਰਵਾਯੋ ਸ਼ੁਭ ਥਾਨਾ ॥ ੧੪ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਸੁਧ ਸਭ ਲੀਨਸ ॥ [9]ਨਿਸ

੧ ਚਾਚੇ ਤਾਏ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ। ੨ ਬਾਂਹਵਾਂ ਨੂੰ। ੩ ਕੁਟੰਬ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ੪ ਆਪਸ ਵਿਚ। ੫ ਸੁਖ। ੬ ਪ੍ਰਗਟ। ੭ ਚੰਗਾ। ੮ ਬਨਾ ਕਰ। ੯ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਤੇ।

ਸੁਪਤਯੋ ਮਨ ਆਨੰਦ ਭੀਨਸ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਰਿਦੈ ਬਿਰਤੰਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਤਿਹ ਠਾਂ ਜਾਨ ਨ ਬਨੈ ਹਮਾਰਾ ॥ ੧੫ ॥ ਇਕ ਤੌ ਤੀਰਥ ਕਾਰ ਕਰਾਵਨ ॥ ਦੁਤਿਯੇ ਸੰਗਤ ਸਭ ਦਿਸ ਆਵਨ ॥ ਇਮ ਚਿਤਵਤ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਸ ਸੋਏ ॥ ਜਾਗੇ ਬਹੁਰ ਪ੍ਰਾਤ ਜਬ ਹੋਏ ॥ ੧੬ ॥ ਆਦ ਸ਼ਨਾਨ ਕ੍ਰਿੱਤ ਕਰ ਸਾਰੀ॥ ਬੈਠਯੋ ਗੁਰ ਢਿਗ ਆਨ ਸੰਹਾਰੀ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਕੀਨਸ ਬਿਨਤੀ ॥ ਹੂਜੈ ਤਿਆਰ ਆਪ ਤਜ ਗਿਨਤੀ ॥ ੧੭ ॥ ਇਸ ਹਿਤ ਕਰ ਨਹਿੰ ਅਪਰ ਪਠਾਵਾ ॥ ਬਹੁ ਕਾਰਜ ਤਜ ਕਰ ਮੈਂ ਆਵਾ ॥ ੧੮ ॥ ਤੁਮਰੇ ਚਰਨ ਪਰੈਂ ਘਰ ਮੇਰੇ ॥ ਬਡਿਆਈ ਜਗ ਹੋਇ ਬਡੇਰੇ ॥ ਹੋਹਿੰ ਨ ਬਿਘਨ ਬਨੋ ਰਖਵਾਰੋ ॥ ਮਮ ਸੁਤ ਨਿਜ ਸੁਤ ਸਮ ਨਿਰਧਾਰੋ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਨੇ ਭ੍ਰਾਤ ਕੇ ਬਾਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਭਰੇ ਸਨੇਹ [1]ਅਛੇਹ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਤਹਿੰ ਸਨਮਾਨ ਰਾਖਬੇ ਹੇਤ ॥ ਮ੍ਰਿਦਲ ਕਹਯੋ ਸੋਢੀ ਕੁਲ ਕੇਤ ॥ ੨੦ ॥ ਜਥਾ ਜੋਗ ਭਾਖਤ ਤੁਮ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਤਊ ਸੁਨੋਂ ਹਮ ਕੇ ਬਿਰਤਾਂਤਾ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਬਹੁ ਸਮਝਾਵਨ ਕਰਯੋ ॥ ਇਕ ਸੁਤ ਸੰਗ ਦੇਨ ਹਿਤ ਧਰਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਖ ਰਾਸੀ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਬੁਲਵਾਇਸ ਪਾਸੀ ॥ ਆਯੋ ਨਿਕਟ ਤਬੈ ਗੁਰ ਕਹਯੋ ॥ ਤੁਮ ਚਾਚਾ ਸੁਤ ਬਿਆਹ ਸੁ ਲਹਯੋ ॥ ੨੨ ॥ ਜਾਉ ਤਹਾਂ ਭਲ ਬਿਆਹ ਕਰੀਜੈ ॥ ਕੇਤਕ ਦਿਨ ਬਸ ਆਵਨ ਕੀਜੈ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਪਿਤ ਬਾਨੀ ॥ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਤਬ ਐਸ ਬਖਾਨੀ ॥ ੨੩ ॥ ਆਪ ਬਿਲੋਕਤ ਹੋ ਸਭ ਸਮੈ ॥ ਰਹਿਤ ਕਾਜ ਜਿਸ ਬਿਧ ਕੇ ਹਮੈ ॥ ਦੇਨ ਲੇਨ ਨਿੱਤ ਹੋਤ ਹਜ਼ਾਰਨ ॥ ਇਕ ਆਵਤ ਇਕ ਕਰਤ ਸਿਧਾਰਨ ॥ ੨੪ ॥ ਖਰਚ ਦੇਗ ਕੋ ਸਦਾ ਸੰਭਾਰਤ॥ ਲੇਕਰ ਰਸਤ ਬਿਧਨ ਬਹੁ ਡਾਰਤ ॥ ਕਿਸ ਛਿਨ ਮਮ [2]ਅਵਕਾਸ ਨ ਜਾਨੋ ॥ ਕੈਸੇ ਬਨੈ ਤਹਾਂ

੧ ਇਕ ਰਸ। ੨ ਜਾਣਾ।

ਮਮ ਜਾਨੋ ॥ ੨੫ ॥ ਸੁਤ ਚਿਤ ਕੀ ਸਭ ਜਾਨ ਗੁਸਾਈ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਪੁਨ ਲੀਨ ਬੁਲਾਈ ॥ ਆਯੋ ਤਿੰਹ ਸੰਗ ਕੀਨ ਉਚਾਰਾ ॥ ਜਾਹੁ ਬਿਆਹੁ ਪਿਖ ਭ੍ਰਾਤ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਬੋਲਯੋ ਮਸਤ ਸੁਭਾਊ ॥ ਕੋ ਬੰਧੂ ਕਿਤ ਕੋ ਹੌਂ ਜਾਂਊਂ ॥ ਨਹਿੰ ਮੇਰੀ ਕਿਸ ਸਾਥ [1]ਚਿਨਾਰੀ ॥ ਨਹਿੰ ਚਾਹੌਂ ਮੈਂ ਕਰਤ ਅਗਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਇਮ ਕਹਿ ਮੌਨ ਭਯੋ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ [2]ਜੁਗਮ ਪੁਤ੍ਰ ਇਮ ਹੇਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਤਬ ਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨਹਿੰ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਤਾਤਕਾਲ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ਕਰ ਜੋਰੇ ਥਿਰ ਨਿੰਮ ਅਗਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਪਿਤ ਬਨ ਸੁਤ ਆਇਸ ਕਾਰੀ ॥ ਨਿਜ [3]ਤਾਊ ਕੇ ਸੰਗ ਸਿਧਾਵਹੁ ॥ ਭ੍ਰਾਤ ਬਿਆਹ ਮੈਂ ਮਿਲ ਹਰਖਾਵਹੁ ॥ ੨੯ ॥ ਏਕ ਮਾਸ ਇਨਕੇ ਸੰਗ ਰਹੋ ॥ ਪੁਨ ਪਿਤ ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਹੋ ॥ ਜਨਮ ਸਥਲ ਸੋ ਅਹੈ ਹਮਾਰੋ ॥ ਬਨੈ ਜਬਹਿ ਤਹਿੰ ਡੇਰਾ ਡਾਰੋ ॥ ੩੦ ॥ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਬਿਵਹਾਰ ਚਲਾਵਹੁ ॥ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪਾਵਹੁ ॥ ਜਬ ਹਮ ਤੁਮਕੋ ਬੋਲ ਪਠਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਹਮਾਰੀ ਦਿਸ ਤੁਮ ਚਲ ਆਵਹੁ ॥ ੩੧ ॥ ਨਾਹਿੰ ਤ ਤਾਵਦ ਤਿਸ ਪੁਰ ਰਹੋ ॥ ਬਿਨ ਆਇਸ ਨਹਿੰ ਆਵਨ ਲਹੋ ॥ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਨ ਬਚ ਮਾਨੇ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬਾਕ ਬਖਾਨੇ ॥੩੨॥ ਹੇ ਪਿਤ ਸੱਤ ਬਚਨ ਅਬ ਜਾਵੋਂ ॥ ਬਿਨ ਬੁਲਾਇ ਨਹਿੰ ਆਪਹਿ ਆਵੋਂ ॥ ਪਰ ਇੱਕ [4]ਅਰਜ਼ੀ ਸੁਨਹੁ ਹਮਾਰੀ ॥ ਪਿਤ ਜੀ ਲੀਜੈ [5]ਤੁਰਤ ਹਕਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਰਲ ਸੁਭਾਊ ॥ ਭਏ ਤਿਆਰ ਚਲਬੇ ਸੰਗ ਤਾਊ ॥ ਜਨਨੀ ਭਾਨੀ ਕੇ ਢਿਗ ਗਏ ॥ ਚਲਨ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਗਲ ਕਹਿ ਦਏ ॥ ੩੪ ॥ ਕਰਿਓ ਸਨੇਹ [6]ਅੰਕ ਬੈਠਾਰੇ ॥ ਮਸਤਕ ਸੂੰਘਤ ਭਾਗ ਉਦਾਰੇ ॥ ਸੁਨਹੁ

---

੧ ਪਹਿਚਾਨ। ੨ ਦੂਸਰਾ। ੩ ਤਾਇਆ ਨਾਲ। ੪ ਬੇਨਤੀ। ੫ ਛੇਤੀ ਬੁਲਾਵਣਾ ਕਰਨਾ। ੬ ਗੋਦ ਵਿਚ।

ਪੁਤ੍ਰ ਪਿਤ ਆਇਸ ਕਰੋ ॥ ਇਸ ਮਹਿਂ ਨਿਜ ਹਿਤ ਨਿਤ ਅਨਸਰੋ॥ ੩੫ ॥ ਨਾਹਿਂ ਤ ਗੁਰਤਾ ਘਰ ਤੇ ਜਾਂਵੈ ॥ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਦਾਸ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥ ਹੇ ਸੁਤ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਦ ॥ ਦਈ ਦਾਸ ਕੋ ਕਿਯ ਅਹਿਲਾਦ ॥ ੩੬ ॥ ਤਿਮ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਅਰ ਪਿਤ ਮੇਰੇ ॥ ਦੇਤ ਭਏ ਪਿਖ ਸੇਵ ਘਨੇਰੇ ॥ ਤਿਨਕੇ ਸਮ ਤੁਮ ਘਾਲਹੁ ਘਾਲ ॥ ਆਇਸ ਅਨਸਾਰੀ ਸਭ ਕਾਲ ॥ ੩੭ ॥ ਨਹੀਂ ਗੁਰਨ ਕੈ ਮੋਹਿ ਕਦਾਈ ॥ ਰੀਝਹਿਂ ਸੇਵਕ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿਂ ਚਿਤ ਨਿਤ ਮੇਰੋ ॥ ਤੋ ਪਰ ਏਕ ਭਰੋਸਾ ਹੇਰੋ ॥ ੩੮ ॥ ਇਮ ਸਮਝਾਇਓ ਮਾਤਾ ਭਲੇ ॥ ਜਾਹੁ ਪੁਤ੍ਰ ਪਿਤ ਆਇਸ ਚਲੇ ॥ ਸਾਦਰ [1]ਸੀਖ ਮਾਤ ਕੀ ਮਾਨੀ ॥ ਸੀਸ ਨੰਮ੍ਰ ਕਰ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ੩੯ ॥ ਬਿਦਾ ਹੋਇ [2]ਜਨਨੀ ਤੇ ਨਿਕਸੇ ॥ ਕਮਲ ਪੱਤ੍ਰ ਸੇ ਲੋਚਨ ਬਿਕਸੇ ॥ ਬਹੁਰ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਰਕੈ ਨਮੋ ॥ ਤਾਊ ਸੰਗ ਚਲੇ ਤਿੰਹ ਸਮੋ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਲਾਹੌਰ ਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਖਸਟਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਜੀ ਚਲਤ ਭੇ ਪਿਤ ਆਇਸ ਕੌ ਪਾਇ ॥
ਕ੍ਰੂਮ ਕ੍ਰੂਮ ਪੰਥ ਉਲੰਘਿਓ ਲਵ ਪੁਰ ਮਹਿਂ ਪਵਸਾਇ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਰਚਯੋ ਬਿਆਹ ਸੁਤ ਕੇ ਸੰਹਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਮਿਲ ਨਰ ਕੁਲ ਸਾਰੀ ॥ ਜਥਾ ਜੋਗ ਸਭ ਕੋ ਹਰਖਾਯੋ ॥ ਗਏ ਬਰਾਤ ਸੰਗ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੨ ॥ ਜਬ ਲਗ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਲਗ ਬਾਸ ਤਿਨੋ ਕੇ ਕਯੋ ॥ ਪੁਨ ਪਿਤ ਆਇਸ ਰਿਦੈ ਚਿਤਾਰੀ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਰਚਬੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ॥ ੩ ॥ ਸਭ ਗ੍ਰਿਹ ਪ੍ਰਥਮਹਿਂ ਦੀਨ ਗਿਰਾਇ ॥ ਪੁਨਹਿ ਉਸਾਰੀ ਸੁੰਦਰ ਲਾਇ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰੀਤਿ

[1] ਸਿਖਿਆ । [2] ਮਾਤਾ ਪਾਸੋਂ ।

ਕਾਰ ਹੋਤ ਬਹੁ ਭਾਰੀ ॥ ਸੇਵੈ ਲਵ ਪੁਰ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ॥ ੪ ॥ ਤੱਤ
ਪੱਖ ਮਹਿੰ ਤਯਾਰ ਭਲੇਰੀ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨ ਗਈ ਸੁ ਹੇਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਅਰਜਨ ਕਰਾਹ ਕਰਵਾਯੋ ॥ ਸੰਗਤ ਕਾ ਬਹੁ ਮੇਲ ਬਨਾਯੋ ॥ ੫ ॥
ਬਡ ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਅਨਦ ਬਢਾਯੋ ॥
ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਨਾਮ ਸ਼ੁਭ ਭਾਖਾ ॥ ਜਨਮ ਸਥਲ ਚਤੁਥ ਗੁਰ ਰਾਖਾ
॥ ੬ ॥ ਪੁਨਹਿੰ [1]ਤਿਹਾਵਲ ਦੀਨ ਬਟਾਈ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਲੇ ਮਨ
ਮੁਦ ਪਾਈ ॥ ਤਿਹ ਦਿਨ ਤੇ ਤਹਿੰ ਸਿਵਰ ਲਗਾਇ ॥ ਨਿਤ ਸੰਗਤ
ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥ ੭ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਕਤਕ ਦਿਵਸ ਬਿਤਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਿਤ ਦਰਸ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਮਨ ਚਾਇ ॥ ਕਰਤ ਪ੍ਰਤੀਖਨ ਪਤ੍ਰੀ ਪਿਤ
ਕੀ ॥ ਪਦ ਪੰਕਜ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਚਿਤ ਕੀ ॥ ੮ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸਰ
ਸਿਮਰਤ ਹੀ ਬੀਤੇ ॥ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰਤ ਸੰਗਤ ਥੀਤੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹ
ਸੁ ਬਢਤੋ ਜਾਇ ॥ ਦਰਸਨ ਕਰਬੇ ਕੋ ਅਕੁਲਾਇ ॥ ੯ ॥ ਖਾਨ
ਪਾਨ ਸੁਖ ਭੋਜਨ ਕਰਬੋ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਇਨ ਕੋ ਪਰ ਹਰਬੋ ॥ ਬੀਤ
ਗਏ ਇਮ ਕਿਤਕ ਮਹੀਨੇ ॥ ਕਰਤ [2]ਪ੍ਰਤੀਖਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਬੀਨੇ॥੧੦॥
ਰਾਮਦਾਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਤਾ ॥ ਇਨਹੁ ਨ ਸਿਮਰਯੋ ਪਰਖਨ
ਹਿਤਾ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਉਰ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਵਾਹੁ ॥ ਬਧਤ ਜਥਾ [3]ਨਦਿ
[4]ਪਾਵਸ ਮਾਹੂ ॥ ੧੧ ॥ ਸਿਮਰਹਿੰ ਸਾਸ ਸਾਸ ਪਿਤ ਗੁਰ ਕੋ ॥ ਕਬ
ਦਰਸਨ ਪਾਵੋਂ ਸੁਖ ਉਰ ਕੋ ॥ ਜਥਾ ਪਿੰਜਰੇ ਪੰਖੀ ਪਾਯੋ ॥ ਤਿਮ
ਆਇਸ ਮਹਿੰ ਫਸ ਨਹਿੰ ਆਯੋ ॥ ੧੨ ॥ ਦੀਰਘ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤ ਬਹੁ
ਭਾਰੇ ॥ ਮੋ ਕੌ ਕਰਯੋ ਦਰਸ ਤੇ ਨਯਾਰੇ ॥ ਬਹੁਰ ਬਿਚਾਰਤ ਗੁਰ ਗਤ
ਭਾਰੀ ॥ ਸਿਮਰਤ ਪੌੜੀ ਸਬਦ ਸੁਧਾਰੀ ॥ ੧੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਮਾਝ ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ ॥ ਬਿਲਪ

੧ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ । ੨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ । ੩ ਨਦੀ । ੪ ਅਸੂ ਕਤਕ ।

ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤਿ ਨ
ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥ ਹਉ ਘੋਲੀ
ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ॥੧॥

ਚੌਪਈ ॥ ਅਸ ਕਾਗਦ ਪਰ ਲਿੱਖਜ ਬਨਾਇ ॥ ਇਕ ਸਿਖ ਹਾਥ ਦੀਨ ਸੌਂਪਾਇ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਲੇ ਕਰ [1]ਸੁਧ ਸਰ ਜਾਵਹੁ ॥ ਗੁਰ ਪਿਤ ਜੀ ਕੇ ਢਿਗ ਪਹੁਚਾਵਹੁ ॥ ੧੪ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਜਬ ਬਾਚਹਿ ਏਹਿ ॥ ਬਹੁਰ ਤੋਹਿ ਜਸ ਉੱਤਰ ਦੇਹਿੰ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਬੈਨ॥ ਪੁਨ ਆਵਹੁ ਲਵ ਪੁਰ ਨਿਜ ਐਨ ॥ ੧੫ ॥ ਲੇ [2]ਪਤ੍ਰੀ ਕਰ ਬੰਦ ਬਹੋਰ ॥ ਗਮਨਯੋਂ ਪੰਥ ਸੁਧਾ ਸਰ [3]ਓਰ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ ਬਸ ਕਰ ਮਗ ਆਯੋ ॥ ਨਿਜ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਗੁਰੂ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ੧੬ ॥ ਬੈਠਯੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਤਿਸ [4]ਪੌਰ ॥ ਪਿਖਯੋ ਸਿੱਖ ਬੂਝਯੋ ਤਿਸ ਠੌਰ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਸਿਖ ਨੇ ਸਭੀ ਬਤਾਯੋ ॥ ਤਿਸ ਸੋਂ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਅਸ ਗਾਯੋ ॥ ੧੭॥ ਅਬਹਿ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸੁਖ ਸੇਂ ਸੋਇ॥ ਦਰਸਨ ਸਮੋਂ ਨਹੀਂ ਅਬ ਜੋਇ ॥ ਦੇਹੁ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਹਮ ਪਠ ਲੈ ਹੈਂ ॥ ਏਕ ਜਾਮ ਲਗ ਉੱਤਰ ਦੈ ਹੈਂ ॥ ੧੮ ॥ ਪਠੀ ਪਤ੍ਰਕਾ ਜਾਮ ਬਿਤਾਯੋ ॥ ਪੁਨਹਿ ਸਿੱਖ ਸੋ ਚਲ ਕਰ ਆਯੋ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਬੰਦਨ ਕੀਨ ॥ ਢਿਗ ਬਠਾਇ ਤਿਨ ਉੱਤਰ ਦੀਨ ॥ ੧੯ ॥ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਇਤ ਕੋ ਸਭ ਦੀਜੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਭਨੀਜੈ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਮਹਿ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਰਹੀਯਹਿ ॥ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜਹੀਯਹਿ ॥ ੨੦ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸਿੱਖ ਕੋ ਪੁਨਹਿ ਪਠਾਯੋ ॥ ਮਗ ਉਲੰਘ ਲਵ ਪੁਰ ਕੌ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਬਿਤੀ ਹਕੀਕਤ ਸਭੀ ਬਖਾਨੀ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਚਿੰਤ ਉਪਾਈ ॥ ਅਬ ਕਸ ਕਰੈਂ ਨ ਜਾਨੀ ਜਾਈ ॥ ਹੌਂ ਨਿਰਭਾਗ

੧ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ੨ ਚਿਠੀ। ੩ ਤਰਫ। ੪ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਗੇ।

ਬਿਯੋਗੀ ਹੋਵਾ ॥ ਚਿਰ ਬੀਤਯੋ ਨਹਿੰ ਦਰਸਨ ਜੋਵਾ ॥ ੨੨ ॥ ਇਮ ਚਿਤਵਤ ਬੀਤਯੋ ਕਿਤ ਕਾਲਾ ॥ ਬਿਨਾ ਦਰਸ ਤੇ ਕਸ਼ਟ ਬਿਸਾਲਾ॥ ਦੁਤਿਯ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਪਦ ਰਚ ਲੀਨ ॥ ਲਿਖਯੋ ਬਨਾਇ ਸੁਨਹੁ ਪਰਬੀਨ ॥ ੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜੀਓ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥ ਚਿਰੁ ਹੋਆ ਦੇਖੇ ਸਾਰਿੰਗ ਪਾਣੀ ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਦੇਸੁ ਜਹਾ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਮੇਰੇ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਹਉ ਘੋਲੀ ਹਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਤਿਸੀ ਸਿੱਖ ਕੋ ਬਹੁਰ ਪਠਾਵਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਮਗ ਪਗ ਪਾਵਾ ॥ ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਤਰਨ ਦੂਰੇ ਗੁਰ ਦਰ ਦਰਸਾਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਤਿਨ ਛਿਨ ਗੁਰ ਥੇ ਸਦਨ ਸੁ ਮਾਹਿ ॥ ਇਸ ਹਿਤ ਸਿੱਖ ਨ ਦਰਸਨ ਪਾਹਿ ॥ ਥਿਰਯੋ ਪੌਰ ਪਰ ਘਟਕਾ ਜਬੈ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਆਵਤ ਭਾ ਤਬੈ ॥ ੨੫ ॥ ਬੈਠਯੋ ਸਿੱਖ ਪਛਾਨਯੋ ਸੋਈ ॥ ਲਖਯੋ [1]ਅਨਜ ਕਛ ਭੇਜਯੋ ਹੋਈ ॥ ਨਿਕਟ ਹਕਾਰਯੋ ਪੂਛਨ ਕੀਨ ॥ ਸਿਖ ਨੇ ਕਾਢ ਪਤ੍ਰਕਾ ਦੀਨ ॥ ੨੬ ॥ ਖੋਲ੍ਹ ਪਠੀ ਪੁਨ ਪਾਕਟ ਡਾਰੀ ॥ ਕਹਿਯੋ ਕਿ ਉੱਤਰ ਦਿਹੈਂ [2]ਸਕਾਰੀ ॥ ਤਬ ਸਿਖ ਕੋ ਡੇਰਾ ਕਰਵਾਇ ॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਤਲਿ ਭਾਂਤ ਕਰਾਇ ॥ ੨੭ ॥ ਨਿਸਾ ਬਿਤੀ ਦਿਨ ਮਣ ਚੜ੍ਹ ਆਯੋ ॥ ਲਵ ਪੁਰੀਆ ਸਿਖ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਕਹਯੋ ਕਿ ਅਬ ਅਰਜਨ ਢਿਗ ਜਾਵਹੁ ॥ ਹਮ ਦਿਸ ਤੇ ਸਭ ਅਨੰਦ ਸੁਨਾਵਹੁ ॥ ੨੮ ॥ ਪੁਨ ਕਹੁ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਇਹ ਰੀਤੀ ॥ ਸਿੱਖਨ ਦਿਹੁ ਸਿੱਖਜਾ ਸੁ ਪਰੀਤੀ ॥ ਧਰਮਸਾਲ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਾਵਹੁ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਮੇਲ ਬਨਾਵਹੁ ॥

੧ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ। ੨ ਸਵੇਰੇ।

੨੯ ॥ ਸੁਨ ਕੈ ਤਿਹ ਕੀਨਸ [1]ਪ੍ਰਸਥਾਨੀ ॥ ਗੁਰ ਮਾਯਾ ਕਛ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਗਯੋ ਸਿੱਖ ਲਵ ਪੁਰੀ ਮਝਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [2]ਢਿਗ ਸਕਲ ਉਚਾਰੀ ॥ ੩੦ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਭੀ ਬ੍ਰਿਤੰਤਾ॥ [3]ਅਕੁਲਾਯੋ ਚਿਤ ਤਬ ਅਤਿਯੰਤਾ ॥ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ਬਢਾਯੋ ॥ ਸ੍ਵਾਤਿ ਬੂੰਦ ਜਸ ਚਾਤ੍ਰਕ ਭਾਯੋ ॥ ੩੧ ॥ ਬਹੁਰ ਤ੍ਰਿਤਿ ਪਦ ਸਬਦ ਬਨਾਇਵ ॥ ਦਰਸ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕੋ ਅਧਕ ਜਨਾਇਵ ॥ ਲਿਖ ਕਾਗਦ ਪਰ ਇਕਠੋ ਕੀਨ ॥ ਲਿਖੋਂ ਇਹਾ ਲਿਹੁ ਸ੍ਰੋਤਾ ਦੀਨ ॥ ੩੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਇਕ ਘੜੀ ਨ ਮਿਲਤੇ ਤਾ ਕਲਿਜੁਗੁ ਹੋਤਾ ॥ ਹੁਣਿ ਕਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਧੁ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਮੋਹਿ ਰੈਣਿ ਨ ਵਿਹਾਵੈ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ॥੩॥

ਚੌਪਈ ॥ ਕਹਿ ਸਿਖ ਕੋ ਨੀਕੇ ਸਮਝਾਯੋ ॥ ਅਬ ਕੇ ਜਾਹੁ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਥਾਯੋ ॥ ਹਮ ਦਿਸ ਤੇ ਬੰਦਨ ਪਗ ਕਰੀਅਹਿ ॥ ਪੁਨਹਿ ਪਤ੍ਰਕਾ ਆਗਹਿ ਧਰੀਅਹਿ ॥ ੩੩ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤ੍ਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਪਾਤੀ ਪਠਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋਂ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੭ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਭਲਿ ਭਾਂਤ ਸਿਖ ਸਮਝਾਯੋ ਪਠ ਦੀਨ ॥
ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਗ ਉਲੰਘ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪ੍ਰਵਸੀਨ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਜਬ ਦਿਨ ਜਾਮ ਰਹਿਓ ਸਿਖ ਆਇਵ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਜਹਾਂ ਦਿਵਾਨ ਲਗਾਇਵ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬੰਦਨ

੧ ਚਲਣਾ । ੨ ਪਾਸ । ੩ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ।

ਠਾਨੀ ॥ ਪੁਨ ਸੰਗਤ ਕੀ ਨਮੋ ਬਖਾਨੀ ॥ ੨ ॥ ਬਹੁਰੋ ਧਰ ਅਰਦਾਸ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੀ ਅਰਜ ਗੁਜਾਰੀ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਦਾਸ ਨੇ ਲੀਨਸ ॥ ਖੋਲ੍ਹ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਦੇਖਨ ਕੀਨਸ ॥ ੩ ॥ [1]ਮਹਿਦ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਦਰਸਨ ਚਾਹੂ॥ਨਹੀਂ ਸਾਂਤ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਮਾਹੂ॥ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਂ ਤੇ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਵਾ ॥ ਹਮਰੇ ਬਿਰਹਾਤੁਰ ਮਨ ਜੋਵਾ ॥ ੪ ॥ ਜਾਨ ਦਸਾ ਲੋਚਨ ਭਰ ਆਏ ॥ ਰੁਕਯੋ ਕੰਠ ਨਹਿੰ ਬੋਲਯੋ ਜਾਏ ॥ ਪੁਤ੍ਰਨ ਬਿਖੈ ਟੇਕ ਇਨ ਰਾਖੀ ॥ ਰਹਿ ਆਇਸ ਮਹਿੰ ਦਰਸਨ [2]ਕਾਂਖੀ ॥ ੫ ॥ ਸਰਬ ਸਹਾਰਹਿ ਗੁਰਤਾ ਭਾਰ ॥ ਅਜਰ ਜਰੈਗੋ ਨਿਰ ਹੰਕਾਰ ॥ ਰਾਖੀ ਸੋਢ ਬੰਸ ਬਡਿਆਈ ॥ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਦੀਨਸ ਕਿਸ ਥਾਈ ॥ ੬ ॥ ਤੁਕੈਂ ਸਬਦ ਕੀ ਰੁਚਰ ਬਨਾਈ ॥ ਬਾਨੀ ਰਚੈਂ ਨਰਨ ਗਤ ਦਾਈ ॥ ਹਮਰੀ ਆਗਯਾ ਬੰਦਨ ਮਾਹੀਂ ॥ ਰਹਿਯੋ ਸਥਿਤ ਮੇਟੀ ਜਿਸ ਨਾਹੀਂ ॥ ੭ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਖੈ ਬਿਹਬਲ ਹੁਇ ਰਹੇ॥ ਅਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬਚ ਤਬ ਕਹੇ ॥ ਦੇਖਹੁ ਭਾਈ ਬ੍ਰਿਧ ਸੁਤ ਅਰਜਨ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਖੈ ਲਿਖ ਅਪਨੀ [3]ਅਰਜਨ ॥ ੮ ॥ ਚਿਰ ਹੋਯੋ ਲਵ ਪੁਰੀ ਪਠਾਯੋ ॥ ਲਈ ਨ ਹਮ ਸੁਧ ਚਿਤ ਅਕਲਾਯੋ ॥ ਅਬ ਤੌ ਜਾਵਨ ਤੁਮਰਾ ਬਨੈ ॥ ਆਨਹੁ ਤਿਨਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਸਨੈ ॥ ੯ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ [4]ਬ੍ਰਿਧ ਗੁਰ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ॥ ਬਿਨ [5]ਬਿਲੰਬ ਸੋ ਚਲਯੋ ਤਦਾਇ ॥ ਏਕ ਨਿਸਾ ਬਸ ਕੈ ਪੁਰ ਗਯੋ ॥ ਧਰਮ ਸਾਲ ਮਹਿੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯੋ ॥ ੧੦ ॥ ਜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਪੁਨਹਿੰ ਹਕੀਕਤ ਸਭੀ ਬਖਾਨੀ ॥ ਗੁਰ ਦਿਸ ਕੇ ਸੁਨ ਕੇਰ ਸੰਦੇਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਮਨ ਹਰਖ ਵਸੇਸ ॥ ੧੧ ॥ ਅਤ ਅਨੰਦ ਭੇ ਬਰਨੇ ਕੌਨ ॥ ਜਨ ਤਰ ਅਰਜਨ [6]ਰੰਕਹਿ [7]ਭੌਨ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [8]ਤਾਊ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਸਭ

---

੧ ਵਡੇ ਪ੍ਰੇਮ । ੨ ਇਛਾ । ੩ ਅਰਜ਼ । ੪ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । ੫ ਦੇਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ । ੬ ਕੰਗਾਲ । ੭ ਘਰ । ੮ ਤਾਇਆ ਜੀ ।

ਸੰਗਤ ਜੁਤ ਸੋ ਚਲਿ ਆਯੋ ॥ ੧੨ ॥ ਅਪਰ ਬੰਧ ਗਨ ਸਭ ਸੋ ਮਿਲੇ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਭਲੇ ॥ ਗੁਰ ਸੁਤ ਸੋਂ ਮਿਲ ਮਿਲ ਕਰ ਨਮੋ ॥ ਬਿਛਰਨ ਤੇ ਸੰਕਟ ਤਹਿ ਸਮੇ ॥ ੧੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਪਿਖ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ॥ ਧੀਰਜ ਦਈ ਜਪੋ ਕਰਤਾਰੀ ॥ ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਮੇਲੇ ਆਵਹੁ ॥ ਮਿਲਹੁ ਗੁਰੂ ਦਰਸਹੁ ਹਰਖਾਵਹੁ ॥ ੧੪ ॥ ਅਸ ਕਹਿ [1]ਸਯੰਦ ਅਰੂਢ ਤੁਰੰਤੇ ॥ ਜੁਤੇ [2]ਬ੍ਰਿਖਭ ਭਾਰੀ [3]ਬਲਵੰਤੇ ॥ [4]ਗ੍ਰੀਵ ਬਿਭੂਖਨ ਬਾਜਹਿੰ ਚਾਲਤ ॥ ਮਗ ਮਹਿੰ ਉਤਲਾਵਤ ਪਗ ਡਾਲਤ ॥ ੧੫ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਕੌ ਭੀ ਨਿਜ ਸੰਗ ਚੜ੍ਹਾਯੋ ॥ ਰਥਵਾਹੀ ਤਬ ਸੀਘ੍ਰ ਚਲਾਯੋ ॥ ਤੀਨ ਜਾਮ ਮਹਿੰ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਈ ॥ ਦੇਖ ਸੁਧਾ ਸਰ ਗ੍ਰੀਵ ਨਿਵਾਈ ॥ ੧੬ ॥ ਪਿਤ ਮਿਲਬੇ ਕੋ ਅਨਦ ਬਿਚਾਰਹਿ॥ ਲੋਚਨ ਤੇ ਜਲ ਬੂੰਦਨ ਡਾਰਹਿ॥ ਬਹੁਤ ਦਿਵਸ ਕੋ ਬਿਰਹੁ ਬਿਦਾਰੈਂ ॥ ਘਟੀ ਆਜ ਕੀ ਧੰਨ ਉਚਾਰੈਂ ॥ ੧੭ ॥ [5]ਸਾਯੰ ਕਾਲ ਸੋ ਆਨ ਪੁਚਾਈ ॥ ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਈ ॥ ਪਿਖਯੋ ਦੂਰ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਨੂ ॥ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਬਦਨ ਮਹਾਨੂ ॥ ੧੮ ॥ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਪਿਤਾ ਕੀ ਓਰਾ ॥ ਲੋਚਨ ਕੀਨ ਚਕੋਰਨ ਜੋਰਾ ॥ [6]ਨੀਠ ਨੀਠ ਪਹੁੰਚਿਓ ਢਿਗ ਜਾਇ ॥ ਪਰੇ ਚਰਨ ਪੰਕਜ ਉਤਲਾਇ ॥ ੧੯ ॥ [7]ਦ੍ਰਿਗ ਜਲ ਤੇ ਪਗ ਮਨੋ [8]ਪਖਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ [9]ਨਿਮਗਨ ਸਪੂਤ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਪਕਰ ਭੁਜਾ ਤਤ ਕਾਲ ਉਠਾਇ ॥ ਭਰੇ [10]ਅੰਕ ਦੇਖਤ ਹਰਖਾਏ ॥ ੨੦ ॥ ਅਧਕ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋਂ ਲਾਇਵ ਛਾਤੀ ॥ [11]ਮਸਤਕ ਸੂੰਘ ਲਈ ਜਿਨ [12]ਬਾਤੀ ॥ ਸੋਢੀ ਕੁਲ ਕੀ ਰਾਖ ਬਡਾਈ ॥ ਹੇ ਸਪੁੱਤ੍ਰ ਕਰਹੈਂ ਅਧਕਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ਗੁਰਤਾ ਭਾਰ ਧਾਰ ਹੈਂ ਬਲੀ ॥ ਮਹਾਂ ਧੀਰ ਹੋਯੋ ਬਿਧ ਭਲੀ ॥ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਤ ਕੀ ਜੋ

੧ ਰਥ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ। ੨ ਬਲਦ। ੩ ਬਲ ਵਲੇ। ੪ ਗਲੇ ਵਿਚ ਗਹਿਣੇ। ੫ ਸੰਧਿਆ ਸਮੇਂ। ੬ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ। ੭ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਲ। ੮ ਧੋਤੇ। ੯ ਮਸਤ। ੧੦ ਗੋਦ ਵਿਚ। ੧੧ ਮਥਾ ਚੁੰਮਿਆਂ। ੧੨ ਛਾਤੀ ਨਾਲ।

ਜਾਨੈ ॥ ਸੋ ਅਜਾਨ ਬਨ ਪੂਛਨ ਠਾਨੈ ॥ ੨੨ ॥ ਸੁਨਹੁ ਪੁਤ੍ਰ ਜਬ ਕੇ ਤੁਮ ਗਵਨੇ ॥ ਏਕ ਪੰਤ੍ਰਕਾ ਭੇਜੀ ਭਵਨੇ ॥ ਲਵ ਪੁਰ ਬਿਖੇ ਰਹੇ ਚਿਰ ਕਾਲ ॥ ਮਿਲੇ ਰਹੇ ਸਤ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ॥ ੨੩ ॥ ਅਪਰ ਪਤ੍ਰਕਾ ਕਿਉਂ ਨ ਪਠਾਈ ॥ ਲਿਖਨ ਬਿਖੇ ਮਤ ਅਤ ਚਤਰਾਈ ॥ ਪਠੀ ਏਕ ਪਦ ਦੋ ਕਰਾ ਕੀਨ ॥ ਅੰਕ ਤੀਸਰੋ ਕਿਮ ਲਿਖ ਦੀਨ ॥ ੨੪ ॥ ਬਨਯੋ ਸਬਦ ਪਦ ਏਕੋ ਜੈਸੇ ॥ ਲਿਖ੍ਯੋ ਇਕਾਗਰ ਚਾਹੀਏ ਤੈਸੇ ॥ ਇਸ ਕੀ ਕਹੋ ਹੈਤੁ ਹੈ ਕੌਨ ॥ ਸਭਨ ਬਿਖੈ ਬੂਝਯੋ ਸੁਖ ਭੌਨ ॥ ੨੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕਰ ਜੋਰ ਉਚਾਰੀ ॥ ਕਹਿ ਕੋ ਬਨਹਿ ਨ ਆਪ ਅਗਾਰੀ ॥ ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ [1]ਦੁਰਯੋ ਨ ਕਛੁ ਤੁਮ ਤੇ ਜਗ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥ ੨੬ ॥ ਤਉ ਆਪ ਕੀ ਆਇਸ ਪਾਇ ॥ ਕਹਿਬੋ ਬਨਹਿ ਹੋਇ ਤਿਸ ਭਾਇ ॥ ਦੋਇ ਪਤ੍ਰਕਾ ਪਠੀ ਅਗਾਰੀ ॥ ਭਏ ਸਬਦ ਪਦ ਗਿਰਾ ਉਚਾਰੀ ॥ ੨੭ ॥ ਤ੍ਰਿਤੀ ਪਠੀ ਇਹੁ ਰਾਵਰ ਪਾਸ ॥ ਬਨਯੋ ਸਬਦ ਪਦ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ॥ ਅੰਕ ਤੀਸਰੋ ਯਾਂਤੇ ਲਿਖਯੋ ॥ ਜੋ ਬੂਝਯੋ ਰਾਵਰ ਨੇ ਪਿਖ੍ਯੋ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨ ਗੁਰ ਕਹਿਓ ਨ ਹਮ ਢਿਗ ਆਈ ॥ ਲਿਖ ਤੁਮ ਨੇ ਕਸ ਹਾਥ ਪਠਾਈ ॥ ਜੋ ਸਿਖ ਲਿਆਯੋ ਬੈਠਯੋ ਪਾਸ ॥ ਕਹਿਯੋ ਸੁ ਮੈ ਆਨੀ ਅਰਦਾਸ ॥ ੨੯ ॥ [2]ਰਾਵਰ ਜੇਸ਼ਟ ਸੁਤ ਕੋ ਦਈ ॥ ਆਗੇ ਸੁਧ ਹਮ ਕੋ ਕਛ ਨਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਦੇਖ੍ਯੋ ਪੁਤ੍ਰ [3]ਬਿਲੰਦ ॥ ਕਹਿਯੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਸੁਨ ਮਤਵੰਦ ॥ ੩੦ ॥ ਜੋ [4]ਪਤ੍ਰੀ ਤੁਝ [5]ਅਨਜ ਪਠਾਈ ॥ ਸੋ ਹਮ ਕੋ ਤੁਮ ਨਾਹਿੰ ਦਿਖਾਈ ॥ ਆਨਹੁ ਅਬ ਤਿਨ ਕੋ ਜਹਿ ਧਰੀ ॥ ਅਵਲੋਕਹਿੰ ਕੈਸੇ ਤਿਨ ਕਰੀ ॥ ੩੧ ॥ ਸੁਨਕੈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਪਿਤ ਬਾਨੀ ॥ ਨਹਿੰ ਕੁਛ ਭਾਖਾ [6]ਤੂਸਨ

੧ ਆਪ ਤੋਂ ਛੁਪੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪ ਦੇ ਵਡੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ। ੩ ਉਚੇ ਖਿਆਲ ਵਾਲਾ ਹੈ। ੪ ਚਿਠੀ। ੫ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨੇ ਭੇਜੀ। ੬ ਚੁਪ ਠਾਨ ਲਈ।

ਠਾਨੀ ॥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਗੁਰ ਸਭ ਜਾਨੀ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਤਬ ਨਿਕਸਾਵਨ ਠਾਨੀ ॥ ੩੨ ॥ ਪਿਖ ਗੁਰ ਲਘੁ ਸੁਤ ਜਾਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭਨ ਮਹੁ ਤਬ ਕਹਿ ਦੀਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗਾਦੀ ਜੋਇ ॥ ਦੈ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਸੋਇ ॥ ੩੩ ॥ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਤਿਸ ਬੇਰਾ ॥ ਪਿਤਾ ਸੰਗ ਐਸੇ [1]ਬਚ ਟੇਰਾ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗੁਰਨ ਮਰਯਾਦਾ ਏਹੀ ॥ ਸੇਵਾ ਪਿਖ ਸੇਵਕ ਕੋ ਦੇਹੀ ॥ ੩੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਾ ਕੋ ਮਾਤ ਰਿਝਾਯਾ ॥ ਰਹੈ ਧਾਮ ਮਹਿੰ ਬਰ ਤਿਨ ਪਾਯਾ ॥ ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਬਡ ਪੂਤ੍ਰ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਮੇਰੋ ਹੱਕ ਸੁ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ਖੁਸ਼ੀ ਸਹਿਤ ਜੇ ਦੇਹੁ ਨ ਮੋਇ ॥ ਝਗਰੋ ਕਰ ਲੇਵਹੁੰ ਚਿਤ ਜੋਇ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰਾ ॥ ਹੇ [2]ਮੀਨੇ ਕਯਾ ਕਰ ਹੈਂ [3]ਰਾਰਾ ॥ ੩੬ ॥ ਬਰ ਜਾਚਯੋ ਤੁਮ ਮਾਤਾ ਜੋਇ ॥ ਰਹੈ ਬੰਸ ਨੀਕੇ ਚਿਤ ਜੋਇ ॥ ਪ੍ਰੰਤੂ ਲਹੈ ਜਿਹ ਦਿਹ ਕਰਤਾਰ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸਬਦ ਉਚਾਰ ॥ ੩੭ ॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥ ਘਰ ੩ ਦੁਪਦਾ ॥

ਕਾਹੇ ਪੂਤ ਝਗਰਤ ਹਉ ਸੰਗ ਬਾਪ ॥ਜਿਨ ਕੇ ਜਣੇ ਬਡੀਰੇ ਤੁਮ ਹਉ ਤਿਨ ਸਿਉ ਝਗਰਤ ਪਾਪ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਾ ਤੁਮ ਗਰਬ ਕਰਤੁ ਹਉ ਸੋ ਧਨ ਕਿਸਹਿ ਨ ਆਪ ॥ ਖਿਨ ਮਹਿ ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਬਿਖਿਆ ਰਸੁ ਤਉ ਲਾਗੈ ਪਛਤਾਪ ॥ ੧ ॥ ਜੋ ਤੁਮਰੇ ਪ੍ਰਭ ਹੋਤੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਤਿਨਕੇ ਜਾਪਹੁ ਆਪ ॥ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤ ਨਾਨਕ ਜਨ ਤੁਮ ਕਉ ਜਉ ਸੁਨਹੁ ਤਉ ਜਾਇ ਸੰਤਾਪ ॥ ੨ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸੁਨ ਕਰ ਸਬਦ ਜਰਯੋ ਨਹਿੰ ਗਯੋ ॥ ਪਿਤਾ ਸੰਗ ਕਛ ਬਸ ਨ ਬਸਯੋ ॥ ਹ੍ਵੈ ਕ੍ਰੋਧਤ ਨਿਜ ਭਵਨ ਸਿਧਾਰਾ ॥

੧ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ । ੨ ਮਿਸਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਰ ਬਾਹਰੋਂ ਹੋਰ । ੩ ਝਗੜਾ ।

ਸਫਲਯੋ ਬਚ ਗੁਰ ਤ੍ਰਿਤੀ [1]ਚਿਨਾਰਾ ॥ ੩੮ ॥ ਬਰ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਨੇ ਲੀਨ ॥ ਅਮਰ ਗੁਰੂ ਬਚ ਭਾਖਨ ਕੀਨ ॥ ਬੰਸ ਮਾਹਿੰ ਰਾਖੀ ਗੁਰਿਆਈ ॥ ਹੈ੍ਂ ਉਤਪਾਤ ਨ ਆਛੀ ਬਾਈ ॥ ੩੯ ॥ ਸੋਊ ਭਯੋ ਉਠਯੋ ਉਤਪਾਤ ॥ ਪ੍ਰੰਤੁ ਨ ਹਮ ਇਸ ਸੋਂ ਕਛ ਤਾਤ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕਥਾ ਸੁਨਹੁ ਜਿਹ ਭਾਇ ॥ ਵਕਤਾ ਸ੍ਰੋਤਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦਾਇ ॥ ੪੦ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸੁਧਾਸਰ ਆਗਮਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਅਸਟਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਅਤ ਗੰਭੀਰ ਆਸ਼ੈ ਜਿਨੈ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਖ ਕੰਦ ॥
ਚਲਨ ਚਹਯੋ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਪੁਰ [2]ਬ੍ਰਿਧ ਸੋਂ ਕਹਯੋ ਮੁਕੰਦ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਚਲੇਂ ਉਠ [3]ਪ੍ਰਾਤੀ ॥ ਇਹ ਠਾਂ ਬਨੈ ਨ ਨੀਕੀ ਬਾਤੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਾਸ ਕੇ ਨੰਦ ॥ ਮੋਹਿਨ ਸੁਮੱਤ ਮੋਹਰੀ ਚੰਦ ॥ ੨ ॥ ਤਿਨ ਸੋਂ ਮਿਲ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਤਾਈ ॥ ਦੈਹੈਂ ਗੁਰਤਾ ਮੋਦ ਬਢਾਈ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪੁਨ ਕਰਕੈ ॥ ਸੁਪਤ ਜਥਾ ਸੁਖ ਸਿਹਜਾ ਪਰਕੈ ॥ ੩ ॥ [3]ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਜਾਗੇ ॥ ਨਿਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਨ ਕੋ ਲਾਗੇ ॥ ਕਰ ਮੱਜਨ ਨਿਜ ਬ੍ਰਿਤੀ ਟਿਕਾਈ ॥ ਆਨੰਦਾਤਮ ਬਿਖੈ ਸਮਾਈ ॥ ੪ ॥ ਦ੍ਵੈ ਘਟਕਾ ਜਬ ਜਾਮਨ ਰਹੀ ॥ ਛੁਟੀ ਸਮਾਧ ਦੇਹ ਸੁੱਧ ਲਹੀ ॥ ਕਹਿ ਕਰ ਸਭ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਭਾਨੀ ਸੰਗ ਜਾਇ ॥ ੫ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪੰਥ ਇਨ ਗਮਨ ਕਰਾਯੋ ॥ ਕੇਤਕ ਸਿੱਖ ਦਾਸ ਸੰਗ ਲਾਯੋ ॥ ਪੁਨ ਅਰੂਢ ਗੁਰ ਕਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨੇ ॥ ਸਭ ਸਮਾਜ ਸੰਗ ਲੀਨਸ ਜਾਨੇ ॥ ੬ ॥ ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਗ ਚਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਆਨ ਪਹੂਚੇ ਗੋਇੰਦ ਵਾਲਾ ॥ ਕੁਛਕ ਰਹੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਵਿਸੇ ਪੁਰ ਮਹਿੰ ॥ ਦੇਖਤ ਹਰਖ ਭਏ

੧ ਪਛਾਣਨਾ । ੨ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ । ੩ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ।

ਗੁਰ ਉਰ ਮਹਿ ॥ ੭ ॥ ਜਾਇ ਚੁਬਾਰੇ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਤਬਹਿ ਮੋਹਰੀ ਨੇ ਸੁਧ ਜਾਨੀ ॥ ਕਰੇ ਉਤਾਇਲ ਮਿਲਬੇ ਆਯੋ ॥ ਆਪਸ ਮਹਿ ਬੰਦਨ ਹਰਖਾਯੋ ॥ ੮ ॥ ਲੇ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਕੋ ਤਬ ਗਯੋ ॥ ਮਿਲਤ ਕੁਟੰਬ ਸਕਲ ਸੋ ਭਯੋ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਭਾਨੀ ਸਭ ਸੋਂ ਮਿਲੀ ॥ ਕੁਸਲਾਨੰਦ ਬੂਝ ਬਿਧ ਭਲੀ ॥ ੯ ॥ ਇਤ ਗੁਰ ਢਿਗ ਮੋਹਿਨ ਚਲ ਆਯੋ ॥ ਨਮੋ ਪਰਸਪਰ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ਅਪਰ ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ ਸਭ ਆਏ ॥ ਪਗ ਬੰਦੇ ਗੁਰ ਮਿਲ ਹਰਖਾਏ ॥ ੧੦ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸੁਤ ਦੋਊ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਪੁਨ [1]ਮਾਤਲ ਜੋਊ ॥ ਮਿਲੇ ਸੀਸ ਪਰ [2]ਕਰ ਕੋ ਫੇਰਹਿਂ ॥ ਅਤ ਸਨੇਹ ਸੰਗ ਬਦਨਹਿ ਹੇਰਹਿਂ ॥ ੧੧ ॥ ਪੁਨ ਸ੍ਰੀ ਬਾਪੀ ਕੀਨ ਸ਼ਨਾਨ ॥ ਸੋਦਰ ਕਾ ਬਹੁ ਲਗਯੋ ਦਿਵਾਨ ॥ ਬੀਤੀ ਜਾਮ ਜਾਮਨੀ ਜਬੈ ॥ ਭੋਗ ਪਾਇ ਕਰ ਆਨਦ ਸਬੈ ॥ ੧੨ ॥ ਰੁਚ ਸੋਂ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕਰ ਸੋਏ ॥ ਜਾਗੇ ਪੁਨਹਿ ਭੋਰ ਜਬ ਹੋਏ ॥ ਦੋਨੋਂ ਭ੍ਰਾਤਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ॥ ਇਕ ਗੁਰਤਾ ਪੁਨ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ॥ ੧੩ ॥ ਸੁਨ ਹਰਖੇ ਪੁਨ ਚਿੰਤਾ ਧਾਰੀ ॥ ਦੇ ਧੀਰਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਗੁਨਕਾਰੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਰੀ ਅਸ ਬਿਧ ਤਬ ਕੀਨ ॥ [3]ਹੁਕਮ ਪੱਤ੍ਰ ਸਭ ਕੋ ਲਿਖ ਦੀਨ ॥ ੧੪ ॥ ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਖਡੂਰ ਮਝਾਰੇ ॥ ਦੋਨੋਂ ਗੁਰ ਕੀ ਅੰਸ ਹਕਾਰੇ ॥ ਸੱਚ ਨਿਸੱਚ ਮਾਣਕ ਚੰਦ ਜੋਇ ॥ ਡੱਲੇ ਵਾਸੀ ਸਿਖ ਸਭ ਕੋਇ ॥ ੧੫ ॥ ਸਾਵਣ ਮੱਲ ਅਰ ਮਾਈ ਦਾਸ ॥ ਗੰਗੂ ਬਸੀ ਖੱਤ੍ਰੀ ਰਾਸ ॥ ਮੱਥੋ ਮੁਰਾਰੀ ਇਹ ਚਲ ਆਏ ॥ ਫਿਰੀਯਾ ਕਟਾਰਾ ਸਿਖ ਸਮੁਦਾਇ ॥੧੬ ॥ ਖੇਡਾ ਸੋਹਿਰੀ ਦਿਜਬਰ ਤਹਾਂ ॥ ਬੇਨੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮਹਾਂ ॥ ਆਵ ਹਿੰਦਾਲ ਵਹਿਰ ਕੇ ਸਾਰੇ॥ ਆਏ ਸੁ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮਝਾਰੇ ॥ ੧੭ ॥ ਹੋਤ ਭਯੋ ਬਹੁ ਬਡ ਉਤਸ਼ਾਹ ॥ ਨਰਨ ਹਜ਼ਾਰਨ ਕੋ ਸਮਦਾਹ ॥ ਚਲੈ [4]ਦੇਗ ਆਠੋ ਹੀ

੧ ਮਾਮਾ ਜੀ। ੨ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰਦਾ ਹੈ। ੩ ਹੁਕਮਨਾਮੇ। ੪ ਲੰਗਰ।

ਜਾਮ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਹ੍ਵੈ ਕੀਰਤਨ ਆਮ ॥ ੧੮ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸੰਮਤ [1]ਚੰਦ੍ਰ ਸੁ ਰੁਦ੍ਰ ਮਹਿੰ ਭਾਦ੍ਰ ਸੁਦੀ ਜੁਗ ਜਾਨ ॥
[2]ਬਾਪੀ ਤੀਰਥ ਤਟ ਗੁਰੂ ਲਾਯੋ ਅਧਕ ਦਿਵਾਨ ॥ ੧੯ ॥

ਚੌਪਈ ॥ਜੁਗਲ ਗੁਰਨ ਕੇ ਤਾਤ ਸੁ ਵੇਦ ॥ਬੈਠੇ ਧਰਮ ਚੰਦ ਦੁਖ ਛੇਦ ॥ ਜੁਗ ਬਿੰਸਤ ਮੰਜੀ ਬਖਸੀਸੇ ॥ ਬੈਠੇ ਗੁਰ ਢਿਗ ਨੰਮ੍ਰੀ ਸੀਸੇ ॥ ੨੦ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਢਿਗ ਬੈਠਯੋ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥ ਪਢੈ ਰਬਾਬੀ ਵਾਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਸੁਨਬੇ ਲਗੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਾਰੇ ॥ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਨ ਮਝਾਰੇ ॥ ੨੧ ॥ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਮਹਿੰ ਲਗੀ ਸਮਾਧ ॥ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਪਰਮ ਅਗਾਧ ॥ ਪੁਰ ਬਾਹਿਰ ਕੇ ਸਿਖ ਸਭ ਆਇ ॥ ਮੋਨ ਠਾਨ ਬੈਠੇ ਸਮੁਦਾਇ ॥ ੨੨ ॥ ਭਈ ਆਨ ਜਬਹੂੰ [3]ਭੁਨਸਾਰ ॥ ਪਰਯੋ ਭੋਗ ਪਰ ਆਸਾ ਵਾਰ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਮਸਤਕ ਟੇਕਾ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਸੰਗ ਬੋਲੇ [4]ਜਲਧ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ੨੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨਹਿੰ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਵਹੁ ॥ਸੁੰਦਰ ਬਸਤਰ ਤਨ ਪਹਿਰਾਵਹੁ॥ਪੁਨ ਮੁਹਿਰੀ ਸੰਗ ਕੀਨ ਬਖਾਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਫਲ ਸੁੰਦਰ ਹਮ ਢਿਗ ਆਨ ॥ ੨੪ ॥ [5]ਕੁੰਕਮ ਪੈਸੇ ਪੰਜ ਲਿਆਵਹੁ ॥ ਆਯੋ ਸਮੋ ਬਿਲੰਬ ਨ ਲਾਵਹੁ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [6]ਬਾਪੀ ਨ੍ਹਾਇ ॥ ਸੁੰਦਰ ਪਟ ਪਹਿਰੇ ਢਿਗ ਆਇ ॥੨੫॥ ਮੁਹਿਰੀ ਸ੍ਰੀ ਫਲ ਸੌਜ ਲਿਆਯੋ ॥ ਦੇਖ ਗੁਰੂ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੀ ਭੁਜਾ ਗਹਾਇ ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਗ ਨਿਜ ਥਲ ਬੈਠਾਇ ॥ ੨੬ ॥ ਬਹੁਰੋ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਉਠ ਕਰਕੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਫਲ ਅਰ ਪੈਸੇ ਕਰ ਧਰ ਕੈ ॥ ਚਾਰ ਪ੍ਰਦੱਛਨ ਕੋ ਤਬ ਦੀਨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਲਾਇਕ ਚੀਨ ॥ ੨੭ ॥ ਤਿਨ ਆਗੇ ਧਰ ਮਸਤਕ ਟੇਕਾ ॥ ਅਤ ਅਨੰਦ ਭਾ ਜਲਧ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਇਸ ਪਾਇ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਜੀ

---

੧ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੧੧੧ । ੨ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ । ੩ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਪਿਆ । ੪ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ । ੫ ਕੇਸਰ । ੬ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ।

ਉਠਿਓ ਰਿਦੇ ਹਰਖਾਇ ॥ ੨੮ ॥ [1]ਭਰਜੋ ਭਾਗ ਸੋਂ [2]ਭਾਲ ਜੁ ਨੀਕਾ ॥ ਨਿਜ ਕਰ ਤੇ ਸੁਨ ਕੀਨੋ ਟੀਕਾ ॥ ਸਭ ਸੋਂ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਕ ਉਚਾਰੇ ॥ ਸੁਨਹੁ ਸਿੱਖਯ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ॥ ੨੯॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਮਮ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰਹੁ ॥ ਜਿਮ ਮੁਝ ਲਖਹੁ ਤਥਾ ਉਰ ਧਾਰਹੁ ॥ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਇਹੁ ਥਿਰਯੋ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਸਭ ਭਾਰ ਜੁ ਧਰਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਸੰਗਤ ਕੋ ਭਵ ਪਾਰ ਉਤਾਰਹਿ ॥ ਕਾਰਜ ਅਨਕ ਜਗਤ ਮਹਿੰ ਸਾਰਹਿ ॥ ਉਠਹੁ ਸਕਲ ਬੰਦਨ ਇਸ ਕੀਜਹਿ ॥ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਉਪਾਇਨ ਦੀਜਹਿ ॥ ੩੧ ॥ ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਅਨੰਦੇ ॥ ਬੋਲਤ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਬਿਲੰਦੇ ॥ ਜਥਾ ਸ਼ਕਤ ਕਰ ਨਿਕਟ [3]ਅਕੋਰਾ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਨਸ ਕਰ ਜੋਰਾ ॥ ੩੨ ॥ ਉਤਸ਼ਵ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਮਹਿੰ ਹੋਵਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [4]ਰਵਿ ਉਦਤਯੋ ਜੋਵਾ ॥ ਦਾਸ ਤਾਮਰਸ ਬਿਕਸੇ ਬ੍ਰਿੰਦ ॥ ਜਗਯਾਸੀ ਗਨ ਮੁਦਤ ਮਲਿੰਦ ॥ ੩੩॥ ਸੁਨ ਜਨਨੀ ਵਡਭਾਗੀ ਭਾਨੀ ॥ ਸੁਤ ਅਰਜਨ ਭੇ ਗੁਨ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਸਿਮਰਤ ਪਿਤਾ ਬਾਕ ਮੁਖ ਪ੍ਰਾਇਵ ॥ ਨਹੀਂ ਬੰਸ ਤੇ ਗੁਰਤਾ ਜਾਇਵ ॥ ੩੪ ॥ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਕੋ ਕਹਯੋ ਅਟਲ ਹੈ ॥ ਚਲੈ ਸੁਮੇਰ ਨਹੀਂ ਸੋ ਚਲ ਹੈ ॥ ਅਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗ੍ਰੀਵ ਨਿਵਾਈ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ ॥ ੩੫ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਤਾ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਨਵਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੯ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਗੁਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਥਿਤ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸੁਖ ਕੰਦ ॥
ਪਿਖ ਸਿਖ ਬਲ ਬਲ ਜਾਵਹੀ ਪਾਵਹਿੰ ਦਰਸ ਅਨੰਦ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸਭਾ ਬਿਖੈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬੈ ॥ ਬੈਠੇ ਚਹੁ ਦਿਸ

੧ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਭਾਗ। ੨ ਮਥਾ। ੩ ਭੇਟਾ। ੪ ਸੂਰਜ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਪ੍ਰਗਟ।

ਸੰਗਤ ਸਬੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸੁਤ ਕੀ ਦਿਸ ਦੇਖ ॥ ਕਹਯੋ ਬਾਕ ਮਨ ਮੁਦਤ ਵਿਸੇਖ ॥ ੨ ॥ ਹੋਤੰ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਚਤੁਰਥ ਪਦ ਸਬ ॥ ਕਰੇ ਤੀਨ ਇਕ [1]ਸੇਸੋ ਹੈ ਅਬ ॥ ਰਚਹੁ ਸੁ ਪਦ ਇਕ ਨਿਕਟ ਹਮਾਰੇ ॥ ਪਾਵਹੁ ਸਬਦ ਭੋਗ ਮਤ ਧਾਰੇ ॥ ੩ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਜਗ ਮਹਿੰ ਸਿੱਖਯ ਘਨੇਰੇ ॥ ਪਠਹਿੰ ਸੁਨਹਿੰ ਮੁਦ ਪਾਇੰ ਬਨੇਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸੁਨਕੈ ਤਿਹ ਸਮੋਂ ॥ ਰਚਯੋ ਸੁ ਪਦ ਪਿਤ ਕੋ ਕਰ ਨਮੋਂ ॥ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਭਾਗੁ ਹੋਆ ਗੁਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਪਲੁ
ਚਸਾ ਨ ਵਿਛੁੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਹਉ
ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ
ਜੀਉ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸੁਨ ਹਰਖੇ ॥ ਬਾਣੀ ਬਹੁਤ ਕਰੈਂਗੇ ਪਰਖੇ ॥ ਆਛੀ ਸਾਫ ਬਨਾਵਤ ਹੇਰੀ ॥ ਰਚੀ ਤੁਰਤ ਨਹਿੰ ਲਾਗਸ ਦੇਰੀ ॥ ੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਤ ਕੋ ਫੁਰਮਾਇਵ ॥ ਸਹਿਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਬਦ ਬਨਾਇਵ ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਪਠ ਸੁਨ ਕਰਹਿ ਬਿਚਾਰਨ॥ ਹਰੇ ਹੰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਬਿਕਾਰਨ ॥ ੬ ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ ਪਿਤ ਤੇ ਸੁਨ ਬਾਨੀ ॥ ਅਤ ਅਧੀਨ ਹੁਇ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤੁਮ ਹੀ ਅਹੋ ॥ ਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਸਦਾ ਜਿਮ ਕਹੋ ॥੭॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਕੁਲ ਟੀਕਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸੰਗ ਭਾਖਯੋ ਨੀਕਾ ॥ (ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਤਵਾਦੀ ਜਿਤੁ ਨਾਤੈ ਕਊਆ ਹੰਸ ਹੋਹੈ) ਸੁਧਾ ਸਰੋਵਰ ਮੋਰ ਸਰੀਰ ॥ ਤਿਸਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰੋ ਮਤ ਧੀਰ ॥ ੮ ॥ ਜਗ ਮਹਿ ਬਡੋ ਹੋਇ ਬਖਯਾਤਾ ॥ ਮੁਕਤ ਭੁਗਤ

[1] ਬਾਕੀ ।

ਸੰਗਤ ਕੇ ਦਾਤਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਇਸ ॥ ਖਨਯੋ ਕਛੁਕ ਪੁਨ ਰਹਿਓ ਸੁ ਤਾਇਸ ॥ ੯ ॥ ਹਮ ਪਾਛੇ ਪੂਰਨ ਕਰਵਾਵਹੁ ॥ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਤਿਸ ਪਰ ਲਾਵਹੁ ॥ ਚਹੁ ਦਿਸ ਤੇ ਸੋਪਾਨ ਬਨਾਵਹੁ ॥ ਮੱਧਯ ਸੁ ਹਰਿਮੰਦਰ ਉਸਰਾਵਹੁ ॥ ੧੦ ॥ ਮਮ ਆਗਿਆ ਇਹੁ ਧਾਰਹੁ ਮਨ ਮਹਿਂ ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਰਹੀਐ ਰਚਨ ਜਤਨ ਮਹਿਂ ॥ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [1]ਕਰ ਜੋਰ ॥ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜੋਰ ॥ ੧੧ ॥ ਨਮਿਤ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਰਹਿ ਹੌਂ ਮਾਹਿਂ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਹੋਤ ਲਗ ਸੇਵਹੁੰ ਤਾਹਿਂ ॥ ਰਹੌਂ ਰਚਨ ਪਰ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰਹੁ ॥ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇਕ ਆਪ ਸੰਵਾਰਹੁ ॥ ੧੨ ॥ ਇਮ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਸੰਨੇ ॥ ਕਹਯੋ ਹੋਹੁ ਸਭ ਲਾਇਕ ਧੰਨੇ ॥ ਪੁਨ ਉਤਸਾਹਿ ਕਰਾਯੋ ਸਤਿਗੁਰ ॥ ਬਟਯੋ ਤਿਹਾਵਲ ਛਕ ਹਰਖੇ ਉਰ ॥ ੧੩ ॥ ਤਿਹ ਪਾਛੇ ਸਭ ਦੇਗ ਅਚਾਈ ॥ ਜੋ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਦਿਨ ਮਧਯਾਨ ਸਮੇਂ ਜਬ ਆਯੋ ॥ ਸੁਖ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਗੁਰ ਸੁਖ ਪਾਯੋ ॥ ੧੪ ॥ ਜਾਮ ਦ੍ਵਿਵਸ ਤੇ ਉਠੇ ਦਯਾਲ ॥ [2]ਬਾਪੀ ਮੱਜਨ ਕੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥ ਪੁਨ ਤਟ ਪਰ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਯੋ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਤ ਆਯੋ ॥ ੧੫ ॥ ਲਗੇ ਰਬਾਬੀ ਸਬਦ ਸੁ ਗਾਨ ॥ ਜਿਸ ਸੁਨਬੇ ਤੇ ਹੁਇ ਕਲਯਾਨ ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹਿਰੀ ਸੰਗ ਕੀਨ ਬਖਾਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ਆਰਬਲਾ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਮਮ ਪੂਰੀ ॥ ਤੁਮ ਪਿਤ ਮਮ ਗੁਰ ਕੇਰ ਹਜੂਰੀ ॥ ਤਿਨ ਨਿਜ ਆਰਬਲਾ ਮੁਹਿ ਦੀਨੀ ॥ ਸੋ ਭੀ ਪੂਰਨ ਲਿਹੁ ਅਬ ਚੀਨੀ ॥ ੧੭ ॥ ਆਜ ਨਿਸਾ ਹਮ ਤੁਮ ਢਿਗ ਰਹੈਂ ॥ ਕਲ ਕੋ ਗੁਰ ਪੁਰ ਚਲਬੋ ਚਹੈਂ ॥ ਕਰੋ ਤਿਆਰੀ ਚਲਨ ਹਮਾਰੀ ॥ ਗੁਰ ਸੁਤ ਸੁਨ ਪੁਨ ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ॥ ੧੮ ॥ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਮਹਿਂ ਸ਼ੋਕ ਬਢਾਯੋ ॥ ਗੁਰ ਬਯੋਗ ਜਾਨਯੋਂ ਦੁਖ ਪਾਯੋ ॥

੧ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ । ੨ ਬਾਵਲੀ ਸਾਹਿਬ ।

ਤਾਹਿੰ ਸਮੇਂ ਬਡਭਾਗਨ ਭਾਨੀ ॥ ਆਈ ਪਤਿ ਢਿਗ ਬੰਦਨ ਠਾਨੀ ॥ ੧੯ ॥ ਸਰਬ ਰੀਤ ਸਮਰੱਥ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ॥ ਜਿਨ ਬਡਭਾਗ ਤਿਨਹੁ ਤੁਮ ਜਾਤੇ ॥ ਹਲਤ ਪਲਤ ਮਹਿੰ ਹੋਹੁ ਸਹਾਈ ॥ ਜਿਮ ਚਾਹੋ ਤਿਮ ਠਟਹੁ ਗੁਸਾਈ ॥ ੨੦ ॥ ਮੈਂ ਰਾਵਰ ਕੇ ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੋਂ ॥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਨਹੀਂ ਜੀਵਬੋ ਧਾਰੋਂ ॥ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਬਡ ਹਰਖ ਸੁ ਸੋਕ ॥ ਇਨ ਜੁਤ [1]ਬਸਬੋ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ॥ ੨੧ ॥ ਸੁਨ ਭਾਨੀ ਤੇ ਕੋਮਲ ਬਾਨੀ ॥ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਬਖਾਨੀ ॥ ਮਹਾਂ ਜੱਸਜ ਸੁਨ ਭਾਗ ਮਹਾਨੀ ॥ ਅਪਰ ਨ [2]ਤ੍ਰਿਯਾ ਸੁ ਤੋਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥ ੨੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਾਸ ਪਿਤ ਜਿਨ ਕੇ ॥ ਕੌਨ [3]ਪਟੰਤਰ ਕਹੀਐ ਤਿਨ ਕੇ ॥ ਪੁਨ ਤਵ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਰਹੈ ॥ ਮਾਨੈ ਤਥਾ ਜਥਾ ਬਚ ਕਹੈ ॥ ੨੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਭਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਸੋਢੀ ਕੁਲ ਜਿਨ ਉੱਜਲ ਕੀਨਾ ॥ ਰਾਖੀ ਗੁਰਤਾ ਕੇਰ [4]ਜਠਾਈ ॥ ਅਪਰ ਬੰਸ ਤੇ ਰਾਖ ਹਟਾਈ ॥ ੨੪ ॥ ਤੇਰੋ ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਭਇਓ ॥ ਕਰਬੇ ਉਚਤ ਸਕਲ ਕਰ ਲਇਓ ॥ ਕਿਤਕ ਦਿਨਾਂ ਤਕ ਸ੍ਵਾਸ ਸਰੀਰ ॥ ਪਰਾਰਬਧ ਭੋਗੋ ਧਰ ਧੀਰ ॥ ੨੫ ॥ ਪੁਨ ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਤਨ ਕੋ ਤਯਾਗ ॥ ਆਇ ਮਿਲਹਿ ਹਮ ਸੋਂ ਬਡ ਭਾਗ ॥ ਹਰਖ ਸੋਗ ਅਰ ਰਾਗ ਜੁ ਦ੍ਵੈਸ ॥ ਅਬ ਤੇ ਤੋਹਿ ਨ ਹੋਇ [5]ਅਸ਼ੇਸ ॥ ੨੬ ॥ ਇਮ ਦੇਕਰ ਧੀਰਜ ਸੁਖ ਰਾਸ ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਹਿਰੀ ਕੋ ਕਹਿ ਬਚ ਖਾਸ ॥ ਅਹੋ ਤਾਤ ਜਹਿ ਪਿਤਾ ਤੁਮਾਰਾ ॥ ਕੀਨਸ ਦਾਹਿ ਬਿਪਾਸ ਕਿਨਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥ ਤਿਹ ਥਲ ਮੋਰ ਸਰੀਰ ਦਹਾਵੋ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਚਿਤ ਲਾਵਹੁ ॥ ਪੁਨ ਜਿਤਨੋ ਮਿਰਤਕ ਸੰਸਕਾਰ ॥ ਕਰੋ ਜਥਾ ਗੁਰਮਤ ਅਨਸਾਰ ॥ ੨੮ ॥ ਸੁਨ ਮੁਹਿਰੀ ਸਤਿ ਬਚਨ ਅਲਾਯੋ ॥ ਸਹਿਤ

---

੧ ਵਸਣੇ ਕਰਕੇ । ੨ ਇਸਤ੍ਰੀ । ੩ ਭੇਦ । ੪ ਵਡਿਆਈ ੫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ।

ਸੰਗਤ ਕੋ ਮਨ ਮੁਰਝਾਯੋ ॥ ਬਸ ਨਹਿੰ ਚਲੇ ਕਿਸੂ ਕਾ ਕੋਈ ॥ ਗੁਰ ਰਜਾਇ ਮਹਿੰ ਰਾਜੀ ਹੋਈ ॥ ੨੯ ॥ ਗੁਰੂ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਥਿਤ ਥਾਇ ॥ ਰਾਗੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰੈਂ ਸੁਹਾਏ ॥ ਇਸ ਬਿਧ ਜਬ ਦਿਨ [1]ਮਣ ਅਸਥਾਯੋ ॥ ਸੋਦਰ ਲਾਇ ਭੋਗ ਤਬ ਪਾਯੋ ॥ ੩੦ ॥ ਦੇਗ ਤਿਆਰ ਭੀ ਬਹੁ ਤਿਸ ਕਾਲਾ ॥ ਸੰਗਤ ਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਨਾਲਾ ॥ ਲਗੀ ਸੁ ਪੰਗਤ ਅੰਤ ਨ ਆਵਹਿ ॥ [2]ਬਿੰਜਨ ਅਨਕ ਸ੍ਵਾਦ ਕੇ ਖਾਵਹਿ ॥ ੩੧ ॥ ਛਕ ਅਨੰਦ ਭੇ [3]ਚੁਰਾ ਕਰਾਯੋ ॥ ਪੁਨਹਿ ਦੀਵਾਨ ਚੁਬਾਰੇ ਲਾਯੋ ॥ ਨਰ ਨਾਰੀ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰ ਆਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਲਖਾਇ ॥ ੩੨ ॥ ਆਪਸ ਮਹਿੰ ਸਿਖ ਕਹਿੰ ਇਸ ਭਾਤੀ ॥ ਦਰਸਹੁ ਗੁਰੂ ਆਜ ਕੀ ਰਾਤੀ ॥ ਸੱਤਿ ਬਾਕ ਗੁਰ ਕੱਲ੍ਹ [4]ਪ੍ਰਸਥਾਨੈ ॥ ਪੁਨ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸ ਥਾਨੈ॥੩੩॥ ਅੰਤਮ ਦਰਸ ਆਜ ਲਖ ਲੇਵ ॥ ਬਡ ਪੁੰਨਨ ਕੋ ਜਾਨਹੁ ਭੇਵ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਕਹਿ ਕਹਿ ਸਭ ਚਲ ਆਵਹਿੰ ॥ ਦਰਸਨ ਤੇ [5]ਅਘ [6]ਓਘ ਮਿਟਾਵਹਿੰ ॥ ੩੪ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਨਾਮ ਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੦ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ ਸਕਲ ਨਿਸਾ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕੀਓ ਸੰਗਤ ਯੁਤ ਗੁਰ ਦਿਆਲ।
ਕੀਨ ਸੁ ਸੌਚ ਸ਼ਨਾਨ ਤਬ ਜਬ ਭਾ ਪ੍ਰਾਤਹਿ ਕਾਲ ॥ ੧ ॥

ਚੌਪਈ ॥ ਆਸਾ ਵਾਰ ਰਬਾਬੀ ਗਾਵੈਂ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਸੁਨ ਆਨੰਦ ਪਾਵੈਂ ॥ ਦਿਨ ਮਨ ਚਢਯੋ ਭੋਗ ਤਬ ਪਾਈ ॥ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੨ ॥ ਸੁਖ ਆਸਨ ਅਬ ਲੇਹੁ ਬਨਾਈ ॥

੧ ਮਣਾ ਮੁਈ ਭਾਵ ਕਾਫੀ ਦਿਨ ਬੀਤਿਆ । ੨ ਸਲੂਣੇ। ੩ ਕੁਲਾ।
੪ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ੫ ਪਾਪ। ੬ ਸਮੂੰਹ।

ਲਖਹੋ ਚਲਨ ਸਮਾਂ ਨਿਯਰਾਈ ॥ ਸੁਨ ਮੁਹਿਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਤਬੈ॥
ਲੀਪਨ ਕੀਨ ਭੂਮ ਸੁਭ ਸਬੈ ॥ ੩ ॥ ਊਪਰ ਆਸਨ ਸੂੱਛ ਬਿਛਾਯੋ॥
ਤਿਹ ਪਰ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਧੂਪ ਧੁਖਾਇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥
ਮਹਿਕ ਉਠਯੋ ਤਬ ਮੰਦਰ ਸਾਰਾ ॥ ੪ ॥ ਫੂਲਨ ਮਾਲ ਬਹੁਤ
ਲਰਕਾਈ ॥ ਚੰਦਨ ਆਦਿ ਦੀਨ ਛਿਨਕਾਈ ॥ ਸਭ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਗੁਰ ਰਾਈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸੂ ਸੰਗ ਗਿਰਾ ਅਲਾਈ ॥ ੫ ॥ ਹੇ
ਮਮ ਗੁਰ ਗੁਰ ਸੁਤ ਮਤਵਾਨੇ ॥ ਜਪੁਜੀ ਪਠੋ ਸੁ ਸਭ ਸੁਖਦਾਨੇ ॥
ਸੱਤ ਬਚਨ ਕਹਿ ਬੋਲਿਯੋ ਪਾਸ ॥ ਪਠਨ ਲਗਯੋ ਜਪੁਜੀ ਸੁਖ ਰਾਸ
॥ ੬ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਸੁਨ ਹੈ ਵਡ ਭਾਗੀ ॥ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਮਹਿ
ਜਿਨ ਬ੍ਰਿਤ ਲਾਗੀ ॥ ਭੋਗ ਪਾਇ ਸਭ ਮਸਤਕ ਟੇਕਾ ॥ ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰ ਜਲਧ ਬਬੇਕਾ ॥ ੭ ॥ ਹੇ ਸਨਬੰਧੀ ਸਿੱਖ ਹਮਾਰੇ ॥ ਨਾਮ
ਜਪਹੁ ਮਨ ਚਿਤ ਕੌ ਧਾਰੇ ॥ ਹਮਰੇ ਪਾਛੇ ਸ਼ੋਕ ਨ ਕਰਨਾ ॥
ਸੱਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਿਮਰਨਾ ॥ ੮ ॥ ਅਸ ਕਹਿ ਪੌਢੇ ਦੀਨ
ਦਯਾਲ ॥ ਮੋਹਿਨ ਪਠਯੋ ਸਬਦ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਸਭ ਦੇਖਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮੁਖ ਪਰ ਬਸਤਰ ਲੀਨਾ ॥ ੯ ॥ ਜਿਯੋਂ ਗਜ
ਫੂਲ ਮਾਲ ਕੋ ਡਾਰੇ ॥ ਤਯੋਂ ਤਨ ਤਯਾਗ ਬਕੁੰਠ ਪਧਾਰੇ ॥ ਅਗਮ
ਪੁਰੇ ਗਨ ਸੁਭ ਸਭ ਆਏ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਾਰਦ ਸੰਭ ਸੁਹਾਏ ॥ ੧੦ ॥
ਭਯੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਕਾਸ ਬਿਸਾਲਾ॥ਬਹੁ ਬਿਬਾਨ [1]ਦੀਪਤ ਮਣ ਜਾਲਾ॥
[2]ਧਨਦ ਬਰਨ ਸਭ ਲੋਕਨ ਪਾਲਕ ॥ ਦੇਵ ਅਨਕ ਆਏ
ਤਤਕਾਲਕ ॥ ੧੧ ॥ ਜੈ ਜੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਨ ਮਹਿੰ ਹੋਵਾ ॥ ਕਰਤ
ਕੁਲਾਹਲ ਮੰਗਲ ਜੋਵਾ ॥ ਉਤਸ਼ਵ ਕਰਹਿੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੇ ॥ ਭਰ
ਭਰ [3]ਅੰਜਲ ਫੂਲਨ ਡਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥ ਜਹਿ ਕਹਿ ਬਡ ਸੁਗੰਧ
ਬਿਸਥਾਰੀ ॥ ਬਿਸਮਤ ਭਏ ਹੇਰ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥ ਇਕ ਬਿਵਾਨ ਜੋ

੧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ । ੨ ਕੁਬੇਰ । ੩ ਬੁਕ ।

ਬਹੁ [1]ਦੁਤ ਵਾਨਾ ॥ ਤਾ ਮੈਂ ਰਵੇ ਗੁਰੂ ਭਗਵਾਨਾ ॥ ੧੩ ॥ [2]ਹਰਿ ਹਰੁ ਹਰ ਜੀ [3]ਸ਼ਕ੍ਰ ਉਠਾਇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਗੁਰ ਊਚ ਅਲਾਇ ॥ [4]ਨਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਤਦਾਇ ॥ ਸੁਰ ਸੰਗ ਜਾਵੈਂ ਅਨਦ ਬਢਾਇ ॥ ੧੪ ॥ ਜਹਿੰ ਜਹਿੰ ਲਗ ਜਹਿੰ ਸ਼ਕਤੀ ਆਹੀ ॥ ਚਲੇ ਤਹਾ ਲਗ ਗੁਰ ਦਰਸਾਹੀ ॥ ਪੁਨ ਪਗ ਬੰਦੇ ਮੁਰੇ ਪਿਛਾਰੀ ॥ ਗੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਸਚ ਖੰਡ ਮਝਾਰੀ ॥ ੧੫ । ਇਤ ਗੁਰ ਤਨ ਢਿਗ ਨਰ ਸਮਦਾਇ ॥ ਪਿਖ ਅਸ ਕੌਤਕ ਅਚਰਜ ਥਾਇ ॥ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗਤ ਜਾਇ ਨ ਜਾਨੀ ॥ ਤਨ ਸੁ ਛੰਦ ਤਜਾਗਯੋ ਗੁਨ ਖਾਨੀ ॥ ੧੬ ॥ ਸਭਹਨ ਕੇ ਮਨ ਸ਼ੋਕ ਸੁ ਹੋਵਾ ॥ ਗੁਰ ਬਿਛਰਨ ਤੇ ਧੀਰਜ ਖੋਵਾ ॥ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਚਿਤ ਉਪਦੇਸ॥ ਮਮ ਪਾਛੇ ਹੁਇ ਸੋਕ ਨ [5]ਲੇਸ ॥ ੧੭ ॥ ਪਠੈ ਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਨਾਮ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਖ [6]ਰਰੈਂ ਤਮਾਮ ॥ ਧਰੀ ਧੀਰ ਭਾਨੀ ਨਹਿ ਰੋਈ ॥ ਬੈਠੀ ਪਤੀ ਸਮੀਪ ਸੁ ਹੋਈ ॥ ੧੮ ॥ ਨਿਕਟ ਹੁਤੇ ਗੁਰ ਸੁਤ ਜੁਗ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥ ਦਿਸ ਦੂਸਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਤਾਤਾ ॥ ਤੂਸਨ ਠਾਨ ਰਿਦੇ ਬਿਸਮਾਏ ॥ ਬ੍ਰਿਧ ਨੇ ਤਬ ਇਮ ਬਾਕ ਅਲਾਏ ॥ ੧੯ ॥ ਬੈਠਤ ਕਹਾ ਬਨ ਹੈ ਇਸ ਕਾਲਾ ॥ ਹੋਇ ਉਚਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਹੁਤੇ ਦਰਸ ਗੁਰ ਪਾਛਲ ਸਮੋਂ॥ ਪਿਖੇ ਸੁਨੇ ਕਰ ਲੀਨਸ ਨਮੋ ॥ ੨੦ ॥ ਸਕਲ ਵਸਤ ਕੋ ਕਰਹੁ [7]ਸਕੇਲਾ ॥ ਸਗਰੇ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮੇਲਾ ॥ ਸੁਨ ਕਾਰੀਗਰ ਤਬਹਿ ਬੁਲਾਯੋ ॥ ਸੁੰਦਰ ਰੁਚਰ ਬਿਮਾਨ ਬਨਾਯੋ ॥ ੨੧ ॥ ਬਹੁ ਚੰਦਨ ਕੇ ਭਾਰ ਪਠਾਏ ॥ ਜਹਿੰ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਾਹ ਕਰਵਾਏ ॥ ਨਦੀ ਬਿਪਾਸਾ ਤਟ ਪਰ ਜਾਨ ॥ ਚਿਤਾ ਰਚੀ ਸੁਭ ਮਤਨ ਮਹਾਨ ॥ ੨੨ ॥ ਸਭ ਗੁਰ ਸੁਤ ਮਿਲ ਦਧਿ ਜਲ ਆਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ

੧ ਸੋਭਾ ਵਾਲਾ । ੨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ਼ਿਵ । ੩ ਇੰਦਰ । ੪ ਅਕਾਸ਼ ਰਸਤੇ ਵਿਚ । ੫ ਰੰਚਕ ਭਰ ਭੀ । ੬ ਉਚਾਰਨ । ੭ ਇਕੱਠੀ ।

ਦੇਹ ਕਰਾਇ ਸਨਾਨੇ ॥ ਬਡ ਚਾਦਰ ਤਬ ਸੁੰਦਰ ਲਜਾਇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਕੇਰ ਸਰੀਰਹਿ ਪਾਇ ॥ ੨੩ ॥ [1]ਰੁਚਰ ਬਿਬਾਨਹਿੰ ਮਹਿੰ ਪਹੁਚਾਯੋ ॥ ਊਪਰ [2]ਪਟ ਦੇ ਭਲੇ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਫੂਲ ਮਾਲ ਚਹੁ ਦਿਸ ਲਟਕਾਈ ॥ ਰਾਗੀ ਆਵੈਂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈ ॥ ੨੪ ॥ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਮਿਲਕੈ ਸਮਦਾਇ ॥ [3]ਅੰਜਨ ਫੂਲਨ ਕੋ ਬਰਖਾਇ ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਊਚ ਪੁਨ ਹੋਵਾ ॥ ਮਨਹੁ ਬਿਵਾਨ ਸੁਰਗ ਕੋ ਜੋਵਾ ॥ ੨੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਆਗੈ ਕਰੇ ॥ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕੰਧ ਪਰ ਧਰੇ ॥ ਕਰੈਂ ਅਪਨ ਪੈ ਸਫਲ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਲਗੇ ਬਿਬਾਨ ਸਾਥ ਸਿਖ ਜਾਲਾ ॥ ੨੬ ॥ ਆਗੇ ਸਬਦ ਰਬਾਬੀ ਗਾਵਤ ॥ ਜਿਨ ਸੁਨ ਬਡ ਬਰਾਗ ਮਨ ਆਵਤ ॥ ਖਰੇ ਹੋਇ ਪੌੜੀ ਜਬ ਲਾਵਤ ॥ ਦੇਤ ਦਰਬ ਤਿਨ ਆਗੇ ਜਾਵਤ ॥ ੨੭ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਮਰ ਦਾਸ ਥਲ ਜਹਾਂ ॥ ਇਮ ਕਰਤੇ ਪਹੁਚਤ ਭੇ ਤਹਾਂ ॥ ਚੰਦਨ ਚਿਤਾ ਸੁ ਜਹਾਂ ਬਨਾਈ ॥ ਤਿਹ ਗੁਰ ਤਨ ਕੌ ਦੀਨ ਟਿਕਾਈ ॥ ੨੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ [4]ਬੰਨ੍ਹੀ ਕਰ ਲੀਨੀ ॥ ਸੱਤਿਨਾਮ ਕਹਿਲਾਵਨ ਕੀਨੀ ॥ ਬੈਠੇ ਇਕ ਦਿਸ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨੇ ॥ ਸਾਂਤ ਭਈ ਚਿਤ ਸਭ ਮਨ ਗੁਨੇ ॥ ੨੯ ॥ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇ ਨਾਇ ਪੁਨ ਸਾਰੇ ॥ ਆਵਤ ਭੇ ਬਾਪੀ ਤਟ ਸਾਰੇ ॥ ਕਰ ਕੜਾਹਿ ਸੋਹਿਲਾ ਪਠ ਲੀਨਾ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਹਿ ਬਾਂਟਨ ਕੀਨਾ ॥ ੩੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਬਹੁ ਗਾਵੈਂ ॥ ਗੁਰ ਬਾਨੀ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਵੈਂ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਦਿਵਸ ਸੁ ਤੀਨ ਬਿਤਾਇ ॥ ਚਤੁਥ ਦਿਨ ਮਿਲ ਕਰ ਸਮਦਾਇ ॥ ੩੧ ॥ ਦਾਹ ਥਾਨ ਆਵਤ ਭੇ ਤਬੈ ॥ ਭਸਮ ਸੁ ਫੂਲ ਉਠਾਇ ਸਬੈ ॥ ਨਦੀ ਬਿਪਾਸਾ ਦੀਨ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ॥ ਕਰ ਸਨਾਨ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਆਹਿ ॥ ੩੨ ॥ ਪਠ ਅਨੰਦ [5]ਪੰਚਾਂਮ੍ਰਿਤ ਦੀਨਾ ॥ ਲੇ ਸਭ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਮਰਨ ਕੀਨਾ ॥ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਹ੍ਵੈ

੧ ਸੁੰਦਰ ਬਿਬਾਨ। ੨ ਕਪੜਾ। ੩ ਬੁਕ ਫੁਲਾਂ ਦੇ। ੪ ਅਗਨੀ। ੫ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ।

ਕੀਰਤਨ ਭਾਰੀ ॥ ਦਿਵਸ [1]ਦੁਸਹਿਰੇ ਮੇਲਾ ਭਾਰੀ ॥ ੩੩ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਦਸਤਾਰ ਬੰਧਾਈ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਮਨ ਹਰਖ ਬਢਾਈ ॥ ਦਿਵਸ ਪੰਚ ਦਸਵੇਂ ਜਬ ਆਯੋ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਬਡ ਯੱਗ ਕਰਾਯੋ ॥ ੩੪ ॥ ਰੰਕਨ ਦੀਨੋ ਦਾਨ ਘਨੇਰਾ ॥ ਆਸਿਖ ਦੈ ਹੈਂ ਸੁਜਸ ਬਡੇਰਾ ॥ ਅਸ ਬਿਧ ਗੁਰ ਸਸਕਾਰ ਕਰਾਇ ॥ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੌ ਦੇ ਸਿਰੁ ਪਾਇ ॥ ੩੫ ॥ ਸਭ ਗੁਰ ਅੰਸਨ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾਲ ॥ ਵਿਦਾ ਕੀਨ ਬੰਦਨ ਹਿਤ ਨਾਲ ॥ ਆਪ ਵਿਦਾ ਮਾਮਨ ਤੇ ਲੀਨ ॥ ਆਇ ਬਸੇ ਪਿਤ ਪੁਰੀ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥ ੩੬ ॥

ਦੋਹਿਰਾ ॥ [2]ਇਕ ਸੌ ਦਸ ਪੁਨ ਏਕ ਲਖ ਪਾਵਨ ਭਾਦੋਂ ਮਾਸ ॥ ਤੀਜ ਦਿਵਸ ਪੱਖ ਚਾਂਦਨੋ ਗੁਰ ਪੁਰ ਕੀਅ ਗੁਰ ਬਾਸ ॥ ੩੭ ॥ ਕਥਾ ਚਤੁਰਥੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਨ ਮਹਿੰ ਨਹਿੰ ਆਇ ॥ ਜੈਸ [3]ਮਨੀਖਾ ਗੁਰ ਦਈ ਤੈਸੀ ਕਥੀ ਬਨਾਇ ॥ ੩੮ ॥ ਭਈ [4]ਇਤੀ ਅਬ ਆਇਕੇ ਪੜ੍ਹੈ ਸੁਨੈ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ਮੁਕਤ ਭੁਕਤ ਸੋ ਪਾਇ ਹੈ ਕਵਿ ਗੁਰ ਪਗ ਬਲ ਜਾਇ ॥ ੩੯ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੁਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥੇ ਚਤਰਥ ਮਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਰਨਨੰ ਕਵਿ ਸੰਤ ਰੇਂਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਭਾਖਾ ਵਿਰੱਚਯਤੇ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਮੋ ਮੰਦਰਹਿ ॥ ੧੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਚਤੁਰਥ ਗੁਰ ਗਾਥਾ ਸੁਭ ਸਮਾਪਤੰ ॥ ੪ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

---

੧ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ । ੨ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹੀ ੧੧੧ । ੩ ਬੁਧੀ । ੪ ਸਮਾਪਤੀ ।